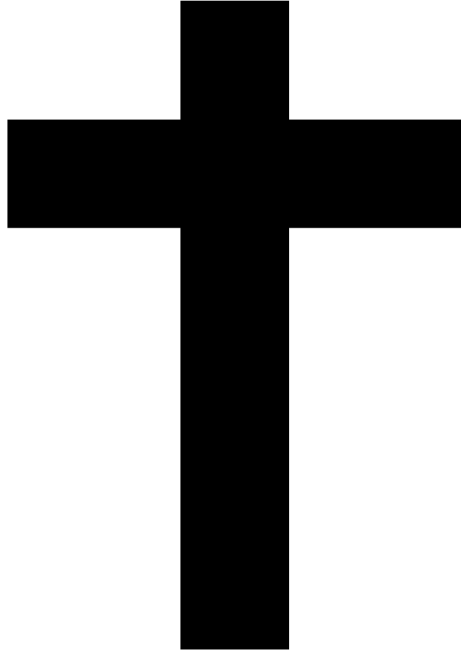

Re ãhãimana u'ãsi
mono zadawa wasu'u

New Testament in Xavãnte (BR:xav:Xavãnte)

'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavãnte (BR:xav:Xavãnte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavãnte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavãnte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavãnte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c

Contents

MATEUSI	1
MARCUSI	92
RUCASI	141
ZUWÃ	224
ATUSI	285
ROMANU	362
1 CORÏTU	406
2 TORÏTU	452
Darasiza	479
ÉPÉZU	493
PIRIPU	505
TOROSU	515
1 TESARONITA	525
2 TESARONITA	534
1 TIMOTIU	539
2 TIMOTIU	549
TITU	556
PIREMO	560
EBREUSI	562
TI'ADU	594
1 PEDRU	603
2 PEDRU	614
1 ZUWÃ	620
2 ZUWÃ	631
3 ZUWÃ	633
ZUDASI	635
Apocaripsi	639

Mateusi

Zezu Cristuhu wasu'uwê na Mateusi te te âma ĩrob'ui'ééré

Ībaihâ wasu'uzé

Zezihi siré 're ĩnomro mono norĩ siré hã aibã hã te 're hãimana, Mateusi na ĩsisi hã, Réwi na ĩsisi hãiba amo hã. Ta hã ma tô â ĩbaihã na hã dama rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina. Zezihi siré 're morĩ õ ré hã, rob'ui'prazé hã ma tô te te dawĩ 're a'ubumro, danhib'apito ma. Zezihi âma ma tô rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. Âne na rob'ui'ééré 'rata 'wa norĩ hã te te âma 're ĩrob'ui'ééré za'ra mono zéb zarina, sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô âma rob'ui'ééré, Mateusi hã. Ma tô duré sima wê, te te dama waihu'u pese da, Zezusi hã tô sena zudezu norĩ nhib'apito na hã, duré tô õhõ zô si 're ĩsimipari za'ra mono na hã.

Zezu Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazé
Rucasi 3.23-38

¹ Â hã rob'ui'ééré hã Zezu Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazé. Ta hã Dawihi nhihudu, duré Abra'ãhã nhihudu.

² Abra'ã hã Izatihi mama. Izati hã Zacohe mama. Zaco hã Zuda norĩ mama, tisisãnawã norĩ me.

³ Zuda hã Perezihĩ mama, duré Zeraha mama. ĩna zahuré hã Tama na ĩsisi hã. Duré Perezihĩ hã Esirõhõ mama. Duré Esirõ hã Arãhã mama, ta hã.

⁴ Arã hã Aminadabehe mama. Duré Aminadabe hã Nasõhõ mama. Duré Nasõ hã Samohõ mama.

⁵ Samo hã Bu'azihĩ mama. Bu'azihĩ na hã Ra'abi na ĩsisi hã. Duré Bu'azi hã Obedihĩ mama. Obedihĩ na nhisi hã, Ruti na ĩsisi hã. Duré Obedi hã Zéséhé mama.

⁶ Zésé hã Dawihi mama, dama ĩpire mama. Dawi hã Saromahã mama. Uri'asi ĩdã'ã mro wa, ma podu, Saroma hã.

⁷ Saroma hã Robu'ãhã mama. Duré Robu'ã hã Abizaha mama. Duré Abiza hã Azaha mama.

⁸ Aza hã Zosapaha mama. Duré Zosapa hã Zorãhã mama. Zorã hã Uzi'asihĩ hi'rada.

⁹ Uzi'asi hã Zotãhã mama. Duré Zotã hã Acasihĩ mama. Duré Acasi hã Ezetizaha mama, ta hã.

¹⁰ Ezetiza hã Manaséhé mama. Duré Manasé hã Amosihĩ mama. Amosi hã Zozi'asihĩ mama, ta hã.

¹¹ Zozi'asi hã Zeconiza norĩ mama, tisisãnawã norĩ me. Babironiza u Izarazéhé nhihudu norĩ, da te sême da, da te simroi mono ré, ma tô ta norĩ hã tipoto za'ra.

¹² Tawamhã Izarazéhé nhihudu norĩ, Babironiza u da te simroi mono za'u si, ma tô Zeconiza hã poto, Sarati'é hã. Sarati'é hã Zorobabéhé mama, ta hã.

¹³ Zorobabé hã Abi'udihĩ mama. Duré Abi'udi hã Eri'atĩhĩ mama. Duré Eri'atĩ hã Azoho mama.

¹⁴ Azo hã Sadotihĩ mama. Duré Sadoti hã Atĩhĩ mama. Duré Atĩ hã Eri'udihĩ mama.

¹⁵ Eri'udi hã Eri'azaha mama. Duré Eri'aza hã Matãhã mama. Duré Matã hã Zacohe mama, ta hã.

¹⁶ Zaco hã Zuzéhé mama. Zuzé hã Marizaha mro. Mariza hã, Zezihi na, ta hã. Zezusi hã, ta hã Cristu, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisudu, Danho'reptui'wa da, da te 're ĩsisi za'ra mono.

¹⁷ Âne hã 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã, Abra'ãhã hawimhã, Dawihi u hã. Duré 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã Dawihi hawimhã, Izarazéhé nhihudu norĩ, da te ĩsimroi mono zéb u hã, Babironiza u. Duré 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã Izarazéhé nhihudu norĩ, da te ĩsimroi mono zém hawimhã, Cristu ĩpotozéb u hã.

Zezu Cristuhu waptã'ázé wasu'u
Rucasi 2.1-7

¹⁸ Tawamhã ãne Zezu Cristuhu potozé hã: Mariza hã Zezusi, ãma ãna da hã ma tô sima ropisutu zahuré Zuzéhé me, sina mro zahuré da. Tane nherê, sina mro zahuré ô ré, ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono pê'êzani na tiwasã Mariza hã, te te sa'rese ô nherê.

¹⁹ Tawamhã aibã hã Marizaha ãma ãmro da hã 're morĩ wê di, Zuzé na ãsisi hã. Ta hã marĩ ãwê si te te 're 'manharĩ u'âsi. Taha wa, ma tô sima rosa'rata, ãma ãmro da ropisudu hã pi'uriwi za te te siwi ãpari na hã, duré danho'a ãwasété na te te ãma hiri wa, da te dasiwi waihu'u za'ra tô da.

²⁰ ãne na te te sima rosa'rata wamhã, hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã ma tô tãma sihãi're, sôtô 'rowi. ãne te tãma tinha:

– Zuzé, Dawihi nhihudu, asina aihãtã'ã tô, Marizaha ãma ãmro tô da hã. Ta hã ma tô tiwasã, 'Re ãhãimana u'âsi mono pê'êzani na.

²¹ ã'ra hã 'watébrémi na te za tãma podo. Tawamhã Zezusi na te za ãsisi. Danho'reptui'wa te wasu'u, ãsisi hã. Taha si te za tinhib'a'uwê hã te te 're anho'reptu, ãwasété hawi, duré 'Re ãhãimana u'âsi mono te te 're ãdahã za'ra mono zém hawi.

²²⁻²³ ãne da hã ma tô pisutu, Zezusihi ma, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, Iza'izaha ma, te te ãwaihu'uzém na te te ãma uwaimrami da. ãne ma tô tãma waihu'u, duréihã:

“Pi'oi ubuni hã te za tiwasã. Duré ã'ra hã te za tãma waptãrã, aibã na.

Taha nhisi hã za, Emanuwé na ãsisi hã.”

('Re ãhãimana u'âsi mono, wasiré 're ãmorĩ u'ã, te wasu'u, ãsisi hã.) ãne 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãma ãrowaihu'uzé hã, duréihã.

²⁴ Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa te te tãma ãwaihu'uzéb zarina, ma tô ãma timro oto, Marizaha ãma, awa'awi.

²⁵ Tane nherê, Zuzé hã te te sima ãma rosa'rata ô di a'ã Marizaha ãma, ã'ra tãma waptã'ã ô ré. Taré te ãré 'madã. Tawamhã ã'ra tãma waptã'ã wamhã, Zuzé hã ma tô sisi, Zezusi na.

2

Bãtã pusizém hawi, aibã norĩ ãsi'aba'rézé wasu'u, Zezusihi u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô podo, Berê na 'ri nho'õmo nhisi ãma, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Apito Erodi hã, Izarazéhé nhihudu norĩ te te 're 'madã'ã za'ra mono ré, ma waptãrã. Waptã'ã parip si, ma tô wasi na romnhoré'wa norĩ hã aihutu Zeruzarê u, bãtã pusizém hawi, rowaihu'u pese 'wa norĩ hã.

² Tawamhã te sô anharĩ za'ra, Zezusihi zô:

– E mahãta 'watébrémi, zudezu norĩ nhib'apito da, ãpodo hã. Wa norĩ hã wa tô 'madã'ã za'ra ni, wasi hã, bãtã pusizém niwĩmhã, zudezu norĩ nhib'apito da, ãpotozé te te ãwasu'u hã. Taha wa, wa we ai'aba'ré ni, ãma wawata za'ra da. – ãne ma tô sô anharĩ za'ra.

³ Tawamhã apito Erodi te te wapari wamhã, hãtã'ã uptabi di, uburé Zeruzarê ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ zama.

⁴ Tawamhã apito Erodi hã ma tô 'rã'õtô, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, duré ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã te te sadanharĩ za'ra da:

– E mame te za waptãrã, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisudu hã, Danho'reptui'wa da. – ãne te sadanharĩ za'ra.

⁵ Tawamhã ma ãma sada'ãbã za'ra:

– Berê na 'ri nho'õmo nhisi ãma te za waptãrã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Duréihã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ãhãimana u'âsi mono mreme na:

⁶ “A norĩ wa'wa hã Berê ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã Zudaha nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã dama aiwapu na 're aihãimana za'ra wa'aba mono newa, te za oto dama asisi za'êté na dama 're

aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Tame danhib'apito da hã za poto wa, ãnhĩb'a'uwẽ norĩ hã te te 're ab'madâ'â pese mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.”
 ãne duréihã ma tô âma rob'ui'ééré siro, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã.

⁷ Tawamhã Erodi hã ma tô sô tihârâ za'ra, bâtâ pusizém hawi ãsihutu norĩ zô, pi'uriwi te te sadanharĩ za'ra da, ta norĩ hã:

— E mahãna ma tô wasi hã watobro. — ãne te sadanharĩ za'ra.

⁸ Te te sadanharĩ za'ra pari, ma tô tâma rob'ru za'ra, Berẽ u si'aba'ré da. ãne te duré tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'réi wa'aba, 'watébrémi zô asinharĩ pese za'ra wa'aba da. Sôpêtẽ za'ra wa'aba wamhã, ma'âpé apâ we asiwi ãpo're pu'u aba za, te waihu'u da, ãtẽme ãmorĩ da duré wa hã, âma ãwata da, ãzama. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, apito Erodi hã.

⁹ Tawamhã apito mreme te te wapari za'ra parimhã, robzabui'wa norĩ hã te oto ai'aba'ré, Berẽ u. Tawamhã bâdâdi na si'aba'réi ré, ma tô wasi hã 'madâ'â za'ra, tô õ hã tirob âma ré te te ã'madâ'â za'ra hã. Te ãsôwa timorĩ za'ra. Tawamhã ma tô oto mazazã. 'Watébrémi ãsãmrazém nho'õmoi baba, te oto za, wasi hã.

¹⁰ Tawamhã aibã norĩ hã wasi te te 'madâ'â za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te 're to za'ra.

¹¹ Tawamhã 'ri para u ma tô asisi. Sisisi wamhã, ma tô sabu za'ra 'watébrémi hã, ãna ãré sãmra ré, Mariza hã. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô asimro, âma wata za'ra da. Taha pari, ma tô 'ridawa za'ra, tinhimiro'wapézéb za'ra hã. Ma tô âma sawi za'ra, tinhoprub za'ra zém na; êtẽ'ubuzi pré oru hã, duré wedewati ãsadaze hã, duré wedewati ãsadaze si'u'ẽne hã. Taha na ma tô tâma tinhoprub za'ra.

¹² Tawamhã rosawẽrẽ na ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u za'ra, bâtâ pusizém hawi ãsihutu norĩ ma, apâ si'aba'ré tô da, Erodihi u. Taha wa, te bâdâdi amo na apâ ai'aba'ré, tirob u.

Zuzé norĩ hã Ezitu u ãnebzé wasu'u

¹³ Tawamhã aibã norĩ si'aba'ré za'u si, ma tô hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã Zuzéhé ma sihãiré, sõtõ 'rowi. ãne te tâma rowasu'u:

— Apito Erodi hã ma tô dama rob'ru, ai'uté zô danhopré mono da, ãsadawa para da te wãrĩ da. Taha wa, te za oto ai'u. Ai'uté hã sa'ra na. Duré ãna zama ãré saprõni Ezitu u, tame a'ã ãré aimasisi aba da, dawĩ. Tawamhã apâ we ã'ane wa'aba zéb da hã, wa hã te aima ãwaihu'uzéb zô si, te za asina asimipa. — ãne ma tâma waihu'u, hãiwa âma romhuri'wa hã.

¹⁴ Tawamhã Zuzé hã ma tô udu. Utu wamhã, awa'awi ma tô ai'utére hã sa'ra. ãna hã ma tô ãré saprõ barana, Ezitu u.

¹⁵ Tawamhã tame te oto ãré aimasisi zahuré, apito Erodi hã ãdã'ãzéb u. ãne ma tô tiromhãiba, duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono, tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, te te ãwaihu'uzém na te te sina uwaimrami da. ãne ma tô tâma waihu'u siro: “Wa hã ã'ra, wa satõ, Ezitu hawi morĩ da.” ãne duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme hã, ti'ra âma hã.

Ai'uté, da te 're ãsimroi mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã apito Erodi hã aibã norĩ, bâtâ pusizém hawi we ãsi'aba'ré norĩ hã pi'uriwi tiwi ãsi'aba'ré na te te âma rowaihu'u za'ra wa, ma tô ab'rui pese. Sib'rui wa, tâma da'wapéi'wa norĩ hã ma tô satõrĩ za'ra Berẽ u, 'watébrémi zô si'aba'ré da, uburé te te dawĩ uprosi mono da, maparane âma ãwahu mono õ hã, Berẽ âma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ 'ra hã, duré Berẽ 'rata 're ãdahâimana za'ra mono norĩ 'ra zama. Aibã norĩ hã wasi te te ã'madâ'â za'ra zém na te te tâma ãwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tô apito Erodi hã ãne 'manha.

¹⁷ ãne ma tô tiromhãiba, duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãrowasu'uzéb zarina, Zeremiasi hã. Ma tô ãne âma rob'ui'ééré siro, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na:

¹⁸ “Rama na romnhisi âma hã dawawa hã ma tô wapari za'ra ni, dazadari 'rãihã hã.

Raté hã te aiwa'õ, ti'ra norĩ ãma. Pě'ězé uptabi wa, te te sima wě õ di, da te ãpě'ětété da hã, ã'ra norĩ hã uburé tiwi si'utõrĩ wa.”

Ãne ma tô Zeremiasi hã rowasu'u.

Ezitu hawi, Zuzé norĩ hã apâ te te sina ãsiri zahuré zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã apito Erodi dâ'â parimhã, ma tô hãiwa ãma Wanhíb'apito ma romhuri'wa hã Zuzéhé ma sihá'ré, sõtõ 'rowi, Ezitu ãma sãmra ré.

²⁰ Ãne te tãma tinha:

— Oto ai'utu. 'Watébrémi hã oto subzari aba. ãna ãré sãprõni, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai u. Aibã norĩ hã 'watébrémi te te aré siwi wĩrĩ da, sô ãsi'aba'ré norĩ hã ma tô tidã'â za'ra. — Ãne te tãma rowasu'u.

²¹ Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, ma tô apã sãprõni zahuré 'watébrémi hã, ãna me, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai u.

²² Tane nherẽ, ma tô wapa Aterazu, apito Erodihi 'ra wasu'u hã, timama nhowa're're ãsébré na hã Zudeza ãma te te 're ãda'ab'madã'â mono da hã. Taha wa, pahi di, tame ãré 're ãhãimana zahuré mono da hã. Tawamhã sõtõ 'rowi ma tô tãma waihu'u na sahu, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã, Zuzéhé ma, Zudeza u neb zahuré tã da, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u si neb da. Taha wa, ma tô tamomop si tineb zahuré, Zuzé norĩ hã.

²³ Tame te oto 're simasisi zahuré, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi ãma. Ãne ãromhãimanazé hã, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré hã te te ãma uwaimrami da. Ãne duréihã ãwasu'u na rob'ui'ééré 'rada hã: “Ta hã Nazaré ãma 're ãsãmra mono na te za oto da te 're sisi za'ra.” Ãne ma tô waihu'u sirõmo za'ra, za da te dasima 're ãwasu'u za'ra mono zéb da na hã.

3

Zuwã Batita te te dama 're ãrowahutu mono zé wasu'u
Marcusi 1.1-8; Rucasi 3.1-9, 15-17; Zuwã 1.19-28

¹ Tawamhã wahub ahã na ãma wahu pari, ma tô Zuwã Batita hã mo a'ubuni u, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na te te dama ãma sãna'rata da.

² Ãne te dama rowasu'u:

— Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u hã romhuture di oto. — Ãne te dama rowahutu, Zuwã Batita hã.

³ Duréihã Iza'iza hã ma tô Zuwã Batitaha ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Ãne ãsimi'ui'ééré hã:

“Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahãrã, a'ubuni wi:

Bãdãdi hã asiwi ropese aba, Wanhíb'apito zõ.

ãmana 'rãmi bãdãdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.”

Ãne ma tô Iza'iza hã ãma rob'ui'ééré, romhã ré.

⁴ Zuwã hã awaru ba'õmore zéré 'manharĩ na te 're si'uzã. Duré romhã 'manharĩ hãiwaré na te 're si'usisi. 'Riti na si te 're sa. Duré rom na ropĩni na zama te 're sa.

⁵ Tawamhã Zeruzarẽ ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma daza'rui mono bã 're ãdahãimana za'ra mono hã, duré Zodã pa nhisi 'rata 're ãdahãimana za'ra mono norĩ zama, ma tô ãtẽme 're dasito, daro mono bã. ãsimirowasu'u hã da te 're wapari za'ra mono da, ma tô ãtẽme 're dasito.

⁶ Taha wa, dawasété na ma tô 're dasiwẽ'õ za'ra 'rãwi, sõ'awi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Dawasété na 're dasiwẽ'õ za'ra mono sidãpãsi, ma tô Zuwã Batita hã ã dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zodã pa ãma.

⁷ Tawamhã Zuwã hã ma tô 'madã'â za'ra, parisezu norĩ hã ahã uptabi na, duré sadusezu norĩ hã. Te ãtẽme ai'aba'ré, ã dawabzuri te te dame 'manharĩ za'ra da. Tawamhã Zuwã hã te te 'madã'â za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra, parisezu norĩ ma:

— A norĩ wa'wa hã wahi ne te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ãtẽme ai'aba'rẽi wa'wa bẽtẽ, â dawabzuri si ã'manharĩ za'ra wa'aba zẽm na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimihãzẽ wi, asisõ'reptu za'ra wa'aba da bã, aiwasẽdẽ hã rẽme za'ra wa'aba õ nherẽ.

⁸ Sena na aiwasẽdẽ hã ãrẽme za'ra wa'aba zẽm na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo.

⁹ Durẽ Abra'ãhã nhihudu wẽ te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ã'aihã za'ra wa'aba mono õ na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, waihu'u pese di, ã ãtẽ norĩ ma, te te nharĩ da, tãma si'a'uwẽ za'ra da, Abra'ãhã nhihudu oto 're hãimana za'ra mono da, ãne hã.

¹⁰ Hãtãra hã te za oto ni'wa hã sarõtõ, wedepa nhihãrizẽb da hã. Uburẽ wede hã 're ã'rãi pese za'ra mono õ hã te za te te ãma 're anhihãri. Tawamhã unhamã u te za te te 're anhamra. — ãne te dama ãma simirẽ'ẽ Zuwã hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimihãzẽm na hã.

¹¹ Te durẽ dama tinha:

— Wa hã wa tã ã uptabi na si te 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharĩ aba mono wamhã, aiwasẽtẽ wi 're aipizari za'ra wa'aba mono zẽm na, da te oto ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ãza'u si te za ãma ãpire uptabi hã wei wi. Taha si te za oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na te te durẽ 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, unhamã ne na zama, â na te aima 're ã'ab'manharĩ aba mono ne hã. Ta hã ãma ãpire uptabi wa, ãpara'uza hã te tãma mrami waihu'u õ di za, tãma ãwapure wa.

¹² Wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o. Buru nho, da te 're upõrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, ãsa'warizẽb 're. Tawamhã ãtomhã na te za da te ãma 're ro'o za'ra. ãro hã sa'ẽtẽ nherẽ, da te wãrĩ waihu'u õ di za. Tane ãma ãpire hã wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o, tridu upõrĩ za'wari ne, ãtomhã za'wari ne. — ãne ma tã dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

ZeZusi, â dawabzuri hã te te ã'manharĩzẽ wasu'u
Marcusi 1.9-11; Rucasi 3.21-22

¹³ Tawamhã ZeZusi hã ma tã mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, Zodã pa u, tame Zuwã Batita, â dawabzuri hã te te tãma 'manharĩ da.

¹⁴ Tane nherẽ, ma tã pibu Zuwã Batita hã, ãsimirosa'rada hã te te tiwi ãma saprĩ da, â dawabzuri te te tãma 'manharĩ tã da. ãne te tãma tinha:

— E marĩ da, te ãma aipire uptabi nherẽ, ãma asi'ru, â dawabzuri hã te aima 'manharĩ da. A hã te arẽ ãma ã'manha.

¹⁵ Tawamhã ZeZusi hã asa te tãma tinha:

— Tane tã. ãbã ma te asina ãma ãwaihu. Tane nherẽ, te za ãma ã'manha, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama ãpisutuzẽb zarina, wa te wasina uwaimrami da. — ãne ma tã tãma waihu'u ZeZusi hã, Zuwã Batitaha ma. Taha wa, Zuwã hã ma tã ãma saze. Ma tã ã dawabzuri hã tãma 'manha, ZeZusihi ma.

¹⁶ Tawamhã ã dawabzuri te te tãma 'manharĩ pari, ma tã ã hawi watobro, ZeZusi hã. Watobro wi, ma tã hãwa hã tãma si'ridawa. Tawamhã ZeZusi hã ma tã tisã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã we ãtẽme ãmorĩ hã hãwa hawi, utu'u ne hã. Tawamhã ma tã ãma za.

¹⁷ Tawamhã hãwa hawi te we ãma tinha:

— ã hã ã'ra. ãma sawi uptabi di. Tãma ãto za'ẽtẽ uptabi di. — ãne te we tinha, ãmama hã.

4

ZeZusi hã, Wa'uburẽ te te ãpibuzẽ wasu'u
Marcusi 1.12-13; Rucasi 4.1-13

¹ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ma tã ZeZusi hã saprõ a'ubuni u, tame Wa'uburẽ hã te te nasi pibu da.

² Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, ma tô bådâ hã 40 na ãma ai'utõ, sai ãna sãmra ré hã. 40 na ma duré ãma timara. Tãma mrab uptabi di.

³ Tawamhã Wa'uburé ma tô ítẽme wi. Ítẽme wisi wamhã, te tãma tinha:

– Sena a hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé êtẽ ma nharĩ, ì'u'êtẽ wapu na aima si'manharĩ za'ra da.

⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne:

– 'Re ìhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'ééré hã ãne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're ì'awaihu'u mono zém na zama, te za 're danhiptete za'ra.” – ãne te tãma tinha, Zezusi hã.

⁵ Taha pari, Wa'uburé hã ma tô Zezusi hã saprõ Zeruzarẽ u, 'ri nho'u ìwẽ uptabi u, te te duré pibu da. 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, te saprõ, 'ri nhisi u, sab da hãimo, 'ri 'rãihã uptabi nhisi.

⁶ Tawamhã ãne te tãma tinha, Wa'uburé hã:

– Sena a hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé atobro, ti'ai u. 'Re ìhâimana u'âsi mono, te za, u, hãiwa hawi we atẽme satõrĩ za'ra, tãma ìromhuri'wa norĩ hã, te te ai'madâ'â za'ra da. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, ãne hã te te ai'u'a õ'umhasite, aipara wi. ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ééré hã, duréihã, ìbaihã na hã.

⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma tinha:

– Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zõ.” ãne duré ìmreme na rob'ui'ééré, ìbaihã na hã. – ãne te Zezusi hã tãma tinha.

⁸ Taha pari, te duré Wa'uburé Zezusi hã saprõ, êtẽ 'rãihã u, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bâ te te rob'madâ'â mono da, uburé rõ ìwẽ uptabi hã te te ab'madâ'â mono da.

⁹ Tawamhã Wa'uburé te ãne tãma ropisutu, Zezusihi ma:

– Asib'apito na ì'ãma aiwata da, te za aihirãtitõ ìma aime. Tawamhã ã hã uburé wa za aima tisõ, ate da.

¹⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

– Satanasi, mo oto aimorĩ, ìnhiti. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne rob'ui'ééré: “Uburé Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si. Taha ma si te za 're ìromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” ãne ìmreme na rob'ui'ééré, ìbaihã na hã. – ãne te rob'ui'ééré 'rada hã tãma 'rãzarõtõ Zezusi hã, Satanasihi ma.

¹¹ Tawamhã Wa'uburé ma tô ìhawi mo. Morĩ wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô we ítẽme aihutu, te te siwi pawaptob da, Zezusi hã.

Zezusi hã, romhuri na te te ìsãna'ratazé wasu'u

Marcusi 1.14-15; Rucasi 4.14-15

¹² Tawamhã Zezusi hã Zuwã da te ìsẽrẽzé wasu'u te te wapari wa, ma tô mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹³ Tawamhã Nazaré ãma 're ìsãmra mono da hã, te te sima rowẽ õ di oto. Taha wa, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u si ma tô mo, tame oto 're sãmra mono da, Darireza ãma ìsõ'u zapoto 'rata, Zeburõhõ nhihudu norĩ nhipti'a niwĩ, duré Naptarihi nhihudu norĩ nhipti'a niwĩ.

¹⁴ ãne ma tô Zezusi hã 'manha, duréihã Iza'iza hã te te ãma ìrob'ui'éérézéb zarina te te sina uwaimrami da, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. ãne ìsimi'ui'ééré hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mre me na:

¹⁵⁻¹⁶ “Zeburõhõ nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're ìdahâimana za'ra mono, duré Naptarihi nhihudu norĩ nhipti'ai ãma zama, ìsõ'u tẽme bådâdi wa, 're ìdahâimana za'ra mono hã, Zodã na pa nhisi zara niwĩ 're ìdahâimana za'ra mono hã, Darireza ãma zudezu'õ norĩ hã dawazari 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã te uburé robra na 're

dahâimana za'ra. Tane nherê, te za oto rowa'a za'êne hã da te 're 'madâ'â za'ra, tame. Te za oto dama rowa'a, dapê'ê 're robra na 're ïdanomro mono norĩ ma.”
 Æne Iza'izaha nhimi'ui'ére wasu'u hã, Zeburôhõ nhihudu norĩ 're ïhâimana za'ra mono norĩ âma hã, Naptarihi nhihudu norĩ âma zama.

¹⁷ Tawamhã ta hawim haré ma oto romhuri na sãna'rata Zezusi hã, Timama zadawa wasu'u na. Æne ma tinhimirowasu'u na dama ãma sãna'rata:
 – Aiwasété wi te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo. Ahãna bâdâ hã ma tô oto ïwa waptãrã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zéb da hã.

Zezusi hã, tepe na romhuri'wa norĩ zô ïhârâ za'ra zé wasu'u

Marcusi 1.16-20; Rucasi 5.1-11

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã Darireza na ïsõ'u nhisi zaihâi baba 're morĩ wamhã, ma tô aibã norĩ hã sãmri zahuré, tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã, tisisãnawãi me: Sima na ïsisi hã, Pedru na ïsisi amo hã. Duré ïno hã Ædéré na ïsisi hã. ïsõ'ui wa, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré, tepe zô.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te sô tihârâ zahuré:
 – We ane wa'aba, ïsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ïsisanho wa'aba da, ïma 're ïda'awaibui wa'aba mono zéb da hã. – Æne te sô tihârâ zahuré, Zezusi hã.

²⁰ Taha wa, ma te awa'awi tâma marême zahuré abazipara ma, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

²¹ Tawamhã syry na sina pahâ wi, ma duré 'madâ'â zahuré, Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Timama siré te abazipara sisinarĩ hã te te ãma a'rã'õtõ zahuré apã, uba're wa. Tawamhã te duré sô tihârâ zahuré.

²² Sô hârâ zahuré wamhã, awa'awi ma tô tinhimirohuri ma marême zahuré. Timama zama ma rême zahuré, Zezusihi siré 're neb zahuré da.

Zezusi hã da'ahã na te te ïda'apesezé wasu'u

Rucasi 6.17-19

²³ Tawamhã daza'rui mono bâ te 're mo Zezusi hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, ma tô te te dama 're rowahutu. 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zé wasu'u na te duré te te dama 're rowasu'u, ïwasu'uwê na. Dahâzé mono bâ ma duré da'apese. Hâzé u'âsi wa, sib'uwere na 're ïnomro mono norĩ zama ma apese, Zezusi hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te te ïda'apesezém na, ma tô rowasu'u hã te te ropé, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Taha wa, ma tô ïtême da te 're 'wasari dahâzé mono bâ, uburé aimawi hã dahâzé da te 're ïsépata za'ra mono norĩ hã, wa'uburé te te 're ïwamnarĩ za'ra mono norĩ hã, duré da'rã siwamnarĩ wa, 're ïdahãiba popo'o za'ra mono norĩ hã, duré ïmorĩ'õ norĩ hã. Uburé ma tô da'apese, Zezusi hã.

²⁵ Taha wa, ma tô da'ahã uptabi na ïsarina dasi'ré, Darireza hawi, duré Decapori hawimhã, duré Zeruzarê hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã. Duré Zodã pa zara niwĩ 're ïdasi'ubumroi mono norĩ zama ma tô ïtême dasito.

5

Zezusi hã, êtê 'rãihã ãma te te dama ïrowahutuzé wasu'u

Rucasi 6.20-23

¹ Tawamhã Zezusi hã da'ahã uptabi na te te da'madâ'â wamhã, êtê 'rãihã na ma tô sai'u, tame a'â sãmra da. Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô 'rãwi ïtême ubumro.

² Tawamhã tame ma tô Zezusi hã tinhimirowahutu na tâma sãna'rata za'ra, ãne:

³ – Ni'wam norĩ hã umnhasi sina 'rãwi 're ïsipawapto waihu'u za'ra mono õ na 're siwaihu'u za'ra mono wamhã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono si za ta norĩ hã ï'upana te te 're ïpawapto wê za'ra mono na te te sina 're waihu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowê na 're hâimana za'ra, ãma 're sib'a'uwê za'ra mono wa.

4 – Duré, ni'wam norĩ hã ti'ab ré dawasété u'âsi 're danomro mono wa, da'ãma 're ãpê'êzé za'ra mono norĩ hã ta norĩ ma si tãma 're rowê za'ëtê za'ra mono di za. Ta norĩ ma si te za 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te tãma 're pisutu za'ra, toi u'âsi 're ãhãimana za'ra mono zéb da hã.

5 – Duré, ni'wam norĩ hã tiwaihu'u pese na 'rãwi 're ãsi'madã'ã ze za'ra mono õ norĩ hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono si te te sima 're ã'madã'ã za'ra mono norĩ hã, ta norĩ ma si, tãma 're rowê za'ëtê za'ra mono di za. Ta norĩ ma si te za 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãwê hã te te 're tãma anhomri, te te tãma 're ãropisutu za'ra mono zéb zarina.

6 – Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono te te sima 're ãwê za'ra mono zéb uwaibaba, uburé marĩ ãwê hã te te tãma 're ã'manharĩ za'ra mono da si, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowê za'ëtê za'ra mono di za. Ta norĩ ma si, te za 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te tãma ãma 're a'uwaímrami, rowê te te tãma 're ã'apisutu mono zém na hã.

7 – Duré, ni'wam norĩ hã da'ãma 're ãpê'êzé za'ra mono zéb zarina, da'ãma 're ãsina mono norĩ hã, ta norĩ ma si, tãma 're rowê za'ëtê za'ra mono di za. Ta norĩ ãma si te za 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãma tipê'êzé za'ra, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã.

8 – Duré, ni'wam norĩ hã marĩ wasété zõ 're sipizari za'ra mono ãna 'Re ãhãimana u'âsi mono ma si, tãma 're ãsihãiba nhomri u'âsi za'ra mono norĩ hã ta norĩ ma si, tãma 're rowê za'ëtê za'ra mono di za. Ta norĩ si te za titõmo na 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te 're 'madã'ã za'ra, 'rãwi.

9 – Duré, rowê na dasiré 're dahãimana za'ra mono da, ni'wam norĩ hã tinhimiroti wê na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowê za'ëtê za'ra mono di za. Ta norĩ si te za ti'ra na te te 're sisi za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

10 – Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono te te sima 're ãwê za'ra mono zéb zarina, uburé marĩ ãwê hã te te 're 'manharĩ za'ra mono da si, te te sima 're wê za'ra mono wa, da te tãma 're ãrob'manharĩ wasété za'ra mono norĩ ma si, tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za. E marĩ wa. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ta norĩ ãma 're sib'a'uwê za'ra mono wa. – ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

11 Tawamhã ãne te duré tãma rowahutu za'ra:

– ãzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono nherê, duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherê, duré dazadawa nhipse na taré da te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono nherê, ãwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za.

12 Taha wa, ma'ãpé atoi u'âsi, ãma 're anomro aba mono za. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te za marĩ ãwê hã sa'ëtê na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, hãiwa ãma asõ 're ãsimi'wara aba mono hã. Duréihã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma, ma tô da te tãma 're rob'manharĩ u'âsi za'ra, da te aima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono ne. – ãne na ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirõmo za'ra romhã ré, te te waihu'u zara da.

*Dasai warĩrízé wasu'u, rob'uiwêzé wasu'u me
Marcusi 9.50; Rucasi 14.34-35*

13 Tawamhã ãne te duré tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma:

– ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã sa ne, te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrízé wa. Tane nherê, oto 're se si'utõrĩ za'ra mono wamhã, niha da te 'manharĩ waihu'u õ di, apã se da, dasa da te ãma 're ãwarĩrĩ za'ra mono da hã. Marĩ dai õ di oto, dama hã. Taré te za da te 're sa'wari za'ra rob u, marĩ dai õ wa oto. Taha wa, te za oto taré ãsisiwi 're danomro, dapara na. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ãzadawa wasu'u na dama 're romhuri wê za'ra wa'aba mono nherê, oto romhuri hã 're sahãri za'ra wa'aba mono wamhã, marĩ dai õ di oto, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã za, ãma hã.

14 – ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã rob'uiwêzém ne, te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re dasimani za'ra mono tõ da, da te dasima 're ãrob'uiwê za'ra mono ne, te za 're ãdanhimroi wê wa'aba mo, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono u. 'Rinho'u hã sa'a nhisiwi, da te 're ĩ'ri za'ra mono hã dawi 're simani waihu'u za'ra mono õ di. 'Madâ'â pese di, dama hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã dawi 're aimani waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Sõ'awi te za dama 're ĩwasu'u wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Duré, rob'uiwẽzé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. Mare di. ĩsima'warazém na si te za sõ'awi da te 're sõré, 'ri paramhã te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono da, 'ri 're, 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma.

¹⁶ Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za sõ'awi dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rob'uiwẽzé hã sõ'awi te te dama 're ĩrob'uiwẽ za'ra mono ne. Uburé marĩ hã te za dama 're ĩmanharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, dama 're ĩmanharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zé hã da te 're ĩmadâ'â za'ra mono zéb zarina, Aimama za'ra wa'aba âma 're dawata za'ra mono da, hãwa âma 're ĩsâmra mono âma.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te âma ĩrob'ui'érezé wasu'u

¹⁷ — Duré, rosa'rata na ĩ'âma upa za'ra wa'aba õ di za, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ĩrob'ui'érezé hã, duré ĩsada wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti zama, te dawi sawi da, we ĩmorĩ na hã ti'ai u. Ta norĩ nhimirowasu'u 'rada hã te dawi ĩsawi da hã, we ĩmorĩ õ di. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã te ĩsina ĩ'uwaimrami da si, wa wei mo.

¹⁸ Tô sena, wa za âne aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Hãwa norĩ hã ti'ai me nimahã na si'utõrĩ zahuré da nherẽ, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã pire na te za tô dama 're hãimana u'âsi. Nima hã dawi 'masi'utõrĩ waihu'u õ di za, ĩ'ui'ére misi hã, duré ĩ'ui'ére 'rãzazazé hã, ĩwaptêrẽ mono bâ. Za niha dama 're ĩromhâimana mono zéb da hã, ĩbaihã na duréihã ĩsada wasu'u'wa norĩ te te âma ĩrob'ui'ére sirõmo za'ra zéb zarina, rob'rãsutuzéb u za niha dama 're romhâimana uptabi za'ra mono õ ré, si'utõrĩ za'ra õ di za, ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rata norĩ hã.

¹⁹ Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã nima hã roti hã taré dama 're 'maihâimana mono newa, te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wamhã, duré ĩsine da te 're 'madâ'â tõ za'ra mono da, te te dama âma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama wapu na 're hãimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb âma hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ si ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rada hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré ĩsine da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te dama âma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama pire na 're hãimana za'ra, da'âma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb âma hã.

²⁰ Âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Parisezu norĩ hãimanazém nhipai u, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hãimanazém nhipai u, Wamama te te sima 're ĩ'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi, te za dame 're asisisi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u hã.

Dasisada 're ĩdanhiti'ru wairébé mono zé wasu'u

²¹ — Âne hã ma tô duré 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩrotizé hã: “'Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã te te 're danhimroi mono wamhã, te za dawaseté na dawaihu'u'wa norĩ u da te 're simro, ta norĩ hã ĩwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa, te te dama 're 'ru za'ra mono da, da te dasiwi 're simroi mono da.” Âne duréihã aihĩ'rata norĩ wa'aba ma, ma tô roti.

²² Âne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, âne na roti na hã. Ni'wam norĩ hã tisiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ da, 're siti'ru za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're awẽ'õ, ĩwasété na te te 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina. Duré âté ni'wa hã te za tisiré ma tinha, âne: “A hã, marĩ da, 're aihâimana mono õ.” Âne ni'wam norĩ hã te te dama 're nharĩ za'ra mono wamhã, te za da te 're simro, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ u, dawaseté na dawaihu'u'wa norĩ tẽme, ta norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono da, ĩwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa. Duré ni'wa hã âté âne te za tisiré ma tinha: “E niha asimiza'rese'õ a hã, 'Re ĩhâimana u'âsi

mono wasu'u na hã.” Æne ni'wam norĩ hã tisiré ma, te te 're nharĩ za'ra mono wamhã, áté ta norĩ hã te za ropipa u 're sisisi, unhama ro'o u'âsi u.

²³⁻²⁴ Áté a norĩ wa'wa hã te za 're anomro aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhorõwa u, marĩ hã tâma asõprubzéb da hã, wedeza ne nhisiwi 're sa'ra za'ra wa'aba mono da, tâma danhoprubzé nomrizé nhisiwi. Tawapsi áté te za asina 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã asiré ma, 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Æne wa, te za a'â asisô 're ãsa'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, asõprubzé hã wedeza ne nho're, asiré u a'â asitême 're anomro aba mono da, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, apâ duré asina 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Taha parip si te za apâ 're anomro aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhorõwa u, tâma asõprubzé hã oto tâma 're sômri za'ra wa'aba mono da.

²⁵ — Áté ni'wa hã te za sima ai'ãma rosa'rata 'wa, dama rowairébé'wai u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwi ã'mai'manharĩ wasété aba zém na te te tâma ai'maiwasu'u wa'aba da. Æne wamhã, te te ai'mazaprõni aba õ ré, te za tâma ai'masiwasu'u wa'wa, te te ãma ai'mazazei wa'aba wa, dama rowairébé'wa norĩ u, te te ai'mazaprõni aba tõ da, damrami'wai ma, te te ai'mai'rui wa'aba tõ da, dazazéb 're, da te ai'manherẽ aba tõ da.

²⁶ Dazazéb 're, da te ai'manherẽ aba wamhã, marĩ hã dawĩ ã'mai'manharĩ wasété aba wa'rãmi, dama asi'maiwa'ãbã 'rãsutu pese aba õ nherẽ, ta hawi ai'maiwatobro waihu'u aba õ di za. Tô sena, wa ãne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa.

Damro na dasiwi danhipsaihuri wasu'u

²⁷ — Æne hã ma tô duré 're ãwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono te te dama ãrotizém na hã: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.”

²⁸ Æne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima roti za'ra wa'wa, tô õhõ na roti na hã. Ni'wam norĩ hã pi'õ, titõmo na te te 're 'madâ'ã ze za'ra mono wa, te te 're waibui mono da, te te sima ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, taha na zama te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, tinhimirosa'rata na si nherẽ.

²⁹ Duré marĩ hã atõmo nhimire niwĩm na 're 'madâ'ã za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, tawamhã atõmo nhimire niwĩ asiwi 're sani za'ra wa'aba mono wa, romhã na asisiti 're ãsãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Ato hã sahuré aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihãiba wahuré ré, duré atõmo zahuré ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ropipa u, te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁰ Duré, asib'rata nhimire niwĩm na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, asiwi 're sihari za'ra wa'aba mono wa, romhã na asisiti 're ãsãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Asib'rada hã sahuré aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihãiba wahuré ré, duré asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ di za.

Damro, da te 're ãrẽme za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 19.1-9; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18

³¹ — Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono te te duré dama ãrotizé hã, ãne: “Aibã norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ ré, te za rob'ui'éré hã te te tâma 're sômri za'ra, za te te ãrẽmezém na. Taha parip si, te za oto timro hã te te 're rẽme za'ra, pibu pese na.” Æne duréihã Mozési te te ãma ãrob'ui'érézé hã, ãne na hã.

³² Æne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na roti na hã. Pi'õ norĩ hã aibã aimawi na 're sipsaihuri za'ra mono õ nherẽ, ãmro te te 're rẽme za'ra mono wamhã, tiwasédé hã te za te te 're 'manharĩ za'ra, aibã norĩ hã. E marĩ wa. Pi'õ norĩ hã ãmro te te 're rẽme za'ra mono nherẽ, aibã aimawi na duré apâ 're mro zahu za'ra mono wamhã, tawapsi te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, pi'õ norĩ hã. Taha wa, aibã norĩ hã tiwasédé te te tâma 're ã'manharĩ za'ra mono zém hawi wa, te za

duré õ norĩ zama aibâ aimawi na 're mro za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Duré aibâ norĩ hã, pi'õ, da te 're ãrẽme za'ra mono na 're mro za'ra mono wamhã, tawapsi, te za duré ta norĩ zama tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, aibâ norĩ hã.

Marĩ na da te dasima 're ãropisutu za'ra mono zé wasu'u

³³ – ãne hã ma tô duré 're ãwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãrotizém na Mozési te te ãma ãrob'ui'érézé hã: “Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a, marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô dama ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo.” ãne duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãrotizém na rob'ui'éré hã.

³⁴⁻³⁵ ãne na roti hã tô sena nherê, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na roti na hã. Marĩ pire na taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za oto, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a. Mare di. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “Hãiwa hã tô sena wahuré 're ãsa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Hãiwa hã taré hã 're ãhãimana mono õ wa, tame 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're sãmra u'ãsi mono wa, ta hawi te te we duré 're da'ab'madâ'ã mono wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “Ti'a hã tô sena wahuré 're ãsa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ti'a zama pire wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te si wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi hã tô sena 're ãsa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ta hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te si wa duré, uburé Danhib'apito uptabi te si wa.

³⁶ Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: “ãrã hã tô sena ãma 're ãhãimana mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu.” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ai'rã za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te si wa. Asi'uihã na aséré hã asima 're 'rãdâ'ã waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Duré asi'uihã na 're asisére'a waihu'u za'ra wa'aba mono õ di.

³⁷ Marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asina dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ãne si te za dama 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: “ãhe. Wa za tô 'manha.” Duré marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, ãne si te za duré dama 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: “Mare di. Wa hã te 'manharĩ õ di za.” ãne si te za dama 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo. ãne si dama 're ãnharĩ za'ra wa'aba mono õ wamhã, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina te za aiwasédé hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo.

Marĩ na da te dasima 're ãwa'rãmi za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.29-30

³⁸ – ãne hã ma tô duré 're ãwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãrotizém na hã: “Ni'wam norĩ hã te te 're datõmo wamnarĩ za'ra mono wamhã, te za asa da te 're tõmo wamnarĩ za'ra ãwa'rãmi, aiwab da. Duré ni'wam norĩ hã da'wa te te dawĩ 're prub za'ra mono wamhã, te za duré asa ãwa'rãmi da te 're 'waprub za'ra, aiwab da.” ãne na duréihã roti hã.

³⁹ Tane nherê, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na rotizém na hã. Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherê, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Atob'rata nhimire niwĩ da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, atob'rata amo niwĩ, da te duré 're aihã za'ra wa'aba mono da.

⁴⁰ ãté ni'wa hã te za ai'ãma wa'aba sima rosa'rata, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwĩ ãmai'manharĩ wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Tawamhã ãté te za tãma ai'maiwasu'u wa'wa, ta norĩ hã te te aima 'maipisutu aba da, asõ'utu'u ãwa'ãbã syryre hã ãwa'rãmi tãma 'manhomri aba da, tiwĩ ãmai'manharĩ wasété aba wa'rãmimhã. ãne wamhã, te te aiwi 'mai'ãri aba wamhã,

asi'ubuzéb zama te za tãma ã'manhomri 'wa, wa'âbâ za'êtê nherê, te te aiwi 'maiwaptêrê õ nherê.

⁴¹ Duré, ni'wam norĩ hã bâdâdi na marĩ hã misi ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da, te te aima 're 'ru za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihã na te za asima 're ãwê za'ra wa'aba mo, taha nhipai u, maparane ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da a'â.

⁴² Duré marĩ hã da te aiwi 're waptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ãsõmri za'ra wa'aba mo. Duré marĩ hã asibro hã taré a'â da te aiwi 're waptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, dawĩ 're sawĩ za'ra wa'aba mono õ di za, asimarĩ 'wa hã. Te za tô taré dama 're ãsõmri za'ra wa'aba mo, a'â.

Da'ruiwapari'wa norĩ, da te 're ãsawĩ pese za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.27-28, 32-36

⁴³ — ãne hã ma tô duré 're ãwapari za'ra wa'aba mo: “Asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ si te za 're ãsawĩ pese za'ra wa'aba mo. Ai'ruiwapari'wa norĩ si te za asa asiwi 're ãwê'õ pese za'ra wa'aba mo.”

⁴⁴ Tane nherê, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na rotizém na hã. Ai'ruiwapari'wa norĩ hã te za 're ãsawĩ pese za'ra wa'aba mo. Duré te te aima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ãma, te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, ãwê si te te tãma 're apisutu mono da, ta norĩ ma.

⁴⁵ ãne te za dama 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, Aimama aba 'ra na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, hãiwa ãma 're ãsãmra mono 'ra na. E marĩ wa, te za ai'ruiwapari'wa norĩ hã 're ãsawĩ pese za'ra wa'aba mo. Ni'wai ma, ãsawĩ hã te te ba'a õ wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Uburé te te 're da'azawĩ pese, te te 're ãsawĩ pese za'ra mono norĩ hã, duré te te 're ãsawĩ õ za'ra mono norĩ zama. Aiwapsi te bâdã hã te te dama 're rob'uiwê za'ra, 're ãnomro wê mono norĩ ma, duré 're ãnomro wasété mono norĩ ma zama, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina. Aiwapsi te duré tã hã dama 're ta'a za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono norĩ ma, duré te te 're ãwapari za'ra mono õ norĩ ma zama, ãsimipisutuzéb zarina.

⁴⁶ Rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã bété. Ta norĩ hã dawĩ 're sipsaihuri u'âsi za'ra mono wa, te 're nomro wasété. Ta norĩ hã te tizawĩ pese 'wa norĩ si te te 're sawĩ za'ra. Tawamhã asawĩ pese 'wa norĩ si, 're sawĩ pese za'ra wa'aba mono wamhã, e te za 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãwê hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Mare di. ãwê hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁷ Duré 'Re ãhãimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ nherê, te tisiwadi norĩ ma, marĩ ãwê hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra, siré 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma hã. A norĩ wa'wa hã bété, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma si, marĩ ãwê hã tãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwapsi te aiwasété na dame 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ siré.

⁴⁸ Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã uburé 're ãdazawĩ pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te da'ãma 're a'upai mono ãna, uburé te te 're ãda'azawĩ pese mono ne.

6

Dasisõ'a, marĩ hã da te dasima 're ã'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹ — 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma, 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã dama 're ã'manharĩ wê za'ra wa'aba mono zém na hã ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za, danho'a hã, ãne na hã taré da te 're ai'madã'ã wê za'ra wa'aba mono zõ. Asimiza'rese te za 're anomro aba mo, ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. ãne hã danho'a 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ãhãimana mono hã tinhoprubzé ãwê uptabi hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za, marĩ ãwê hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã.

² — Taha wa, ãsibrob'õ norĩ ma, marĩ hã tãma 're ãsõmri za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ãne

na hã. ãne hã te ni'wam norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 're, duré 'ri nhi'riti na 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ma zama. 'Re hãimana wẽ za'ra mono newa, te ta norĩ hã ãma 're dawata za'ra mono zô, ãne hã te te dama 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tô ãma 're hãimana za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhoprubzé hã nimahã bâta na hã tâma 're hãimana za'ra mono õ di za. Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³⁻⁴ Taha wa, ni'wai wi, marĩ zô 're rowaptâ'ã mono wa, 're pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, sõ'awi 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di za, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tõ da, marĩ na 're ãpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã. Dama 're ãrob'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na hã, da te 're ai'madâ'ã za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madâ'ã za'ra wa'wa. Taha wa, te za taha si ãwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ãwa'rãmi.

*'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're ãdamreme zusi mono zé wasu'u
Rucasi 11.2-4*

⁵ — Duré ni'wam norĩ hã te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina, te danho'a 're mreme zusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Hãwi 're simasa mono sina, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma, 're mreme zusi, 're hãimana wẽ za'ra mono newa, da te 're 'madâ'ã wẽ za'ra mono da. 'Ri nhi'riti wa, bâdâdi sitob ãma, te duré ãne 're mreme zusi, da'ahã norĩ nho'a. Tawamhã, da te 're 'madâ'ã wẽ za'ra mono wa, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tô ãma 're hãimana za'ra. Nimahã na hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhoprubzé hã tâma 're ãhãimana za'ra mono da hã, mare uptabi di za, ta norĩ ma hã. Tô sena wa ãne na aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

⁶ Duré, a norĩ wa'wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, te za 'ri para u 're asisisi aba mo, asõrõwa 'ri 're wa'wa u. Tawamhã te za asiré 're ã'ridawa nhitob za'ra wa'aba mo, Aimama aba ma, 're aimreme zusi aba mono da, romnhiwasi nimahã bâta na da te 're ã'madâ'ã waihu'u za'ra mono õ ma hã. ãne wamhã, aihãiba pisutu 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madâ'ã za'ra wa'aba mono wa, te za taha si ãwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ãwa'rãmi.

⁷ — Duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, taré aimreme na 're sahu ahã za'ra wa'aba mono õ di za apãre, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ newa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ si te timreme na te te tâma 're sahu u'ãsi za'ra taré, taha zarina si te te 're pawaptob za'ra mono da newa.

⁸ Taha wa, ta norĩ ne 're aimreme zusi aba mono õ di za. E marĩ wa. Aimama aba wi, marĩ hã tiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ ré, marĩ zô aiwi 're ãrowaptâ'ã za'ra wa'aba mono zé hã, te te 're awaihu'u sirõmo mono wa.

⁹ ãhã zarina si te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma: “Wamama, hãwa ãma 're asãmra mono hã, asisi wẽ na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'ãma 're ãmreme.

¹⁰ Uburé da'ãma 're asib'a'uwẽ mono da, wa duré da'ãma 're ãmreme. Hãwa ãma aima romhuri'wa norĩ hã, asima 're ãwẽ mono zéb zarina si, te te 're ã'aiwapari pese za'ra mono ne, ti'ai ãma uburé da te duré 're aiwapari pese za'ra mono da, wa da'ãma 're ãmreme.

¹¹ ã bâta na, wei wama 're anhomri mono, wasa hã ãma 're ãwasaihuri mono zéb da hã.

¹² Dawasédé hã da te wa'ãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're ã'madâ'ã za'ra mono õ ne, a hã duré wa'ãma 're ab'madâ'ã mono õ di za, wawasédé hã.

¹³ Duré, 're wa'ab'madâ'ã nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tõ mono da. Ma'ãpé, 're wa'anho'reptui u'ãsi mono, ãwasété uptabi wi.”

ãne si te za Aimama aba wi, 're ãrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã ãne te duré tâma roti za'ra:

— Dawasédé hã da te ai'ãma 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mono zé hã asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã te za duré uburé aiwasédé hã 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te te ai'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te ai'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherê, asina 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ wamhã, tawapsi, aiwasédé hã te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za Aimama 'wa hã, hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã.

Dasai ãna a'â 're ãdahãimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁶ — 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai ãna a'â 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, ai'ubu pire na 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ si te za ubu pire na sai ãna 're mreme zusi, 're nomro wê mono newa, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono da. Tawamhã, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono wa, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha si te za tô tãma 're hãimana za'ra. Nimahã na 'Re ãhãimana u'âsi mono nhoprubzé hã tãma 're hãimana za'ra mono õ di za, ta norĩ ma hã. Tô sena wa ãne na hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

¹⁷⁻¹⁸ Taha wa, a norĩ wa'wa hã 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai ãna a'â 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za taré â na 're asi'ubu upsõ za'ra wa'aba mo, tô 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Te za duré taré 're asiwarĩĩ za'ra wa'aba mo, a'â asai ãna 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tõ da, Aimama aba si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, datõmo na da te 're ãmadâ'â waihu'u za'ra mono õ si. ãne wamhã, aihãiba pisutu, asai ãna a'â tãma 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za ãwê hã te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, ãwa'rãmi.

Hãiwa ãma, marĩ hã wê uptabi na 're ãhãimana za'ra mono wasu'u

Rucasi 12.33-34

¹⁹ — Marĩ ãwa'ãbã za'ëne hã asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono õ di za, ti'a 're anomro aba mono ré hã. Ti'ai ãma marĩ na 're ãdanhimarĩ za'ra mono hã si'utõrĩ pese di, dawi 're u're su'u za'ra mono wa, duré zazahã hãzapu'u'wa hã te te dawi 're hãiwasété za'ra mono wa. ãsipsaihuri norĩ hã te za duré dawi sô 're sisisi, dawi 're sipsaihuri za'ra mono da, danhimarĩ na.

²⁰ Hãiwa ãma asimarĩ za'ra wa'wa hã ãsi'utõrĩ'õ zô si te za asima 're ãrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono, ãwê uptabi hã te te asô 're ãmadâ'â pese za'ra wa'aba mono zô si. Tame marĩ hã dawi 're u're waihu'u za'ra mono õ di. Zazahã hãzapu'u'wa hã te te duré dawi 're hãiwasété waihu'u za'ra mono õ di. Duré ãsipsaihuri norĩ hã dawi 're sipsaihuri waihu'u za'ra mono õ di, tamemhã.

²¹ Ti'ai ãma asimarĩ ahã zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za aipê'ê 're, asima 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hãiwa ãma ãwê hã ãsi'utõrĩ'õ upana. Duré hãiwa ãma ãwê uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za asima 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono, ãwê te te asô 're ãapisutu aba mono zô si.

Rob'u iwêzé wasu'u

Rucasi 11.34-36

²²⁻²³ — Rob'u iwêzé hã te za da te dasima 're ro'o za'ra, dama rob'madâ'â pibu pese da. Tane duré, dato hã aiwa rob'u iwêzém ne. Datõmo wê wamhã, dama rob'madâ'â pese di. Datob'a wamhã, dama rob'madâ'â waihu'u õ di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã asimirosa'rata wê za'ra wa'aba wamhã, te za rowa'a na ne 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhã, robra na ne te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

Rob'ui prazéb zô si da te dasima 're ãrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 16.13; 12.22-31

24 — Dama romhuri'wa hã ãsib'apito maparane wamhã, aiwa te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono õ di za. ãsib'apito maparane wamhã, sahuré te te 're sawi pese zahuré mono õ di za. Misi te za te te 're sawi pese. Ìhãiba amo si te za te te siwi 're wẽ'õ. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono õ di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. Ìhãiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norĩ wa'wa hã rob'uiprazéb zô si, asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, 're romhuri wẽ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Mare di.

Marĩ na 're dahâtã'ã za'ra mono ãna 're ìdanomro mono zé wasu'u

25 — Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za, asazé wa'aba na, duré 're ì'ãhuri aba mono õ na zama. Duré ai'uzazém na zama, asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. E taré wasa zô si wa za 're wahãimana za'ra. Mare di. Wasazé nhipai u pire uptabi di, wahãimanazé hã. E taré 're ìwasi'uza za'ra mono zép si, te wahãiba hã wama 're hãimana za'ra. Mare di. Marĩ ìwẽ uptabi da, te wahãiba hã wama 're hãimana za'ra.

26 Duré, sire norĩ hã bété. Ta norĩ hã te te sima 're robzuri mono õ di. Duré te te sima 're rob'rãihãri za'ra mono õ di. Robza'razéb ãma te te sisa 're robza'wari za'ra mono õ di duré, ãma 're ìsaihuri mono zéb da hã. Tane nheré, te Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ìsãmra mono hã ìsa hã te te tãma 're anhomri u'ãsi. E tawamhã sire si te te 're azawi pese, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Sire zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, sire te te 're ì'ab'madã'ã mono zém nhipai u, te za te te 're ai'madã'ã pese za'ra wa'wa, Aimama 'wa hã, asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono tã da.

27 Duré, 're atã'ã za'ra wa'aba mono zém na asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, e asibãtã na 're atã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. E asibãtã nhipai u, te za 're aihãimana siroptub za'ra wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibãtã nhipai u 're aihãimana siroptub za'ra wa'aba mono õ di za.

28 — E marĩ wa, te bété ai'uzazéb õ na asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mo. E asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Mare di. Ma'ãpé, romnhirãrã 're ìhãimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'ã, rom na 're ìsimasa mono na hã. Ta norĩ hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono õ di.

29 Tane nheré, dama 'madã'ã zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã. Apito Saroma hã sibro pese wa, uza wẽ uptabi na 're si'uza mono nheré, taha nhipai u, dama 'madã'ã zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã.

30 Romnhirãrã hã hãiwi 're simnhatã mono ré, te za du hã ìré da te 're wazãri za'ra, unhama da, da te 're ub'rã za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hã mono dai õ nheré, ma tã wẽ uptabi na te te 're ab'manharĩ, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã. E tawamhã, ai'uzazé hã te te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono õ di za bété. Te za tã te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, du hãimanazéb zawi nhipai u te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, a norĩ wa'wa hã. E niha Aimama 'wa hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, taha si ai'uzazé hã te te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono wa.

31-32 Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ìsãmra mono ma hã, tãma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di, marĩ zô aiwi 're ìrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, marĩ na asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Áté asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono wa, te za ãne asima 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãne asima 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo: “E ma hawi te za mra hã wama 're wairébé, duré wa te 're ì'ãhuri mono zéb da hã, duré wa'uzazéb da hã.” ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ìhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ hã, taha zô si te sima 're sãmpré, sina 're hãtã'ã za'ra mono wa.

33 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ãma 're ìsib'a'uwẽ za'ra mono norĩ ma, ìwẽ uptabi hã te te tãma 're ìsãmri za'ra mono zéb zô si, te za asima 're asãmpré u'ãsi aba mo. 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're anomro wẽ wa'aba mono da, te za asima 're ìwẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã, ãhã zô si 're asãmpré wa'aba mono

wamhã, marĩ zô aiwi 're ãrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hã.

³⁴ Awẽ sidãpãsi te marĩ hã asada 're hãimana za'ra wa'wa. Tane nherẽ, oto ai'ãma 're awẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za asina 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, marĩ hã asada 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Taha wa, za duré ai'ãma 're ã'awẽ za'ra wa'aba mono zé bãtã na hã 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te za awẽ sidãpãsi bãdã hã te te ai'ãma 're ab'madã'ã 'wa.

7

Dawasédé hã da te dasi'ãma 're ãsa'ra mono zé wasu'u *Rucasi 6.37-38, 41-42*

¹ — Dawasédé hã da'ãma 're ãsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, taha zarina 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tã da.

² Asi'uihã na asiwi 're dawẽ'õ pese za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, ãwa'rãmi. Asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ wamhã, tawapsi, te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, ãne na hã aiwa.

³⁻⁵ ãne, wa za duré ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté wede wa'õno hã atob 're te nomro, sabui õ nherẽ. E niha te za bété sô ãtõmo 'madã, wede nhiprubre wazere da, asisãnawã tõmo hawimhã. E ãne hã ã'uwaibaba. Mare di. Wede wa'õno hã atob 're ãnomro hã sabui õ nherẽ, e niha te za tãma ãnha: “Ropru hã a'ã te aima wazere, atõmo hawimhã.” Mare di. Wede wa'õno hã te za a'ã atõmo hawimhã ãwaze. Tawamhã te za sô airĩtĩ wẽ, wazere da, asisãnawã tõmo hawimhã, wede nhiprubre hã.

⁶ — Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ruiwapari'wa norĩ ma, ãwasu'uwẽ na tãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, te te ãma 're ãwasété za'ra mono norĩ ma hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã wapsã ma, marĩ ãse hã da te tãma 're a za'ra mono nherẽ, dazõ 're sipizari za'ra mono wa, te te 're ãdahãzu mono ne, te za ta norĩ hã asada 're hãimana wasété za'ra wa'wa. Uhãbã norĩ hã marĩ wẽ zõ, sima 're sõpré waihu'u mono õ di. Marĩ ãwẽ hã wa'ãbã za'ëtẽ nherẽ, uhãbã ma, da te 're sãmra mono wa, taré te te 're ãwati'i za'ra mono ne, te za ta norĩ hã taré te te 're wapari za'ra, ãwasu'uwẽ hã. Taha wa, ta norĩ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ruiwapari'wa norĩ ma hã.

'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, da te 're ãrowaptẽrẽ za'ra mono zé wasu'u *Rucasi 11.9-13*

⁷⁻⁸ — 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, te za ãwẽ hã 're ãwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te aima 're anhomri 'wa. ãwẽ zõ si te za duré asima 're asõpré u'ãsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, 'rãwi aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zõ te te 're ã'ridawa ta'a mono ne, te za ãwẽ hã tiwi 're ãwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma ã'ridawa ne, te za tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're anhomri 'wa, ãwẽ hã, si'uihã na.

⁹ ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ai'ra hã ã'u'ëtẽ wapu te te aiwi 'maiwaptẽrẽ aba wamhã, e ãne te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te ãwaptẽrẽ upana. Mare di. ã'u'ëtẽ wapu si te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te 'rẽne da, ai'ra wa'wa hã.

¹⁰ Duré, tebe te te aiwi 'maiwaptẽrẽ aba wamhã, e wahi te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te ãwaptẽrẽ upana. Mare di. Tepe si te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te 'rẽne da.

¹¹ Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ uptabi aba mono õ nherẽ, te marĩ ãwẽ si tô ai'ra norĩ ma, 're ãsõmri za'ra wa'aba mo. E tawamhã Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã wẽ uptabi na 're hãimana mono nherẽ, e ai'ra norĩ ma 're asõprub za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za bété, tinhoprubzé ãwẽ

hã. Te za tô ïsipai u te te aima 're sômri za'ra wa'wa ïwê hã, tiwi 're ïwaptêrê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹² — Marĩ ïwê si da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're ïdawê za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ ïwê si dama 're ï'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, ïwa'rãmi. Æne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ïrob'ui'ééré hã te wama wasu'u za'ra, duréihã ïsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré zama.

Bâdâdi nhitobzé wasu'u

Rucasi 13.24

¹³⁻¹⁴ — Duré, ropipa u 're ïdanhisisi mono zé hã bâdâdi hã sa'êtê uptabi di. Duré ïsitobzé hã, sa'êtê uptabi di. Taha wa, dama wapure di, ãma 're ïdanomro mono zéb da hã, bâdâdi hã sa'êtê uptabi wa. Taha wa, te da'ahã uptabi na ãma 're danomro, ropipa u, tamomo 're danhisisi mono wa, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono zéb u, 're ïdanhisisi mono zéb da hã, bâdâdi nhitobzé hã syryre di. Tamomo bâdâdi hã syry uptabire di duré, ãma 're ïdanomro mono zéb da hã. Dama pire di, ãma 're ïdanomro mono zéb da hã. Taha wa, te da'umro na si da te dasina 're uwaimrami za'ra. Taha wa, ma'ãpé, sada 're asiptete za'ra wa'aba mono, bâdâdi nhitobzé ïsyryre na si 're asisisi aba mono da, rowê uptabi u.

Rob'rãi wasu'u, 'wabzéré wasu'u me

Rucasi 6.43-44

¹⁵ — Duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ò 'wa norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã tô sena dasiré 're hâimana wê za'ra mono newa, te za te te dama 're roti za'ra taré. Ta norĩ hã te abaze zahi ne 're hâimana u'âsi za'ra, ïsazei'wa norĩ zada.

¹⁶ Ta norĩ hã uburé marĩ hã te te 're ï'manharĩ za'ra mono zém na te za ãma 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai ò na hã. E 'wabzéré hã te za rob'rã na 're 'rã za'ra, uwa 'ru 'rã na. Mare di. Uwa 'ru 'rã na 're 'rã waihu'u za'ra mono ò di, 'wabzéré hã. Duré, e apto hã rob'rã ïse na te za 're 'rã za'ra. Mare di. Æma 're 'rã waihu'u za'ra mono ò di, apto hã.

¹⁷⁻¹⁸ Duré rowede hã wê wamhã, 're 'rã wasété za'ra mono ò di za. Te za 're 'rã wê u'âsi za'ra. Wasété wapsi, te za 're 'rã wasété u'âsi za'ra. Ta norĩ hã 're 'rã wê waihu'u za'ra mono ò di za.

¹⁹ Rowede hã 're 'rã za'ra mono ò wa, te za da te 're sãna'rata nhihãri za'ra, unhamã u da te 're sãmra mono da.

²⁰ Tane, aibã norĩ hã roti tô senai'õ na te te dama 're ïroti za'ra mono norĩ hã uburé marĩ hã te te 're ï'manharĩ wasété za'ra mono zém na, te za ãma 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai ò na hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zéb u, 're ïdanhisisi mono zé wasu'u

Rucasi 13.25-27

²¹ — Æté ni'wam norĩ hã te za dama 're siwasu'u za'ra, ãne: “Zezusi hã ta hã ïnhib'apito. Wa hã tãma romhuri'wa, wa tô 're ïhâimana u'âsi.” Æne ni'wam norĩ hã dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, uburé 're sisisi mono ò di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zéb u hã. Ni'wam norĩ si te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, 're hâimana za'ra, ïmama hã hãwa ãma 're ïsãmra mono hã te te sima 're ï'awê mono zéb zarina, marĩ ïwê si te te 're ï'manharĩ za'ra mono norĩ si.

²² Nimahã bâta na ropsi'utõrízéb ãma, ïmama za oto da'ãma ïsipo'ozéb ãma hã te za da'ahã na ïma nharĩ za'ra ni, ãne: “Wanhib'apito, Wanhib'apito, wa norĩ hã asadawa para, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Asadawa para, wa tô duré wa'uburé hã wa te dama 're sãmra za'ra. Marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã wa tô duré wa te dama 're 'manharĩ za'ra, asadawa para.” Æne na hã da'ahã na te za ïma tasiwasu'u za'ra ni, ïnhib'a'uwê uptabi hã 're danomro mono newa.

²³Tane nherê, wa za wa hã ïsi'uihã na tãma nharĩ za'ra, ãne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ïzazei'wa na. Marĩ ïwasété si ma tô 're ï'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rêi wa'aba, ïnhiti.” ãne wa za ta norĩ ma nharĩ za'ra, misi haré.

'Ri'wa norĩ wasu'u
Rucasi 6.46-49

²⁴⁻²⁵ — ãne, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, 'ri'wai wasu'u na. 'Ri'wa hã tãma rosa'rata waihu'u pese wa, ma tô êtê nhisiwi 'ri hã 'manha, siptete na 're sa mono da. Tawamhã tã hã pĩni za'êtê na 're ta'a mono wa, ma tô 're âpré. 'Re âpré mono wamhã, 'ri u ma tô 're praba, â hã. Rowa'u'u za'êne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba, te te me da aré. Tane nherê, 'ri hã simei õ di, êtê nhisiwi te te sima 'ri wa, aibã hã. Tane duré, ã hã te ïrotizé hã ni'wam norĩ hã te te 're wapari za'ra mono wa, te te oto 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowê na 're hãimana u'âsi za'ra, 'Re ïhãimana u'âsi mono 'rata.

²⁶⁻²⁷ — 'Ri'wa hãiba amo na, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, tãma ïrosa'rata waihu'u õ hã. Ta hã supara nhisiwip si ma tô sima 'ri, siptete na tãma 're sab u'âsi mono da newa. Tawamhã tã hã pĩni za'êtê na 're ta'a mono wa, ma tô 're âpré. 'Re âpré mono wamhã, 'ri u ma tô 're praba, â hã. Rowa'u'u za'êne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba. Tawamhã 'ri hã ma tô 'marõwĩ, awa'awi. Tane duré, ã hã te ïrotizé hã ni'wam norĩ hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherê, te te 're 'madã'ã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ si te za si'uihã na 're sisimini za'ra, 'Re ïhãimana u'âsi mono 'rata za 're ïdahãimana u'âsi za'ra mono zé hã.

²⁸Tawamhã Zezusi hã ãne na te te dama rowasu'u parimhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, te te dama ïrowahutuzém na hã.

²⁹'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ, simirowasu'u wapure na te te dama 're ïrowahutu za'ra mono ne, te te dama 're rowahutu mono õ di, Zezusi hã. Simirowahutu pire uptabi na ma tô te te dama 're rowasu'u. Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, dama ïwaihu'u'õ hã te te dama wasu'u wa.

8

Aibã ï'wa're ré hã Zezusi te te ïpesezé wasu'u
Marcusi 1.40-45; Rucasi 5.12-16

¹Tawamhã Zezusi hã ma tô êtê 'rãihã hawi si'ra. Te te si'rai wamhã, da'ahã uptabi na ma tô ïsarina ai'aba'rê ni.

²Tawamhã aibã ï'wa're ré hã ma tô ïtême wi. ïtême wisi wamhã, ma tô hi'rãtitõ nhamra, ïpapara. Te tãma tinha:

— Apito, ïma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na. Taha wa, asima ïwê wamhã, te za ïpe.

³Tawamhã Zezusi ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, te tãma tinha:

— Tane tô. Wa tô ïsima aiwê, te aipese da. Tãibã oto aihâzé hã.

Tawamhã awa'awi ma ï'wa're hã tãma apa.

⁴Tawamhã Zezusi hã te tãma tinha, ãne:

— ïwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ïwasu'u õ di za, te aipesezém na hã. Sasedoti u si te za aimo, aihãiba wê zô te te aihãiba 'madã'ã da. Taha parip si, te za tãma asõpru 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te ãma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — ãne te Zezusi hã tãma roti, aibã te te ïpese ma.

Da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma romhuri'wa, Zezusi te te ïpesezé wasu'u
Rucasi 7.1-10

⁵Tawamhã Zezusi hã Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u ma tô wi. Wisi wamhã, ma tô aibã sõpêtê, romanu hã. Ta hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tawamhã, te te sõpêtê wamhã, ma tô aibã hã tãma ti'ru Zezusihi ma, tãma ïromhuri'wa hã te te tãma pese da.

⁶ Æne te tãma tinha:

– Apito, ïma romhuri'wa hã ïnhorõwa ãma te nomro. Hãzé uptabi di. Hãzé uptabi wa, sirési waihu'u õ di, hãzé za'ëtê wa.

⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma tinha:

– Wa za ãma mo tô, te pese da.

⁸ Tawamhã romanu hã te duré tãma tinha, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã:

– Tô'ã, apito. Wa hã aima ïwapure di, ïnhorõwa u asébré da hã. Ma'ãpé, taré ã hawi pese aimreme na, séptâ'ã da. Tawamhã te za tãma tirowê, ïma romhuri'wai ma.

⁹ Wa hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zapari romhuri'wa. ïzapari te duré 're hãimana za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Nimomo te 'mazatõrĩ wamhã, te za 'maimo. Duré sô ï'maihãrã wamhã, te za we 'maimo, ïtême. Duré ïma romhuri'wai ma, marĩ hã te 'rui wamhã, te za 'manha awa'awi, ïzadawa para. – Æne te siwasu'u, Zezusihi ma.

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô ãma titob'uzu, ïsiwasu'uzém na. Taha wa, ïsarina ïdasi'aba'ré norĩ ma, ma tô nharĩ za'ra:

– Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Æ hã te te sina ï'umnhasizém na hã niwa te ï'madã'ã õ, ïzarazéhé nhihudu norĩ nhipiti'ai ãma hã. Ta norĩ hã te te ãma siwi wabzu õ di, te te sina ï'umnhasizém na hã.

¹¹ Æne, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'ahã uptabi na te za 're dasihutu, bãtã pusizém hawi, duré bãtã zasizém hawi, 'Re ïhãimana u'ãsi mono u, ïsiré 're dasaihuri mono da, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zéb ãma. Abra'ãhã siré te za 're dasi'ubumro, duré Izatihi siré, duré Zacoho siré.

¹² Tane nherê, ni'wam norĩ hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono, ãma 're sib'a'uwê za'ra mono da nherê, ïsiré 're si'ubumroi mono da nherê, te za sãmra sisiti, robra si 're ïsa'wari mono u. Tame te za sina 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'ëtê za'ra mono wa. – Æne ma tô Zezusi hã dama rowasu'u.

¹³ Tawamhã te duré da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma tinha:

– Mo oto aimorĩ apã, asõrõwa u. Asina ï'umnhasizéb zarina, wa za aipawapto.

Tawamhã ãne te te tãma nharĩ wi, ma tô tipese, romanuhu ma, romhuri'wa hã.

Da'ahã uptabi na, Zezusi te te ïda'apesezé wasu'u

Marcusi 1.29-34; Rucasi 4.38-41

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã Pedruhu nhorõwa u ma tô mo. Morĩ wamhã, ïmaprewa ma tô sabu. Hãzé ré, te nomro waptã wa, wa'ro na.

¹⁵ Tawamhã ma tô sib'rata upi, Zezusi hã. Te te sib'rata upi wamhã, ma tô tiwahã. Tawamhã ma tô wahudu, pi'õ hã. Wahutu wamhã, ma tô ïsa hã tãma tisõ Zezusihi ma, sa da.

¹⁶ Tawamhã bãdã sébrézéb u, ma tô wa'uburé ré 're ïdanomro mono hã da te simro, Zezusihi u, ahã uptabi na. Tawamhã misi si te nasi dama azatõ wa'uburé hã, misi haré timreme na si. Uburé ïhãzé ré norĩ zama te apese duré.

¹⁷ Æne ma tô Zezusi hã te te 're da'apawapto, Iza'iza hã duréihã te te ãma ïrob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da. Æne Iza'izaha nhimi'ui'éré hã: “Wahãzé mono bã, ma tô te te wawi 're awaibu.”

Æne duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'éré hã, Zezusihi ãma hã.

Aibã norĩ hã Zezusihi siré ïneb zahuré zé wasu'u

Rucasi 9.57-62

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã da'ahã uptabi na da te dasiwi ï'uirĩ za'ra norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra. Te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tô tisiré 're ïnomro mono norĩ ma rob'ru za'ra, ïsõ'u na te te saprĩ za'ra da, zara u.

¹⁹ Tawamhã 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rowahutu'wa hã ma tô ïtême wi, Zezusihi u. Æne te tãma tinha:

– Rowahutu'wa, ãhãna wa ïsima aiwê, asiré 're ïmorĩ da oto, daro mono bã.

²⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Wapsã wawêre hã ab're 're, ãsõrõwa hã. Duré si norĩ hã tizasi te te sima 're 'manharĩ za'ra, tinhorõwa da hã. Tazahã, wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ãnhorõwa õ di, ãma 're ãwa'utu mono zéb da hã. Hãwi si wa datême 're morĩ u'ã.

²¹ Tawamhã Zezusi ma tô duré aibã hãiba amo 'mahã, ãsarina 're ãmorĩ hã, ãsiré 're morĩ u'ãsi da oto. Tawamhã aibã hã te asa tãma tinha:

— Apito, a'ã apã ãmorĩ, ãmama hã ãwi dã'ã wa, ãsisa'u te ãma ti'a da. — ãne te sina 'mahã.

²² Tane nherê, te Zezusi hã tãma tinha, asa:

— Õne haré te za ãsiré 're aimo oto. ãdã'ã norĩ hã te za tisiré ãdã'ã norĩ ãma te te 're ti'a za'ra.

*Zezusi hã rowa'u'u za'êtê ma, te te ãnharizé wasu'u
Marcusi 4.35-41; Rucasi 8.22-25*

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãzé, uba're 're. ãsiré 're ãnomro mono norĩ zama ma ãsiré asisi, ãsiré si'aba'rê da.

²⁴ Tawamhã uba're na si'aba'rêi ré, ma tô rowa'u'u za'êne hã tiwi tiwatobro za'ra. ã sisasi hã te te ãre wabzuri za'ra, uba're hã. Tane nherê, Zezusi te nhono.

²⁵ Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô ãtême sina roptob za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã ãne te 'mahãrã za'ra:

— Wanhib'apito, ma'ãpé wanho'reptu za'ra na. Wa za ai'utõrĩ ni.

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E ã'umnhasi za'ra wa'aba ãna.

Tawamhã ma tô wahudu, Zezusi hã. Wahutu wamhã, ma tô rowa'u'u ma tinha, te te sazãri da, ã sisasisi ma zama. Tawamhã ma tô sazã, rowa'u hã. Ma tô duré ti'ãtu.

²⁷ Tawamhã ma tô ãma titob'uzu za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã. ãne te sima nharĩ za'ra:

— Pra, e niha ãwaihu'u pe, õ hã. ãsadawa hawi ma rowa'u hã sazã, ã sisasisi zama. — ãne te sima rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã.

*Zezusi hã aibã norĩ, wa'uburé ré 're ãneb zahuré te te ãpese zahuré zé wasu'u
Marcusi 5.1-20; Rucasi 8.26-39*

²⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Dadara na danhipti'a nho'õmo nhisi u, Darireza na ãsõ'u nhisi zara u. Tame ma tô aibã norĩ hã sõpêtê zahuré, wa'uburé ré 're ãneb zahuré hã. Adã'ã 'ru hawi, ma we sina uzusi zahuré, êtê zahãpã ab're sirõmo 're, 're ãsimasisi u'ãsi zahuré mono zém hawi. Ta norĩ hã ãsipãrĩ su'u zahuré, duré simimnhasi zahuré di. Taha wa, 're ãhãimana zahuré mono zé wa'wai baba 're danomro waihu'u mono õ di.

²⁹ Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô sa'êtê 'mahãrã zahuré Zezusi hã, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, e marĩ wa'ãma 'manharĩ da, te we aimo, wawa'wai baba. E ropsi'utõrízé wana wa'ahãri da, te we aimo, wa te robzépata da.

³⁰ Tawamhã romhã prã na te uhãbã hã tisa hã te te 're huri, ahã na.

³¹ Tawamhã wa'uburé norĩ hã aibã norĩ pẽ'ẽ 're, 're ãhãimana za'ra mono hã te sa'êtê sina 'mahãrã za'ra:

— Nimomo wazatõrĩ za'ra da wamhã, ma'ãpé uhãbã norĩ u wazatõrĩ za'ra na, ãhãiba 're, 're wahãimana za'ra mono da.

³² Tawamhã Zezusi hã ma tô õne haré tãma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rêi wa'aba.

Tawamhã uhãbã hãiba 're ma tô sisisi, wa'uburé norĩ hã. Taha wa, te sa'êtê sisa're, uhãbã norĩ hã, ã'rãsipra u. ãi ba ma tô rere. Taha wa, ma ai'utõ, ã na uburé.

³³ Tawamhã uhãbã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô ãsiti sisa're. 'Ri nho'õmo u ma tô sisa're. Tame ma tô uburé dama rowasu'u za'ra, aibã norĩ ma, niha ãromhãimana zahuré zém na hã, wa'uburé ré 're ãneb zahuré ma.

³⁴ Tawamhã 'ri nho'õmo ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô aihĩni tawairébé ni, Zezusi hã da te dasina uzusi za'ra da. Tawamhã ma tô sãmri za'ra ni. Da te dasiwi sãmri wamhã, ma tô tãma rob'ru za'ra ni:

— Ma'âpé, warom nhiti aimorĩ, nimomo. — ãne te dasiwi satõrĩ ni, Zezusi hã.

9

*Ïmorĩ'õ, Zezusi te te ïwahutuzé wasu'u
Marcusi 2.1-12; Rucasi 5.17-26*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're 're âzé, zara u te te saprĩ da. Te te saprĩ wamhã, ma tô 'ri nho'õmo u wi, tirob u.

² Tamomo ma tô ni'wam norĩ hã we siwi ti'â, ïmorĩ'õ hã ïsimiwaptâ ré. Ïmorĩ'õ hã za te te ïpese na ma tô ãma umnhasi za'ra, Zezusi hã. Tawamhã Zezusi hã taha na ma tô sina simirosa'rata waihu'u za'ra, aibã norĩ hã. Taha wa, te ïmorĩ'õ ma tinha:

— Ïsiwadi, aiwi robzei'õ tõ. Aiwasédé hã 're ï'ab'manharĩ wasété mono zé hã te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto. — ãne te tãma tinha.

³ Tawamhã ni'wam norĩ hã 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô 'rãwi sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Õ hã te 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma wasété.

⁴ Tane nherẽ, Zezusi hã ma tô sina waihu'u, ïsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma tô ãne ï'ãma ïrosa'rata wasété za'ra wa'wa.

⁵ Wa hã dawasédé hã te dama 're ï'apari waihu'u pese mono zém na hã, sena na ïwaihu'u za'ra wa'aba da hã, e niha te za ïwaihu'u za'ra wa'wa. Aibã ma, wa tô tinha: “Aiwasédé hã 're ï'ab'manharĩ mono zé hã te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto.” ãne na si ïmreme wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di. ã hã ïmorĩ'õ hã wahutu da, duré oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, ïwaihu'u pese na sena na ïwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za.

⁶ Ti'ai ãma dasiré ïpodo hã ïma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ï'apari mono da hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono zadawa para. ãne na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ïhi'ré ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ïmorĩ'õ ma, te tinha Zezusi hã:

— Ma'âpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

⁷ Tawamhã awa'awi ma tô wahudu aibã hã, tinhorõwa u morĩ da.

⁸ Tawamhã ãne hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô tãma tapẽ'ẽwara za'ra ni, dama sa'rese õ wa. Ma tô duré 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, tiwaihu'u pe hã te te dama 're anhomri mono wa.

*Mateusihi zô Zezusi, sisarina ïhãrãzé wasu'u
Marcusi 2.13-17; Rucasi 5.27-32*

⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, dahawi. Morĩ ré, ma tô ïsã, danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa hã, Mateusi na ïnhisi hã. Ïnhimiromhurizéb ãma wa nhamra, rob'uiprazé te dawĩ 're ï'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te ï'mahã:

— We aimorĩ, ïsiré 're aimorĩ da oto.

Tawamhã awa'awi wa tô wahudu, ïsiré 're ïmorĩ da oto.

¹⁰ Tawamhã barana wa oto wasiré wasaihuri ni Zezusi norĩ hã, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ me. Ïnhorõwa ãma wa wasaihuri ni. Wasaihuri ré, ma tô rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ïtème asisi 'ri para u, ahã na, ïsiré saihuri da. Ni'wam norĩ hã zudezu nherẽ, parisezu norĩ nhimiroti zarina 're ïhãimana za'ra mono õ norĩ zama ma tô duré ïtème aihutu, Zezusihi u.

¹¹ Tawamhã parisezu norĩ hã ãne hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô Zezusihi siré 're ïwanomro mono norĩ hã wazadanharĩ za'ra, ãne:

— E niha bã, te asib'apito za'ra wa'wa hã rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ siré tisa, dawasété na 're ïdahãimana za'ra mono norĩ siré zama.

¹² Tawamhã Zezusi hã te te sina wapari za'ra wa, ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Hâzé ãna 're ñnomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. Ñhâzé ré norĩ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

¹³ Duréihã ma tô 'Re ñhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne na rob'ui'ééré, 'Re ñhâimana u'âsi mono mreme na: “Asimizama hã ñma 're ñzata za'ra wa'aba mono zô hã, sô 're ñnhimipari mono õ di oto. Asimizawi pese zarina, da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ñsima te 're aiwê za'ra wa'wa oto.” ãne duréihã 'Re ñhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã sô sabu za'ra wa'aba ñbaihã hã, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Dawê na 're ñdanomro mono norĩ zô ñsitême 're ñhârâ mono da, we ñmorĩ õ di. Dawasété na 're ñdanomro mono norĩ zô si 're ñhârâ mono da, wa wei mo.

*Dasai ãna bâtâ na a'â 're ñdahâimana za'ra mono zé wasu'u
Marcusi 2.18-22; Rucasi 5.33-39*

¹⁴ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ñnomro mono norĩ hã ma tô Zezusihi u ai'aba'ré. Tawamhã ãne te siwi sadanha:

— Wa norĩ hã, duré parisezu norĩ hã 'Re ñhâimana u'âsi mono ma, 're wamreme zusi mono da hã, wasai ãna wa a'â 're wahâimana za'ra, bâtâ na. E marĩ wa, sai ãna a'â 're hâimana za'ra mono õ di bété, asiré 're ñnomro mono norĩ hã.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma nharĩ za'ra:

— Aibã hã ñmrozéb u, sô ñhârâ za'ra norĩ hã sihotu wamhã, e aibã ñmro da hã ñsiré sãmra za'ra ré, te za robzei'õ na tihâimana za'ra, ta norĩ hã. Mare di. ãnei õ di. Niwapsi te za bâdã hã ñwa waptãrã, aibã ñmro da hã ñsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ñ'âri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei'õ na.

¹⁶ — Duré da'uza hã hã'ratare wamhã, te za hãihata. E tawamhã ñhâté hãnhihãri na te za hãiwa'aba ni. Mare di. ñhâté hãnhihãri na da te hãiwa'aba wamhã, da te ñré hã'upsõi wamhã, te za tihãzahutu, ñhãiwa'abazé hã. Tawamhã te za oto hãsisinarĩ pese, da'uza 'rada hã.

¹⁷ Duré e romhã 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãi wa'u ñsé hã da te 're sé, wa'ui ware õ ré. Mare di. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhã 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãi wa'u ñsé hã te za asa'wa. Romhã 'manharĩ hã te za duré hãihaiwamna. Ñtépi si'uiwa na si, te za da te 're sé, dawi 're sisa'wari za'ra mono tõ da, rob'rãi wa'u zé té hã. Tawapsi, romhã 'manharĩ hã dawi 're hãsiwamnarĩ za'ra mono õ di za duré. — ãne ma tô Zezusi hã ãma romnhimiré'é, uwa 'ru 'rãi wa'u ñsé, da te 're ñséme mono zém na hã.

*Zezusi hã pi'õ norĩ te te ñpese zahuré zé wasu'u, azarutu me
Marcusi 5.21-43; Rucasi 8.40-56*

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tô aibã hã ñtême wi, dama roti'wa hã. Ñtême wisi wamhã, ma tô hi'rãtitõ ñpapara nhamra. Tawamhã te tâma tinha, ãne:

— Ñ'ra hã azarudu hã ma tô ñwi dãrã, ãhãna si. Tane nherê, ma'ãpé ãma ñme aimorĩ, asib'rada ãma hiri da, hãiwa'utu da, ñma 're morĩ da apã.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ma tô ñsiré mo. Ñsiré 're ñwanomro mono norĩ zama, wa ñsiré ai'aba'ré ni.

²⁰ Tawamhã morĩ ré, te pi'õ hã we ñsarina mo, ñbabarãi hawi. Pi'õ hã ñhâzé te te ñsazãri'õ, 12 na ma tô ãma tiwahu, ñhâzé te te 're 'manharĩ mono ré hã. We ñsarina morĩ wamhã, ma tô ñ'uza hãnhisudu hã upi.

²¹ Ta hã ma tô ãne sima rosa'rata: “Ñ'uza si te tiwi upi nherê, wa za séptãrã.” ãne te sima rosa'rata, pi'õ hã.

²² Tawamhã pi'õ, ñ'uza te te upi wamhã, ma tô Zezusi hã sô aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô pi'õ hã tisã. ãne te tâma tinha:

— Ñsiwadi, aiwi robzei'õ tõ. Za te aipesezém na, ñ'umnhasi zarina ma tô aihãzé hã aima apa.

Tawamhã awa'awi ma tô pi'õ hã séptãrã.

²³ Taha pari, te mo Zezusi hã, dama roti'wa nhorõwa u. Morĩ wamhã, rowamreme'wa norĩ hã ma tô sôpêtê za'ra, adâ'â ãma simnhihãsi ré. Da'ahã na ma tô da'anhopêtê, ãma ãda'ry'ry norĩ hã.

²⁴ Tawamhã ãne te dama tinha:

— Mo oto aiwairébé aba. Azarudu hã dâ'â õ di. Taré te nhono.

Tawamhã ma tô ãma tawa'ê za'ra ni, dâ'â uptabi nherê, taré ãsõtõ na te te waihu'u wa, Zezusi hã.

²⁵ Tawamhã rob u ma tô tawairébé ni. Dawairébé wi, ma tô Zezusi hã ãzé 'ri 're wa'wa u, azarudu ãnomrozéb u. Tawamhã awa'awi ma tô pa'â. Te te pa'âri wamhã, ma tô awa'awi wahudu, azarudu hã.

²⁶ Tawamhã ãwasu'u hã ma tô te te ropé daro mono bâ, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã.

Ïtob'a norĩ, Zezusi te te ãpese zahuré zé wasu'u

²⁷ Tawamhã 'ri para hawi watobro wamhã, morĩ ré, ma tô aibã norĩ hã ãsarina tineb zahuré, ãtob'a zahuré hã. Tawamhã te 'mahãrã zahuré, ãne:

— Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipê'êzé na.

²⁸ Tawamhã 'ri para u ma tô ãzé, Zezusi hã. Sébré wi, ma tô ãtob'a norĩ hã ãtême aimasisi zahuré. Tawamhã Zezusi hã te sadanharĩ zahuré:

— E te asina ã'umnhasi 'wa, te ato pese aba da hã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré:

— Ìhe, wa tô wasina ai'umnhasi ni, apito.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô tãmo upi zahuré. Te duré tãma nharĩ zahuré:

— Asina ã'umnhasi aba zéb zarina, wa za tô ato pese 'wa.

³⁰ Tawamhã ma tô oto tito pese zahuré, aibã norĩ hã. Ma tô duré sadawa uwati zahuré, ãne:

— Te aima ã'manharĩ wê wa'aba zém na, dama ãwasu'u wa'aba õ di za. Tô'ã. — ãne te sina sadawa uwati zahuré.

³¹ Tane nherê, oto neb zahuré wamhã, ma tô tisiwasu'u na te te ropé zahuré ropã, Zezusi te te ãpese zahuré zém na.

Ïmreme'õ, Zezusi te te ãpesezé wasu'u

³² Tawamhã Zezusi te te ãto pese zahuré neb za'u si, ma tô aibã hã we ãtême dasiwi saprõni ni Zezusihi u, wa'uburé ré wa, mreme'õ u'ãsi 're ãhãimana mono hã.

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô wa'uburé ma rob'ru, ãhawi watobro da, ãsiti. Te te tãma rob'rui wi, ma tô aibã hã mreme watobro. Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Niwa, wa te ã'madã'ã za'ra õ, ãne hã, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai 'remhã.

³⁴ Tane nherê, ma tô parisezu norĩ hã taré ãwasédé hã ãma hiri za'ra, ãne:

— Wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para, te õ hã wa'uburé hã te te dama 're anhamra, Satanasihi zadawa para. — ãne ma tô parisezu norĩ hã siwi wê'õ, Zezusi hã.

Zezusi hã da'ãma ãsiwamrizé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tô datême 're mo, 'ri wa'õtõ mono bâ, te te dama 're rowahutu mono da, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zé wasu'u na te te dama 're rowasu'u, ãwasu'uwê na. Dahãzé mono bâ ma tô duré da'apese. Hãzé u'ãsi wa, sib'uware na 're ãnomro mono norĩ zama te apese, Zezusi hã.

³⁶ Tawamhã da'ahã uptabi na te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tô Zezusi hã da'ãma aiwamri tipê'ê na, pone'êrebã 'madã'ã ãna 're ãnomro mono ne, robzei ãna 're dahãimana za'ra mono wa, 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ wa.

³⁷ Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, te tinha, ãne:

— Amho hã sa'êtê uptabi di, da te 're ã'ubumroi mono da hã. Tane nherê, sada hã da'umrore di, ã'ubumroi'wa da hã.

³⁸ Taha wa, ma'ãpé tiwi 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mono, rob're tede'wai wi, romhuri'wa da hã we te te da'azatõrĩ da da'ahã na, rob're hã te te 're ubumro za'ra mono da. – Æne ma tô Zezusi hã da'ãma romnhimiré'é.

10

Zezusi hã tisiré 're ãnomro mono norĩ te te ãsatõrĩ za'ra zé wasu'u, daro mono bâ
Marcusi 3.13-19; Rucasi 6.12-16

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô sitême wazô hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ zô, 12 na wahãiba norĩ zô. Wazô hãrã za'ra wamhã, ma tô wama pisutu za'ra, ãwaihu'u pese zarina ãsadawa para, wa'uburé norĩ te te 're ãdawamnarĩ za'ra mono hã wa te dama 're sãmra za'ra mono da. Duré ãhãzé ré norĩ hã dahãzé mono bâ ãsadawa para, wa te 're dapeze za'ra mono da, ma tô duré wama pisutu za'ra, duré hãzé u'âsi 're hãimana za'ra mono wa, 're ãsib'ua pese za'ra mono norĩ zama.

² Zezusi hã daro mono bâ te za oto wazatõrĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã, ãsadawa para wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Tizadawa wasu'u'wa na, ma tô wanhisi za'ra oto, Zezusi hã. Wanhisi za'ra hã, ãne: Sima na ãsisi hã. Taha nhisi amo hã Pedru. Duré ãno nhisi hã Ædéré na ãsisi hã. Duré Ti'adu, duré Ti'aduhu no, Zuwã. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra norĩ.

³⁻⁴ Duré Piripi, duré Batoromezu, duré Tome, duré wa hã Mateusi. Wa hã rob'uiprazé ubumroi'wa aré. Duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã. Duré Tadezu, duré Sima aimawi hã. Ta hã ma tô aré dame 're hãimana, romanu norĩ zada, tirom hawi apã te te 're satõrĩ za'ra mono da. Duré Zudasi Icarizoti, Zezusi hã te te dama ãhãiba nhomri da hã.

⁵ Tawamhã Zezusi hã te te wazatõrĩ za'ra da, ma tô ãne wama roti za'ra, 12 na wahãiba norĩ ma hã:

– Zudezu'õ norĩ nhipti'ai u 're anomro aba mono õ di za. Duré samaritanu norĩ nhipti'ai u 'ri nho'õmo mono bâ, 're asisisi aba mono õ di za.

⁶ Æzarazéhé nhihudu norĩ u si te za 're anomro aba mo, pone'ãrebã 'madã'ã ãna, siwa'ru 're ãnomro mono ne, 're ãdahãimana za'ra mono norĩ u si.

⁷ Æne te za dama 're ãrowahutu za'ra wa'aba mo: “Re ãhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zéb u hã romhuture di oto.”

⁸ Æhãzé ré norĩ hã te za duré 're ãpese za'ra wa'aba mo. 'Re dadã'ã za'ra mono nherê, te za duré 're ãdahãiwa'utu za'ra wa'aba mo. Æ'wa're ré norĩ zama te za 're ãpese za'ra wa'aba mo. Wa'uburé hã te za dama 're ãsãmra za'ra wa'aba mo. Wa'ãbã ãna wa tô ãwaihu'u pe hã aima sãmri za'ra wa'wa. Taha wa, wa'ãbã ãna te za ãne uburé dama ãna 're ã'uwaimrami wê za'ra wa'aba mo.

⁹ Rob'uiprazé ãsapatore hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, ãtê'ubuzi pré oru hã duré ãtê'ubuzi'a prata zama.

¹⁰ Dama romhuri'wai ma, te za dasa hã da te tãma 're sãmri za'ra, tiwi sô robaba wa. Taha wa, nimomo 're anomro aba mono wamhã, romramizé hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za. Duré ai'uza misire ré si te za 're anomro aba mo. Aipara'uza misire ré si te za duré 're anomro aba mo. Wedehu hã asiwazusizé hã misire te za duré asiré 're ãwasari aba mo.

¹¹ – Nimomo daza'rui u 're anomro aba mono wamhã, asô 're ãtob'uzu za'ra wa'aba mono norĩ u si te za 're asisisi aba mo. Tawamhã tame te za ãsiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'ri tede'wa siré, nimomo 're anomro aba mono zéb u hã.

¹² Danhorõwa u 're asisisi aba mono wamhã, ãne te za 're ãdazawi za'ra wa'aba mo: “Rowê na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.” Æne te za 're ãdazawi za'ra wa'aba mo.

¹³ Tawamhã danhorõwa u 're aihutu aba mono wi, da te 're ai'mazasi wê za'ra wa'aba mono wamhã, 're ãsawi za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowê na 're hãimana za'ra, 'ri tede'wa norĩ hã. Duré da te 're ai'mazasi wê za'ra wa'aba mono õ wamhã, rowê na 're hãimana za'ra mono õ di za, 'ri tede'wa norĩ hã.

¹⁴ Duré nimomo darob u 're aihutu aba mono wamhã, asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono õ wamhã, da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhã, ta hawi te za 're

aiwairébé aba mo. 'Re anomro aba mono zéb u, te za asisa'u aipara zapru hã 're ïtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're õ na 're danomro mono wa, 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da.

¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma ïsipo'ozéb ãma hã Sodoma ãma duré Domora ãma 're ïdahâimana wasété uptabi za'ra mono norĩ ma, te te ïrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za asô 're ïtob'uzu za'ra wa'aba mono õ norĩ hã te te tãma 're arob'manharĩ za'ëtê. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma.

Zezusi te te ïsatõrĩ za'ra ma, za da te tãma 're ïrob'manharĩ wasété za'ra mono zé wasu'u Marcusi 13.9-13; Rucasi 21.12-19

¹⁶ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma:

— Ma'ãpé ïwapari pese za'ra wa'aba. Pone'ërebãire, robzahi wa'wa u 're ïsisisi mono ne, wa za datême asatõrĩ za'ra wa'wa. Taha wa, te za asimiza'rese 're anomro aba mo, wahi ne. Duré utu'u, marĩ ïwasédé hã te te 're ï'manharĩ za'ra mono õ ne, te za 're anomro wê wa'aba mo.

¹⁷ Taha wa, te za 're asipibui pese za'ra wa'aba mo, dawi. Áté ni'wam norĩ hã te za te te sima 're aiwê za'ra wa'wa, te te 're aiwaibui wa'aba mono da, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ u, te te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ hã te te siwi 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za duré ïsimirowahutuzéb ãma da te 're ai'maipré'é 'wa, romhã nhorõ 'manharĩ na.

¹⁸ Duré ï'ãma si 're anomro aba mono wa, te za dama ïpire norĩ u da te 're asimroi wa'wa, zudezu'õ norĩ nhib'apito norĩ u, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te siwi 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono da. Taha ré, ïsõ're 're aimasa aba mono ré, te za ïwasu'uwê na tãma 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo, ïsib'a'uwê norĩ ma zama.

¹⁹ Tawamhã dama ïpire norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisõwa asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zém na da hã. Da te aima 're ïropipa za'ra wa'aba mono zéb u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te za te te aima 're sômri za'ra wa'wa, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²⁰ Tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihã na asimirosa'rata na tãma 're aimreme zusi aba mono õ di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono, Tipê'ëzani na te te aima 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, danhib'apito norĩ ma.

²¹ — Da te 're ïzaze za'ra mono 'ru te, te za dasisãnwãi uptabi nherê, da te dasima 're dahâiba nhomrĩ za'ra, da te 're danhimroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, ãne te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, 'rãwim nherê. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nherê, te za sada 're hâimana za'ra, te te dama 're hâiba nhomrĩ za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ïna me.

²² Uburé te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, ïzazei'wa 're anomro aba mono wa. Tane nherê, asiptete sina õne haré ï'ãma 're anomro u'âsi aba mono wamhã, te za asina 're ï'uwaimrami za'ra wa'aba mo, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã.

²³ Tawamhã nimame 'ri nho'õmo ãma da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, ta hawi te za 're aimani za'ra wa'aba mo, 'ri nho'õmo amoi u 're anomro aba mono da. Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nhihudu norĩ nhipai 're, 'ri wa'õtõ mono bâ ïwasu'uwê na romhuri 'rãsutu za'ra wa'aba õ ré, wa za we dama ïsiahã're apã, dasiré ïpodo hã.

²⁴⁻²⁵ — Romnhoré'wa norĩ hã te te 're romnhoré za'ra mono ré hã, pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tãma ïromnhoré'wa norĩ ma hã. Tane nherê, romnhoré hã te te 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za tãma ïromnhoré'wa norĩ ne oto 're hâimana za'ra, aiwa. Duré te te dama 're ïromhuri za'ra mono norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono ré hã, hâimana pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tinhib'apito norĩ nhipai u hã. Tane nherê, tipire zô te te 're rob'ruiwapari u'âsi

za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za tinhib'apito ne pire na 're hâimana za'ra oto. Īruiwapari'wa norĩ hã te Bezebu na te te 're ĩnhisi za'ra, wa'uburé norĩ nhib'apito nhisi na. Āne te ta norĩ hã te te ĩ'ãma 're wasété za'ra. Taha wa, taha nhipai u te za duré te te ai'ãma 're wasété uptabi za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono wa.

'Re ĩhâimana u'âsi mono si, da te dasima 're ĩpipa za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 12.2-7

²⁶ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Taha wa, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Uburé marĩ hã upsibi na 're ĩhâimana za'ra mono hã zahadu wapsi te za suwa nhamra ni. Duré uburé marĩ hã pi'uriwi 're ĩhâimana za'ra mono hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni.

²⁷ Uburé pi'uriwi te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono hã te za oto sô'awi dama ãma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo.

²⁸ Dahâiba te te dawĩ 're ĩsimroi mono norĩ ma hã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, dapẽ'ězani hã te te dawĩ 're simroi waihu'u mono õ nherẽ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te za asima 're ĩpipa za'ra wa'aba mo. Taha ma si waihu'u pese di, dahâiba hã duré dapẽ'ězani zama, te te dawĩ 're ĩ'a'uprosi mono zéb da hã.

²⁹ Sire wa'â hã wa'âbâ syryre nherẽ, uburé Damama zadawa para õ nherẽ, 're si'utõrĩ mono da hã, mare di, sire norĩ hã.

³⁰ Tane duré, aséré za'rata aba zama, tãma waihu'u pese di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Simi'madâ'â pese uptabi di.

³¹ Sire hã tãma sawi pese za'ra nherẽ, sire zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne ma tô wama rowasu'u za'ra Zezusi hã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma hã.

Zezusihĩ zazei'wa na 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u, ĩsazei'õ'wa na zama

Rucasi 12.8-9

³² Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã ĩzazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré ĩmama nho'a te 're awasu'u, ĩzazei'wa na, hâiwa ãma 're ĩsãmra mono nho'a.

³³ Tazahã, ni'wam norĩ hã ĩzazei'õ'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré ĩmama nho'a te 're awasu'u, ĩzazei'õ'wa na, hâiwa ãma 're ĩsãmra mono nho'a. — Āne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusihĩ ãma dasina 're ĩdasipo'o za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 12.51-53; 14.26-27

³⁴ Tawamhã te duré ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— E ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za ti'ab ré rowẽ na si dasiré 're dahâimana za'ra, simisutu. Mare di. Āne hã ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Ti'ai u we ĩmorĩ wa, rowẽ na si 're dahâimana za'ra mono õ di za. Te za ĩ'ãma dasima 're dasiwanhizari. Te za duré ĩ'ãma 're dasi'wapé za'ra.

³⁵ Ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za da'ra si'aibâ norĩ hã timama ãma 're sitob'ru za'ra. Da'ra sipi'õ norĩ hã te za duré tina ãma 're sitob'ru za'ra. Duré dasani'aba norĩ hã te za timaprebaba sipi'õĩ ãma 're sitob'ru za'ra.

³⁶ Āne te za dasisãnwãĩ uptabi nherẽ, dasina 're danhitob'ru uptabi za'ra, 'rãwi dasiré 're dahâimana za'ra mono nherẽ.

³⁷ — Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi za'ra mono zém nhipai u, timama norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za. Duré ni'wam norĩ hã ĩzawi nhipai u ti'ra norĩ te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za duré.

³⁸ Wedepo'o nhonhi'rãmi hã, daza'ozéb da, da te dasisada 're ĩ'wasari mono ne, ni'wam norĩ hã da te 're simroi mono da nherẽ, sisawi ãna ĩzarina 're nomro mono wapsi, te za ĩ'ãma 're hâimana u'âsi za'ra. Ānei õ wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za.

³⁹ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, 're sihãiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã. — Āne ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te dama 're ĩ'awa'âbã mono zé wasu'u

Marcusi 9.41

⁴⁰ Tawamhã te duré āne na wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma: — Ni'wam norĩ hã te te 're aiwaibui wẽ wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã ai'u'âbã wa'aba te za te te siwi 're ĩmrami wẽ. Ta norĩ hã te te siwi 're ĩmrami wẽ mono wa, we ĩzatõrĩ'wa zama te za duré ĩsiré te te siwi 're mrami wẽ.

⁴¹ Āté ni'wa hã te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã âri wẽ, ĩsadawa wasu'u'wa na te te waihu'u wa. Āne ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, za te te 're ĩ'awa'âbã mono ne, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're awa'âbã aiwa, damrami wẽ 'wa norĩ ma hã. Āté ni'wa hã te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã âri wẽ, 're ĩmorĩ wẽ uptabi na te te waihu'u wa. Āne ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, tinhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ ma, za te te 're ĩ'awa'âbã mono ne, te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're awa'âbã aiwa.

⁴² — Āté ni'wa hã te za ĩzazei'wai ma, â wahã hã tãma õ, te te hã'rẽne da, ĩsiré ĩzazei'wa norĩ ma ĩwapu ma, 're ĩmorĩ na te te waihu'u wa. Āne hã ĩzazei'wa norĩ hã marĩ 'rare na nherẽ, ni'wam norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te tãma 're ĩ'awa'âbã mono zé hã te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hã wama rowasu'u za'ra, daro mono bã te te ĩwazatõrĩ za'ra zéb u hã.

11

Zuwã Batita hã Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norĩ te te ĩsatõrĩ za'ra zé wasu'u

Rucasi 7.18-35

¹ Tawamhã 12 na ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, āne na te te wama roti za'ra pari wamhã, ma tō mo Zezusi hã, dama ĩsãmrazém hawi, tamomo 'ri nho'õmo mono bã te te dama rowahutu mono da.

² Tawamhã Zuwã Batita, dazazéb 're sãmra ré, ma tō Cristuhu wasu'u hã wapa, marĩ te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zé hã. Te te wapari wamhã, ma tō ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusi hã te te siwi 'mazadhanharĩ da.

³ Āne ma tō siwi sadanha:

— E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, āne:

— Mo oto apã ai'aba'rúi wa'aba Zuwãhã u, marĩ hã ĩwapari za'ra wa'aba zém na tãma rowasu'u za'ra wa'aba da, marĩ hã ĩ'madâ'â za'ra wa'aba zém na zama.

⁵ ĩtob'a norĩ hã to pese za'ra wa, ma tō apã te te 're rob'madâ'â za'ra. ĩmorĩ'õ norĩ hã te oto para na 're nomro. Duré ĩ'wa're ré norĩ hã ma tō 're pese za'ra. Hãiba wẽ na te oto 're nomro. Duré ĩpo'reptõ norĩ hã te oto 're simipari za'ra. Duré 're ĩdã'â za'ra mono norĩ hã ma tō duré apã 're hãiwa'utu za'ra. ĩwasu'uwẽ hã ma tō duré ĩsibrob'õ norĩ hã te te 're wapari za'ra. Āne na te za tãma ĩrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwãhã ma.

⁶ Ni'wam norĩ hã, wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para we ĩmorĩ na, 'rãwi ĩ'ãma 're siwawã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. — Āne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

⁷ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ĩnomro mono norĩ hã apã si'aba'rúi wamhã, ma tō Zezusi hã dama rowasu'u, Zuwã Batitaha hãimanazém na. Da'ahã na ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma, te āne tãma rowasu'u za'ra:

— Zuwã hã a'ubuni wi 're sãmra mono ré, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. E tawamhã du teihi 'rãihã hã uware wa, rowa'u te te 're ãhãpã za'ra mono ne, Zuwã Batita hã roti da, sib'ware na 're hãimana mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na ma tô 're hãimana.

⁸ E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono õ di. Uza wẽ ré 're ãnomro mono norĩ hã, te danhib'apito nhorõwa ãma si 're si'ubumro, 'ri 'rãihã ãma si.

⁹ Ma'ãpé, ãma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tô. Õ hã uburé ãwana 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhipai u te pire na 're hãimana, Zuwã hã.

¹⁰ Duréihã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne ãma rob'ui'ééré, Zuwãhã ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na: “Ïzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satõ, te te asõ ropese mono da.” ãne duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ééré, ãbahã na hã.

¹¹ Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé ãwana 're ãnomro mono norĩ hã te te siwi ãma wabzu za'ra õ di Zuwã Batita hã, ãsimiromhuri pire na hã. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'azawi mono zéb zarina te te 're ãda'apawapto mono zé hã, hãiba ré ré, te te waihu'u õ di za, Zuwã Batita hã. Ni'wam norĩ si, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ãuirĩ na. Taha wa, ta norĩ hã te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, tisiré norĩ ma, wapu na 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u, ta norĩ si ãuirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'apawapto mono zé hã.

¹² Zuwã Batita hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama 're ãsadawa wasu'u mono zém na te te dama ãma ãsãna'ratazém hawim haré, te oto ni'wam norĩ hã sib'ru na 're hãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da'ãma 're sib'a'uwẽ mono tõ da. Da te dasima 're wẽ za'ra mono nherẽ, te ta norĩ hã te te dawĩ 're ro'wa'rutu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono tõ da.

¹³ Zuwãhã wana ré hã, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te ãma 're rob'ui'ééré za'ra Mozésihi zama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, za da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã.

¹⁴ Tawamhã ãsimirowasu'u za'ra na, 're saze za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za duré ãne 're ãsaze za'ra wa'aba mo, Eriasi ti'ai u za we ãmorĩ na Zuwã te te ãwasu'u na hã.

¹⁵ Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba.

¹⁶⁻¹⁷ — E 'wai ãma, wa za oto romnhimiré'é, ãhãna 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ãma hã. Ai'uté norĩ ãma, wa za simiré'é. 'Ri nhi'riti wa, rowedezéb ãma si'ubumroi ré, te za ãne si'mahãrã za'ra, ai'uté norĩ hã: “Wa norĩ hã wa tô aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tane nherẽ, ãma ato za'ra wa'aba õ di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na wa tô aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tane nherẽ, wame ai'ry'ry wa'aba õ di.” ãne te za si'mahãrã za'ra. ãne wa tô ai'uté norĩ ãma simiré'é, ãhãna 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã.

¹⁸ Duré Zuwã Batita hã te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'madã'ã sina ma tô sai ãna te te 're romhuri, misi bãtã na. Duré uwa 'ru 'rãĩ wa'u hã te te dame 're hãsi mono õ di. Taha wa, ma tô da te tãma 're nharĩ wasété za'ra. ãne ma tô da te tãma 're nharĩ za'ra: “Õ hã wa'uburé te te 're pibui u'ãsi.”

¹⁹ Duré wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã wa ãto sina dasiré 're ãsa, dasazém na. Uwa 'rãĩ wa'u ãsé hã wa duré te dame 're hãsi. Taha wa, ma tô ãne na da te ãma 're nharĩ wasété za'ra: “Ma'ãpé 'madã'ã za'ra wa'aba. Õhõta te aibã hã sa za'ëtẽ na 're sai u'ãsi. Ta hã uwa 'ru 'rãĩ wa'u ze'i'wa duré. Rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ siwadi ta hã, uburé siwa'ru 're ãdanomro mono norĩ siwadi.” ãne ma tô da te ãma 're nharĩ wasété za'ra. Ni'wam norĩ hã

'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're nomro mono wamhã, te za marĩ ìwě si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra. ãne wa, te za ìwaihu'u pese za'ra wa'wa, tô sena 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìwě uptabi na hã. — ãne ma tô Zezusi hã dama rowasu'u.

²⁰ Tawamhã nima niwĩmhã 'ri wa'õtõ mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ wa, ma tô Zezusi hã siwi dawě'õ, tiwaihu'u pese na marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã tamep si te te dama 're ab'manharĩ wě u'âsi mono nherě.

²¹ ãne te 'ri wa'õtõ ãma ma tinha Zezusi hã, 'ri wa'õtõ 're, 're ìdahâimana za'ra mono norĩ ma:

— Corazi na 'ri wa'õtõ nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. Marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're ì'ab'manharĩ wě mono ne, Tiru ãma 'ri nho'õmo ãma, duré Sido ãma 'ri nho'õmo ãma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'âhã, duréi te aré ta norĩ hã 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're ìsipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã nhisiwi te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ìhâiro na 're si'uza za'ra.

²² Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma ìsipo'ozéb ãma hã Tiru ãma duré Sido ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ìrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'ětě za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²³ Duré Capana'u ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're asãmra 'wa, dapě'ě 're dadâ'â u'âsi ne 're ìdahâimana za'ra mono zéb u. Marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te dama 're ì'ab'manharĩ wě mono ne, duréihã Sodoma ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã te ãma 're pawaptob za'ra mono 'wa'âhã, aré si'utõrĩ õ di, ta norĩ hã. Rowě na te aré 're hâimana u'âsi za'ra.

²⁴ Niwapsi 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma ìsipo'ozéb ãma hã Sodoma ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ìrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'ětě za'ra wa'wa, tô sena. — ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, Capana'u ãma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ ma hã.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré Timama ma mre:

— Ìmama, a hã Danhib'apito uptabi, hãiwa ãma zama, ti'ai ãma zama. A hã ma tô rowaihu'u pese 'wa norĩ wi 're ì'anhito mo, roti ìwě hã te te waihu'u za'ra tõ da. Rowaihu'u prãi 'wa na 're ìhâimana za'ra mono norĩ ma si, ma tô marĩ ìwě hã 're ì'awaihu'u mo. Taha wa, wa ai'ãma ìwata, asõpru wa.

²⁶ Tane tô, Ìmama. Asima 're ì'awě mono zéb uwaibaba si, ma tô õ norĩ ma si 're ì'awaihu'u mo. — ãne Zezusi hã ma tô Timama ma mre.

²⁷ Taha wa, te duré wama nharĩ za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma:

— Ìmama ma tô ìma waihu'u, uburé 're ìhâimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihã na te te 're ìwaihu'u za'ra mono õ di, 're ìhâimana mono zém na hã. Ìmama si ma tô ti'ra na ìwaihu'u pese, 're ìhâimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na Ìmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Ìwétési wa tô Ìmama hã waihu'u pese, 're ìhâimana mono zém na hã. Te ìsima 're ì'awě mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma si te 're awaihu'u, ta norĩ zama Ìmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ìhâimana mono zém na hã. — ãne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto uburé dama tinha, ãne:

— Marĩ ìpire, da te 're 'wasari mono wamhã, te za 're dazadâ'â wairébé. Tane te duré a norĩ wa'wa hã 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo, dama rowahutu'wa norĩ nhimirowasu'u hã 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. Tane nherě, asina 're uwaimrami

waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za. Āne hã uburé 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma'ãpé we ĭzô 're asôpré u'âsi aba mono. We ĭzô 're asôpré u'âsi aba mono wamhã, wa za te 're aipê'ẽ nomri za'ra wa'wa, 're asiwasutu za'ra wa'aba mono tã da oto.

²⁹ Wa hã ĭpê'ẽ na ĭnhimizawi pese uptabi di. Atãma ĭhâimanazé hã. Taha wa, ma'ãpé ĭãma 're sasômri za'ra wa'aba mono, ĭãma 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za aipê ĭ're aima 're simi'wara 'wa.

³⁰ Marĩ ĭwapure, da te 're 'wasari mono wamhã, 're ĭdazadá'â wairébé mono ò ne, te za aipê'ẽ wapu na 're anomro aba mo oto, ĭnhimiroti zarina si.

12

Zudezu norĩ wa'utuzé wasu'u Marcusi 2.23-28; Rucasi 6.1-5

¹ Tawamhã wa norĩ hã sabadu na wa tô ro'rahãri za'ra ni Zezusi norĩ hã, buru nho wa'wai baba, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na. Tawamhã ĭsiré 're ĭwanomro mono norĩ hã mráp te, wa tô aro 'rã ne hã da te 're ĭzuri mono hã wa te wasima 'rãnhinarĩ tridu 'rã hã, wa te huri mono da.

² Tawamhã parisezu norĩ hã te te ãma wa'madã'â za'ra wamhã, Zezusihi ma, te nharĩ za'ra, ãne:

— E 'madã'â za'ra ãna, asiré 're ĭnomro mono norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô aro 'rã ne hã te te sima 'rãnhinarĩ, sabadu na wawa'utuzém na nherẽ. Taha wa, wahi'rata nhimiroti hã ma tô ãma upa za'ra, dawa'utuzé bãtã na romhuri, wa te dawĩ 're ĭsawi za'ra mono zém na roti hã.

³ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ééré hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bã, te te ĭrob'manharĩzém na tisiré norĩ me, mra te te simroi wamhã.

⁴ 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma 're ĭdawata za'ra mono zéb u, ma tô ãzé, apito Dawi hã. Sébré wamhã, ma tô 'mai'rẽ, ĭ'u'ẽne hã. ĭsiré norĩ zama ma tô tihu, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma, aré da te ĭsa'ra hã. 'Re ĭhâimana u'âsi mono, ma tô pisutu aré, da'ãma romhuri'wa norĩ si ĭ'u'ẽne hã te te 're huri mono da, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tô 'mai'rẽne za'ra, Dawi norĩ hã. Te te 'mai'rẽne za'ra nherẽ, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã te te siwi wẽ'õ za'ra ò di, ta norĩ hã.

⁵ E sasedoti norĩ wasu'u zama, 're sôré za'ra wa'aba mono ò di duré, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĭrob'ui'ééré na hã. Ta hã ma tô 're ĭsôré za'ra wa'aba mo, tô. Taha wa, te za oto ãma ĭwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duréihã ta norĩ hã ma tô te te 're romhuri za'ra sabadu na, dawa'utuzém na nherẽ, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma 're ĭdawata za'ra mono zéb ãma. Tawamhã 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã romhuri zahãrizém na romhuri hã te te dawĩ sawi nherẽ, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, ĭwasédé hã te te ãma 're sa'ra mono ò di ta norĩ ãma hã, dawa'utuzém na te te 're romhuri za'ra mono nherẽ.

⁶ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ĭnhimiroti hã pire uptabi di, duréi roti ma hã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhorõwa ãma da'ãma romhuri'wa norĩ hãimanazém na, danhimiroti ma hã.

⁷ Duréihã 'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na rob'ui'ééré ĭbaihã na hã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono mreme na: “Asimizama hã ĭma 're ĭzata za'ra wa'aba mono zô, 're ĭnhimipari mono ò di oto. Asimizawi pese zarina da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ĭsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa oto.” Āne hã ãma waihu'u za'ra wa'aba wamhã, aré ĭwasédé hã ãma sa'ra wa'aba ò di, ĭsiré 're ĭnomro mono norĩ ãma hã, marĩ ĭwasédé hã te te 'manharĩ za'ra ò wa, ã bãtã na.

⁸ Wa hã 'Re ĭhâimana u'âsi mono te te ĭpisudu, dasiré ĭpoto da, ti'ai ãma. Taha wa, dama ĭpire di, romhuri zahãrizém na roti hã te dama 're ĭ'apisutu mono zéb da hã. — Āne ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

*Aibâ ĩsimizu'rã're hã Zezusi te te ĩpesezé wasu'u
Marcusi 3.1-6; Rucasi 6.6-11*

⁹ Tawamhã Zezusi hã ta norĩ hawi morĩ wamhã, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u ma tô ázé.

¹⁰ Tame te aibâ hã nhamra, ĩsimizu'rã're hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô sima wẽ za'ra, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'ééré na hã sabadu na romhuri zahârizém na roti hã, te te âma upai wa, Zezusihi âma ĩwasédé hã te te âma hiri za'ra da. Ma tô âne siwi âma sadanha, Zezusi hã:

— Dawa'utuzém na dapesezé hã romhuri zahârizém na hã, e Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina. — Áne te âma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— Pone'ërebâ hã aima 'maihamana aba wamhã, ab're 'rehâ wa, aiwi 'maiwaptã'ã aba wamhã, e te aré ĩ'maiwazere 'wa, 'manho'reptui aba da hã. Te aré tô ĩ'maiwazere 'wa, romhuri zahârizém na 'maiwaptã'ã nherẽ, pone'ërebâ hã.

¹² Duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã pone'ërebâ te te 're azawi pese mono nherẽ, pone'ërebâ zawi nhipai u, tâma dazawi uptabi di. Taha wa, sabadu na romhuri zahârizém na ni'wam norĩ hã marĩ te te dama 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te za tô te te 're 'manharĩ za'ra, te te âma 're upa za'ra mono âna, ta norĩ hã. — Áne te tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã ĩsimizu'rã're ma, te duré tinha, Zezusi hã:

— Ma'ãpé, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibâ hã. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô tinhimizu pese apâ. ĩsimizu amo ne, wẽ di oto.

¹⁴ Tawamhã te te pese pari, ma tô parisezu norĩ hã wairé, te te sima âma roti za'ra da, Zezusihi âma, da te dasiwi wĩrĩ da, ĩsadawa parab za'ra.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tâma romhuri'wa da, Zezusi te te ĩpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tô sina waihu'u, parisezu norĩ te te sima âma ĩroti za'ra zé hã te te siwi wĩrĩ da. Taha wa, ma tô ĩhawi timorĩ za'ra. ĩhawi morĩ za'ra wamhã, da'ahã na ma tô ĩsarina ai'aba're ni. Tawamhã daro mono bâ 're morĩ ré, ma tô uburé dahâzé ré hã da'apese, Zezusi hã.

¹⁶ Te te da'apese parimhã, ma tô duré sina da'azadawa uwati, da te dasina 're wasu'u za'ra mono tô da.

¹⁷ Áne ma tô Zezusi hã sina da'azadawa uwati, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na, Iza'iza hã ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa te te âma ĩrob'ui'ééré hã te te âma uwaimrami da. Áne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã:

¹⁸ “Áhãta te ĩpisudu ĩma romhuri'wa da, te 're ĩsawi pese mono hã. Taha âma si wa âma 're ĩtoi u'âsi.

Taha ma, wa za ĩpẽ'ëzani hã tâma tisõ. Tawamhã daro mono bâ te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u na te za te te dama 're rowasu'u, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

¹⁹ Ta hã awa'awi te te dama 're anharĩ mono õ di za. Áma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã, mreme 'rãihã na te te dama 're rowasu'u mono õ di za, sõ'awimhã.

²⁰ Duré, buru teihi hã sihãpã na 're simasa mono wamhã, e te za da te 're si'ë. Mare di. Taré te za da te 're wahutu za'ra, wahu na apâ 're simasa mono da. Tane duré, sib'uware na ĩãma 're ĩnomro mono norĩ ma, te te tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za, ta hã. Duré ĩro'ore hã ro'o nhib'uware nherẽ, da te 're ĩsimroi mono õ ne, sib'uware na ĩãma 're ĩnomro mono norĩ ma, te te tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za duré. Ta norĩ âma te za 're siwamri u'âsi za'ra. Tawamhã nimahã na si te za oto ĩsimipawapto wẽ zéb zarina, da te 're waihu'u za'ra, dapoto mono bâ, te 're ĩda'anho'reptui mono zém na hã, ĩsitob'ru norĩ hã te te dawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra mono nherẽ, da te 're waihu'u za'ra mono tô da, te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u hã.

21 Tawamhã daro mono bâ te za tô sena sô 're danhimipari za'ra, te te 're ãda'anho'reptui mono zéb zô."

Ãne duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã, Zezusihi ãma hã.

Bezebuhu wasu'u

Marcusi 3.20-30; Rucasi 11.14-23

22 Tawamhã Zezusihi tême, ma tô aibã hã dasiwi saprõni ni, wa'uburé te te 're pibui u'âsi mono wa, ãtob'a hã duré ãmreme'õ hã. Tawamhã Zezusi hã ma tô pese. Te te pese parip si, ma oto mreme watobro, apã. Te te rob'madá'ã wê di duré, aibã hã.

23 Tawamhã da'ahã na ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

– Áté õ hã apito Dawihi nhihudu, sô 're ãwanhimipari za'ra mono. – Ãne te dasima ãma romnomri za'ra ni.

24 Tawamhã ãne na parisezu norĩ te te dawapari za'ra wamhã, ma tô sima nharĩ za'ra, ãne, ta norĩ hã:

– Õ hã Bezebuhu zadawa para, ma tô wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã tiwaihu'u pe hã te te tãma 're sõmri mono õ 'wa'ãhã, aré te te dama 're anhamra waihu'u mono õ di, wa'uburé hã. – Ãne ma tô parisezu norĩ hã Zezusihi nhimiromhuri na sima rowasu'u za'ra.

25 Tawamhã te te ãma ãrosa'rata wasété za'ra na, ma tô sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te ãne tãma ãma romnhimiré'é za'ra:

– Danhib'apito nhib'a'uwê norĩ hã 'rãwim nherê, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré 'ri nho'õmo ãma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã sisada 're hâimana za'ra mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nherê, 'rãwi dasisada 're dahâimana za'ra mono wa, 're dasi'wapé za'ra mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'rãwim nherê.

26 Tane duré, wa'uburé norĩ hã Satanasihini nhib'a'uwê, simisutu 're hâimana za'ra mono nherê, dapê'ê hawi 're wairébé mono da, te te sima 're rob'ru za'ra mono wamhã, te aré sisada 're hâimana za'ra, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã sisada 're sipo'o za'ra mono wa, te aré wara sina 're si'utõrĩ, Satanasihini nhib'a'uwê norĩ hã. Ãne, ãma ãnharĩ za'ra wa'aba zéb zarina, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're anhamra mono 'wa'ãhã, 'rãwim nherê, te aré tô sisada 're simasa. Taha zarina, te aré tô ta norĩ hã 're si'uprosi.

27-28 Ma tô ãma ãnharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para wa'uburé te dama 're ãanhamra mono na. Asiré norĩ hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra, ta norĩ hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. E Bezebuhu zadawa para wa'uburé te te dama 're ãsãmra mono na, ma tô dama 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo. Mare di. Ãne na dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, ma tô ãma ã'upa za'ra wa'wa, ãma ãnharĩ za'ra wa'aba zém na hã, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ãanhamra mono na. 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ézani zadawa parap si, wa tô te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ãwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena 'Re ãhâimana u'âsi mono, a'ãma 're ãsib'a'uwê za'ra wa'aba mono zéb da, te te ãma ãsãna'rata na hã.

29 – Ni'wa hã aibã ãsuptete nhorõwa u sébré wamhã, te te sima pawasisi õ ré, ãsimarĩ hã te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, aibã ãsuptete wi hã. Te te sima pawasisi wapsi, te za ãsimarĩ hã tiwi ubumro oto, 'ri 're tãma ãromnhimi'wara hã.

30 – Ni'wam norĩ hã ãwê'wa 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã te ãzada 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono u, te 're ãda'anhimroi mono ne, te te 're danhimroi mono õ wamhã, ta norĩ hã te 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti, te te 're dazatõrĩ za'ra.

31 Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherê, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma da te 're wasété za'ra mono nherê, dawasété na tãma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, tãma waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ã'apari mono zéb da hã, te te oto da'ãma 're ab'madá'ã tõ mono da. Tane

nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani âma, da te 're wasété za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're aparì mono ò di za oto. Te za te te da'âma 're ab'madâ'â u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

³² Duré ni'wam norĩ hã dasiré ìpoto âma te te ì'âma 're wasété za'ra mono wamhã, oto tiwasété na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're siwasu'u za'ra mono wamhã, tâma waihu'u pese di, âne hã ìwasédé hã te te tâma 're pari za'ra mono da, te te oto âma 're 'madâ'â tã za'ra mono da. Tane nherê, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani âma te te 're wasété za'ra mono wamhã, te za òhõ na ìwasédé hã te te âma 're 'madâ'â u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. — Âne na ma tô tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Rowede ìwê wasu'u, rowede ìwasété wasu'u me

Rucasi 6.43-45

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tâma romnhimiré'é za'ra, rowede ìwê na. Rowede ìwasété na ma tô duré tâma romnhimiré'é za'ra, parisezu norĩ âma. Âne te tâma âma romnhimiré'é za'ra, parisezu norĩ ma:

— Rowede hã wê wamhã, te za 're rãi wê u'âsi za'ra. Rowede hã wasété wamhã, te za duré 're rãi wasété u'âsi za'ra. Rowede, 're ì'rã za'ra mono zéb zarina te za âma waihu'u za'ra ni, rowede ìwê na, duré rowede ìwasété na hã.

³⁴ A norĩ wa'wa hã te wahi ne 're anomro aba mo. Dapê'ê 're, da te 're ìrosa'rata za'ra mono zéb zarina te za 're damreme zusi. Taha wa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, marĩ ìwê na 're aimreme zusi waihu'u aba mono ò di. Aipê'ê 're, 're ìrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te marĩ ìwasété na si 're aimreme zusi aba mo, a norĩ wa'wa hã.

³⁵ Ni'wa hã 're morĩ wê wamhã, tipê'ê 're tinhimirosa'rata wê hawim na te za 're mreme wê u'âsi. Duré ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, tinhimirosa'rata wasété hawim na te za duré 're mreme wasété u'âsi.

³⁶ — Tô sena, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono, za da'âma ìsipo'ozéb âma hã dahâiba mono bâ te za tâma tasiwasu'u za'ra ni, rosa'rata âna marĩ ìwasété na te te dama 're ìnharĩ za'ra mono zém na hã.

³⁷ Taha wa, ti'ab ré uburé marĩ na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aima rowairébé za'ra wa'wa, za da'âma ìsipo'ozéb âma hã. Ti'ab ré, marĩ ìwê na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za aiwêsâmri za'ra wa'wa. Duré, marĩ ìwasété na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za siwi aiwê'õ za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirõmo za'ra, parisezu norĩ ma.

Zonahã wasu'u, apito Saromahã wasu'u me

Marcusi 8.11-12; Rucasi 11.29-32

³⁸ Tawamhã parisezu norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ me, ma tô Zezusihi ma, nharĩ za'ra, âne:

— Rowahutu'wa, wa wasima wê za'ra ni, marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã aiwaihu'u pese na wanho'a 'manharĩ da, wa te 'madâ'â za'ra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para dama 're ì'ab'manharĩ mono na, sena na wa te âma aiwaihu'u za'ra da. — Âne te Zezusihi wi waptêrê za'ra, ta norĩ hã.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te asa tâma nharĩ za'ra, âne:

— Nimosi aipoto té wa'aba mono hã, ì'aihâimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, ma tô ìwi ìwaptêrê za'ra wa'wa, marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã te 'manharĩ da, asõ'a za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para, te dama 're ì'ab'manharĩ mono na sena na ìwaihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherê, te 'manharĩ ò di za, âhãna. Âne si wa za a'â aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zona hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã si'ubdatõ ma tô bâdã hã âma ai'utõ, tebe ìsa'êtê di'i 're, hâimana ré hã. Taha parimhã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sõ'reptu. Â zadaré u ma tô ìré rãiwatobro, rob u, tebe hã, Zonahã ré. Tane duré, wa hã

dasiré ĩpodo hã si'ubdatõ bådâ hã te za ĩ'ãma ai'utõ, ĩdâ'â wa, ab're 're ĩnomro ré hã. Taha parip si, wa za duré hãiwa'udu, apâ. ãne wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hawi we ĩmorĩ na sena na oto ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁴¹ Niwamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréihã Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihãimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Duréihã Zona hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te tãma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tõ te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tõ ta norĩ hã tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherẽ, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ĩzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina we atẽme ĩmorĩ aba na hã. Taha wa, te za tõ ĩ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã.

⁴² Niwamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréihã danhib'apito sipi'õ hã Saba na romnhisi ãma te te 're ĩda'ab'madâ'â mono hã te za duré asada tihãimana 'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréihã romhã uptabi nherẽ, ma tõ wi, apito Saromahã u, ĩsimiroti hã te te wapari da, ĩsimiroti hã dahãimanazém na rowaihu'u na hã wẽ uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire nherẽ, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, ĩnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te za tõ ĩ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma hiri za'ra wa'wa, danhib'apito sipi'õ hã.

*Wa'uburé norĩ, da'ãma 're ĩsõrõwa za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 11.24-26*

⁴³⁻⁴⁴ — ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté wa'uburé hã te za aibã hawi 'maiwatobro. Watobro wamhã, a'ubuni wi te za 're mo, rob're na. Tawamhã dazõ 're rĩti baba mono wa, nimomo wa'utu õ wa, te za sima tinha: “ĩnhorõwa 'rata u, wa za apâ mo, ãma 're ĩnhorõwa u'âsi mono da oto, ĩpẽ'ẽ 'remhã.” ãne te za sima tinha. Tawamhã apâ te za oto mo, aibã u, ĩpẽ'ẽ 're apâ sébré da. Tawamhã ĩhawi watobro haré, te aré hãiba baba na 're hãimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ĩsimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wẽ u'âsi 're ĩromhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wẽ di, aibã hã apâ ãma 're ĩsõrõwa mono da hã.

⁴⁵ Tawamhã tisiré norĩ zõ te za mo wa'uburé hã, si'u ãma 're sõrõwa za'ra mono da. Tawamhã te za ĩtẽme ãwisi za'ra, 7 na ĩhãiba za'ra hã ĩsipai u ĩwasété uptabi za'ra hã. Tawamhã siré te za tõ ãma 're sõrõwa za'ra, aibã ãma. Aibã ma, tãma rowẽ prã ti aré, wa'uburé misi, ãma 're sõrõwa mono ré hã, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Ahã na oto ĩwa 're hãimana za'ra mono wa, tãma rowẽ õ uptabi di oto. Tane duré, a norĩ wa'wa hã aima 're rowẽ prã za'ra wa'aba mono di aré. Tane nherẽ, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono newa, zahadu ĩzazei ãna 're aihãimana wasété u'âsi za'ra wa'aba mono wa, aima 're rowẽ õ uptabi za'ra wa'aba mono di za oto. — ãne ma tõ Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma, rowahutu'wa norĩ ma zama.

*Zezusihi na wasu'u, ĩno norĩ wasu'u me
Marcusi 3.31-35; Rucasi 8.19-21*

⁴⁶ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tõ ĩno norĩ hã ĩtẽme aihutu, tina me. Tawamhã rowi simasa wamhã, ma tõ da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi ma, da te 'mairowasu'u da, ĩtẽme watobro za'ra da, rob u.

⁴⁷ Tawamhã Zezusihi ma, ma tõ 'mairowasu'u ni, ãne:

— Ano norĩ hã te rowi asõ aimasa, ana me. Te sima aiwẽ za'ra, marĩ na te te aima rowasu'u za'ra da.

⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma uburé dama waihu'u, ãne:

— E 'wa hã ĩna. E 'wam norĩ hã ĩno norĩ. — ãne hã ma dama waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁹⁻⁵⁰ Tawamhã tinhiptõmo na ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã te te wawasuu'u za'ra sina, te duré dama tinha:

— Āhāta, ĩna. Āhāta ĩno norĩ. Āhāta ĩhidiba norĩ. Ni'wam norĩ hã ĩmama, hãiwa āma 're ĩsāmra mono hã te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina, te te tãma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono norĩ si, ta norĩ hã ĩno, duré ĩhidiba, duré ĩna. — Āne ma tô Zezusi hã dama siwaihu'u, (da te waihu'u za'ra dai õ nherẽ).

13

Amnho potozé wasu'u

Marcusi 4.1-9; Rucasi 8.4-8

¹ Tawamhã tô taha bātã na ma tô Zezusi hã watobro 'ri hawi, ĩsõ'ui u morĩ da. Tame ma tô nhamra, ĩsõ'u zaihã na, te te dama rowahutu da.

² Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô ĩtēme dasito, da te wapari za'ra da. Da'ahã uptabi na da te dasiwi uirĩ wa, ma tô uba're wa dawi āzé, Zezusi hã. Uba're wa, te oto nhamra. Tawamhã ĩsõ'u zaihã na te ĩ'rata aimasam ni.

³ Taha wa, te Zezusi hã tinhimiroromnhimiré'é na dama rowahutu, āne:

— Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdã wa, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma rere'e. Tawamhã sire hã ma te te uprosi uburé, poto mono õ ré.

⁵ Ētē nhisiwi ma duré nima norĩ hã rere'e. Ti'ai baihãire di, ětē nhisiwimhã. Ti'ai baihãire wa, ma tô 'wanhipré su'u, amnho hã.

⁶ Tawamhã bãdã hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma ro'wanhipré hã ti'wanhipré 'ré za'ra, ĩsari hã te te rowa'rei mono õ wa.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, 'rãi mono õ di, ta norĩ hã.

⁸ Ti'ai wē wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã, oto 'wanhipré 'rãihã mono wamhã, ma tô ti'rã za'ra. 'Rãi mono wamhã, nima niwĩmhã 'rã ahã prã ti, amnho hã. Duré nima niwĩmhã 'rã ahã di. Duré nima niwĩmhã 'rã pese uptabi di. — Āne na ma tô Zezusi hã dama āma romnhimiré'é.

⁹ Tawamhã āne na ma tô duré dama āma 'rãsutu, tinhimiroti na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimirowasu'u na hã waihu'u za'ra wa'aba da. — Āne ma tô dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

Romnhimiré'é na si, Zezusi te te dama 're ĩrowahutu mono zé wasu'u

Marcusi 4.10-12; Rucasi 8.9-10

¹⁰ Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô Zezusihi u ubumro ni. Tawamhã āne, wa oto wasiwi sadanharĩ ni:

— E marĩ wa, te romnhimiré'é na si dama 're ĩrowahutu mo. — Āne, wa wasiwi sadanharĩ za'ra ni, wa norĩ zama, wa te waihu'u za'ra õ wa.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, āne:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ĩwaihu'u'õ hã, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hã, sõ'awi te te dama waihu'u õ nherẽ.

¹² Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimirowaihu hã te te 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, taha zarina te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã sa'ětē na tãma āma 're sõprub za'ra, te te aré āma 're ĩrowaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ wi te za tinhimirowaihu hã tãma waihu'u pese za'ra õ nherẽ, te te tiwi 're awaibu 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, te te aré āma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã.

¹³ ĩnhimiromhuri hã datõmo na da te 're 'madã'ã za'ra mono nherẽ, te taré da te 're 'madã'ã za'ra, da te āma 're waihu'u za'ra mono āna. Duré ĩnhimiroti hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherẽ, te taré da te 're wapari za'ra, da te āma 're waihu'u za'ra mono āna. Taha wa, wa romnhimiré'é na si te dama 're rowasu'u.

14 Duréihã Iza'iza hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô da'âma rob'ui'ééré, za da'âma 're ìromhâimana mono zém na hã. Taha wa, âhãna ma tô da'âma uwaimra. ãne duréihã ìsimi'ui'ééré hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã:

“Ìnhimiroti hã dapo're na da te 're wapari u'âsi za'ra mono nherë, taré te za da te 're wapari za'ra, da te âma 're waihu'u za'ra mono ãna. Duré ìnhimirothuri hã datômo na da te 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono nherë, taré te za da te 're 'madâ'â za'ra, da te âma 're waihu'u za'ra mono ãna.

15 E marĩ wa. Dapë'ë 're, da te 're ìrosa'rata za'ra mono zé hã sitom haré te za ìré 're dahâimana u'âsi za'ra, da te ì'âma 're rosa'rata wë za'ra mono ô wa. Dapo're nhitom haré, te za duré 're dahâimana za'ra, ìnhimiroti hã da te 're wapari ze za'ra mono ô wa. Duré datômo sitom haré te za 're dahâimana za'ra, ìnhimirothuri hã dama 'madâ'â ze ò wa.

Ãnei ô 'wa'âhã, te aré ìnhimirothuri hã da te 're 'madâ'â ze za'ra, datômo na. Te aré duré da te 're wapari ze za'ra, ìnhimiroti hã. Te aré duré da te 're ìwaihu'u pese za'ra, dapë'ë 're, da te ì'âma 're rosa'rata wë za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ìtême 're dasipizari za'ra, dawasété wi hã. Tawamhã dahâzé wa, da te 're ìdapese za'ra mono ne, wa aré dawasédé hã te dama 're apari, te da'âma 're ab'madâ'â tô mono da oto.”

Ãne duréihã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã.

16-17 Tawamhã ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma, te oto nharĩ za'ra, Zezusi hã:

– A norĩ wa'wa hã ìnhimirothuri, atômo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô ì'âma ìwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ìnhimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô duré ì'âma ìwaihu'u pese za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowë uptabi za'ra wa'aba mono di, a norĩ wa'aba ma si. Tô sena wa ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duré ìsimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã te aré te te sima 're wë uptabi za'ra, ìnhimirothuri na 're ì'madâ'â za'ra wa'aba mono zé hã te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Ma tô duré aré te te sima 're wë za'ra, ìnhimiroti na 're ìwapari za'ra wa'aba mono zé hã te te 're wapari za'ra mono da. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, aima 're rowë uptabi za'ra wa'aba mono di za. – ãne hã ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Amnho potozém na ìsimiré'ézé hã, Zezusi hã sô'awi te te dama ìwaihu'uzé wasu'u Marcusi 4.13-20; Rucasi 8.11-15

18 Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama waihu'u za'ra:

– Ma'âpé, ìwapari pese za'ra wa'aba. ãhãna wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, amnho potozém na te âma ìsimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da.

19 Amnho hã aibã te te ì'anhamra mono hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u. Ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwë mono zé wasu'u hã, tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherë, te te âma 're rosa'rata ze za'ra mono ô wamhã, te te âma waihu'u pese za'ra ô di za. Ta norĩ hã amnho hã bâdâdi zababa ìrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. Amnho hã sire te te ì'uprosi mono ne, te za ìwasété uptabi hã ìtême 're simasisi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na taré te te 're ìwapari za'ra mono hã te te tiwi 're awaibui mono da, Wa'uburé hã.

20 Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ëtë nhisiwi, ti'ai baihãire wa ìrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, amnho hã ti'ai baihãire wa ìpoto su'u mono ne, te ta norĩ hã awa'awi te te âma 're saze za'ra, to sina.

21 Tane nherë, ìsadawa wasu'u hã te te 're saze za'ra mono wa, da te tâma 're ìrob'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za sazei utôrĩ za'ra. Amnho hã ti'ai baihãire wa, ìrere'e mono hã sari ô wa, ì'wanhipré 'ré mono ne, te za romhutu na sazei utôrĩ za'ra, ta norĩ hã.

²² Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã wab'ru wazari ãrere'e mono ne, te 're hãimana za'ra. Wab'ru hã ro'wanhipré siré 'wanhipré mono wa, te te oto ubu mono wa, ã'rã za'ra õ ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, ãwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, ta norĩ hã. Tihãimanazém na si te za sina 're hãtã'ã u'ãsi za'ra. Duré danhibro pe hã wẽ uptabi newa te za taha zõ si te te 're rob'ruiwapari u'ãsi za'ra. Taha wa, amnho 'wanhipré hã ã'rã za'ra õ ne, 're nomro wẽ mono õ di za, ta norĩ hã.

²³ Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ti'ai wẽ wa ãrere'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da. Tawamhã, rowede ã'rã pese uptabi ne, te za wẽ u'ãsi 're hãimana za'ra, ta norĩ hã. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, te te da'ãma ãromnhimiré'ézẽ hã.

Wab'ru hã rob're ãwẽ wazari, ãpoto mono zẽ wasu'u

²⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã tiburu na ma tô amnho potozẽ ãwẽ hã te te a're, amnho hã tãma 'rã da.

²⁵ Tawamhã nimahã na barana danhotõ mono ré, ãsitob'ru hã ma tô ãburu u mo. Wab'ru hã ma tô te te a're, amnho ãwẽ wazari. Te te a're mono pari, ma tô apã mo.

²⁶ Tawamhã rob're hã ma tô prédu. Taha wa, ma tô 'rã. 'Rã mono wamhã, dama 'madã'ã pibu pese di oto, wab'ru hã ãwazari ãpoto mono na hã.

²⁷ Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ hã ma tô ãtẽme aihutu. ãtẽme sihutu wamhã, ãne te tãma rowasu'u za'ra: “Apito, oro amnho hã ãwẽ si aiburu na a're mono za, ma wab'ru hã ãsiré 'wanhipré.” ãne te ãma siwi sadanha, buru tede'wa hã.

²⁸ — Tawamhã buru tede'wa hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: “Ni'wa hã ã'ruiwapari'wa, ma tô ãne ãma 'manha.”

Tawamhã tãma ãromhuri'wa norĩ hã te siwi sadanha, ãne: “E ãne hã aima wẽ di, wab'ru hã uburé wa te ãsanoi mono da hã, tãma ropese da.”

²⁹ — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: “Tõ'ã. Rob're hã ã'rã ré hã ãsu sano za'ra wa'aba tõ da, taha wa, sano za'ra wa'aba õ di za a'ã, wab'ru hã.

³⁰ A'ã simisutu siré prédu mono, roptehãri na da te 're ãsãna'rata mono zéb u hã. Tawapsi wa za oto roptehãri na romhuri'wa norĩ ma 'ru za'ra, wab'ru uimrehẽne te te siwi sanoi mono da, te te duré wasisi mono da, unhama u te te siwi sãmra da, si'unhama da. Taha parip si, te za oto tehãri za'ra, amnho za'razéb u te te siwi sa'ra da, ãma.” — ãne na ma tô Zezusi hã ãma romnhimiré'é, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na hã, ãne hã sõ'awib õ nherẽ.

Motada nhamare wasu'u

Marcusi 4.30-32; Rucasi 13.18-19

³¹ Tawamhã romnhimiré'é na ma tô duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, motada nhamare na, aibã tiburu na te te ã'a're hã.

³² Motada nhamare hã uburé romnhamare norĩ ma syryre nherẽ, oto prédu mono wamhã, uburé romnhamare, da te 're ãzuri mono hã te za te te 're sipai pese za'ra. Papo za'ëtẽ wamhã, ãsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. — ãne na ma tô duré Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra.

ã'u'ëtẽ wapuzẽ wasu'u

Rucasi 13.20-21

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré ãne na wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ãhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ hã te za ã'u'ëtẽ wapuzé hã syry na sa'wa, aro 'rã ne zu pese wazari, tridu 'rã zu pese wazari. Aro 'rã ne zub'a si, sa'ëtẽ uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ã'u'ëne hã. Sa'ëtẽ uptabi di za oto. ãne duré, 'Re ãhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã. — ãne na ma tô duré Zezusi hã ãma romnhimiré'é.

³⁴ Marĩ na te te dama ãma 're romnhimiré'é mono nherẽ, te te dama ãma 're arowasu'u mono õ di, Zezusi hã. Romnhimiré'é na si ma tô te te dama 're rowasu'u.

³⁵ Duréihã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ãrob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô romnhimiré'é na si te te dama 're rowasu'u, Zezusi hã. ãne duréihã ãma ãrob'ui'éré siro hã:

“Te dama 're rowasu'u mono wamhã, wa za te dama ãma 're aromnhimiré'é.

Wa za duré te dama 're awaihu'u, ropoto na'rata hawimhã dama ãwaih'u'õ hã.”

ãne duréihã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ãrob'ui'éré siro hã.

Wab'ru na ãsimiré'ézẽ hã, Zezusi hã sõ'awi te te dama ãwaih'u'uzé wasu'u

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô dawí mo. Dawí morĩ wamhã, ma tô 'ri para u ãzé. Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô 'rãwi ãtẽme ubumro ni, wa te wasiwi sadanharĩ da, ãne:

— Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na. E marĩ na ma tô wab'ru na hã ãma ãromnhimiré. E marĩ te wasu'u.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, ãne:

— Aibã hã tiburu na amnho ãwẽ te te ã'a're mono hã, wa hã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa para dasiré ãpodo hã, te ãwasu'u.

³⁸ Duré aibã buru hã, daro mono bã ti'ai wa, 're ãdahãimana za'ra mono hã te dawasu'u. Duré amnho ãwẽ hã uburé 'Re ãhãimana u'âsi mono, ãma 're ãsib'a'uwẽ za'ra mono norĩ, te wasu'u. Duré wab'ru hã ãwasété uptabi nhib'a'uwẽ norĩ, te wasu'u, Wa'uburé nhib'a'uwẽ norĩ hã.

³⁹ Duré buru tede'wa nhitob'ru hã wab'ru hã ãburu na te te tiwi ãazuri mono hã wa'uburé norĩ nhib'apito te wasu'u, tô õ hã. Duré da te 're ãroptehãri za'ra mono zé hã rob'rãsutuzéb ãma za da'ãma ãsipo'ozé, te wasu'u. Duré buru nho ubumroi'wa norĩ hã hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ, te wasu'u.

⁴⁰ Wab'ru hã da te 're sano za'ra mono wa, unhamã u da te 're ãsãmra mono ne, te za dama tiromhãiba, rob'rãsutuzéb ãma hã.

⁴¹ Wa hã dasiré ãpodo hã hãiwa ãma ãma romhuri'wa norĩ hã wa za we satõrĩ za'ra ti'ai u, marĩ ãwasédé hã da te 're ãmanharĩ u'âsi za'ra mono norĩ hã te te da'ubumro za'ra da, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ nhiti. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te dama 're ãroti za'ra mono norĩ zama te za ubumro za'ra, hãiwa ãma ãma romhuri'wa norĩ hã. Wab'ru hã da te 're ãsano za'ra mono ne, te za da'ubumro za'ra, õne haré.

⁴² Taha parimhã te za unhamã ro'õ za'ëtẽ u danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te oto 're robzépata za'ëtẽ za'ra mono wa.

⁴³ Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ãmadã'ã pese za'ra mono norĩ si, te za pire na dama 're hãimana za'ra. Bãdã hã daro mono bã te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono wa, uburé da te 're ãmadã'ã za'ra mono ne, te za uburé da te 're waihu'u za'ra, pire na oto dama 're ãhãimana za'ra mono na, Wamama za oto da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba, ãnhimiroti na hã. — ãne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

Ëtẽ'ubuzi wasu'u

⁴⁴ Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra:

— 'Re ãhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã daburu na te te romhuri ré, ma tô ëtẽ'ubuzi

ĩwa'âbâ za'êtê uptabi hã 'masã, ti'ai 'rowi ni'wa hã te te aré dawí ĩsuwa hã. Te te sãmri wamhã, ma tô apâ dawí suwa tame, da te sãmri tã da. Tawamhã toi uptabi wa, ma tô uburé tinhibro hã dama wede, buru hã tô õ hã te te dawí uipra da, êtê'ubuzi, ĩwa ĩnomro hã te te sima âri da. Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã.

Êtêwaipo wasu'u

⁴⁵ — Āne duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã. Aibã hã ma tô sima wẽ, dasima danhipesezé hã êtêwaipo ĩwa'âbâ za'êne hã te te dawí 'manhopêtê wa, te te sima uipra da, dama ĩ'madâ'â ze hã.

⁴⁶ Tawamhã êtêwaipo ĩwa'âbâ za'êtê uptabi hã te te 'masãmri wamhã, uburé tinhibro hã ma tô dama wede, êtêwaipo hã te te sima uipra da. Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. — Āne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, wa te waihu'u za'ra da, sã'awib õ nherẽ.

Tepe mramizé wasu'u

⁴⁷⁻⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré ãne na wama rowasu'u za'ra, tinhimromn-himiré'é na:

— Āne hã duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã. Tepe mrami'wa norĩ hã ma tô abazipara hã sã siwi time, ĩsõ'ui wa. Te te siwi mei wamhã, ahã na ma tô siwi ãma 'mai'âri za'ra, ĩpoto mono bâ, tebe hã. Tawamhã tebe hã ahã uptabi wamhã, ma tô abazipara hã siwi tisa, â zada'ré u. Tame ma tô oto tebe hã ĩwẽ si siwi waibu, si'õtõ 're, te te 'manherẽ za'ra da. Tebe siwamnarĩ norĩ hã da te 're ĩhuri mono õ hã ma tô taré siwi sãmra.

⁴⁹ Tane te za dama tiromhãiba, rob'rãsutuzéb ãma hã. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te za we dazõ ai'aba'ré ti'ai u, dawasété na 're ĩdahâimana u'âsi mono norĩ si te te da'ubumro za'ra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono norĩ nhiti, te te dazani za'ra da oto.

⁵⁰ Tawamhã unhamã ro'o za'êtê u te za oto danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa. — Āne Zezusi hã te te wama ãma ĩromnhimiré'é za'ra zé wasu'u hã.

Marĩ íté hã da te dasima 're ĩsõmri za'ra mono zé wasu'u

⁵¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô wazadanharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã:

— E ma tô asiwi ĩwaihu'u 'wa, uburé te aima ãma ĩromnhimiré'é za'ra wa'aba zé hã.

Tawamhã asa wa tãma nharĩ za'ra ni:

— Ĩhe. Wa tô waihu'u za'ra ni.

⁵² Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Āté 'ri tede'wa te za marĩ ĩwẽ hã te te 're azani, 'ri 're wa'wa 're ĩromnhimi'wara mono zém hawi, te te dama 're anhomri mono da. E tawamhã marĩ ĩ'ratãre si te za te te dama 're azani. Mare di. Marĩ ítéb zama te za duré te te dama 're azani, te te dama 're anhomri mono da. Tane duré, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u pese 'wa norĩ hã da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé wasu'u te te waihu'u pese za'ra wamhã, ta norĩ hã te za ĩsimiroti ítéb zama te te dama 're waihu'u za'ra, ĩsimiroti 'rata me. — Āne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, ĩprédubzéb ãma da te dasiwi ĩwẽ'õzé wasu'u

Marcusi 6.1-6; Rucasi 4.16-30

⁵³⁻⁵⁶ Tawamhã Zezusi hã marĩ nhimiré'é na te te dama arowasu'u pari, ma tô mo, aré 're ĩhâimana mono zéb u. Tamomo wisi wamhã, te oto dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma. Tawamhã ĩsimiroti hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima ãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Õ hã wede'é na romhuri'wai 'ra. ĩna nhisi hã, Mariza na ĩsisi hã. Duré ĩno norĩ nhisi hã Ti'adu, duré Zuzé, duré Sima, duré Zudasí. ĩhidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hãimana za'ra. E niha ma bété õhõ si uburé marĩ hã waihu'u, tiwaihu'u pese na te te

dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hã, duré marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zéb da hã. — ãne ma tô ãma dasima romnhoré za'ra ni.

⁵⁷Taha wa, ma tô dasiwi wẽ'õ ni, Zezusi hã.

Taha wa, te Zezusi hã ãne dama tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datême 're nomro mono wamhã, ĩsimiroti na wazép sina, te za sô 're datob'uzu za'ra. ĩsipti'ai ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ si, sô 're datob'uzu za'ra mono õ di, ĩsipti'ai ãma wa. ĩsisânawã norĩ zama, ĩsõrõwa ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã te te duré siwi 're hãiba wazé mono õ di. — ãne hã ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

⁵⁸Tawamhã ĩsimipawaptobzém na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ahã na te te dama 'manharĩ õ di, tamemhã.

14

*Zuwã Batita, da te ĩbutu nhizârizé wasu'u
Marcusi 6.14-29; Rucasi 9.7-9*

¹Tawamhã apito Erodi hã Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te te 're da'madâ'â mono ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa.

²Īwasu'u hã te te wapari wamhã, ma tô te te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ ma rowasu'u, Zezusihi hãiba na:

— Zuwã Batita te dama 'rui wa, da te wĩrĩ wa, apã ĩhãiwa'udu, ta hã. Taha wa, te tiwaihu'u pese na te te dama 're ab'manharĩ, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã.

³⁻⁴ãne ma tô apito Erodi hã Zezusihi wasu'u na tãma rowasu'u za'ra. Ta hã ma tô aré tinoi mro zô rowasutu, Erodiza na pi'õ nhisi zô. ĩno nhisi hã Piripi na ĩsisi hã. Zuwã Batita hã ma tô aré te te tãma 're roti u'âsi, ãne: “'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã te te ãma roti õ di, asisânawãi mro na aimro da hã. Tãma wẽ õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.” — ãne ma tô te te tãma 're roti u'âsi, Erodihi ma. Tane nherẽ, ma tô apito Erodi hã tinoi mro na tiwi ãma ai'ré. Taha wa, ma tô dama ti'ru, Zuwã Batita hã da te âri da, da te pawasisi da, duré da te sêrẽ da, dazazéb 're.

⁵Apito Erodi hã ma tô sima wẽ aré, te te dama 'ru da, Zuwã Batita da te wĩrĩ da. Tane nherẽ, pahi di zudezu norĩ ma hã, Zuwã Batita hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na da te waihu'u za'ra wa.

⁶Tawamhã Erodihi waptã'ázém na ma tô dato hã dasiwi 'manharĩ ni. Tawamhã Erodizaha 'ra hã ma tô danho'a apese azarudu hã, apito Erodihi nho'a zama. Taha wa, te te 'madâ'â ze ti, apito Erodi hã.

⁷Taha zarina, ma tô azarutu ma ropisutu, ãne:

— Tô sena, wa za uburé marĩ hã aima tisõ, asima ĩwězéb uwaibaba, ĩwi ĩwaptêrêzéb zarina.

⁸Tawamhã ĩna hã te te tãma ĩrotizéb zarina, ma tô tiwi rowaptê, ãne:

— Zuwã Batitaha 'rã si, wa ĩsima wẽ, piza'a 'renho'a wa, ĩma hiri da, ãhãna awa'awi.

⁹Taha wa, ma tô apito Erodihi wi tirobzei'õ. Tane nherẽ, sô ĩhârã norĩ nho'a te te azarutu ma ropisutu wa, ma tô ãma tãma uwaimra, te te tiwi ĩwaptêrêzéb uwaibaba.

¹⁰Ma tô dama ti'ru oto, dazazéb u Zuwã Batitaha zô da'maimorĩ da, da te butu nhizâri da.

¹¹Da te butu nhizâri wamhã, ma tô oto siwi ti'ã ĩ'rã hã, azarutu ma, piza'a 'renho'a wa. Tawamhã ma tô tina ma ti'ã oto, azarudu hã.

¹²Tawamhã Zuwãhã siré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré, ĩhãiba zô, te te siwi âri da, te te siwi sêrẽ da, ab're 're. Taha parip si, te ai'aba'ré Zezusihi u, te te tãma rowasu'u za'ra da.

*Zezusi hã dasa te te dama ĩ'manharĩzé wasu'u
Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17; Zuwã 6.1-14*

13 Tawamhã Zezusi hã Zuwãhã wasu'u te te wapari wamhã, ma tô danhiti mo uba're na siwaprosi, romnhiwasi sãmra da. Tane nherê, nimomo ãsãmra na ãwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô darom hawi tawairébé ni da'ahã na, ãsarina dasi'aba're da ãsõ'rãmi, ti'ai baba.

14 Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wamhã, da'ahã uptabi na ma tô da'ab'madã. Te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tô da'ãma tipê'êzé, Zezusi hã. Taha wa, ãhãzé ré nori hã tame ãsi'ubumro nori hã ma tô apese.

15 Tawamhã hãiwahã pesere, wa nori hã ãsiré 're ãwanomro mono nori hã wa tô ãtême ubumro ni, Zezusihi u. ãne, wa tô tãma nharã za'ra ni:

– Ma tô tihãiwahã. ãme a'ubuni wi, wa wahãimana za'ra ni, 'ri nhiti. Taha wa, ma'ãpé dama rob'ru na, 'ri wa'õtõ u dasi'aba're da, dasa hã da te dasima uipra za'ra da.

16 Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharã za'ra, ãne:

– Mare di. Dasi'aba'rei õ di za. A nori wa'wa hã te za dasa hã dama ã'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

17 Tawamhã wa duré asa tãma nharã za'ra ni, Zezusihi ma:

– ã'u'êtê wapu hã 5 na te wama tihãimana za'rare. Duré pe'a hã maparanere. ã nori si, umrore di.

18 Tawamhã Zezusi hã te oto wama 'ru za'ra:

– Ma'ãpé we ãma waibui wa'aba, ã'u'êtê wapu hã, duré pe'a hã.

19 Tawamhã te oto dama tinha, duiroi wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô oto ã'u'êtê wapu hã waibu, 5 na ãhãiba hã. Duré pe'a hã maparane. Tawamhã hãiwa u te ãré rob'madã, Timama ãma wata da, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, ã'u'êtê wapu hã. ãsiré 're ãwanomro mono nori ma, ma tô wama sõmri za'ra, wa te dama sõmri za'ra mono da.

20 Tawamhã aihãni ma tô dasa hã huri ni. Ma tô da te 'mahãpãrã. Tawamhã Zezusihi siré 're ãwanomro mono nori hã wa tô apã si'õtõ 're, wa te sé danho'rada hã, ã'u'êtê wê'ê hã pe'a wê'ê zama. 12 na si'õno hã ãré hã, danho'rata ré hã. Si'õtõ 'remhã 'masisi di.

21 Aibã nori hã 5 miu na ãhãiba za'ra hã ãsaihuri nori hã, aibã nori za'rata si hã. Pi'õ nori hã duré ai'uté nori hã sa'rata õ di.

*Zezusi hã ã nhisi baba ãmorãzé wasu'u
Marcusi 6.45-52; Zuwã 6.15-21*

22 Tawamhã Zezusi hã ma tô wama rob'ru za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono nori ma, uba're wa, wanhisisi da, ãwana zara u wa te saprã za'ra da ãsõ'u na, waza'u za'ra te te dama rob'ru da, darob u apã da te ropéi mono da.

23 Te te dama rob'rui pari, te oto Zezusi hã mo sa'a u, siwaprosi Timama ma mreme da. Tame siwaprosi sãmra ré, ma tô ãma timara.

24 Taha ré, ãsiré 're ãwanomro mono nori hã wa tô ã wa'wa u wahãimana za'ra ni, uba're na. Tame ma tô ã sisasi hã te te waré wabzuri za'ra uba're hã, rowa'u'u za'ëne hã ãsõ'õmoi baba te te rowapõrã za'ra wa.

25 Tawamhã zahadu mara hã ré, te Zezusi hã watême timorã za'ra, ã nhisi baba.

26 Tawamhã, wa te wasiwi 'madã'ã wamhã, wa tô tãma wapê'êwara za'ra ni, adã watême morã za'ra newa. ãne, wa wasima 'mahãrã za'ra ni:

– Õhõta adã'ã hãiba warõ, te wei watême mo. – ãne, wa wasima 'mahãrã za'ra ni. Tawamhã tãma wapahi za'ra wa, wa tô tãma wazadari za'ra ni.

27 Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã wama si'mahãrã za'ra:

– Wa hã wa we atême ãmorã 'wa. ãma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

28 Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne:

– Wanhib'apito, tô sena a hã wamhã, ma'ãpé we ãzõ aihãrã, ã nhisi baba ãma atême ãmorã da, asabzéb u.

29 Tawamhã asa te tãma tinha, Pedruhu ma:

– We aimorã pé, ãtême.

Taha wa, ma tô uba're hawi watobro Pedru hã, â nhisi baba morĩ da, Zezusihi u.

³⁰ Tawamhã â nhisi baba ãtẽme morĩ wa, ma tô rowa'u'u za'ëtẽ ma tipahi, Pedru hã. Taha wa, ma tô tizadari. Ma tô aré âzé, â 'rowi. Te sina 'mahã, ãne:

— Wanhĩb'apito, ma'ãpé ãnho'reptu na, ãdã'ã tô da.

³¹ Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã pa'ã, tinhĩb'rata na. ãne te tãma tinha, Pedruhu ma:

— E niha ãzaze syry di. E marĩ da, ma tô 'rãwi ããma asiwawã, te aipawaptobzẽm na hã.

— ãne ma tô tãma tinha, Zezusi hã.

³² Tawamhã uba're 're ma tô tizasi zahuré, Zezusi norĩ hã Pedruhu me. Zasi zahuré wi, ma tô rowa'u hã tiwa'u'utu.

³³ Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô ãma wawata za'ra ni, Zezusihi ãma. ãne wa ãma wawata za'ra ni:

— Wanhĩb'apito, a hã tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, te 're aimo. — ãne wa ãma wawata za'ra ni.

Zezusi hã te te ãda'apesezé wasu'u

Marcusi 6.53-56

³⁴ Tawamhã wa norĩ hã wa tô saprĩ za'ra ni, Zezusihi me, ãsõ'u na. Wa te saprĩ za'ra wamhã, wa tô aihutu ni, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

³⁵ Tamemhã ma tô dasiwi waihu'u ni, Zezusi hã. Taha wa, ma tô Zezusihi wasu'u na ãma dasima da te ropé, 'ri wa'õtõ mono bâ, ti'ai 're dasi'rata 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã da'ahã na ma tô ãhãzé ré norĩ hã ãtẽme 'wasari ni.

³⁶ Tawamhã ma tô ãhãzé ré norĩ hã tiwi waptẽrẽ za'ra, ã'uza nhisutu si te te tiwi upi za'ra da. Tawamhã ã'uza nhisutu si te te nasi upi za'ra nherẽ, ma tô tizẽptã'ã za'ra, uburẽ ãhãzé ré norĩ hã, awa'awi.

15

Zudezu norĩ hi'rata hãimanazé wasu'u

Marcusi 7.1-13

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô ai'aba're Zeruzarẽ hawi, Zezusi hã te te siwi ãma sadanharĩ da, zudezu norĩ hi'rata nhimiroti na. ãne te siwi sadanha, ãma:

² — E niha asiré 're ãnomro mono norĩ hã te te 'madã'ã za'ra õ di, duréi wahi'rata norĩ nhimiroti hã. Ta norĩ hã 're saihuri mono õ ré, 're simisõi pese za'ra mono õ di. ãne wa, te ta norĩ hã wahãimanazé hã te te ãma wawi 're upa za'ra.

³ Tawamhã asa te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— E niha bâ bété, a norĩ wa'wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di, te bété asimiroti na si 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo.

⁴ Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô ãne dama roti: “Aimama norĩ hã te za 're ãwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” ãne ãsimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama nherẽ, duré tina nherẽ, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” ãne ãsimiroti hã duréihã.

⁵⁻⁶ Tane nherẽ, te aimawi dama 're ãroti za'ra wa'aba mo, ãne: “ãté ni'wa hã te za sima rosa'rata, marĩ hã timama norĩ ma, te te sõmri da, te te ãma pawaptob zahuré da. Tane nherẽ, te za tipẽ'ẽ na sima tinha: ‘ã hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te hã.’ ãne wamhã, timama norĩ ma, te te sõmri zahuré õ di za, te te ãma pawaptob zahuré da.” ãne te dama 're ãroti wasété za'ra wa'aba mo. 'Rãwi asimiroti na si 're anomro aba mono da, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã asiwi 're ãwẽ'õ za'ra wa'aba mo.

⁷ A norĩ wa'wa hã aihãimana si'ahã za'ra wa'aba di. Duréihã Iza'iza hã ma tô ã'uwaibaba ai'ãma rob'ui'éré sirõmo za'ra wa'wa, za 're ãaihãimana za'ra wa'aba mono zẽm na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na ma tô ãne na ai'ãma rob'ui'éré sirõmo za'ra wa'wa:

⁸ “Õ norĩ hã tô sena newa, te timreme na si taré ããma 're wata za'ra. Tane nherẽ, te tipẽ'ẽ 're aimawi zõ si te te 're rosa'rata u'ãsi za'ra, ã'upana.

⁹ Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, ãnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norĩ hã ã'ãma 're ãwata za'ra mono zé hã.”

Ãne ma tô ai'ãma waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã, duréhã. — Ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Dasa hã da te 're huri mono wa, dasa na dawasédé, da te 're ãmanharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcusi 7.14-23

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô sima dazô hã, ãsimirowasu'u hã da te wapari za'ra da. Ãne te dama tinha:

— Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da, ãma.

¹¹ Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, dapê'ẽ 're, 're sisisi mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za 'rãwi. Dapê'ẽ hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'rãwi.

— Ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u.

¹² Tawamhã wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô ãtẽme ubumro ni, Zezusihi u, wa te wasiwi ãma sadanharĩ za'ra da, ãne:

— E ma tô asina ãwaihu'u za'ra. Parisezu norĩ hã ma tô aimreme hã siwi wê'õ pese za'ra.

¹³ Tawamhã Zezusi hã te asa wama ãma romnhimiré'é za'ra, parisezu norĩ ãma:

— ãmama hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã rob're te te ã'a're'õ hã taha si te za uburé te te 're aza'o'o.

¹⁴ Parisezu norĩ ãma 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Si'uihã na 're hãimana za'ra mono. Ni'wa hã te za tisiré hã saprõ, ãtob'a zahuré hã. Te te saprõni wamhã, te za ab're 're siré tiwaptã'ã zahuré. Tane te parisezu norĩ hã tob'a ne te te 're danhimro. — Ãne ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã Pedru te ãma 'mahã, Zezusi hã:

— Ma'ãpé ãma wama rowasu'u za'ra na, taha na ãma ãromnhimiré'é na hã wa te waihu'u za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— E niha a norĩ wa'aba zama, waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁷ Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taré te za dadub 're, 're sisisi. Taha pari, te za duré apã 're wairébé, dahãiba hawi.

¹⁸ Tazahã, dapê'ẽ hawi da te 're ãsani za'ra mono na si, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra.

¹⁹ Dapê'ẽ 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te za dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, dasipãrĩ hã, duré dasina danhimisaihuri hã, duré marĩ na danhimisaihuri hã, duré dazadawa nhipe hã, duré da te da'ãma 're ãwasété za'ra mono hã.

²⁰ Ãne uburé dapê'ẽ 're, da te 're rosa'rata wasété za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Tane nherẽ, danhimisõi ãna 're dasaihuri mono wamhã, ãma 're dasiwasété waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di. — Ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

Pi'õ hã zudezu'õ 'ra, Zezusi hã te te ãpesezé wasu'u

Marcusi 7.24-30

²¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo Zenezaré hawi, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, Sido na 'ri nho'õmo nhisi niwĩb zama.

²² Tame sãmra ré, ma tô pi'õ zudezu'õ hã ãtẽme wi, Cana'ã norĩ siré hã, ta niwĩ 're ãsãmra mono hã. ãtẽme wisi wamhã, ma tô 'mahã, ãne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'ãpé ã'ãma aipê'ézé na. ã'ra sipi'õ, wa'uburé ré 're hãimana u'ãsi mono wa, te te 're robzépata za'ëté u'ãsi.

²³ Tawamhã ãne na pi'õ te te 'mahãrã nherẽ, te te sada'ãbã õ di asa, Zezusi hã. Tawamhã wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô ãtẽme ai'ré za'ra ni, Zezusihi u. Ãne, wa tô tãma 'ru za'ra ni:

— Ma'ápé pi'õ satõrĩ apâ, wa hawi morĩ da. Wazarina te we 're mo. Te duré we te te wa'ab'mahârâ, mreme 'râihâ na.

²⁴Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, asa:

— Pone'ërebâ 're ĩsimani za'ra mono norĩ zô si, ma tô we ĩmama hã ĩzatõ, Izarazéhé nhihudu norĩ zô si.

²⁵Tawamhã âne na Zezusi hã te te rowasu'u wamhã, ma tô pi'õ ĩtême mo. Ma tô hi'râtĩtõ ĩpapara aime. Tawamhã te tãma tinha, âne:

— Apito, ma'ápé ĩ'ãma aime na.

²⁶Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— E 're dasaihuri mono ré, te za dasa hã da'ra wi, da te 're waibu, wapsã ma, da te 're sa'wari za'ra mono da. Mare di. Āne hã ĩ'uwaibaba õ di. — Āne te Zezusi hã pi'õ ma âma romnhimiré, zudezu'õ norĩ âma hã, sõ'awib õ nherẽ.

²⁷Tawamhã pi'õ hã te duré asa tãma tinha, âne:

— Apito, tô ĩbâ ma tane hã ĩma ĩwaihu. Tane nherẽ, wapsã hã wedeza zahâpâ ĩtede'wa sai'a'a hã te za te te 're huri, ĩsahâpâ 're ĩrere'e mono hã.

²⁸Tawamhã pi'õ mreme te te wapari wamhã, te tãma tinha, Zezusi hã:

— Pi'õ, wa tô aiwaihu'u, aima ĩ'umnhasi za'ëtê na, ĩwi ĩwaptêrêzéb zarina te aima ĩ'manharĩ da hã. Taha wa, wa za aima âma uwaimra, tô. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, pi'õ ma. Tawamhã âne te te tãma nharĩ wi, ma tô wa'uburé hã ĩ'ra sipi'õ hawi watobro. Taha wa, ma tô tipesse oto.

Zezusi hã da'ahâ uptabi na te te ĩda'apesezé wasu'u

²⁹Tawamhã ta hawi te oto mo Zezusi hã, Darireza na ĩsõ'u zapoto nhisi u. Ta hawi te duré sa'a u mo, sa'a nhisiwi sãmra da.

³⁰Tame sãmra ré, ma tô da'ahâ uptabi na ĩtême aihutu ni. ĩhâzé ré norĩ hã ma tô ĩtême da te simro, ĩmorĩ'õ norĩ hã, duré ĩtob'a norĩ hã, duré ĩ'râtêire norĩ hã, duré ĩmreme'õ norĩ hã. Uburé siwa'ru ma tô ĩhâzé ré norĩ âma dasito, ĩpapara da te sõré da. Tawamhã uburé ma tô da'apese, Zezusi hã.

³¹Tawamhã ĩmreme'õ norĩ hã ma tô mreme wairé. Duré ĩ'râtêire norĩ hã ma tô timorĩ wẽ za'ra. ĩmorĩ'õ norĩ hã para na te oto 're nomro. ĩtob'a norĩ hã te duré rob'madâ'â za'ra oto. Tawamhã âne hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma, ma tô duré âma tawata za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito âma.

Zezusi hã dasa te te dama ĩ'manharĩzé wasu'u hãiba amo

Marcusi 8.1-10

³²Tawamhã Zezusi hã ma tô ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ zô sima wazô tihârâ za'ra. Tawamhã te wama nharĩ za'ra, âne:

— Āhãna ĩ'rata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hã dawĩ ai'utõ, bådâ si'ubdatõ da'ãma si'utõrĩ wa. Taha wa, da'ãma ĩpê'êzé di, wa hã. Dasai õ nherẽ, te dama rob'rui waihu'u õ di, apâ da te ropéi mono da hã. Danhib'uware wa, bådâdi wa, dawĩ robra za'ra õ'umnhasite, te dama rob'rui waihu'u õ di.

³³Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã:

— E niha wa za ĩ'u'ëtê wapu hã 'masãmri za'ra ni, a'ubuni wi wasi'ubumro nherẽ, dahãiba mono bâ wa te dama ĩ'a za'ra da hã. Da'ahâ uptabi di.

³⁴Tawamhã te asa wazadanharĩ za'ra, Zezusi hã:

— E niha te ĩ'u'ëtê wapu hã aima tihâimana za'ra wa'wa.

Tawamhã âne te asa tãma wasu'u za'ra:

— 7 na te wama tihâimana za'ra. Duré pe'a hã umrore na te tihãiba. — Āne, wa asa tãma wasu'u za'ra ni.

³⁵Tawamhã Zezusi te dama rob'ru, ti'ai wa dasi'ubumroi mono da.

³⁶ Taha pari, ma tô duré 7 na ï'u'ětē wapu hã waibu, pe'a zama, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma wata da, sôpru wa. ãma wata pari, ma tô te te wê'ě, ï'u'ětē wapu hã, pe'a zama. ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, ma tô wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da.

³⁷ Tawamhã uburé ma tô tasaihuri ni. Ma da te 'mahâpãrĩ. Tawamhã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tô danho'rada hã apâ wa te ubumro za'ra, 7 na si'õno hã ïsi'atarême ré hã.

³⁸ Aibã norĩ hã tisa te te ïhuri norĩ hã 4 miu na ïhâiba za'ra hã. Pi'õ norĩ hã duré ai'uté norĩ hã sa'rata õ di.

³⁹ Tawamhã Zezusi hã te oto dama rob'ru, apâ dasi'aba'ré da, darob u. Taha pari, ma tô uba're 're âzé, Madadã na danhipti'a nho'õmo nhisi u te te saprĩ da.

16

Zezusi hã marĩ ïwaihu'u'õ hã te te 'manharĩ da, da te tãma ï'ruzé wasu'u Marcusi 8.11-13; Rucasi 12.54-56

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã duré sadusezu norĩ hã ma tô Zezusihi u ai'aba'ré, te te tãma 'ru za'ra da, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te te 'manharĩ da, ïsõ'a za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para di pâ, marĩ hã tô sena te te 'manharĩ zô. ãne ma tô tãma 'ru za'ra, te te siwi pibu da, Zezusi hã.

² Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Bãdã ïsébrézéb u hãiwa pré wamhã, te za ãne asima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Awẽmhã hãiwa wẽ di za oto.”

³ Duré nimahã na bãdã 'rãĩ watobrozéb u, hãiwa nhirõtõ si simi'wara wamhã, ïwatobrozéb ãma si bãdã te te hãiwa nhirõtõ pré wamhã, te za duré ãne asima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Ãhãna hã tã te za we tita'a.” ãne hã hãiwa u 're asimizawẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, tã 're ïta'a mono zéb da hã duré 're ïhãiwa pese mono zéb da hã. Tane nherẽ, ãhãna uburé 're ïromhãimana mono zé hã 'madã'ã za'ra wa'aba nherẽ, za 're ïromhãimana mono zéb da hã waihu'u za'ra wa'aba õ di.

⁴ Nimosi aipoto té wa'aba mono hã ï'aihãimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ïhãimana u'âsi mono zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, te ïma ïru za'ra wa'wa, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te aima 'manharĩ za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, te 'manharĩ õ di za. Duréihã Zonahã ma ïromhãimanazém na si te za ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te te tãma ï'manharizém na. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma, duré sadusezu norĩ ma zama.

Tawamhã Zezusi hã te oto tiwi timorĩ za'ra, nimomo morĩ da.

Ï'u'ětē wapuzém na Zezusi te te ãma ïsimiré'é za'ra zé wasu'u, parisezu norĩ ãma Marcusi 8.14-21

⁵ Tawamhã wa norĩ hã wa tô saprĩ za'ra ni, Zezusihi me, ïsõ'u na. Wa te saprĩ za'ra wamhã, wa tô ï'u'ětē wapu na po're ha'ãri za'ra ni. Taha wa, wa wa'ubana ai'aba'ré ni.

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô wama nharĩ za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma:

— Ma'ãpé 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, ï'u'ětē wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti, sadusezu norĩ me. — ãne ma tô wama ãma romnhimiré'é za'ra, sô'awib õ nherẽ.

⁷ Tawamhã wa norĩ hã wa wasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Áté õ hã ï'u'ětē wapu hã wa te wei wasiré 'mai'ãri õ wa, ma tô ãne wama nharĩ za'ra.

⁸ Tawamhã Zezusi hã wanhimirosa'rata za'ra hã te te sina waihu'u wa, te wama nharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ï'u'ětē wapu hã aima ïhãimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ï'umnhasi za'ra wa'aba ãna.

⁹ E zahadu bété asiwi ïzadaihu'u za'ra wa'aba ã bã. E ma tô ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa, 5 miu na aibã norĩ ma, ï'u'ětē wapu hã 5 na te ïwẽ'ëi mono zém na hã. E niha

si'õno hã ã' masisi za'ra wa'wa hã, ã'u'ëtê wapu wê'êi ré hã. E ma tô duré ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa.

¹⁰ Duré 4 miu na aibã norĩ ma, ã'u'ëtê wapu hã 7 na te wê'êi mono wamhã, e niha si'õno hã ã' masisi aba mono hã. E ma tô duré ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa.

¹¹ E niha bã waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, ã'u'ëtê wapu 'manharĩzém na te ãnharĩ uptabi õ zém na hã. Ma'ãpé 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, ã'u'ëtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, sadusezu norĩ me.

¹² Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô wasina waihu'u za'ra ni, Zezusihi mreme hã, ã'u'ëtê wapu 'manharĩzém na te te wama ãnharĩ uptabi õ na hã, parisezu norĩ nhimiroti wasété na te te ãma ãsimiré'ézém na si, sadusezu norĩ me.

Zezusi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na, Danho'reptui'wa da, Pedru te te ãwasu'uzé wasu'u

Marcusi 8.27-30; Rucasi 9.18-21

¹³ Tawamhã Zezusi hã te oto mo darob amoi u, apito Piripihĩ te, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ. Tame ma tô wazadanharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã:

– E niha ma tô dasima ãwasu'u za'ra ni, dasiré ãpodo hã ti'ai ãma. E 'wa hã, wa hã wa 're mo.

¹⁴ Tawamhã ãne wa asa tãma nharĩ za'ra ni:

– Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. Duré a hã, u, Eriasi apã we'ãimorĩ. Duré a hã, u, Zeremiasi. Duré a hã, u, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa ãhãiba amo, apã aihãiwa'udu.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré wazadanharĩ za'ra:

– A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tawamhã Sima Pedru te asa tãma tinha:

– A hã Cristu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. A hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi, te Pedru oto 'mahã:

– Sima, Zuwãhã 'ra, aima 're rowê mono di. Ma tô ãma ã'u'waimra. A hã danhimirowasu'u hawi, ãne na ãwaihu'u õ di. ãmama, hãiwa ãma 're ãsãmra mono si ma tô ãne na aima ãwaihu'u. – ãne ma tô Zezusi hã wêsã Pedru hã, te te ãwaihu'uzém na.

¹⁸ Tawamhã te duré tãma ãma romnhimiré'é:

– Pedru, ãne wa za aima waihu'u. Ètê na, wa ai'ãma simiré'é. Ni'wa hã ètê nhisiwi te za 'ri na'rada hã 'manha, 'ri hã siptete na 're sa mono da, tãma. Tane hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na, ma tô ãwaihu'u na'ra. Taha wa, ni'wa hã ètê nhisiwi te te ã'ri ne, te za oto ãwaihu'u na'rata zém hawim na ãwaihu'u za'ra ni, za da te 're ãzaze za'ra mono norĩ hã. 'Re ãdadã'ã za'ra mono zé hã dama siptete nherê, pire nherê, ãzazei'wa norĩ ãma te te ai'uté waihu'u za'ra õ di za.

¹⁹ Danhib'apito, 'ri za'ëtê 're, 're ãsãmra mono hã te za 'ridawazé hã tãma ãromhuri'wai ma tisõ, te te dama ãma 're 'ridawa mono wa, ãma 're danhisi mono da. Tane, wa za aima tisõ 'ridawazé hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zéb u, dama 're a'ridawa mono da, ãma 're danhisi mono da. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tô za'ra mono da, dawĩ 're ã'azawi mono hã te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te ãma 're asaze, hãiwa ãma. Duré uburé marĩ hã dawĩ 're ã'azawi mono õ hã te za duré te te ãma 're ai'uzei pese. – ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, Pedruhu ma.

²⁰ Taha wa, Zezusi hã ma tô sina wazadawa uwati za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã, wa te dama wasu'u tô za'ra da a'ã, Danho'reptui'wa na 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na hã.

Zezusi hã za ãdã'ázém na ãsiwasu'uzé, za ãhãiwa'utuzém na zama

Marcusi 8.31-9.1; Rucasi 9.22-27

²¹ Tawamhã ta hawim haré te oto tidã'ázém na wama 're siwasu'u u'ãsi sã'awi Zezusi hã, ãhãiwa'utuzém na zama. ãne ma tô wama 're siwasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Ìmama te te ìma ìpisutuzéb zarina wa za mo, Zeruzarë u. Tamemhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ìpire norĩ hã, duré ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã te za ìma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha zarina, wa za robzépata za'ëtê. Te za duré dasiwi ìwĩrĩ ni. Tawamhã bâdã maparane ì'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã.

²² Tawamhã Pedru ma tô Zezusi hã sima saprõ tisiré norĩ nhiti, romnhiwasi, tãma ìsiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da. ãne te tãma tinha:

— Wanhib'apito, ãne hã ai'ãma ìromhâimana da hã mare di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te aima ba'a da si, wa ìsima wẽ, da te aima rob'manharĩ tõ da.

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tô aipi'ra, Pedruhu u. ãne te tãma tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ìnhiti. Marĩ hã bâdãdi wa, 're ìsimi'wara mono, te te 're ìda'marõpãrĩ za'ra mono ne, te ìwasutu mo, Ìmama te te ìma ìpisutuzéb zarina te ìsina dama uwaimrami tõ da. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimirosa'rata nei õ di, asimirosa'rada hã. Ti'ai ãma danhimirosa'rata zarina si te ì'ãma ìrosa'ra, a hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã ìsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ìwẽ za'ra mono wamhã, tihâimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ìzarina 're ìnomro mono ne, te za ìsiré 're nomro, da te 're simroi mono da nherẽ.

²⁵ Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ìzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

²⁶ Áté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dârã. Ti'ab ré, sibrob ahã nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowẽ mono õ di za. Ti'ai ãma, simarĩ ahã uptabi nherẽ, tãma waihu'u õ di za, marĩ na ìsiwa'ãbãzéb da hã, rowẽ ãma 're ìhâimana mono zéb da hã.

²⁷ Wa hã ti'ai ãma dasiré ìpodo, niwapsi wa za wei mo apã, Ìmama zadawa para, hãiwa ãma tãma ìromhuri'wa norĩ siré. Tamep si uburé marĩ hã da te 're ì'manharĩ za'ra mono zéb zarina, wa za dama rowairébé, ìwẽ norĩ ma, duré ìwasété norĩ ma zama.

²⁸ Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã aihĩni õ nherẽ, ai'matã'ã aba õ ré, te za ì'madã'ã za'ra wa'wa ti'ai ãma dasiré ìpodo hã, uburé Danhib'apito uptabi na apã we ìmorĩ wamhã. — ãne ma tô wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

17

Ëtê 'rãihã ãma, Zezusihi hãiba na rowa'a za'ëtê wasu'u

Marcusi 9.2-13; Rucasi 9.28-36

¹ Tawamhã bâdã 6 na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ si te te simro, Ti'adu norĩ zama ìnoi me, Zuwãhã me. Ëtê 'rãihã u, ma tô te te simro.

² Tame si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã aimawi tihãiba na saprĩ, Pedru norĩ nho'a. Ma tô ti'uburã pese, bâtã ro'o ne. Duré ì'uza hã rã uptabi di, rowa'a za'ëtê ne.

³ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra, Mozési norĩ hã, Eriasihi me. Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã Pedru te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Wanhib'apito, ãme wama rowẽ za'ra di. Aima wẽ wamhã, uridi hã si'ubdatõ te aima 'manharĩ za'ra wa'aba da, wa tô rosa'rata, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eriasihi te da hã.

⁵ Tawamhã ãne Pedru te te tãma nharĩ ré, ma tô hãiwa nhirõtõ'a za'ëne hã we hãiba zuwa za'ra, Zezusi norĩ hã. Tawamhã hãiwa nhirõtõ'a hawi, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã mre:

— ã hã ì'ra, te 're ìsawi pese mono. Tãma 're ìto za'ëtê mono di. Ma'ãpé ìsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁶ Tawamhã Pedru norĩ hã Zezusihi siré ãsi'aba'ré norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi za'ra. Tãma pahi za'ra wa, ma tô ti'ai wa rere, dumana na. Ti'ubu na ma tô roptob za'ra.

⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãtẽme ai'ré za'ra. Simi'wara ré, ma tô upi za'ra, tinhib'rata na. Te te upi za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

– Ma'ãpé aiwahutu za'ra wa'aba. Aipahi za'ra wa'aba tô.

⁸ Tawamhã ma tô ti'rãiwahutu za'ra oto, te te rob'madã'ã za'ra da. Te te rob'madã'ã za'ra wamhã, Zezusihi si ma tô 'madã'ã za'ra.

⁹ Tawamhã ãtẽ 'rãihã hawi, ma tô si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba'réi ré, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ hã sadawa uwati za'ra, ãne:

– ãtẽ 'rãihã ãma ã'madã'ã za'ra wa'wa hã dama wasu'u za'ra wa'aba õ di za a'ã. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ab're hawi, ãmama te te ãhãiwa'utu parip si, te za dama 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhã Pedru norĩ hã te oto ãma siwi sadanha, ãne:

– E marĩ wa, te dama rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're roti za'ra, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu wana, Eriasi za we ãmorĩ na hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

– Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ã'uwaibaba ãma rob'ui'ére, Eriasi za we apã ãmorizém na te te ropese da.

¹² Tane nherẽ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hã ma tô wei morĩ pa. Tane nherẽ, õ hã da te dasiwi waihu'u õ wa, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra ni, da te dasima ãwẽ za'ra zéb zarina. Tane te za duré da te ãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, ti'ai ãma dasiré ãpoto ma hã.

¹³ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô waihu'u za'ra, Zezusi te te tãma ãrowasu'u za'ra zé hã, Eriasihi upana Zuwã Batita te te ãwasu'u na hã.

*Zezusi hã ai'reputu ma, wa'uburé te te ãmezé wasu'u
Marcusi 9.14-29; Rucasi 9.37-43*

¹⁴ Tawamhã wa norĩ hã wa tô apã ai'aba'ré ni, Zezusihi me, da'ahã uptabi na sõ ãdahãimana za'ra u. Tawamhã aibã hã ma tô Zezusihi u wi. Wisi wamhã, ma tô ãpapara nhamra, hi'rãtitõ.

¹⁵ Tawamhã te tãma tinha, Zezusihi ma:

– Apito, ma'ãpé ã'ra ãma aipé'ãzé na. Te 're sitete u'ãsi. 'Re sitete u'ãsi mono wa, te unhamã u 're waptã'ã, ãi ba zama.

¹⁶ Asiré 're ãnomro mono norĩ u, wa tô aré saprõ. Tane nherẽ, te te siwi pese waihu'u õ di, ta norĩ hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma tô tinha, ãne:

– E niha bété ai'rata 're ãnhamra u'ãsi za'ra wa'aba mono nherẽ, asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're ã'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Nimosi aipoto té wa'aba mono hã ã'ãhãimana wasété za'ra wa'wa. E ãpé'ãzé u'ãsi, wa za ai'rata 're ãmorĩ u'ãsi 'wa, 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ãpé we ãtẽme saprõni aba, ai'repudu hã.

¹⁸ Tawamhã wa'uburé ma, ma tô rob'ru Zezusi hã, ai'repudu te te 're ãpibui u'ãsi mono nhiti, morĩ da. Te te tãma rob'rui wi, ma tô awa'awi watobro, ai'reputu hawi. Tawamhã awa'awi ma tãma tirowẽ, ai'reputu ma hã.

¹⁹ Tawamhã wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã, wa tô wahãiba pisutu ãtẽme ai'ré za'ra ni Zezusihi u, romnhiwasi wa te wasiwi sadanharĩ da. ãne, wa tô wasiwi sadanharĩ ni:

– E niha bã bété wa norĩ hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherẽ, wa te wasiwi ãmei waihu'u õ, tãma.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra:

– 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã syry na 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, tãma mei waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tô senã, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Motada nhamare

hã syryre nherẽ, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'ětẽ uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã syryre na 'Re ìhâimana u'âsi mono 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, syryre na nherẽ, uburé marĩ hã te aré 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, asi'uihã na aima waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ. Æ ětẽ 'rãihã ma, te aré ìnharĩ za'ra wa'wa, si'uihã na si'ré da, ìsabzém nhiti. Tawamhã te aré tô ai'ré. — Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma.

*Zezusi hã za ìdâ'âzém na ìsiwasu'uzé hãiba amo, ìhãiwa'utuzém na zama
Marcusi 9.30-32; Rucasi 9.43-45*

²² Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré wa tô asimro ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Wasiré wasi'ubumroi wamhã, ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã dasiré ìpodo hã te za dasima ìhãiba nhomri za'ra ni.

²³ Te za ìwĩrĩ ni duré, dasiwi. Tane nherẽ, bådã maparane ì'ãma si'utõrĩ õ ré, te za ìmama hã apã ìhãiwa'utu.

Tawamhã, wa te wapari za'ra wamhã, ma tô wawi tirobzei'õ pese za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ wi.

'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'âzéb da, rob'uiprazé da te tãma 're ìpo'o za'ra mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ìwanomro mono norĩ hã wa tô ai'aba'ré ni, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Wasihutu wamhã, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma tô Pedru siwi sadanha, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã. Æne ma tô siwi sadanha:

— E asib'apito za'ra wa'wa hã rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te te dame 're wa'âbã mono õ di.

²⁵ — Ìhe. Te te 're wa'âbã. — Æne ma tô sada'ã, Pedru hã.

Tawamhã Pedru ma tô ãzé 'ri para u, Zezusihi zarina, te te ãma sadanharĩ da. Sébré wamhã, ma tô Zezusi hã timreme na sõzã, Pedru hã:

— Sima, e niha ma asimirosa'rada ìwaihu. Daro mono bâ danhib'apito norĩ ma, e 'wam norĩ hã te rob'uiprazé hã te te tãma 're po'o za'ra. E ìsib'a'uwẽ norĩ hã, e darob zô te te da'ãma 're ì'ai'uté za'ra mono norĩ si te za te te tãma 're po'o za'ra. — Æne te sadanha, Zezusi hã.

²⁶ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— Darob zô te te da'ãma 're ì'ai'uté za'ra mono norĩ si, te za te te 're wa'âbã za'ra.

Tawamhã Zezusi hã te duré tãma tinha, ãne:

— Tane tô. Daro mono bâ danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ, tinhib'apito ma, te te 're ìwa'âbã za'ra mono da hã mare di. (Tane, wa hã ìmama nhib'a'uwẽ wa, rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te dame 're wa'âbã mono õ nherẽ, te ãma dame 're upai mono õ di za.)

²⁷ Tane nherẽ, wawasédé, da te wa'ãma 're sa'ra mono õ'umnhasite, wa za wa'âbã za'ra ni, ãhãna hã. Ma'ãpé ai'maimorĩ aba ìsõ'ui u, tepe zô 'maime wa'aba da. Tawamhã ìmorĩ'rada 'mai'ãri aba wamhã, te za ì'masari waré wa'wa, rob u. Tawamhã ìsada'ré 're, te za ì'manhopëté 'wa, rob'uiprazé ìspotore hã. Ta hã ìwabre za, rowahutuzé 'madâ'âzéb da hã te ìwa'âbãzéb da hã, duré ãma ìwa'âbã za'ra wa'aba zéb da hã. Taha wa, rob'uiprazé ìspotore hã 'mai'ãri aba wamhã, te za asiwi ì'mai'ãri 'wa, rowahutuzé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ u, ãma wa'âbã za'ra wa'aba da. — Æne te tinha, Zezusi hã.

18

*Danhipai u dama ìpire na Zezusi hã te te ìrowasu'uzé wasu'u
Marcusi 9.33-37; Rucasi 9.46-48*

¹ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ìwanomro mono norĩ hã wa tô ìtẽme ubumro ni, wa te wasiwi sadanharĩ da, ãne:

— E 'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, siré 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã danhipai u dama ìpire.

² Tawamhã Zezusi hã ma tô ai'uté hã 'mahâ, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da.

³ Tawamhã te wama nharĩ za'ra oto:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Aihâimanazém na sãprĩ za'ra wa'aba õ wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Dama ãwapu na ai'uté hâimanazém ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wapsi, te za ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'wa.

⁴ Ni'wam norĩ hã ã ai'uté ne tipire na 'rãwi 're si'madã'ã za'ra mono õ wapsi, te za pire na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

⁵ Duré ni'wam norĩ hã te te 're ãzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'ãbã te duré ãzô 're tob'uzu za'ra. — ãne ma tô wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ mã.

*Dawasédé, da te 're ãmanharĩ za'ra mono õ zé wasu'u
Marcusi 9.42-48; Rucasi 17.1-2*

⁶ Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

— ãhãta ai'uté norĩ te asimro. ãté ni'wa hã te za tinhimiroti wasété na ãma ropé, ai'uté norĩ ãma, te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ ãma. Tawamhã ãsimiroti wasété hawi, ai'uté te te ã'mairẽme wamhã, tãma ropipa uptabi di za, tãma ãroti wasété 'wai ma hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, za te te azãri wa. ãbutu na etẽ tõmo wawẽ, da te ãma wasisi pari, dã'ã da, ãi ba da te mei 'wa'ãhã, tãma ropipa di aré. Tane nherẽ, ãsimiroti wasété zarina ai'uté te te ãrẽme wamhã, tãma ropipa uptabi di za, roti wasété 'wai ma hã.

⁷ Danhimiroti wasété hawi 're dasi'marõpãrĩ u'âsi za'ra mono wa, taha wa, dama 're ropipa uptabi za'ra mono di za, daro mono bã. Te za tô da te 're ãrẽme za'ra. Tane nherẽ, tinhimiroti wasété hawi te te 're ãda'marõpãrĩ za'ra mono norĩ ma si, danhipai u tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za.

⁸ — Asib'rata na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, duré aipara na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, te za asiwi 're ãsihãri za'ra wa'aba mo, 're sãmra aba mono da. Asib'rada asiwi 're sihãri za'ra wa'aba mono newa, duré aipara hã asiwi 're sihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto misire ré si newa, hãiwa u 're anomro aba mo, 're asimroi u'âsi aba mono da oto, tame. Tawapsi aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherẽ, asib'rata zahuré ré, duré aipara zahuré ré, unhama u'âsi u 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁹ Duré atõmo na marĩ 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ato hã te za asiwi 're ãsani za'ra wa'aba mo, 're sãmra aba mono da. Tawamhã ato hã asiwi 're sani za'ra wa'aba mono newa, te za atõmo misire ré si newa, 're asisisi aba mo, hãiwa u, 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da, tame. Tawapsi aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherẽ, atõmo zahuré ré ropipa u unhama u'âsi u, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — ãne ma tô Zezusi hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ mã, wama waihu'u sirõmo za'ra.

*Pone'ẽrebãire ãsimanizé wasu'u
Rucasi 15.3-7*

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ mã:

— ãhãta ai'uté norĩ hã te asimro. ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ, dama ãwapu newa. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te ai'uté mono bã te te 're 'madã'ã pese za'ra, misi si, tite mono bã. Ta norĩ hã te ãmama nho'a te te 're 'madã'ã pese za'ra, hãiwa ãma 're ãsãmra mono nho'a.

¹² — Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Aibâ hã pone'ërebâ 100 na ïsimizama hãiba hã misi tiwi 'masimani wamhã, e sô rĩtĩ mono õ di za. Te za tô sô 're rĩtĩ. Pone'ërebãire hã te za a'â rême za'ra 99 na ïhãiba hã. Ìsa'u rom na tisa te te 're huri mono ré, te za sô rĩtĩ, tiwi ïsimani zô.

¹³ Tawamhã te te sãmri wẽ te, te za 're to, pone'ërebâ tede'wa hã. Pone'ërebâ hã ïsimani'õ norĩ hã rowẽ u'âsi tãma 're hãimana za'ra mono wa, tãma 're ïrowẽ mono zém nhipai u, te za 're to za'ëtẽ.

¹⁴ Tane, ã ai'uté norĩ hã Aimama aba wi, 're ïsimani za'ra mono da hã sô 're simipari mono õ di, tãma wẽ õ wa. — Æne ma tô Zezusi hã pone'ërebãire ïsimanizém na simiré'é.

Dasiré ïsazei'wa nherẽ, dasiwi 're ïdawasété za'ra mono zé wasu'u

¹⁵ Æne te duré rowasu'u, Zezusi hã:

— Asisãnawã, asiré ïsazei'wa nherẽ, asada 're wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za ïtẽme 're anomro aba mo, asada 're ïwasété za'ra wa'aba mono zém na tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da, aihãiba pisutu. Tawamhã tãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za apã asina 're asisãnawã za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tane nherẽ, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za oto asiré ïsazei'wa hã misi, niwamhã maparane asiré 're ïsimroi wa'aba mo, asada 're ïwasété za'ra wa'aba mono u, oto ïsõ'a zahuré tãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, ta norĩ nho'a. Duréihã 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré hã ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, te za ãne 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mo, asima. Æne ïsimiroti na rob'ui'ééré hã: “Ni'wam norĩ hã sada 're dawasété za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nho'a te za dama 're siwaihu'u za'ra, ïwapari'wa norĩ hã danho'a te te ãma 're mreme waptob za'ra mono da.” Æne duréihã 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré, ïbaihã na hã.

¹⁷ Tawamhã asiré ïsazei'wa norĩ nho'a tãma 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za oto uburé asiré ïsazei'wa norĩ ma 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo, asada 're ïwasété za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã uburé asiré ïsazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, ïsazei'õ'wa hãimanazém ne, te za oto ãma 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, tiwasété na 're siwaihu'u za'ra mono õ wa oto. — Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma.

¹⁸ Tawamhã te duré wama rowasu'u za'ra Zezusi hã, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tô za'ra mono da, dawĩ 're ïsawi za'ra wa'aba mono hã te za 'Re ïhãimana u'âsi mono hã te te ãma 're asaze za'ra wa'wa, hãiwa ãma. Duré uburé marĩ hã dawĩ 're ïsawi za'ra wa'aba mono õ hã, te za duré te te ãma 're ai'uzei pese za'ra wa'wa.

¹⁹ — Æne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ni'wam norĩ hã maparane nherẽ, marĩ na ti'ai ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono wamhã, ïmama wi 're ïrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, hãiwa ãma 're ïsãmra mono hã.

²⁰ Ni'wam norĩ hã maparane, ãté si'ubdatõ nherẽ, ïzadawa para 're mreme zusi mono da, siré 're si'ubumroi mono wamhã, wa hã wa za tame duré ïsiré 're ïhãimana za'ra. — Æne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

²¹ Tawamhã Pedru hã ma tô Zezusihi u ai'ré, te te sadanharĩ da. Æne te sadanha:

— Wanhib'apito, wasiré ïsazei'wa nherẽ, ïzada 're ïwasété u'âsi mono zé hã e mame ïsa'ratazém nhitõ ãma wa za ïsina 'madâ'â zazâ, ïwasédé te ïsina ï'madâ'â'õzém na hã za. E 7 ãma.

²² Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Mare di. 7 ãma asina 'madâ'â zazãri õ di za. Æté 77 ãma si te za asina ï'madâ'â zazâ, ïwasédé hã asina ï'madâ'â'õzém na hã.

²³ Æne, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zém na hã. Tawamhã ti'ai ãma danhib'apito hã ma tô rosa'rata, tite rob'uiprazé te te sa'rata da, ïsapari tãma rob'madâ'â'wa norĩ hã rob'uiprazé te te tiwi 're ïwaptẽrẽ za'ra mono hã wahuré ïsõwa're're te te tãma 're sãmri za'ra mono zô.

²⁴Tawamhã te te ãma sãna'rata wi, ma tô itême saprõni ni aibã hã, ãsapari rob'madã'ã'wa hã. Ta hã ma tô rob'uiprazé hã tinhib'apito wi te te 're awaptêrê, sa'êtê uptabi na. Sa'êtê uptabi wa, niwa ãsõwa're're te te tãma ãsõmri da hã waihu'u õ di.

²⁵Tawamhã te te tãma sõmri waihu'u õ wa, ma tô ãsib'apito hã dama ti'ru, da te wede da, da te uipra da, ãmro zama, ã'ra nori zama, pawã'ãbã ãna te te dama 're romhuri za'ra mono da oto. Uburé ãsibro hã da te dama wede za'ra da, ma tô dama ti'ru duré, rob'uiprazé te te tiwi 're ã'awaptêrê mono hã te te ãma wa'ãbã da.

²⁶Tawamhã õ hã tô tãma rob'madã'ã'wa hã aré, ma tô hi'rãtitõ tãma aime ãpapara, tinhib'apito ma. Tawamhã te tiwi waptê, ãne: “Apito, a'ã ãzapari ze na asimi'ê na. Zahadu uburé wa za aima wa'ã, wa hã.” ãne ma tô tãma siwaihu'u, aibã hã.

²⁷— Tawamhã ãsib'apito hã ma tô ãma aiwamri, ãmreme na. Taha wa, ma tô tãma sisisi apã, õne haré nomro da, te te tãma sõmri tõ da. Õne haré ma duré satõ oto, apã mori da.

²⁸Tawamhã õ hã aibã hã te oto mo. Mori wamhã, ma tô tisiré romhuri'wa hã sõpêtê. Taha wi, ma tô duréhã rob'uiprazé misi bãtã na dapawa'ãbãzé hã waptê syry na, apito hawi ãmori wi. Tawamhã ãsõwa're're te te tãma sõmri õ wa, ma tô ti'ã, ãbutu na awã'awi. ãbutu na te te tété sina, ma tô tiwi waptê, ãne: “Ma'ãpé ãhãna ãma sõmri, zahadu ãma ãwa'ãbã õ hã.” ãne te tiwi waptê.

²⁹— Tawamhã ãsiré romhuri'wa ma tô hi'rãtitõ nhamra ãpapara, te te tiwi rowaptêrê da, ãne: “Ma'ãpé, ãzapari ze na a'ã syry na. Wa za tô aima tisõ uburé, ãsõwa're're.”

³⁰— Tawamhã ãne te te tiwi waptêrê nherê, te te ãma sazei õ di. Te te ãma sazei õ wa, ma tô dama ti'ru, da te sêrê da, dazazéb 're. Rob'uiprazé hã te te tãma sõmri wapsi, te za dama ti'ru, apã da te wazere da, dazazém hawi.

³¹Tawamhã ãsiré rob'madã'ã'wa nori hã ma tô ãwasu'u hã wapari za'ra, te te dama ã'ru na hã da te sêrê da, dazazéb 're. Te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tihãimana za'ra. Ma tô duré ai'aba'rê, tinhib'apito ma, te te siwi wasu'u da.

³²Tawamhã te te tãma wasu'u za'ra parimhã, ma tô ãsib'apito hã sô hã, dazazéb 're danherê'wa zõ. Sô hãrã wamhã, ãne te tãma tinha: “A hã romhuri wasété 'wa, ãwi ãwaptêrêzéb zarina wa tô po're ha'ã, rob'uiprazé ãwi 're ã'awaptêrê mono zém na hã apã ãma sõmri õ nherê. Te 'ruiwapari õ di.

³³E niha bã bété, ãma aipê'êzé õ di asiré romhuri'wai ãma hã, wa hã ai'ãma ãpê'êzé ne.” ãne te tãma tinha ãsib'apito hã, tãma rob'madã'ã'wai ma.

³⁴— Tawamhã ãsib'apito hã ma tô ab'rui pese. Sib'rui wa, ma tô dama ti'ru, dazazéb 're da te sêrê da, da te tãma 're ãrob'manharĩ u'ãsi za'ra mono zém na, tame te te 're robzépata mono da. Rob'uiprazé te te tiwi 're ã'awaptêrê mono nhowa're're tinhib'apito ma, te te tãma sõmri wapsi, te za wazere ni apã. — ãne ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré'ê za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono nori ma.

³⁵Tawamhã ãne ma tô timreme hã wama 'rãsutu za'ra, Zezusi hã:

— ãne hã asiré ãsazei'wa hã asada 're ãwasété za'ra wa'aba mono zém na sena na asina 're 'madã'ã zahãri za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za ãmama hã te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa aihãiba mono bã wa'aba, hãiwa ãma 're ããmra mono hã.

19

*Damro, da te 're ãrême za'ra mono zé wasu'u
Mateusi 5.31-32; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18*

¹Tawamhã ãne na Zezusi te te rowasu'u parimhã, ma tô Darireza hawi mo, Zudeza na danhipti'a nõ'õmo nhisi u mori da, Zodã pa zara u.

²Da'hã uptabi na te ãsarina ai'aba'rê ni. Tawamhã Zudeza u wisi wamhã, ma tô ãhãzé ré nori hã apese, tame.

³ Tawamhã parisezu norĩ hã ni'wam norĩ hã ma tô ãtẽme aihutu Zezusihi u, te te siwi sadawa pibu da, timreme na te te upai wa, te te siwi mreme wẽ'õ da. ãne ma tô siwi sadanha:

– E aibã hã te za timro hã marĩ ãpire hã te te tiwi 're 'manharĩ za'ra mono õ nherẽ, te te 're rẽme za'ra. E wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, ãne hã.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

– E ãbahã na ãne hã 're sõré za'ra wa'aba mono ã bã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. ãne rob'ui'éré hã: “Ropoto na'rata hawimhã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã a'uwẽ hã aibã na 'manha. Pi'õ zama ma tô duré 'manha.” ãne duréihã ãbahã na rob'ui'éré hã.

⁵ ãne ma tô duré roti 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãbahã na hã: “Taha wa, aibã hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rẽme za'ra, timro me si siré 're simasisi zahuré mono da oto. Sina 're hãiba sitob zahuré mono wa, maparane ãhãiba nherẽ, misi ãhãiba ne, te za siré 're simasisi u'ãsi zahuré oto.” – ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã.

⁶ ãne wa, dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nherẽ, te za oto dahãiba misi ne dasiré 're dasi'ubumro. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dasi'ãma te te 're da'ahãiba to mono nherẽ, ni'wa hã da'ãma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. – ãne ma tô Zezusi hã parisezu norĩ ma waihu'u za'ra.

⁷ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô duré siwi sadanha, Zezusi hã:

– Oro zapre te Mozési hã te te wama 're roti za'ra, aibã hã timro te te 're rẽme za'ra mono da wamhã, timro te te 're ãrẽme za'ra mono zém na rob'ui'éré te te tãma 're sõmri za'ra mono da, te te duré ãré 're satõrĩ za'ra mono da, ãsiti oto sina 're pahã za'ra mono da. – ãne te siwi sadanha.

⁸ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Ta hã Mozési hã aipẽ'ẽ tete za'ra wa'aba wa, ma tô ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ropoto na'rata hawimhã, ãne na 're ãromhãimana mono zé hã robaba di.

⁹ Taha wa, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wa hã aibã hã, ãmro aibã na sipsaihuri õ nherẽ, timro te te mei wamhã, pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã.

¹⁰ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

– Tane ze te bã, damro ãna te za 're danomro pé.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te duré asa wama nharĩ za'ra:

– ã hã te ãma ãrowasu'uzé hã aihĩni da te 're ãwaihu'u za'ra mono da hã mare di za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ãwaihu'u za'ra mono norĩ si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ãne hã.

¹² Aibã hã ni'wam norĩ hã 're ãpoto za'ra mono zém hawim haré, 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za ta norĩ si mro ãna 're nomro, õne haré. Duré aibã hã ni'wam norĩ hã da te 're sihãri za'ra mono wamhã, oto 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za duré ta norĩ hã mro ãna 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã te za tihãiba hã te te 're sawi pese za'ra 'rãwi, 're mro za'ra mono tõ da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ si 're nomro mono da. Ni'wam norĩ hã ãne hã te te 're waihu'u pese za'ra mono wamhã, te za tô ãma 're sõpré u'ãsi. – ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

*Zezusi hã, ai'uté te te ãazawizé wasu'u
Marcusi 10.13-16; Rucasi 18.15-17*

¹³ Tawamhã ma tô Zezusihi u, ai'uté da te simro, tinhib'rada hã ãrã nhisiwi, te te nasi ãma aza'ra sina, Timama ma, ãma mreme za'ra da. Tane nherẽ, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô dama nharĩ za'ra ni, da te ãtẽme simro tõ mono da, ai'uté norĩ hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tõi. A'â we ãtême da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. Æ norĩ hã ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ãhãmmana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hãmmana za'ra mono wapsi, ta norĩ hã te za 'Re ãhãmmana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra. — Æne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁵ Tawamhã tinhib'rada, ãrã nhisiwi te te nasi ãma aza'ra sina te hãiwa u nasi ãma timreme za'ra. Taha pari ma tõi mo.

Aibã ãsibro pese wasu'u

Marcusi 10.17-31; Rucasi 18.18-30

¹⁶ Tawamhã nimahã bãtã na ma tõi aibã hã mo, Zezusihi u, te te sadanharĩ da. Æne te sadanha:

— Rowahutu'wa, e marĩ ãwẽ hã wa za 'manha, 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã te ãsina ã'uwaimrami da hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— E marĩ da, te ãne ãzadanha, marĩ ãwẽ hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono zém na hã. Misire 're ãmorĩ wẽ uptabi hã te 're hãmmana. 'Re ãhãmmana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma rob'ui'ééré hã 're 'madã'ã pese mono wapsi, te za asina ã'uwaimra, dadã'ã ãna 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã.

¹⁸ Tawamhã aibã te duré sadanha, Zezusi hã:

— E ma hã 'Re ãhãmmana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wa za te 're 'madã'ã pese.

Tawamhã asa te tãma tinha, Zezusi hã:

— “Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhibrom na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dawasu'u wasété na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Duré aimama hã te za 're ãwazé pese za'ra wa'aba mo, ana zama. Te za duré uburé 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ ãwẽ zõi asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sõi 're asõpré wa'aba mo, ãwẽ zõi.” — Æne ma tõi Zezusi hã tãma waihu'u, aibã ma.

²⁰ Tawamhã ãprédupté hã ma duré ãma sada'ã apã, tõi õ hã:

— Tõi õhõ si, wa tõi 'Re ãhãmmana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã te 're 'madã'ã pese, uburé. E marĩ, wa za 'manha, ãhã nhipai u hã bété.

²¹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne:

— Rowẽ na 're aihãmmana mono zéb zõi, 're rosa'rata mono wamhã, mo oto aimorĩ, uburé asibro hã dama wede mono da, da te aiwi ã'uipra za'ra zé hã rob'uiprazé hã ãsibrob'õ norĩ ma, sõmri mono da. Tawapsi asibro pese di za, hãiwa ãma. Taha parip si te za we apã aimo ãtême, ãsiré 're aimorĩ da oto.

²² Tawamhã ãne hã te te wapari wamhã, ma tõi aibã ãprédupté hã robzei ãna mo, tinhibro pese si te te sima sawi wa.

²³ Tawamhã ãsa'u ma tõi Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Tõi sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ãsibro pese norĩ hã 'Re ãhãmmana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u 're ãsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ E niha te za awaru ba'õmore hã ãsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ãsibro pese norĩ hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u hã. — Æne ma tõi wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁵ Tawamhã ãne ãmreme hã wa te wapari za'ra wamhã, wa tõi ãma watob'uzu za'ra ni, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã. Tawamhã wa wasisadanharĩ za'ra ni, ãma:

— ãsibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadã'ã ãna 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã.

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te wa'madã'ã pese za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã. Tawamhã, te te wa'madã'ã pese za'ra wamhã, te duré asa wama nharĩ za'ra:

— Dasi'uihâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si waihu'u pese di, uburé marĩ hã te te 're ì'ab'manharĩ mono zéb da hã.

²⁷ Tawamhã Pedru te tãma siwasu'u, ãne:

— Wa norĩ hã wa tô wanhibro hã uburé rême pese za'ra ni wasipara, asiré 're wanomro mono da oto. ãne wamhã, e marĩ te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, te te wama 're ì'anhomri mono da hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— ãne, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa hã dasiré ìpodo hã wa za ro ìtéb ãma danhib'apito simasisizém na 're ìnhamra. Ìsimasisizé ìwẽ uptabi ãma wa za 're ìnhamra, te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto. Tame te za duré a norĩ wa'wa hã ìsiré 're anomro aba mono norĩ hã 12 na danhib'apito simasisizém na 're asimroi wa'aba mo, aipire na Izarazéhé 'ra nhihudu mono bâ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da.

²⁹ Até ni'wam norĩ hã te za tinhorõwa hã te te 're rême pese za'ra, duré até tisisânawã norĩ hã, duré até timama norĩ hã, duré até ti'ra norĩ hã, duré até tinhipti'a hã. Até ìsiré 're nomro mono da, te za uburé marĩ hã te te 're rême pese za'ra. Ta norĩ ma, te za uburé marĩ te te 're ìrême za'ra mono zém nhipai u pese, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma 're anhomri. Ta norĩ ma si te za dadâ'â ãna 're ìdanomro u'âsi mono zé hã te te tãma 're apisutu.

³⁰ Ni'wam norĩ hã dama ìpire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're apisutu da'ahâ na, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma.

20

Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na wama rowasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã buru tede'wa hã bâdâ 'rãiwatobro wi, ma tô mo, tãma ìromhuri'wa norĩ da hã, te te da'maipisutu za'ra da, te te ãma tãma romhuri za'ra da, uwa 'ru na.

² Tawamhã te te da'anhopëtẽ wamhã, ma tô tãma pisutu za'ra, misi bâtã na dapawa'âbâzéb uwaibaba te te ãma pawa'âbã za'ra mono da. Taha wa, ma tô ãma saze za'ra, tãma ìromhuri za'ra 'wa da hã. Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, misi bâtã na te te romhuri za'ra da, rob're na, uwa 'ru na.

³ Tawamhã mararé ma tô duré mo, bâtã si'ré na, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ìrowede za'ra mono zéb u. Tame ma tô duré aibã norĩ hã sôpëtẽ za'ra, romhuri ãna taré da'rata ìsi'ubumro hã.

⁴ Tawamhã ãne ma tô tãma nharĩ za'ra: “A norĩ wa'wa hã te za oto ai'aba'rési wa'wa ìburu u, uwa 'ru na dame romhuri za'ra wa'aba da. Tawamhã dapawa'âbâzéb uwaibaba, wa za duré aipawa'âbã za'ra wa'wa.” ãne ma tô duré buru tede'wa hã tãma pisutu za'ra.

⁵ — Tawamhã ìburu u te oto ai'aba'rési, te te tãma romhuri za'ra da. Tawamhã absuma ma tô duré aibã norĩ hã sôpëtẽ za'ra, buru tede'wa hã. Taha wa, te duré satõrĩ za'ra, ìburu na te te dame romhuri za'ra da. Bâdã sipra wi, ma duré sôpëtẽ za'ra aibã norĩ hã, aimawi hã. Tô õhõ si ma duré tãma pisutu za'ra. Tawamhã ta norĩ hã te duré dazarina ai'aba'rési.

⁶ Tawamhã hãiwahã pesere te duré mo buru tede'wa hã, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ìrowede za'ra mono zéb u. Tawamhã aibã norĩ hã ma duré sôpëtẽ za'ra aimawi hã, romhuri ãna taré da'rata ìsi'ubumro hã. Te te sôpëtẽ za'ra wamhã, ãne te sadanharĩ za'ra: “E marĩ wa, te taré asimroi wa'wa, bâtã bâ, marĩ hã dame 'manharĩ za'ra wa'aba ãna.”

7 — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne: “Ni'wa hã marĩ hã te te wama pisutu õ di, wa te tãma ãromhuri za'ra zéb da hã. Taha wa, marĩ na wa te dame romhuri za'ra õ di, ã bātã na hã.”

— Tawamhã buru tede'wa te duré tãma rob'ru za'ra: “Mo oto a norĩ wa'aba zama dazarina ai'aba'réi wa'aba, ãburu na dame romhuri za'ra wa'aba da, uwa 'ru na.” ãne ma tã buru tede'wa hã satõrĩ za'ra.

8 — Tawamhã mara simeĩ wamhã, tãma ãromhuri'wa norĩ 'madã'ã'wai ma, te tinha ãne, buru tede'wa hã: “Ma'ãpé, uburé ãma romhuri'wa norĩ zõ aihãrã za'ra na oto, pawã'ãbã mono da. Tawamhã daza'u romhuri na te te ãsãna'rata za'ra norĩ, uimrehẽne te za ãpawã'ãbã na'rata za'ra. Taha parip si te za duré romhuri na ãsãna'rata'wa norĩ hã ãpawã'ãbã za'ra.” ãne ma tã tãma waihu'u, buru tede'wa hã.

9 — Tawamhã hãiwahã pesere, romhuri na te te ãsãna'rata za'ra hã ma tã rob'uiprazé hã waibu hãiba mono bã, misi bātã na dapawã'ãbãzéb uwaibaba, bātã bã te te romhuri za'ra õ nherẽ.

10-11 Tawamhã dawana romhuri na te te ãsãna'rata za'ra norĩ hã ma tã duré hãiba mono bã waibu rob'uiprazé hã, aiwapsi. Tane nherẽ, te te waibui wamhã, ma tã tãma nharĩ za'ra, buru tede'wai ma, ãsa'u romhuri na te te ãsãna'rata za'ra norĩ pawã'ãbã nhipai u, te te waibui õ wa.

12 ãne te mreme nhiti'ru na tãma nharĩ za'ra: “Õ norĩ hã hãiwahã si romhuri na te te ãsãna'rata za'ra hã misi bātã za'ratazé hã ma tã sina uprosi za'ra. Wa norĩ hã bété. Bātã bã, wa te ãromhuri za'ra hã, rowã'ro uptabi nherẽ. E niha bã, ma bété õ norĩ zama tipawã'ã hã waibu, aiwa wapawã'ãbã za'ra me.”

13 — Tawamhã aibã norĩ siré ma, te misi tinha, buru tede'wa hã: “ãsiwaihu, ãwapari pese. Wa hã te aima 'manharĩ wasété õ di, ãne hã. Oro ãma ãzaze za, bātã bãre ãma romhuri da, tã misi bātã na dapawã'ãbãzéb uwaibaba te aipawã'ãbã da.

14 Ma tã dame asima ã'ãri pa. Taha wa, te za oto aimo. Wa tã ãsima wẽ, aiwa aipawã'ãbã za'ra wa'aba ne te pawã'ãbã za'ra da, asa'u wa'aba romhuri na te te ãsãna'rata za'ra norĩ hã.

15 Te ãsima ãwẽ zéb zarina, ãte rob'uiprazém na te da'apawã'ãbã wamhã, e ãwasédé wa tã 'manha. Mare di. ãwasédé hã te 'manharĩ õ di. ãté taré dama ãnhopru wa, ma tã ãzada asahi, bātã bã te te ãma romhuri za'ra õ nherẽ, bātã na dapawã'ãbãzém na te pawã'ãbã za'ra 'ru te.” ãne ma tã buru tede'wa hã tãma siwaihu'u, tãma ãromhuri'wai ma. — ãne ma tã Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

16 Tawamhã ãne ma tã Zezusi hã timreme na wama 'rãsutu za'ra:

— Ni'wam norĩ hã dama pire na ti'ab ré 're hãimana za'ra mono nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te za te te tãma 're pisutu za'ra, wapu na 're hãimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're pisutu za'ra, pire na oto 're hãimana za'ra mono da. — ãne ma tã timreme na wama 'rãsutu za'ra, Zezusi hã.

*Zezusi hã, si'ubdatõ ãma za ãdã'ãzém na ãsiwasu'uzé, ãhãiwa'utuzé me
Marcusi 10.32-34; Rucasi 18.31-34*

17 Tawamhã wa norĩ hã Zeruzarẽ u wa oto ai'aba'ré ni, Zezusihi siré. Wasi'aba'réi ré, ma tã wahãiba pisutu, wama rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, 12 na wahãiba za'ra ma. ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

18 — ãwapari pese za'ra wa'aba. ãhãna, wa Zeruzarẽ u ai'aba'ré ni. Tame wa hã dasiré ãpodo hã te za dasima ãhãiba nhomri ni, sasedoti ãpire norĩ ma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã ãwasédé te te ããma ãsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ã'ru za'ra, da te ãwĩrĩ da, dasiwi.

19 Taha zarina te za oto zudezu'õ norĩ ma siwi ãhãiba nho. Tawamhã te za ããma tiwa'ẽ za'ra, zudezu'õ norĩ hã. Te za ããma wasété za'ra ni duré. Te za duré da te dasiwi 're ãpré'é. Taha parip si, te za wedepo'o nhonhi'rãmi na dasiwi ãzasõmri ni hãiwi, ãdã'ã da.

Tane nherê, bâdâ maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apâ hâiwa'udu. — ãne ma tô wama siwaihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

*Zebedehe mro, Zezusihi wi, te te ĩrowaptêrêzé wasu'u, ti'ra norĩ ma
Marcusi 10.35-45*

²⁰ Tawamhã Zebedehe mro hã ma tô Zezusihi u mo, ti'ra si'aibã norĩ siré. ĩtême morĩ wamhã, tâma pire wa, ma tô tâma aiwê'ê, ti'ra norĩ ma, te te tiwi rowaptêrê da.

²¹ Tawamhã Zezusi hã te pi'õ sadanha, ãne:

— E marĩ ma tô asima ĩwê, te aima ãma ĩ'uwaimrami da hã.

Tawamhã pi'õ te asa tâma tinha:

— Ma'ãpé, ĩ'ra norĩ ma, tâma ropisutu sirõmo zahuré na, danhib'apito simasisizém na asimire niwĩ duré asimi'e niwĩ dama pire na 're simasisi u'âsi zahuré mono da, za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma ĩsib'a'uwêzéb ãma hã. — ãne te Zezusihi wi rowaptê, ti'ra norĩ ma, pi'õ hã.

²² Tawamhã Zezusi hã te ĩ'ra norĩ ma oto rowasu'u zahuré, ãne:

— E marĩ da, te rosa'rata ãna asina ĩzadanhari'wa. Wa hã wa za robzépata za'êtê, dawi ĩsisawi ãna. E tawamhã sada asiptete aba di, za te ĩrobzépata za'êtê ne, ĩrobzépata aba da hã.

Tawamhã asa te tâma nharĩ zahuré, Zebedehe 'ra norĩ hã:

— ĩhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ĩrobzépata da hã. — ãne ma asa tizadawa na tâma wa'rãmi zahuré, Zezusihi ma.

²³ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma rowasu'u zahuré, ãne:

— Te za tô ĩsine ĩrobzépata za'êtê 'wa. Tane nherê, ĩsi'uihã na te aipisutu waihu'u aba õ di za, dama aipire wa'aba na 're aihâimana aba mono zéb da hã, ĩnhimire niwĩ, duré ĩnhimi'e niwĩmhã. ĩmama te te ĩpisutu za'ra norĩ si te za dama pire na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã te pisutu za'ra õ di za, wa hã. — ãne te tâma siwasu'u zahuré, Zezusi hã.

²⁴ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã 10 na wahâiba za'ra hã, Zebedehe 'ra norĩ mreime wa te wapari za'ra wamhã, wa tô sada wanhiti'ru za'ra ni.

²⁵ Taha wa, Zezusi hã te sima wazô tihârâ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ zô. Tawamhã ãne te wama nharĩ za'ra:

— Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã te pire uptabi na dama 're hâimana za'ra. Sa'êtê te duré te te 're dawada'uri za'ra, ĩsimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

²⁶ Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asina 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're ĩmaipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono ãna.

²⁷ Duré 'rãwi asima aipire uptabi na 're ai'maihâimana aba mono da, asima 'maiwê uptabi aba wamhã, pawa'âbã ãna romhuri'wa ne, te za asima 're ĩ'mairomhuri wê wa'aba mo.

²⁸ Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã da te ĩma 're romhuri za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datême mo, ĩsihâiba zawĩ ãna dazada ĩdâ'â da, da'upana te da'awa'âbã da. — ãne ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra.

*Zezusi hã, ĩtob'a norĩ te te ĩpese zahuré zé wasu'u
Marcusi 10.46-52; Rucasi 18.35-43*

²⁹ Tawamhã wa norĩ hã wa tô ai'aba're ni, Zezusihi siré, Zerico hawi. Wasi'aba'rei wamhã, da'ahã na ma tô wazarina hã ai'aba're ni.

³⁰ Tawamhã aibã ĩtob'a norĩ hã bâdâdi waptoma ĩsimasisi zahuré hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari zahuré, bâdâdi na ĩsababa za te te ĩro'razâri zahuré na hã. ãne hã te te wapari zahuré wamhã, te nasi sina 'mahârâ zahuré, ãne:

— Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipê'êzé na. — ãne te nasi sina 'mahârâ zahuré, ĩtob'a norĩ hã.

³¹ Tawamhã da'ahã na Zezusihi zarina ïdasi'aba're norĩ hã ma tô tãma nharĩ za'ra, ari'iwĩ simasisi zahuré da. Tane nherẽ, sa'êtẽ te nasi sina 'mahârã zahuré, ãne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'ãpẽ wa'ãma aipẽ'êzẽ na.

³² Tawamhã ma Zezusi hã ï'rata mazazãri zahuré, bådãdi wa. Taha wa, te 'mahârã zahuré, ïtob'a norĩ hã:

— E marĩ te asima ïwẽ wa'wa, te aima ï'manharĩ aba da hã.

³³ Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré:

— Apito, wato pese da, wa wasima wẽ ni. — ãne ma tizadawa na tãma wa'rãmi zahuré, ïtob'a norĩ hã.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãma tipẽ'êzẽ zahuré, ïtob'a norĩ ãma. Taha wa, ma tô tãmo upi zahuré, apã tãmo wẽ zahuré da. Te te tãmo upi zahuré wi, awa'awi ma tô tito pese zahuré. Te te rob'madã'ã wẽ zahuré di oto. Tawamhã Zezusihi zarina te oto tineb zahuré, awa'awi.

21

*Zezusi hã, Zeruzarẽ u datẽme ïwisizẽ wasu'u
Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwã 12.12-19*

¹ Tawamhã wa norĩ hã wa tô oto ai'aba're ni, Zezusihi siré, Zeruzarẽ u. Tawamhã wa tô rob'umhutu za'ra ni oto, Betazé na 'ri wa'õtõ nhisi u. Oriwera na êtẽ 'rãihã nhisi ãma 'ri wa'õno hã. Wa te rob'umhutu za'ra wamhã, ma tô Zezusi hã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã maparane wa'mazatõ sisõwa, 'ri wa'õtõ u.

² ãne ma tô satõrĩ zahuré:

— Õwa te za ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Tawamhã aimasisi aba wi, te za awaru po'repore hã ïsãmri 'wa, butu wazi na da te ãma wasisi haré, ïsa hã. Tame te duré ï'ra hã ïsiré za. Tawamhã te za ïwasihu zahuré wa'wa, sahuré we ïma saprõni aba da.

³ Tawamhã ni'wa hã awaru po'repore, sahuré we ïma ïsaprõni aba na te te asadhanharĩ aba wamhã, ãne te za tãma ïzadawa wasu'u wa'wa, asa: “Wanhib'apito hã marĩ õ wa, ãma morĩ da, wa we sô wanem ni, wa te tãma saprõni zahuré da.” ãne hã tãma waihu'u aba wi, te za ãma asazei wa'wa, sahuré we ïma saprõni aba da, awaru po'repore hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré.

⁴ Duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ïrob'ui'éré sirõmo zéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô Zezusi hã ãne tãma pisutu zahuré, awaru po'repore te te ïtẽme saprõni zahuré da. ãne duréihã ãma ïrob'ui'éré siro hã:

⁵ “Ma'ãpẽ, tãma rowasu'u za'ra wa'aba, Si'ã na êtẽ 'rãihã nhisi ãma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ ma, ãne:

‘Õhõta te we oto atẽme timorĩ 'wa, asib'apito za'ra wa'wa hã. Ta hã dazada 're ïhãimana mono õ hã ïsimizawi pe hã te we ãma mo, awaru po'repore na, ïpréduptẽm na hã.’ ”

ãne duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré hã, Zeruzarẽ ãma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ ma hã.

⁶ Tawamhã Zezusi te te tãma ïpisutu zahuré zéb zarina, ma tô awaru po'repore norĩ zô tineb zahuré, wasiré norĩ hã.

⁷ Tawamhã, te te sãmri zahuré wamhã, ma tô apã saprõni zahuré Zezusihi u, awaru po'repore hã ï'ra ré. Tawamhã tisi'ubuzém na ma tô tãma ba'ubu zahuré. Taha pari, ma tô ãma darõno Zezusi hã, ãma morĩ da.

⁸ Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô dasi'ubuzém na tãma waptã za'ra ni bådãdi na, ïsisiwi ïmorizéb da hã, dama pire wa, sô 're datob'uzu za'ra mono wa. Wedepa nhipti su na zama ma duré tãma waptã za'ra ni.

⁹ Tawamhã Zezusihi nhowa ïdasi'aba're norĩ hã duré ïsarina ïdasi'aba're norĩ zama te nasi dasima 'mahârã za'ra ni, ãne:

— Apito Dawihi nhihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono. Wanhib'apito zadawa para, te we oto mo. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ïwẽ si te te tãma 're pisutu u'ãsi mono

neza. 'Re ìhâimana u'âsi mono âma zama duré 're wawata za'ra wa'aba mono, hâiwa âma 're ìsâmra mono âma, wei watême te te satôri wê te. — Æne te nasi dasima 'mahârâ za'ra ni, da'ahâ na.

¹⁰ Tawamhâ Zeruzarê u ma oto wi, Zezusi hâ. Wisi wamhâ, ìwa 're ìdasi'ubumroi mono nori hâ ma tô da'ahâ uptabi na 're dasiwairôtô, da te dasima 'mahârâ za'ra sina. Taha wa, te nasi tasisadhanharî za'ra ni, âne:

— E 'wa hâ, ô hâ bété.

¹¹ Tawamhâ Zezusihi zarina ìdasi'aba're nori hâ ma tô dama nharî za'ra, Zeruzarê âma 're ìdasi'ubumroi mono nori ma:

— Æ hâ Zezusi, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, Nazaré na 'ri wa'ôtô nhisi hawi we ìmorî hâ, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi. — Æne ma tô ìsiré ìdasi'aba're nori hâ dama wasu'u za'ra.

'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te ìdazate mono zé wasu'u

Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48; Zuwã 2.13-22

¹² Tawamhâ Zezusi hâ ma tô oto âzé, 'ri 'râihâ u, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u. Tame te dama rowede'wa nori hâ 're si'ubumro, dawî marî uipra'wa nori zama, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhâ Zezusi hâ ta nori hâ te te 'madâ'â za'ra wamhâ, ma tô te te sate, rob u. Wedeza hâ rob'uiprazém na te te dawî âma 're ìsapri za'ra mono nori te hâ ma tô te te tiwi anhamra, utu'u te te dama 're ìwede za'ra mono nori simasisizéb zama.

¹³ Tawamhâ Zezusi hâ âne te tâma nharî za'ra, rowede'wa nori ma:

— Duréihâ wahi'rada hâ ma tô âne na rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na: “Ìnhorôwa hâ ìwa ìma 're ìdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hâ.” Æne te tinha. Tane nherê, a nori wa'wa hâ ma tô ìwa asima âma 're ìrob'manharî wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawî 're ìsipsaihuri za'ra mono nori, 're ìsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hâ 're sa, wasété uptabi na. Æne duréihâ ai'âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa hâ, ìbaihâ na hâ. — Æne na ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra, duréi rowasu'u na hâ.

¹⁴ Tawamhâ Zezusi hâ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorôwa âma 'ri 'wawi wa'ra 're, zahadu sãmra ré, ma tô da'ahâ na ìtême dasito, ìtob'a nori hâ ìmorî waihu'u'ô nori zama. ìtême dasito mono wamhâ, ma tô da'apese, uburé ìhâzé ré nori hâ.

¹⁵ Tawamhâ ai'uté nori hâ ma tô nasi sima 'mahârâ za'ra, âne: “Apito Dawihi nhihudu âma, 're wawata za'ra wa'aba mono.” Æne te nasi sima 'mahârâ za'ra, 'ri 'wawi wa'ra 're, sãmra ré. Tawamhâ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa nori ma, ìpire nori hâ tisiré ma, duré ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata na dama rowahutu'wa nori hâ, ai'uté nori te te nasi sima ì'mahârâ za'ra zé hâ te te wapari za'ra wamhâ, duré tinhimiromhosi na Zezusi te te 're ìda'apawapto mono zé te te 'madâ'â za'ra wamhâ, ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zada.

¹⁶ Tawamhâ ta nori hâ te Zezusi hâ siwi sadanha:

— E wapari ô di, ai'uté nori mreme hâ. E asina sadawa uwati za'ra âna. — Æne te tâma nharî za'ra, rowahutu'wa nori hâ.

Tawamhâ Zezusi hâ asa te duré tâma nharî za'ra, âne:

— Wa tô wapari za'ra. A nori wa'wa hâ bété. E sôré za'ra wa'aba ô di, wahi'rata nhimi'ui'ééré hâ: “Ai'uté nori ma, ma tô ìwaihu'u sirômo za'ra, ai'utépré nori ma zama, ìwê na si ai'âma 're wata za'ra mono da.” Æne ma tô wahi'rada hâ ì'âma rob'ui'ééré siro, ìbaihâ na hâ. — Æne ma tâma waihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhâ Zezusi hâ te oto ìhawi timorî za'ra, Betânha na 'ri wa'ôtô nhisi u, tame a'â sôtô da.

Pidera wede ma, Zezusi te te ìnharîzé wasu'u
Marcusi 11.12-14, 20-25

¹⁸ Tawamhã mararé ma tô Zezusi hã apâ mo Zeruzarê u, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ me. Morĩ ré, ma tô mra hã tiwĩ, Zezusi hã.

¹⁹ Tawamhã wede hã ma tisã, bådâdi zada'ré ãsa hã. Pidera na wede nhisi hã. Te te sãmri wamhã, ma tô ãtẽme apa, te te sabu da, ãrã zô. Tane nherê, 'rã ãna te za, ãsui ré si. Tawamhã pidera wede ma, te oto tinha:

— Niwa ã'ai'rã da hã, mare di za oto. Ai'rã'õ u'ãsi, te za oto 're asa mo. — ãne te wede ma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã awa'awi ma wede hã tiwede'ré oto.

²⁰ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã ãne hã wa te 'madâ'â za'ra wamhã, wa tô ãma watob'uzu za'ra ni. Taha wa, wa tô Zezusi hã wasiwi sadanharĩ ni, ãne:

— E niha ma awa'awi tiwede'ré, pidera wede hã.

²¹ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're wawã za'ra wa'aba mono ãna, õhõ si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za marĩ hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherê, 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mo ãsadawa para, wa hã pidera wede ma, te ãnharĩ ne, ãne hã aiwa. Õhõta êtê 'rãihã te za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za êtê 'rãihã ma ãnharĩ za'ra wa'wa, 'rãwi sisa'o'o da, ãi ba waptã'ã da. Tawamhã asadawa para wa'aba, te za tô ãi ba waptãrã, êtê 'rãihã hã. ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô ãsadawa para, marĩ ãwê hã 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mo, aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherê, ãne hã.

²² 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, marĩ na tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. — ãne hã ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, ni'wa sadawa para uburé marĩ hã te te dama 're ã'ab'manharĩ mono zêb zô, da te dasiwi ãsadanharĩzé wasu'u

Marcusi 11.27-33; Rucasi 20.1-8

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa u. Tame te oto dama rowahutu, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã ma tô ãtẽme aimasa, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Tawamhã Zezusi hã te siwi sadanha, ãne:

— E 'wa sadawa para, te bété ãne hã marĩ hã dama 're ã'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

²⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za a'ã asadanharĩ na aima ãma wa'rãmi za'ra wa'wa. Tawamhã ã'uwaibaba, ãma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za asa aima wasu'u za'ra wa'wa, ni'wa sadawa para te dama 're ã'ab'manharĩ mono na hã.

²⁵ ãne wa za asadanharĩ za'ra wa'wa: E 'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã ã dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ bété. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para. E dazadawa para. — ãne ma tô Zezusi hã sadanharĩ za'ra, te te tãma waihu'u za'ra da, a'ã.

Tawamhã 'rãwi te sima nharĩ za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã:

— E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para, ã dawabzuri te te dama 're ã'ab'manharĩ mono na wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di, dame.”

²⁶ Tane nherê, taré dazadawa parap si ã dawabzuri te te dama 're ã'ab'manharĩ mono na wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, wa za wasina wapahi za'ra ni dama, niha da te wama rob'manharĩ za'ra õ'umnhasite. E marĩ wa. Zuwã Batita hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa 're ãmorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa. — ãne te 'rãwi sima nharĩ za'ra.

²⁷ Tawamhã Zezusihi ma, te oto asa nharĩ za'ra:

— Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ni'wa sadawa para, Zuwã Batita hã â dawabzuri te te dama 're ã'ab'manharĩ mono zé hã.

Tawamhã Zezusi hã asa ma tizadawa na tãma wa'rãmi za'ra:

— Tane tã. A norĩ wa'wa hã ãma waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para marĩ hã te dama 're ã'ab'manharĩ mono na hã. — ãne ma tã Zezusi hã asa tãma waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ ma hã.

Aibã hã, ã'ra poto'rada hã te te sina ãsadawa zamarĩzé wasu'u

²⁸ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma rowasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, ãne:

— Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Aibã hã te 're sãmra. Maparane ã'ra hã. Tawamhã ti'ra poto 'rata ma, ma tã rob'ru, ãne: “ã'ra, mo oto aimorĩ buru u, romhuri da, ã bãtã na.”

²⁹ — Tawamhã asa te tãma tinha, ã'ra poto'rada hã: “Te ãsima rowẽ õ di, ãmorĩ da hã. Wa za nhamra u'ã.” ãne ma tã timama ma waihu'u asa. Tane nherẽ, te te ãnharĩzém na ãma ronomro wapsi, ma tã tinhimirosa'rata na ãma saprĩ. Taha wa, ma tã oto mo buru u, te te romhuri da.

³⁰ — Tawamhã ti'ra hãiba amoi ma, te duré rob'ru, ãdub'rata ma, te te ãrob'ruzém ne, buru u morĩ da, te te romhuri da. Tawamhã ã'ra hã te asa tãma tinha, timama ma, ãne: “Wẽ di tã, ãmama. Wa za tã mo, te romhuri da.” Tane nherẽ, ta hã timama mreme hã awa'awi te te saze nherẽ, morĩ õ di, buru u.

³¹ — E 'wa hã tawamhã, timama te te sina ãsaze hã te te tãma ãrob'ruzéb uwaibaba, ãmorĩ da hã. E ãdub'rada. E ãno. — ãne ma tã Zezusi hã ãma sadanharĩ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, duré zudezu norĩ ma rowahutu'wa norĩ hã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Dama ãpoto'rada ma tã timama mreme hã sina saze.

Tawamhã Zezusi te duré ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Tane tã. Tane duré, danhib'apito ma rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã duré pi'õ hã aibã zõ si siwa'ru 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã aré 're hãimana wasété za'ra mono nherẽ, ãté te za 're sisisi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u hã, ta norĩ si tã sena na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ãté dame 're asisisi aba mono õ di za. Tã sena, wa ãne na hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³² Zuwã Batita hã ma tã aré atẽme timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima 're ã'awẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina 're anomro wẽ wa'aba mono zéb da hã, te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ãsimirowasu'u na hã ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ si ma tã ãma saze za'ra ãsimirowasu'u na hã, pi'õ hã aibã zõ si siwa'ru 're ãhãimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã ta norĩ hã atõmo na 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono nherẽ, a norĩ wa'aba zama asimirosa'rata na 're saprĩ za'ra wa'aba mono õ di, ãsimirowasu'u na ãma 're ãsaze za'ra wa'aba mono zéb da hã. — ãne ma tã Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ ma, duré dama rowahutu'wa norĩ ma zama.

Buru na romhuri wasété'wa norĩ wasu'u

Marcusi 12.1-12; Rucasi 20.9-19

³³ Tawamhã Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra:

— ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Aibã hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tã a're, uwa 'ru hã. Te te a're pari, ma tã buru 'wawi wa'ra. Ma tã duré etẽ nhisiwi sada ab're, ãwa uwa 'rã watizéb da hã, ãwa'u zõ. Taha pari, 'ri 'rãihã hã ma duré buru wa'wa 'manha, ãsipsaihuri norĩ zõ, dasipapara rob'madã'ãzéb da hã. Tawamhã ma tã ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, ãburu hã te te sã 're 'madã'ã za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rã

prédub za'ra mono wapsi, te za te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â sãmra da.

³⁴ Tawamhã oto 'rãĩ prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma ïromhuri'wa norĩ hã satõrĩ za'ra tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma ïpo'o za'ra zô.

³⁵ Tawamhã buru u sihutu wamhã, ma tô buru tede'wa te te ïsatõrĩ za'ra hã siwi waibu, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ ma, ma tô rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, ma tô misi siwi azâ. Ìhâiba amo ma duré siwi tĩwĩ. Ìhâiba amo ma duré êtẽ na siwi u'a za'êtẽ, dâ'â da.

³⁶ Tawamhã buru tede'wa hã te duré sô satõrĩ za'ra, tãma ïromhuri'wa norĩ hã, ahâ na. Tawamhã, ta norĩ hã buru u sihutu wamhã, ma duré tãma rob'manharĩ wasété za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

³⁷ Tawamhã 'rãwi te oto sima rosa'rata, buru tede'wa hã: “Ì'ra si'aibã hã te ìtẽme satõrĩ za'ra wamhã, âté te za siwi hãiba wazé.” Æne te sima rosa'rata, buru tede'wa hã. Tawamhã uburé da te tiwi uprosi za'ra wa, te oto ti'ra uptabi hã satõ, tãma ïburu 'madâ'â'wa norĩ u.

³⁸ Tawamhã wisi wamhã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã te te duré sima sãmri za'ra wamhã, te ãne sima 'mahârã za'ra: “Ôhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da.” Æne na ma tô sima 'mahârã za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

³⁹ – Tawamhã wisi wi, ma tô siwi ti'â, buru tede'wai 'ra hã. Buru nhiti ma tô siwi waze. Tame ma tô siwi tĩwĩ, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Æne buru tede'wai 'ra wasu'u 'rãsudo hã.

⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te oto sadanharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, ãne:

– Buru tede'wa hã tiburu u apã wisi wamhã, e marĩ te za tãma 'manharĩ za'ra, tãma ïburu 'madâ'â'wa norĩ ma hã.

⁴¹ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

– Buru tede'wa hã ãma pẽ'êzé za'ra ãna, te za dama 'ru za'ra, da te dasiwi uprosi da, aibã ìwasété uptabi norĩ hã. Tawamhã te za duré da'apisutu, dama ì'umnha hã tãma ïburu 'madâ'â'wa da hã. Ta norĩ hã te za ì'uwaibaba si te te tãma 're po'o za'ra, uwa 'ru 'rã hã, 're 'rã prédub za'ra mono wa. – Æne ma asa tãma waihu'u za'ra, Zezusihi ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã.

⁴² Tawamhã Zezusi hã te oto sina ãma simiré'ê êtẽ na, ãne:

– Oro 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Æne ìbaihã na rob'ui'ére hã:

“Êtẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi ìwẽ'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na.

Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're ìsa'wari mono da hã.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa norĩ hã.”

Æne duréihã wahi'rata nhimi'ui'ére na rowasu'u hã.

⁴³ – Êtẽ tomhãpã wẽ hã da te dasiwi ìwẽ'õ ne, a norĩ wa'wa hã asiwi 're ìwẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'u'wẽ, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ai'upana wa'aba si te za oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're sib'a'uwẽ, ìsimiroti te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono norĩ ãma. Tô sena, wa ãne na aima waihu'u za'ra wa'wa.

⁴⁴ Duré, êtẽ tomhãpã nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're ìsipru pese za'ra mono ne, te za ìwẽ'õ'wa norĩ hã hã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duré êtẽ tomhãpã hã zé'a 'manharĩ nhisiwi 're rere'e mono wa, te te 're ìpru pese za'ra mono ne, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ si hã za'ra. Ta norĩ ãma hã 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za. – Æne ma tô Zezusi hã sina ãma simiré'ê, êtẽ wasu'u na hã.

⁴⁵ Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã, Zezusi te te ãma ãromnhimiré'ézé hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, tô õ norĩ udãna te te ãma ãromnhimiré'é mono na hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô aré sima hãiba 'ru za'ra, te te dama 'ru za'ra da, dazazéb 're da te dasiwi sêrê da, Zezusi hã. Tane nherê, ma tô dama tipahi za'ra aibã norĩ hã, Zezusi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, oto 're ãmorĩ na da te 're saze za'ra mono wa, da'ahã na.

22

Dasina damrozém na dasai ahã wasu'u *Rucasi 14.15-24*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma, ãne:

² — 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zém na wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Apito 'ra si'aibã hã tãma mro wê te, tãma ãrowêzéb zarina ma tô sima roti, dasa hã te te dama 'manharĩ da, sa'êtê na, ti'ra mrozém na hã.

³ Tawamhã ma tô ãsiré dasaihuri da, da'apisutu. Taha parip si ma tô tãma ãromhuri'wa norĩ hã satõrĩ za'ra, dazô hãsi da, ãtême dasihutu da, ãsiré dasaihuri da. Tane nherê, ta norĩ hã te te sima rowê za'ra õ di, ãtême si'aba'rê da hã, ãsiré ãsaihuri da hã aré.

⁴ Taha wa, te duré apito, tãma ãromhuri'wa norĩ hãiba amo hã satõrĩ za'ra, ãne: “Mo oto ai'aba'rêi wa'aba, aré sô ãhãrã 'rata za'ra norĩ zô. Tawamhã ãne te za tãma ãzadawa wasu'u za'ra wa'wa: 'Powawê norĩ hã, duré powawê zapu da te dasima ãhãipese za'ra hã ma dasiwi simro ni. Uburé ma tô marĩ hã dasiwi 'rã'õtõ ni, dasa da te ãhurizéb da hã. Taha wa, te za we ãtême ai'aba'rêi wa'wa oto, wasiré wasa hã wa te huri da, ã'ra ãma ãmrozém na.' ãne te za ta norĩ ma ãzadawa wasu'u za'ra wa'wa.” ãne ma tô apito hã tãma ãromhuri'wa norĩ ma waihu'u za'ra.

Tawamhã apito hã te te sô satõrĩ za'ra wa, te oto sô ai'aba'rê.

⁵ — Tane nherê, sô ãhãrã 'rata za'ra norĩ hã sô simipari za'ra õ di, ãtême si'aba'rê da, ãsiré saihuri da hã. Taha wa, sô simipari za'ra ãna ma tô ni'wam norĩ hã tiburu u ai'aba'rê, duré tinhimiromhurizéb u hã.

⁶ Ni'wam norĩ hã ma tô apito ma romhuri'wa norĩ hã siwi waibu. Te te waibui pari wamhã, ma tô niha tãma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha pari, ma uprosi uburé.

⁷ Tawamhã apito hã tãma ãromhuri'wa norĩ, da te ã'uprosi wasu'u te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese. Taha wa, tãma da'wapéi'wa norĩ hã ma tô ãtême satõrĩ za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ, da te tiwi ã'uprosi za'ra u. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô uprosi, ta norĩ hã. Ma tô duré ta norĩ ãhorõwa hã te te 'ri su, 'ri ãho'õmo wa, aré tãma 're ãsimasa mono hã.

⁸ Taha pari, ma tô duré sô hã, tãma ãromhuri'wa norĩ zô, aimawi norĩ zô. Tawamhã ãne te tãma ãnarĩ za'ra: “Dasazéb da hã tãibã ma tô api pari za'ra ni, ã'ra ãmrozém na dasa da te ãhurizéb da hã. Tane nherê, sô ãhãrã 'rata za'ra norĩ hã we si'aba'rêi õ di. ãbãre ma tô ta norĩ zô rowasédé hã tiwatobro za'ra, sô ãhãrã za'ra nherê, te te ãwapari za'ra õ wa.

⁹ Taha wa, te za oto dazô ãropéi wa'aba mo 'ri ãhi'riti mono bâ, dasai u we ãanhimroi wa'aba mono da, ãanhopêtê za'ra wa'aba mono sidãpãsi.” ãne te satõrĩ za'ra, apito hã.

¹⁰ — Tawamhã te oto ai'aba'rê, 'ri ãhi'riti mono bâ, dazô sõpré mono da. Tawamhã te te ãanhopêtê za'ra mono sidãpãsi, ma tô te te dazatõrĩ za'ra da'ahã na, 're ãdanomro wê mono hã, 're ãdanomro wasété mono norĩ zama. Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô 'ri 're wa'wa ãho'u hã dasiwi sitom ni, apito 'ra ãmrozém na dasai u, dasi'rã'õtõ wa.

¹¹ Tawamhã apito hã ma tô datême ãzé, dasi'rã'õtõzéb u, te te da'ab'madã'ã da. Datême sébré wamhã, ma tô aibã hã 'madã'ã pese, dasina damro wa, da'uzazé hã te te dame sima 'manherê õ wa, ãhã wê hã.

¹² Tawamhã ãne te sadanha, apito hã: “ãsiwaihu, e niha bâ ma we tane ré asé, dasina damro wa, da'uzazé hã we dame asima sêrê ãna.” ãne te sadanha.

— Tawamhã aibã hã te ari'iwi za, niha te te tãma nharĩ waihu'u õ wa, te te tãma ãma upai wa.

¹³ Tawamhã apito hã ma tô ãne tãma ãromhuri'wa norĩ ma nharĩ za'ra: “Ma'ãpé, ã hã aibã hã asiwi ãri aba, asiwi pawasisi aba da, duré asiwi hiwasisi aba da, rob u asiwi meĩ wa'aba da, robra u. Tame te za oto sina tiwawa, sina pê'êzé wa. Te za duré 'wasitete, te te oto robzépata za'êtê wa.” ãne ma tô apito hã tãma waihu'u za'ra. — ãne na ma tô Zezusi hã tãma ãma romnhimiré'é za'ra.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãne na timreme na 'rãsutu:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da'ahã uptabi na dazô 're hãrã mono nherê, da'umro na si te za da'ãma 're sib'a'uwê. — ãne na ma tô Zezusi hã timreme na tãma 'rãsutu za'ra.

Rob'uiprazé, danhib'apito ma, da te 're ãpo'o za'ra mono zé wasu'u

Marcusi 12.13-17; Rucasi 20.20-26

¹⁵ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô ai'aba're Zezusihi nhiti, si'rã'õtõ da, a'ã. Si'rã'õtõ wamhã, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi hã te te siwi pibu da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zõ, te te tãma ãma upa za'ra wa, da te dasiwi wê'õ da, duré da te dasiwi ãri da.

¹⁶ Tawamhã Zezusihi u ma tô 'mazatõrĩ za'ra, tizadawa zapari'wa norĩ hã, apito Erodihĩ nhimiroti wê 'wa norĩ zama. Tawamhã Zezusihi u sihutu wamhã, ãne te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, asadawa nhipese õ na 're aihãimana mono zém na hã wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Tô sena na te ãwê na si dama 're ãrowasu'u u'ãsi mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si. Asimiroti hã da te dasiwi 're wê'õ za'ra mono nherê, te tô õhõ na si dama 're ã'aroti u'ãsi mo. Duré ni'wam norĩ hã dama pire na 're hãimana za'ra mono nherê, aimawi hã aima 're hãimana mono õ di. Aiwapsi te 're dahãimana za'ra, aima hã.

¹⁷ Taha wa, wa za oto wa norĩ hã wasiwi asadhanharĩ za'ra ni, ãne. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te tãma 're po'o za'ra, ãsimiwada'uri zarina. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wê di, ãne hã. E tãma wê õ di. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na asimirosa'rada hã, wa te waihu'u za'ra da. — ãne te siwi sadanha, Zezusi hã te te ãma tãma upa za'ra zõ, timreme na hã.

¹⁸ Tawamhã tinhimirosa'rata wasété zarina te te sima ãma ãroti za'ra zé hã ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, ma ãne tãma tizadawa na wa'rãmi za'ra:

— A norĩ wa'wa hã te asadawa nhipese na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. E marĩ da, te ãne na asiwi ãzadhanharĩ 'wa, ãmreme na te aima ãma upa za'ra wa'aba da newa, asiwi ãwê'õ wa'aba da.

¹⁹ Tane wamhã, ma'ãpé rob'uiprazé ãsapotore hã we ãma 'mai'ãri aba pé, te 'madã'ã da, romanu norĩ nhib'apito ma, da te tãma 're ãpo'o za'ra mono zéb da si, rob'uiprazé ãsapotore hã.

Taha wa, nima hawi ma rob'uiprazé ãsapotore hã tãma 'mai'ãwisi ni.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te te 'madã'ã wamhã, te oto sadanharĩ za'ra:

— E 'wai hãibarĩ, rob'uiprazé ãsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ééré duré, ãma hã.

²¹ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— ã hã, Roma ãma danhib'apito hãibarĩ, duré taha nhisi ui'ééré.

Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Taha wa, Roma ãma danhib'apito ma, te za ãsimiwada'uri zarina, marĩ hã tãma 're ãpo'o za'ra wa'aba mo apã, ãte wa. Tane duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te za marĩ hã ãsimiwada'uri zarina si tãma 're ãsõmri za'ra wa'aba mo apã, ãte wa, marĩ hã. — ãne ma tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²² Tawamhã parisezu norĩ zadawa zapari'wa norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tawamhã Zezusihi ãma, marĩ te te 'manharĩ za'ra ãna, ma tô ãhawi ai'aba're, apã.

*Dahâiwa'utuzém na, Zezusi da te dasiwi ĩsadanharĩzé wasu'u
Marcusi 12.18-27; Rucasi 20.27-40*

²³ Tawamhã sadusezu norĩ hã ma duré ĩtēme aihutu Zezusihi u, te te siwi sadanharĩ da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zô. Ta norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, ab're hawi apâ 're ĩdahâiwa'utu za'ra mono ô na te te dama 're ĩroti za'ra mono.

²⁴ Tawamhã, Zezusihi u simasa wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Rowahutu'wa, duréihã wahi'rada Mozési hã ma tô ãne dama rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na: “Aibã hã 'ra ô ré, 're dâ'â za'ra mono wamhã, te za ĩno hã ãma 're mro za'ra, tizédé'aba mro na, 're 'ra za'ra mono da, ĩwasu'u hã si'utõrĩ tõ da, ĩsédé'aba wasu'u hã.” ãne na Mozésihi nhimi'ui'ééré hã, wahi'rata norĩ ma hã. — ãne ma Zezusihi ma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ hã.

²⁵ Tawamhã Zezusihi ma, te duré rowasu'u za'ra, ãne:

— Dasisânawã si 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wasu'u hã wa za oto aima wasu'u za'ra ni. Ta norĩ wasu'u hã wa te waihu'u za'ra da, wa za ãma asadanharĩ za'ra ni za. Dasisânawã si hã ma tô wasiré 're si'ubumro aré, wasiré zudezu norĩ hã 7 na ĩhâiba za'ra hã, aibã norĩ hã. Tawamhã ĩpoto'rada hã ma tô timro. Mro nherẽ, ti'ra hã sisõ'a ré te te 'maipoto ô ré, ma tô dârâ. Taha wa, ĩuirĩ na ma tô ĩsõsi hã ãma timro tizédé'aba mro na, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina.

²⁶ Tawamhã ĩsõsibi zama ma tô dârâ, 'ra ô ré. Taha wa, ma duré taha nhosi hã ãma timro, tizédé'aba mro na. Tawamhã taha zama ma duré dârâ, ti'ra hã sisa'u te te 'maipoto ô ré. ãne zarina ma tô uburé ĩdub'rata norĩ hã dâ'â sidâpâsi, nasi ãma timro za'ra aré, sisõwa're're. Tawamhã uburé ma sisarina ai'utõrĩ za'ra, 'mai'ra ô ré.

²⁷ Tawamhã pi'õ zama ma tô duré dârâ, timro norĩ zarina.

²⁸ Aibã norĩ hã 7 na ĩhâiba za'ra hã ma tô pi'õi ãma siparabâsi nasi ãma timro za'ra. ãne ma tô tãma tiromhâimana za'ra. Tawamhã e 'wai mro uptabi za bété pi'õ hã, ab're hawi 're dahâiwa'utu za'ra mono wamhã. — ãne te Zezusi hã siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Ab're hawi apâ 're ĩdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ô zarina, ma tô ãma ĩ'upa za'ra wa'wa, asimirosa'rata na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'ahâiwa'utu mono zé wasu'u na zama, aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ô zarina, ma tô asimirosa'rata na ãma ĩ'upa za'ra wa'wa.

³⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, hâiwa ãma romhuri'wa norĩ ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna.

³¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ab're hawi te te 're ĩda'ahâiwa'utu mono zém na, a norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono ô di. E 're sõré za'ra wa'aba mono ô di bété, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã, wahi'rada Mozésihi ma, ĩsiwasu'uzé hã, ãne na hã:

³² “Wa hã Abra'ãhã nhib'apito, wa 're ĩhâimana u'âsi, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” ãne ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Abra'ã norĩ uirĩ na nherẽ, Mozésihi ma, siwaihu'u. Wahi'rata norĩ hã dawĩ 're dâ'â za'ra mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono ô di. Taha wa, ma tô ĩsib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'ãhã, ĩsib'apito za'ra na aré siwasu'u ô di. — ãne ma tô Zezusi hã Abra'ã norĩ wasu'u hã tãma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ ma.

³³ Tawamhã ãne hã da'ahã uptabi na da te wapari za'ra wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u na hã.

*'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti ĩpire uptabi wasu'u
Marcusi 12.28-34; Rucasi 10.25-28*

³⁴ ãne na Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ari'iwi te oto aimasa, sadusezu norĩ hã, niha te te ãma sada'ãbã waihu'u za'ra ô wa, waihu'u pese uptabi wa, Zezusi hã.

Tawamhã parisezu norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tô sitẽme ubumro a'â, Zezusihi u siré si'aba'ré da.

³⁵ Tawamhã 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa hã tô parisezu norĩ siré hã ma tô Zezusi hã sadanha, te te tãma ãma upa zô, te te pibu da, ãne:

³⁶ — Rowahutu'wa, e ma hã bété, danhipai u ãpire uptabi hã, 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré hã, ãbaihã na hã.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma tinha, ãne:

— 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ãpire uptabi hã, ãne: “'Re ãhãmmana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za ãsimiroti na ãma 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're ãromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.”

³⁸ ãne 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ãpire uptabi wasu'u hã.

³⁹ Duré 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti amo hã, aiwa ãpire uptabi hã, ãne: “Te za 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ ãwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, ãwẽ zô.” ãne ãsimiroti amo hã ãpire uptabi hã, Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré hã.

⁴⁰ ã norĩ si, 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti ma, ãpire uptabi zahuré di. Uburé 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ã'arob'ui'ééré mono hã duré ãsawawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zama te te ãma 're ãrob'ui'ééré za'ra mono zé hã, e marĩ te ãma wasu'u za'ra, ã norĩ hã. Tô õ norĩ na si te ãma rowasu'u za'ra, 'Re ãhãmmana u'âsi mono, da te dasiwi 're ãsawi pese za'ra mono zéb da hã, duré 're ãdasisawi pese za'ra mono zéb da hã. — ãne ma tô Zezusi hã 'Re ãhãmmana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wai ma waihu'u.

Danho'reptui'wa na Zezusi te te ãda'azadhanharĩzé wasu'u

Marcusi 12.35-37; Rucasi 20.41-44

⁴¹ Tawamhã parisezu norĩ hã zahadu siré hãmmana za'ra ré, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, ãne:

⁴² — E niha asimirosa'rata za'ra wa'wa hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãmmana u'âsi mono te te ãpisutu na, we datẽme ãmorĩ na hã. E 'wa sihudu na ma bété a norĩ wa'wa hã ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

— Apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. — ãne te duré asa tãma nharĩ za'ra.

⁴³ Tawamhã Zezusi te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Tane wamhã, ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, ãne na hã. Duré hã apito Dawi hã ma tô tinhib'apito na sisi, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãmmana u'âsi mono te te ãpisudu hã. 'Re ãhãmmana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, ma tô tinhib'apito na sisi. Oro Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã, ãne hã nomro za:

⁴⁴ “'Re ãhãmmana u'âsi mono, ma tô ãnhib'apito ma tinha, ãne:

‘Ûrata te za 're asãmra mo ãnhimire niwĩ, dama aipire na ãsiré 're aihãmmana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa za te tiwĩ 're a'uprosi, wapu na aima 're hãmmana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hãmmana za'ra mono da oto.’ ãne ma tô tãma waihu'u.”

ãne apito Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã.

⁴⁵ Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherẽ, e niha te za ãsihudu si 're hãmmana, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãmmana u'âsi mono te te ãpisudu hã. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne na te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

⁴⁶ Tawamhã ni'wa hã te te ãma sada'ãbã waihu'u õ di oto, Zezusihi zãda, 're ãsiwamnhasi za'ra mono norĩ hã, parisezu norĩ hã. Taha wa, Zezusi hã timreme na te te tãma ãma upa za'ra zô, te te siwi sadanharĩ waihu'u za'ra õ di oto ta norĩ hã, te te sina mreme wazéb za'ra wa oto.

23

Parisezu norĩ hâimanazé wasu'u
Marcusi 12.38-39; Rucasi 11.43, 46; 20.45-46

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô dama rowasu'u, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma zama, ãne:

² — 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ hã duré parisezu norĩ hã dama pire za'ra di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina Mozési te te ãma ãrob'ui'éérézém na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zéb da hã.

³ Taha wa, parisezu norĩ nhimiroti hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, 're ãhâimana za'ra mono zéb zarina, ãsine 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Te te dama 're ãroti za'ra mono zém na si 're sõpré mono õ wa, ta norĩ hã.

⁴ Danhoihi waptob ãna, marĩ ãpire uptabi hã da te 're 'wasari mono da, da te dama 're ãromnhibu za'ra mono ne, te ta norĩ hã tinhimiroti na zama te te dama 're roti u'âsi za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, taha na si 're danomro mono da, dama pire uptabi nherẽ, da te dasina 're ãuwaimrami za'ra mono zéb da hã. Tane nherẽ, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono õ di, ãma 're ãdanomro wẽ mono zéb da hã.

⁵ Taré da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da, te marĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra, danho'a. Powawẽ hã 'manharĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti ui'ééré na ãbaihã nhemezébre hã ãsa'ëté uptabi na si te ãma 're si'uihã wasisi za'ra, tipaihi wib zama, 're nomro wẽ mono newa, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da. Taha da, te duré ti'uza hãpa za'ru pa ré na 're si'uza za'ra.

⁶ Te duré te te sima 're pisutu za'ra, dama ãpire norĩ simasisizém na si 're si'ubumroi mono da, dasa da te 're huri mono sidâpâsi, duré rowahutuzé mono bâ, 'ri hã 're ãsimasa mono zéb 'remhã.

⁷ Te duré te te sima 're wẽ za'ra, dama ãpire norĩ hã damreme ãpire na da te 're ãsawi za'ra mono ne, dahâimana prédup sina da te 're sawi za'ra mono da, da'ahã na 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ãrowede za'ra mono zéb ãma hã. Te duré te te sima 're wẽ za'ra, da te 're sawi za'ra mono wamhã, rowahutu'wa na da te 're sisi za'ra mono sina, da te 're sawi za'ra mono da, dama 're ãdapire za'ra mono norĩ 'mahârâzém na. ãne te ta norĩ hã uburé marĩ hã te te sima 're wẽ za'ra, dama ãpire zarina, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da.

⁸ Tane nherẽ, te a norĩ wa'wa hã simisutu asisânawã 're anomro aba mo, asiré ãsazei'wai wa. Duré misire Asib'apito wa'wa hã. Taha wa, "rowahutu'wa" na dama aiwaptêrẽ pire na da te 're asisi za'ra wa'aba mono da, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã.

⁹ Dawaptêrẽ pire wẽ te, aimama za'ra wa'aba na 're danhisi za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Misire te Aimama za'ra wa'wa hã 're hâimana hãiwa ãma, siwaprosi.

¹⁰ Wa hã misire Asib'apito za'ra wa'wa hã wa 're ãhâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono, ãwétési te te ãpisutu wa, Danho'reptui'wa da. Taha wa, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za, danhib'apito na da te 're ãasisi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹¹ Asiré norĩ ma ai'maipire wa'aba da, asina 'mairob'ruiwapari aba wamhã, te za 're ãmaipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono ãna.

¹² Ni'wam norĩ hã pire na 'rãwi sina 're sõpré mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono si te za tãma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, ni'wam norĩ hã pire na 'rãwi 're si'madâ'â za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si te za pisutu za'ra, pire na oto dama 're hâimana za'ra mono da. — ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma zama.

Zezusi hã parisezu norĩ ma, te te ãnharĩ za'ra zé wasu'u
Marcusi 12.40; Rucasi 11.39-42, 52; 20.47

¹³⁻¹⁴ Tawamhã parisezu norĩ ma, te oto rowasu'u za'ra Zezusi hã, ãne:

— Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

'Ridawa hã 're danhisisi tō mono da, da te dawī 're ĩsitob za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã dawī 're ĩsawī za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u 're danomro tō mono da. A norĩ wa'aba zama te 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi 're asihâiba zawi za'ra wa'aba mo, ai'âma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁵ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tō datēme 're ĩropéi wa'aba mo daro mono bâ, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u na da te 're asaze za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ni'wam norĩ hã asiniwĩ 're sipizari za'ra wa'aba mono wamhã, 're anomro wasété aba mono zéb zarina, ma tō 're hâimana wasété uptabi za'ra, asimiroti wasété aba zarina. Taha wa, ropipa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aihã za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te za te te 're hã za'ra za'êtē, ta norĩ hã.

¹⁶ — A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E ni'wa hã tob'a nherē, te za dazaprōni wē. Mare di. Tane te duré a norĩ wa'wa hã roti senai'ō na dama 're ĩroti wasété za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na waihu'u za'ra wa'aba ō wa. Āne te dama 're ĩroti wasété za'ra wa'aba mo: “Āté ni'wam norĩ hã te za marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra. Tawamhã áté tō sena te te dama 're ĩropisutu za'ra mono zém na, da te 're saze za'ra mono da, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa nhisi hã te te âma dama 're waptob za'ra, tinhimirotisutu me. Āne na te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ō nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra mono ō di za. Tane nherē, ni'wam norĩ hã marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, oru 'manharĩ hã êtē'ubuzi pré 'manharĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa 're, 're ĩsimasa mono na te te dama 're rowasu'u za'ra mono nherē, te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ō wamhã, te za te te 're hã za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.” Āne te ai'rã ahã na dama 're ĩroti za'ra wa'aba mo, tō senai'ō na.

¹⁷ E niha waihu'u za'ra wa'aba ō di bété, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're ĩdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Êtē'ubuzi pré 'manharĩ hã 'ri 're wa'wa 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa âma 're simasa mono wa, tâma sawi di, oru 'manharĩ hã. Oru 'manharĩ hã ĩsōrōwa âma 're simasa mono ō 'wa'âhã, aré tâma sawi ō di. Taha wa, 'ri hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé hã oru 'manharĩ, ĩwa 're ĩsimasa mono zawi nhipai u, sawi uptabi di tâma, 'ri hã. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa nhisi na zama taré dama 're dasiwaptob za'ra mono ō di za. E âne hã asima waihu'u za'ra wa'aba â bâ.

¹⁸ Āne na te duré dama 're ĩroti wasété za'ra wa'aba mo: “Ni'wa hã marĩ na te te dama 're ropisutu mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa âma, tâma danhoprubzé nomrizém nhisi na wedeza ne nhisi na te te dama âma 're waptob za'ra mono wamhã, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ō wamhã, tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te azâri ō di za. Tane nherē, ni'wa hã tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, tinhoprubzé te te ĩhiri nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ō wamhã, tawapsi te za azâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.” Āne te duré siwa'ru dama 're ĩroti za'ra wa'aba mo, tō senai'ō na.

¹⁹ E niha waihu'u za'ra wa'aba ō di bété, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're ĩdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Danhoprubzé hã tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, da te tâma 're ĩsa'ra mono zé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, sawi di. Tane nherē, tâma 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã ĩsōrōwa âma tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi 're simi'wara mono ō 'wa'âhã, aré tâma sawi prã ti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, tâma danhoprubzé nomrizé hã tâma 're ĩdanhoprub za'ra mono zéb zawi nhipai u, tâma sawi uptabi di. E âne hã asima waihu'u za'ra wa'aba ō di bété.

²⁰ Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré uburé ĩsisiwi danhoprubzém nhisi na zama dama âma 're siwaptob za'ra.

²¹ Duré ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré ĩwa 're ĩsãmra mono nhisi na 're

siwaptob za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhisi na.

²² Duré ni'wam norĩ hã hâiwa nhisi na dama 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré 'Re ìhâimana u'âsi mono, pire na te te 're ìda'ab'madâ'â mono zém nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra, ìwa 're ìsãmra mono nhisi na zama, tô ôhõ nhisi na.

²³ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã taha ma, tãma ìpire prã si te 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wesuirã ìsu zadazei mono hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìsimiroti 'rata zarina, tãma 're ìpo'o za'ra wa'aba mo, syry na, oterã na dasai wazarizém nhisi hã, duré wesuirã ze, duré cominhu. Tane nherẽ, ìsimiroti pire na Mozési te te ãma ì'arob'ui'éré mono hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di, ìsarina si dama 're ìrob'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré da'ãma 're aipẽ'ézé za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna 're anomro aba mono zéb da hã. ãne hã ìsimiroti ìpire prã norĩ zu, 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te aré tô sena aihâimanazém na asina tãma 're ì'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma.

²⁴ E ìtob'a hã simizaprõni wẽ bâ. Mare di. Tane te duré a norĩ wa'wa hã roti senai'õ na dama 're ìroti wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ wa. ìsimiroti pire norĩ hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherẽ, ìsimiroti ìpire prã norĩ si, 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb da si, te 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. ãne na wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa: Hãsizé hã duré pratu hã ìmana wawip si, da te 're upsõ za'ra mono wamhã, ìwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'aba mono da, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìpire prã norĩ si 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu ìré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te duré danhibrob na si 're ìda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi õ zarina, te duré marĩ na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

²⁶ Parisezu norĩ, datob'a ne 're ì'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé aihâimana wasété za'ra wa'aba zé hã rême pese za'ra wa'aba, danhimihãsizé wa'wa hã upto wa, da te 're ì'upsõ za'ra mono ne. Tawapsi te za oto 're anomro wẽ wa'aba mono zém na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁷⁻²⁸ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. ãne na wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa: Adâ'â 'ru hã ìmana wawimhã te za a ni, ì'madâ'â ze zéb da hã. Tane nherẽ, 're ìdadâ'â za'ra mono norĩ hi hã te ìwa 're simi'wara u'âsi ab're 're, dahâiba 'ro zama. ìwasété si te ìwa 're simi'wara, ab're 'remhã.

Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono newa, te da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'wa, sõ'awim na hã. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã aiwasété uptabi na te ìré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi õ zéb zarina si, te dama 're anomro aba mo.

²⁹ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. A norĩ wa'wa hã duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã aima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono newa, ma tô ta norĩ 'ru na marĩ hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, ì'madâ'â ze zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ 'ru na hã.

³⁰ Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te duré ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã wahi'rata norĩ siré 're wahâimana za'ra mono 'wa'ãhã, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã wa te aré 're simroi mono õ di, ĩsiré za'ra." Āne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

³¹ E marĩ te bété aima wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa pãrĩ'wa norĩ nhihudu na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. ĩsine marĩ ĩwasété si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

³² Taha wa, aihirata norĩ te te 're ĩrob'manharĩ na'rata wasété za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono tô, asima âma 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, aima wê za'ra wa'aba ze te bâ.

³³ Parisezu norĩ, a norĩ wa'wa hã wahi nhipãrĩ pese ne, te 're anomro aba mo. E ropipa u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asatõrĩ za'ra wa'aba mono zém na ĩsimihâzé wi, tiwi 're aiwairébé aba mono da bâ.

³⁴ Nĩ'wam norĩ hã wa za oto te 're satõrĩ za'ra, atême 're nomro aba mono da, ĩmama 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti na te te aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono da, âma 're anomro wê wa'aba mono da oto. Tane nherê, ĩzadawa para õ nherê, te za 're ĩsimroi wa'aba mo ta norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Te za duré dama 're ĩ'ru za'ra wa'aba mo, wedepo'o nhonhi'rãmi na hãwi da te 're sasõmri za'ra mono da, 're dá'â za'ra mono da, hãwi. Rowahutuzéb 're, te za duré 're ĩhã za'ra wa'aba mo, powawê hãwaré na. 'Ri wa'õtõ mono bâ te za duré sô 're anomro aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zô, tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da, ta norĩ ma zama.

³⁵ Duréhã aihirata 'wa hã ma tô Abé hã tĩwĩ, marĩ te te 'manharĩ wasété õ nherê. Ta hawim haré, ma tô aihirata norĩ hã te te 're danhimro za'ra da'ahã na, 're danomro wasété mono õ nherê. Daza'u si ma duré Zacaria hã siwi tĩwĩ. Ta hã Baratizaha 'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa âma 'ri 'wawi wa'ra 're, tâma danhoprubzé nomrizéb 'rata te te tâma romhuri ré, ma tô wĩrĩ ni, wedeza ne 'rata. Āne ma tô aihirata norĩ hã da'ahã na te te 're danhimro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono nherê, ta norĩ hã. Ta norĩ ne, te duré a norĩ wa'wa hã dama 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa hã wa za aiwasédé hã te ai'âma 're sa'ra wa'wa, uburé aihirata norĩ te te 're ĩdanhimroi mono zéb zarina. Taha wa, te za te te 're aihã za'ra za'êtê za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

³⁶ Āne hã wa tô sena, aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za tô te te 're aihã za'ra za'êtê 'wa, nimosi ĩ'aipoto té wa'aba mono hã ĩ'aihâimana za'ra wa'wa hã, âne na dama 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, aihirata norĩ nhipãrĩ zarina zama. — Āne ma tô Zezusi hã parisezu norĩ âma simiré'é za'ra, ĩhirata norĩ na.

Zezusi hã, Zeruzarê âma 're ĩdahâimana za'ra mono âma ĩpê'êzéé wasu'u

Rucasi 13.34-35

³⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, âne:

— Zeruzarê âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ âma, ai'âma ĩpê'êzéé za'ra wa'aba di. Aihirata norĩ hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'âsi. Datême te te 're ĩsatõrĩ za'ra mono norĩ zama, te duré te te 're simroi u'âsi, êtê na. Si'a hã ti'ra zawi te, 're ĩpapo za'ra mono ne, wa aré te ĩsima 're aiwê u'âsi za'ra wa'wa, ĩsitême te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherê, asima 're ĩwê za'ra wa'aba mono õ di asa.

³⁸ Taha wa, tinhorõwa hã te za oto tirê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, âma 're ĩ'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Baba na te za oto 're sa, 'ri 'rãihã hã. Ma'ãpé âne na ĩzadaihu'u za'ra wa'aba.

³⁹ Duré a norĩ wa'wa hã ĩhãiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba õ di za, a'â. Niwapsi te za duré ĩhãiba 'madâ'â za'ra wa'wa, âne na ĩwaihu'u za'ra wa'aba wapsi: "Zezusi hã, ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para we ĩmorĩ ti'ai u, Danho'reptui'wa da. Taha wa, ĩwê si te te tâma 're anhomri u'âsi, ĩmama hã." Āne na aipê'ê 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ĩhãiba 'madâ'â na duré ĩsahu za'ra wa'wa.

Āne ma tô Zezusi hã dama siwaihu'u.

24

*'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zé, romhutu'õ za ìsi'utõrîzé wasu'u
Marcusi 13.1-2; Rucasi 21.5-6*

¹ Tawamhã wa norî hã wa tô wawairébé ni, Zezusihi siré, 'ri 'râihã hawi, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zém hawi. Aré oto morî da, ma rob u watobro, Zezusi hã. Tane nherê, wa norî hã ìsiré 're ìwanomro mono norî hã wa tô 'râwi ìtême aimasam ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa hã te te wama wasu'u za'ra da, uburé 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri, 're ìsimasa mono zama.

² Tawamhã Zezusi te wama nharî za'ra, âne:

— Æhãta tô 'ri hã wê na 're simasa mono ré, te ìmadâ'â za'ra wa'wa. Tane nherê, niwapsi te za dasiwi pru pese ni, êtê na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, êne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, êne hã. Tâibã za oto. Tô sena, wa âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. — Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norî ma.

*Robzépata wasu'u, da'ruiwapari na rowasu'u me
Marcusi 13.3-13; Rucasi 21.7-19*

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na êtê 'râihã nhisi âma. Sahã na sãmra wamhã, wa tô 'râwi ìtême ubumro ni Zezusihi u, ìsiré 're ìwanomro mono norî hã, wahâiba pisutu wa te wasiwi sadanharî za'ra da, âne:

— E niwa te za âne hã âma tiromhâiba, 'ri nhamrazéb da hã. Ma'âpé wama waihu'u za'ra na, marî ìwatobrozé hã, ìsõwa wa te âma waihu'u sirõmo za'ra da. Duré e marî te za watobro, apã we aimorîzéb da hã, wa te âma ìwaihu'u sirõmo za'ra zéb da hã, duré rob'rãsutuzéb u hã bâdã, ìwa ìwaptã'ãzéb da hã. — Æne wa tô wasiwi sadanharî ni, Zezusi hã.

⁴⁻⁵ Tawamhã Zezusi hã te âne na asa wama rowasu'u za'ra:

— Ni'wam norî hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã newa, te za taré ìnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, Cristu na, Danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahã na te za ta norî âma da te 're sasõmri za'ra, tô sena newa, dama 're ìsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norî wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina, datême 're ìnomro mono norî âma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

⁶ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ìropupu'u za'ra mono zé hã te za 're ìwapari za'ra wa'aba mo, romhã na 're ìdasi'wapé za'ra mono norî wasu'u zama. Æne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'wapéi ma hã. Dasi'wapé te za tô dazada 're wairébé. Tane nherê, ta hã rob'rãsutu õ di.

⁷ Danhipti'ai amoi u te za dasisõ 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra. Nima niwîmhã danho õ wa, te za duré da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwîm norî ré hã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra.

⁸ Æne na dama 're romhâimana mono wamhã, za daré ìrob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'õi âma ìwasã hã 're ìsépu'u na'rata za'ra mono ne hã. Æhã haré dazõ 're wairébé mono õ di za. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

⁹ Æne ma tô duré wama rowaihu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norî ma:

— Tawamhã âne na oto daré 're romhâimana mono wamhã, te za da te 're aiwaibui wa'wa, da te dama 're ai'ru za'ra wa'aba mono da, rowasédé hã da te aima 're 'manharî za'ra wa'aba mono da, duré da te 're asimroi wa'aba mono da. Ìzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, daro mono bâ.

¹⁰ Æne na daré 're romhâimana mono ré, te za ìzazei'wa norî hã te te 're ìzazei utõrî za'ra, ahã na. 'Râwim nherê, te za duré dama 're sihâiba nhomri za'ra, da te 're ìruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te 're waibui mono da. Ìzazei'wai wa, tisisânawã na sima 're hâimana za'ra mono nherê, te za oto 're si'ruiwapari za'ra, 'râwim nherê.

¹¹ Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa, roti tô senai'ô na te te dama 're ìroti za'ra mono norî hã te za datême 're nomro, sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra mono da, taré. Tawamhã ìsimiroti hã te za tô da te 're saze za'ra, tô sena newa, ta norî hã sadawa nhipese na taré dama 're siwasu'u za'ra mono nherê.

¹² Duré dawasété uptabi na si da'ahâ uptabi na za oto 're danomro mono wa, te za 're ìdasisawi za'ra mono zé hã dawi 're si'utôri za'ra.

¹³ Tane nherê, ni'wam norî hã rob'râsutu u siptete sina ì'âma 're nomro u'âsi mono wamhã, duré ìwi 're sipizari za'ra mono ô wamhã, ta norî si te za ropipa hawi tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra.

¹⁴ Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u hã ìwê uptabi hã, ìzazei'wa norî hã te za daro mono bâ te te dama 're wasu'u za'ra, daro mono bâ da te oto 're wapari za'ra mono da, da te âma 're ìsaze za'ra mono zéb da hã. Tame te za oto tirob'râsutu. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

Robzépata za'êtê uptabi wasu'u

Marcusi 13.14-23; Rucasi 21.20-24

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré Æne na wama rowaihu'u sirômo za'ra:

— Zahadu wapsi, te za asiwi ì'madâ'â za'ra wa'wa, marî ìwasété uptabi hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorôwa âma te za tihâiba, te te siwi ìwê'ô pe hã. Taha âma ma tô Dani'é hã rob'ui'ére siro duréihã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. (Ãhã wasu'u na rob'ui'ére hã 're sôré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé âma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã Æne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ìsi'ubumroi mono norî hã, wara sina te za 're sisa're, êtê 'râihã u tiwi simani za'ra da, duré sisô'reptu za'ra da.

¹⁷ Ni'wam norî hã 'ri nhisi hâpâ âma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi ô di za a'â, 'ri para u hã. Ône haré te za dame sisa're, êtê 'râihã u, ta norî hã.

¹⁸ Duré ni'wam norî hã buru âma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tême sisa'rei mono ô di za apâ, tisi'ubuzéb zô. Mare di. Ône haré te za duré ta norî hã êtê 'râihã u dame sisa're.

¹⁹ Æne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, ìwasã ré norî ma hã tâma ropipa uptabi za'ra di za, ì'ra pré ré norî ma zama.

²⁰ Taha wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mo, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, duré sabadu na romhuri zahârizém na bâdâ hã te te pisutu tã da, êtê 'râihã u asa'rei wa'aba mono zéb da hã, rowasété wi aimani za'ra wa'aba zéb da hã.

²¹ Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'êtê za'ra ni. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ì'aropoto na'rata mono zém hawimhã, Æne na hã da te 're robzépata za'êtê uptabi za'ra mono ô di. Niwamhã Æne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono ô di za.

²² 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô sima pisutu, bâdâ hã za da te 're ìrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wâtari da, rowasété ré da'âma romhâimana pahã tã da. Æne hã te te sima pisutu ô 'wa'âhã, te aré uburé dasi'utôri pese, za daré ìrob'râsutuzém na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da, te te sima 're ì'apisutu mono norî zawi te, te za Æne hã 'manha.

²³ — Za da te 're robzépata za'êtê za'ra mono ré, âté ni'wam norî hã te za te te aima 're da'mahârâ za'ra wa'wa, Æne: “Ãhãta, Cristu, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu, Danho'reptui'wa da.” Ãté aimawi norî hã te za duré Æne te te aima 're da'mahârâ za'ra wa'wa: “Ôhõta, Cristu.” Æne wamhã, âma 're dazaze za'ra wa'aba mono ô di za, damreme na hã.

²⁴ E marî wa, wa Æne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norî hã te za datême 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese na. Ta norî hã marî dama ì'manharî

waihu'u'õ hã te za duré te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. Ìsazei'wa norĩ zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherẽ, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu sirõmo mono wa, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da.

²⁵ ãne hã wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, zahadu romhâimana õ ré. Taha wa, ma'ãpé ãma 're asõpré u'âsi aba mono za, ãne na hã.

²⁶ — Áté ni'wam norĩ hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã ma tô wei mo, apâ. Õhõta te nhamra, a'ubuni wi.” ãne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, a'ubuni u 're anomro aba mono õ di za, ìzõ 're asõpré wa'aba mono da. Áté te za duré ãne da te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa: “Ãhãta ma dawì aima'u.” ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na hã, wa hã pi'uriwi nimahã na hã za we apâ ìmorĩ õ na dã'âsina.

²⁷ Tã 're si'ubuzi za'ra mono wamhã, dama rob'madâ'â pibu pese di, hãiwa mono bâ hã. Tane duré, wa hã dasiré ìpodo hã apâ we ìmorĩ wamhã, aihĩni te za ì'madâ'â za'ra ni.

²⁸ — Sipahudu hã marĩ dã'â u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese za'ra di, marĩ hã 're dã'â za'ra mono wa, 're ìsimi'wara mono zé hã. Tane, wa hã apâ we ìmorizé hã uburé dama ìpibu pese za'ra di za oto. — ãne ma tô Zezusi hã wama sina rowaihu'u sirõmo za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma.

*Ti'ai ãma dasiré ìpodo hã za we apâ ìmorizé wasu'u
Marcusi 13.24-27; Rucasi 21.25-28*

²⁹ ãne na ma duré wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Tawamhã da te 're robzépata za'etẽ za'ra mono parip si, awa'awi te za bâta na tirobra. A'amo zama te te rob'uiwẽ õ di za oto. Wasi norĩ hã te za duré rere, hãiwa hawi. Uburé hãiwa na 're ìsimasa mono hã te za duré 're sisa're.

³⁰ ãne hã daré romhâimana pari, marĩ hã te za watobro hãiwa na, dama ìpibu pese zéb da hã, wa hã dasiré ìpodo, apâ we ìmorizém na da te ì'ãma waihu'u za'ra da oto. Tawapsi te za oto daro mono bâ dasiwi ì'madâ'â ni, hãiwa'a na we ìmorĩ ré. Ìwaihu'u pese na wa za wei mo apâ, duré ìhãiba na hã rowa'a za'etẽ ré. Da te dasiwi ì'madâ'â za'ra wamhã, te za 're dazadari za'ra, robzawi te, danhimiza'rese ìzõ 're danhimipari za'ra mono õ wa.

³¹ Tawamhã hãiwa ãma ìma romhuri'wa hã tinhimnihârâzém na te za oto amnhihã, hãrã 'rãihã uptabi na, darõ mono bâ da te ìwapari za'ra da hã. Simnhihãrã wi, hãiwa hawi ìma romhuri'wa norĩ hã wa za we dazõ satõrĩ za'ra, ti'ai u. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da, te te sima 're ì'apisutu mono norĩ hã te za we daro mono bâ te te simro, ìtẽme. — ãne na ma tô Zezusi hã romhã ré wama waihu'u sirõmo za'ra.

*Pidera wede wasu'u
Marcusi 13.28-31; Rucasi 21.29-33*

³² Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra:

— Pidera wede na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ìsu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto ãma ìwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ìta'a mono zéb u 're ìromhutu mono zém na hã.

³³ Tane duré, marĩ hã 're ìromhâimana mono zéb da, te aima ìwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ìwaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsutuzé hã za oto ìwatobro na hã.

³⁴ Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. ã hã uburé rowasédé hã dazõ 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã 're dã'â za'ra mono õ ré, te za ìsõ'a za'ra ti'rãsutu, romhâimanazé hã.

³⁵ Nimahã na te za hãiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ãnhimirowasu'u hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'âsi. — Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

*Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, Zezusi hã za we apã ãmorĩzé wasu'u
Marcusi 13.32-37; Rucasi 17.20-37*

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne na wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Æne hã uburé za daré 're ãromhãimana mono zéb da hã, ni'wa hã bådã hã te te waihu'u õ di. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ zama, bådã hã te te waihu'u za'ra õ di duré. Wa hã 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra nherẽ, te duré bådã hã waihu'u õ di. ãmama ma si, waihu'u pese di bådã hã.

³⁷ Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo apã dasiré ãpodo hã, duréihã Nowé 're hãimana mono ré hã, danhimiza'rese ãna 're ãdahãimana za'ra mono ne.

³⁸ Ta norĩ hã daro mono bã daré ãpusi mono õ ré hã, ma tô 're saihuri, tisa na. Te te 're ãhuri duré, rowẽ na 're rosa'wari u'âsi mono da newa. Te duré sina 're mro za'ra. Æne ma tô danhimiza'rese ãna 're dahãimana za'ra, Nowé hã uba're ne 'manharĩ 're sébré õ ré, 'ri ne 'manharĩ 'remhã.

³⁹ Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô daré ãpusi. Tawamhã uburé ma dasi'utõrĩ pese, ã na. Tane duré, wa hã dasiré ãpodo hã danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo, apã.

⁴⁰ — Æté aibã norĩ hã buru na siré te te romhuri zahuré ré, wa za we apã mo, dazõ. Tawamhã ãhãiba amo hã ãté te za tiwi ti'ã hãiwa u, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. ãhãiba amo si te za tirẽ.

⁴¹ Æté pi'õ norĩ hã siré 'ru'u zahuré ré, te za tiwi ti'ã, ãhãiba amo hã. Tawamhã ãhãiba amo si te za tirẽ, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

⁴² Taha wa, te za asimiza'rese, ãzõ 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã apã we ãmorĩzé hã bådã hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

⁴³ Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. 'Ri tede'wa hã ãsõrõwa u ãsipsaihuri ãwisizé hã, bådã te te waihu'u sirõmo wamhã, tawamhã barana te za sõ rob'madã'ã u'âsi, sõtõ ãna, 'ri para u sébré tõ da, tiwi sipsaihuri õ'umnhasite.

⁴⁴ Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asimiza'rese ãzõ 're asõpré u'âsi aba mo. E marĩ wa. Wa hã dasiré ãpodo hã nimahã båtã na ãzõ asimipari za'ra wa'aba õ zém na za we apã ãmorĩ na dã'ãsina. — Æne te Zezusi hã wama roti za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, wanhimiza'rese sõ 're wanhimipari za'ra mono da.

*Romhuri'wa ã'umnhasi wasu'u, romhuri'wa ã'umnhasi'õ wasu'u me
Rucasi 12.41-48*

⁴⁵ Tawamhã Zezusi te duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Dama romhuri'wa ã'umnhã hã duré ãsimiroti wẽ hã, e niha 're ãhãimana mono zé hã. Æne hã 're hãimana mono wamhã, te za ãsib'apito hã nimomo tiwi morĩ õ ré, tãma pisutu, uburé tãma ãromhuri'wa norĩ hã ãsa'u nherẽ, te te sõ 'madã'ã za'ra da. Te za duré tãma roti, båtã pisutuzém na ãsazéb da hã, te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ãromhuri'wa norĩ ma.

⁴⁶ Tawamhã apã we ãmorĩzéb u, tinhib'apito ãhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowẽ di za, romhuri'wai ma hã.

⁴⁷ Taha ma, tãma rowẽ uptabi di za tõ. E marĩ wa. ãsib'apito hã apã wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé ãsimarĩ hã te te tãma 're 'madã'ã u'âsi mono da oto, tãma umnhasi uptabi wa.

⁴⁸ Tazahã, tinhib'apito za're'ra, ãsimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami õ wamhã, tãma rowẽ õ di za. Æté apito za're'ra, te za 'rãwi sima tinha: “ãnhib'apito hã simahudu õ di.”

⁴⁹ Tawamhã sõ rowaptã'ã wẽ te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahã za'ra. Æzé hã te za duré te te 're hãsi, ãzézei'wa norĩ siré. Siwa'ru te za oto 're hãimana.

⁵⁰ Tawamhã simisa'rese ãna hâimana ré, te za ãsib'apito hã ãtẽme wi apã, sô ãsimipari õ zẽm na nimahã bãtã na, siwa'ru.

⁵¹ Tawamhã sa'ẽtẽ te za azã, tãma ãromhuri'wa hã. Tane ni'wam norĩ hã apã we ãmorĩ õ ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're 'madã'ã pese za'ra mono õ wamhã, te za tãma pisutu za'ra, ropipa u 're sisisi mono da, dasirẽ, ãsimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono newa, tarẽ ãma 're dawata za'ra mono da, 're ãhãimana wasẽtẽ za'ra mono norĩ zu. Tame te za oto 're 'ry'ry. Te za durẽ 're 'wasitete za'ra, te te 're robzẽpata za'ẽtẽ za'ra mono wa. — ãne na ma tã Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsirẽ 're ãwanomro mono norĩ ma.

25

Pi'õi hãiba tẽm norĩ hã dasina damro u, ãsi'aba'rẽzẽ wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tã tinhimirotnhimirẽ'ẽ na wama rowasu'u za'ra, ãsirẽ 're ãwanomro mono norĩ ma, ãne:

— Nimahã na si 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽb da, apã we dazõ ãmorĩ wamhã, ni'wam norĩ si te za, ãzõ 're simipari za'ra mono sina, hãimana nhimiza'rese 're hãimana za'ra. ã norĩ wasu'u zarina, wa za ãma aima romnhimirẽ'ẽ za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ ãprẽduptẽm norĩ hã barana ma tã ai'aba'rẽ, dasina damro u, 10 na ãhãiba za'ra hã, ãmro'õ norĩ hã. Aibã hã za azarutu na ãmro zõ simipari za'ra da, ma tã ãtẽme ai'aba'rẽ, pi'õ nhorõwa u. ãro'ore hã te sirẽ 'wasa hãiba bã, aibã hã za pi'õ na ãmro u wisi wa, te te tãma ãma rob'uiwẽ za'ra da, zudezu norĩ hãimanazẽb zarina.

²⁻⁴ Tane nherẽ, pi'õ ãprẽduptẽm norĩ hã 5 na si ma tã hãiba mono bã rob'rãi wa'u to hã sirẽ 'wasa, simhi ne ẽtẽ 'manharĩ 're, ãro'ore da hã, ta norĩ si hãimana nhimiza'rese 're hãimana za'ra mono wa. ãhãiba amo norĩ hã 5 na ãhãiba za'ra hã te te sirẽ 'mai'ãri za'ra õ di, rob'rãi wa'u tob ré hã simhi ne ẽtẽ 'manharĩ 'remhã, hãimana nhimiza'rese 're hãimana za'ra mono õ wa.

⁵ Tawamhã aibã zõ te tirowaptã'ã hã, za pi'õ na ãmro zõ. Sõ rowaptã'ã wamhã, ma tã aptã hã simro. Taha wa, ma tã nasi titomhãima'ã za'ra. Taha wa, te oto tinhotõ za'ra, ãwana.

⁶ — Tawamhã mara wa'wa ma tã ni'wa hã 'mahã: “Õhõta te we oto aibã hã mo. We aiwairẽbẽ su'u aba, wa te wasina uzusi za'ra hã.” ãne te ni'wa hã aibã hã dama 'mahã.

⁷ — Tawamhã pi'õ ãprẽduptẽm norĩ hã sõ ãsimipari za'ra hã ma tã ti'utu za'ra. Utu za'ra wamhã, ãro'ore na wedenhorõ hã ma tã sõrõ nhihãri za'ra, ro'o wẽ da.

⁸ Tawamhã hãimana nhimiza'rese ãna 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ma tã tiwi rowaptẽrẽ za'ra, tihãiba amo norĩ wi, hãimana nhimiza'rese sina 're ãhãimana za'ra mono norĩ wi: “Ma'ãpẽ syry na wama sa'wari za'ra wa'aba, ãro'ore na rob'rãi wa'u to hã. ãro'ore hã wate za'ra hã te za oto wawi tidã'ã za'ra.” ãne te pi'õ ãprẽduptẽm norĩ hã tisirẽ norĩ wi rowaptẽrẽ za'ra.

⁹ — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: “Rob'rãi wa'u to hã wa te aima sõmri za'ra wa'aba õ di za. Mara wab õ di za, wa te aima a za'ra wa'aba wamhã. Te za wawi ai'utõrĩ za'ra. Ma'ãpẽ tiha, da te 're ã'uipra za'ra mono zẽb u, ai'aba'rẽ su'u aba, tamemhã asima 'mai'uipra za'ra wa'aba da.” ãne te satõrĩ za'ra, tisirẽ norĩ hã.

¹⁰ — Tawamhã pi'õ ãprẽduptẽm norĩ hã hãimana nhimiza'rese ãna 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ma tã ai'aba'rẽ, rob'rãi wa'u tob zõ, te te sima 'mai'uipra za'ra da. Tawamhã ta norĩ za'u si ma tã aibã hã wi, timro zõ. Wisi wamhã, pi'õ ãprẽduptẽm norĩ hã 5 na ãhãiba hã hãimana nhimiza'rese 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ma tã ãsirẽ asisi 'ri para u, ãsirẽ saihuri da, sina ãmro zahurẽ zẽm na. Sisisi wamhã, ma tã ãrẽ 'ridawa nhitop tete za'ra ni.

¹¹ — ãma ronomro za'ra wapsi, ma tã ãhãiba amo norĩ hã aihutu apã, pi'õ ãprẽduptẽm norĩ hã, aibã hã pi'õi ãma ãmrozẽb u hã. Sihutu wamhã, ãne te nasi 'mahãrã za'ra, rowi hawi: “Apito, apito, wei wama 'ridawa za'ra na, ãma atẽme wanhisisi da.”

12 — Tawamhã aibã hã pi'õ na ãmro hã te asa tãma nharĩ za'ra: “Mare di. Te aima 'ridawa za'ra wa'aba õ di za, ãma aiwaihu'u za'ra wa'aba õ wa.” Æhã wasu'u na wa tã aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne na hã.

13 — Taha wa, a norĩ wa'wa hã aihãimana nhimiza'rese te za ãzõ 're asõpré u'ãsi aba mo, bãdã hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa, apã za we ãmorĩzé hã. — Æne ma tã Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

Romhuri'wa norĩ hã, tinhib'apito zõ rob'uiprazé te te 're ãmadã'ã za'ra mono norĩ wasu'u Rucasi 19.11-27

14-15 Tawamhã Zezusi hã ma duré tinhimiromnhimiré'é na marĩ hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, za da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã ma tã sima rowẽ, darob amoi u morĩ da. Tawamhã morĩ õ ré, ma tã sã tihãrã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zõ, tite rob'uiprazé hã te te tãma sãmri za'ra da, ãsa'u te te sã 're 'madã'ã za'ra mono da, duré tãma sina hã'ã da, taré 're simi'wara tã mono da, rob'uiprazé hã. ãsimiromhuri wẽ na tãma ã'umnhasi za'ra zarina, ma tã tãma sãmri za'ra. ãmorĩ'rata ma hã ma tã 5 miu na tãma tã sã rob'uiprazé ãsapotore hã, oru 'manharĩ hã. Duré ãsãna're ma hã 2 miu na ma tã tãma tã sã. Duré da'rãsutu'wai ma hã, miu na ma tã tãma tã sã. Taha pari te oto mo, darob amoi u, danhib'apito hã.

16 Tawamhã tãma ãromhuri'wa hã, 5 miu na rob'uiprazé ãsapotore te te ã'ãri hã õne haré ma tãma sina hã, te te ãma ãromhuri wẽ zéb zarina. Tawamhã 5 miu na nherẽ, ma tã duré 5 miu na ãma ato, ãsib'apito te te tãma ãsãmri na hã. Uburé hã 10 miu na oto, rob'uiprazé ãsapotore hãiba hã, ãma sito wamhã.

17 Tane duré tãma ãromhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé ãsapotore te te ã'ãri hã ma tã duré tãma sina hã. 2 miu na nherẽ, ma tã duré 2 miu na ãma ato. Uburé hã 4 miu na ãhãiba hã oto.

18 Tane nherẽ, tãma ãromhuri'wa hã miu na rob'uiprazé ãsapotore te te ã'ãri hã tinhib'apito nhimiroti te te 'madã'ã õ di. Taré ma tã sada ab're, tinhib'apito wi, rob'uiprazé hã te te sãrẽ da.

19 — Tawamhã ãma ronomro hã wapsi, ma tã ãsib'apito za'ra hã apã ãtẽme tiwisi za'ra, darob amoi hawi. Wisi wi, te sã tihãrã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zõ, rob'uiprazé ãsapotore hã niha si te te hãimana mono zõ, te te tãma wasu'u za'ra da.

20 Tawamhã romhuri'wa hã 5 miu na rob'uiprazé te te aré ã'ãri hã ma tã ãtẽme ãzé ãmorĩ'rata na, tinhib'apito u. Æne te tãma tinha: “Apito, rob'uiprazé ãsapotore hã 5 miu na ma tã ãma ãsõ, asa'u aima sina hã'ã da, tawapsi, aima ãma ãsitob da, taré aiwi simi'wara tã da. Æhãta ma tã sina hã, 5 miu na, te ãma aima ãromhuri wẽ zéb zarina. Uburé hã 10 miu na oto ãhãiba hã, rob'uiprazé ãsapotore hã. Æhãta te asõ nomro.” Æne te romhuri'wa hã tinhib'apito ma wasu'u, tinhimiromhuri hã.

21 — Tawamhã ãsib'apito te asa tãma tinha, ãne: “Wẽ di tã. A hã ãma romhuri wẽ 'wa. ãma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã syryre nherẽ, ma tã ãma ãromhuri wẽ, ãzõ. Taha wa, Æhã nhipai u wa za oto aima pisutu, marĩ ahã uptabi na ãma 're ab'madã'ã u'ãsi mono da. Te za oto ãsiré 're aihãimana mo, wasiré ãma 're watoi u'ãsi mono da.” Æne ma tã tãma ropisutu siro, tãma ãromhuri wẽ 'wai ma.

22 — Tawamhã romhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé te te aré ã'ãri hã ma tã duré ãtẽme ãzé, tinhib'apito u. Tawamhã ãne te tãma tinha: “Apito, rob'uiprazé ãsapotore hã 2 miu na ma tã ãma ãsõ, asa'u aima sina hã'ã da, tawapsi, aima ãma ãsitob da, taré aiwi simi'wara tã da. Æhãta ma tã aima sina hã, 2 miu na, te ãma ãromhuri wẽ zéb zarina, aima. Uburé hã 4 miu na ãhãiba hã rob'uiprazé ãsapotore hã. Æhãta te asõ nomro.” Æne te romhuri'wa hã tinhib'apito ma siwasu'u, tinhimiromhurizém na.

23 — Tawamhã ãsib'apito asa te tãma tinha, ãne: “Wẽ di tã. A hã ãma romhuri wẽ 'wa. ãma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã syryre nherẽ, ma tã ãma ãzõ ãromhuri wẽ. Taha wa,

ãhã nhipai u wa za duré aima pisutu, marĩ ahâ uptabi na ãma 're ab'madâ'â u'âsi mono da. Te za oto ãsiré 're aihâimana mo, wasiré ãma 're watoi u'âsi mono da.” ãne ma tô duré tâma ropisutu siro, tâma ãromhuri wê 'wai ma hã.

²⁴— Tawamhã romhuri'wa hã miu na rob'uiprazé te te aré ã'ári hã ma tô duré ãtême ãzé, tinhib'apito u. Tawamhã ãne te tâma tinha, ta hã senai õ na hã: “Apito, ãma aiwaihu'u pese di. A hã da'ãma 're aipê'êzé mono õ. Ni'wa hã te te dame 're rob're mono õ nherê, danho hã tite da, te te dawĩ sima 're ã'a'ráihãri mono ne, te danhimarĩ hã dawĩ asima 're ã'awaibui mo, ate da.

²⁵ ãne na te aiwaihu'u wa, wa tô aima ãpahi. Taha wa, te aiwi simini wa, niha ãma rob'manharĩ õ'umnhasite, wa tô rob'uiprazé ãsapore hã simi'u ti'ai 'rowi, wê na asô 're sa'wari mono da. ãhãta te wê na asô nomro, uburé ate rob'uiprazé hã te asô 're 'madâ'â mono da, ãma ãsõmri hã.” ãne te romhuri'wa hã tâma siwasu'u, tinhib'apito ma.

²⁶— Tawamhã ãsib'apito, te ãne asa tâma tinha: “A hã ãma romhuri wasété 'wa. Aiwa'a uptabi di. Ma tô ã'ãma ãrosa'ra, marĩ hã date nherê, te dawĩ ãsima 're ã'awaibui mono na, ãte da. ãne ma tô ã'ãma ãrosa'ra, asima.

²⁷ ãne na 're ãhâimana mono wamhã, e marĩ wa bété, rob'uiprazé ãzô sêrê õ di, wedehãpã 're. Tawamhã apã we ãwisi wapsi, te aima ãsõmri nhipai u, wa aré ãsima waze uburé, ãzô sina hã'ã wa.” ãne ma tô tâma waihu'u, tâma ãromhuri wasété 'wai ma.

²⁸⁻²⁹ Tawamhã te duré tâma rowasu'u za'ra, uburé ã'rata ãsimasam norĩ ma: “Ni'wam norĩ hã marĩ ahã nherê, simi'ê na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za ãma tâma 're dasito, marĩ na. Tane nherê, ni'wam norĩ hã marĩ syryre na simi'ê na te te ãma 're romhuri za'ra mono õ wamhã, te za syryre nherê, tiwi sani za'ra ni. Taha wa, te za tiwi ã'ári 'wa, rob'uiprazé ãsapore hã, ãma romhuri wasété 'wai wi, 10 miu na te te ãzô ãhãiba ma, sõmri aba da.

³⁰ Taha pari, te za asiwi ãmei wa'wa rob u, robra u. Tame te za oto sina tiwawa. Te za duré 'wasitete, te te robzépata za'ëtê wa.” ãne ãsib'apito hã ma tô dama hãiba 'ru. — ãne na ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré'ê za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, za da'ãma ãsipo'ozé wasu'u

³¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romhã ré wama rowaihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã niwapsi wa za wei mo apã ãmama zadawa para, hãiwa ãma tâma ãromhuri'wa norĩ siré. Tawapsi wa za danhib'apito simasisizém na 're ãnhamra, ãpire na te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³² Tame te za aihãni pese ãnho're aimasam ni, daro mono bã 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã, dapoto mono bã. Tawamhã tame wa za oto da'ãma aipo'o. Pone'êrebã 'madâ'â'wa hã te za tinhimizama na 're sipo'o, pone'êrebã zéré mapu hã, pone'êrebã zéré uzé zama. Tane wa za duré wa hã da'ãma aipo'o, ãwê hã duré ãwasédé hã.

³³ 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ã'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã ãnhimire niwĩ wa za sôré, ta norĩ si te 're awêsãmri mono wa. 'Re ãdanomro wasété mono norĩ hã ãnhimi'e niwĩ wa za duré sôré, ta norĩ si te ãsiwi 're awê'õ pese mono wa.

³⁴ Tawamhã wa hã uburé Danhib'apito hã wa za ãne ta norĩ ma nharĩ za'ra, ãnhimire niwĩm norĩ ma: “ãmama, ãwê si te te aima 're ãsõmri za'ra wa'aba mono norĩ hã te za oto ã'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duréihã te te aropoto mono wamhã, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ai'ãma 're sib'a'uwê za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za oto ã'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ai'ãma 're sib'a'uwê u'âsi za'ra wa'aba mono da oto.

³⁵ Ti'ab ré, mram na 're ãhâimana mono ré hã, ma tô mra hã ãma 're ãsõmri za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu ré ma tô ã hã ãma 're ã'õb za'ra wa'aba mo. Duré asiré õ nherê, ma tô ãzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asõrõwa u atême 're ãzasi aba mono da.

³⁶ ã'uzã õ ré, ma tô asiwi 're ã'uzã za'ra wa'aba mo. Duré ãhãzé wa, ma tô asiwi 're ãpibui wa'aba mo. Dazazéb 're, 're ãza mono ré, ma tô duré asiwi 're ãzãbu za'ra wa'aba mo. ãne

na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa, hâiwa âma te za oto ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo, ĩmama hã ai'âma 're ĩsib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono zéb âma hã.” Āne na wa za nimahã na hã tãma ĩsiwasu'u za'ra, ĩnhimire niwĩ ĩsimasam norĩ ma.

³⁷ – Tawamhã õ norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã te za sina ĩzadanharĩ za'ra, âne: “Wanhib'apito, e niwa wa tô mra hã wa te aima 're sômri za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã. E niwa duré 'rubu na 're aihâimana mono ré, wa tô â hã wa te aima 're õb za'ra.

³⁸ E niwa wa tô aiwaihu'u õ nherẽ, asô 're watob'uzu za'ra, wanhorõwa u zama 're azasi mono da. E niwa wa tô duré ai'uzazéb da hã wa te aima 're sômri za'ra, ai'uza õ wa.

³⁹ E niwa wa tô duré wa te wasiwi 're aipibu, aihâzé ré. E niwa wa tô duré atẽme 're wanomro, wa te 're asabu za'ra mono da, dazazéb 're, 're asa mono ré hã.” Āne te za ta norĩ hã sina amrami za'ra, ĩma.

⁴⁰ – Tawamhã wa hã uburé Danhib'apito hã wa za ta norĩ ma âne tãma rowasu'u za'ra: “Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsisânawã norĩ hã ti'ab ré âne na te te 're robzépata za'ra mono wamhã, dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherẽ, marĩ ĩwẽ hã tô õhõ na hã tãma 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hãiba u'âbã ma tô ĩma 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo.” Āne na wa za ta norĩ ma waihu'u za'ra.

⁴¹ – Tawamhã ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ ma, wa za nharĩ za'ra oto, âne: “A norĩ wa'wa hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa. Mo oto ĩnhiti ai'aba'rúi wa'aba, unhama ro'o u'âsi u, wa'uburé norĩ zô 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzéb u, ta norĩ nhib'apito zô zama.

⁴² Ti'ab ré mram na 're ĩhâimana mono ré hã, ĩsa hã ĩma 're sômri za'ra wa'aba mono õ di. Duré 'rubu ré, â hã ĩma 're õb za'ra wa'aba mono õ di.

⁴³ Wa hã aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, ĩzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di, asõrõwa u 're ĩzasi aba mono da hã. Duré ĩ'uza õ ré, asiwi 're ĩ'uza za'ra wa'aba mono õ di. Duré ĩhâzé ré, asiwi 're ĩpibu za'ra wa'aba mono õ di. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ĩtẽme 're anomro aba mono õ di, 're ĩzabu za'ra wa'aba mono da.” Āne wa za ta norĩ ma nharĩ za'ra, ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ ma hã.

⁴⁴ – Tawamhã ta norĩ hã te za asa ĩma nharĩ za'ra, âne: “Apito, e niwa wa tô taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã, duré 'rubu 're sépata mono ré hã, duré wama aiwaihu'u õ nherẽ, nima hawi watẽme 're aimasisi mono na hã, duré ai'uza âna 're aimorĩ wamhã, duré aihâzé na 're aihâimana mono ré hã, duré dazazéb 're, 're asa mono ré hã. E niwa wa tô âne na hã taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, wa te wasiwi 're aipawaptob za'ra mono âna.” Āne te za duré ta norĩ hã ĩzadanharĩ na ĩma wa'rãmi za'ra, ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ hã.

⁴⁵ – Tawamhã ta norĩ ma, wa za duré âne rowasu'u za'ra: “Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ti'ab ré, â norĩ hã dama wapu na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã âne na te te 're robzépata za'ra mono ré hã, marĩ ĩwẽ na 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono õ wamhã, ta norĩ hãiba u'âbã, asiwi 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono õ di duré.” Āne wa za ta norĩ ma, tãma waihu'u na wa'rãmi za'ra, ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ ma hã.

⁴⁶ – Tawamhã ta norĩ hã te za oto ai'aba'rúi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti, ĩsimihâzém na za te te 're ĩrobzépata u'âsi za'ra mono zéb u hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono norĩ si, te za ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra, rowẽ u'âsi âma.

26

*Zeusihĩ âma da te ĩrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩrĩ da
Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2; Zuwã 11.45-57*

¹ Tawamhã Zeusihĩ hã tinhimiroti na uburé âne na te te dama rowahutu parimhã, ma tô wama nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, âne:

² — Romhuture di oto, dato hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Ezitu hawi te te ãdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Awẽ amo na te za ãwa waptãrã, bãdã hã. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tawapsi te za oto dasiwi ãhãiba nhomri ni, Danho'reptui'wa da 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã, da te dasiwi ãzasõmri da hãwi, wedepo'o nhonhi'rãmi na. — ãne ma tô Zezusi hã sina wama rowasu'u sirõmo za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

³ Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô si'rã'õtõ, Caipasihĩ nhorõwa u, 'ri za'ëtê u. Ta hã sasedoti ãpire uptabi, 're ãhãimana mono, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa.

⁴ Tawamhã, sitême si'rã'õtõ wamhã, ma tô sima ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, te roti hã pi'uriwi siwi 'manha, Zezusi hã pi'uriwi te te siwi ãri da, da te oto dasiwi wĩrĩ da.

⁵ ãne te sima ãma roti za'ra:

— Dasa hã da te 'manharĩ za'ra ré, wa te wasiwi ãri õ di za, wazada dazahi za'ra õ'umnhasite, wazada dahãimana za'ra tõ da. — ãne ma tô sima ãma roti 'rãsutu za'ra.

*Pi'õ nhoprubzé wasu'u, Zezusihi ma
Marcusi 14.3-9; Zuwã 12.1-8*

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tame te oto nhamra, Simahã nhorõwa ãma, ã'wa're ré nhorõwa ãma.

⁷ Tawamhã sai ma sãmra ré, ma tô pi'õ hã ãtême wi, Zezusihi u. Wedewa'u zadaze hã ma siré sada ãwisi, ëtê 'manharĩ 'remhã, simhi ne 'remhã ãdup syryre wamhã. Wa'ãbã za'ëtê di ta hã, wedewa'u zadaze hã. Wa'ãbã za'ëtê nherê, ma tô Zezusihi 'rã nhisiwi sa'wa pi'õ hã, tãma sawi wa.

⁸⁻⁹ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã ãne hã wa te 'madã'ã za'ra wamhã, wa tô sada ab'ru za'ra ni, pi'õ da. Taha wa, wa tô wasima ãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Oro õ hã wa'ãbã za'ëtê za, ma taré ã'rã nhisiwi sa'wa, wedewa'u zadaze hã. Te te dama wede 'wa'ãhã, aré wa'ãbã za'ëtê di. Tawamhã ãwa'ã hã te aré ãsibrob'õ norĩ ma, te te sõmri. — ãne wa tô wasima ãma nharĩ za'ra ni, pi'õ nhoprubzém na hã.

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã wa te wasima ãma ãnharĩ za'ra zé hã te te wawi waihu'u za'ra wamhã, te ãne na wazadanharĩ za'ra:

— E marĩ da, te pi'õ ma ãnharĩ za'ra wa'wa. Tãma nharĩ za'ra wa'aba tõ. Tô'ã. ã'uwaibaba ma tô ãne na hã ãma ãzawi wê.

¹¹ ãsibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'ãsi 'wa, 're ãpawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ãnhamra u'ãsi aba mono õ di za oto.

¹² Pi'õ hã wedewa'u zadaze hã ã'rã nhisiwi te te sa'wari wamhã, za ãdã'ã wa, da te dasiwi ãnherzéb u te te ãma ãhãiba u're da, ma tô ãne hã ãma 'manha, zudezu norĩ hã ãmanazéb zarina.

¹³ Daro mono bã te za ãwasu'u wê na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'õ hã te te ãma ã'manharĩ wê zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'ãsi za'ra, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. Tô sena, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

*Zudasi hã, Zezusi te te dama hãiba nhomri da, te te sima ãrosa'ratazé wasu'u
Marcusi 14.10-11; Rucasi 22.3-6*

¹⁴ Tawamhã 12 na Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã misi wa tô wa'maimorĩ ni, Zudasi Icarizoti na ãsisi hã sasedoti ãpire norĩ u, te te sadanharĩ za'ra da.

¹⁵ Tawamhã ãne te sadanharĩ za'ra:

— Zezusi hã ma tô asima ãwê za'ra wa'wa, asiwi ãri aba da. E ãne hã aima wê za'ra wa'aba di za, te aima ãhãiba nhomri za'ra wa'aba da hã. Aima wê za'ra wa'aba wamhã, e niha te za ãma ãwa'ãbã za'ra wa'wa. — ãne te ãma sadanharĩ za'ra, Zudasi Icarizoti hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ãpire za'ra norĩ hã.

Tawamhã ãne na ãma sisaze za'ra wamhã, ma tô rob'uiprazé ãsapotore hã tãma sa'rata za'ra, 30 na êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ hã. Taha pari, ma tô tãma sômri za'ra, Zudasihĩ ma.

¹⁶ Tawamhã ta hawim haré te oto Zudasĩ hã sima ãma rob'madâ'â u'âsi, nimahã bôtã na Zezusi te te oto dama ãhãiba nhomrizéb da hã, danhimiza'rese ãna dahãimana za'ra ré.

*ZeZusi norĩ hã Pascowa na siré ãsaihurizé wasu'u
Marcusi 14.12-21; Rucasi 22.7-23; Zuwã 13.21-30*

¹⁷ Tawamhã bôtã ma tô ãwa waptãrã, ã'u'êtê duptoio, da te 're ãhuri mono zé hã, Pascowa na dato nhisi hã. Taha ré, wa tô Zezusi siré 're ãwanomro mono norĩ hã wasina tété za'ra ni, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra da, ãne:

— E momo ma tô asima ãrowê, asô ãwanhipi za'ra zéb da hã, Pascowa na dato nhisi na ãwasaihurizéb da hã. — ãne, wa tô wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— 'Ri ahã u te za oto ai'aba'rei wa'wa, aibã hã asiwi sôpêtê aba da. Tawamhã ãne te za tãma ãzadawa wasu'u wa'wa: “Wama rowahutu'wa hã wa za aima sadawa wasu'u za'ra ni, ãne: ‘Ûnhibãdã hã romhuture di oto, ãmama te te ãpisutuzé hã, ããma. Asôrowã ãma wa za wasa hã huri ni, ãsiré 're ãnomro mono norĩ me, Pascowa na dato nhisi na 're ãdasaihuri mono zém na hã.’ ” ãne te za tãma ãzadawa wasu'u za'ra wa'wa, aibã ma. — ãne hã ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô ãma uwaimrami za'ra ni, te te wama ãwaihu'u za'ra zéb zarina. Wanhipi wa tô 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisizém na.

²⁰ Tawamhã mara wamhã, wa oto asimro ni, wasiré wasaihuri da, 12 na wahãiba za'ra hã, Zezusi me.

²¹ Tawamhã wasaihuri ré, ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirômo za'ra, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa. Misire te za dama ãmaiãiba nhomri 'wa.

²² ãne, wa te wasina mreme wapari za'ra wamhã, ma tô wawi tirobzeio pese za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ wi hã. ãhã wamhã, misi si wa tô nasi ãma tãma romnomri za'ra ni, ãne:

— Wanhib'apito, e wa hã te dama aihãiba nhomri da bã, te ãne wama ãnharĩ za'ra. — ãne, wa nasi wasina tãma amrami za'ra ni, ãne na hã wasiwaihu'u za'ra ô wa.

²³ Tawamhã asa te Zezusi hã duré wama nharĩ za'ra:

— Za dama ãhãiba nhomri'wa hã, ã'u'êne hã te za piza'a 're ãsiré di'i.

²⁴ Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã duréhã ma tô ãdã'ázém na rob'ui'ére sirômo za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ta norĩ hã te te ããma ãrob'ui'ére za'ra zéb zarina wa za ãma mo tô, ãdã'ázéb u. Tane nherê, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ãhãiba nhomri'wai ma hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: “Ûpoto ô 'wa'ãhã, aré wê di. E marĩ wa. ãne na te 're robzépata mono ô wa aré.” ãne te za 'rãwi siãma rosa'rata, za dama ãhãiba nhomri'wa hã. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhã Zudasĩ hã dama ãsômri'wa da hã te Zezusi hã sina sadanha, ãne:

— Rowahutu'wa, e wa hã za te dama ãaihãiba nhomri na, ma tô asina ãwaihu.

Tawamhã asa te Zezusi hã tãma tinha:

— Tane tô. Asi'uihã na ma tô ãne na hã asiwaihu. — ãne ma tô Zezusi hã tizadawa na tãma wa'rã.

²⁶ Tawamhã wasaihuri ré, ma tô ã'u'êne hã ti'ã, Zezusi hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma te ãré ãma tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, ã'u'êne hã. Te te wê'êi mono parimhã, ma tô te te wama sômri, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma. ãne te oto wama nharĩ za'ra:

— ã, ã'u'êne hã huri aba. ã hã ãhãiba te wasu'u. — ãne ma tô Zezusi hã sina wama waihu'u za'ra.

²⁷ Taha pari, hâsizé hã ma duré ti'â, uwa 'ru 'rãï wa'u ãsê ré hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô ãrê te te wama sômri, uwa 'rãï wa'u ãsê ré hã. ãne te duré wama nharĩ za'ra:

— ã, rob'rãï wa'u hã âhuri aba, aihĩni.

²⁸ ã hã ãwapru, te wasu'u. Rob'rãï wa'u za'wari ne, te za ãwapru hã ãwi asa'wa, da'ahã zada ãdã'ã wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dawasédé hã te te oto 're ab'madã'ã tô mono da, da'ãma. ã hã ãwapru, ãwi sisa'wari wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwê ma, te te tãma ãropisutuzé hã tô sena za te te tãma ãma 're ã'uwaimrami mono zé, te wasu'u.

²⁹ Tô sena, wa za aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. ãne hã rob'rãï wa'u te 're hãsi mono ô di za oto, a'ã. Niwapsi ãmama hã uburé da'ãma 're sib'a'uwê mono wapsi, wa za duré te 're hãsi, asiré wa'aba. — ãne ma tô wama siwasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

³⁰ Tawamhã wanho're na wa tô ãma wawata za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma. Wanho're za'ra parimhã, wa tô wawairébé ni, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi u wasi'aba'rê da.

Pedru hã te te dawi ã'udãzém na, Zezusi te te tãma ãwaihã'u sirõmo zé wasu'u

Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

³¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra, ãne:

— A norĩ wa'wa hã ã barana, niha ãma romhãimana wamhã, te za aihĩni asiwi ãrême 'wa. Duréhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ã'ãma rob'ui'éré siro, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na hã: “Pone'êrebã 'madã'ã'wa hã wa za tiwĩ. Tawamhã pone'êrebã hã te za ropé.” ãne na duréhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'éré, ãbahã na hã.

³² Tane nherê, asiwi ãrême aba nherê, ab're hawi apã ãhãiwa'utu parip si, wa za aiwana ãmorĩ 'wa, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tamomo ãnhopêtê za'ra wa'aba da. — ãne ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

³³ Tawamhã Pedru, te Zezusihi ma tinha:

— Asiré 're ãwanomro mono norĩ hã aihĩni za te te airême za'ra nherê, wa hã te dame airême ô di za.

³⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, Pedruhu ma:

— Tô sena wa za aima rowasu'u. ãma aipo're pu'u za. ã barana si'a hãrã ô ré, te za si'ubdatõ dawi ã'udã, aima ãza'rese ô na.

³⁵ Tawamhã Pedru te duré tãma tinha, Zezusihi ma:

— Wa hã asiré ãdã'ã da nherê, te dawi ai'udã ô di za, te ã'ãwaihã'u ô na hã. — ãne ma Pedru hã tizadawa na tãma wa'rã.

Tawamhã õhõ na si, wa tô wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã tãma wasiwasu'u za'ra ni, za wa te dawi ã'udã za'ra ô na hã.

Zezusi norĩ hã Zésemãni ãma ãsi'ubumrozé wasu'u

Marcusi 14.32-42; Rucasi 22.39-46

³⁶ Tawamhã Zezusihi me, wa tô ai'aba'rê ni oto, Zésemãni na rob're nhisi u. Wasihutu wamhã, ma tô wama nharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, ãne:

— ãme ãzõ asimroi wa'aba. Ôwa wa za a'ã mo asiti wa'aba, romnhiwasi ãmama ma, ãmreme da. — ãne ma wama siwaihã'u za'ra, Zezusi hã.

³⁷ Tawamhã Pedru hã te siré saprõ, Zebedehe 'ra norĩ me. Tawamhã ma tô tiwi tiorbzei'õ pese, Zezusihi wi. Za te te ãrobzépatazé hã ma tô sima simimnhasi.

³⁸ Tawamhã Pedru norĩ ma, te rowasu'u, Zezusi hã:

— ãpê'êzé hã sa'êtê na te ãma tihãiba. ãpê'êzé uptabi wa, wa aré dãrã. ãme a'ã asimroi wa'aba ã'rata, asõtõ ãna. Asõpré u'ãsi aba. — ãne ma tãma waihã'u za'ra, Pedru norĩ ma.

³⁹ Tawamhã romhã prã na ma tô ãsiti timorĩ za'ra, Zezusi hã. Dumana na te nomro ti'ai wa, Timama ma, mreme da. ãne te tãma mre:

— Īmama, asima wě wamhã, ĩma ba'a, ĩdã'âzé hã te sépata tō da. Tane nherë, te ĩsima ĩwëzéb uwaibaba, ĩma pisutu ò di za. Asima ĩwëzéb uwaibaba si, te 'manharĩ da hã, ĩma wě di. — Āne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hã.

⁴⁰⁻⁴¹ Tawamhã Timama ma mreme pari, ma tō apã mo, Pedru norĩ u. Sõtō za'ra ré, ma tō siza za'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te tinha, Zezusi hã:

— E niha asimiza'rese syry na asãmra da hã, aima waihu'u ò di, ĩsiré. Satanasihĩ zada, asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wě za'ra wa'aba mono nherë, asi'uihã na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono ò di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhãna hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, asima rowaptërë za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wasété wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Āne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

⁴² Tawamhã te duré romhã prã na ĩsiti timorĩ za'ra, Timama ma mreme da. Āne te tãma mre:

— Īmama, ĩdã'âzé hã te sépata da, asima wě wamhã, ĩma wě di duré, asima ĩwëzéb uwaibaba, ĩma pisutu da. — Āne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hã.

⁴³ Timama ma mreme pari, te duré apã mo, Pedru norĩ u. Sõtō za'ra ré, ma duré siza za'ra. Aptã'ã si te huri u'ãsi, sōpré waihu'u ãna.

⁴⁴ Tawamhã apã te duré ĩsiti timorĩ za'ra Zezusi hã, Timama ma mreme da. Si'ubdatō ma oto sina siri. Tō òhō na si te tãma mre, tãma ĩmreme na'rata zéb zarina.

⁴⁵ Tawamhã apã te duré mo, Pedru norĩ u. Āne te duré tãma nharĩ za'ra:

— E niha bã te zahadu asõtō za'ra wa'wa bété. Ma'ãpé, waihu'u za'ra wa'aba. Romhuture di oto bãdã hã, Īmama te te ĩ'ãma ĩpisutuzé hã. Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã te za aibã hã tãma ĩhãiba nhomri za'ra oto, aibã ĩwasété norĩ ma.

⁴⁶ Oto aiwahutu za'ra wa'aba. Wasi'aba'rúi hã. Òhōta te we oto mo, dama ĩhãiba nhomri'wa da hã. — Āne ma Zezusi hã sina tãma waihu'u za'ra, tisiré norĩ ma.

Zezusi hã da te dasiwi ĩ'ãrizé wasu'u

Marcusi 14.43-52; Rucasi 22.47-53; Zuwã 18.3-12

⁴⁷ Tawamhã Zezusi hã zahadu te te rowasu'u ré, ma we Zudasi hã sô wi, aré ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ siré, 12 na wahãiba za'ra siré hã. Da'ahã na te duré we ĩsiré ai'aba'rúi ni, sib'ézé 'wa pa ré, uibroi ré zama. Sasedoti ĩpire norĩ zadawa para te we ai'aba'rúi, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zadawa para zama.

⁴⁸ Āne ma tō Zudasi hã tãma waihu'u za'ra, te te siwi ĩ'ãri wana ré hã: “Aibã hã te tob'rata hãrã wamhã, ta hã te za asiwi ĩ'ãri 'wa.” Āne ma tō dama waihu'u, te te ãma ĩrosa'ratazém na hã, Zudasi hã.

⁴⁹ Tawamhã wisi wi, ma tō ĩtēme mo òne haré, Zezusihi u, awa'awi. Āne te sawi, timreme na:

— Rowahutu'wa, rowě na 're aihãimana mono.

Tawamhã tob'rata hãrã na ma tō sawi, Zezusi hã.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne:

— ĩsiwadi, te we tō ĩzô aimo, marĩ hã ĩ'ãma 'manharĩ da. Ma'ãpé, niha ĩma rob'manharĩ su'u.

Tawamhã ma tō sô ai'rúi za'ra oto, Zezusihi zô, te te siwi ãri da. Te te siwi ãri wamhã, ma tō siwi pawasisi.

⁵¹ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã ĩ'rata ĩsa hã ma tō sib'ézé 'wapa waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, sasedoti ĩpire uptabi ma, romhuri'wa hã.

⁵² Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ĩ'u'a'wai ma:

— Ma'ãpé, sib'ézé 'wapa hã apã sërë. Ni'wam norĩ hã sib'ézé 'wapa na te te 're danhimroi mono wamhã, asa sib'ézé 'wapa na te za da te 're simro, tō te te ãma 're ĩdanhimroi mono zéb zarina.

⁵³ Te ĩsima wẽ 'wa'âhã, wa aré Ĩmama wi waptẽ, hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na te te we ĩtẽme satõrĩ za'ra da, ãhãna ĩ'ãma sisaprĩ za'ra da, dawĩ. E ãne na ĩ'ãma rosa'rada hã waihu'u õ di bété.

⁵⁴ ĩ'ãma dawĩ sisaprĩ za'ra wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te ĩ'ãma uwaimrami õ di aré, duréihã ĩsadawa wasu'u'wa norĩ te te ĩ'ãma ĩrob'ui'ééré za'ra zéb zarina hã, za niha ĩ'ãma ĩromhãimanazém na hã. Taha wa, te tiwi waptẽrẽ õ di za, Ĩmama wi. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, sib'ézé 'wapa na te te ĩda'mai'u'a ma.

⁵⁵ Tawamhã Zezusi hã te oto dama rowasu'u, ãne:

— E wa hã danhibrob zô dapãrĩ'wa pâ, ma bété we ĩzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama. Bâtã sidâpãsi wa tô asõ'a wa'aba 're ĩsimasisi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama 're rowahutu mono da. Zapre bété, tameb ré asiwi ĩ'ãri za'ra wa'aba õ di.

⁵⁶ Tane tô. ãne hã ma tô ĩ'ãma tiromhãiba ãhãna hã, duréihã 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré hã te te ĩ'ãma uwaimrami da. — ãne te dama siwasu'u, Zezusi hã.

Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô oto rẽme za'ra ni. Wawara sina wa dawĩ wasisa're.

*Dama roti'wa norĩ hã ĩsi'rã'õtõzé wasu'u, Zezusihi zada
Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24*

⁵⁷ Tawamhã Zezusi, da te oto dasiwi âri wamhã, ma tô dasiwi saprõni ni, Caipasihĩ nhorõwa u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi nhorõwa u, sasedoti ĩpire uptabi u. Tame ma tô sô si'rã'õtõ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã.

⁵⁸ Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu. Sasedoti ĩpire uptabi nhorõwa u, te ĩsarina mõ. Wisi wamhã, 'ri 'wawi wa'ra 're, ma âzé. Sébré wamhã, tame te dame nhamra rowi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ me. Zezusi hã te te 'madâ'â da, te nhamra, niha da te tãma rob'manharĩ õ'umnhasite.

⁵⁹ Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã, duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopré, Zezusi hã marĩ te te 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhipese na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da.

⁶⁰ Tawamhã da'ahã na ma tô taré Zezusihi ãma ĩwasédé hã sa'ra ni, dama roti'wa norĩ nho'a. Tane nherẽ, ãma dasisaze za'ra õ di, ĩwasédé hã dasisõ'a da te ãma ĩsa'ra za'ra zém na hã, taha zarina si, da te oto dasiwi ĩwẽ'õzéb da hã. Taré te nasi ĩwasédé hã ãma sa'ra ni, dazadawa nhipese na. Tawamhã aibã norĩ hã ma tô sipisutu zahuré, dama ĩpire norĩ nho'a, ĩwasédé hã te te ãma ĩhiri zahuré zéb da hã.

⁶¹ ãne te oto wasu'u zahuré Zezusi hã, ĩsõ'a za'ra:

— ã hã aibã hã ma tô ãne dama siwasu'u, sadawa nhipese na: “Wa hã ĩma waihu'u pese di, ã hã 'ri 'rãihã hã te sãmra da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã, duré apã te 'ri su'u da, si'ubdatõ bâdã hã ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, te 'ri pari da.” ãne ma tô dama siwasu'u. — ãne te aibã norĩ hã Zezusi hã taré wasu'u zahuré.

⁶² Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã ma tô hãiwi za, dawa'wa. ãne te sadanha, Zezusi hã:

— E asadawa na dama ãma wa'rãmi ãna, da te dasiwi ĩ'aiwasu'u wasété na hã. E tô ĩsarina ma tô aiwasédé hã ai'ãma hiri zahuré. E taré. — ãne te sadanha.

⁶³ Tane nherẽ, te Zezusi hã ari'iwĩ za. Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã te duré sadanha:

— E a hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩ'aipsisudu. E a hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra. Ma'ãpé sena na wama asiwasu'u na. Wawi ai'udã tõ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a.

⁶⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ï'ãma ïwaihu. ãne wa za duré aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã dasiré ïpodo hã te za asiwi ï'madâ'â za'ra wa'wa, ïwaihu'u pese uptabi nhimire niwĩ 're ïnhamra mono na, dama ïpire na. Hãiw'a na apâ we ïmorĩ wamhã, te za ãne na ï'madâ'â za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã tâma siwasu'u za'ra.

⁶⁵ Tawamhã sasedoti ïpire uptabi hã, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô ti'uza hã hãiwazu, te te wẽ'õ wa, tipẽ'ẽ na sada sahi wa. Tawamhã ïsi'rã'õtõ norĩ ma, te oto tinha, ãne:

— Tãibã oto. Aibã aimawi norĩ zô, ai'maihãrã aba õ di za, Zezusi te te wama ïwasu'u za'ra da hã, ïwasété na. 'Re ïhãimana u'âsi mono newa, si'uihã na ma tô tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hãimana mono nherẽ. Si'uihã na ma tô timreme wasété. ïmreme ma tô ïwapari za'ra wa'wa.

⁶⁶ E marĩ tawamhã, ma tô ãma ïpisutu za'ra wa'wa. — ãne te ãma da'a'mahã.

Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

— Tiwasédé hã ma tô 'manha. Te za tô dârã.

⁶⁷ Tawamhã te te oto siwi wẽ'õ pese za'ra wa, ma tô tizadaipro na nasi siwi ubu uptob za'ra. Tinhib'rata hi'rãti na, te duré nasi siwi ahã. Tinhib'rata na te duré nasi ï'ubu wi siwi ahã.

⁶⁸ Tawamhã te te nasi siwi ahãri sina, te nasi 'mahãrã za'ra, ãne:

— A hã danho'reptui'wai wamhã, ma'ãpé ai'azãri'wa norĩ hã wama wasu'u za'ra na. — ãne te nasi ãma wa'ẽ za'ra sina 'mahãrã za'ra.

Pedru hã, Zezusi te te dawĩ ï'udãzé wasu'u

Marcusi 14.66-72; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁶⁹ Tawamhã Pedru, 'ri 'wawi wa'ra 're, rowi sãmra ré, ma tô pi'õ hã 'rãwi ïtẽme za. Sasedoti ïpire uptabi ma romhuri'wa, pi'õ hã. ãne te tâma tinha, Pedruhu ma:

— A zama te Zezusihi siré 're aimo, Darireza ãma aré 're ïsãmra mono siré.

⁷⁰ Tawamhã Pedru te tiwi ai'udã, uburé danho'a, ãne:

— Te waihu'u õ di, we ïma ïnharĩ hã. — ãne ma pi'õi ma, asa tizadawa na wa'rã.

⁷¹ Tawamhã te oto mo, 'ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa u. Tame sãmra ré, ma tô duré pi'õ ïhãiba amo hã tisã Pedru hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito ma romhuri'wa hã. Te te sãmri wamhã, ï'rata ïsimasam norĩ ma, te wasu'u za'ra, ãne:

— Õ hã Zezusihi siré 're ïmorĩ, Nazaré ãma aré 're ïsãmra mono siré.

⁷² Tawamhã Pedru te duré dawĩ ai'udã, ãne:

— Tô sena, wa aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono nho'a. Ta hã ïma sa'rese õ di, aibã hã.

⁷³ Tawamhã syry na ãma ronomro wi, ma duré ï'rata ïsimasam norĩ hã 'rãwi ïtẽme aimasa Pedruhu u, te te tâma nharĩ za'ra da, ãne:

— Darireza ãma 're ïdamreme zusi mono ne, aimreme hã. Taha wa, wa tô wasiwi aiwaihu'u ni, Darireza ãma aré 're asãmra mono na. Taha wa, tô sena wa tô duré wasiwi aiwaihu'u ni, Zezusihi siré 're ïnomro mono norĩ siré 're aimorĩ na. — ãne hã ma tô tâma waihu'u za'ra, Pedruhu ma.

⁷⁴ Tawamhã Pedru te asa tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Mare di. Tane na ïwaihu'u nherẽ, õ hã ïma sa'rese õ di. Tô sena te aiwi udã za'ra wa'aba di pã, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te ï'azãri pé. — ãne te tâma sina waihu'u za'ra.

Tawamhã ãne na dama siwasu'u wi, ma tô si'a hã hãrã watobro, awa'awi.

⁷⁵ Tawamhã Zezusi te te tâma ïwaihu'uzém na ma sina po're puru, Pedru hã. ãne Zezusi te te tâma ïwaihu'u sirõmo zé hã, ïsõwa: “Si'a hã hãrã õ ré, si'ubdatõ te za dawĩ ï'udã, ïzadawa para õ nherẽ.” ãne Zezusi hã te te tâma ïwaihu'u sirõmo zé hã.

Tawamhã ãne na oto ïmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hã. Taha wa, te oto aiwa'õ, sina pẽ'ẽzé uptabi wa.

27

*Zeusihã, apito Piratuhu u, da te dasiwi ïsaprõnizé wasu'u
Marcusi 15.1; Rucasi 23.1-2; Zuwã 18.28-32*

¹ Tawamhã mararé ma uburé sasedoti ïpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtõ, te te sima âma roti za'ra da, Zeusihã âma, te te dama sõmri za'ra da, da te dasiwi ïwĩrĩzéb da hã. Taha da, te roti hã sima 'manharĩ za'ra, Zeusihã hãiba na.

² Tawamhã sasedoti ïpire norĩ zadawa para, ma tô Zeusihã hã dasiwi pawasisi ni, da te dasiwi saprõni da, Piratuhu u. Ta hã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma da'madâ'â'wa, romanu norĩ nhib'apito uptabi nhimipisudu. Tawamhã ïtẽme da te dasiwi âwisi wamhã, ma tô tãma hãiba nhomri ni, Zeusihã, Piratuhu ma.

*Zudasihã dâ'âzé wasu'u
Atusi 1.18-19*

³ Tawamhã Zudasi, dama ïhãiba nhomri'wa hã, Zeusihã dâ'â da, da te dasiwi ïpisutu na siwaihu'u wamhã, ma tô si'ruiwapa. Taha wa, 30 na rob'uiprazé ïsapotore hã êtẽ'ubuzi'a prata 'manharĩ hã ma tô apã tãma sõmri za'ra, sasedoti ïpire norĩ ma, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama.

⁴ Tawamhã âne ma tô tãma siwaihu'u za'ra:

— ïwasédé hã wa tô 'manha, âhãna hã. Marĩ hã te te 'manharĩ wasété õ nherẽ, wa tô aima hãiba nhomri za'ra wa'wa, asiwi wĩrĩ aba da. — Æne na ma tô tãma siwẽ'õ za'ra Zudasi hã, dama ïpire norĩ ma.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ, wa te wasiwi âma 'manharĩ da bâ. E wate bâ. Ta hã ate hã. Asiwaprozi ma aiwasédé hã âma ï'manha. — Æne ma asa tãma waihu'u za'ra, Zudasihã ma.

⁵ Tawamhã Zudasi hã rob'uiprazé ïsapotore ma tô sãmra, 'Re ïhãimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb âma, 'ri para. Te te sãmra pari, ma tô watobro rob u. Tawamhã siwĩrĩ da, ma tô 'rãwi sisõ'reti, wedenhorõ na.

⁶ Tawamhã 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norĩ ïpire za'ra hã ma tô rob'uiprazé ïsapotore hã siwi waibu, sasedoti ïpire norĩ hã. Te te siwi waibui wamhã, ma tô sima âma roti za'ra, âne:

— Æ hã rob'uiprazé hã dawapruĩ wa'âbâzé. Taha wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ïrob'ui'érézéb zarinaĩ õ wa, rob'uiprazé nhemezéb 're, wa te wasiwi sêrẽ waihu'u õ di za, wedehãpã 're, 'Re ïhãimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb te, danhoprubzé wazari. — Æne ma tô sima âma rowaihu'u za'ra.

⁷ Taha wa, âma sisaze za'ra parimhã, tô õhõ na rob'uiprazém na ti'a hã ma tô siwi uipra, zé na piza 'manharĩ'wa nhipti'a hã. Darob amoi hawi, Zeruzarẽ u 're ïdasihutu mono norĩ hã tame 're dadâ'â za'ra mono wa, adã da te 're ïsême mono zéb da hã, ma siwi uipra, âma.

⁸ Taha wa, ti'a hã Dawapruĩ wa'âbã na da te dasiwi ï'uipra na te oto da te 're sisi za'ra.

⁹⁻¹⁰ Æne ma tô tiromhãiba, duréihã 'Re ïhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã te te âma ïrowaihu'u sirõmo zéb zarina, Zeremiasi na ïsisi hã. Æne na ma tô âma rob'ui'ére siro, duréihã:

“Tawamhã 30 na rob'uiprazé ïsapotore hã ma tô ubuni na siwi ti'â, zé'a na piza 'manharĩ'wa nhipti'a hã te te siwi âma uipra da. Taha wa, ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ hã siwi pisutu, 30 na te te tãma ïwa'âbã za'ra zéb da hã. Æne ma tô 'manharĩ za'ra, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te ïma ï'ruzéb zarina, te tãma 'ru za'ra da.”

Æne duréihã ma tô Zeremiasi hã âma rob'ui'ére siro, âne na hã.

*Apito Piratu, Zeusihã te te ïsadanharizé wasu'u
Marcusi 15.2-5; Rucasi 23.1-5; Zuwã 18.33-38*

¹¹ Tawamhã Zeusihã Zudeza âma da'madâ'â'wa nho're, te oto za, Piratuhu nho're. Tawamhã Piratu te sadanha, âne:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ãma ãwaihũ. — ãne ma asa tizadawa na tãma ãma wa'rã.

¹²Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã ma tô siwi wasu'u wasété za'ra Zezusi hã, Piratuhu ma. Tane nherê, Zezusi hã tizadawa na te te tãma ãma wa'rãmi za'ra õ di, asa.

¹³Tawamhã Piratu te oto sadanha:

— E asina dazadawa 'rui õ di bété, da te nasi dasiwi aiwasu'u wasété za'ra zém na hã. E asi'uihã na asadawa na wa'rãmi ãna, dama. — ãne ma tô aré Piratu hã Zezusihi ma waihu'u.

¹⁴Tawamhã dama ãpire norĩ hã te te nasi siwi wasu'u wasété za'ra nherê, tizadawa na te te ãma wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Te te ãma wa'rãmi õ uptabi di. ãne wa, ma tô apito Piratu hã ãma titob'uzu, Zezusihi ãma.

*Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, Piratu te te dama ãhãiba nhomrizé wasu'u
Marcusi 15.6-15; Rucasi 23.13-25; Zuwã 18.38-19.16*

¹⁵Pascowa na dasai 'manharizép sidãpãsi, ma tô apito Piratu hã misi si te te 're da'azani, dazazém hawi, da te tiwi 're ãwaptêrê za'ra mono zéb zarina.

¹⁶Aibã hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ãsisi hã, ãhãimana wasété na dama ãwaihũ'u pe hã.

¹⁷⁻¹⁸Zezusi hã ãwê na si te te dama 're rowahutu mono 'ru te, ma tô zudezu norĩ ma ãpire za'ra norĩ hã te te siwi 're 'ruiwapari, õ norĩ upana Zezusihi ãma si 're datob'uzu za'ra mono 'ru te. ãne zarina ma tô siwi hãiba nhomri za'ra tãma, apito Piratuhu ma. ãne na da te dasiwi 're ãruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te tãma ãhãiba nhomri na ma tô apito Piratu hã ãma da'awaihu'u. Taha wa, te ãne ãma da'azadanha, da'ahã na, ãtême dasi'rã'õtõ wa:

— E 'wa hã te tawamhã asima ãwê za'ra wa'wa, te tãma ãrob'ru da hã. E Barabasi. E Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na da te 're ãsisi za'ra mono. — ãne te ãhãiba na zahuré ãma da'azadanha, Piratu hã.

¹⁹Tawamhã Piratu hã te te 're ãda'awaihu'u mono zéb da, roti ma, 're ãsimasisi mono zéb ãma sãmra ré, ma tô ãmro hã timreme hã tãma tisõ. ãne ma tãma waihu'u:

— Ma'ãpé ãma rosazãri, aibã ãma. Ta hã tiha te te 're ab'manharĩ mono õ di. Barana hã ãnhotõ 'rowi te ãsawêrêzém na hã wa tô ãma robzépata za'êtê, taha na hã. ãma ãpê'êzé uptabi di. Taha wa, te za ãma ãrosazã. — ãne na ma tô ãmro hã tãma sadawa wasu'u ni, Piratuhu ma.

²⁰ãne ré, ma tô sasedoti ãpire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã da'ahã norĩ ma 're sadawa si'aba'rê za'ra, Barabasihi si Piratuhu wi, da te waptêrê za'ra da, dazazém hawi te te tãma rob'ru da, duré Zezusihi si te te dama hãiba nhomri da, taha si da te dasiwi wĩrĩ da, ãsadawa para.

²¹Tawamhã apito Piratu hã ma tô duré da'mahãrã na sahu, ãne:

— E 'wa hã te tawamhã asima ãwê za'ra wa'wa, te aima tãma ãrob'ru za'ra wa'aba da hã, dazazém hawi aima watobro za'ra wa'aba da.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Barabasihi ma, rob'ru na, taha si dazazém hawi watobro da.

²²Tawamhã Piratu te duré ãma da'azadanhãrĩ zahu, ãne:

— E marĩ, wa za tawamhã aima ãma pisutu za'ra wa'wa, Zezusihi ãma hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na da te 're ãsisi za'ra mono ãma hã.

Tawamhã aihĩni ma tô ãne ãma 'mahãrã za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

²³Tawamhã Piratu te duré asa dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bã. — ãne te dama tinha, asa.

Tane nherê, ãne na hã da te wapari õ di. Dahãrã 'rãihã na te oto nasi 'mahãrã za'ra ni:

— Wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'âre da. — ãne te dahârâ 'rãihâ na nasi dasiwi 'mahârâ u'âsi ni, Zezusihi hâiba na.

²⁴ Tawamhã Piratu, marĩ hã te te oto ãma waihu'u õ di, da te oto dasiwi ãma ãrosazârizéb da hã. Aihĩni te oto õhõ da si tahâimana za'ra ni, Zezusihi da, dazahi uptabi na. ãne na te te sina waihu'u wamhã, ma tã piza'a zõ da'mazatõ, ãma sisimisõ da, uburé danho'a. Tawamhã Zezusihi ãma marĩ ãwasédé hã te te ã'manharĩ õ na aihĩni da te ãwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tã danho'a sisimisõ. ãne te duré dama siwasu'u:

— Zezusi hã da te wĩrĩ da, te dama 'rui wamhã, ãwasédé hã te 'manharĩ õ di za, wa hã. Mare di. Ate za'ra wa'aba si, ta hã. — ãne te Piratu hã dama siwasu'u.

²⁵ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Wẽ di tã. Wa te wasiwi ãwaptêrêzéb zarina, da te dasiwi wĩrĩ wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te wahã za'ra pé tã, wa'ra norĩ zama wanhihudu norĩ zama, wawasédé hã wa te ãma 'manharĩ za'ra di pâ. — ãne ma asa tãma tasiwaihu'u za'ra ni, Piratuhu ma.

²⁶ Tawamhã da te tiwi ãhâiba waptêrê za'ra zéb uwaibaba, ma tã Piratu hã da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra oto, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru da, dazazém hawi dama watobro da. Ma tã duré tãma 'ru za'ra, Zezusi hã powawẽ hãiwaré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari te te duré siwi sasõmri da, wedepo'o nnonhi'rãmi na dâ'â da oto.

*Zezusihi ãma, da'wapéi'wa norĩ hã nasi ãwa'ẽ za'ra zé wasu'u
Marcusi 15.16-20; Zuwã 19.2-3*

²⁷ Tawamhã Piratuhu ma da'wapéi'wa norĩ hã ma tã Zezusi hã siwi 'mazé ãsõrõwa u, 'ri 'rãihâ u. Te te siwi 'mazébré wamhã, tame da'wapéi'wa norĩ hã ma tã aihĩni ãma si'rã'õtõ.

²⁸ Tawamhã ã'uza hã ma tã siwi waze. Tisi'ubuzém na ma ãwa'rãmi siwi ãma hãiba ubu, ti'uza hãpa ãhã pré na, danhib'apito ãma 're ãsi'uza za'ra mono zém ne hã.

²⁹ 'Wabzéré panhipti hã ma duré sada 'ma'manharĩ za'ra, ã'wa ahã hã. Taha pari, ma ã'rã nhisiwi tãma hiri za'ra, te te ãma siwi sõpre da, danhib'apito hã ãma 're ãsisõpre za'ra mono ne hã. Wedehu ma duré ãsib'rata tãma hiri za'ra, ãsib'rata nhimire niwĩ, danhib'apito hã tinhiwedehu ré, 're ãsimasisi mono ne. Tawamhã hi'rãtitõ ma tã nasi ãsõ're tãma asimro, ãma wa'ẽ za'ra sina te te nasi sawi za'ra da, ãne:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowẽ na 're ãhâimana mono. — ãne te nasi ãma tiwa'ẽ za'ra, tã sena newa.

³⁰ Tizadaipro na te duré nasi siwi uptob za'ra. Wedehu te duré nasi tiwi mrami za'ra, ã'rã wi, te te nasi siwi ãma ahãri da.

³¹ Tawamhã nasi ãma wa'ẽ za'ra parimhã, zazahã hãpa ãhãpré hã ma tã apã tiwi wazere za'ra. Apã ma duré siwi uza, 're ãsi'uza mono zém na. Taha pari, te oto siwi saprõ, te te siwi sasõmri da oto, wedepo'o nnonhi'rãmi na.

*Zezusi hã da te ãsasõmrizé wasu'u, wedepo'o nnonhi'rãmi na
Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43; Zuwã 19.17-27*

³² 'Ri nõ'õmo nhiti te te oto Zezusi hã siwi wazere wamhã, aibã hã ma tã siwi tisã, Sima na ãsisi hã. Sireni na ãsa'ru nhisi hã. Te te siwi sãmri wamhã, ma tã tãma 'ru za'ra da'wapéi'wa norĩ hã, wedepo'o nnonhi'rãmi hã tinhisé te te tãma ãri da, Zezusi te te sisada ã'ãri hã.

³³ Tawamhã ma tã oto siwi ãwisi, Dodota na sa'a nhisi u, da te 're ãdanhimroi mono zéb u. Dodota hã wasimremezém na Da'rãihi na sa'a nhisi, te wasu'u.

³⁴ Tamomo te te siwi ãwisi wamhã, uwa 'ru 'rã wa'u ãsé hã ma tã aré tãma sõmri za'ra Zezusihi ma, wedewa'u ãsé na ãwazari ré hã, te te hã'rêne da. Tane nherê, te te téiwai wamhã, te te sima wẽ õ di, te te hã'rêne da, Zezusi hã.

³⁵ Tawamhã ma tã oto siwi sasõ, wedepo'o nnonhi'rãmi na. Te te siwi sasõmri pari, ma tã êtê zapotore ã'ui'ééré ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norĩ hã, Zezusihi uzazéb zõ. Taha zarina, ma tã sima ãma aipé.

³⁶ Taha pari, te oto ã'rata asimro, Zezusi hã te te dawĩ 'madã'ã za'ra da, hãiwai sa'o ré.

³⁷ Tawamhã Zezusihi 'rã nho'õmoi baba ma tô siwi sasõ, wedepo'o na rob'ui'ére hã, ïwasédé hã da te ãma ïhirizéb ui'ére ré hã. Æne ãma ïrob'ui'ére hã: “Æ hã Zezusi, zudezu norĩ nhib'apito.”

³⁸ Zezusihi me ma tô aibã norĩ hã dasiwi sasõmri zahuré ni, ïsiré dá'â zahuré da. Danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ, aibã norĩ hã. Te ãma aiwa'aba zahuré ïsimire niwĩ, duré ïsimi'e niwĩmhã.

³⁹ Ìwa'wai baba, da te nasi ïro'rahãri za'ra norĩ hã te nasi ãma tawa'ë za'ra ni, Zezusihi ãma. Nasi ãma da'rãsiwanarĩ za'ra sina, te nasi ãma wasété za'ra ni.

⁴⁰ Æma dawa'ë sina, te duré nasi ãne tãma nharĩ za'ra ni:

— Oro a hã asima roti za, 'ri 'rãihã hã sãmra da, 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé hã, duré apã 'ri da, si'ubdatõ bâdã hã ai'ãma si'utõrĩ õ ré. A hã tô sena 'Re ïhãimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. Wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we si'ra na, atã'ã tõ da. — Æne te nasi ãma dawa'ë za'ra sina 'mahãrã za'ra ni.

⁴¹ Sasedoti ïpire norĩ zama te duré nasi ãma tiwa'ë za'ra, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ zama, dama roti'wa norĩ zama. Æne te nasi ta norĩ hã ãma tiwa'ë za'ra:

⁴² — Oro õ hã Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito za. E niha hã bété, tinhimiromhõsi na te te 're da'anho'reptui mono nherë, 'rãwi sisõ'reptu waihu'u õ di bété oto. Æhãna wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, we te te si'ra pé, wa te wasina ï'umnhasi za'ra zéb da hã.

⁴³ Õ hã ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono hã te te sina 're umnhasi, ïsiré 'rãwi 're ïmorĩ u'âsi na. Ma tô duré dama 're siwasu'u, 'Re ïhãimana u'âsi mono 'ra na. Ma'ãpé Æhãna 'Re ïhãimana u'âsi mono te te sõ'reptu oto, wanho'a. — Æne te nasi ãma tiwa'ë za'ra, zudezu norĩ ma ïpire za'ra norĩ hã.

⁴⁴ Tawamhã danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã ma tô duré nasi dasiré ãma tiwa'ë zahuré, ïsiré dá'â zahuré da, da te dasiwi ïsasõmri zahuré hã.

Zezusihi dá'ázé wasu'u

Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49; Zuwã 19.28-30

⁴⁵ Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro.

⁴⁶ Tawamhã bãdã sipra wi, te Zezusi hã Timama hã sa'ëtë sina 'mahã:

— Eri, Eri, rema sabatani. Æne wamremezém na hã: “Ïnhib'apito, Ïnhib'apito, e marĩ da, ma tô oto ïrë.”

⁴⁷ Tawamhã ni'wam norĩ hã ï'rata ïsimasam norĩ hã Zezusihi hãrã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Õhõta Eriasihi zô te hã, te te we pawaptob da. — Æne te sima ãma romnomri za'ra.

⁴⁸ Tawamhã ni'wa hã ï'rata ïsimasam norĩ siré hã si'aba're na ma tô piza 're upsõzém ne hã 'mai'ã, uwa 'ru 'rã wa'u ïsé na te te tãma ãma di'i da, Zezusihi ma, ïwa'ãbã syry na. Tawamhã wedewaré 'rãsutu na ma tô ãma sapu'u, Zezusihi ma, te te wë da, te te upsõmri da.

⁴⁹ Tane nherë, ïsiré ïsimasam norĩ hã ma tô ãma sipa'uwati za'ra, ãne:

— A'ã pé, wanhimipari za'ra wa'aba a'ã, Eriasi we ïtëme morĩ õ'umnhasite, te te sõ'reptu da, dá'ã tõ da. — Æne te a'ã siwi ãma pa'uwati, te te tãma sõmri tõ da, te te ï'upsõmri da hã.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tihãrã 'rãihã na ãma sahu, ïrëme ma. Taha pari ma pë'ë hai'utõ.

⁵¹ Dã'ã wi, zazahã ïhãpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihã na hãihaipo'o aiwa, hãimo hawi pi'reba, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhorõwa ãma hã. Ti'a hã te duré sãsã'ã. Sãsã'ã wamhã, ëtë tõmo wawë hã ti'a 're ïsimi'wara mono zama ma tõmo sipo'o.

⁵²⁻⁵³ Taha wa, ma tô duré adã'ã 'ru hã si'ridawa za'ra. Si'ridawa za'ra wamhã, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhib'a'uwë norĩ hã aré 're ïdã'ã za'ra mono hã ma tô apã ahãiwa'utu ahã uptabi na, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã. Ta norĩ hã, Zezusi hã ab're hawi za hãiwa'utu

parimhã, te za ab're hawi wairé. Tawamhã Zeruzarẽ u te za asisi, 'ri nho'u ìwẽ uptabi u, dama sihãire' za'ra da. Tawamhã da'ahã uptabi na te za ãma tanhopré ni, tame.

⁵⁴ Tawamhã Zezusi te te dawí ì'madâ'â za'ra norí hã da'wapéi'wa norí hã, duré da'wapéi'wa norí wada'uri'wai me, ti'a ìsãsa ìwatobro hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, duré uburé ropipa ìwairébé mono te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô sa'ëté uptabi tipê'ëwara za'ra. Tawamhã ãne te sima nharí za'ra:

— Nare õ hã, 'Re ìhãimana u'âsi mono 'ra. — ãne ma tô ta norí hã ãma titob'uzu za'ra, da'wapéi'wa norí hã.

⁵⁵ Tawamhã pi'õ norí hã ahã na te 'madâ'â za'ra romhã na, Zezusi hã hãwi sa'o ré. Ta norí hã ma tô ìsiré 're nomro Darireza hawi, Zeruzarẽ u, te te siwi 're pawaptob za'ra mono da.

⁵⁶ Ta norí me, te Mariza Madarena hã dame za. Marizaha hãiba amo zama te dame za. Taha 'ra hã Ti'adu, Zuzé duré. Zebedehe mro zama te duré pi'õ norí me za.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ìsêrêzé wasu'u

Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56; Zuwã 19.38-42

⁵⁷ Tawamhã ma tô bâdã hã aipra pese oto. Taha wa, aibã ìsibro pe hã ma tô mo Piratuhu u, Zuzé na ìsisi hã. Ta hã Arimateza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ìsãmra mono. Ta hã Zezusihi nhimiroti si te te 're ì'madâ'â pese mono.

⁵⁸ Tawamhã, Piratuhu u oto morí wamhã, ma tô Zezusihi hãiba hã tiwi waptê, ab're 're, te te sêrê da. Tawamhã apito Piratu ma tô dama ti'ru, Zezusihi hãiba hã da te tãma 'ru da.

⁵⁹ Tawamhã Zuzé hã Zezusihi hãiba, ma tô ti'ã. Taha pari ma tô ubu, zazahã ìhãirã na.

⁶⁰ Te te hãiba ubu pari, ma oto tite ab're sirõmo wa tisê Zuzé hã, sa'a zahãpã da te aré tãma ì'ab're sirõmo wa. Taha pari ma tô êtê tõmo zapodo hã te te pizari, ab're te te ãma ìrê sitob da. Te te sito pari, te oto mo, õne haré.

⁶¹ Zuzé hã Zezusihi hãiba te te sêrê ré, te pi'õ norí hã ab're nho'õmoi baba aimasisi zahuré, Mariza Madarena norí hã duré Mariza ìhãiba amoi me. 'Rãwi te te ãma 'madâ'â zahuré da, te ì'rata aimasisi zahuré.

Da'wapéi'wa norí hã, ab're nhitobzé te te siwi ì'madâ'â za'ra zé wasu'u

⁶² Tawamhã oto ãma awê wamhã, sasedoti ìpire norí hã, duré parisezu norí hã ma tô Piratuhu nhorõwa u si'rã'õtõ, sabadu na romhuri zahãrizém na.

⁶³ Ìtême si'rã'õtõ wamhã, ãne te tãma nharí za'ra:

— Apito, õ hã ìsadawa nhipe hã zahadu 're morí ré, dama 're ìsiwasu'u mono zém na wa tô ãma wapo're pu'u za'ra ni, ãhãna hã. ãne te dama 're siwasu'u: “Bãdã si'ubdatõ ì'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãiwa'udu.” ãne dama 're ìsiwasu'u mono zé hã.

⁶⁴ Taha wa, áté ìsiré 're ìnomro mono norí hã te za apã siwi waze ìhãiba hã, pi'uriwi. Tawamhã áté sadawa nhipese na te za duré dama wasu'u za'ra, apã ab're hawi ìhãiwa'utu na hã. Zezusi hã 're morí ré, sadawa nhipese na te tô dama 're siwasu'u. Tane nherê, ìsiré 're ìnomro mono norí hã ãne na te te dama wasu'u za'ra wamhã, taha nhipai u te za duré dama sadawa hapese za'ra. Taha wa, te za dama ì'ru, sa'a zahãpã ab're nhitobzé hã da te ìrê dasiwi 'madâ'â pese da, si'ubdatõ bâdã, ãma ìsi'utõrízéb u hã, ìhãiba hã te te siwi wazere za'ra õ'umnhasite, pi'uriwi. — ãne ma tô parisezu norí hã tiwi rowaptêrê za'ra, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norí nhib'apito norí me.

⁶⁵ Tawamhã Piratu te asa tãma nharí za'ra:

— Tane tõ. Da'wapéi'wa norí hã wa za tô pisutu za'ra, asiré si'aba'rêi wa'aba da, ab're u. Mo oto ìtême ai'aba'rêi wa'aba pé, da'wapéi'wa norí ma, 'ru za'ra wa'aba da, ab're nhitobzé hã te te siwi 'madâ'â pese za'ra da, dawí. — ãne te ìtême tãma rob'ru za'ra, apito Piratu hã.

⁶⁶ Tawamhã ab're u te oto ai'aba'rê, da'wapéi'wa norí siré. Tawamhã êtê tõmo zapodo hã, ab're nhitobzé hã marí na ma tô siwi upto, sitop tete na ìrê sab da, da te dasiwi sa'rê

tõ da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô duré roti za'ra, ab're nhitobzéb 'rata simasab da, te te siwi 'madâ'â u'âsi za'ra da, sõtõ za'ra ãna.

28

ZeZusi ïhâiwa'utuzé wasu'u

Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwã 20.1-10

¹ Sabadu parimhã rowa'a wi, dumidu na ma tô Mariza Madarena norĩ hã sisaprõni zahuré Marizaha me, sa'a zahâpâ ab're u, ZeZusi da te ïsêrêzéb u.

² Tawamhã simiza'rese õ ré, ma tô ti'a hã ïré 're tiwara zahuré, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã ïtême wisi zahuré wamhã. Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô ab're nhitobzé hã sa'ré, êtê tõmo wawê hã. Te te sa'réi wamhã, ma tô ïsisiwi nhamra.

³ Tã si'ubuzi ne ïhâiba hã. ï'uza hã rã uptabi di.

⁴ Tawamhã ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô tipahi za'ra. Pahi uptabi za'ra wa, ma tô tirêrê'ê za'ra. Tawamhã ti'ai u ma tô tãma ana. Dadâ'â wa, darési ãna 're ïdanhimi'wara mono ne, ma tô rési ãna daba'wara.

⁵ Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô tãma nharĩ zahuré, pi'õ norĩ ma, ãne:

– ïma aipahi wa'aba tõ. ZeZusi hã da te dasiwi wĩrĩ wa, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ïsasõmri zô robzabui wa'aba da, te we ane wa'wa. Wa hã wa tô aiwaihu'u 'wa, we sô ïrobzabui wa'aba zém na hã.

⁶ Tane nherê, âme hâimana õ di. Te te sina ïrotizéb zarina ma tô hâiwa'udu. We ane wa'aba pé, ïnomrozé hã sabui wa'aba da.

⁷ Taha parip si, te za sa'êtê ane wa'wa, ïsiré 're ïnomro mono norĩ ma, wasu'u za'ra wa'aba da. ãne te za tãma ïwasu'u za'ra wa'wa: “Ma tô hâiwa'udu. Darireza u ma tô asõwa timorĩ za'ra wa'wa. Tamep si te za ïsabu za'ra wa'wa.” ãne na ïmreme na ãma aipo're simrami aba tõ. – ãne ma tô hâiwa âma romhuri'wa hã pi'õ norĩ ma waihu'u zahuré.

⁸ Taha wa, te sa'êtê oto asamro zahuré ab're hawi, pahi te. Pahi zahuré nherê, tãma rowê zahuré di, pi'õ norĩ ma hã. ZeZusihi siré 're ïwanomro mono norĩ ma, te te rowasu'u zahuré da, te asamro zahuré.

⁹ Sisamroi ré, ma tô ZeZusi hã sõpêtê zahuré, pi'õ norĩ hã. Simiza'rese ãna sisamroi ré, ma sõpêtê zahuré. Tawamhã ZeZusi hã ma tô sawi zahuré, ãne:

– Rowê na 're aihâimana aba mono. – ãne te sawi zahuré, ZeZusi hã.

Tawamhã pi'õ norĩ hã ma tô oto 'rãwi ïtême aima'wara zahuré. Tinhib'rata na te te para zawi zahuré sina, ma tô ãma tiwata zahuré, tãma pire zahuré wa.

¹⁰ Tawamhã ZeZusi te tãma nharĩ zahuré:

– Aipahi wa'aba tõ. Mo oto ane wa'aba, ïsisânawã norĩ ma, ïwasu'u wa'aba da, Darireza u ïzarina ãma si'aba'ré da. Tamep si te za ïzabu za'ra.

Ab're 'madâ'â'wa norĩ, ZeZusihi zô ab're baba wa, 'ri tême oto ïsi'aba'rézé wasu'u

¹¹ Tawamhã Mariza Madarena norĩ hã zahadu neb zahuré ré, ma tô ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ni'wam norĩ hã ai'aba'ré, Zeruzarê u. Zahadu te duré ni'wam norĩ hã asimro, ab're 'rata. Tawamhã Zeruzarê u ïsi'aba'ré norĩ hã, sasedoti ïpire norĩ ma, ma tô rowasu'u za'ra, uburé ïromhâimana mono zém na hã.

¹² Tawamhã sasedoti ïpire norĩ hã ma tô duré si'rã'õtõ, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ me, te te sima ãma roti za'ra da. Tawamhã ma tô rob'uiprazé hã sa'êtê na tãma sõmri za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, ab're 'madâ'â'wa norĩ ma, dama 're sadawa nhipese za'ra mono da, ZeZusihi wasu'u na.

¹³ Te te tãma sõmri za'ra sina, te ãne nasi tãma nharĩ za'ra:

– ãne te za dama ïrowasu'u za'ra wa'wa, ZeZusihi hâiba na hã: “ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã barana ma we sô aihutu. Wanhotõ ré ma tô siwi waze.” ãne te za dama ïrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁴ Tawamhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma danhib'apito hã ãne hã te te wapari wamhã, wa za tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba ni, asada sahi za'ra wa'aba tã da, marĩ ã'upa za'ra wa'aba õ na hã, niha te te aima rob'manharĩ za'ra wa'aba tã da. — ãne ma tã tãma roti za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ma tã rob'uiprazé hã waibu, da'wapéi'wa norĩ hã. Te te sima waibui wamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ, te te tãma ãroti za'ra zéb zarina, ma tã 'manharĩ za'ra, ãreme hã. ãne ma tã Zezusihi hãiba na rowasu'u zadawa nhipe hã te te ropé, zudezu norĩ nhipti'ai 'remhã. Ta hawim haré te zahadu rowasu'u zadawa nhipe hã 're hãimana, Zezusihi hãiba na hã.

Zezusi hã tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, ãsihã'rézé wasu'u

Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8

¹⁶ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tã ai'aba're ni Darireza u, 11 na wahãiba za'ra hã. Ètẽ 'rãihã u wa ai'aba're ni, Zezusi te te wama ãpisutu za'ra zéb u.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã wa te wasiwi sãmri wamhã, wa tã ãma wawata za'ra ni. Tane nherẽ, nima norĩ hã wa tã wawã za'ra ni, õ hã õ newa.

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tã 'rãwi watẽme timorĩ za'ra oto. Ma tã wama nharĩ za'ra, ãne:

— ãmama hã ma tã ãma pisutu, ãsadawa para dama ãpire na 're ãhãimana mono da, ti'ai ãma, hãiwa ãma zama.

¹⁹ Taha wa, te za 're ãropéi wa'aba mo a'uwẽ mono bâ, dama 're ãzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, a'uwẽ mono bâ da te 're ãzaze za'ra mono da, taha zarina ãnhimiroti 'madâ'â'wa 're dahãimana za'ra mono da oto. Da te 're ãzaze za'ra mono sidãpãsi, te za ã dawabzuri hã dama 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, ãmama nhisi na, duré ãnhisi na, duré ãmama pẽ'ẽzani nhisi na, ta norĩ zadawa para.

²⁰ Te za duré dama 're ãroti za'ra wa'aba mo, uburé te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãnhimiroti si da te 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono da. Õne u'âsi, wa za asiré 're ãmorĩ u'âsi za'ra wa'wa, ro ãsi'utõrĩzéb u hã. ãne na aipo're si'ãri za'ra wa'aba õ di za. — ãne ma tã Zezusi hã wama siwaihu'u za'ra sisa'u, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

Marcusi

Zezu Cristuhu wasu'uwê na Marcusi te te ãma ĩrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ na rob'ui'éré'wa nhisi hã Zuwã Marcusi na, ĩsisi hã. Zezusihi zazei'wa, ta hã. Tane nherê, 12 na ĩhâiba norĩ siré 're morĩ ò di, Zezusi te te sima ĩpisutu norĩ siré hã.

Marcusi hã tinhimi'ui'éré na hã te te rowasu'u za'ětê ò di, Zezusihi nhimirowasu'u mono zém na hã. Te te 're ĩda'apawapto mono zém na si ma tô rowasu'u za'ětê. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hã ĩsimizawi pese na dama romhuri'wa na hã. Marcusi 10.45 ãma hã ma tô ãne na wama waihu'u za'ra. Zezusi hã ĩmreme pire na ma tô duré Marcusi hã wama rowasu'u za'ra, te te dama 're ĩrowahutu mono na hã, duré wa'uburé te te dama 're ĩ'anhamra mono na zama, duré dawasédé hã te te dama 're ĩ'apari mono na zama. Ā ĩbaihâ na ma tô Zezusi hã dama 're siwasu'u, tidâ'ázéb zarina dawasété hawi, za te te 're ĩda'awaibui mono na hã.

Zuwã Batitaha wasu'u

Mateusi 3.1-12; Rucasi 3.1-20; Zuwã 1.19-28

¹⁻³ Āhãna ĩsãna'rata hawi, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristuhu wasu'uwê na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u na. Romhâ ré, ma tô ãma rob'ui'éré siro, Iza'iza hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ti'ra ma, te te ĩwaihu'uzém na ma tô ãma rob'ui'éré, ãne:

“Wa hã wa za satō ĩzadawa wasu'u'wa hã, aiwana, te te asô ropese mono da. Āne te za te te dama 're rob'mahârâ, mreme 'rãihâ sina, a'ubuni wi:

Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi:

Bâdâdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Īmana 'rãmi bâdâdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.”

Āne ma tô Iza'iza hã ãma rob'ui'éré, romhâ ré.

⁴ Tawamhã Iza'iza te te dama ĩrob'ui'éré zarina, te oto Zuwã Batita hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, a'ubuni wi. Āne te oto te te dama 're roti:

— Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, marĩ 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. — Āne ma tô te te dama 're roti, Zuwã Batita hã.

⁵ Da'ahâ uptabi na te ĩtême 're dasito, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi. Zeruzarê na 'ri nho'ômo nhisi hawib zama, te ĩtême 're dasito. Tawamhã dasisô'a dawasété na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, ma tô â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ Zuwã hã, Zodã pa na â nhisi ãma.

⁶ Zuwã hã awaru ba'ômore zéré 'manharĩ na te 're si'uza. Duré romhã 'manharĩ hãiwaré na te ãma 're si'usisi. 'Riti na si, te 're sa. Ropĩni na zama te duré 're sa.

⁷ Āne te te oto dama 're rowasu'u:

— Īza'u si te za ĩma ĩpire uptabi hã wei wi. Īma pire uptabi wa, ĩpara'uza wasisizé, te tãma wasihu waihu'u ò di za.

⁸ Wa hã wa tô â uptabi na si te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharĩ aba mono wamhã. Tanei ò di za oto. Īma ĩpire hã wei wisi wapsi, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ězani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da. Wê uptabi di, ĩpê'ězani hã. — Āne ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're wasu'u.

Zezusi hã â dawabzuri te te ĩ'manharĩzé wasu'u

Mateusi 3.13-17; Rucasi 3.21-22

⁹ Tawamhã ãne te te dama 're wasu'u mono ré, ma tô Zezusi hã ãtẽme wi, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi hawi. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã. ãtẽme wisi wamhã, ma â dawabzuri hã Zezusihi ma 'manha, Zodã pa na â nhisi ãma.

¹⁰ Tawamhã â hawi watobro wi, ma hãiwa hã aipo'o. Hãiwa hawi, ma we 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ãtẽme si'ra, utu'u ne. Ma tô sina 'madã, Zezusi hã.

¹¹ Tawamhã hãiwa hawi, te we 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Zezusihi ma tinha:

— A hã ã'ra. ãma asawi uptabi di. Aima ãto za'etẽ uptabi di. — ãne te we tãma tinha, ãmama hã.

*Wa'uburé hã Zezusi te te ãwada'urizé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Rucasi 4.1-13*

¹² Tawamhã Zezusi hã â dawabzuri te te 'manharĩ pari, te oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã satõ, a'ubuni u sãmra da. Taha wa, te oto mo.

¹³ Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, bådã hã ahã na ma ãma si'utõrĩ, 40 na. Tame sãmra ré, Satanasi hã te aré nasi wada'u, ãsimiroti na te te saze da. A'ubuni ãma abaze zahi hã te 're hãimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ hã hãiwa hawimhã, te we siwi 'madã'ã pese.

*Zezusi hã romhuri na te te ããna'ratazé wasu'u
Mateusi 4.12-22; Rucasi 4.14-15; 5.1-11*

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Zuwã Batita hã dazazéb 're, da te dasiwi sêrẽ pari, te Zezusi hã mo. Tawamhã rowasu'u wẽ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãsõmri na, te Zezusi hã te te dama 're rowasu'u oto.

¹⁵ ãne te tinha:

— ãhãna bådã hã ma tô oto ãwa waptãrã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb da hã. Ma'ãpé aiwaseté wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono niwĩ, ãwasu'uwẽ hã 're saze za'ra wa'aba mono da. — ãne ma tô te te dama 're rowasu'u, Zezusi hã.

¹⁶ Tawamhã â zaihã u ma tô wi, Zezusi hã, Darireza na ãsõ'u nhisi u hã. Wisi wamhã, â zababa 're morĩ ré, ma tô tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã sõpõtẽ zahuré. Ta norĩ hã Sima Pedru na ãsisi hã ãsisãnwãi me, ãdéréhé me. Tepe zõ, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré.

¹⁷ Tawamhã ãne te Zezusi hã 'mahãrã zahuré:

— We ane wa'aba, ãsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ãsisanho wa'aba da, ãma 're ãda'awaibui wa'aba mono zém na da hã. — ãne ma tô tãma waihu'u zahuré.

¹⁸ Tawamhã õne haré ma tãma marẽme zahuré, abazipara ma. Zezusihi siré te oto tineb zahuré.

¹⁹ Tawamhã syry na sina pahã wi, ma duré 'madã'ã zahuré, Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Abazipara sisinarĩ hã te te ãma a'rã'õtõ zahuré apã, uba're wa.

²⁰ Tawamhã Zezusi te duré sõ tihãrã zahuré, ãsiré neb zahuré da. Tawamhã õne haré timama hã ma rẽme zahuré, tãma ãromhuri'wa norĩ zama, uba're 're ãsi'ubumro norĩ hã, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

*Zezusi hã aibã ma, wa'uburé te te ããmrazé wasu'u
Rucasi 4.31-37*

²¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Tawamhã sabadu na wa, ma awa'awi ãzé Zezusi hã, zudezu norĩ te rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da, tô romhuri zahãrizém na hã.

²² 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ nhimirowasu'u nei õ di, Zezusi te te dama ãrowahutu mono zé hã. Simirowahutu pire na te dama rowahutu. Simirowasu'u wẽ wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

²³ Tawamhã te te dama rowasu'u ré, ma we aibã hã ãzé, rowahutuzéb u, wa'uburé ré 're ãmorĩ hã. Sébré wi, te sa'etẽ 'mahã:

²⁴ — Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zô te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hã ĩma aiwaihu'u pese di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, we te te asatõrĩ na hã. Aiwe uptabi di, a hã. — ãne te 'mahâ.

²⁵ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, wa'uburé ma:

— Tô'ã, we ĩma nharĩ tõ. Mo oto aibâ hawi aiwatobro.

²⁶ Tawamhã sisa'u te sa'êtê hâiba wasutu, wa'uburé hã. Tawamhã sadari sina, ma aibâ hawi watobro.

²⁷ Tawamhã ma ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Râwi te ãma dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— Ô hã, e niha. Wama ĩsa'rese õ na, te wama rowahutu. Wa'uburé norĩ ma, te te rob'rui wamhã, ma tô wapari za'ra, ĩmreme hã. — ãne te dasima ãma romnhoré za'ra ni.

²⁸ Taha wa, Zezusihi wasu'u hã ma tô waptu na ropé, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 're, daro mono bâ.

Sima Pedruhu maprewa, Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 8.14-15; Rucasi 4.38-39

²⁹ Taha pari, ma tô Zezusi norĩ hã rowahutuzém hawi wairé, Sima Pedru norĩ nhorõwa u si'aba're da. Tisiséme me, Ádéréhé me, te siré 're simasisi zahuré, Sima Pedru norĩ hã. Ta norĩ hã, Ti'adu norĩ me, Zuwã norĩ me, ma asisi 'ri para u, Zezusihi siré.

³⁰ Tame te Simahã maprewa hã hâzé ré nomro, wa'ro na. Tawamhã sisisi wi, te Zezusihi ma 'mahârâ za'ra, hâzé na ĩnomro na.

³¹ Taha wa, te oto ĩtême mo, ĩnomrozéb u. Tawamhã ma pa'â, wahutu da. Taha wa, ma awa'awi tiwahâ. Tawamhã ma tô tãma api za'ra Zezusi norĩ ma, saihuri da.

Zezusi hã Darireza ãma te te 're ĩda'apawapto mono zém na rowasu'u

Mateusi 8.16-17; Rucasi 4.40-41

³² Tawamhã bådâ sébrézéb u, ma tô ĩtême tasi'ãwisi za'ra ni, Zezusihi u, dahâzé mono bâ. Wa'uburé ré 're ĩdanomro mono norĩ zama, ma ĩtême ãwisi za'ra ni.

³³ Uburé 'ri ahâ 're, 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ma ĩtême tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho're uwaibaba.

³⁴ Tawamhã dahâzé mono bâ, ma da'apese, da'ahâ na. Duré timreme na ma wa'uburé norĩ hã dama anhamra, ahâ na. Wa'uburé norĩ hã ma tô waihu'u za'ra Zezusi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, Zezusi ma tô wa'uburé norĩ hã sadawa uwati za'ra, te te dama rowasu'u za'ra tõ da.

³⁵ Tawamhã robza'rã ré, ma wahudu Zezusi hã, 'ri nhiti morĩ da, a'ubuni u. Tame te a'â tihâiba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme da.

³⁶ Tawamhã Sima Pedru norĩ hã te Zezusihi zô sõpré ropâ, tisiré norĩ me hã, te te siwi sõpêtê da.

³⁷ Tawamhã te te siwi sõpêtê wamhã, te tãma rowasu'u za'ra:

— Aihĩni te asô tanhopré ni.

³⁸ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Oto wasi'aba'rei wa'aba, 'râwi 'ri wa'õtõ 're, 're ĩdahâimana za'ra mono u, tamomo zama te ĩwasu'uwê na da'apo're pu'u mono da. Taha da, wa wei mo. — ãne ma Zezusi hã tãma siwaihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã daro mono bâ te 're mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma, ĩwasu'uwê hã te te dama 're wasu'u mono da, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. Wa'uburé hã te te duré dama 're anhamra.

Aibâ ĩ'wa're ré hã, Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Rucasi 5.12-16

⁴⁰ Tawamhã aibâ hã ma ĩtême wi, ĩ'wa're ré hã. Hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara, te te tãma nharĩ da, ãne:

— ĩma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Taha wa, asima ĩwê wamhã, te za ĩpe. — ãne te Zezusihi ma si'ru, te te pese da.

⁴¹ Tawamhã Zezusi hã ãma pẽ'êzé wa, ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, ãne te tãma tinha:

— Tane tô. Wa tô ãsima aiwẽ, te aipese da. Tãibã oto aihâzé hã. — ãne ma Zezusi hã tãma waihu'u asa.

⁴² Tawamhã awa'awi ma ã'wa're hã tãma apa. Ma tô tihãiba wẽ oto.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tã da. ãne te tãma tinha:

— ãwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ãwasu'u õ di za, te aipesezém na. Sasedoti u si te za aimo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wai u si, aihãiba wẽ zõ te te aihãiba 'madã'ã da. Taha parip si, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te za asõpru, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te ãma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — ãne ma tô aibã hã satõ, Zezusi hã.

⁴⁵ Tazahã aibã hã rowasu'u wẽ na ma tô ãma ropé. Taha wa, sõ'awi 'ri ahã u hã datême 're ne waihu'u mono õ di, Zezusi hã. Taha wa, a'ubuni wi te a'ã 're hãimana, danhiti. Tame 're hãimana mono ré, te ãtême 're dasihutu, daro mono bã, da te 're sabu za'ra mono da.

2

Zezusi hã aibã ãhi'rẽ te te ãpesezẽ wasu'u

Mateusi 9.1-8; Rucasi 5.17-26

¹ Syry na ãma ronomro parip si, ma Zezusi norĩ hã apã aihutu, Capana'u na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã awa'awi ma ãwasu'u hã ropé, 'ri para ãma oto ãhãimana na hã, Zezusi hã.

² Tawamhã da'ahã na ma ãtême dasito. Da'ahã na ãtême dasito mono wamhã, 'ri 're wa'wa ãma hã da'masisi di, 'ridawa ãma zama.

³ Tawamhã Zezusi hã rowasu'u wẽ na te te dama rowasu'u ré, aibã norĩ hã ma tô ãhi'rẽ hã ãtême siwi ãwisi, ãsimiwaptã wa. Aibã norĩ hã maparane si'uiwa na ãhãiba za'ra hã.

⁴ Tazahã da'ahã wamhã, te te siwi 'mazébrẽ waihu'u õ di, Zezusihi u hã. Taha wa, sipapara 'ri nhisi hawi, ma tô siwi 'ri 're pu'u za'ra sada, Zezusihi uwaibaba te te siwi hiri da. Tawamhã ma tô ãma siwi si'ra, ãsa'warizéb ré, ãhi'rẽ hã.

⁵ Aibã norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi ãma umnhasi, ãsiwadi hã za te te ãpesezém na. Zezusi hã ma tô tiwi waihu'u za'ra, sina ãsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te ãhi'rẽ ma tinha:

— ãsiwadi, aiwasédé hã 're ã'ab'manharĩ wasété mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto. — ãne ma tô tãma waihu'u, ãhi'rẽ ma.

⁶ Tame aibã norĩ hã te dame asimro, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã.

⁷ Ta norĩ hã te 'rãwi sima ãma rosa'rata za'ra, ãne:

— E niha te aibã ma tinha bété, õ hã, ãmorĩ'õ ma. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wẽ õ di, aibã ma, te te ãnharizé hã. Dawasédé hã da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're aparĩ waihu'u mono õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ã'aparĩ mono zé hã. — ãne te Zezusihi ãma sima rosa'rata za'ra, rowahutu'wa norĩ hã.

⁸ Tawamhã 'rãwi te te sima ãma ãrosa'rata za'ra zém na, ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, te ãne ã'ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa.

⁹ Wa hã dawasédé hã te dama 're ã'aparĩ waihu'u pese mono na, e niha te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba da. ãhi'rẽ ma, wa tô tinha: “Aiwásédé hã 're ã'ab'manharĩ wasété mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto.” ãne hã ãmreme si wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di tô. ã hã ãmorĩ'õ hã wahutu da, duré tiza'warizé hã te te sima ãri da, oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãwaihu'u pese na sena na ãwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za oto.

¹⁰ Ti'ai âma dasiré ãpodo hã ãma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ã'apari mono da hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa para. ãne na asiwi ãwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ãhi'rê ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ãhi'rê ma, te tinha oto:

¹¹ – Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé âri, asõrõwa u aimorã da oto.

¹² Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, aibã hã. Tiza'warizé, ma tô ti'ã. Rob u, ma tô ãré watobro, danho'a. Taha wa, uburé, ma âma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma, te duré ãma tawata za'ra ni. ãne ma tô dasima rowasu'u za'ra ni:

– ãne hã niwa wa te ã'madã'ã za'ra õ. – ãne ma tô dasima rowasu'u za'ra ni.

Réwihî wasu'u

Mateusi 9.9-13; Rucasi 5.27-32

¹³ Tawamhã Darireza ãma ãsõ'u zapoto u, te apã mo Zezusi hã. Da'ahã na ma tô ãtême 're danomro. Tawamhã dasihutu sidãpãsi te nasi dama rowahutu, rowasu'u wê na.

¹⁴ Tawamhã morã ré, ma tô aibã tisã, danhib'apito ma, dawî rob'uiprazé ubumroi'wa hã, Réwi na ãsisi hã, Apezuhu 'ra hã. Tinhimiromhurizéb ãma te nhamra, rob'uiprazé te te dawî 're ã'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te 'mahã:

– We aiwahutu, ãsiré 're aimorã da oto. – ãne te 'mahã. Tawamhã awa'awi ma wahudu Réwi hã, ãsiré oto 're morã da.

¹⁵ Tawamhã syry na ãma ronomro wamhã, Zezusi hã te tisa, Réwihî nhorõwa ãma. ãsiré 're ãnomro mono norã zama, te ãsiré tisaihu. Da'ahã na duré ãsarina ãdasi'aba'rê hã te duré ãsiré tasaihuri ni. Ta norã hã rob'uiprazé ubumroi'wa, duré parisezu norã nhimiroti zarina 're ãhâimana za'ra mono õ.

¹⁶ Tawamhã ta norã me sai ma, sãmra ré, ma tô Zezusi hã 'madã'ã za'ra, dama rowahutu'wa norã hã, parisezu norã hã. Ta norã hã Zezusihi siré 're ãnomro mono norã ma, te nharã za'ra:

– E niha bã, te bété rob'uiprazé ubumroi'wa norã siré tisa, dawasété na 're ãdahâimana za'ra mono norã siré zama.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã ãne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tãma nharã za'ra, ãne:

– Hãzé ãna 're ãnomro mono norã zõ, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. ãhãzé ré norã zõ si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da. Tane duré wa hã. Dawê na 're ãdanomro mono norã zõ, ãsitême 're ãhãrã mono da, we ãmorã õ di. Dawasété na 're ãdanomro mono norã zõ si, 're ãhãrã mono da, wa wei mo. – ãne ma tô dawede'wa na tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

Bãtã na dasai ãna, ãdahâimana za'ra zé wasu'u

Mateusi 9.14-17; Rucasi 5.33-39

¹⁸ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ãnomro mono norã hã, duré parisezu norã hã, ã bãtã na te saihuri ãna tihâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. Taha wa, ni'wam norã hã te Zezusihi ma, nharã za'ra:

– Zuwãhã siré 're ãnomro mono norã hã, duré parisezu norã hã, ã bãtã na saihuri ãna te tihâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. E marã wa, asiré 're ãnomro mono norã hã, saihuri ãna ã bãtã na hâimana za'ra õ di bété, tãma mreme zusi da.

¹⁹ Tawamhã Zezusi, ma tô asa tãma waihu'u za'ra:

– Aibã hã ãmrozéb u, sõ ãhãrã za'ra norã hã sihutu wamhã, e saihuri ãna, te za tihâimana za'ra. Mare di. Saihuri ãna hâimana za'ra õ di za. Aibã ãmro da hã ã'rata sãmra za'ra ré, te za tô ãsiré tisa hã tihu, to sina.

²⁰ Niwapsi te za bãdã hã ãwa waptãrã, aibã ãmro da hã ãsiwadi norã wa'wa hawi, da te tiwi ã'ãri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei'õ na. – ãne sõ'awib õ nherê, ma tô aibã ãmrozé wasu'u na, sina ãma simiré'é, Zezusi hã.

²¹ Tawamhã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Da'uza hã 'ratare hã, e te za ãhã wẽ na ãma hãiwã'aba ni, ãhã nhĩhãri tẽm na. Mare di. ãne wãmhã, te za dawĩ 're hãzahutu za'ra. Tawãmhã ãhã'rada hã te za sina hãta. Te za oto dawĩ hãihãtari za'ẽtẽ.

²² Durẽ e romhã 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãĩ wa'u ãsẽ hã da te 're sẽ, wa'ui ware õ rẽ. Mare di. Wa'ui ware õ rẽ, da te 're sẽme mono wãmhã, oto wa'ui ware wãmhã, te za romhã 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawãmhã uwa 'rãĩ wa'u ãsẽ hã te za asa'wa. Romhã 'manharĩ hã te za durẽ hãihãiwãma. ãtẽp si'uiwa na si, te za da te 're sẽ, rob'rãĩ wa'u tẽ hã. — ãne sõ'awib õ nherẽ, ma tũ tinhimiroti tẽm na tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Romhuri zahãrizẽm na roti wasu'u
Mateusi 12.1-8; Rucasi 6.1-5

²³ Tawãmhã romhuri zahãrizẽm na, ma tũ buru nho wa'wai baba ro'rahãri za'ra Zezusi norĩ hã, sabadu na. ãsirẽ 're ãnomro mono norĩ hã ma tũ te te sima 'rãnhinarĩ za'ra, te te huri mono da.

²⁴ Tawãmhã parisezu norĩ hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— E niha, romhuri zahãrizẽm na nherẽ, te te sima 'rãnhinarĩ za'ra, asirẽ 're ãnomro mono norĩ hã, wahi'rata norĩ hã romhuri zahãrizẽm na te te dawĩ 're sawi za'ra mono nherẽ.

²⁵ Tawãmhã Zezusi ma asa tãma waihu'u za'ra:

— E apito Dawihĩ wasu'u na rob'ui'ẽrẽ hã 're sõrẽ za'ra wa'aba mono ã bã, te te ãrob'manharĩzẽm na, ãsirẽ norĩ me, mra te te simroi wãmhã.

²⁶ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zẽb u, ma tũ ãzẽ, apito Dawi hã. Abi'ata hã 're hãimana mono rẽ, ma tũ ãzẽ. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ãpire uptabi, Abi'ata hã, sasedoti ãpire uptabi hã. Tawãmhã sãbrẽ wãmhã, ma tũ 'mai'rẽ ã'u'ẽne hã, Dawi hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, arẽ da te ãsa'ra za'ra hã. Durẽ tisirẽ norĩ ma, ma tũ tãma a za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tũ arẽ pisutu, da'ãma romhuri'wa norĩ si, ã'u'ẽne hã te te 're ãhuri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tũ 'mai'rẽne za'ra, Dawi norĩ hã. — ãne ma tũ tãma hãimanazẽb 'rãzarõtõ za'ra Zezusi hã, parisezu norĩ ma.

²⁷⁻²⁸ Tawãmhã ãne ma tũ Zezusi hã tãma 'rãsutu za'ra, timreme na:

— Wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu, dasirẽ ãpoto da, ti'ai ãma. Taha wa, dama ãpire di, sabadu na roti hã te dama 're ã'apisutu mono zẽb da hã. — ãne ma tũ tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

3

Aibã ãsimizu prã hã, romhuri zahãrizẽm na Zezusi te te ãpesezẽ wasu'u
Mateusi 12.9-14; Rucasi 6.6-11

¹ Tawãmhã zudezu norĩ te, rowahutuzẽb u, ma durẽ ãzẽ Zezusi hã. Tame te aibã hã dame nhamra, ãsimizu'rã' re hã.

² Tame te ni'wãm norĩ hã Zezusi hã siwi 'madã, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizẽm na, aibã hã te te pese zõ. E marĩ da. Sabadu na te te pese wa, te te siwi wẽ'õ da, romhuri zahãrizẽm na roti, te te ã'madã'ã õ na.

³ Tawãmhã Zezusi hã te aibã 'mahã:

— We aimorĩ ãwa.

⁴ Te durẽ da'ab'mahã:

— E niha romhuri zahãrizẽm na roti hã. E marĩ, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra, romhuri zahãrizẽm na, sabadu na hã. E ãwẽ na, wa za wa te 're dapawaptob za'ra. E ãwasẽtẽ si, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra. E romhuri zahãrizẽm na, wa za wa te 're danho'reptu za'ra. E bãtã na, wa te 're danho'reptu za'ra mono ãna, wa za tarẽ wa te 're da'madã'ã za'ra. — ãne te da'a'mahã.

Tawãmhã ni'wa hã asa te te ãma sada'ãbã õ di, Zezusi te te ãsadanharĩ za'ra zẽm na hã.

⁵ Tawãmhã Zezusi te da'ab'madã. Te te ãma ãrosa'rata norĩ ãma hã, toi õ di. Simirosa'rata wasẽtẽ nhĩptete za'ra wa, ta norĩ ãma pẽ'ẽzẽ za'ra di. Tawãmhã ãsimizu'rã' re ma, te tinha:

— Ma'ãpẽ, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibã hã. Taha wa, ma tô tinhimizu pese.

⁶ Te te pese pari, ma awa'awi wairé, parisezu norĩ hã. Tawamhã Erodihĩ niwĩ 're ãhãmãna za'ra mono norĩ me, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi te te sima hãiba za'ré za'ra da.

Zezusi hã te te ãda'apesezé wasu'u

⁷⁻⁸ Tawamhã Zezusi norĩ hã te ai'aba'ré, Darireza na ãsõ'u nhisi u. Da'ahã uptabi na te ãsarina ai'aba'ré ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zeruzarẽ hawimhã, duré Idumeza hawimhã, duré Zodã pa zara hawimhã, duré Tiru hawimhã, duré Sido hawimhã. Zezusihi wasu'u hã ma tô wapari za'ra ni aré, te te 're ãda'apawapto mono zé wasu'u na hã. Taha wa, ma tô ãtẽme dasito, daro mono bã.

⁹⁻¹⁰ Uburé ãhãzé ré norĩ hã te ãtẽme 're sisãmra, te te siwi upi da, tinhib'rata na. Taha wa, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, te 'ru za'ra, uba're hã te te 'ma'ãri za'ra da dawĩ, ãwap sébré da, da te dasiwi hãiba wati tõ da.

¹¹ Wa'uburé te te 're ãda'awamnarĩ mono norĩ hã, Zezusi te te 're 'madãã za'ra mono wamhã, hi'rãtitõ te ãpapara 're sina. Te duré siwi 'mahã, sa'ëtẽ:

— A hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono 'ra.

¹² Taha wa, wa'uburé norĩ hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono 'ra na te te dama sisi tõ za'ra da, te sina sadawa uwati za'ra, Zezusi hã.

Aibã 12 na ãhãiba za'ra hã, Zezusi te te ãpisutu za'ra zé wasu'u

Mateusi 10.1-4; Rucasi 6.12-16

¹³ Tawamhã ëtẽ 'rãihã na, ma tô sai'u Zezusi hã. Tame te te sima ãwëzëb uwaibaba, te sitẽme sô tihãrã za'ra, aibã norĩ zõ. Sitẽme sô hãrã za'ra wa, ma tô ãtẽme aihutu 'rãwi.

¹⁴ Tawamhã 12 na ãhãiba za'ra hã ma tô pisutu za'ra, ãsiré a'ã 're hãmãna za'ra mono da, nimahã na te te datẽme satõrĩ za'ra da, za te te 're ãda'anho'reptui mono zé wasu'u na, ãsõwa te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ãsadawa para. Tizadawa wasu'u'wa na ma tô sisi za'ra oto.

¹⁵ Ma tô duré pisutu za'ra, ãwaihu'u pese zarina, wa'uburé norĩ te te dama 're sãmra za'ra mono da.

¹⁶⁻¹⁷ Aibã norĩ hã, 12 na ãhãiba hã ãne ãsisi za'ra hã: Sima hã Pedru na, ma tô sisi té, Zezusi hã. ãsiré norĩ hã ãne ãsisi za'ra hã: Ti'adu, duré Zuwã, Zebedehe 'ra norĩ hã. Bu'anezi na, ma tô sisi téb zahuré, Ti'adu norĩ hã Zezusi hã. Bu'anezi na, ãsisi hã, tãirãrã te wasu'u, ãsisi té hã.

¹⁸⁻¹⁹ Duré ãsiré norĩ hã ãne ãsisi za'ra hã: ãdéré, duré Piripi, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Tome, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Tadezu, duré Sima, Zeroti norĩ niwĩ aré 're ãhãmãna mono hã, duré Zudasi Icarizoti, si'uihã na Zezusihi hãiba nhomri'wa da hã dama. ãne ãsisi za'ra hã.

Bezebuhu wasu'u

Mateusi 12.22-32; Rucasi 11.14-23; 12.10

²⁰ Tawamhã Zezusi hã 'ri tẽme oto morĩ wamhã, da'ahã na ma duré ãtẽme dasito. ãtẽme dasito mono wa, Zezusi norĩ hã saihuri waihu'u õ di.

²¹ Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari za'ra wa, ma tô sô ai'aba'ré, ãsisãnawã norĩ hã. Ma tô ni'wam norĩ hã ãrã siwamnarĩ na Zezusihi ãma romnomri za'ra. Taha wab zama, te sô ai'aba'ré, Zezusihi zõ, ãsisãnawã norĩ hã.

²² 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã, Zeruzarẽ hawi datẽme ãsihutu norĩ hã, ãne te taré sima rowasu'u za'ra, Zezusihi hãiba na:

— Õ hã Bezebuhu zadawa para te 're mo, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã romhõsi na te te 're pawapto, wa'uburé te te dama 're anhamra mono da.

— ãne te taré 'rãwi sima rowasu'u za'ra Zezusihi hãiba na, zudezu norĩ ma, rowahutu'wa norĩ hã.

23-26 Tawamhã Zezusi te sima sô tihârâ za'ra, rowahutu'wa norĩ zô, marĩ hã te te tãma waihu'u za'ra da, romnhimiré'é na. Tawamhã ãtẽme simasa wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra:

— E niha te za Satanasi hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te dama 're sãmra. Te te dama 're ãsãmra mono da hã, mare di. ãne wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'rãwim nherẽ, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nherẽ, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'rãwim nherẽ. Tane duré Satanasihi nhib'a'uwẽ norĩ hã 'rãwi sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Tãibã aré ãsib'a'uwẽ norĩ hã. Taha wa, Satanasi hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te dama 're ãsãmra mono da hã, mare di.

27 — ãne wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba da. Ni'wa hã aibã ãsiptete nhorõwa u, sébré wamhã, ãsibro hã te te tiwi ubumro da, te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, te te sima pawasisi õ ré hã. Te za a'ã sima pawasisi. Taha parip si, te za ãsibro hã tiwi ubumro, 'ri 're ãromnhimi'wara mono hã, aibã ãsiptete wi. — ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

28 Ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, duré 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ãma, da te ãma 're wasété za'ra mono nherẽ, dawasété na tãma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, dawasédé hã tãma waihu'u pese di, te te dama 're ãapari mono zéb da hã, te te oto da'ãma 're ab'madã'ã tõ mono da.

29-30 Tane nherẽ, ãpẽ'ẽzani hã wẽ nherẽ, ãsimiromhuri na da te 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za. Te za te te da'ãma 're ab'madã'ã u'ãsi, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono hã. — ãne Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma, taré te te sima rowasu'u za'ra wa, wa'uburé zadawa para, 're ãmorĩ na. ãne wẽ'õ te, ma tã ãne tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusihi na wasu'u, ãsisãnawã norĩ wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Rucasi 8.19-21

31 Tawamhã Zezusihi no norĩ hã ma tã ãtẽme aihutu, tina me. Rowi simasab ré, ma da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi zô da'maihãrã da, ãtẽme watobro za'ra da.

32 Da'ahã na te ãrata asimro ni. Tawamhã ni'wam norĩ hã te tãma rowasu'u za'ra, ãne:
— Ano norĩ hã te rowi asô aimasa, ana me. Te asô tihârã za'ra. — ãne te oto tãma rowasu'u za'ra.

33 Tawamhã tãma ãrowasu'u'wa norĩ ma, ma tã waihu'u za'ra, ãne:

— E 'wa hã ãna. E 'wam norĩ hã ãno norĩ.

34 Tawamhã siwi ãuirĩ'wa norĩ 'madã'ã sina, te ãne tinha:

— ãhãta ãna. ãhãta ãno norĩ. ãhãta ãhidiba norĩ.

35 Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina, te te tãma ãma 're ãuwaimrami za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã ãno, duré ta norĩ hã ãhidiba, duré ta norĩ hã ãna. — ãne Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, da te waihu'u za'ra da.

4

Aibã hã amho te te ãanhamra mono zé wasu'u

Mateusi 13.1-23; Rucasi 8.4-15

1 Tawamhã Zezusi hã te duré dama rowahutu, Darireza ãma, ãsõ'u zapoto 'rata. Da'ahã uptabi na ãtẽme dasito mono wa, ma uba're wa ãzé, ã zadaré prã na.

2 Tawamhã sa'ëtẽ na ma tã dama rowaihu'u marĩ na, tinhimirowasu'u na romnhimiré'ézém na. ãne te dama tinha:

3 — Ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba za. Amho potozé wasu'u na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdã wa, amho hã te te anhamra mono da, poto mono da.

4 Tawamhã, amho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma tã rere'e. Tawamhã sire hã ma te te uprosi uburé, poto mono õ ré.

⁵ Êtê nhisiwi ma duré nima norĩ hã rere'e. Ti'ai baihãire wa, ma tô 'wanhipré su'u, amnho hã.

⁶ Tawamhã bådâ hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma ti'wanhipré 'ré za'ra, ãsari hã te te rowa'rei mono õ wa.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, 'rãĩ mono õ di, ta norĩ hã.

⁸ Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã oto 'wanhipré 'rãihã mono wamhã, ma tô ti'rã za'ra. 'Rãĩ mono wamhã, nima niwĩmhã 'rãĩ ahã prã ti, rob're hã. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ ahã di. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ pese uptabi di. — Æne amnho potozé wasu'u na, ma tô dama rowasu'u, Zezusi hã.

⁹ Tawamhã ãne ma tô ãma dama 'rãsutu, timreme na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba, ãnhimirowasu'u na hã waihu'u za'ra wa'aba da. — Æne ma tô ãma dama waihu'u.

¹⁰ Tawamhã dazahutu parip si, ni'wam norĩ dame ãsimasa hã ma tô ãtẽme sina rotété za'ra dawa'rãmi, aibã 12 na ãhãiba norĩ me. Tawamhã ãne te siwi 'mahã:

— E niha amnho potozém na rowasu'u hã.

¹¹⁻¹² Taha wa, Zezusi asa ma tô ãma sada'ãbã za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ãwaihu'u'õ hã, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na hã, sã'awi te te dama waihu'u õ nherẽ. ãzazei'õ'wa norĩ ma, wa za ãnhimromnhimiré'é na si te tãma 're rowasu'u za'ra. Tawamhã ta norĩ hã titõmo na te te 're rob'madã'ã za'ra mono nherẽ, taré te za te te 're rob'madã'ã za'ra. Duré 're simipari za'ra mono nherẽ, taré te za 're simipari za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono ãna. Te te 're waihu'u za'ra mono wamhã, te aré tiwasété wi 're sipizari za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono niwĩ, ãwasédé hã te te ãma 're ab'madã'ã tô mono da. — Æne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã waihu'u za'ra wa'aba õ wamhã, amnho potozém na te ãrowasu'u hã, e niha te za tawamhã ãnhimirowasu'u amo hã ãwaihu'u za'ra wa'wa. — Æne ma tô tãma waihu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Amnho hã aibã te te ã'anhamra mono hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, tipo're na te te 're ãwapari za'ra mono hã, aiwa amnho hã bådãdi zababa ãrere'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. Awa'awi te te wãpari za'ra wamhã, Satanasi hã te za ãtẽme tiwisi za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te tiwi ãri za'ra da.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã êtẽ nhisiwi ãrere'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wãpari za'ra mono wamhã, te za te te 're saze za'ra awa'awi, to sina.

¹⁷ Tane nherẽ, te za te te 're sazei hutu za'ra. Tawamhã ãté robzépada hã duré rowasédé hã te za ãsazei'õ'wa norĩ hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã aré te te 're ãsaze za'ra mono zé hã, te za te te 're sazei utõrĩ za'ra.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã wab'ru wazari ãrere'e mono ne, te 're hãimana za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te za te te 're wãpari za'ra, taré.

¹⁹ Æté marĩ na si te za duré te te 're rosa'rata za'ra. Æté danhibro pese na si, te za te te sima 're rosa'rata za'ra, ãwẽ uptabi newa. Æté marĩ hã te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra. Tawamhã rob're ã'rãĩ õ ne, tãma 're hãimana wẽ za'ra mono õ di za.

²⁰ Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ti'ai wẽ wa ãrere'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wãpari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wẽ za'ëtẽ za'ra. Tawamhã rob're ã'rãĩ pese uptabi ne, te za hãimana wẽ uptabi na 're hãimana za'ra. — Æne ma tô ãnhimirowasu'u hã tãma 'rãsutu za'ra, Zezusi hã.

*Rob'uiwězé wasu'u**Rucasi 8.16-18*

²¹ Tawamhã te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Rob'uiwězé hã 'ri 're wa'wa u, da te âri wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãrĩ ni. Mare di. Īsima'warazém na si te za sô'awi da te 're sôré, te te dama 're rob'uiwě za'ra mono da.

²²⁻²³ Taha wa, marĩ hã a'â dama ĩwaihu'u'õ hã, niwapsi dama waihu'u pese di za. Aipo're na ma tô ĩnhimiroti hã ĩwapari za'ra wa'wa. Taha wa, ma'ãpé ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

²⁴⁻²⁵ — Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, taha zarina te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sa'ëtê na tãma ãma 're sôprub za'ra, te te aré ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherê, ni'wam norĩ hã ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ wi te za tinhimirowaihu hã tãma waihu'u pese za'ra õ nherê, te te tiwi 're awaihu 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, te te aré ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Amnho potozé wasu'u

²⁶ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĩsib'a'uwě mono zém na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã ti'ai wa, te za amnho hã te te anhamra, poto mono da.

²⁷ Tawamhã aibã hã rĩtĩ ré nherê, duré sôtõ ré nherê, si'uihã na te za ti'wanhipré za'ra, amnho hã. Te za ti'rãihã za'ra. E niha te za ti'wanhipré za'ra. E niha te za ti'rãihã za'ra. Aibã hã te te waihu'u õ di.

²⁸ Ti'ai 'rowim nherê, te za si'uihã na 're 'wanhipré za'ra, 're 'rã za'ra mono da. Te za a'â ti'wanhipré za'ra. Taha parip si, te za 're sitoro wairébé. Taha parip si te za 're 'rã za'ra.

²⁹ 'Rãĩ 'ré wapsi, te za oto 'rãihã, ro'wa na aibã hã, bãdã hã oto ĩwa waptã'ã wa, te te ĩ'rãihãrizéb da hã. — Āne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

*Motada nhama 'rare wasu'u**Mateusi 13.31-32; Rucasi 13.18-19*

³⁰ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwě mono zé hã, e marĩ na, wa za ãma romnhimiré'é.

³¹ Motada nhamare na, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwě mono zé hã. Motada nhamare hã syry uptabire di, aimawi norĩ ma hã.

³² Tazahã da te 're zuri mono wamhã, 're 'wanhipré za'ra mono wamhã, te za ti'rãihã za'ra. Aimawi rob're hã te te 're sipai pese za'ra. Pãpo za'ëtê wamhã, ĩsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. Āne wa aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. — Āne te tinha, Zezusi hã.

³³ Āne ma tô Zezusi hã tinhimirowasu'u ahã na te te ãma 're romnhimiré'é, marĩ hã da te ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

³⁴ Tinhimiroromnhimiré'é na si, ma tô te te dama 're rowasu'u. Tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma si, ma tô hãiba pisutu za'ra, te te tãma 're awaihu'u pese, sô'awi.

*Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ĩnharžé wasu'u**Mateusi 8.23-27; Rucasi 8.22-25*

³⁵ Tawamhã Zezusi hã barana ma tô satõrĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba. — Āne ma tô satõrĩ za'ra.

³⁶ Tawamhã te a'â dazatõrĩ za'ra, apã dasi'aba're da. Taha pari, Zezusi hã uba're 're ĩsibrézéb 're, ma asisi ĩsarina, zara u te te saprĩ za'ra da. Ni'wam norĩ hã te duré siré sari za'ra uba're hã, Zezusihi zarina.

³⁷ Tawamhã rowa'u hã ma tô watobro, sa'êtê na. Tawamhã âsisasi hã sa'êtê wamhã, ma tô nasi asisi, uba're wa. Â hã te te ï'masisizéb u hã romhuture di oto.

³⁸ Tane nherê, te Zezusi hã nhono, uba're na're âma. Da'rã zaparizém na te 'rã zapa. Taha wa, ma tô siwi utu. Âne te oto siwi 'mahâ:

— Rowahutu'wa, wa za ai'utõrĩ ni. E wa'ãma aipẽ'êzé za'ra õ di za.

³⁹ Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, rowa'u'u ma, te tinha, wa'u'utu da. Duré âsisasisi ma zama, te tinha, âne:

— Ma'ãpé ai'âtu na.

Tawamhã ma tô sazâ, rowa'u hã. Ma tô duré ti'âtu oto.

⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te âne tâma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E niha zahadu asiwi 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di.

⁴¹ Tawamhã te sima rowasu'u za'ra:

— Pra, e niha õ hã ïwaihu'u pe. Ìsadawa hawi ma rowa'u hã sazâ, âsisasisi zama. — Âne te sima rowasu'u za'ra. Õne hã tâma sa'rese za'ra õ wa, ma tâma tipahi za'ra.

5

Aibã hã wa'uburé ré 're ïmorĩ hã, Zezusi te te ïpawaptobzé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Rucasi 8.26-39

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô zara u aihutu, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Darireza âma ïsõ'u zapoto zara niwĩ, Zeraza hã.

² Tawamhã uba're hawi watobro wamhã, ma tô aibã hã wa'uburé ré 're ïmorĩ hã sina uzusi.

³⁻⁴ Aibã hã adâ'â 'ru hawi, ma tô ïtême watobro. Adâ'â 'ru âma, te 're sãmra. Te aré da te 're pawasisi, ïsi'uwazi nhorõ rutu na. Te aré duré da te 're hiwasisi. Tazahã ma tô te te sina 're anhinari. Ni'wa hã sada 're siptete waihu'u mono õ di.

⁵ Bâtã sidâpâsi, duré mara sidâpâsi te adâ'â 'ru âma 're hâimana, êtê 'rãihã âma zama, sadari sina. Êtê na te duré 're sisihãri u'âsi.

⁶ Romhã na, ma tô aibã hã tisã, Zezusi hã. Te te sãmri wa, te ïtême wara, Zezusihi u. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô ïpapara aime.

⁷ Sa'êtê te 'mahã, âne:

— Zezusi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, danhipai u 're ïsãmra mono 'ra, e marĩ ï'ãma 'manharĩ da, te we aimo. Ì'azãri õ di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a, wa ïsina aipa'uwati.

⁸ Âne te Zezusihi ma tinha wa'uburé hã, te te tâma rob'ru wa, aibã hãiba hawi watobro da.

⁹ Tawamhã Zezusi te ïsisi zõ sadanha:

— E niha asisi hã.

— Ahã na, ïnhisi hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã wa'ahã wa. — Âne te Zezusihi ma sisisi.

¹⁰ Tawamhã Zezusihi wi, te nasi tiwi rowaptê, wa'uburé norĩ ma, te te rob'ru tõ da, darob amoi u, si'aba'rê tõ da.

¹¹ Tawamhã romhutu na te uhãbã hã tisa te te 're huri, ahã na, sa'a âma.

¹² Tawamhã wa'uburé norĩ hã te Zezusihi wi sina rowaptêrê za'ra, uhãbã u:

— Ma'ãpé uhãbã u wazatõrĩ za'ra na, ïhãiba 're, 're wasi'ubumroi mono da oto.

¹³ Tawamhã ma tô tâma rob'ru za'ra, aibã hãiba hawi wairébé da, uhãbã hãiba 're, sisisi da. Tawamhã uhãbã hãiba 're sisisi wi, uhãbã te sisa're, wara sina, ï'rã sipra u. Âi ba ma rere. Âi ba rere'e wa, ma uburé ai'utõ, uhãbã hã. 2 miu na ma tidã'â za'ra.

¹⁴ Si'utõrĩ wi, te uhãbã 'madã'â'wa norĩ hã ïsiti sisa're wara sina, 'ri ahã u, te te dama rowasu'u za'ra da, rom na 'ri wa'õtõ âma zama. Tawamhã da'ahã na ma tô ïtême ai'aba'rê ni, da te 'madã'â za'ra da.

¹⁵ Tawamhã Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tô aibã hã 'madã'â za'ra ni, wa'uburé norĩ ré aré 're ïmorĩ hã. Uza ré, te oto nhamra, rowê na. Tawamhã ma tô tâma tapahi za'ra ni, õne hã dama sa'rese õ wa.

¹⁶ Tawamhã âma ï'madâ'â za'ra 'wa norĩ hã, te aibã wasu'u hã dama wasu'u za'ra, ïsihutu norĩ ma. Aibã hã Zezusi te te ïpawaptobzém na, duré uhâbâi ma, te te ïrob'manharĩzém na zama, te dama rowasu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã, te siwi satõ, danhipti'ai hawi watobro da, Zezusi hã.

¹⁸ Taha wa, Zezusi ma oto âzé uba're wa, danhiti morĩ da. Uba're wa, sébré wi, te aibã hã âne sina 'mahã, wa'uburé ré aré 're ïmorĩ hã:

— Ma'âpé ïma pisutu, asiré 're ïmorĩ da.

¹⁹ Tane nherê, Zezusi te te âma sazei õ di. Taha wa, ma te aibã ma waihu'u, âne:

— Apã te za aimo, asõrõwa u, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwê na te te aipawaptobzém na asisânawã norĩ ma, asiwasu'u da.

²⁰ Tawamhã te oto mo, aibã hã. Zezusi, ïwê na te te ïpawaptobzém na, ma tô te te dama 're rowasu'u, Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi 're. Tawamhã ïsimirowasu'u na da te 're wapari za'ra mono wamhã, ma tô âma 're datob'uzu za'ra.

Zairuhu 'ra wasu'u, pi'õi wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Rucasi 8.40-56

²¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô apã saprĩ, zara u. Da'ahã na, ma ïtême tasi'rã'õtõ ni, â zaihã u hã.

²² Tawamhã aibã hã ma ïtême wi, Zairu na ïsisi hã zudezu norĩ te, rowahutuzé 'madâ'â'wa hã. ïtême wisi wi, ma tô hi'rãtitõ aime, Zezusihi papara.

²³ Æne te tãma tinha:

— ï'ra hã hãzé ahã di, azaruture hã. Te za ïwi dârã. Taha wa, te za âma ïsiré aimo, asib'rada hã âma nomri da, ïma pese da, dâ'â tõ da. — Æne ma tô tãma tinha.

²⁴ Tawamhã Zezusi te ïme mo. Da'ahã na ïsiré dasi'aba'rêi wamhã, ma dasiwi hãiba wati ni.

²⁵ Tawamhã morĩ ré, ma pi'õ hã ïtême wi, ïhãzé te te 're ï'manharĩ mono hã. Wahub ahã na te hãzé ré 're hãimana, 12 na âma ïwahubzé hã.

²⁶ Dawede'wa norĩ hã ma tô ahã na te te 're wede za'ra. Dawede'wa nhib'rata 're hãimana mono ré, ma tô te te 're robzépata za'ëtê, pi'õ hã. Uburé tinhibro hã ma tiwede'wa norĩ ma uprosi, tiwede wa'âbâzém na. Taha wa, 're séptã'â mono õ wa, ma tô ïhãzé hã te te tiwi 're wasété u'âsi, ïhãiba hã.

²⁷⁻²⁹ Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari wamhã, dawa'wa u ma tô âzé, ïbabarãi hawi. Æne ïsimirosa'rada hã: “Zezusihi uza si te tiwi upi nherê, wa za ïpese.” Æne te sima rosa'rata, pi'õ hã. Taha wa, te ïtême mo. ï'uza si ma tiwi upi. Tawamhã ï'uza te te tiwi upi wi, awa'awi ma tô séptãrã. Marĩ hã tãma ïsipari na, ma tô 'rãwi sihãiba waihu'u.

³⁰ Awa'awi ma tô duré sina waihu'u, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te ïda'maipese na. Taha wa, ma aipi'ra, da'ahã wa'wa. Æne te tawamhã da'a'mahã:

— E 'wa hã ma ï'uza hã ïwi upi.

³¹ Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Oro aihĩni ai'âma wasi'uiri mono za, te ïwa'azadanha. — Æne te asa tãma nharĩ za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã.

³² Tane nherê, Zezusi hã ti'upi'wa zõ te te 're rob'madã'â.

³³ Taha wa, te ïtême mo, pi'õ hã. Ma tô sihãiba waihu'u, ïhãzé te te tãma ïpari na. Taha wa, pahĩ nherê, te ïtême mo, rêrê'ê sina. Hi'rãtitõ ma aime Zezusihi papara, tãma siwasu'u da. Ma tô tãma siwasu'u pese, pi'õ hã.

³⁴ Tawamhã Zezusi ma tô tãma waihu'u:

— ïhidiba, za te aipesezém na, asina ï'umnhasi wa, ma tô aihãzé hã aima apa. Rowê na si aimorĩ. Ma tô aipe. — Æne ma tô tãma waihu'u.

³⁵ Tawamhã pi'õi ma, te te rowasu'u ré, ma tô aihutu, Zairuhu nhorõwa hawimhã tãma ïromhuri'wa norĩ hã. Æne te tãma rowasu'u za'ra:

— Ai'ra azaruture hã ma tô aiwi dârã. Simiromhuri nherê, rowahutu'wai wi, ro'wa'rê õ'umnhasite, te za âma ïrosazã. — Æne te tãma rowasu'u za'ra.

³⁶⁻³⁷ Tazahã ĩsimirowasu'u za'ra hã te te 'madâ'â õ di, Zezusi hã. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

– Ai'ra wasu'u ma, aipahi tõ. Īwétési ĩ'umnhasi, te aipawaptob da. – Āne ma tãma waihu'u. Ni'wa hã ĩsiré morĩ tõ da, ma tõ pisutu za'ra, Pedru norĩ hã Ti'adu, Zuwã norĩ me si, ĩsiré si'aba'réri da, Zairuhu 'ra u. Ti'adu, duré Zuwã, ta norĩ hã tisisãnawã zahuré.

³⁸ Tawamhã Zairuhu nhorõwa u sihutu wamhã, ma tõ da'ab'madã, Zezusi hã. Azarutu ãma te ta'ry'ry ni, dawawai 'rãihã sina. Taha wa, ro'wa'rutu di 'ri paramhã.

³⁹ Tawamhã te dama tinha:

– E marĩ wa, te ai'ahã na aiwa'õ za'ra wa'wa. Azaruture hã dã'ã õ di. Taré te nhono. – Āne ma tõ tãma waihu'u za'ra.

⁴⁰ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

– Oro taré sõtõ za. Pĕ'ĕzani õ di.

Tawamhã Zezusi hã ma tõ dama rob'ru, rob u dawairébé da, uburé. Si'ubdatõ ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tõ ĩsiré asisi, 'ri 're wa'wa u, ĩnomrozéb u hã. ĩna norĩ si, ma tõ ĩsiré tizasi zahuré.

⁴¹ Tawamhã ma tõ pa'ã, Zezusi hã. Āne te tãma tinha:

– Tarita tumi.

Āne ãma ĩsaprĩzé hã: “Azaruture aiwahutu.”

⁴² Tõ awa'awi azaruture hã ma wahudu, 12 na ãma ĩwahu hã. Para na te oto 're mo. Tawamhã uburé 'ri para ĩsimasam norĩ hã ma ãma titob'uzu za'ra.

⁴³ Tawamhã Zezusi te ĩna norĩ ma nharĩ zahuré, rowasu'u na te te dama ãma ropé zahuré tõ da. Mram na si, te duré wada'uri zahuré, ti'ra ma, te te a zahuré da.

6

Zezusi hã Nazaré u ĩmorĩzé wasu'u Mateusi 13.53-58; Rucasi 4.16-30

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã Nazaré u, ma tõ apã ai'aba'réri, Zezusi hã aré 're ĩhãimana mono zéb u.

²⁻⁴ Tawamhã datĕme sihutu wamhã, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na te oto dama rowahutu, sabadu na, rowahutuzéb ãma. Da'ahã na da te waparĩ za'ra wamhã, ma tõ ãma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u na hã. Āne te duré ãma tasisadhanarĩ za'ra ni:

– Pra. E ma hawimhã, ma uburé marĩ hã awaihu'u, waihu'u pese na, te te dama 're ĩrowasu'u mono da hã. E niha bété õhõ ma si waihu'u pese di, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wĕ mono zéb da hã. Ő hã wede'é na romhuri'wa, Marizaha 'ra. ĩno norĩ hã Ti'adu, duré Zuzé, duré Zuda, duré Sima. ĩhidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hãimana za'ra. – Āne te ãma dasima romnhoré za'ra ni.

Āne wa, Zezusihi zõ datob'uzu za'ra õ di, dama waihu'u pese wa, ãne na hã. Taha wa, ma ãne dama waihu'u, Zezusi hã:

– 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bã datĕme 're nomro mono wamhã, ĩsimiroti na wazép sina, te za sõ 're datob'uzu za'ra. ĩsĩpti'ai ãma si sõ 're datob'uzu za'ra mono õ di za, ĩsĩpti'ai ãma wa. ĩsisãnawã norĩ zama, sõ 're tob'uzu za'ra mono õ di za, ĩsõrõwa ãma ĩsiré 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ zama. – Āne sõ'awib õ nherĕ, ma tõ dama siwasu'u, Zezusi hã.

⁵ Taha wa, Nazaré ãma sõ datob'uzu za'ra õ wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ahã na te te dama 'manharĩ õ di, tiwaihu'u pese na hã. Ni'wam norĩ si, ma tõ upi za'ra, tinhib'rata na te te pese za'ra da, da'umro na.

⁶ Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na da te dasiwi saze za'ra õ wa, te taré da'ãma rosa'rata, da te dasiwi ĩsaze za'ra õ zém na hã.

Tawamhã Nazaré 'rata 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma, te te 're rowahutu oto Zezusi hã, 'ri wa'õtõ mono bã.

Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã te te datĕme ĩsatõrĩ za'ra zé wasu'u Mateusi 10.5-15; Rucasi 9.1-6

⁷Tawamhã tisiré 're ãnomro mono norĩ zô, te tihârâ za'ra, aibâ 12 na ãhâiba norĩ zô. Taha pari, ma tô maparane si te te apisutu, daro mono bâ si'aba're da, datême. Si'aba'rei ô ré, ma tô duré tâma pisutu za'ra, ãsimromhõsi zarina, wa'uburé hã te te dama 're sãmra za'ra mono da.

⁸Ma duré tâma waihu'u za'ra, marĩ hã te te siré 'wasari tõi da, bådâdi na da hã. Tisiwazusizéb ré si si'aba're da, ma tô tâma waihu'u za'ra. Mra hã duré romramizé hã duré rob'uiprazé hã te te 'wasari tõi da, ma tô duré tâma waihu'u za'ra.

⁹Tipara'uza ré si si'aba're da, ma tô tâma waihu'u za'ra. Duré da'uza ãhâpa ãsõ'utu'u hã te te 'wasari tõi da, tihâiba na ré si si'aba're da, ma tô tâma waihu'u za'ra.

¹⁰Ãne ma tô duré tâma waihu'u za'ra:

– Darob u, 're aihutu aba mono wamhã, te te 're ã'aiwaibui wẽ wa'aba mono norĩ nhorõwa ãma si, te za a'ã 're asimroi wa'aba mo, darob amoi u, duré 're aiwairébé aba mono ô ré.

¹¹Da te 're aiwaibui wẽ za'ra wa'aba mono ô wamhã, duré da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono ô wamhã, te za dahawi 're aiwairébé su'u aba mo. Tawamhã dahawi 're aiwairébé aba mono ô ré, te za asisa'u aipara zapru hã 're ãtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ã u 're rere'e mono da, dapo're ô na 're danomro mono wa, 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da. – Ãne ma tô tâma waihu'u za'ra.

¹²Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã te oto datême ai'aba're, te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'ãsi mono niwĩ.

¹³Wa'uburé hã te te oto dama 're sãmra za'ra. Duré azeitona 'rãi wa'u wam na, te te 're da'rãi u're za'ra mono pari, ma tô da'ahã na te te 're dapese za'ra, dahâzé u'ãsi 're ãdahâimana za'ra mono hã.

*Zuwã Batitaha dã'ãzé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Rucasi 9.7-9*

¹⁴Tawamhã apito Erodi hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, ãwasu'uwẽ hã daro mono bâ waptã'ã mono wa. Ãne te ni'wam norĩ hã Zezusihi wasu'u na taré te te sima 're romnomri za'ra:

– Ô hã, Zuwã Batita apã ãhãiwa'udu. Taha wa, te marĩ hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ, tiwaihu'u pese na. – Ãne te te sima ãma 're romnomri za'ra, taré.

¹⁵Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne:

– Ô hã Eriasi, duréihã dã'ã nherẽ, apã ãhãiwa'udu. – Ãne te te ãma sima 're romnomri za'ra, taré. Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne:

– Ô hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, duréihã 're ãnomro mono norĩ ne hã. – Ãne te Zezusihi wasu'u na taré da te dasima ãma 're romnomri za'ra.

¹⁶Tawamhã apito Erodi, ma tô Zezusihi wasu'u na hã danhimirowasu'u hã wapa. Tawamhã ãne te tinha:

– Tô ô hã, Zuwã Batita. Te 'rui wa, da te butu nhizãri nherẽ, apã ãhãiwa'udu te 're mo. – Ãne ma tô Erodi hã Zuwã Batita dama wasu'u, ta hã newa.

¹⁷⁻¹⁸Erodi hã ma tô aré dama ti'ru, Zuwã Batita da te dasiwi pawasisi da, da te dasiwi sêrẽ da, dazazéb 're, 're sa mono da. Ãne ma tô Erodi hã Zuwãhã ma, rob'manharĩ wasété. E marĩ da. ãmro ma, tâma rowẽ da, Erodizaha ma. Tinoi wi, ãma ãsi're na, ma timro, Piripihi mro na, Erodi hã. ãma mro wa, Zuwã ma tô Erodihi ma tinha: “'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti hã ãne: 'Asisãnawãi mro hã tiwi ãma 're ai're za'ra wa'aba mono ô di za.' ” – Ãne ma tô Erodihi ma waihu'u, 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti hã.

¹⁹⁻²⁰Taha wa, Erodiza hã te te sina 're mreme 'ruiwapari, Zuwã hã. Te te wĩrĩ neza. Tane nherẽ, te te wĩrĩ waihu'u ô di. E marĩ wa. Erodi hã te te tiwi 're 'madã'ã pese, Zuwã Batita hã. Zuwã hã wẽ uptabi na, te dama 're hãimana. Ãne na ma tô ãhãimanazém na waihu'u, Erodi hã. Taha wa, sina 're pahĩ mono wa, ma tô dawĩ te te 're 'madã'ã pese, Zuwã hã. Zuwãhã nhimirowasu'u hã te nasi wapa, Erodi hã. Tawamhã wapari

ze na nasi te te wapari wa, zahadu rosa'rada te te sima âma waihu'u õ di Erodi hã, Zuwã Batitaha âma hã.

²¹ Tawamhã ma tô bådâ hã pisutu Erodi hã, ïwa ïwaptã'âzém na dasipo're pu'u za'ra wa, ïsiré dasa hã da te huri da. Taha wa, ma tô dama ïpire norĩ hã ïsiré tisa tihu, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, duré Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma dama ïpire 're ïhâimana za'ra mono hã. Tawamhã aihĩni dasiré dasaihuri ré, Erodizaha ma wẽ di, Zuwã Batita ïdâ'âzéb da hã.

²² Taha wa, dasaihuri ré, ma Erodizaha 'ra sipi'õ hã âzé 'ri para u, dama sipese da. Tawamhã Erodi norĩ hã ma tô âma uze za'ra, tâma sipese za'ra wẽ te. Taha wa, te apito hã azarutu ma tinha:

— Marĩ ïwi waptêrẽ, asima ïwêzéb uwaibaba. Tawamhã wa za aima tisõ.

²³ Tô sena marĩ ïwi waptêrẽ wamhã, wa za aima âma uwaimra. ïnhipti'a ïwi waptêrẽ wamhã, aiwa wa za âma aipo'o aima, ate da, duré ïte da. — Æne ma tô tâma waihu'u, azarutu ma.

²⁴ Taha wa, te tina u a'â mo, marĩ hã apito wi te te ïwaptêrẽ da na, te te sadawa pibu da, tina hã. Tawamhã ïna hã Æne te asa tâma tinha:

— Ma'âpé, Zuwã Batitaha 'rã si tiwi waptêrẽ, taha si te te aima sõmri da. — Æne ma ti'ra ma waihu'u.

²⁵ Taha wa, si'aba'ré na ma apâ âzé apito u, azarudu hã. Tawamhã Æne te apito ma tinha:

— Zuwã Batitaha 'rã si, wa ïsima wẽ, piza'a 're nho'a wa, ïma hiri da, Æhãna awa'awi. — Æne te tiwi waptê.

²⁶ Tawamhã ma tô tiwi tirobzei'õ, apito Erodihi wi. Tane nherẽ, uburé sô ïdahârâ norĩ nho'a, te te azarutu ma ropisutu wa, ma tô tâma âma uwaimra, te te tiwi ïwaptêrêzéb uwaibaba.

²⁷ Tawamhã ma tô ti'ru, awa'awi ï'rã te te we âri da, da'wapéi'wa hã. Tawamhã awa'awi te sô mo, dazazéb u. Tame awa'awi ma tô butu nhizâ, Zuwã Batita hã.

²⁸ Taha wa, te awa'awi ti'â, piza'a 'renho'a wa, azarutu ma, te te sõmri da. Te te tâma sõmri parip si, ma tina ma oto tisõ, Zuwã Batitaha 'rã hã.

²⁹ Tawamhã Zuwã Batitaha zaw'i'wa norĩ hã ïwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô sô ai'aba'ré, ïhâiba zõ, te te siwi sêrẽ da, ab're 're.

Zezusi hã dasa na te te ïdapawaptobzém na rowasu'u

Mateusi 14.13-21; Rucasi 9.10-17; Zuwã 6.1-14

³⁰ Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã darob amoi hawi apâ sihotu wamhã, Zezusihi ma, ma tô siwasu'u za'ra, ïwẽ na te te ïdapawaptob za'ra mono zém na hã. Duré te te dama ïrowasu'u za'ra mono zém na zama ma tô tâma siwasu'u za'ra.

³¹ Tawamhã da'ahâ uptabi na ïtême dasisamarĩ pese wa, saihuri waihu'u õ di, Zezusi norĩ hã. Taha wa, ma tô Æne satõrĩ za'ra, Zezusi hã:

— Oto wasi'aba'réi wa'aba a'ubuni u, wawa'utu za'ra da a'â, danhiti.

³² Tawamhã hâiba pisutu te oto ai'aba'ré, uba're u. Uba're wa, ma tô asisi, zara u te te saprĩ za'ra da, danhiti hâimana za'ra da a'â, zara niwĩ.

³³ Tane nherẽ, da'ahâ na ma tô waihu'u za'ra ni, zara u te te ïsaprĩ za'ra na hã. Taha wa, ma tô ïsõ'rãmib za'ra dasisa're, â zada'réi baba, Zezusi norĩ nho'rãmí, daza'rui mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã Zezusi norĩ wana, ma tô aihutu ni.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wi, ma tô da'ahâ uptabi na da'ab'madâ. Taha wa, ma tô da'âma tipê'êzé, pone'ërebâ 'madâ'â Æna 're ïnomro mono ne, 're danomro mono wa. Tawamhã tame ma tô marĩ na tinhimirowasu'u ahâ uptabi na dapawapto, Zezusi hã.

³⁵ Tame tiwi hâiwahâ wamhã, Zezusihi siré 're ïnomro mono norĩ hã ma ïtême ubumro. Æne ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— A'ubuni wi wahâimana za'ra ré, ma wawi tihâiwahâ za'ra.

³⁶ E dama rob'rui ò di za, dasi'aba're da, marĩ hã dasazéb da, da te dasima uipra za'ra da, re na 'ri ãsimasa mono u, 'ri wa'òtò u zama.

³⁷ Tawamhã Zezusi, ma tò asa tãma waihu'u za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ì'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

Tawamhã asa ma duré tãma waihu'u za'ra, Zezusihi ma:

— E niha wa za dasa hã dama uipra za'ra ni, da'ahã uptabi nherẽ. Rob'uiprazé hã ahã uptabi na, wama hãimana za'ra 'wa'ãhã, 200 na wa aré dasa hã dama uipra za'ra ni, ì'u'ètè wapu hã.

³⁸ Tawamhã Zezusi te asa sô sadanharĩ za'ra:

— E niha te bété ì'u'ètè wapu hã aima tihãimana za'ra wa'wa. Ma'ãpé sô sabu za'ra wa'aba.

Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã te te sabu za'ra pari wamhã, Zezusihi ma, te wasu'u za'ra:

— 5 na ãhãiba hã ì'u'ètè wapu hã, duré maparane pe'a hã. — ãne ma apã Zezusihi ma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tò dama waihu'u, dui wa, dawa'òtò mono bã dasi'ubumroi mono da, uburé.

⁴⁰ Taha wa, dui wa, te oto dasi'ubumro, ni'wam norĩ si 100 na ãhãiba hã, duré ni'wam norĩ hã 50 na ãhãiba hã.

⁴¹ Tawamhã ma tò oto ì'u'ètè wapu hã waibu, 5 na ãhãiba hã. Pe'a zama ma duré timra. Tawamhã hãiwa u te ãré rob'madã. Timama ãma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tò te te wẽ'ẽ, ì'u'ètè wapu hã. Te te wẽ'ẽi mono pari, ma tò tisiré 're ãnomro mono norĩ ma sômri za'ra, te te dama sômri za'ra mono da. Pe'a zama, ma tò te te wẽ'ẽ zahuré, te te duré dama sômri za'ra mono da.

⁴² Tawamhã ì'u'ètè wapu hã umrore nherẽ, wẽ'ẽi ahã di. Duré pe'a hã maparane nherẽ, wẽ'ẽi ahã di. Taha wa, ma tò aihãni dasa hã huri ni. Ma tò duré da te 'mahãpãrĩ. Da'ahã uptabi nherẽ, da'ãma si'utõrĩ ò di.

⁴³ Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tò apã si'òtò 're te te sé, danho'rada hã, ì'u'ètè wapu wẽ'ẽ hã, pe'a wẽ'ẽ zama. 12 na ãré hã si'õno hã, danho'rata ré hã. Si'òtò 'remhã 'masisi di.

⁴⁴ 5 miu na aibã norĩ hã ãhãiba hã, ì'u'ètè wapu na ãsaihuri hã.

Zezusi hã â nhisi baba ãmorĩzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Zuwã 6.15-21

⁴⁵ Taha pari, ma tò Zezusi hã tãma rob'ru za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, uba're wa sisisi da, ãwana te te saprĩ za'ra da zara u, Besada na 'ri wa'òtò nhisi u, si'aba're da, ãwana. Tawamhã Zezusi hã te a'ã ãsa'u tizab za'ra, te te dama rob'ru da, danhorõwa u, da te ropéi mono da.

⁴⁶ Te te dama rob'rui pari, te ètè 'rãihã u mo, Timama ma, mreme da.

⁴⁷ Tawamhã oto tiwi mara za'ra wamhã, uba're hã â wa'wa u, ma tò ãré tihãimana za'ra. Taha ré, Zezusi hã siwaprosi te a'ã tihãiba, ètè 'rãihã ãma.

⁴⁸ Tawamhã ètè 'rãihã hawi, ma tò 'madã'ã za'ra tisiré 're ãnomro mono norĩ hã, uba're sari na si'u'ètè za'ra mono ré, rowa'u'u za'ene apã te te tiwi wabzuri za'ra mono wa, uba're hã ãsõ'õmoi baba te te rowapõrĩ za'ra wa. Taha ré, ma tò Zezusi hã ãtème timorĩ za'ra â nhisi baba, mara hã ré. Tawamhã ãsõ'rãmi te aré timorĩ za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹⁻⁵⁰ Â nhisi baba ãtème morĩ za'ra wamhã, te ãma rosa'rata za'ra, adã'ã hãiba warõ newa. Taha wa, tãma pahĩ za'ra wa, te tãma 're sadari za'ra. Taha wa, te Zezusi hã awa'awi tãma si'mahãrã za'ra, ãne:

— Wa hã wa we atème ãmorĩ 'wa. ãma aipahi za'ra wa'aba ò di za.

⁵¹⁻⁵² Tawamhã awa'awi uba're wa, ma tò ãtème tizébré za'ra. Sébré wi, ma rowa'u hã sazã. Taha wa, rowa'u te te ãsazãrizém na, ma ãma titob'uzu za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã. E marĩ wa. Zezusi hã ì'u'ètè wapu te te dama wẽ'ẽi mono wamhã, ahã di. Tane nherẽ, te te siwi ãma waihu'u su'u ò di, ãwaihu'u pese uptabi na hã.

ZeZusi hã, Zenezaré ãma te te ãda'apesezé wasu'u

Mateusi 14.34-36

⁵³ Tawamhã ZeZusi norĩ hã ma tô saprĩ za'ra, ãsõ'u na zara u. Te te saprĩ za'ra wamhã, ma tô aihutu, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tame ma tô â zada'ré ãma, uba're na ãma wasisi za'ra.

⁵⁴ Tawamhã uba're hawi wairébé wamhã, awa'awi ma tô dasiwi waihu'u za'ra ni, ZeZusi hã.

⁵⁵ Tawamhã daza'rui mono bâ, ma tô ãhãzé ré norĩ hã ãtẽme 'wasari ni, ZeZusihi hãimanazéb u, ãsimiwaptâ ré.

⁵⁶ Daro mono bâ te ZeZusi hã datẽme 're mo, 'ri wa'õtõ u zama 'ri nho'õmo u zama, re na 'ri ãsimasa mono u zama. Darob u datẽme 're simasisi mono wi, ma tô ãhãzé ré norĩ hã da te tãma 're sa'ra za'ra, 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ãubumroi mono zéb ãma. Tawamhã ma tô tiwi rowaptẽre za'ra ni, ã'uza nhisutu si ãhãzé ré norĩ hã te te tiwi 're upi za'ra mono da. Tawamhã ã'uza nhisutu si te te tiwi 're upi za'ra mono nherẽ, ma tô 're séptâ'ã za'ra, uburé ãhãzé ré norĩ hã.

7

Zudezu norĩ hi'rata hãimanazém na, parisezu norĩ ma, ZeZusi te te ãwaihu'uzé wasu'u

Mateusi 15.1-9

¹ Tawamhã aibã norĩ hã Zeruzarẽ hawi ãsihudu hã ma tô ZeZusihi u si'rã'õtõ, zudezu norĩ hã. Ta norĩ hã parisezu, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ.

² Ta norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra, ZeZusihi siré 're ãnomro mono norĩ hã, parisezu norĩ nhimiroti hã te te 'madã'ã za'ra ãna, saihuri wa, simisõi pese ãna.

³⁻⁴ Zudezu norĩ hã tihi'rata norĩ nhimiroti zarina si, te 're hãimana za'ra. Tisiré zudezu norĩ nhipai u, te taha si te te 're 'madã'ã pese za'ra, parisezu norĩ hã. Taha wa, 're simisõi pese za'ra mono parip si, te za 're saihuri. Duré marĩ hã dasai wedezém hawi 'ri tẽme te te 're ã'ãwisi za'ra mono hã, te za te te 're upsõi pese za'ra, ãma 're saihuri mono õ ré. Duré te za hãsizé hã te te 're upsõi pese za'ra, duré piza'a hã duré piza'a ãsi'uwazi 'manharĩ hã, tihi'rata norĩ nhimiroti zarina.

⁵ Taha wa, parisezu norĩ hã ZeZusihi u si'rã'õtõ wamhã, ma tô ZeZusi hã siwi 'mahã, rowahutu'wa norĩ me:

— E marĩ wa, te bété asiré 're ãnomro mono norĩ hã simisõi ãna 're saihuri, wahi'rata norĩ nhimiroti na te te rosa'rata za'ra ãna.

⁶⁻⁷ Taha wa, ma tô ZeZusi hã asa ãma sada'ãbã za'ra, ãne:

— Tô senai õ di, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã. Duréihã Iza'iza hã ma tô ã'uwaibaba ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa, aihãimanazéb za'ra wa'aba na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na ma tô ãne na ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa:

“Õ norĩ hã tô sena newa, te timreme na si taré ã'ãma 're wata za'ra. Tane nherẽ, te tipẽ'ẽ 're aimawi zõ si te te 're rosa'rata u'ãsi za'ra, ã'upana. Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, ãnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norĩ hã ã'ãma 're ãwata za'ra mono zé hã.”

— ãne ma tô tãma waihu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, ma tô ãne da'ãma rob'ui'ére, Iza'iza hã. Duréi pese, te te da'ãma rob'ui'ére nherẽ, tô sena na te aiwasu'u za'ra wa'wa.

⁸ A norĩ wa'wa hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di. Ti'ai ãma danhimiroti na si, te 're aihãimana za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô parisezu norĩ ma 're ãhãimana za'ra mono zé hã tãma waihu'u za'ra, ZeZusi hã.

⁹ ãne ma tô duré tãma waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã aihãimana nhipese sina te 're ãrẽme za'ra wa'aba mo 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã, 'rãwi asimirosa'rata na si 're aihãimana za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihã Mozési hã ma tô dama roti, ãne: “Aimama hã te za 're ãwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” ãne ãsimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama ãma nherẽ, duré tina

ãma nherẽ, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” ãne ãsimiroti hã duréihã.

¹¹⁻¹² Tane nherẽ, te ãhãna hã asimiroti za'ra wa'aba zéb zarina si 're dahãimana za'ra, damama norĩ hã da te 're pawaptob za'ra mono ãna, dana norĩ zama. Áté ni'wai ma, te za ãsibro hã 're hãimana, timama hã duré tina hã te te ãpawaptob zahuré zéb da hã. Wẽ nherẽ, te za áté ãne timama ma waihu'u, tina ma zama: “Marĩ na te aipawapto wa'aba da hã, te ãsima wẽ nherẽ hã, tane nherẽ, wa tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãma ropisutu, te tãma sãmri da, ãma ãwata zéb da hã.” Áté ãne te za timama ma waihu'u, tina ma zama. ãne wamhã, te za tãma 're ãwaihu'u wasété za'ra wa'aba mo, ãne: “Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ma tô ãropisutu pa. Taha wa, te za tãma ãma ãuwaimra, aimama norĩ, ãma pawaptob zahuré õ nherẽ, ana me.” ãne ma tô dama 're ãroti wasété za'ra wa'aba mo.

¹³ ãne wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã aima wapu za'ra wa'aba di, ãsimiroti upana aih'i'rata norĩ nhimiroti na si, dama 're roti u'ãsi za'ra wa'aba mono wa. Tane duré aimawi na dama 're ãroti za'ra wa'aba mono zé hã, ahã uptabi di. — ãne parisezu norĩ 're ãhãimana za'ra mono zém na, ma tô Zezusi hã tãma rowaihu'u za'ra.

*'Rãwi 're ãdasiwasété za'ra mono zém na rowasu'u
Mateusi 15.10-20*

¹⁴ Tawamhã Zezusi te duré sima dazô hã, te te dama roti da, ãne:

— Ma'ãpé, ãnhimirowasu'u hã wapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da ãma.

¹⁵⁻¹⁶ Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za. Dapẽ'ẽ hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'rãwi. — ãne ma tô dama rowasu'u, da te dasina waihu'u za'ra da.

¹⁷ Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto ai'aba'ré, 'ri tẽme, tisiré 're ãnomro mono norĩ me. Tawamhã 'ri tẽme sihotu wapsi, te oto siwi sadanha, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã, marĩ na te te dama ãrowasu'uzém na hã te te tãma waihu'u za'ra da, 'rãwi 're ãdasiwasété za'ra mono zém na hã.

¹⁸ Tawamhã ma tô tãma waihu'u za'ra:

— E niha a norĩ wa'aba ma zama, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za 'rãwi.

¹⁹ E marĩ wa. Dapẽ'ẽ na, da te 're ãrosa'rata za'ra mono zéb u, 're sisisi mono õ wa za, dasa hã. Danomo u si, te za 're sisisi, dasa hã. Taha pari, te za 're wairébé apã, rob u. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te ãma waihu'u za'ra da, dasai mono bâ ãwẽ na 're ãdasaihuri mono zéb da hã.

²⁰⁻²² ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Dapẽ'ẽ hawi, da te 're ãsani za'ra mono na si, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra. Dapẽ'ẽ 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, marĩ na danhipsaihuri hã, duré dasipãrĩ hã, duré dasina danhipsaihuri hã, duré danhibrom na da'ruiwapari hã, duré dawasété 'manharĩ hã, duré dazadawa nhipe hã, duré marĩ na danhiminho'ru hã, duré danhisi wasédé hã, duré marĩ na 'rãwi dasina dawada hã, duré 'rãwi dawasété na 're ãdasisãmri za'ra mono õ zé hã.

²³ Dasi'uihã na te za 'rãwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra. Taha pari, te za uburé marĩ hã ãwasétere hã da te 're 'manharĩ za'ra. ãne wapsi, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

*Pi'õ zudezu'õ 'ra hã, Zezusi te te wa'uburé hã ãhawi ãsatõrĩzé wasu'u
Mateusi 15.21-28*

²⁴ Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, darob amoi u. Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, daro hã. Tawamhã 'ri para u ma tô asisi. Tame ãsãmrazém na da te dasiwi ãwaihu'uzéb da hã, te te sima wẽ õ di, Zezusi hã. Tane nherẽ, aã da te sa'rese ãna, sãmra waihu'u õ di.

²⁵⁻²⁶ Tawamhã pi'õ hã ma tô duré ãsãmrazém na danhimirowasu'u hã wapa. Zezusihi wasu'u te te wapari wi, ma awa'awi ãtême mo. Ì'ra hã ba'õtõre hã, wa'uburé hã te te 're wamnarĩ mono wa, te ãtême mo, te te tãma wasu'u da. Tawamhã ãtême wisi wi, ma tô Zezusihi papara aime, hi'rãtitõ. Pi'õ hã deredu na ãpodo, zudezu'õ, Siru Penisiza nhihudu. Tane nherê, ma tô Zezusihi wi rowaptê, wa'uburé ma, te te rob'ru da, ã'ra ma watobro da, ã'ra hã rowê na si, tãma 're hãimana mono da oto.

²⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha pi'õi ma, ãne:

— Ìmorĩ'rata na te za da'ra ma, ãsa hã da te tãma 're sãmri za'ra, tisa hã te te 're 'mahãpãrĩ za'ra mono da, a'ã. Da'ra sa hã ãmorĩ'rata na wapsã ma, da te 're sãmra mono wamhã, ã'uwaibaba õ di.

²⁸ Tawamhã, pi'õ hã ma asa ãma sada'ã:

— Tô ã'uwaibaba, ma tane hã ãma ãwaihu. Tane nherê, te za da'ra saipru hã, da'ra norĩ wi 're rere'e mono wamhã, wapsã hã te te 're huri, wedezai 'rowi.

²⁹ Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u:

— Tane tô. Asa ãma ãma uwaimrami wê wa, te za oto apã aimo, 'ri tême. Ai'ra ma, ma tô wa'uburé hã watobro.

³⁰ Tawamhã pi'õ hã te apã mo, tinhorõwa u. Wisi wamhã, rowê na ma tô ti'ra hã sabu, waptã nomro ré. Ìwana ma tô tãma watobro, wa'uburé hã. Taha wa, tãma rowê di oto.

Zezusi hã aibã ãpo'reptõ duré ãmreme waihu'u'õ, te te ãpesezé wasu'u

³¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, hãimana za'ra pari, ma tô ai'aba'ré. Sido na daza'ru nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahãri za'ra. Duré Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahãri za'ra, 10 na daza'ru wa'wai baba. Tawamhã Darireza ãma ã zaihã u, ma tô aihutu, ãsõ'ui u.

³² Tawamhã ãsõ'u zaihã u sihutu wamhã, aibã ãpo'reptõ hã ma tô ãtême dasiwi saprõni ni, ãmreme waihu'u'õ hã. Tawamhã Zezusihi ma, te oto 'ru za'ra, siwi ãsaprõni'wa norĩ hã tinhib'rada te te ãma hiri da, te te pese da.

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô aibã hã danhiti sima saprõ. Tawamhã tinhipto hã ma tô ãpo're 're tiza. Taha pari, ma duré tizadaipro na tinhipto hã sada di'i, te te ãma soto u'ré da.

³⁴ Taha pari, te hãiwa u rob'madã. Hãiwa u te te rob'madã'ã sina, aibã ãma pẽ'êzé wa, tipẽ'ê 're te ãi'ã. Tawamhã tisimremezém na te tãma tinha:

— Epata. — ãne ãma ãsaprĩzé hã, wamreme na: “Aipo're 'repu'u.”

³⁵ Tawamhã ma tô po're 'repuru oto, awa'awi. Duré ma tô tinhoto wairo. Tawamhã mreme wê di oto, aibã ãmreme waihu'u'õ hã.

³⁶ Tawamhã Zezusi hã te sina dazadawa uwati pese, ãwasu'u na da te dasima ãma ropé tã da. Tane nherê, ãmadã'ã'wa norĩ hã te nasi dama rowasu'u za'ra, aibã te te ãpesezém na.

³⁷ Tawamhã ãsimirowasu'u, da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. ãne te Zezusi hã dasima wasu'u za'ra ni:

— Tô sena, te uburé marĩ ãwê hã te te dama 're ab'manharĩ. ãpo'reptõ hã ma tô pese, ãmreme waihu'u'õ hã. — ãne te ãma tawata za'ra ni.

8

Zezusi hã, 4 miu na dahãiba hã te te ãsaihurizé wasu'u

Mateusi 15.32-39

¹ Tawamhã syry na ãma ronomro parip si, ma tô duré apã ãtême tasi'rã'õtõ ni, Zezusihi u hã. Tawamhã marĩ na dasaihuri õ wa, dasazé hã oto hãimana õ wa, te Zezusi hã sima sã tihãrã za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ zõ.

² ãne te tãma siwasu'u za'ra:

— ãhãna ã'rata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hã dawu ai'utõ, bãdã si'ubdatõ da'ãma si'utõrĩ wa. Taha wa, da'ãma ãpẽ'êzé di, wa hã.

³ Mram nherë, te dama rob'rui wamhã, te za dasi'marõpãrĩ za'ra bådâdi na, danhib'uware wa, romhã hawi we ïdasihutu norĩ hã.

⁴ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E niha wa za dasa hã dama 'mai'uipra za'ra ni, wa te dama sõmri za'ra mono da. ãmemhã a'ubuni wi, wa ai'ubumro ni.

⁵ Tawamhã Zezusi te asa sadanharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ï'u'ëtë wapu hã aima tihâimana za'ra wa'wa.

— 7 na te wama tihâimana za'ra. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra asa.

⁶ Taha wa, ma tô Zezusi hã dama rob'ru, ti'ai wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô duré 7 na ï'u'ëtë wapu hã waibu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma wata da, sõpru wa. ãma wata pari, ma tô te te wë'ë, ï'u'ëtë wapu hã. Tawamhã tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri, te te dama sõmri za'ra mono da.

⁷ Pe'a hã ïsyryre hã te duré tãma ti'maihâiba, ïsebre siro hã. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te duré tiwata, pe'a ïsyryre na zama, sõpru wa. Taha pari, te duré tãma 'ru za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da.

⁸ Tawamhã aihĩni te oto dasa hã huri ni. Dasa hã ma da te 'mahâpãrĩ, aihĩni. Taha pari, dasa ïsi'azazâri hã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô apã te te sé. Si'õno hã 7 na ïhâiba wa, ma tô ãma 'masisi za'ra.

⁹ ïdasaihuri za'ra norĩ hãiba za'ratazé hã, 4 miu u, ma watobro, áté.

Taha pari, te oto Zezusi hã dama rob'ru, apã darob u, da te ropéi mono da.

¹⁰ Tawamhã te te dama rob'rui pari, ma uba're wa asisi, Zezusi norĩ hã, zara u te te saprĩ za'ra da, Damanuta na ti'a nhisi u si'aba're da.

Parisezu norĩ hã, Zezusihi wi, te te ïrowaptërë za'ra zé wasu'u

Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Rucasi 11.29-32

¹¹ Tawamhã parisezu norĩ hã ma Zezusihi u aihutu, ïsimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa, ïsadawa wa'rãmi te te nasi tãma nharĩ za'ra da. Tawamhã Zezusihi wi, te oto rowaptërë za'ra, tiwaihu'u pese na marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te te tãma 'manharĩ za'ra da. E marĩ da. Tô sena 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, dama ïwaihu'u'õ hã te te 're ï'ab'manharĩ mono zõ, te te siwi pibu za'ra da. Taré te te siwi wë'õ da, te ãne tiwi rowaptërë za'ra.

¹² Tawamhã Zezusi hã ãma pë'ëzé za'ra wa, ma sa'ëtë pë'ëwaze. Tawamhã te sima tinha, ãne:

— E niha ma tô nimosi dapoto tém norĩ hã siwi ïwada'u, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã ïsõ'a te tãma 'manharĩ za'ra da. Mare di, ãne hã. Te tãma 'manharĩ za'ra õ di za. — ãne te sima tinha, Zezusi hã.

¹³ Taha pari, te tiwi timorĩ za'ra. Uba're wa, ma oto ãzé, zara u te te saprĩ da apã.

Parisezu norĩ te, duré Erodihite, ï'u'ëtë wapuzé wasu'u

Mateusi 16.5-12

¹⁴ Tawamhã zara u, ma tô oto aihutu, Zezusi norĩ hã. ï'u'ëtë wapu hã siré te te 'ma'âri za'ra da nherë, ma tô ãma po're ha'âri za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã. Misire te nomro, uba're 'remhã.

¹⁵ Tawamhã Zezusi ma ãne tãma waihu'u za'ra:

— Ma'ápé, 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, ï'u'ëtë wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti, apito Erodihite me.

¹⁶ Tawamhã te sima nharĩ za'ra, ãne:

— ï'u'ëtë wapu hã áté wama hâimana za'ra õ wa, ma ãne wama waihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma sina wapari za'ra. Taha wa, te sadanharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ï'u'ëtë wapu hã aima ïhâimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ïzadaihu'u za'ra wa'aba õ di bété, ï'u'ëtë wapuzém na te aima ïwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. E niha waihu'u su'u za'ra wa'aba õ di bété.

18-19 E niha atõmo na marĩ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. E niha aipo're na marĩ 're wapari za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. 5 na ì'u'êtẽ wapu hâiba hã te dama ìwẽ'êi ahâ mono zém na hã, duré 5 miu na dahâiba nherẽ, aihĩni ìdasaihurizém na hã, e ma âma aipo're si'ári za'ra wa'wa. E niha si'õtõ hâiba hã ìré danho'rada hã ìsi'azazâri hã, apâ ìwa ìséme aba mono hã. — Æne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra. Tawamhã asa ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— Si'õno hã 12 na ìhâiba hã danho'rata ré hã.

20 Tawamhã Zezusi hã ìsadanharĩ na, ma duré tãma âma sahu za'ra:

— Duré, 7 na ì'u'êtẽ wapu hã hâimana nherẽ, te dama ìwẽ'êi ahâ mono zém na hã, duré 4 miu na dahâiba nherẽ, da te 'mahâpãrĩ mono wamhã, e niha si'õtõ hâiba hã danho'rata ré hã. — Æne te sadanharĩ za'ra.

— Si'õno hã, 7 na ìhâiba hã danho'rata ré hã. — Æne ma asa tãma waihu'u za'ra.

21 Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra:

— E niha bété zahadu ìwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ìwaihu'u pese na hã. — Æne ma tô Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

Zezusi hã ìtob'a te te ìpesezé wasu'u

22 Taha pari, te oto ai'aba're Zezusi norĩ hã, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tawamhã datême sihotu wamhã, aibâ ìtob'a hã ma tô ìtême dasiwi saprõni ni, Zezusihi u. Tinhib'rata na te te upi da, te te to pese da, te tãma 'ru za'ra, siwi ìsaprõni'wa norĩ hã.

23 Tawamhã Zezusi hã ma ìtob'a hã pa'â, danhiti te te sima saprõni da. Tawamhã tizadaipro na ma sada sisiptõmo di'i, te te âma tob'u're da, aibâ hã. Taha pari, ma duré tinhib'rada hã âma tihi. Taha parimhã, te sadanha, âne:

— E zahadu marĩ hã 'madâ'â õ di. E ma tô marĩ hã ì'madâ.

24 Tawamhã aibâ te te rob'madâ'â wamhã, Zezusihi ma, te asa tinha, âne:

— Zahadu te rob'madâ'â pese õ di. Aibâ norĩ hã te ai'aba're, wede ne ìhâiba za'ra hã. — Æne ma asa tãma waihu'u, te te rob'madâ'â pese waihu'u õ wa.

25 Taha wa, tinhib'rada hã ma tô duré âma tino, ìtomhã âma, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tito pese oto, aibâ hã. Te rob'madâ'â wẽ di oto.

26 Tawamhã Zezusi hã te aibâ ma rob'ru, tinhorõwa u morĩ waré da oto, apâ morĩ tô da, 'ri wa'õtõ u hã.

Zezusi hã Danho'reptui'wa na, Pedru hã asa te te tãma ìwaihu'uzé wasu'u

Mateusi 16.13-20; Rucasi 9.18-31

27 Taha pari, Zezusi norĩ hã te oto 're nomro, 'ri wa'õtõ mono bâ. Apito Piripihĩ te, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, 'ri wa'õno hã. Tawamhã bâdâdi na si'aba're sina, te tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— E niha ma tô da te dasima 're ìwasu'u za'ra. E 'wa hã, wa hã.

28 Tawamhã asa ma tãma waihu'u za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahâ di. A hã, u, Zuwã Batita, apâ aihâiwa'udu. A hã, u, Eriasi apâ we ì'aimorĩ. A hã, u, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hâiba amo, duréi pese atâ'â nherẽ, apâ aihâiwa'udu.

29 Tawamhã Zezusi te duré sina sadanharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ìwasu'u za'ra wa'aba mo.

Tawamhã Pedruhi si, ma asa tãma waihu'u na wa'rã:

— A hã Cristu, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da.

30 Tawamhã Zezusi te sina sadawa uwati za'ra, Danho'reptui'wa na, te te a'â dama wasu'u za'ra tõ da.

Zezusi hã, za ìdâ'ázém na, duré za apâ ìhâiwa'utuzém na ìsiwasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 16.21-28; Rucasi 9.22-27

31-32 Tawamhã âne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma:

— Ti'ai âma dasiré ìpodo hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ìpisutuzéb zarina, wa za robzépata za'êtẽ. Wama roti'wa norĩ hã te za siwi ìwẽ'õ za'ra, ìhi norĩ hã. Sasedoti ìpire

norĩ zama, duré dama rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi ïwê'õ za'ra. Tawapsi te za dasiwi ïwĩrĩ ni. Tawamhã bâdâ maparane ï'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apâ. — Æne sô'awi ma tô Zezusi hã tâma siwasu'u za'ra, tâma ïrob'rãsutuzém na hã te te ãma waihu'u sirõmo za'ra da. Tawamhã Pedru hã ãne tâma ïsiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da, te sima saprõ Zezusi hã, tisiré norĩ nhiti.

³³ Tawamhã te te sina wapari wamhã, tisiré 're ïnomro mono norĩ u, ma aipi'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te ãne tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ïnhiti. 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimirosa'rata zarina rosa'rata õ di, a hã. Danhimirosa'rata zarina si, te ï'ãma ïrosa'ra, a hã.

³⁴ Taha pari, Zezusi te duré sima dazô hã, uburé ïtême dasi'rã'õtõ mono da. Tisiré 're ïnomro mono norĩ zô zama, te duré tihârâ za'ra sima. Tawamhã ãne ma si'ãma dama rowaihu'u:

— Ni'wam norĩ hã ïsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ïwê za'ra mono wamhã, tihãimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ïzarina 're ïnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherê, te za ïsiré 're nomro.

³⁵ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihãimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ïsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ïzarina 're nomro mono da, duré ïzadawa wasu'u'wa 're nomro mono wa, 're sihãiba zawu za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã.

³⁶⁻³⁷ Æté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dârâ. Ti'ab ré sibrob ahã nherê, e tâma 're rowê mono di za, rowê ïsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami mono õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowê mono õ di za. Ti'ai ãma simarĩ ahã uptabi nherê, tâma waihu'u õ di za, marĩ na ïsiwa'ãbãzéb da hã, rowê ãma 're ïhãimana mono zéb da hã. — Æne Zezusi ma tô dama waihu'u siro, da te waihu'u za'ra da.

³⁸ Ma tô duré dama rowaihu'u ãne:

— Ahãna da'ahã na 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti hã ma tô rême za'ra ni. Dawasété na si te oto 're danomro, ã nimosi dapoto té mono hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ïzazei'wa na, duré ïmreme wapari pese 'wa na, ãté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Æté te za dawu 're si'udã za'ra, ïzazei'õ'wa ne. Ti'ai ãma dasiré ïpodo hã nimahã na si, wa za wei mo apâ. ïmama te hã, rowa'a za'ëtê ré, wa za wei mo, hãiwa ãma tâma ïromhuri'wa norĩ siré. Tawamhã apâ we ïmorĩ wapsi, ï'udã'wa norĩ hã ïzazei'wa na te waihu'u za'ra õ di za. — Æne ma tô dama rowasu'u, Zezusi hã.

9

¹ Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne:

— Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherê, ai'matã'ã aba õ ré, te za tiwaihu'u pese na 'Re ïhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zé hã ãma ï'madã'ã za'ra wa'wa. — Æne ma Zezusi hã dama waihu'u siro, da te dasina waihu'u za'ra da.

Zezusihĩ hãiba ïsisaprĩzé wasu'u

Mateusi 17.1-13; Rucasi 9.28-36

² Tawamhã bâdâ 6 na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ si te te simro, Ti'adu norĩ me, Zuwãhã zama. Ètê 'rãihã u ma tô ai'aba'rê. Tame ma tô Zezusi hã tihãiba na saprĩ, Pedru norĩ nho'a.

³ ï'uza hã ma tô tihãirã uptabi. Rowa'a za'ëtê ne, ma ai'ubuzi, rã uptabi na. Da'uza hã da te 're hã upsõi pese za'ra mono nherê, hãirã prã ti, Zezusihĩ uza ma hã.

⁴ Tawamhã dahi'rata norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra, Eriasi norĩ hã Mozésihĩ me. Zezusihĩ me, te sima rowasu'u za'ra.

⁵⁻⁶ Tawamhã Pedru te Zezusihĩ ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãme wama rowê za'ra di. Si'ubdatõ, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni aihãiba bâ wa'aba, ate da hã, duré Mozésihĩ te da hã, duré Eriasihi te da hã. — Æne ma

Pedru hã tãma waihu'u, a'â te te rosa'rata ãna. Te te 'madâ'â za'ra wa, ma tãma tipahi za'ra, Pedru norĩ hã.

⁷ Tawamhã hãwa nhirõtõ'a za'ëne hã ma ubu za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, hãwa nhirõtõ'a hawi, ma we tãma nharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Pedru norĩ ma:

— ã hã ì'ra, te 're ìsawi pese mono. Ma'ãpé ìsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁸ Taha wamhã, taré te titõmo na sô rowaimrami za'ra. Zezusi si te ãma siwi 'madâ, siwaprosi ìsam na.

⁹ Tawamhã ètê 'ràihã hawi, ma oto si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba're sina, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ètê 'ràihã ãma ì'madâ'â za'ra wa'aba zém na hã, dama rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. Wa hã ti'ai ãma dasiré ìpodo hã ab're hawi ìhãwa'utu parip si, te za dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhã ìmreme ma tô wapari za'ra, Pedru norĩ hã. Taha wa, te 'rãwi sima rowasu'u za'ra, ãne:

— E niha ìsiwasu'uzé hã ab're hawi, za te te ìhãwa'utu na. Wa norĩ hã wama waihu'u za'ra õ di. — ãne te 'rãwi sima rowasu'u za'ra.

¹¹ Tawamhã te oto siwi sadanha, Zezusi hã:

— E marĩ wa, te rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra bété, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu wana, Eriasi za we ìmorĩ na hã.

¹²⁻¹³ Tawamhã Zezusi ma tô asa tãma waihu'u za'ra:

— Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ì'uwaibaba ãma rob'ui'ére ìbaihã na, Eriasi za we apã ìmorizém na te te ropese da. Tane nherê, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hã ma tô wei morĩ pa. Da te dasima ìwê za'ra zéb zarina, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra ni, ìwana da te duré ãma ìrob'ui'érezéb zarina. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô ì'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra, ti'ai ãma dasiré ìpoto ãma hã, sa'ètê na za te ìrobzépatazém na hã, duré za da te dasiwi ìwê'özém na hã. E marĩ wa, ma tô ãne ì'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra. — ãne te Zezusi hã sina sadanharĩ za'ra.

Ai'repudu ìpesezé wasu'u

Mateusi 17.14-20; Rucasi 9.37-43

¹⁴ Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto apã ai'aba're, tisiré norĩ u. ìwana za'ra ma tô da'ahã na tasi'rã'õtõ ni. Tame 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ui'ére na rowahutu'wa norĩ hã te nasi ìsada wa'rãmi tãma nharĩ za'ra, Zezusi siré 're ìnomro mono norĩ ma, ìsimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa.

¹⁵ Zezusi hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, uburé ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, ma tô ìtême dasisa're, da te sawi za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— E marĩ na, te asima ìrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁷ Tawamhã aibã hã dawa'wa hawi te 'mahã:

— Rowahutu'wa, ì'ra wa we atême saprõ, ìma pawaptob da. Wa'uburé te te 're upi mono wa, mreme õ u'âsi te 're sãmra.

¹⁸ Wa'uburé hã te te 're wabzuri, ti'ai u. Tawamhã ìsadaipro hã te tiwi 're pusi. Te duré 're 'wahãihãsi. Te duré 're sitete. Te duré 're sib'uwa. Wa tô aré waptêrê za'ra, asiré 're ìnomro mono norĩ hã wa'uburé te te siwi me da, tãma. Tane nherê, tãma waihu'u za'ra õ di, ì'ra ma, te te siwi ìme da hã. — ãne te aibã hã rowasu'u, Zezusi ma.

¹⁹ Tawamhã aibã mreme te te wapari wamhã, ma tô tisiré 're ìnomro mono norĩ ma tinha:

— E niha bété ai'rata 're ìnhamra u'âsi aba mono nherê, asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di bété, te 're ì'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ìpê'ézé u'âsi, wa za ai'rata 're ìmorĩ 'wa, 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ãpé, ai'repudu hã we ìtême saprõni aba.

²⁰ Tawamhã ma tô ãtẽme siwi saprõ, ai'repudu hã. ãtẽme te te siwi ãwisi wi, te wa'uburé hã Zezusi hã 'madã. Taha wa, te sisa'u ai'repudu hã wasutu. Sa'ëtẽ te 're sipizari, ti'ai wa. Ma duré sadaiproi waze.

²¹ Tawamhã Zezusi hã te ãmama hã ãma sadanha:

— E niha ma tô ãma tiwahu, ai'ra hã ãré 're hãimana mono ré hã.

— ã'ra hã sapore ré, ma tô 're siwamnarã.

²² Unhama u te te 're wabzuri wa'uburé hã, unhama na te te wãrã da. ãi ba zama te te 're wabzuri, ã na te te wãrã da. Tô sena aiwaihu'u pese wamhã, wapawapto na. Ma'ãpé, wa'ãma aipé'ëzé na.

²³ Tawamhã ãne te Zezusi hã tãma tinha:

— E niha te ãne ãma ãna, tô sena ãwaihu'u pese wamhã, te aipawapto wa'aba da hã, ai'ra ãma. ãwaihu'u pese na, da te 're ã'umnhasi za'ra mono wamhã, uburé dama waihu'u pese di za, marã na da te 're ãdapawaptob za'ra mono zéb da hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u.

²⁴ Tawamhã awa'awi te aibã hã Zezusihi ma tinha:

— Asimipawaptobzém na, wa tô ai'umnhasi. Ma'ãpé, 're ãpawaptob u'ãsi mono, asimipawaptobzém na te 're asazei pese mono da oto. Taha da, wa aima ãsiwasu'u.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã ãtẽme ãdasi'rã'õtõ norã hã da'ahã na te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tô wa'uburé ma rob'ru, ãne:

— Wa'uburé, ai'repudu 're upi u'ãsi mono wa, te mreme'õ u'ãsi 're hãimana. Te duré po'reptõ u'ãsi 're sãmra. Aiwatobro, ai'reputu hawi. Niwa apã asébré tõ, ai'reputu u.

²⁶ Tawamhã wa'uburé, ma tizadari. Sisa'u te duré wasutu, ai'repudu hã. Tawamhã ãhawi ma tô watobro. Ai'repudu hã rési ãna te oto nomro, dã'ã newa. Taha wa, te dasima rowasu'u za'ra ni, ai'repudu hã ãdã'ã na.

²⁷ Tane nherẽ, ma tô Zezusi hã ai'repudu hã pa'ã. Ma tô hãiwi wahutu, para na sab da.

²⁸ Taha pari, ma asisi 'ri para u, Zezusi norã hã. Tame hãiba pisutu ma tô si'ãma sadanharã za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norã hã:

— E niha bã bété wa norã hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherẽ, wa te wasiwi ãmei waihu'u õ, tãma.

²⁹ Tawamhã asa ma Zezusi hã ãne tãma waihu'u za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te za a'ã 're damreme zusi ãma. Taha parip si, dama waihu'u pese di za, wa'uburé hã dama 're ãwairébé mono zéb da hã. — ãne ma tãma waihu'u za'ra.

Zezusi hã za ãdã'ãzém na duré za apã ãhãiwa'utuzém na ãsiwasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 17.22-23; Rucasi 9.43-45

³⁰⁻³¹ Tawamhã Zezusi norã hã ta hawi te oto ai'aba're. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma ro'rahãri za'ra. Zezusi hã ma tô sima wẽ, ãhãimanazém na a'ã da te sa'rese za'ra tõ da, tisiré 're ãnomro mono norã ma, a'ã hãiba pisutu tãma siwasu'u za'ra da. Tawamhã ma tô tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã dasiré ãpodo hã te za dasima ãhãiba nhomri ni. Te za duré dasiwi ãwãrã ni. Da te dasiwi ãwãrã wamhã, bãdã maparane ã'ãma si'utõrã õ ré, wa za apã hãiwa'udu ab're hawi, ãdã'ã uptabi nherẽ. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norã ma.

³² Tawamhã te te siwi sadaihu'u za'ra õ di, tãma ãsiwasu'u za'ra zém na hã. Tane nherẽ, tãma pahã za'ra wa, te te siwi ãma sadanharã õ di oto. Ari'iwi te oto asimro.

Danhipai u dama ãpire na, Zezusi te te ãrowasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 18.1-5; Rucasi 9.46-48

³³ Tawamhã Capana'u na 'ri nhisi u, ma tô oto aihutu, Zezusi norã hã. Tame 'ri para u sisisi wamhã, te Zezusi hã sadanharã za'ra, tisiré 're ãnomro mono norã hã, ãne:

— Bãdãdi na we wasi'aba'rãi ré hã e marã na, te we asima ãrowasu'u za'ra wa'aba mo.

³⁴ Tazahã te ari'iwi tihãimana za'ra oto, bãdãdi na si'aba're sina, sipibu za'ra wa aré, 'rãwi sima ã'maipire zõ.

³⁵ Zezusi hã ma tô nhamra oto. Tisiré 're ñnomro mono norĩ zô, te tihârâ za'ra, sitême. ãne te tãma nharĩ za'ra:

– Ni'wam norĩ hã dama pire da, 'râwi te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, dama ñwapu ne, te za dama 're si'ai'uté za'ra.

³⁶⁻³⁷ Taha pari, ma ai'uté hã pa'â, tisiré 're ñnomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da, tipa. Tawamhã tipa te te sãrĩ sina, ma ãne tãma waihu'u za'ra:

– Ni'wam norĩ hã te te 're ñzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te duré ñzô 're tob'uzu za'ra. Tawamhã, e ñzô si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ñzatôrĩ'wa zô zama te sô 're tob'uzu za'ra. – ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

*Zezusi norĩ wẽ 'wa norĩ wasu'u na rowasu'u
Rucasi 9.49-50*

³⁸ Tawamhã Zuwã hã te Zezusihi ma siwasu'u:

– Rowahutu'wa, aibã wa tô 'madã'ã za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ñrob'ru mono hã, dama 're wairébé mono da. Tawamhã ma tô dama 're wairébé. Õ hã wasiré 're morĩ ò di. Taha wa, wa tô tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tô mono da, wasiré 're morĩ ò wa. – ãne te Zezusihi ma siwasu'u, Zuwã hã.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tãma waihu'u za'ra, Zuwã norĩ ma:

– Tiwi sawi za'ra wa'aba ò di za, te te 're ñda'apawapto mono zé hã. Áté ni'wam norĩ hã ñwaihu'u pese zarina, te za ñwẽ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ñmanharĩ waihu'u'õ hã. E taha pari, te za ta norĩ hã awa'awi na ñnhisi wasété za'ra. Mare di. Te te 're ñnhisi wasété za'ra mono ò di za. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã wazada 're hãimana za'ra mono ò wamhã, ta norĩ hã wahãiba niwĩ te za 're hãimana za'ra. Taha wa, aibã hã wahãiba niwĩ 're hãimana mono nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba ò di za, te te 're ñda'apawapto mono zé hã. – ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhã ma tô duré tãma nharĩ za'ra:

– Ma'ãpé, ñwapari pese za'ra wa'aba asina. A norĩ wa'wa hã ñzazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, ã hã ni'wam norĩ hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, 're ñhãimana u'âsi mono, za te te tãma 're ñ'awa'âbã mono zé hã tiwi 're simani za'ra mono ò di za. Te za te te sina 're uwaimrami za'ra. – ãne ma tô tãma siwaihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ñnomro mono norĩ ma.

*Dawasété na romnhimimnhasi wasu'u
Mateusi 18.6-9; Rucasi 17.1-2*

⁴² Tawamhã Zezusi hã roti na ma duré tãma ãma uzusi za'ra:

– Áté ã norĩ hã, ai'uté dama ñwapu ne, te za 're nomro, ñzazei'wa norĩ hã. Tawamhã áté ni'wa simiroti zarina, te za ñmairẽ. Tawamhã tãma ñroti wasété'wai ma hã, tãma rowẽ ò uptabi di za, 're ñhãimana u'âsi mono, za te te azãri wa. Ñbutu na êtẽ tãmo wawẽ, da te ãma wasisi pari, ãi ba da te mei 'wa'ãhã, uihã na dã'ã da, tãma rowẽ ò di aré. Tane nherẽ, ñsimiroti wasétézéb zarina, ñzazei'wa te te ñrẽme wamhã, tãma rowẽ ò uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

⁴³ Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Asib'rata na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, asib'rada asiwi 're ñsihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Asib'rada misire ré si rowẽ uptabi u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, unhama u'âsi u, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁴⁻⁴⁵ Duré nimomo 're aiwairébé aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, aipara asiwi 're ñsihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Aipara misire ré si, rowẽ uptabi u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Aipara zahuré ré ropipa u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁶⁻⁴⁷ Duré marĩ hã atõmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, tawamhã ato asiwi 're ĩsani za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Atõmo misire ré si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u, 're asisisi aba mono wamhã, Asib'apito wa'aba u, aima 're rowě za'ra wa'aba mono di za. Atõmo zahuré ré ropipa u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁸ Ropipa ãma ubu hã te te 're ĩdahâiba uprosi za'ra mono hã, si'utõrĩ õ di. Duré uzâ hã si'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'â te 're hâimana u'âsi. — ãne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

⁴⁹ Tawamhã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Marĩ na da te 're ĩrobzépata za'ra mono zém na, te za te te 're da'apibu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, tô sena ĩzazei'wa 're danomro mono zô.

⁵⁰ Wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrízéb da hã. Tane nherě, oto 're se si'utõrĩ mono wamhã, niha da te 'manharĩ waihu'u õ di, apâ se da, dasa da te ãma 're ĩwarĩrĩ za'ra mono da hã. Sa na, wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Ni'wam norĩ hâimanazéb zarina, te za dasi'u syry na sa na 're dasihuri, dasisawi te. Tane asisawi te, te za rowě na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

10

*Dasiwi 're ĩdasiwanhizari za'ra mono zém na rowasu'u
Mateusi 5.31-32; 19.1-12; Rucasi 16.18*

¹ Tawamhã Zezusi hã Capana'u hawi te oto mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, morĩ da. Tawamhã Zodã pa zara u, ma tô saprĩ. Te te saprĩ wamhã, da'ahâ uptabi na ma tô duré ĩtême dasito. Taha wa, te duré dama rowahutu, te te dama 're ĩrowahutu u'âsi mono zém na, Zezusi hã.

² Tawamhã ni'wam norĩ hã parisezu norĩ hã, timreme na te te tãma ãma upa za'ra wa, te te siwi mreme wě'õ da, ma ãne siwi sadawa pibu:

— Aibâ norĩ hã timro me sima 're siwanhizari za'ra mono wamhã, e wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, te za timro hã time, aibâ hã. — ãne te siwi sadanha.

³ Tawamhã asa ma Zezusi hã sada'âbâ za'ra:

— E niha ma tô Mozési hã bété dama waihu'u aré, damro me dasiwi 're ĩdasiwanhizari za'ra mono zém na hã.

⁴ Tawamhã asa ma duré ãma sada'âbâ za'ra:

— Mozési hã ãne ma tô dama roti: Aibâ norĩ hã timro me, siwi 're siwanhizari za'ra mono õ ré, te za rob'ui'éré hã timro ma te te 're sõmri za'ra pi'õi ma, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, te te ĩmezém na hã. Taha parip si, te za oto pi'õi ma, te te 're rob'ru za'ra.

⁵ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ta hã Mozési hã aipě'ě tete za'ra wa'aba wa, ma tô ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa.

⁶ Ropoto na'rata hawimhã, ãnei õ di. Ropoto na'rata hawimhã, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aibâ hã poto, a'uwě na. Pi'õ zama ma tô duré poto.

⁷ Taha wa, aibâ hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rěme za'ra, timro me si, siré 're simasisi zahuré mono da oto.

⁸ Sina hâiba sitob zahuré wamhã, maparane ĩhâiba nherě, misi ĩhâiba ne, te za siré 're hâimana u'âsi zahuré oto.

⁹ Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, dasi'ãma te te 're da'ahâiba to mono nherě, ni'wa hã da'ãma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. — ãne ma tô Zezusi hã parisezu norĩ ma waihu'u za'ra.

¹⁰ Taha pari, 'ri tême sihutu wamhã, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô ãma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhã Zezusi asa ma tô tãma waihu'u za'ra:

— Ni'wa hã aibã hã timro te te mei wamhã, pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã.

¹² Duré ni'wa hã pi'õ hã, timro te te mei wamhã, aibã aimawi na mro wamhã, te za duré tiwasédé hã 'manha, pi'õ hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

ZeZusi hã, ai'uté te te ĩ'azawizém na rowasu'u
Mateusi 19.13-15; Rucasi 18.15-17

¹³ Taha pari, ma tô da'ra hã ãwisi za'ra ni ZeZusihi u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, ãma mreme za'ra da, te te 're apawaptob u'âsi mono da, ĩwẽ na. Tane nherẽ, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô dawẽ'õ za'ra, da'ra hã da te ĩtẽme 'wasari tã da, ZeZusihi u.

¹⁴ ãne te te ĩdawẽ'õ za'ra zém na hã, te te wapari ze za'ra õ di, ZeZusi hã. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tã. A'ã we ĩtẽme da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. ã norĩ hã ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ĩhãimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hãimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra.

¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté dama ĩwapu ne, 're hãimana za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u, 're sisisi mono õ di za. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, ZeZusi hã.

¹⁶ Tawamhã awa'awi ma tô nasi ai'uté hã dawĩ azaza tipa. Duré tinhib'rata na te te nasi upi za'ra sina, 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi, ma tô ãma arowaptẽ, ĩwẽ hã te te tãma 're anhomri mono da.

Aibã ĩsibro pese na rowasu'u
Mateusi 19.16-30; Rucasi 18.18-30

¹⁷ ZeZusi norĩ hã sina pahã za'ra õ ré, te aibã hã ĩsarina tiwara za'ra. ãma wisi za'ra wamhã, ZeZusihi papara ma aime hi'rãtitõ. Tawamhã ãne te sina sadanha:

— Rowahutu'wa, aiwẽ di a hã. E marĩ ĩwẽ hã wa za 'manha, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã te ĩsina ĩ'uwaimrami da hã.

¹⁸ Tawamhã asa te ZeZusi hã tãma tinha:

— E niha te ĩ'ãma aiwa, ĩwẽ na. 'Re ĩhãimana u'âsi mono si ĩwẽ uptabi hã, õhõ si. Ni'wa hã ĩsine hã mare di.

¹⁹ A hã aima waihu'u pese di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti hã. ãne dama ĩsimiroti hã: “'Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhibrom na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dahãiba wasu'u na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're ĩwazé pese mo, ana zama.” ãne 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti hã.

²⁰ Tawamhã asa te ZeZusihi ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, ĩprédu wi, wa tô te 're 'madã'ã pese, ĩsimiroti hã.

²¹ Tawamhã ZeZusi hã te aibã 'madã, sawi sina. ãne te tãma tinha:

— Zahadu te misi aiwi sô rowaptã, tãma ãma ĩ'uwaimrami'õ hã. Mo oto aimorĩ apã, asibro hã uburé dama wede mono da, ĩwa'ãbã zõ, ĩsibrob'õ norĩ ma, sõmri mono da. ãne wamhã, duré asibro pese di za, hãiwa ãma. Taha parip si, te za we apã aimo ĩtẽme, ĩsiré 're aimorĩ da oto. — ãne ma tô aibã ma waihu'u, ZeZusi hã.

²² Aibã hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ. E marĩ wa. Sibrob ahã uptabi wa. Taha wa, te oto mo apã, robzei ãna.

²³ Tawamhã aibã za'u, te ZeZusi hã 'madã'ã za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Taha wa, ma tô ãne tãma waihu'u za'ra:

— ĩsibro pese norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u 're ĩsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ Tawamhã te ãma rosa'rata za'ra, te te tãma ïwaihu'u za'ra zém na hã. ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Ìsiwadi norĩ, e niha te za 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma, 're sib'apito za'ra, ïtême 're ïsisisi mono zéb da hã. Tãma pire uptabi za'ra di.

²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hã ïsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ïsibro pese norĩ hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ïhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb u hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ ãne ïmreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tawamhã te ãma sisadanharĩ za'ra, ãne:

— ïsibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'ã ãna 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. Áté ni'wai õ di.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã te 'madâ'ã za'ra. ãne ma tô tãma waihu'u za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã, da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ïhãimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si, uburé marĩ hã 'manharĩ waihu'u pese uptabi di. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te asa tãma siwasu'u:

— Wa norĩ hã uburé wa tô wanhibro hã wasipara rême za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Tane tô. Ìwapari pese za'ra wa'aba. Áté ni'wa hã te te 're ïzawi pese mono zéb zarina, te za tinhorõwa hã a'ã tirẽ, te te dama 're ïzadawa wasu'u mono da. Áté tisisãnawã norĩ, duré tihidiba norĩ te za a'ã rême za'ra. Áté tina, timama, duré ti'ra norĩ hã te za a'ã rême za'ra. Áté tinhipti'a zama, te za a'ã tirẽ.

³⁰ ãne wamhã, ti'ai ãma 're morĩ ré, te za marĩ ïwẽ uptabi hã ahã na tãma 're hãimana za'ra, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhib'ratamhã, ïsõrõwa za'ra hã, ïsisãnawã norĩ hã, ïhidiba norĩ hã, ï'ra norĩ hã, duré ïsipti'a hã. Marĩ ïwẽ hã tãma 're ïhãimana za'ra mono zu, te za duré rowasédé hã tãma 're hãimana za'ra, taré da te 're ï'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Niwapsi te za duré tãma pisutu, dâ'ã ãna 're morĩ u'âsi da, rowẽ uptabi ãma, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã.

³¹ Ni'wam norĩ hã ahã uptabi na pire na ti'ab ré dama 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ïhãimana u'âsi mono hã te te tãma 're apisutu, wapu na 're hãimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ahã uptabi na ti'ab ré wapu na dama 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're apisutu, pire na oto 're hãimana za'ra mono da. — ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã za tidâ'ázém na, duré za tihãiwa'utuzém na zama ïsiwasu'u zahu zé Mateusi 20.17-19; Rucasi 18.31-34

³² Tawamhã Zezusi norĩ hã ma oto sai'uri za'ra, bådãdi na sõ'a na, Zeruzarẽ u. Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norĩ nhowa, ma tô mo. Sina hãtã'ã ãna, morĩ wa, te ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, ma tô ïsiré 're ïnomro mono norĩ me ïsi'aba'ré norĩ hã sina tipahi za'ra. Tawamhã danhiti te sima satõrĩ za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ hã, te te tãma rowasu'u sirõmo za'ra da, za tãma ïromhãimanazém na.

³³⁻³⁴ Tawamhã ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— Ìwapari pese za'ra wa'aba. Ahãna Zeruzarẽ u, wa ai'aba'ré ni. Tame wa hã ti'ai ãma dasiré ïpodo hã te za dasima ïhãiba nhomri ni, sasedoti ïpire norĩ ma, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã ïwasédé te te ï'ãma ïsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ï'ru za'ra, da te ïwĩrĩ da, dasiwi. Tawamhã zudezu'õ norĩ ma, te za siwi ïhãiba nho. Ta norĩ hã te za ï'ãma tiwa'ẽ za'ra, zudezu'õ norĩ hã. Tizadaipro na te za duré nasi siwi ï'upto. Te za duré te te siwi 're

ĩpr'é. Tawamhã te za oto siwi ĩwĩ. Tane nherẽ, bådã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãwa'udu. — ãne ma tô tãma siwasu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me, te te sina ĩrowaptẽrẽ zahuré zé wasu'u

Mateusi 20.20-28

³⁵ Taha pari, Ti'adu hã Zuwãhã me, Zebedehe 'ra zahuré hã, ma tô Zezusihi u sina rotété zahuré, te te tãma nharĩ zahuré da, ãne:

— Rowahutu'wa, wa za aiwi rowaptẽrẽ ni. Ma'ãpé, ãma wama uwaimrami, wa te wasima ĩwẽ hã.

³⁶ Tawamhã Zezusi ma ãma sada'ãbã zahuré:

— E niha ma tô asima ĩwẽ wa'wa, te aima ãma ĩ'uwaimrami aba da hã, asima ĩwẽ wa'aba zé hã. — ãne te sadanharĩ zahuré.

³⁷ Tawamhã asa te duré tãma nharĩ zahuré, Zezusihi ma:

— Niwamhã danhib'apito simasisizém na te za 're asãmra mo, dama aipire uptabi na 're aihãimana mono da. ãhã wa, ma'ãpé wapisutu, asimire niwĩ 're wa'manhamra mono da, duré asimi'e niwĩb zama, asine dama wapire na 're wahãimana mono da.

³⁸ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ zahuré:

— Rosa'rata ãna te ãne asina ĩzadanharĩ 'wa. Wa hã wa za robzépata za'ëtẽ, dawĩ ĩsisawi ãna. E tawamhã sada asiptete aba di za, za te ĩrobzépata za'ëtẽ ne, ĩrobzépata aba da hã.

³⁹ Tawamhã asa te duré Zezusihi ma siwaihu'u zahuré:

— ĩhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ĩrobzépata da hã.

Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u zahuré:

— Te za tô ĩsine ĩrobzépata za'ëtẽ 'wa.

⁴⁰ Tane nherẽ, ĩsi'uihã na te aipisutu waihu'u aba õ di, dama aipire wa'aba na 're aihãimana aba mono zéb da hã ĩnhimire niwĩ, duré ĩnhimi'e niwĩ. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te za te te dama 're apisutu, te te sima 're ĩda'awẽ mono zéb uwaibaba, dama pire na ĩ'rata 're dahãimana u'ãsi za'ra mono da. — ãne ma tô tãma waihu'u zahuré, Ti'adu norĩ ma.

⁴¹ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ hã 10 na ĩhãiba za'ra hã, Ti'adu norĩ mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tinhiti'ru za'ra.

⁴² Taha wa, Zezusi te sô tihãrã za'ra, 'rãwi ĩtẽme si'rã'õtõ da. Tawamhã ãne ma tô tãma waihu'u za'ra:

— Ti'ai ãma danhib'apito na da te 're ĩwamri za'ra mono norĩ hã te pire uptabi na dama 're hãimana za'ra. Sa'ëtẽ te duré te te 're dawada'uri za'ra, ĩsimiroti hã da te 're 'madã'ã za'ra mono da.

⁴³ Tane asima 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asima 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're ĩ'maipawaptob u'ãsi aba mo, marĩ zô 're a'manhimnhasi aba mono ãna.

⁴⁴ Duré 'rãwi asima aipire uptabi na, 're ai'maihãimana aba mono da, asima 'maiwẽ uptabi aba wamhã, pawa'ãbã ãna romhuri'wa ne, te za asima 're ĩ'mairomhuri wẽ wa'aba mo.

⁴⁵ Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã da te ĩma 're romhuri za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datẽme mo, ĩsihãiba zawĩ ãna dazada ĩdã'ã da, da'upana te da'awa'ãbã da. — ãne ma tô tãma siwaihu'u za'ra Zezusi hã, te te ãma waihu'u za'ra da.

Zezusi hã Batimezu te te ĩto pesezé wasu'u

Mateusi 20.29-34; Rucasi 18.35-43

⁴⁶ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô oto aihutu, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi u. Zerico hawi duré si'aba'rúi wamhã, da'ahã uptabi na te ĩsiré ai'aba'rúi ni. Si'aba'rúi ré, ma tô aibã hã sõpõtẽ za'ra ĩtob'a hã, bådãdi zababa ĩsãmra hã. ĩtob'a hã Batimezu na ĩsisi hã, Timezuhu 'ra. Rob'uiirazém na te nasi da'awa, da te tãma a za'ra da.

⁴⁷ Tawamhã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, Nazaré nhihudu hã ĩsababa te te ĩro'razãri na hã. Taha wa, te te sina 'mahãrã, sa'ëtẽ, ĩtob'a hã:

— Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'âpé ãma aipê'êzé na. — Æne te nasi sina 'mahâ.

⁴⁸ Tawamhã da'ahâ na te tãma nharĩ za'ra ni, ari'iwi sãmra da. Tane nherẽ, te nasi sa'êtẽ sina 'mahâ:

— Dawihi nhihudu, ãma aipê'êzé na.

⁴⁹ Tawamhã ma tô mazazâ, Zezusi hã. Æne te dama ti'ru:

— Sô aihârâ za'ra wa'aba, we ãtẽme morĩ da.

Taha wa, te dasiwi 'mahârâ ni, ãtob'a hã:

— Aiwahutu. Zezusi hã te asô hã, ãtẽme aimorĩ da. Aima rowẽ di za oto.

⁵⁰ Tawamhã Batimezu hã tisi'ubuzé ma tô time, si'aba're na wahutu da, Zezusihi u morĩ da.

⁵¹ ãtẽme wisi wamhã, Zezusi te ãne sadanha:

— E marĩ te asima ãwẽ, te ãma aima ã'uwaimrami da hã.

— Rowahutu'wa, ãto pese da, wa ãsima wẽ, apã te 're rob'madã'ã mono da. — Æne te asa tãma si'ru.

⁵² Tawamhã Zezusi te ãne tãma tinha:

— Te za oto aimo. Asina ã'umnhasi wa, ma tô ato pe.

Tawamhã awa'awi ma tô rob'madã'ã wẽ, aibã hã. Tawamhã Zezusihi zarina te oto mo, bãdãdi na.

11

Zezusi hã Zeruzarẽ u, ãsẽbrézẽ wasu'u

Mateusi 21.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwã 12.12-19

¹⁻² Tawamhã Zezusi norĩ hã Zeruzarẽ u si'aba'rei wamhã, ma tô a'ã aihutu, Oriwera na êtẽ 'rãihã nhisi u. Êtẽ 'rãihã 'rata, te 'ri wa'õno hã 're hãimana zahuré, Betazé hã duré Betãna. Tawamhã Zezusi hã sisõwa ma tô tisiré 're ãnomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré maparane. Æne te tãma rob'ru zahuré:

— Õwa te za oto ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Æma aimasisi aba wi, awa'awi te za awaru po'repore hã ãsõpõtẽ 'wa, ãprẽdupté hã, zahadu ni'wa hã nimomo ãma ãmorĩ'õ hã. Da te ãma wasisi haré, te za. Tawamhã da te ãma ãwasiszé hã te za ãwasihui wa'wa, we ãma saprõni aba da.

³ Ni'wa hã ãne te te asadanharĩ aba wamhã: “E marĩ da, ma ãwasihui wa'wa, ãma ãwasiszé hã,” tawamhã asa te za ãne tãma ãwaihu'u 'wa: “Wanhib'apito hã marĩ õ wa, ãma morĩ da, wa tãma wasihu ni. Te za we aima sõmri su'u apã.” Æne te za tãma ãzadawa wasu'u wa'wa, ãtede'wai ma.

⁴ Tawamhã te oto sô tineb zahuré, awaru po'repore zõ. Simasisi wi, awaru po'repore ma tô sõpõtẽ zahuré. 'Ridawa 'rata, te wasisi haré za.

⁵ Te te wasihu zahuré wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã ãma 'mahârâ za'ra, ãrata ãsimasam norĩ hã:

— E marĩ te a norĩ wa'wa hã ãmanharĩ 'wa. E marĩ da, te asapa'abã ãwasihui wa'wa, awaru po'repore hã.

⁶ Tawamhã asa ma tô dazada'ãbã zahuré, Zezusi hã te te tãma ãwaihu'u zahuré zém na. Taha wa, ma tô tãma 'ru zahuré ni, awaru po'repore hã te te saprõni zahuré da, Zezusihi ma.

⁷ Tawamhã te te ãwisi zahuré wamhã, awa'awi ma tô tãma ba'ubu zahuré, tisi'ubuzém na. Taha pari, ma tô ãma darõno, Zezusi hã.

⁸ Æma sarõtõ wamhã, da'ahâ na ma tô bãdãdi hã tãma waptã za'ra ni, dasi'ubuzém na. Ni'wam norĩ hã rom na ãsupo suiwawẽ te te ãmanhizãri za'ra na, ma duré tãma waptã za'ra.

⁹ Tawamhã Zezusihi nhowa ãsi'aba're norĩ hã ãsarina ãsi'aba're norĩ zama, mreme 'rãihã na te sima 'mahârâ za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're wawata za'ra wa'aba mono. ãsadawa para we ãmorĩ ma, ãwẽ si te te tãma 're pisutu u'ãsi mono neza. Apito Dawihi ma, te te ãropisutuzéb zarina, te we oto mo, watẽmeb za'ra, Wanhib'apito 're hãimana mono da.

¹⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tô sena sôprub di. — Æne te ãma tawata za'ra ni.

¹¹ Tawamhã Zeruzarẽ u oto wisi wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, ma ãzé Zezusi hã, te te robzabu da. Tame tiwi hãiwahã wa, te oto mo, Betãnha na 'ri wa'õtô nhisi u, tisiré norĩ me, aibã 12 na ìhãiba za'ra norĩ me.

Pidera wede ma, Zezusi te te ìnharĩzé wasu'u

Mateusi 21.18-19

¹² Tawamhã bãtã amo na Betãnha hawi te apã ai'aba'ré, Zeruzarẽ u. Morĩ ré, ma tô mra hã tĩwĩ, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã si'aba'réri ré, romhã ré, ma wede hã tisã, pidera wede hã. Sui hãza'õtô wa, te sô mo, 'rãĩ õ'umnasite. Tawamhã 'rãwi ìsu si ma tô 'madã. Ì'rã hã robaba di. Zahadu a'amo hã watobro õ di, ì'rã uptabi zéb da hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusi te wede ma tinha:

— Ai'rã hã da te 're huri mono õ di za oto. Ai'rã'õ u'âsi, te za oto 're asa mo.

Tawamhã ma tô mreme wapari za'ra, wede ma, te te ìnharĩzém na hã, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te ìdazate mono zém na rowasu'u

Mateusi 21.12-17; Rucasi 19.45-48; Zuwã 2.13-22

¹⁵ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô Zeruzarẽ u apã aihutu. 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, ma tô asisi, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te da te 're rowede za'ra. Ni'wam norĩ hã te duré te te dawĩ 're rob'uipra za'ra. Tawamhã dama rowede'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã te te sate, rob u. Te te dawĩ 're ìrob'uipra za'ra mono norĩ zama, te te sate. Duré rob'uiprazém na te te dawĩ ãma 're ìsaprĩ za'ra mono norĩ wi, ma wedeza hã te te tiwi anhamra, utu'u wede'wa norĩ simasisizéb zama.

¹⁶ Te duré dawĩ rosawi, 'ri 'rãihã nho're wa'wai baba, da te 're ro'wasari tõ mono da.

¹⁷ Te duré dama rowasu'u, da te ãma ìrob'ui'érézéb zarina, ãne:

— Duréhã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'éré ìbaihã na, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na: “Ìnhorõwa hã ìwa ìma 're ìdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” Æne te tinha. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tô ìwa asima ãma 're ìrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawĩ 're ìsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ìsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. — Æne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

¹⁸ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô ìwasu'u hã wapari za'ra, sasedoti ìpire norĩ hã, rowahutu'wa norĩ zama. Æne hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ta norĩ hã sima ãma rosa'rata za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Tane nherẽ, Zezusihi nhimiroti na, da'ahã na ãma 're dawata za'ra mono wa, te te sima danhimimnhasi za'ra wa, te te siwi wĩrĩ õ di za a'ã.

¹⁹ Tawamhã bãdã sébré wi, te Zezusi norĩ hã Zeruzarẽ hawi apã ai'aba'ré, Betãnha na daza'ru nhisi u.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 21.20-22

²⁰ Awẽm na mararé si'aba'réri wamhã, ma tô Zezusi norĩ hã 'madã'ã za'ra, pidera wede hã, uburé ìwede 'ré na.

²¹ Tawamhã Pedru hã ma tô ãma po're puru, Zezusi hã wede ma, te te ìnharĩzém na hã. Tawamhã ãne te Zezusihi ma tinha:

— Rowahutu'wa, 'madã'ã. Òhõta pidera wede. Ahãmhã tãma ìnharĩ hã ma tô tiwede'ré.

²²⁻²³ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, te za asiwi 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ã ãtẽ 'rãihã ma, nharĩ za'ra wa'aba wamhã, uihã na sisa'o'o da, ãi ba sime da, te za ãma aima uwaimrami za'ra wa'wa. 'Rãwi asiwawã za'ra wa'aba õ di za, za te te aima ãma ì'uwaimrami za'ra wa'aba zém na hã. Tãma ìnharĩ za'ra wa'aba zéb uwaibaba, za te te ãma

aima ã'uwaimrami aba na, te za ãma ãsaze za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

²⁴ Taha wa, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, duré marĩ na tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, za te te ãma aima 're ã'uwaimrami aba mono zém na, te za ãma 're ãsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami u'ãsi 'wa.

²⁵⁻²⁶ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da wamhã, te za a'ã aiwi 're da'ru simani za'ra wa'wa. Dawasédé hã da'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawamhã Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã te te duré ai'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za oto, aiwasété 'wa hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã ãpisutu'wai ãma, da te dasiwi ãsadanharĩzém na rowasu'u

Mateusi 21.23-27; Rucasi 20.1-8

²⁷ Tawamhã ma tô apã aihutu Zeruzarẽ u, Zezusi norĩ hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te 're mo, Zezusi hã. Tame 're morĩ ré, ma tô aibã norĩ hã ãtẽme aihutu, sasedoti ãpire norĩ hã, duré dama rowahutu'wa norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã.

²⁸ Tawamhã ãne te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bété ãne hã marĩ hã dama 're ã'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

²⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za duré asadanharĩ na aima ãma wa'rãmi za'ra wa'wa. We ãma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za duré wa hã aima waihu'u za'ra wa'wa, ãpisutu'wa hã.

³⁰ Ma'ãpé, we ãma waihu'u za'ra wa'aba. E 'wa sadawa para, te Zuwã Batita hã ã dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para. E taré dazadawa parap si. — ãne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

³¹ Tawamhã rãwi te sima nharĩ za'ra:

— E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para, ã dawabzuri te te dama 're ã'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di.”

³² Tazahã dazadawa parap si, ã dawabzuri te te dama 're ã'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazada tazahi za'ra ni. — ãne te 'rãwi sima nharĩ za'ra, dapipa te, Zuwã Batita hã tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa 're ãmorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa.

³³ Taha wa, sada dazahi za'ra õ'umhasite, sina pahi za'ra wa, ma tô duré Zezusihi ma waihu'u na wa'rãmi za'ra, ãne:

— Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã ã dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ãpisutu'wa hã.

Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ãma waihu'u aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, marĩ hã te dama 're ã'ab'manharĩ mono na. — ãne ma tô Zezusi hã tãma timreme na wa'rãmi za'ra.

12

Buru na romhuri wasété 'wa norĩ wasu'u

Mateusi 21.33-46; Rucasi 20.9-19

¹ Tawamhã tinhimirowasu'u na ma tô duré tãma ãma sãna'rata za'ra, ãne:

— Aibã hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburũ ãma ma tô a're, uwa 'ru hã. Te te a're pari, ma tô buru 'wawi wa'ra. Ma tô duré êtẽ nhisiwi sada ab're, uwa 'rã watizéb da hã, ãwa'u zõ. Taha pari, 'ri 'rãihã hã ma duré buru wa'wa 'manha, ãsipsaihuri norĩ zõ, dasipapara rob'madã'ãzéb da hã. Tawamhã ma tô ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, ãburu hã te te sõ 're 'madã'ã za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rã prédub za'ra mono wapsi,

te za te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â sãmra da.

²Tawamhã oto 'rãĩ prèdu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma ãromhuri'wa hã 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma ãpo'o za'ra zõ.

³Tane nherẽ, ãtẽme wisi za'ra wi, ma tô siwi ti'â, te te siwi azãri da. Tawamhã ubana ma tô siwi satõ apã.

⁴Taha pari, te duré ãwa'rãmi sô 'mazatõ, tãma ãromhuri'wa hã. Tane nherẽ, buru u ãtẽme wisi za'ra wamhã, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra. ãrãĩ wi, ma tô siwi azã.

⁵Taha pari, te duré 'mazatõ, ãwa'rãmi. Tane nherẽ, ma tô siwi tãwĩ, buru na romhuri'wa norĩ hã. Siwa'rãmi sihutu sidãpãsi, ma tô nasi hã za'ra. Ma tô duré nasi simro.

⁶Tawamhã buru tede'wai 'ra si te oto ãrata 're hãimana, danhowa're're te te ãsatõrĩ da hã, ãburu na romhuri'wa norĩ u. ãra hã tãma sawi pese uptabi di. Tãma sawi nherẽ, ma tô satõ, buru na romhuri'wa norĩ u, morĩ da. ãne te ãmama hã sima rosa'rata: “ãra si'aibã hã te ãtẽme satõrĩ za'ra wamhã, ãté te za siwi hãiba wazé.”

⁷Tane nherẽ, buru na romhuri'wa norĩ u wisi wamhã, te ãne sima 'mahãrã za'ra: “Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da.” ãne ma tô sima 'mahãrã za'ra, buru na romhuri'wa norĩ hã.

⁸— Tawamhã ma tô siwi ti'â, buru tede'wai 'ra hã, te te siwi wĩrĩ da. Te te siwi wĩrĩ pari, ma tô ãhãiba hã siwi time, buru nhiti.

⁹— Buru na romhuri'wa norĩ ma hã e niha te za buru tede'wa hã tãma rob'manharĩ za'ra. Te za sô timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da, buru na romhuri'wa norĩ hã. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madâ'â'wa da. — ãne buru na romhuri'wa norĩ wasu'u hã ma tô tãma wasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁰Tawamhã te duré 'mahãrã za'ra:

— Oro 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãne ãbaihã na rob'ui'ére hã:

“Ëtẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã wẽ uptabi nherẽ, 'ri'wa norĩ te te siwi ãwẽ'õ hã te oto pire na 're sa'wari u'ãsi.

¹¹Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're ãsa'wari mono da hã.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'ãsi za'ra, wa norĩ hã.”

ãne ma tô ãtẽ wasu'u na tãma rob'rãzarõtõ za'ra, Zezusi hã.

¹²Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u hã te te dama wasu'u wamhã, tisiré zudezu norĩ ma, pire na 're ãhãimana za'ra mono norĩ, te wasu'u, Zezusi hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, duré dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã. ãne na ma tô sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré siwi ti'â. Tane nherẽ, da'ahã nhimimnhasi te, te õne haré ai'aba'rè, ãsiti.

*Zezusi hã, rob'ui'prazé ãsapotore na da te ãsadanharĩzé wasu'u
Mateusi 22.15-22; Rucasi 20.20-26*

¹³Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô parisezu norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi u si'aba'rè da. Erodihini niwĩ 're ãhãimana za'ra mono norĩ zama, ma tô ãtẽme 'mazatõrĩ za'ra, tinhimiroti na te te upai wa, te te siwi wẽ'õ za'ra da.

¹⁴Tawamhã ãtẽme sihutu wamhã, te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, tô sena na wa tô aimreme na aiwaihu'u za'ra ni. Danhimirosa'rata na 're aihãimana mono õ di. Duré dapire na 're dahãimana za'ra mono nherẽ, aima hã aiwapsi dahãimanazé hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si, te uburé marĩ hã dama 're ãwaihu'u mo, sena na. Taha wa, te za asimirosa'rada hã wama ãwaihu'u za'ra, wa te aiwaparĩ za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'ui'prazé hã wa

te 're po'o za'ra, ĩsimiwada'uri zarina. E 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wê di. E tãma wê ã di.
— Āne ma tãma siwi sadanha, Zezusi hã.

¹⁵ Tãma te te siwi ãma waihu'u za'ra da newa, ma tãma siwi sadanha. Āne na hã senai ã na, ma tãma siwi waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, te ãne na asiwi ĩzadanhari 'wa, ĩmreme na te aima ãma upa za'ra wa'aba da newa, asiwi ĩwê'õ wa'aba da. Tane wamhã, ma'ãpé rob'uiprazé ĩsapotore hã we ĩma 'mai'ari aba, te 'madã'ã da.

¹⁶ Tawamhã ma tãma ni'wa hã tãma tisõ, Zezusihi ma. Te ãma dazadanhari za'ra, ãne:

— E 'wai hãbarĩ, rob'uiprazé ĩsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ére duré, ãma hã.

Tawamhã asa ma tãma waihu'u za'ra:

— Ā hã, Roma ãma danhib'apito hãbarĩ, duré taha nhisi ui'ére.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u za'ra:

— Roma ãma danhib'apito ma, te za ĩsimiwada'uri zarina, marĩ tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã ĩsimiwada'uri zarina, tãma 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa marĩ hã. — Āne ma tãma asa tãma waihu'u za'ra.

Tawamhã ma tãma titob'uzu za'ra, te te tãma ĩwaihu'u za'ra zém na asa, Zezusi hã.

Zezusi hã, dahãiwa'utuzém na da te ĩsadanharizé wasu'u

Mateusi 22.23-33; Rucasi 20.27-40

¹⁸⁻¹⁹ Taha pari, ni'wam norĩ hã ma ĩtẽme aihutu, Zezusihi u, sadusezu norĩ hã. Ta norĩ hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono ã na te te dama 're ĩroti za'ra mono. Ta norĩ hã te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma, ãne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hã ma tãma ãne dama roti: “Aibã ĩmro ré hã 'ra ã ré, dã'ã wamhã, tizédé'aba mro na te za timro ĩno hã, ai'uté hã te te 'maipoto da, ĩwa ĩsédé'aba 'ra ne, 're morĩ da.” Āne wahi'rata nhimiroti na rob'ui'ére hã.

²⁰ Wa za oto aima rowasu'u za'ra ni, dasisãnawã si 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wasu'u na. Aibã hã sisãnawã si, te 're hãimana za'ra, 7 na ĩhãiba za'ra hã. Tawamhã ĩpoto'rada hã ma tãma timro oto. Tawamhã 'ra ã ré, ma dãrã, aibã hã.

²¹ Tawamhã ĩsõsi hã ma tãma timro pi'õĩ ãma hã, ĩsõwa're're. Ta hã 'ra ã ré, ma duré dãrã. Taha nhosi, ãma mro wamhã, 'ra ã ré, ma duré dãrã.

²² Aibã norĩ hã ma tãma nasi sisõwa're're ãma timro za'ra, pi'õĩ ãma, 7 na ĩhãiba za'ra hã aibã norĩ hã. Tane nherẽ, 'ra ã ré, ma tãma sisarina ai'utõ. Tawamhã nimahã bãtã na ma tãma duré pi'õ hã, timro norĩ zarina, dãrã.

²³ Aibã norĩ hã 7 na ĩhãiba za'ra hã, misi pi'õ nherẽ, ma tãma nasi sisõwa're're ãma timro za'ra. Tawamhã 're ĩdadã'ã za'ra mono norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ab're hawi za apã oto te te 're da'ahãiwa'utu mono wamhã, e 'wai me te za oto 're simasisi zahuré. — Āne te ãma siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma rowasu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ma tãma rosa'rata na ãma ĩ'upa za'ra wa'wa, ab're hawi, za apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono ã na hã. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba ã wa, duré tiwaihu'u pese na, za ab're hawi apã te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono zé hã, aima waihu'u za'ra wa'aba ã wa.

²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ab're hawi apã te te 're da'ahãiwa'utu mono wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ne, te za oto 're dahãimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna.

²⁶ Marĩ, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, 're dadã'ã za'ra mono pari, apã 're ĩdanomro mono zé wasu'u na. Wede zapore ĩro'o na ma tãma rob'ui'ére, Mozési hã. E niha 're sõré za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba ã di. Āne ma tãma Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã: “Wa hã Abra'ãhã nhib'apito, wa 're ĩhâimana u'âsi, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Āne ma tãma Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Abra'ã norĩ uirĩ na nherẽ.

²⁷ Wahi'rata norĩ hã dawi 're dâ'â za'ra mono nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô ãsib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, ãsib'apito na aré siwasu'u õ di. ãne wa, ma tô rosa'rata na ãma ã'upa za'ra wa'wa, ab're hawi apã 're ãdahãwa'utu za'ra mono õ na hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ ma.

'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã danhipai u ãpire uptabi wasu'u

Mateusi 22.34-40; Rucasi 10.25-37

²⁸ Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa hã ma tô ãma mreme wapa, da'rata ãsa hã. Zezusi hã sadusezu norĩ ma, te te rowasu'u wẽ wa, te ãne sadanha:

— 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã e ma hã te tihãiba, uburé dama ãpire uptabi hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãma sada'â asa:

— 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ãpire uptabi hã ãne: “Izarazéhé nhihudu norĩ, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito hã, misire danhib'apito uptabi, te 're hâimana.

³⁰ Taha wa, Asib'apito 're hâimana aba mono wa, te za asiwi 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za ãsimiroti na ãma 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're ãromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.” ãne ãsimiroti hã danhipai u ãpire uptabi hã.

³¹ ãne duré ãsimiroti hãiba amo hã aiwa ãpire uptabi hã: “Uburé te za 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ ãwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, ãwẽ zô.” ã norĩ si ãsimiroti hã, ãpire uptabi zahuré hã. ãsipai u hã roti hã 'maihãimana õ di, ãpire uptabi hã.

³² Tawamhã rowahutu'wa hã te asa tãma tinha:

— Tane tô rowahutu'wa. Tô sena uptabi, asimirowasu'u hã. Misire danhib'apito uptabi te 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã 're hâimana mono õ di, ãsipai u hã.

³³ Taha wa, wa za tô wa te 're sawi pese za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Taha zarina, wa za ãsimiroti na wa te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za duré wanhim'i'ẽ na wa te tãma 're romhuri u'âsi za'ra. Wa za duré wa te 're dazawi pese za'ra. Marĩ ãwẽ zô wasima 're ãwanhopré mono ne, wa za uburé dama zama sô 're wanhopré, ãwẽ zô. Wa norĩ hã wa za wanhimizama hã duré wanhimarĩ hã wa te tãma 're sômri za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da te tãma 're zata za'ra mono da, ãzatazém na. ãne wamhã, tãma wẽ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma. Tane nherẽ, maparane ãsimiroti hã ãpire uptabi hã wa te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, tãma wẽ uptabi di za. — ãne ma tô Zezusihi ma waihu'u na wa'rã, rowahutu'wa hã.

³⁴ Tawamhã rowahutu'wa hã te te tãma ãma uwaimrami wẽ wa, ma duré Zezusi hã tãma waihu'u:

— Tane tô. A hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém nhiti, romhã na aihãimana õ di, ãhãna hã. — ãne ma tô tãma waihu'u, rowahutu'wai ma.

Taha parimhã, ni'wa hã te te sadanharĩ na sahu õ di oto, Zezusi hã tinhimiroti na te te ãma upai õ wa.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ãda'azadanharĩzém na rowasu'u

Mateusi 22.41-46; Rucasi 20.41-44

³⁵ Tawamhã bãtã na te Zezusi hã dama rowahutu, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Tawamhã te te dama rowahutu ré, te da'mahã:

— E niha rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Dawihi nhihudu 're ãmorĩ na hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisutu na hã Danho'reptui'wa da.

³⁶ Duréihã apito Dawi hã ma tô danho'reptui'wa na ãma rob'ui'ééré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ézani na te te tãma ãwaihu'uzéb zarina. ãne ãma ãrob'ui'ééré hã:

“Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Ìnhib'apito ma tinha, ãne: ‘Ì'rata te za 're asãmra mo, ìnhimire niwĩ dama aipire na ìsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhipetezé hã wa za te tiwi 're a'uprozi, wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hâimana za'ra mono da oto.’ ”

— ãne te tãma tinha. ãne duréihã, ma tô ãma rob'ui'ééré, apito Dawi hã.

³⁷ Danho'reptui'wa da hã tinhib'apito na ma tô sisi, Dawi hã. Ìsib'apito 're morĩ nherē, e niha te za ìsa'u si poto nherē, Danho'reptui'wa da hã ìsihudu na 're hâimana. — ãne ma tô da'ahã na da'mahã, Zezusi hã. Tawamhã Zezusihi nhimiroti hã wē wa, ma da'ahã na wapari ze za'ra ni.

Dama rowahutu'wa norĩ hâimanazém na rowasu'u
Mateusi 23.1-36; Rucasi 20.45-47

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne:

— Ma'ãpé rowahutu'wa norĩ hâimanazé hã waihu'u za'ra wa'aba. Ta norĩ hã uza pa ré, 're ìnomro mono da si, tãma ìwē za'ra hã. Duré dama pire na 're hâimana za'ra mono wa, 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ì'ubumroi mono zéb ãma, da te 're ìwazéb za'ra mono da si, ma tô te te sima 're wē za'ra. Duré dama ìpire norĩ simasisizém na 're si'ubumroi mono da si, tãma ìwē za'ra hã, rowahutuzéb ãma duré 'ri para dasiré 're ìdasaihuri mono zéb ãma hã.

⁴⁰ Dama rowahutu'wa zahã, te sadawa nhipese na pi'õi mrotõ norĩ wi, ìsimarĩ na 're sipsaihuri za'ra. Tane nherē, te ta norĩ hã danho'a 'Re ìhâimana u'âsi mono ma 're mreme zusi hã, 're hâimana wē uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're ìrob'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're rob'manharĩ za'ëtē za'ra. — ãne ma tô dama rowasu'u, rowahutu'wa norĩ hâimanazém na.

Pi'õi mrotõ nhoprubzé wasu'u
Rucasi 21.1-4

⁴¹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, rob'ui'prazé da te 're ìsême mono zéb 'rata, te nhamra Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Rob'ui'prazé, da te nasi sême za'ra ré, te da'ab'madã. Ìsibro pese norĩ hã, ahã na te nasi sême za'ra, rob'ui'prazé hã sa'ëtē na.

⁴² Taha ré, ma tô wi pi'õi mrotõ hã, ìsibrob'õ hã. Tawamhã rob'ui'prazé ìsipotore hã ma tô tiza, syryre nherē.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã tisiré 're ìnomro mono norĩ zô, te sima sô tihârã za'ra, Zezusi hã. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— Tô sena ã pi'õi mrotõ hã sibrob'õ nherē, ma tô tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa. Ìsiré ìsême'wa norĩ hã rob'ui'prazé, nasi tãma ìsi'atarême za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'õi mrotõ hã. Simarĩ õ nherē, tihâimanazéb da, te te aré ìtédé hã ma tô ìbãre tãma tisõ, wahuré. ãne wamhã, ma tô tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma hã.

13

'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé, za ìsi'utõrĩzé wasu'u
Mateusi 24.1-2; Rucasi 21.5-6

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé 'wawi wa'ra hawi, oto wairébé wi, misi te ìsiré hã 'mai'mahã:

— Rowahutu'wa, 'ri hã 'madã'ã za'ra na. Ëne hã e ìtõmo wasétére. E ì'ri wasétére duré. — ãne te tãma ãma tiwata, 'ri wē na.

² Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne:

— ã hã 'ri ì'madã'ã za'ra wa'wa hã, nimahã na si te za dasiwi pru pese ni, ëtē na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, ëne hã. Sisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ëne hã. Tãibã za oto. — ãne ma tô 'ri na tãma ãma rowasu'u sirõmo za'ra Zezusi hã, te te waihu'u za'ra da.

*Robzépata na rowasu'u, duré da'ruiwapari na rowasu'u
Mateusi 24.3-14; Rucasi 21.7-19*

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na êtê 'râihâ nhisi âma, tisiré 're ãnomro mono norĩ me. Sisô're u, te 'ri 'madâ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhorôwa hã. Te te 'madâ'â ré, te siwi sadanha, hâiba pisutu Pedru norĩ hã, Ti'adu, Zuwã, Âdéré norĩ me:

⁴ — E niwa te za ãne hã âma tiromhâiba, 'ri nhamrazéb da hã. E marĩ te za watobro, da te ãwaihu'uzéb da hã. Ma'ãpé, wama waihu'u za'ra na, ãsôwa wa te âma ãwaihu'u sirômo za'ra zéb da hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi ma tô asa tâma waihu'u za'ra, ãne:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahâ na. Wa hã newa, te za taré ãnhisi na we 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahâ na te za ta norĩ âma da te 're sasômri za'ra, tô sena newa, dama 're ãsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã asimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datême 're ãnomro mono norĩ âma, 're sasômri za'ra wa'aba mono tô da.

⁷ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ãropupu'u za'ra mono zé hã, duré romhã na 're ãdasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama, 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono ô di za. Dasi'wapé te za tô dazada 're wairébé. Tane nherê, da'âma rob'râsutu uptabi ô di za a'â.

⁸ Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra. Nima niwĩmhã, te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra. Duré danho ô wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. ãne hã rowasédé, dazô 're wairébé mono wamhã, za daré ãrob'râsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'ôï âma ãwasã hã 're ãsépu'u na'rata za'ra mono ne. Âhã haré dazô 're wairébé mono ô di za.

⁹ — Ma'ãpé, aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Niwapsi te za a norĩ wa'wa hã da te 're aipawasisi za'ra wa'wa, roti'wa norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ zadawa para, te za rowahutuzéb âma da te 're aihã za'ra wa'wa, romhã nhorô 'manharĩ na. ãzazei'wa 're anomro aba mono wa, te za da te 're asimroi wa'wa, dama ãpire norĩ u, duré danhib'apito norĩ u zama. ãne wamhã, te za tâma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo, ãzazei'wa 're anomro aba mono na.

¹⁰ Rob'râsutu ô ré, te za ãwasu'u wê na te te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ, ãzazei'wa norĩ hã.

¹¹ Tawamhã dama ãpire norĩ u da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisôwa asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za, niha tâma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Misi bêtâ na, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, dama âma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Asimirosa'rata na, asi'uihã na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da hã, mare di. 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹² Niwamhã te za dasisânawãi uptabi nherê, da te dasima 're dahâiba nhomri za'ra, da te 're simroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, ãne te te tâma 're 'manharĩ wasété za'ra, 'râwim nherê. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nherê, te za sada 're hâimana za'ra, te te dama 're hâiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ãna me.

¹³ ãzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Tane nherê, ône haré ã'âma 're anomro u'âsi aba mono wamhã, te za asô'reptuzé hã asina 're ãuwaimrami za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô Zezusi hã tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra, te te sina waihu'u sirômo za'ra da.

*Robzépata za'êtê wasu'u
Mateusi 24.15-28; Rucasi 21.20-24*

¹⁴ Tawamhã ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Nimahã na te za asiwi ï'madâ'â za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te siwi ïwê'õ pe hã, te te dawï ïrosawizéb ãma ïsa hã. (Ãhã wasu'u na rob'ui'ére hã 're sôré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã ãne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ïsi'ubumroi mono norï hã, wara sina te za sisa're, êtê 'rãihã u ta norï hã tiwi simani za'ra da, duré sisõ'reptu za'ra da.

¹⁵ Ni'wam norï hã 'ri nhisi hâpâ ãma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi õ di za a'â, 'ri para u. Õne haré te za dame sisa're, êtê 'rãihã u, ta norï hã.

¹⁶ Duré ni'wam norï hã buru ãma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tême sisa'rei mono õ di za apâ, tisi'ubuzéb zô. Mare di. Õne haré te za duré ta norï hã êtê 'rãihã u dame sisa're.

¹⁷ ãne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, ïwasã ré norï ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ï'ra pré ré norï ma zama.

¹⁸ Taha wa, rowa'u'u wahã 'rowi, marï hã dazô watobro tõ da, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, 're ïrowaptêrê za'ra wa'aba mo.

¹⁹ E marï wa. Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'êtê za'ra ni. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ï'aropoto na'rata mono zém hawimhã, ãne na da te ïrobzépata za'êtê uptabi za'ra õ. Niwamhã ãne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

²⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sima pisutu, bâdâ hã za da te 're ïrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wâtari da, rowasété ré da'ãma romhâimana pahã tõ da. ãne hã te te sima pisutu õ 'wa'âhã, te aré uburé dasi'utõrï pese, za da'ãma ïrob'râsutuzém na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwê za'ra mono da, te te sima 're ï'apisutu mono norï zawi te, te za ãne hã 'manha.

²¹ — Marï hã wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Áté ni'wam norï hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Ãhãta danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hã te nhamra. Õhõta te nhamra.” ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hã.

²² E marï wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norï hã te za datême 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese na. Ta norï hã marï dama ï'manharï waihu'u'õ hã te za te te dama 're 'manharï za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. ï'sazei'wa norï zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherê, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norï hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu sirõmo mono wa, ãma 're sib'a'uwê za'ra mono da.

²³ ãne hã wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, romhã ré, pibui pese sina, ãma sô 're rob'madâ'â za'ra wa'aba mono da. — ãne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

*Ti'ai ãma dasiré ïpodo hã, za we apâ ïmorizé wasu'u
Mateusi 24.29-31; Rucasi 21.25-28*

²⁴ Tawamhã Zezusi ma duré tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norï ma:
— Da te robzépata za'ra pari wamhã, bâdâ hã te za titobra. A'amo zama te te rob'uiwê õ di za oto.

²⁵ Wasi hã te za duré hâiwa hawi rere. Uburé hâiwa na 're ïsimasa mono hã te za duré 're sisa're.

²⁶ Tawamhã ti'ai ãma dasiré ïpodo hã, hâiwa'a na wa za wei mo apâ, danho'a. ï'waihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apâ, duré ïhâiba na rowa'a za'êtê uptabi na.

²⁷ Tawamhã hâiwa ãma ïma romhuri'wa norï hã wa za we dazô satõrï za'ra, Ropoto'wa te te sima 're ï'apisutu mono norï zô, te te ïtême da'ubumro za'ra mono da, daro mono bâ.
— ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra.

*Pidera wede wasu'u**Mateusi 24.32-35; Rucasi 21.29-33*²⁸ Tawamhã Zezusi hã ma duré âne tãma waihu'u za'ra:

— Pidera wede na wa za oto aima âma romnhimir'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ĩsu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto âma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ĩta'a mono zéb u 're ĩromhutu mono zém na hã.

²⁹ Tane duré, marĩ hã 're ĩromhâimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za âma ĩrowaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsudu hã za oto ĩwatobro na hã.

³⁰ Tô sena wa âne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. ã hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ta norĩ hã 're dâ'â za'ra mono õ ré, te za ĩsõ'a za'ra ti'rãsutu, rowasédé hã.

³¹ Nimahã na te za hãiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ĩnhimiroti hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hâimana u'âsi. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirõmo za'ra da.

*Zezusi hã, za we apâ timorĩzém na te te ĩromnhimir'ézé wasu'u**Mateusi 24.36-44*³² Tawamhã âne ma duré tinhimiroti 'rãsudu hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã:

— ãne hã uburé za daré 're ĩromhâimana mono zéb da hã, ni'wa hã bâdâ hã te te waihu'u õ di. Hãiwa âma romhuri'wa norĩ zama, te te waihu'u za'ra õ di duré. Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra nherẽ, te duré bâdâ hã waihu'u õ di. ĩmama ma si, waihu'u pese di, bâdâ hã.

³³ A norĩ wa'aba zama, bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, ma'ãpé asimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

³⁴ Romnhimir'é na, wa za marĩ hã aima waihu'u za'ra wa'wa. ãté aibâ hã te za tinhorõwa hawi watobro, romhã na 're morĩ da. Tawamhã sisõ'a ré, tãma ĩromhuri'wa norĩ ma, te za romhuri hã te te tãma pisutu. Duré 'ridawa 'madâ'â'wai ma zama te za roti, te te sô 're rob'madâ'â pese mono da.

³⁵⁻³⁶ 'Ri tede'wa hã apâ za ĩwisizé hã, bâdâ te te waihu'u za'ra õ di, tãma ĩromhuri'wa norĩ hã. Apâ tinhorõwa u ĩwisizé hã, áté hãiwahã, áté mara wa'wa, áté si'a hãrã wi, áté awẽ wi. Tane bâdâ hã apâ we ĩmorĩzé hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, te za asimiza'rese ĩzô 're asimipari za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'aba zama, 're asõtõ za'ra wa'aba mono newa, asimiza'rese âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, apâ we ĩmorĩ õ'umhasite.

³⁷ ãne hã aima si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di. Uburé ĩzazei'wa norĩ udâna zama, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, asimiza'rese, ĩzô 're asimipari za'ra wa'aba mono da. — ãne Zezusi hã 'ri tede'wai wasu'u na te te sina ĩsimir'ézé wasu'u 'rãsudu hã.

14*Da te dasima âma ĩrowa'õtõ za'ra zé wasu'u, Zezusihi wĩrĩzéb da na**Mateusi 26.1-5; Rucasi 22.1-2; Zuwã 11.45-57*

¹ Maparane te oto sô rowaptã bâtã zô hã, dato hã da te 're ĩmanharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na âma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawapsi dasi'rã'õtõ ré, te za romhuri na ĩ'u'ëtẽ duptoio hã huri ni. Tawamhã bâdã ĩwa waptã'ã õ ré, te sasedoti ĩpire norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, sima âma rosa'rata za'ra, Zezusi hã pi'uriwi te te siwi âri da, da te dasiwi wĩrĩ da.

² ãne te sima âma roti za'ra:

— Dato hã hâimana ré, wa te wasiwi âri õ di za, wama dazahi za'ra õ'umhasite, uburé hã wazada hâimana za'ra tõ da. — ãne ma tô sima âma roti za'ra.

*Betãnha âma, Zezusihi ma, pi'õ nhoprubzé wasu'u**Mateusi 26.6-13; Zuwã 12.1-8*

³ Tawamhã Zezusi hã Betãna na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, te a'â tihâiba, Simahã nhorõwa ãma, i'wa're ré hã, aré ta hã. Tame sai ma, sãmra ré, ma tô we pi'õ hã âzé, 'ri para u. Wedewa'u zadaze hã êtê 'manharĩ 'remhã, ma siré ãwisi. Wedewa'u zadaze hã, nadu na ĩsisi hã, ĩwa'âbã za'êne hã. Tawamhã ĩsé hã ma tô sô pru. Taha pari, ma Zezusihi 'rã nhisiwi sa'wa.

⁴ Ni'wam norĩ hã tame ĩhâimana za'ra hã ma tô ãma wẽ'õ za'ra. Taha wa, ma tô sima rowasu'u za'ra:

— E niha, ma taré ãma si'uba, wedewa'u zadaze na hã.

⁵ Te te dama wede 'wa'âhã, ĩwa'â hã ĩsa'êtê uptabi hã 300 na te aré tihâiba, rob'uiprazé ĩspotore hã, ĩsibrob'õ norĩ ma, te te sômri mono da. — ãne ma sima ãma rowaihu'u za'ra, ĩtede'wai upana nherê. Pi'õĩ ãma, ma tô duré wasété za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusi hã te tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Pi'õ hã rowẽ na hâimana. E marĩ da, ma tô sada asahi za'ra wa'wa. Pi'õ hã ĩwẽ uptabi hã ma tô ĩma 'manha.

⁷ ĩsibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa. Nimahã bâtã na, asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, ĩsimarĩ'õ norĩ hã. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono õ di za oto.

⁸ Pi'õ hã ma tô ĩ'uwaibaba tô ĩma 'manha, ĩwẽ hã. Ā hã ĩdã'ã wana ré, ma tô ãma ĩhâiba zadaze, da te ĩré ĩnherêzéb u.

⁹ Tô sena, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Daro mono bâ te za ĩwasu'uwẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'õ hã te te ĩma ĩ'manharĩ wẽ zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'âsi za'ra, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, ãma ĩwẽ'õ'wa norĩ ma.

Zudasi hã, Zezusi za te te dama ĩhâiba nhomrizé wasu'u

Mateusi 26.14-16; Rucasi 22.3-6

¹⁰ Tawamhã Zudasi Icarizoti hã te mo, sasedoti ĩpire norĩ u. Aibã 12 na Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ siré 're ĩmorĩ, Zudasi hã. Zezusihi ãma te te tãma ãma roti za'ra da, te ĩtême timorĩ za'ra, te te tãma ãma rowairébé za'ra da, Zezusi za te te tãma ĩhâiba nhomri za'ra zém na hã.

¹¹ Tawamhã Zudasihi mreme te te wapari za'ra wamhã, tãma rowẽ uptabi za'ra di. Taha wa, ma tô rob'uiprazém na tãma ropisutu za'ra, te te tãma wa'âbã za'ra da. Tawamhã Zudasi hã te oto sima rosa'rata, nimahã bâtã na te te dama ĩhâiba nhomri da hã.

Zezusi norĩ hã, dasai 'manharizém na, siré ĩsaihurizém na rowasu'u

Mateusi 26.17-30; Rucasi 22.7-23; Zuwã 13.21-30; 1 Corĩtu norĩ 11.23-25

¹² Tawamhã bâdã ma tô oto ĩwa waptãrã, ĩ'u'êtê duptoĩ'õ, da te ĩhurizéb da hã. Ā bâtã na, ĩmorĩ'rata na zudezu norĩ hã te za pone'êrebã 'ra hã te te sima 're simro, tisa te te ãma ĩhurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã. Tawamhã Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ hã, te ãne siwi sadanha:

— E momo ma tô asima ĩwẽ, asô ĩwa'manhipizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na ĩwasaihurizéb da hã. — ãne te siwi sadanha.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré. ãne ma tô tãma rob'ru zahuré:

— 'Ri ahã u, ane wa'aba. Tame te za aibã hã ĩsõpêtê 'wa, piza'a te te ĩ'ãri hã, â ré. Tawamhã ĩsarina te za ane wa'wa, 'ri tême.

¹⁴ Aibã hã nimomo sébré wamhã, te za 'ri tede'wa hã ĩsadanharĩ 'wa: “Rowahutu'wa hã te tinha: E ma niwĩ 'ri 're wa'wa hã, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me, ĩwa ĩwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã.”

¹⁵ Tawamhã 'ri tede'wa hã, hâimo 'ri 're wa'wa za'êne hã te za aima 'mazabui wa'wa. Tame te uburé ĩwa romhaimasa wedeza hã, danhamrazé hã. Tame te za wazõ ĩrobza'ra pese 'wa. — ãne ma tãma waihu'u zahuré.

¹⁶ Tawamhã te oto tineb zahuré, 'ri ahâ u. Tamomo simasisi wamhã, Zezusi te te tãma ïwaihu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sabu zahuré. Tawamhã tinhipi ma tô 'manharĩ zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

¹⁷ Tawamhã ma'rã wi, ma tô aihutu Zezusi norĩ hã 'ri tẽme, aibã 12 na ïhãiba za'ra norĩ me.

¹⁸ Tawamhã sai ma, si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ïsiré asaihuri aba nherẽ, misire te za dama ï'maihãiba nhomri 'wa.

¹⁹ Tawamhã ãne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ za'ra. Taha wa, ma tô siparabãsi si'mahãrã za'ra:

— E wa hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi asa ma tãma waihu'u za'ra:

— Misire te za tô dama ï'maihãiba nhomri 'wa. Ï'u'ẽne hã ïsiré piza'a 're te te ïdi hã, te za dama ïhãiba nho.

²¹ Wa hã ti'ai ãma dasiré ïpodo hã duréihã ma tô ïdã'ázém na rob'ui'ére sirõmo za'ra ïbaihã na, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ï'ãma rob'ui'érezéb zarina wa za tô mo, ïdã'ázéb u. Tane nherẽ, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ïhãiba nhomri'wai ma hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono, za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: “Ïpoto õ 'wa'ãhã, aré wẽ di, ãne na hã te aré 're robzépata mono õ wa.” ãne te za 'rãwi si'ãma rosa'rata, za dama ïhãiba nhomri'wa hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirõmo za'ra da.

²² Tawamhã saihuri ré, ma tô ti'ã, ï'u'ẽne hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ï'u'ẽne hã. Te te wẽ'ei mono parimhã, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri. ãne ma tãma sina waihu'u za'ra:

— ã, ï'u'ẽne hã huri aba. ã hã ïhãiba, te wasu'u.

²³ Taha pari, ma duré ti'ã hãsizé hã, uwa 'ru 'rã wa'ui ré hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô tãma sõmri za'ra, uwa 'ru 'rã wa'ui ré hã. Tawamhã aihĩni ma áhu.

²⁴ ãne ma duré tãma sina waihu'u za'ra, Zezusi hã:

— ã hã ïwapru, te wasu'u. Rob'rã wa'u za'wari ne, te za ïwapru hã ïwi asa'wa, da'ahã zada ïdã'ã wamhã. ã hã ïwapru hã ïwi sisa'wari wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ ma, te te tãma ïropisutuzé hã tô sena za te te tãma ãma 're ï'u'waimrami mono zé, te wasu'u.

²⁵ Tô sena wa za aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa. ã hã rob'rã wa'u hã te 're hãsi mono õ di za oto, a'ã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã za uburé da'ãma ïsib'a'uwẽ zéb ãma si, wa za duré te 're hãsi. — ãne ma tô tãma siwasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã Zezusi norĩ hã tinho're na te oto ãma tiwata za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma. Taha pari, ma tô wairé, Oriwera na êtẽ 'rãihã nhisi u si'aba're da.

Pedru hã za te te dawi ï'udãzém na, Zezusi te te tãma ïwaihu'u sirõmo zé wasu'u Mateusi 26.31-35; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

²⁷ Tawamhã ãne ma Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ïzadawa para õ nherẽ, te za aihĩni asiwi ïrẽme 'wa. Duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ï'ãma rob'ui'ére siro, 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreme na hã: “Pone'ërebã 'madã'ã'wa hã wa za tãwã. Tawamhã pone'ërebã hã te za ropé.” ãne ï'ãma rowasu'u na rob'ui'ére, ïbaihã na hã.

²⁸ Tane nherẽ, ab're hawi apã ïhãiwa'utu parip si, wa za aiwana ïmorĩ 'wa, Darireza na danhipti'a nõ'õmo nhisi u, tamomo ïnhopëté za'ra wa'aba da.

²⁹ Tawamhã Pedru hã te Zezusihi ma tinha:

— Aihĩni za te te airẽme za'ra nherẽ, wa hã te airẽme õ di za.

³⁰ Tawamhã Pedruhu ma, te Zezusi hã asa tinha, ãne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. ã barana, si'a hã tihârâ na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawi ï'udâ, aima ïza'rese õ na. — ãne ma tô tâma waihu'u siro.

³¹ Tawamhã mreme tete sina, te asa tâma tinha, Pedru hã:

— Wa hã asiré ïdâ'â da nherê, te dawi ai'udâ õ di za. — ãne te Zezusihi ma siwasu'u.

Tawamhã uburé ïsiré 're ïnomro mono norï hã ma tô õhõ na si tâma siwasu'u za'ra, za te te dawi ï'udâ za'ra õ na hã.

ZeZusi hã, Zésemani ãma ïsãmrazém na rowasu'u

Mateusi 26.36-46; Rucasi 22.39-46

³² Tawamhã ZeZusi norï hã ma tô aihutu, Zésemani na rob're nhisi u. Sihutu wamhã, ãne te tâma nharï za'ra:

— ãme ïzõ asimroi wa'aba. Wa hã wa za a'â asiti ïmorï 'wa, romnhiwasi ïmama ma, ïmreme da.

³³ Tawamhã Pedru norï hã te siré saprõni za'ra, Ti'adu norï hã, Zuwãhã me. Tawamhã te te sina rosa'rata pese wamhã, sina pẽ'ézé uptabi di.

³⁴ Taha wa, Pedru norï ma, ma ãne sina tâma rowaihu'u za'ra:

— ïpẽ'ézé hã sa'ëtê na te ïma tihãiba. ïpẽ'ézé uptabi wa, wa aré dârâ. ãme a'â asimroi wa'aba ï'rata, asõtõ za'ra wa'aba ãna. Asõpré u'âsi aba. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁵ Tawamhã romhã prã na te ïsiti timorï za'ra. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nhamra. Sãmra wamhã, ma tô aiwẽ'ê, ti'ai u. Tawamhã Timama wi, te rowaptê, robzépada hã te te tâma ba'a da.

³⁶ ãne ma tô Timama wi rowaptê:

— ïmama, uburé marï hã aima waihu'u pese di. Taha wa, ma'ãpé robzépada hã ïma ba'a za, te robzépata za'ëtê tõ da. Tane nherê, ãne aima ïsiwasu'uzéb uwaibaba, te ïsina uwaimrami da, wa hã te ïsima ïwézém na ïma pisutu õ di za. A hã ïma ïwézéb uwaibaba si, te ïsina uwaimrami da, te za ïma ïpisu. — ãne ma tô Timama wi sina rowaptê.

³⁷ Tawamhã Timama ma, mreme pari, te apã mo, si'ubdatõ tisiré 're ïnomro mono norï u. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô siza za'ra. Taha wa, te Pedru 'mahã, utu da:

— Sima, e niha te asõ. E niha asimiza'rese rob'madã'â waihu'u õ di, syry na.

³⁸ Satanasihhi zada, asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono nherê, asi'uihã na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhãna hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono wi, asima rowaptêrê za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'urizé wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã Pedru norï nhiti, te duré apã mo, Timama ma mreme da. Tawamhã õhõ na si, te duré Timama wi rowaptê.

⁴⁰ Timama ma, mreme pari, te duré apã ïtême timorï za'ra. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma duré siza za'ra. Tãma aptã'â uptabi za'ra wa, te tinhõtõ pese za'ra, sõpré waihu'u ãna. Tawamhã utu za'ra da, ZeZusi te te 'mahãrã za'ra wamhã, asa te te tâma ïwaihu'u za'ra da hã, mare di.

⁴¹ Tawamhã ïsiti te duré timorï za'ra. Taha pari, ma duré apã sina siri. Si'ubdatõ tinem na, ma tô oto ãma sahu. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô duré apã siza za'ra. Taha wa, te ãne 'mahãrã za'ra:

— E niha bã te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Te duré aiwa'utu za'ra wa'wa. Tô'ã oto. Bãdã ma tô oto ïwa waptãrã. Ti'ai ãma dasiré ïpodo, te za oto ïhãiba nhomri ni, aibã ïwasété norï ma.

⁴² Oto aiwahutu za'ra wa'aba, wasi'aba'rê da. Õhõta te wei oto mo, dama ïhãiba nhomri'wa da hã. — ãne te tâma 'mahãrã za'ra.

ZeZusi hã da te oto dasiwi ï'ãrizém na rowasu'u

Mateusi 26.47-56; Rucasi 22.47-53; Zuwã 18.3-12

⁴³ ZeZusi hã te te tâma 'mahãrã za'ra ré, ma Zudasi hã ïtême wi, ZeZusihi siré aré 're ïmorï hã. Da'ahã uptabi na ma tô ïsiré sõ aihutu ni, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama.

Sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, duré rowahutu'wa norĩ zadawa para, duré zudezu norĩ ma, roti'wa norĩ zadawa para zama, ma tô sô aihutu ni.

⁴⁴ Zudasi hã ma tô ãne dama ĩpire norĩ ma, roti aré:

— Aibã hã te tob'rata hãrã wamhã, ta hã te za asiwi ĩ'ãri 'wa. Tawamhã asiptete sina, te za asiwi ĩsaprõni 'wa. — ãne ma tô Zudasi hã tãma waihu'u za'ra, te te siwi ĩ'ãri wana ré hã.

⁴⁵ Tawamhã Zudasi hã Zezusihi u oto wisi wamhã, ãne te 'mahã:

— Rowahutu'wa.

Tawamhã tob'rata hãrã na, ma tô sawi, Zezusi hã.

⁴⁶ Tawamhã ma tô oto dasiwi ãri ni.

⁴⁷ Tawamhã Zezusihi siré ĩsa hã, ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa hã.

⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã sô ĩdasihutu norĩ ma, te tinha, ãne:

— E wa hã danhibrob zô dapãrĩ'wa pâ, ma bété we ĩzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama.

⁴⁹ Bãtã sidãpãsi wa tô asõ'a za'ra wa'aba te 're da'apawapto, ĩnhimirowasu'u na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Zapre tameb ré asiwi ĩ'ãri aba õ di bété. Tane nherẽ, te za tô asiwi ĩ'ãri 'wa, ĩ'ãma rob'ui'érezé hã te ĩsina uwaimrami hã. — ãne ma tãma sina waihu'u za'ra.

⁵⁰ Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã aihĩni ma siwi tirẽ. Wara sina, ma dama ropé.

⁵¹ Aibã hã ĩprédupté hã, Zezusihi zarina ĩmorĩ hã ma tô ni'wam norĩ hã siwi ti'ã, ĩ'ubuzém na.

⁵² Tane nherẽ, ma tô tãma rẽme za'ra, ti'ubuzé hã. Tawamhã ai'uréiwi te oto dawu wara, ĩprédupté hã.

*Dama roti'wa norĩ hã Zezusihi da, ĩsi'rã'õtõzém na rowasu'u
Mateusi 26.57-68; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24*

⁵³ Tawamhã Zezusi hã te oto dasiwi saprõni ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi nhorõwa u, sasedoti ĩpire uptabi nhorõwa u. Tame ĩwana ma tô si'rã'õtõ, sasedoti ĩpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré rowahutu'wa norĩ hã.

⁵⁴ Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu, sasedoti ĩpire uptabi nhorõwa u. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma ãzé. Sébré wamhã, ma tô nhamra unhamã dawa, hãi'ro da, romhuri'wa norĩ me.

⁵⁵⁻⁵⁶ Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopré za'ra, Zezusi hã marĩ te te 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhipese na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da. Tawamhã da'ahã na dazadawa nhipese na, Zezusihi ãma ĩsimiroti wasété na da te ãma sa'ra za'ra nherẽ, ãma dasisaze za'ra õ di.

⁵⁷ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tiwahutu zahuré hãiwi, Zezusi hã sadawa nhipese newa, ĩsadawa nhipe te te ãma hiri zahuré da, ãne:

⁵⁸ — Wa norĩ hã wa tô wasi'uihã na ĩsimirowasu'u hã wapari ni. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorõwa hã te za, u, sãmra, êtẽ na da te dasiwi ĩ'ri hã. Tawamhã te za, u, aimawi 'ri duré. Da te dasiwi ĩ'ri da hã, mare di. Te te 'ri ré hã, bãdã hã si'ubdatõ te za, u, ãma ne, te te ãma romhuri ré hã. ãne taré dama siwasu'u ré, wa tô wapari ni, wasi'uihã na. — ãne te Zezusi dama wasu'u zahuré, taré.

⁵⁹ Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã te te siwi sadawa pibu zahuré wamhã, aiwab õ di, te te dama ĩwasu'u zahuré zé hã.

⁶⁰ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi hã dawa'wa ma hãiwi za, Zezusi hã uihã na te te sadanharĩ da, ãne:

— E asadawa na dama ãma wa'rãmi ãna, da te dasiwi ĩ'aiwasu'u wasété na hã. E tô ĩsarina ma tô aiwasédé hã ai'ãma hiri zahuré. E taré. — ãne te sadanha.

⁶¹ Tane nherê, te Zezusi hã ari'iwiza. Te te ãma wa'rãmi õ di, timreme na. Tawamhã 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ãpire uptabi hã te duré sadanharĩ na sahu, sasedoti ãpire uptabi hã:

— E tã sena a hã, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. E tã sena 'Re ãhãmmana u'ãsi mono 'ra, a hã.

⁶² Tawamhã Zezusi hã asa te tãma siwasu'u oto:

— Ñhe. Wa hã, Danho'reptui'wa. Wa hã 'Re ãhãmmana u'ãsi mono 'ra. A norĩ wa'wa hã aihĩni te za ã'madã'ã za'ra wa'wa, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono nhimire niwĩ, 're ãnhamra mono na, ãwaihu'u pese 'rata. Hãwa'a na apã we ãmorĩ wamhã, te za ãne na ã'madã'ã za'ra wa'wa. — ãne ma tã tãma siwasu'u sirõmo za'ra.

⁶³ Tawamhã te te sadawa 'rui wa, ma ti'uza hã hãiwazu, sasedoti ãpire uptabi hã. Tawamhã ãne ma tã ãma da'mahã:

— Tãibã oto. Aibã aimawi norĩ zõ, ai'maihãrã aba õ di za, Zezusi te te wama ãwasu'u za'ra da hã, ãwasété na.

⁶⁴ 'Re ãhãmmana u'ãsi mono newa, si'uihã na ma tã tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hãmmana mono nherê. Si'uihã na ma tã timreme wasété. Ñreme ma tã ãwapari za'ra wa'wa. E marĩ tawamhã, ma tã ãma ãpisutu za'ra wa'wa. — ãne te ãma da'mahã. Tawamhã aihĩni ma tã sima wẽ za'ra, da te dasiwi wĩrĩ da.

⁶⁵ Tawamhã te te siwi wẽ'õ wa, ma tã nasi ni'wam norĩ hã siwi ubu upto, tizadaipro na. Zazahã na ma duré siwi ubu ubu. Taha pari, ma tã duré nasi siwi ahã. ãne ré, te nasi siwi 'mahã:

— E 'wa hã ai'azãri'wa. Ma'ãpé, waihu'u. — ãne te nasi siwi 'mahã.

'Re ãhãmmana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ zama, ma tã siwi ti'ã, te te nasi siwi ahãri da.

*Pedru hã, Zezusi te te dawĩ ã'udãzém na rowasu'u
Mateusi 26.69-75; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27*

⁶⁶ ãne ré, te zahadu Pedru hã dame nhamra, 'ri 'wawi wa'ra 're, pi'reba 'ri zahãpã. Tawamhã tame sãmra ré, ma we pi'õ hã datême wi, sasedoti ãpire uptabi ma romhuri'wa hã.

⁶⁷ Wisi wi, ma Pedru hã tisã, unhamã ãma hã'ro ré. Tawamhã te te 'madã'ã pese pari, te Pedruhu ma tinha:

— A zama te duré Zezusihi siré 're aimo, Nazaré ãma 're ãhãmmana mono siré.

⁶⁸ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— Tane na ãwaihu'u nherê, õ hã ãma sa'rese õ di. — ãne te pi'õi wi ai'udã, Pedru hã.

Tawamhã 'ri nhi'riti u te oto mo, 'ridawa u morĩ da, dapusizéb u. Tawamhã si'a ma oto hã.

⁶⁹ Tawamhã ma tã romhuri'wa sipi'õ hã tisã Pedru hã, 'ri nhi'riti ãma. Tawamhã ã'rata ãsimasam norĩ ma, te wasu'u za'ra:

— ã hã Zezusi norĩ siré, 're ãmorĩ.

⁷⁰ Tawamhã Pedru te duré tiwi ai'udã. Tawamhã ãma ronomro õ ré, te duré tãma nharĩ za'ra, ã'rata ãsimasa hã:

— Tã sena, a hã Zezusi norĩ siré, te 're aimo. A hã tã, Darireza ãma 're ã'aihãmmana mono.

⁷¹ Tawamhã Pedru te asa tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Tane na ãwaihu'u nherê, õ hã ãma sa'rese õ di. Tã sena te aiwi udã za'ra wa'aba di pã, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te ã'azãri pé. — ãne te tãma sina waihu'u za'ra.

⁷² Tawamhã si'a hã awa'awi ma tihãrã na sahu. Tawamhã Zezusi te te tãma ãwaihu'uzém na, ma sina po're puru, Pedru hã. ãne ma tã Zezusi hã aré tãma waihu'u siro: “Si'a hã tihãrã na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawĩ ã'udã, ãzadawa para õ nherê.”

Tawamhã Zezusihi mreme na sina po're pu'u wa, te oto aiwa'õ, Pedru hã.

15

Apito Piratu, Zezusi te te ĩsadawa pibuzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-26; Rucasi 23.1-5, 13-25; Zuwã 18.28-19.16

¹⁻² Tawamhã awêm na mararé, ma duré si'rã'õtõ, sasedoti ĩpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã. Zezusihi âma te te sima roti za'ra da, ma si'rã'õtõ, dama roti'wa ĩpire norĩ me. Taha pari, ma oto siwi pawasisi Zezusi hã, Piratuhu u te te siwi saprõni da. Tawamhã ĩtême te te siwi âwisi wamhã, Piratu te Zezusi sadanha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ĩ'ãma ĩwaihu. — ãne te tãma tinha.

³ Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã te Zezusihi âma ĩwasédé hã sa'ra za'ra taré, marĩ ĩwasétére na 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ĩpire za'ra hã.

⁴ Taha wa, Piratu te Zezusi 'mahã:

— Marĩ ahã na ma tô ai'ãma sa'ra za'ra ni. E asadawa na tãma âma wa'rãmi za'ra õ di za. — ãne te 'mahã.

⁵ Tane nherê, tizadawa na te te wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Taha wa, ma tô Piratu hã âma titob'uzu, tizadawa na te te âma wa'rãmi õ wa.

⁶⁻⁷ Wahub sidâpâsi, ma tô apito Piratu hã misi si te te 're da'azani, dazazéb 're, 're ĩdasimasa mono norĩ hã 're dawairébé mono da, misi si. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te dama ĩba'azém na dasa da te dasiwi 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na, ma tô te te 're da'azani, da te tiwi 're ĩwaptêrê za'ra mono zéb uwaibaba. Aibã hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ĩsisi hã. Romanu norĩ da, dasi'wapé watobro wamhã, te te da'mapãrĩ za'ra wa, ma tô séme ni, dazazéb 're.

⁸ Tawamhã ma duré bātã na Piratuhu u tasi'rã'õtõ ni, da te tiwi rowaptêrê za'ra da, te te 're ĩ'manharĩ wê mono zéb zarina, misi te te dama 'maiob'ru da, dazazém hawi da'maiwatobro da, apã morĩ da.

⁹⁻¹⁰ Tawamhã Piratu te da'a'mahã:

— Zudezu norĩ, e asib'apito za'ra wa'aba ma, wa za rob'ru, apã morĩ da. — ãne te da'a'mahã, Zezusihi âma. Sasedoti ĩpire norĩ hã Zezusi te te sõ'ru za'ra wa, ma tô ĩtême siwi âwisi, Piratuhu u. ãne na ma tô Piratu hã âma dawaihu'u.

¹¹ Piratu hã Zezusi hã apã morĩ da, te te nasi âma da'ab'mahãrã nherê, te sasedoti ĩpire norĩ hã nasi dawada'uri za'ra, Barabasihi si da te waptêrê za'ra da, tiwi, Zezusihi upana te te wazere da.

¹² Tawamhã Piratu te duré da'ab'mahã:

— E marĩ, wa za bété aima âma pisutu za'ra wa'wa, asib'apito na asiwi 're ĩsisi za'ra wa'aba mono âma hã, te aima âma ĩ'uwaímrami za'ra wa'aba zéb da hã.

¹³ — Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da. — ãne te nasi sa'ëtê âma 'mahãrã za'ra ni, Piratu hã.

¹⁴ — E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bã. — ãne te âma da'ab'mahã, Piratu hã.

Tane nherê, hãrã 'rãihã na te nasi âma 'mahãrã za'ra, Piratu hã:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

¹⁵ Tawamhã Piratu hã dama rowê za'ra da, ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru za'ra da, dazazém hawi watobro da, apã 're morĩ da. Taha pari, te Zezusi tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, powawê hã waré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari, te te duré siwi sasõmri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã da oto.

Da'wapéi'wa norĩ hã Zezusihi âma ĩto za'ra zé wasu'u

Mateusi 27.27-31; Zuwã 19.1-3

¹⁶ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi âwisi, Piratuhu nhorõwa u, 'ri 're wa'wa nho'õmo u. Tamemhã te oto sitême sisõ tihãrã za'ra, uburé sitême si'rã'õtõ da.

¹⁷ Tawamhã dasi'ubuzém na ma tô Zezusi hã siwi ãma hãiba ubu, ãhã pré na. 'Wabzéré panhipti na ma duré siwi sôpre.

¹⁸ Tawamhã sisarina te nasi timreme na sawi za'ra, taré:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowē na aihãimana.

¹⁹ Tawamhã ãrã wi, ma tô nasi siwi ahã, wedehu waré na. Te duré nasi siwi upto, tizadaipro na. Te duré nasi hi'rãtitō tãma asimro, Zezusihi papara, ãma wata za'ra da newa.

²⁰ Tawamhã nasi ãma wa'ē za'ra parimhã, tisi'ubuzém na te te siwi ãma ãhãiba ubu hã ma tô apã tiwi wazere za'ra. ãuzazém na ma oto apã siwi uza. Taha pari, te oto rob u siwi saprō, wedepo'o nhonhi'rãmi na te te siwi sasōmri da, 'ri nho'ōmo nhiti.

Zezusi hã wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ãsasōmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-56; Rucasi 23.26-49; Zuwã 19.17-30

²¹ Tawamhã bãdãdi na te te siwi saprōni ré, ma tô aibã hã siwi sōpētē, Sima na ãsisi hã, tirom hawi we ãmorĩ hã, 'ri ahã u. ãsa'ru nhisi hã, Sireni na. Sima hã Aresãdiri norĩ mama, Rupuhu me. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã, Simahã ma, ma tô 'ru za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hã te te tãma ãri da, Zezusihi ma.

²² Tawamhã Dodota na romnhisi u, ma tô siwi saprō, Zezusi hã. Dodota na romnhisi hã, da'rãihi te wasu'u.

²³ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te aré tãma sōmri za'ra, uwa 'ru 'rã wa'u ãsé hã te te hã'rēne da, miha na wedepa wa'u nhisi na, ãwazari ré hã. Tane nherē, te te hã'rēne ò di, Zezusi hã.

²⁴ Taha pari, ma tô oto wedepo'o nhonhi'rãmi na siwi sasō. Te te siwi sasōmri pari, ma tô ētē zapotore ã'ui'éré ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norĩ hã, pibu pese na Zezusihi uza hã te te siwi waibu da.

²⁵ Zezusi te te siwi ãsasōmrizém na hã, bãdã ma tô oto tinho're za'a.

²⁶ Zezusihi 'rã uwaibaba wedepo'o na rob'ui'éré hã ma siwi tété, da te dasiwi ãwē'ō za'ra zém na, da te dasiwi ãma waihu'u za'ra da. ãne ãma ãrob'ui'éré hã: ã hã, zudezu norĩ nhib'apito.

²⁷ Zezusihi siré, ma tô duré aibã norĩ hã sasōmri zahuré ni, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Zezusihi ãma te aiwa'aba zahuré ãsimire niwĩ, duré ãsisi'e niwĩ.

²⁸ ãne ãma ãromhãimanazé hã ma tô rob'ui'éré zarina, sina uwaimra, Zezusi hã. ãne duréihã ãma ãrob'ui'éré hã: “ãwasété norĩ zu, te za taré dasiwi wē'ō ni.” ãne ãma ãrob'ui'éré hã, ãbaihã na hã.

²⁹⁻³⁰ Tawamhã ãwa'wai baba, da te nasi ro'rahãri za'ra sidãpãsi, te nasi ãma tawa'ē za'ra ni, Zezusihi ãma. Nasi ãma da'rã siwanarĩ za'ra sina, te nasi ãma wasété za'ra ni:

— Oro a hã asima roti za, 'ri 'rãihã hã sãmra da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã, si'ubdatō bãdã hã ai'ãma si'utōrĩ ò ré, duré apã 'ri da. Ma'ãpé, asisō'reptu na. Wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we si'ra na, atã'ã tō da. — ãne te nasi ãma tiwa'ē za'ra.

³¹ Duré sasedoti ãpire norĩ hã te nasi ãma wa'ē sina, ãne sima nharĩ za'ra ãma, rowahutu'wa norĩ me:

— Oro te te 're da'anho'reptui mono za, 'rãwi sisō'reptui ò di bété.

³² Ma'ãpé, ãne ré, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we te te si'ra wanho'a, Danho'reptui'wa hã ãzarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito hã, wa te wasina ã'umnhasi za'ra zéb da hã. — ãne ma sima ãma rowaihu'u za'ra.

Tawamhã ãsiré ãsa'o zahuré zama, te nasi tãma nharĩ wasété zahuré, Zezusihi ma.

³³ Tawamhã ma tô ti'abzuma. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bã. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro.

³⁴ Tawamhã si'ubdatō bãtã ãma, te Zezusi hã Timama hã sina 'mahã, hãrã 'rãihã na ãne:

— Eroi, Eroi, rema sabatani.

ãhãrãzém na hã, ãma ãsaprãzé hã, ãne:

– Īnhib'apito, Īnhib'apito, e marĩ da, ma tō oto ĩrē. – Āne āma ĩsaprĩzé hã.

³⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ĩrata ĩsimasam norĩ hã Zezusihi hãrã te te wapari za'ra wamhã, ma tō sima rowasu'u za'ra, āne:

– Ōhōta wapari aba. Eriasihi zō te hã, te te we pawaptob da.

³⁶ Tawamhã ni'wa hã si'aba'ré na ma tō piza're upsōzém ne hã 'mai'â, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé na te te tãma āma di'i da, Zezusihi ma, ĩwa'âbã syry na. Tawamhã wedewaré 'rãsutu na ma tō āma sapu'u, Zezusihi ma, te te wē da, te te upsōmri da. Taha pari, te āne dama tinha:

– A'ã pé wanhimipari za'ra wa'aba, Eriasi we sō morĩ ō'umnhasite, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, te te si'ra da. – Āne ma dama waihu'u.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã hãrã 'rãihã na te hã, ĩrēme ma. Taha pari, ma pē'ē hai'utō.

³⁸ Zezusi hã dâ'â wi, zazahã ĩhãpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihã na hãihai'po'o aiwa, hãimo hawi pi'reba, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhorōwa āma hã.

³⁹ Zezusi hã hãwi sa'o ré, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ĩsō're te za, ĩpapara, romanu hã. Tawamhã Zezusi hã ĩrēme ma hãrã 'rãihã na hãrã wamhã, te te wapari wamhã, ma āma rowaihu'u:

– Nare ō hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra.

⁴⁰ Pi'ō norĩ zama, romhã hawi te Zezusi hã 'madâ'â za'ra. Nima norĩ nhisi hã āne: Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Zuzé norĩ na hã Ti'aduhu me. Ti'adu hã ĩhãiba té.

⁴¹ Zezusi hã Darireza āma 're morĩ ré hã, pi'ō norĩ hã ĩsiré te 're nomro. Ma tō duré marĩ na te te siwi 're pawapto. Ta norĩ siré, te duré pi'ō norĩ hã ahã na Zeruzarē u ai'aba'ré, Zezusihi siré. Ta norĩ zama te romhã hawi siwi 'madâ'â za'ra.

Zezi hã da te ĩsērēzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Rucasi 23.50-56; Zuwã 19.38-42

⁴²⁻⁴³ Sabadu u bãdã 're ĩne mono u, te zudezu norĩ hã te te sima 're ropese za'ra, sabadu na hã te te 're romhuri za'ra mono ō na dâ'âsina. Tawamhã sabadu u oto hãiwahã wa, romhuri 'rãsutuzéb āma te Zuzé hã Piratuhu u mo. Arimateza āma te aré 're hãimana, Zuzé hã. Zudezu norĩ ma roti'wa ĩpire, ta hã. Taha wa, te nasi si'rã'ōtō, siré dama roti'wa ĩpire za'ra norĩ me. Zuzé hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb zō, te 're simipari u'âsi. Tawamhã romhuri zahãrizéb u, romhuture wa, ma tō sada aptete Zuzé hã, Piratuhu u morĩ da, Zezusihi hãiba hã te te tiwi waptērē da, ab're sirōmo 're, te te sērē da.

⁴⁴ Zuzé hã, Zezusi hã ĩdã'â na te te tãma rowasu'u wamhã, Piratu hã te āma rosa'rata, dâ'â su'u wa. Tawamhã Piratu hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zō te hã, ĩdã'âzém na te te āma sadanharĩ da, tō sena zō.

⁴⁵ Tawamhã tō sena Zezusi hã ĩdã'â na te te tãma rowasu'u parimhã, Zuzéhé ma, te oto Piratu hã tãma ti'ru, Zezusihi hãiba hã ab're sirōmo 're, te te sērē da.

⁴⁶ Tawamhã Zuzé hã zazahã, ma sada uipra, ĩhãirã hã. Taha pari, Zezusihi hãiba hã ma oto si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi. Tawamhã zazahã ĩhãirã na ma ubu. Te te ubu pari, ma tō ab're 're tisē. Sa'a zahãpã ētē wa, ab're sirōmo 're, ma tisē. Taha pari, te ētē tōmo wawē hã te te pizari, ab're te te āma ĩré sitob da.

⁴⁷ Āne Zezusihi hãiba te te sērē ré, ma tō pi'ō norĩ hã āma 'madâ'â zahuré, Mariza Madarena hã Marizaha me. Ta hã Zuzéhé na. Tawamhã ma tō sabu zahuré, nimame Zuzé te te ĩsērēzé hã.

16

Zezi apã ĩhãiwã'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwã 20.1-10

¹ Tawamhã bãdã oto sébré wamhã, tâibã oto sabadu hã romhuri zahãrizé hã zudezu norĩ te hã. Tawamhã pi'ō norĩ hã ĩwa'u zadaze hã, ma tō siwi uipra, te te siwi āma hãiba

u'ré da, Zezusi hã. Pi'õ norĩ nhisi hã Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Ti'aduhu na hã.

² Tawamhã pi'õ norĩ hã mararé te ai'aba'ré, sa'a zahâpâ ab're u, bâdâ 'rãiwatobro wi, dumidu na.

³ Bâdâdi na si'aba'rêi ré, ma ãne sima waihu'u za'ra:

— E 'wa hã te za ãne hã wama sa'ré za'ra, ab're nhitobzé hã.

⁴ Ab're nhitobzé hã ãne hã tãmo wawẽ uptabi wa, ma ãne sima waihu'u za'ra. Tane nherẽ, sihutu wamhã, ãne da te ĩsa'ré na ma tô 'madâ'â za'ra.

⁵ Tawamhã ab're 're, sisisi wamhã, ma tô aibâ hã siwi sôpêtẽ ĩprédupté hã, uza hãirã ré ĩsãmra hã. ĩnomrozé nhimire niwĩ te nhamra. Taha wa, pi'õ norĩ hã ma tãma tipẽ'ẽwara za'ra.

⁶ Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra, pi'õ norĩ ma:

— ĩma aipahi za'ra wa'aba tã. Zezusi hã Nazaré ãma aré ĩprédu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi ĩsasõmri zô robzabu za'ra wa'aba da, te we ai'aba'rêi wa'wa. ãne na, wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. ãne hãimana õ di oto. Apâ ma tô hãiwa'udu. Ma'ãpé, ĩnomrozé hã sabu za'ra wa'aba. Robaba di.

⁷ Taha wa, te za oto apâ ai'aba'rêi wa'wa, Pedru norĩ ma tãma rowasu'u za'ra wa'aba da, ãne: “Zezusi hã aiwana te za, u, timorĩ 'wa, Darireza u. Tame te za, u, ĩsôpêtẽ za'ra wa'wa, aima ĩsiwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina.” — ãne ma tô pi'õ norĩ ma waihu'u za'ra.

⁸ Tawamhã ma wairé ab're hawi, wara sina sisa'rei mono da. Tãma pẽ'ẽwara za'ra wa, te tirẽrẽ'ẽ za'ra. Pahi te, ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra õ di a'ã.

Zezusi hã, Mariza Madarenahã ma, ĩsihã'i'rézé wasu'u
Mateusi 28.9-10; Zuwã 20.11-18

⁹ Zezusi hã dumidu na ma tô apâ hãiwa'udu, mararé. Tawamhã ĩmorĩ'rata na ma tô Mariza Madarenahã ma, sihã'i'ré. Ti'ai baba 're morĩ ré, ma tô taha ma, wa'uburé hã 7 na sãmra.

¹⁰ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ u, te mo Mariza Madarena hã, te te tãma rowasu'u za'ra da. Tãma robzei'õ za'ra di. Pẽ'ézé uptabi za'ra wa, te aiwa'õ za'ra. ãne ré, ma tô ĩtẽme tiwisi za'ra, Mariza Madarena hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi apâ 're ĩmorĩ na, duré ĩtẽme ĩwisizém na hã te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, te te ãma saze za'ra õ di.

Zezusi hã, maparane tizazei'wa norĩ ma, ĩsihã'i'rézé wasu'u
Rucasi 24.13-35

¹² Taha pari, ma duré Zezusi hã aimawi tihãiba na sihã'i'ré, maparane tizazei'wa norĩ ma. Rom na bâdâdi na neb ré, ma tô ĩtẽme tiwisi zahuré.

¹³ Tawamhã apâ te tineb zahuré, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ ma, te te rowasu'u zahuré da. Tane nherẽ, te te tãma rowasu'u za'ra nherẽ, te te ãma saze za'ra õ di duré.

Zezusi hã tisiré norĩ ma, ĩsihã'i'rézé wasu'u, 11 na ĩhãiba norĩ ma
Mateusi 28.16-20; Rucasi 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ u ma duré wi, sai ma, si'ubumroi ré, 11 na ĩhãiba za'ra u. Tawamhã timreme ma tô tãma pêtẽ za'ra, siwi ĩsabui'wa norĩ nhimirowasu'u hã te te saze za'ra õ wa, apâ ĩhãiwa'utuzém na da te ĩwasu'u na hã.

¹⁵ Taha wa, te ãne oto tãma nharĩ za'ra:

— Daro mono bâ te za oto 're ĩropéi wa'aba mo, a'uwẽ mono bâ, ĩwasu'uwẽ na 're dapo're pu'u za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, â dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za te te 're da'anho'reptu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te za te te 're da'awẽ'õ.

¹⁷ Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, wa za te 're da'apawapto, ĩwaihu'u pese zarina, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono da,

ĩwasu'u na tô sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. ãne te za te te 're dapawaptob za'ra. ĩnhisi na te za wa'uburé hã te te dama 're sãmra za'ra, ĩzadawa para. Duré 're ĩdasisadaihu'u za'ra mono õ na zama, te za 're mreme zusi.

¹⁸ Sa'rese ãna, wahi hã te te 're waibui mono nherẽ, duré dapãrĩzé hã te te 're âhuri mono nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Duré, tinhib'rata na ĩhâzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono wamhã, te za 're séptâ'â za'ra, ĩhâzé ré norĩ hã. — ãne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

*ZeZusi hã hãiwa u ĩmorĩzé wasu'u
Rucasi 24.50-53; Atusi 1.9-11*

¹⁹ Wanhíb'apito ZeZusi hã te te tãma rowasu'u za'ra pari, ma tô hãiwa u tiwi âri za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ oto 're sãmra mono da, pire uptabi na.

²⁰ Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ĩsadawa para, ma tô te te ropé daro mono bâ, ĩwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Wanhíb'apito hã ma tô te te 're pawaptob za'ra, ĩsimi'manharĩ waihu'u pese zarina, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono da, ĩsimirowasu'u za'ra na tô sena uptabi, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Rucasi

Zezu Cristuhu wasu'uwê na Rucasi te te âma ĩrob'ui'éérézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ na rob'ui'ééré'wa nhisi hã Rucasi na ĩsisi hã. Duré Atusi na rob'ui'ééré'wa, ta hã. Ta hã aré dawede'wa (Corosu. 4.14). Zezusihi wasu'u na rob'ui'ééré'wa hãiba amo norĩ hã ta norĩ hã zudezu, Mateusi, duré Marcusi hã, duré Zuwã. Rucasihi si zudezu õ di. Duré Tezopiru hã ĩsiré zudezu'õ ma, ma tô ã Ībaihâ na rob'ui'ééré hã tãma tisõ, Rucasi hã.

Tawamhã Rucasi hã ma tô Zezusihi wasu'u na rob'ui'ééré, ĩwaptã'ázém hawi sada 're ĩromhãimana mono zém na hã, hãiwa u apã ĩmorĩzéb u hã. Ma tô duré wama âma rowasu'u za'etê za'ra, Zezusihi nhimirowahutuzém na hã. Ma tô duré wama wasu'u za'ra, Zezusi hã ti'ai âma wasine za'ra ĩpoto na hã. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hã a'uwê mono bâ te te 're da'anho'reptui mono da, wei ĩmorĩ na hã, duré zudezu norĩ tēmep si we ĩmorĩ õ na hã. Taha wa, ma tô Zezusi hã dama siwaihu'u, ti'ai âma dasiré ĩpoto na hã.

Duré Rucasihi nhimi'ui'ééré zarina, wa za waihu'u za'ra ni, Zezusi hã ĩhâzé ré norĩ âma 're ĩpê'ézé mono zém na hã, duré ĩsimarĩ'õ norĩ âma hã, duré da te dasiwi 're ĩwê'õ za'ra mono norĩ âma, duré samaritanu norĩ âma, duré wasété na 're ĩnomro mono norĩ âma.

1-4 Tezopiru, asawi di. Āhãna wa za aima rob'ui'ééré, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na, sena na waihu'u da. Ni'wam norĩ hã ma tô Zezusihi wasu'u na te te 're dapo're pu'u na'rata za'ra, titõmo na te te âma 're ĩ'madã'â za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô ĩwasu'u na'rata hawi wama rowasu'u za'ra. Tawamhã ĩsimirowasu'u zarina, ma tô ĩwasu'u na âma rob'ui'ééré za'ra ni, da'ahã na. Taha wa, wa hã wa duré ĩsima wê, te âma aima rob'ui'ééré da. ĩwasu'u na'rata hawi, wa tô rosa'rata pese, te waihu'u pese da. Ni'wam norĩ hã ma tô ĩwasu'u hã aima wasu'u za'ra. Taha wa, wa tô ĩsima wê, upsãtã pese na te aima rowasu'u da, rob'ui'ééré na, Zezusihi wasu'u hã sena na waihu'u da.

Zuwã Batitaha potozé wasu'u

⁵ Erodi hã zudezu norĩ nhipti'ai 're, apito na 're hãimana mono ré hã, aibã hã te 're hãimana, Zacaria na ĩsisi hã. Zacaria hã sasedoti, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa. Abizaha nhihudu norĩ me, te te tãma 're romhuri za'ra. ĩmro nhisi hã, Izabé na ĩsisi hã. Izabéhé hi'rada hã, Arã na ĩsisi hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa, Arã hã.

⁶ Zacaria norĩ hã ma tô 're hãimana wê zahuré. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madã'â pese zahuré. Taha wa, tãma wê zahuré di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma.

⁷ Tane nherê, 'ra zahuré õ di. Izabé hã 'ra waihu'u õ wa, ma tô 'ra ãna si'ĩhi zahuré.

⁸ Tawamhã nimahã bātã na ma tô Zacaria hã tinhimirohuri hã 'manha, sasedoti te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb 'remhã. Taha te hã bātã wa, ma tô romhuri 'manha.

⁹ ĩsiré norĩ hã ma tô tãma pisutu za'ra, 'ri para u sébré da, te te tãma romhuri da. Taha wa, 'ri para u, ma tô oto ázé Zacaria hã, wedewati ĩsadaze hã wedeza ne na te te tãma zata da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã te te tãma zata ré, te ai'ubumro ni rowi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. Āne ré, hãiwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã ma tô tãma sihã'i'ré. Wedeza nhimire niwĩ te za, ĩsõ're uwaibaba, ro'o ré, wedewati ĩsadaze hã.

¹² Tawamhã te te sãmri wamhã, ma tãma pẽ'ẽwara, Zacaria hã. Te te rosa'rata waihu'u õ di.

¹³ Tawamhã te tãma tinha:

— Zacaria, aipahi tõ. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, ma tô aimreme hã wapa, tiwi ĩrowaptêrêzém na hã. Aimro te za oto ti'ra. Waptã'ã wapsi, ai'ra te za ĩsisi, Zuwã na.

14 Ai'ra hã aima waptã'ã aba wapsi, aima rowẽ wa'aba di za. Da'ahã norĩ ma zama, rowẽ za'ra di za.

15-16 Prẽdu wapsi, ĩsimiroti hã pire di za. Taha wa, te za ĩsimiroti pire na waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Uwa 'rãĩ wa'u ĩsẽ hã te te 're hãsi mono õ di za. Durẽ âzẽ hã te te 're hãsi mono õ di za. Waptã'ã hawim harẽ, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani rẽ 're mo. Taha si, te za te te 're wapari pese. Taha wa, te za tisirẽ Izarazéhẽ nhihudu norĩ hã te te 're apawapto tinhimiroti na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti si, da te 're 'madã'ã pese za'ra mono da oto.

17 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, te za 're mo. Wahi'rada Eriasihi ne, te za 're mo, mreme pire na, durẽ waihu'u pese na. Tawamhã ai'ra nhimiroti zarina, te za damama norĩ hã ti'ra norĩ hã te te 're sawi pese za'ra. Durẽ dapo're õ wamhã, te za apã 're dasipizari za'ra, 're ĩdanomro wẽ mono zarina, oto 're danomro mono da. ãne wamhã, te za danhimiza'rese sô 're danhimipari za'ra, Danhib'apito zô. — ãne ma tô ĩwana rẽ ãma tãma rowasu'u, Zacariaha ma, hãĩwa hawi romhuri'wa hã.

18 Tawamhã Zacaria asa ma tô sadanha, romhuri'wa hã:

— E niha wa za asaze, tane na hã. Wa hã ĩhi uptabire oto. Durẽ ĩmro zama, ĩhi uptabire. — ãne hãĩwa hawi romhuri'wai ma, te tinha.

19 Tawamhã te durẽ asa tãma tinha:

— Wa hã Dabrizẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa. Ta hã ma tô we ĩzatõ, rowasu'uwẽ hã te aima wasu'u da.

20 Tazahã, ĩnhimirowasu'u na ĩzazei õ di, sena na. Taha wa, te za aima rob'manha 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, aimremẽ õ na, ai'ra waptã'ãzẽb u. Ai'ra waptã'ã wapsi, te za apã aima tisõ, aimremẽ hã. — ãne ma tô tãma rowasu'u, Dabrizẽ hã.

21 Zahadu te rowi sô mapari za'ra ni, Zacariaha zô. Sô danhimipari za'ra wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, sô ĩrowaptã'ãzẽm na hã, 'ri para.

22 Tawamhã Zacaria hã ma tô oto datẽme watobro, rob u. Datẽme watobro wamhã, mreme waihu'u õ di. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

— Marĩ hã ma tô sô'awi sabu Zacaria hã, danhotõ 'rowi, da te 're ĩrosawẽrẽ za'ra mono ne hã. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni. Tawamhã, mreme waihu'u õ wa, ma tô tinhiptõmo na si dama rowasu'u.

23 Tawamhã Zacaria, te te romhuri pari, te apã mo, ãma 're ĩdawata za'ra mono zẽm hawi, tinhorõwa u.

24 Syry na ãma ronomro wi, ma tô tiwasã, Izabẽ hã. Tawamhã a'amo ĩmrotõ na ãma ĩsi'utõrĩzẽm na hã watobro õ di, tinhorõwa hawimhã.

25 Tawamhã te sima tinha:

— ãhãna ma tô Wanhib'apito hã ĩpawapto. Da te oto ĩma 're nharĩ za'ra mono õ di za, ĩ'ra õ na hã. — ãne te tinha, Izabẽ hã.

Zezi za ĩwaptã'ãzẽm na, Dabrizẽ te te ĩwaihu'uzẽ wasu'u, Marizaha ma

26-27 Tawamhã a'amo ĩmropã hã Izabéhẽ ãma oto si'utõrĩ wamhã, ĩwasã na hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma we durẽ satõ ti'ai u, Dabrizẽ hã, hãĩwa ãma tãma ĩromhuri'wa hã. Nazarẽ u, ma we satõ, pi'õĩ ubuni ma, te te sadawa wasu'u da. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazarẽ hã. Pi'õ nhisi hã, Mariza na ĩsisi hã. Ta hã, azarudu. Niwapsi, Zuzéhẽ me te za sina timro zahurẽ, apito Dawihi nhihudu me.

28 Tawamhã ma tô we ĩtẽme wi, Marizaha u, hãĩwa ãma romhuri'wa hã. ĩtẽme wisi wamhã, te tãma tinha:

— Mariza, rowẽ na 're aihãimana mono. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tô aiwẽsã, Wanhib'apito hã. Taha wa, te za aima tinhopru, ĩwẽ uptabi na. — ãne te tãma rowasu'u, Marizaha ma.

29 Tane nherẽ, Mariza hã te te waihu'u õ di, ĩsimirowasu'u hã. Taha wa, tipẽ'ẽ na, te sima tinha:

— E niha bã, te õne ĩma tinha. — ãne te sima tinha.

³⁰ Tawamhã te duré tãma tinha, hãwa hawi romhuri'wa hã:

— Mariza, aipahi tã. 'Re aimorĩ wẽ na, ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aiwẽsã.

³¹ Taha wa, te za aiwasã. Ai'ra te za aibã na aima podu. Ai'ra hã poto wapsi, Zezusi na te za ãsisi.

³² Ai'ra hã prẽdu wapsi, dama pire na te za 're mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra na ãsisi hã za, danhipai u ãpire uptabi 'ra na. Ta hã uburẽ Danhib'apito uptabi hã te za ti'ra ma pisutu, tihi'rata ne, si'apito da, Dawihi ne.

³³ Danhib'apito 're morĩ wa, Zacoho nhihudu sidãpãsi, te za ãsib'apito 're sãmra. Õne u'ãsi. Te za ãma 're sib'a'uwẽ u'ãsi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u, hãwa hawi romhuri'wa hã.

³⁴ Tawamhã asa te tãma tinha, Mariza hã:

— E niha wa za ã'ra, aibã te sa'rese õ nherẽ. — ãne te tãma tinha.

³⁵ Tawamhã asa te tãma tinha:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te za we aipawapto, tiwaihu'u pese na aiwasã da, ai'ra da. Taha da, te za Tipẽ'ẽzani hã we atẽme satõ. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra na, te za ai'ra hã da te 're sisi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u.

³⁶ Te duré tãma tinha:

— Ana waptẽ hã wa za duré aima wasu'u, Izabẽ hã. Si'ãhi uptabi nherẽ, ma tã tiwasã. 'Ra waihu'u õ na, ma tã da te 're wasu'u za'ra. Tazahã, wasã rẽ sãmra rẽ hã, 6 na ma tã oto ãma ai'utõ, a'amo hã.

³⁷ Uburẽ marĩ hã tãma waihu'u pese di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Taha wa, ma tã tiwasã. — ãne ma tã tãma rowasu'u.

³⁸ Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

— Wa hã, Wanhib'apito ma, romhuri'wa. Ta hã te te ãma pisutu wa, wa tã ãsima wẽ, ãmreme hã. — ãne Mariza te tãma tinha.

Tawamhã te te tãma rowasu'u pari, ma tã mo apã hãwa u, romhuri'wa hã.

Mariza ãmorĩzẽ wasu'u, Izabẽhẽ u

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã bãdã umro na ãma si'utõrĩ pari, ma tã Mariza hã sima robza'ra pese, tina waptẽb u morĩ da, Izabẽhẽ u. Tawamhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, te ãtẽme mo si'aba'rẽ na, 'ri ahã u, sa'a u. Tawamhã ma tã oto wi, Zacariaha nhorõwa u. 'Ri para u sãbrẽ wamhã, ma tã tina waptẽ hã sawi.

⁴¹ Tawamhã Izabẽ hã Mariza te te ãsawizẽm na te te wapari wamhã, ma tã ãwasã hã 're rãsi, ãdi'i 'remhã. Tawamhã ma tã ti'ra waptẽ ma rowasu'u, Izabẽ hã.

⁴² 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani te te tãma ãwaihu'uzẽb zarina, rowẽ te, te mreme 'rãihã na tãma rowasu'u, ãne:

— A hã pi'õ norĩ nhipai u, ma tã aima tinhopru, ãwẽ uptabi na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Ai'ra ma zama, te za tinhopru, ãwẽ uptabi na, ai'utẽ norĩ nhipai u.

⁴³ Durẽ a hã Wanhib'apito na te za 're aimo. Taha wa, ãma aipire di. Tane nherẽ, asisawi õ di, we ãtẽme aimorĩ tã da. Taha wa, ãma rowẽ di.

⁴⁴ Aimreme na ãzawi wi, ma tã ã'ra hã 're rãsi, ãdi'i 'remhã, rowẽ te.

⁴⁵ A hã aima rowẽ di. E tihai wa. Wanhib'apito hã te te aima ãnharĩzẽm na ãma sazei wa, sena na. Taha wa, aima rowẽ di. — ãne te ti'ra waptẽ ma tinha, Izabẽ hã.

Mariza, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma ãwatazẽ wasu'u

⁴⁶ Tawamhã Mariza te tinha:

⁴⁷⁻⁴⁹ — Wanhib'apito ãma, wa za 're ãwata u'ãsi. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãnho'reptui'wa, te 're mo. Tãma ãwapure nherẽ, ma tã ã'ãma rosa'rata. Taha wa, ãpẽ'ẽ na, wa 're ãto. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãwaihu'u pe hã, ãwẽ uptabi hã ãwẽ na ma tã ãma 'manha. Taha wa, ãwẽ na te te ãma ã'manharĩ wẽ na, te za dasima da te 're ãwasu'u u'ãsi.

⁵⁰ ãmreme, da te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, te za da'ãma 're pẽ'ẽzẽ u'ãsi. Õne u'ãsi.

⁵¹ Tiwaihu'u pese na 'rãwi sina 're ãwata za'ra mono norĩ hã te za te te wama 're awano'õ.

52 Apito norĩ hã te za roti hawi te te 're azani, wapure na oto 're nomro mono da. Tipire na sina 're ĩwata za'ra mono õ norĩ si te za te te 're apisutu, pire na oto 're nomro mono da.

53 Mra, da te 're sêpata za'ra mono wamhã, sa'êtê na te za dama 're sôpru. ĩsibrob ahã norĩ hã te za sisiti te te 're azatõrĩ, ubana oto 're nomro mono da.

54-55 Duréhã wahi'rata norĩ ma, ma tô ropisutu, ĩsihudu sidâpâsi te te 're apawapto mono da. Taha wa, ma tô wa norĩ hã Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te 're wa'apawapto, wa te tãma 're ĩromhuri za'ra mono hã. Simizawi pese wa, ma tô Abra'ãhã ãma 're pê'êzé u'âsi. Tiwi simani õ di. Duré ĩsihudu sidâpâsi, ma tô ãma 're pê'êzé u'âsi za'ra. Tiwi simani za'ra õ di.

Ãne 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, Mariza hã.

56 Tawamhã Izabéhé 'rata sãmra ré, ma tô a'amo hã si'ubdatõ ãma ai'utõ. Taha pari, te apã mo Mariza hã, tinhorõwa u.

Zuwã Batitaha waptã'ázé wasu'u

57 Tawamhã Izabéhé ãma ĩ'ra hã ĩsépu'uzé hã ma tô bådã hã ĩwa waptãrã. Tawamhã ma tô tãma podo, 'watébrémi na.

58 Poto wamhã, ĩ'rata 're ĩsõrõwa za'ra mono norĩ hã ma tô ĩwasu'u hã wapari za'ra. ĩsisãnwã norĩ zama, ma tô ĩwasu'u hã wapari za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tiwê hã te te tãma ĩsõmri na hã. Taha wa, te uburé ĩsabãdã 're to za'ra.

59 Tawamhã bådã hã ĩwaptã'ázém na hã, 7 na ma tô ãma ai'utõ. Taha wa, awẽm na ma oto sihãiwata nhizãri ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're morĩ da, ĩpibui pese zéb da, ma sihãiwata nhizãri ni. Tawamhã ĩmama nhisi na, te aré sisi za'ra ai'uté hã, Zacaria na, ĩsisãnwã norĩ hã.

60 Tazahã, ĩna hã te tãma nharĩ za'ra:

— Maze di. Zuwã na, te za tinhisi. — Ãne te tãma nharĩ za'ra.

61 Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— E mahãta ĩmama sisãnwã, ãma ĩsisizéb da hã. E Zuwã na, ma tô ti'manhisi. Mare di. ĩmama sisãnwã hã ãma 'manhisi õ di, Zuwã na. — Ãne te ĩna ma nharĩ za'ra ni.

62 Tawamhã Zacaria te sadanharĩ za'ra, ĩ'ra nhisi na.

63 Tawamhã tinhiptõmo na, ma tô dama tinha, ĩbaihã te te tãma âri za'ra da, ti'ra nhisi na te te rob'ui'ére da. Tawamhã wedepo'ore hã ma tô tãma âri ni, ĩsyryre hã. Tawamhã ãne ma tô rob'ui'ére: “Zuwã na ĩsisi hã za.” Ãne ma tô tãma waihu'u za'ra. Tawamhã ĩsisãnwã norĩ hã te ãma titob'uzu za'ra, tinhisi na te te sisi õ wa.

64 Tawamhã ti'ra nhisi na te te rob'ui'ére pari, ma oto mreme watobro apã, Zacaria hã. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa.

65 Tawamhã 'ri 'rata 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ĩwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi za'ra, õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa. Tawamhã sa'a ãma, ma tô ĩwasu'u wapari za'ra ni, daro mono bâ, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

66 Tawamhã, da te wapari za'ra wamhã, ĩwasu'u hã wẽ wa, te ãma rosa'rata u'âsi za'ra ni. Te duré ãma tasisadanharĩ za'ra ni:

— Prêdu wamhã, e marĩ na te za 're hâimana, 'watébrémi hã. — Ãne te dasima nharĩ za'ra ni, ĩwẽ na te te sada 'manharĩ wa, Zuwãhã zada, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Zacaria, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

67 Tawamhã Zacaria hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptom na, ma tô mre, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, ãne:

68 — 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wẽ di, Wanhib'apito hã. Wẽ wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra. Wa norĩ hã Izarazéhé nhihudu, te za we oto wapawaptob za'ra, wanhitob'ru nhimiwada'uri hã wama wapu za'ra da, rowẽ na 're wasi'ubumroi mono da.

69 Ma tô we oto watẽme satõ ĩwaihu'u pe hã, Wanho'reptui'wa da hã, apito Dawihi nhihudu hã. Tãma ĩromhuri'wa, Dawi hã.

- ⁷⁰ ãne duréhã, ma tô romhã ré rowa'õtõ za'ra dama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, te te sima ãpisutu za'ra norĩ hã. Wẽ uptabi za'ra di.
- ⁷¹ Wazawi'õ'wa norĩ wi, ma tô wama ãma ropisutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, te te 're wa'anho'reptui mono da, wawẽ'õ'wa norĩ, te te 're wawada'uri tõ za'ra mono da.
- ⁷² Te za tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'ãsi, wahi'rata norĩ ma, te te ãropisutuzéb uwaibaba. Tô sena te te tãma ãropisutuzé hã, te za te te ãma 're a'uwaimrami u'ãsi. Tiwi simani õ di za.
- ⁷³⁻⁷⁵ Duréhã ma tô Abra'ãhã ma tinha, tô sena ãsihudu te te 're wa'apawapto mono da, wawẽ'õ'wa norĩ wi, te te 're wa'anho'reptui mono da, wapahi ãna, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, duré ti'ai ãma ré, ãsõ'a 're wanomro mono da, wawẽ uptabi na.

ãne Zacaria hã ma tô dama tinha.

⁷⁶ Te duré tinha, ti'ra ma:

- 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, danhipai u ãpire uptabi. A hã ãsadawa wasu'u'wa, te za 're aimo. ãsadawa wasu'u'wa na, te za aiwaihu'u za'ra ni. Datẽme te za 're aimo, Wanhib'apito wana, asimiroti na 're da'apawapto mono da, Wanhib'apito zõ danhimipari sina 're danomro wẽ mono da.
- ⁷⁷ Datẽme 're aimorĩ wamhã, te za 're ãda'apo're pu'u mo, ãne: “'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za te te aima 're aparĩ 'wa, marĩ hã 're ãmanharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã. ãne te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa.” ãne te za 're ãda'apo're pu'u mo.
- ⁷⁸ Wahuré te tãma 're hãimana, ãpẽ'ẽzézé hã, duré ãsimizawi pese zé hã. ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Wanhib'apito hã. Taha wa, te za oto te te 're wa'anho'reptu, rowẽ na 're wanomro mono da. Bãdã 'rãĩ watobro wamhã, tãibã oto robra hã. Tawamhã dama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, Wanho'reptui'wa hã te te wama 're aparĩ mono wamhã, marĩ, wa te 're ãmanharĩ wasété za'ra mono zé hã, taha wa, wama 're rowẽ za'ra mono di za.
- ⁷⁹ Tawamhã ab're pipa te, robzei'õ u'ãsi, 're wanomro mono õ di za. Te za oto te te 're wa'anhimroi wẽ, rowẽ na 're ãwanomro mono zém na.

ãne Zacaria hã te ti'ra ma rowasu'u.

⁸⁰ Tawamhã 'watébrémi hã ma tô tiprédu. ãhãiba hã siptete di, prédu wamhã. Tiwasété wi siptete wamhã, 're morĩ wẽ di. A'ubuni wi, te oto 're sãmra. Bãdã ãwa waptã'ã wapsi, te za datẽme 're mo, te te dama 're sadawa wasu'u mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ ma.

2

Zezihi waptã'ãzé wasu'u

Mateusi 1.18-25

¹⁻² Tawamhã Zuwã hã waptã'ã wamhã, ma tô Roma ãma danhib'apito Adusitu hã dama ti'ru, uburé danhisi na, da te daza'rata za'ra da. Dahãiba te te waihu'u da, ma tô dama ti'ru, daza'ratazé hã. Daza'rui mono bã danhib'apito uptabi, apito Adusitu hã. Tawamhã ma tô dahãiba za'rata na sãna'rata za'ra ni, Sirenizu hã, ãsadawa para te te dama 're roti mono ré, Siriza na ti'a nhisi ãma.

³ Taha wa, dahi'rata za'ru u, ma tô 're danomro daro mono bã, danhisi na da te 're daza'rata za'ra mono da.

⁴ Taha wa, Zuzé hã te mo, tihi'rata za'ru u. Apito Dawi hã ãhi'rata wa, tihi'rata za'ru u te mo, Berẽ u. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Berẽ hã. Nazaré hawi te mo, Berẽ u. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã.

⁵ Timro me, te tineb zahuré Marizaha me, ãsisi na, da te dame rob'ui'ééré zahuré da. Wasã ré, te saprõ.

⁶⁻⁷ Tawamhã Berẽ u, ma tô aimasisi zahuré. Berẽ ãma simasisi ré, ma tô ãwasã hã ãma sépu, te te ãma ãrosõwada 'rada hã. Tawamhã ma tô tãma waptã'ã, aibã 'rare hã. Waptã'ã wamhã, zazahã pa na ma tô ubu, ãna hã. Te te ubu pari, ma tô tihi, nomro da,

danhimizama hã 're ãsaihuri mono zéb 're, wede're wa. 'Re ãdanhimi'wara mono zéb ãma hã, 'ri 're baba hã tãma 'maihãimana zahuré õ wa, ma tame tihi.

Pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ ma, romhuri'wa te te ãrowasu'uzé wasu'u

⁸ Tamemhã pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô mara bãre asimro, Berẽ 'rata. Tinhimizama te 'madã'ã'wa za'ra a'ubuni wi, rom na.

⁹ Tawamhã tinhimizama te te 'madã'ã'wa za'ra ré, misi, ma tãma sihãire' za'ra, hãwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã. Tawamhã aibã norĩ 'rata, rowa'a ma tô tãma rowa'a za'ra. Rowa'a sa'ëtẽ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hawimhã. Tawamhã, ãsisiwi rowa'a za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi za'ra.

¹⁰ Tawamhã hãwa hawi romhuri'wa, te tãma nharĩ za'ra:

— Aipahi za'ra wa'aba tõ. Wa hã wa wei mo, rowasu'uwẽ hã te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Rowasu'uwẽ hã da te wapari za'ra wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

¹¹ ãbãtã na ma tô waptãrã Berẽ ãma, danho'reptui'wa da hã, Dawihi za'rui ãma. Ta hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu, Danho'reptui'wa da, uburé Danhib'apito da hã.

¹² ãwaptã'ãzé hã tô sena na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ai'uté hã ãsabu za'ra wa'wa. Wede're wa, te nomro, zazahã pa na, ubu ré. — ãne te tãma rowasu'u za'ra, hãwa hawi romhuri'wa hã.

¹³ Tawamhã awa'awi ma tô tãma sihãire' za'ra romhuri'wa norĩ hã, ahã uptabi na, hãwa hawimhã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata za'ra, ãne:

¹⁴ — 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sõprub di, hãwa ãma 're ãsãmra mono hã. Ma tô sima dawẽ, ãwẽ hã te te dama 're anhomri mono da, rowẽ na 're danomro mono da oto, ti'ãi ãma hã. — ãne te tinho're na ãma tiwata za'ra.

¹⁵ Tawamhã romhuri'wa norĩ hã hãwa u apã si'aba'rẽi wamhã, pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô sima nharĩ za'ra:

— Oto wasi'aba'rẽi wa'aba Berẽ u, Wanhib'apito, marĩ te te wama ãwaihu'u za'ra hã wa te sabu za'ra da. — ãne te si'ru za'ra.

¹⁶ Tawamhã si'aba'rẽ na te oto ai'aba'rẽ, Berẽ u. Tame ma tô sabu za'ra Mariza hã, Zuzéhẽ me. Ai'uté zama, ma durẽ sabu za'ra. Danhimizama sazẽ wa, wede're wa, te nomro.

¹⁷ Te te 'madã'ã'wa za'ra wamhã, ma tô Zuzẽ norĩ ma rowasu'u za'ra, hãwa hawi romhuri'wa norĩ nhimirowasu'u na, ai'uté ãma hã.

¹⁸ Uburẽ da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ nhimirowasu'u na hã.

¹⁹ Mariza hã ãsimirowasu'u na te te 're rosa'rata u'ãsi, tipẽ'ẽ na.

²⁰ Taha pari, te apã ai'aba'rẽ, pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã. Morĩ sina, te ãma tiwata za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, rowasu'u te te ãwapari za'ra zẽm na, durẽ te te ã'madã'ã'wa za'ra zẽm na. Hãwa hawi romhuri'wa nhimirowasu'u zarina, tô sena na te te waihu'u za'ra wa, ma tô tinho're na ãma tiwata za'ra.

Zezusi na, da te ãsisizé wasu'u

²¹ Romhuri misi ãma si'utõrĩ pari, ai'uté ãwaptã'ãzẽm na hã, ma tô oto sihãiwata nhizãri ni. Ma tô durẽ sisi zahuré ãna norĩ hã, Zezusi na. ã hã ãsisi hã waptã'ã õ ré, hãwa hawi romhuri'wa te te tãma ãwaihu'uzẽb zarina, ma sisi zahuré.

²²⁻²⁴ Tawamhã bãdã ma tô oto ãwa waptãrã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahuré da, Zuzẽ norĩ hã, Marizaha me. Te za ãma uwaimrami zahuré, ti'ra na, durẽ pi'õ na. ãne Mozãsihi nhimi'ui'érẽ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na: "Aibã 'rare, waptã'ã wamhã, te te ãma ãrosõwada 'rada hã te za ãmama norĩ te te tãma 're sõmri za'ra apã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma." ãne ãsimiroti hã. ãsimiroti hãiba amo hã, ãne: "Pi'õ hã 're 'ra za'ra mono wamhã, te za maparane naire hã te te tãma 're sõmri za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Naire õ wamhã, te za maparane utu'ure te te tãma 're sõmri za'ra, apã tãma 're hãiba wẽ za'ra mono da, pi'õ norĩ hã." ãne ãsimiroti hã. Taha wa, ãsimiroti

zarina, te oto Zuzé norĩ hã tineb zahuré ti'ra ré, Zeruzarẽ u, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma, ti'ra te te sãmri zahuré da, duré si te te tãma sãmri zahuré da, da te tãma zata zahuré da.

Simi'ãhã wasu'u

²⁵ Tawamhã aibã hã te 're sãmra Zeruzarẽ ãma, Simi'ã na ãsisi hã. Wẽ na te 're mo, Simi'ã hã. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã te te 're 'madã'ã pese. Danho'reptui'wa zô, te 're simipari u'ãsi, Izarazéhé nhihudu norĩ te te sãmreptu za'ra da.

²⁶ 'Re ãhãmãna u'ãsi mono pẽ'ẽzani ré, te 're mo, Simi'ã hã. Ìpẽ'ẽzani hã ma tô tãma ropisutu, ãne: “Atã'ã õ ré, te za Danho'reptui'wa da hã ãsabu, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te ãpisudu hã.” ãne ma tô Simi'ãhã ma waihu'u siro.

²⁷ Tawamhã te te tãma ãwaihu'uzéb zarina, te oto mo, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u, Simi'ã hã. Ìsa'u si, ma tô tizasi zahuré, Zuzé norĩ hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahuré da.

²⁸ Tawamhã Simi'ã, ma tô tipa ti'ã ã'ra hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma wata da. ãne te ãma tiwata:

²⁹ — ãhãna ma tô ãma ãma ã'ra u'ãsi, aimreme hã. Taha wa, ãto na, wa za a'ré.

³⁰ Wa hã ãto mo na, wa tô oto sabu, danho'reptui'wa da hã.

³¹ Uburé da'udãna zama ãpisudu hã wa tô sabu.

³² Rob'uiwẽzé hã te te bãdãdi uiwẽ wamhã, damorĩ wẽ di. Tane te za zudezu'õ norĩ ma, te te 're awaihu'u asimiroti hã, ãma 're nomro wẽ mono da. Wa norĩ ma, 're rowẽ za'ra mono di za, asib'a'uwẽ norĩ ma, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, ãsabãdã za da te dasima 're wawasuu' wẽ u'ãsi za'ra mono wa.

ãne te 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma tiwata, Simi'ã hã.

³³ Tawamhã Simi'ãhã mreme, 'watẽbrẽmi ãma te te wapari zahuré wamhã, ma tô ãma titob'uzu zahuré, ãmama norĩ hã, ãna me.

³⁴⁻³⁵ Tawamhã Simi'ã hã te tiwi rowaptẽ, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono wi, te te 're pawaptob zahuré mono da. Marizaha ma, te duré tinha:

— 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, ma tô ai'ra hã pisutu, watẽme wei morĩ da, Izarazé na warom nhisi u. Tawamhã, watẽme wei morĩ wa, te za da'ahã na danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'ahã na danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za. Danho'reptui'wa na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, te te pisutu nherẽ, niwapsi te za ai'ra hã dasiwi wẽ'õ ni, da'ahã na. Tawamhã da te dasiwi wẽ'õ wamhã, dama waihu'u pese di za oto, danhimirosa'rata wasédé hã ai'ra ãma hã. Sib'ézé ã'wa pese na, da te 're danhĩhãri za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za. Tane ai'ra hã da te dasiwi wẽ'õ wamhã, aipẽ'ẽzé ahã di za. — ãne te romhã ré Zezusihi na ma rowasuu, Simi'ã hã.

ãna na, pi'õ nhisi wasu'u

³⁶⁻³⁸ Tawamhã pi'õ hã te 're hãmãna, ãna na ãsisi hã. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, pi'õ hã. ãmama nhisi hã, Panuwé na ãsisi hã. ãhi'rata nhisi hã, Asé na ãsisi hã. Ma tô oto si'ĩhi uptabi, ãna hã. Sahuré 're simasisi zahuré mono ré, ma tô ãma tiwahub zahuré, 7 na. Tawamhã ãmro, ma tô dãrã. Tiwi ãdã'ãzém na hã ma tô oto ãma tiwahub ahã, 84 na. Pi'õ hã te 're sãmra u'ãsi, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra ãma. Rowa'a ré zama, te ãma 're wata, barana zama. Nimahã bãtã na si, te sai ãna 're sãmra, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma, 're mreme mono da. Tawamhã Simi'ã hã Marizaha ma, te te rowasuu ré, ma tô ãtẽme tiwisi za'ra, ãna hã. Tawamhã ai'uté te te sabui wẽ te, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma te tiwata, sãmru wa. Tawamhã ma tô te te dama 're wasuu, Danho'reptui'wa da hã, ai'uté hã. Danho'reptui'wa zô, 're ãsimipari za'ra mono norĩ ma, ma tô te te 're rowasuu za'ra. Ta norĩ hã te sãmreptu za'ra, te te da'anho'reptu da, Zeruzarẽ ãma.

Nazaré u, apã ãnebzé wasu'u

³⁹ Zuzé norĩ hã zahadu te aimasisi, Zeruzarẽ ãma. Tame simasisi ré, ma tô ãma uwaimrami zahuré, uburé 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã. Tawamhã te oto tineb zahuré apã, tirob u. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, te tineb zahuré apã, Nazaré u. Tawamhã ma tô aimasisi zahuré apã, tinhorõwa u.

⁴⁰ Tawamhã ma tô tiprédu, 'watébrémi hã. Hãiba nhiptete di oto. ãsimiroti hã wẽ uptabi di duré. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te 're pawapto mono wa, wẽ uptabi di, ãsimiroti hã.

ZeZusi hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma, ãsãmrazé wasu'u

⁴¹ Wahup sidãpãsi, te ZeZusihi mama norĩ hã dame 're neb zahuré Zeruzarẽ u, dato hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, Ezitu hawi te te ãdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã.

⁴² Tawamhã 12 na ZeZusihi ãma wahu wamhã, te duré ãme timorĩ zahuré oto, datoi u hã.

⁴³ Tawamhã dasi'rã'õtõ pari, ãmama norĩ hã ma tô dame tipusi zahuré, tirob u apã neb zahuré da. Tazahã, ZeZusi hã te zahadu nhamra, Zeruzarẽ ãma, timama norĩ za'u. ãsa'u ãsãmra zahuré zém na hã te te waihu'u zahuré õ di.

⁴⁴ Dame morĩ newa, te ãmama norĩ hã dame tineb zahuré apã, tirob u, te te ãma rosa'rata zahuré ãna. Bãtã bã, te dame tineb zahuré. Tawamhã te sô da'ab'madã'ã zahuré. ãsisãnawã norĩ, te te sô ab'madã'ã zahuré. ãsiwadi norĩ zama, te duré sô ab'madã'ã zahuré. Tane nherẽ, ma tô sô amrami zahuré.

⁴⁵ Tawamhã, sô simrami zahuré wamhã, te apã tineb zahuré, sô rĩtĩ zahuré da.

⁴⁶ Tawamhã si'ubdatõ bãdã ãma ne wapsi, ma tô sôpõtẽ zahuré, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhorõwa ãma dame sãmra ré. Zudezu norĩ ma, rowahutu'wa norĩ me, te dame nhamra. Tame te ZeZusi hã da'awapa, roti na. Te duré roti na da'azadhanha, roti hã te te tãma waihu'u pese za'ra da.

⁴⁷ ZeZusi hã roti te te waihu'u pese wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, ãsimirowaihu'u na hã.

⁴⁸ Duré ãmama norĩ hã te te 'madã'ã zahuré wamhã, ma duré ãma titob'uzu zahuré. Tawamhã ãna te tãma tinha:

– ã'ra, e tiha da, ma tô ãne hã wama ã'manha. Taré wa tô asô 're warĩtĩ, aimama me, wapẽ'ezé sina. – ãne te ãna hã tãma tinha.

⁴⁹ Tawamhã te asa tãma nharĩ zahuré:

– E marĩ da, ma tô ãzõ 're airĩtĩ aba mo. E ã'ãma rowaihu'u aba ãna, ãmama nhorõwa ãma ãnhamra na hã.

⁵⁰ Tane nherẽ, te te waihu'u zahuré õ di, te te ãnharĩzém na hã.

⁵¹ Tawamhã ZeZusi te ãme timorĩ zahuré apã, Nazaré u. Tame timama norĩ mreme, te te 're wapari pese. ãna hã ã'ra tãma ãsiwasu'uzéb zahuré na, te te 're rosa'rata u'ãsi, tipẽ'ẽ na.

⁵² Tawamhã ma tô oto tiprédu, ZeZusi hã. ãsimiroti hã wẽ uptabi di. Wẽ na 're morĩ wa, ma tô wẽsã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã. ãsiré zudezu norĩ hã ma tô duré wẽsãmri za'ra.

3

*Zuwã Batita te te dama ãrotizé wasu'u
Mateusi 3.1-12; Marcusi 1.1-8; Zuwã 1.19-28*

¹ Tawamhã 15 na ma tô ãma tiwahu, Tiberizuhu ãma, danhib'apito na 're hãmãna mono ré, Roma ãma. ãsadawa para, te Põsi'u Piratu hã te te dama 're roti, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Duré Erodĩ hã te te dama 're roti ãsadawa para, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Duré Erodĩhi no hã Piripi hã te te dama 're roti, ãsadawa para, Itureza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Taraconiti na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Duré Risãniza hã te te dama 're roti, ãsadawa para, Abireni na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

² Duré Anasi hã, Caipasihî me, dama pire uptabi na te 're tineb zahuré, sasedoti na hã. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norî ma, pire zahuré di. ãne wamhã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã timreme hã Zuwãhã ma tisõ, a'ubuni u 're sãmra mono ré. Zacariaha 'ra, Zuwã hã. Ìsadawa para te te dama 're roti mono da, ma tô timreme hã tãma tisõ.

³ Taha wa, Zuwã hã te oto datême 're mo, Zodã pa 'rata, 're ìsi'ubumroi mono norî u. Tawamhã, datême 're morî wamhã, ãne te te dama 're roti:

— Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono, marî 're ì'manharî wasété za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're ab'manharî 'wa. — ãne ma tô te te dama 're roti, Zuwã Batita hã.

⁴ ãne wamhã, ma tô sina uwaimra romhã ré, Iza'iza te te dama ìrowasu'uzé hã. ãne, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te te dama ìrowasu'uzém na rob'ui'ééré hã: “Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahârã, a'ubuni wi: Bãdãdi hã asiwi ropese aba, Wanhîb'apito zô.

Ìmana 'rãmi bãdãdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.

⁵ Sa'a wa'wa, rob'rehã hã te za asiwi ìsito wa'wa, aiwab da. Sa'a zama, te za asiwi ìhãpã 'wa. Bãdãdi nhi'oto wamhã, ìmana 'rãmi te za asiwi ìhiri 'wa, awa'awi da. Roptã wamhã, te za asiwi ìromhãpã 'wa, aiwab da.

⁶ Tawamhã, watême wei wisi wamhã, te za aihîni sabu za'ra ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã, Danho'reptui'wa da. ãne te za ni'wa hã te te dama 're roti, a'ubuni wi.”

ãne romhã ré, ma tô ãma rob'ui'ééré, Iza'iza hã.

⁷ Tawamhã da'ahã na ma tô Zuwãhã u 're dasihutu, â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharî mono da. Tawamhã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharî mono õ ré, te ãne te te dama 're anharî:

— A norî wa'wa hã wahi ne, te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ìtême ai'aba'réi wa'wa bété, taré â dawabzuri hã 'manharî za'ra wa'aba wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimihãzé wi, asisõ'reptu za'ra wa'aba da bã, aiwasédé hã rême za'ra wa'aba õ nheré.

⁸ Sena na aiwasédé hã ìrême za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wê wa'aba mo. Duré Abra'ãhã nhihudu wê te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'aihã za'ra wa'aba mono õ na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, ã êtê norî ma, te te nharî da, tãma si'a'uwê za'ra da, Abra'ãhã nhihudu oto 're nomro mono da oto, êne hã.

⁹ Hãtãra hã ma tô ni'wa hã sarõtõ oto, wede te te ãma sari nhihãri da. Uburé wede hã 're ì'rãi pese za'ra mono õ hã te za te te ãma 're anhãri. Tawamhã unhamã u te za te te 're anhamra. — ãne te dama ãma simiré'é Zuwã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimihãzém na hã.

¹⁰ Tawamhã ìsimirowasu'u hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te sadanharî za'ra ni, ãne:

— E marî, wa za 'manharî za'ra ni, ìwê hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharî za'ra tã da hã. — ãne te sadanharî za'ra ni.

¹¹ Tawamhã asa te tãma nharî za'ra:

— Te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã, ti'uza ìsõ'utu'u hã maparane wamhã, te za tihãiba amoi ma misi tisõ, uza õ wa. Duré ni'wa hã, tisa hã te za tihãiba amoi ma tisõ, sai õ wa. — ãne te tãma roti za'ra.

¹² Tawamhã danhîb'apito ma, rob'ui'prazé ubumroi'wa norî hã ma ìtême aihutu, â dawabzuri te te tãma 'manharî za'ra da. Tawamhã ìtême sihutu wamhã, te siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, wa norî hã bété e marî, wa za 'manharî za'ra ni ìwê hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharî za'ra tã da hã. — ãne te sadanharî za'ra.

¹³ Tawamhã asa te tãma nharî za'ra:

— Ī'uwaibaba si, te za dawī 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mo, rob'uiprazé hã. Āma dawī 're pararé za'ra wa'aba mono ō di za. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zuwã hã.

¹⁴Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te duré siwi 'mahã:

— Wa norĩ hã bété, e marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, ĩwē hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tô da hã. — Āne te sadanharĩ za'ra.

Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

— Asiptete na, rob'uiprazé hã dawī 're waibu za'ra wa'aba mono ō di za. Duré asadawa nhipese na, rob'uiprazé hã dawī 're waptērē za'ra wa'aba mono ō di za. Duré aipawa'âbã 'wa hã 're ĩwaibui aba mono na hã asima âma 're rowē pese za'ra wa'aba mono. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma.

¹⁵Tawamhã, Zuwã hã ma tô te te dama 're rowasu'u, Danho'reptui'wa, za we ĩmorĩ na hã. Tawamhã te dasima nharĩ za'ra ni, âne:

— Āté wanho'reptui'wa da hã romhutu na, te za wei mo. Āté Zuwã hã, wanho'reptui'wa. — Āne te dasima nharĩ za'ra ni.

¹⁶Tazahã, âne ma tô dama tinha, Zuwã hã:

— Wa hã wa tô â na si â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Īza'u si te za ĩma ĩpire uptabi hã wei wi. ĩma pire wa, ĩpara'uza wasisizé, te tâma wasihu waihu'u ō di za. ĩma ĩpire hã wei morĩ wapsi, te za Tipē'ēzani hã te te aima 're anhomri 'wa, unhamã ro'o ne hã.

¹⁷Wei morĩ wapsi, te za da'âma aipo'o. Buru nho, da te 're upōrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, ĩsa'warizéb 're. Tawamhã ĩtomhã te za da te âma ro'o za'ra. ĩro hã sa'ētē nherē, da te wĩrĩ waihu'u ō di za. Tane, ĩma ĩpire hã wei morĩ wapsi, te za da'âma aipo'o, tridu upōrĩ za'wari ne, ĩtomhã za'wari ne. — Āne ma tô Zuwã Batita hã dama rowasu'u.

¹⁸Īwasu'uwē na te te 're da'apo're pu'u, Zuwã Batita hã. Tawamhã marĩ na hã ĩsimirowasu'u hã ahã di, 're danomro wē mono da, te te dama 're roti mono ré hã.

¹⁹Tawamhã apito Erodihi ma, te duré tinha, wasété na 're morĩ wa. Tinoi mro, ma tô ti'â, Erodi hã. ĩnoi mro nhisi hã, Erodi za na. Ma tô duré tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ. Taha wa, te tâma tinha, Zuwã hã.

²⁰Taha wa, Erodi hã ma tô Zuwã hã dama ti'ru, dazazéb 're, da te sērē da. Āne wamhã, ma tô ĩspai u tiwasédé hã 'manha, Erodi hã.

Zeusihã, â dawabzuri te te ĩmanharĩzé wasu'u

Mateusi 3.13-17; Marcusi 1.9-11

²¹⁻²²Tawamhã dazazéb 're, zahadu da te sērē ō ré, te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zuwã hã. Te te dama ab'manharĩ parimhã, Zeusihã ma zama, ma 'manha. Tawamhã Zeusihã hã te mre, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma. Mreme ré, hãiwa ma we si'ridawa, ĩsisi nho'ōmoi baba. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ēzani hã ma we ĩtēme wi, utu'u ne. Hãiwa hawi, te we tâma tinha, âne:

— A hã ĩ'ra. ĩma asawi uptabi di. Aima ĩto za'ētē uptabi di. — Āne te we tâma tinha, ĩmama hã.

Zeusihã hi'rata norĩ wasu'u

Mateusi 1.1-17

²³Zeusihã 30 na âma ĩwahub âma, ma tô romhuri na sãna'rata, Timama zadawa wasu'u na hã. Zuzéhé 'ra newa, ma tô ĩ'ra na, da te 're sisi za'ra. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Eri na ĩsisi hã.

²⁴Erihi poto'wa nhisi hã, Matati na ĩsisi hã. Matatihi poto'wa nhisi hã, Réwi na ĩsisi hã. Réwihã poto'wa nhisi hã, Meti na ĩsisi hã. Metihi poto'wa nhisi hã, Zana'i na ĩsisi hã. Zana'ihã poto'wa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã.

²⁵ Zuzéhé potó'wa nhisi hã, Matatiza na ĩsisi hã. Matatiza potó'wa nhisi hã, Amosi na ĩsisi hã. Amosihi potó'wa nhisi hã, Na'u na ĩsisi hã. Na'uhu potó'wa nhisi hã, Eziri na ĩsisi hã. Ezirihi potó'wa nhisi hã, Nada'i na ĩsisi hã.

²⁶ Nada'ihí potó'wa nhisi hã, Ma'ati na ĩsisi hã. Ma'atihi potó'wa nhisi hã, Matatiza na ĩsisi hã. Matatizaha potó'wa nhisi hã, Seme na ĩsisi hã. Semehê potó'wa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã. Zuzéhé potó'wa nhisi hã, Zoda na ĩsisi hã.

²⁷ Zodaha potó'wa nhisi hã, Zuwãna na ĩsisi hã. Zuwãnahã potó'wa nhisi hã, Reza na ĩsisi hã. Rezaha potó'wa nhisi hã, Zorobabé na ĩsisi hã. Zorobabéhé potó'wa nhisi hã, Sarati'é na ĩsisi hã. Sarati'éhé potó'wa nhisi hã, Neri na ĩsisi hã.

²⁸ Nerihi potó'wa nhisi hã, Meti na ĩsisi hã. Metihi potó'wa nhisi hã, Adi na ĩsisi hã. Adihi potó'wa nhisi hã, Cosã na ĩsisi hã. Cosãhã potó'wa nhisi hã, Emadã na ĩsisi hã. Emadãhã potó'wa nhisi hã, Ere na ĩsisi hã.

²⁹ Erehe potó'wa nhisi hã, Zuzuwé na ĩsisi hã. Zuzuwéhé potó'wa nhisi hã, Eri'ézé na ĩsisi hã. Eri'ézéhé potó'wa nhisi hã, Zorĩ na ĩsisi hã. Zorĩhĩ potó'wa nhisi hã, Matati na ĩsisi hã. Matatihi potó'wa nhisi hã, Réwi na ĩsisi hã.

³⁰ Réwihí potó'wa nhisi hã, Simi'ã na ĩsisi hã. Simi'ãhã potó'wa nhisi hã, Zuda na ĩsisi hã. Zudaha potó'wa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã. Zuzéhé potó'wa nhisi hã, Zona na ĩsisi hã. Zonahã potó'wa nhisi hã, Eri'atĩ na ĩsisi hã.

³¹ Eri'atĩhĩ potó'wa nhisi hã, Mereza na ĩsisi hã. Merezaha potó'wa nhisi hã, Mena na ĩsisi hã. Menahã potó'wa nhisi hã, Matata na ĩsisi hã. Matataha potó'wa nhisi hã, Natã na ĩsisi hã. Natãhã potó'wa nhisi hã, Dawi na ĩsisi hã.

³² Dawihi potó'wa nhisi hã, Zésé na ĩsisi hã. Zéséhé potó'wa nhisi hã, Obedi na ĩsisi hã. Obedihi potó'wa nhisi hã, Bu'azi na ĩsisi hã. Bu'azihí potó'wa nhisi hã, Sara na ĩsisi hã. Sarahã potó'wa nhisi hã, Nasõ na ĩsisi hã.

³³ Nasõhõ potó'wa nhisi hã, Aminadabe na ĩsisi hã. Aminadabehe potó'wa nhisi hã, Ademi na ĩsisi hã. Ademihĩ potó'wa nhisi hã, Arini na ĩsisi hã. Arinihi potó'wa nhisi hã, Esirõ na ĩsisi hã. Esirõhõ potó'wa nhisi hã, Perezi na ĩsisi hã. Perezihí potó'wa nhisi hã, Zuda na ĩsisi hã.

³⁴ Zudaha potó'wa nhisi hã, Zaco na ĩsisi hã. Zacoho potó'wa nhisi hã, Izati na ĩsisi hã. Izatihi potó'wa nhisi hã, Abra'ã na ĩsisi hã. Abra'ãhã potó'wa nhisi hã, Tera na ĩsisi hã. Teraha potó'wa nhisi hã, Na'o na ĩsisi hã.

³⁵ Na'oho potó'wa nhisi hã, Serudi na ĩsisi hã. Serudihi potó'wa nhisi hã, Rada'u na ĩsisi hã. Rada'uhu potó'wa nhisi hã, Peredi na ĩsisi hã. Peredihi potó'wa nhisi hã, Ébé na ĩsisi hã. Ébéhé potó'wa nhisi hã, Sera na ĩsisi hã.

³⁶ Seraha potó'wa nhisi hã, Ca'ina na ĩsisi hã. Ca'inahã potó'wa nhisi hã, Apasadi na ĩsisi hã. Apasadihi potó'wa nhisi hã, Sê na ĩsisi hã. Sêhê potó'wa nhisi hã, Nowé na ĩsisi hã. Nowéhé potó'wa nhisi hã, Rameti na ĩsisi hã.

³⁷ Rametihi potó'wa nhisi hã, Matuzarê na ĩsisi hã. Matuzarêhê potó'wa nhisi hã, Enoti na ĩsisi hã. Enotihi potó'wa nhisi hã, Zareti na ĩsisi hã. Zaretihi potó'wa nhisi hã, Marere na ĩsisi hã. Marerehe potó'wa nhisi hã, Ca'ina na ĩsisi hã.

³⁸ Ca'inahã potó'wa nhisi hã, Enosi na ĩsisi hã. Enosihi potó'wa nhisi hã, Sete na ĩsisi hã. Setehe potó'wa nhisi hã, Adã na ĩsisi hã. Adãhã potó'wa hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono.

4

*ZeZusi hã a'ubuni wi hãimana ré, Wa'uburé te te ĩpibuzé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Marcusi 1.12-13*

¹ Tawamhã Zodã pa hawí, te oto mo ZeZusi hã, tirob u apã morĩ da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ězani ré, te 're mo. Taha si, te te 're wapari pese. Tawamhã ĩpẽ'ězani hã te saprõ, a'ubuni u.

² A'ubuni wi hâimana ré hã, bâdâ hã ahâ na ma tô âma ai'utõ, 40 na. Tame hâimana ré, ma tô ãtême wi Wa'uburé hã, te te nasi pibu da, ãsimiroti na te te saze da. Taha ré hã, sai ãna te tihâiba, Zezusi hã. Taha wa, ma tô mra hã sêpata.

³ Tawamhã Wa'uburé hã te Zezusihi ma tinha, âne:

– Sena a hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé êtê ma nharĩ, ã'u'êtê wapu na aima si'manharĩ da.

⁴ Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

– 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã, âne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za.” – ãne te Zezusi hã tâma rowasu'u, Wa'uburé ma.

⁵ Tawamhã Wa'uburé hã te Zezusi saprõ, sa'a nhisi u. Tawamhã sa'a nhisi sima'wara wamhã, ma tô Zezusihi ma tinha, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bâ, te te rob'madâ'â mono da.

⁶⁻⁷ Tawamhã te te rob'madâ'â mono pari, te duré tâma tinha, Zezusihi ma:

– Uburé danhipti'a hã ma tô ãma sãmri ni, ãte da. Tawamhã te ãsima ãwêzéb uwaibaba, wa za dama tisõ. Aihirãtitõ, te za ãnho're ãma aime, asib'apito na ããma aiwata da. Tawamhã wa za aima tisõ danhipti'ai mono bâ, ate da. Tawamhã danhipai u, dama aipire di za. Duré asibrob ahâ uptabi di za. – ãne te Zezusihi ma tinha.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinha:

– Mare di. 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne rob'ui'ééré, ãbaihã na hã: “Uburé Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si. Taha ma si, te za 're ãromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” ãne ãmreme na rob'ui'ééré hã. – ãne te Zezusi hã tâma rob'rãzarõtõ.

⁹⁻¹¹ Tawamhã Wa'uburé hã ma tô Zezusi hã saprõ Zeruzarê u, te te duré pibu da. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u, te saprõ, 'ri nhisi u sab da hãimo, 'ri 'rãihã uptabi nhisi. Tawamhã Zezusihi ma, te tinha:

– Sena a hã 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé ã hawi atobro, ti'ai u. 'Re ãhâimana u'âsi mono, te za, u, hãiwa hawi we atême satõrĩ za'ra, te te ai'madâ'â za'ra da, tâma ãromhuri'wa norĩ hã. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, êne hã te te ai'u'a õ'umnhasite, aipara wi. ãne 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirob'ui'ééré, ãbaihã na hã. – ãne ma tô Zezusihi ma sadawa 'rãzarõtõ, wa'rui'wa hã.

¹² Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

– Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherê, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zõ.” ãne ãmreme na rob'ui'ééré hã. – ãne te Zezusi hã duré tâma rob'rãzarõtõ.

¹³ Tawamhã Wa'uburé hã taré te te Zezusi hã pibui mono pari, te oto ãsiti mo, ãsimiroti na te te sazei õ wa, a'ã sadawa utu da.

*Zezusi hã, tinhimirohuri na te te ããna'ratazé wasu'u, Darireza ãma
Mateusi 4.12-17; Marcusi 1.14-15*

¹⁴ Tawamhã apã te mo Darireza u, Zezusi hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'êzani ré, te 're mo. ãré 're morĩ wa, te waihu'u pese na 're mo. Tawamhã ma tô ãwasu'u hã wapari za'ra ni, Darireza ãma daro mono bâ.

¹⁵ Zezusi hã te te dama 're rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. Tawamhã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te ãma 're dawata za'ra, ãsimirowasu'u hã wẽ uptabi wa.

*Zezusi ãprédubzéb ãma, da te dasiwi ãwẽ'õzé wasu'u
Mateusi 13.53-58; Marcusi 6.1-6*

¹⁶ Tawamhã Nazaré u te mo Zezusi hã, tiprédubzéb u. Sabadu sidãpãsi dame 're zasi mono wa, ma duré dame ãzé, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, romhuri zahãrizém na hã. Tawamhã rowahutuzéb ãma sãmra wamhã, ma wahudu. Hãiwi te za, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme ui'ééré hã te te dama sõrê da.

¹⁷ Tawamhã ma tô tâma sômri ni, Iza'izaha nhimi'ui'ééré hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, Iza'iza hã. Tawamhã ma tô oto sima sôzi, ìbahiã hã. Te te sôzi wamhã, ma tô tisã, da te ãma ìrob'ui'ééré hã, ãne:

¹⁸ “‘Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô ìma tisõ, Tipẽ'ëzani hã. Ta hã ma tô ìpisutu, ìwasu'uwẽ na, ìsibrob'õ norĩ hã te 're apo're pu'u mono da. Ma tô we ìzatõ, dama romhuri'wa da, da te ìwaibu za'ra norĩ hã te 're apawapto mono da, apã oto 're nomro mono da, robze u'âsi. Duré ìtob'a hã te 're ato pese mono da, ma tô we ìzatõ, datõmo wẽ na apã oto 're danomro mono da, robze na. Duré ma tô we ìzatõ, da te tâma 're ì'manharĩ wasété za'ra mono zém hawi, te 're da'awaibui mono da.

¹⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìropisutuzé hã ma tô ìwa waptãrã, tinhib'a'uwẽ hã te te 're ì'anho'reptui mono zéb da hã. Taha wasu'u na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô wẽ ìzatõ.”

Ãne ma tô Iza'izaha nhimi'ui'ééré hã dama sôré, Zezusi hã.

²⁰ Tawamhã te te sôré pari, ma tô apã sito, ìbahiã hã. Tawamhã apã ma tô tâma tisõ, dapawapto'wai ma. Tawamhã ma tô nhamra, te te dama rowasu'u da. Uburé rowahutuzéb ãma ìsi'ubumro norĩ hã tâma rĩtĩ si'ë za'ra ãna, ma tô Zezusi hã siwi 'madã'ã pese.

²¹ Taha wa, ma tô Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Wa tô aima sôré za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme ui'ééré hã. ìwasu'u hã ma tô ìwapari za'ra wa'wa. ãhãna ìwapari za'ra wa'aba ré, ma tô oto we ãma uwaimra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. — ãne Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra.

²² Tawamhã ìsimirowasu'u hã wẽ wa, aihĩni te ãma tawata za'ra ni. Mreme wẽ uptabi wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Tazahã, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— E niha õ hã simirowasu'u waihu'u pese di, Zuzéhé 'ra nherẽ. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

²³ Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— Áté da te dasima ìnharĩ za'ra zém na, te za ìma ìnharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Wawede'wa, ma'ãpé 'rãwi asipese.” Áté te za duré ìma ìnharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Ma'ãpé, ãneb zama 're wa'apawapto mono, aiwaihu'u pese na, Capana'u ãma 're ìda'apawapto mono ne. Aiwasu'u hã wa tô wapari za'ra ni.” Áté, ãne te za ìma ìnharĩ za'ra wa'wa. — ãne te Zezusi tâma nharĩ za'ra.

²⁴ Te duré tâma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zõ, 're datob'uzu za'ra mono õ di, ìsipti'ai ãma wa. Mare di. Sõ 're datob'uzu za'ra mono õ di za.

²⁵⁻²⁶ ìwapari pese za'ra wa'aba. Wahi'rada Eriasi hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. Tawamhã ti'ai ãma 're morĩ ré hã, tã ãna hã ma tô da'ãma tiwahu, si'ubdatõ. Tã õ wa, mra hã te da te 're sêpata za'ra. Tawamhã ìmrotõ ahã nherẽ, Izarazé na darom nhisi ãma, ma tô darob amoi u satõ, zudezu'õ u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Sido na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô pi'õ mrotõ u satõ, Sarepata na 'ri nho'õmo nhisi u.

²⁷ Duré wahi'rada Erisezu hã 're morĩ ré hã, da'ahã na te 're danomro, ì'wa're ré hã, Izarazé na darom nhisi 'remhã. Tane nherẽ, aibã misi, ma tô pese, Na'ama na ìsisi hã, Siriza na 're ìhâimana mono hã zudezu'õ hã. — ãne, Zezusi ma tô tâma rob'rãzarõtõ za'ra.

²⁸ Taha wa, ìsimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tazahi za'ra ni, rowahutuzéb ãma ìsi'ubumro norĩ hã.

²⁹ Tawamhã ma tô sô tiwahutu za'ra, rob u te te siwi wazere da. Ma tô te te ãma robãdã za'ra, 'ri nho'õmo nhiti. Sa'a na, ma tô ãma siwi sai'u, sa'a nhisi hawi, ì'rã sipra u te te siwi me da.

³⁰ Tazahã, ma tô dawa'wai baba ro'razã. Dahawi te oto mo.

*Zezusi hã aibã ma, wa'uburé te te ìsatõrĩzé wasu'u
Marcusi 1.21-28*

³¹ Tawamhã Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u, te mo Zezusi hã. Darireza ãma, Capana'u hã. Tame sabadu na te dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma.

³² Tawamhã mreme pire na te te dama rowasu'u wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni.

³³ Tame te aibã hã dame nhamra, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma, wa'uburé ré 're ãmorĩ hã. Tawamhã aibã hã te sa'ëtê 'mahã, ãne:

³⁴ — Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zô, te we aimo. E wa'uprozi da, te we aimo. A hã ãma aiwaih'u pese di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono we te te asatõrĩ na hã. Aiwẽ uptabi di, a hã. — ãne te 'mahã.

³⁵ Taha wa, ma tô Zezusi hã wa'uburé ma tinha, ãne:

— Tôã, we ãma nharĩ tô. Mo oto aiwatobro, aibã hawi. — ãne ma tô tãma rob'ru, wa'uburé ma. Tawamhã sisa'u ma tô aibã hã time ti'ai u, danho'a. Taha pari, ma aibã hawi watobro. Te te u'a õ di.

³⁶ Tawamhã, da te 'madãã za'ra wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, uburé. Taha wa, te ãne dasima nharĩ za'ra ni:

— Ô hã mreme pire di. Waihu'u pese di. Dahawi si'aba'rê da, te za tãma rob'ru za'ra. Tawamhã te za dahawi ai'aba'rê. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

³⁷ Taha wa, Zezusihi wasu'u hã wa'uburé te te dama ãsamra na, ma tô ãwasu'u hã ropé, daro mono bâ.

Zezusi hã, da'ahã na te te 're ãda'apese mono zé wasu'u

Mateusi 8.14-17; Marcusi 1.29-39

³⁸ Tawamhã ma tô watobro rowahutuzém hawi, Zezusi hã. Simahã nhorõwa u, te oto mo. Tame Simahã maprebaba sipi'õ hã, hãzé ré te nomro, wa'ro za'ëtê na. Taha wa, ma tô Zezusihi ma wasu'u za'ra ni.

³⁹ Taha wa, ãsimiwaptã u te ãtême mo. ãrata te za. Tawamhã ãwa'ro ma, te tinha, wahã da. Taha wa, ma tô tiwahã. Awa'awi ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ma tô tãma api za'ra, saihuri da.

⁴⁰ Tawamhã bâdã sébrézéb u, ma tô we ãtême ãwisi za'ra ni Zezusihi u, ãsiwadi norĩ hã, ãhãzé sipu'u norĩ hã. Tawamhã tinhib'rada, ma tô te te da'ãma aza'ra, misi si. Taha wa, ma tô tazéptãã za'ra ni.

⁴¹ Duré wa'uburé hã ma tô dahawi wairé. Da'ahã na, ãré 're ãdanomro mono norĩ hawi, ma tô wairé, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã dahawi wairébé sina, te ãne 'mahãrã za'ra:

— A hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra. — ãne te wa'uburé norĩ hã 'mahãrã za'ra. Zezusi hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na te te waihu'u za'ra wa, ma tô Zezusi hã ãmreme hã tiwi sisisi za'ra sa'ëtê, ari'iwi dahawi wairébé da.

⁴² Tawamhã awẽ ma tô watobro, 'ri nho'õmo hawi, a'ubuni u morĩ da, Zezusi hã. Taha wa, ma tô sô danhopré. Da te sôpête za'ra wamhã, ma tô ãma ropti za'ra ni, nimomo danhiti morĩ tô da.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã danhib'apito uptabi hã, te te dapawapto waihu'u pese di. Ta hã ma tô we ãzatõ, ãwasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono da, daza'rui mono bâ. Taha wa, a norĩ wa'aba si te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ãwasu'uwẽ na hã. Uburé wa za ãwasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

⁴⁴ Taha wa, te datême 're mo, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, ãwasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u mono da, daro mono bâ.

5

Tepe ahã wasu'u

Mateusi 4.18-22; Marcusi 1.16-20

¹ Tawamhã Zezusi hã te nhamra, ãsõ'u zaihã na. Zenezaré na ãsõ'u nhisi ãma te nhamra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama sadawa wasu'u da. Da'ahã uptabi na ma tô ãtême dasito, da te wapari za'ra da.

² Tawamhã uba're maparane ma tô sabu zahuré. Īsô'u zaihâ na, te da'wa. Tepe na romhuri'wa norĩ hã ma tô ĩwana wairé. Abazipara, te oto upsô za'ra.

³ Tawamhã Zezusi ma tô âzé, uba're wa, Simahã te 're. Tawamhã, uba're wa, sébré wamhã, te Simahã ma tinha, syry na te te ĩré sa're da, supara're nhiti. Tawamhã uba're wa, te oto nhamra, te te dama rowasu'u da.

⁴ Tawamhã, te te dama rowasu'u pari wamhã, te Simahã ma tinha, âne:

— Uba're hã asiré sari, â 'rehâ u, abazipara hã asiré norĩ me, tepe zô sãmra aba da. — Āne te Simahã ma tinha.

⁵ Taha wa, ma tô Sima hã asa tãma siwasu'u, âne:

— Mara bâre, wa tô wei wa te sô sãmra. Tane nherê, wa te 'mai'âri za'ra ô di. Tepe ô di. Tane nherê, ĩ'ruzéb zarina wa za sô sãmra ni. — Āne te Zezusihi ma tinha asa. Tawamhã te oto sô sari za'ra, â wa'wa u.

⁶ Taha wa, abazipara, ma tô â wa'wa u sô sãmra. Tawamhã tebe hã ahâ na ma tô waibu za'ra, abazipara na. Taha wa, te aré te te sina sinarĩ, abazipara hã.

⁷ Tawamhã tisiré tepe mrami'wa norĩ zô ma tô pahamrimi zahuré, uba're ĩhâiba amo hã te te ĩtême sari zahuré da, te te âma pawaptob za'ra da. Taha wa, te ĩtême sari zahuré. Tawamhã uba're wa, ma tô sãmra za'ra, aibâ norĩ hã. Tebe hã uba're si'uiwa na hã 'masisi zahuré di. Tebe hã ahâ uptabi wa, te aré sina 'mazasi zahuré, uba're hã.

⁸⁻¹⁰ Tebe ahâ na te te awaibui wamhã, ma tô âma titob'uzu za'ra. Ti'adu norĩ zama, ma tô âma titob'uzu zahuré, Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Īsiré tepe na, te te 're romhuri zahuré, Simahã siré. Tawamhã hi'rãtitô, ma aime Zezusihi papara, Sima Pedru hã, tebe ahâ na te te 'madâ'â wamhã. Āne te Zezusihi ma tinha:

— Ī'rata asãmra ô di za. Te za oto aimo, ĩnhiti. Wa hã ĩwasétére di. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u. Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Asina aipahi ô di za. Tepe na 're ĩromhuri mono ne, te za oto ĩma 're ĩda'awaibui wẽ mo. — Āne te Zezusi hã Simahã ma tinha.

¹¹ Tawamhã uba're, ma tô sani za'ra, rob're u. Uburé ma tô marĩ hã rẽme za'ra, tinhimirohuri za'ra zé hã, Zezusihi siré oto 're nomro mono da.

Aibâ ĩ'wa're ré hã, Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Marcusi 1.40-45

¹² Tawamhã Zezusi hã te nhamra, 'ri nho'ômo âma. Tame te aibâ hã 're sãmra, ĩ'wa're ré hã. Uburé ĩhâiba na, ĩ'wa're hã. Tawamhã Zezusi te te sôpêtê wamhã, hi'rãtitô ma aime, Zezusihi papara. Ti'ai u, ma tô ti'ubu na ropto. Tawamhã Zezusihi ma, te tinha, âne:

— Apito, ĩma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Taha wa, te za ĩpe, asima ĩwẽ wamhã. — Āne te tãma tinha.

¹³ Tawamhã tinhib'rada hã ma tô wahutu Zezusi hã, te te âma upi da. Te te upi wamhã, te tãma tinha:

— Wa tô ĩsima aiwẽ, te aipese da. Tãibâ za oto aihâzé hã. — Āne te tãma tinha.

Tawamhã awa'awi ma ĩ'wa're hã tãma apa.

¹⁴ Tawamhã Zezusi ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tã da. Te tãma tinha, âne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wai u, te za aimo, aihâiba wẽ zô te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, te za tãma asôpru, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, dama aipibu pese zéb da, aipesezém na hã. — Āne te tãma tinha, Zezusi hã.

¹⁵ Tane nherê, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra ni, daro mono bâ. Taha wa, ma tô da'ahâ na ĩtême 're dasihutu, da te 're wapari za'ra mono da. Duré te te 're da'apese mono da, ma tô ĩtême 're dasihutu.

¹⁶ Tane nherê, Zezusi hã ma tô dawĩ 're ne, 're mreme mono da, Timama ma.

*Aibâ ïhi'ré hã, Zezusi te te ïpesezé wasu'u
Mateusi 9.1-8; Marcusi 2.1-12*

¹⁷ Tawamhã apâ datême wisi wamhã, te nimahã bâtâ na dama rowasu'u, Zezusi hã. Te te dama rowasu'u ré, te ï'rata ai'ubumro, parisezu norï hã. Rowahutu'wa norï me, te ï'rata ai'ubumro, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norï hã. Ta norï hã ma tô ïtême sito Darireza hawi, duré Zudeza hawi, duré Zeruzarê hawi. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono tiwaihu'u pe hã, te te tâma ïsômri na, ma tô da'apese, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã aibâ norï hã, ïhi'ré hã ma tô siwi ti'â, ïsimiwaptâ wa. Ma tô sima wê za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Zezusihi nho're te te siwi hiri da.

¹⁹ Tazahã da'ahâ wamhã, te te siwi 'mazébré waihu'u ô di. Tawamhã 'ri nhisi hawi, ma tô tâma 'ri 're pu'u za'ra, te te siwi 'mazébré da. Tawamhã dawa'wa ma tô siwi tihi, Zezusihi nho're, ïsa'warizéb ré.

²⁰ Zezusi hã simiwaihu'u pese wa, ma tô âma saze za'ra. Taha wa, ma tô siwi ti'â, te te pese da. Zezusi ma tô sina waihu'u siro, te te âma ïsaze za'ra na. Taha wa, te ïhi'ré ma tinha, âne:

— ïsiwadi, aiwasédé hã 're ï'ab'manharï wasété mono zé hã te ai'âma 're ab'madâ'â mono ô di za oto. — Âne te ïhi'ré ma tinha, âne:

²¹ Tawamhã rowahutu'wa norï hã te parisezu norï me tâma nharï za'ra, tipê'ê na:

— E niha ma tô bété ô hã tâma tinha, ïmorï'ô ma. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wê ô di, aibâ ma, te te ïnharizé hã. Dawasédé hã da te 're ï'manharï wasété za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're apari waihu'u mono ô di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ï'apari mono da hã. — Âne te Zezusihi ma nharï za'ra, tipê'ê na.

²² Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, ïsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te tâma nharï za'ra:

— E marï da, te âne ï'âma ïrosa'rata za'ra wa'wa.

²³⁻²⁴ Wa hã dawasédé hã te dama 're ï'apari waihu'u pese mono na, e niha te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ïwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Aibâ ma, wa tô tinha, âne: “Aiwásédé hã 're ï'ab'manharï wasété mono zé hã, te ai'âma 're ab'madâ'â mono ô di za oto.” Âne hã ïmreme si wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di tô. Â hã ïmorï'ô hã wahutu da, duré oto morï da, te tâma nharï wapsi, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, ïwaihu'u pese na sena na ïwaihu'u za'ra wa'aba da oto. Ti'ai âma dasiré ïpodo hã ïma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ï'apari mono da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para. Âne na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ïhi'ré ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ïhi'ré ma, te oto tinha:

— Ma'âpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, asôrôwa u aimorï da oto. — Âne te aibâ ma tinha.

²⁵ Tawamhã awa'awi ma tô aibâ hã wahudu, danho'a. Tiza'warizé, ma tô siré ti'â. Tinhorôwa u, te oto mo. Morï sina, te âma tiwata, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma.

²⁶ Tawamhã uburé ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma, te tawata za'ra ni. Âne te dasima nharï za'ra ni:

— Aibâ te te ïpesezé hã, wê uptabi di. Âhãna, wa tô wasiwi 'madâ'â za'ra ni. — Âne te dasima nharï za'ra ni.

*Réwihî wasu'u
Mateusi 9.9-13; Marcusi 2.13-17*

²⁷ Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma aibâ hã 'madâ, danhib'apito ma, dawî rob'uiprazé ubumroi'wa hã, Réwi na ïsisi hã. ïsimiromhurizéb âma sãmra ré, ma tô 'madâ. Tame te da te tâma 're sômri za'ra rob'uiprazé hã, ï'ubumrozéb âma, danhib'apito nhimiwada'uri zarina. Tawamhã Zezusi hã ma tô âne 'mahâ:

— We aimorï, ïsiré 're aimorï da oto.

²⁸ Tawamhã ma wahudu. Tinhimiromhurizé, ma tô tirê, Zezusihi siré 're morĩ da oto.

²⁹ Tawamhã Zezusi te te sawi da, ma tô tinhorôwa ãma dasa hã dama 'manha, sa'êtê na. Zezusihi siré, te za dasa hã huri ni. Taha wa, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã te ĩ'rata ai'ubumro, ĩsiré saihuri da, da'ahã na. Ni'wam norĩ zama, te ĩsiré tisa tihu.

³⁰ Tawamhã saihuri da, si'ubumroi ré, ma tô 'madâ'â za'ra parisezu norĩ hã, rowahutu'wa norĩ me. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ ma:

— E niha bâ, te bété dawazari asaihuri 'wa, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ siré, dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ siré zama. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

³¹ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Hãzé ãna 're ĩnomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. ĩhãzé ré norĩ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

³² Tane duré wa hã, dawê na 're ĩdanomro mono norĩ zô, ĩsitême 're ĩhârâ mono da, we ĩmorĩ õ di. Dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ zô si, 're ĩhârâ mono da, wa wei mo, dawasédé hã da te 're rême pese za'ra mono da, 're danomro wê mono da oto. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

³³ Tawamhã ni'wam norĩ hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne:

— Zuwã Batitaha siré 're ĩnomro mono norĩ hã nimahã bâtâ na si, te sai ãna 're si'ubumro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 're romhuri za'ra mono da, parisezu norĩ zadawa 'madâ'â pese 'wa norĩ zama. ãnei õ di, asiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Te 're saihuri u'âsi, asiré. Te duré asiré te te 're âhuri. ãne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Aibã hã ĩmrozéb u, sô ĩhârâ za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e te za dasa hã tiwi sawi za'ra ni, saihuri ãna si'ubumro da, ta norĩ hã. Mare di. Aibã ĩmro da hã, ĩ'rata sãmra za'ra ré, te za tô ĩsiré tisa tihu, to sina.

³⁵ Niwapsi te za bâdã hã ĩwa waptãrã, aibã ĩmro da hã ĩsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ĩ'ári za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei ãna. — ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra. ãne sô'awib õ nherê, te te si'ãma ĩsimiré'ézé hã.

³⁶ Tawamhã te duré ãma romnhimiré'é, ãne:

— Zazahã ĩhãiwê hã e te za sizãri ni, ĩhã'ratare hã da te ãma hãiwa'aba da. Mare di. ãne wamhã, te za aiwamna, ĩhãiwê hã. Duré ĩhâtém na da te hãiwa'aba wamhã, aiwab õ di, ĩhã hã. Hãiwê hã õ di.

³⁷ Duré e romhã 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã da te 're sé, wa'ui ware õ ré. Mare di. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhã 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã te za asa'wa. Romhã 'manharĩ hã te za duré hãihaiwamna.

³⁸ ĩtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'rãĩ wa'u zé té hã. — ãne te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

³⁹ Te duré tãma ãma simiré'é za'ra:

— Uwa 'rãĩ wa'u ĩsé ĩ'ratare hã da te 're âhuri mono pari, e te za da te dasima 're wê za'ra, uwa 'rãĩ wa'u zé ĩté hã. Mare di. Áté ĩté hã da te dasima 're wê za'ra mono õ di za. Te za dasima da te 're nharĩ za'ra: “ĩwa'u 'ratare si, wê uptabi di.” ãne te za dasima da te 're nharĩ za'ra. — ãne te Zezusi hã tãma ãma simiré'é za'ra, sô'awib õ nherê.

6

Sabadu na, Zezusihi nhimirotizé wasu'u

Mateusi 12.1-8; Marcusi 2.23-28

¹ Tawamhã sabadu na, Zezusi norĩ hã ma tô ro'rahãri za'ra, amnho wa'wai baba, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na. Tawamhã tridu 'rã ne hã ma tô te te sima 'rãnhinarĩ, tinhib'rata na te te sima tomhãiwazu za'ra da, te te huri mono da, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

² Tawamhã parisezu norĩ hã te tãma nharĩ za'ra:

— Wahi'rada Mozési hã ma tô wama roti, sabadu na, wa te 're romhuri za'ra mono tã da. E marĩ da, te bété ïromhuri za'ra wa'wa, ãne te te wama roti õ nherẽ. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

³ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ééré hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te ïrob'manharĩzém na hã, tisiré norĩ me.

⁴ Mra te te simroi wamhã, ma tô âzé 'ri para u, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb u. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'ma'rẽ ï'u'ëne hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, aré da te ïsa'ra za'ra hã. Duré tisiré norĩ ma, ma tô tãma a za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'ãma romhuri'wa norĩ si, ï'u'ëne hã te te 're ïhuri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tô 'ma'rëne za'ra, Dawi norĩ hã. — ãne Zezusi hã ma tô parisezu norĩ ma Dawihi wasu'u hã 'rãzarõtõ za'ra.

⁵ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu, dasiré ïpoto da, ti'ai ãma. Taha wa, dama ïpire di, sabadu na roti hã te dama 're ï'apisutu mono zéb da hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Aibã ïsimizu'rã're hã, Zezusi te te ïpesezé wasu'u

Mateusi 12.9-14; Marcusi 3.1-6

⁶ Tawamhã sabadu ïhâiba amo na, ma tô duré âzé zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, Zezusi hã. Tame te duré aibã hã dame nhamra, ïsimire niwĩ ïsimizu'rã're hã.

⁷ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô siwi 'madã Zezusi hã, sabadu na te te pese zô, romhuri zahârizém na hã. Parisezu norĩ me, te simiza'rese sina 'madã'ã za'ra. Mozésihi nhimiroti te te 'madã'ã õ wa, te te siwi wẽ'õ da, te 'madã'ã pese za'ra.

⁸ Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, ïsimirosa'rata za'ra hã. Tawamhã aibã ma, te tinha:

— Aiwahutu, dawa'wa asab da. — ãne te tãma tinha. Tawamhã aibã ma tô wahudu. Hãwi te za.

⁹ Tawamhã Zezusi ma tô ãma sadanharĩ za'ra, ãne:

— Wa za asadanharĩ za'ra wa'wa. E niha 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, sabadu na hã, romhuri zahârizé bâtã na roti hã. E ma hã ïwẽ, wa te 're ï'manharĩ za'ra mono zéb da hã sabadu na hã. E ma hã ïwẽ'õ. E wa te ãma 're dapawaptob za'ra mono õ di za. E wa te ãma 're danho'reptu za'ra mono õ di za. E niwamhã wa za taré wa te 're da'madã'ã za'ra, 're dadã'ã za'ra mono da. — ãne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã Zezusi te ab'madã, te te siwi ï'uirĩ za'ra norĩ hã. Tawamhã ïsimizu'rã're ma, te tinha:

— Ma'ãpé, asimizu wahutu. — Tawamhã ma tô tinhimizu wahutu, aibã hã. Tawamhã awa'awi ma tô tinhimizu pese.

¹¹ Tawamhã rowahutu'wa norĩ hã ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zada. Tawamhã te sima rosa'rata za'ra, marĩ hã te te tãma 'manharĩ za'ra da.

Zezusi hã aibã 12 na te te ïpisutu za'ra zé wasu'u, tizadawa wasu'u'wa da

Mateusi 10.1-4; Marcusi 3.13-19

¹² Tawamhã êtẽ 'rãihã na ma tô Zezusi hã sai'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Tawamhã mara bâ te tãma mre.

¹³ Taha wa, awẽ wi ma tô sô tihãrã za'ra, tizazei'wa norĩ zô. Tawamhã ïtẽme sihutu wamhã, ma tô pisutu za'ra, 12 na ïhâiba za'ra hã ïsiré 're nomro mono da. Ma tô oto sisi za'ra, tizadawa wasu'u'wa na.

¹⁴ Ta norĩ nhisi za'ra hã ãne: Sima Pedru, tinoi me, ãdéréhé me. Pedru na te za sisi té, Zezusi hã. Duré Ti'adu norĩ hã tisisãnawã me Zuwãhã me, duré Piripi norĩ hã, Batoromezuhu me,

¹⁵ duré Mateusi norĩ hã, Tomehẽ me, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Sima Zeroti,

¹⁶ duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hã, duré Zudasi Icarizoti hã, dama ïhâiba nhomri'wa da hã.

ZeZusi te te ĩrowasu'uzé, duré te te ĩda'apesezé wasu'u

Mateusi 4.23-25

¹⁷Tawamhã ZeZusi norĩ hã ma tô sa'a hawi si'ra za'ra. Tawamhã ti'ai haré u sihutu õ ré, te a'â nhamra, sõnhihâpâ ãma, tizazei'wa norĩ me. ĩsazei'wa norĩ hã ahâ di. Tame duré da'ahâ uptabi na, te sô ai'ubumro ni. Daro mono bâ, ma tô ĩwana sô tasi'rã'õtõ ni, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, duré Zeruzarê hawi, duré Tiru na 'ri nho'õmo nhisi hawi, duré Sido hawib zama. Â zaihâ na Tiru hã, duré Sido hã, 'ri nho'u.

¹⁸ZeZusihi mreme hã da te wapari za'ra da, ma tô ĩtême dasito. Duré te te da'apese da zama, ma tô ĩtême ai'aba'ré ni, duré wa'uburé te te dama anhamra da. Tawamhã ma tô dama anhamra.

¹⁹Simipese waihu'u pese wa, ma tô dasima wê za'ra ni, danhib'rata na da te upi za'ra da, rowê na oto 're dasi'ubumroi mono da.

Dama 're ĩrowê za'ra mono zé wasu'u, robzei'õ na 're ĩdasi'ubumroi mono zé wasu'u me

Mateusi 5.1-12

²⁰Tawamhã ZeZusi hã te tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'madâ'â pese za'ra. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Áté asibrob ãna, te oto 're anomro aba mo. Tane nherê, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Danhib'apito uptabi. Taha wa, ĩsib'a'uwê 're anomro aba mono wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

²¹— Áté mra, te oto 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Tane nherê, te za robze na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi mra hã, ahâ di za.

— Áté te oto 're ai'ry'ry wa'aba mo, aipê'ézé za'ra wa'aba wa. Tane nherê, te za robze na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za aipê'ê 're, 're ato za'ra wa'aba mo, rowê te.

²²— Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo. A norĩ wa'wa hã ĩzazei'wa, 're anomro aba mono wa, áté te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Áté te za da te 're aiwê'õ za'ra wa'wa. Áté te za da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa. Áté aiwasédé hã te za taré da te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'wa. ãne wamhã, te za robze na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²³Rowê te, te za 're asarõtõ za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'aba ma si, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Wahi'rata norĩ ma, ma tô rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma. Taha wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherê, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. Niwapsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te za marĩ ĩwê hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, hâiwa ãma asô 're ĩsimi'wara aba mono hã. Taha wa, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. — ãne romhã ré ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

²⁴Taha pari, te uburé dama tinha oto:

— Áté asibrob ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi tâibâ za oto asibrob ahâ za'ra wa'wa hã. Tawamhã robzei õ na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo.

²⁵— Áté asai ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi, te za mra hã 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za robzei õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

— Áté rowê te, te a'â aipê'ê na 're ato za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za robzei ãna 're asimroi wa'aba mo. Tawapsi te za 're ai'ry'ry wa'aba mo.

²⁶— Tane duréhã ma tô aibâ norĩ ãma 're dawata za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, ma tô ãma 're dawata za'ra, wahi'rata norĩ hã. Taha wa, a'â ai'ãma 're dawata za'ra wa'aba mono nherê, niwapsi aima 're rowê za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne ma tô dama rowasu'u, ZeZusi hã.

ZeZusihi nhimiroti wasu'u, da te 're ĩdazawi pese za'ra mono zém na

Mateusi 5.38-48

²⁷Te duré dama tinha:

— Īwapari'wa norĩ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne hã: Asawi'õ'wai wa'aba norĩ hã te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Duré ai'ruiwapari'wa norĩ ma, te za marĩ tãma 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo, ĩwẽ na.

²⁸ Duré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te za da'ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ĩwẽ hã te te dama 're anhomri mono da. Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, te te 're da'apawapto mono da.

²⁹ Ai'u'rata wi, da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, ai'u'rata amo niwĩ, da te 're aihã za'ra wa'aba mono da. Duré asi'ubuzé hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono wamhã, dawi 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, asõ'utu'u zama, da te aiwi 're waibui wa'aba mono da.

³⁰ Marĩ hã da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo. Áté ni'wa hã te za asibro hã aiwi âri 'wa. Tawamhã sô aihãrã õ di za, apã te te aima sõmri da.

³¹ Marĩ ĩwẽ si, da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're ĩdawẽ za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ ĩwẽ si dama 're ĩ'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo, ĩwa'rãmi.

³² — Siwa'ru, te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're ĩdanomro mono hã, tizawi pese 'wa si, te te 're sawi pese za'ra. Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã za. ãne wamhã, ĩwẽ na te te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, te za uburé 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo.

³³ Duré, uburé te za marĩ hã dama 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ hã, tizawi pese 'wa norĩ ma si, te za te te tãma 're 'manharĩ wẽ za'ra. Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã za. ãne wamhã, e niha te za 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩwẽ na te te aima ãma 're ĩ'a'uwaimrami aba mono da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, te za marĩ hã uburé dama 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo.

³⁴ Duré, uburé te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo. Áté marĩ hã te za da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'wa, a'ã dama 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za dama 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo, ĩwa'rãmib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono ãna. Dawasété na 're ĩdanomro mono hã te marĩ hã tisiré norĩ ma si, te te 're sõmri za'ra, te te siwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã. Tawamhã te duré ĩwa'rãmib zô 're simnhasi za'ra. Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã za. ãne wamhã, ĩwẽ na te te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, te za uburé dama 're asõprub za'ra wa'aba mo.

³⁵ Dawasété na 're ĩdanomro mono ne, 're anomro aba mono õ di za. Uburé te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Asitob'ru norĩ zama, te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé te za marĩ hã tãma 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo. Áté marĩ hã te za da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'wa, syry na a'ã dama 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za tãma 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo. ĩwa'rãmib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za. ãne wamhã, te za ĩwẽ na te te 're asawi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ĩ'ra te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, danhipai u ĩpire uptabi 'ra hã. Marĩ wẽ na, uburé te dama 're sõpru. ĩsõprum na ãma 're ĩdawata za'ra mono õ norĩ ma zama, te dama 're sõpru. Dawasété na 're ĩdanomro mono ma zama, te 're sõpru.

³⁶ Taha wa, te za Aimama aba ne, 're anomro aba mo, aiwẽ na. — ãne ma tô Zezusi hã tãma roti za'ra.

³⁷ Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Dawasédé hã da'ãma 're ĩsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Dawasédé hã da'ãma 're ĩsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te te aima 're anharĩ aba mono õ di za. Marĩ, da te aima 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã, asina 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã aiwasété'wa hã te te 're ab'madã'ã mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

³⁸ Asibrom na te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo, ïsimarĩ'õ norĩ ma. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za marĩ hã ïwa'rãmi sa'ëtê na te te aima 're sãmri za'ra wa'wa. Marĩ na asima 're asõprub za'ëtê za'ra wa'aba mono ne, te za aima 're sõprub za'ëtê za'ra wa'wa. Sa'ëtê na dama 're sãmri za'ra wa'aba mono wamhã, te za sa'ëtê na te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, ïwa'rãmi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Syry na dama 're sãmri za'ra wa'aba mono wamhã, te za syry na te te aima 're sãmri za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã ãne te tãma ãma romnhimiré'é za'ra:

— Ni'wam norĩ hã tob'a zahuré wamhã, nimomo sisaprõni zahuré wamhã, sisaprõni wẽ zahuré õ di za. Te za siré tiwaptã'ã zahuré, ab're u. — ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra.

⁴⁰ Te duré tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Romnhoré'wa norĩ hã te te 're romnhoré za'ra mono ré hã, pire na 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di, tãma ïromnhoré'wa norĩ ma hã. Niwapsi te te 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're waihu'u za'ëtê za'ra, tãma ïromnhoré'wa ne hã. — ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra.

⁴¹ Te duré tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Áté wede wa'õno hã atob 're, te nomro, sabui õ nherẽ. E niha te za bété sô ïtõmo 'madã, wede nhiprubre wazere da, asisãnawã tõmo hawimhã.

⁴² Wede wa'õno hã atob 're ïnomro, sabui õ nherẽ, e niha te za tãma ïnha: “Ropru hã a'â te aima wazere, atõmo hawimhã.” Mare di. Wede wa'õno hã te za a'â atõmo hawimhã ïwaze. Tawamhã te za sô airitĩ wẽ, wazere da, asisãnawã tõmo hawimhã, wede nhiprubre hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

⁴³⁻⁴⁵ Tawamhã Zezusi ma tô da'ãma ãma romnhimiré'é, rob'rã na, ãne:

— Rowede hã wẽ wamhã, 're 'rãi wasété za'ra mono õ di za, wede wẽ wa. Wasété wamhã, 're 'rãi wẽ za'ra mono õ di za, wede wasété wa. 'Re 'rãi wẽ za'ra mono wamhã, te za ãma waihu'u za'ra ni, rowede ïwẽ na. E wab'ru u, te za 're aimo, rob'rã ïse zõ. Mare di. Wab'ru na 're simnhatã mono õ di, rob'rã ïse hã. E aptob u, te za 're aimo, rob'rã ïse zõ. Mare di. Aptom na 're simnhatã mono õ di, rob'rã ïse hã. ãne ni'wa hã 're morĩ wẽ wamhã, tipẽ'ẽ 're, tinhimirosa'rata wẽ hawim na, te za 're mreme wẽ u'âsi. Duré ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, tinhimirosa'rata wasété hawim na, te za duré 're mreme wasété u'âsi. Danhimirosa'rata zarina, te za tô õne u'âsi 're damreme zusi. — ãne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra.

'Ri'wa norĩ wasu'u
Mateusi 7.24-27

⁴⁶ Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, ma tô Asib'apito na asiwi 're ïnhisi za'ra wa'aba mo, ïnhimiroti hã 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono õ nherẽ.

⁴⁷ Áté ni'wam norĩ hã te za we ïtẽme aihutu, ïnhimiroti hã te te wapari za'ra da. Tawamhã te te wapari za'ra wamhã, te za oto ïnhimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra.

⁴⁸ Taha wa, wa za ïnhimiroti 'madã'ã'wai ãma simiré'é, 'ri'wa na. Aibã hã ma tô ab're, 'ri da, ti'ai 'rowi ãne hã ïnomro u. Tawamhã ma tô ãma tipahã, ab're na. Ab're 'rehã di oto. Tawamhã ãtê nhisiwi ma tô 'ri, aibã hã. Tawamhã âpré wamhã, â hã ma tô 're praba, 'ri u. Tete na ma tô 'ri hã 'manha, aibã hã. Taha wa, rési ãna te 're sa, 'ri hã.

⁴⁹ Áté ni'wam norĩ hã te za ïnhimiroti hã tipo're na te te 're wapari za'ra. Tane nherẽ, te te 're 'madã'ã za'ra mono õ di za, ïnhimiroti hã. Taha wa, wa za ïnhimiroti 'madã'ã'õ'wai ãma simiré'é, 'ri'wa ïhãiba amo na. Aibã hã 'ri na'rata da, te te ab're õ di. Ti'a nhisiwip si, ma tô sima 'ri. Tawamhã 'ri u, â 're praba mono wamhã, â, ma tô 'marõwĩ, 'ri hã. Tãibã oto. Taha wa, ma tô aipru pese, 'ri hã. — ãne ma tô 'ri'wa na simiré'é dama Zezusi hã, da te waihu'u za'ra da.

7

*Romanuhu ma romhuri'wa, Zezusi hã te te ãpesezé wasu'u**Mateusi 8.5-13*

¹Tawamhã te te dama roti parimhã, te oto mo Zezusi hã, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tô wi.

²Tame aibã hã te 're hãimana romanu hã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tãma ãromhuri'wa hã te te sawi pese di. Hãzé na te oto nomro, tãma ãromhuri'wa hã. Hãzé ahã wa, te za oto dãrã.

³Tawamhã hãzé na nomro ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, romanu hã. Taha wa, ma tô zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi zõ, ãhãzé ré hã te te pese da.

⁴Tawamhã te te sõ ãsatõrĩ za'ra hã ma tô ãtẽme aihutu, Zezusihi u. ãtẽme sihutu wamhã, ma tô tãma rowasu'u za'ra:

— Aibã hã ãwẽ, romanu hã. Wẽ wa, pawapto na.

⁵Wasiré õ nherẽ, te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tô ãsiminhimi'ru zarina wama 'ri za'ra ni, wate da, rowahutuzé hã. Ta hã ma tô duré pawa'ãbã za'ra, 'ri'wa norĩ hã. — ãne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

⁶Tawamhã Zezusi te ãsiré timorĩ za'ra. Ma tô oto rosahutu za'ra, 'ri u. Te te rosahutu za'ra wamhã, romanu hã ma tô tisiwadi norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, te te tãma 'mazadawa wasu'u za'ra da, Zezusihi ma. Tawamhã te te uzusi za'ra wamhã, ãne te tãma 'maïrowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wasiwadi hã zudezu'õ nherẽ, ãté asébré õ di za, u, ãsõrõwa u. A hã, u, aiwẽ di. Õ hã, u, wẽ prã ti. Wẽ prã wa, ãté ãsõrõwa u asébré õ di za, u.

⁷Wẽ prã wa, si'uihã na we atẽme morĩ õ di za, u, tãma ãromhuri'wa hã tãma pese da. Romhã na nherẽ, aimreme pire wa, te za, u, aimreme na tãma ãpe, rowẽ na tãma 're sãmra mono da.

⁸Romanu hã, damreme ãpire hã tãma waihu'u pese di, u. ãsib'apito norĩ mreme hã tãma pire za'ra di, u. Duré õ hã, u, ãmreme hã pire di, tinhib'a'uwẽ norĩ ma, da'wapéi'wa norĩ ma. Tawamhã, te te 'mazatõrĩ wamhã, te za, u, mo, ãsadawa para. Sõ hãrã wa, te za u, ãtẽme wi, ãsadawa para. Duré marĩ hã tãma ãromhuri'wai ma, te te 'rui wamhã, te za, u, tãma 'manha, te te tãma ã'ruzéb uwaibaba. Taha wa, aimreme hã pire wa, te za, u, tãma ãpe, tãma ãromhuri'wa hã, rowẽ na tãma 're sãmra mono da. — ãne te Zezusihi ma sadawa wasu'u za'ra, romanuhu siwadi norĩ hã.

⁹Tawamhã Zezusi hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô ãma titob'uzu, ãsimirowasu'u za'ra na, romanuhu ãma hã. Tawamhã ma aipi'ra, datẽme. Da'ahã uptabi na ãsarina ãsi'aba'ré norĩ u, ma aipi'ra. ãne te dama tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ã hã te te sina ã'umnhasizém na hã, niwa te ã'madã'ã õ, ãzarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai ãma hã. Ta norĩ hã te te ãma siwi wabzu õ di, te te sina ã'umnhasizém na hã. — ãne Zezusi hã te tinha, ãsarina ãsi'aba'ré norĩ ma.

¹⁰Tawamhã apã ma tô ai'aba'ré, romanu siwadi norĩ hã, ãsõrõwa u. Sihutu wamhã, ma tô ãhãzé ré hã sabu za'ra. Rowẽ na te oto nhamra, hãzé ãna.

ãmrotõ 'ra hã, Zezusi te te ãhãwa'utuzé wasu'u

¹¹Tawamhã ãma ronomro õ ré, te Zezusi hã mo, 'ri wa'õtõ u. Na'ĩ na 'ri wa'õtõ nhisi u, te mo. ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã te ãsiré ai'aba'ré. Da'ahã na te duré ãsiré ai'aba'ré ni.

¹²Tawamhã 'ri wa'õtõ 'wawi wa'ra u, ma tô rob'uwe za'ra, Zezusi norĩ hã, 'ridawa u. Tawamhã ãwab'rere, ma tô dasiwi ãri ni, ab're u, ãmrotõ 'ra ãdã hã. Misire aibã ã'ra hã. Da'ahã na te ãsiré ai'aba'ré ni, ãmrotõ siré, ab're u.

¹³Tawamhã ãmrotõ te te 'madã'ã wamhã, ma tô ãma tipẽ'ézé, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tãma tinha, wawa tõ da.

¹⁴Tawamhã ma tô oto ãtẽme wi. Te te ãri za'ra ré, ma tinhib'rata na ãré upi. Taha wa, ma ãré mazahãri za'ra. Tawamhã te oto 'mahã:

— Ai'repudu, wa za aima tinha: Ai'utu. — ãne te 'mahâ.

¹⁵ Tawamhã ai'repudu hã ma tô udu. Sahâ na te oto nhamra. Tawamhã tãma rowê wa, te oto mre. Taha wa, te Zezusi hã ãna ma ti'ru, ãne:

— ã ai'ra, ãma saprõni. — ãne te tãma tinha. Dâ'â zahã, oto sahã na sãmra wa, ma tãma tapê'ẽwara za'ra ni.

¹⁶ ãne te dasima nharĩ za'ra ni:

— Tinhib'a'uwẽ norĩ hã te za we te te 're wa'apawapto, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Ma tô we watẽme satõ, tizadawa wasu'u'wa hã. Mreme pire uptabi di. — ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, te tawata za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã ãwasu'u hã ma tô wapari za'ra ni, daro mono bâ, Zezusi te te ãhãiwa'utuzé wasu'u hã. Zudezu norĩ rob 'rata, 're ãdasi'ubumroi mono norĩ zama, ma tô ãwasu'u hã wapari za'ra ni.

Zuwã Batita hã Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norĩ te te ãsatõrĩ zahuré zé wasu'u Mateusi 11.2-19

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhã Zezusi te te ãhãiwa'utuzé hã ma tô Zuwãhã ma wasu'u za'ra, ãsadawa 'madâ'ã pese 'wa norĩ hã. Tawamhã maparane te sô tihãrã zahuré, Wanhib'apito u neb zahuré da, te te sadanharĩ zahuré da. ãne Zuwã te tãma nharĩ zahuré:

— Ane wa'aba wamhã, te za ãsadanharĩ 'wa, ãne: “E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zõ, wa za 're wanhimipari za'ra.” ãne te za tãma ãzadawa wasu'u wa'wa. — ãne Zuwã hã ma tô tãma nharĩ zahuré.

²⁰ Tawamhã Zezusihi u, te tineb zahuré. ãtẽme simasisi wamhã, ma tô sadanharĩ zahuré:

— E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zõ, wa za 're wanhimipari za'ra. — ãne te sadanharĩ zahuré.

²¹ Tawamhã ãsõ'a zahuré, te a'ã da'apese da'ahã na, Zezusi hã. Duré wa'uburé ré, 're ãdanomro mono hã ma tô dama anhamra. Duré ãtob'a norĩ hã ma tô ato pese, ahã na.

²² Tawamhã te te da'apese parimhã, te oto tãma nharĩ zahuré, Zuwã Batitaha mreme 'madâ'ã pese 'wa norĩ ma, ãne:

— Apã te za ane wa'wa Zuwãhã u, tãma ãwasu'u wa'aba da. ãtob'a norĩ hã to pese za'ra wa, ma tô apã te te 're rob'madâ'ã za'ra. ãmorĩõ norĩ hã te oto para na 're nomro. Duré ãwa're ré norĩ hã ma tô 're pese za'ra. Hãiba wẽ na te oto 're nomro. Duré ãpo'reptõ norĩ hã te oto 're simipari za'ra. Duré 're ãdã'ã za'ra mono norĩ hã ma tô duré apã 're hãiwa'utu za'ra. ãwasu'uwẽ hã ma tô duré ãsibrob'õ norĩ hã te te 're wapari za'ra. ãne na te za tãma ãrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwãhã ma.

²³ Ni'wam norĩ hã, wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para we ãmorĩ na, 'rãwi ããma 're siwawã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré.

²⁴ Tawamhã apã te tineb zahuré Zuwã Batitaha u, aibã norĩ hã. Tawamhã ãsa'u zahuré si, te Zuwã hã dama wasu'u wẽ, Zezusi hã. Da'ahã na ãdasi'ubumroi mono norĩ ma, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— A'ubuni u, ma tô 're anomro aba mo, Zuwã hã sabu za'ra wa'aba da. E tawamhã du teihi 'rãihã hã uware wa, rowa'u te te 're ãhãpã za'ra mono ne, Zuwã Batita hã roti da, sib'uware na 're hãimana mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na ma tô 're hãimana.

²⁵ E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono õ di. Uza wẽ ré 're ãnomro mono norĩ hã, te apito nhorõwa ãma 're si'ubumro. Uburé marĩ hã ãwẽ uptabi si, te tãma 're hãimana za'ra, ta norĩ ma.

²⁶ Ma'ãpé, ãma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tô. ãwana ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã, ãpire na te te siwi ãma wabzu za'ra õ di, Zuwã hã.

²⁷ Duréihã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne ãma rob'ui'ééré, Zuwãhã ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na: "Ìzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satõ, te te asõ ropese mono da." ãne duréihã ãma rob'ui'ééré hã, ìbaihã na hã.

²⁸ Te duré tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Uburé ìwana 're ìnomro mono norĩ hã te te siwi ãma wabzu za'ra õ di Zuwã hã, ìsimiromhuri pire na hã. Tane nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'azawi mono zéb zarina, te te 're ìda'apawapto mono zé hã, hãiba ré ré, te te waihu'u õ di za, Zuwã hã. Ni'wam norĩ si, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ì'uirĩ na. Taha wa, ta norĩ hã te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhìpai u. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ norĩ hã, tisiré norĩ ma, wapu na 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhìpai u, ta norĩ si ì'uirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'apawapto mono zé hã. — ãne ma tô Zezusi hã dama wasu'u, Zuwã hã.

²⁹ Tawamhã uburé ma tô ìsimirowasu'u hã wapari za'ra ni. Danhib'apito ma, rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ zama, ma tô dame wapari za'ra. Ta norĩ hã ma tô oto wapari pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìmiroti hã. Taha wa, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã tãma 'manharĩ za'ra.

³⁰ Tazahã, parisezu norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, ma tô siwi wẽ'õ za'ra 'rãwi, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima ìda'awẽzé hã. Taha wa, te te siwi wẽ'õ za'ra wa, â dawabzuri hã te te tãma 'manharĩ za'ra õ di, Zuwã hã.

³¹ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wam norĩ ãma, wa za ãma simiré'é za'ra, ã nimosi dapoto tém norĩ ãma hã.

³² Até ai'uté norĩ ãma, wa za ãma simiré'é za'ra. 'Ri nhi'riti wa, da te dasina 're ì'ubumroi mono zéb ãma si'ubumroi ré, ãne ai'uté norĩ hã te za si'mahârã za'ra: "Wa norĩ hã wa tô aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tazahã, ãma ato za'ra wa'aba õ di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na, wa tô aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tazahã, a norĩ wa'wa hã wazu ai'ry'ry wa'aba õ di." ãne te za si'mahârã za'ra.

³³ Tane a norĩ wa'wa hã. Zuwã Batita hã te sai ãna nasi aimasisi. Duré uwa 'rãwi wa'u ìsé hã te te 're hãsi mono õ di. Tazahã, ãne 're hãimana mono wa, ma tô tãma 're ìnharĩ wasété za'ra wa'aba mo, wa'uburé ré 're ìmorĩ na.

³⁴ Wa hã ti'ai ãma dasiré ìpodo hã dasazém na, wa 're ìsa. Uwa 'rãwi wa'u ìsé hã wa duré te dame 're hãsi. Tazahã, ìsa za'ëtẽ na 're ìsai mono na, duré uwa 'rãwi wa'u zé zeì 'wa na, ma tô ìma 're ìnharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Duré siwa'ru 're ìdanomro mono norĩ siwadi na, ma tô ìma 're ìnharĩ wasété za'ra wa'aba mo.

³⁵ Tane tô. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìmiroti hã, wẽ di. Tawamhã ìsimiroti hã da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za ìwẽ hã da te 're waihu'u za'ra. Da te 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, ìwẽ hã dasiwi. — ãne Zezusi ma tô tãma siwasu'u za'ra.

Simahã wasu'u

³⁶ Tawamhã aibã parisezu hã ma tô Zezusihi zô hã, ìme sa da. Taha wa, te Zezusi hã ìsõrõwa u mo. Tawamhã ma tô nhamra tame, sa da.

³⁷ Tame 'ri wa'õtõ ãma hã ma tô ìwasu'u hã wapa pi'õ hã, siwa'ru 're ìmorĩ hã. Parisezu nhorõwa ãma sa da, ìsãmra na ma tô wapa. Taha wa, ma tô simhi ti'â, Zezusihi zarina, wedewa'u zadaze ré hã. Simhi hã, ètẽ'a 'manharĩ. Wa'ãbã za'ëtẽ di, wedewa'u zadaze hã.

³⁸ Tawamhã Zezusihi babarã na ma tô nhamra, wawa sina. Wawai wamhã, Zezusihi para nhisiwi, ma tô ti'upĩni a'a. Taha wa, te tizéré na tãma u'õ. Tawamhã da te 're ìdatob'rata hãrã za'ra mono ne, tizadawa na ma tô para hãrã. Ma tô wedewa'u zadaze hã ìpara nhisiwi sa'wa, pi'õ na.

³⁹ Tawamhã, parisezu te te 'madã'ã wamhã, ma tô tipẽ'ẽ na tãma tinha, Zezusihi ma:

— Tô sena, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai 'wa'âhã, te aré ãwasété na ãma waihu'u, pi'õi ãma hã. Tawamhã te aré tiwi sisawi, te te upi tã da. — ãne ma tã tipê'ẽ na tãma tinha.

⁴⁰ Tawamhã ãsimirosa'rada hã te te sina waihu'u wa, te aibã ma tinha, Zezusi hã:

— Sima, marĩ, wa za aima waihu'u, waihu'u da. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— Ma'ãpé, ãma waihu'u, marĩ hã te waihu'u da.

⁴¹ Taha wa, te Zezusi hã tãma rowasu'u oto, ãne:

— Aibã norĩ hã ma tã rob'uiirazéb õ wa, taré a'ã dawi 'maiwaptêrê zahuré. ãmorĩ'rada hã 500 na ma tã dawi waptê. Duré ãhãiba amo hã, 50 na ma tã dawi waptê. Niwapsi te za ãsõwa're're tãma sãmri zahuré, aibã ma.

⁴² Tawamhã rob'uiirazéb õ wa, ãsõwa're're te te tãma sãmri zahuré õ di. Sõpru wa, ma tã tãma waihu'u zahuré aibã hã, ãsõwa're're te te tãma sãmri zahuré tã da. — ãne ma tã Simahã ma rowasu'u, Zezusi hã. Tawamhã te oto ãma sadanha:

— E 'wa hã te za sawi pese, aibã ãsõpru hã. E 500 na te te tãma ãsãmri hã te za sawi pese. E 50 na te te tãma ãsãmri hã te za sawi pese. — ãne Zezusi te sadanha.

⁴³ Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— ãté 500 na te te tãma ãsãmri hã te za sawi pese. — ãne Sima, te Zezusihi ma tinha.

Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tã. ã'uwaibaba ma tã ãma ãwaihu. — ãne ma tã ãma saze.

⁴⁴ Tawamhã pi'õi u sipi'rai wamhã, te duré tãma tinha, Simahã ma:

— ãhãta, pi'õ hã. Tãma ãzawi pese di. A hã we ãzébré wamhã, ã hã dama 'rui õ di, da te ãpara upsõ da. Pi'õ si ma tã ãpara upsõ, ti'upĩni na. Ma tã duré tizéré na ãpara u'õ.

⁴⁵ A hã we ãwisi wi, ãzawi õ di, ãtob'rata hãrã na. Pi'õ si ãzébré wi, ma tã ãpara hãrã.

⁴⁶ A hã dama ã'rui õ di, azeitona 'rã wa'ui wam na da te ãzébré u'rã da, ãma robze da. Pi'õ hã wedewa'u zadaze pire hã ma tã ãpara nhisiwi sa'wa.

⁴⁷ Tãma ãzawi uptabi wa, ma tã ãma 'manharĩ wẽ. Marĩ hã te te 're ã'ab'manharĩ wasété mono zé hã ahã nherẽ, wa tã tãma tipa. Taha wa, tãma ãzawi uptabi di, te tãma apari wa. Dawasété ahã na 're dasisãmri za'ra mono õ wamhã, da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ãhãimana u'âsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ã'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono, dama sawi prã ti za. Dawasété ahã na 're dasisãmri za'ra mono wapsi, te za da te dasina 're waihu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ã'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono, dama sawi uptabi di za. — ãne ma tã Simahã ma waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁸ Tawamhã pi'õi ma, te oto tinha:

— Marĩ hã 're ã'ab'manharĩ wasété mono zé hã wa tã oto aima tipa. — ãne te pi'õi ma tinha.

⁴⁹ Tawamhã Zezusihi mreme, ma tã pi'õi ãma wapari za'ra, ãsiré ãsaihuri norĩ hã. Taha wa, ma tã tipê'ẽ na tãma nharĩ za'ra:

— E 'wa hã õ hã, marĩ, da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, te te dama 're ã'apari mono hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra, tipê'ẽ na.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha:

— ãzazei wa, wa tã aipawapto, aiwasédé hã rẽme pese da. Rowẽ na te za oto 're aimo. — ãne te pi'õi ma tinha, Zezusi hã.

8

Pi'õ norĩ hã, Zezusihi siré ãsi'aba'rézé wasu'u

¹ Tawamhã ãma ronomro wapsi, te Zezusi hã datẽme 're mo, daro mono bã. 'Ri nho'õmo mono bã, te datẽme 're mo, 'ri wa'õtõ mono bã. Tawamhã datẽme 're morĩ wamhã, ma tã

ĩwasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na. Datẽme 're morĩ wamhã, aibã norĩ hã 12 na ãhãiba za'ra hã, te ãsiré 're nomro.

² Pi'õ norĩ zama, te ãsiré 're nomro, wa'uburé, te te tãma 're ã'anhamra mono norĩ hã. Duré, ãhãzé hã te te tãma 're ã'apari mono norĩ zama, te ãsiré 're nomro. Pi'õ nhisi hã, Mariza Madarena na ãsisi hã, wa'uburé hã, 7 na ãhãiba za'ra hã te te tãma ããmra za'ra hã.

³ Duré, Zuwãna na pi'õ nhisi hã. Cuzaha mro hã, apito Erodihhi ma romhuri'wai mro hã. Duré, Suzana na pi'õ nhisi hã. Aimawi norĩ hã te duré ãsiré 're nomro, pi'õ norĩ hã, ahã na. Ta norĩ hã tinhimarĩ na, te Zezusi norĩ hã te te 're pawaptob za'ra.

Aibã hã amnho poto mono da, te te ã'anhamra mono zé wasu'u

Mateusi 13.1-23; Marcusi 4.1-20

⁴ Tawamhã da'ahã na ma tô ãtẽme aihutu ni Zezusihi u, 'ri ahã mono bã, da te sabu za'ra da. Tawamhã, ãtẽme dasi'rã'õtõ wamhã, ma tô dama romnhimiré'é, ãne:

⁵ — Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdã na, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da. Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma rere'e. Taha wa, ma tô dapara na nasi wati'i za'ra ni, tiwi ãrere'e mono hã. Sire hã ma duré te te uprosi, poto mono õ ré.

⁶ ãtẽ nhisiwi, ma duré nima norĩ hã rere'e, amnho hã. Ti'a baihãire di, ãtẽ nhisiwimhã. Tawamhã, 'wanhipré wairébé mono wamhã, ti'ai wa'ro wamhã, ma 'wanhipré 'ré.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, ma tô te te uprosi.

⁸ Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Ma tô oto 'rã. 'Rãĩ mono wamhã, 'rãĩ pese uptabi di, rob're hã. — ãne Zezusi ma tô dama rowasu'u.

Te duré dama tinha:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba ãnhimirowasu'u na hã, waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne te dama tinha.

⁹ Tawamhã Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ si, te sadanharĩ za'ra:

— E marĩ na, te ãma ãsimiré, amnho potozém na hã. — ãne te sadanharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô dawĩ sawi, a'ã da te waihu'u tô za'ra da, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. A norĩ wa'aba ma si, ma tô oto ãwasu'u hã aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, dama ãwaihu'u'õ hã. Taha wa, wa tô ãnhimromnhimiré'é na si, te dama 're arowasu'u. Tawamhã dapo're na, da te 're wapari za'ra mono nherẽ, da te waihu'u za'ra õ di za, ãma ãsimiré'ézé hã.

¹¹ — ãhãna, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, te ãma ãsimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho potozé hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme, te wasu'u.

¹² Amnho hã bãdãdi zababa ãrere'e mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãté te za ãsada wasu'u hã taré tipo're na te te 're wapari za'ra. Tawamhã te za Wa'uburé hã ãtẽme 're sihutu ãté, te te tãma 're roti za'ra mono da, te te 're saze za'ra mono tô da, te te 're sõ'reptu za'ra mono tô da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã wa'rui'wa nhimiroti zarina, te te saze za'ra õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã.

¹³ Duré amnho hã ãtẽ nhisiwi ãrere'e mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãté te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra, tipo're na. Tawamhã te za ãwasu'u ma 're to za'ra. Tazahã, õne haré te te 're saze za'ra mono õ di za. ãté, te za te te 're saze hutu za'ra. ãté rowasédé hã da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, te za apã 're sipizari za'ra.

¹⁴ Duré amnho hã wab'ru wazari ã'a mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãté te za taré tipo're na te te 're wapari za'ra, ãsada wasu'u hã. Tazahã, marĩ wamhã, õhõ ãma si 're nomro mono õ di za. ãté, marĩ na si te za te te 're rosa'rata za'ra sima, ãté rob'uiprazém na si, ãté titozém na si. Tawamhã rob'rã ã'rã wẽ prã ne, 're hãimana wẽ uptabi za'ra mono õ di za.

¹⁵ Amnho hã ti'ai wẽ wa, te te ï'anhamra mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za tipo're na te te 're wapari za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Õne haré, te za ïsimiroti na 're nomro. Tawamhã rob'rã ï'rãï wẽ uptabi ne, hâimana wẽ uptabi na, te za oto 're hâimana za'ra. ãne amnho potozé wasu'u na, wa aima ãma simiré'é za'ra wa'wa. — ãne, Zezusi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã rob'u iwẽzém na te duré ãma simiré'é:

— Rob'u iwẽzé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãrĩ ni. Mare di. ïsima'warazém na si, te za sô'awi da te 're sôré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'u iwẽzé hã.

¹⁷ Tane, ïmreme hã a'â te dama ïwaihu'u'õ hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa tô rob'u iwẽzém na ãne ãma simiré'é.

¹⁸ — Taha wa, ma'ápé ïmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono. Tawamhã ïzadawa wasu'u hã te za te te aima 're waihu'u za'ëtẽ za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ïmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za apâ te te aiwi 're awaibui wa'wa, ïzadawa wasu'u hã. Tawamhã ïmreme waihu'u'wa na, 'rãwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherẽ, te za ïmreme waihu'u'õ'wa ne, oto 're anomro aba mo. — ãne te Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra.

Zezusihi na wasu'u, ïno norĩ wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Marcusi 3.31-35

¹⁹ Tawamhã Zezusihi u, te ïna hã mo, ïno norĩ me. Te te sabu za'ra da, te ïtẽme ai'aba'ré. Tazahã, da'ahã uptabi wamhã, ïtẽme sisisi waihu'u õ di.

²⁰ Tawamhã Zezusihi ma, ma tô ni'wa hã rowasu'u, ãne:

— Ano norĩ hã te rowi asô aimasa, ana me. Te sima wẽ za'ra, te te asabu za'ra da. — ãne ma tô tãma rowasu'u ni.

²¹ Tawamhã Zezusi te uburé dama tinha:

— Ni'wam norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ïna, duré ïno. — ãne Zezusi ma tô dama waihu'u.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ïnharizé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Marcusi 4.35-41

²² Tawamhã båtã na, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba. — ãne te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma. Tawamhã uba're wa, ma tô asisi, zara u te te saprĩ za'ra da, ïsõ'u na.

²³ Tawamhã te te siré sari za'ra ré, te oto Zezusi hã nhono, uba're wa. Sõtõ ré, ma tô rowa'u ïsa'êne hã watobro. Taha wa, uba're 're, ma tô â hã ãzé. Uba're 'remhã, â hã 'masisi wamhã, simimnhasi di oto.

²⁴ Taha wa, ma Zezusihi u tiwahutu za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã ãne te siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, rowahutu'wa, wa za ai'utõrĩ ni. — ãne te 'mahãrã za'ra. Tawamhã Zezusi ma tô udu. Ma tô wahudu. Rowa'u'u ma, te tinha, te te sazãri da. Duré â ma, te tinha, âtu da. Taha wa, ma tô sazã, rowa'u hã. Ma tô ti'âtu oto.

²⁵ Tawamhã tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, te tinha:

— E niha bâ asiwi ï'umnhasi aba õ di. — ãne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te sima nharĩ za'ra:

— E niha õ hã aibã hã. Rowa'u'u ma, te tinha. Tawamhã rowa'u hã ma tô sazã. Duré, â nhibzaihã ma, te tinha. Taha wa, ma tô ti'âtu. ïmreme hã ma tô wapari zahuré. — ãne te sima nharĩ za'ra. Mreme pire wa, ma ãma titob'uzu za'ra. Õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa, ma tô tãma tipahi za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã.

Zezusi hã, aibã hawi wa'uburé te te ïsatõrĩ za'ra zé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Marcusi 5.1-20

²⁶ Tawamhã Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, te ãsõ'u na siré sari za'ra, te te saprĩ za'ra da, zara u, Zezusi norĩ hã. Tawamhã ma tô oto aihutu zara u, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi niwĩ.

²⁷ Tawamhã uba're hawi, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma tô aibã hã ãtẽme wi, wa'uburé ré 're ãmorĩ hã. 'Re si'uza mono õ di oto, aibã hã. Ai'uréiwi, te oto 're mo. Duré 'ri 're, 're sãmra mono õ di oto. Adã'ã 'ru ãma si te oto 're sãmra, ãtẽ wa, ab're sirõmo ãma. Tame 're hãimana mono ré hã, ma tô ãma tironomro pese.

²⁸⁻²⁹ Aibã hã da'rata 're sãmra mono ré, ma tô da te 're 'madã'ã za'ra, 're pusi tõ mono da. Ma tô da te dasiwi 're hi wasisi, ãsi'uwazi nhorõ rutu na. Te duré da te dasiwi 're pa wasisi. Tazahã, tihi wasisizé hã te te sina 're anhinari, tipawasisizéb zama. Taha pari, te wa'uburé hã te te siwi 're saprõni, a'ubuni u. Tawamhã aibã hã Zezusi te te 'madã'ã wamhã, ma tô 're sadari. Taha wa, hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara. Tawamhã mreme 'rãihã na te tãma tinha, ãne:

— Zezusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, e marĩ ã'ãma 'manharĩ da, te we aimo. ã'azãri õ di za. ãne, wa ãsina aipa'uwati. — ãne te Zezusihi ma tinha, wa'uburé ma, te te rob'rui wa, aibã hawi watobro da.

³⁰ Tawamhã Zezusi hã te sadanha, ãsisi zõ:

— E niha asisi hã.

— Ahã na, ãnhisi hã. — ãne te aibã hã tãma sisisi, wa'uburé hã ãma ahã wa.

³¹⁻³² Tawamhã romhutu na te uhãbã norĩ hã tisa te te 're huri ahã na, sa'a zahãpã para wi. Tawamhã wa'uburé norĩ hã te Zezusihi wi rowaptẽrẽ za'ra sina, rob'rehã u te te satõrĩ tõ za'ra da. Uhãbã u, te te satõrĩ za'ra da, te sina rowaptẽrẽ za'ra, uhãbã hãiba 're, 're si'ubumroi mono da. Taha wa, ma tô Zezusi hã ãma saze za'ra.

³³ Tawamhã aibã hawi ma tô wairé wa'uburé norĩ hã, uhãbã u si'aba're da, ãhãiba 're, 're si'ubumroi mono da. Tawamhã, ãtẽme sisisi wamhã, uhãbã norĩ hã te sisa're, wara sina. Sa'a hawi, te pi'reba sisa're, ãsõ'ui u. Tawamhã ãi ba ma tô rere. Taha wa, ma ai'utõ uburé.

³⁴ Tawamhã uhãbã 'madã'ã'wa norĩ hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, te ãsiti datẽme sisa're, wara sina. 'Ri nho'õmo ãma, ma tô dama rowasu'u za'ra. Rom na, 'ri wa'õtõ ãma zama, ma tô dama rowasu'u za'ra.

³⁵ Tawamhã ãsimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te ãtẽme ai'aba're ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tô aibã hã 'madã'ã za'ra ni, wa'uburé ãhawi ãwairébé hã. Uza ré, te oto nhamra Zezusihi papara, rowẽ na. Tawamhã tãma rowẽ wa, ma tô tãma tipahi za'ra, dama 're ãrowẽ za'ra mono zé hã tãma sa'rese za'ra õ wa.

³⁶ Tawamhã ãma ã'madã'ã za'ra 'wa norĩ hã te aibã wasu'u hã dama wasu'u za'ra, ãsihutu norĩ ma. Aibã, Zezusi te te ãpawaptobzém na, te tãma rowasu'u za'ra.

³⁷ Tawamhã aibã wasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra. Taha wa, te Zezusihi ma rob'ru za'ra, ãrom nhiti morĩ za'ra da. Aihĩni te tãma rob'ru za'ra, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã.

Tawamhã Zezusi te za oto ãzé, uba're wa, danhiti morĩ da.

³⁸ Tawamhã aibã te sina 'mahã, Zezusihi siré 're morĩ da, te te tãma pisutu da, wa'uburé ãhawi ãwairébé hã.

Tane nherẽ, te Zezusi hã aibã ma tinha, ãne:

³⁹ — Apã aimorĩ, asõrõwa u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãwẽ na te te aipawaptobzém na asisãnawã norĩ ma, asiwasu'u da. — ãne te aibã ma tinha.

Tawamhã aibã te oto mo, tinhorõwa u, 'ri baba dama siwasu'u mono da, Zezusi te te ãpawaptobzém na hã.

Zezusi, Zairuhu 'ra te te ãhãiwa'utuzé wasu'u, bãdãdi wãi wa, pi'õ hã te te ãpesezé wasu'u me
Mateusi 9.18-26; Marcusi 5.21-43

⁴⁰ Tawamhã ma tô Zezusi norĩ hã apâ saprĩ za'ra, zara u. Zara niwĩ, ma tô da'ahã na ĩwana sô ropsãmri za'ra ni. Tawamhã apâ datẽme wisi wẽ te, ma Zezusi hã sawi za'ra ni, dato sina.

⁴¹⁻⁴² Tawamhã ma tô aibã hã ĩtẽme wi, Zairu na ĩsisi hã, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma dawada'uri'wa hã. ĩtẽme wisi wi, ma tô hi'rãtitõ aime, Zezusihi papara, ti'ra ãma te te sadawa pibu da, ĩsõrõwa u morĩ da, ĩ'ra hã hãzé wa, te te tãma pese da. ĩ'ra hã pi'õ pisi, azarudu hã 12 na ãma ĩwahu. Hãzé ahã wa, te za oto tiwi dârã. Tawamhã Zezusi te oto mo, ĩsõrõwa u. Morĩ ré, te da'ahã na ãma dasi'uirĩ. Ma dasiwi hõti ni.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã bådãdi na morĩ ré, ma tô pi'õ hã wi, Zezusihi u, ĩhãzé ré hã, marĩ te te 're ĩ'manharĩ mono hã. Hãzé ré, ma tô ãma tiwahub ahã, 12 na ãma ĩwahubzé hã. Dawede'wa norĩ ma, ma tô uburé tinhibro hã uprosi, tisiwa'ãbãzém na. Tazahã, dawede'wa norĩ hã te te siwi hõsi õ di, ĩwede na hã. Tawamhã pi'õ hã, Zezusihi babarã niwĩ ma tô saprĩ. ĩ'uza 'rãsudu hã ma tô tiwi upi. Taha wa, ma awa'awi séptãrã. Tãibã oto ĩhãzé hã.

⁴⁵ Taha wa, ma tô ãne da'mahã, Zezusi hã:

– E 'wa hã ma ĩ'uza hã ĩwi upi. – ãne te da'mahã.

Tane nherẽ, te tãma amrami za'ra ni. Taha wa, te Pedru hã tãma tinha:

– Rowahutu'wa, oro aihĩni ai'ãma wasi'uirĩ mono za, wa wasiwi aihõti ni. – ãne te tãma tinha.

⁴⁶ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

– Ni'wa hã ma tô ĩ'uza hã ĩwi upi. ĩwaihu'u pese na, wa tô pese. ãne, wa tô ĩsina waihu'u. – ãne te tãma tinha.

⁴⁷ Tawamhã ma tô pi'õ hã sina wapa, Zezusihi mreime hã. Da te sa'rese ãna, sãmra õ di oto, pi'õ hã. ãne ma tô sina waihu'u. Tawamhã rërẽ'ẽ sina, ma tô Zezusihi papara aime hi'rãtitõ. Danho'a te Zezusihi ma siwasu'u pese, ãne:

– ĩhãzé wa, wa ai'uza aiwi upi, ĩpese da. Tawamhã awa'awi wa tô séptãrã. – ãne te tãma siwasu'u.

⁴⁸ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

– ĩhidiba, za te aipesezém na ĩ'umnhasi wa, ma tô aihãzé hã aima apa. Rowẽ na te za oto 're aimo. – ãne, Zezusi ma tô tãma tinha.

⁴⁹ Tawamhã pi'õi ma, te te rowasu'u ré, ma tô ãma wi, aibã hã. Zairuhu u, ma wi. ĩsõrõwa hawi, ma ĩtẽme wi, rowahutuzéb ãma 're da'anhim'i'rui mono 'wai u hã. Tawamhã te Zairuhu ma rowasu'u aibã hã, ãne:

– Ai'ra hã ma tô aiwi dârã, azaruture hã. Rowahutu'wai wi, ro'wa're ó'umnhasite, simiromhuri nherẽ. – ãne te tãma tinha.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi ma tô sina wapa. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

– Ai'ra wasu'u ma, aipahi tõ. ĩwétési asina ĩ'umnhasi, te aipawaptob da. ĩwétési ĩ'umnhasi wamhã, rowẽ na te za oto aima 're sãmra. – ãne te Zezusi hã tãma tinha.

⁵¹ Tawamhã Zezusi hã Zairuhu nhorõwa u oto wisi wamhã, ma tô pisutu za'ra, Pedru norĩ si ĩsiré sisisi da, Zuwã hã duré Ti'adu hã, azaruture mama norĩ siré hã.

⁵² Tame da'ahã na te ãma ta'ry'ry ni, dapẽ'ézé te. Taha wa, te Zezusi hã dama tinha, ãne:

– ãma ai'ry'ry wa'aba õ di za. Azaruture hã dã'ã õ di. Taré te nhono. – ãne te dama tinha.

⁵³ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

– Oro taré sõtõ za, te pẽ'ézani ãna nomro. – ãne te tãma nharĩ za'ra ni. ĩdã'ãzém na, ma tô waihu'u za'ra ni. Taha wa, ma tô ãne tãma nharĩ za'ra ni.

⁵⁴ Tazahã, te te damreme 'madã'ã õ di, Zezusi hã. Ma tô pa'ã. Mreime 'rãihã na, te tãma tinha, ãne:

– Azaruture, aiwahutu. – ãne te tãma tinha.

⁵⁵ Tawamhã ma tô apã pẽ'ẽ waze, awa'awi. Hãiwi te oto za. Taha wa, mram na te wada'uri zahuré, te te tãma a zahuré da, ĩmama norĩ hã.

⁵⁶ Taha wa, ã'ra apâ hâiwa'utu wa, ma tô âma titob'uzu zahuré, ãmama norĩ hã, timro me. Taha wa, tâma rowẽ zahuré di. Tane nherẽ, te ã'ra na sadawa uwati zahuré, te te dama rowasu'u zahuré tõ da a'â.

9

ZeZusi hã, aibã norĩ te te datẽme ãsatõrĩ za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Marcusi 6.6-13

¹ Tawamhã ZeZusi hã ma tô sitẽme sô tihârã za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ zô, aibã norĩ hã 12 na ãhãiba za'ra hã zô. Tawamhã ma tô tâma pisutu za'ra, waihu'u pese na 're nomro mono da, wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra za'ra mono da, duré ãhãzé ré norĩ hã te te 're pese za'ra mono da, ãsadawa para.

² Tawamhã ma tô duré satõrĩ za'ra, ãwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na. Taha wasu'u na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ma tô satõrĩ za'ra. Duré te te 're dapese za'ra mono da, ma tô datẽme satõrĩ za'ra.

³ Æne te tâma roti za'ra:

— Aï'ubana te za 're anomro aba mo. Marĩ hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, asiwazusizé hã, duré romramizé hã. Marĩ hã 'wasari aba õ di za, mra hã, duré rob'uiprazé hã, duré ai'uzazé hã, asõ'utu'u wa'wa hã. Datẽme 're aihutu aba mono wapsi, âté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa.

⁴ Tawamhã asõ ãhârã 'rata aba nhorõwa ãma si, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, 're aiwairébé aba mono õ ré.

⁵ Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, âté asõ 're datob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã dahawi te za 're aiwairébé aba mo, darob amoi u. Dahawi 're aiwairébé aba mono wamhã, aipara'uza zapru hã te za 're ãtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dawasété ma ropibuma, asimirowasu'u na, da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wa. — Æne ma tô tâma roti za'ra, ZeZusi hã.

⁶ Tawamhã te oto datẽme ai'aba'ré, 'ri wa'õtõ mono bâ. Daro mono bâ, ma tô ãwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra, ZeZusihi siré 're ãnomro mono norĩ hã. Ma tô duré te te 're dapese za'ra.

Apito Erodi hã, ZeZusihi ãma te te ãrosa'ratazé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Marcusi 6.14-29

⁷ Tawamhã apito Erodi hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma da'madã'ã'wa hã ma tô ZeZusihi wasu'u hã wapa. Æne ma tô ni'wam norĩ hã ãma rosa'rata za'ra, ZeZusihi ãma hã:

— Æté Zuwã Batita apâ ãhãiwa'udu.

⁸⁻⁹ Æté Eriasi apâ we ãmorĩ. Æté 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese ãdã, apâ ãhãiwa'udu. — Æne ma tô ZeZusihi ãma romnomri za'ra ni. Tawamhã Erodi te tinha:

— Wa hã te waihu'u õ di. Æté ni'wa hã. Wa hã, Zuwã hã wa tô dama ti'ru, da te 'rã nhizãri da. Tãibã Zuwã hã. E 'wa hã bété ãwasu'u hã, te ãwapari hã. Te sabu neza. — Æne te tinha, Erodi hã.

ZeZusi, dasa na te te ãdapawaptobzé wasu'u
Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Zuwã 6.1-14

¹⁰ Tawamhã ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô aihutu apâ, ZeZusihi u, ãsadawa para datẽme ãsi'aba'ré norĩ hã. Sihutu wamhã, ma tô tâma siwasu'u za'ra, te te 're ãdapawaptob za'ra mono zém na. ZeZusi hã te oto te te simro siré, Besada na 'ri nhisi u, hãiba pisutu.

¹¹ Tazahã ma tô ãwasu'u hã wapari za'ra ni. Taha wa, da'ahã na te ãsarina ai'aba'ré ni. ãtẽme dasihutu wamhã, uburé ma tô dazawi, ZeZusi hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, te dama rowasu'u, ZeZusi hã. Duré, ãhãzé ré norĩ hã ma tô pese za'ra.

¹² ãne ré, ma tô tihâiwahâ. Taha wa, ma ãtême ubumro, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã, 12 na ãhãiba za'ra hã, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne:

— ãmemhã robaba di, 'ri hã. Õhõta romhuture di, 'ri wa'õtõ u hã. Duré, re na 'ri ãsimasa mono u hã, romhuture di. Ma'ãpé tamomo dazatõrĩ za'ra na, dasa hã da te huri da, danhotõ za'ra da zama. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

¹³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ã'a za'ra wa'wa, dasaihuri da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wasazé hã syryre di. ã'u'ëtê wapu hã 5 na si, ãhãiba hã. Duré pe'a hã maparanere. E da'ahã uptabi nherê, wa za tawamhã ai'aba'ré ni, dasazé hã wa te dama uipra za'ra da.

— ãne te tãma nharĩ za'ra, tame da'ahã uptabi na, dasimasa wa.

¹⁴ Aibã norĩ hã 5 miu na ãhãiba za'ra hã te aimasa. Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ma'ãpé, dama roti za'ra wa'aba, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na.

— ãne te tãma nharĩ za'ra.

¹⁵ Tawamhã te dama nharĩ za'ra, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na.

¹⁶ Tawamhã ã'u'ëtê wapu hã ma oto waibu Zezusi hã, 5 na ãhãiba hã. Pe'a ma duré timra. Hãiwa u te ãré rob'madã, timama ãma wata da, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, ã'u'ëtê wapu hã. Pe'a zama, ma tô te te wê'ê. Ma tô te te sõmri oto, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, te te dama sõmri mono da.

¹⁷ Tawamhã dasa hã aihĩni ma tô huri ni. Ma tô da te 'mahãpãrĩ. Da te 'mahãpãrĩ mono parip si, ma tô si'õtõ wa, te te apã ubumro za'ra, danho'rada hã, Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ hã. Si'õno hã ahã di, danho'rata ré hã, 12 na ãhãiba hã.

Pedru hã Zezusi, Danho'reptui'wa na te te ãwasu'uzé wasu'u

Mateusi 16.13-28; Marcusi 8.27-9.1

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã bãtã na te nhamra danhiti, mreme da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Aibã norĩ hã te ã'rata asimro, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã. Timama ma, mreme pari, te sadanharĩ za'ra tisiré norĩ hã, ãne:

— E niha ma tô dasima ãwasu'u za'ra ni. E 'wa hã wa hã, wa 're mo. — ãne te sadanharĩ za'ra.

¹⁹ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. A hã, u, Eriasi apã we aimorĩ. A hã, u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese atã, apã aihãiwa'udu. ãne, wa tô aiwasu'u hã wapari za'ra ni. — ãne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhã Zezusi te duré sadanharĩ za'ra, ãne:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo. — ãne te sadanharĩ za'ra.

Taha wa, te Pedru hã tãma tinha, ãne:

— A hã Danho'reptui'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aipisudu. — ãne te tãma tinha.

²¹ Tawamhã Zezusi te sadawa uwati za'ra, te te a'ã dama wasu'u tõ za'ra da, Danho'reptui'wa na.

²² Taha wa, te tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã, wa za robzépata za'ëtê. Dama roti'wa norĩ hã te za siwi ãwê'õ za'ra. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, te za siwi ãwê'õ za'ra, sasedoti ãpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi ãwê'õ za'ra. Taha wa, te za dasiwi ãwĩrĩ ni. Tawamhã bãdã maparane ã'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

²³ Tawamhã te uburé oto dama tinha, ãne:

— Ni'wam norĩ hã ĩsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono wamhã, tihâimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Awẽ sidâpâsi, tiza'ozéb ré, ĩzarina 're ĩnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherẽ, te za ĩsiré 're nomro.

²⁴ Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

²⁵ Até ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhã te za oto dârâ. Ti'ab ré sibrob ahâ nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowẽ mono õ di za.

²⁶ Ni'wam norĩ hã dapipa te, ĩzazei'wa na, duré ĩmreme 'madâ'â pese 'wa na, até dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Até te za dawĩ 're si'udâ za'ra, ĩzazei'õ'wa newa. Nimahã na, wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã wa za wei mo apâ, ĩhâiba na hã rowa'a za'ëtê na. ĩmama hã rowa'a ré, te 're hâimana u'âsi. Hâiwa âma tãma ĩromhuri'wa norĩ zama te duré ĩré 're hâimana u'âsi za'ra, hâimana wẽ na. Tane duré wa hã, wa za duré rowa'a za'ëtê ré wei mo apâ. Tawamhã, apâ we ĩmorĩ wapsi, ĩ'udâ'wa norĩ hã ĩzazei'wa na te sisi za'ra õ di za, ta norĩ hã.

²⁷ Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherẽ, ai'matâ'â aba õ ré, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã âma ĩ'madâ'â za'ra wa'wa. — ãne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

*Ëtê 'rãihã âma, Zezusihi hâiba na rowa'a za'ëtê wasu'u
Mateusi 17.1-13; Marcusi 9.2-13*

²⁸ Romhuri hã misi âma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã te te siré simro, Pedru norĩ hã Zuwã norĩ me, Ti'adu norĩ me, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Ëtê 'rãihã na, ma tô sai'uri za'ra.

²⁹ Zezusi hã Timama ma, mreme ré hã, aimawi oto ĩ'ubu hã. Duré, ma tô ti'uza hãirã. Hãirã uptabi di, ĩ'uza hã. Ma ai'ubuzi.

³⁰⁻³¹ Tawamhã aibã hã maparane, ma tô ĩtẽme sihã'ré zahuré, Mozési norĩ hã, Eriasihi me. ĩhâiba na hã rowa'a sa'ëtê zahuré di. Ta norĩ hã Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩpisutuzéb zarina, za ĩdâ'ázém na Zeruzarê âma.

³² Te te sima rowasu'u za'ra ré, te Pedru norĩ hã tinhotõ za'ra. Sõtõ pese za'ra di. Oto utu za'ra wamhã, ma tô Zezusi hã 'madâ'â za'ra. ĩhâiba na hã rowa'a sa'ëtê di. Aibã norĩ zama ĩ'rata ĩsima'wara zama ma tô 'madâ'â za'ra.

³³ Aibã norĩ hã oto apâ tiwi neb zahuré wa za, te Pedru hã Zezusihi ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãne wama rowẽ za'ra di. Si'ubdatõ, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni, aihâiba bâ wa'aba, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eriasihi te da hã. — ãne te tãma tinha, te te rosa'rata âna, Pedru hã.

³⁴ Tawamhã Zezusihi ma, te te nharĩ ré, ma hâiwa nhirõtõ'a za'êne hã we hâiba zuwa za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, ma tãma tipahi za'ra.

³⁵ Hâiwa nhirõtõ hawi, te we 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ã hã ĩ'ra, te ĩpisudu. Ma'ãpé ĩsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za. — ãne te we tãma nharĩ za'ra, Pedru norĩ ma.

³⁶ We tãma mreme pari wamhã, siwaprosi te oto za, Zezusi hã. Ari'iwi te a'â tihâimana za'ra, mreme ãna, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra õ di a'â, te te ĩ'madâ'â za'ra zém na hã.

*Zezusi hã, ai'reputu ma, wa'uburé te te ĩmezé wasu'u
Mateusi 17.14-20; Marcusi 9.14-29*

³⁷ Tawamhã awẽpsi ma tô êtê 'rãihã hawi si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, da'ahã na ma tô danhopêtê za'ra, Zezusihi u ĩdasi'aba'rê hã.

³⁸ Aibã hã dawa'wa ĩsa hã ma tô 'mahã, ãne:

— Rowahutu'wa, ĩ'ra ma, wa aiwi rowaptẽ, ĩma pese da. ĩ'ra misire hã, ai'repudu.

³⁹ Wa'uburé hã te za upi. Te te upi wamhã, te za tizadari, ã'ra hã. Te za sitete. Te za sadaiproi watobro. Te te 're u'a u'âsi. Te te sazãri õ di. Õne u'â.

⁴⁰ Asiré 're ãnomro mono norĩ ma, wa tô aré tãma 'ru za'ra, wa'uburé te te tãma me za'ra da. Tazahã, te te tãma mei waihu'u za'ra õ di. — ãne te Zezusihi ma rowasu'u, ãmama hã.

⁴¹ Tawamhã te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E niha bété, ai'rata 're ãnhamra u'âsi aba mono nherẽ, asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're ã'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. E niha te aiwasété na si 're anomro aba mo. E ãpẽ'êzé u'âsi, wa za ai'rata 're ãmorĩ 'wa, 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. — ãne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te aibã ma tinha, ãne:

— We ãtẽme saprõni pé, ai'ra hã.

⁴² Tawamhã te te ãtẽme saprõni ré, ma tô wa'uburé hã 'marõwĩ. Te sitete. Taha wa, te Zezusi hã tãma rob'ru, ai'reputu hawi watobro da. Taha wa, ma ãhawi watobro. Rowẽ na te oto 're sãmra, ai'repudu hã. Taha wa, te Zezusi hã ãmama ma tinha, ãne:

— ãhãta ai'ra hã. Tãma rowẽ di oto. — ãne ma tô ãmama ma waihu'u, Zezusi hã.

⁴³ Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese uptabi wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

Zezusi te te 're ãda'apese mono zém na, ãma datob'uzu za'ra ré, te tisiré 're ãnomro mono norĩ ma Zezusi hã tinha, ãne:

⁴⁴ — Wa za aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Aima ãsiwasu'u za'ra wa'aba zém na, aipo're si'ãri za'ra wa'aba õ di za. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã te za dasima ãhãiba nhomri ni. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

⁴⁵ Tane nherẽ, te te siwi waihu'u za'ra õ di, te te sina ãrowasu'uzém na hã. Ma tô tiwi sawi za'ra Zezusi hã, te te waihu'u pese za'ra tõ da a'ã, te te sina ãrowasu'uzé hã. Taha wa, te te sina ãrowasu'uzé ma, pahĩ za'ra wa, te te siwi sadanharĩ za'ra õ di, ãma. Taha wa, te ari'iwĩ ai'ubumro.

Dama ãpire wasu'u

Mateusi 18.1-5; Marcusi 9.33-37

⁴⁶ Tawamhã sima ãmaipire zô sõpré wa, ãma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã.

⁴⁷ ãsimirosa'rada hã ma tô waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, ma tô ai'uté hã sisababa tisã.

⁴⁸ Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ãzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'ãbã te duré ãzô 're tob'uzu za'ra. Tawamhã, e ãzô si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ãzatõrĩ'wa zô zama te duré sô 're tob'uzu za'ra. Dama ãwapu norĩ hã 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, asima ai'maipire zô asõpré wa'aba ãna, wa za aipire na te 're ai'awaihu'u 'wa. — ãne, Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

Zezusihi wẽ'wa norĩ wasu'u

Marcusi 9.38-41

⁴⁹ Tawamhã Zuwã hã te tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, aibã, wa tô 'madãã za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ãrob'ru mono hã, dama 're wairébé mono da. Taha wa, ma tô dama 're wairébé. Õ hã, wasiré 're morĩ õ di. Taha wa, wa tô tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tõ mono da, wasiré 're morĩ õ wa. — ãne te Zezusihi ma siwasu'u, Zuwã hã.

⁵⁰ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, Zuwã norĩ ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ãsimiromhuri hã. Áté ni'wa hã te te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Tane wamhã, aiwẽ wa'aba 'wa na, te za ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aibã hã aiwẽ wa'aba 'wa, 're morĩ nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ãsimiromhuri hã. — ãne, Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

Samaritanu norĩ hã, Zezusihi zô ãtob'uzu za'ra õ zé wasu'u

⁵¹ Zezusi hã hãwa u za ãmorĩzé hã romhuture wa, ma tô sina roti, Zeruzarẽ u morĩ da.

⁵² Taha wa, ma tô aibã norĩ hã sisõwa satõrĩ za'ra, ãsãmrazéb da hã, te te sô 'maipisutu za'ra da. Si'aba'réri wamhã, ma tô aihutu, 'ri wa'õtõ u. Samaritanu norĩ rob ãma, 'ri wa'õno hã.

⁵³ Sihutu wamhã, sô tob'uzu za'ra õ di, samaritanu norĩ hã. Zeruzarẽ u, za morĩ wa, te te sima wẽ za'ra õ di, ã'rata sãmra za'ra da, Zezusi hã.

⁵⁴ Tawamhã samaritanu norĩ wasu'u, ma tô wapari zahuré, Ti'adu norĩ hã, Zuwãhã me. ãwasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, te Zezusi 'mahãrã zahuré, ãne:

— E aima wẽ di, unhama zô wahãrã da, hãwa hawi we te te da'uprozi da. — ãne te 'mahãrã zahuré.

⁵⁵ Taha wa, ma Zezusi hã ãtẽme aipi'ra zahuré. ãmreme hã ma tô tiwi sisisi zahuré.

⁵⁶ Taha pari, ma tô ai'aba'rẽ, 'ri wa'õtõ hãiba amoi u.

Zezusi te te dama ãrotizé wasu'u, sena na ãsiré 're danomro mono da

Mateusi 8.18-22

⁵⁷ Tawamhã bãdãdi na si'aba'réri rã, te aibã hã Zezusihi ma tinha, ãne:

— Nimomo 're aimorĩ wamhã, asiré, wa za 're mo. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁵⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Wapsã wawẽre hã, ab're 're ãsõrõwa hã. Si norĩ hã te duré tizasi hã te te sima 're 'manharĩ za'ra, tinhorõwa da hã. Tanei õ di wa hã, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã. Marĩ ãma hãimana õ di, 're ãwa'utu mono zéb da hã. Hãwi si wa datẽme 're morĩ u'ã. — ãne, Zezusi ma tô tãma siwasu'u.

⁵⁹ Tawamhã Zezusi te aibã hãiba amo 'mahã, ãsiré morĩ da. Taha wa, te asa tãma tinha:

— Apito, a'ã apã ãmorĩ, nimahã bãtã na ãmama hã ãwi dã'ã wa, ãsisa'u te ãma ti'a da. — ãne te sina 'mahã.

⁶⁰ Tane nherẽ, te aibã ma tinha asa:

— ãdã'ã norĩ hã te za tisiré ãdã'ã norĩ ãma, te te 're ti'a za'ra. A hã te za datẽme 're aimo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽm na, 're da'apo're pu'u mono da. — ãne te aibã ma tinha.

⁶¹ Aibã hãiba amo hã te duré Zezusi 'mahã, ãne:

— Wa hã wa za asiré 're mo. A'ã ãsisãnawã norĩ, te sawi za'ra, ãsisa'u. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁶² Taha wa, ma tô tãma ãma romnhimiré'é Zezusi hã, ãne:

— ãté ni'wa hã te za romhuri na sãna'rata, ti'a te te hãibãdã da. Siwa'rãmi te te nasi 'madã'ã wamhã, tinhib'apito ma, romhuri'wa da hã mare di. Tane duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽm na romhuri'wa da hã mare di, misi, da te 're pisutu za'ra mono õ wa. — ãne ma tô aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

10

Aibã ahã na, Zezusi te te datẽme ãsatõrĩ za'ra zé wasu'u

¹ Taha pari, ma tô Zezusi hã aibã ahã na pisutu za'ra, ãsõwa datẽme 're nomro mono da, ⁷² na aibã norĩ hãiba za'ra hã. Maparane si, ma tô te te apisutu, 'ri wa'õtõ mono bã ãwana te te datẽme ropéi mono da, za datẽme ãmorĩzé wana, datẽme si'aba'rẽ da.

² Taha wa, si'aba'réri õ rã, te tãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Amnho hã sa'ëtẽ na 're simi'wara mono wamhã, duré romhuri'wa norĩ hã umrore wamhã, te za buru tede'wai wi waptẽrẽ za'ra, sada dasitob da. Tane a norĩ wa'wa hã ai'umrore wa'aba wa, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi 're ãrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, te te 're da'apisutu mono da, ãsada wasu'u'wa da hã.

³ Te za oto datẽme 're ãropéi wa'aba mo. Pone'ẽrebã 'ra, robzahi wa'wa u 're ãsisisi mono ne, wa za datẽme asatõrĩ za'ra wa'wa, datẽme 're ropéi wa'aba mono da oto.

⁴ Marĩ hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, ro'wapézé hã, duré rob'uiprazé nhemézé hã, duré aipara'uza hã. Duré, 're asimizahãri za'ra wa'aba mono õ di za, bådâdi wa, 're dazawi za'ra wa'aba mono da.

⁵ Duré, danhorõwa u 're aihutu aba mono wamhã, te za a'â 're ïdazawi za'ra wa'aba mo, rowẽ na 're dahâimana za'ra mono da.

⁶ Simizawi pese wamhã, 'ri tede'wa hã rowẽ na te za 're hâimana. Mreme wasété wamhã, rowẽ na 're hâimana mono õ di za.

⁷ Datême 're aihutu aba mono wamhã, 'ri baba 're anomro aba mono õ di za. 'Re aihutu aba mono zéb âma si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tame te za danhipi hã da te aima 're ïsõmri za'ra wa'aba mono na 're asaihuri aba mo. Tame te za duré 're ï'âhuri aba mo. Romhuri'wa pawa'â hã tãma 're ïwairébé mono ne, te za taré asa hã da te aima 're sõmri za'ra wa'wa, wa'âbâ âna asimirowasu'u wa'rãmi wa'aba.

⁸ – Datême 're aihutu aba mono wamhã, âté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa. Duré danhipi, da te aima 're ïsõmri za'ra wa'aba mono na te za 're asaihuri aba mo.

⁹ Tame 're ai'ubumroi wa'aba mono ré, te za 're ïdapese za'ra wa'aba mo. Duré te za âne dama 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Ãhãna bådâ hã ma tô oto ïwa waptãrã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb da hã.” Ãne te za dama 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰⁻¹¹ Datême 're aihutu aba mono wamhã, da te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za âté. Taha wa, te za dahawi 're aiwairébé aba mo. Dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za dama 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo, âne: “Wanhimirowasu'u na, ma tô asiwi ïwawẽ'õ za'ra wa'wa. Taha wa, wa za wapara zapru hã wamirĩ za'ra ni, rere'e da, ti'a hã, aiwasété na âma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ãhãna bådâ hã ma tô oto ïwa waptãrã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb da hã. Ãne na, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa.” Ãne te za aiwẽ'õ'wa norĩ wa'aba ma 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo. – Ãne te tãma roti za'ra, Zezusi hã.

¹² Ma duré tãma waihu'u za'ra, âne:

– Niwapsi, aiwẽ'õ'wa norĩ wa'aba ma hã, 're robze za'ra mono õ di za. Niwapsi bådâ hã ïwa ïwaptã'ázém na, te za dazô nhamra, marĩ, da te 're ï'manharĩ za'ra mono zém na, te te 're da'awaihu'u mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Sodoma âma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ ma, te te ïrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za tô aiwẽ'õ'wa norĩ wa'aba ma, te te tãma 're arob'manharĩ za'ëtẽ. – Ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

Zezusihĩ wẽ'õ'wa norĩ wasu'u
Mateusi 11.20-27

¹³ Tinhimiroti na ma tô duré âne âma uzusi, Zezusi hã:

– Corazi na 'ri wa'õtõ nhisi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. Marĩ, dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're ï'ab'manharĩ wẽ mono ne, Tiru âma 'ri nho'õmo âma, duré Sido âma 'ri nho'õmo âma 're ïdahâimana za'ra mono norĩ nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'âhã, duréi te aré ta norĩ hã 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're ïsipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã âma te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ïhãiro na 're si'uza za'ra.

¹⁴ Tane nherẽ, tanei õ di, a norĩ wa'wa hã. Niwapsi 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma ïsipo'ozéb âma hã, Tiru âma duré Sido âma 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ïrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'ëtẽ za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

¹⁵ Capana'u âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're asãmra 'wa. – Ãne Zezusi ma tô tãma nharĩ za'ra, da'ãma pê'ézé uptabi wa.

¹⁶ Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ñnomro mono norĩ ma, ãne:

— Ni'wam norĩ hã ñzadawa wasu'u na, te te 're aiwapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, ñmreme 'madâ'â pese 'wa na, wa za ta norĩ hã te ñsina 're awaihu'u. Duré ni'wam norĩ hã ñzadawa wasu'u na te te 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ñwẽ'õ'wa na, wa za duré ta norĩ hã ñsina te 're awaihu'u. We ñzatõrĩ'wai wẽ'õ'wa na zama, wa za ta norĩ hã te ñsina 're awaihu'u. — ãne ma tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ñnomro mono norĩ ma, Zezusi hã.

Aibã norĩ, Zezusihi u apã ñsihutuzé wasu'u

¹⁷ Tawamhã datẽme 're nomro mono pari, ma tã apã aihutu ñtẽme, aibã norĩ hã, 72 na ñhãiba za'ra hã. Tãma rowẽ za'ra wa, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te ãne siwasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wanhĩb'apito, asisi na, wa tã wa'uburé ma, wa te 're rob'ru za'ra, dahawi 're wairébé mono da. Taha wa, ma tã te te 're wawapari za'ra, ta norĩ hã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, ma tã Zezusi hã asa tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Tane tã. 'Re ñhãimana u'ãsi mono hã ma tã Satanasi hã wa'rui'wa hã hãiwa hawi time. Waptã'ã wamhã, wa tã 'madã. Wara sina, ma waptãrã, tãiwapsa'a ne.

¹⁹ Ñwapari pese za'ra wa'aba. Wa tã aima waihu'u za'ra wa'wa, ñzadawa para, wahi norĩ hã duré apa'apa 'wa nhi'oto norĩ hã, aipara na 're simroi wa'aba mono da. Wa'rui'wa hã dama siptete nherẽ, te za asiptete sina tiwi 're anomro aba mo. Tawamhã te te 're aihõsi za'ra wa'aba mono õ di za, wa'rui'wa hã. Niha te te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁰ Asimirob'ru zarina wa'aba, wa'uburé hã dama 're wairébé mono wa, ma tã 're ato za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, taha nhipai u te za 're ato uptabi za'ra wa'aba mo, asisi hã hãiwa ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, asisi ui'ére za'ra wa'wa hã. — ãne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

²¹ Tame 'Re ñhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani te te tãma ñwaihu'uzéb zarina, te 're to, Zezusi hã. Toi uptabi di oto. Taha wa, te Timama ma tinha, ãne:

— Ñmama, a hã Danhib'apito uptabi, hãiwa ãma zama, ti'ai ãma zama. ã norĩ hã marĩ te te waihu'u za'etẽ za'ra õ di. Tane nherẽ, ma tã marĩ ñwẽ hã tãma ñwaihu'u za'ra. Rowaihu'u pese 'wa norĩ ma hã, marĩ hã ñwẽ hã tãma waihu'u za'ra õ di. Tane tã, Ñmama. Asima ñwézéb uwaibaba, ma tã ã norĩ ma si a'ã ñwaihu'u za'ra, marĩ ñwẽ hã. Taha wa, wa ai'ãma ñwata, asõpru wa. — ãne te Timama ma tinha, Zezusi hã.

²² Te duré tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ ma:

— Ñmama ma tã ñma waihu'u, uburé 're ñhãimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihã na te te 're ñwaihu'u za'ra mono õ di, 're ñhãimana mono zém na hã. Ñmama si ma tã ti'ra na ñwaihu'u pese, 're ñhãimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na Ñmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Ñwétési wa tã Ñmama hã waihu'u pese, 're ñhãimana mono zém na hã. Te ñsima 're ñ'awẽ mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma, te 're awaihu'u, ta norĩ zama Ñmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ñhãimana mono zém na. — ãne ma tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²³⁻²⁴ Taha pari, ma tã aipi'ra, tisiré 're ñnomro mono norĩ u, siwaprosi te te tãma rowasu'u za'ra da. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di. Atõmo na ma tã 're ñ'madã'ã za'ra wa'aba mo, te dama 're ñ'ab'manharĩ wẽ mono zé hã. Aiwana wa'aba, ma tã da'ahã na 're dasi'ubumro, 'Re ñhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, danhib'apito norĩ zama. Ta norĩ hã ma tã aré te te sima 're wẽ za'ra, te te 're 'madã'ã za'ra mono da, 're ñ'madã'ã za'ra wa'aba mono zé hã. Ma tã duré te te sima 're wẽ za'ra, te te 're wapari za'ra mono da, 're ñwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, 're rowẽ za'ra wa'aba mono di. — ãne ma tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Samaritanu 're ñmorĩ wẽ wasu'u

²⁵ Tame ma tô aibâ hã wahudu hâiwi, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hã. Zezusi te te ãroti na te te pibu da, ma tô ãne 'mahâ:

— Rowahutu'wa, e marĩ, wa za te 're ab'manharĩ ãwẽ hã, 're ãhâimana u'âsi mono zéb da hã, te ãsina uwaimrami da hã, hâiwa ãma. — ãne te 'mahâ.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— E niha 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na, ãwasu'u na rob'ui'ére hã. E niha asimirosa'rada hã, ãma. — ãne te sadanha.

²⁷ Taha wa, ma tô aibâ hã ãma sada'ã asa:

— 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za ãsimiroti na ãma 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're ãromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ ãwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, ãwẽ zô. ãne ãsimiroti na rob'ui'ére hã. — ãne ma tô aibâ hã Zezusihi ma rob'rãzarõtõ.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa duré tãma tinha:

— Tane tô. ã'uwaibaba ma tô ãma ãwaihu. Tawamhã, taha zarina 're aihâimana mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata te za 're aihâimana u'âsi mo, hâiwa ãma. — ãne te aibâ ma tinha.

²⁹ Aibâ hã, uburé te te 're da'azawi pese mono õ di. Taha wa, te asa Zezusihi ma tinha:

— E 'wam norĩ hã wa za wa te 're sawi pese za'ra. — ãne te Zezusihi ma tinha.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hã tãma romnhimiré'ẽ, ãne:

— Aibâ hã ma tô si'ra Zeruzarẽ hawi, Zerico u morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô sô wairé, ãsipsaihuri norĩ hã. ã'uza, ma tô tiwi sani za'ra. Te te siwi 're pré'ẽ. Te aré oto siwi tãwi. Te te siwi 're pré'ẽ mono pari, te oto ai'aba'ré.

³¹ Tawamhã ãsa'u za'ra si te sasedoti hã mo duré, da te ã'u'iti wa'wai baba, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da ãma romhuri'wa hã. Aibâ hã te te sãmri wamhã, bådâdi zada'ré niwĩ, te timorĩ waré, ãsiti.

³² Tawamhã aibâ ãhâiba amo hã te duré ãwa'wai baba mo, Réwihhi nhihudu hã, sasedoti norĩ pawapto'wa hã. Aibâ te te 'madâ'ã wamhã, te duré bådâdi zada'ré niwĩ mo, ãsiti.

³³ Tawamhã te duré aibâ hâiba amo hã ãwa'wai baba mo, darob amoi u morĩ da. Ta hã, samaritanu. Ta hã ma tô 'madâ, aibâ ãhâzé ré hã. Te te 'madâ'ã wamhã, ma tô ãma tipé'ẽzé.

³⁴ Taha wa, ma tô ãtẽme mo. Ma tô 'wa're upsõ, rob'rãi wa'u ãsé na. Taha pari, ma tô 'wa're u're, rob'rãi wa'u na, ãwab ré na. Te te u'rei parimhã, ma tô 'wa're ubu. Taha pari, ma tô tinhimizama ba nhisiwi tihi, 're ãdanhimi'wara mono zéb u te te hiri da. Tame te 'madâ, a'ã.

³⁵ Tawamhã awẽmhã, rob'uiprazé hã ma tô 'ri tede'wai ma tisõ, maparane ãsapotore hã, ãtẽ'ubuzi'a prata 'manharĩ hã. Te tãma tinha, ãne: “ãzõ 'madâ'ã pese. Apã we ãmorĩ wapsi, wa za aima wa'ãbã 'rãsutu, ãwab õ wamhã, rob'uiprazé hã.” ãne ma tô 'ri tede'wai ma tinha, samaritanu hã. ãne samaritanu wasu'u hã. — ãne ma tô rowasu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

³⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto aibâ hã ãma sadanha:

— Aibâ si'ubdatõ, ma tô siparabãsi aibâ wa'wai baba ai'aba'ré, da te aré ãwĩrĩ wa'wai baba. E 'wa hã ãsawi pese 'wa, te 're mo. — ãne te sadanha, Zezusi hã.

³⁷ Taha wa, te asa tãma tinha:

— Aibâ pawapto'wa, ta hã ãsawi pese 'wa. — ãne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Mo oto aimorĩ, ãsine 're aimorĩ da. — ãne ma tô tãma waihu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

Zezusi te te Mata norĩ ãsabuzé wasu'u, Marizaha me

³⁸ Tawamhã Zezusi norĩ hã te duré ai'aba're, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me. 'Ri wa'õtõ u, ma tô aihutu. Sihutu wamhã, ma tô pi'õ hã Zezusihi ma tinha, 'ri para u sisisi da, Mata na pi'õ nhisi hã.

³⁹ 'Ri para u sisisi wamhã, ma tô Mariza hã Zezusihi 'rata nhamra, ti'a, ĩsimirowasu'u hã te te wapari da. Mataha no, Mariza hã.

⁴⁰ Mata hã si'wa'rutu di, 'ri paramhã romhuri hã ahâ wa. Taha wa, te Zezusihi u mo, Mata hã. Āne te tãma tinha:

— Īno hã, ĩ'ãma sapa'a õ di. Īsiwaprosi, wa romhu. Romhuri hã ahâ di. Ī'ãma aipẽ'ezé wamhã, ma'ãpé we ĩtẽme satõrĩ, te te ĩpawaptob da. — Āne Mata te Zezusihi ma tinha.

⁴¹ Taha wa, ma tô Wanhĩb'apito hã asa tãma tinha:

— Mata, marĩ hã ahâ wamhã, tô asi'wa'rutu di.

⁴² Marĩ hã misi ĩwẽ hã asima pisutu õ di. Ta hã ma tô Marizaha si sima pisutu. Taha wa, ni'wa hã ĩwẽ hã te te tiwi âri õ di za, te te ĩwaparizé hã. — Āne Zezusi ma tô Mataha ma waihu'u.

11

'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, 're ĩdamreme zusi mono zéb da na, ãma ĩsisanhozé wasu'u Mateusi 6.5-15; 7.7-11

¹ Tawamhã nimahã bātã na, te Zezusi hã nhamra, Timama ma, mreme da. Tãma mreme pari, ma tô misi ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'mai'mahã:

— Wanhĩb'apito, ma'ãpé wama waihu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, 're ĩwamreme zusi mono zéb da hã, wa te waihu'u za'ra da. Zuwã hã tinhimi'ubumro norĩ ma, te te ĩwaihu'u ne, te za wama ĩwaihu, wa te waihu'u za'ra da. — Āne te tãma tinha.

² Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Āne te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma:

“Wamama, asisi wẽ na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'ãma 're ĩmreme. Uburé da'ãma 're asib'a'uwẽ mono da, wa duré da'ãma 're ĩmreme.

³ Awẽ sidãpãsi, wei wama 're anhomri mono, wasa hã ãma 're ĩwasaihuri mono zéb da hã.

⁴ Dawasédé hã da te wa'ãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're ĩ'madã'ã za'ra mono õ zarina, a hã duré wa'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za, wawasédé hã.

Duré, 're wa'ab'madã'ã nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tõ mono da.”

Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

⁵ Taha pari, te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, ãne:

— Āté, asiwadi te za mara wa'wa atẽme ti'maiwisi 'wa, asõrõwa wa'aba u hã. Tawamhã, áté marĩ õ wa, te za ai'maimorĩ 'wa, asiwadi hãiba amo nhorõwa u. Rowi, te za tãma ĩ'manharĩ 'wa: “Wa we atẽme mo, ĩ'u'ëtẽ wapu hã ĩma 'manhomri da a'ã taré. Taha wa, te za si'ubdatõ ĩma ĩsõ a'ã.

⁶ Nimosi ma tô we ĩtẽme wi, ĩsiwadi hã, romhã hawimhã. Tane nherẽ, marĩ õ di, te tãma ĩsõmri da hã.” Āté, ãne te za tãma ĩ'manharĩ 'wa, 'ri tede'wai ma.

⁷⁻⁸ — Taha wa, te za áté asa aima 'manharĩ 'wa: “Tane nherẽ, ĩ'utu zei õ di. Taha wa, ĩ'u'ëtẽ wapu hã te aima sõmri neza. Wa tô 'rinhito. Ī'ra norĩ me, wa oto wanhotõ za'ra ni.” Āté, ãne te za aima 'manharĩ 'wa, asiwadi wa'wa hã. Tazahã, te za sô wahudu, ĩ'u'ëtẽ wapu zõ, tiwi ĩwaptẽrẽzéb uwaibaba, te te aima 'manhomri da. E marĩ wa, te za aima 'manho. E asiwadi wa, te za aima 'manho. Mare di. Taha wab õ di. Marĩ õ wa, nasi tiwi waptẽrẽ wa, te za aima 'manho.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi, te za ĩwẽ hã 're ĩwaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te aima 're anhomri 'wa. ĩwẽ zõ si te za duré asima 're asõpré u'âsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tô te te aima ãma 're a'uwa'imrami 'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, 'rãwi aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zõ, te te 're ĩ'ridawa ta'a mono ne, te za ĩwẽ hã tiwi 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã

'ri tede'wa te te tãma ã'ridawa ne, te za tô te te aima 're anhomri 'wa, ãwẽ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

¹¹ ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Damama na 're ai'maiãhãimana aba mono wamhã, ãté ai'ra hã pe'a hã te za aiwi waptẽ. E tawamhã, te za wahi hã tãma ãsõ. Mare di. Pe'a si, te za tô tãma ãsõ, te te 'rẽne da.

¹² Duré ai'ra hã, si'a're hã te te aiwi waptẽrẽ wamhã, e te za apa'apa 'wa nhi'odo hã tãma ãsõ. Mare di. Si'a're si, te za tô tãma ãsõ.

¹³ Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ uptabi aba mono õ nherẽ, te za marĩãwẽ si tô ai'ra norĩ ma 're ãsõmri za'ra wa'aba mo. Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ãhãimana mono hã, te za asõpru wa'aba zém nhipai u, ãwẽ hã te te aima 're sõmri za'ëtẽ za'ra wa'wa, tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã. Tipẽ'ëzani hã te za te te aima 're anhomri 'wa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

*Bezebu na, wa'uburé norĩ wada'uri'wa nhisi wasu'u
Mateusi 12.22-32; Marcusi 3.20-30*

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã aibã ma, ma tô wa'uburé hã time. ãpẽ'ë 're, sãmra wa, mreme waihu'u õ di aré, aibã hã. Oto aibã hawi watobro wamhã, ma tô mreme watobro, aibã hã. Taha wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

¹⁵ Tazahã, ni'wam norĩ hã dame ãsimasam norĩ hã, te Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, ãne:

— Bezebuhu zadawa para, ma tô wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. — ãne te tãma nharĩ wasété za'ra.

¹⁶ ãhãiba amo norĩ hã te duré wada'uri za'ra, ãne:

— Ma'ãpé wanho'a, marĩ dama ã'manharĩ waihu'uõ hã wama 'manharĩ za'ra na, aiwaihu'u pese na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para, wa'uburé, dama 're ã'anhamra mono na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — ãne te wada'uri za'ra.

¹⁷⁻¹⁹ Taha wa, ma tô sina waihu'u za'ra, te te ãma ãrosa'rata wasété za'ra na, Zezusi hã. Taha wa, te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'rãwim nherẽ, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré, dasisãnawã nherẽ, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi. Tane duré, Satanasihi nhib'a'uwẽ norĩ hã sisada 're simasa mono wamhã, e niha te za sina 're sapa'a za'ra. Waihu'u õ di, ta norĩ hãimanazé hã. Ma tô ãma ãnharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ã'anhamra mono na. Asiré norĩ hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra, ta norĩ hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. ãne, wasu'u za'ra wa'aba õ di. Taha wa, ma tô ãwasu'u za'ra wa'wa, ã'upa na, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé, te dama 're ã'anhamra mono na.

²⁰ Tô sena, wa 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para si, te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ãwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ai'ãma 're ãsib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono zéb da, te te ãma ãsãna'rata na hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²¹ Te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— ãté, aibã ãsiptede hã te za 're 'manhamra. Tawamhã si'wa'rutu ré, te za tinhorõwa te te dawi 're 'madã'ã pese. Taha wa, te za rowẽ na sa 're romnhimi'wara, ãsibro hã, da te upi ãna.

²² ãté aibã ãsiptete u te za oto wi, ãsipai u ãsiptete uptabi hã. Tãma siptete wa, te za 'marõwĩ. Te za tiwi waibu ãsi'wa'rudu hã, te te ã'umnhasizé hã. Uburé ãsibrob zama te za tiwi waibu. Tawamhã te za oto dama ãma aipé. — ãne te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã.

²³ Te duré tinha:

— Ni'wam norĩ hã ãwẽ'wa 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã te ãzada 're hãimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã te te 're ãpawaptob za'ra mono õ wamhã, ãtẽme te 're

Īda'ubumroi mono na hã ta norĩ hã ĩnhiti dazatõrĩ'wa na te za 're hãimana za'ra. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra, tiwẽ'õ'wa norĩ ma.

²⁴Te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã, ãne:

— Āté wa'uburé hã te za aibã hawi 'maiwatobro. Te za duré a'ubuni wi 're mo, âõ wa'wai baba. Te za dazô 're rĩtĩ. Dazô 're rĩtĩ baba mono wa, nimomo wa'utu õ wa, te za sima tinha: “Īnhorõwa 'rata u, wa za apã mo, ãma 're ĩnhorõwa u'ãsi mono da, ĩpẽ'ẽ 'remhã.” Āne te za sima tinha.

²⁵Tawamhã te za apã mo aibã u, ĩpẽ'ẽ 're, apã sébré da. Tawamhã ĩhawi watobro haré, te aré hãiba baba na 're hãimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ĩsimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wẽ u'ãsi, 're ĩromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wẽ di, aibã hã apã ãma 're ĩsõrõwa mono da hã.

²⁶Tawamhã te za rob u watobro, tisiré norĩ zô morĩ da, wa'uburé hã. Tawamhã te za ĩtẽme ãwisi za'ra, 7 na ĩhãiba hã ĩsipai u ĩwasété uptabi za'ra hã, si'u ãma 're sõrõwa za'ra mono da, aibã ãma. Tãma rowẽ prã ti aré, wa'uburé misi, ãma 're sõrõwa mono ré hã, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Ahã na oto ãma 're sõrõwa za'ra mono wa, tãma rowẽ'õ uptabi di oto. — Āne, Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra.

²⁷Taha wasu'u te te dama wasu'u pari, te pi'õ hã Zezusihi ma tinha, dawa'wa ĩsa hã:

— Asépata'wai ma, 're rowẽ mono di za, aiprédu'wai ma. A hã ĩsimiprédu wa, tãma 're rowẽ mono di za. — Āne te pi'õ hã Zezusihi ma tinha, mreme 'rãihã na.

²⁸Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Tane tô. Tãma 're rowẽ mono nherẽ, ĩsipai u ni'wam norĩ ma, 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Ni'wam norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. — Āne ma tô pi'õi ma waihu'u, Zezusi hã.

Zonahã wasu'u, apito Saromahã wasu'u me

Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Marcusi 8.11-13

²⁹⁻³⁰Tawamhã Zezusihi tẽme ma oto dasina tahã'ã ni. Taha wa, te dama tinha:

— E niha ã nimosi dapoto té mono hã ĩ'aihãimana wasété za'ra wa'wa. Ma tô ĩma ĩ'ru za'ra wa'wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te 'manharĩ da, asõ'a za'ra wa'aba, ĩwaihu'u pese na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩwẽsãmri na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, taré 'madã'ã za'ra wa'aba da, niha te 'manharĩ õ di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, tiwaihu'u pese na niha Zonahã ma, te te ĩ'manharĩ wẽ ne, te za niwapsi 'manha, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã. Duréihã, Zonahã ma, te te 'manharĩ wẽ wamhã, ĩsadawa para datẽme ĩmorĩ na, ma tô waihu'u za'ra, Niniwé ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã. Tane, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpoto ma, te za niha ĩma 'manharĩ wẽ, ĩsadawa para atẽme ĩmorĩ aba na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹Niwamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréihã danhib'apito sipi'õ hã Saba na romnhisi ãma te te 're ĩda'ab'madã'ã mono hã, te za duré asada tihãimana 'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréihã romhã uptabi nherẽ, ĩwi, apito Saromahã u, ĩsimiroti hã te te wapari da, ĩsimiroti hã dahãimanazém na rowaihu'u na hã wẽ uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire nherẽ, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, ĩnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te za tô ĩ'uwaiwaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, danhib'apito sipi'õ hã.

³²Niwamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréihã Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihãimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a. E marĩ wa. Duréihã Zona hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tô te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tô ta norĩ hã tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherẽ, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ĩzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina,

we atême ĩmorĩ aba na hã. Taha wa, te za tô ĩ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã. — ãne te dama tinha, Zezusi hã.

Rob'uiwêzé wasu'u
Mateusi 5.15; 6.22-23

³³ Taha wa, te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Rob'uiwêzé hã da te ro'o wamhã, e te za nima niwĩ dawi simi'uri ni. E piza'a na, te za upsibi ni. Mare di. ĩsima'warazém na si te za sô'awi da te 're sôré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwêzé hã.

³⁴ Tane duré dato hã, aiwa rob'uiwêzé me. Datômo wê wamhã, dama rob'madâ'â wê di. Datob'a wamhã, dama rob'madâ'â waihu'u ô di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã asimirosa'rata wê za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwê hã asimirosa'rata na 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhã, ĩwê hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

³⁵ Taha wa, 'rãwi te za asimirosa'rata na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo.

³⁶ Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Rob'uiwêzé hã te te aima 're rob'uiwê za'ra wa'aba mono wamhã, uburé aihâiba ma hã 're rowa'a za'ra wa'aba mono di za. Aiwi 're robra za'ra wa'aba mono ô di za. Tane, asimirosa'rata wê za'ra wa'aba wamhã, te za aiwasédé hã 're ĩwê'ô za'ra wa'aba mo, ĩwê si 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. — ãne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

³⁷ Tawamhã tame te te dama rowasu'u pari, ma tô aibã hã tãma tinha, ĩsôrôwa u morĩ da, ĩsiré sa da. Aibã hã, parisezu. Taha wa, ma tô Zezusi hã ãma saze. Tawamhã 'ri para u sébré wamhã, te nhamra, sa da.

³⁸ Tane nherê, sai ô ré, simisôĩ ô di Zezusi hã, dahi'rada hã 're ĩsimisô za'ra mono zéb zarina hã. Taha wa, te parisezu hã tãma tinha, tipê'ê na, simisôĩ ô wa.

³⁹ Tawamhã ma tô Wanhib'apito hã tãma tinha, Zezusi hã:

— Parisezu norĩ, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Hãsízé hã duré pratu hã ĩmana wawip si, da te 're upsô za'ra mono wamhã, ĩwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norĩ wa'wa hã 're anomro wê wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'aba mono da, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti ĩpire prã norĩ si 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherê, aipê'ê 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu ĩré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Danhibrob na si te duré 're ĩda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana nhipese zarina, te duré marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

⁴⁰ E niha waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. Uburé Dapoto'wa hã e wahâiba na si, ma tô te te 're wa'awaihu'u. Mare di. Wanhimirosa'rata na zama, ma tô te te 're wa'awaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁴¹ Taha wa, ma'ãpé ĩsibrob'ô norĩ ma, 're asôprub za'ra wa'aba mono. ãne dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata wê na, te za te te 're ai'awaihu'u 'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁴² — Parisezu norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô asimiroshuri wa'â hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩpo'o u'âsi za'ra wa'aba mo, wesuirã zapore wa'â hã, syry na tãma 're sômri za'ra wa'aba mono da. Uburé danhipi wazarizé wa'â hã tãma 're po'o nhimini za'ra wa'aba mono ô di. Ta hã, wê di. Tazahã, ĩsimarĩ'ô norĩ ma, 're asôprub za'ra wa'aba mono ô di. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono ô di. Ma tô tãma 're asôprub za'ra wa'aba mo. ĩbãre aré ĩsimarĩ'ô norĩ ma, 're asôprub za'ra wa'aba mono 'wa'âhã. Tazahã, ma tô 're ĩ'mararé za'ra wa'aba mo. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono ô di za.

⁴³ — Parisezu norĩ, ai'ãma ĩpê'êzé za'ra wa'aba di. Aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Dama ĩpire norĩ simasisizém na, 're asimro zei wa'aba mono di, rowahutuzéb ãma. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ĩ'ubumroi mono zéb ãma asisi pire na, da te 're asawi za'ra wa'aba mono wamhã, asina 're dawapari ze za'ra wa'aba mono di. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono ô di za.

44 — A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Taha wa, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Áté ni'wa hã adâ'â 'ru uwaibaba te za mo, sa'rese ãna, ti'ai haré newa. Taha wa, te za siwasété. Tane aiwê za'ra wa'aba newa, asirá za'ra wa'aba zarina 're danomro mono wamhã, te za 're dasiwasété za'ra. Taha wa, aiwê prã za'ra wa'aba wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne Zezusi te tãma nharĩ za'ra, parisezu norĩ ma.

45 Tawamhã aibã hã te Zezusihi ma tinha:

— Rowahutu'wa, parisezu norĩ, wê'õ za'ra wa, ma tô ta norĩ zu, wa norĩ zama ãwa'awê'õ. — ãne te Zezusihi ma tinha, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hã.

46 Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Rowahutu'wa norĩ, ai'ãma ãpê'êzé za'ra wa'aba di. A norĩ wa'aba ma zama, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Áté marĩ ãpire uptabi hã te za ni'wa hã dama sibu, te te sõihi waptob ãna. Tane a norĩ wa'wa hã. Dama asimiroti za'ra wa'aba zé hã ahã uptabi na ma tô dama 're ãpisutu za'ra wa'aba mo, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono ãna. Taha wa, te robzei'õ na oto 're danomro. Taha wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

47-49 — A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihirata aba norĩ hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simro, ãsadawa wasu'u na te te 're wê'õ za'ra mono wa. A norĩ wa'wa hã ãsadawa wasu'u na, 're wê za'ra wa'aba mono newa, ma tô êtê tãmo wawê hã 're ãsõré za'ra wa'aba mo, ab're 'wawi, dama ãpibu pese zéb da, ã'ru hã. Tazahã, aihirata aba ne, ma tô ãsadawa wasu'u hã 're ãwê'õ za'ra wa'aba mo. E marĩ, te bété wasu'u, ab're 'wawi êtê tãmo wawê, 're ãsõré za'ra wa'aba mono hã. Aihirata 'wa, ãsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ te te 're ãsimroi mono zé, ma tô 're ãsaze za'ra wa'aba mo. ãne te wasu'u, ab're 'wawi êtê tãmo wawê, 're ãsõré wa'aba mono hã. Aiwana wa'aba, ma tô romhã ré dapo're pu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Datême, wa za te 're da'azatõrĩ, da te dama 're ãzadawa wasu'u za'ra mono da. Tazahã, ãzadawa para õ nherê, te za da te 're simro, ni'wam norĩ hã. Rowasédé hã te za duré da te tãma 're 'manharĩ za'ra, ni'wam norĩ ma. ãne, tãma waihu'u pese sirõmo wa, ma tô romhã ré dapo're pu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

50-51 Ropoto na'rata hawi, ma tô ãma dasiwi sãna'rata ni, ãsadawa wasu'u 'rata 'wai pãrĩ na hã. ãmorĩ'rada hã ma tô Abé hã wĩrĩ 'rata ni. Abéhé za'u si, ma tô ãsadawa wasu'u'wa sidãpãsi, da te 're simro. Zacariaha zama, ma duré wĩrĩ ni, 'ri nho're ãma. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zém nho're ãma, ma wĩrĩ ni. ãbabarã na te 'ri hã za, 'ri ãwê hã. Õ niwĩmhã, tãma danhoprubzé nomrizé te za, wedeza ne hã. Tame sab ré, ma wĩrĩ ni, Zacaria hã. Taha wa, te za 'ruiwa'ãbã za'ra, uburé tizadawa wasu'u'wa norĩ hã, da te 're ãsimroi mono norĩ hã. Taha wa, ã nimosi dapoto té mono hã ã'ãhãimana za'ra wa'wa hã, te za aima rob'manharĩ za'ra wa'wa, ãsadawa wasu'u'wa norĩ, ãsimirowasu'u na 're wê'õ za'ra wa'aba mono 'ru te.

52 — Rowahutu'wa norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E marĩ wa. Wa za ãma romnhimiré'é, ãne: Áté, aibã hã te za 'manhamra, 'ridawa tétézéb ré. Ta hã 're zasi mono õ di, 'ri para u hã. Duré, 'ri para u 're danhisisi mono õ di, te te dawĩ 're azawi mono wa, 'ridawa tétézé hã. Tane, a norĩ wa'wa hã 're 'madâ'ã pese za'ra wa'aba mono õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Ma tô duré dawĩ 're ãsawi za'ra wa'aba mo, ãsimiroti mono bã, da te 're waihu'u za'ra mono tã da. — ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma.

53-54 Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, te rowahutu'wa norĩ hã tãma nharĩ za'ra, parisezu norĩ me. Te te sadawa 'ru za'ra wa, te duré sadanharĩ na sima tirê, timreme na te te ãma upa zõ, te te ãma upai wa, te te siwi wê'õ za'ra da. Tazahã, timreme na te te ãma upai õ di, Zezusi hã.

12

Dahâimanazé tô senai ô wasu'u
Mateusi 10.26-33; 12.31-32; 10.19-20

1-3 Tawamhã ma tô dasina tahâ'â ni. Da'ahâ uptabi di oto. Da'ahâ uptabi wa, ma tô 're dasipara wati'i za'ra. ãhã wa, te Zezusi hã a'â tâma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, ãne:

— Parisezu norĩ hâimanazé hã, tô senai ô di. Taha wa, te za tiwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, i'u'êtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti. Wa za ãma simiré'é, ãne: Áté te za marĩ hã da te dawĩ 're sahãri za'ra, da te 're waihu'u tã za'ra mono da, danhimirowasu'uzé hã, danhimi'manharĩzé hã. Tane nherê, te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Tane barana, aihãiba pisutu dama asimirowasu'uzé hã te za rowa'a ré dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Duré 'ri nhitob ré, aihãiba pisutu dama asimirowasu'uzé hã, te za sô'awi dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, te za 'rãwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, parisezu norĩ hâimanazéb zarina, 're aihãimana za'ra wa'aba mono tã da, tô senai ô wa, 're ãhãimana za'ra mono zé hã, ta norĩ hã.

4-5 — ãsiwadi norĩ, tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Da te 're ai'uprosi aba mono da nherê, asima 're dapipa za'ra wa'aba mono ô di za. Da te 're ai'uprosi aba mono pari, niha oto da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono ô di za oto. Aipãrĩ'wa norĩ hã ropipa u, te te 're asãmra waihu'u aba mono ô di za oto. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si, waihu'u pese di, ropipa u dawabzurizé hã. Taha wa, taha si te za tô 're ãpipa za'ra wa'aba mo.

6-7 — Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Sire wa'â hã wa'ãbã syryre nherê, ãma po're si'ãri waihu'u ô di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Tane duré, aséré za'rata aba zama, tâma waihu'u pese di. Sire hã tâma sawi pese za'ra nherê, sire zawi nhipai u, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. Taha wa, te za asina aihãtã'ã ãna 're anomro aba mo. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

8 Te duré tâma nharĩ za'ra:

— Ni'wam norĩ hã ãzazei'wa na danho'a dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã wa za duré ãzazei'wa na te 're awasu'u, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

9 Tanei ô di za, ni'wam norĩ hã ãzazei'ô'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã. ãne wamhã, ãzazei'ô'wa na wa za duré te 're awasu'u, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

10 — Áté ni'wam norĩ hã dasiré ãpoto ma, te za ãma nharĩ wasété za'ra. Tane nherê, tiwasété na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, siwasu'u za'ra wamhã, te te ãma 'madã'ã za'ra ô di za oto, ãwasédé hã. Tazahã, ni'wam norĩ hã, ãpê'ëzani hã te te 're wê'ô u'ãsi za'ra mono wamhã, te za te te ãma 're 'madã'ã u'ãsi za'ra ãwasédé hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

11 — Áté ãzazei'wai wa, te za taré da te 're aiwê'ô za'ra wa'wa. Taha wa, áté te za rowahutuzéb u, da te 're asimroi wa'wa, ãzazei'wa na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Áté roti'wa norĩ u, te za da te 're asimroi wa'wa, áté danhib'apito norĩ u. Tane nherê, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ô di za. Tãma asiwasu'u za'ra wa'aba zéb zô, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za.

12 Nimahã bãtã na, da te aiwaihu'u za'ra wa'aba wamhã, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Tipê'ëzani na aima waihu'u za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ô di za. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Aibã ãsimarĩ ahã wasu'u

13 Tawamhã aibã hã dawa'wa ãsa hã te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãdub'rada hã ma'ãpé ããma wada'uri, te te ãma po'o da, wamama hã wawi dã'ã ô ré, te te wama ãpisudu hã. — ãne te tâma tinha.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

– Mare di. E 'wa hã ma tô ïpisutu, te ai'ãma wada'uri da, te te aima po'o da hã. Ni'wa te te ïpisutu õ di. – ãne te aibã ma tinha.

¹⁵ Tawamhã te uburé dama tinha:

– Ma'ãpé, ïwapari pese za'ra wa'aba. 'Rãwi te za 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, asimarĩ ahã zõ, 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono tõ da. Danhimarĩ ahã uptabi nherẽ, robze u'ãsi, ãma 're danomro mono õ di za. Rowẽzéb õ di, ta hã. – ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

¹⁶⁻¹⁷ Te duré ãma romnhimiré'é, ãne:

– Aibã hã te 're hãimana, ïsimarĩ ahã hã. Buru nho ahã wamhã, 'rãwi te sima rosa'rata, ãne: “‘Ri hã 'ri 're sy'yre di, buru nho za'warizéb da hã. E marĩ wa za 'manha.

¹⁸ ãté ri wa za sãmra, te 'ri za'ëtẽ da, buru nho za'warizéb da hã. Tamomo, wa za ubumro buru nho hã, 'ri za'ëtẽ u. ïnhimarĩ zama, wa za sa'ra, buru nho zu hã.

¹⁹ Taha parip si, wa za ïsima tinha, ãne: ‘ãhãna ïma rowẽ di. Marĩ hã ahã na, te ïza daba'wara, ïwẽ hã. ïwi ïropsi'utõrĩ da hã, mare di. Wahub ahã na, te za ï'ãma tiwahu, ïsa hã ïma 're hãimana mono ré hã. Wa za oto 're ïwa'utu u'ãsi. ãté, te 're romhuri mono õ di za oto. ãté ãhãna si, wa za oto 're ïsa. Wa za te 're zãsi u'ãsi. Marĩ na, wa za 're ïto, ïtozém na.’ ” ãne te aibã hã sima rosa'rata.

²⁰ Taha wa, te 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã tãma tinha: “A hã ma tô ãma ï'upa za'ẽ, asimirosa'rata na. ã barana te za atã. Atã'ã wamhã, e 'wa te hã za oto asimarĩ hã, asima si 're ï'a'ubumroi pese mono hã.” ãne te aibã ma tinha.

²¹ – Tane, danhimarĩ hã dasima si, da te 're ubumroi pese za'ra mono wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono ãna, te za taré da te dasima 're ubumroi pese za'ra, danhimarĩ hã. – ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

Marĩ na 're dahãtã'ã za'ra mono ãna, 're ïdanomro mono zé wasu'u

Mateusi 6.25-34

²² Tawamhã Zezusi te tinha, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, ãne:

– Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Asazé wa'aba na asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, ai'uza õ na zama asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za.

²³ Wasazém nhipai u pire uptabi di, wahãimanazé hã. Duré, wa'uzazém nhipai u pire uptabi di, wahãiba hã.

²⁴ Õhõta, si norĩ hã. Ma'ãpé, 'madã'ã za'ra wa'aba. Si norĩ hã te te sima 're robzuri mono õ di. Te te duré sima 're rob'rãihãri za'ra mono õ di. Duré robza'warizéb õ di, ïsazéb za'warizéb da hã. Tane nherẽ, te ïsa hã te te tãma 're anhomri u'ãsi, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. E si norĩ si, te te 're azawĩ pese. Mare di. Si hã tãma sawĩ pese za'ra nherẽ, si zawi nhipai u, tãma asawĩ uptabi za'ra wa'aba di.

²⁵⁻²⁶ Duré 're atã'ã za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, e asibãtã na 're atã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. E asibãtã nhipai u, te za 're anomro siroptu wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibãtã nhipai u 're anomro siroptu wa'aba mono õ di za. E marĩ da, te za bété marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mo.

²⁷ Ma'ãpé, romnhirãrã 're ïhãimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'ã, rom na 're ïsimasa mono na hã. Ta norĩ hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono õ di, zazahã da hã. Tane nherẽ, dama 'madã'ã zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã. Apito Saroma hã uza wẽ uptabi na 're si'uza mono nherẽ, taha nhipai u, dama 'madã'ã zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã.

²⁸ Romnhirãrã hã hãwi 're simnhatã mono ré, te za du hã ïré da te 're wazãri za'ra, unhama da, da te 're ub'rã za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hã mono dai õ nherẽ, ma tô wẽ uptabi na te te 're ab'manharĩ, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. E tawamhã, ai'uzazé hã te te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono õ di za bété. Te za tô te te aima 're anhomri 'wa.

E niha Aimama 'wa hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono õ di bété, taha si ai'uzazé hã za te te aima 're ï'anhomri aba mono na hã.

²⁹⁻³¹ Taha wa, marĩ na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Asazéb zô si, duré â zô si, 're asôpré wa'aba mono õ di za. Taha zô si, te za ïsazei'õ'wa norĩ hã 're sôpré. Aimama 'wa hã ma tô aiwaihu'u za'ra wa'wa, marĩ hã aiwi sô 're ïrowaptâ'â za'ra wa'aba mono na. Aimama 'wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi. Taha wa, õhõ si, te za 're ïpisutu za'ra wa'aba mo, õhõ âma si 're anomro aba mono da. Tawamhã marĩ hã aiwi sô 're ïrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hã. — Æne, ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

³² Te duré tâma nharĩ za'ra:

— Æsiré norĩ, ai'umrore wa'aba nherẽ, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Aimama 'wa hã Danhib'apito uptabi hã, te za aima pisutu za'ra wa'wa, ïsiré dama 're roti za'ra wa'aba mono da. Æne ma tô sima aiwẽ za'ra wa'wa.

³³⁻³⁴ Taha wa, te za uburé asimarĩ hã dama ïwede za'ra wa'wa, ïwa'âbâ zô, ïsimarĩ'õ norĩ ma, sômri aba mono da. Tawamhã asimarĩ hã ïsi'utõrĩ'õ hã te za hâiwa âma asô 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa, wẽ u'âsi na. Tame, ïsipsaihuri norĩ hã sô 're sisisi waihu'u mono õ di za. Tame duré, da'uza hâzapu'u'wa hã 're hâimana za'ra mono õ di. Ti'ai âma asimarĩ ahâ zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za aipẽ'ẽ 're, asima 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa âma ïwẽ hã ïsi'utõrĩ'õ upana. Duré hâiwa âma ïwẽ uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za asima 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwẽ hã te te asô 're ï'apisutu aba mono zô si. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Romhuri'wa norĩ, hâimana nhimiza'rese sina, 're ïhâimana za'ra mono wasu'u

³⁵⁻³⁶ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Romhuri'wa norĩ hã hâimana nhimiza'rese sina, te za tinhib'apito zô 're simipari za'ra. Tane, te za aihâimana nhimiza'rese sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Æté dasina damrozéb u, te za ïsib'apito hã tiwi timorĩ za'ra, dame sa da. Tawamhã apâ wisi õ ré, te za si'uza za'ra, tâma ïromhuri'wa norĩ hã, te te tâma romhuri za'ra da. Te za sô ro'o za'ra rob'uiwẽzé hã, rowa'a na sébré da, ïsib'apito za'ra hã. Tawamhã 'ri tẽme wisi wi, te za ïsib'apito za'ra hã 'ridawa ta'a, te te tâma 'ridawa za'ra da. Taha wa, te za awa'awi tâma 'ridawa za'ra.

³⁷⁻³⁸ Tâma ïromhuri'wa norĩ hã sôtõ âna, sô simipari za'ra wamhã, tâma rowẽ za'ra di za. Tawamhã æté mara wa'wa, te za apâ wi, ïsib'apito za'ra hã. Æté si'a hârâ wi, te za apâ wi. Hâimana nhimiza'rese sina, sô 're simipari za'ra mono ré, apâ wisi wamhã, tâma rowẽ za'ra di za, tâma ïromhuri'wa norĩ ma hã. Tawamhã apito nherẽ, sai õ ré, te za a'â ti'uza na âma saprĩ, ïsa te te tâma sômri mono da, tâma ïromhuri'wa norĩ ma. Te za duré tâma nharĩ za'ra, tisai ma, si'ubumro da. Taha pari, te za duré tâma sômri za'ra, ïsa hã.

³⁹ Wa za duré âma simiré'é, âma rosa'rata za'ra wa'aba da. Dahâimana nhimiza'rese âna, 're dahâimana za'ra mono ré, te za ïsipsaihuri norĩ hã danhibrob zô 're sisisi, 'ri para u hã. Bâdâ hã we ïsébrézé hã 'ri tede'wa te te waihu'u wamhã, te za tiwi 'madâ'â pese, sébré tõ da, 'ri para u.

⁴⁰ Tane te za a norĩ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese ïzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa hã ti'ai âma dasiré ïpodo hã, wa za wei mo apâ, ïzô asimipari za'ra wa'aba õ zém na, nimahã bâtâ na. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese ïzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. — Æne te Zezusi hã tâma roti za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

Romhuri'wa ï'umnhasi wasu'u, romhuri'wa ï'umnhasi'õ wasu'u me

Mateusi 24.45-51

⁴¹ Tawamhã Pedru te 'mahâ:

— Apito, e 'wai udâna, te ãne âma ïsimiré. E uburé da'udâna zama, te ãma ïsimiré. — Æne te sadanha.

⁴² Taha wa, te Wanhib'apito hã asa âma romnhimiré'é, Zezusi hã ãne:

— Dama romhuri'wa i'umnha hã duré ïsimiroti wẽ hã, e niha 're ïhâimana mono zé hã. ãne hã 're hâimana mono wamhã, te za ïsib'apito hã nimomo tiwi morĩ õ ré, tãma pisutu, uburé tãma ïromhuri'wa norĩ hã ïsa'u nherẽ, te te sô 'madâ'â za'ra da. Te za duré tãma pisutu, bôtã pisutuzém na ïsazéb da hã, te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ïromhuri'wa norĩ ma.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã apâ we ïmorĩzéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowẽ di za, romhuri'wai ma hã. Taha ma, tãma rowẽ uptabi di za tô. E marĩ wa. ïsib'apito hã apâ wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé ïsimarĩ hã te te tãma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tãma umnhasi uptabi wa.

⁴⁵ Tazahã, tinhib'apito za're'ra, dama 're hâimana wẽ mono õ wamhã, tãma 're rowẽ mono õ di za. Áté apito za're'ra, te za 'rãwi sima tinha, ãne: “Ïnhib'apito hã simahudu õ di.” Áté, ãne te za sima tinha. Taha wa, sô rowaptâ'â wẽ te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahã za'ra áté, aibã norĩ hã pi'õ norĩ zama. Áté, te za taré tisa zô si 're hâimana. Áté te za ázé hã te te 're hãsi. Õne u'âsi, te te 're hãsi mono wa, te za 'rãi wasété na 're hâimana.

⁴⁶ Tawamhã rosa'rese ãna hâimana ré, te za ïsib'apito hã ïtẽme wi apâ, sô ïsimipari õ zém na nimahã bôtã na, siwa'ru. Taha wa, te za sa'ëtẽ azã, tãma ïromhuri'wa hã. Sib'ézẽ 'wa pa na, te za te wa'õtõ. Taha wa, te za dapo're'õ norĩ zu robzei'õ te te sina 're sô'õtõ, tãma ïromhuri'wa hã.

⁴⁷ — Áté, ni'wa hã te za waihu'u pese, tinhib'apito nhimiroti hã, tãma ïromhuri'wa hã. Tane nherẽ, wa'a te, ïsimiroti hã te te 're uwaimrami mono õ di za. Taha wa, te za sa'ëtẽ azãri ni, powawẽ hãiwaré na, apito zadawa para.

⁴⁸ Áté, ni'wai ma, waihu'u pese õ di za, ïsib'apito nhimiroti hã. Tawamhã marĩ te za upa. Taha wa, te za syry na si azãri ni, tãma waihu'u pese õ wa, ïsib'apito nhimiroti hã. Áté te za ni'wai ma waihu'u pese, tinhimiroti hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Te te tãma waihu'u pese wamhã, te za sô 're simipari, danhipai u te te tãma ãma 're uwaimrami mono da, ïsimiroti hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Ti'ai u, wa wei mo, ti'a na te sazu da, zata da. Zata sirõmo 'wa'ãhã, aré ïma wẽ di.

⁵⁰ Wa za a'ã robzépata za'ëtẽ. Te robzépata õ ré hã, rosa'rata ahã di za.

⁵¹ E datẽme we ïmorĩ wa, te za ti'ab ré rowẽ na si dasiré 're dahâimana za'ra, simisutu. Mare di. ãne hã ï'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Rosa'rata na te za ï'ãma dasima aipo'o za'ra ni.

⁵² Áté, 5 na ïhãiba hã te 'ri ãma siré 're si'ubumro. Ta norĩ hã te za rosa'rata na ï'ãma sima aipo'o za'ra. Áté, si'ubdatõ te za ïwẽ'wa, 're hâimana za'ra. Áté maparane te za ïwẽ'õ'wa, 're hâimana zahuré. Áté, maparane te za ïwẽ'wa hã 're hâimana zahuré. Áté duré si'ubdatõ te za ïwẽ'õ'wa hã 're hâimana za'ra.

⁵³ Áté, damama hã te za ti'ra norĩ hã wẽ'õ za'ra, ïzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ï'ra si'aibã hã. Áté, da'ra norĩ hã te za timama hã siwi wẽ'õ za'ra, ïzazei'wa, 're hâimana mono wa, ïmama hã. Áté, dana hã te za ti'ra norĩ hã wẽ'õ za'ra, ïzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, ï'ra sipi'õ hã. Áté, pi'õ norĩ hã te za tina hã siwi wẽ'õ, ïzazei'wa, 're hâimana mono wa, ïna hã. Áté, damaprewa hã te za tisani'aba norĩ hã wẽ'õ za'ra, ïzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ïsani'aba norĩ hã. Áté, pi'õ norĩ hã te za timaprebaba norĩ hã wẽ'õ za'ra, ïzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, ïmaprebaba norĩ hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

⁵⁴ Uburé te oto dama tinha:

— Áté, te za hãwa nhirõno ï'madâ'â za'ra wa'wa, bôtã pusizém niwĩ. Taha wa, te za asima ïrowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Tã, te za we tita'a.” Áté, ãne te za asima ïrowasu'u za'ra wa'wa, awa'awi. Tawamhã tã hã te za we tita'a tô.

⁵⁵ Āté, rowa'u hã te za wei watobro, hãwa'a're nhimi'e hawi. Taha wa, te za ãne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, “Te za oto tirowa'ro.” Āne te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã te za tō tirowa'ro.

⁵⁶ Marĩ hã ti'ai ãma hã, duré hãwa na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã. E niha bété tane aiwa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, marĩ te te ĩwasu'u hã, te dama 're ĩ'ab'manharĩ wê mono zé hã, ãma 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono nherê. — Āne ma tō dama tinha, Zezusi hã.

⁵⁷⁻⁵⁸ Uburé ma, te duré dama tinha:

— E marĩ wa, asina 're roti wê za'ra wa'aba mono õ di, ĩwê hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. Wa za ãma simiré'é, ãne: Āté, ni'wa hã te za asaprõ, dama 're ĩrowairébé mono 'wa, 're ĩsãmra mono zéb u. Marĩ 'manharĩ wa, te za asaprõ, te te tãma aiwasu'u da. Taha wa, te za bådâdi na ane wa'aba ré, tãma asiwasu'u aiwasété na, rowairébé'wai u te te asaprõni tō da, damrami'wai ma, te te ai'ru tō da, dazazéb 're, te te asêrê tō da.

⁵⁹ Te te asêrê wamhã, asiwa'âbâ 'rãsutu pese õ nherê, ta hawi aiwatobro waihu'u õ di za. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, asina 're roti wê za'ra wa'aba mono da, ĩwê hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. — Āne, ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

13

Dawasété wi 're ĩdasipizari za'ra mono zé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te te dama rowasu'u ré, ma tō ni'wam norĩ hã ĩtême aihutu. Taha wa, te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— A'uwê norĩ hã ma tō simro ni, Darireza tede'wa norĩ hã. Piratuhu nhimiwada'uri zarina, ma tō simro ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, tinhimizama te te simroi ré, ma tō uprosi ni. — Āne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

² Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— E Darireza norĩ hã ma tō danhipai u tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. E taha wa, ma tō tidâ'â za'ra. E ãne, ma tō ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa.

³ Mare di. Taha wab õ di. Ta norĩ hã danhipai u, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherê, ma tō tidâ'â za'ra. Tane, te za tō a norĩ wa'wa hã ĩsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã.

⁴ A'uwê norĩ hã, Siro'é na 'ri sipo'o ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ nhisiwi, ma tō 'ri 'rãihã hã waptãrã, da'madâ'âzé hã. Taha wa, ma da'ahã na ai'utõrĩ ni. 18 na ma 'ri hã da'uprosi. Ta norĩ hã bété, e ma tō danhipai u tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, Zeruzarê ãma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ upana. E taha wa, ma tō tidâ'â za'ra.

⁵ Mare di. Taha wab õ di. Ta norĩ hã danhipai u, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherê, ma tō tidâ'â za'ra. Tane, te za tō a norĩ wa'wa hã ĩsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Pidera wede ĩ'rã'õ wasu'u

⁶ Tawamhã te tãma ãma romnhimiré'é za'ra ãne, Zezusi hã:

— Aibã hã te 're 'maihâimana, buru tede'wa hã. ĩburu ãma hã, rob'ru hã te 're hâimana za'ra, uwa 'ru hã. Pidera wede hã te duré tame 're sa. Tawamhã bātã na te mo, pidera 'rã zô. Tane nherê, ĩ'rã hã te te 'masãmri õ di. 'Rãĩ ãna te za.

⁷ Taha wa, te buru 'madâ'â'wai ma tinha, ãne: “Si'ubdatõ, ma tō ĩ'ãma tiwahu oto, taré nasi we sô ĩneb ré hã, pidera 'rã zô. Wa tō 'madâ'â wa'a. Te za ĩsizã. E marĩ da, te za taré 're sab u'âsi, 're 'rãĩ mono ãna.” Āne te romhuri'wai ma tinha.

⁸ Tawamhã romhuri'wa hã te asa tãma tinha: “Apito, misi ãma wahu a'â. Wa hã wa za ab're, powawê nhana na te uirĩ da, wê na sab da.

⁹ Wahub amo na 'rãĩ wamhã, wê di za. 'Rãĩ õ wapsi, te za ĩma ĩ'ru, te sizãri da.” Āne, romhuri'wa te tinha, buru tede'wai ma. — Āne ma tō tãma ãma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã.

ZeZusi hã, romhuri zahârizém na pi'õ ãsihâpâre te te ãpesezé wasu'u

¹⁰ Tawamhã romhuri zahârizém na ma tô dama rowasu'u ZeZusi hã, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma.

¹¹ Tame te pi'õ hã ãhâzé ré hã dame nhamra. Hâzé ré ma tô ãma tiwahub ahã, 18 na, wa'uburé te te 're upi u'ãsi mono wa. Sihâpâ u'ãsi, te 're mo, wãï wahutu ãna.

¹² Tawamhã ZeZusi te te sabui wamhã, te 'mahã:

— Pi'õ, aihâzé hã te za oto aima apa.

¹³ Taha pari, ma tô tinhib'rada hã ãma tihi. Tawamhã ma tô awa'awi wãï wahudu. Wãï wahutu wamhã, te ãma tiwata, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, te te pese wẽ te.

¹⁴ Tane nherẽ, rowahutuzé 'madã'ã'wa hã ma tô sada tizahi, ZeZusihi zada, sabadu na te te pese wa. Taha wa, te uburé dama tinha:

— Bãdã hã, 6 na ãhãiba hã, wa te 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã. Taha bãtã na si, te za we 're anomro aba mo, da te 're aipese za'ra wa'aba mono da. Sabadu na hã mare di za, romhuri zahârizém na hã. — ãne ma tô dama waihu'u, rowahutuzé 'madã'ã'wa hã.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Wanhib'apito te tãma tinha:

— Oro sabadu na te dapese wa, ãma nharĩ za, te za powawẽ hã awaru po'repore zama, 're ãwasihu za'ra wa'aba mo, ãi ba, 're simroi wa'aba mono da, te te 're ãhuri mono da. ãhãta pi'õ hã, Abra'ãhã nhihudu hã. Satanasi hã te te 're pi'õ mono ré hã, ma tô 18 na ãma tiwahu. Sabadu na nherẽ, wa tô pese, hãzé ãna oto 're hãimana mono da. E niha bã bété, aima wẽ za'ra wa'aba õ di, sabadu na te ãpesezé hã rowẽ na pi'õ hã oto 're ãmorĩ da hã. — ãne ma tô ZeZusi hã tãma waihu'u, dawasété na dasisãmri ma ropibuma.

¹⁷ Tawamhã, ZeZusihi mreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãwẽ'õ'wa norĩ hã aséb za'ra, ZeZusihi mreme ma. ãwẽ'wa norĩ ma, rowẽ za'ra di. Marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono wa, te 're to za'ra, tipẽ'ẽ na.

Motada nhamare wasu'u, ã'u'ëtẽ wasu'u me

Mateusi 13.31-33; Marcusi 4.30-32

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhã ZeZusi hã te dama tinha, ãne:

— E niha, wa za ãma simiré'é, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na hã. Motada nhamare na, wa za ãma simiré'é. Motada nhamare hã aibã hã ma tô a're. Tawamhã ma tô tiwa'ru. Wa'rui wamhã, papo za'ëtẽ di oto. Tawamhã si hã te ãsu 'rowi, te te sima 're sasi za'ra. ãne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã. — ãne ma tô ãma simiré'é, ZeZusi hã.

²⁰ Te duré dama tinha:

— E marĩ na, wa za duré ãma simiré'é, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na hã.

²¹ ã'u'ëtẽ wapuzém na, wa za ãma simiré'é. Pi'õ hã te za ã'u'ëtẽ wapuzé hã syry na sa'wa, tridu 'rã zu pese wazari. Tridu zup si, sa'ëtẽ uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ã'u'ẽne hã. Sa'ëtẽ uptabi di za oto. ãne duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã. — ãne ma tô ãma simiré'é, ZeZusi hã.

'Ridawa, 're sy'yre wasu'u

Mateusi 7.13-14, 21-23

²² Tawamhã ZeZusi norĩ hã te oto ai'aba're, Zeruzarẽ u. 'Ri nho'õmo mono bã, te te dama 're rowasu'u u'ãsi ZeZusi hã, 'ri wa'õtõ u zama.

²³ Tawamhã te ni'wa hã sadanha:

— Apito, e da'umro na si, te za danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. — ãne te sadanha.

Taha wa, ma tô ZeZusi hã asa uburé dama tinha:

²⁴ — Tô sena, te za niwapsi da'ahã na da te dasima 're wẽ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono u 're danhisisi mono da. Tazahã, ãtẽme 're danhisisi mono õ di za. Taha wa, 'ri para u 'ridawa 're sy'yre na 're danhisisi mono da, sada 're ãdanhiptete za'ra mono ne, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono u 're asisisi aba mono da.

²⁵ Nimahã na te za 'ri tede'wa hã wahudu, te te siré 'rinhitop tete da. Tawamhã te za ì'ridawa ta'a za'ra wa'wa, rowi 're ai'ubumroi wa'aba mono hã. 'Ri tede'wa hã te za ì'mahârâ za'ra wa'wa, âne: “Apito, ma'âpé we wazô 'ridawa za'ra na, âma atême wanhisisi da.” Âne te za 're ì'mahârâ za'ra wa'aba mo. Tazahã, te za asa aima nharĩ za'ra wa'wa, âne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ô di. E ma hawimhã, a norĩ wa'wa hã.”

²⁶ Tawamhã âne te za asa tâma asiwasu'u za'ra wa'wa: “Wa norĩ hã, wa tô asiré wasaihuri ni. Asiré, wa tô duré âhuri ni. Warob âma hã ma tô duré dama 're ìrowahutu mo, waza'ru âma hã.” Âne te za 'ri tede'wai ma asiwasu'u za'ra wa'wa.

²⁷ Taha wa, te za asa duré aima nharĩ za'ra wa'wa, âne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ô di, ìzazei'wa na hã. Aiwasédé hã ma tô 're ì'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rúi wa'aba, ìnhiti.” Âne te za aima rob'ru za'ra wa'wa.

²⁸ Tawamhã rowê uptabi âma, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're ìsi'ubumroi mono hã te za ì'madâ'â za'ra wa'wa, Âbra'ã norĩ hã, duré Izati, duré Zaco, duré uburé ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tazahã, a norĩ wa'wa hã te za rowi 're ai'ubumroi u'âsi aba mo. Taha wa, te za asina 're ai'ry'ry aba mo. Te za duré 're ai'wasitete za'ra wa'aba mo, 're robzépata za'êtê za'ra wa'aba mono wa.

²⁹ Daro mono bâ, te za ìtême 're dasihutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're dasaihuri mono da, Danhib'apito uptabi na 're ìhâimana mono zéb u. Bâtâ pusizém hawi, te za ìtême 're dasihutu, bâtâ zasizém hawib zama, duré hâiwa'a're nhimire hawib zama, duré hâiwa'a're nhimi'e hawib zama.

³⁰ Tawapsi, te za dama ìwapu ma nharĩ za'ra, dama pire na 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, dama ìpire ma, te za nharĩ za'ra, dama wapu na 're hâimana za'ra mono da oto. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirômo za'ra.

*Zeruzarê âma Zezusi hã ìpê'êzé wasu'u
Mateusi 23.37-39*

³¹ Tawamhã Zezusi hã te te apo're pu'u parip si, awa'awi ma tô ìtême 'maihihutu, parisezu norĩ hã. Taha wa, ma tô Zezusihi ma rob'ru za'ra, âne:

— Mo oto ã hawi aimorĩ. E marĩ wa. Apito Erodi hã ma tô sima aiwê, da te dasiwi aiwĩrĩ da. — Âne te tâma rob'ru za'ra.

³² Tawamhã Zezusi hã apâ te tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ìtême ai'aba'rúi wa'aba apâ, tâma ìzadawa wasu'u za'ra wa'aba da, wapsã wawê ne 're ìmorĩ ma. Wa'uburé hã wa tô te dama 're anhamra. Wa duré te 're da'apese, ã bâtâ na duré awêm na. Awê amo na, wa za ìnhimiromhuri hã uprosi. Âne te za tâma ìzadawa wasu'u za'ra wa'wa, Erodihi ma.

³³ — Zeruzarê âma, ma tô da te 're simro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã. Ône u'âsi. Taha wa, wa za âma mo, âhâna, awêb zama, awê amo na zama, tame, da te dasiwi ìwĩrĩ da, ìsadawa wasu'u'wa hã. — Âne ma tô Zezusi tâma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

³⁴ Tawamhã ma tô sisôwa tinha, Zezusi hã:

— Zeruzarê âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ âma, ai'âma ìpê'êzé za'ra wa'aba di. Aihirata norĩ wa'wa hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'âsi, êtê na. Datême te te 're ìsatôrĩ za'ra mono norĩ zama, ma tô duré te te 're simroi u'âsi, êtê na. Si'a hã ti'ra zawi te, 're ìpapo za'ra mono ne, wa aré te ìsima 're aiwê u'âsi za'ra wa'wa, ìsitême te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherê, asima 're ìwê za'ra wa'aba mono ô di asa.

³⁵ Taha wa, tinhorôwa hã te za oto tirê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, âma 're ì'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Duré a norĩ wa'wa hã, ìhâiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba ô di za a'â. Niwapsi duré ìhâiba 'madâ'â za'ra wa'aba wa, te za âne asima ìwasu'u za'ra wa'wa: “Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para we ìmorĩ ma, 're rowê za'êtê mono di za.” Âne te za asima ìwasu'u za'ra wa'wa, ìhâiba 'madâ'â na duré sahu za'ra wa'aba wa. Âne na aipê'ê

're asina ãwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ãhãiba 'madã'ã na duré ãsahu za'ra wa'wa. — ãne ma tô sisõwa tinha, Zezusi hã.

14

Zezusi hã romhuri zahãrizém na, aibã te te ãpesezé wasu'u

¹ Zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na ma tô Zezusi hã ãzé, aibã nhorõwa u, ãsiré sa da. Aibã hã, parisezu. ãsiré parisezu norĩ ma, pire di, aibã hã. Tame 'ri para, ãsi'ubumro norĩ hã ma tô Zezusi hã 'madã'ã za'ra.

² Tame sãmra ré, ma aibã ãhãzé ré hã ãtẽme wi, Zezusihi u. Hãzé wa, te dupto zahuré di. Duré, paihi dupto zahuré di.

³ Taha wa, ma tô Zezusi hã rowahutu'wa norĩ hã azadanha, parisezu norĩ me:

— E romhuri zahãrizém na, wa za wa te 're dapese za'ra, sabadu na hã. E ma tô wawi sawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, sabadu na, wa te 're dapese tõ za'ra mono da. E niha ãsimiroti na rob'ui'ééré hã. — ãne te Zezusi hã azadanha, rowahutu'wa norĩ hã.

⁴ Tane nherẽ, asa te te ãma sada'ãbã za'ra õ di. Tawamhã Zezusi hã ma tô aibã hã pa'ã. Ma tô pese. Taha pari, ma tô tãma rob'ru, morĩ da oto, 'ri tẽme.

⁵ Tawamhã aibã za'u si, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ãté ai'ra hã te za aiwi ti'maiwaptã'ã 'wa, ã zõ ab're u, ãté powawẽ hã. Tawamhã e ã zõ ab're hawimhã asiwi wazere aba õ di za, romhuri zahãrizém na nherẽ. — ãne ma tô Zezusi hã asa ãma azadanha.

⁶ Tazahã asa te te ãma sada'ãbã waihu'u za'ra õ di.

Dama dawapu wasu'u, dama dapire wasu'u me

⁷ Tawamhã wedeza na dasi'ubumroi wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã dama ãpire norĩ te na ai'ubumro, dame sõ ãdahãrã za'ra norĩ hã. ãne ma tô ãma da'madã, Zezusi hã. Taha wa, ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

⁸ — Ni'wa hã asõ hãrã wamhã, dasina damro u dame asa da, aimorĩ wamhã, dama ãpire norĩ te na, asãmra õ di za. E marĩ wa. ãté, aima ãpire hã te dame tihãiba, dame sõ ãdahãrã hã.

⁹ Tawamhã te za aima tinha, 'ri tede'wa hã, õ niwĩ asãmra da, asãmrazém na sãmra da, aima ãpire hã. Taha wa, te te aima ãnharĩ ma, asiséb di za. Da'rãsutu u, te za oto asã.

¹⁰ Taha wa, ãne tõ da, dame asa da, asõ dahãrã wamhã, da'rãsutu u, te za a'ã asã. E marĩ da. 'Ri tede'wa hã si'uihã na si te te aima pisutu da, dama ãpire norĩ 'rata asãmra da, asa da. Danho'a te te aima pisutu wamhã, aima rowẽ uptabi di za.

¹¹ Tane, ni'wa hã pire wẽ te, 'rãwi sina 're wata mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te za tãma pisutu, wapu na 're hãimana mono da oto. Duré ni'wa hã, tipire na 'rãwi 're si'madã'ã mono õ wamhã, te za tãma pisutu, dama pire na 're hãimana mono da oto. — ãne ma tô tãma waihu'u, Zezusi hã.

¹² Tawamhã dame sa da, sõ ãhãrã ma, te tinha, Zezusi hã:

— Dasaihurizé, dama 're 'manharĩ mono wamhã, ãté sõ aihãrã za'ra õ di za, asiwadi norĩ zõ hã duré asisãnwã norĩ zõ hã, duré aimama norĩ zõ hã duré ãsibrob ahã norĩ zõ hã, aiwaptoma 're ãsi'ubumroi mono norĩ zõ hã. Ta norĩ zõ aihãrã wamhã, asiré saihuri da, te za asa asõ tihãrã za'ra, te te asa aima ãma wa'rãmi za'ra da.

¹³ Taha wa, dasaihurizé hã dama 'manharĩ wamhã, te za ãsibrob'õ norĩ zõ aihãrã za'ra, duré ãmorĩ'õ norĩ zõ, duré ãrãtẽire norĩ zõ, duré ãtob'a norĩ zõ.

¹⁴ ãne wamhã, aima 're rowẽ mono di za. E marĩ wa. Ta norĩ hã simarĩ õ di, marĩ na te te aima ãma ãwa'rãmi za'ra zéb da hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, te za asõprubzé wa'rãmi aima tisõ. 'Re ãnomro wẽ mono norĩ te te ahãiwa'utu wapsi, te za aima ãma uwaimra. — ãne ma tô 'ri tede'wai ma waihu'u, Zezusi hã.

15 Tame ma tô aibâ hã dame nhamra, 'ri para, sa da. Tawamhã Zezusi te te dama ïwaihu'uzé hã ma tô dame wapa. Taha wa, te Zezusihi ma tinha:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi na 're ïhâimana mono zéb âma, ï'rata 're ïsaihuri mono norĩ ma, 're rowē uptabi za'ra mono di za. — ãne te Zezusihi ma tinha.

16 Tawamhã Zezusi hã te asa aibâ wasu'u hã tãma wasu'u, ãne:

— Aibâ hã dasa hã sa'ëtê na te te dama 'manharĩ da, ma tô sina roti. Tawamhã te te dama 'manharĩ õ ré, ma tô da'apo're pu'u siro, da'ahâ na ïtême dasihutu da, ïsiré dasaihuri da.

17 Sipĩ pari wamhã, tãma ïromhuri'wai ma, te tinha, ãne: “Mo oto aimorĩ dazô, we dasi'aba'ré da. Dasa hã te oto dazô aimasa.” ãne te tãma tinha. Taha wa, romhuri'wa hã ma tô datême mo, dazô hârâ da.

18 — Tane nherê, te nasi aibâ norĩ hã siparabâsi niha tãma nharĩ za'ra, romhuri'wai ma, te te sima wê za'ra õ wa. Sô ïhârâ 'rada hã te tãma tinha, ãne: “ãma ïmorĩ neza. Tane nherê, ti'a hã wa 'mai'uipra. Tamomop si wa za mo, te sabu da. ãne asib'apito ma, ïzadawa wasu'u na za.” ãne te tãma ïromhuri'wai ma tinha.

19 — Tawamhã ïhâiba amo hã te duré tãma tinha: “ãma ïmorĩ neza. Tane nherê, powawê hã wa 'mai'uipra, 10 na ïhâiba za'ra hã. Tamomop si wa za mo, te sabu za'ra da, te te romhuri wê za'ra zô. ãne, asib'apito ma, ïzadawa wasu'u na za.” ãne te romhuri'wai ma tinha.

20 — ïhâiba amo hã te duré tãma siwasu'u: “Nimosi, wa ïmro. Taha wa, dame ïsa da, ãma ïmorĩ waihu'u õ di.” ãne te romhuri'wai ma tinha.

21 — Taha wa, te apâ mo romhuri'wa hã, tinhib'apito ma, te te sadawa wasu'u za'ra da. Te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese, ïsib'apito hã. Taha wa, te ãne tãma tinha: “Ai'aba'ré na dazô 're aimorĩ, 'ri nhi'riti na we danhimroi mono da, ïsibrob'õ norĩ hã, duré ïmorĩ wê'õ norĩ hã, duré ïtob'a norĩ hã, duré ï'râtêire norĩ hã.” ãne te tãma rob'ru. Taha wa, te ta norĩ zô si mo, we te te simroi mono da.

22 — We te te danhimroi mono pari, te tinha, tinhib'apito ma: “Apito, wa tô aimreme hã ãma uwaimra, aima. Zahadu da'masisi õ di.” ãne te tãma tinha.

23 — Taha wa, te ïsib'apito hã duré asa tãma tinha: “Tane wamhã, dazô airĩti mono pé, bâdâdi na. Da'manhopêtê wamhã, ta norĩ hã te za we ïsimroi mo, ïnhorõwa hã da te dasiwi 'masisi da.

24 Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Sô ïhârâ 'rata norĩ hã, ïsa na saihuri õ di za.” ãne te ïsib'apito hã tãma tinha. — ãne te aibâ ma rowasu'u, Zezusi hã.

Zezusihi zazei'wa, 're ïnomro mono zé wasu'u

Mateusi 10.37-39

25 Tawamhã Zezusi norĩ hã si'aba'réi ré, te da'ahâ na ïsarina ai'aba'ré ni. Tawamhã ma tô Zezusi hã datême aipi'ra. ãne te dama tinha:

26 — Áté, ni'wam norĩ hã te za we ïtême ai'aba'ré, ïzazei'wa, 're nomro mono da. Tawamhã te za te te 're ïzawi pese za'ra, timama zawi nhipai u, duré tina zawi nhipai u, duré timro zawi nhipai u, duré ti'ra norĩ zawi nhipai u, duré tisisânawã norĩ zawi nhipai u, duré tihâimanazém nhipai u.

27 Tiza'ozéb ré, ïzarina 're ïnomro mono ne, da te 're uprosi za'ra mono da nherê, te za ïsiré 're nomro. ãnei õ wamhã, ïzazei'wa na te 're waihu'u za'ra mono õ di za. — ãne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

28 Te duré dama tinha:

— 'Ri'wa na, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté, a norĩ wa'wa hã te za asima ï'mairosa'rata 'wa, asima 'mai'ri wa'aba da, rob'madá'ázéb da. Taha wa, te za a'â ï'mairosa'rata 'wa, 'ri wa'âbâzéb da, rob'uiprazé hã, ïwab zô.

29-30 ãnei õ wamhã, átê õne haré te za ïsâna'rata si ï'manharĩ 'wa. 'Ri 'râihã hã 'mai'uprosi aba õ di za. Da te sabu za'ra wamhã, te za ai'ãma 're dawa'ê za'ra wa'wa: “Oro te te 'ri 'ru

za, te õne haré za.” Æne te za ai'ãma 're dawa'ẽ za'ra wa'wa. Æne, 'ri'wa na te aima ãma ïsimiré'é za'ra wa'aba zé hã.

³¹⁻³³ — Duré apito na, wa za aima ãma simiré'é za'ra wa'wa. Æté danhib'apito te za dama 're 'manhamra. ïsib'a'uwẽ norĩ hã dasi'wapé 'manharĩ'wa norĩ hã te ahâ na 're si'ubumro, 10 miu na ïhâiba za'ra hã. Tawamhã ma tô apito hâiba amoi wasu'u wapa, danhib'apito hã. Dasi'wapé 'manharĩ'wa hã te we, u, ahâ uptabi na te te simro tinhib'a'uwẽ hã, 20 miu na, u, ïhâiba za'ra hã. Tawamhã dazô wairébé õ ré, te za a'â nhamra, ïsib'a'uwẽ hã, dazada siptete za'ra zô. Dazada ïsiptete za'ra õ na, te te waihu'u za'ra wamhã, te za tinhitob'ru norĩ u da'mazatõ, te te tãma 'mazadawa wasu'u da, ïsib'apito za'ra ma. ïsitob'ru norĩ hã zahadu romhã ré, te za ïtẽme da'mazatõ, we dasihutu tõ da, dasi'wapé za'ra tõ da. Æne, apito na te aima ãma ïsimiré'é za'ra wa'aba zé hã. Tane ïzazei'wa, 're anomro aba mono da, marĩ hã asima 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, aipẽ'ẽ 're. Marĩ hã aipẽ'ẽ 're, asima 're sawi za'ra wa'aba mono wamhã, ïzazei'wa na te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. — Æne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

Dasai warĩrĩzé wasu'u
Mateusi 5.13; Marcusi 9.50

³⁴ Te duré dama tinha, Zezusi hã:

— Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzé wa. Tane nherẽ, oto 're se si'utõrĩ mono wamhã, niha da te 're 'manharĩ waihu'u mono õ di, apã se da.

³⁵ Sei õ wamhã, ti'a hã wẽ da, ti'ai wa, da te 're sa'wari za'ra mono õ di za. Duré powawẽ nhana ubumro nhisiwi, da te 're sa'wari za'ra mono õ di za. Taré, te za rob u, da te 're sa'wari za'ra, marĩ dai õ wa oto. Æne romnhimiré'ézé hã. Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ïwapari pese za'ra wa'aba. — Æne te Zezusi hã dama si'ru.

15

Pone'ẽrebã ïsimanizé wasu'u
Mateusi 18.10-14

¹ Tawamhã Zezusihi u ma tô aihutu ni, da'ahâ na, ïmreme hã da te wapari za'ra da. Danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma tô duré ïtẽme aihutu, siwa'ru 're ïnomro mono norĩ zama.

² Tawamhã parizezu norĩ hã te ãne tãma nharĩ za'ra, 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ me:

— Õ hã ma tô ãma 're siwadi za'ra, siwa'ru 're ïnomro mono ãma hã. Ta norĩ siré, te nasi tisa. — Æne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

³ Taha wa, Zezusi hã ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

⁴ — Asimizama hã ahâ wamhã, ãté misi te za aiwi aimani, 100 na ïhâiba za'ra wamhã. E tawamhã, sô airĩtĩ mono õ di za, aiwi 'masimani wamhã. Te za tô sô airĩtĩ mo, apã âri da. Asimizama zô airĩtĩ mono ré, te za 99 na ïhâiba za'ra hã asa'u daba'wara, ïtehutu wa.

⁵ Tawamhã aiwi ïsimani hã oto sãmri wamhã, atoi uptabi di za. Taha wa, te za asisé we ï'ã apã, sãmri wẽ te.

⁶ 'Ri tẽme ãwisi wamhã, te za sô aihârã za'ra, asiwadi norĩ zô. 'Rãwi ai'rata 're ïsõrõwa za'ra mono norĩ zô zama, te za sô aihârã za'ra. Tawamhã te za tãma ïrowasu'u za'ra, ãne: “Ãhãna ïma rowẽ di. ïnhimizama hã wa tô tisã, ïwi ïsimani hã. ïzabãdã te za 're ato za'ra wa'aba mo.” Æne te za tãma ïrowasu'u za'ra.

⁷ — Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're ïmorĩ hã tiwasédé hã te te oto rẽme pese wamhã, hãwa ãma 're ïsi'ubumroi mono norĩ hã te za tãma 're to za'ra, misi nherẽ. Õhõ ãma si, te za 're toi uptabi za'ra, 're ïnomro wẽ mono norĩ nhipai u hã, 99 na ïhâiba za'ra nhipai u hã. Ta norĩ hã 're nomro wẽ mono wa, tiwasété na 're ïsiwẽ'õ za'ra mono da hã, mare di. — Æne ma tô tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma, Zezusi hã.

Rob'uiprazé ïsapotore simanizé wasu'u

⁸ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Pi'ô te, rob'uiprazé hã ahâ wamhã, âté misi te za tiwi 'maihamani, 10 na hâimana za'ra wamhã, ĩsapotore hã. E tawamhã sô 're rĩtĩ mono ô di za, tiwi 'masimani wamhã. Te za tô sô 're rĩtĩ. Īro'ore hã te za duré sô ro'o, sô rĩtĩ da. Te za duré sô 'ri 're wamro. Sô 're rĩtĩ pese mono wamhã, te za oto tisã.

⁹ Tawamhã te te sãmri wẽ te, tisiwadi norĩ zô te za oto tihârâ za'ra. Ī'rata ĩsôrôwa za'ra norĩ zô zama, te za tihârâ za'ra. Tawamhã, te za oto tãma rowasu'u za'ra, âne: “Ăhãna, ĩma rowẽ di. Rob'uiprazé ĩsapotore hã wa tô tisã, ĩwi ĩsimani hã. Īzabâdâ te za 're ato za'ra wa'aba mo duré, a norĩ wa'aba zama.” Ăne te za tãma rowasu'u za'ra.

¹⁰ — Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're ĩmorĩ hã, tiwasédé hã te te oto rẽme pese wamhã, hãiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te za âma 're to za'ra, tiwasédé hã te te rẽme pese wẽ te, misi nherẽ. — Ăne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Ai'repudu, timama te te ĩrẽmezé wasu'u

¹¹ Zezusi hã te duré tãma âma romnhimiré'é za'ra, âne:

— Aibâ 'ra hã maparane.

¹² Tawamhã te bâtâ na ĩno hã timama wi waptẽ, tinhibrom na âma tãma siwanhizari zahuré da.

— Taha wa, ma ĩmama hã âma tãma aipo'o zahuré.

¹³ Ăma ronomro ô ré, te uburé tinhibro hã sima ubumro, darob amo u morĩ da, ĩno hã. Darob amoi u wisi wamhã, wasété ahâ na te 're mo. Marĩ na si, ma taré tinhibro hã uprosi, ĩmama te te tãma ĩpo hã.

¹⁴ — Tawamhã tinhibro hã ma uburé uprosi pese oto, ai'repudu hã. Tawamhã tame darob âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô duré mram na 're dasi'ubumro. Dasi ô di. Taha wa, ma tô ai'repudu hã mra hã dame sépata.

¹⁵ Taha wa, te aibâ u mo, te te tãma 're romhuri mono da, tame. Taha wa, ma tô aibâ hã satô tibururu u, buru âma uhâbâ te te tãma 're 'madâ'â mono da.

¹⁶ Mrap te, ma tô sima wẽ, uhâbâ sa na 're sai mono da. Mra, te te 're sépata mono nherẽ, ai'reputu ma hã, da te 're ai mono ô di.

¹⁷ Taha wa, ma tô si'âma rosa'rata, âne: “Īmama ma, romhuri'wa norĩ hã ahâ nherẽ, ma tô dasa hã 're si'azahâri. Wa hã wa âme mra hã te 're sépata za'êtẽ.

¹⁸ Taha wa, wa za oto mo, ĩmama u apâ. Īwisi wamhã, wa za ĩmama ma ĩsiwasu'u, âne: ‘Īmama, ĩwasété na wa tô 're mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa tô upa. Asimiroti zama, wa duré upa.

¹⁹ Īwasété wa, âté ĩ'âma 're ai'ra mono ô di za oto. Aima romhuri'wa da, oto 're ĩmorĩ da, te za ĩma ĩpisu.’ ” Ăne ma tô rosa'rada hã sima 'manha, ai'repudu hã.

²⁰ — Tawamhã aré 're ĩsãmra mono zém hawi te oto mo, timama nhorôwa u. Tawamhã zahadu romhâ ré, ma ĩmama hã tisã ti'ra hã. Taha wa, te ĩtẽme wara, ĩ'ra hã te te sina pê'ẽ tari wa. ĩtẽme wisi wamhã, tinho'utu ma tô ti'â, ti'ra hã. Tob'rata hârâ na, ma duré sawi.

²¹ Tawamhã te timama ma tinha, ai'repudu hã: “Īmama, ĩwasété na, wa tô 're mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa tô upa. Asimiroti zama, wa duré upa. Īwasété wa, âté ĩ'âma 're ai'ra mono ô di za.” Ăne te timama ma siwasu'u, ai'repudu hã.

²² — Wasété na 're morĩ nherẽ, te te wẽ'ô ô di, ti'ra hã, ĩmama hã. Tãma ĩromhuri'wa norĩ hã te oto 'mahârâ za'ra sa'êtẽ, zazahâ ĩhâiwẽ we te te siwi 'mai'âri da, te te siwi âma uza da. Duré ĩsĩptômohi wasisizé, te te tãma sêrẽ za'ra da, ma tô 'mahârâ za'ra. Duré ĩpara'uza zama te te tãma sêrẽ za'ra da, ma tô 'mahârâ za'ra.

²³ Taha wa, te duré tãma nharĩ za'ra: “Powawẽ zapu zama, we âwisi aba, wĩrĩ aba da, ĩhâipe hã.

²⁴ E marĩ wa. Ī'ra hã dâ'â newa. Tane nherẽ, dâ'â ô di. Ma tô aré âma ropsisa'rese'ô. Tane nherẽ, ma tô we apâ wi. Taha wa, wasa hã wa za oto wasiré huri ni, rowẽ te.” Ăne

Īmama te tãma nharĩ za'ra, te te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ ma. Taha na ma tô dasa hã dama 'manha.

²⁵ — Tawamhã ĩno hã wisi wamhã, ĩdub'rada hã te buru ãma nhamra. 'Ri tẽme te oto mo. Te te oto rob'umhutu wa, ma tô rowamreme hã wapa, te te ĩrowamreme za'ra hã. Dapara 'rasi zama, ma tô wapa, rowẽ te, dasima 're ĩdato za'ra mono zé hã.

²⁶ Taha wa, te romhuri'wa hã 'mahâ, ãne: “E marĩ, te 'manharĩ za'ra ni.” Āne te sadanha.

²⁷ — “Ano hã rowẽ na ma tô wei wi. Taha wa, wei wisi wẽ te, ma tô wama ti'ru aimama hã, powawẽ ĩhãipe hã wa te wĩrĩ da, wasaihuri da.” Āne te ĩdub'rata ma rowasu'u, romhuri'wa hã.

²⁸ — Tawamhã ma ĩdub'rada hã tizahi. 'Ri para u sébré da hã, te te sima wẽ õ di. Tawamhã ĩmama, ma ĩtẽme watobro, te te tãma nharĩ da, sébré da. Tane nherẽ, sébré zeĩ õ di.

²⁹ Tane nherẽ, te timama ma tinha: “Wa hã wa tô te aima 're romhuri pese. Ī'ãma wahub ahâ di, te aima 're romhuri mono ré hã. Niwa, aimreme hã te simini õ di. Tane nherẽ, marĩ ĩma sômri õ di, pone'ẽrebâ hã, dasa hã te ĩsiwadi norĩ ma 'manharĩ da.

³⁰ Āhãna ai'ra hã ma tô wi. Asibro hã tãma ĩpo hã ma tô pi'õ na uprosi. Tane nherẽ, ma tô wisi wi, dama ĩ'ru, powawẽ ĩhãipe hã da te tãma wĩrĩ da.” Āne te timama ma tinha, ĩdub'rada hã.

³¹ — Tawamhã ĩmama te asa tãma tinha: “Ī'ra, a hã ĩ'rata, te 're asãmra u'âsi mo. Marĩ hã ĩnhibro hã, uburé ate hã.

³² Uburé wama rowẽ za'ra wa, wa tô dasa hã dama 'manha, ĩ'ra hã ĩwisizém na. Ano hã dâ'â newa. Tane nherẽ, dâ'â õ di. Ma tô aré ãma ropsisa'rese'õ. Tane nherẽ, ma tô we apâ wi.” Āne ma tô ti'ra ma waihu'u. — Āne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma.

16

Aibâ hãimana nhipese wasu'u

¹ Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma:

— Aibâ hã te 're hãimana, ĩsibrob ahâ hã. Tãma ĩromhuri'wa hã te duré 're sãmra, tãma rob'madâ'â'wa hã. Tawamhã ma tô tãma 'mairowasu'u ni, ãne: “Rob'ui'prazé hã te te aiwi 're anhimini, aima rob'madâ'â'wa hã.” Āne te tãma 'mairowasu'u ni.

² Taha wa, te sô hã, tãma ĩrob'madâ'â'wa zô. Te tãma tinha, ãne: “Aiwasu'u hã wa tô wapa. ĩma 're ĩrob'madâ'â'wa mono zé hã, tâibâ za oto. Te za rob'ui'éré hã oto ĩma ĩsô, uburé ĩnharĩ na 're ĩrob'ui'éré mono zé hã.” Āne te tãma tinha, tãma ĩrob'madâ'â'wai ma.

³ — Tawamhã te 'rãwi sima tinha, tãma ĩrob'madâ'â'wa hã: “Īnhib'apito, ma tô ĩma tinha, te tãma 're romhuri mono tã da oto. E marĩ, wa za oto te 're 'manharĩ. Īnhiptete uptabi õ di, buru na te dama 're ĩromhuri mono zéb da hã. Duré ĩnhiséb di za, rob'ui'prazém na te 're da'awari mono wamhã.

⁴ Īhe, wa tô ĩsima waihu'u, marĩ te ĩ'manharĩ da hã, ĩ'ãma 're dasiwadi za'ra mono da. Tawamhã, apito te te ĩmei wamhã, áté ĩsiwadi norĩ hã te za te te siwi 're ĩmrami, tinhorõwa u, ĩsiré 're ĩsa za'ra mono da.” — Āne te 'rãwi sima tinha.

⁵ — Tawamhã te sô hã, apito ma, marĩ te te ĩwa'âbâ za'ra õ norĩ zô. Tawamhã ĩtẽme ĩwisi 'rada hã te sadanha: “E niha tãma ĩwa'âbâ'õ hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

⁶ — “Piza'a, 100 na ĩhãiba za'ra hã, azeitona 'rãĩ wa'ui wab ré hã.” — Āne te tãma rowasu'u.

Taha wa, te asa tãma tinha: “Āhãta ĩwa'âbâ'õ na, rob'ui'éré hã. Asãmra. 50 na ãma rob'ui'éré, rowa'rãmimhã, tãma wa'âbâ da.” — Āne te aibâ ma ti'ru, tãma ĩrob'madâ'â'wa hã. Taha wa, te te tãma ĩ'ru zarina, ma tô ahâ prã na ãma rob'ui'éré.

⁷ — Tawamhã aibâ hãiba amo hã ma duré ĩtẽme wi. Tawamhã te sadanha: “A hã bété, e niha tãma ĩwa'âbâ'õ hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

— “Sa'u hã, miu na ãhãiba hã, tridu ré hã te tãma ãwa'ãbã'õ hã.” — ãne te tãma rowasu'u.

— Tawamhã te asa tãma tinha: “Ma'ãpé, 800 na ãma rob'ui'ééré, rowa'rãmimhã tãma ãsõmri da.” — ãne te tãma ti'ru, rob'madã'ã'wa hã. Taha wa, te te tãma ãru zarina, ma ahã prã na ãma rob'ui'ééré.

⁸ — Te te dama ãru rui wasu'u, te te wapari wamhã, te tinha, ãsib'apito hã: “Pra. E niha rosa'rada tãma ãwaihu'u pe.” ãne te ãsa'u tãma tinha. — ãne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norã ma.

Ma tô duré tãma waihu'u za'ra:

— Marã zõ si, da te 're ãrosa'rata za'ra mono norã ma, waihu'u pese di, rosa'rada hã, rowa'a nhib'a'uwẽ norã nhipai u.

⁹ Taha wa, ti'ab ré te za asimarã na 're ãdazawi za'ra wa'aba mo, ãma 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Asimarã hã asipara 're rême za'ra wa'aba mono wapsi, hãiwa u, asõrõwa u 're asisisi aba mono wi, te za asõ 're tob'uzu za'ra wa'wa, asawi'wa norã wa'wa hã. — ãne Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're ãnomro mono norã ma.

¹⁰ Te duré tãma nharã za'ra:

— Até ni'wam norã hã te za danhibrob 'rare hã, dazõ te te 're 'madã'ã wẽ za'ra. Tawamhã dama umnhasi wa, te za da te tãma 're pisutu za'ra, danhibrob ahã na, te te dazõ 're 'madã'ã za'ra mono da oto. Tane, danhibrob 'rare, dazõ te te 're 'madã'ã wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're waihu'u za'ra, ãsa'ëtẽ na zama, za dawã 're ãsipsaihuri za'ra mono na.

¹¹ Ti'ai ãma danhimarã hã, dazõ 're 'madã'ã wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za marã ãwẽ uptabi hã te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, sõ 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono da. Mare di. Ni'wa, te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ di za.

¹² Marã hã date hã, dazõ 're 'madã'ã wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za marã ãwẽ hã da te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ate da. Mare di. Ni'wa te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra.

¹³ Te duré tãma nharã za'ra:

— Dama romhuri'wa hã ãsib'apito maparane wamhã, aiwa te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono õ di za. Duré sahuré te te 're sawi pese zahuré mono õ di za. Misi te za te te 're sawi pese. ãhãiba amo si te za te te siwi 're wẽ'õ. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono õ di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. ãhãiba amo si te za te te 're ruiwapari. Tane, a norã wa'wa hã rob'ui'prazéb zõ si asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, e aiwa asimiromhuri za'ra wa'wa hã za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri me. Mare di. Aiwab õ di. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norã ma.

*Zezusihi nhimirowasu'u hãiba amo
Mateusi 11.12-13; 5.31-32; Marcusi 10.11-12*

¹⁴ Tawamhã parizezu norã hã ma tô Zezusihi mreme hã wapari za'ra. Tawamhã rob'ui'prazé ze 'wa, 're nomro mono wa, ma tô Zezusihi ma nharã za'ra.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharã za'ra, ãne:

— A norã wa'wa hã aiwẽ newa, te ai'ãma 're dawata za'ra wa'wa. Tazahã asimirosa'rata 'wa hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, waihu'u pese di. Até, marã na te za dasima ãma 're dawata za'ra, ãwẽ newa. Tazahã tãma wẽ õ wamhã, te za te te 're awẽ'õ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

¹⁶ — Uburé marã hã Mozési te te dama 're ã'apisutu mono hã, da te 're 'madã'ã za'ra mono da, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norã nhimiroti hã ma tô dasipara bâ si, da te 're pese za'ra, Zuwã Batita datême morã õ ré. Tawamhã ãwasu'uwẽ hã te oto da te 're wapari za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. Taha wa, marã zõ dasima ãwẽzéb uwaibaba, da te 're ãrob'ruiwapari za'ra mono ne, te za oto da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra, ãtême 're dasihutu mono da.

¹⁷ — Pire u'ãsi, te za dama 're hãimana za'ra, uburé marã hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama 're ã'apisutu mono hã, da te 're 'madã'ã za'ra mono da, ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rada

hã. Hâiwa hã si'utõrĩ nherẽ, duré ti'a hã si'utõrĩ nherẽ, te za pire u'âsi dama 're hâimana u'âsi. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra.

¹⁸ — Ni'wa hã aibã hã timro te te rême wamhã, duré pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã. Duré, pi'õ, da te ãme na aibã mro wamhã, te za duré 'manharĩ wasété. — ãne, Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Ïsibro pese wasu'u, ïsibrob'õ me

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma, ãne:

— Aibã hã te 're mo, ïsibro pe hã. Zazahã ãwa'âbã za'ëtê na si, te 're si'uza. Duré dasa ãwê uptabi na si, te 're sa.

²⁰ Tawamhã aibã ãhãiba amo hã te 're sãmra, ïsibrob'õ hã, ã'wa're ré hã, Razaru na ãsisi hã. Ïsiwadi norĩ hã te te siwi 're mrami, ïsibro pese nhorõwa u, te te siwi 're simizusi mono da, 'ridawa u.

²¹ Dasai rere'e na si, te 're sa. Wapsã si ma tô ã'wa're hã te te 're upsõmri siwi.

²² Tawamhã ma tô oto dârã, ïsibrob'õ hã. Dã'ã wamhã, hãiwa u ma tô siwi ti'ã, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Abra'ãhã 'rata, te oto 're sãmra, dame 're sai mono da. Ïsibro pe hã ma tô duré dârã. Dã'ã wamhã, ma tô dasiwi sêrê ni, ab're 're.

²³ Tawamhã ropipa hã te te oto 're sêpata za'ëtê, adã 're ãsi'ubumroi mono zéb ãma hã. Ta hawi ma tô rob'madã, ïsibro pe hã. Te te rob'madã'ã wamhã, ma tô Abra'ã hã tisã, romhã na. ã'rata te Razaru hã nhamra, ïsibrob'õ hã.

²⁴ Te te 'madã'ã wamhã, ma tô tâma si'mahã, ãne: “Wahi'rada Abra'ã, ã'ãma aipê'êzé na. Ma'ãpé, Razaru hã we ãtême satõrĩ, ã we te te ãma ãri da, te te ãma ãnhoto di'i da, tinhiptõmo na, ãnhoto wahã da. ãme ropipa, wa oto te 're sêpata za'ëtê, unhamã ãma.” ãne te Abra'ãhã ma siwasu'u.

²⁵ — Taha wa, ma tô Abra'ã hã asa tâma tinha, ïsibro pese ma: “ãnhihudu, aihãiba ré ré, aima 're rowê mono di. Uburé marĩ ãwê hã ma tô asõ 're simi'wara. Razaru hã, marĩ hã ãwasétére si, ma tô da te tâma 're sõmri za'ra. ãhãna hã rowê na te oto 're hãimana. A hã te oto ropipa, 're ãsêpata mo.

²⁶ Duré, ab're 'rehã hã ãsa'êne hã te 're sa'wari, wawa'wa. Taha wa, wa te ãma 're saprĩ waihu'u za'ra mono õ di, atême wa'aba hã. Duré a norĩ wa'wa hã we 're saprĩ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di, watême hã.” ãne te tâma tinha, Abra'ã hã.

²⁷ — Tawamhã ïsibro pe hã te asa tâma tinha: “Wahi'rada Abra'ã, tane wamhã, ma'ãpé Razaru hã satõrĩ, ãmama nhorõwa u.

²⁸ Tame te ãsisãnwã norĩ hã 're si'ubumro, 5 na ãhãiba za'ra hã. Ropipa, wa oto te 're sêpata. Taha wa, te za ãsatõ, ãtême morĩ za'ra da, te te tâma rowasu'u za'ra da, ãzarina we 're sisisi tõ mono da, ropipa u.” ãne te Abra'ãhã ma tinha.

²⁹ — Taha wa, ma tô duré Abra'ã hã asa tâma tinha: “Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'éré hã te nomro, ano norĩ 'ratamhã. 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré zama, te ã'rata tinomro za'ra. Ta hã te za te te 're wapari za'ra za, ti'ai ãma ré.” ãne ma tô ãsibro pese ma rowasu'u, Abra'ã hã.

³⁰ — ãsibro pe hã te duré asa tâma tinha: “Tane nherẽ, te te saze za'ra õ di, ãsimiroti na hã. Ni'wa hã dã'ã nherẽ, hãiwa'utu wamhã, ãtême morĩ za'ra wamhã, te za ãsimirowasu'u na saze za'ra, ãsisãnwã norĩ hã. ãne wapsi, te za tiwasédé hã rême pese za'ra, rowê na oto 're nomro mono da.” ãne te Abra'ãhã ma tinha.

³¹ — Tawamhã Abra'ã hã te duré asa tâma tinha: “Ano norĩ hã Mozési nhimiroti hã te te saze za'ra õ di. Duré 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhimiroti zama, te te saze za'ra õ di. ãne wamhã, ni'wa hã dã'ã nherẽ, apã hãiwa'utu wamhã, e te aré ãma saze za'ra. Te te ãma saze za'ra õ di aré, ãsimirowasu'u na hã.” ãne Abra'ã hã ma tô tâma waihu'u, ãsibro pese ma.

17

¹ Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma:

— Áté ni'wa simiroti zarina, te za ni'wam norĩ hã 're hâimana wasété za'ra. Tawamhã roti wasété'wai ma, 're ropipa za'ra mono di za.

² Áhãta, ai'uté norĩ hã. Áté, ni'wa simiroti zarina, te za ai'uté hã 're 'mai hâimana wasété. Tawamhã tãma ñroti wasété'wai ma, 're ropipa mono di za. Ībutu na étě tãmo wawě hã da te ãma wasisi pari, dâ'â da, âi ba da te mei wamhã, tãma ropipa di, tãma ñroti wasété 'wai ma hã. Tane nherě, ĩsimiroti wasété zarina, ai'uté te te ĩrěme wamhã, taha nhipai u hã tãma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

³ Taha wa, te za 'râwi asina 're asõpré wa'aba mo, 're anomro wě wa'aba mono zéb zô. Áté asisãnawã hã te za asada 're wasété za'ra wa'wa. Āne wamhã, aimreme wě na, te za tãma 're ñroti za'ra wa'aba mo, asada 're wasété za'ra wa'aba mono tã da. Tiwasété na aima 're siwě'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're ñharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Te ĩsina 'madâ'â õ di, ĩzada aiwasétézé hã.” Āne te za tãma 're ñharĩ za'ra wa'aba mo.

⁴ Áté, ã bâta na te za bâta bâ asada 're wasété za'ra wa'wa, asisãnawã norĩ hã. Áté 7 na asada ĩwasétézé hã za. Tane nherě, tiwasété na aima siwě'õ wa'aba da, apâ atěme nasi simasisi aba wamhã, te za nasi tãma ñharĩ 'wa: “Te ĩsina 'madâ'â õ di, ĩzada aiwasétézé hã.” — Āne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma.

Wanhib'apito, wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

⁵ Tawamhã ĩsada wasu'u'wa norĩ hã ma tã tiwi rowaptěrě za'ra, ãne:

— Wanhib'apito, wama 're aza'ětě u'âsi mono, wa te wasina 're ĩ'ai'umnhasi za'ra mono zé hã. — Āne te tiwi rowaptěrě za'ra.

⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Motada nhamare hã syryre nherě, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'ětě uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã, syryre na nherě, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te aré pidera wede ma ñharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Ma'ãpé asi'uihã na asisa'o'o, â 're, asi're da.” Tawamhã te aré asadawa zamarĩ za'ra wa'wa, pidera wede hã. — Āne, Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma.

⁷ Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Áté aima romhuri'wa hã te 're 'manhamra, áté buru na te te aima 're ĩromhuri mono hã, áté pone'ěrebã 'madâ'â'wa. Tawamhã bâta na te za atěme wi, romhuri hawimhã. 'Ri para u sébré wamhã, e te za ãne tãma ĩnha: “We oto asãmra, asa da.” E ãne, te za tãma ĩnha.

⁸⁻⁹ Mare di. Āne te za tãma ĩnha: “A'â ĩma asipi na. Asipi parip si, zazahã wa'õtõ na asi'usisi, ĩsa hã we ĩma ĩré âri da, â zama. ĩsai parip si, te za asa. Te za duré ĩhã'rě.” Āne te za tãma ĩnha. Tawamhã te za aima ãma uwaimra, tãma ĩ'ru zarina. Asiminhimi'ru hã te te ãma aima uwaimrami wa, e te za sô amnhasi, ãma aiwata zô. Mare di. Sô simnhasi õ di za.

¹⁰ Tane a norĩ wa'wa hã, asib'apito nhimiwada'uri 'wa, ĩma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ñharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Sô 're wanhimnhasi za'ra mono õ di za, wa'ãma 're aiwata za'ra mono zô hã. Taré aima romhuri'wai wa, wa tã wa te ãma aima 're uwaimrami za'ra, asimiwada'uri hã.” Āne te za 're ñharĩ za'ra wa'aba mo. — Āne, Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma.

Zezusi hã ĩ'wa're ré norĩ hã te te ĩpese za'ra zé wasu'u

¹¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, Zeruzarě u. Darireza hã Samariza me 're ĩsiwaptob zahuré mono wa'wai baba, te ai'aba'ré, bâdãdi na.

¹² 'Ri wa'õtõ u sihutu õ ré, ma tã aibã norĩ me si'uzusi za'ra. Aibã norĩ hã ĩ'wa're ré hã, 10 na ĩhãiba za'ra hã. Romhã prã na ma tã tãma 'mazahãri za'ra.

¹³ Tame ma tã sina 'mahãrã za'ra, ãne:

— Zezusi, rowahutu'wa, wa'ãma aipê'êzé za'ra na, wapese za'ra da. — ãne te sina 'mahârâ za'ra.

¹⁴Taha wa, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Ôwa te za ai'aba'rêi wa'wa, sasedoti norĩ u, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ u, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, aséptâ'â za'ra wa'aba zém na hã. — ãne te tâma nharĩ za'ra. Taha wa, te ai'aba'rê, ã'wa're ré norĩ hã. Bâdâdi na si'aba'rêi ré, ma tô tizéptâ'â za'ra.

¹⁵Tawamhã ma tô misi apâ mo Zezusihi u, tihâiba hã te te 'madâ'â wa. Ta hã samaritanu. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma wata sina, te apâ mo, mreme 'rãihã sina.

¹⁶Zezusihi u wisi wamhã, ãsahâpâ ma aime, hi'rãtitô. Te te ãpesezém na te ãma tiwata, aibã hã.

¹⁷Taha wa, te Zezusi hã tinha, ãne:

— Aibã hã 10 na ãhâiba za'ra hã, wa tô pese za'ra. E mahãta aibã norĩ hã, 9 na ãhâiba za'ra hã.

¹⁸Wasiré zudezu'ô nherê, e niha te we ãhã si mo apâ siwaprosi. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma wata da, ãsimipese waihu'u pese na.

¹⁹Tawamhã Zezusi hã te aibã ma tinha, ãne:

— Hãwi asa na, asôrôwa u aimorĩ da oto. A hã ma tô ãzaze, te aipesezém na. Taha wa, ma tô aséptâ, ãzazei wa. — ãne ma tô aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zé wasu'u

Mateusi 24.23-28, 36-44

²⁰Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi sadanha, ãne:

— E niwa te za bâdã hã ãwa waptãrã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zéb da hã. — ãne te siwi 'mazadanha. Taha wa, Zezusi te asa tâma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're sib'a'uwê mono wapsi, marĩ hã datômo na a'â, da te 're 'madâ'â za'ra mono ô di za.

²¹Taha wa, ãne da te 're romnhoré za'ra mono ô di za: “Ãhãta, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zé hã. Ôhõta, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zé hã.” ãne, da te 're romnhoré za'ra mono ô di za. E marĩ wa. Dapê'ê 're, 're hãimana mono wa, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zé hã. — ãne, Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²²Tawamhã te tâma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, ãne:

— Niwapsi te za asima ãwê za'ra wa'wa, bâdã ãwa waptãã da, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã te te dama 're ãroti mono zé hã. Até ãne te za asima ãnharĩ za'ra wa'wa: “Misi bâtã na nherê, Wanhib'apito na, wa te wasina waihu'u za'ra neza.” ãne te za asima ãnharĩ za'ra wa'wa. Tawamhã a'â asina waihu'u za'ra wa'aba ô di za.

²³Ãzadawa para ô nherê, te za ni'wam norĩ hã te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré: “Ãhãta ti'ai ãma dasiré ãpodo hã te nhamra. Ôhõta, te nhamra.” ãne te za te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré. ãne wamhã, danhimirowasu'u zarina, ãzô 're rob'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di za.

²⁴Tã si'ubuzi, te te 're rowa'a mono wamhã, dama rob'madâ'â pibu pese di, hãwi mono bâ hã. Tane, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã apâ wei ãmorĩ wamhã, aihĩni te za ã'madâ'â za'ra ni.

²⁵Tazahã, wa za a'â robzépata za'êtê, ã nimosi dapoto tém norĩ hã te te siwi ãwê'ô za'ra wa.

²⁶Tawamhã ãzô 're ãdanhimipari za'ra mono ô zém na, wa za wei mo apâ. Apâ we ãmorizéb u hã Nowé 're hãimana mono ré, 're ãdahãimana za'ra mono ne, te za 're dahãimana za'ra za.

²⁷Ta norĩ hã daré ãpusi mono ô ré hã, ma tô simiza'rese ãna tisa te te 're huri, rowê na 're nomro u'âsi mono da newa. Simiza'rese ãna te duré te te 're ãhuri. Rowê na te duré sina 're mro za'ra. ãne, 're ãdahãimana za'ra mono zé hã, Nowé hã 'ri ne 'manharĩ 're, sébré

õ ré. Sébré parip si, ma tô oto tâ hã we tita'a. Ti'ai hawib zama, ma â pu'u. Taha wa, ma uburé â na dasi'utõrĩ.

²⁸ Duré, Ro hã 're hâimana mono ré, 're ãdahâimana za'ra mono zém ne, te za 're dahâimana za'ra, apâ we ãmorĩzéb u hã. Ta norĩ hã ma tô 're saihuri. Ma tô duré te te 're âhuri. Marĩ hã ma tô da te dasiwi 're uipra za'ra duré. Ma tô da te dasima 're rowede za'ra. Daburu âma, ma tô da te 're robzuri. Ma tô duré da te dasima 're 'ri za'ra. ãne, 're ãdahâimana za'ra mono zé hã.

²⁹ Tawamhã bâta na, Sodoma hawi Roho watobrozém na hã ma tô dasi'utõrĩ. Tã we ãta'a ne, ma we uzã hã asa'wa ti'ai u, êtê ro'o nhizédé uzé pire zama. Taha wa, ma uburé dasi'utõrĩ.

³⁰ Tane, ti'ai âma dasiré ãpodo hã apâ we ãmorĩzéb u hã te za 're dahâimana za'ra. ãzô 're danhimipari za'ra mono õ di za.

³¹ Apâ we ãmorĩ õ ré, âté te za ni'wam norĩ hã ai'ubumro, 'ri nhisi hãpã na. Tawamhã, apâ we ãmorĩ wamhã, tinhibrob zô te te si'ra za'ra õ di za. Mare di. Awa'awi te za tinhorõwa hawi ai'aba'ré, tinhibrob zô sisisi ãna. Duré tiburu hawi, apâ 'ri tême si'aba'réi õ di za. Mare di. Õne haré te za duré ta norĩ hã êtê 'rãihã u dame sisa're.

³² Ma'ãpé Roho mro wasu'u na 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mono, ãsine 're anomro aba mono tõ da.

³³ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ãsi'utõrĩõ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ãzarina 're nomro mono da, 're sihãiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã.

³⁴ Taha barana te za ni'wam norĩ hã siré tinhotõ zahuré, âté. Siré sõtõ zahuré ré, ãhãiba amo hã te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ti'ã, hãiwa u. ãhãiba amo si te za tirê.

³⁵ Áté, pi'õ norĩ hã te za siré ti'ru'u zahuré. Siré 'ru'u zahuré ré, te za ti'ã, ãhãiba amo hã. ãhãiba amo si te za tirê, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Áté, aibã norĩ hã te za siré romhuri zahuré, buru âma. Tawamhã ãhãiba amo hã te za ti'ã hãiwa u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. ãhãiba amo si te za duré tirê. — ãne, ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

³⁷ Tawamhã te sadanharĩ za'ra, ãne:

— E mame te za ãne tiromhãiba. — ãne te ãma sadanharĩ za'ra.

Taha wa, te Zezusi hã asa tâma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Sipahudu hã marĩ dã'ã u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese di, marĩ hã 're dã'ã za'ra mono wa, 're ãsini'wara mono zé hã. — ãne ma tô tâma rowasu'u za'ra.

18

ãmrotõ wasu'u, dama rowairébé'wai me

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô tâma ãma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, wa'a ãna 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, te te 're rowaptêrê u'ãsi za'ra mono da, te te 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da. ãne te ãma simiré'é:

² — Aibã hã te 're hâimana, 'ri nho'õmo ãma, dama rowairébé'wa hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'madã'ã'õ'wa ta hã, duré danhimiroti na zama ãsimiwazéb õ.

³ Tame ma tô pi'õi mrotõ hã 're sãmra. Te ãtême 're neb u'ãsi, te te tâma 're rowairébé mono da ne. ãne te te tiwi 're rowaptêrê: “ããma aime na. Ma'ãpé ãzawi'õ'wai ma roti na, te te ãma 'manharĩ wasété tõ da.” ãne te nasi tâma tinha.

⁴⁻⁵ — Tane nherê, duréi nherê, te te pawaptob õ di. Tawamhã ãtême 're neb u'ãsi mono wa, te oto 'rãwi sima tinha, dama rowairébé'wa hã: “Wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti, te 'madã'ã õ nherê, duré danhimiroti na ãnhimiwazéb õ nherê, te te sina ãwa'wa wa, wa za oto tâma rowairébé, marĩ te te sima ãwê na. Te tâma rowairébé õ wamhã, ãtême 're neb u'ãsi mono wamhã, te za te te 're ãwasutu u'ãsi, timreme na. ãne õ'umnhasite, wa

za oto pawapto.” Āne te sima tinha, tipê'ê na. — Āne te Zezusi tâma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

⁶ Te duré tâma nharĩ za'ra, Wanhíb'apito hã ãne:

— Ma'ãpé, ãma rosa'rata za'ra wa'aba, dama rowairébé'wa, te te sina ĩrotizém na hã.

⁷ Wê prã zahã, te za, u, ĩmrotõ hã pawapto. E bété tinhib'a'uwê hã te te 're pawapto za'ra mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Āté rowa'a na, âté barana te za sô 're hãsi, te te 're pawapto za'ra mono da. E bété te te 're pawapto su'u za'ra mono õ di za.

⁸ Mare di. Te te sima 're ĩwê za'ra mono zarina, te za tô te te 're pawapto za'ra. Te za te te 're pawapto su'u za'ra. Te te 're pawapto za'ra mono nherê, e niha za, ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, apã we ĩmorĩ wapsi. E te za da te 're ĩzaze za'ra. E ti'ai ãma te za dama tihâiba, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zé hã. — Āne te Zezusi hã ãma sadanharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

Parisezu norĩ wasu'u, danhib'apito ma, rob'uiirazéb ubumroi'wai me

⁹ Tawamhã Zezusi hã te za duré dama ãma romnhimiré'é, ni'wam norĩ udâna. Ta norĩ hã 're hâimana wê za'ra mono newa, ma tô 'râwi sina 're wata za'ra. Tihâiba amo norĩ hã te duré te te siwi 're wê'õ za'ra, wasété za'ra newa. Taha wa, ma tô tâma ãma simiré'é za'ra, ãne:

¹⁰ — Aibã norĩ hã ma tô tizasi zahuré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, tâma mreme zahuré da. Aibã norĩ hã, parisezu, duré danhib'apito ma, rob'uiirazéb ubumroi'wa.

¹¹ Zasi wamhã, hãwi te oto za, parisezu hã, rob'uiirazéb ubumroi'wa nhiti. Āne ma tô mre: “'Re ĩhâimana u'âsi mono, ãhãna, wa za ai'ãma ĩwata. E marĩ wa. Wa hã ĩsiré aibã norĩ ne, ĩwasété na 're ĩmorĩ õ di. Danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono õ di. Wa hã rob'uiirazém na, dawĩ 're ĩnhipsaihuri mono õ di. Duré pi'õ na zama, dawĩ 're ĩnhipsaihuri mono õ di. Taha wa, wa za duré ai'ãma ĩwata, õhõ ne, rob'uiirazéb ubumroi'wa ne, 're ĩmorĩ õ wa.

¹² Maparane bātã na romhuri sidãpãsi, wa ĩsai ãna 're ĩnhamra, te aima 're romhuri mono da, ĩmreme na. ĩpawa'ã hã wa duré te aima 're po'õ, syry na.” Āne ma tô parisezu hã tiwê hã sina tihi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma.

¹³ — Tanei õ di, rob'uiirazéb ubumroi'wa hã. Hãwi te za, romhã na. Te ti'rã po. 'Rãwi siwê'õ wa, 'rãĩ wahutu õ di. Āne te tâma siwasu'u: “'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa hã ĩwasété di. ĩwasété wa, ĩ'ãma aipê'êzé na, ĩwasédé hã ĩma pari da.” Āne te tâma siwasu'u, tiwasété na.

¹⁴ Taha wa, ma tô Zezusi hã dama tinha, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Rob'uiirazéb ubumroi'wa si, rowê na te apã mo tinhorõwa u, parisezu upana. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wêsãmri wa, tâma ĩsiwasu'uzém na, duré wasété nherê, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété mono na, te te 're 'madã'ã mono õ wab zama. Ni'wam norĩ hã danhipai u wê newa, tiwê na sina 're wata za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te za tâma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã tiwê na sina 're wata za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te za tâma pisutu za'ra, pire na dama 're hâimana za'ra mono da. — Āne Zezusi ma tô dama waihu'u.

Zezusihi u, ai'uté, da te ĩ'ãwisi za'ra zé wasu'u

Mateusi 19.13-15; Marcusi 10.13-16

¹⁵ Taha pari, ma duré ni'wam norĩ hã ai'uté hã ãwisi za'ra, Zezusihi u, ai'uté ãma mreme da, ĩwê hã te te tâma 're anhomri mono da, ai'uté ma. Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te te da'madã'ã za'ra wamhã, ma tô tâma nharĩ za'ra.

¹⁶ Tawamhã ma tô Zezusi hã ai'uté norĩ zô hã, ĩtême si'aba'ré da. Te duré tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma tinha, ãne:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba õ di za. A'ã we ĩtême da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. Ā ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ĩhâimana za'ra mono ne, tane ni'wam

norĩ hã 're hâimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwe za'ra, ta norĩ ãma hã.

¹⁷ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté hã simizazei pese na 're ãhâimana za'ra mono ne, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're si'apito za'ra mono da, te te sina 're saze za'ra mono õ wamhã, ãma 're sib'a'uwe za'ra mono õ di za. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

Aibã ãsibrob ahã wasu'u
Mateusi 19.16-30; Marcusi 10.17-31

¹⁸ Tawamhã roti'wa hã te Zezusi sadanha, zudezu hã:
— Rowahutu'wa, aiwẽ di. E marĩ ãwẽ hã wa za 'manha, 're ãdanomro u'âsi mono zé hã te ãsina ã'uwaimrami da hã. — ãne te Zezusi sadanha.

¹⁹ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinha:

— E niha te ããma aiwa, ãwẽ na. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ãwẽ uptabi hã, õhõ si.

²⁰ Aima waihu'u pese di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. ãne, dama ãsimiroti hã: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré, danhibrom na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, dahãiba na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're ãwazé pese mo, ana zama.” — ãne ma tô Zezusi hã tâma rob'rãzarõtõ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na hã.

²¹ Tawamhã aibã hã te duré asa tâma tinha, ãne:

— ãprédu wi, wa tô te 're wapari pese, ãsimiroti hã. Õne u'âsi. Te 'madãã nhimini õ di. — ãne te Zezusihi ma sihãimanazéb 'rãzarõtõ, roti'wa hã.

²² ãsiahãimanazéb 'rãzarõno hã te te wapari wamhã, te asa tâma tinha, Zezusi hã:

— Tane nherẽ, misi te zahadu aihãimanazéb zõ aiwi rowaptã. Ma'ãpé, uburé asibro hã dama wede mono, ãwa'ãbã zõ, ãsibrob'õ norĩ ma, sõmri mono da. Tawapsi, asibro pese di za, hãiwa ãma hã. Asibro hã dama wede mono parip si, te za apã we ãtẽme aimo, ãsiré 're aimorĩ da oto. — ãne te roti'wai ma tinha, Zezusi hã.

²³ ãne aibã ma, te te roti wamhã, sibrob ahã uptabi wa, ma tô tiwi tirobzei'õ, tinhibrob zawi te.

²⁴ Tawamhã Zezusi hã tiwi ãrobzei'õ na ma tô waihu'u. Taha wa, te ãma simiré'é, ãne:

— ãsibro pese norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwe mono zéb u 're ãsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hã ãsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ãsibro pese norĩ hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwe mono zéb u hã. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te ãwapari'wa norĩ hã sadanharĩ za'ra, ãne:

— ãsibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadãã ãna 're ãdanomro u'âsi mono zé hã. ãté ni'wai õ di. — ãne te siwi sadanha.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tâma nharĩ za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ãhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te sadanha:

— Wa norĩ hã wa tô wanhorõwa hã wasipara rẽme za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto. — ãne te Zezusihi ma tinha.

²⁹ Taha wa, te asa tâma tinha, Zezusi hã:

— Tane tô. Tô sena wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. ãté, ni'wam norĩ hã te za tinhorõwa hã rẽme za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwe mono zé, te te dama

're wasu'u za'ra mono da. Até timro hã te za a'â te te 're rême za'ra, até, tisisãnawã norĩ hã, até timama hã, até tina hã, até ti'ra norĩ hã.

³⁰ Tawamhã ti'ab ré, te za tô marĩ hã te te tãma 're anhomri za'êtê, ĩwa'rãmimhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Te za tô duré tãma pisutu za'ra, niwa, rowẽ hã te te sina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, hãiwa âma. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

*ZeZusi hã tidâ'ázém na ĩsiwasu'uzé, tihãiwa'utuzém na zama
Mateusi 20.17-19; Marcusi 10.32-34*

³¹ Tawamhã Zezusi hã hãiba pisutu ma tô sani za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, aibã 12 na ĩhãiba za'ra hã. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— ĩwapari pese za'ra wa'aba. Áhãna, wa Zeruzarẽ u ai'aba're ni. Tame te za marĩ hã ĩzô watobro. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, dasiré ĩpoto âma, te te ĩ'ãma ĩrob'ui'ére za'ra zéb zarina, te za marĩ hã ĩzô watobro.

³² Te za, u, dasiwi ĩ'ári ni, zudezu'õ norĩ ma, da te dasiwi ĩhãiba nhomri da. Te za, u, ĩ'ãma tawa'ẽ za'ra ni, zudezu'õ norĩ hã. Te za, u, ĩ'ãma wasété za'ra. Tizadaipro na te za, u, nasi siwi ĩ'uptob za'ra.

³³ Te za, u, da te dasiwi 're ĩpré'é. Taha pari, te za, u, dasiwi ĩwĩrĩ ni. Tane nherẽ, bådã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za, u, apã hãiwa'udu. — ãne ma tô sina tãma rob'rãzarõtõ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

³⁴ Tazahã, tãma pibu prã za'ra di, te te tãma sina ĩrob'rãzarõtõ za'ra zé hã. Tãma waihu'u za'ra õ di, te te tãma ĩwaihu'u za'ra zé hã.

*Ītob'a te te 're ĩda'awari mono hã, Zezusi te te ĩto pesezé wasu'u
Mateusi 20.29-34; Marcusi 10.46-52*

³⁵ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô rob'umhutu za'ra oto, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te aibã hã ĩtob'a hã nhamra, bådãdi zababa te te 're ĩda'awari mono hã.

³⁶ Aibã hã ma tô da'awapa, da'ahã na da te ĩro'rahãri za'ra hã. Taha wa, te anha:

— E niha bã.

³⁷ Taha wa, te asa tãma rowasu'u za'ra ni:

— Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorĩ, ma ro'razã. — ãne te tãma rowasu'u za'ra ni.

³⁸ Tawamhã te ĩtob'a hã nasi 'mahã:

— Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'ãpé ĩ'ãma aipẽ'êzé na. — ãne te nasi 'mahã.

³⁹ Tawamhã danhowa ĩsi'aba're, te tãma nharĩ za'ra, ari'iwi sãmra da. Tazahã, te te wapari za'ra õ di. Taha wa, te nasi 'mahã:

— Dawihi nhihudu, ĩ'ãma aipẽ'êzé na. — ãne te nasi 'mahã.

⁴⁰ Taha wa, ma tô Zezusi hã mazazã. Te dama ti'ru, ĩtob'a hã da te saprõni da, ĩtẽme. ĩtẽme da te saprõni wamhã, Zezusi te sadanha:

⁴¹ — E marĩ te asima ĩwẽ, te âma aima ĩ'uwaimrami da hã. — ãne te Zezusi sadanha.

— Apito, ĩto pese da, wa ĩsima aiwẽ, apã te 're rob'madã'ã mono da. — ãne te asa tãma tinha, ĩtob'a hã.

⁴² Tawamhã te Zezusi hã tãma tinha:

— Rob'madã'ã. Asina ĩ'umnhasi wa, ma ato pe. — ãne te Zezusi tãma tinha.

⁴³ Tawamhã awa'awi ma tô rob'madã'ã wẽ, aibã hã. Zezusihi siré te oto mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma, wata sina. Uburé, âma ĩ'madã'ã'wa norĩ zama, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma tiwata za'ra. ãne Zezusi, ĩtob'a te te ĩto pesezé wasu'u hã.

19

Zateuhu wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã Zerico u, ma tô wi. Wisi wamhã, 'ri nho'õmo wa'wai baba, ma ro'razã.

² Zerico ãma, te aibâ hã 're hâimana, ãsibro pe hã, Zateu na ãsisi hã. Danhib'apito ma, rob'uiirazéb ubumroi'wa norĩ 'madâ'â'wa, Zateu hã.

³ Ta hã ma tô sima wẽ, Zezusi hã te te sabu da, te te hâiba pibu da. Tane nherẽ, da'ahâ uptabi wamhã, te te 'madâ'â waihu'u õ di Zezusi hã, sapore wa, Zateu hã.

⁴ Taha wa, ma tô danho'a wara, wede u, te te sai'uri da, sipapara te te 'madâ'â da, ãwa'wai baba za wei morĩ wa, Zezusi hã.

⁵ Tawamhã Zezusi hã wede u oto wisi wamhã, hâimo te rob'madâ. Taha wa, te 'mahã Zateu hã, ãne:

— Zateu, ai'aba'rẽ na si'ra na. ã bõtã na hã asõrõwa ãma ãhâimana hã.

⁶ Taha wa, ma si'aba'rẽ na si'ra. To sina, ma tô tãma tinha, ãsõrõwa u ãsirẽ morĩ da, ã'rata a'ã sãmra da.

⁷ Tawamhã ãsõrõwa u sãbrẽ wamhã, te dasima nharĩ za'ra ni, Zezusihi za'u, ãne:

— Zapre, ma bëtë ãsõrõwa u ãzẽ, aibã ãwasëtë nhorõwa u. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

⁸ Zateu hã hãwi te oto za, Wanhib'apito ma, siwasu'u da. Tawamhã ãne te tãma tinha: — ãhãta, ãnhibro hã wa za ãma aipo'o, ãsibrob'õ norĩ ma, te sõmri mono da. Durẽ, dawĩ ãnhipsaihuri wamhã, wa za, te ãsimi'uri nhowa're're, dama ãma 'rãnhipa, ãwa'rãmi. Rob'uiirazẽ misi wamhã, wa za maparane si'uiwa na dama ãma 'rãnhipa. — ãne te Zezusihi ma siwasu'u.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, te Zezusi hã dama tinha:

— ãhãna hã rowẽ di oto, ãsõrõwa ãma hã. ã hã aibã hã ma tô tinho'reptuzẽ hã sina waihu'u. Abra'ãhã nhihudu, te za tô oto 're mo. Taha da, wa tô we datẽme mo, te 're da'anho'reptui mono da, dawẽ na oto 're danomro mono da. Wa hã ti'ai ãma dasirẽ ãpodo. — ãne ma tô dama siwasu'u, Zezusi hã.

Romhuri'wa norĩ, 10 na ãhãiba za'ra wasu'u

Mateusi 25.14-30

¹¹ Tawamhã ma tô wapari za'ra ni, Zezusihi mreme hã. Taha wa, te za durẽ tãma ãma romnhimirẽ'ẽ za'ra. E marĩ wa. Zeruzarẽ u, ãwisizéb u hã, romhuture di oto. ãne wamhã, te dasina rosa'rata za'ra ni:

— ãtẽ, bõtã te za oto ãwa waptãrã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb da hã. — ãne te dasina rosa'rata za'ra ni.

¹² Taha wa, te ãma simirẽ'ẽ Zezusi hã, ãne:

— Aibã hã dama ãpire hã darob amoi u ma tô mo, tinhib'apito hã te te sabu da. ãsib'apito hã te za pisutu, apito na dama 're hâimana mono da, ãrob ãma. Taha da, te za mo, si'apito da. Taha parip si, te za wei mo apã, tirob u.

¹³ Taha wa, te morĩ õ rẽ, sitẽme sõ tihãrã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zõ, 10 na ãhãiba za'ra norĩ zõ. Misi si, ma tô te te tãma sõmri, rob'uiirazẽ ãspotore hã. ãtẽ'ubuzi ãprẽ 'manharĩ, ta hã, oru 'manharĩ. Tawamhã te ãne tãma 'ru za'ra: “Marĩ hã te za 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, rob'uiirazẽm na ãma atob za'ra wa'aba da, apã we ãmorĩ õ rẽ.” ãne te tãma 'ru za'ra. Taha parĩ, te oto tiwi timorĩ za'ra.

¹⁴ — Dama si'apito da nherẽ, ãrob 're, 're ãdahâimana za'ra mono hã te siwi 'ruiwapa, dama si'apito tõ da. Taha wa, te ãsarina siwi da'mazatõ, ãsib'apito ma, te te ãma dazadawa wasu'u za'ra da.

¹⁵ — Tane nherẽ, ma tô aibã hã ãsib'apito hã pisutu, dama si'apito da. Taha wa, ma tô wi apã, tirob u. Wisi wi, ma tô sitẽme sõ tihãrã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zõ hã, niha ãma sitob za'ra wamhã, te te waihu'u da.

¹⁶ Tawamhã ãtẽme ãwisi 'rada hã te tãma tinha, ãne: “Apito, rob'uiirazẽ ãspotore hã ma tô ãma ãsõ, misi. 10 na ãhãiba za'ra hã, wa tô ãma ato.” ãne te tãma siwasu'u, ãtẽme ãwisi 'rada hã.

¹⁷ — Tawamhã ãsib'apito te asa tãma tinha: “Wẽ di tô. A hã, romhuri wẽ 'wa. Marĩ hã 'rare nherẽ, ma tô ãma 're ã'manharĩ wẽ u'ãsi mo. ãma ai'umnhasi di. Taha wa, wa za oto

aipisutu, 're da'ab'madâ'â mono da. 'Ri ahâ, wa za aima pisutu za'ra, 10 na 'ri ihâiba za'ra hã tame 're da'ab'madâ'â mono da.” — ãne te tãma tinha.

18 — Tawamhã isãna'remhã, ma we duré itême wi. Ta hã te duré tinhib'apito ma tinha: “Apito, rob'uiprazé isapotore hã ma tô ãma isõ. ãmrotõ na ihâiba za'ra hã, wa tô ãma ato.” ãne te tãma wasu'u, tinhib'apito ma.

19 — Taha wa, te isib'apito hã asa tãma tinha: “Tane tô. 'Ri ahâ hã ãmrotõ na, wa za aima pisutu za'ra, tame 're da'ab'madâ'â mono da.” ãne te tãma tinha.

20 — Tawamhã isãna'remhã, ma we duré itême wi. Tinhib'apito ma, te tinha: “Apito, ãhãta rob'uiprazé ate hã, ãma isõmri hã. Zazahã na, wa tô ubu, te asõ 'madâ'â pese da.

21 A hã, da'ãma aipê'êzé õ di. Date hã te dawî asima 're i'apisutu mo, ate da. Duré asimirob're õ nherê, te za asima 're irob'rãihãri mo, ate da, danho hã. ãne na, wa tô aiwaihu'u. Taha wa, aipipa di.” ãne te tãma tinha.

22 — Tawamhã isib'apito te asa tãma tinha: “A hã ãma romhuri wasété 'wa, te 're aimo. Aimreme wê õ wa, wa za aimreme hã aima sizusi, aimreme zarina te aiwê'õ da. ãte na, ma tô u, ãwaihu, da'ãma ipê'êzé õ na. Wa hã wa za date hã te isima 're apisutu, u, ãte da. Duré wa za, u, te isima 're a'rãihãri, ãte da, danho hã. ãne ma tô ãma ãnha.

23 ãne na 're ihãimana mono wamhã, e marî wa bété rob'uiprazé hã ãzõ sêrê õ di, wedehãpã 're. ãne we apã ãmorî wapsi, te aima isõmri nhipai u, wa aré isima waze, ãzõ sina hã'ã wa.” ãne te romhuri'wai ma tinha.

24 — Taha wa, te i'rata isimasam norî ma ti'ru: “Ma'ãpé, tiwi âri aba rob'uiprazé hã, 10 na te te ihãiba ma, sõmri aba da.” ãne te ti'ru, isib'apito hã.

25 — Tawamhã asa te tãma nharî za'ra: “Oro õhõ te hã, 10 na ihãiba za.” ãne te tãma nharî za'ra, tinhib'apito ma.

26 — Asa te duré tãma nharî za'ra: “Tõ sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norî hã marî ahã nherê, simi'ê na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za ãma tãma 're dasito, marî na. Tane nherê, ni'wam norî hã marî na syryre nherê, simi'ê na te te ãma 're romhuri za'ra mono õ wamhã, te za syryre nherê, tiwi sani za'ra ni.

27 Oto i'rui'wa norî hã we itême awisi za'ra wa'aba. Ma tô siwi iwê'õ za'ra, tãma isi'apito za'ra tõ da. Taha wa, te za ãnho'a asiwi isimroi wa'wa.” ãne ma tô isib'apito tãma 'ru za'ra. — ãne te dama ãma romnhimiré'ê, Zezusi hã.

*Zezusi hã Zeruzarê u ãwisizé wasu'u
Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Zuwã 12.12-19*

28 Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto danhowa mo, Zeruzarê u, Zezusi hã.

29-30 'Ri wa'õtõ u, ma tô rob'umhutu oto, Betazé u hã, duré Betãnha u hã. Oriwera na êtê 'rãihã nhisi 'rata, 'ri wa'õno hã. Tisiré 're ãnomro mono norî hã ma tô sisõwa satõrî zahuré, maparane. ãne te tãma rob'ru zahuré, Zezusi hã:

— Õwa te za datême ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Aimasisi aba wi, te za awaru po'repore isãmri 'wa, iprédupté hã, zahadu ni'wa ãma ãmorî'õ hã. Butu wazi na te za, da te ãma wasisi haré. Tawamhã te za ãwasihui wa'wa, we saprõni aba da.

31 Ni'wa hã ãne te te asadhanarî aba wamhã: “E marî da, te ãwasihui wa'wa,” tawamhã, ãne te za asa tãma ãnharî 'wa: “Wanhib'apito hã ãma morî da, wa tãma wasihu ni.” ãne te za asa tãma ãnharî 'wa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré.

32 Tawamhã te oto tineb zahuré. Zezusi te te tãma ãwasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sãmri zahuré, awaru po'repore hã.

33 Te te wasihu zahuré wamhã, itede'wa norî hã te sadanharî zahuré:

— E marî da, te asapa'abã ãwasihui wa'wa ari'iwi. — ãne te tãma nharî zahuré.

34 Taha wa, te asa tãma nharî zahuré:

— Wanhib'apito, marî õ wa, ãma morî da, wa tãma wasihu ni. — ãne ma tô tãma waihu'u zahuré.

³⁵ Tawamhã te oto saprõni zahuré, awaru po'repore hã, Zezusihi ma. Te te tãma ãwisi zahuré wamhã, ma tô tisi'ubuzém na tãma ba'ubu zahuré. Tawamhã ma tô Zezusi pawaptob zahuré, ãma sarõtõ da.

³⁶ ãma morĩ ré, ma tô dasi'ubuzém na bådâdi hã da te waptã za'ra.

³⁷⁻³⁸ Tawamhã ma tô rob'umhutu, Zeruzarẽ u hã. Oriwera na te za oto si'ra, Zeruzarẽ u wisi da. Tamomo, te da'ahã na Zezusihi zarina ai'aba'rẽ ni, ãsazei'wa norĩ hã. Ma tô te te ãma 're 'madã'ã za'ra aré, Zezusi te te 're ãda'apawapto mono zém na, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, te oto damreme 'rãihã na dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Uburé Danhib'apito te we oto mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para. Tãma 're rowẽ za'etẽ mono di za. Rowẽ hã hãiwa ãma 're ãsa'wari u'ãsi mono da si, wa wasima wẽ za'ra ni. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

³⁹ Taha wa, parisezu norĩ hã dawa'wa ãsi'aba'rẽ hã, te Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Rowahutu'wa, ma'ãpẽ asazei'wa norĩ hã sadawa uwati za'ra na, ari'iwi si'aba'rẽ da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁴⁰ Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ari'iwi si'aba'rẽi 'wa'ãhã, te aré tô ãne hã mreme 'rãihã na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma tiwata za'ra. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Zezusi hã Zeruzarẽ norĩ ãma ãsiwa'õzẽ wasu'u

⁴¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô rob'umhutu oto, Zeruzarẽ u hã. 'Ri ahã hã te te 'madã'ã wamhã, te aiwa'õ, ãwa 're ãdasi'ubumroi mono norĩ ãma hã.

⁴² Taha wa, te ãne tinha:

— ãhãna dama 're ãrowẽ za'ra mono zé hã dama waihu'u za'ra 'wa'ãhã, aré dama 're rowẽ za'ra mono di. Tane nherẽ, dama waihu'u za'ra õ di. Taha wa, da'ãma ãpẽ'ẽzẽ di.

⁴³ Niwapsi, te za danhitob'ru norĩ hã daré 'ri uirĩ za'ra. Ti'a za'wari na te za te te 're 'ri uirĩ za'ra, ãmana wawi, 're dawairébẽ tõ mono da, nimomo.

⁴⁴ Danhitob'ru norĩ hã te za 'ri hã daré te te 're sãmra za'ra. 'Ri hã, tâibã za oto. 'Ri tede'wa zama, te za uprosi za'ra. 'Ri tâibã wamhã, ãne hã te za oto re na 're simi'wara, 'rizé hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te aré danho'reptu za'ra. Tane nherẽ, danho'reptui'wa, datẽme ãwisi na hã da te waihu'u za'ra õ di. — ãne ma tô romhã ré da'ãma rowa'õtõ siro, Zezusi hã.

Zezusi te te dama ãnharĩzẽ, rowede'wa norĩ ma

Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Zuwã 2.13-22

⁴⁵ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u, ma tô ãzẽ Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Sébré wamhã, ma tô rowede'wa norĩ hã te te sate, rob u wairébẽ da.

⁴⁶ ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Duréhã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'éré ãbaihã na hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na: “ãnhorõwa hã ãwa ãma 're ãdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” ãne te tinha. Tane nherẽ, ma tô a norĩ wa'wa hã ãwa asima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawu 're ãsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ãsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. — ãne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

⁴⁷ Tawamhã bãtã sidãpãsi, te nasi dama rowasu'u Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Ni'wam norĩ hã ma tô Zezusi hã sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, duré ãsimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré roti'wa norĩ hã.

⁴⁸ Tane nherẽ, Zezusi te te siwi wĩrĩ da nherẽ, te te siwi wĩrĩ õ di. E marĩ wa. Te te 're ãwãpari za'ra mono norĩ hã ahã wa, te te siwi wĩrĩ waihu'u õ di.

20

Zezihi pisutu'wa zô, da te isadanharizé wasu'u

Mateusi 21.23-27; Marcusi 11.27-33

¹ Nimahã bātã na te Zezusi hã nhamra, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're idawata za'ra mono zéb âma. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te nhamra, te te dama rowahutu da, duré iwasu'uwẽ na te te da'apo're pu'u da. Tawamhã aibã norĩ hã ma itẽme aimasa. Ta norĩ hã sasedoti ipire norĩ hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ.

² Itẽme simasa wamhã, te siwi sadanha:

– E 'wa sadawa para, te bété âne hã dama 're i'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa. Ma'ãpé wama asiwasu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da. – Âne te siwi sadanha.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

– Wa hã wa za duré a'â asadanharĩ na âma aima wa'rãmi za'ra wa'wa.

⁴ E 'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa parap si. Ma'ãpé, Zuwãhã âma asimirosa'rada hã, iima waihu'u za'ra wa'aba. – Âne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

⁵ Taha wa, te 'rãwi sima nharĩ za'ra, âne:

– E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, âne: “E niha bété, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di, dame.” Âté âne, te za wama nharĩ za'ra.

⁶ Ma tô da te 're saze za'ra Zuwã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're imorĩ na. Tawamhã dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're i'ab'manharĩ mono na, wa te tãma nharĩ za'ra wamhã, âté te za êtẽ na dasiwi wa'uprosi ni. – Âne te sima nharĩ za'ra, 'rãwi.

⁷ Tawamhã Zezihi ma, te oto nharĩ za'ra:

– Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ipisutu'wa hã. – Âne te tãma nharĩ za'ra.

⁸ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

– A norĩ wa'wa hã iima waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, te dama 're i'ab'manharĩ mono na hã. – Âne te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra.

Buru 'madâ'â'wa norĩ wasu'u

Mateusi 21.33-46; Marcusi 12.1-12

⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré dama romnhimiré'é, tinhimirowasu'u na, âne:

– Aibã hã te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu âma ma tô a're, uwa 'ru hã. Taha wa, ma tô ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, iburu hã te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rãĩ prédu za'ra mono wapsi, te za iwa'rãmi te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â hâimana da. Tame te a'â 're hâimana hã.

¹⁰ Tawamhã oto 'rãĩ prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma iromhuri'wa hã 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma ipo'o za'ra zô. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma tô romhuri'wa hã siwi azã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Taha wa, te ubana siwi satõ apã, isib'apito u.

¹¹ Itẽme wisi wamhã, iwa'rãmimhã te duré sô 'mazatõ. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, te duré ubana apã siwi satõ, isib'apito u.

¹² Iwa'rãmi ma tô duré sô 'mazatõ, buru tede'wa hã. Si'ubdatõ oto te te isatõrĩ za'ra zé hã. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã. Ma siwi u'a. Buru hawi, te duré siwi satõ apã.

¹³ Taha wa, te 'râwi sima tinha, buru tede'wa hã, ãne: “E marĩ, wa za 'manha. Āté ĩ'ra hã wa za oto satõ, buru 'madâ'â'wa norĩ u hã, ĩma sawi pese nherẽ, ĩ'ra hã. Īburu u te satõrĩ wamhã, áté te za siwi hãiba wazé.” Āne te 'râwi sima tinha, buru tede'wa hã. Tawamhã ti'ra si'aibã hã te oto satõ, tiburu u.

¹⁴ — Tawamhã buru u oto morĩ wamhã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô romhã ré sima sãmri za'ra. Taha wa, te sima 'mahârã za'ra, ãne: “Ôhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Oto wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da oto.” Āne te sima 'ru za'ra.

¹⁵ — Tawamhã buru hawi ma siwi time. Ma tô siwi tĩwĩ. Āne, buru 'madâ'â'wai 'ra wasu'u hã.

— Āne wamhã, e marĩ te za 'manha, buru tede'wa hã.

¹⁶ Te za sô timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madâ'â'wa da hã. — Āne, Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra.

Tawamhã ĩsimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te nharĩ za'ra ni, ãne:

— Rowasédé hã watobro õ neza. — Āne te nharĩ za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te da'ab'madâ'â' pese. Te dama tinha, ãne:

— Ētẽ wasu'u na rob'ui'ééré hã, ãne: Ētẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi ĩwẽ'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na.” Āne, êtẽ wasu'u na rob'ui'ééré, ĩbahã na hã.

¹⁸ Duré, êtẽ tomhãpã nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're ĩsiproba za'ra mono ne, te za ĩwẽ'õ'wa norĩ hã hã za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Duré êtẽ tomhãpã hã zé'a 'manharĩ nhisiwi, 're rere'e mono wa, te te 're ĩpru pese za'ra mono ne, te za ĩwẽ'õ'wa norĩ hã hã za'ra, sa'êtẽ uptabi na. Ta norĩ ãma hã 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za. — Āne te Zezusi hã sina ãma simiré'é.

Rob'uiprazé hã Roma ãma danhib'apito uptabi ma, da te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 22.15-22; Marcusi 12.13-17

¹⁹ Buru 'madâ'â'wa norĩ wasu'u te te dama wasu'u wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã. Sasedoti norĩ hã sima ĩpire za'ra norĩ me, ma tô sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré sima wẽ za'ra, te te siwi âri da, Zezusi hã, awa'awi. Tane nherẽ, dama pahĩ za'ra wa, ma tô siwi ãma rosazã a'ã.

²⁰ Taha wa, ma tô taré a'ã ãma 're sõpré. Āne te aibã norĩ ma tãma ãma roti za'ra:

— Zezusihi u te za ai'aba'rúi wa'wa, marĩ na asiwi sadanharĩ za'ra wa'aba da, tô sena, marĩ asiwi waihu'u za'ra wa'aba dai õ nherẽ, ĩsimirowasu'u na hã. Tawapsi te za asiwi ĩsadanharĩ za'ra wa'wa, tinhimirowasu'u na te te ãma upa zõ, te te ãma upai wa, wanhib'apito u, wa te wasiwi saprõni da, marĩ te te tãma 'manharĩ wasété da. — Āne te aibã norĩ ma roti za'ra. Tawamhã ma tô rob'uiprazém na tãma wa'ãbã za'ra, Zezusi za te te siwi ĩsadanharĩ'wa norĩ ma.

²¹ Ītẽme simasa wamhã, te ãne siwi sadanha, aibã norĩ hã:

— Rowahutu'wa, aimreme hã tô sena na, wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Asimirowahutu zama wẽ di. Asimiroti na 're da'ab'mairẽme mono õ di. Sena na te dama 're ĩ'aroti mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimirotizéb zarina.

²² Āne wa, a hã ma'ãpé, marĩ hã wama waihu'u za'ra na, marĩ hã wa te waihu'u za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te tãma 're po'o za'ra, ĩsimiwada'urizéb zarina. E 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, wẽ di. E tãma wẽ õ di. Āne niha ĩsimiroti hã ãma. — Āne te siwi sadanha.

²³ Tazahã ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra da newa, ma tô ãne siwi sadanharĩ za'ra. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ ma:

²⁴ — Rob'uiprazé ĩsapotore hã we ĩma 'maiwẽ wa'aba, te 'madâ'â da. E 'wai hãibarĩ, rob'uiprazé ĩsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ééré duré, ãma hã.

Tawamhã ma asa ãma sada'ãbã za'ra, ãne:

— Roma ãma danhib'apito hãibarĩ ã hã, duré taha nhisi ui'ééré, ã hã. — ãne te asa tãma nharĩ za'ra.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Roma ãma danhib'apito ma, te za ĩsimiwada'uri zarina rob'ui'prazé hã tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. Tane duré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te za marĩ hã ĩsimiwada'uri zarina tãma 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra da newa, ma tô danho'a siwi sadanha, aibã norĩ hã. Tazahã, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra õ di, Zezusi hã. ĩsimirowasu'u hã, wẽ uptabi di. Wẽ uptabi wa, ma ãma titob'uzu za'ra, aibã norĩ hã. Taha wa, te arĩ'iwi tihãimana za'ra oto.

Zezusi hã, da te ĩsadanharĩzé wasu'u, dahãiwa'utuzém na Mateusi 22.23-33; Marcusi 12.18-27

²⁷⁻²⁸ Tawamhã ma we aibã norĩ hã ĩtème aimasa, Zezusihi u. Aibã norĩ hã, sadusezu. Ta norĩ hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono õ na, te te dama 're ĩroti za'ra mono. Zezusihi u simasa wamhã, ma tô tãma rob'rãzarõtõ za'ra, ãne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hã ma tô ãne dama roti: “Aibã ĩmro ré hã 'ra õ ré, dã'ã wamhã, tizédé'aba mro na, te za timro ĩsisãnawã hã, ai'uté hã te te 'maipoto da, ĩwa ĩsédé'aba 'ra ne, 're morĩ da.” ãne, wahi'rata nhimiroti na rob'ui'ééré hã. — ãne te Zezusihi ma sadawa 'rãzarõtõ za'ra, sadusezu norĩ hã.

²⁹ Te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Aibã hã ĩsisãnawã si hã te 're hãimana za'ra, 7 na ĩhãiba za'ra hã. Tawamhã ĩpoto'rada hã ma tô timro oto. Tazahã, 'ra õ ré, ma tô dãrã, aibã hã.

³⁰ Taha wa, ma tô ĩsõsi hã duré ãma timro, tizédé'aba mro na. Tane nherẽ, ma duré dãrã, 'ra õ ré.

³¹ Taha wa, ma tô taha nhosi hã duré ãma timro. Tane nherẽ, ma duré dãrã, 'ra õ ré. ãne siparabãsi, ma tô aré sisõwa're're nasi ãma timro za'ra. Tawamhã ma tô oto uburé sisarina ai'utõ, 'ra õ ré.

³² Tawamhã pi'õ zama ma tô oto dãrã, timro norĩ zarina.

³³ ĩmro 7 na ĩhãiba za'ra wamhã, e 'wai mro za bété pi'õ hã, ab're hawi apã te te 're da'ahãiwa'utu mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. — ãne te siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ti'ab ré si, te za dasina 're damro za'ra.

³⁵ Hãiwa ãma hã, dasina 're damro za'ra mono õ di za oto. Niwapsi, te za ab're hawi ahãiwa'utu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're ĩ'awësãmri mono norĩ hã, hãiwa ãma ĩ'rata 're si'ubumroi u'ãsi mono da.

³⁶ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ ne, te za dã'ã ãna 're hãimana u'ãsi za'ra, dã'ã waihu'u ãna. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra, te za 're dahãimana za'ra, ab're hawi za te te da'ahãiwa'utu wa.

³⁷⁻³⁸ Mozési hã ma tô dama waihu'u, ab're hawi 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono zém na hã. Wede zapore ĩro'o na, te te dama ãma rob'ui'ééré wamhã, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono dama wasu'u, tih'i'rata norĩ nhib'apito na. Abra'ãhã nhib'apito, te, u, 're hãimana, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Duré Izatihi nhib'apito, te, u, 're hãimana. Duré Zacoho nhib'apito te, u, 're hãimana. ãne te dama rowasu'u, Mozési hã. 'Re ĩdahãimana u'ãsi za'ra mono nhib'apito, te 're mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Dahãiba hã nhib'apito, 're morĩ õ di. Aihĩni te ĩsõ'a 're dahãimana za'ra. 'Re ĩdadã'ã za'ra mono norĩ zama, te ĩsõ'a 're hãimana za'ra. ãne, Mozési te te dama ĩrowasu'uzéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni. — ãne ma tô tãma sadawa 'rãzarõtõ za'ra, sadusezu norĩ ma, Zezusi hã.

³⁹ Tawamhã te rowahutu'wa norĩ hã Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Asimirowasu'u hã wẽ di, rowahutu'wa. — ãne te ãma tiwata za'ra.

⁴⁰ Taha wa, ma tô roti wê na sôwada za'ra, sadusezu norĩ hã. Taha wa, marĩ na te te siwi sadanharĩ waihu'u ô di oto, te te sina mreme wazéb za'ra wa, ta norĩ hã.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ãda'azadanharĩzé wasu'u

Mateusi 22.41-46; Marcusi 12.35-37

⁴¹ Tawamhã Zezusi hã te da'azadanha, ãne:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. E marĩ wa, te ãsihudu na wasu'u za'ra ni.

⁴²⁻⁴³ Apito Dawi hã ma tô tinhib'apito na danho'reptui'wa hã sisi, tinho're na. ãne, Dawihi nho're na rob'ui'ére hã:

“Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô ãnhib'apito ma, tinha: ‘Ï'rata te za 're asãmra mo, ãnhimire niwĩ dama aipire na ãsiré 're ãhãimana u'ãsi mono da. Wa hã wa za te tãma 're nharĩ za'ra, asitob'ru norĩ ma, aima 're sib'uwa za'ra mono da.’ ”

ãne Dawihi nho're wasu'u na rob'ui'ére, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma danho're na, Saumusi na ãbahã nhisi na hã.

⁴⁴ Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherẽ, e niha te za ãsihudu si 're hãimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã. — ãne ma tô Zezusi hã da'azadanha.

Zezusi te te dama ãroti mono zé wasu'u, rowahutu'wa norĩ ne, 're dahãimana za'ra mono tã da

Mateusi 23.1-36; Marcusi 12.38-40

⁴⁵ Tawamhã uburé, da te wapari za'ra ré, te Zezusi hã tinha, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma:

⁴⁶ — Ma'ãpé, rowahutu'wa norĩ hã waihu'u za'ra wa'aba, ãhãimanazém na hã. Ta norĩ hã uza pa ré, 're nomro mono da si, tãma ãwê za'ra hã. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ãubumroi mono zéb ãma dama pire wa, da te 're wazéb za'ra mono da, ma tô te te sima 're wê za'ra. Duré dama ãpire norĩ simasisizém na 're ãsi'ubumroi mono da si, tãma ãwê za'ra hã, rowahutuzéb ãma duré 'ri para dasiré 're ãdasaihuri mono zéb ãma hã.

⁴⁷ Rowahutu'wa zahã, te za pi'õi mrotõ norĩ wi, ãsibro hã te te tiwi 're uprosi za'ra. Tane nherẽ, te ta norĩ hã danho'a 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're mreme zusi hã, 're hãimana wê uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're ã'arob'manharĩ mono zém nhipai u, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te tãma 're rob'manharĩ za'ëtê za'ra. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

21

Pi'õi mrotõ nhoprubzé wasu'u

Marcusi 12.41-44

¹ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma, ma tô da'ab'madã Zezusi hã, danhoprubzé, da te 're ãsême mono zéb 're, ãsibro pese norĩ hã te te sême ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. ãne na ma tô da'ab'madã, 'ri 'wawi wa'ra 're, Zezusi hã.

² Pi'õi mrotõ zama ma duré 'madã, ãsibrob'õ hã. Ta hã ma tô rob'ui'prazé ãsapotore hã dame tiza, marĩ te te ãma ã'ui'pra da hã aré, syryre nherẽ.

³⁻⁴ Taha wa, te Zezusi hã tinha, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma:

— Tô sena, ã hã pi'õi mrotõ hã sibrob õ nherẽ, ma tô tinhoprurum na uburé da'a'rãnhipa. ãsiré norĩ hã rob'ui'prazé hã nasi tãma ãsi'atarême za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'õi mrotõ hã. Simarĩ õ nherẽ, tihãimanazéb da, te te aré ãtéde hã ma tô ãbare tãma tisõ. ãne wamhã, ma tô tinhoprurum na uburé da'a'rãnhipa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé wasu'u, za ãsi'utõrĩzém na

Mateusi 24.1-2; Marcusi 13.1-2

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô 'ri 'rãihã ãma tiwata za'ra, ãne:

— Ēne hã wẽ uptabi di, 'ri 'manharĩzé hã. Duré waipo wẽ di, danhibzari hã. — Āne te 'ri āma tiwata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa āma.

Taha wa, te Zezusi hã tinha:

⁶ — Niwapsi te za dasiwi prum ni, êtê na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, ěne hã. Sisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ěne hã. Tâibâ za oto. — Āne ma tô romhã ré āma rowa'õtõ, Zezusi hã.

⁷ Tawamhã te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, e niwa te za āne na hã āma tiromhâiba. E marĩ te za watobro, ĩsõwa, wa te āma ĩwaihu'u sirõmo za'ra zéb da hã. — Āne te sadanharĩ za'ra.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã ne, te za taré ĩnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Taré te za duré te te dama 're rowasu'u za'ra, āne: “Bâdâ te za oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã.” Āne te za taré te te dama 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datême 're ĩnomro mono norĩ āma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

⁹ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ĩropupu'u za'ra mono zé hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré ti'ai āma danhib'apito norĩ hã, da te 're ĩsani za'ra mono zé wasu'u hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé hã te za a'â 're wairébé. Danhib'apito hã te za a'â da te 're sani za'ra, tô. Tane nherẽ, rob'rãsutu uptabi õ di za a'â. — Āne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

¹⁰ Ma duré tãma waihu'u za'ra, āne:

— Danhipti'ai amoi u te za dasisõ 're dapra a'â, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra.

¹¹ Nima niwĩmhã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra, sa'êtê. Nima niwĩmhã, danho õ wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwĩmhã te za duré dahâzé ĩpire uptabi hã te te 're daduri. Marĩ ĩpipa hã te za duré hãiwa nho're na danho'a 're wairébé.

¹² — Āne na romhâimana õ ré, te za da te 're aiwaibui wa'wa. Rowasédé hã te za duré da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Rowahutuzéb u, te za da te 're ai'mazasi za'ra wa'wa, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za taré da te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. Taha pari, te za da te 're aséme 'wa, dazazéb 're, 're aimasa wa'aba mono da. Ĩzazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, te za duré da te 're asimroi wa'wa, danhib'apito norĩ u. Roti'wa, si'upana te te ĩpisutu norĩ u zama, te za da te 're asimroi wa'wa.

¹³ Āne wamhã, ĩwasu'uwẽ na te za 're ĩdapo're pu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Duré asisõwa, asina aihâtâ'â te, asiwasu'uzéb zõ 're rosa'rata hã za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁵ Wa hã wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, danhib'apito norĩ ma, 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Āne wa, aimreme wẽ na te za aiwẽ'õ'wa norĩ hã 're ĩsõwada za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, dazazéb 're, da te 're aséme aba mono da. Āté aimama norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, até asisânawã norĩ hã, até asiwadi norĩ hã. Āté asawi'wa norĩ zama te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa. Taha zarina, te za ai'mai'uprozi aba ni.

¹⁷ Ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa.

¹⁸ Tane nherẽ, aihâimanazé hã aiwi 're si'utõrĩ uptabi za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Taha wa, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo, ĩ'āma 're anomro u'âsi aba mono da. Tawapsi, te za asõ'reptuzé hã asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. — Āne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zeruzarẽ ãma, za ĩropsisa'wari mono na rowasu'u

Mateusi 24.15-28; Marcusi 13.14-23

²⁰ Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Niwapsi te za dasi'wapéi 'manharĩ'wa norĩ hã Zeruzarẽ u aihutu, 'ri 'wawi wa'ra, te te siwi uirĩ da. Ta norĩ hã 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, za te te daré ĩ'ri nhamra mono na hã.

²¹ Zudeza ãma, dame 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za êtẽ 'rãihã u asa'rei wa'aba mo, aiwara sina. 'Ri ahã ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za aiwairébé su'u 'wa, 'ri ahã nhiti. Rom na 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, 'ri ahã u 're asisisi aba mono õ di za.

²² 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama 're arob'manharĩ mono wa, te za rowasété si a'â 're sa'wari. Taha ré, te za marĩ hã uburé dazô pusi, romhã ré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te ãma ĩrob'ui'éré za'ra zéb zarina.

²³ Tawamhã ãne hã rowasédé hã daré romhãimana wamhã, ĩwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ĩ'ra pré ré norĩ ma zama. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te dama 're ĩ'arob'manharĩ pipa mono zé bātã na hã, tãma 're ropipa za'ra mono di za, zudezu norĩ ma.

²⁴ Sib'ézé 'wapa na hã da'ahã na te za tadã'â za'ra ni. Duré, ni'wam norĩ hã daro mono bâ, te za da te simro. Te za da te ãma ropé, daro mono bâ. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zazei'õ'wa norĩ hã sahi sina te za a'â te te dama 're roti za'ra, Zeruzarẽ ãma, zudezu'õ norĩ hã. Bãdã hã ĩwa tãma ĩwaptã'ã za'ra zéb u, te za da'madã'â 'rãsutu za'ra. — ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã apã za we ĩmorizé wasu'u

Mateusi 24.29-31; Marcusi 13.24-27

²⁵ Romhã ré, ma tô duré ãne hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã:

— Niwapsi te za marĩ aimawi hã 'madã'â za'ra ni, bātã na hã, a'amo na zama, wasi norĩ na zama. Â poré a'a 'reptã'ã ma, te za tapahi za'ra ni, â poré nhibzaihã ma zama. Daro mono bâ, dama robzei'õ uptabi za'ra di za.

²⁶ Marĩ hã hãiwa na 're ĩsimasa mono hã, tizabzéb ãma 're simasab u'âsi mono õ di za. Taha wa, te za daro mono bâ dawĩ tirobra za'ra, rowasédé hã dazô ĩwatobrozém na te te rosa'rata pipa za'ra wa.

²⁷ Tawamhã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã hãiwa'a na, wa za wei apã mo, danho'a. ĩwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apã, duré ĩhãiba na hã rowa'a sa'êtẽ uptabi na.

²⁸ ãne wana ré, marĩ hã pusi mono wamhã, te za asiptete na 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're ai'rãiwahutu za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Romhutu na te za asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa. — ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, Zezusi hã.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 24.32-35; Marcusi 13.28-31

²⁹ Zezusi hã te duré romnhimiré'é, pidera wede na, ãne:

— Ma'ãpé pidera 'rã na rosa'rata za'ra wa'aba, wede ĩpoto mono bâ.

³⁰ ĩsu té hã 're wairébé mono wamhã, te za ãma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, tã 're ĩta'a mono zéb u, 're ĩrob'umhutu mono zém na hã.

³¹ Tane duré, marĩ hã 're ĩromhãimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madã'â za'ra wa'aba wamhã, te za ãma ĩrowaihu'u za'ra wa'wa, romhuture di oto, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u hã.

³² Tô sena, wa ãne na aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Â hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ta norĩ hã 're dã'â za'ra mono õ ré, te za ĩsõ'a za'ra ti'rãsutu, rowasédé hã.

³³ Nimahã na te za hãiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ĩnhimiroti hã si'utõrĩ õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'âsi. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

³⁴⁻³⁵ Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na ma tô tâma 'rãsutu za'ra, âne:

— Asimiza'rese sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Datoï u hã âsipãrĩ na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Rosa'rese õ ré, bâdâ ãpire, ãwa waptã'ã õ'umnhasite. Rosa'rese õ ré, te robzari hã ãtede'wa hã te te 're waibu, wedenhorõ na. Tane, duré rosa'rese õ ré, te za bâdâ ãpire hã ãwa waptãrã, uburé ti'ai âma hã.

³⁶ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré asima 're ãrowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ da. Marĩ hã 're wairébé mono wamhã, asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, apã we ãmorĩ wa, ãnho're asisép te, ai'rãipo tõ za'ra wa'aba da, ti'ai âma dasiré ãpoto nho're. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã bâtã sidãpãsi, te nasi dama rowasu'u, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma 're ãdawata za'ra mono zéb âma. Barana hã te nasi ne, Oriwera na etẽ 'rãihã nhisi u. Tame ma tô nasi âma ti'awẽ.

³⁸ Awẽ wi, te nasi ãtẽme dasito, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhorõwa u, ãmreme hã da te nasi wapari za'ra da.

22

Zezusihi âma, da te ãrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩrĩ da
Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Zuwã 11.45-57

¹ ã'u'etẽ duptoi'õ, da te 're ãhuri mono zéb u hã, romhuture di oto, Pascowa na dato nhisi u hã.

² 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, te rowahutu'wa norĩ me sima âma rosa'rata za'ra, pi'uriwi te te siwi wĩrĩ da, Zezusi hã. Dama pahi za'ra wa, te âne sima âma rosa'rata za'ra.

Zezusi te te dama hãiba nhomri da, Zudasi hã te te ãrosa'ratazé wasu'u
Mateusi 26.14-16; Marcusi 14.10-11

³ Tawamhã Satanasi hã ma tô oto Zudasihĩ pẽ'ẽ 're ãzé. Icarizoti na, Zudasihĩ nhisi hãiba amo hã. Zezusihi me dame 're ãmorĩ, Zudasi hã, 12 na ãhãiba za'ra siré hã.

⁴ Tawamhã te oto mo, sasedoti ãpire norĩ u. Duré, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma 're ãdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ u, te mo, ãpire norĩ u, Zezusihi âma te te sadawa pibu za'ra da, te te dama hãiba nhomri da.

⁵ ãmreme te te wapari za'ra wamhã, tâma rowẽ za'ra di. Taha wa, te tâma ropisutu za'ra, rob'uiprazé te te tâma sãmri za'ra da.

⁶ Taha wa, ma tô Zudasi hã âma saze za'ra, rob'uiprazé te te tâma sãmri za'ra da, sasedoti ãpire norĩ hã. Taha wa, te oto rosa'rata, nimahã bâtã na Zezusi te te dama hãiba nhomri da, danhimiza'rese õ ré.

⁷ Tawamhã bâdã hã ma tô ãwa waptãrã oto, ã'u'etẽ duptoi'õ, da te 're ãhuri mono zé hã. Zudezu norĩ hã te za pone'ẽrebã 'ra hã simro, tisaihurizéb da, Pascowa na dato nhisi na da hã.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã Pedru norĩ ma rob'ru zahuré, Zuwãhã me, âne:

— Mo oto ane wa'aba, wazõ asipi wa'aba da, Pascowa te bâtã na ãwasaihurizéb da hã. — ãne te tâma rob'ru zahuré.

⁹ Tawamhã te Pedru norĩ hã sadanharĩ zahuré, âne:

— E momo ma tô asima ãrowẽ, asõ ãwanhipi za'ra zéb da hã. — ãne te sadanharĩ zahuré.

¹⁰ Taha wa, te Zezusi asa tâma nharĩ zahuré:

— ãwapari pese aba. 'Ri ahã u aimasisi aba wamhã, aibã hã te za ãsõpõtẽ 'wa, piza'a ã ré, te te ã'ãri hã. Sõpõtẽ aba wamhã, pibui wa'aba mono za, 'ri para u ãsébrézéb u.

¹¹ Tame te za 'ri tede'wa hã ãsadanharĩ 'wa, âne: “Rowahutu'wa hã te wama tinha, wa te asadanharĩ da: E ma niwĩ 'ri 're wa'wa hã, ãsiré 're ãnomro mono norĩ me, ãwa ãwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã.”

12 Tawamhã 'ri tede'wa, te za hâimo 'ri 're wa'wa za'ëne hã aima pisutu 'wa, marĩ ï'ubumro sirõmo ãma. Tame te za wazô ïrobza'ra pese 'wa. — ãne te Zezusi hã tãma roti zahuré.

13 Tawamhã 'ri ahâ u simasisi wamhã, Zezusi te te tãma ï'awasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô uburé anhopêtê zahuré. Tame ma tô dasa hã 'manharĩ zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

14 Tawamhã te za oto tasaihuri ni. Taha wa, te oto Zezusi norĩ hã ai'ubumro, saihuri da, tizadawa wasu'u'wa norĩ me.

15 Tawamhã te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa tô ïsima wê upta, aime ïsa za'ra wa'aba da, te robzépata õ ré, Pascowa na 're ïdasaihuri mono zém na.

16 ãne, ïsa na 're ïsai mono õ di za oto. Bâdâ ïwa waptã'ã wapsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwê mono wapsi, wa za duré 're ïsa. Tawapsi, dasaihurizé hã marĩ te te ïwasu'u hã te ïsina uwaimrami wapsi, wa za duré 're ïsa. — ãne ma tô tãma siwaihu'u za'ra.

17 Tawamhã ma hâsizé hã ti'â, uwa 'ru 'rã wa'ui ré hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Te duré tãma nharĩ za'ra:

— ã, âhuri aba, uburé.

18 ã hã te 're hâsi mono õ di za oto, a'â. Niwapsi, wa za duré te 're hâsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwê mono wapsi. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

19 ï'u'ëne hã ma duré ti'â. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te duré ïré ãma tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ë, ï'u'ëne hã. Te te wê'ëi mono parimhã, ma tô te te tãma sõmri, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma. Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ã, ï'u'ëne hã huri aba. ã hã ïhâiba, te wasu'u, za asada ïsisõmri aba zé hã. ã hã te za 're ïhuri aba mo, ï'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

20 Tawamhã saihuri pari, ma duré hâsizé hã ti'â, uwa 'ru 'rã wa'u ïsé ré hã. Te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép té, te wasu'u, rob'rã wa'u hã. Rob'rã wa'u za'wari ne, asada ïdâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ïwi puru, ïwapru hã. Tô sena, te za te te dama ãma 're a'uwaimrami, te te dama ïropisutuzép té hã. ãne na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ïwi puru, ïwapru hã.

21 Ma'âpé, asiwi waihu'u aba. Ni'wa hã ïzawi'wa newa, te ïme nhamra, wedeza na, dama ïnhomri'wa da hã.

22 Wa hã ti'ai ãma dasiré ïpodo hã wa za dârâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïma ïpisutuzéb zarina. ïdâ'â da, te te ïma pisutu nherê, aibâ ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ïhâiba nhomri'wai ma hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

23 Taha wa, te 'rãwi sisadanharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa hã te za dama tisõ. — ãne te 'rãwi sisadanharĩ za'ra.

24 Tawamhã sima ï'maipire zô sõpré wa, ãma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã.

25 Taha wa, te Zezusi tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã, simiwada'uri pese za'ra di. Duré, ïsiwaihu'u zarina, te za dama marĩ 'manharĩ wê 'wa na, da te 're sisi za'ra.

26 Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, aipire wa'aba nherê, te za tãma 're asidai'uté za'ra wa'aba mo. Duré dawada'uri'wa, 're anomro aba mono nherê, aiwapu na te za dama 're ïromhuri za'ra wa'aba mo.

27 E 'wa hã, dama ïpire. E tisa da, wedeza na ïsãmra, dama ïpire. E dama dasai 'wapéi'wa hã dama ïpire. Tisa da, wedeza na ïsãmra hã, tô dama ïpire. Tazahã, wa hã dama dasai 'wapéi'wa ne, wa 're mo.

28 — A norĩ wa'wa hã marĩ te 're sépata mono ré, ma tô ïsiré 're anomro u'âsi aba mo.

²⁹ Taha wa, roti'wa da, dama ĩpire na 're ĩhâimana mono da, ĩmama te te ĩma ĩpisutu ne, tane wa za duré wa hã aipisutu za'ra wa'wa, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, dama roti'wa da.

³⁰ A norĩ wa'wa hã niwapsi, te za ĩsiré 're asimroi wa'aba mo, wedeza na wasiré 're wasaihuri mono da, wa te 're âhuri mono da zama. Danhib'apito simasisizém na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, 're roti za'ra wa'aba mono da. Wahi'rada Izarazé hã, 12 na ĩ'ra si'aibâ norĩ hã. Taha nhihudu norĩ hã te za 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mo. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusi hã, Pedru te te ĩpo're pu'uzé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Zuwã 13.36-38

³¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha, ãne:

— Sima, ĩwapari pese. Satanasi hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi aiwaptērē za'ra wa'wa, tô sena ĩzazei uptabi 'wa zô, te te aipibu za'ra wa'aba da. Tridu hã ĩ'rã uptabi zô, da te 're ĩ'upõrĩ za'ra mono ne, te za te te 're aipibu za'ra wa'wa, ĩzazei uptabi 'wa zô.

³² Sima, tane nherē, ĩmama wi, wa tô te 're rowaptērē aima, te te 're aipawaptob u'âsi mono da, ĩ'ãma 're aimorĩ u'âsi da. Apã ĩtēme aipi'rai wapsi, te za asisãnawã norĩ hã 're ĩpawaptob za'ra mo, hâimana nhiptete na 're nomro mono da. — Āne te Pedruhu ma tinha.

³³ Tawamhã Pedru hã te asa tãma tinha, ãne:

— Apito, wa tô ĩsima wē, asiré ãma ĩmorĩ da, asiré, da te ĩnherē da nherē, duré asiré ĩdâ'â da nherē. — Āne te Pedru hã tãma siwasu'u.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne:

— Pedru, ĩwapari pese. ĩzadawa para õ nherē, ã bātã na si'a hãrã õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udã, aima ĩza'rese õ na. — Āne ma tô romhã ré tãma waihu'u siro, Pedruhu ma.

Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ te te ĩpo're pu'u za'ra zé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi te sadanharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, ãne:

— Datēme te asatõrĩ za'ra wa'aba wamhã, wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'wa, marĩ hã asiré 'wasari aba tõ da, rob'uiprazém nhomezé hã, duré ro'wapézé hã, duré aipara'uzazé wa'wa hã. E tawamhã marĩ hã aiwi sô rowaptã'ã aba õ di. — Āne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

— Marĩ zô, wawi rowaptã'ã za'ra õ di. — Āne te asa tãma nharĩ za'ra.

³⁶ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Rob'uiprazém nhomezé, ate wamhã, te za oto ĩ'ã, duré ro'wapézé, ate wamhã. Duré sib'ézé 'wapa õ wamhã, te za asi'upsibizé dama ĩwe, ĩwa'ãbã na sib'ézé 'wapa, asima uipra da.

³⁷ E marĩ wa, wa ãne aima 'ru za'ra wa'wa. ĩwasété newa, te za rowasété 'manharĩ'wa norĩ zu ĩma rob'manharĩ za'ra ni. Āne, duréihã ma tô romhã ré ĩ'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra ĩbaihã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, te za ĩ'ãma rob'ui'ére zarina, tô ĩ'ãma uwaimrami za'ra ni. — Āne ma tô Zezusi hã romhã ré sina tãma rowaihu'u sirõmo za'ra.

³⁸ Tawamhã ãne te asa tãma nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— Wanhíb'apito, ãhãta sib'ézé 'wapa maparane.

— Wē di tô. Taha si. — Āne te asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã.

Zezusi norĩ hã, etē 'rãihã ãma ĩsi'ubumrozé wasu'u

Mateusi 26.36-46; Marcusi 14.32-42

³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma oto rob u watobro, etē 'rãihã u morĩ da, Oriwera u. Tamomo 're ĩne mono zéb u te duré mo, Oriwera u. ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te ĩme ai'aba're.

⁴⁰ Tawamhã te te sima ĩwézéb u, ma tô ãma aihutu. Tame Zezusi te tãma roti za'ra, ãne:

— Ma'ãpé, asima rowaptērē za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wi. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

⁴¹ Tawamhã ïsiti za'ra te mo, siwaprosi sãmra da, romhã prã na. Tame ma hi'rãtitõ nhamra, Timama ma, mreme da.

⁴² ãne te Timama ma mre:

— Ìmama, asima wẽ wamhã, ïma ba'a ïdã'ázé hã, te robzépata tõ da. Tane nherẽ, te ïsima ïwézéb uwaibaba, ïma pisutu õ di za. Aima ïwézéb uwaibaba, te 'manharĩ da hã ïma wẽ di. — ãne te Timama wi rowaptẽ.

⁴³ Tawamhã ma ïtẽme sihã'i'ré, hãiwa ãma romhuri'wa hã, te te pawaptob da, siptete na 're morĩ da, Zezusi hã.

⁴⁴ Tiwi robzei'õ uptabi nherẽ, ma tô duré mre, Timama ma, mreme 'rãihã na. Taha wa, ma tô 're su'u a'a, dawapru ne, ti'ai wa.

⁴⁵ Tawamhã Timama ma, mreme pari, ma tô wahudu, tisiré 're ïnomro mono norĩ u morĩ da apã. Sõtõ za'ra ré, ma siza za'ra. Pẽ'ézé uptabi za'ra wa, te tinhotõ za'ra.

⁴⁶ Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ wa, te asõtõ za'ra wa'wa. Aiwahutu za'ra wa'aba. 'Re ïhãimana u'ãsi mono wi, rowaptẽrẽ za'ra wa'aba asima, Wa'uburé nhimiwada'uri wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

Zezusi hã, da te ï'ãrizé wasu'u

Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-52; Zuwã 18.3-12

⁴⁷ Tawamhã Zezusi te te tãma nharĩ za'ra ré, ma ïtẽme aihutu ni, da'ahã na. Zudasi hã 12 na Zezusihi siré 're ïnomro mono norĩ me hã aré, ta hã 're ïmorĩ, te te sô danhimro, Zezusihi zõ. Tawamhã Zezusihi u, ma ai'ré, 'rãwi te te sawi da, tob'rata hãrã na.

⁴⁸ Taha wa, te Zezusi hã tãma tinha, ãne:

— Zudasi, oro ïzawĩ pese 'wa zahã, ma ïtob'rata hãrã na taré dama ïzawĩ, ti'ai ãma dasiré ïpodo hã da te ïwaihu'u za'ra da. — ãne te tãma tinha.

⁴⁹ Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô oto waihu'u za'ra, da te oto dasiwi ï'ãri da na hã. Taha wa, te siwi sadanha, ãne:

— Wanhib'apito, e wa te da'wapé za'ra õ di za, wanhi'wa na, sib'ézé 'wapa na. — ãne te sina sadanharĩ za'ra.

⁵⁰ Taha wa, Zezusihi siré hã ma da'u'a ni, sib'ézé 'wapa na. Sasedoti ïpire uptabi ma romhuri'wa hã ma po're nhizãri ni, ïsimire niwĩ.

⁵¹ Tawamhã ma tô Zezusi hã tãma tinha, ãne:

— Tô'ã. Tane hã 'manharĩ tõ. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã ma po're upi, tinhib'rata na. Taha wa, ma tipo're wẽ apã.

⁵² Zezusihi zõ ïsihudu hã ta norĩ hã sasedoti ïpire norĩ, duré 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ, ïpire norĩ, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ. Taha wa, ma tô Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E wa hã danhibrob zõ dapãrĩ'wa pã, ma bété we ïzõ aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama.

⁵³ Bãtã sidãpãsi, wa tô asõ'a wa'aba nasi aimasisi, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma. E niha bã tameb ré, asiwi ï'ãri aba õ di bété. ãhãna ma tô bãdã hã ïwa waptãrã, asiwi ï'ãri aba zéb da hã, robra tede'wa hã pire na 're ïmorĩzéb da hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

Pedru hã, Zezusi te te dawĩ ï'udãzé wasu'u

Mateusi 26.69-75; Marcusi 14.53-54, 66-72; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁵⁴ Tawamhã ma tô oto siwi ti'ã, Zezusi hã. Te te siwi ãri wamhã, ma tô siwi saprõ, sasedoti u, ïpire uptabi nhorõwa u. Pedru hã te romhã na te te dapibu.

⁵⁵ 'Ri 'wawi wa'ra 're, da te dasima ïpré za'ra u, ma wi, Pedru hã. Tame te nhamra Pedru hã, uzã, da te dasiwi ï'uirĩ norĩ 'rata.

⁵⁶ Unhama ãma sãmra ré, ma tô pi'õ hã 'madã, romhuri'wa hã. Taha wa, te 'madã'ã pese, te te waihu'u da. Te te waihu'u wamhã, te oto dama 'mahã, ãne:

— ãhã zama, te Zezusihi siré 're mo. — ãne te pi'õ dama wasu'u.

⁵⁷ Tane nherê, ma tô tiwi ai'udâ, âne:

— Mare di. Īma sa'rese ô di, ta hã. — Āne te pi'õi ma tinha asa.

⁵⁸ Tawamhã âma ronomro pari, te duré aibã hã Pedru 'madã, sãmra ré.

Taha wa, te Pedruhu ma tinha, âne:

— A zama, te dasiré 're aimo. — Āne te tãma tinha. Tazahã, Pedru te asa tãma tinha, âne:

— Mare di. Wa hã, ô norĩ siré hãĩ ô di. — Āne te aibã ma tinha.

⁵⁹ Tawamhã bātã pibuzé hã misi te te sa'oto wi, te duré ni'wa hã tãma tinha, âne:

— A hã te tô ĩsiré 're aimo. A hã, Darireza hawimhã duré. — Āne te tãma tinha.

⁶⁰ Taha wa, te duré Pedru hã asa tãma tinha, âne:

— Mare di. Tane ĩma ĩnharĩ hã, te waihu'u ô di. Sa'rese ô di. — Āne te aibã ma tinha.

Āne na timreme hã te te 'rãsutu wi, ma awa'awi si'a hã hã.

⁶¹ Taha wa, ma tô Wanhib'apito hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, te Pedru hã 'madã'ã pese. Te te 'madã'ã wamhã, ma Wanhib'apito mreme na po're puru, Pedru hã. Romhã ré, ma tô tãma waihu'u siro, te te dawĩ ĩ'udázém na, Zezusi hã. Āne ma tô tãma tinha: “Ā bātã na si'a hã hãrã ô ré, te za si'ubdatô dawĩ ĩ'udã, ĩzadawa para ô nherê.” Āne ma tô romhã ré, Pedruhu ma waihu'u siro.

⁶² Āne na oto ĩmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hã. Taha wa, te oto aiwa'ô, sina pẽ'ézé uptabi wa.

⁶³ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, siwi ĩ'madã'ã'wa norĩ hã. Te duré nasi siwi ahã.

⁶⁴ Zazahã na ma duré siwi 'rã ubu. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, âne:

— Ma'ãpé wama waihu'u zara na, ni'wa hã ai'azãri'wa hã. E niha ĩsisi hã. — Āne te nasi tãma nharĩ za'ra, te te nasi siwi ahãri sina.

⁶⁵ Te duré tãma nharĩ wasété za'ra, ĩwasété na.

⁶⁶ Tawamhã mararé ma tô zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtô, duré sasedoti ĩpire norĩ hã, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã. Si'rã'õtô wamhã, ma tô dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te we dasiwi saprõni za'ra da, ĩtẽmeb za'ra.

⁶⁷ Da te ĩtẽme dasiwi ãwisi wamhã, te siwi sadanha, Zezusi hã, âne:

— E a hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩ'aipisudu, Danho'reptui'wa da. Ma'ãpé, wama asiwasu'u za'ra na.

Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, âne:

— Danho'reptui'wa na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wamhã, e te za ãma ĩzaze za'ra wa'wa. Āté ãma ĩzaze za'ra wa'aba ô di za.

⁶⁸ Duré, ĩzadanhãri za'ra wa'aba wa'rãmi, te asadanhãri za'ra wa'aba wamhã, e marĩ te za ĩma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba ô di za.

⁶⁹ Tane nherê, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, wa za oto dama ĩpire na 're ĩnhamra, dama ĩpire uptabi 'rata. Wa za oto ĩsimire niwĩ 're ĩnhamra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata. — Āne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁷⁰ Tawamhã te duré siwi sadanha, âne:

— E tawamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra na, ma tô 're asi'madã'ã mo. — Āne te siwi sadanha.

Taha wa, te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã te ĩnharĩ za'ra wa'wa, tane na hã. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

⁷¹ Tawamhã te sima nharĩ za'ra:

— Tãibã oto. Da te wama ĩwasu'u za'ra zéb zô, wanhimipari za'ra ô di za oto. Wasi'uihá na wa tô ĩsiwasu'uzé hã wapari za'ra ni. — Āne te sima nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ hã.

23

*Zezusi hã Piratuhu uiwada ĩsabzé wasu'u
Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Zuwã 18.28-38*

¹ Taha pari, ma tô aihîni tiwahutu za'ra, Zezusi hã te te siwi saprõni da, Piratuhu u.

² Tawamhã te te ãtẽme siwi ãwisi wamhã, ma tô siwi wasu'u wasété, ãne:

— ã hã ma tô dawî ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na. Roma ãma danhib'apito ma, rob'uiprazé hã da te tãma 're po'o za'ra mono tõi da, ma tô te te 're da'apa'uwati. Danhib'apito na te duré dama 're siwasu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na, Danho'reptui'wa da. — ãne te taré Zezusi wasu'u za'ra, Piratuhu ma.

³ Tawamhã Piratu te Zezusihi ma tinha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito. — ãne te sadanha.

Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha, ãne:

— Tahata ma tô tane hã ã'ãma ãwaihu tõi. — ãne ma tô tizadawa na tãma wa'rã, Zezusi hã.

⁴ Tawamhã Piratu te dama tinha, ãne:

— ãwasété na te waihu'u õ di, wasété wa, te ãwẽ'õzéb da hã. — ãne te sasedoti ãpire norĩ ma nharĩ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ me, uburé dama zama.

⁵ Tane nherẽ, te mreme tete na asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Tinhimirowasu'u na, ma tô te te dawî 're ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na, daza'rui mono bã, Zudeza ãma. Darireza ãma, ma tô roti na sãna'rata. ãhãta ma tô wei wi oto. — ãne te taré wasu'u za'ra, Piratuhu ma, Zezusi hã.

⁶⁻⁷ Tawamhã te Piratu hã da'azadanha, damreme te te wapari wa:

— E ã hã, Darireza hawi te wei mo. — ãne te da'azadanha.

— ãhe. Ta hawi te wei mo, tiza'rui hawi. — ãne te asa tãma rowasu'u za'ra ni.

Apito Erodi te te dama 're ãroti mono zé, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hã. Taha wa, Piratu te te wapari wamhã, te tãma 'ru za'ra, Erodihi u te te siwi saprõni da, tame za a'ã sãmra wa, Zeruzarẽ ãma.

⁸ Erodi hã Zezusihi wasu'u hã ma tô te te 're wapari. Taha wa, ma tô te te sima 're wẽ u'ãsi, Zezusi te te sabu da. Tawamhã, ãtẽme da te dasiwi ãwisi wamhã, toi uptabi di Erodi hã, titõmo na te te oto 'madã'ã wa. ãsõ'a, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u õ hã tiwaihu'u pese na te te 'manharĩ da, ma tô aré sima wẽ, Erodi hã.

⁹ Taha wa, ma tô Erodi hã marĩ na sadanharĩ ahã, Zezusi hã. Tazahã, te te sada'ãbã õ di asa.

¹⁰ Taha wa, te oto Erodihi u aimasa, sasedoti ãpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ me, te ãtẽme aimasa. Mreme tete sina, ma taré siwi pisutu za'ra, Zezusi hã.

¹¹ Tawamhã Erodi norĩ hã ma tô Zezusihi ãma tiwa'ẽ za'ra, taré. Tinhib'a'uwẽ norĩ me, ma ãma tiwa'ẽ za'ra, da'wapéi'wa norĩ me. Ma tô ãma tito za'ra. Dasi'ubuzém na ma tô siwi ãma hãiba ubu, ãwẽ na. Tawamhã Erodi hã te oto dama ti'ru, apã da te dasiwi saprõni da, Piratuhu u. Taha wa, te apã siwi saprõ.

¹² Piratu norĩ hã Erodihi me, te aré 're si'ruiwapari zahuré. ãhãna, ma tô oto sisawi zahuré.

Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ da, Piratu te te ãdazazézé wasu'u

Mateusi 27.15-26; Marcusi 15.6-15; Zuwã 18.39-19.16

¹³ Tawamhã Piratu te sitẽme dazõ hã, sasedoti ãpire norĩ zõ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ zõ. Duré roti'wa norĩ zõ, te tihãrã za'ra, ãsib'a'uwẽ norĩ me, te te ãtẽme ubumro da.

¹⁴ ãtẽme sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— We ãtẽme asiwi ãwisi aba wi hã, ma tô ãne ãma ãwasu'u za'ra wa'wa: “ãhã nhimirowasu'u zarina, te oto ro'wa'rutu na 're dahãimana za'ra.” ãne ma tô ãma ãwasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, wa tô asõ'a za'ra wa'aba, sadanharĩ pese aré, ãwasété zõ, ãwasédé hã ãma sa'ra za'ra wa'aba wa. Tazahã, marĩ hã ãma hãimana õ di, ãwasédé hã.

¹⁵ Erodi hã te te duré sadanharĩ wamhã, marĩ hã te te ã'manharĩ wasété zé hã te te duré ãma sõpõtẽ õ di. Taha wa, ma tô we apã watẽme satõrĩ za'ra, marĩ hã ãma hãimana õ wa.

Marĩ te te 'manharĩ wasété õ nherẽ, e niha wa za dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di.

¹⁶ Taré wa za da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da. Taha parimhã, wa za satõ, apã morĩ da. — ãne te Piratu hã tãma nharĩ za'ra.

¹⁷ Pascowa na dasaihurizép sidâpâsi, ma tô Piratu hã dazazém hawi te te 're da'azani, misi si.

¹⁸ Tawamhã aihĩni te damreme 'rãihã na tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Da te dasiwi wĩrĩre. Barabasihi si, wama wazere za'ra na apã. — ãne te ãma 'mahârã za'ra ni, Piratu hã.

¹⁹ Barabasi hã dazazéb 're, te dame 're sa. Īsimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hã watobro, romanu norĩ zada, Zeruzarẽ ãma. Ma tô duré da'maiwĩ, Barabasi hã. Taha wa, ma tô dasiwi sêrẽ ni, dazazéb 're, sab da.

²⁰ Piratu hã ma tô sima wẽ, Zezusi hã apã te te satõrĩ da. Taha wa, te ãne duré dama tinha.

²¹ Tane nherẽ, damreme 'rãihã na te nasi 'mahârã za'ra ni, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri, dâ'ã da. — ãne te nasi 'mahârã za'ra ni.

²² Tawamhã te Piratu hã duré dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. Īwasété zõ, te sadanharĩ wamhã, marĩ hã ãma hãimana õ di. E niha wa za bété taré dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di. Taré wa za ti'ru, da te dasiwi 're pré'é mono da. Taha parip si, te za mo, ĩzadawa para. — ãne Piratu te dama tinha. Si'ubdatõ oto ĩmreme hã.

²³ Tane nherẽ, te aihĩni norĩ hã ãma sé za'ra, mreme 'rãihã na, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o, dâ'ã da. — ãne te nasi 'mahârã za'ra ni. Taha wa, Piratu ma tô oto dawapa.

²⁴ Da te tiwi ĩwaptêrêzéb uwaibaba, ma tô pisutu, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o da, Zezusi hã, dâ'ã da.

²⁵ Da te dasima ĩwẽ za'ra zéb uwaibaba, ma tô dama ti'ru, aibã, da te wazere da, dazazém hawi watobro da, apã morĩ da. Aibã nhimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hã watobro aré, romanu norĩ zada hã. Ma tô duré da'maiwĩ, aibã hã. Taha wa, ma tô sêrẽ ni, dazazéb 're, sab da. Tawamhã Piratu te oto ti'ru, Zezusi hã te te siwi âri da da'wapéi'wa norĩ hã, da te dasima ĩwẽ za'ra zéb uwaibaba, te te tãma 'manharĩ za'ra da, Zezusihi ma.

Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'ã da, da te dasiwi ĩsasõmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Zuwã 19.17-27

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto siwi saprõ, ĩdã'ázéb u. Te te siwi saprõni ré, ma tô buru hawimhã aibã hã da'razã. Aibã nhisi hã, Sima na ĩsisi hã. Simahã za'ru nhisi hã, Sireni na. Te te da'razãri wa, ma tô siwi pa'ã, da'wapéi'wa norĩ hã. Īsisé ma tô tãma hiri za'ra wedepo'o nhonhi'rãmi hã, Zezusihi zarina te te âri da. Taha wa, te ĩsarina ti'ã.

²⁷ Tawamhã da'ahã na te Zezusihi zarina ai'aba'ré ni. Pi'õ zama, te dame ai'aba'ré, wawa sina. Zezusihi ãma pê'êzé uptabi za'ra wa, te 'ry'ry.

²⁸ Taha wa, Zezusi hã ma tô ĩtẽme aipi'ra za'ra, pi'õ norĩ u, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne:

— Pi'õ norĩ, Zeruzarẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã, ĩzõ ai'ry'ry wa'aba tõ. Áté asisõ si, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo, ai'ra norĩ zõ zama.

²⁹ Niwapsi dama 're rowasété za'ra mono di za. Taha wa, te za nharĩ za'ra ni, ãne: “Pi'õi 'ra'õ norĩ ma si, 're rowẽ za'ra mono di za, duré niwa ai'uté te te ĩwapsõmri za'ra õ norĩ ma zama.” ãne te za nharĩ za'ra ni.

³⁰ Duré dama rowasété wapsi, êtẽ 'rãihã ma, te za tasi'ru za'ra ni, danhisiwi waptã'ã da, te te da'uprozi da. Duré sa'a ma, te za tasi'ru za'ra ni, te te dazuwã za'ra da.

³¹ E marĩ da, wa tô romhã ré aima rowa'õtõ za'ra wa'wa. ãhãna, mi wapti'i ré, te za oto rowasédé hã ĩma 'manharĩ za'ra ni. Mi hã 'ré wamhã, e niha za bété. Dama 're rowasété uptabi za'ra mono di za. — ãne te Zezusi hã pi'õ norĩ ma nharĩ za'ra.

³² Zezusihi me, te aibâ norĩ hã dasiwi saprõni zahuré ni, ãsiré dâ'â zahuré da, ta norĩ hã. Rowasété 'manharĩ'wa zahuré, aibâ norĩ hã.

³³ Tawamhã ma tô oto ãwisi za'ra, Da'rãihi na romnhisi u. Tame ma tô siwi sasõ Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da. Ma duré rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã ãsiré sasõmri zahuré ni. Te ãma aiwa'aba zahuré, ãsimire niwĩ, duré ãsimi'e niwĩ.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã te Timama ma tinha, ãne:

— ãmama, da'ãma 'madâ'â õ di za, da te ãma ã'manharĩ wasété za'ra zé hã. Da te dasiwi ãwaihu'u ãna, ma tô ãma 'manharĩ wasété za'ra ni. — ãne te Timama ma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã étê zapotore ã'ui'ééré ré hã ma tô nasi sima sãmra, Zezusihi uzazéb zõ. Taha zarina, ma tô sima ãma aipé.

³⁵ Zezusi norĩ hã simnhatã ré, te zudezu norĩ hã ã'rata asimro, te te 'madâ'â za'ra da. Taha wa, te roti'wa norĩ hã sima nharĩ za'ra, ãne:

— Ma tô te te 're da'anho'reptu aré. Tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te pisutu wamhã, ma'ãpé sisõ'reptu. — ãne ma tô ãma tiwa'ẽ za'ra.

³⁶ Da'wapéi'wa norĩ zama, ma tô ãma tiwa'ẽ za'ra. Tawamhã ma ãtẽme ai'ré za'ra, te te tãma wẽ za'ra da, uwa 'ru 'rã wa'u ãsé hã, ãwa'ãbã syry hã.

³⁷ ãne te tãma nharĩ za'ra:

— A hã zudezu norĩ nhib'apito wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. — ãne te tãma nharĩ za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

³⁸ Zezusihi 'rã uwaibaba, te ãma ãrob'ui'ééré ré hã da'o. “ã hã, zudezu norĩ nhib'apito.” ãne ãma ãrob'ui'ééré hã.

³⁹ Tawamhã rowasété 'manharĩ'wa hãiba amo hã te tãma tinha, ãne:

— A hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te aipisutu wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. Wa norĩ zama, wanho'reptu na. — ãne te Zezusihi ma tinha, wa'ẽ sina.

⁴⁰ Taha wa, ma ãsiré hã ãma sadapsisi, ãne:

— Tô'ã. E 'Re ãhãmmana u'ãsi mono nhimihãzé, asima pipa ã bã, ma tô tane tãma ãnha. Wa norĩ hã wa wasiré waza'o ni, apito nhimiwada'uri zarina. Taré, da te wama rob'manharĩ õ di, dasiwi.

⁴¹ Wa norĩ hã wawasété wa, ma tô wama rob'manharĩ ni. Tazahã, ã hã marĩ hã te te dama 'manharĩ wasété õ di. — ãne te tãma tinha.

⁴² Taha wa, te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Zezusi, ã'ãma aipo're pu'u za, Danhib'apito na apã we aimorĩ wamhã. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. ã bãmã na te za ã'rata 're asãmra mo, rowẽ uptabi ãma. — ãne ma tô aibã ma ropisutu, Zezusi hã.

Zezusihi dâ'ázé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Zuwã 19.28-30

⁴⁴ Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bã. Bãmã siprazéb u, te oto robra si nomro.

⁴⁵ Bãmã sipra wi, ma tô zazahã hã hãhaipo'o, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô Zezusi hã Timama ma tinha, mreme 'rãihã na:

— ãmama. ãhãta, wa za ãpẽ'ẽzani hã aima tisõ, asib'rata. — ãne te si'mahã, mreme 'rãihã na. Tawamhã awa'awi ma pẽ'ẽ hai'utõ oto.

⁴⁷ Tawamhã aibã hã ma tô ãma rob'madã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã, romanu hã. Te te ãma rob'madã'ã wamhã, te ãma tiwata, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ãma. ãne te tinha:

— Nare õ hã, aibã 're ãmorĩ wẽ tô. — ãne te tinha.

⁴⁸ Tawamhã da'ahâ na ma tô tasi'rã'õtô ni, da te âma rob'madâ'â za'ra da. Tawamhã Zezusi hã dâ'â wi, te 'ri tême apâ ai'aba'ré ni, dawawa sina. Âma dapê'êzé uptabi za'ra di.

⁴⁹ Zezusihi zawi pese'wa norĩ hã, romhã na ma tô âma 'madâ'â za'ra. Pi'õ norĩ zama, te romhã na âma 'madâ'â za'ra, Darireza hawi ĩsarina ĩsi'aba'ré norĩ hã.

Zezusi da te ĩsêrêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Zuwã 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Aibã hã te 're hâimana, Zuzé na ĩsisi hã. Arimateza na ĩsa'ru nhisi hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma. Aibã hã ĩwê. Hâimana wê uptabi di, dama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zéb zô, te 're simipari u'âsi. Ta hã, roti'wa ĩpire. Zudezu norĩ ma roti'wa ĩpire norĩ siré, te 're simasisi. Tazahã, Zezusi te te siwi âri da, te te sima âma roti za'ra wamhã, te te âma dazazei õ di.

⁵² Zezusi hã dâ'â wamhã, te oto Piratuhu u mo Zuzé hã, Zezusihi hãiba hã te te tiwi waptêrê da.

⁵³ Taha wa, ma tô âma saze, Piratu hã. Taha wa, ma tô si'ra, wedepo'o nnonhi'rãmi hawi, Zuzé hã. Te te si'rai wamhã, ma tô hãiba ubu, zazahã ĩhãirã na. Taha pari, ma tô tisê, ab're wa, êtê zahãpã ab're sirõmo wa. Tame ma tô Zezusihi hãiba hã tisê, da te ĩwa ĩda'mãherê'õ wa.

⁵⁴ Âhã romhuri 'rãsutu na ma tisê. Romhutu na te za zudezu norĩ hã romhuri zahãrizé hã 'madâ'â za'ra.

⁵⁵ Tawamhã Zuzé hã ab're u morĩ wamhã, ma tô pi'õ norĩ hã ĩsarina ai'aba'ré. Zezusihi zarina, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi we ĩsi'aba'ré, pi'õ norĩ hã. Tawamhã ab're hã ma tô sabu za'ra. Duré Zezusihi hãiba, Zuzé te te ĩsêrêzé hã ma tô sabu za'ra.

⁵⁶ Tawamhã 'ri tême te apâ ai'aba'ré. Taha wa, ma tô marĩ hã sada wa'u za'ra, wedewa'u ĩsadaze hã, te te siwi âma hãiba u'ré da. Romhuri zahãrizém na hã ma tô tiwa'utu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzéb zarina.

24

Zezusi hã, ĩmama te te ĩhãiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-10; Marcusi 16.1-10; Zuwã 20.1-10

¹ Dumidu na rowa'a wi, te pi'õ norĩ hã ai'aba'ré, ab're u. Marĩ wa'u te siré âri za'ra, ĩsadaze hã.

² Ab're u sihotu wamhã, êne ma tô 'madâ'â za'ra, ab're nhitobzé hã. Sitob õ di oto. Ni'wa hã ma tô ab're nhiti pi'ra.

³ Tawamhã sisisi wamhã, te te sãmri za'ra õ di, Wanhib'apito Zezusihi hãiba hã. Robaba di.

⁴ Te te waihu'u za'ra õ wa, te âne sima rosa'rata za'ra:

— E niha ab're hã baba di. E mahãta ĩhãiba. — Âne te sima sô amrami za'ra. Tawamhã aibã norĩ hã maparane ma ĩtême aima'wa. ĩ'uzã hã ma ai'ubuzi zahuré.

⁵ Taha wa, ma tô pi'õ norĩ hã tãma tipahi za'ra. Pahi te, ma tô aiwê'ê za'ra, ti'ai u. Taha wa, te âne tãma nharĩ za'ra, pi'õ norĩ ma:

— E niha da, te ĩhãiba zô ĩrob'madâ'â za'ra wa'wa, adã'ã 'ru âma. Apã ma tô hãiwa'udu.

⁶⁻⁷ Âme nomro õ di oto. Ma tô hãiwa'udu. Darireza âma 're sãmra mono ré, ma tô romhã ré aima siwasu'u sirõmo za'ra wa'wa aré, âne: “Wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã te za dama ĩnhomri ni, aibã ĩwasété norĩ ma. Wedepo'o nnonhi'rãmi na te za dasiwi ĩzasõmri ni, ĩdã'ã da. Bãdã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãiwa'udu.” Âne ma tô romhã ré aima siwasu'u sirõmo za'ra wa'wa. — Âne ma tô Zezusihi mreme na âma po're pu'u za'ra, aibã norĩ hã.

⁸ Taha wa, ma tô pi'õ norĩ hã âma tipo're pu'u za'ra, Zezusihi mreme na.

⁹ Taha pari, te ab're hawi apã ai'aba'ré, ĩsazei'wa norĩ u. Aibã 11 na ĩhãiba za'ra norĩ ma, ma tô rowasu'u pese za'ra, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ ma. ĩsiré ĩsi'ubumro norĩ ma zama, ma tô tãma rowasu'u pese za'ra.

¹⁰ Pi'õ norĩ nhisi hã, ãne: Mariza Madarena, duré Zuwãna, duré Mariza, Ti'aduhu na. Ta norĩ hã ãsiré pi'õ norĩ me, ab're u ãsi'aba're hã, te Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma rowasu'u pese za'ra.

¹¹ Tane nherẽ, ãsimirowasu'u na te te saze za'ra õ di, taré newa.

¹² Tane nherẽ, Pedru hã ma tã wahudu, ab're u wara da, te te sabu da. Ab're u wisi wamhã, ma tã sã aiwẽ'ẽ, te te sã rob'madã'ã da. Sã siwẽ'ẽi wamhã, ã'ubuzéb si, ma tã sabu. Taha wa, ma tã apã mo 'ri tẽme, tob'uzu sina, marĩ hã ãhãimana na.

*Emausi u, ãsazei'wa norĩ nebzé wasu'u
Marcusi 16.12-13*

¹³ Tawamhã tã taha bãtã na te tineb zahuré, Emausi na 'ri wa'õtõ nhisi u, Zezusihi zazei'wa norĩ hã. Zeruzarẽ hawi te tineb zahuré, 'ri wa'õtõ u. Zeruzarẽ hawimhã, 10 na ti'ai pibuzé hã, Emausi u hã.

¹⁴ Nep sina, ma tã te te sima rowasu'u zahuré, uburé marĩ hã ãwairébé mono na.

¹⁵ Te te sima rowasu'u zahuré mono ré, duré ãma sisada'ãbã zahuré mono ré, ma tã Zezusi hã ãma tiwisi zahuré. Te oto ãme timorĩ zahuré.

¹⁶ Titõmo na ma tã 'madã'ã zahuré. Tane nherẽ, te te waihu'u zahuré õ di, ni'wa newa.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te sadanharĩ zahuré, ãne:

— E marĩ, te asima ãwasu'u wa'aba mo, bãdãdi na ane wa'aba sina. — ãne te sadanharĩ zahuré. Taha wa, ma tã mazahãri zahuré. Ubu pire zahuré di.

¹⁸ Tawamhã ma tã ãhãiba amo hã sadanha, Tezopasi na ãsisi hã:

— Zeruzarẽ ãma 're asãmra mono nherẽ, e aiwétési aima ãsa'rese õ, ã nimosi marĩ hã ãwairébé mono hã. — ãne te sadanha, Tezopasi hã.

¹⁹ Taha wa, ma tã Zezusi hã asa sadanharĩ zahuré:

— E marĩ, wairébé mono bã bété. — ãne te sadanharĩ zahuré.

— Zezusi, Nazaré hawi ãmorĩ ma, ma tã rob'manharĩ wasété za'ra ni. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo aré. Tiwaihu'u pese na ma tã marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ aré, ãwẽ hã. Duré mrepe pire na, te 're mo. ãne na ma tã waihu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. ãne na hã uburé ma tã waihu'u za'ra ni.

²⁰ Tane nherẽ, wa'madã'ã'wa norĩ hã sasedoti ãpire norĩ hã ma tã danhib'apito u siwi saprõ. Roti'wa norĩ dama ãpire norĩ me, ma tã ãtẽme siwi saprõ, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩri da. Taha wa, ma tã ãsimiwada'uri zarina, dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã da.

²¹ Izarazéhé nhihudu norĩ hã, danhimiwada'uri na oto 're wahãimana za'ra mono tã da, te te 're wa'apawapto mono da ne, wa tã 're wanhimnhasi za'ra aré. ãhãna bãdã maparane ma tã ãma ne, da te ãwĩrízém na hã.

²²⁻²³ Ni'wam norĩ hã pi'õ norĩ hã ma tã ai'aba're ab're u, wasiré ãsazei'wa norĩ hã. Tane nherẽ, te te siwi sãmri za'ra õ di, ãhãiba hã. Ab're hã baba na, ma tã sã sabu za'ra. Apã sihutu wamhã, ãne te wama rowasu'u za'ra: “'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ si, wa tã wasiwi 'madã'ã za'ra ni, hãiwa hawi we ãne hã. Zezusi hã, u, dã'ã õ di. Te u, oto 're mo. ãne ma tã wama rowasu'u zahuré.” ãne te pi'õ norĩ hã wama rowasu'u za'ra. Taha wa, wa tã ãma watob'uzu za'ra ni, ãsimirowasu'u za'ra na hã.

²⁴ Taha wa, ma tã wasiré norĩ hã 'mane, pi'õi wa'rãmi, ab're u. Te te robzabu zahuré wamhã, ab're hã baba na ma tã duré sabu zahuré, pi'õ norĩ nhimirowasu'u zarina. Te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusihi hãiba hã te te ãsãmri zahuré õ na. — ãne te tãma rowasu'u zahuré, Zezusihi ma, Tezopasi norĩ hã.

²⁵⁻²⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ zahuré, ãne:

— E niha bété, waihu'u su'u aba õ di, sazei aba da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u mono bã, Danho'reptui'wa na rob'ui'ére hã. Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã te za a'ã robzépata, rowasédé, da te tãma 'manharĩ wamhã. Taha parip si, te za rowẽ ãma 're sãmra, 'Re ãhãimana u'ãsi

mono te te tãma ãpisutuzéb uwaibaba. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré, sô'awi tãma siwasu'u zahuré õ nherẽ, Danho'reptui'wa na.

²⁷ Romhã ré, ma tô ãwana Danho'reptui'wa na rob'ui'ééré za'ra ni. Tawamhã Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré na, te oto tãma rob'rãzarõtõ zahuré. Taha pari, uburé 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ, te te ãma ãrob'ui'ééré za'ra na, te tãma rob'rãzarõtõ zahuré.

²⁸ Tawamhã ma tô rob'umhutu za'ra oto, 'ri wa'õtõ u hã, Emausi u hã. Zezusi hã te aré tiwi timorĩ waré zahuré.

²⁹ Taha wa, ma tô tãma nharĩ zahuré, tiwi morĩ zahuré tõ da:

— Wa'rata asãmra a'ã. Ma tô wawi tihãiwahã. Te za wawi tirobra. — ãne te tãma nharĩ zahuré.

Taha wa, ma tô ãzé 'ri para u, ãrata sãmra zahuré da, a'ã.

³⁰ Tawamhã ãrata te tinhamra zahuré, siré saihuri da. Sãmra wamhã, ma tô ã'u'ëne hã ti'ã, Zezusi hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wë'ë, ã'u'ëne hã. Ma tô tãma sômri zahuré.

³¹ Taha wa, ma tô oto waihu'u zahuré, Zezusi hã. Tazahã, ma tô tiwi aimani zahuré.

³² Taha wa, te ãsa'u sima rowasu'u zahuré, ãne:

— Bãdãdi na we te te wama rowasu'u mono ré hã, e watoi õre, wapë'ë 'remhã. Wato sina, wa we wa te wapari. Wapari ze ti. — ãne te sima rowasu'u zahuré.

³³ Tawamhã awa'awi, ma tô tiwahutu zahuré, Zeruzarë u neb da apã. Simasisi wamhã, ma tô Zezusihi siré norĩ hã sabu za'ra, 11 na ãhãiba za'ra hã. 'Ri para, te siré ai'ubumro, ãsazei'wa norĩ me.

³⁴ — Tô sena, ma tô Wanhib'apito hã hãiwa'udu. Simahã ma, ma tô sihãiré. — ãne te tãma rowasu'u za'ra, datëme ãsimasisi norĩ ma.

³⁵ Tawamhã Wanhib'apito, bãdãdi na ãtëme ãwisi zahuré na, ma tô asa dama rowasu'u zahuré, ãsazei'wa norĩ ma. Duré, Wanhib'apito te te ãwaihu'u zahuré zëm na, ma tô siwasu'u zahuré. ã'u'ëne te te tãma ãwë'ë zahuré na, ma tô duré Wanhib'apito hã waihu'u zahuré. ãne na ma tô siwasu'u zahuré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma.

Zezusi hã, tizazei'wa norĩ ma, ãsihãirézé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8

³⁶ Tawamhã ãsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u zahuré ré, ma tô Zezusi hã ãwa'wa tizab za'ra. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Rowë na 're aihãimana za'ra wa'aba mono. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

³⁷ Tawamhã dahãiba warõ newa, ma tô tãma tipë'ëwara za'ra.

³⁸ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, ma tô ãma aipë'ëwara za'ra wa'wa. E marĩ da, ma tô ãwawã za'ra wa'wa, ãhãiwa'utuzëm na.

³⁹ ãnhib'rada, 'madãã za'ra wa'aba. Duré ãpara hã 'madãã za'ra wa'aba. Ma'ãpé oto ãzaze za'ra wa'aba. Wa hã tô, Zezusi. Dahãiba warõ hã nhi õ di, duré hi õ di. Wa hã ãnhi ré hã, duré ãhi ré hã. Ma'ãpé asib'rata na ã'upi za'ra wa'aba, tõ sena ãzaze za'ra wa'aba da.

⁴⁰ — ãne ma tô Zezusi hã tãma si'ru za'ra. Taha wa, ma tô tinhib'rada hã tãma sô'a za'ra, duré tipara hã.

⁴¹ ãmreme te te wapari za'ra wamhã, te 're to za'ra, tipë'ë na. Tãma rowë uptabi za'ra di. Tane nherẽ, Zezusi hã hãiwa'utu õ newa, te te ãma saze za'ra õ di. Taha wa, mrab zõ te sadanharĩ za'ra oto, Zezusi hã:

— E mra, te aima tihãimana za'ra wa'wa. — ãne te sadanharĩ za'ra.

⁴² Tawamhã syry na ma tô tãma sômri za'ra, tepe zebre hã.

⁴³ Tawamhã ma ti'ã, te te 'rëne da, ãsõ'a za'ra.

⁴⁴ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Romhâ ré wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, ai'rata 're ãnhamra za'ra wa'aba mono ré hã, marĩ hã za ãzô ãwairébé mono na, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina, duré 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré zarina, duré ãsõ're na rob'ui'ééré zarina. — ãne te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhã ma tô ãne tâma waihu'u za'ra, ãbaihã na rob'ui'ééré zarina:

— Romhâ ré ma tô ãne ããma rob'ui'ééré za'ra ni: “Danho'reptui'wa te za robzépata za'ëtë, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisudu hã. Tane nherë, bâdã maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za hãiwa'udu apã, ab're hawi.

⁴⁷ Duré, te za ãwasu'uwë na ãsadawa para te te 're dapo're pu'u za'ra, ãne: ‘Dawasédé hã te za da te 're rëme pese za'ra. Tawamhã te za te te dama 're apari dawasédé hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.’ ãne te za ãwasu'uwë na uburé te te ãma 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ. Zeruzarë ãma ãsãna'rada hã za.” ãne ma tô duré romhã ré ãma rob'ui'ééré za'ra, ãbaihã na hã.

⁴⁸ A norĩ wa'wa hã ma tô ããma ã'madã'ã za'ra wa'wa, ãdã'ãzé hã. Duré ãhãiwa'utuzé hã ma tô ããma ãwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za ãwasu'u wë'wa, 're anomro aba mo.

⁴⁹ Wa hã wa za we atëme satõrĩ za'ra wa'wa, ãmama te te aima ãropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Taha wa, te za a'ã 'ri ahã ãma sô asimipari za'ra wa'wa, hãiwa hawi te we atëme ãsatõrĩ za'ra wa'aba zéb u, ãwaihu'u pese na 're ãmorĩ ne, 're anomro aba mono da. — ãne te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, hãiwa u ãmorizé wasu'u

Marcusi 16.19-20; Atusi 1.9-11

⁵⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're ãnomro mono norĩ hã te te simro, 'ri ahã nhiti, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tamomo te te rob'umhutu za'ra wamhã, ma tô tinhib'rada hã wahutu, tisi hawimhã, ãwë hã te te tâma sõmri za'ra da, Zezusi hã.

⁵¹ Tawamhã taha ré, ma tô tiwi timorĩ za'ra. ãmama hã ma tô tiwi ãri za'ra, hãiwa u.

⁵² Tawamhã ãsa'u, te Zezusihi ãma tiwata za'ra, hi'rãtitõ. To sina, te apã ai'aba're, Zeruzarë u.

⁵³ Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma, te 're si'ubumroi u'âsi, 'ri 'wawi wa'ra 're, ãma 're wata u'âsi za'ra mono da.

Zuwā Zezu Cristuhu wasu'uwē na, Zuwā te te āma ĩrob'ui'ééréé Ībaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na rob'ui'ééré'wa nhisi hā, Zuwā na ĩsisi hā. Ā hā Zezusihi siré 're ĩmorĩ, Ti'aduhu sisānawā. Ta norĩ hā tepe mrami na aré romhuri'wa zahuré. Duré Zuwā hā ĩhāiba amo hā te duré 're hāimana, ā dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono hā. Taha nhisi hā, Zuwā Batita. Tazahā ā ĩbaihā na rob'ui'ééré'wa hā ta hāi ō di.

Zuwā hā ma tô wama wasu'u za'ra, Zezusi hā tô sena 'Re ĩhāimana u'âsi mono 'ra uptabi na hā. Zuwā 20.31 āma te āhā wasu'u hā tihāiba. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hā Danho'reptui'wa na ni'wam norĩ hā te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono hā rowē na 're ĩdahāimana u'âsi za'ra mono zé hā za ta norĩ si te te sina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono na hā. Zuwā hā ma tô duré wama āma romnhimiré'é za'ra, marĩ mono bâ, wahāimanazém na wa te āma 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb da hā. Ā na ma tô wama āma romnhimiré'é za'ra, duré ĩ'u'ētē wapu na, duré rowa'a na, duré pone'ërebâ na, duré pone'ërebâ 'madâ'â'wa na zama, duré uwa 'ru na zama.

'Re ĩhāimana u'âsi mono mrepe na ĩsisi hā ĩsihāibazé wasu'u

¹ Duréhā ti'ai ō ré hā, marĩ ō uptabi di. Ropoto na te te sāna'rata ō ré, te 're mo, 'Re ĩhāimana u'âsi mono mrepe na ĩsisi hā. Ta hā te siré 're simasisi u'âsi zahuré, 'Re ĩhāimana u'âsi mono me. Duré ta hā 'Re ĩhāimana u'âsi mono.

² Ti'ai ō ré hā, te siré 're simasisi zahuré, marĩ ō uptabi ré hā.

³ Ta hā ma tô uburé te te ro'apoto, 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te tāma ĩpisutuzéb zarina. Te te ro'apoto mono ō 'wa'āhā, aré marĩ ō uptabi di.

⁴ Ta hā rowē na 're ĩdahāimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, te dama 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'âsi mono mrepe na ĩsisi hā. Dama rob'uiwē'wa ne, rowa'a na damorĩ wē na 're danomro mono da, te za roti wē na te te dama 're awaihu'u.

⁵ Robra na ne, dawasété na 're danomro mono nherē, te za dama rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ hā te te 're da'apawaptob u'âsi, tinhimiroti na. Niwa da te dawu uprosi waihu'u ō di za ĩsimiroti hā, dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ hā.

⁶ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā ma tô aibā hā satō, te te dama 're sadawa wasu'u mono da. Aibā nhisi hā Zuwā na ĩsisi hā.

⁷ Ta hā ma tô te te dama 're wasu'u, rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ wasu'u hā.

⁸ Zuwā hā rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ hā 're hāimana mono ō di. Rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ wasu'u na te te 're da'apo're pu'u mono da si, ma tô we datēme wi, Zuwā hā.

⁹ Rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ hā tô sena ĩsimiroti hā. Ta hā ti'ai u ma we datēme wi, aihĩni ĩsimiroti hā da te waihu'u pese za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Ta hā te oto ti'ai āma 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'âsi mono mrepe na ĩsisi hā. Tazahā 'Re ĩhāimana u'âsi mono zadawa para, te te ro'apoto mono nherē, ro'apoto mono 'wa na da te waihu'u za'ra ō di. Tisiré zudezu norĩ rob u, ma tô wei mo. Tane nherē, sô 're tob'uzu za'ra mono ō di, ta norĩ hā.

¹² Ni'wam norĩ si ma tô sô 're tob'uzu za'ra. Ma tô te te āma 're sasōmri za'ra. Taha wa, ma tô ta norĩ si pisutu za'ra, 'Re ĩhāimana u'âsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono da.

¹³ E ĩ'ra siro, ma tô ta norĩ hā 're rere'e, ti'ai āma timama sipoto na. Mare di. Taha zarina, ĩ'ra siro, 're rere'e mono ō di. 'Re ĩhāimana u'âsi mono si ma tô āma 're 'ra za'ra.

¹⁴ Dama 'Re ĩhāimana u'âsi mono wasu'u'wa da hā, wa'rata 're sāmra mono da, ma tô sihāiba. Simizawi pese uptabi di. ĩsimiroti hā wē uptabi di. 'Re ĩhāimana u'âsi mono 'ra wa, ōhō si 're morĩ wē uptabi di. Misire ĩ'ra hā. Ōhō si, waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hā wa tô wasiwi waihu'u za'ra ni, 're ĩmorĩ wē uptabi na. ĩwaihu'u pese na zama, wa tô waihu'u za'ra ni.

¹⁵ Ta hã ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're wasu'u, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra na, da te 're waihu'u za'ra mono da. ãne ãtẽme wisi wamhã, te dama 'mahã, Zuwã Batita hã:

— Õhõta aibã hã te wei mo. Ìwana, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “Õ hã ãza'u si wei morĩ nherẽ, ãma pire di. E marĩ wa. Ìpoto õ ré, 're morĩ u'âsi wa.” — ãne ma tô dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

¹⁶⁻¹⁷ Duréhã wahi'rada Mozési hã ma tô te te dama 're roti, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina. 'Re ãhãimana u'âsi mono te te tãma ãwaihu'uzéb zarina, ma tô te te dama 're roti, ãma 're danomro wẽ mono da. Zezu Cristu hã ma tô õhõ si te te dama 're waihu'u, dawasété nherẽ, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te 're ãda'azawi pese mono zém na. Simizawĩ pese uptabi wa, te te 're wa'apawaptob u'âsi, ãma 're wanomro wẽ mono da, Zezu Cristu hã.

¹⁸ Ti'ai ãma 're ãdanomro mono hã datõmo na da te 're 'madãã za'ra mono õ di, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Õhõ si, ma tô Timama hã 'madã, siré 're simasisi u'âsi zahuré mono wa, Timama me. Ì'ra hã misire, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã ma tô te te dama 're wasu'u u'âsi Timama hã, da te 're waihu'u za'ra mono da.

*Zuwã Batita te te dama 're ãrowasu'u mono zé wasu'u
Marcusi 1.1; Rucasi 3.2-3*

¹⁹ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô aihutu, Zuwã Batitaha u, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã. Tipawapto'wa norĩ me, ma tô ãtẽme aihutu, réwita norĩ me. Zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã te te satõrĩ za'ra wa, ma ãtẽme aihutu, Zeruzarẽ hawi.

Tawamhã ãtẽme sihutu wamhã, te siwi sadanharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa hã, a hã.

²⁰ Taha wa, te ãne tãma siwasu'u za'ra:

— Wa hã Cristu õ di, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisudu hã, Danho'reptui'wa da.

²¹ Te duré siwi sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã bété, a hã. E a hã, Eriasi apã aihãiwa'udu.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Ta hã õ di, wa hã.

Taha wa, te duré siwi sadanha:

— E a hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zõ, 're ãdanhimipari za'ra mono, te 're aimo.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa hã, ta hã õ di.

²² Tawamhã te duré siwi sadanha:

— E 'wa hã bété, a hã. Ma'ãpé wei wama asiwasu'u su'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da, wei wazatõrĩ'wa norĩ ma, wa te aiwasu'u za'ra da.

²³ Taha wa, te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã a'ubuni wi, dama roti'wa. ãne, wa tô te dama 're rob'mahãrã: “Wanhib'apito zõ, te za bãdãdi hã ãmana 'rãmi asiwi ãsa'ra wa'aba mo, awa'awi da.” ãne ma tô wahi'rada Iza'iza hã te te dama 're roti aré, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Tane wa tô duré wa hã te dama 're roti, ãsimiroti zarina. — ãne te Zuwã Batita hã tãma siwasu'u za'ra, aibã norĩ ma.

²⁴⁻²⁵ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ma tô wama asiwasu'u za'ra. A hã, Cristu õ di. A hã, Eriasi õ di. A hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zõ, 're ãdanhimipari za'ra mono õ di. E marĩ da, te bété ã dawabzuri hã dama 're ã'ab'manharĩ mo, a hã õ nherẽ. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²⁶⁻²⁷ Tawamhã Zuwã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ã na si, wa tô ã dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ. Tane nherẽ, ãza'u si we ãmorĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u mono da, ma tô wei wi. Zahadu sa'rese za'ra wa'aba õ di, a norĩ wa'wa hã. Ta hã ãma pire wa, ãpara'uza wasisizé te tãma wasihu waihu'u õ di. — ãne Zuwã Batita hã te tãma siwasu'u za'ra.

²⁸ Āne romhâimanazé hã Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi ãma Zodã zara niwĩ â dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharĩzéb ãma hã.

*'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u
Marcusi 1.10; Rucasi 3.22*

²⁹ Tawamhã awẽ ma tô Zuwã Batita hã Zezusi hã tisã, ĩtẽme morĩ ré. Te te sãmri wi, te dama 'mahã, ãne:

— Ōhõta te we oto mo, Pone'ërebã hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã dawasédé hã te te dama 're apari mono da.

³⁰ ĩwana wa tô ãne hã aima wasu'u za'ra wa'wa: “Īza'u we ĩmorĩ hã ĩma pire di. ĩpoto õ ré, 're morĩ u'âsi wa, ĩma pire di.” Āne, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³¹ Wa hã te duré waihu'u õ di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na hã Danho'reptui'wa da. Tazahã, wa norĩ hã Izarazéhé nhihudu hã wa te waihu'u za'ra da, wa â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ.

³²⁻³³ — ĩsi'uihã na, wa hã te duré waihu'u õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô ĩma waihu'u, te te ĩpisudu hã. Āne te ĩma wasu'u: “Ītẽme wa za satõ ĩpẽ'ëzani hã, te ĩpisutu u. ĩhawi morĩ õ di za. Ī'rata te za 're sãmra u'âsi. A hã te za ãma ĩ'madã. Āma 'madã'ã wamhã, te za oto ĩwaihu, õ hã te ĩpisutu na, ĩpẽ'ëzani te te dama 're anhomri mono da.” Āne ĩzatõrĩ'wa hã te ĩma wasu'u. Tô sena ma tô ĩma rowasu'u. Wa hã wa tô ãma 'madã. Ma tô we ĩtẽme mo, hãwa hawi utu'u ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani hã. ĩhawi morĩ õ di.

³⁴ Wa hã wa tô ãma 'madã. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ō hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. — Āne te dama wasu'u, Zuwã Batita hã.

Aibã norĩ hã, Zezusihi ãma te te ĩsasõmri na'rata zahuré zé wasu'u

³⁵ Tawamhã awẽ te duré Zuwã Batita hã wasiré tihãiba. Wa norĩ hã ĩsiré 're wane wa, wa ĩsiré aima'wara ni. Tawamhã wasiré wasimasab ré, ma Zezusi hã ro'razã.

³⁶ Tawamhã, Zuwã Batita hã te te 'madã'ã wamhã, te dama 'mahã:

— Ōhõta Pone'ërebã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi we ĩmorĩ.

³⁷ Tawamhã Zuwã Batitaha mreme hã wa te wapari wa, wa tô oto wanem ni, Zezusihi zarina.

³⁸ Taha wa, Zezusi hã ma wei wazõ aipi'ra. Te wei wa'madã. Tawamhã te wama tinha, ãne:

— E marĩ zõ, te we ane wa'wa.

Tawamhã asa wa tãma nharĩ ni:

— Rowahutu'wa, asãmrazé hã wa te waihu'u da, wa wei wanem ni.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi te wama tinha:

— Oto pé ĩzaprõni aba, ĩnhamrazé hã sabui wa'aba da. Taha wa, wa oto ĩme wanem ni, ĩsãmrazéb u. Wasihutuzéb u ma tô bãdã hã we tinho're za'a. Tawamhã bãtã na wa ĩ'rata aimasisi ni, Ādéréhé me. Simahã no, Ādéré hã.

⁴¹ Tawamhã tidub'rata zõ te mo, Ādéré hã. Te te sãmri wamhã, ãne te tãma rowasu'u:

— Danho'reptui'wa hã wa tô sõpõtẽ ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã. Danho'reptui'wa hã ta hã “Cristu”, damreme amo na hã.

⁴² Tawamhã ma tô Zezusihi u we saprõ apã. We te te ĩtẽme ãwisi wamhã, Zezusi te Sima hã 'madã. Te tãma tinha:

— A hã Sima, Zuwãhã 'ra. Āhãna wa za asisi na saprĩ. Sepasi na asisi hã za oto. — Āne te tãma tinha. Āma ĩsaprĩ hã Pedru na ĩsisi hã.

Zezusi hã, Piripi norĩ te te ĩpisutu na'rata zahuré zé wasu'u

⁴³ Tawamhã awẽ Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, te Zezusi hã sina ropisutu. Taha wa, wa ĩsiré oto ai'aba'rẽ ni. Wasi'aba'rẽi ré, wa tô aibã hã sõpõtẽ za'ra ni, Piripi na ĩsisi hã. Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— We aimorĩ, ĩsiré 're aimorĩ da oto.

Taha wa, te oto ĩsiré mo.

⁴⁴ Piripihī za'ru hã Besada na 'ri nhisi hã. Tame te duré Ādére norĩ hã 're simasisi zahuré, Pedruhu me.

⁴⁵ Tawamhã Piripi te Natãna'éhé zô mo. Te te sãmri wamhã, ãne te tãma tinha:

— Aibã hã wa tô sabu za'ra ni, wahi'rada Mozési te te ãma ĩrob'ui'ére siro hã romhã ré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zama ĩsa'u te te ãma ĩrob'ui'ére za'ra hã. Ta hã Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorĩ hã, Zuzéhé 'ra hã. — Āne te Piripi hã tãma rowasu'u.

⁴⁶ Tawamhã te Natãna'é hã asa tãma tinha, ãne:

— Oro Nazaré hawi ĩwẽ hã wei morĩ òm ne.

Tawamhã Piripi asa te tãma tinha:

— We aimorĩ, wanem hã, sabu da.

Taha wa, te apã ĩtẽme saprõ.

⁴⁷ Tawamhã te te sãmri wi, te Zezusi hã tãma tinha, Natãna'éhé ma, ãne:

— Ōhõta te wei mo, Izarazéhé nhihudu uptabi hã 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã. Sadawa nhipese ãna te 're mo.

⁴⁸ Taha wa, te Natãna'é hã asa tãma tinha:

— E niha ma tô ĩwaihu.

Taha wa, te duré Zezusi asa tãma tinha:

— Piripi hã te te ai'mahãrã õ ré, wa tô ai'madã, pidera wede 'rowi asãmra ré.

⁴⁹ Tawamhã Natãna'é asa te duré tãma tinha:

— Rowahutu'wa, a hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra. A hã uburé Izarazéhé nhihudu norĩ nhĩb'apito.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha:

— Tane tô. Wede 'rowi asãmra ré, te aiwaihu'u wa, ma tô asina ĩwaihu, asina ĩwapari wa. ĩwaihu'u pese wa, ma tô ĩ'ãma atob'uzu. Niwapsi te za marĩ hã ĩ'madã, ĩwaihu'u pese na marĩ hã te aima ĩwaihu'uzém nhĩpai u. Asõ'a wa'aba, te za hãiwa hã we 'ridawa, ĩnho'õmoi baba. Tawamhã siwa'rãmi te za nasi we ĩtẽme ai'aba'rẽ hãiwa hawi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, dasirẽ ĩpoto u hã. — Āne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

2

Cana ãma dasina damrozé wasu'u

¹ Tawamhã maparane ma tô wa'ãma timara. Taha pari, dasaihurizé hã ma tô 'manharĩ za'ra ni, dasina damrozém na hã. Cana na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, ma tô 'manharĩ za'ra ni. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Cana hã. Zezusihi na hã te tame dame tihãiba.

² Zezusihi zô zama, te tahãrã ni, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ zô zama, dasina damro u wasi'aba'rẽ da. Taha wa, wa duré wa norĩ hã dame asimro ni.

³ Tawamhã, ma tô uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé hã da'ãma ai'utõ, da te 'mahãpãrĩ mono õ ré. Taha wa, te Zezusihi ma ĩna hã tinha, ãne:

— Uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé hã ma tô da'ãma ai'utõ, da te 'mahãpãrĩ mono õ ré.

⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Áté a hã ĩma waihu'u õ di za, marĩ te ĩ'manharĩ da hã. Bãdã zahadu ĩwa waptã'ã õ di, ãne te ĩ'manharĩ da hã.

⁵ Taha wa, te ĩna hã romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne:

— Tiha te te aima waihu'u za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩmreme hã 'madã'ã pese za'ra wa'aba za. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tame te piza hã 're simasa êtẽ 'manharĩ hã, â ré hã 6 na ĩhãiba hã. Nima norĩ hã 80 na â za'ratazé hã, duré nima norĩ hã 120 na â za'ratazé hã. 'Re wasaihuri mono õ ré hã, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, wa 're wanhimisõ za'ra, wa norĩ hã zudezu wa. Taha da, te 're simasa, piza ĩsa'ẽne hã.

⁷ Tawamhã Zezusi te romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne:

— Ā hã nasi amrami za'ra wa'aba, piza 're sa'wari za'ra wa'aba da. 'Masisi za'ra wa'aba.

Tawamhã ma tô siwi 'masisi, piza 'remhã â hã.

⁸Tawamhã Zezusi te tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Ma'ãpé, â hã oto amrami za'ra wa'aba, danhipi na dawada'uri'wai u 'wasari aba da, te te téiwa pibu da.

⁹⁻¹⁰Tawamhã ma tô ítême 'wasa, te te téiwa da. Te te téiwai wamhã, â si õ di oto. Ma tô sirob'rãi wa'u. Nima hawi uwa 'ru 'rãi wa'u ãsé hã te te waihu'u õ di, danhipi na dawada'uri'wa hã. Romhuri'wa norĩ si ma tô waihu'u za'ra. Tawamhã te te téiwa wamhã, sina ãmro zahuré zô, te hã, aibã zô. Taha wa, te ãne tâma tinha:

— E niha ma bété ãsei uptabi si dawi íté, wasaihuri na'rata hawi, wa te âhuri tã da. Dasaihuri na'rata hawi, te ãsei uptabi hã da te dama 're sãmri za'ra, da te 're âhuri mono da. Sa'ëtê na da te 're âhuri mono wapsi, te za ãwa'u zeĩ prã hã da te dama 're sãmri za'ra. Tanei õ di, a hã. Nimosi ma tô ãsei uptabi hã dama ã'ru, da te âhuri da. — ãne te aibã ma tinha, danhipi na dawada'uri'wa hã.

¹¹ãne hã marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama ã'manharĩzém na ma tô Zezusi hã dapawaptom na sãna'rata, tiwaihu'u pese na, Cana na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã, Cana hã. Taha wa, waihu'u pese wa, wa tô wasina umnhasi za'ra ni, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã.

¹²Tawamhã Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo, Zezusi hã. ãna zama te ãsiré mo. ãno norĩ zama te ãsiré ai'aba'ré. Wa norĩ zama, wa ãsiré ai'aba'ré ni, ãsiré 're wanomro mono wa. Tawamhã, wasihutu wamhã, syry na wa tame asimro ni.

'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa hawi, Zezusi te te ãdazate mono zé wasu'u Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48

¹³Romhuture di oto, zudezu norĩ te, dato hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Ezitu hawi te te ãdawaiubuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã romhuture wa, datoi u te oto mo Zeruzarê u, Zezusi hã. Wa norĩ zama, wa duré ãsiré ai'aba'ré ni.

¹⁴Zeruzarê ãma te 'ri za'ëne hã 're sa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te aibã norĩ hã 're si'ubumro. Ta norĩ hã powawê te te dama 're wede za'ra, duré pone'ërebã, duré utu'u. ãhãiba amo norĩ hã te duré rob'uiprazém na te te dawi ãma 're saprĩ za'ra.

¹⁵Tawamhã Zezusi hã aibã norĩ hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô marĩ hã sada 'manharĩ za'ra, wedenhorõ na te te ãma sate mono da, rob u. Tawamhã ma tô te te sate, ãsimizama ré. Wedeza hã ma tô duré tiwi pizari za'ra, rob'uiprazé hã te te tiwi sãmra za'ra da, te te dawi ãma 're ãsaprĩ za'ra mono norĩ wi.

¹⁶Te duré tâma rob'ru za'ra, utu'u wede'wa norĩ ma, ãne:

— Mo oto rob u sani za'ra wa'aba. 'Ri hã ã hã, ãmama ãma 're ãdawata za'ra mono zé. ãme dama 're rowede za'ra wa'aba mono õ di za oto. — ãne te tâma nharĩ za'ra.

¹⁷Taha wa, wa tô ãma wapo're pu'u za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wai mreme ui'ére na. ãne duréhã ma tô wahi'rada hã tinha, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma: “Asõrõwa da hã marĩ na te romhuri za'ëtê wa, wa tô ãwa ãma waze, asawi te.” ãne ãmreme na wa tô wapo're pu'u za'ra ni.

¹⁸Taha wa, te dama ãpire norĩ hã tâma nharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa sadawa para, ma tô ãdazate mo, rob u. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para, sate mono wamhã, e marĩ te za ã'manha, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã wa te ãma aiwaihu'u za'ra da.

¹⁹Tawamhã Zezusi te asa tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Marĩ hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, ãma ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. ã hã 'ri hã asiwi sãmra aba wamhã, wa za apã 'ri su'u. Bãdã misi te za ã'ãma mo, apã te 'ri ré hã. — ãne te tâma siwasu'u za'ra.

²⁰Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

— E niha te za ĩ'ri su. E niha bâdâ misi te za ai'âma mo, apâ 'ri ré, a hã. Ā hã da te dasiwi 'ri su'u õ di, 'ri za'êtê wa. Wahub ahâ na ma tô da'âma tiwahu, da te dasiwi 'ri za'ra ré hã. 46 na ma tô âma dawî tiwahu. — Āne asa te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

²¹ 'Ri te te wasu'u wamhã, tihâiba te wasu'u, Zezusi hã. Sõ'awi siwasu'u õ wa, ĩmreme hã dama pibu prã za'ra di.

²² Ab're hawi hâiwa'utu wapsi, wa za âma wapo're pu'u za'ra ni, apâ za te te ĩ'ri wasu'u na hã. Wa za wasima rowasu'u za'ra ni, âne: “Tô sena na ma tô Zezusi hã tihâiwa'utuzém na dama siwasu'u. Tô sena na ma tô duré wahi'rata norĩ hã romhã ré ĩhâiwa'utuzém na rob'ui'ére sirõmo za'ra ĩbaihã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã.” Āne, wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

Zezusihi ma, uburé danhimirosa'rata na tãma ĩdawaihu'u pese zé wasu'u

²³ Tawamhã Zezusi hã zahadu Zeruzarê âma hâimana ré, ma tô Pascowa na dato nhisi hã dasiwi 'manharĩ ni. Tame sãmra ré, ma tô marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wê, tiwaihu'u pese na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩsatõrĩ na, da te waihu'u za'ra da. Taha wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã danho'a te te dama 're ab'manharĩ mono wê te, ma tô da'ahã na saze za'ra ni.

²⁴⁻²⁵ Tane nherê, da te dasina ĩ'umnhasi za'ra na, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã. E marĩ wa. Uburé danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese wa. Ni'wa ĩ'upana te te tãma 're da'awaihu'u mono õ di, Zezusihi ma. Si'uihã na ma tô te te 're da'awaihu'u, danhimirosa'rata na. Taha wa, tô sena da te dasina umnhasi za'ra õ wa, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã.

3

Zezusi hã, Nicodemosihi ma, te te ĩnharĩzé wasu'u

¹ Aibã hã te 're hâimana, Nicodemosi na ĩsisi hã. Ta hã roti'wa, wasiré zudezu. Parisezu na, wa tô wa te 're sisi za'ra, wahi'rata norĩ nhimiroti, parisezu norĩ siré te te 're 'madâ'â pese mono wa.

² Ta hã ma tô Zezusihi u wi, barana. Ītême wisi wamhã, âne te tãma tinha:

— Rowahutu'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô wei watême asatõ, wama 're rowasu'u mono da. Āne wa tô ai'âma waihu'u za'ra ni. Taha zadawa para, ma tô marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã dama 're ĩ'ab'manharĩ wê u'âsi mo, da te âma aiwaihu'u za'ra da, we te te asatõrĩ na. Ta hã te te aima 're waihu'u mono õ 'wa'âhã, a hã ĩwaihu'u'õ hã dama 're ab'manharĩ mono õ di aré. — Āne te Zezusihi ma tinha.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u. Dapê'ê 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're danomro mono õ di za.

⁴ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tãma tinha:

— E niha te za aibã hã si'ĩhi nherê, tipoto té. E niha te za tina dub're apâ âzé, duré apâ poto téb da. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ai'uté hã dama 're poto za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, 're nomro sirõmo mono õ di za. Tipê'êzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za 're dapoto téb za'ra, dapê'ê 're. Tawapsi te za oto ĩsib'a'uwê si 're danomro. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 're ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'a'upsõi mono wa, duré Tipê'êzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za oto dapê'ê 're, 're dapoto téb za'ra. Tawapsi te za oto duré ĩsib'a'uwê 're danomro. Dapê'ê 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, 're danomro mono õ di za.

⁷ A hã, aipoto tém neza. Āne te aima nharĩ wa, ĩma nharĩ õ di za, âne: “E niha wa za ĩpoto té.”

⁸ Rowa'u wa za aima wasu'u, waihu'u da. Rowa'u hã te te 're rowapõrĩ mono wamhã, ĩpupu'u si wa wa te 're wapari za'ra. ĩpupu'u na si wa za wa te 're waihu'u za'ra, 're ĩwairébe

mono zém na hã. Uihâ na te rowa'u hã 're wairébé, nimomo 're wa'u'u 'rāsutu za'ra mono da. E ma hawi te rowa'u hã 're wairébé na'rata. E momo te duré 're wa'u'u 'rāsutu za'ra. Wama waihu'u pese za'ra ò di. Tane dama waihu'u pese ò di, dapě'ě 're, 're ĩdapoto téb za'ra mono zé hã. Dama waihu'u pese ò nherě, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te dama 're anhomri, Tipě'ězani hã dapě'ě 're, 're ĩdapoto téb za'ra mono zém na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. — Āne te Zezusi hã tãma rowasu'u.

⁹ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tãma tinha:

— E niha te za Tipě'ězani hã te te dama 're anhomri, dapě'ě 're, 're dapoto téb za'ra mono da.

¹⁰ Taha wa, te duré Zezusi hã asa tãma tinha:

— A hã Izarazéhé nhihudu norĩ ma, rowahutu'wa. Tane nherě, ĩnhimirowasu'u hã aima pibui prã ti. E niha waihu'u ò di bété.

¹¹ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa norĩ hã marĩ hã wama waihu'u pese wa, duré wa te 'madâ'â wa, wa ãne wa te dama 're wasu'u. Tane nherě, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherě, ãma 're wazaze za'ra wa'aba mono ò di.

¹² Ti'ai ãma romhâimanazé hã, wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa. Tane nherě, te aima wasu'u za'ra wa'aba nherě, ãma ĩzaze za'ra wa'aba ò di. E niha te za tawamhã hãiwa ãma da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, ãma ĩzaze za'ra wa'wa. Āté ãma ĩzaze za'ra wa'aba ò di za.

¹³ Ni'wa hã hãiwa u sébré ò di, apâ wei morĩ da, hãiwa ãma romhâimanazé hã te te dama 're wasu'u mono da. Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã ĩsiwaprosi, wa we hãiwa hawi mo, te dama 're rowasu'u mono da.

¹⁴⁻¹⁵ — Duréihã Mozési hã ma tô a'ubuni wi wahi ne 'manharĩ hã sasõ, ĩsi'uwazi waipo 'manharĩ hã, wedewaré na sa'o da. Ta hã wahi te te ĩsari za'ra hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tizéptâ'â za'ra. Dâ'â za'ra ò di. Tane te za duré wa hã dasiwi ĩzasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na ĩza'o da. Tawamhã wa za dazada dârâ. E marĩ da. Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, 're dadâ'â za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hãiwa ãma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata.

¹⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra hã misi nherě, we tisõ, dazada dâ'â da. Tawamhã ĩ'ra, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dadâ'â ãna te za hãiwa ãma ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'âsi. Ropipa ãma ĩsiti 're dasi'ubumroi mono ò di za.

¹⁷ Dapo're'õ u'âsi 're danomro mono wa, te te 're da'ahâ za'ra mono da, we te te satõrĩ ò di ti'ra hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. 'Re ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da si, ma tô we satõ, ti'ai u.

¹⁸⁻¹⁹ — Ni'wam norĩ hã ĩ'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, e 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za te te tãma 're nharĩ za'ra, ãne: “Aiwě'õ za'ra wa'aba wa, wa za te 're aihâ za'ra wa'wa.” Āne na hã te te tãma 're nharĩ za'ra mono ò di za. Tizazei'õ'wa norĩ ma si te za ãne na te te tãma 're nharĩ za'ra, ĩ'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono ò wa. Duré tiwasédé te te sima 're sawi pese za'ra mono wa, te za ãne na te te tãma 're anharĩ. 'Re ĩmorĩ wě uptabi hã ti'ai u ma tô wei mo, rowa'a ĩwě hã. Ta hã wě nherě, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono ò di. Dapo're'õ u'âsi 're danomro mono wa, te robra si da te dasima 're sawi pese za'ra.

²⁰ Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété u'âsi mono wamhã, te za 're ĩmorĩ wě uptabi hã te te 're ruiwapari za'ra, rowa'a ĩwě hã. Tawamhã ĩtēme 're nomro mono ò di za, ĩsimirosa'rata wasété na te te 're awaihu'u mono wa, 're siséb za'ra mono ò'umnhasite.

²¹ 'Re ĩnomro wě mono norĩ si te za ĩtēme 're nomro, rowa'a u. E marĩ da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're ĩ'madâ'â pese mono na, te te 're awaihu'u mono da. — Āne ma tô Zezusi hã Nicodemosi ma waihu'u.

Zezusi norĩ wasu'u, Zuwã Batitaha wasu'u me

²² Tawamhã Zezusi hã te mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba're ni. Wasihutu wamhã, tame wa a'â wahâimana za'ra ni. Tame te Zezusi hã â dawabzuri hã dama ab'manha.

²³⁻²⁴ Zuwã Batita hã te duré te te dama 're ab'manharĩ â dawabzuri hã, wanhiti. Sarĩ na 'ri nhisi 'rata â hã, sa'ëtê di. Taha wa, te tame a'â nhamra, Eno na â nhisi 'rata, Zuwã Batita hã. Tawamhã te nasi ĩtême dasito, â dawabzuri hã te te dama 'manharĩ da. Zahadu Zuwã hã danhib'apito te te 'rui õ di, da te dasiwi sêrê da, dazazéb 're. Taha wa, te zahadu te te dama 're ab'manharĩ.

²⁵ Tawamhã aibã me te timreme na ai'wapé, Zuwãhã siré 're ĩnomro mono norĩ hã. Â dawabzuri wasu'u na te ai'wapé za'ra.

²⁶ Taha wa, ma Zuwã Batitaha tême aimasa, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. ãne te tãma wasu'u za'ra:

— Rowahutu'wa, Zoda zara niwĩ aihâimana ré, ma tô Zezusi hã we atême wi. Wisi wi, ma tô dama ĩwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. E niha te bété õ hã te te duré dama 're ab'manharĩ, â dawabzuri hã. Zezusihi u si te oto aihĩni 're danomro. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁷⁻²⁸ Tawamhã Zuwã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te za te te dama 're apisutu romhuri hã, da te tãma 're romhuri za'ra mono da. Wa tô aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Ta hã ma tô datême ĩzatõ ĩwana, Danho'reptui'wa te dama 're wasu'u mono da. Wa hã, Cristu õ di. Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu õ di.” ãne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã ma tô aré ĩwapari za'ra wa'wa. — ãne Zuwã Batita hã te tãma siwasu'u za'ra.

²⁹ Tawamhã aibã ĩmro siwadi na ma tô sina simiré'é, ãne:

— Dasina 're damro za'ra mono wamhã, aibã hã oto mro wa, ĩsiwadi hã toi uptabi di. Aibã hã ĩmro hã tito na siwasu'u wamhã, toi uptabi di, ĩsiwadi hã. Tane duré wa hã, ĩtoi uptabi di. E marĩ wa. Da'ahã na oto 're danomro mono wa, Zezusihi u.

³⁰ Taha wasu'u hã, wasu'u za'ëtê uptabi di za oto, dama. Wa hã oto ĩwasu'u syryre di za. Tane nherê, ĩma rowê uptabi di. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Zuwã Batita hã.

Hãwa hawi we ĩmorĩ si, uburé dama ĩpire uptabi wasu'u

³¹ Hãwa hawi we ĩmorĩ hã, uburé dama pire uptabi di. Wa norĩ hã ti'ai ãma a'uwê wa, marĩ hã ti'ai ãma, wa te 're ĩ'madã'ã za'ra mono si, wa wa te dama 're wasu'u za'ra. Hãwa hawi we ĩmorĩ si, uburé dama pire uptabi di.

³² Hãwa ãma uburé te te 're ĩ'ab'madã'ã mono na, duré te te 're ĩ'awapari mono na, te za sena na te te dama 're wasu'u. Taha wa, te te dama ãma 're arowasu'u mono wamhã, mreme pire uptabi di. Tane nherê, aihĩni ĩmreme hã da te 're saze za'ra mono õ di.

³³ Da te 're saze za'ra mono wamhã, ãne te za da te dasima 're wasu'u za'ra: “Tô sena, ma tô ti'ra na te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.” ãne te za ĩsazei'wa norĩ hã te te sima 're rowasu'u za'ra.

³⁴ Ti'ra we te te satõrĩ wamhã, ma tô Tipê'ëzani hã tãma tisõ, ĩré 're morĩ u'âsi da. Taha wa, te Timama nhimiroti si te te dama 're wasu'u.

³⁵ Ti'ra te te 're sawi pese uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã ma tô pisutu, uburé dama pire uptabi da. Duré uburé marĩ ma pire da, ma tô ti'ra hã pisutu, hãwa ãma ti'ai ãma zama.

³⁶ ĩ'ra hã Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dama 're rowê za'ra mono di za. 'Re dadã'ã za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi ĩ'rata, hãwa ãma. ĩmreme, da te 're wapari za'ra mono õ wamhã, dama 're rowê za'ra mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihãzé hã te za da te dasina 're waihu'u u'âsi za'ra, ĩ'ra mreme hã da te 're wapari za'ra mono õ wa.

4

Zezusi hã pi'õi wi, â te te ĩwaptêrêzé wasu'u

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra. Āne ma tô dasima wasu'u za'ra ni: “Da'umro na si te oto 're dahâimana za'ra, Zuwã Batitaha nhimiroti 'madâ'â'wa hã. Da'umro na si te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Zezusihi nhimiroti 'madâ'â'wa si te oto da'ahâ na 're dahâimana za'ra.”

² Āne, da te dasima rowasu'u za'ra nherẽ, si'uihã na te te dama 're ab'manharĩ mono õ di, Zezusi hã. Wa norĩ si, wa ĩsadawa para wa te dama 're 'manharĩ za'ra, â dawabzuri hã.

³ Tawamhã Zezusihi ãma danhimirowasu'u hã parisezu norĩ u ĩwaptã'ã na te te waihu'u wamhã, te ĩsiti timorĩ za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Apã te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

⁴⁻⁶ Tawamhã Darireza u morĩ wamhã, ma tô sima wẽ, awa'awi dawa'wai baba te te ro'razâri da. Taha wa, wa tô samaritanu norĩ ro wa'wai baba, ro'rahâri za'ra ni, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Wa tô oto rob'umhutu za'ra ni, 'ri nho'õmo u, Sica u hã. Tawamhã â zô ab're u, wa tô aihutu ni, abzumazéb u. Zuzéhé nhipti'ai ãma te â zô ab're hã 're hâimana, Zaco hã ti'ra ma, ti'a hã te te ĩsõmri wa. Tame te Zezusi hã nhamra, â zô ab're ãma. Te te ãma wazere wa, te tame nhamra.

⁷⁻⁸ Tawamhã 'ri nho'õmo u, wa tô ai'aba'ré ni, wasa hã wa te wasisa 'mai'uipra za'ra da. Zezusihi si te waza'u tinhamra za'ra, â zô ab're ãma. Tame sãmra ré, te we pi'õ hã mo, â zô, samaritanu na ĩwaptêrẽ hã. Tawamhã â zô ab're u wisi wi, te Zezusi hã 'mahã, ãne:

— Ā we ĩma a'âri, te hã'rêne da. 'Rubu di.

⁹ Tawamhã te pi'õ hã asa tãma tinha:

— E niha te â hã ĩwi ĩwaptê, wasiré samaritanu õ nherẽ. A hã zudezu. — Zudezu norĩ hã duré samaritanu norĩ hã siré 're hâimana za'ra mono õ wa, te ãne pi'õ hã tãma tinha.

¹⁰ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã waihu'u 'wa'âhã, duré ĩwaihu'u 'wa'âhã, te aré â hã ĩwi ĩwaptê. Tawamhã â u'â hã wa aré aima tisõ.

¹¹ Taha wa, te duré pi'õ hã asa tãma tinha:

— Ā zô ab're hã, ab're 'rehã di. A hã ai'ubana te asã. Tiha na â hã a'âri õ di za. E niha te za tawamhã ĩ'a'â, â u'â hã.

¹² Wahi'rada Zaco hã ma tô dama tisõ ã hã, â zô ab're hã. Ti'ra norĩ me te te 're ĩ'âhuri mono zé, ã hã wanhib'â hã. ĩsimizama zama te te 're ĩ'âhuri mono zé. Wahi'rada hã wama pire za'ra di. E a hã tãma aipire wa, te za bété â u'â hã ĩma ĩsõ. — Āne te pi'õ hã asa tãma tinha.

¹³ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Ā hã da te 're âhuri mono wamhã, apãre 'rubu di.

¹⁴ ĩnhib'â hã te dama 're anhomri mono wa, da te 're âhuri mono wamhã, 'rubu ãna te za ĩré 're dasi'ubumroi u'âsi. Ub're 're ĩsidototo u'âsi za'ra mono ne, dawĩ 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za, da te 're âhuri mono wamhã. Tawamhã 're dadã'â za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi, hãiwa ãma.

¹⁵ Taha wa, te pi'õ hã oto tiwi waptê, ĩsib'â hã:

— Ta hã asib'â hã te za ĩma ĩsõ, te 're 'rubu u'âsi tõ mono da, we sô 're ĩneb u'âsi tõ mono da.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hã tãma rob'ru, ãne:

— Mo oto aimorĩ aimro zô, we ĩtême saprõni da.

¹⁷ Tane nherẽ, ma tô pi'õ hã ãne tãma siwasu'u:

— Wa hã ĩmro õ di.

Taha wa, te Zezusi hã oto tãma rowasu'u:

— Tane tô. Āhãna oto aimro õ di.

¹⁸ A hã 5 na aimro hã aré. Āhãna hã aimro uptabi õ di. Taré te asiré 're aimasisi aba mo, aibã me. Tô sena ma tô ĩma asiwasu'u, aimro õ na hã.

¹⁹ Pi'õ hã te duré asa tãma tinha:

— Wa tô oto aiwaihu'u. A hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're aimo.

²⁰ E mame te za 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra. E ã êtê 'râihâ âma. E Zeruzarê âma. ã êtê 'râihâ hã ma tô wahi'rata norî hã pisutu za'ra, âme âma 're dawata za'ra mono da. Asiré zudezu norî hã ma tô Zeruzarê hã pisutu za'ra, tame âma 're dawata za'ra mono da.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha:

— Niwapsi, âne da te dasima 're wasu'u za'ra mono õ di za oto: “ã êtê 'râihâ âma si, te za Wamama âma 're dawata za'ra.” Duré âne da te dasima 're wasu'u za'ra mono õ di za: “Zeruzarê âma si te za âma 're dawata za'ra.”

²²⁻²⁴ Æhãna te za oto daro mono bâ âma 're wata za'ra, ãsazei uptabi 'wa norî hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena âma 're wata za'ra. Te za tâma 're sisômri u'âsi za'ra, ãsimiroti zarina si 're nomro mono da. Ta norî si ma tô te te sima 're awê, âma 're wata u'âsi za'ra mono da. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese uptabi di. Hâiba õ nherê, te daro mono bâ 're sãmra, ãpê'êzani hã. Taha wa, te za oto daro mono bâ âma 're wata za'ra, ãsazei uptabi 'wa norî hã. ãpê'êzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena âma 're wata za'ra. Te za tâma 're sisômri u'âsi za'ra, ãsimiroti zarina si 're nomro mono da. A norî wa'wa hã te âma 're aiwata za'ra wa'aba mo. Tane nherê, waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Wa norî hã wa tô waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa âma 're wawata u'âsi za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ãpisudu hã Danho'reptui'wa da, ta hã zudezu. Æne na hã wama waihu'u pese za'ra di. — Æne Zezusi te pi'õi ma rowasu'u.

²⁵ Tawamhã pi'õ te duré tâma tinha:

— Niwapsi te za we datême wi, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ãpisudu hã, Cristu na da te 're ãsisi za'ra mono hã. Wei wisi wapsi, te za uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te wama 're awaihu'u, wa te 're waihu'u za'ra mono da. Æne na hã ãma waihu'u pese di, ãwasu'u hã.

²⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tâma tinha:

— Wa hã wa tô we datême wi. Wa hã te aima ãrowasu'u hã Danho'reptui'wa, wa 're mo. — Æne te pi'õi ma siwasu'u, Zezusi hã.

²⁷ Tawamhã pi'õi ma siwasu'u ré, wa tô ãtême aihutu ni. Pi'õi ma nherê, siwasu'u wa, wa âma watob'uzu za'ra ni, wanhimirosa'rata na si. Tane nherê, pi'õ hã wa te wasiwi sadanharî õ di, âne: “E marî zô te ã'rata asa.” Duré Zezusi hã âne wa te wasiwi sadanharî õ di: “E niha te pi'õi ma nherê, asiwasu'u. E marî da, te pi'õi ma nherê, ãrowasu'u.” Æne, wa te wasiwi sadanharî za'ra õ di.

²⁸⁻²⁹ Taha pari, te pi'õ hã oto mo, 'ri tême. Sisa'u ma piza hã tirê. Wisi wamhã, ma tô dazô hã awa'awi, âne:

— Oto wasi'aba'rêi wa'aba, aibâ hã sabu za'ra wa'aba da. Uburé te 're ã'ab'manharî mono zé hã ma tô ãma waihu'u. Æté õ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ãpisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Taha wa, te we oto awa'awi ãtême ai'aba'rê ni, da'ahâ na.

³¹ Wa norî hã pi'õ morî za'u si, wa ãsa hã tâma 'ru za'ra ni, sa da.

³² Tawamhã Zezusi te wama nharî za'ra, âne:

— ãsa hã te ãma tihâiba, aima ãwaihu'u'õ za'ra wa'wa hã.

³³ Æne hã te te wama waihu'u za'ra wa, wa tô wasima nharî za'ra ni:

— Æté ãsa hã ma we tâma 'mai'ãwisi ni, nima hawi.

³⁴ Tawamhã te Zezusi hã asa wama nharî za'ra, âne:

— 'Re dasaihuri mono wamhã, dama 're rowê za'ra mono di za. Tane, wa hã. We ãzatõrî'wa te te ã'ama ãrotizé hã te ãsina uwaimrami wamhã, ãma rowê di za. ãnhimirohmuri hã te tâma uprosi wamhã, ãma rowê di za duré. — Æne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

³⁵ Te duré wama rowasu'u:

— Daburu hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra wa'wa. 'Madâ'â za'ra wa'aba wa, ma tô âne ĩrowasu'u za'ra wa'wa: “Zahadu romhã di, danho hã da te 're ĩ'rãihãri za'ra mono zéb u hã. Maparane si'uiwa na a'amo hã âma 're si'utõrĩ mono parip si, te za amnho hã da te 're 'rãihãri za'ra. Tawapsi dama romhuri ahã di za oto.” Āne te a norĩ wa'wa hã ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Āne, wa za wa hã aima rowasu'u za'ra wa'wa oto, waihu'u za'ra wa'aba da. Buru hã 'madâ'â za'ra wa'aba. Ōhõta te we oto ai'aba're ni. Romhuture di oto, da te ĩzaze za'ra zéb u hã. Aima romhuri ahã za'ra wa'aba di za, da te 're ĩzaze za'ra mono zém na da hã. — Āne te wama siwasu'u, Zezusi hã.

³⁶ Te duré wama rowasu'u za'ra, âne:

— Danho hã dama 're 'rãiré za'ra mono wapsi, te za da te 're 'rãihãri za'ra, buru tede'wai ma. Da te tãma 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're da'apawa'âbã, buru tede'wa hã. Romhuri te te 're uprosi za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za oto, rob'rãihãri'wa norĩ ma hã. Robzuri'wa norĩ ma zama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane wa hã buru tede'wa ne, wa za te tãma 're wa'âbã za'ra, ĩzadawa wasu'u'wa norĩ ma. Ta norĩ ma zama tãma 're rowẽ za'ra mono di za. E marĩ wa. Te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono ré, da te 're ĩzaze za'ra mono wa. Duré dadâ'â âna hãiwa âma 're dasi'ubumroi u'âsi mono wa za, taha wa, tãma 're rowẽ za'ra mono di za.

³⁷⁻³⁸ Daburu na da te 're robzuri za'ra mono wamhã, te za duré da te 're 'rãihãri za'ra. Tawamhã ni'wa hã te te rob're nherẽ, te te 'rãihãri õ wamhã, te za wasu'u ni, âne: “Ō hã ma rob're 'rata. Tane nherẽ, te te 'rãihãri õ di, si'uihã na. ĩ'upana sô ĩromhuri'wa si ma ĩsimiromhuri hã uprosi.” Āne te za wasu'u ni. Tane ma tô aibã norĩ hã aiwana te te dama 're ĩwasu'u 'rata za'ra. Taha wa, te za oto da te 're ĩzaze za'ra, a norĩ wa'aba zama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, datême te 're asatõrĩ za'ra wa'aba mono wamhã. — Āne Zezusi ma tô wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're wanomro mono wa.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã ahã na ma tô ĩtême aihutu samaritanu norĩ hã, 'ri nho'õmo hawi. Pi'õ nhimirowasu'u hã da te saze sirõmo za'ra wa, ma tô we ĩtême aihutu ni. Āne 'ri tême wisi wi, ma tô aré pi'õ hã dama rowasu'u: “Ō hã aibã hã uburé te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã ma tô ĩma waihu'u.” Āne ma tô aré dama rowasu'u.

Tawamhã ĩtême dasihutu wamhã, te âma ropti za'ra ni, a'â da'rata sãmra da. Taha wa, te syry na da'rata nhamra, 'ri nho'õmo âma. Tame sãmra ré, te bådã hã maparane âma ne.

⁴¹ Taha wa, da'ahã na ma tô dasina umnhasi za'ra ni, dasi'uihã na ĩmreme hã da te wapari za'ra wa. Danho'reptui'wa na ma tô saze za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisutu na hã.

⁴² Tawamhã te âne pi'õi ma nharĩ za'ra, pi'õ nhimirowasu'u wapari'wa norĩ hã:

— Asimirowasu'u hã wa te wapari za'ra wa, wa tô saze za'ra ni. Āhãna wasi'uihã na wa tô ĩmreme hã wapari za'ra ni. Taha wa, wa oto waihu'u za'ra ni, õ hã Danho'reptui'wa te 're mo. — Āne te samaritanu norĩ hã tãma nharĩ za'ra, pi'õi ma.

Zezusi hã, dama ĩpire zadawa zapari'wai 'ra te te ĩpesezé wasu'u

⁴³ Tame sãmra pari, te oto apã mo Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, Zezusi hã. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba're ni.

⁴⁴⁻⁴⁵ Zezusi hã ma tô âne nasi wama rowasu'u za'ra aré: “'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ĩrob âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ si, ĩsimiroti na wazép sina sô 're datob'uzu za'ra mono õ di.” Āne Zezusi hã ma tô wama sina wasu'u za'ra aré. Taha wa, te apã mo, Darireza u. Apã wasihutu wamhã, ma tô dasima wẽ za'ra ni, da'rata 're sãmra mono da. E marĩ wa. Ta norĩ hã ma tô aihutu Zeruzarẽ u, Pascowa na datoi wa, dame si'rã'õtõ da. Tame ma tô âma 'madâ'â za'ra, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te ĩdapawaptobzém na. Taha wa, ma tô sô tatob'uzu za'ra ni, Darireza âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã.

⁴⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô apã wi, Cana na 'ri wa'õtõ nhisi u. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma, Cana hã. Tame ma tô Zezusi hã â na uwa 'ru 'rãi wa'u ĩsé 'manha aré,

te te 're ĩromhōsi mono na. Cana āma sāmra ré, ma tô aibâ hã ĩtēme wi, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi hawi. Ta hã apito zadawa zapari'wa.

⁴⁷ Zezusihi wasu'u hã te te wapari sirōmo wa, ma ĩtēme wi, ĩ'ra hã hãzé wa. Āne te dasima wasu'u za'ra ni: “Zudeza hawi ma tô Zezusi hã wi, Darireza u.” Tawamhã ĩtēme wisi wamhã, āne te ti'ra hã tãma wasu'u, wawa sina: “Ī'ra hã hãzé ahâ wa, wa we asô mo, ĩma pese da. Te za oto ĩwi dârâ.”

⁴⁸ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— E niha te za marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono zéb zarina si 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁹ Taha wa, te asa tãma tinha, aibâ hã:

— Ī'ra hã ĩwi dâ'â õ ré, ĩsire āma aimorĩ, ĩtēme.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Te za oto apâ aimo, ĩtēme. Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowě na te za aima 're mo. — Āne te tãma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã ma aibâ hã ti'ra na mreme zaze. Taha wa, te apâ mo, ti'ra u. Tane nherě, bātâ na ti'ra u wisi sirōmo õ di. Misi ma a'â nhono. Awěpsi te za wi, ti'ra u hã.

⁵¹ Tawamhã tãma ĩromhuri'wa norĩ hã 'ri tēme wisi õ ré, ma tô sina uzusi za'ra. Ma tô tãma rowasu'u za'ra, āne:

— Ai'ra hã hãzé õ di. Rowě na te oto nhamra.

⁵² Taha wa, ma tô ĩmama hã asa āma sadanharĩ za'ra, āne:

— E mame bātâ na ma tô séptârâ.

Tawamhã te āne asa tãma rowasu'u za'ra:

— Bâdâ sipra wi ma tô tiwahâ.

⁵³ Tawamhã ĩmama te tãma rowasu'u za'ra oto:

— Tane tô. Ahâmhâ bådâ sipra wi, ma tô Zezusi hã āne ĩma tinha: “Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowě na te za aima 're mo.” — Āne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi mreme na. Taha wa, ma tô Zezusi hã sazei pese, aibâ hã. ĩmro zama ma tô saze. Aihĩni ma tô saze za'ra Zezusi hã, ti'ra norĩ me. Tãma ĩromhuri'wa norĩ zama ma duré saze za'ra.

⁵⁴ Āne Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ma tô tiwaihu'u pese na marĩ ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã dama 'manha Zezusi hã, Zudeza hawi wisi wi. Āne dapawaptom na ma tô āma sahu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩsatõrĩ na, da te waihu'u za'ra da.

5

Zezusi hã aibâ ĩhi're te te ĩpesezé wasu'u

¹ Tawamhã daro mono bâ ma tô Zeruzarě āma tasi'rã'õtõ ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma dawata za'ra da. Taha wa, ma tô Zeruzarě u dame mo Zezusi hã, dame āma wata da. Wa norĩ hã wa ĩsire ai'aba're ni duré, ĩsire 're wanomro mono wa.

²⁻⁵ Tawamhã Zeruzarě āma te aibâ hã 're sāmra, ĩhâzé ré hã. 38 na ma tô oto āma tiwahu, tihâzé te te 're sépata mono ré hã. Ta hã te dame nomro, ĩhâzé ré norĩ me, ĩtob'a norĩ me, duré ĩ'râtēire norĩ me, duré ĩhi're norĩ me zama. Pu'u 'rata te ta norĩ hã 're simi'wara, pu'u wawě 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra āma, pu hã. Tame 'ridawa hã pone'ērebâ 'mazasizé hã. Wamremezém na Betezata na 'ridawa nhisi hã. Pu'u 'rata te uridi hã 're simasa, 5 na ĩhâiba hã. Tame te da'ahâ na 're danhimi'wara uriti wa, ĩhâzé ré hã. Hâiwa āma Danhib'apito uptabi ma romhuri'wa zô, te dasina 're danhimipari za'ra. Ta hã te we 're ne hâiwa hawi, â hã te te 're upi mono wa, 're âsisasisi mono da. Tawamhã ni'wa hã â sisasisi ré, te te ĩsi'rai 'rada hã te za séptârâ.

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô oto datēme wi, ĩhâzé ré norĩ u. Wisi wi, ma aibâ hã tisã. Hãzé ré āma ĩwahub ahâ na ma tô waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te aibâ ma tinha:

— E aséptâ'â da hã te asima ĩwě.

⁷ Tawamhã aibâ ma asa sada'â:

— Apito, ni'wa hã hâimana õ di, 're âsisasisi mono ré, ĩãma ĩsi'rai'wa da hã pu'u u. Âi ba atãma hâire nasi ĩsi'rêi mono ré, te nasi ĩwana si'ra za'ra ni, âi ba. — ãne te aibã hã Zezusihi ma siwasu'u.

⁸ Taha wa, ma tô Zezusi hã tãma tinha, ãne:

— Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, aimorĩ da oto.

⁹ Taha wa, ma awa'awi tipese, aibã hã. Pese wamhã, tiza'warizé hã ma tô ti'â. Tawamhã para na te oto 're mo. ãne na hã sabadu na ma tô tiromhãiba, romhuri zahârizém na.

¹⁰ Taha wa, ma tô zudezu norĩ nhib'apito norĩ hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tô dama roti, da te 're romhuri za'ra mono tô da, sabadu na hã. A hã ĩsimiroti 'madã'â ãna te asa'warizé hã 're ĩ'â, romhuri zahârizém na hã.

¹¹ Taha wa, te aibã hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Aibã hã ĩpese'wa hã ma tô ĩza'warizé hã ĩma ti'ru. ĩpara na oto 're ĩmorĩ da, te duré ĩma tinha.

¹² Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã ma tô asa'warizé hã aima ti'ru. E 'wa hã ma tô duré aima tinha, aipara na 're aimorĩ da hã oto.

¹³ Taha wa, ma tô duré aibã hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Me. Te waihu'u õ di, wa hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra. Zezusi hã te te pese pari, ãma sapa'a õ di. Da'ahã wa, te awa'awi ĩsiti mo. ãne wa, Zezusihi nhisi hã te te waihu'u õ di, aibã hã.

¹⁴ Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tô aibã hã sôpêtê Zezusi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma. Te te sôpêtê wamhã, ãne te aibã ma tinha, Zezusi hã:

— Ma tô oto aséptã, ãhãna hã. Taha wa, aiwasédé hã 're 'manharĩ mono õ di za oto, 're 'manharĩ u'âsi mono wa, marĩ ĩwasété uptabi hã aima romhãimana õ'umnhasite. — ãne te tãma tinha.

¹⁵ Tawamhã aibã te mo, dama ĩpire norĩ u. ãne te tãma siwasu'u za'ra:

— ĩpese'wa hã, wa tô waihu'u. Zezusi hã ma tô ĩpese.

¹⁶ Taha wa, dama ĩpire norĩ hã te oto sada tihãimana za'ra, romhuri zahârizém na te te pese wa, sabadu na.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ĩmama hã te za te te 're da'apawaptob u'âsi. ĩzama wa za duré te 're da'apawapto.

— ãne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, te ãma sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, romhuri zahârizé hã ĩsimiroti za'ra zarina, te te 'madã'â õ wa, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Timama na te te wasu'u wa, aiwa ĩwaihu'u pese zahuré na hã.

Zezusi hã, Timama zadawa para dama pire na 're ĩhâimana mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa hã ĩsi'uihã na dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ na te 're da'apawapto waihu'u mono õ di. ĩmama zadawa para, wa tô te 're da'apawapto. ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono ne, wa tô te 're da'apawapto.

²⁰ Wa hã ĩ'ra wa, te te 're ĩzawi pese. Ta hã ma tô ĩpisutu, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ na te te 're ĩda'apawapto mono ne, te duré 're da'apawapto mono da. Wa hã te 're da'apese mono wa, ma tô ĩãma 're datob'uzu za'ra. Zahadu wapsi, ĩmama te za duré ĩma tinha, tiwaihu'u pese na te te 're da'apawapto mono zarina, te 're da'apawapto mono da. Tawamhã te za duré ĩãma 're datob'uzu za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi wa.

²¹ 'Re dadã'â za'ra mono wa, te ĩmama hã ab're hawi te te 're da'ahãiwa'utu, apã 're danomro u'âsi mono da. ĩzama te ĩsima 're ĩ'awê mono norĩ ma, wa za duré te 're anharĩ, apã 're hãiwa'utu za'ra mono wa, 're nomro u'âsi mono da, wa hã ĩ'ra wa. Tawapsi te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi na.

22-23 Īmama hã 'râwi sipisutu õ di, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé mono da. Taha da, ma tô ti'ra wa, ĩpisutu. E marĩ da. Āma 're ĩdawata za'ra mono ne, ĩsine ĩwaihu'u pese wa, ĩ'ãma zama 're dawata za'ra mono da. ĩ'ãma 're dawata za'ra mono õ wamhã, we ĩzatõrĩ'wai ãma zama duré 're dawata za'ra mono õ di za, Īmama ãma.

24-25 — Īmreme hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, duré we ĩzatõrĩ'wa hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, te za tipê'ê na sina uwaimrami sirõmo za'ra, rowê na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono õ di za. Te za tipê'ê na ãma saprĩ sirõmo za'ra, dapê'ê 're, dadâ'â u'âsi 're ĩdahâimana za'ra mono zém hawi, dapê'ê 're rowê na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zéb u hã.

26 Īmama hã dapê'ê 're, dadâ'â ãna rowê na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa dama. ĩ'ra wa, ma tô duré ĩpisutu, ĩzama 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa na dama 're ĩhâimana mono da.

27 Ta hã ma tô duré ĩma tinha, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina, te dama 're arowairébé mono da, ĩsada wa para wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã 're ĩhâimana mono wa.

28-29 — Īmreme na atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za. Niwapsi te za 're ĩdadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni. ĩhârâ hã da te wapari za'ra wa, te za ab're hawi tawairébé ni. Tawamhã 're ĩnomro wê mono norĩ hã te za apâ hâiwa'utu za'ra, rowê u'âsi 're hâimana u'âsi za'ra mono da oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata. 'Re ĩnomro wasété mono norĩ zama, te za duré apâ hâiwa'utu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono da.

Ze zusi hã, Timama zadawa para datême 're ĩmoržém na dama ĩsiwasu'uzé

30 — ĩnhimipisutu zarina si, marĩ na te dama 're arowairébé mono õ di za. Īmama nhimipisutu zarina si, wa za ti'ai ãma 're ĩdahâimana za'ra mono zéb zarina, te dama 're arowairébé. ĩnhimipisutu zarina, marĩ na te dama 're arowairébé mono da, te ĩsima 're da'awê mono õ di, wa hã. We ĩzatõrĩ'wa nhimipisutu zarina si, te dama 're arowairébé mono da, wa ĩsima te 're da'awê u'âsi. Taha wa, te dama 're arowairébé mono wamhã, te dama ãma upa za'ra õ di za. Duré ropipa hã 're ĩnomro wasété mono norĩ ma, te 're apisutu mono wamhã, te tâma ãma upa za'ra õ di za.

31 — ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di. Ni'wa te te ĩzadawa waptob õ wamhã, âté te za ĩzadawa nhipse na ĩma 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. Taha wa, ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di.

32 ĩhâiba amo hã ma tô ĩzadawa wapto. Tô sena ma tô aima sina ĩwasu'u za'ra wa'wa. Āne na wa tô waihu'u.

33-37 — Ā ro'ore hã te te dama rob'uiwê wamhã, dama rowê di. Tane Zuwã Batita hã ma tô simi'ê na te te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, dama rowê di. A norĩ wa'wa hã ma tô ĩtême ĩda'mazatõrĩ za'ra wa'wa, te te siwi sadanharĩ za'ra da, ĩsimirowasu'u na. Tô sena ĩsimirowasu'u hã. E marĩ da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Zuwã Batita te te ĩ'ãma ĩrowasu'uzém na hã. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono da, te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩsimirowasu'u na hã ĩsina. Zuwã Batita hã ma tô mreme pire na te te dama 're ĩwasu'u wê. Mreme pire nherê, ti'ai ãma ĩpoto si, õ hã. Ti'ai ãma 're ĩpoto za'ra mono zô si, 're ĩnhimipari mono õ di, te te dama 're ĩwasu'u wê za'ra mono wa, da te 're ĩzaze za'ra mono da. E marĩ wa. Īmama hã te te dama 're ĩwasu'u wê mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ta hã ma tô ĩpisutu, te te 're ĩromhõsi mono zarina, te 're da'apawapto mono da, we te te ĩzatõrĩ na da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã niwa atõmo na 'madâ'â za'ra wa'aba õ di, Īmama hã. Duré niwa aipo're na ĩmreme hã wapari za'ra wa'aba õ di.

³⁸ Duré ĩmreme hã aipê'ê 're, 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, te te we atême ĩzatõrĩ za'ra wa'aba nherê, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di.

³⁹⁻⁴⁰ A norĩ wa'wa hã te ãne asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã wa wa te 're sõré u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme ui'éré hã. Taha wa, wa za ãma wasina uwaimrami za'ra ni, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã.” ãne te asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. Ta hã te ĩwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme ui'éré hã. 'Re sõré u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, asima 're ĩwê za'ra wa'aba mono õ di, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, wa aré aima pisutu za'ra wa'wa, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da.

⁴¹ — Wa hã ĩ'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di.

⁴² E marĩ wa. Te ĩsina aiwaih'u za'ra wa'aba wa, asimiro'sa'rata na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono õ di.

⁴³ ĩzama asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mono õ di. ĩmama zadawa para we atême ĩmorĩ za'ra wa'aba nherê, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. Áté te za ni'wam norĩ nhimirowasu'u si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te we datême 're satõrĩ za'ra mono õ nherê, ta norĩ hã.

⁴⁴ A norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da, asima 're wê uptabi za'ra wa'aba mono õ di. Ma tô asima 're ĩdawê uptabi za'ra wa'aba mo, ti'ai ãma 're ĩdanomro mono si te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da. E niha te za tawamhã, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Wa hã ĩ'ra nherê, áté asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁵ E ĩmama ma, wa za aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na. Mare di. Mozési hã te za tãma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na, aima ĩ'umnhasi za'ra wa'wa hã.

⁴⁶ Duréhã Mozési hã ma tô ĩwana ĩ'ãma rob'ui'é'é siro dama. Tane nherê, ĩsimi'ui'é'é hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. 'Re saze za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁷ ĩ'ãma rob'ui'é'é hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ wamhã, e niha te za tawamhã ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Áté ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

6

Zezusi hã da'ahã uptabi nherê, te te ĩda'asaihurizé wasu'u

Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're na saprĩ, ĩsõ'õmo na. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, ĩsõ'u hã. Tiberizadi na ĩsõ'õmo nhisi hãiba amo hã. Wa norĩ hã wa ĩsiré saprĩ za'ra ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

² Da'ahã na te duré ĩsarina ai'aba're ni. E marĩ wa. Tiwaih'u'u pese na, marĩ dama ĩ'manharĩ waih'u'u õ hã te te dama ab'manharĩ wê mono wa, danho'a.

³ Tawamhã sa'a nhisi u, wa hãimo ai'aba're ni, Zezusihi siré. Sa'a nhisi ãma, wa oto ĩsiré asimro ni.

⁴ Romhuture di oto, zudezu norĩ te, dato hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã.

⁵ Tawamhã ĩtême dasi'aba'rei wamhã, ma tô da'ab'madã, Zezusi hã. Da'ahã uptabi na te ĩtême ai'aba're ni. Te te da'ab'madã'ã wamhã, Piripih'i ma, te tinha, ãne:

— E mame dasa hã te 're simi'wara, wa te dama ĩ'ui'pra za'ra da hã, aihĩni ãma dasaihuri da hã.

⁶ Taré ma sadawa pibu Piripi hã, 'rãwi te te sina roti sirõmo nherê, te te ĩda'apawaptobzéb da hã.

⁷ Taha wa, te Piripi hã asa tãma tinha:

— Da'ahâ uptabi wamhã, wa aré dasa na rob'uprazé hã ahâ uptabi nherẽ, uprosi za'ra ni, 200 na ãhãiba nherẽ. Tane nherẽ, te aré da'ãma ai'utõ, ã'u'ëtẽ wapu hã. Syry na dasa hã da te huri da nherẽ, aihĩni dasa hã da te huri õ di aré. — ãne Piripi te tãma tinha.

⁸⁻⁹ Taha wa, wa ãsiré 're ãwanomro mono hã misi Zezusihi ma 'manharĩ ni. ãdéré hã Sima Pedruhu no hã te tãma tinha, ãne:

— 'Watébrémi te, ã'u'ëtẽ wapu hã te tihãiba, arozum ne u'êne hã. 5 na ãhãiba hã. Duré pe'a hã maparanere. Tawamhã ãne aihĩni dasaihuri õ di za. — ãne te ãdéré hã Zezusihi ma wasu'u.

¹⁰ Tawamhã ma tã Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— Te za dama ãnharĩ za'ra wa'wa, ti'ai wa, dasi'ubumro da. — ãne te wama nharĩ za'ra. Tame du hã sa'ëtẽ di. Taha wa, ma tã ti'ai wa asimro ni. Da'ahâ uptabi di. Aibã si, wa te wasiwi sa'rata wamhã, 5 miu na ãhãiba hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi ma tã waibu, ã'u'ëtẽ wapu hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, sãpru wa. Taha pari, ma tã wama sãmri za'ra, wa te dama sãmri za'ra mono da. Pe'a zama ma duré wama sãmri za'ra, wa te dama sãmri za'ra mono da. Tawamhã ã'u'ëtẽ wapu hã umrore nherẽ, da'ãma si'utõrĩ õ di. Pe'a zama maparane nherẽ, da'ãma si'utõrĩ õ di. Taha wa, ma tã aihĩni dasa hã huri ni. Ma tã da te 'mahãpãrĩ, da'ãma si'utõrĩ ãna.

¹² Da te 'mahãpãrĩ mono wamhã, Zezusi hã te wama 'ru za'ra, apã wa te ubumroi mono da, danho'rada hã taré simi'wara tã mono da.

¹³ Taha wa, wa tã apã wa te ubumro za'ra. Si'õtõ wa, wa tã wa te sé. Si'õno hã ahã di, danho'rata ré hã, wa te ã'ubumro za'ra hã ã'u'ëtẽ wapu wẽ'ei ré hã. 12 na si'õno hã.

¹⁴ ã'u'ëtẽ wapu hã umrore nherẽ, da'ãma si'utõrĩ õ wa, ma tã ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese wa, Zezusi hã. Tawamhã te ãne dasima rowasu'u za'ra ni, dasaihuri wẽ te:

— Tã sena õ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, we datẽme ãmorĩ zõ 're ãdanhimipari za'ra mono. Oto wa te wasiwi sãprõni aba, ãma wanhã'apito za'ra da. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã danhimiroti hã ma tã sina waihu'u. Taha wa, te siwaprosi sa'a nhisi u mo apã, danhiti.

Zezusi hã ã nhisi baba ãmorĩzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Marcusi 6.45-52

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã mara simeï wamhã, wa tã si'ra za'ra ni ãi ba, uba're na wa te sãprĩ za'ra da, zara u, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Robra di oto. Zahadu watẽme wisi za'ra õ di, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã ma rowa'u hã wawi tiwatobro za'ra, rowa'u'u za'êne hã. Taha wa, ãsisasi hã sa'ëtẽ di.

¹⁹ Wa norĩ si, wa tã wasiré sari za'ra ni uba're hã, Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ si. Sa'a hawi wasi'aba'réri wamhã, ã wa'wa u ma tã uba're hã waré tihãimana za'ra. 5 na ti'ai pibuzém na, wa tã oto wasina wapahã za'ra ni, niha wamhã, ãté 6 na ti'ai pibuzém na. Tawamhã Zezusi hã wa tã wasiwi sãmri ni. ã nhisi baba te wei watẽme timorĩ za'ra, uba're u. Romhuture di oto. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa tãma wapẽ'ẽwara za'ra ni.

²⁰ Taha wa, Zezusi te wama si'mahãrã za'ra, ãne:

— Wa hã wa we atẽme ãmorĩ 'wa. ãma aipahi za'ra wa'aba tã.

²¹ Tawamhã ãne wama si'mahãrã za'ra wa, tãma wapahi za'ra ãna, wa tã sã wahãrã za'ra ni, uba're u watẽme sébré za'ra da, wama rowẽ za'ra wa. Watẽme sébré za'ra wi, ma tã uba're hã ã zãda'ré u sina ropto, wa te wasima ãma ãrotizéb u.

Zezusihi zõ ãdanhoprézé wasu'u

²² Tawamhã da'ahã na te waza'u asimro ni, ãsõ'u zaihã na bãtã pusizém niwĩ. Taha wa, awẽmhã te ãne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Ahãmhã hã uba're hã misire te nomro, ãmhã. Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ si ma tã asisi uba're wa, te te siré sari za'ra da. Zezusi hã ãsiré sébré za'ra õ di. E momo te bété mo. — ãne te tãsisãdanhãrĩ za'ra ni.

²³ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô uba're na datême saprĩ za'ra wawa'rãmi, zara u. Tiberizadi hawi ma tô datême saprĩ za'ra, 'ri nho'ômo hawi. Wanhib'apito hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma ãwatazéb u, ma tô ãma roptob za'ra, dasa hã da te ãhurizéb u.

²⁴ Tawamhã Zezusi hã sãmra ô wa, duré wa norĩ zama wasi'ubumroi ô wa, ma tô uba're wa, asisi ni, tisa te te ãhuri norĩ hã zara u te te ãma saprĩ za'ra da apã. Tawamhã Zezusihi zô danhopré da, ma tô uba're na saprĩ za'ra ni, Capana'u u.

Zezusi hã dasai uptabi na dama ãsiwasu'uzé

²⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tô sãmri za'ra ni, Capana'u ãma ãsô'u zara niwĩ. Da te dasiwi sãmri wamhã, ãne te sadanharĩ za'ra ni:

– Rowahutu'wa, e niwa ma tô we aiwi, ãwa.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

– E marĩ da, te we ãzô asôpré wa'aba mo. E marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã ãwaihu'u pese na te aima 'manharĩ za'ra wa'aba wa, ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono we te te ãzatôrĩ na. E taha wa, te we ãzô asôpré wa'aba mo. Mare di. Taré ã'u'ëne hã 'mahãpãrĩ za'ra wa'aba mono wë te, te we ãzô asôpré wa'aba mo.

²⁷ Dasa hã dawi wasété su'u di. Taha wa, asa zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za. Dasa ne zô si, te za 're ãrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, wë na 're ãhãmãna u'ãsi mono ne zô si. Ta hã rowë u'ãsi dadã'ã ãna 're ãdahãmãna u'ãsi za'ra mono zé, te wasu'u. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpoto wa, ma tô ãmama hã ãpisutu, ãsada para te dama 're anhomri mono da, rowë u'ãsi 're ãdahãmãna u'ãsi za'ra mono zé hã.

²⁸ Tawamhã ma tô asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

– E marĩ na ma tô 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã te te sima 're da'awë, te te sima 're ãwë mono zéb uwaibaba, wa te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono da. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

²⁹ Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

– 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, ma tô we ãzatô, da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono da. Tawamhã asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo, te te sima 're ãwë mono zéb uwaibaba, 're ãzaze za'ra wa'aba mono wa.

³⁰⁻³¹ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

– Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô te te 're huri mana na dasa nhisi hã. ãne ma tô daza'u ãma rob'ui'ére ãbaihã na, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã: “Ma tô te te dama 're anhomri, hãiwa hawi dasazé hã.” A hã bété. E marĩ te za wanho'a duré wama ã'manha, dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã, wa te ãma aiwaihu'u pese za'ra wa, wa te asaze za'ra da.

³² Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Mozési hã hãiwa hawi te te dama 're anhomri mono ô di, dasazé hã. ãmama si hãiwa hawi dasa nhomri'wa te 're hãmãna, ate wa'aba da, dasai uptabi hã.

³³ Dasa hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhibzari hã hãiwa hawi we ãmorĩ te wasu'u, dadã'ã ãna 're ãdahãmãna u'ãsi za'ra mono zé hã te te dama 're anhomri mono da. – ãne te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

³⁴ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

– Wama 're anhomri u'ãsi mono, wasai uptabi hã.

³⁵ Taha wa, te Zezusi hã oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

– Wa hã dasai uptabi na, wa ãsiwasu'u. Mra wa, dasa hã da te 're 'mahãpãrĩ za'ra mono wamhã, dama 're rowë za'ra mono di za. 'Rubu wa, ã hã da te 're ãhuri mono wamhã, dama 're rowë za'ra mono di za. Tane duré, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ã'umnhasi za'ëté za'ra mono wamhã, dama 're rowë za'ra mono di za.

³⁶ A norĩ wa'wa hã ma tô ã'madã'ã za'ra wa'wa. Tane nherë, asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono ô di. ãne wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa aré.

³⁷ Īmama ma tô da'apisutu, ĭnhib'a'uwě si 're danomro mono da. Ta norĩ si te za te te 're ĭzaze za'ra, te te ĭpisutu za'ra norĩ hã. Te te 're ĭzaze za'ra mono nherě, e wa za ĭsiwi te 're awě'õ. Mare di. Te ĭsiwi 're awě'õ mono õ di za.

³⁸ Wa hã hãiwa hawi wa wei mo. E marĩ da. E 'rãwi ĭnhimiroti si te ĭsima 're 'madâ'â mono da. Mare di. 'Rãwi ĭnhimiroti si te ĭsima 're 'madâ'â mono da, we ĭmorĩ õ di. We ĭzatõrĩ'wa nhimiroti si te 're 'madâ'â mono da, wa wei mo.

³⁹ E marĩ, ma tô te te sima 're wě, Īmama hã. ĭzazei'wa norĩ te 're ab'madâ'â pese u'âsi mono wa, ĭte u'âsi 're nomro mono da, ma tô te te sima 're wě, ĭte da, te te ĩma 're apisutu sirõmo mono wa. Ma tô duré te te sima 're ĭwě, ĭzazei'wa norĩ na hã 're dâ'â za'ra mono wa, bātã na te ahãiwa'utu da, apã 're hãimana u'âsi za'ra mono da oto, ti'a ĭsi'utõrĩzéb ãma.

⁴⁰ Īmama ma tô duré te te sima 're da'awě, da te dasina 're ĭ'umnhasi za'ra mono wa, rowě na 're dahãimana u'âsi za'ra mono da, hãiwa ãma. Tawamhã 're dâ'â za'ra mono wa, wa za bātã na hãiwa'utu za'ra, ti'a ĭsi'utõrĩzéb ãma. — Æne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁴¹⁻⁴² Dasa hã hãiwa hawi we ĭmorĩ na siwasu'u wa, te ãne sima rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ hã:

— Oro hãiwa hawi wei morĩ za. Õ hã Zezusi, Zuzéhé 'ra. ĩna zama wama waihu'u pese za'ra di. — Æne te sima rowasu'u za'ra.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Tane ĩma nharĩ za'ra wa'aba õ di za.

⁴⁴ Dasi'uihã na da te 're ĭzazei waihu'u za'ra mono õ di za. Īmama si te za te te 're da'apisutu we ĭzatõrĩ'wa hã, da te 're ĭzaze za'ra mono da. Tawapsi te za da te 're ĭzaze za'ra. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bātã na ab're hawi da'ahãiwa'utu ti'a ĭsi'utõrĩzéb ãma, apã 're dahãimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁴⁵ Duréhã ma tô ãne na rob'ui'éré, 'Re ĭhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã: “Timreme te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ĭhãimana u'âsi mono hã.” Æne ma tô ãma rob'ui'éré. Tawamhã Īmama, timreme te te dama 're awaihu'u mono wamhã, da te ãma 're sazei pese za'ra mono wamhã, ĭmreme na zama te za duré da te 're ĭzazei pese za'ra.

⁴⁶ Īmama hã datõmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di. ĭwétési wa tô te 're 'madâ'â, ĭhawi we ĭmorĩ wa.

⁴⁷ — Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĭ'umnhasi za'ra mono wamhã, rowě u'âsi te za dadâ'â ãna 're dahãimana u'âsi za'ra hãiwa ãma, 'Re ĭhãimana u'âsi mono 'rata. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

⁴⁸ Wa hã dasa na, wa ĭsiwasu'u, rowě na 're ĭdahãimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, 're ĭmorĩ wa, dama.

⁴⁹ Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô mana na te te 're huri. Tane nherě, dâ'â ãna 're hãimana u'âsi za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Ma tô tidâ'â za'ra.

⁵⁰ Hãiwa hawi dasa na 're dasaihuri mono wamhã, rowě u'âsi te za dadâ'â ãna ĩ'rata 're dahãimana u'âsi za'ra, hãiwa ãma.

⁵¹ Wa hã dasa na wa tô ĭsiwasu'u, hãiwa hawi we ĭmorĩ wa. Ni'wam norĩ hã ĩ'ãma 're saihuri u'âsi mono wamhã, te za dâ'â ãna 're hãimana u'âsi za'ra, hãiwa ãma. Taha da, wa za ĭhãiba hã dama tisõ, dazada ĭdâ'â da. — Æne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

⁵² Taha wa, te sima rowasu'u za'ra:

— E niha te za õ hã tihãiba hã wama sõmri za'ra, ãma 're wasaihuri u'âsi mono da.

⁵³ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo. ĩhãiba na 're asaihuri aba mono õ wamhã, duré ĭwapru, 're âhuri aba mono õ wamhã, rowě u'âsi ĩ'ãma 're anomro aba mono õ di za.

⁵⁴ ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, duré ĭwapru, da te 're âhuri mono wamhã, rowě u'âsi te za ĩ'ãma 're danomro. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bātã na ab're hawi da'ahãiwa'utu ti'a ĭsi'utõrĩzéb ãma, apã 're dahãimana u'âsi za'ra mono da.

⁵⁵ ĩhãiba hã dasai uptabi. Duré ĭwapru hã, â uptabi.

⁵⁶ Īhâiba na 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're âhuri mono wamhã, te za ĩsiré 're dahâimana u'âsi za'ra. Wa hã wa za duré ĩsiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra.

⁵⁷ Īmama hã ma tô we ĩzatõ, 're ĩmorĩ u'â hã. Ta hã 're hâimana u'âsi mono wa, wa za duré wa hã 're ĩhâimana u'âsi. Taha wa, ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, te za ĩsine 're dahâimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, 're dadâ'â za'ra mono ãna.

⁵⁸ Wa hã dasa na, wa tô ĩsiwasu'u, Īmama, hâiwa hawi te te we dama ĩnhomri na. Wahi'rata norĩ hã ma tô duréihã hâiwa hawim na tisa hã te te 're huri. Tane nherẽ, dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di. Ma tô tidâ'â za'ra. ĩ'ãma 're dasaihuri mono wapsi, dadâ'â ãna te za 're dahâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma.

⁵⁹ ãne Zezusi ma tô tãma siwaihu'u za'ra, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma, Capana'u ãma.

Zezusi hã tisiré norĩ te te sina ĩsadanharĩ za'ra zé wasu'u, za te te ĩrẽme za'ra zéb zô

⁶⁰ Tawamhã Zezusihi nhimirowasu'u hã ma tô dame wapari za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, ãne te ahã na sima rowasu'u za'ra:

— ĩsimirowasu'u hã wama pire di, wa te ãma ĩsaze za'ra zéb da hã.

⁶¹ Ta norĩ hã sima si te te rowasu'u za'ra nherẽ, ma tô ĩmreme hã sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E ĩmreme hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba wa, te za ĩrẽme za'ra wa'wa.

⁶² Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, apâ hâiwa u ĩmorĩ ré, ĩ'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, e niha te za tawamhã asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

⁶³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani si te za te te dama 're anhomri, dadâ'â ãna 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. Dasi'uihã na da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Marĩ na te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za ĩpê'êzani hã te te dama 're anhomri, 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

⁶⁴⁻⁶⁵ ãne, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherẽ, aihĩni ĩmreme na ĩzaze za'ra wa'aba õ di za, ãté. Dasi'uihã na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono õ di za. Īmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra. ãne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. — ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra. E marĩ wa. Da'ahã na ĩsiré 're danomro mono nherẽ, aihĩni te te sazei uptabi za'ra õ wa. Ta norĩ hã tô senai õ na, ma tô Zezusi hã sina waihu'u za'ra. Duré te te dama ĩhâiba nhomri da hã ma tô sina waihu'u siro, Zezusi hã.

Taha wa, ma tô aré dama rowasu'u:

— Dasi'uihã na da te 're ĩzaze za'ra mono õ di za. Īmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za da te 're ĩzaze za'ra. — ãne ma tô dama rowasu'u aré, da te waihu'u za'ra da.

⁶⁶ Tawamhã da'ahã na oto ĩsiré 're danomro mono õ di, ĩsazei'wa norĩ hã. ĩmreme te te wapari ze za'ra õ wa, ma tô oto rẽme za'ra ni.

⁶⁷ Taha wa, te Zezusi hã wazadanharĩ za'ra:

— E a norĩ wa'aba zama te za ĩrẽme za'ra wa'wa. — ãne te wazadanharĩ za'ra, 12 na wahâiba norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã.

⁶⁸ Tawamhã Sima Pedruhu si te asa tãma tinha:

— Mare di. Wa te airẽme za'ra õ di za. Wa te airẽme za'ra wamhã, e 'wa tẽme, wa za 're wanomro, rowasu'u wẽ hã wa te 're ĩwapari za'ra mono da hã. Aimreme si wama pire za'ra di. Aimreme na si da te 're asaze za'ra mono wamhã, rowẽ u'âsi te za ai'ãma 're danomro. Te za duré hâiwa ãma 're dadâ'â za'ra mono ãna 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata.

⁶⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô we asatõ. Wa norĩ hã wa tô asaze za'ra ni. A hã 're aimorĩ wẽ uptabi di. ãne na wa tô aiwaihu'u za'ra ni. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁷⁰ Tawamhã Zezusi asa te wama nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã 12 na aihâiba za'ra wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherê, misire Wa'uburé nhib'a'uwê te 're mo, asiré wa'aba. — Āne ma tô wama waihu'u za'ra.

⁷¹ Wa'uburé nhib'a'uwê hã te te wama wasu'u za'ra wamhã, Zudasi te wasu'u, Sima Icarizotihi 'ra hã. Ta hã 12 na Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ siré 're morĩ nherê, te za niwapsi dama hãiba nho, Zezusi hã.

7

Zezusi hã ĩsisānawā norĩ, Zudeza u te te siwi ĩsatōrĩzé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã te datême 're mo, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi āma si. Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi āma oto datême 're morĩ ô di. E marĩ wa. Te te siwi wĩrĩ da, te te sima āma roti za'ra wa, dama ĩpire norĩ hã. Taha wa, te oto ĩsiti 're timorĩ za'ra datême si, Darireza āma si.

² Romhuture di oto bādâ hã dasi'rã'õtōzéb u hã, āma ĩdasipo're pu'u za'ra da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩdanhimroi wê mono zém na a'ubuni wi, darop téb u.

³ Tawamhã ĩno norĩ hã te apâ siwi satō Zezusi hã, Zudeza u morĩ da. Āne te tãma nharĩ za'ra:

— Apâ te za oto aimo, Zudeza u asazei'wa norĩ u, marĩ ĩwê hã dama ab'manharĩ ré, te te āma ai'madâ'â za'ra da, asazei'wa norĩ hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã te te sima 're dawê za'ra mono wamhã, dama marĩ 'manharĩ wê na da te 're waihu'u za'ra mono da, pi'uriwi ĩwê hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono ô di za. Sõ'awi te za te te dama 're ab'manharĩ. Taha wa, ma'āpé sō'awi dama 're ab'manharĩ u'âsi mono za, da te āma 're aiwaihu'u za'ra mono da. — Āne ma tô ĩno norĩ hã tãma waihu'u za'ra, Zezusihi ma.

⁵ Ta norĩ hã tidub'rada hã zahadu te te saze za'ra ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, we te te ĩsatōrĩ na Danho'reptui'wa da.

⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, āne:

— Zahadu bādâ hã ĩwa waptã'ã ô di, āma ĩmorĩzéb da hã. Niwam na āma ai'aba'rêi wa'aba wamhã, aima rowê za'ra wa'aba di za.

⁷ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za. ĩwétési te da te dasiwi 're ĩruiwapari. E marĩ wa. Da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã te dama 're awaihu'u mono wa.

⁸ A norĩ wa'aba si te za ai'aba'rêi wa'wa, dasi'rã'õtōzéb u hã. Āhãna ĩmorĩ ô di za. Zahadu bādâ hã ĩwa waptã'ã ô di, āma ĩmorĩzéb da hã. — Āne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

⁹ Taha wa, te a'â nhamra Darireza āma, Zezusi hã.

Zezusi hã dasi'rã'õtōzéb āma ĩsāmrazé wasu'u

¹⁰ Tawamhã ĩno norĩ hã datozéb u si'aba'rê za'u si, te oto Zezusi hã mo pi'uriwi.

¹¹ Dasi'rã'õtō wamhã, te sô rob'madâ'â za'ra, dama ĩpire norĩ hã. Te nasi sô anharĩ za'ra:

— E mahãta Zezusi hã. — Āne te nasi sô anharĩ za'ra.

¹² Dasi'rã'õtōzéb u ĩdasito mono norĩ hã te duré dasima rowasu'u za'ra ni. Misire damreme ô di āma. Ni'wam norĩ hã te āne dama rowasu'u za'ra:

— Ô hã te 're timorĩ wê, Zezusi hã.

Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Sadawa nhipese na te ô hã te te dama 're rowasu'u. — Āne te dama rowasu'u za'ra. Tawamhã ĩwasu'u na āma dasisaze za'ra ô di.

¹³ Pi'uriwi te āne dasima wasu'u za'ra ni, Zezusi hã. Sõ'awi da te dasima rowasu'u za'ra ô di, dama ĩpire norĩ pipa te.

¹⁴ Tawamhã dasi'rã'õtō ré, ma tô Zezusi hã wi, 'ri za'ētê u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu.

¹⁵ Tawamhã dama ĩpire norĩ hã ĩmreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô āma titob'uzu za'ra. Āne te sima rowasu'u za'ra:

— Ō hā watēme 're zasi mono ō di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, wa te tãma 're waihu'u za'ra mono da. E niha ma tō waihu'u pese, te te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hã. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— ĩsi'uihã na te dama 're rowasu'u mono ō di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō we ĩzatō, te dama 're rowasu'u mono da. Taha zadawa para, wa tō te dama 're rowasu'u.

¹⁷ E niha te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono na hã, niha wamhã, ĩsi'uihã na ĩnhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono ō na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te za da te ãma 're ĩwaihu'u za'ra.

¹⁸ Dasi'uihã na danhimiroso'rata na da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za sô 're simnhasi za'ra, mreme wē wa, ãma 're dawata za'ra mono zô. Datēme dazatōrĩ'wai ãma si 're dawata za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono wamhã, tō sena na si danhimirowasu'u hã. Dazadawa nhipse ō di.

¹⁹ Duréhã Mozési hã ma tō aima sōmri za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, aihĩ'rata norĩ wa'aba ma hã. Tane nherē, ĩsimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono ō di. E marĩ wa, te bété asima ĩwē za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da. — Āne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

²⁰ Tawamhã ãne hã da te wapari za'ra wamhã, te asa tãma nharĩ za'ra ni:

— E 'wam norĩ hã ma tō bété sima aiwē za'ra, te te siwi aiwĩrĩ da. Wa'uburé te te aima nharĩ wa, te asimiza'rese ãna wama ĩnharĩ za'ra. — Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra ni.

²¹⁻²³ Tawamhã te Zezusi hã asa dama tinha:

— Misi dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã wē nherē, te dama 'manharĩ 'ru te, ma tō ĩ'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Duréhã Mozési hã ma tō dama pisutu danhihãiwata nhihãrizé hã, ĩwana wahi'rata norĩ hã te te dama ĩpisutuzéb zarina. Taha wa, bâdâ te te ĩpisutuzém na te za aibã 'rare hã 're ĩsihãiwata nhihãri za'ra wa'aba mo, sabadu na. Āne na te za tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, Mozési te te dama ĩpisutuzé hã. Tawamhã e marĩ da, ma bété ĩzada asahi za'ra wa'wa, romhuri zahãrizém na aibã te pese wa, sabadu na.

²⁴ Ma'ãpé atōmo na dahãiba mana wawi, asiwi 're ĩda'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono tō, ĩ'uwaibaba si 're dawaihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne Zezusi te dama tinha.

Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na rowasu'u

²⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tō Zezusihi mreme hã wapari za'ra, Zeruzarē ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Taha wa, te ãne ãma sima rowasu'u za'ra:

— Ni'wai ãma te sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, wama ĩpire norĩ hã. Áté ō hã da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã.

²⁶ Ni'ã. Sō'awi te te dama 're rowasu'u mono nherē, da te tãma nharĩ za'ra ō di, rowahutu na te te sazãri da. E Danho'reptui'wa na ma tō siwi waihu'u za'ra, wama ĩpire norĩ hã.

²⁷ Danho'reptui'wa wei morĩ wamhã, ĩsa'ru hã dama waihu'u za'ra ō di za. Ōhō za'ru hã wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

²⁸ Tawamhã ma tō sina damreme waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, 'ri za'ētē 'wawi wa'ra 're, zahadu te te dama rowahutu ré, te ãne da'mahã, mreme 'rãihã na:

— Oro asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba za. Oro ĩza'ru hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za duré. Tō sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō di. ĩza'ru uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba ō di duré. ĩsi'uihã na we ĩmorĩ ō di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, wa wei mo. Tō sena ĩsimiroti hã we ĩzatōrĩ'wa nhimiroti hã. Tane nherē, ta hã asiwi waihu'u za'ra wa'aba ō di.

²⁹ Wa hã ĩma waihu'u pese di we ĩzatōrĩ'wa hã, ĩhawi we ĩmorĩ wa. — Āne te Zezusi hã dama siwasu'u.

³⁰ Tawamhã ma tô duré sima ãma roti za'ra, te te siwi âri da, dama ïpire norĩ hã. Tane nherẽ, te te siwi âri õ di. E marĩ wa. Zahadu bâdã hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ãma ïpisutuzé hã, ïwa waptã'ã õ wa.

³¹ Tawamhã ta norĩ hã sada hâimana za'ra nherẽ, ma tô da'ahã na saze za'ra ni, Zezusi hã. Taha wa, te ãne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hã oto wei morĩ wamhã, e te za te te dama 're ab'manharĩ, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã, Zezusi te te dama 're ï'ab'manharĩ mono nhipai u hã. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

Parisezu norĩ hã, Zezusihi zô te te ïdazatõrĩ za'ra zé wasu'u

³² Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô Zezusihi ãma dawapari za'ra. Taha wa, ma tô sô da'mazatõrĩ za'ra, Zezusi hã te te siwi âri da, 'ri 'madã'ã'wa norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ïpire norĩ me, ma tô sô satõrĩ za'ra, sasedoti ïpire norĩ me.

³³ Tawamhã ïtême sihutu wamhã, Zezusi te tãma nharĩ za'ra:

— Syry na wa za oto ai'rata ïnhamra 'wa. Taha pari, wa za apã mo, we ïzatõrĩ'wai u.

³⁴ ïzô rob'madã'ã'wa za'ra wa'aba nherẽ, asiwi ïsãmri za'ra wa'aba õ di za. Nimomo wa za mo. Nimomo ïmorĩ wamhã, ãma ïtême 're anomro waihu'u aba mono õ di za. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

³⁵ Taha wa, te sima rowasu'u za'ra, dama ïpire norĩ hã:

— E momo te za bété mo, wa te wasiwi sãmri za'ra tõ da hã. E darob amoi u te za mo, wasiré zudezu norĩ u deredu norĩ 'rata, 're ïsi'ubumroi mono norĩ u. E tamomo te za oto mo, deredu norĩ rob ãma te te 're rowahutu mono da.

³⁶ Ma tô wama rowasu'u za'ra, wa te sô rob'madã'ã'wa za'ra nherẽ, za wa te wasiwi ïsãmri õ na hã. Ma tô duré wama rowasu'u za'ra, nimomo morĩ wamhã, za ïtême ïwasihutu waihu'u õ na hã. Wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, te te wama ïnharĩ za'ra zé hã. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

Zezusi hã â u'âsi na dama ïsiwasu'uzé wasu'u

³⁷ Tawamhã ïrême ma dasi'rã'õtõ mono wa, ma tô Zezusi hã hãwi za, te te dama rowahutu da, datozém na bâdã ïpire uptabi na. ãne te dama tinha:

— 'Rubu wamhã, ma'ãpé we ïtême 're anomro aba mono za, â u'ã hã te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono wa, 're âhuri aba mono da.

³⁸ Duréihã ma tô ãne â u'âsi na rob'ui'ééré, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã: “Â u'ã hã 're sidototo u'âsi mono wamhã, dama rowézé hã te za dama 're hâimana u'âsi, ïsipti hã. Tane Danho'reptui'wa na da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono wamhã, taha zarina te za rowé nhomri'wa hã dama 're hâimana za'ra.” ãne ma tô ãma rob'ui'ééré, ïbaihã na hã. — ãne te Zezusi hã dama rowasu'u.

³⁹ Â u'ã te te dama wasu'u wamhã, Tipé'ëzani te wasu'u, Zezusi hã. Niwapsi te za te te tãma 're anhomri, tizazei'wa norĩ ma. Dã'ã wa, hãwi'utu parip si, te za Tipé'ëzani hã te te tãma 're anhomri.

Zezusihi ãma ïdasisadhanarĩ za'ra zé wasu'u

⁴⁰ Tawamhã Zezusihi mreme, da te wapari za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Tô sena õ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ïdanhimipari za'ra mono.

⁴¹ Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Ô hã Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu.

Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Oro õ hã Darireza hawi wei morĩ za. Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hã Darireza hawi wei morĩ õ di za.

⁴² Danho'reptui'wa da hã apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. Beré ãma te za, u, podo, tihirata za'ru ãma, Dawihi za'ru ãma. ãne duréihã ma tô ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴³ Taha wa, ĩwasu'u na dasisaze za'ra ò di.

⁴⁴ Ni'wam norĩ si te sima wě za'ra, te te siwi âri da. Tane nherě, te te siwi âri ò di.

Dama ĩpire norĩ hã, Zezusi, Danho'reptui'wa na te te dame 're ĩsaze za'ra mono ò zé wasu'u

⁴⁵ Tawamhã Zezusihi zô ĩsihutu norĩ hã te apâ ai'aba're, sasedoti ĩpire norĩ u, parisezu norĩ u zama. Ubana ĩtême sihutu wamhã, te sadanharĩ za'ra, âne:

— E marĩ da, we asiwi saprõni aba ò di, watême.

⁴⁶ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Ni'wa te te âma wabzu ò di, ĩsimiroti wě na hã. Taha wa, wa te wasiwi âri ò di, wa te wei wasiwi saprõni da, atême za'ra wa'aba.

⁴⁷ Taha wa, te parisezu norĩ hã asa tãma nharĩ za'ra, âne:

— E niha a norĩ wa'aba zama ma tô ĩmreme hã dame ĩsaze za'ra wa'wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono newa.

⁴⁸ E Danho'reptui'wa na ma tô 'mazaze dama ĩpire hã, duré parisezu hã. Mare di. Ni'wa te te âma sazei ò di.

⁴⁹ Ó norĩ hã ma tô saze za'ra, tãma waihu'u pese za'ra ò wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'érezé hã. Taha wa, te za ò norĩ hã te te siwi 're wě'ò pese za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. — Âne te parisezu norĩ hã 'ri za'êtě 'madâ'â'wa norĩ ma nharĩ za'ra.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhã parisezu norĩ siré hã ma tô oto rowasu'u, Nicodemosi hã, Zezusihi u aré ĩmorĩ hã barana. Âne te tãma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norĩ ma:

— E marĩ te te ĩ'manharĩ zô, wa te wasiwi waihu'u âna, wa za wasiwi wě'ò za'ra ni. E âne wahi'rada Mozési ma tô dama roti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina. Mare di. Âne te te dama roti ò di. — Âne Nicodemosi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norĩ ma.

⁵² Taha wa, te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— E a zama Darireza hawi we aimorĩ wa, te âne wama ĩwaihu'u za'ra. Darireza hawi te te 're da'azatõrĩ mono ò di, te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩmreme ui'ére hã robaba di, âma. Ma'âpé sõré na za, âma ĩrob'ui'ére ò na waihu'u da. — Âne te tãma nharĩ za'ra, Nicodemosihi ma.

⁵³ Taha pari, tinhorõwa u te te ropé da, ma oto wairé.

8

Pi'õ hã aibâ aimawi ré nomro wa, Zezusihi u da te dasiwi ĩsaprõnizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusihi me, wa ai'aba're ni, êtě 'rãihã u, Oriwera u.

² Awêmhã mararé, wa apâ ai'aba're ni 'ri za'êtě u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. Wasihutu wamhã, 'ri 'wawi wa'ra u, wa asisi ni. Tamomo da'ahã na ma tô Zezusihi u ubumro ni. Tawamhã ma tô nhamra, te te dama rowahutu da, Zezusi hã.

³ Te te dama rowahutu ré, ma tô we ĩtême aihutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã, parisezu norĩ me. Pi'õ hã te we ĩtême siwi saprõ. Mro ré nherě, aibâ aimawi ré nomro ré, da te 'madâ'â wa, te we ĩtême siwi saprõni za'ra, niha ĩsimiroti hã te te âma waihu'u za'ra da. Tawamhã dawa'wa u ma tô siwi 'mazé pi'õ hã, Zezusihi nho're sab da.

⁴ Tawamhã Zezusi te siwi 'mahã, âne:

— Rowahutu'wa, â hã pi'õ hã mro ré nherě, aibâ aimawi ré nomro ré, ma tô dasiwi 'madâ'â ni. Taha wa, wa we atême wasiwi saprõni ni, asimiroti hã wa te âma waihu'u za'ra da.

⁵ Damro ré nherě, aibâ aimawi ré 're danhimi'wara mono wa, êtě na da te dasiwi 're simroi mono da, ma tô te te dama 're a'ru, wahi'rada Mozési hã. A hã bété, e niha asimiroti hã pi'õi âma hã. — Âne te siwi âma sadanha.

⁶ Mozésihi nhimiroti zarina te te dama 'rui ò wa, te te siwi wě'ò za'ra da, ma tô ãne siwi ãma sadanha. Tane nherě, Zezusi hã asa te te ãma sada'âbâ za'ra ò di. Ti'a zô ma tô aiwě'ě, tinhiptômo na te te ui'ééré da.

⁷ Īmreme zô, te te nasi 'mahârâ za'ra wamhã, ma tô apâ wahudu. Āne te tãma nharĩ za'ra:

– Ni'wa hã wasété ãna 're morĩ wamhã, te za simrimi 'rata, êtê na.

⁸ Tawamhã ma tô duré aiwě'ě, ti'a zô te te ui'ééré da.

⁹ Tawamhã Īmreme te te wapari za'ra wamhã, dawana ĩhâiba prédub 'rata, uimrehêne ma tô watobro. Īsa'u si te nasi wairé, misi si siwi ĩsaprõni'wa hã Īmreme te te sina wapari za'ra wa, sisép te. Zezusi hã siwaprosi te oto za. Pi'ò si te dawa'wa za, Zezusihi nho're.

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ wahudu. Pi'ò siwaprosi sa wa, te oto sadanha:

– E mahãta aiwasu'u'wa norĩ hã. E 'mazab ò di, te te dama ai'ru za'ra da, da te dasiwi aiwĩrĩ da, aiwasédé hã te te ai'ãma ĩsa'ra za'ra norĩ hã.

¹¹ Taha wa, te pi'ò hã asa tãma tinha:

– Maze di. Ni'wa hã sab ò di, te te dama ĩ'ru da, da te dasiwi ĩwĩrĩ da.

Taha wa, Zezusi te duré asa tãma tinha:

– Tane tô. Wa hã te duré dama ai'rui ò di za, da te dasiwi aiwĩrĩ da. Mo oto aimorĩ. Aiwasédé hã 'manharĩ na sahu ò di za. – Āne te pi'oi ma tinha.

Zezusi hã dama rob'uiwě'wa na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne:

– Wa hã dama rob'uiwě'wa na wa ĩsiwasu'u. Īnhimiroti zarina 're danomro mono wamhã, dawasété na 're danomro mono ò di za, robra na. Rowa'a na si te za ĩ'ãma 're danomro u'âsi, rowê na si.

¹³ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra:

– Asiwaprosi wama asiwasu'u wamhã, tô sena wama asiwasu'u ò di.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa duré tãma nharĩ za'ra:

– Tane nherě, ĩsiwaprosi aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherě, tô sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Nima hawi we ĩmorĩzé hã waihu'u za'ra wa'aba ò di. Īwétési, wa tô ĩsina waihu'u. Nimomo ĩmorĩzé hã duré waihu'u za'ra wa'aba ò di. Īwétési wa tô ĩsina waihu'u siro. Taha wa, tô sena te ĩsina waihu'u pese wa, te za ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Danhimirosa'rata zarina si, te 're ĩdawaihu'u za'ra wa'aba mo, dawê na dawasété na zama. Tanei ò di, wa hã.

¹⁶ Tô sena, wa za te 're da'awaihu'u, dawê na dawasété na zama. ĩsiwaprosi te 're da'awaihu'u mono ò di za. We ĩzatõrĩ'wai me, wa za wa te 're da'awaihu'u, dawê na dawasété na zama.

¹⁷ Duréihã ma tô Mozési hã ãne na te te dama 're roti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para: “Ni'wa hã siwaprosi te te 're da'awasusu'u mono wamhã, 're saze za'ra wa'aba mono ò di za, ĩsimirowasu'u na. Siwaprosi wamhã, mreme wapure di. Maparane wapsi, 're ĩne wě hã ãma 're sisaze zahuré mono wamhã, te za ĩsimirowasu'u zahuré na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Sahuré wamhã, mreme pire zahuré di.” Āne Mozésihi nhimiroti na rob'ui'ééré hã.

¹⁸ Wa hã wa ĩsiwasu'u. We ĩzatõrĩ'wa hã te duré ĩwasu'u, ĩmama hã. Taha wa, ĩsiwaprosi ĩsiwasu'u ò wa, te za wamreme hã tô sena na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

– E mahãta tawamhã, aimama.

Taha wa, ma tô duré Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

– ĩmama te aima wasu'u za'ra wa'aba nherě, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ò di. ĩmama zama, asiwi waihu'u za'ra wa'aba ò di. Tô sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, ĩmama zama te aré ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Āne te tãma rowasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te te dama rowahutu ré. Rob'uiprazé, da te 're ìsême mono zéb 'rata sab ré, te ãne tãma rowasu'u za'ra. Taha wa, te te siwi âri ze za'ra nherê, te te siwi âri ô di, dama ìpire norî hã. E marî wa. Zahadu bâdâ hã ìwa waptã'ã ô wa, te te sima ãma ìrotizé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

“E 'wa hã a hã,” Āne Zezusi da te dasiwi ìsadanharî za'ra zé wasu'u

²¹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharî za'ra, parisezu norî ma:

— Aihawi wa za ìmorî za'ra wa'wa. Tawamhã aiwasété ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna. Aiwasété ré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, nimomo ìmorî wamhã, ìzarina ãma 're anomro waihu'u aba mono ô di za. — Āne te Zezusi tãma rowasu'u za'ra.

²² Taha wa, ma tô ãne sima rowasu'u za'ra:

— Ô hã ma tô wama nharî za'ra, nimomo morî wamhã, ìsarina 're wanomro waihu'u mono ô di za. E 'râwi siwîrî da bâ, te ãne wama nharî za'ra. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

²³ Tawamhã ma tô Zezusi hã duré tãma nharî za'ra:

— A norî wa'wa hã ti'ai ãma si te 're anomro aba mo. Wa hã hãiwa hawi, wa wei mo. A norî wa'wa hã ti'ai ãma a'uwê te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tanei ô di, wa hã.

²⁴ A norî wa'wa hã aiwasété ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo. Āne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tawamhã wa hã aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 're ìhâimana mono na 're ìzaze za'ra wa'aba mono ô wamhã, te za tô aiwasété ré 're atâ'â za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhã ma tô siwi sadanha:

— E 'wa hã bété, a hã.

Tawamhã ma duré ãma sada'âbâ za'ra asa:

— Rowahutu na te dama ãma 're ìsâna'rata mono hawi, wa tô aima 're ìsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ìhâimana mono zém na hã.

²⁶ Zahadu uburé marî hã te aima waihu'u za'ra wa'aba ô di, 're anomro wasété aba mono zém na hã. We ìzatôrî'wa hã tô sena ma tô te te ìma 're da'awaihu'u. Taha wa, duré wa hã te te ìma 're ìda'awaihu'u mono zéb zarina si, wa za te dama 're awaihu'u, ìsine. — Āne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

²⁷ We tizatôrî'wa hã te te tãma wasu'u za'ra wamhã, Timama te wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Sô'awi te te tãma rowasu'u za'ra ô wamhã, ìmreme tãma pibu prã za'ra di, dama ìpire norî ma.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã duré tãma nharî za'ra, ãne:

— Wa hã dasiré ìpodo hã niwapsi te za asiwi ìzasômri za'ra wa'wa, hãiwi ìza'o da. Tawapsi te za ìwaihu'u za'ra wa'wa, aima 're ìsiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ìhâimana mono zém na hã. Te za duré ìwaihu'u za'ra wa'wa, ìsi'uihã na te dama 're ìrowasu'u mono ô na hã, ìmama te te ìma ìwaihu'uzéb zarina si, te dama 're ìrowasu'u mono na hã.

²⁹ We ìzatôrî'wa hã te te ìma 're ìroti mono zéb zarina si, wa tô te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi. Taha wa, ì'rata te 're sãmra u'âsi. Te te 're ìrême mono ô di. — Āne Zezusi ma tô tãma siwasu'u za'ra.

³⁰ Tawamhã ìmreme hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô da'ahã na Danho'reptui'wa na saze za'ra ni.

Ìsazei uptabi 'wa, za 're ìdanomro mono zé wasu'u

³¹ Tawamhã Zezusi te tãma nharî za'ra, ìsazei'wa norî ma hã:

— ìmreme 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, ìzazei uptabi 'wa, te za 're anomro aba mo.

³² Tawamhã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Ta hã tô sena uptabi. Taha zarina te za asô'reptuzé hã asina 're ìwaihu'u za'ra wa'aba mo, wada'uri ãna si'uihã na 're ìhâimana za'ra mono norî ne, rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. — Āne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusihi ma:

— Wa norĩ hã Abra'ãhã nhihudu, wa 're wanomro. Niwa dama romhuri'wa da, danhimi'uipra na 're wahâimana za'ra mono õ di. E niha wa za tawamhã wanho'reptuzé hã wasina wa te 're waihu'u za'ra.

³⁴ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasété na 're danomro u'âsi mono wamhã, dawasédé, da te 're sahâri waihu'u za'ra mono õ di za, danhimi'uipra norĩ hã titede'wai hawi 're ïwairébé waihu'u mono õ ne.

³⁵ Apito ma, romhuri'wa norĩ hã, apito 'ra me, aiwab õ di. Apito 'ra, te za timama nhorõwa ãma 're sãmra u'âsi, ï'ra wa. Tãma ïromhuri'wa norĩ hã ïsõrõwa ãma 're si'ubumroi u'âsi mono õ di za.

³⁶ Wa hã wa aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra na. Aiwasété hawi te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za rowẽ na ï'ãma 're anomro aba mo.

³⁷ A norĩ wa'wa hã Abra'ãhã nhihudu te 're anomro aba mo. ãne na ïma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane nherẽ, ïsihudu nherẽ, ma tô asiwi ïwẽ'õ za'ra wa'wa, asiwi ïwĩrĩ za'ra wa'aba da. E marĩ wa. ïnhimiroti hã taré asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa.

³⁸ Wa hã ïmama, te te ïma 're ïwaihu'u mono zéb zarina si, wa tô aima te 're waihu'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã aimama te te 're ï'aiwada'uri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mo. — ãne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

³⁹ Tawamhã Zezusihi ma, te duré asa nharĩ za'ra, ãne:

— Wa norĩ hã, Abra'ãhã nhihudu.

Tawamhã asa te duré Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— Abra'ãhã nhihudu uptabi 'wa'ãhã, te aré 're anomro wẽ wa'aba mo, ïsine.

⁴⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi. Taha si, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, te te ïma 're ï'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherẽ, ma tô ï'ãma asima ïroti za'ra wa'wa, asiwi ïwĩrĩ za'ra wa'aba da. ãne dama 're hâimana mono õ di, Abra'ã hã. A norĩ wa'wa hã aimama ne, te 're anomro aba mo. — ãne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

⁴¹ Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Misire Wamama hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã ï'ra uptabi, wa 're wahâimana za'ra.

⁴² Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Aimama za'ra wa'aba 'wa'ãhã, te aré asiwi 're ïzawi pese za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. ïhawi we ïmorĩ wa, atẽme za'ra wa'aba. ïsi'uihã na we ïmorĩ õ di. Ta hã ma tô we ïzatõ.

⁴³ E niha aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, ïnhimirowasu'u hã. Wẽ nherẽ, aima wapari ze za'ra wa'aba õ wa, aima pibu prã za'ra wa'aba di.

⁴⁴⁻⁴⁵ Aimama za'ra wa'wa hã, Wa'uburé. A norĩ wa'wa hã ï'ra te 're anomro aba mo. Te te sima 're ïwẽ mono zém na si, te asima 're ïwẽ za'ra wa'aba mo, tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Ta hã dapoto na'rata hawi dapãrĩ'wa te 're mo. Sadawa nhipese u'âsi wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono õ di. Tizadawa nhipese na ma tô sãna'rata. Simirosa'rata wasété u'âsi wa, sadawa nhipese u'âsi di. Taha wa, ï'ra 're anomro aba mono wa, ïnhimirowasu'u hã tô sena nherẽ, ãma 're ïzaze za'ra wa'aba mono õ di.

⁴⁶⁻⁴⁷ Tô sena na wa aima te 're wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, ïnhimirowasu'u na 're ïzaze za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te 're wapari pese za'ra, ïsimiroti hã. A norĩ wa'wa hã ïsib'a'uwẽ 're anomro aba mono õ di. Taha wa, ïsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ di. — ãne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra.

Zezusihi wasu'u, Abra'ãhã wasu'u me

⁴⁸ Tawamhã dama ïpire norĩ hã ma tô asa tãma nharĩ za'ra:

— A hã, samaritanu. Wa'uburé ré, 're aimorĩ wa, te asimiza'rese ãna ãne na hã wama ïrowasu'u. Tô sena, wa tô nasi ãne na aima nharĩ za'ra ni. — ãne te taré tãma nharĩ za'ra, Zezusihi ma.

⁴⁹ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're ãmorĩ õ di. Wa hã ãmreme wazép sina, wa ãmama hã te aima 're wasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tazahã a norĩ wa'wa hã asiséb ãna te ãne ãma ãnharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁵⁰ ããma 're dawata za'ra mono zô, ãsina 're ãnhimnhasi mono õ di, wa hã. Misire ma tô te te sima 're da'awẽ, ããma 're dawata za'ra mono da. Tô ã'uwaibaba te te ããma sima 're ãda'awẽ mono zé hã.

⁵¹ Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. ãnhimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono ãna te za 're dahãimana u'âsi za'ra. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

⁵² Sô'awi te te tãma rowasu'u za'ra õ wa, ãmreme hã tãma pibu præ za'ra di. Taha wa, asa te duré Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Wa'uburé ré, 're aimorĩ na, wama aiwaihu'u pese za'ra di oto. Wahi'rada Abra'ã hã ma tô dêrã. Uburé 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zama ma duré tidâ'â za'ra. Tane nherẽ, ma tô ãnha, da te 're asaze za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono ãna, 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono na hã.

⁵³ E Abra'ãhã nhipai u aipire bâ, te ãne wama ãnharĩ za'ra. Ma tô dêrã, ta hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zama ma tô duré 're dê'â za'ra. E 'wa hã bété, a hã. Ma'ãpé asina asimirosa'rata na wama waihu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da.

⁵⁴ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã, ãpire na ãsina 're ãwata mono õ di. ãpire na ãsina 're ãwata mono 'wa'ãhã, aré dama ãwapure di. ãmama si te ãpire na te te dama 're ãwasu'u. Ta hã Asib'apito na te 're ãsisi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

⁵⁵ Tane nherẽ, Asib'apito na 're sisi za'ra wa'aba mono nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te taré Asib'apito na 're ãsisi za'ra wa'aba mo. Wa hã wa tô waihu'u, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Aima sô 're ãnhimrami za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, aré ãzadawa nhipese di wa hã, asine za'ra wa'aba. Tô sena wa tô waihu'u, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. ãsimiroti hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese.

⁵⁶ Aihirata 'wa, Abra'ã hã ma tô ãwaihu'u siro, we datême ãmorizém na hã ti'ai u. Taha wa, Abra'ãhã ma, rowẽ di. Te 're to. — ãne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra.

⁵⁷ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra, dama ãpire norĩ hã:

— E niha ma tô Abra'ã hã ãwaihu, duréi pese dawí dê'â nherẽ. Te aré ãne wama ãwasu'u za'ra, ai'ãma wahub ahã uptabi 'wa'ãhã. Zahadu a hã, ai'ãma wahub ahã õ di. 50 na zahadu ai'ãma wahub õ di. — ãne te Zezusihi ma, nharĩ za'ra.

⁵⁸ Taha wa, Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena, wa aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Abra'ã hã poto õ ré, wa 're ãhãimana u'âsi. — ãne Zezusi ma tô tãma siwasu'u za'ra, dama ãpire norĩ ma.

⁵⁹ Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, ma êne hã sada waibu za'ra, te te siwi ãma wĩrĩ da. Tane nherẽ, te te siwi wĩrĩ õ di, rob u watobro da, tiwi si'wahi za'ra wa, 'ri 'wawi wa'ra hawi.

9

Zezusi hã aibã ãpotozém hawi ãtob'a te te ãpesezé wasu'u

¹ Tawamhã morĩ ré, ma tô aibã hã tisã Zezusi hã, ãwaptã'ãzém hawi ãtob'a hã.

² ãsiré, wa te wasiwi sãmri za'ra wa, wa tô ãne wasiwi sadanharĩ ni:

— E marĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E tiwasédé te te 'manharĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E ãmama norĩ hã timro me tiwasédé te te 'manharĩ zahuré wa, ma ã'ra hã tob'a na waptãrã.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— Mare di. Tiwasédé te te 'manharĩ õ di. ãmama norĩ zama, tiwasédé te te 'manharĩ zahuré õ di. Rowẽ na 're morĩ wa za, ma tob'a na podo, ãwaihu'u pese na da te waihu'u za'ra da, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

⁴ Ta hã ma tô we ãzatõ, dapawaptom na te tãma 're romhuri mono da. Rowa'a ré, te za da te 're romhuri za'ra. 'Re mara mono wa, da te 're romhuri waihu'u za'ra mono õ di. Tane rowẽ ré, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra.

⁵ Tawamhã ti'ai ãma 're ãnhamra mono ré, dama rob'uiwẽ'wa ne, wa hã dama rowẽ nhomri'wa, wa 're ãhãimana. — ãne te wama siwasu'u.

⁶⁻⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tizadaipro hã oto time ti'ai u, ti'a te te ãma wai'o da, te te ãma tomhã u'ré da. Tawamhã tinhiptõmo na ma tô sada a'ã. Te te ãma tomhã u'réi pari wamhã, te tãma tinha:

— Mo oto aimorĩ pu'u u, asitõmo upsõ da, Siro'é na pu'u nhisi u. — ãne te satõ. Siro'é na pu'u nhisi hã dazatõrĩ, te wasu'u.

Taha wa, te mo, sitõmo upsõ da. Sitõmo upsõi wamhã, tõmo wẽ di oto aibã hã. Tawamhã te wei mo apã.

⁸ Tawamhã da te 'madã'ã za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— E õ hã rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're ãsãmra mono. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni, ãsõrõwa 'rata 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã. Tob'a ré, te te siwi 're ã'madã'ã za'ra mono norĩ me, te ãne sima rowasu'u za'ra.

⁹ Tawamhã ni'wam norĩ hã te sima rowasu'u za'ra:

— Tô õ hã, tob'a na aré 're ãsãmra mono.

Ni'wam norĩ hã te duré sima rowasu'u za'ra:

— Mare di. Ta hã õ di. Taré ãtob'a ne, õ hã.

Tawamhã te te sina dawapari wamhã, te oto dama sina wasu'u, tito pese'wa hã:

— Wa hã ãtob'a di aré tô.

¹⁰ Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E niha ma tô atõmo wẽ.

¹¹ Taha wa, te asa tãma siwasu'u za'ra:

— Aibã hã ma tô tizadaipro na waza ti'a hã, te te ãma ãtomhã u'ré da, Zezusi na ãsisi hã. Pu'u u ãmorĩ da, te ãma rob'ru, ãsitõmo upsõ da. Taha wa, wa tô mo. ãsitõmo upsõi wamhã, ãtõmo wẽ di oto. — ãne te aibã hã sina dama wasu'u.

¹² Tawamhã ma tô sõ sadanharĩ za'ra:

— E mahãta tawamhã, Zezusi hã.

Tawamhã te asa tãma rowasu'u za'ra:

— Me. Wa hã te waihu'u õ di. — ãne te asa tãma rowasu'u za'ra, aibã hã.

Parisezu norĩ hã aibã ãtob'a, Zezusi te te ãpe, te te siwi ãsadanharĩzé wasu'u

¹³ Tawamhã parisezu norĩ u te siwi saprõ, aré tob'a na 're ãsãmra mono hã.

¹⁴ Romhuri zahãrizém na te ãtẽme siwi saprõ, Zezusi hã tizadaipro na ti'a te te ãwazarizém na, duré te te ãto pesezém na, sabadu na.

¹⁵ Tawamhã te te ãtẽme siwi ãwisi za'ra wamhã, te siwi sadanha, parisezu norĩ hã, niha te te ãto pesezéb zõ. Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

— Tizadaipro na ti'a hã te te ãwai'o na, ma tô ãtõmo u'ré. Taha pari, wa tô ãsitõmo upsõ. ãhãna hã wa oto rob'madã'ã wẽ.

¹⁶ Tawamhã ni'wam norĩ si, te Zezusihi ma nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã:

— Õ hã sabadu na te te pese nherẽ, te te 'madã'ã pese õ di, romhuri zahãrizém na roti hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã we te te satõrĩ õ di. We te te satõrĩ 'wa'ãhã, te aré te te 're 'madã'ã pese, ãsimiroti hã. — ãne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

Tawamhã ãhãiba amo norĩ hã te rowasu'u za'ra duré:

— 'Re morĩ wasété 'wa'ãhã, aré waihu'u pese õ di, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 'manharĩ da hã. — ãne Zezusihi ãma ma tô tasisada 'rãmi za'ra ni.

¹⁷ Taha wa, te duré siwi sadanha, parisezu norĩ hã:

— Õ hã te te ato pese nherẽ, e niha asimirosa'rada hã ãma hã.

Tawamhã ma tô duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ō hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁸ Tõmo wē u'âsi, 're morĩ newamhã, te te ĩto pesezém na ma tô wawã za'ra, dama ĩpire norĩ hã. Taha wa, ma tô aibã mama zô tihârã za'ra, te te ãma sadanharĩ za'ra da. Ĩna zô zama te tihârã za'ra.

¹⁹⁻²¹ Tawamhã ĩtēme simasisi zahuré wamhã, te ãma siwi sadanharĩ za'ra:

— E ō hã ai'ra. Ma tô dama ĩwasu'u wa'wa, tob'a na ĩwaptã'ã na. E niha ma ãhãna titõmo wē, tob'a nherē. Rob'madã'ã wē di oto.

Tawamhã ĩmama te asa tãma nharĩ za'ra:

— Ta hã tô wa'ra, te 're mo. Tob'a na ma tô waptãrã. Āne na wama waihu'u pese di. Niha oto te te ĩrob'madã'ã wē na wa te waihu'u ō di. Duré ĩto pese'wa hã wa te waihu'u ō di. A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ra hã asiwi ĩsadanharĩ 'wa, ĩto pese'wa zô te te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Ma tô tiprédu oto. Si'uihã na te za aima siwasu'u za'ra wa'wa.

²² Āne ĩmama te tãma nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ mreme pipa te. Āne ma tô sima ãma roti za'ra aré: “Ni'wam norĩ hã Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na te te saze za'ra wamhã, wa za wa te tiwi 're rosawi za'ra, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da.” Āne na ma tô te te sima 're roti za'ra.

²³ Taha wa, te te tãma wasu'u za'ra ō di, ti'ra to pese'wa hã. ĩ'ra si te te siwi sadanharĩ za'ra da, ĩ'ra hã oto prédu wa, te ti'ra si tãma 'ru za'ra.

²⁴ Tawamhã parisezu norĩ hã te sô tihârã za'ra, te te ĩto pese zô, apã ĩtēme sébré za'ra da. ĩtēme sébré za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Zezusi hã 're morĩ wasété di. Āne wama waihu'u pese za'ra di. Ma'ãpé 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si aiwata, taha si te te ato pese wa.

²⁵ Tawamhã ma tô asa tãma nharĩ za'ra:

— Áté tô sena 're morĩ wasété di, Zezusi hã. Áté 're morĩ wē di. Wa hã te waihu'u ō di. ĩtõmo wē zép si, wa tô ĩsina waihu'u. ĩtob'a u'âsi, wa aré 're ĩnhamra. Āhãna ĩtõmo wē di oto. — Āne te tãma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²⁶ Tawamhã asa te te ĩto pese ma, te nharĩ za'ra:

— E niha ma tô ato pese.

²⁷ Taha wa, te aibã hã asa duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, ãma ĩwapari ze za'ra wa'aba ō di. E marĩ da, wa za bété aima ĩsiwasu'u na sahu za'ra wa'wa. E Zezusi hã saze za'ra wa'aba da bâ, wa za ĩsiwasu'u na aima sahu za'ra wa'wa. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

²⁸ Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— A hã ĩsazei'wa, te 're aimo. Wa norĩ hã Mozésihi zazei'wa, wa 're wanomro.

²⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô Mozésihi ma pisutu, ĩsadawa para datēme 're morĩ da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã. Ō hã bété, Zezusi hã e ma hawi te wei mo. Wa norĩ hã ãne na hã wa te waihu'u za'ra ō di.

³⁰ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— E niha bété, Zezusi te te ĩto pese nherē, waihu'u za'ra wa'aba ō di, we ĩsatõrĩ'wa hã.

³¹ Ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, ĩmreme te te 're wapari mono ō di za, te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã ĩsimiroti te te 're 'madã'ã pese mono wamhã, te za ĩmreme hã te te 're wapari u'âsi, te te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi mono da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã.

³² Ropoto na'rata hawi 're datob'a za'ra mono wa, ni'wa hã te te 're da'ato pese mono ō di. ĩwasu'u hã robaba di aré.

³³ Ō hã aibã hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi wei morĩ ō 'wa'ãhã, aré ĩto pese ō di. Tãma waihu'u ō di aré. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

³⁴ Tawamhã parisezu norĩ, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Aiwasété ré, ma tô ana dub're asa'ê. Taha wa, ma tô atob'a na aipo. E niha te bété wama ĩrowasu'u za'ra, aiwasété nherê. Mo oto aimorĩ. Rowahutuzéb u dame 're azasi mono õ di za oto. — ãne Zezusi te te ĩto pese ma, te nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Sõ'awib õ nherê, Zezusi hã datob'a na tizazei'õ'wa norĩ ãma ĩsimiré'ézé wasu'u

³⁵ Tawamhã te te ĩto pese wi, te te tiwi ĩrosawi za'ra zé hã ma tô wapa, Zezusi hã. Taha wa, te sô rob'madã, tinhimito pese zô. Te te sãmri wamhã, te tãma tinha:

— E dasiré ĩpodo hã, ma tô ĩsaze.

³⁶ Tawamhã asa te Zezusihi ma tinha:

— E 'wa hã dasiré ĩpodo. Ma'ápé ĩma wasu'u na, te waihu'u da, duré te saze da.

³⁷ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha:

— Wa hã dasiré ĩpodo, ĩ'madã hã wa aima ĩsiwasu'u.

³⁸ Tawamhã ma tô aibã hã Zezusihi ma tinha:

— Apito, wa za oto asaze.

Taha wa, hi'rãtitõ ma tô tãma nhamra, Zezusihi ãma wata da.

³⁹ Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— Ti'ai u, wa we datême mo, te da'ãma 're arowairébé mono da. E marĩ da. Tipê'ê 're, tob'a na 're ĩsiwaihu'u za'ra mono norĩ hã tob'a ãna oto 're nomro mono da, duré tipê'ê 're, tob'a õ na taré 're ĩsi'madã'ã za'ra mono norĩ hã tob'a u'ãsi 're nomro mono da. — ãne Zezusi ma tô dama rowasu'u.

⁴⁰ Tawamhã parisezu norĩ ĩ'rata ĩsimasa, te tãma nharĩ za'ra:

— Wa norĩ hã bété. E wapê'ê 're, watob'a na wa 're wanomro. E wa norĩ hã te ĩwawasu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— Aipê'ê 're, atob'a na 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te te 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono õ di aré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã aipê'ê 're, atob'a õ na 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, te za te te 're aiwê'õ za'ra wa'wa. — ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

10

Pone'ërebã 'madã'ã'wa na, Zezusi hã te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré pone'ërebã tede'wai wasu'u hã dama wasu'u. ãne te dama wasu'u:

— Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, pone'ërebã tede'wai wasu'u na. Pone'ërebã hã wa'ra 're, 're simi'wara mono wamhã, ĩsimisaihuri hã 'ridawa u, sô 're sisisi mono õ di. Wa'ra na si te za sô 're sarõtõ za'ra.

² ĩtede'wa si te za 'ridawa u sô 're ne, 're zasi mono da, wa'ra 're.

³ Ta hã 'ridawa u, sô 're simasisi mono wamhã, te za te te tãma 're 'ridawa, 'ridawa 'madã'ã'wa hã. Sô 're simasisi mono wamhã, ĩmreme te za waihu'u za'ra, pone'ërebã hã. ĩsisi mono bã, te za sitême sô 're hãrã, rob u te te 're sani za'ra mono da.

⁴ Tinhimizama hã rob u te te 're simroi mono wamhã, ĩsõwa te za 're ne. Titede'wai mreme te te waihu'u pese za'ra wa, te za ĩsarina 're nomro, ĩsimizama hã.

⁵ Pone'ërebã tede'wai upana nherê, e te za dazarina 're nomro. Mare di. 'Re nomro mono õ di za, dazarina. Te za tiwi 're sisa're, ĩmreme te te 're waihu'u za'ra mono õ wa. — ãne Zezusi, ma tô dama rowasu'u, pone'ërebã tede'wai wasu'u na.

⁶ Tane nherê, marĩ te te ĩwasu'u hã da te waihu'u za'ra õ di.

Zezusi hã 'ridawa na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— Tô sena wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã wa 'ridawa na ĩsina simiré'é, pone'ërebã 'mazasizém na wa'ra u.

⁸ Pone'ërebã hã, titede'wai upana norĩ mreme hã te te 're wapari za'ra mono õ di za, ĩsipsaihuri norĩ mreme hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ mreme hã. Tane 'Re ĩhãimana u'ãsi

mono zazei uptabi 'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono õ di za, aimawi te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ mreme hã, ĩwana datēme 're ĩnomro mono norĩ mreme hã.

⁹ Wa hã, 'ridawa na wa tō ĩsina simiré'é, ĩsiwaprosi Danho'reptui'wai wa. 'Ridawa na te za wa'ra u 're sisisi, pone'ērebâ hã. 'Re sisisi mono wamhã, tãma 're rowē za'ra mono di za. Tane, da te 're ĩzaze za'ra mono wamhã, dama 're rowē za'ra mono di za, wa hã te 're da'anho'reptui u'âsi mono wa. Wa'ra hawi, te za pone'ērebâ hã tisa zô 're wairébé. ĩsa zô, tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ nherē, tãma 're rowē za'ra mono di za. Tane ĩzazei'wa norĩ wi, ĩwē zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za.

¹⁰ E marĩ da, te ĩsimisaihuri norĩ hã wa'ra u 're sisisi. Pone'ērebâ zô te 're nomro, te te dawi 're waibui mono wa, te te dawi 're simroi mono da. Tanei õ di, wa hã. Wa hã wa tō we datēme mo, robzei u'âsi ĩ'ãma 're danomro mono da, duré 're dadâ'â za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hãiwa ãma.

Zezusi hã pone'ērebâ tede'wa na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹¹ — Wa hã pone'ērebâ tede'wa na, wa ĩsina simiré'é, tinhimizama te te 're ĩ'azawi pese mono na. E marĩ wa. ĩsisawi ãna, ĩzazei'wa norĩ zada, ĩdâ'â wa za, te 're anho'reptui mono da.

¹² Tite wa, te te 're azawi pese, tinhimizama hã, pone'ērebâ tede'wa hã. Tãma ĩromhuri'wa hã tite õ wa, te te 're azawi pese mono õ di. Taré rob'uiprazéb zô si, te te 're romhuri. Robzahi hã we sô morĩ wamhã, te za tiwi wara. Pone'ērebâ, te za rēme za'ra. Taha wa, te za 'mai'â, robzahi hã. Te te 'mai'âri wamhã, te za ãma ropé.

¹³ E marĩ wa, te za tiwi wara, romhuri'wa hã. ĩtede'wai õ wa, te za tiwi wara, te te 're azawi pese mono õ wa.

¹⁴⁻¹⁵ Wa hã pone'ērebâ tede'wa, ĩsimizawi pese na, wa tō ĩsina simiré'é, ĩzazei'wa norĩ te 're azawi pese mono wa. ĩmama hã ma tō ĩwaihu'u, ti'ra na. Wa hã wa duré õ hã waihu'u, ĩmama na. Tane duré ĩzazei'wa norĩ hã wa tō te 're awaihu'u u'âsi, ĩnhib'a'uwē na. ĩzazei'wa norĩ hã ma tō duré ĩwaihu'u za'ra, tinhib'apito na. Ta norĩ zada, wa za ĩsisawi ãna dârâ, te 're anho'reptui mono da.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã te duré 're nomro, ĩnhib'a'uwē 're hãimana za'ra mono da hã. Ta norĩ ãma, wa za pone'ērebâ na simiré'é za'ra, ĩnhimiwa'ra 're, 're ĩsi'ubumroi mono õ na hã. Ta norĩ zama wa za ĩsitēme ubumro. Tawamhã te za ĩmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Pone'ērebâ norĩ hã maparane danhimi'ubumro hã siré oto 're ĩsi'ubumroi mono ne, te za simisutu ĩnhib'a'uwē 're nomro, misi ĩ'madâ'â'wa, tãma 're ĩhãimana za'ra mono wa za.

¹⁷ — Taha wa, ĩmama te te 're ĩzawi pese, ĩsisawi ãna, sada ĩdâ'â za'ra wa za, apâ ĩhãiwa'utu pari, 're ĩmorĩ u'âsi da.

¹⁸ Dasi'uihã na da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã mare di. ĩsi'uihã na, wa za dârâ, dazada. Wa za duré hãiwa'udu, ĩsi'uihã na. ãne wa za 'manha, ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. — ãne Zezusi te dama siwasu'u.

¹⁹⁻²¹ Tawamhã ĩmreme, te te wapari za'ra wamhã, ma tō ni'wam norĩ hã dama rowasu'u za'ra, ãne:

— Wa'uburé ré, 're morĩ wa, te ãne simiza'rese ãna wama siwasu'u. E marĩ da, te za bété ĩmreme hã ĩwapari za'ra wa'wa.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're morĩ 'wa'âhã, aré mreme wē õ di. Mreme wē di, õ hã. E wa'uburé, ma tō pawapto, ĩtob'a te te ĩto pese da hã. Mare di. Ta hã waihu'u õ di. — ãne Zezusi hã ãma ma tō tasisada'rãmi za'ra ni.

Zudezu norĩ hã, Zezusi te te siwi ĩwē'õ za'ra zé wasu'u

²²⁻²³ Tawamhã wasiré zudezu norĩ hã daro mono bâ ma tō duré si'rã'õtõ, Zeruzarē ãma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma dawata za'ra da. E marĩ wa. Apâ 'ri za'ēne hã te te tãma pisutu za'ra wē te, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã ma tō tasi'rã'õtõ ni, bådâ dama ĩpire na, ãma dasipo're pu'u za'ra da, rowa'u'u wahã, 're sa'wari mono ré. Tawamhã

Zezihi me, wa ai'aba're ni, 'ri za'ētē u. 'Ri 'wawi wa'ra wa'wai baba, wa 're wanomro, Apito Saromahā nhib'uriti na uriti nhisi wa'wai baba.

²⁴ Tamomo ma tō itēme si'rā'ōtō, dama ĩpire norī hā, Zezihi u. Tawamhā te tāma nharī za'ra:

— E niwa te za wama asiwasu'u za'ra. Wama asiwasu'u za'ra zéb zô, wanhimipari wa'a za'ra di. A hā, tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te aipisutu wamhā, ma'āpé sō'awi wama asiwasu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — Āne te Zezihi ma nharī za'ra.

²⁵ Tawamhā Zezihi hā te asa tāma nharī za'ra:

— Wa tō aima ĩsiwasu'u pari za'ra wa'wa. Tane nherē, ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di. ĩmama zadawa para, wa tō marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te dama 're ab'manharī wē, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da.

²⁶ Tane nherē, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di, ĩnhib'a'uwē 're anomro aba mono ō wa.

²⁷ ĩnhib'a'uwē si te za ĩmreme hā te te 're wapari pese za'ra. Pone'ērebā tede'wa, tinhimizama hā te te 're ĩ'awaihu'u mono ne, wa tō ĩnhib'a'uwē norī hā waihu'u za'ra. Ta norī si te za ĩnhimiroti hā te te 're 'madâ'â pese za'ra.

²⁸ Ta norī ma, wa za pisutu za'ra, 're dâ'â za'ra mono āna, 're hāimana u'āsi za'ra mono da, hāiwa āma 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata. Ni'wa hā te te ĩwi 're waibui mono ō di za, ĩzazei'wa norī hā.

²⁹ ĩmama, ma tō ĩma pisutu za'ra, ĩnhib'a'uwē si 're nomro mono da. Ta hā danhipai u, uburé dama pire di, ĩmama hā. Uburé marī ma, pire di, hāiwa āma ti'ai āma zama. Taha wa, ni'wa hā te te tiwi 're waibui waihu'u mono ō di za.

³⁰ Wa norī hā aiwa wawaihu'u pese di, ĩmama me. — Āne Zezihi te tāma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norī ma.

³¹ Tawamhā ta norī hā ma duré ēne hā sada waibu, te te āma siwi wĩri da.

³² Taha wa, te Zezihi hā duré tāma nharī za'ra:

— Wa hā ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina, wa tō marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō na te 're da'apawaptob u'āsi. E ma hā ĩnhimipawaptobzé hā aima wē za'ra wa'aba ō wa, te za asiwi ĩwĩri 'wa, ētē na. Ma'āpé, ĩma waihu'u za'ra wa'aba.

³³ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— 'Re da'apawapto mono wa, wa te wasiwi aiwĩri ō di za. Aimreme wasété wa, wa za wasiwi aiwĩri ni. Ti'ai āma aipoto nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono me, aiwa aiwaihu'u pese aba na asiwasu'u wa, wa za wasiwi aiwĩri ni, aimreme wasété wa.

³⁴⁻³⁶ Tawamhā Zezihi asa te tāma nharī za'ra:

— E ĩ'ra na ĩsiwasu'u wa, ma tō ĩmreme hā asiwi ĩwē'ō za'ra wa'wa. Duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō tinhimiroti hā te te dama 're awaihu'u, da te dasima āma 're roti za'ra mono da. Ti'ra na ma tō roti'wa norī hā te te 're sisi za'ra. Āne ma tō ĩbaihā na āma rob'ui'éré, ĩsada wasu'u'wa hā. Tō sena, ĩmreme ui'éré hā. Roti'wa norī hā, ti'ra na te te 're sisi za'ra mono wamhā, e wa hā ĩmreme wē'ōre di, ĩ'ra na ĩsiwasu'u wamhā, ti'ai u we te te ĩzatōri nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

³⁷⁻³⁸ ĩmama hā tiwaihu'u pese na, te te 're da'apawapto. ĩzama, wa tō ĩsine te 're da'apawapto. Taha wa, te za ĩ'ra na ĩwaihu'u za'ra wa'wa. ĩsine, te 're da'apawapto mono ō wamhā, ĩ'ra na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di za. ĩ'ra na wa tō aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di. Taha wa, ĩmama hā tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono ne, te 're da'apawapto mono nherē, te za ĩ'ra na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Tawamhā te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩ'āma 're ĩhāimana mono na, ĩmama hā. Te za duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩmama āma 're ĩhāimana mono na. — Āne Zezihi te tāma siwasu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā ma tō duré sima wē za'ra, te te siwi āri da, dama ĩpire norī hā. Tane nherē, tiwi simani za'ra wa, te te siwi āri za'ra ō di.

⁴⁰ Tawamhã apâ ma tô mo, Zodã pa u Zezusi hã. Īsiré, wa ai'aba'ré ni. Tawamhã wasihutu wi, wa saprĩ za'ra ni, zara u. Zuwã Batita hã â dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharĩ 'rata mono zéb u, wa saprĩ za'ra ni. Tame te a'â nhamra, Zezusi hã.

⁴¹ Tame sãmra ré, te da'ahâ na nasi ĩtême aihutu ni. Nasi ĩtême dasihutu wamhã, ãne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Zuwã Batita hã, ĩmreme na da te 're saze za'ra mono da, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ mono õ di. Tane nherê, tô sena ma tô Zezusi hã te te dama 're wasu'u. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴² Taha wa, tame wasi'ubumroi ré, ma tô da'ahâ na Zezusi hã saze za'ra ni, Danho'reptui'wa na.

11

Razaru ĩdâ'ázé wasu'u

¹⁻³ Tawamhã aibã hã te 're hâimana, Razaru na ĩsisi hã. Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi ãma te 're sãmra. Tame te duré ĩhidiba norĩ hã 're simasisi zahuré Mariza norĩ hã, Mataha me. Mariza hã niwapsi te za Zezusihi para u'ré, wedewa'u zadaze na, tãma rowê da. Taha parip si te za para u'õ, tizéré na.

Tawamhã ma tô tihâzé, Razaru hã. Hâzé wa, ma tô ĩhidiba norĩ hã da'mazatõ, Zezusihi zõ da'maimorĩ da, ĩhitébré hã te te tãma 'maiwasu'u da. ĩtême wisi wamhã, ãne te Zezusihi ma sadawa wasu'u:

— Apito, aibã 're ĩsawi pese mono hã ma tô tihâzé.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te te wapari wamhã, te tinha:

— Tane tô. Dâ'â u'âsi nomro õ di za. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra, waihu'u pese wa. ĩ'ãma zama te za duré 're dawata za'ra. Wa hã ĩ'ra wa, te za duré ĩ'ãma 're dawata za'ra. — ãne te Zezusi hã tinha.

⁵ Mata norĩ hã Zezusihi ma, sawi pese za'ra di, Razaru norĩ hã.

⁶ Tane nherê, ĩwasu'u te te wapari wamhã, awa'awi ĩtême morĩ õ di. Maparane ma tô ãma timara, tame sãmra ré.

⁷ Taha pari, te oto wazatõrĩ za'ra, apâ wa te wasiwi saprõni da, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Īsiré 're wanomro mono wa, te wazatõrĩ za'ra.

⁸ Taha wa, wa tô asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niha te za apâ aimo. Nimosi dama ĩpire norĩ hã te aré siwi aiwĩ, êtê na.

⁹ Tawamhã ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Bâtã pusizém hawimhã bådã sébrézéb u hã rowa'a di. Tawamhã, ni'wa hã rowa'a na morĩ wamhã, simei õ di za. E marĩ wa. Rowa'a na hã rob'madâ'â pibui pese wa.

¹⁰ Robra na morĩ wamhã, te za aime. — ãne sõ'awib õ nherê, te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô tãma pisutu, 're ĩmorizé hã a'â 're morĩ da. Taha wa, te sina hâtâ'â ãna 're mo.

¹¹ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiwadi te nhono, Razaru hã. Wa za ĩtême mo, te utu da.

¹² Tawamhã wa tô duré asa tãma nharĩ za'ra ni:

— E marĩ da, te za ĩtême aimo. Séptâ'â wa, te oto tinhotõ wê. — ãne wa tô tãma nharĩ za'ra ni.

¹³ Zezusihi si ma tô ĩdâ'â uptabi na waihu'u. ĩsõtõ na te te wama wasu'u za'ra wamhã, ĩdâ'ázé te wasu'u. Taré sõtõ newa, wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ĩdâ'ázé hã.

¹⁴ Wa te waihu'u za'ra õ wa, sõ'awi te oto wama rowasu'u za'ra:

— Razaru hã ma tô dârâ.

¹⁵ Hâzé ré ĩ'rata ĩnhamra õ nherê, ĩma rowê di. E marĩ wa. Romhâimanazéb zarina, ĩwaihu'u pese na ĩzaze za'ra wa'aba wa za, ĩma rowê di. Oto ĩtême wasi'aba'réi wa'aba.

— ãne te wazatõrĩ za'ra, Zezusi hã.

¹⁶ Taha wa, Tome hã ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono hã te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Oto ãme wasi'aba'r ei wa'aba,  su da te wa'uproxi da nher . —  ne te tinha, Tome Didimo h . Didimo na  sisi h  dasi'ubza, te wasu'u.

Tawamh  wa t   t me wasiwi sapr ni ni, Bet nha na 'ri nhisi u.

ZeZusi h  ap  dah iwa'utu'wa na  siwasu'uz  wasu'u

¹⁷⁻¹⁹ Tawamh  Betanha u wasihutu wamh , ma t  ni'wa h  ZeZusihi ma rowasu'u,  ne:

— Razaru h  ma t  d r . Ma t  dasiwi s r  ni. Maparane si'uiwa na ma t   ma timara oto, da te dasiwi  s r z m na h . —  ne te t ma rowasu'u. Bet nha u h  romhuture wa, ma da'ah  na wawana aihutu ni, Zeruzar  hawimh . Si'ubdat  ti'ai pibuz  h  Bet nha u da h . Mata nor  h  da te p ' t t  zahur  da, ma  t me aihutu ni,  hit br  h  tiwi d '  zahur  wa.

²⁰ Tawamh  ni'wa h  ma t  Mata nor  ma rowasu'u,  ne:

— ZeZusi h  te we oto mo.

Taha wa, ma t  Mata h  awa'awi watobro rob u, ZeZusi h  te te sina uzusi da. Marizaha si te  sa'u nhamra, 'ri para.

²¹ Tawamh  Mata h  ZeZusi te te sina uzusi wamh ,  ne ma t  t ma tinha:

— Wanhib'apito, wahit br  h  h z  r  wa'rata as mra 'wa' h , wawi d '    di ar .

²² D '  nher , 'Re  h imana u' si mono ma, aimreme wamh , te za aima  ma uwaimra.

²³ Tawamh  ZeZusi te asa t ma tinha:

— Tane t . D '  nher , te za h iwa'udu, aihit br  'wa h .

²⁴ Mata te dur  asa t ma tinha:

— Tane t . B d  ma t  sima pisutu 'Re  h imana u' si mono h , ad  h  te te  'ah iwa'utuz b da h . Tawapsi te za wahit br  h  dazu h iwa'utu.

²⁵⁻²⁶ Tawamh  ZeZusi te dur  asa t ma tinha:

— Wa h  're dad '  za'ra mono nher , te 're da'ah iwa'utu mono pari, 're  danomro u' si mono z  te dama 're  'apisutu mono, wa 're mo. Ni'wam nor  h  Danho'reptui'wa na te te sina 're  'umnhasi za'ra mono wamh , t ma 're row  za'ra mono di za. 'Re d '  za'ra mono wamh , d '   na te za 're h imana u' si za'ra, h iwa  ma. E t  sena ma  mreme h   saze.

²⁷ Tawamh  Mata asa te t ma tinha:

—  he. T  sena, wa aimreme h  saze. A h  Danho'reptui'wa da, 'Re  h imana u' si mono te te aipisudu. A h  'Re  h imana u' si mono 'ra. Wahi'rata nor  h  as  're  simipari za'ra mono, a h , ti'ai u we aimor  da h . —  ne te ZeZusihi ma tinha.

ZeZusi  siwa' z  wasu'u

²⁸ Tawamh  ap  te mo Mata h , 'ri t me. Ti'awi pesere ma t  tinoi ma rowasu'u, Marizaha ma:

— Rowahutu'wa te we as  h ,  t me aimor  da.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma si'aba'r  na wahudu, ZeZusihi u wei mor  da, Mariza h . Zahadu 'ri t me, wasihutu   di. Mata te te  wa'uzusiz b  ma, wa zahadu aimasam ni.

³¹ Tawamh  Mariza h  watobro wamh , ma  sarina wair  rob u,  t me  sihutu nor  h .  ne te sima  ma romnomri za'ra: “ t  tihit br  'ru u te mo,  ma wawa da.” Tane nher , tihit br  'ru u mor    di, Mariza h . ZeZusihi u te wei mo. Taha wa, ma t  we  sarina ai'aba'r  ni.

³² Mariza h  we  t me wisi wamh , hi'r tit  ma  papara nhamra, ZeZusihi ma wapu wa. Tawamh   ne te t ma tinha:

— Wanhib'apito, wahit br  h  h z  r , wa'rata as mra 'wa' h , ar  wawi d '    di. —  ne te t ma tinha, wawa sina.

³³ Tawamh  Mariza h  p ' z  te, siwa'  wa, dur  we  sarina  sihutu zama 'ry'ry wa, p ' z  di, ZeZusi h . P ' z  ah  di.

³⁴  ne ma t  sadanhar  za'ra:

— E mame ma t  asiwi  s r  'wa.

Tawamh  asa te t ma rowasu'u za'ra:

— We aimor  wasir , sabu da.

³⁵ Tawamhã pẽ'êzé ahâ wa, te aiwa'õ, Zezusi hã.

³⁶ Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

— Õ hã te te sawi pese uptabi di. Te te sawi pese uptabi wa, te sô tiwawa.

³⁷ Tawamhã da'umro na te tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Õ hã aibã ãtob'a, ma tô to pese. E niha bété hâzé ré te te pese õ di, dã'ã tã da, Razaru hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra ni.

Zezusi hã Razaru te te ãhãwa'utuzé wasu'u

³⁸ Tawamhã ãsiré, wa ai'aba'ré ni, ab're u. Sa'a zahãpã, ab're hã. Pẽ'êzé ahã di, Zezusi hã. Pẽ'êzé uptabi na te mo. Tawamhã, ab're u wasihutu wamhã, da te dasiwi ãma sitom haré, te ãne hã za. Tãmo za'ëtê di, ãne hã.

³⁹ Tawamhã ma tô Zezusi hã ãne hã dama ti'ru, ãsitobzé hã da te dasiwi sa'ré da.

Taha wa, ma tô Mata hã Zezusihi ma tinha:

— Wanhib'apito, da te dasiwi ãsẽrêzém na hã, maparane si'uiwa na ma tô ãma timara. Taha wa, ma tô ti'ro. E 'ro nherẽ, te za ãsitobzé hã dasiwi sa'ré ni.

⁴⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tane nherẽ, te za dasiwi sa'ré ni. ãma ãzazei wamhã, dama ãwaihu'u'õ te za ã'madã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ã'manharĩzé hã. E ãne na hã te aima rowasu'u õ di. Wa tô aima rowasu'u.

⁴¹⁻⁴² Tawamhã ãsitobzé ma tô dasiwi sa'ré ni. Tawamhã hãimo te oto rob'madã, Timama ma mreme da, Zezusi hã. ãne te tãma tinha:

— ãmama, da'ãma aima 're ãmreme mono wamhã, ãmreme te ãma ãma 're ã'a'uwaimrami u'ãsi mo. ãhãna te za duré ãmreme hã ãwapa. Taha wa, ãma rowẽ di. Danho'a, wa ãne aima rowasu'u, aima ãmreme ré, da te ãwapari za'ra da. E marĩ da. Aibã ãma aima ãmremezé hã ãma ãma uwaimrami wamhã, a hã we ãzatõrĩ'wa na dama 're ãsiwasu'u mono zém na, da te 're ãzaze za'ra mono da. — ãne te Timama ma tinha.

⁴³ Timama ma mreme pari, te oto Razaruho zô hã, mreme 'rãihã na:

— Razaru, ab're hawi we aiwatobro, rob u.

⁴⁴ Tawamhã sô hãrã pari, ma watobro, dã'ã nherẽ, sib'rata ubu ré, duré para ubu ré, duré 'rã ubu ré. Taha wa, ma tô Zezusi hã dama ti'ru:

— ã'ubuzé hã asiwi wasihui wa'aba, 're morĩ da.

Taha wa, ma tô siwi wasihu, ã'ubuzé hã.

Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, dama ãpire norĩ te te ãma ãrosa'rata za'ra zé wasu'u

Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2

⁴⁵ Tawamhã da'ahã na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Marizaha u ãsihutu norĩ hã. Razaru hã danho'a te te hãiwa'utu wa, ma saze za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono we te te ãsatõrĩ na.

⁴⁶ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô apã ai'aba'ré, Zeruzarẽ u parisezu norĩ u, Razaru te te ãhãiwa'utuzém na te te tãma rowasu'u za'ra da.

⁴⁷ Tawamhã ãsimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tisiré norĩ zô te sitẽme tihãrã za'ra, dama ãpire norĩ zô. Taha wa, ma sitẽme si'rã'õtõ, sasedoti ãpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Sitẽme si'rã'õtõ wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra:

— E marĩ, wa te ã'manharĩ za'ra da hã. Õ hã te marĩ hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ u'ãsi, tiwaihu'u pese na.

⁴⁸ Marĩ, wa te tãma 'manharĩ za'ra õ wamhã, aihĩni te za da te 're saze za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na Danho'reptui'wa da. Tawamhã romanu norĩ hã te za wei wazõ aihutu. 'Ri za'ãne hã te za wawi sãmra za'ra. Te za duré wa'uprosi za'ra, uburé wasiré zudezu norĩ zu. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

⁴⁹⁻⁵⁰ ã wahum na hã te Caipasi hã 're hãimana, sasedoti ãpire uptabi na hã. Tawamhã ta hã te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, rosa'rada hã waihu'u aba õ di bété. Aibâ misire wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, aré wama 're rowē za'ra mono di. Aré aihĩni wasi'utõrĩ õ di. — Āne ma tô Caipasi hã tisiré norĩ ma waihu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma hã.

⁵¹ Āne te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ã wahum na sasedoti ĩpire uptabi na 're ĩhâimana mono zéb zarina, si'uihã nai õ nherē, te tãma rowaihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã dazada ĩdâ'âzém na hã.

⁵² Zudezu norĩ zada si, dâ'â õ di za, Zezusi hã. Daro mono bâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ti'ra da, uburé te te 're ĩ'apisutu mono norĩ zada, te za dârâ, simisutu ĩ'ra si 're danomro mono da.

⁵³ Tawamhã Caipasihĩ nhimiroti hawi te sima ãma roti zahi u'âsi za'ra oto, te te siwi wĩrĩ da, dama ĩpire norĩ hã.

⁵⁴ Taha wa, ĩrob ãma 're morĩ õ di oto, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusi hã. Darob amoi u te mo, Epra'ĩ na 'ri nho'õmo nhisi u. Ti'a 'ré u'âsi 'rata, Epra'ĩ hã. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni. Tame wa a'â 're wasi'ubumro.

⁵⁵ Romhuture di oto, dato hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã. Taha wa, da'ahã na te Zeruzarē u 're danomro daro mono bâ, zudezu norĩ hã. Dato hã sãna'rata õ ré, te za dawasété na tasiwasu'u za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dawē na datoi u danhisi da. Taha da, ma tô Zeruzarē u aihutu ni, bādã hã romhuture wa oto, datoi u hã.

⁵⁶ Dasihutu wamhã, Zezusihi zô te tanhopré ni. Āne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— E datoi u te za wei mo, 're ĩdasi'rã'õtõ mono zéb u hã. Āté wei morĩ õ di za. — Āne 'ri za'etē 'wawi wa'ra 're, dasimasab ré, te dasima ãma romnomri za'ra ni.

⁵⁷ E marĩ wa. Zezusihi ãma te dama roti za'ra aré, dama ĩpire norĩ hã:

— Ma'ãpé nimame ĩsãmra na 'mai'madã'â aba wamhã, wei wama wasu'u za'ra wa'aba za, wa te waihu'u za'ra da. — Āne ma tô dama ãma roti za'ra aré, sasedoti ĩpire norĩ hã, parizezu norĩ me. Te te siwi âri da, ma tô ãne dama ãma roti za'ra.

12

Mariza hã Zezusi te te ĩpara upsôzé wasu'u

Mateusi 26.6-13; Marcusi 14.3-9

¹ Romhuri misi da'ãma si'utõrĩ parip si, te za dato hã dasiwi 'manharĩ ni, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã Zezusi hã te apã mo, Betãnha u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni. Tame Razaru hã te 're sãmra, ab're hawi Zezusi te te ĩhãiwa'udu hã.

² Tawamhã, wasihutu wamhã, ma tô wama api za'ra ni, wasa hã wa te huri da, Zezusi hã sawi te. Mata hã ma tô wasa hã te te wama sé. Razaru hã te wame tisa.

³ Tawamhã Mariza hã ma tô we ti'ã, wedewa'u ĩsadaze hã. Nadu na wedewa'u nhisi hã. Ta hã ĩwa'ãbã wawē. Zezusihi zô te we ti'ã, te te ãma para u'ré wa, tãma rowē da. Tawamhã, te te ãma para u'ré pari wamhã, ma tô para u'õ, tizéré na. Sadazei pire wa, ma tô 'ri 're zadaze sina.

⁴⁻⁵ Tawamhã Zudasi Icarizoti hã tãma toi õ di, Marizaha ma. Zezusihi siré 're ĩmorĩ Zudasi hã, Zezusi hã te te dama ĩhãiba nhomri da hã. Taha wa, te Marizaha ma tinha, Zudasi hã:

— E marĩ da bété, te te dama wede õ di wedewa'u zadaze hã, rob'uiirazé zô ĩsibrob'õ norĩ ma, ãma sipé da, ĩwa'ã hã. — Āne te Zudasi hã tãma tinha.

⁶ E marĩ wa. E ĩsibrob'õ norĩ hã te te pawaptob ze wa. Mare di. Te te pawaptob ze za'ra wab õ di. Ta hã sipsaihuri di. Rob'uiirazé hã te te wama 're ĩ'madã'â mono hã, te pi'uriwi te te sima 're 'mazani.

⁷⁻⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô Zudasihi ma tinha:

— Tô'ã. Tãma nharĩ tõ. ĩdã'ã wapsi, da te dasiwi ĩnherē õ ré, te te ãma ĩhãiba u'ré da, te aré ĩzada tété. ĩsibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa. Nimahã aima wē za'ra wa'aba wamhã, te za 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're

ĩnhamra u'âsi aba mono õ di za oto. Taha wa, ai'rata ĩnhamra aba ré, ĩma sõpru wa, ĩma rowẽ di. — Āne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Sasedoti ĩpire norĩ hã, Razaru te te siwi wĩrĩ da, te te ãma ĩrosa'rata wasété za'ra zé wasu'u

⁹ Tawamhã ma tô dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— Betãnha ãma te nhamra, Zezusi hã. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni. Taha wa, da'ahã na ma tô we ĩtẽme ai'aba'ré ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u si, we dasi'aba'réi õ di. Razaruhi u zama te we ai'aba'ré ni, ab're hawi te te ĩhãwa'utu u zama, da te sabu za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã Razaru hã da te sabu za'ra wamhã, da'ahã na ma tô Zezusi hã Danho'reptui'wa na saze za'ra ni. Ta norĩ ma, oto wapu za'ra di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ mreme hã, sasedoti ĩpire norĩ mreme hã. Taha wa, Zezusi, da te saze za'ra 'ru te, te sima ãma roti za'ra Razaruhi ãma, taha zama te te siwi wĩrĩ da.

Zezusi hã Zeruzarẽ u ĩwisizé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40

¹²⁻¹⁸ Tawamhã awẽ wa duré Zezusihi siré ai'aba'ré ni, Zeruzarẽ u. Zezusi hã Razaru ab're hawi te te hãwa'utu wamhã, ma tô ãma 'madã'ã za'ra ni aré. Tawamhã ãma ĩ'madã'ã'wa norĩ hã ma tô dama rowasu'u za'ra aré, Zeruzarẽ ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma. Zeruzarẽ u dasi'rã'õtõ wamhã, daro mono bâ ma tô Razaruhi wasu'u hã wapari za'ra ni, ĩdasi'rã'õtõ mono hã. Zezusihi wasu'u, ma duré wapari za'ra ni, Zeruzarẽ u ĩmorĩ na hã. Taha wa, te ĩtẽme ai'aba'ré ni, Zeruzarẽ u ĩdasi'rã'õtõ mono hã bådãdi wa, da te uzusi za'ra da. Wa'asu te dasiré 'wasari ni, dama rowẽ wa, Zezusi da te ãma sawi za'ra da.

Tawamhã Zezusi hã da te uzusi za'ra wamhã, te dasima 'mahãrã za'ra ni, ãne:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra wa'aba mono. Ōhõta Wanhib'apito, te we oto mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa para. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ĩwẽ si te te tãma 're pisutu u'âsi mono da si, wa wasima wẽ za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito ma hã. — Āne te dasima 'mahãrã za'ra ni.

Tawamhã wasi'aba'réi ré, ma tô awaru po'repore hã tisã Zezusi hã, ĩprédupté hã. Tawamhã ma tô ãma darõno, ãma morĩ da. Āne wamhã, ma tô sina uwaimra, ãma rob'ui'ére hã. Duréihã ma tô ãma rob'ui'ére siro, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Āne ma tô ãma rob'ui'ére, Zeruzarẽ ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma: “Si'ã na 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, aipahi za'ra wa'aba õ di za. Ōhõta te we atẽme timorĩ za'ra wa'wa, Asib'apito za'ra wa'wa hã awaru po'repore na ĩpréduptém na.”

Āne duréihã ma tô ãma rob'ui'ére, ĩbahã na hã.

Āma rob'ui'ére te te sina uwaimrami nherẽ, wama waihu'u pese za'ra õ di, ãma rob'ui'ére hã. Zezusi hã ab're hawi hãwa'utu wa, hãwa u rowẽ uptabi u apã morĩ parip si, wa za ãma wasipo're pu'u za'ra ni, rob'ui'ére na. Tawapsi wa za wasima rowasu'u za'ra ni, ãne: “Tô sena ma tô sina uwaimra, ãma rob'ui'ére hã. Āma dawata za'ra ré, ma tô datẽme mo, awaru po'repore na ĩpréduptém na.” Āne wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Tawamhã da'ahã na da te uzusi za'ra da, ĩtẽme dasi'aba'réi wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

— Aihĩni te Zezusihi niwĩ 're danomro. Taré, wa nasi ãma wasima roti u'âsi za'ra ni. — Āne te sima nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Deredu norĩ, Zezusi te te 'madã'ã za'ra da, Piripihĩ wi te te ĩwaptẽrẽ za'ra zé wasu'u

²⁰ Tawamhã deredu norĩ zama ma tô aihutu, Zeruzarẽ u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma dame wata za'ra da, zudezu'õ norĩ hã.

²¹ Tawamhã tame si'ubumroi ré, te ai'aba'ré, Piripihĩ u. Darireza hawimhã Piripihĩ hã. Besada na ĩsa'ru nhisi hã. Piripihĩ u sihotu wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Wa wasima wē za'ra ni, wa te 'madâ'â za'ra da, Zezusi hã.

²² Taha wa, te Piripi hã mo Ādéréhé u, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da. Zezusihi u te sisaprõni zahuré, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da.

²³ Tawamhã ìmreme te te wapari wamhã, ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u zahuré:

— Wa hã dasiré ìpodo. Romhuture di oto bâdâ hã, ì'ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u hã.

²⁴ Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, amnho potozé wasu'u na hã. E niha te za amnho hã ti'rã ahã. Ai'uréiwi nomro wamhã, poto ò di za. Ab're 're, 're rere'e mono wa, ìtomhã, 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're poto za'ra. 'Re poto za'ra mono wapsi, 'rãĩ ahã di za. Misire nherē, poto wamhã, nhama wamhã, zâb ahã di za. — ãne Zezusi te sina simiré'é, sõ'awib ò nherē.

²⁵ Te duré tãma rowasu'u zahuré, ãne:

— Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowē ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono ò di za. Ni'wam norĩ hã ìzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono ò wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hã.

²⁶ Ni'wam norĩ hã te te ìma 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're ìwē za'ra mono wamhã, 're ìmorizém na si te za 're nomro, ìzarina si. Tawamhã ì'rata te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. Te te ìma 're romhuri pese za'ra mono wa, ìmama te za ãma 're wata za'ra. Te za duré te te tãma 're wa'âbâ za'ra, ìsimiromhuri hã.

Zezusi hã za tidâ'âzém na ìsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ — Āhãna te ìsina rosa'rata ahã di. E ìmama ma, wa za ìsi'ru, te te dawì ìnho'reptu da, ìdâ'â ò ré, te robzépata tō da. Mare di. Tãma ìsi'rui ò di za, te te dawì ìnho'reptu da. Dazada ìdâ'â da si, wa wei mo.

²⁸ ìmama, ma'ãpé we ìpawapto na, ì'ãma ìrotizém na te ìsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata za'ra mono hã. — ãne te Timama ma mre. Tawamhã hâiwa hawi ma tō tãma tinha:

— Wa tō te 're aipawapto u'âsi, ì'ãma 're dawata za'ra mono da. Wa za duré aipawapto, ì'ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

²⁹ Tawamhã ma tō sima rowasu'u za'ra, ì'rata ìsimasa hã:

— Òhõta te wei rãrã, tã hã.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, te we tãma mre, hâiwa hawi.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hã dama tinha:

— ì'udâna wei mre ò di. Ai'udâna wa'aba zama wapari za'ra wa'aba da, te we ìma mre.

³¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tō ãma roti siro, dawasété na. Romhuture di oto bâdâ hã te te ãma ìrotizém na, te te ãma ìuwaimramizéb da hã. Romhutu na te za duré tinha Wa'uburé ma, dama sib'uwa wa, oto te te 're dawada'uri tō mono da.

³² Hâiwi ìza'o da, da te dasiwi ìzasõmri wapsi, wa za ìsitēme te 're da'a'ubumro, ìnhib'a'uwē 're dahâimana za'ra mono da, daro mono bâ. — ãne te Zezusi hã dama siwasu'u.

³³ E marĩ da. Wedepo'o nhonhi'rãmi na ìdâ'âzém na da te waihu'u sirõmo za'ra da.

³⁴ Tawamhã te ãne asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã dâ'â ò di za. Te za 're morĩ u'â. ãne duréihã ma tō ãma rob'ui'éré za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. E niha tawamhã te ìnha, hâiwi da te dasiwi ìsasõmri na, ti'ai ãma dasiré ìpodo hã. E 'wa hã dasiré ìpoto na ìsisi hã. — ãne te Zezusi hã siwi sadanha.

³⁵ Tawamhã Zezusi hã sõ'awib ò nherē, te rowa'a na siwasu'u, ãne:

— Rowa'a hã te za syry na aima 're hâimana za'ra wa'wa oto. Tawamhã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're anomro aba mo, aiwi 're robra za'ra wa'aba mono ò ré hã. Robra na damorĩ wamhã, nimomo damorĩ da hã dama waihu'u ò di.

³⁶ Ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩ'ãma 're anomro wẽ uptabi aba mono da. — Āne Zezusi te dama roti.

Zudezu norĩ hã, Zezusi Danho'reptui'wa na te te 're ĩsazei õ za'ra mono zé wasu'u

Taha pari te danhiti mo, da te dasiwi 'madâ'â tō da, Zezusi hã.

³⁷ Marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ma tō te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, Zezusi hã, tiwaihu'u pese na. Tane nherẽ, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, da te saze za'ra õ di.

³⁸ Da te saze za'ra õ wamhã, ma dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha mreme hã. Duréihã ma tō ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma dawasu'u, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Āne ma tō tãma dawasu'u:

“Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhã, e ma tō ai'ãma da te 're wazaze za'ra. Mare di. Ai'ãma, da te 're wazaze za'ra mono õ di. Duré aiwaihu'u pese na 're da'apawapto mono wamhã, e ma tō aiwaihu'u pese na da te 're aiwaihu'u za'ra. Mare di. Da te 're aiwaihu'u za'ra mono õ di.”

Āne ma tō tãma dawasu'u Iza'iza hã, wawa sina. Āne ma timreme na rob'ui'ééré.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã da te 're saze za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono õ wa, da te 're sazei waihu'u za'ra mono õ di oto. Āne ma tō duré rowasu'u Iza'iza hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei'õ'wa norĩ ãma:

“Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō oto dama tinha, ĩsimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono ãna oto 're danomro mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono tō da, te te 're da'anho'reptui mono tō da.”

Āne duréihã ma tō rowasu'u Iza'iza hã, wahi'rada hã. Zezusi, da te 're saze za'ra mono õ wamhã, ma tō oto dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha nhimirowasu'u zarina.

⁴¹ Duréihã Iza'iza hã sõtō 'rowi te te ĩrosawẽrẽ ne, ma tō Wanhib'apito 'madâ, Zezusi hã. ĩhâiba na hã rowa'a za'ëtē di. Te te 'madâ'â wa, te ãne na rowasu'u siro.

⁴² Tawamhã da'ahã na Zezusi, da te saze za'ra õ nherẽ, ma tō ni'wam norĩ hã saze za'ra, dama ĩpire norĩ hã, ahã na. Tane nherẽ, te te saze za'ra nherẽ, ĩsazei'wa na sō'awi dama 're siwasu'u za'ra mono õ di, parisezu norĩ mreme pipa te. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da, te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ'umnhasite, te ari'iwĩ 're si'ubumroi u'âsi.

⁴³ Parisezu norĩ si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, ma tō te te sima 're wẽ za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di. Taha wa, te ari'iwĩ 're si'ubumroi u'âsi, 're siwasu'u za'ra mono ãna, ĩsazei'wa na.

Timreme wẽ'õ'wa norĩ ãma, Zezusi te te ãma ĩrowasu'uzé

⁴⁴ Tawamhã Zezusi te da'ab'mahã:

— Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, ĩzazei'wa si 're nomro mono õ di za. ĩ'u'âbã te za we ĩzatõrĩ'wa zazei'wa 're nomro.

⁴⁵ Duré ni'wam norĩ hã te te ĩ'madâ'â za'ra wamhã, ĩ'u'âbã te za we ĩzatõrĩ'wa zama 'madâ'â za'ra.

⁴⁶ Wa hã wa tō we datēme mo, dama rob'uiwẽ'wa ne 're ĩmorĩ da. E marĩ da. Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, robra na ne, dawasété ña oto 're danomro tō mono da.

⁴⁷ Āté ni'wam norĩ hã te za taré ĩmreme hã te te 're wapari za'ra. E tawamhã wa za ta norĩ hã awa'awi te 're ahã za'ra. Mare di. Awa'awi te 're dahã za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di. Te 're da'anho'reptui mono da si, wa wei mo.

⁴⁸ Ni'wam norĩ hã te te 're ĩwẽ'õ za'ra mono wamhã, duré ĩmreme te te 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, zahadu wapsĩ te za oto siwaihu'u za'ra, tiwasété na. Ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma ĩmreme na po're pu'u za'ra wa, te za bâtã na siwaihu'u za'ra, tiwasété na.

⁴⁹⁻⁵⁰ — ĩmama hã ma tō ĩzazei'wa norĩ ma pisutu sirõmo za'ra, robzei u'âsi ãma 're nomro mono da. Duré ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma 're dâ'â za'ra mono tō da, ma tō tãma pisutu sirõmo za'ra. Āne si ma tō ĩmama hã ĩma waihu'u, te

dama 're awaihu'u mono da. Wa hã ĩsi'uihã na ĩnhimirosa'rata si te dama 're awaihu'u mono õ di. We ĩzatõrĩ'wa, te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina si, wa tô te dama 're awaihu'u. — Āne te dama siwasu'u Zezusi hã.

13

Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ te te ĩpara upsõ za'ra zé wasu'u

¹ Awẽ te za oto dato hã dasiwi 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisi hã. Zezusi hã ma tô sina waihu'u, romhuture di oto apã ĩmorĩzé hã, Timama u. Õne u'âsi te te 're wa'azawi pese Zezusi hã, ĩsiré 're wanomro mono wa.

² Tawamhã wasa, wa te huri da, wa tô asimro ni, barana. Wasa hã wa te huri õ ré, ma tô Zudasi Icarizoti hã rosa'rata, Zezusihi zô te te danhimroi mono da, te te dama hãiba nhomri da. Wa'uburé nhimirosa'rata hawim na, te ãne ãma rosa'rata. Simahã 'ra, Zudasi hã.

³ Zezusi hã ma tô ĩmama hã pisutu, dama pire da. Uburé marĩ ma, pire da, ma tô pisutu, ti'ai ãma hãiwa ãma zama. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hawi, ma tô wei mo. Apã te za oto ĩtẽme mo. Āne ma tô sina waihu'u siro, Zezusi hã.

⁴ Tawamhã wasa hã wa te huri õ ré, ma tô Zezusi hã wahudu. Ti'uza, ma tô sani. Tisi'u'õzém na ma tô si'awasisi.

⁵ Tawamhã â, ma tô sa'wa, piza'a 're nho'a wa, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã te te ãma wa'apara upsõ da. Te te ĩwa'apara upsõ na ma tô sãna'rata, wa'ãma. Te te wa'apara upsõi pari, te za duré te te wa'apara u'õ, tisi'u'õzém na.

⁶ Sima Pedruhu 'rata te oto za. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, e te za ĩpara upsõ. Mare di. ĩpara upsõi õ di za.

⁷ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Te aipara upsõ za'ra wa'aba zé hã, marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Zahadu waihu'u õ di, a hã. Zahadu wapsi te za ĩwaihu.

⁸ Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— ĩpara upsõi õ di za.

Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Te aipara upsõi õ wamhã, ĩnhib'a'uwẽ õ di za, a hã.

⁹ Tawamhã Sima Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, ĩpara si upsõi õ di za. ĩnhib'rata zama te za ĩ'upsõ, ĩ'rã zama.

¹⁰ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha:

— Mare di. 'Re dasisõi mono wapsi, dahãiba hã wẽ di za. Dapara si 're uptob za'ra mono wa, te za apã da te 're upsõ za'ra. A norĩ wa'wa hã aiwẽ za'ra wa'aba di, ĩma. Misire ĩma ĩwẽ õ hã. — Āne te Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

¹¹ Aibã hã ma tô sina waihu'u siro, te te dama ĩhãiba nhomri'wa da hã. Taha wa, ma wama waihu'u za'ra, misire ĩwẽ'õ na hã.

¹² Tawamhã te te wapara upsõ za'ra pari, ma tô apã si'uza. Ti'a ma tô nhamra. Sãmra wapsi, te wama nharĩ za'ra:

— E marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa, te aipara upsõ za'ra wa'aba zé hã. E ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³⁻¹⁵ A norĩ wa'wa hã rowahutu'wa na te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Asib'apito na zama te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Wa hã rowahutu'wa na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã rowahutu uptabi 'wai wa. Duré Asib'apito na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã, Asib'apito uptabi aba wa. Wa hã Asib'apito wa'aba nherẽ, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da. Duré rowahutu'wai uptabi 'wa nherẽ, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da. Taha wa, te za ĩsine ĩnhirã zarina 're asipara upsõ za'ra wa'aba mo, ĩnhirã zarina 're anomro aba mono da, ĩsine 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

16 Ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Danhib'apito norĩ hã 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, tãma ĩromhuri'wa norĩ zama, te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna. Duré te te 're ĩsatōrĩ za'ra mono hã 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ zama te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna.

17-18 — Āne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩnhimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za, uburé aima 're rowê za'ra wa'aba mono õ nherê. Asimirosa'rata na, wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. ĩsiré 're anomro aba mono da, te aipisutu za'ra wa'wa hã, misire ma tô ĩ'maiwê'õ wa'wa. Ta hã wa tô pisutu, ĩsiré 're morĩ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme ui'ére te te sina uwaimrami da. Āne ma tô wahi'rada hã tinha, aré: “Wasiré 're ĩwasai mono, ma tô ĩwê'õ.” Āne ma tô duré ĩwê'õ'wa na rob'ui'ére siro, poto õ ré, wahi'rada hã. Taha wa, te za oto sina uwaimrami su'u, ĩwê'õ'wa hã.

19 Taha õ ré, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, te te sina uwaimrami wapsi, te ĩsina ĩwaihu'uzém na, 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mono da.

20 ĩwapari pese za'ra wa'aba. Zahadu wapsi, wa za ĩzazei'wa norĩ hã datême te 're satōrĩ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tawamhã ĩmreme za'ra hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te za ĩzama da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra. Da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za duré we ĩzatōrĩ'wa da te dasiwi 're sawi pese. — Āne ma tô wama siwasu'u zara, Zezusi hã.

Zezusi hã Zudasi te te ĩwasu'uzé wasu'u, za te te dama ĩhâiba nhomri'wa da hã Mateusi 26.17-25; Marcusi 14.17-21; Rucasi 22.7-13, 21-23

21 Tawamhã p'êzé uptabi di, Zezusi hã. Taha wa, te duré wama siwasu'u za'ra, āne: — Tô sena, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa. — Āne te wama nharĩ za'ra.

22 Tawamhã aibâ te te sina ĩwaihu'uzém na, wa te waihu'u za'ra õ wa, wa taré wasi'madâ'â za'ra ni.

23 Wa hã, Zezusi te te 're ĩzawi pese mono, wa ĩ'rata nhamra.

24 Tawamhã Sima Pedru te Zezusihi āma ĩwada'u, te sadanharĩ da, sadawa 'rasi sina: — Ma'āpé sadanharĩ. E 'wa hã te za we te te sô danhimro, te te dama hâiba nhomri da.

25 Tawamhã ĩ'rata ĩnhamra wa, wa oto sadanha, Zezusi hã:

— Wanhib'apito, e 'wa hã te za we asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da hã. — Āne wa sadanha, Zezusi hã.

26 Taha wa, te āne asa ĩma tinha:

— ĩ'u'êtê wê'ê, wa za di'i, te tãma sômri da. Taha na te za ĩwaihu, dama ĩhâiba nhomri'wa da hã.

Tawamhã ma tô di'i, te te tãma sômri da, Zudasih ma. Sima Icarizotih 'ra, Zudasi hã.

27 Te te tãma sômri pari, ma oto Satanasih nhimiroti hã wapari pese Zudasi hã, ĩpê'ê 're oto sébré wa. Taha wa, te Zezusi hã Zudasih ma tinha:

— Marĩ hã 'manharĩ su'u pé. — Āne te tãma tinha.

28 E marĩ da, te āne tãma roti. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di.

29 Ni'wam norĩ hã te āma rosa'rata za'ra, āne: “Rob'ui'prazé hã te te 're 'madâ'â mono wa, até marĩ hã wasazéb da, te te wama uipra za'ra da, te āne tãma roti.” ĩhâiba amo norĩ hã te duré āma rosa'rata za'ra: “Áté ĩsibrob'õ norĩ ma, syry na te te sômri mono da, te tãma roti.” Āne, wa ĩmreme na wasima āma romnhoré za'ra ni.

30 Tawamhã te te 'rêne pari, rob u ma tô watobro Zudasi hã, robra u.

Zezusihi nhimirotizép tém na rowasu'u

31 Tawamhã rob u watobro za'u si, te āne wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Wa hã dasiré ĩpodo. Romhuture di oto bådâ hã ĩ'ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u hã. ĩ'ãma 're dawata za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma te za duré 're dawata za'ra, ĩsiré.

³² ĩsiré ãma 're dawata za'ra mono wamhã, te za duré ĩ'ãma tiwata, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Te za ĩ'ãma tiwata su'u.

³³ ĩno norĩ, syry na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono da, te za asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, wa za mo. Nimomo ĩmorĩ wamhã, ãma ĩtême 're anomro waihu'u aba mono õ di za a'â. ãne wa tô dama waihu'u aré.

³⁴ ĩnhimiroti tém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. Wa hã te 're asawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

*Pedru hã, Zezusi za te te dawi ĩ'udâzém na te te ĩpo're pu'uzé wasu'u
Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34*

³⁵⁻³⁶ Tawamhã Sima Pedru te sadanha:

— Wanhib'apito, e momo te za aimo.

Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Nimomo wa za mo. ãma ĩzarina, aimorĩ waihu'u õ di za a'â. Zahadu wapsi te za ĩzarina ãma aimo.

³⁷ Tawamhã Sima Pedru te asa tãma tinha:

— E marĩ wa, ãhãna asarina ãma ĩmorĩ waihu'u õ di. Te asõ'reptu da, asada ĩdâ'â da hã ĩma wẽ di.

³⁸ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa duré tãma tinha:

— E tô sena asiwasu'uzé hã. Tô sena wa aima rowasu'u. ĩzadawa para õ nherẽ, si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u siro, Pedruhu ma.

14

Zezusi hã, Timama u bådâdi na te te dama sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãne:

— ĩ'ãma aipê'ézé za'ra wa'aba õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. ĩzama te za duré asina 're ĩ'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, Danho'reptui'wa na.

²⁻³ ĩmama nhorõwa ãma hã rob're za'etẽ di, 're ĩdasi'ubumroi mono zéb da hã. Tame 're ĩdasi'ubumroi mono zéb õ 'wa'âhã, te aré aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Wa za oto aiwi ĩmorĩ 'wa, 're asimroi wa'aba mono zéb da hã, te asõ pisutu za'ra wa'aba da. Te asõ pisutu za'ra wa'aba parip si, wa za wei mo apâ, te ãma asimroi wa'aba mono da, 're ĩnhamra mono zéb u, tame ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁴ Nimomo aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba zé hã ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Bådâdi hã ma tô duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa. — ãne te wama rowasu'u za'ra.

⁵ Tawamhã Tome te tãma tinha, ãne:

— Wanhib'apito, nimomo wawi aimorĩzé hã wa te waihu'u za'ra õ di. E niha wa za tawamhã bådâdi hã waihu'u za'ra ni, ãma 're ĩwanomro mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Wa hã bådâdi na, wa ĩsina simiré'é. E marĩ wa. Da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, amo ĩzarina 're dasihutu mono wa za, ĩmama tême. Wa hã tô sena roti na'rata 'wa. Wa hã 're ĩdanomro u'âsi mono zé, te dama 're ĩ'apisutu mono, wa 're mo. Taha wa, da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, te za amo 're dasihutu, ĩmama u ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da.

⁷ 'Re ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, ĩmama na 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wa hã 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré ĩmama hã 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Ma

tô oto ĩ'ra na ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ma tô duré ĩmama hã ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩmama ma tô oto ĩ'madâ'â za'ra wa'wa.

⁸ Tawamhã Piripi te duré tãma tinha:

— Wanhîb'apito, ma'ãpé Aimama zô aihârâ, wa te 'madâ'â za'ra da. Wa te 'madâ'â za'ra wamhã, marĩ zô wawi 're rowaptâ'â za'ra mono di za, wama 're ĩrowẽ za'ra mono zéb da hã.

⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Piripi, e zahadu ĩwaihu'u ô di, ai'rata 're ĩnhamra hã za'ra wa'aba mono nherẽ. Ni'wam norĩ hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za ĩmama hã te te 're 'madâ'â za'ra. E niha te bété a hã ĩma ĩnha, ĩmama zô ĩhârâ da, 'madâ'â za'ra wa'aba da.

¹⁰ Wa hã ĩmama ãma, wa 're ĩhâimana. Ô hã te duré ĩ'ãma 're hâimana, ĩmama hã. E te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na, ãma ĩzazei ô di. ĩsi'uinhã na te ĩsina aima wasu'u za'ra wa'aba ô di. ĩmama hã ĩ'ãma 're ĩhâimana mono hawi, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Āne ĩsimiromhuri hã.

¹¹ ĩmama ãma, wa 're ĩhâimana. ĩ'ãma te duré 're hâimana, ĩmama hã. Te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, te za ãma 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mo. Te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na si, ãma 're ĩzazei waihu'u za'ra wa'aba mono ô wamhã, te za ĩ'ãma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono na, taha zarina te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da.

¹² Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za ĩwaihu'u pese zarina 're ĩdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hã 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, ĩnhimipawaptobzé ma, sa'êtẽ di za. E marĩ wa. Wa hã ĩmama u za oto apâ ĩmorĩ wa.

¹³⁻¹⁴ Taha wa, uburé marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmama wi, ĩzadawa para. Tawamhã wa za te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. ĩwi zama ĩzadawa para, ĩwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. E marĩ da. ĩmama ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa hã ĩ'ra te aima ãma 're a'uwaimrami aba mono wa za.

Zezusi hã tisiré norĩ ma, ĩmama pê'ẽzani na te te tãma ĩropisutu za'ra zé wasu'u

¹⁵ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

— 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhimiroti si te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã ĩmama wi, wa za waptẽ, ĩpẽ'ẽzani hã te te aima sômri za'ra wa'aba da, ĩsine te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're sãmra u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tô sena na te za ĩnhimiroti hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa, ĩpẽ'ẽzani hã. ĩzazei'ô'wa norĩ hã te te waihu'u za'ra ô di, ĩmama pê'ẽzani hã. Taha wa, te te sima 're wẽ za'ra mono ô di, ĩ'rata 're sãmra u'âsi za'ra mono da. A norĩ wa'aba si ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩpẽ'ẽzani hã ai'rata 're sãmra aba mono wa. Zahadu wapsi te za aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁸ — Damama norĩ hã timro me 're dâ'â za'ra mono wa, waptép si 're ĩdasi'ubumroi mono ne, asiwaprosi 're asimroi wa'aba mono ô di za. Wa hã wa za we apâ atẽme ĩmorĩ 'wa.

¹⁹ Syry na, wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa, ĩrẽme ma. Taha ré hã te za duré a'â dasiwi ĩ'madâ'â ni. Taha parip si, da te dasiwi ĩzabu na sahu ô di za oto. A norĩ wa'aba si, te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. ĩdâ'â nherẽ, ab're hawi ĩhâiwa'utu wa, wa za oto ĩdâ'â ãna 're morĩ u'â. Taha wa, te za duré a norĩ wa'wa hã atâ'â ãna 're asimroi u'âsi aba mo, hâiwa ãma.

²⁰ Apâ we atẽme ĩwisi za'ra wa'aba wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩmama ãma 're ĩhâimana mono na. ĩ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, te za asina 're ĩwaihu'u

za'ra wa'aba mo. Wa hã ai'ãma wa'aba 're ĩhãimana mono na te za duré asina 're ĩwaihū'u za'ra wa'aba mo.

²¹ — Ni'wam norĩ hã ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si ĩzawi pese 'wa, te za 're nomro. Te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za asa ĩmama hã te te 're sawi pese za'ra. Wa hã wa za duré te 're sawi pese za'ra, ĩzawi pese 'wa norĩ hã. Ta norĩ ma si, wa za 're ĩhãimana mono zém na tãma 're ĩsiwaihū'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

²² Tawamhã Zudasi te oto sadanha:

— E marĩ da, te za bété wa norĩ ma si 're asiwaihū'u mo. E marĩ wa, asazei'õ'wa norĩ ma, 're asiwaihū'u za'ra mono õ di bété. — Āne Zudasi te sadanha. Zudasi aimawi hã. Icarizoti õ di.

²³ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha, ãne:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhã ĩmama, te za asa te te 're sawi pese za'ra. Wa norĩ hã wa za ĩtème 're wasimasisi za'ra, ĩ'rata 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da.

²⁴ Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono õ wamhã, ĩnhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za. Āne, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihū'u za'ra wa'aba da. ĩsi'uihã na ĩmreme na te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. ĩmama mreme na si, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, we ĩzatõrĩ'wai mreme na.

²⁵ — Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tō ãne aima rowasu'u za'ra wa'wa.

²⁶ Zahadu wapsi ĩmama wi, te waptērē wa, te za Tipē'ēzani hã we atēme satõrĩ za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Wē uptabi di ĩpē'ēzani hã. Ta hã te za uburē marĩ hã te te aima 're waihū'u za'ra wa'wa. Uburē marĩ hã te aima 're ĩwaihū'u za'ra wa'aba mono zém na te za te te 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa.

²⁷ — Rowē na si 're anomro aba mono zéb si, wa za oto aima pisutu za'ra wa'wa, ĩãma 're aipē'ézé za'ra wa'aba mono tō da, duré asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna, 're anomro aba mono da. Taré te aima pisutu za'ra wa'aba õ di. ĩzazei'õ'wa norĩ nhimipisutuzém nei õ di, ĩnhimipisutuzé hã.

²⁸ Wa za oto aiwi ĩmorĩ 'wa. Niwapsi wa za duré we apâ atēme ĩmorĩ 'wa. Āne ma tō te ĩsina ĩrotizé hã ĩwapari za'ra wa'wa aré. ĩmama u wa za oto apâ mo, ĩma ĩpire u. 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te aré 're ato za'ra wa'aba mo, ĩmama u za oto ĩmorĩ wa, wa hã.

²⁹ Apâ ĩtème ĩmorĩ õ ré, wa aima ĩsiwasu'u sirõmo za'ra wa'wa. E marĩ da. Te ĩsina ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami wapsi, ãma ĩzaze za'ra wa'aba da.

³⁰⁻³¹ Aima ĩmreme syry aba di za oto. E marĩ wa. ĩzazei'õ'wa norĩ wada'uri'wa, we ĩzõ morĩ wa, Wa'uburē hã. Ta hã ĩma pire õ di. ĩma pire õ nherē, ĩtème wasi'aba'réri wa'aba, ĩmama te te ĩãma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami da. Tawamhã te ĩsina uwaimrami wapsi, ĩmama te 're ĩsawi pese mono na te za da te 're ĩwaihū'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

15

Zezusi hã uwa 'ru uptabi na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré wama siwasu'u za'ra, ãne:

— Rob'ru na, wa za ĩsina simiré'é, uwa 'ru na. Uwa 'ru 'madâ'â'wai ãma, wa za ĩmama ãma simiré'é.

² Uwa 'ru panhipti sisa'ridi hã wē õ di, 're ĩ'rã za'ra mono õ hã. Taha wa, uwa 'ru 'madâ'â'wa hã te za ĩpanhipti hã te te 're anhihãri ĩ'rãi'õ hã, te te 're anhamra mono da. Tane te za ĩmama hã ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te 're azatõrĩ, ĩnhiti 're hãimana za'ra mono da. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã wē za'ra di, 're 'rã za'ra mono wa. Taha wa, wa za 're ĩ'rã za'ra mono na simiré'é, ĩzazei'wa norĩ ãma 're nomro wē mono wa. ĩ'wanhipré

te te 're ĩ'anhihâri mono hã, wa za ãma simiré'é, ĩzazei'wa norĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na. 'Re ĩ'rã za'ra mono hã ĩpanhipti wãĩ wa, ĩ'wanhipré ahâ wamhã, te za misi si te te 're anhihâri ĩ'madâ'â'wa hã, 're 'rãĩ pese za'ra mono da. Tane te za ĩmama hã ĩzazei'wa norĩ wi ĩwasédé hã te te 're anhihâri, 're nomro wē uptabi mono da oto.

³ A norĩ wa'wa hã te oto 're anomro wē wa'aba mo, ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wa.

⁴ Ma'ãpé ĩ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Tawamhã wa za 'rãwi ai'rata 're ĩhâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã 're sab u'âsi mono õ wamhã, 're 'rãĩ mono õ di za, ta hã. Tane a norĩ wa'wa hã ĩ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ wamhã, 're anomro wē waihu'u aba mono õ di za.

⁵ — Uwa 'ru na wa za ĩsina simiré'é. Uwa 'ru panhipti sisa'riti na wa za duré ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. ĩ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, 're anomro wē uptabi aba mono da. Asiwaprosi 're anomro wē waihu'u aba mono õ di za.

⁶ Ni'wam norĩ hã ĩ'ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono õ wamhã, 're nomro wē mono õ di za. Ta norĩ ãma, wa za uwa 'ru panhipti nhihâri hã ãma simiré'é. Uwa 'ru panhipti nhihâri hã te te 're ĩ'anhamra mono hã, te za 're 'ré za'ra. 'Re 'ré za'ra mono wapsi, te za simisutu te te 're aza'ra ĩ'madâ'â'wa hã, te te 're asui mono da, 're zata za'ra mono da.

⁷ A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono da. Tawamhã ĩmama hã te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa, tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mono zém na hã. Tawamhã tiwi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa.

⁸ 'Re anomro wē uptabi aba mono wamhã, ĩzazei uptabi 'wa na te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã ĩmama ãma te za 're dawata za'ra. E marĩ wa. 'Re anomro wē wa'aba mono da, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa.

⁹ ĩmama, te te 're ĩzawi pese mono ne, wa tô te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ma'ãpé ĩ'ãma 're anomro u'âsi aba mono, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Wa hã ĩmama nhimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â pese. Taha wa, ĩmama te te 're ĩzawi pese mono zém na wa tô ĩsina te 're waihu'u u'âsi. Tane duré a norĩ wa'wa hã ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za asina 're ĩwaihu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹¹ — ãne wa tô aima roti za'ra wa'wa, ĩsine robzei u'âsi 're anomro aba mono da, duré ĩsine aipē'ē 're, 're atoi uptabi za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa hã te 're ĩ'asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. ãne wa aima roti za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹³ Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, te za te te 're danho'reptu za'ra. 'Re dadâ'â za'ra mono da nherē, te za te te 're danho'reptu za'ra, dawi 're sisawi za'ra mono ãna.

¹⁴ ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese uptabi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzawi pese 'wa, te za 're anomro aba mo.

¹⁵ Danhib'apito norĩ hã uburé tinhimiroti hã te te tãma 're waihu'u za'ra mono õ di, tãma ĩromhuri'wa norĩ ma hã, tãma ĩromhuri'wa norĩ si 're hâimana za'ra mono wa. Tanei õ di, wa hã. Uburé, wa tô ĩmama nhimiroti hã te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ĩma romhuri'wa na si te 're asisi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na zama, wa za oto te 're asisi za'ra wa'wa.

¹⁶ A norĩ wa'wa hã asima ĩwē na'rata za'ra wa'aba õ di, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa hã wa tô ĩsima aiwē na'rata za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa tô duré aipisutu za'ra wa'wa, datēme 're anomro aba mono da, da'ãma asimiromhuri 'wa hã ĩma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Tawamhã asimiromhuri za'ra wa'aba na hã robaba õ di za. ãne wamhã, ĩmama te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Tawamhã

uburé marĩ hã te te aima 're ĩwě za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, tiwi 're rowaptěř za'ra wa'aba mono wamhã, te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa.

¹⁷ Āne wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Ma'ãpé, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono za.

Zeusihĩ siré 're ĩnomro mono norĩ, da te 're ĩruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁸ – Īzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, asõwa wa'aba, da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari 'rata mono na, te za ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Īzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro u'âsi aba mono 'wa'âhã, te aré da te dasiwi 're asawi pese za'ra wa'wa. Tane nherě, a norĩ wa'wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro aba mono õ di oto. Wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩniwĩp si 're anomro aba mono da. Taha wa, te za tô ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa, ĩsiniwĩ 're anomro u'âsi aba mono õ wa.

²⁰ Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba, ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩmreme na. Danhib'apito norĩ ma, da te 're ĩmanharĩ za'ra mono zéb zarina, te za duré tãma ĩromhuri'wa norĩ ma, da te 're 'manharĩ za'ra. Wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã da te ĩma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono ne, te za duré aima wa'aba da te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Duré ĩnhimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, asimiroti za'ra wa'aba zama te za da te 're 'madâ'â pese za'ra.

²¹ We ĩzatõrĩ'wa na da te 're waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wab zama.

²² Tawamhã wa hã we datěme ĩmorĩ wa, te za oto te te siwi 're da'awě'õ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, da te 're ĩzaze za'ra mono õ wa. Tawamhã ari'iwĩ te za 're dasi'ubumro, da te 're ĩzaze za'ra mono õ na, da te dasiwi 're udâ waihu'u za'ra mono õ wa za.

²³ Wa hã da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari mono wamhã, ĩ'u'âbã te za ĩmama hã da te dasiwi 're 'ruiwapari.

²⁴ Wa hã marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã wa tô te dama 're ab'manharĩ wě aré, danho'a, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩzatõrĩ na. Ni'wa ĩsine hã te te 're da'apawapto mono õ di aré. Tane nherě, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono õ di, we te te ĩzatõrĩ na. Marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã, te dama 're ab'manharĩ mono õ 'wa'âhã, te te aré 're da'awě'õ mono õ di, da te 're ĩzaze za'ra mono õ zém na hã. Tane nherě, danho'a te dama 're ab'manharĩ wě mono nherě, ma tô ĩmama me da te dasiwi 're wa'ruiwapari.

²⁵ “Marĩ hã te dama 're ab'manharĩ wasété mono õ nherě, ma tô taré da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari.” Āne duréihã ma tô wahi'rada hã ĩ'ãma rob'ui'ére siro, romhã ré. Īzazei'õ'wa norĩ hã ma tô oto sina uwaimrami za'ra, te te siwi 're ĩ'ruiwapari mono zém na hã.

²⁶ – Zahadu wapsi wa za we atěme satõrĩ za'ra wa'wa, ĩmama pě'ězani hã, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Tô sena uptabi ĩsimirowasu'u hã. ĩmama hawi te za we atěme timorĩ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁷ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩsiré 're anomro aba mo, ĩmama nhimiroti na te dama ãma ĩsãna'ratazém hawi. Taha wa, te za a norĩ wa'aba zama ĩnhimiroti na 're ĩdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. – Āne ma tô Zeusihĩ hã sina wama roti za'ra.

16

¹ Āne te duré wama nharĩ za'ra, Zeusihĩ hã:

– ĩnhimiroti hã 're rěme za'ra wa'aba mono tã da, wa tô ãne aima roti za'ra wa'wa.

² Dama ĩpire norĩ hã te za aiwi te te 're rosawi za'ra wa'wa, rowahutuzéb u dame 're asisisi aba mono tã da. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma pisutu za'ra newa, te za ai'uprosi aba ni.

³ Re ĩhâimana u'âsi mono hã da te dasiwi 're waihu'u mono õ di, ĩmama na. ĩzama we te te ĩzatõrĩ na, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono õ di. Taha wa, ĩzadawa wasu'u'wa 're anomro aba mono nherẽ, te za da te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa.

⁴ Āne, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, da te dasiwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wapsi, ĩmreme na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ zõ asipibu ma, 're asõprẽ wa'aba mono tõ da. — Āne ma tõ wama waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, Timama pẽ'ẽzani na te te dama ĩropisutuzẽ wasu'u, dapawapto'wa da

Tawamhã ãne ma tõ durẽ wama waihu'u za'ra:

— Āne na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di arẽ, zahadu ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono wa.

⁵⁻⁶ Apã wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, we ĩzatõrĩ'wai u. Taha wa, ãhãna si wa tõ uburẽ aima rowasu'u za'ra wa'wa, asina waihu'u sirõmo za'ra wa'aba da. Āne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa, aipẽ'ẽzẽ ahã za'ra wa'aba di, we ĩzatõrĩ'wai u za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba wa. “E momo te za aimo,” ãne asiwi ĩzadanhari na sahu za'ra wa'aba õ di za, te aima waihu'u pese za'ra wa'aba da.

⁷ Tõ sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã we te atẽme satõrĩ za'ra wa'aba hã, rowẽ u'âsi 're anomro aba mono da. Aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba õ wamhã, we atẽme morĩ za'ra wa'aba õ di za, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. ĩmorĩ wapsi, ĩsiwa'rãmi wa za we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa.

⁸⁻¹¹ We atẽme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za marĩ hã te te dama 're awaihu'u, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra mono õ wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dawẽ õ na te za te te dama 're awaihu'u. 'Re ĩmorĩ wẽ u'âsi na zama te za durẽ te te dama 're ĩwasu'u, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da. 'Re ĩmorĩ wẽ u'âsi wa, wa za apã mo, ĩmama u. Apã ĩmorĩ wamhã, asiwi 're ĩzabui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tõ sima ãma roti siro, ti'ai ãma dawada'uri wasetẽ 'wa te te azãri da, Wa'uburẽ hã. Āne na te za durẽ te te dama 're awaihu'u, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã.

¹² — Uburẽ marĩ hã ĩnhimirowasu'u na te aima wasu'u ze za'ra wa'aba nherẽ, te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'ã. E marĩ wa. Zahadu aima pibu pese za'ra wa'aba õ wa.

¹³ Zahadu wapsi aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã, te za we atẽme timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã. Tõ sena uptabi, ĩsimiroti hã. We atẽme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za uburẽ roti tõ sena uptabi hã te te aima 're waihu'u pese za'ra wa'wa. Si'uihã na te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. ĩnhimirowasu'u zarina si te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Romhã rẽ te za durẽ za romhãimanazẽ hã te te aima 're waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

¹⁴ ĩnhimiroti si te za te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. ĩnhimiroti te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhisi za'etẽ di za, ĩzazei'wa norĩ ma.

¹⁵ Aiwa wanhimiroti hã, ĩmama me. Taha wa, te za ĩnhimiroti si te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, ĩmama pẽ'ẽzani hã.

Zezusihĩ sirẽ norĩ hã za tiwi ĩrobzei'õ za'ra zẽ wasu'u, durẽ apã za tãma ĩrowẽ za'ra zẽ wasu'u me

¹⁶ — Syry na, wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Āhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba õ di za a'ã. Taha parip si te za durẽ ĩzabu za'ra wa'wa. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhã ĩsirẽ 're ĩwanomro mono norĩ hã wa wasima rowasu'u za'ra ni, ti'a wi:
— Wa'rata te za nhamra. Syry na wa'rata sãmra parip si, wa te sabu za'ra õ di za a'ã, Timama u za apã morĩ wa za oto. Taha parip si, wa za durẽ sabu za'ra ni. E niha, syry na ĩmreme hã. Āne wamhã, wama pibu prã za'ra di. — Āne aihĩni õ nherẽ, wa wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Zezusihi mreme hã wa te wasiwi waihu'u õ wa, wa te wasiwi sadanharĩ ze ti oto. Āne ma tō sina wawaihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te wama nharĩ za'ra, āne:

— Wa tō aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne: “Syry na wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Āhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba õ di za a'â. Taha parip si te za duré ĩzabu za'ra wa'wa.” Āne wa tō aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. E ĩmreme hã aima pibu prã za'ra wa'aba di. E aima pibu prã za'ra wa'aba wa, te āne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. A norĩ wa'wa hã aiwawa ahã za'ra wa'aba di za. ĩzazei'õ'wa norĩ si te za 're to za'ra. Aipẽ'ézé ahã za'ra wa'aba nherẽ, aipẽ'ézé u'âsi 're anomro aba mono õ di za. Zahadu wapsi, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za.

²¹ Pi'õi āma te za ĩwasã hã 're sépu'u za'ra, tãma 're ĩrere'e mono zéb u hã, romhuture wa oto. Tãma 're rere'e mono parip si, tãma 're rowẽ za'ra mono di za oto, ĩna ma. Taha wa, tihãzé na hã te te 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto.

²² Tane duré a norĩ wa'wa hã, te za aipẽ'ézé hã a'â ĩsépata za'ra wa'wa. Apã atẽme ĩwisi aba wapsi, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Robzei u'âsi te za 're anomro aba mo.

²³ — Niwapsi, ĩmama hã te za we Tipẽ'ézani hã atẽme satõrĩ za'ra wa'wa. Tawapsi asiwi 're ĩzadanharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, marĩ hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za ĩmama wi 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Tawamhã te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

²⁴ Zahadu marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, ĩmama wi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di. Te za oto tiwi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi 're anomro aba mono da.

Zezusi hã sisa'u za te te ĩdarẽme na, duré Timama u za ĩmorĩzém na ĩsiwasu'uzé wasu'u

²⁵ — Āhãna sō'awi, ĩmama hã te aima wasu'u za'ra wa'aba õ di. Romnhimiré'é na si wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi, wa za sō'awi te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é āna.

²⁶⁻²⁷ Tawapsi te za marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, ĩmama wi 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Wa hã ĩmama wi, marĩ hã te aima 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Asi'uihã na te za tiwi 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã ĩmama si te za si'uihã na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ta hã te te duré 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa. E marĩ wa, ma tō ĩmama hã te te 're asawi pese za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ma tō 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. ĩmama hawi we ĩmorĩ na ma tō duré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tō te te 're asawi pese za'ra wa'wa, ĩmama hã.

²⁸ ĩmama hawi wa we datẽme mo. Apã wa za duré dahawi ĩtẽme mo, ĩmama u. — Āne te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, wa tō tãma nharĩ za'ra ni:

— Sō'awi ma tō oto wama asiwasu'u za'ra, romnhimiré'é āna. Wanhimirosa'rata za'ra hã ma tō asina ĩwaihu'u siro. Taha wa, wa te wasiwi asadanharĩ da, asina wazô asimipari õ di. Āne wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha wa, wa tō asaze za'ra ni, tō sena 'Re ĩhãimana u'âsi mono hawi we aimorĩ na. — Āne wa tō tãma nharĩ za'ra ni.

³¹⁻³² Taha wa, ma tō Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— E tō sena ma tō oto ĩzaze za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hawi we ĩmorĩ na hã. Āté tō sena ĩzaze za'ra wa'aba õ di. Romhuture di oto bådã hã, ĩhawi ĩropéi wa'aba mono zéb u hã, asõrõwa wa'aba u. Tane nherẽ, asiwi ĩrẽme za'ra wa'aba nherẽ, ĩsiwaprosi ĩhãimana õ di za. ĩmama, te ĩsiré 're hãimana u'âsi.

³³ Āne na wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĩ'ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ĩzazei'õ'wa norĩ hã te za tō te te 're ai'ruiwapsi u'âsi za'ra wa'wa. Taha wa, te za 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane

nherẽ, te za asiptete sina ĩ'ãma 're anomro aba mo. Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ ma, ĩnhiptete uptabi wa, wa tô ãma ai'uté za'ra. — ãne te Zezusi hã wama siwasu'u za'ra.

17

Zezusi hã Timama ma ĩmremezé wasu'u

¹ Tawamhã wama siwasu'u za'ra pari, Timama ma mreme da, te hãimo rob'madã, Zezusi hã. ãne te Timama ma tinha:

— ĩmama, bådã ĩma ĩpisutuzé hã ma tô ĩwa waptãrã. Ma'ãpé, we ĩpawapto na, ĩ'ãma ĩrotizé hã te dama ĩsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata u'ãsi za'ra mono da.

² A hã ma tô ĩma 're ĩda'apisutu mo, ĩzazei'wa 're danomro mono da. Wa hã ma tô duré ĩpisu, uburé dama ĩpire uptabi da. E marĩ da. ĩzazei'wa norĩ ma, te 're apisutu mono da, robzei u'ãsi ĩ'ãma 're nomro u'ãsi mono da, duré 're dâ'â za'ra mono ãna, ai'rata 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, hãiwa ãma.

³ A hã misire Danhib'apito uptabi. Wa hã Zezu Cristu Danho'reptui'wa da, ĩpisudu, we datême ĩzatõrĩ. ãne na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, da te 're wazazei pese za'ra mono wamhã, robzei u'ãsi te za ĩ'ãma 're danomro. 'Re dadã'â za'ra mono ãna, te za duré 're dasi'ubumroi u'ãsi, hãiwa ãma.

⁴ Romhuri hã ĩma ĩpisudu hã wa tô oto ĩsina uwaimra. Te ĩsina uwaimrami wa, te za oto ai'ãma 're dawata u'ãsi za'ra.

⁵ Ti'a õ ré hã, wa tô aiwa wawaihu'u pese na wasiré 're wasimasisi u'ãsi, marĩ õ uptabi ré hã. Taha wa, rowẽ uptabi di, wama. Ma'ãpé, we ĩma nharĩ, aiwa wasiré 're wasimasisi u'ãsi mono da duré apã.

⁶ — ã norĩ hã te asib'a'uwẽ 're nomro. Asib'a'uwẽ si 're nomro mono wa, ma tô oto ĩma ĩpisutu za'ra, ĩnhib'a'uwẽ 're nomro mono da. Wa tô te tãma 're aiwasu'u u'ãsi za'ra, 're aihãimana mono zém na. Asimiroti hã ma tô te te 're 'madã'â pese za'ra.

⁷⁻⁸ Marĩ hã ĩma 're ĩ'awaihu'u mono zém na si, wa tô te tãma 're waihu'u za'ra. ãne na ma tô ã norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra. ã norĩ ma, asimiroti hã wẽ za'ra di. Tô sena aihawi we ĩmorĩ na ma tô ĩzaze za'ra. A hã we ĩzatõrĩ'wa na ma tô duré ĩzaze za'ra.

⁹ — ãhãna wa aima ãma wasu'u za'ra, 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da. ĩzazei'õ'wa norĩ hã te aima ãma wasu'u za'ra õ di. We ĩma ĩpisutu za'ra norĩ si, wa ãma aima wasu'u za'ra, asib'a'uwẽ 're nomro mono wa, duré 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da.

¹⁰ ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã uburé asib'a'uwẽ te 're nomro. Asib'a'uwẽ norĩ hã uburé ĩnhib'a'uwẽ te duré 're nomro. Tawamhã ĩ'ãma 're ĩnomro wẽ mono zéb zarina, te za ĩ'ãma 're dawata u'ãsi za'ra.

¹¹ ãhãna ãme 're ĩnhamra u'ãsi mono õ di za oto. Atême wa za oto ãma mo. ã norĩ si te za ĩza'u 're si'ubumro, ĩzazei'õ'wa norĩ 'rata. ĩmama, a hã aiwẽ uptabi na te 're asãmra mo. Ma'ãpé, we ĩma ĩpisutu za'ra hã we 're apawaptob u'ãsi mono, aiwaihu'u pese na, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese u'ãsi za'ra mono da.

¹² ĩ'rata 're ĩnhamra za'ra mono ré, wa tô uburé te 're 'madã'â pese za'ra, aiwaihu'u pese zarina, ĩwi 're si'utõrĩ za'ra mono tã da, duré ĩnhib'a'uwẽ u'ãsi 're nomro mono da. Misire ma tô simini. ĩnhib'a'uwẽ uptabi hã 're morĩ õ wa, ma tô asimiroti hã tirẽ. Duréihã potõ õ ré, ma tô õhõ ãma ĩbaihã na rob'ui'ére siro, wahi'rada hã. ãhãna ma tô oto sina uwaimra, õ hã.

¹³ ãhãna bådã hã romhuture di oto, ãma atême ĩmorizé hã. ãme ĩnhamra ré, wa ãne aima mre, te te ĩwapari za'ra wa, ĩsine robzei u'ãsi 're nomro mono da.

¹⁴ ĩsiré 're nomro mono ré, wa tô te tãma 're asadawa wasu'u za'ra, uburé. Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're ĩmorĩ õ di. Tane ã norĩ hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ, 're nomro mono õ di duré. Taha wa, ma tô ĩzazei'õ'wa norĩ hã ĩsiré te te 're 'ruiwapari za'ra.

¹⁵ Āne te āma aima wasu'u za'ra ō di, ĭzazei'ō'wa norĩ wi, āma asitēme waibu da. Wa'uburé wi, ĭwasété uptabi wi, āma 're asisaprĩ u'āsi za'ra mono da, wa āne āma aima wasu'u za'ra.

¹⁶ Wa hã ĭzazei'ō'wa norĩ niwĩ, 're ĭmorĩ ō di. Tane ā norĩ hã ĭzazei'ō'wa norĩ niwĩ 're nomro mono ō di duré.

¹⁷ Asimiroti hã tō sena uptabi. Tawamhã te za asimiroti na 're ĭpawaptob u'āsi za'ra mo, ai'āma si 're nomro wē uptabi mono da.

¹⁸ A hã we datēme ĭzatōrĩ ne, wa za oto datēme satōrĩ za'ra, te te dama 're ĭzadawa wasu'u za'ra mono da.

¹⁹ Wa hã wa tō ĭsina asaze, ĭ'āma ĭrotizé hã te ĭsina uwaimrami da. E marĩ da. Ā norĩ zama āma 're ĭroti za'ra mono zé hã te te sina 're asazei pese za'ra mono da, taha zarina, te te āma 're uwaimrami za'ra mono da.

²⁰⁻²¹ — ĭmama, 're wasisawi pese mono wa, wa tō wanhimirosa'rata na 're wasisazei pese u'āsi. Ma'āpé, uburé ĭzazei'wa norĩ hã 're apawaptob u'āsi mono, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra mono da. Ā norĩ si 're pawaptob za'ra mono ō di za. Ā norĩ nhimirowasu'u zarina, za te te 're ĭzaze za'ra mono norĩ zama te za 're ĭ'apawaptob u'āsi mo. Tawamhã wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, te za duré tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra. Āne wamhã, tō sena datēme we ĭzatōrĩ na, te za da te 're ĭzaze za'ra.

²² A hã 're ĭzawi u'āsi mono wa, ĭma 're rowē u'āsi mono di. A hã 're ĭzawi pese mono ne, wa za ĭzazei'wa norĩ hã ōne u'ā te 're azawi pese. E marĩ da. Wasine 're sisawi u'āsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama 're sisazei pese u'āsi za'ra mono da, ta norĩ ma zama 're rowē u'āsi za'ra mono da.

²³ ĭsiré 're aimorĩ ne, wa za duré wa hã ĭsiré 're ĭmorĩ u'āsi za'ra. Tawamhã wasine 're sisawi u'āsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama te za 're sisazei pese u'āsi za'ra. Āne wamhã, te za da te 're ĭzaze za'ra, tō sena datēme we ĭzatōrĩ na. Duré 're ĭzawi pese mono ne, ĭzazei'wa norĩ hã 're ĭ'azawi pese mono na, te za da te 're aiwaihu'u za'ra.

²⁴ — Ti'ai ō ré te 're ĭzawi pese mo, marĩ ō uptabi ré. 'Re ĭzawi pese mono wa, ma tō ĭma ĭpisu, ĭ'āma 're dawata u'āsi za'ra mono da, duré ĭhâiba na rowa'a za'ētē ré, 're ĭhâimana u'āsi mono da. ĭmama, āne na hã te te 're ĭ'madâ'â za'ra mono da hã, wa tō ĭsima wē za'ra, za 're ĭhâimana mono zéb āma, ĭ'rata 're si'ubumroi u'āsi mono da, ĭma ĭpisutu za'ra norĩ hã.

²⁵ ĭmama, a hã aiwē uptabi na te 're asāmra mo. A hã we datēme ĭzatōrĩ na te te 're asaze za'ra mono ō di, ĭzazei'ō'wa norĩ hã. Tazahã, ĭma aiwaihu'u pese di, we ĭzatōrĩ'wana. Āne na hã ĭzazei'wa norĩ ma zama, tãma aiwaihu'u pese za'ra di.

²⁶ Taha wa, wa tō te tãma 're aiwasu'u u'āsi za'ra, 're ĭda'azawi pese mono zém na, te te siwi 're aiwaihu'u u'āsi za'ra mono da. Ōne u'āsi, wa za duré te tãma 're aiwasu'u za'ra, 're ĭzawi pese mono zarina, duré 're sisawi pese za'ra mono da. — Āne te Timama ma rowasu'u, Zezusi hã.

18

Zezusi hã da te dasiwi ĭ'arizé wasu'u

Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-50; Rucasi 22.47-54

¹ Tawamhã Timama ma mreme pari, wa tō rob u wawairébé ni oto, ĭsiré âi ba wasi'aba'ré da. Séderō pa zara u, wa saprĩ za'ra ni, wede 're ĭsimasa mono zéb u.

² Tamomo wa tō nasi wasi'rã'ōtō ni Zezusihi me, wede 're ĭsimasa mono zéb āma. Nasi ĭwasi'rã'ōtōzé hã Zudasih ma, waihu'u pese di.

³ Tawamhã te te oto sō danhimro, tamomo. Da'wapéi'wa norĩ hã te sō te te simro, ahã na. Zeruzarē āma 'ri za'ētē 'madâ'â'wa norĩ zama te sō te te simro, sasedoti ĭpire norĩ zadawa para, duré parisezu norĩ zadawa para. Tawamhã 'rãsitō ré, te sō ai'aba'ré ni, uzi ré zama. Danhiwãi ré zama te sō ai'aba'ré ni, sib'ézé 'wapa ré zama.

⁴ We oto sô dasihutu wamhã, Zudasihhi zama ma we dame wi. Romhã ré ma tô uburé sina waihu'u siro, Zezusi hã da te tãma ì'manharĩ za'ra zém na. We sô dasihutu wamhã, ma datême watobro. ãne te dama tinha:

– E 'wa sô, te asôpré wa'wa.

⁵ Tawamhã asa te ãne tãma nharĩ za'ra:

– Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ìmorĩ zô.

Tawamhã Zezusi te dama siwasu'u oto:

– Wa hã Zezusi. ãhãta wa za.

⁶ Tawamhã ìmreme ma, ma tô ai'marôpãrĩ za'ra ni.

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

– E 'wa sô, te asôpré wa'wa.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ìmorĩ zô.

⁸ Taha wa, te duré Zezusi hã asa dama siwasu'u:

– Wa hã Zezusi. Wa tô aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa. Ìzô si asôpré wa'aba wamhã, ma'ãpé ã norĩ hã satôrĩ za'ra wa'aba, si'aba'rê da. – ãne te tãma nharĩ za'ra, timreme, Timama ma, te te wa'ãma ãma uwaimrami za'ra da.

⁹ ãne Zezusi hã ma tô Timama ma siwasu'u, aré: “Ìma ìpisutu za'ra norĩ hã wa tô te 're 'madâ'â pese za'ra, ìwi si'utôrĩ tã da.” ãne ma tô tãma siwasu'u aré. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ, te te siwi wawaibui ô wamhã, timreme, Timama ma, ma tô wa'ãma ãma uwaimra.

¹⁰ Tawamhã Sima Pedru ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, ìpo're nhimire niwĩ. Sasedoti ìpire uptabi ma romhuri'wa, ta hã. Romhuri'wa nhisi hã, Macu na ìsisi hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha:

– Sib'ézé 'wapa hã apã sêrê. E wa za dawì ìsisawi, Ìmama te te ì'ãma ìrotizé hã te ìsina uwaimrami tã da. Mare di. Te robzépata da nherê, wa za oto ìsina uwaimra. – ãne te Pedruhu ma tinha, Zezusi hã.

Anasihhi u, Zezusi da te dasiwi ìsaprônizé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi hã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô siwi ti'ã, tinhib'apito me. 'Ri za'êtê 'madâ'â'wa norĩ me zama ma tô siwi ti'ã. Ma tô dasiwi pawasisi ni oto.

¹³ Tawamhã Anasihhi u te oto siwi saprôni za'ra. Ta hã Anasi hã, Caipasihhi maprewa. Sasedoti ìpire uptabi, Caipasi hã.

¹⁴ Ta hã ma tô ãne tisiré norĩ ma roti za'ra aré, dama ìpire norĩ ma: “Misire, wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, wama rowê za'ra di. Wama pire za'ra ô di.” ãne ma tô tãma roti za'ra aré.

Pedru hã Zezusi te te dawì ì'udâzé wasu'u

Mateusi 26.69-70; Marcusi 14.66-68; Rucasi 22.54-57

¹⁵⁻¹⁷ Tawamhã Zezusi hã da te dasiwi saprôni wamhã, Pedru hã te Zezusihi zarina mo. Ìzama wa duré ìsarina mo, sasedoti ìpire uptabi nhorôwa u. Ìwétési, wa ìsarina ãzé 'ri 'wawi wa'ra u, tãma ìwaihu'u pese wa, 'ri tede'wai ma. Pedru hã te rowi za, 'ridawa 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa te pi'ô hã 'madâ. Tawamhã wa hã wa mo, 'ridawa u. Pi'ôi ma, wa tinha, Pedruhu wi te te rosawi tã da. Taha wa, te te tãma wê wa, wa tô 'mazé Pedru hã, 'ri 'wawi wa'ra u. Taha wa, te pi'ô hã Pedru sadanha:

– E a hã, Zezusihi siré te 're aimo.

Tawamhã Pedru asa te tãma tinha:

– Mare di. Wa hã ìsiré 're ìmorĩ ô di. – ãne te tãma tinha.

¹⁸ Tame romhuri'wa norĩ hã te sima ro'ô za'ra, hã te, hã'ro za'ra da. 'Ri za'êtê 'madâ'â'wa norĩ me, te sima ro'ô za'ra. Pedruhu zama te dame tihã'ro.

Sasedoti ĩpire uptabi hã, Zezusi te te ĩsadanharĩzé wasu'u
Mateusi 26.57-68; Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54, 66-71

¹⁹ Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã te Zezusi sadanha, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ na. ĩsimiroti na zama te sadanha.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Sõ'awi wa tô te dama 're rowahutu u'âsi, rowahutuzé mono bâ. Āme dasi'rã'õtözéb ãma zama, wa tô nasi dama rowahutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma hã. Pi'uriwi te dama 're rowahutu mono õ di. E marĩ da, te ĩzadanha. ĩwapari'wa norĩ hã te za ĩsadanharĩ za'ra wa'wa, te te aima ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ta norĩ ma, waihu'u pese za'ra di, ĩnhimirowasu'u hã. — Āne Zezusi te tãma tinha.

²² Tawamhã Zezusihi 'rata aibâ ĩsa, ma tinhib'rata na 'rãime. Te tãma tinha:

— E niha te ãne tãma ĩnha, sasedoti dama ĩpire uptabi ma nherẽ.

²³⁻²⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— ĩmreme na te ãma upai wamhã, ma'ãpé we ĩma waihu'u. E marĩ da, ma ĩ'rãime, ĩmreme wẽ nherẽ. — Āne Zezusi te aibâ ma tinha. Tawamhã Anasi hã ma tô Zezusi hã dama ti'ru, Caipasihĩ u da te dasiwi saprõni da.

Tawamhã pawasisi ré, ma tô ĩtẽme dasiwi saprõni ni, sasedoti ĩpire uptabi u.

Pedru hã Zezusi te te duré dawi ĩ'udâ na ĩsahuzé wasu'u
Mateusi 26.71-75; Marcusi 14.69-72; Rucasi 22.58-62

²⁵ Tawamhã Sima Pedru te zahadu za, unhama ãma hãiro da. Taha wa, te ãne sadanharĩ za'ra:

— E a hã te Zezusihi siré 're aimo.

Tawamhã Pedru hã ma tô dawi ai'udâ. Te tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ õ di.

²⁶ Tawamhã aibâ te duré sadanha Pedru hã, sasedoti ĩpire uptabi ma, romhuri'wa hã. Taha sisãnawã, ma tô Pedru po're nhizã. Āne te Pedru sadanha:

— E a hã, wede, 're ĩsimasa mono zéb ãma, wa tô ai'madã.

²⁷ Taha wa, ma tô duré Pedru hã tiwi ai'udâ.

Tiwi si'udâ parip si, ma tô si'a hã awa'awi hã.

Zezusi hã Piratuhu u da te ĩsaprõnizé wasu'u
Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Rucasi 23.1-5

²⁸ Tawamhã Caipasihĩ nhorõwa hawi ma tô Zezusi hã siwi saprõni za'ra, wasiré zudezu norĩ hã, romanu nhorõwa u robza'rã ré. Roti'wa dama ĩpire uptabi romanu hã, Piratu na ĩsisi hã. Te te ĩtẽme siwi ãwisi wamhã, 'ri para u te te siwi 'mazébré õ di, Piratuhu u. Rowi te ĩré aimasa. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai wa, Piratu hã. Tawamhã Pascowa na dato nhisi bâtã na, dasi'rã'õtõ ré, sisisi õ di za, siwasété za'ra tõ da. Siwasété za'ra 'wa'ãhã, aré dame saihuri waihu'u õ di.

²⁹ Tawamhã Piratu hã ma tô datẽme watobro. Āne te dama tinha:

— E marĩ wa, te we bété asiwi ĩsaprõni 'wa. E marĩ, ma 'manha.

³⁰ Tawamhã te asa tãma rowasu'u za'ra:

— Tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi mono õ 'wa'ãhã, aré wa te aima hãiba nhomri za'ra õ di.

³¹ Tawamhã Piratu te asa tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã te za asiwi ĩsaprõni za'ra wa'wa, asi'uihã na aihĩ'rata norĩ nhimi'manharizéb zarina, marĩ hã tãma 'manharĩ za'ra wa'aba da, tiwasédé hã asõ'a za'ra wa'aba, te te 're 'manharĩ u'âsi mono wamhã.

Taha wa, ma tô asa tãma nharĩ za'ra, Piratuhu ma:

— Mare di, wa te wasiwi saprõni õ di za. Asib'apito, ma tô wawi sawi za'ra, ni'wa hã tiwasédé te te 'manharĩ wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ tõ da. — Āne te Piratuhu ma nharĩ za'ra.

³² Romhã ré ma tô Zezusi hã siwasu'u tidâ'âzém na, wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi ïsasõmrizém na. Tawamhã Piratu te te dama 'rui wapsi, te za 're ïsiwasu'u mono zéb zarina, dasiwi sasõmri ni.

³³ Tawamhã Piratu, ma tô 'ri para u apâ âzé. 'Ri para u sébré parip si, te Zezusihi zô hã, 'ri para u ïtême sébré da, te te sadanharĩ da, Piratu hã. Tawamhã ãne te sadanha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

³⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— E apito na da te aima ïwasu'u za'ra wa, te ïzadanha. E asi'uihã na te ïzadanha, wa hã apito zô.

³⁵ Tawamhã Piratu hã te duré asa tãma tinha:

— E wa hã zudezu na 're ïhãimana mono bâ, ïsi'uihã na te asadanharĩ da hã. Asiré zudezu norĩ hã ma tô siwi ïma aihãiba nho, sasedoti ïpire norĩ me. E marĩ, ma bété ï'manha.

³⁶ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa tãma siwasu'u:

— Wa hã ti'ai ãma danhib'apito na 're ïhãimana mono õ di. Danhib'apito na 're ïhãimana mono 'wa'ãhã, wa aré ïnhib'a'uwẽ norĩ hã wada'uri za'ra, te te da'wapé za'ra da, da te dasiwi ïhãiba nnonmri tã da, dama ïpire norĩ u. Wa hã ti'ai ãma danhib'apito na 're ïhãimana mono õ di. — ãne ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u.

³⁷ Taha wa, ma tô Piratu hã asa duré sadanha:

— E a hã danhib'apito.

Zezusi te duré tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã ï'ãma ïwaihu. Taha da, wa tô ti'ai ãma podo. Taha da, wa tô we ti'ai u datême mo, roti tô sena uptabi hã te dama 're wasu'u mono da. Ni'wam norĩ hã roti tô sena uptabi hã te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za te te 're ïwapari ze za'ra. — ãne Zezusi te tãma tinha.

³⁸ Piratu te duré asa tãma tinha:

— E ma hã, roti tô sena uptabi hã.

Piratu hã Zezusi da te dasiwi wĩrĩ da, te te dama ïhãiba nnonmrizé wasu'u Mateusi 27.15-31; Marcusi 15.6-20; Rucasi 23.13-25

Tawamhã Piratu hã apâ ma datême watobro, rob u. ãne te dama tinha:

— Wa tô sadanha. Ma tô ïma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di.

³⁹ ãme ma tô asi'rã'õtõ 'wa, Pascowa na datozé nhibãtã na. Ma tô asima 're ïwẽ za'ra wa'aba mo, 're asi'rã'õtõ aba mono ré, misi si dazazém hawi te dama 're arob'rui mono da, apâ 're dawairébé mono da. Zudezu norĩ, e tawamhã wa za asib'apito za'ra wa'aba ma rob'ru, apâ morĩ da. — ãne te Piratu hã dama tinha.

⁴⁰ Tawamhã hãrã 'rãihã na te 'mahãrã za'ra:

— Mare di. Taha ma, rob'ru õ di za, morĩ da. Barabasihi ma si te za ïrob'ru, apâ morĩ da. Taha si. — ãne te Piratuhu ma nharĩ za'ra. Rowasété 'manharĩ'wa, Barabasi hã.

19

¹ Tawamhã Piratu ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, powawẽ hã waré na te te siwi 're pré'é mono da, Zezusi hã.

² Te te siwi 're pré'é mono pari, ma tô 'wabzéré na siwi ãma sõpre za'ra. Tisi'ubuzém na ma duré siwi ãma hãiba ubu, ïhã pré na.

³ Siwa'rãmi te nasi ïtême ai'rã za'ra, tô sena te te nasi sawi za'ra da newa. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowẽ na aihãimana. — ãne te tãma nharĩ za'ra, ãma wa'ẽ za'ra sina.

Tawamhã te te nasi sawi za'ra pari, te nasi siwi 'rã wabzu, sisa'u.

⁴⁻⁵ Tawamhã Piratu, ma apâ datême watobro. ãne te dama tinha:

— Æhãta wa we atẽme saprõni za'ra wa'wa. Wa tô sadanha. Ma tô ãma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di. Æne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô we atẽme saprõni za'ra wa'wa. — Æne te dama tinha.

Tawamhã Zezusi ma ãtẽme watobro, 'wabzéré na sõpre ré. Zazahã pré na ubu ré zama ma ãtẽme watobro.

Taha wa, te Piratu hã dama 'mahã, ãne:

— Õhõta aibã hã. 'Madã'ã za'ra wa'aba.

⁶ Tawamhã te 'madã'ã za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, sasedoti ãpire norĩ hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ zama te 'madã'ã za'ra. Te te 'madã'ã za'ra wamhã, hãrã 'rãihã na te nasi 'mahãrã za'ra, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

Tawamhã te Piratu asa tãma nharĩ za'ra:

— Asi'uihã na te za asiwi ãsaprõni za'ra wa'wa, asiwi sasõmri za'ra wa'aba da. Wa hã wa tô sadanha. Ma tô ãma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di.

⁷ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra, dama ãpire norĩ hã:

— Ti'ai ãma poto nherẽ, ma tô dama 're siwasu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra na. Mreme wẽ'õre di. Wahi'rata norĩ hã ma tô dama roti za'ra, ãne ni'wa, 're siwasu'u mono wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ da. — Æne te tãma nharĩ za'ra.

⁸⁻⁹ Tawamhã Zezusi dama 're ãsiwasu'u mono zém na ma tô Piratu hã damreme wapa. Taha wa, ma tô pẽ'ẽwara. Tawamhã 'ri para u ma duré ãzé. Zezusi hã ãsarina ma duré ãzé. Taha wa, te duré Zezusi sadanha, Piratu hã:

— E ma hawi te we aimo bété. — Æne te sadanha. Tane nherẽ, tizadawa na te te wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Ari'iwi te za.

¹⁰ Tawamhã Piratu te tãma tinha:

— E marĩ da, ãma asiwasu'u õ di. E aima ãpire na asina ãwaihu'u õ di. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré aipawasisizé hã aima wasihu ni apã, dawĩ aimorĩ da. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré dasiwi asasõmri ni, atã'ã da. E ãne aima ãmreme pire na asina ãwaihu'u õ di. — Æne Piratu te Zezusihi ma tinha.

¹¹ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô aipisutu, ãma aipire da. ãma aipire da, te te aipisutu õ 'wa'ãhã, aré ãma aipire õ di. Tawamhã ãma aipire da, te te aipisutu nherẽ, ãma asimiroti wasété wamhã, tãma aiwẽ õ di za, aiwasédé hã ããma 'manharĩ wa. Tane nherẽ, aibã hã si'uihã na te te aima ãhãiba nhomri hã aiwasété nhipai u wasété uptabi di, õ hã. — Æne Zezusi te Piratuhu ma siwasu'u.

¹² Tawamhã Zezusihi mreme te te sina waihu'u wa, ma tô sima wẽ, Zezusi te te satõrĩ da, apã dawĩ morĩ da. Tane nherẽ, hãrã 'rãihã na te nasi ãsawã wa'rãmi 'mahãrã za'ra, dama ãpire norĩ hã, ãne:

— Õ hã danhib'apito na ma tô 're siwasu'u. Ni'wa hã danhib'apito na 're siwasu'u mono wamhã, apito Séza hã danhib'apito na te te da'ãma waihu'u õ di za. Apã morĩ da, tãma rob'rui wamhã, apito Séza hã aima toi õ di za. — Æne te nasi tãma nharĩ za'ra, sa'ëtẽ.

¹³⁻¹⁴ Tawamhã damreme te te sina wapari wa, ma tô Zezusihi zõ ãzé, te te tãma nharĩ da, rob u ãsarina watobro da. Taha wa, ma tô ãsarina watobro, rob u. Tawamhã ëtẽ 'manharĩ nhisiwi, te wedeza na nhamra 'ridawa, Piratu hã. Wasimremezém na ëtẽ 'manharĩ nhisi hã, Dabata na. Tame danhib'apito, te 're simasisi u'ãsi, dawásété na te te 're da'awaihu'u mono da, dawẽ na zama te te duré 're da'awaihu'u mono da. Tame sãmra ré, ma tô abzumazéb u za bãdã hã, sabadu õ ré hã, duré Pascowa na dato nhisi õ ré hã. Tawamhã Zezusi hã rob u ãsarina watobro wamhã, Piratu te tinha, wasiré zudezu norĩ ma:

— Õhõta asib'apito za'ra wa'wa.

¹⁵ Tawamhã dahãrã 'rãihã na te nasi 'mahãrã za'ra ni asa:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

Tawamhã Piratu asa te tãma nharĩ za'ra:

– E asib'apito za'ra wa'wa, wa za dama ti'ru, wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri da, dâ'â da.

Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, Piratuhu ma:

– Õhõ si wanhib'apito hã, Roma ãma apito Sézaha si. – ãne te tãma nharĩ za'ra, sasedoti ãpire norĩ hã.

¹⁶ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ ma, te oto ti'ru Piratu hã, wedepo'o nnonhi'rãmi na te te siwi sasõmri da, dâ'â da, Zezusi hã.

Zezusi hã wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi ãsasõmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhã 'ri nhiti te oto siwi saprõ, Zezusi hã. Wedepo'o nnonhi'rãmi hã te sisada ti'â, Da'rãihi na romnhisi u. Wasimremezém na Dodota na romnhisi hã.

Tamomo te te siwi ãwisi za'ra wamhã, wedepo'o nnonhi'rãmi na ma tô oto siwi sasõ, da'wapéi'wa norĩ hã. Aibã norĩ wa'wa, ma tô siwi sasõ. Aibã maparane te ãma aiwa'aba zahuré, da te dasiwi ãsasõmri zahuré hã.

¹⁹ Tawamhã Piratu, ma tô ãne ãma rob'ui'ééré: “ã hã Zezusi, Nazaré hawi we ãmorĩ, zudezu norĩ nhib'apito.” ãne ma tô ãma rob'ui'ééré. Tawamhã te te ãma rob'ui'ééré pari, te dama ti'ru, ãrãhi uwaibaba te te siwi 'mzasõmri da, rob'ui'ééré hã. Si'ubdatõ damreme na rob'ui'ééré hã. Wasiré zudezu norĩ mremezém na, duré romanu norĩ mremezém na, duré deredu norĩ mremezém na.

²⁰ ãsa'ozém hawimhã 'ri nho'õmo u hã, romhuture di. Taha wa, wasiré zudezu norĩ hã te ahã na te te 're sõré za'ra, ãma rob'ui'ééré hã.

²¹⁻²² Tawamhã Piratuhu ma, te nharĩ za'ra, sasedoti ãpire norĩ hã:

– Rob'ui'ééré na ãma saprĩ na. “ã hã zudezu norĩ nhib'apito,” ãne tõ da. ãne ãma saprĩ na. “ãne te ã hã 're siwasu'u: Wa hã zudezu norĩ nhib'apito.” ãne ãma saprĩ na. – ãne te Piratuhu ma nharĩ za'ra.

Tawamhã Piratu asa te tãma nharĩ za'ra:

– Mare di. Te ãma saprĩ õ di za. Õhõ u'ãsi za. – ãne te tãma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã te te siwi sasõmri pari, ma ãuzazém na sima ãma aipé, misi si da'wapéi'wa norĩ hã. Maparane si'uiwa na ãhãiba hã. Misire ãhãpa hã, te tihãiba, ãhã're'õ hã. Õne haré ãmanharĩ hã.

²⁴ Taha wa, te ãne sima nharĩ za'ra:

– Wasima ãma wasipé na, wa te wasima hãnhihãri mono tõ da. ãtère hã misi, wanhisi ui'ééré ré hã wa te wasiwi mei wa'aba, ãtede'wa hã wa te wasiwi ãma waihu'u za'ra da. – ãne te sima nharĩ za'ra.

Tawamhã ma tô sima me za'ra. Duréhã wahi'rada, ma tô ãne ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“ãuzazé hã ma tô sima ãma aipé. ãtère, ma duré siwa'wa sima me za'ra, ãtede'wa hã te te siwi ãma waihu'u za'ra da.”

ãne ma tô ãma rob'ui'ééré siro, ãbaihã na hã. Tawamhã rob'ui'ééré zarina, ma tô 'manharĩ za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

²⁵ Tame te pi'õ norĩ hã aimasa, Zezusihi za'ozéb 'rata ãna hã duré ãna wapté hã, duré Mariza hã Coropasihi mro hã, duré Mariza Madarena hã.

²⁶⁻²⁷ Tawamhã Zezusi te tina hã 'madã. Wa hã te te 're ãzawi pese mono zama te duré ãmadã, ãpapara ãza wa.

Tawamhã ãne te tina ma tinha:

– ãhãta ai'ra. Te za oto ãma 're ai'ra mo.

Tawamhã ãma zama te duré tinha:

– ãhãta ana. Te za oto ãma 're ana mo.

Tawamhã te te ãma ãrotizéb zarina, wa za ãnhorõwa u saprõ, ã'rata 're sãmra u'ãsi mono da.

*Zeusihî dâ'âzé wasu'u**Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49*

²⁸ Tawamhã Zeusihî hã sa'o ré, ma tô sina uwaimra, Īmama te te ãma ĩrotizé hã. Āne na ma tô sina waihu'u, Zeusihî hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré 'rata zéb zarina, te tinha:

— Wa hã 'rubu di. — Āne te tinha, Zeusihî hã.

²⁹ Piza'a 're nho'a hã te ĩpapara za, uwa 'rãî wa'u ĩsé ré hã. Tawamhã ma tô marĩ hã wedehu na siwi ãma 'rã'ubu da'wapéi'wa norĩ hã, uwa 'rãî wa'u ĩsé na te te ãma siwi di'ida, ĩwa'âbâ syry na, Zeusihî ma, te te siwi wē da, ĩsada wa u. Taha wa, te oto upsō Zeusihî hã, tizadawa na.

³⁰ Te te upsōmri parip si, te tinha:

— Tãibã oto. Wa tô oto ĩsina uwaimra.

Taha pari, ma tô oto 'rãî waptãrã. Tawamhã si'uihã na ma pê'ē hai'utō.

Da'wapéi'wa hã Zeusihî ĩ'a're wi te te ĩwa'rézé wasu'u

³¹ Tawamhã dama ĩpire norĩ hã te Piratuhu u ai'aba'ré, ĩsōrōwa u. Ītēme sihutu wamhã, te ãma sadanharĩ za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na ĩsimnhana hã te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi hi'ē za'ra da. E marĩ da. Dã'ã su'u za'ra da, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi da te dasiwi wamirĩ hã. Āne te ãma sadanharĩ za'ra. E marĩ wa. Romhuri zahãrizém na simnhatã u'ãsi wamhã, dama wē prã ti. Hãiwahã pesere si te za bãdã hã ĩwa waptãrã, romhuri zahãrizé hã. Tawamhã romhuri zahãrizéb u simnhatã ré, ãma hãiwahã pese tō za'ra da, te ãne ãma sadanharĩ za'ra, bãdã hã dama pire uptabi wa, romhuri zahãrizé hã.

³² Tawamhã Piratu hã te tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, te te siwi hi'ē za'ra da. Te te tãma 'ru za'ra wa, ma tô aibã norĩ hã siwi hi'ē zahuré, Zeusihî siré ĩsa'o zahuré hã.

³³ Taha pari, ma tô Zeusihî zô ai'ré za'ra. Īwana dã'ã zahuré wamhã, te te siwi hi'ēi ō di.

³⁴ Īwana dã'ã zahuré nherē, ma tô ĩ'a're wi wa'ré da'wapéi'wa hã, si'uwazi 'rã'wa pa na. Te te wa'réi wi, ma ĩwapru hã puru. Ā zama ma ĩsu asa'wa.

³⁵ Wa hã 'rãwi ĩ'madã'ã'wa, wa aima wasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, 're saze za'ra wa'aba mono da. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Duréhã ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãma rob'ui'ééré siro, da te dasiwi ĩhi'ēi ō na hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré zarina, te te siwi hi'ēi ō di, da'wapéi'wa norĩ hã.

³⁷ Ma tô duré ãne ãma rob'ui'ééré siro, ĩsada wa wasu'u'wa hã, ãne: “Da te ĩwa'rézé hã te za 'madã'ã za'ra ni.” Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré zarina, ĩwa'rézé hã ma tô 'madã'ã za'ra ni.

*Zeusihî dã'ã pari, da te dasiwi ĩsērēzé wasu'u**Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56*

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zuzé hã ma tô Piratuhu u mo, Zeusihî hãiba na te te tãma rowairébé zô, te te âri da, ab're 're, te te sērē da. Arimateza na romnhisi hawimhã, Zuzé hã. Zeusihî zazei'wa, 're morĩ nherē, ĩsazei'wa na siwasu'u ō di, dama ĩpire norĩ mreme pipa te. Tawamhã Zeusihî hãiba na ma tô ãma saze, Piratu hã. Tawamhã te oto sô mo, Zuzé hã. Nicodemosihî me, ma tô âri zahuré, te te hãiba u'ré zahuré da. Marĩ zu wazari, ma tô Nicodemosi hã we sada ãwisi ĩsada ze hã ahã na, 35 na ĩpire pibuzé hã. Wede nhinihã hã zum ne hã, 'rém nhana're ne hã, ĩwazarimhã. Nicodemosi hã ta hã Zeusihî u barana ĩmorĩ, ĩsimiroti te te wapari da.

⁴⁰ Tawamhã zazahã ĩhã pa na ma tô hãiba ubu zahuré. Zazahã hã te nasi ãma hãzub zahuré, ĩsada ze na te te ãma hãiba ubu zahuré ré. Ōne u'ã wasiré zudezu norĩ hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, te te dama 're 'manharĩ za'ra, da te danherē ō ré.

⁴¹ Zeusihî za'ozéb ãma te wede hã 're simasa, rob'rere wede hã. Tame sa'a zahãpã, te ab're hã 're sa'wari, ab're siro hã, ĩ'ubuni hã, ni'wa ĩwa da te ĩsērē ō hã.

⁴² Tawamhã romhuri zahãrizéb u oto romhuture wa, duré ab're siro hã ĩsa'ozéb 'rata hãimana wa, ma tô ĩwa siwi tisē, Zuzé norĩ hã.

20

*ZeZusi hã ab're hawi apã ãhãiwa'utuzé wasu'u
Mateusi 28.1-8; Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12*

¹ Tawamhã pi'õ hã robza'rã ré te ab're u mo, Mariza Madarena hã, dumidu na. Ab're u morĩ wamhã, ab're nhitobzé hã ãne hã, baba di. Ni'wa ma tô ãwana ãsiti sa're.

² Taha wa, te apã wara, Sima Pedruhu u. ãtẽmeb zama ma duré wi, ZeZusi te te ãzawi pese u hã. ãne te wama rowasu'u:

– Wanhĩb'apito hã ma tô dasiwi wazere ni, ab're hawi. Da te dasiwi ãhirizé hã wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di. – ãne te wama rowasu'u.

³ Tawamhã te te wama rowasu'u pari, wa tô awa'awi wanem ni, ab're u, Pedruhu me.

⁴ Wa oto asamro ni. Te rẽme wamhã, ãwana wa wi, ab're u.

⁵ ãwisi wi, wa ab're u sô aiwẽ'ẽ, te sô rob'madã'ã da. ãzébré õ di. ã'ubuzéb si wa tô 'madã'ã za'ra, ãhãirã hã. ã'ubuzéb si te daba'wara.

⁶ Sima Pedru hã ma tô we ãzarina wi. Wisi wi, ma taha si ab're u ãzé. Sébré wamhã, ma duré ã'ubuzéb si 'madã'ã za'ra.

⁷ Romhã na te ã'ubuzém nhiti ã'rã ubuzé hã nomro. Hã nhinhai haré te nomro.

⁸ Tawamhã ab're u ãwisi 'rada hã wa tô duré ãsarina ãzé. ã'ubuzé hã wa tô duré 'madã'ã za'ra. ã'rã ubuzé hã ãsiti ãnomro hã wa duré 'madã, hã nhinhai haré. Te 'madã'ã wamhã, wa tô saze ZeZusi hã, ãhãiwa'utuzém na.

⁹ Duréihã ma tô ãhãiwa'utuzém na rob'ui'ére sirõmo za'ra ãbãihã na hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tane nherẽ, ãhãiwa'utuzém na rob'ui'ére hã zahadu wama waihu'u pese õ di.

¹⁰ Tawamhã ab're, wa te sabui pari, wa oto apã wanem ni, wanhorõwa u.

*ZeZusi hã Mariza Madarenahã u ãsihãi'rezé wasu'u
Mateusi 28.9-10; Marcusi 16.9-11*

¹¹ Tawamhã Mariza Madarenahã si te waza'u za ab're 'rata, wawa sina. Wawa sina ma ab're u aiwẽ'ẽ, te te duré sô rob'madã'ã da.

¹² Siwẽ'ẽi wa, ma tô aibã hã sãmri zahuré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, hãiwa hawi we ãne hã. Zazahã ãhãirã ré te aimasisi zahuré, siwanhizari. ZeZusihi 'rã nomrozéb ãma te ãhãiba amo hã nhamra. ãhãiba amo hã ãte nomrozéb ãma te duré nhamra.

¹³ Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa norĩ hã te Mariza Madarena sadanharĩ zahuré, ãne:

– Pi'õ. E marĩ wa, te aiwawa.

– Wanhĩb'apito, da te dasiwi wazere wa, da te dasiwi ãhirizé hã te waihu'u õ wa, wa ãwawa. – ãne te tãma siwasu'u zahuré.

¹⁴ Tawamhã tãma siwasu'u zahuré pari, ma aipi'ra. Sipi'rai wi, ma tô aibã hã tisã, Mariza Madarena hã. Tane nherẽ, ZeZusi te te waihu'u õ di, ni'wa newa.

¹⁵ Tawamhã ZeZusi te tãma tinha:

– Pi'õ, e marĩ wa, te aiwawa. E 'wa sô, te ãrob'madã.

Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

– A hã wazere wamhã, ãma wasu'u na ãhirizé hã te waihu'u da, nimomo sô ãmorĩ da, apã te we ãri da. – ãne te tãma tinha. Rob'rere wede 'madã'ã'wa newa, te te waihu'u õ di, ZeZusi hã.

¹⁶ Tawamhã ZeZusi te tãma tinha:

– Mariza.

Tawamhã tinhisi te te wapari wamhã, ma ãtẽme aipi'ra, Mariza hã. Tawamhã wasimremezém na ebreusi mre me na te tãma tinha, ãne:

– Raboni. (ã hã damreme hã ãma ãsaprĩ na hã “Rowahutu'wa.”)

¹⁷ Tawamhã ZeZusi te tãma tinha:

– ãtété õ di za. Zahadu apã ãmorĩ õ di, ãmama u hã. Mo oto aimorĩ, ãsisãnewã norĩ u tãma ãzadawa wasu'u za'ra da. ãmama u, wa za oto mo apã hãiwa u, Aimama aba u.

Īnhib'apito u, wa za oto mo, Asib'apito za'ra wa'aba u. — Āne tãma ĭzadawa wasu'u za'ra na za.

¹⁸ Tawamhã Mariza Madarena te oto watẽme mo, Zezusihi siré 're ĭwanomro mono norĩ u, te te wama sadawa wasu'u za'ra da. Watẽme wisi wamhã, te wama rowasu'u za'ra, ãne:

— Wanhib'apito, wa tã sabu. Timama u te za, u, oto mo, hãiwa u Wamama u. Tinhib'apito u te za, u, oto mo, Wanhib'apito u. — Āne te wama sadawa wasu'u za'ra, Mariza Madarena hã.

ZeZusi hã tisiré norĩ u ĭsihã'i'rézé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49

¹⁹ Tawamhã tã taha bãtã na dumidu na bãdã sébré wi, wa tã wasi'rã'õtõ ni, Zezusihi siré 're ĭwanomro mono norĩ si. Dama ĭpire norĩ pipa te, wa tã wasiré 'rinhitop tete za'ra ni. Tame wasi'rã'õtõ ré, ma tã Zezusi hã wama sihã'i'ré za'ra wawa'wa. Wawa'wa te tizab za'ra. Tawamhã te ãne wama nharĩ za'ra:

— Rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.

²⁰ Tawamhã tinhib'rada, ma tã wama wẽ za'ra, wa te 'madã'ã za'ra da. Ti'a're ãma ti'wa're hã ma duré wama urĩrĩ za'ra. Tawamhã Wanhib'apito, wa te sabu za'ra wamhã, wa 're wato za'ra.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra:

— Rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono. ĭmama we te te datẽme ĭzatõrĩ ne, wa za duré datẽme asatõrĩ za'ra wa'wa.

²² Tawamhã tizadawa wa'u'u na ma tã waza'uri za'ra. Āne te wama nharĩ za'ra:

— Wa za oto ĭpẽ'ẽzani hã aima sãmri za'ra wa'wa. Wẽ uptabi di, ta hã.

²³ Taha zarina te za ĭzadawa para dama 're ĭwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ĭhãimana u'ãsi mono hã dawasédé hã te te da'ãma 're ĭ'ab'madã'ã mono õ zém na hã. Tawamhã dama 're ĭwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za te te dama 're apari, dawasédé hã. Āne na dama 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za, 'Re ĭhãimana u'ãsi mono hã. — Āne ma tã wama waihu'u za'ra.

Tome hã ZeZusi te te ĭwawãzé wasu'u

²⁴⁻²⁵ Tawamhã wasi'rã'õtõ wamhã, Tome hã wame sãmra õ di, ĭsi'ubza na da te 're ĭsisi za'ra mono hã. Taha wa, wa tã tãma rowasu'u za'ra ni:

— Wanhib'apito, wa tã sabu za'ra ni.

Tawamhã Tome te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wa hã ĭsib'rata zapu'uzé, te 'madã'ã õ wamhã, duré ĭsib'rata zapu'uzéb 're, ĭnhipto te sërẽ õ wamhã, duré ĭ'a're wa're 're, ĭnhib'rada te sërẽ õ wamhã, ĭhãiwa'utuzém na te sazei õ di za, wa hã. — Āne te Tome hã wama nharĩ za'ra.

²⁶ Tawamhã romhuri hã misi wa'ãma si'utõrĩ pari, wa duré wasi'rã'õtõ ni, dumidu na. Tome hã te oto wame tinhamra za'ra. Tawamhã 'ri nhitop tete nherẽ, ma tã duré wei watẽme tizébré za'ra, Zezusi hã. Wawa'wa te duré tizab za'ra. Āne te wazawi za'ra:

— Rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.

²⁷ Tawamhã Zezusi te Tomehẽ ma tinha:

— We ĭtẽme aimorĩ, ĭnhib'rada 'madã'ã da. ĭnhib'rata zapu'uzéb 're, asipto hã sërẽ. Duré ĭ'a're 'wa're 're, asib'rada hã sërẽ. ĭhãiwa'utuzém na ĭwasu'u na, ĭwawã tã. Te za oto ĭzaze, ĭhãiwa'utuzém na hã. — Āne te tãma tinha.

²⁸ Tawamhã Tome te asa tãma tinha:

— A hã, ĭnhib'apito uptabi. A hã, 'Re ĭhãimana u'ãsi mono. Ai'ãma si, wa za 're ĭwata u'ãsi.

²⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— ĭzabui wapsi, ma tã oto ĭzaze, ĭhãiwa'utuzém na. Ni'wam norĩ hã te te 're ĭzabu za'ra mono õ nherẽ, te te 're ĭzaze za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. — Āne ma Tomehẽ ma waihu'u, Zezusi hã.

Rowasu'u 'rãsutuzém na rowasu'u

³⁰ Zezusi hã dâ'â õ ré, ma tô tiwaihu'u pese na marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, wanho'a. Ìsimipawaptobzé hã ahâ di. Wa hã wa tô âma rob'ui'ééré, uburé te âma rob'ui'ééré õ nherẽ, Ìsimipawaptobzém na hã.

³¹ E marĩ da, wa tô âma rob'ui'ééré. Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisutu na, Zezusihi si 're saze za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra na 're saze za'ra wa'aba mono da. E marĩ da, te za Zezusihi si asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mo. Rowẽ u'âsi âma 're anomro aba mono da, duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata, hãiwa âma. Taha da, te za Zezusihi si asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mo.

21

Zezusi hã tisiré norĩ 7 na ãhâiba za'ra norĩ u, ãsihã'i'rézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama sihã'i'ré za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ u. ãsõ'u zaihã u ma tô watẽme sihã'i'ré za'ra. Tiberizadi na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ãsõ'u hã. ãne duré watẽme ãsihã'i'ré za'ra zé wasu'u hã.

² Wa norĩ hã wa tô wasiré asimro ni, Sima Pedruhu me, duré Tomehẽ me ãsi'ubza na da te 're ãsisi za'ra mono me hã, duré Natãna'éhé me, duré aibã maparane ãsiré 're ãwanomro mono norĩ me hã. Cana na 'ri nhisi âma 're ãhâimana mono, Natãna'é hã. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma, Cana hã. Wa norĩ hã Zebedehe 'ra, Ti'aduhu me.

³ Tawamhã Sima Pedru te wama nharĩ za'ra:

— Tepe zô, wa za mo, wa hã.

Tawamhã wa tô tãma nharĩ za'ra ni:

— Asiré, wa za amo ai'aba'ré ni, tepe zô.

Tawamhã wa tô oto wawairébé ni rob u, tepe zô wasi'aba'ré da. Tawamhã âi ba wasihutu wamhã, uba're wa, wa tô asisi ni, abazipara hã wa te nasi wasiwi wabzuri da, tepe zô. Tane nherẽ, wa te wasiwi 'mai'ãri õ di, ã barana hã.

⁴ Tawamhã awẽ u hãiwa pré wi te aibã hã za, ãsõ'u zaihã na. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, Zezusi hã.

⁵ Tawamhã ma tô wa'mahãrã za'ra, ãne:

— ãsisãnawã norĩ, e ma tô ã'mai'ãri za'ra wa'wa, tebe hã.

Tawamhã asa wa tô tãma nharĩ za'ra ni:

— Mare di. Wa te 'mai'ãri za'ra õ di. Â baba di.

⁶ Tawamhã te wama 'ru za'ra:

— Ma'ãpé, abazipara hã asimire niwĩ asiwi mei wa'aba, tebe hã 'mai'ãri za'ra wa'aba da.

Taha wa, wa tô oto abazipara hã wanhimire niwĩ wasiwi me ni, âi ba. Wa te wasiwi mei wamhã, â hawi wa te wasiwi wazere waihu'u õ di, uba're u hã, tebe hã ahã uptabi wa, ã'remhã.

⁷ Taha wa, wa Pedruhu ma tinha:

— Ô hã, Wanhib'apito. — ãne wa tô tãma tinha, Zezusihi siré 're ãmorĩ hã te te 're ãzawi pese mono hã.

Tawamhã ãmreme te te wapari wi, awa'awi ma tô si'uzã, Sima Pedru hã. Te te romhuri da, ma tô aré ti'uzã hã sanĩ. Tawamhã si'uzã pari, ma tô uba're hawi tobros, âi ba, Zezusihi u morĩ da.

⁸ Wa norĩ hã wa uba're na abazipara hã wasiwi sari ni. Romhuture di oto, â zãdã'ré u hã.

⁹ Â zãdã'ré u, wa te wasiwi âma ropto wamhã, wa tô oto wawairébé ni, rob u. Tawamhã uzã, wa tô wasiwi sãmri ni. Pré'a nhisiwi, te tebe hã dãbã'wãrã. ã'u'ëtẽ wãpu zãmã te ãsu dãbã'wãrã.

¹⁰ Tawamhã ãne te wama nharĩ za'ra:

— Tebe hã asiwi ã'mai'ãri za'ra wa'wa hã we 'mai'ãri aba.

¹¹ Tawamhã Sima Pedru uba're wa, ma tô âzé abazipara zô, â zada're u te te sari da, tepe ré hã. Tebe hã 'masisi uptabi di. 153 na ãhãiba hã, ãsa'ëtê si. Tebe hã ahã uptabi nherê, abazipara hã te te sina tari õ di.

¹² Tawamhã Zezusi te wazô tihârâ za'ra:

— We ai'aba'reí wa'aba, asaihuri aba da.

Tawamhã âne wa te wasiwi sadanharĩ za'ra õ di: “E 'wa hã a hã.” Wanhib'apito, wa te waihu'u za'ra wa, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra õ di.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô ã'u'ëtê wapu hã wama sômri za'ra. Tepe zama, ma duré wama sômri za'ra, wa te ãhuri da hã.

¹⁴ Ab're hawi hãwa'utu pari, te nasi watême sihãire'ré za'ra, Zezusi hã. ãhãna watême wisi wamhã, si'ubdatõ oto watême ãsihãire'ré za'ra zé hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ u hã.

Zezusi hã Pedru te te sina ãsadanharĩzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã wasaihuri pari, Zezusi hã te Sima Pedruhu ma tinha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, ma'ãpé, ãma waihu'u. ã norĩ ma, ãzawi pese za'ra di. A hã bété, e ta norĩ nhipai u aima ãzawi pese di.

Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— ãhe. Ma tô asina ãwaihu'u siro, te 're ãasawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Pone'ërebã 'madã'ã'wa, tinhimizama te te 're ãmadã'ã pese za'ra mono ne, ma'ãpé ãzazei'wa norĩ hã 're ab'madã'ã pese mono za.

¹⁶ Tawamhã te duré sadanha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, e aima ãzawi pese uptabi di.

Pedru te duré asa tãma tinha:

— ãhe. Ma tô asina ãwaihu'u siro, te 're asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'ãpé ãzazei'wa norĩ hã 're ab'madã'ã pese mono za, pone'ërebã 'madã'ã wê 'wa ne hã.

¹⁷ Te duré sadanha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, e aima ãzawi pese uptabi di. — ãne te Pedru sadanha. Si'ubdatõ oto te te ãsadanharĩzé hã.

Tawamhã si'ubdatõ te te sadanharĩ wa, pê'ëzé di oto, Pedru hã. Tawamhã Zezusihi ma, te duré tinha, âne:

— Uburé marĩ hã aima waihu'u pese di. A hã ma tô asina ãwaihu'u siro, te 're ãasawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'ãpé, ãzazei'wa norĩ hã 're ab'madã'ã pese mono za, pone'ërebã 'madã'ã wê 'wa ne hã.

¹⁸ Te duré tãma tinha:

— Tô sena wa aima rowasu'u: Aipréduptéb ré, ma tô 're asi'uza mo, nimomo 're ane mono da, asima 're ãrowê mono zéb uwaibaba. Niwapsi, ânei õ di za. Asi'ãhi wapsi, te za aipano hã ãwê zahuré, da te ai'awasisi da, nimomo asima rowê õ nherê, da te asaprõni da.

¹⁹ ãne sõ'awib õ nherê, ma tô tãma rowaihu'u siro, ãdã'ãzém na hã, za tãma ãromhãimanazém na hã. Sihãiba zawi ãna, za dã'ã wa, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra.

Tawamhã Zezusi te duré Pedruhu ma tinha:

— 'Re ãmorĩzém na te za 're aimo, ãzarina. — ãne te tãma roti.

Zezusi hã Pedruhu ma, te te ãrotizé wasu'u, Zuwãhã ãma

²⁰⁻²¹ Tawamhã nimomo simisutu wasi'aba'reí ré, ma tô Pedru hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô ãmadã, Zezusihi siré 're ãmorĩ hã te te 're ãzawi pese mono hã. Barana wasi'ubumroi ré wasaihuri da, wa tô ãsõ're ãma nhamra aré. Wa hã wa tô sadanha aré:

“Wanhib'apito, e 'wa hã te za asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da.” ãne wa tô sadanha aré. Tawamhã Pedru te te ĩ'madâ'â wamhã, te Zezusi sadanha, ĩ'ãma:

– Wanhib'apito. ã hã bété, e niha za tãma ĩromhâimanazé hã.

²² Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

– Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdâ'â'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madâ'â mono õ di za, 're aimorĩ da, ĩzarina. Asi'ãma si te za 're ĩrosa'rata mo, 're ĩmorĩzém na si 're aimorĩ da. – ãne te Pedruhu ma roti.

²³ Tawamhã ĩdâ'â ãna 're ĩhâimana u'âsi mono na rowasu'u hã ma tô te te ropé, Zezusihi zazei'wa norĩ u. Zezusi hã te te ĩma pisutu õ di, ĩdâ'â'õzé hã. Taré ma tô Pedruhu ma waihu'u aré: “Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdâ'â'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madâ'â mono õ di za.” ãne si ma tô tãma tinha aré.

²⁴ Ta hã Zezusihi wasu'u na aima rowasu'u za'ra wa'aba 'wa hã, Zezusihi siré 're ĩmorĩ. Ta hã duré ãma rob'ui'ééré'wa. Zezusihi wasu'u na ĩsimirowasu'u hã sena uptabi na wa tô wasina waihu'u za'ra ni.

Zuwã te te ĩrob'ui'ééré 'rãsutu zé

Zuwã 20.30-31

²⁵ Zezusi hã te te dama 're ĩ'arob'manharĩ wẽ mono zé hã ahã uptabi di, da te ãma ĩrob'ui'ééré za'ra õ hã. Da te ãma rob'ui'ééré za'ra 'wa'âhã, aré tãma rob're syryre di ĩbaihã ma hã, ti'ai ãma hã. Nimame 're ĩsimi'wara mono zéb da hã mare di.

Atusi Zezusihî zadawa wasu'u'wa norĩ nhimromhuri na rob'ui'ééré Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ na Rucasi hã ma tô âma rob'ui'ééré. Zezusihi mreme wapari'wa norĩ hã 'Re Īhâimana u'âsi mono pê'ēzani hã za we te te ĩtēme ĩsi'ra za'ra zéb zô, ĩsimipari za'ra na hã ma tô âma rob'ui'ééré. Zezusi hã ti'ai âma oto 're morĩ ô di.

Capituru 1 âma hã Rucasi ma tô wasu'u, Zezusi hã hãiwa u apâ ĩmorĩzém na hã. Capituru 2 âma ma tô duré wasu'u, 'Re Īhâimana u'âsi mono pê'ēzani hã ĩsazei'wa norĩ pê'ē mono bâ oto âma 're ĩsôrôwa za'ra mono na hã. Capituru 3 hawimhã ĩbaihâ 'rãsutu u hã ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimromhurizém na hã, daro mono bâ Zezusihi wasu'uwē hã te te dama 're wasu'u za'ra mono ré, marĩ hã sada 're Īhâimana za'ra mono zém na hã.

Cristuhu wasu'uwē na hã Zeruzarē 're, ma tô zudezu norĩ ma âma rowasu'u na'rata za'ra ni. Taha pari, ma tô samaritanu norĩ nhipiti'ai u hã âma ropé ni. Ta hawimhã zudezu'ô norĩ u, ma tô duré te te ropé oto, Zezusi hã zudezu norĩ u si we morĩ ô wa.

1-2 Tezopiru, wa hã Rucasi, ĩnhimi'ui'ééré 'rata na wa tô aima rob'ui'ééré pa, Zezusi 're ĩmorĩzém na. Ti'ai âma 're morĩ ré hã ma tô te te 're da'apawapto. Ma tô duré te te dama 're arowahutu. ĩsãna'rata hawimhã, ĩ'rãsutu u wa tô aima âma rob'ui'ééré. Hãiwa u ĩmorĩzé wasu'u na wa tô duré aima rob'ui'ééré pa.

Tawamhã hãiwa u morĩ ô ré, ma tô tizadawa wasu'u'wa norĩ ma rob'ru za'ra, te te sima ĩwē za'ra zéb uwaibaba, sô ĩhârâ za'ra norĩ ma. 'Re Īhâimana u'âsi mono pê'ēzani ré, 're morĩ wa, ma tô ĩsadawa para tãma rob'ru za'ra, te te duré âma 're dapawaptob za'ra mono da, duré ĩwasu'uwē te te dama 're wasu'u za'ra mono da, ĩsine. Āhãna wa za duré aima rob'ui'ééré, hãiwa u morĩ za'u si, te te 're ĩpawaptob za'ra mono zé wasu'u na hã.

Zezusi hã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, nasi ĩsihãirézé wasu'u

³ Zezusi hã dâ'â nherē, hãiwa'utu wamhã, tihãiba na u'âsi te nasi tãma sihãiré za'ra, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma hã. Nasi ĩtēme ĩsihãiré za'ra zém na hã, 40 na ma tô bâdâ hã âma ne. Tô sena, Zezusi hã hãiba ré za oto apâ 're ĩmorĩ na te te âma waihu'u za'ra da, te nasi ĩtēme sihãiré za'ra, taré newa, te te siwi âma wawã tō za'ra da. 'Re Īhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwē mono zém na ma tô duré tãma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã nimahã bâtâ na ĩ'rata sãmra za'ra ré, te tãma roti za'ra, Zeruzarē âma simipari sina a'â hãimana za'ra da. Āne te tãma roti za'ra, Zezusi hã:

— Īmama, te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zô asimipari za'ra wa'aba za a'â. Te te ĩropisutuzé hã wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Zuwã Batita hã ma tô â uptabi na si te te 're da'ahãiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ mono wamhã. Ānei ô di za oto, a norĩ wa'wa hã. Ai'âma 're ronomro za'ra wa'aba mono ô ré, te za oto 'Re Īhâimana u'âsi mono hã Tipē'ēzani na te te 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã siré si'ubumroi ré, te siwi sadanha, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã:

— Wanhib'apito, e tawamhã, āhãna te za wama asi'apito za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã warob 're duré wama 're roti mono da, wahi'rada Dawi hã te te dama 're ĩroti mono ne hã, romanu norĩ te te 're wawada'uri za'ra mono tō da. — Āne te siwi sadanha.

⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Īmama ma si waihu'u pese di. Taha si ma tô bâdâ hã sima pisutu pese, te te dama âma ĩ'uwaimramizéb da hã. A norĩ wa'wa hã bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba da, Īmama te te aima pisutu za'ra wa'aba ô di, te te dama âma ĩ'uwaimramizéb da hã.

⁸ Tane nherẽ, te za Tipẽ'êzani hã we aima sômri za'ra wa'wa. Tawapsi, te za tiwaihu'u pese na asiptete za'ra wa'wa, dama 're ãzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za tô dama 're ãzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, Zeruzarẽ na 'ri nho'ômo nhisi âma. Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma te za duré dama 're ãzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma zama. Uburé daza'rui mono bâ romhã na zama te za oto dama 're ãzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo. — Æne te tãma roti za'ra.

Zezi hã hãwa u ãmorizé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Tawamhã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, te te tãma roti za'ra pari, ma tô Ìmama hã tiwi âri za'ra, Ìsô'a za'ra, hãwa u morĩ da oto, Zezi hã. Morĩ ré, te te siwi sawẽrẽ za'ra. Tawamhã hãwa'a 'rowi ma tô tiwi tizébré za'ra oto. Te te siwi sãmri za'ra ô di oto. Tawamhã hãmo te te siwi sawẽrẽ mono ré, aibã norĩ hã ma tô sa'rese âna aima'wara zahuré, Ìsababab za'ra, uza hãirã ré.

¹¹ Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Darireza âma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, e marĩ da, te aimasap sina, hãmo âma Ìsawẽrẽ za'ra wa'aba mo. Zezi hã 'Re Ìhãimana u'âsi mono, hãwa u te te aiwi Ì'âri za'ra wa'wa hã, ta hã te za wei apã mo. Hãwa u âma morĩ ré, ma tô Ìsawẽrẽ za'ra wa'aba mo. Hãwa u âma aiwi Ìmorĩ aba ne, te za wei apã mo. — Æne ma tô tãma rowasu'u za'ra, hãwa hawi romhuri'wa norĩ hã.

Zeruzarẽ âma Zezihi zadawa wasu'u'wa norĩ, nasi Ìsi'rã'ôtozé wasu'u

¹² Tawamhã Zezihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te oto apã ai'aba'ré, Oriwera na êtẽ 'rãihã nhisi hawi, Zeruzarẽ na 'ri nho'ômo nhisi u. Ta hawimhã, Zeruzarẽ u hã misi na ti'ai pibuzé hã.

¹³ Ma tô oto aihutu, Zeruzarẽ u. Sihutu wamhã, 're Ìdanhimi'wara mono zéb u te oto ai'aba'ré. Hãmo te sai'uri za'ra, tisi'ubumrozéb u sisisi da, 'ri nhisi u. Ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã ãne Ìsisi za'ra hã: Pedru hã, duré Zuwã hã, duré Ti'adu hã, duré Âdéré hã, duré Pirihi hã, duré Tome hã, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Apezuhu 'ra Ti'adu na Ìsisi hã, duré Sima hã zeroti norĩ me aré 're Ìmorĩ hã, duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hã. Ta norĩ hã ma tô hãmo sai'uri za'ra.

¹⁴ Tawamhã awẽ sidãpãsi te nasi si'rã'ôto, 'Re Ìhãimana u'âsi mono ma, mreme zusi da nasi, Zezihi no norĩ me, duré Ìna zama Mariza na Ìsisi hã aimawi pi'ô norĩ me zama.

Mati'asi hã Zudasihi nhowa're're, 'Re Ìhãimana u'âsi mono te te Ìpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã bâdã hã siwaptom na âma ne pari, ma tô Ìsazei'wa norĩ hã si'rã'ôto, 120 na Ìhãiba za'ra hã. Tawamhã Pedru hã ma tô wahudu hãwi, te te tãma rowasu'u za'ra da. Æne te tãma rowasu'u za'ra:

¹⁶⁻²⁰ — Wasiré Zezihi zazei'wa norĩ, Ìwapari za'ra wa'aba. Zudasihi wasu'u na wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Duréihã, 'Re Ìhãimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô Zudasi hã waihu'u siro, romhã ré. Taha wa, Dawihi ma, ma tô tinha, dama roti'wai ma, te te Ìwaihu'u sirômo zém na te te âma rob'ui'ére da. Tawamhã Dawi hã ma tô Zudasihi âma rob'ui'ére siro, poto ô ré. Æne Ìbaihã na âma Ìrob'ui'ére hã: “Ìsôrôwa âma hã 'ri baba di za oto. 'Ri baba na te za oto 're sa. Ni'wa hã Ìwa 're sãmra mono ô di za oto.” Æne Zudasihi dâ'âzé wasu'u na ma tô wama rob'ui'ére.

— Rob'ui'ére na Ìwasu'u hã ma tô sina uwaimra Zudasi hã, tidã'âzé wasu'u hã te te sina waihu'u âna. Siwi Ìwẽ'ô'wa norĩ hã ma tô te te sô simro, Zezihi zô. Ìsiré 're wanomro mono nherẽ, wasiré romhuri, Zezi te te tãma pisutu nherẽ, ma tô te te sô danhimro, te te dama hãiba nhomri da. Te te dama hãiba nhomri parip si, ma tô sima uipra ti'a hã, Zezi te te dama Ìsômrizé wa'ãbã na. Tawamhã tame ma tô dãrã, tinhipti'ai 're, Zudasi hã. Ma tô waptãrã, ti'ai wa. Waptãã wamhã, ma tô nomohaipo'o. Nomosipo'o wamhã, uburé Ìsãna ma tiwi asa'wa. Æne ma tô Zudasi hã sina uwaimra, za Ìdã'âzé wasu'u na rob'ui'ére zarina.

— Tawamhã ãwasu'u hã 'ri baba, ma tô te te ropé, Zeruzarẽ ãma. Taha wa, Asédama na ma tô ãsupti'a hã da te 're sisi za'ra, dasimremezém na. Wamreme na ãma ãsaprĩzé hã, dawapru za'warizém na darom nhisi hã.

— Duré ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te te ãwaihu'u sirõmo zéb zarina ma tô rob'ui'ééré siro, Dawi hã Zudasihî wasu'u na: “Romhuri hã, ãtei õ di oto. Ni'wa te hã za oto, ãsõwa're'remhã.” ãne ma tô ãma rob'ui'ééré siro, Dawi hã.

²¹⁻²² — Taha wa, wa norĩ hã wa za aibã hã wasiwi 'maipisutu ni, Zezusi apã ãhãwa'utuzém na wasiré te te dama 're rowasu'u mono da, Zudasihî nhowa're're. Zuwã Batita, ã dawabzuri hã te te dama 're ã'ab'manharĩ mono zém hawi, ti'ai ãma 're morĩ ré, Wanhib'apito Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ zõ, wa za wanhopré ni, duré hãwa u morĩ ré, wasiré wa te ã'madã'ã za'ra norĩ zõ. — ãne te dama rowasu'u, Pedru hã.

²³ Tawamhã aibã maparane ma tô ãsisi na pisutu zahuré ni, Zuzé Zusitu na ãsisi hã, duré ãhãiba amo hã, Mati'asi na ãsisi hã. Zuzé Zusitu hã, Basaba na ãsisi amo hã.

²⁴⁻²⁵ Taha pari, te oto tiwi rowaptẽre za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, ãne:

— Wanhib'apito, a hã aima dawaihu'u pese di. Taha wa, ma'ãpé wei wama waihu'u za'ra na. E niha aibã hã te asima ãwẽ, ãpisutu da hã, wasiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa da hã. Zezusihi ma, te te 're ãromhuri mono zéb da hã Zudasihî hã ma tô tirẽ. Taha wa, a hã tãma ãpisutuzéb u, ma tô mo. E 'wa hã te za ãpisu, Zudasihî nhowa're're, wasiré ãsadawa wasu'u'wa da hã. — ãne ma tô tiwi rowaptẽre za'ra.

²⁶ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te ãpisudu hã te te waihu'u za'ra da, ma tô marĩ hã sima me za'ra, te te siwi ãma uwaimrami da. Tawamhã ma tô siwi ãma uwaimra oto. Mati'asi hã ma tô oto siwi waihu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na hã, Zudasihî nhowa're'reb da hã. Tawamhã Mati'asi hã aibã 11 na ãsadawa wasu'u'wa da hã, Zezusi te te ãpisutu za'ra norĩ me, te za oto 're mo. Taha wa, 12 na ãhãiba za'ra hã oto apã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã.

2

'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Tipẽ'ẽzani we te te dama ãsõmrizé wasu'u

¹⁻⁵ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô 're sihutu Zeruzarẽ u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã'wa norĩ hã, tisiré norĩ u. Daro mono bã ma tô 're dasihutu, Pẽtecoti na bãtã nhisi u, 're danho ahã za'ra mono wẽ te, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da.

Tawamhã Pẽtecoti na bãtã nhisi na Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô sina ubumro. Siré si'ubumroi ré, awa'awi ma tô marĩ hã wapari za'ra, hãwa hawimhã. Rowa'u'u wawẽ pupu'u ne hã 'ri 're wa'wa mono bã ma tô marĩ hã wapari za'ra, aihĩni. Unhama ro'o ne hã ma tô marĩ hã sina sãmri za'ra. ãhãiba mono bã ma tô te te ropé, ãtẽme, unhama ro'o ne hã. Tawamhã ã'rãni mono bã, ma tô simasa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô ãtẽme tiwisi za'ra, ãsazei'wa norĩ u. ãhãiba mono bã, ma tô ãpẽ'ẽ 're sisisi, ãpẽ'ẽzani hã. Taha na si ma tô oto damreme mono bã dama rowasu'u za'ra, timreme nai õ nherẽ, ãpẽ'ẽzani te te tãma ãwaihu'u za'ra zéb zarina.

⁶ Tawamhã Zeruzarẽ u 're ãdasi'rã'õtõ mono norĩ hã ropupu hã da te wapari za'ra wamhã, da'ahã na ma tô ãtẽme dasito, Pedru norĩ u. ãdasito mono hã, damreme mono bã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, ãmreme za'ra na hã.

⁷⁻⁸ Tawamhã ãne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Pra. E niha, wa bété wamreme mono bã wapari za'ra ni, õ norĩ hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're hãimana za'ra mono nherẽ. E niha, ma tô bété õ norĩ hã wamreme hã waihu'u za'ra. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁹ Taha pari, te duré dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Wa norĩ hã darob amoi hawimhã wa we aihutu ni, Patiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mediza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Erã na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mesapotamiza na danhipti'a nho'õmo nhisi

hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã, duré Capadosiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã, duré Pôtu na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã, duré Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã,

10-11 duré Prizi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã, duré Pãpiriza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã, duré Ezitu na romnhisi hawimhã, duré Ribiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã, tame Sireni na 'ri nhisi 'rata daza'rui hawimhã. Nima norĩ hã Roma na 'ri nho'ômo nhisi hawimhã ma tô we aihutu. Duré nima norĩ hã Cereta na romnhisi hawi ma tô we aihutu. Duré nima norĩ hã Arabiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, ma tô we aihutu. Nima norĩ hã zudezu norĩ hã. Duré nima norĩ hã zudezu'ô norĩ, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono norĩ hã. E niha bété, wa wapari za'ra ni, wamreme mono bâ, aibã norĩ hã te te wama ãrowasu'u za'ra na hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, tiwaihu'u pese na te te dama 're ã'ab'manharĩ wẽ uptabi mono wasu'u na hã. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

12 Tawamhã damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Da te ãma rosa'rata waihu'u za'ra ô di. Taha wa, te ãne ãma tasisadanharĩ za'ra ni:

— E niha te te wama ãrowasu'u za'ra zém na wa za wasina rosa'rata za'ra ni. Wa te waihu'u za'ra ô di, wa te ãwaihu'u za'ra zéb da hã. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

13 Tawamhã ni'wam norĩ si ma tô Pedru norĩ ãma tiwa'ẽ za'ra. Taha wa, te ãne sima rowasu'u za'ra:

— Oro ô norĩ hã wamreme mono bâ, te te waihu'u za'ra za, ma uwa 'rãi wa'u ãsé na si'uihã idi'iti za'ra. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

Pedru te te dama ãrowasu'uzé wasu'u

14 Tawamhã Pedru hã ma tô hãwi za. ãsiré Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré ãsiré hãwi aimasa, 11 na ãhãiba za'ra hã. Tawamhã mreme 'rãihã na te dama rowasu'u Pedru hã, da te wapari za'ra da. ãne te dama tinha:

— Wasiré zudezu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za, duré uburé Zeruzarẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ zama, ãnhimirowasu'u hã waihu'u za'ra wa'aba da.

15 A norĩ wa'wa hã te ãsiré ãsimasã norĩ ãma ãrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Uwa 'rãi wa'u ãsé na wasi'uihã idi'iti za'ra newa, te wa'ãma ãrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Mare di. ãnei ô di. Rob'rãi wa'u zé na wa'uihã idi'iti za'ra ô di. Zahadu bâdã we sô're za'a ô di. ãne ré, da te 're ãhuri mono ô di, rob'rãi wa'u ãsé hã.

16 ãhãna ãsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hã ma tô wama ãma uwaimra oto, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã. Zuwéhé mreme hã ma tô wama ãma uwaimra, ãsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hã. Taha wa, te ãne wa'ãma asôpré wa'wa. Taha wa, te duré ãne ãwapari za'ra wa'wa. Duréhã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono mreme hã ma tô wahi'rata norĩ ma, te te 're awaihu'u, Zuwé hã. ãne 'Re ãhãmãna u'ãsi mono mreme hã:

17 “Rob'rãsutu u ti'a si'utõrĩ ô ré, wa za ãpẽ'ẽzani hã te dama 're anhomri, daro mono bâ. Tawamhã asihudu za'ra wa'wa hã, aibã norĩ hã pi'ô norĩ zama te za te te 're ãzadawa wasu'u za'ra. ãhi norĩ ma, sôtõ 'rowi te te 're ãrosawẽrẽ za'ra mono na wa za tãma 're ãsiwaihu'u za'ra, ãnhimiroti na. Duré, ãpréduptém norĩ ma zama 're sôtõ za'ra mono ô nherẽ, sôtõ 'rowim ne te te 're ãrosawẽrẽ za'ra mono ne, wa za tãma 're ãsiwaihu'u za'ra, ãnhimiroti na.

18 ãma romhuri'wa norĩ ma, wa za te tãma 're anhomri, ãpẽ'ẽzani hã aibã norĩ ma, pi'ô norĩ ma zama. Tawamhã te za te te dama 're ãzadawa wasu'u za'ra.

19 Hãwa na wa za marĩ dama ãwaihu'u'ô hã 'manha, ãma ãdatob'uzu za'ra zéb da hã. Ti'ai ãma zama wa za duré marĩ hã dama ãwaihu'u'ô hã 'manha. Dawapru te za puru. Duré uzã te za ãro. Tawamhã ãsizé sa'ëté na watobro wamhã, te za rob'utõ.

20 Bãdã te te rob'uiwẽ ô di za. Te za tirobra. A'amo zama te za titõmo wapru. ãne wa za 'manha, uburé Danhib'apito nhibãdã hã ãwa waptã'ã ô ré, ãpire uptabi hã.

21 Tawamhã te dapawaptob da, da te ãwi waptẽrẽ za'ra wapsi, wa za tô sena da'anho'reptu.”

Ãne Zuwé hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme hã wahi'rata norĩ ma, te te 're awaihu'u. — Ãne ma tô Pedru hã Zuwéhé nhimirowasu'u na dama rob'rãzarõtõ.

²² Tawamhã Pedru hã ma tô duré ãma uzusi, tinhimirowasu'u na, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Zezusi hã Nazaré ãma aré 're ãsãmra mono hã, ta hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para, ma tô te te 're da'apawapto, danho'a. Marĩ ãwê hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ. Tô sena, õ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para, te te dama 're ã'ab'manharĩ mono zém na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Timama waihu'u pese zarina marĩ ãwê hã te te dama 're ab'manharĩ. Ai'rata 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô ãne na hã asiwi ãwaihu'u za'ra wa'wa.

²³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô tiwaihu'u pese na waihu'u siro romhã ré, Zezusihi dã'ázé hã. Te te ãwaihu'u sirõmo zéb uwaibaba, duré te te sima ãwézéb uwaibaba, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Zezusi hã dama 'ru za'ra wa'aba da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wa norĩ ma, ai'upana za'ra wa'aba, te te siwi wĩrĩ da. Taha wa, ma tô siwi sasõ, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Taha na ma siwi tĩwĩ.

²⁴ Tane nheré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô hãiwa'utu, ab're hawi watobro da, dã'ã uptabi nheré. Ma tô duré pawapto, dã'ã u'ãsi nomro tõ da. ãdã'ázé tãma wapure wa, dã'ã u'ãsi nomro waihu'u õ di, Zezusi hã.

²⁵ Taha wa, wahi'rada Dawi hã ma tô Zezusi wasu'u duréhã, ãne: “Wanhib'apito, te za ã'rata 're asãmra u'ãsi mo. Taha wa, ãpahi õ di za.

²⁶ Taha wa, ãto sina, wa 're ãhãimana, ãpê'ê 'remhã. ãmreme toi u'ãsi na, wa 're ãmreme. ãhãiba ré 're ãmorĩ u'ãsi dai õ nheré, ãpahi ãna wa za asõ ãsina 're ãnhimipari u'ãsi.

²⁷ ãdã'ã nheré, ãrême õ di za, adã 're ãhãimana za'ra mono zéb ãma hã. Wa hã te aima 're romhuri wê u'ãsi mono wa, ãdã'ã wamhã, ãhãiba 'roi õ di za. Taha wa, wa hã ãdã'ázé hã te pipa õ di za.

²⁸ 'Re ãmorĩ wê u'ãsi da, ma tô ãma ãwaihu. Taha wa, ãto sina wa za 're mo, asõ'a 're ãmorĩ wa.”

Ãne ma tô Dawi hã wahi'rata norĩ ma, Zezusi wasu'u siro. — Ãne ma tô Pedru hã dama sadawa 'rãzarõtõ.

²⁹ Taha pari, te duré dama tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wahi'rada Dawi hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa oto sõ'awi. Tô sena, ma tô dãrã, Dawi hã. Dã'ã wamhã, êtê zahãpã wa, ab're 're, ma tô dasiwi sêrê ni. Da te ãsêrêzé hã wama waihu'u pese za'ra di, ãhãna hã.

³⁰ Ta hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te 're hãimana. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô tãma ropisutu, ãsihudu hã ãsine dama si'apito da, zahadu wapsi, ãuirĩ na te te dama 're aroti mono da.

³¹⁻³² Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãwaihu'uzéb zarina, ma tô wasu'u siro Dawi hã, Danho'reptui'wa da, te te ãpisudu hã apã za ãhãiwa'utuzém na hã, ãne:

“Dã'ã nheré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te rême õ di za. ãhãiba hã 'roi õ di za.”

Ãne ma tô Dawi hã wahi'rata norĩ ma rowasu'u za'ra, apã za ãhãiwa'utuzém na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô Zezusi hã hãiwa'utu. Apã te te hãiwa'utu wamhã, wa norĩ hã wa tô sabu za'ra ni. Taha wa, wa wa te dama 're wasu'u za'ra, ãhãiwa'utuzém na hã.

³³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô sitême ti'ã apã, ãsimire niwĩ oto 're sãmra u'ãsi mono da. Tawamhã Tipê'êzani hã ma tô ti'ra ma tisõ, te te tãma ãma ãropisutu siro hã, te te sima 're ãda'awê mono zéb uwaibaba, te te dama 're anhomri mono da. ãhãna, Zezusi hã ma tô wama sãmri za'ra, Tipê'êzani hã. Taha wa, ma tô ãne wa'ãma asõpré wa'wa. Ma tô duré ãne ãwapari za'ra wa'wa, aimreme mono bã wa'aba.

³⁴ Dawi hã dã'ã wamhã, hãiba wahuré morĩ õ di, hãiwa u hã. Cristuhu si ma tô hãiba wahuré mo, hãiwa u apã. Taha wa, ãne ma tô duré wahi'rata norĩ ma Cristu wasu'u wê, Dawi hã:

“Re ìhâimana u'âsi mono te roti, Ìnhib'apito ma: ‘We aimorĩ, ì'rata 're asãmra mono da, ìnhimire niwĩ.

³⁵ Zahadu, wa za aipawapto. Siwi aiwẽ'õ'wa norĩ ma, asiptete di za. Taha wa, a hã tô sena Danhib'apito uptabi na te te siwi aiwaihu'u wa, te za aima 're 'rã po za'ra. Asisiti te za duré 're ì'azatõrĩ mo.’ ”

Ãne ma tô Dawi hã wahi'rata norĩ ma waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã.

³⁶ Taha wa, wa hã wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré uburé wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ te te waihu'u pese za'ra da. Zezusi hã da te dasiwi sasõmri da, dama ì'ru za'ra wa'wa hã, ta hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu, uburé Danhib'apito da hã, duré Danho'reptui'wa da hã. Ma'ãpé ãhã wasu'u hã tô sena na waihu'u pese za'ra wa'aba. – Ãne ma tô dama rowasu'u, Pedru hã.

³⁷ Tawamhã Pedruhu mreme, da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapẽ'ẽwara za'ra ni. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra ni, Pedru norĩ ma, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma hã:

– Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, e niha za, tawamhã. E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni. – Ãne te tãma nharĩ za'ra ni asa.

³⁸ Tawamhã Pedru te duré asa dama tinha:

– Aiwasété wi, te za aipizari za'ra wa'wa, rẽme pese za'ra wa'aba da, Zezusihi nhimiroti na si oto 're anomro aba mono da. Zezu Cristuhu zazei uptabi 'wa na asiwasu'u za'ra wa'aba sina, te za â dawabzuri hã ì'manharĩ za'ra wa'wa. Aihãiba mono bâ te za ãne ì'manharĩ za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te aima pari za'ra wa'aba da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã Tipẽ'ẽzani hã te za aima sõmri za'ra wa'wa.

³⁹ Ãne ma tô aima ropisutu sirõmo za'ra wa'wa, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, asihudu norĩ ma zama. Wasiré'õ norĩ ma zama ma tô tãma ropisutu sirõmo za'ra. Wanhib'apito, 'Re ìhâimana u'âsi mono, za sitẽme sô 're ìhârâ za'ra mono norĩ ma, ma tô ropisutu sirõmo za'ra, Tipẽ'ẽzani na hã.

⁴⁰ – Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ 're ìhâimana wasété za'ra mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. ãhãna tiwi aipizari za'ra wa'aba, 're ìdanomro wẽ mono zém niwĩ oto 're anomro aba mono da, asisõ'reptu za'ra wa'aba da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te dasiré aiwẽ'õ pese za'ra wa'aba tõ da. – Ãne ma tô dama rowasu'u pese, Pedru hã. Simiroti za'ëtẽ uptabi di.

⁴¹ Tawamhã da'ahâ na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Pedru te te dama ìsadawa wasu'uzém na hã. Taha wa, ma oto â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni, 3 miu na dahãiba hã. Tawamhã Zezusihi zazei na'rata 'wa norĩ me, ma tô oto sitẽme atob za'ra. Tawamhã ahâ uptabi di oto, ìsazei'wa norĩ hã.

Ìsaze na'rata 'wa norĩ 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴² Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã ìsadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari pese za'ra. Te te rẽme za'ra õ di. Ma tô 're sisawi pese za'ra. Ma tô 're si'rã'õtõ, tisa da, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono da.

⁴³ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã marĩ ìwẽ hã ahâ na ma tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã. Taha wa, ma tô ãma 're datob'uzu za'ra.

⁴⁴ Tawamhã ìsazei'wa norĩ hã te oto siré 're hâimana za'ra, aihĩni. Tinhibrom na tite da si, te te ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di oto.

⁴⁵ Nì'wam norĩ hã ma tô tinhipti'a hã te te dama 're wede za'ra, duré tinhibrob zama, ìwa'ãbã zô. Tawamhã ìwa'ã hã ma tô te te sima 're po'o za'ra, marĩ zô tiwi 're ìro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina.

⁴⁶ Awẽ sidãpãsi ma tô duré 're si'rã'õtõ, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra 're, 're mreme zusi mono da, tãma. Tinhorõwa mono bâ, ma tô duré 're si'rã'õtõ, ì'u'ëtẽ wapu na siré 're saihuri mono da. Sima 're sõprub za'ra mono wa, ma tô to sina tisa na siré 're saihuri.

⁴⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono âma te duré siré âma 're wata za'ra, uburé ìsôprubzém na hã. Tawamhã aihîni, ma tô ìsazei'wa norî hã wêsâmri za'ra ni. Tawamhã awê sidâpâsi, ma tô ìsazeté'wa sidâpâ dasina tahâ'â ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã rowasété hawi te te 're ì'anho'reptui mono norî hã.

3

Pedru hã ìhi'rê te te ìpesezé wasu'u

¹ Tawamhã nimahã bâta na ma tô Pedru norî hã dame tineb zahuré, Zuwãhã me, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u hã. Bâdâ sipi'rai wi, te dame tineb zahuré, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zé bâta na.

² Tame te aibã hã nhamra, ìpotozém hawi ìmorî'ô hã. ì'madâ'â ze na 'ridawa nhisi u te ta hã nasi dasiwi mrami ni, rob'uiirazém na te te 're da'awari mono da, 're danhisisi mono sidâpâsi.

³ Tawamhã Pedru norî hã 'ri 'wawi wa'ra u zasi zahuré ô ré, ìhi'rê hã ma tô sãmri zahuré. Te te sãmri zahuré wamhã, te nasi 'mahârâ zahuré, marî te te tãma sãmri zahuré da.

⁴ Tawamhã Pedru norî hã ma tô 'madâ'â pese zahuré, Zuwãhã me. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wei wa'madâ'â. — ãne te tãma tinha.

⁵ Tawamhã ma tô 'madâ'â zahuré, marî te te tãma sãmri zahuré da newa.

⁶ Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— Wa hã ìnhimarî ô di. Rob'uiirazé hã robaba di, ìte hã. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ìsômri na wa za aipawapto. Zezu Cristu, Nazaré âma aré 're ìsãmra mono zadawa para, wa za aima tinha: Aiwahutu, aipara na 're aimorî da oto. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

⁷ Taha pari, Pedru hã ma tô pa'â ìsimire niwî, ìhi'rê hã te te wahutu da. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô parahaptete, ìpara'ôto zama.

⁸ Tawamhã ma tô darôno. Hãwi te oto za. Tame ma timorî na sãna'rata oto. Tawamhã Pedru norî me, ma tô siré asisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra u. Tawamhã morî sina te sarôto, rowê te. 'Re ìhâimana u'âsi mono âma te duré tiwata.

⁹ Tawamhã aihîni ma tô 'madâ'â za'ra ni, aibã hã sarôto mono ré hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono âma wata ré hã.

¹⁰ Morî wê wa, ma tô duré âma tatob'uzu za'ra ni. Tawamhã ãne te dasima nharî za'ra ni:

— Oro ô hã ìhi'rê hã sãmra sina, rob'uiirazém na te te nasi da'awari za, morî wê di oto. ì'madâ'â ze na 'ridawa nhisi âma 're ìsãmra mono aré. — ãne te dasima nharî za'ra ni, morî wê wa oto.

'Re ìhâimana u'âsi mono nhorôwa âma, Pedru te te dama ìrowasu'uzé wasu'u

¹¹ Tawamhã aibã hã ma tô Pedru norî hã te te 're patété zahuré, Zuwãhã me, Saromahã nhisi na 'ri zahâpâ nhisi âma. Te te 're patété zahuré mono ré, da te 'madâ'â za'ra wa, ma tô aihîni ìtême dasisa're. Tawamhã ma tô âma tatob'uzu za'ra ni.

¹² Tawamhã Pedru te te da'madâ'â wamhã, te dama tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norî, e marî wa, ma wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Wasi'uihã na ìhi'rê hã wa te morî wê newa, te wei wa'ãma asôpré wa'wa. Wasi'uihã na wa te pese ô di, wa norî hã. 'Re wane wê wa, wa te pese newa, te wei ìwa'madâ'â za'ra wa'wa. Mare di. ãne wab ô di.

¹³ 'Re ìhâimana u'âsi mono, wahi'rata norî nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izatihu nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito. Ta hã ma tô Zezusi hã wêsã, tãma ìromhuri wê 'wa hã. Tane nherê, Zezusi hã ma tô asiwi ìwê'ô za'ra wa'wa. Ma tô asiwi ìsômri 'wa, Piratuhu ma. Taha nho'a, ma tô asiwi ìwê'ô za'ra wa'wa, te te sima wê nherê Piratu hã, morî da apã, dazazém hawi.

¹⁴ Zezusi hã 're morĩ wẽ uptabi nherẽ, ma tô asiwi ãwẽ'õ za'ra wa'wa. Rob'manharĩ wasété'wa si ma tô asima ãwẽ za'ra wa'wa, dazazém hawi da te dasiwi wazere da, Zezusihi upana.

¹⁵ Dahâimana wẽ zéb da, dapẽ'ewẽ hã za te te dama 're ã'anhomri mono 'wa hã, aima za'ra wa'aba, da te dasiwi wĩrĩ da, ma tô dama ã'ru za'ra wa'wa. Tazahã 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô apã hãiwa'utu, dá'ã uptabi nherẽ. Wa norĩ hã Zezusi apã hãiwa'utu wa, wa te ãsabu za'ra hã wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra.

¹⁶ Zezusi hã tiwaihu'u pese na ma tô ãhi'rẽ hã pese, ãmreme te te sazei wa. Taha wa, ma tô aptete oto. Ma tô ã'madã'ã za'ra wa'wa. Ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa oto. Tô sena te te sazei wa, morĩ wẽ di oto wanho'a.

¹⁷ — Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. Asiwi waihu'u aba ãna, ma tô dama ã'ru za'ra wa'wa, Zezusi hã. Aima ãpire za'ra wa'aba norĩ zama te te siwi waihu'u ãna, ma tô ta norĩ zama dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ da.

¹⁸ Taha zarina, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã timreme hã ãma uwaimra, duréihã ãsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te ãma 're ã'awaihu'u sirõmo mono zéb zarina, Cristu hã za te te ãrobzépatazém na hã, Danho'reptui'wa da, te te ãpisudu hã.

¹⁹⁻²⁰ Taha wa, te za aiwasédé hã 're ãrẽme za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono u 're aipizari za'ra wa'aba mono da, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono da. Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're, asiptete u'âsi ãma 're anomro aba mono da. Zezusi hã te za we apã satõ, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te aima ãpisutu za'ra wa'wa hã.

²¹ Tane nherẽ, te za hãiwa ãma 're hãimana a'ã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te a'ã ropese da, duréihã ãsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ, wahi'rata norĩ ma, te te 're ã'awaihu'u mono zéb zarina.

²² Duréihã, Mozési ma tô wahi'rata norĩ ma rowasu'u siro, ãne: “Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô ãpisutu, tizadawa wasu'u'wa da, Asib'apito za'ra wa'wa hã. ãne ni'wa hã asiré wa'wa hã te za ãza'u si aima pisutu za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, ãsine te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za ãsimirowasu'u na 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo.

²³ Ni'wa hã ãmreme te te wapari õ wamhã, te za dasiwi wẽ'õ ni. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ nhiti, te za satõrĩ ni. 'Re ãhâimana u'âsi mono zama te za siwi wẽ'õ pese.” ãne ma tô rowasu'u, Mozési hã.

²⁴ Duréihã uburé 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã ma tô ãne na te te tãma 're ã'apisutu mono zéb uwaibaba, te te dama ãma 're rowasu'u za'ra. Samuwé hã uimrehẽne ma tô ãsadawa wasu'u na ãma sãna'rata, wahi'rata norĩ ma. Taha za'u si ma tô duré ãsadawa wasu'u'wa sidãpãsi te te dama ãma 're rowasu'u sirõmo za'ra. Uburé ma tô duré ã nimosi ãromhãimanazém na zama, te te dama 're rowasu'u sirõmo za'ra.

²⁵ A norĩ wa'wa hã, wasiré wahi'rata norĩ nhihudu te 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, wahi'rata norĩ ma, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ã'apisutu mono zé hã te duré wama 're hãimana za'ra. Abra'ãhã ma, uimrehẽne ma tô tãma ropisutu 'rata. ãne ma tô tãma ropisutu: “Romhutu'õpsi te za ni'wa hã asihudu hã te te 're dá'apawapto, daro mono bâ rowẽ na 're danomro mono da.” ãne ma tô taha ma ropisutu na'rata.

²⁶ — Taha wa, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimiropisudu hã ãma uwaimra. Ti'ra hã ma tô we atẽme uimrehẽne satõrĩ za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Te te tãma 're ãromhuri mono da hã te te pisutu wamhã, ma tô we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zé hã 're rẽme za'ra wa'aba mono da, rowẽ na ãma 're anomro aba mono da. — ãne ma tô Pedru hã dama rowasu'u.

4

Pedru norĩ hã Zuwãhã me dama roti'wa norĩ nho're ãsima'warazé wasu'u

¹ Tawamhã Pedru norĩ hã Zuwãhã me, zahadu te te dama rowasu'u zahuré ré, ma tô sasedoti norĩ hã aihutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb 'madâ'â'wa norĩ nhib'apito me, sadusezu norĩ zama. Sadusezu norĩ hã apâ dahâiwa'utuzé wasu'u wê'ô'wa norĩ.

² Ta norĩ hã ma tô sada ab'ru za'ra, Pedru norĩ zada, apâ 're ìdahâiwa'utu za'ra mono zém na te te dama rowasu'u zahuré wa. ãne ma tô dama rowasu'u zahuré: “Dadâ'â nherê, te za apâ te te 're da'ahâiwa'utu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Zezusi te te ìhâiwa'utu ne.” ãne na te te dama rowasu'u zahuré 'ru te, ma tô sada tizahi za'ra.

³ Tawamhã ma tô dasiwi mrami zahuré ni. Hâiwahã pesere wa, ma a'â siwi tiza, dazazéb 're, awêpsi te te siwi sani zahuré da, ìwasété na te te dama rowasu'u zahuré ré ne, te te tâma nharĩ za'ra da.

⁴ Tane nherê, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi wasu'uwê hã da te ìwapari za'ra norĩ hã. Ìsazei'wa norĩ hã ahã uptabi di oto. Aibã norĩ za'rata si hã 5 miu na ìhâiba za'ra hã.

⁵ Tawamhã ma tô da'ãma ti'awê za'ra. Da'ãma awê za'ra wamhã, ma tô si'rã'ôtô, Zeruzarê ãma sasedoti ìpire norĩ hã. Zudezu norĩ ma, roti'wa norĩ hã ma tô ìme si'rã'ôtô, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ me zama.

⁶ Anasi norĩ hã ma tô duré datême aimasisi zahuré, Caipasihĩ me. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ìpire uptabi Anasi hã, sasedoti ìpire uptabi. Duré ni'wam norĩ hã ma tô dame aimasisi zahuré, Zuwã hã Aresãdirihĩ me. Anasihĩ sisãnawã zahuré, ta norĩ hã. Duré Anasihĩ sisãnawã hãiba amo norĩ hã ma tô ìsiré ubumro, Zeruzarê ãma dama ìpire za'ra norĩ hã.

⁷ Tawamhã dama ìpire norĩ hã ma tô dama 'ru zahuré, Pedru norĩ hã da te sani zahuré da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, ìsô'reb za'ra da te dasiwi simizusi zahuré da.

Tawamhã ma tô sadanharĩ zahuré ni, ãne:

— E niha ma tô bété ãne ì'manharĩ 'wa. E 'wa sadawa para, ma bété a norĩ wa'wa hã ìhi'rê hã ìpese 'wa. — ãne te sadanharĩ zahuré ni.

⁸⁻⁹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani na ma tô Pedru hã aptete, dama pahĩ tã da, te te dama rowasu'u wê da. Taha wa, te ãne tâma rowasu'u za'ra, dama ìpire norĩ ma hã:

— Dama ìpire norĩ, ãne te ìwazadanharĩ za'ra wa'wa: “E niha, ma tô bété ãne hã ì'manharĩ 'wa. E 'wa sadawa para, ma tô bété a norĩ wa'wa hã ìhi'rê hã ìpese 'wa.” ãne ma tô ìwazadanharĩ za'ra wa'wa. Taha wa, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ Tawamhã a norĩ wa'wa hã te za ìwaihu'u pese za'ra wa'wa, aihãiba mono bâ wa'aba. Uburé wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ zama te za duré waihu'u pese za'ra. Zezu Cristuhu zadawa para, wa tô pese ni, ìhi'rê hã. Zezusi hã Nazaré ãma aré 're ìsãmra mono hã asiwi wĩrĩ aba da, ma tô dama ì'ru za'ra wa'wa. Tawamhã ma tô dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Ma tô dârã. Dã'ã nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô apâ hãiwa'utu. Taha zadawa para, te aibã ìhi'rê hã ãme za, rowê na. Ma tô tipesse oto.

¹¹ Duréhã ma tô Zezusihi wasu'u na wahi'rata norĩ ma rob'ui'ére siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Êtê na ma tô ãma simiré'é, ãne:

“Ène hã wê nherê, ma tô 'ri'wa norĩ hã siwi wê'ô za'ra, taré nomro da. Tane nherê, te te siwi wê'ô nherê, taré nomro ô di, ène hã. Ni'wa hã ma tô ti'ã, 'ri uparizéb da hã, wê uptabi wa.”

ãne ma tô Zezusihi wasu'u na wahi'rata norĩ ma rob'ui'ére siro, ìbaihã na hã.

— A norĩ wa'wa hã êtê wê'ô'wa norĩ ne hã. Duré Zezusi hã êtê ne hã.

¹² Tane nherê, Zezusihi si Danho'reptui'wa hã. Ni'wa hã, aimawĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama pisutu ô di, ti'ai ãma te te 're ìda'anho'reptui mono da hã. Taha wa, Zezusihi si uburé Danho'reptui'wa hã. — ãne te dama ìpire za'ra norĩ ma rowasu'u, Pedru hã.

¹³ Pedru norĩ hã mreme pahi zahuré õ di. Te te datõmo pipa zahuré õ di. Taha wa, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô ãma titob'uzu za'ra. Rowahutu'wa da, te te dame 're romnhoré zahuré mono õ nherẽ, mreme pahi zahuré õ di. Tawamhã ma tô ãma tipo're pu'u za'ra oto, Zezusihi siré 're ãneb zahuré na, ti'ai ãma 're morĩ ré hã.

¹⁴ Aibã ãhi're hã, Pedru norĩ te te ãpese zahuré hã te ãsiré tizab zahuré, danho're. Taha wa, dama ãpire za'ra norĩ hã asa te te tãma nharĩ waihu'u za'ra õ di oto.

¹⁵ Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, dasi'rã'õtõzém hawi pusi da. Pusi za'u si, ma tô ãma sisadawa pibu za'ra, dama roti'wa norĩ hã.

¹⁶ ãne te sisadhanharĩ za'ra:

— E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, aibã norĩ ma hã. Tô sena, marĩ hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô 'manharĩ zahuré, danho'a. ãhi're hã ma tô pese zahuré. Aihĩni Zeruzarẽ ãma 're ãdahãimana za'ra mono hã ma tô wapari za'ra ni, ãhi're wasu'u hã. Taha wa, wa norĩ hã ãwasu'u, wa te dawĩ 're udã waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁷ Tane nherẽ, ãwasu'u hã daza'rui mono bã te te ropé tõ da, wa za tãma amhãzẽpa za'ra ni, te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da oto, Zezusi 're ãmorĩzém na hã. — ãne ma tô ãma sisaze za'ra, dama ãpire za'ra norĩ hã.

¹⁸ Tawamhã ma tô sô tihãrã za'ra, apã ãtẽmẽb za'ra neb zahuré da. ãtẽmẽb za'ra zasi zahuré wamhã, ma tô sadawa uwati zahuré ni, Zezusihi hãimanazém na te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da, duré ãsadawa para te te dama 're rowahutu zahuré mono tõ da.

¹⁹⁻²⁰ Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, Zuwãhã me:

— E ma hã bété, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãwẽ. E ãmreme, wa za wapari ni. E aimreme za'ra wa'wa, wa za wapari ni bété. 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme si, wa za wapari ni. Ma'ãpé, asima ãma rosa'rata za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa norĩ hã wa za wa te dama 're rowasu'u u'ãsi za'ra, uburé wa te 're ãmadã'ã za'ra mono zém na hã, wa te 're ãwapari za'ra mono zém na zama. Wa te dawĩ 're udã waihu'u za'ra mono õ di za. — ãne te asa tãma nharĩ za'ra, Pedru hã.

²¹⁻²² Aibã ãhi're hã pese õ ré hã, 40 na ma tô ãma tiwahu. Taha wa, aihĩni 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tawata za'ra ni, aibã ãhi're hã morĩ wẽ wa oto. Taha wa, da te dasiwi ahãri da, te te dama 'ru waihu'u za'ra õ di, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã. Taha wa, te taré duré tãma amhãzẽpa zahuré ni, Pedru norĩ ma, Zuwãhã me, te te dama rowasu'u zahuré tõ da oto, Zezusihi wasu'u na. Taha parimhã, ma tô tãma rob'ru zahuré ni, neb zahuré da oto.

Zezusihi zazei'wa norĩ hã ãmreme zusi zé wasu'u

²³ Tawamhã Pedru norĩ hã zudezu norĩ ma, ãpire za'ra norĩ hawi pusi wamhã, ma tô tineb zahuré, tisiré ãsazei'wa norĩ u, Zuwãhã me. Tawamhã ma tô tãma rowasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ mreme na, dama ãpire za'ra norĩ mreme na zama.

²⁴ ãne hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô dasiré ãma tawata za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma. Te oto tiwi rowaptẽrẽ za'ra ni, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, a hã Wanhib'apito uptabi. A hã Ropoto na'rata 'wa. Uburé, ma tô marĩ hã ã'apoto mo, hãiwa hã, duré ti'a hã, duré ãporé hã. Uburé ãwa 're ãdanomro mono da hã ma tô duré ãpo.

²⁵ A hã ma tô Aipẽ'ẽzani hã Dawihi ma ãsõ, wahi'rata ma, aima romhuri'wai ma, aimreme hã wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u mono da. ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra Dawi hã, wahi'rata norĩ ma:

“E marĩ wa, zudezu'õ norĩ hã ma tô sada tizahi pese za'ra, daro mono bã. E marĩ wa, ãsimirosa'rata za'ra hã tô senã õ di.

²⁶ Roti'wa norĩ hã te sada aimasa. ãsadawa para da'uwati'wa norĩ me, ma sada atob za'ra, Wanhib'apito 'Re ãhãimana u'ãsi mono zada, duré Danho'reptui'wa da, te te ãpisutu zada.” ãne te tãma rowasu'u za'ra, Dawi hã.

²⁷ — Āhāna, tō sena Zeruzarē āma ma tō tasi'rā'ōtō ni, aima romhuri wē 'wa zada, Zezusihi zada, Danho'reptui'wa da ĩpisutu zada. Erodi norī hā ma tō sitēme ubumro, Pōsi'u Piratuhu me. Ta norī hā zudezu'ō norī me duré Izarazéhé nhihudu norī me, ma tō sada si'rā'ōtō, te te siwi wīrī da.

²⁸ A hā romhā ré, āma ĩropisutuzéb zarina ma tō si'uihā na āma siwi uwaimra tō, te te waihu'u za'ra ō nherē, Erodi norī hā.

²⁹ Āhāna dama ĩpire za'ra norī hā te duré wama amhâzépa za'ra. Wa norī hā aima romhuri'wa norī. Wei wapawaptob za'ra na, ai'umnhasi sina aimreme hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, wapahi āna.

³⁰ Zezusihi zadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. Zezusi hā aima romhuri wē 'wa, taha zadawa para, marī ĩwē hā dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā wa te dama 're 'manharī za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. — Āne ma tō tāma mreme zu, ĩsazei'wa norī hā.

³¹ Tawamhā 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi pari, 'ri ma tō ĩré sāsā'ā za'ra. Tawamhā 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani na ma tō aptete za'ra, ĩpē'ē mono bâ. Pahi āna, ma tō dama sadawa wasu'u za'ra oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā.

Īsazei'wa norī hā, sōprum na 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

³² Tawamhā ĩsazei'wa norī hā uburé, ma tō sisaze za'ra, tinhimirosa'rata za'ra na hā. Ni'wam norī hā tinhibro te te sima 're sawi za'ra mono ō di, tite da si. Uburé, ma tō ĩsibrob'ō norī udāna te te 're po'o za'ra.

³³ Mreme prédup sina, ma tō Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra, Wanhib'apito Zezusi apâ ĩhâiwa'utuzé wasu'u na. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ma tō Zezusihi zazei'wa norī ma 're sōprub za'ra, ĩwē na si.

³⁴⁻³⁵ Tawamhā 'ri tede'wa norī hā duré ti'a tede'wa norī hā ma tō tinhorōwa hā duré tinhipti'a hā te te dama 're wede za'ra, ĩwa'âbâ zô. Tawamhā ĩwa'â hā ma tō te te 're sōmri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī ma. Tawamhā, ĩsazei'wai mono bâ marī zô tiwi 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina, ma tō te te tāma 're po'o za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā. Taha wa, ni'wa hā simarī āna 're hâimana mono ō di oto.

³⁶⁻³⁷ Tawamhā aibâ hā Zuzé na ĩsisi hā ma tō tinhipti'a hā dama wede, ĩwa'âbâ zô. Roti wē 'wa, ta hā. Taha wa, Banabé na ma tō siwi sisi, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā. (Banabéhé nhisi hā dama rowē zani'wa, te wasu'u, ĩsisi hā.) Réwihi nhihudu, ta hā. Sipri na rob're za'iti nhisi āma ĩpotozé hā. Tinhipti'a hā te te dama wede wamhā, ĩwa'â, ma tō uburé ti'â, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī u.

5

Ananizaha wasu'u, Sapiraha me

¹ Aibâ hā Ananiza na ĩsisi hā tinhipti'a hā ma tō ĩwa'âbâ zô dama wede zahuré timro me, Sapiraha me.

² Tawamhā ti'ai wa'â hā ma tō sima po'o zahuré, pi'uriwi. Ī'rāsutu si ma tō Ananiza hā ti'â uburé newa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī u, wahuré newa.

³ Tawamhā Pedru te tāma tinha:

— Ananiza, e marī da, ma tō Satanasihhi nhimiwada'uri zarina ĩ'manha. Taha wa, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani ma, asadawa nhipe. Asipti'ai wa'â hā pi'uriwi ma tō asima ĩpo'o 'wa.

⁴ Asipti'a, da te aiwi uipra ō ré hā, ate hā. Duré, da te aiwi uipra wamhā, ĩwa'âbâ zama ate hā. E marī da, ma tō bété wama asadawa nhipe. E wama si ma tō asadawa nhipe. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma zama ma tō asadawa nhipe. — Āne te tāma tinha, Pedru hā.

⁵⁻⁶ Tawamhā Pedruhu mreme te te wapari wi, ma tō waptārā ti'ai wa, Ananiza hā. Waptā'ā wamhā, ma tō dârâ. Tawamhā ĩpréduptém norī hā ma tō sô tiwahutu za'ra. Ma

tô siwi ubu. Taha pari, ma tô siwi ti'â, te te siwi sêrê da. Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô tapê'ẽwara za'ra ni.

⁷ Tawamhã ĩsa'u si, te duré ĩmro hã mo, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u. Timro dâ'ázé te te waihu'u âna, ma âzé, 'ri para u.

⁸ Sébré wamhã, Pedru te 'mahâ:

— We ĩma wasu'u na. E niha ma tô asipti'ai wa'wa hã dama ĩwede 'wa. E õhõ na si ĩwa'â hã tô. — ãne te sadanha, Pedru hã.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u:

— ĩhe, tô õhõ na si ĩwa'â hã. — ãne te tãma wasu'u.

⁹ Tawamhã Pedru te tãma tinha, âne:

— Te asima ĩrosa'rata wasété 'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ẽzani hã tô sena ĩwaihu'u pese zô pibui wa'aba da. E marĩ da, ma bété ãne hã ĩ'manharĩ 'wa. Õhõta, wapari. Aimro nherê'wa norĩ hã te we para'rasi za'ra. Ta norĩ hã te za siwi ai'â. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

¹⁰ Tawamhã awa'awi ma duré waptârã, pi'õ hã, Pedruhu papara. Ma tô duré dârâ. ĩpréduptém norĩ hã ma tô duré apâ asisi. Ma tô duré sabu za'ra, pi'õ ĩdâ hã. Ta hã ma tô duré siwi tisê, ab're 're ĩmro zu.

¹¹ Tawamhã uburé pese, ma tô tapê'ẽwara za'ra ni oto, ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Duré ĩwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô tapahi za'ra ni.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ĩwaihu'u'õ te te dama 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, marĩ ĩwê hã ahâ na ma tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré ĩsazei'wa norĩ hã ma tô 're si'rã'õtõ u'âsi aihĩni, Saromahã nhisi na 'ri zahâbâ, da te 're ĩsisi za'ra mono u hã.

¹³ Tawamhã ĩsazei'õ'wa norĩ hã, ĩsazei'wa norĩ me 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono nherê, pahi za'ra di oto. Tazahã te oto ĩsazei'wa norĩ hã da te 're wêsâmri za'ra, 're hâimana wê za'ra mono wa.

¹⁴ Taha wa, ma tô da'ahâ uptabi na saze za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ 're danomro mono da oto. Aibâ hã ahâ uptabi na ma tô saze za'ra, pi'õ zama. Taha wa, ĩsazei'wa norĩ hã ma tô siña hã.

¹⁵ ãne hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tô ĩhâzé ré norĩ hã da te 're sa'ra, 'ri nhi'riti wa, 're simi'wara mono da, ĩsa'warizé wa, duré wetenhamri wa. Pedru hã ĩwa'wai baba za'ra te te ro'razâri wa, ĩ'awã hã te te hâiba upsibi za'ra da, te tame 're simi'wara, te te pese za'ra da.

¹⁶ Zeruzarê 'rata 'ri wa'õtõ mono hawi, ma tô da'ahâ na dasito, Zeruzarê u. ĩhâzé ré norĩ hã ma tô dasiré 'wasari ni. Duré wa'uburé ré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama, ma tô 'wasari ni, dasiré. Tawamhã aihĩni ma tô tapese za'ra ni oto.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ĩpire za'ra norĩ nho're ĩsimasabzé wasu'u

¹⁷ Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã, duré uburé ĩsiré sadusezu norĩ me, ma tô ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãma sõ'ru za'ra. Tawamhã ma tô sima ãma roti za'ra, niha te te tãma rob'manharĩ za'ra da.

¹⁸ Taha wa, ma tô dama 'ru za'ra, da te dasiwi waibu da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã dazazéb 're, ma tô dasiwi séme ni.

¹⁹ Tawamhã barana Wanhib'apito ma, hâiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ĩtême si'ra za'ra, te te tãma 'ridawa za'ra da. Te te tãma 'ridawa za'ra wamhã, ma tô sani za'ra, rob u. ãne te tãma nharĩ za'ra:

²⁰ — Mo oto ai'aba'rêi wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, 're ĩdanomro mono zép tém na dama rowasu'u za'ra wa'aba da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²¹ Tawamhã, ãne hã te te wapari za'ra wamhã, bâdâ 'rãiwatobro wi, ma tô asisi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra u. Tame ma tô rowahutu na dama ãma sãna'rata za'ra.

Tawamhã sasedoti ïpire uptabi hã, ïsiré 're ïnomro mono norĩ zama ma tô zudezu norĩ ma ïpire za'ra norĩ zô da'mazató, Zeruzarẽ ãma 're ïsi'ubumroi mono norĩ zô. Tawamhã ma tô ïtême ubumro uburé. Tawamhã dazazéb u ma tô Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zô tihârâ za'ra, da te ïtême simroi mono da.

²² Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré, dazazéb u. Sô sisisi wamhã, 'ri 're baba di. Taha wa, te apâ ai'aba'ré ubana, dama roti'wa norĩ u.

²³ ïtême sihutu wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Pra. E niha bâ. Dazazé hã, baba di. 'Ridawa nhitop tete uptabi nherẽ, duré dazazé 'madâ'â'wa norĩ hã 'ridawa ãma simasam nherẽ, wa te 'ridawa za'ra wamhã, 'ri 're baba di. Ni'wai ô di. Robaba na wa sô rob'madâ'â za'ra ni. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁴ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norĩ nhib'apito hã, duré sasedoti ïpire norĩ hã ãne hã te te wapari za'ra wamhã, te te waihu'u za'ra ô di oto. Taha wa, ma tô sô amrami za'ra, tinhimirosa'rata na, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zô.

²⁵ Taha ré, ni'wa hã te wei mo, aibâ hã. Ta hã ma tô tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— ïwapari pese za'ra wa'aba. Aibâ norĩ hã dazazéb 're, ïséme 'wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu za'ra. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré tinhib'apito norĩ me, apâ te te simroi mono da. ïsimroi mono 'wa norĩ hã êtê na da te hã za'ra mono ô'umhasite, ma tô pawasisi ãna te te simro.

²⁷ Te te simroi mono wamhã, te tãma nharĩ za'ra, dama roti'wa norĩ nho're simasab da. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ïpire uptabi hã te tãma nharĩ za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma:

²⁸ — Wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'aba ni, Zezusihi nhimiroti na dama 're rowahutu tô za'ra wa'aba mono da. Tazahã dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, ïwasu'u hã ma tô te te ropé 'ri pâ, ãme Zeruzarẽ ãma hã. Taha wa, ma tô da te dasima 're wawasu'u za'ra. Wa norĩ hã, u, Zezusihi wĩrĩ'wa. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²⁹ Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, tisiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Aimawi mreme hã wa te 're 'madâ'â za'ra mono ô di za.

³⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ nhib'apito hã ma tô hãiwa'utu Zezusi hã, asadawa para wa'aba, da te dasiwi ïwĩrĩ hã. Wedepo'o nhonhi'rãmi na asiwi ïsasõmri 'wa hã ma tô hãiwa'utu.

³¹ Ta hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'â apâ, ïsimire niwĩ 're sãmra u'âsi mono da oto, dama ïpire na 're hãimana mono da, duré tiwaihu'u pese zarina te te 're da'anho'reptui mono da. Taha wa, te za te te 're wapawaptob za'ra, wasiré Izarazéhé nhihudu mono bâ, wawasédé hã wa te 're rême za'ra mono wa, te te wama 're apari mono da.

³² Wa norĩ hã wa tô ãne na hã watõmo na 'madâ'â za'ra ni. Taha wa, wa za wa te dama 're wasu'u u'âsi za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za Tipê'ézani hã te te dama 're anhomri. Taha zama te za duré ãne uburé te te dama 're awaihu'u, Zezusihi wasu'u'wê hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Pedru norĩ hã.

³³ Tawamhã dama roti'wa norĩ hã ãne te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tizahi za'ra. Taha wa, ma tô sima ãma roti za'ra, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi simro da.

³⁴ Tane nherẽ, aibâ ïwê hã Damarizé na ïsisi hã ma tô hãiwi za. Ta hã parisezu norĩ niwĩ te 're mo, dama ïwazé pe hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa, te 're hãimana. Tawamhã ta hã ma tô oto dama 'ru za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã da te sani za'ra da, dama ïpire norĩ nhiti si'ubumro da, syry na.

³⁵ Taha pari, ma tô dama roti'wa norĩ ma tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ïwapari pese za'ra wa'aba, ãma asõpré wa'aba da, aibâ norĩ ãma. E marĩ te za tãma ïmanharĩ za'ra wa'wa. ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba.

³⁶ Aibâ hã Te'udasi na ïsisi hã duréihã, waihu'u pese newa, ma tô dama ïpire na dama siwasu'u. Tawamhã aibâ ahâ na ma tô ïsiré 're nomro, 400 na ïhâiba hã. Tane nherẽ, da te wĩrĩ wamhã, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô te te ropé. Robaba di oto.

³⁷ Te'udasihĩ uirĩ na si ma tô duré Zudasi hã datême wi, Darireza ãma aré 're ïsãmra mono hã. Romanu norĩ nhib'apito hã dahâiba za'rada hã te te waihu'u da, danhisi mono bâ da te tãma ubumro za'ra ré, ma tô Zudasi hã datême wi. Tawamhã da'ahâ na ma tô duré ïsiré 're danomro, Te'udasihĩ ne. ïsine, ma tô duré wĩrĩ ni, Zudasi hã. Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô duré te te ropé.

³⁸⁻³⁹ Taha wa, ãhãna hã wa te hâiba upi za'ra wa'aba tõi, Pedru norĩ hã. Tô'ã. Ta norĩ hã si'uihã na te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, ïsimirowahutu za'ra hã te za ïsarina 're si'utõrĩ za'ra. Tazahã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, tiwi uprosi waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ïsimirowahutu za'ra hã. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 'wapé za'ra wa'aba õ'umhasite, te za aibâ norĩ ma ïwaprosi waré za'ra wa'wa, si'aba'ré da. — ãne te dama roti'wa norĩ ma roti, Damarizé hã.

Tawamhã ïsimiroti hã ma tô saze za'ra.

⁴⁰ Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zõi ma tô sitême tihârâ za'ra apã. Ma tô dama hâiba 'ru za'ra, taré da te dasiwi hã za'ra da. Taha pari, ma tô duré sadawa uwati za'ra, te te duré dama 're rowasu'u tõi za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na hã. Taha parip si, ma tô tãma rob'ru za'ra, apã si'aba'ré da.

⁴¹ Tawamhã ma tô dawĩ wairé, dama roti'wa norĩ hawi. Da te hã za'ra nherẽ, to za'ra di, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. ïsazei'wai wa, Zezusihi ne te te 're robzépata za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te tãma ïpisutu za'ra zém na hã ma tô sina waihu'u za'ra. Taha wa, tãma rowẽ za'ra di.

⁴² Tawamhã awẽ sidâpãsi ma tô te te dama 're rowahutu za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're. 'Ri baba, ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ na. Zezusi hã tô sena, Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama ïpisutu na ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra.

6

Aibâ norĩ hã 7 na ïhâiba za'ra hã dapawapto'wa da, da te dasiwi ïpisutu za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã ahâ uptabi na ma tô zudezu norĩ hã saze za'ra, deredu norĩ mreme na 're ïmreme zusi mono norĩ hã, duré ebreusi norĩ mreme na 're ïmreme zusi mono norĩ zama. Tawamhã deredu norĩ mreme na 're ïmreme zusi mono norĩ hã ma tô aiwapsari za'ra, dazari'wa norĩ hã deredu norĩ ïmrotõ norĩ ãma 're po're simrami u'âsi za'ra mono wa. Awẽ sidâpãsi, ïsazei'wa norĩ hã ro te te sima 're waibui mono wamhã, te ãma 're po're simrami u'âsi za'ra. Taha wa, ma tô dama nharĩ za'ra, aibâ norĩ hã deredu norĩ mreme na 're ïmreme zusi mono norĩ hã.

² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, 12 na ïhâiba za'ra hã ma tô sõi tihârâ za'ra, tisiré ïsazei'wa norĩ zõi. Hâiba mono bâ ïtême si'aba'ré da, te sõi tihârâ za'ra. ïtême sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiré Zezusihi zazei'wa norĩ, e 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'uwẽ hã wa za dawĩ wasu'u zazãri za'ra ni, taha upana wa te 're ïdazari za'ra mono da si. Mare di. Wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te wama 're arowaré mono õ di za.

³ Ma'ãpé, sõi asõpré wa'aba mono, aibâ 7 na ïhâiba norĩ zõi. Aibâ norĩ hã da te ïwêsãmri za'ra zõi, te za sõi asõpré wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ezani na si 're ïnomro mono norĩ zõi, hãiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're ïhâimana za'ra mono norĩ zõi. Ta norĩ ma, wa za romhuri hã pisutu za'ra ni, awẽ sidâpãsi te te 're dazari za'ra mono da.

⁴ Tawamhã wa norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wa za 're wamreme zusi u'ãsi. ãmreme na wa za wa te 're dapawaptob u'ãsi za'ra. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁵ Tawamhã ãsimiroti za'ra hã aihĩni ma tã saze za'ra, ãsazei'wa norĩ hã. Taha wa, ma tã aibã norĩ zã rob'madã'ã za'ra. Tawamhã ma tã sãmri za'ra, Esitéwã hã. Ta hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te te ãsasãmri. ãpẽ'ẽzani na si te 're hãimana. Tawamhã ma tã duré sãmri za'ra Piripi hã, duré Procoru hã, duré Nicano hã, duré Timo hã, duré Pamenasi hã, duré Nicorazu hã. ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãsãmra mono aré, Nicorazu hã. Zudezu'õ aré, ma tã sizudezu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma oto dame 're wata mono da.

⁶ Tawamhã ã norĩ hã ma tã oto te te simro, Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, tinhib'rada te te ãma sa'ra za'ra da, ãrã nhisiwi, ãma mreme zusi da. ãne Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tã romhuri hã tãma pisutu za'ra.

⁷ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã ma tã duré te te ropé, 'ri baba. Zesusihi nhirã zarina 're ãnomro mono norĩ hã ma tã sina hã, Zeruzarẽ ãma hã. Sasedoti norĩ hã ahã na ma tã duré Zesusi hã saze za'ra oto.

Esitéwã, da te dasiwi ã'ãrizé wasu'u

⁸ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tã Esitéwã hã te te 're pawapto pese, tiwaihu'u pese na. Taha wa, ãwaihu'u pese na si te 're hãimana, Esitéwã hã. Taha zarina ma tã marĩ ãwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã, danho'a.

⁹ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tã sada 're hãimana za'ra, ãmreme te te 're wẽ'õ za'ra mono wa. Ta norĩ hã darob amoi hawi, Zeruzarẽ u 're ãsihutu mono aré, Sireni na 'ri nho'õmo nhisi hawi, duré Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi hawi, duré Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, duré Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Ta norĩ hã ma tã 're si'rã'õtõ u'ãsi, rowahutuzéb u dasi'uihã na 're ãdahãimana za'ra mono zém na rowahutuzém nhisi u hã. Tawamhã ta norĩ hã, Esitéwãhã mreme te te siwi wẽ'õ za'ra wa, te nasi aimawi na tãma nharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ma tã tite hã rowaihu'u pese zé hã tãma tisõ, Esitéwãhã ma, mreme waihu'u pese da. Taha wa, aibã norĩ ma, te te asa tãma ãma wa'rãmi za'ra wamhã, ma tã nasi mreme nhihãri za'ra.

¹¹ Taha wa, ta norĩ hã ma tã ni'wam norĩ hã sada wada'uri za'ra pi'uriwi, Esitéwã te te siwi wasu'u wasété za'ra da, dama. Rob'uiprazé ma tã tãma sãmri za'ra, sada simasab da. ãne te tãma roti za'ra:

— ãne te za Esitéwã hã dama ãwasu'u za'ra wa'wa: “Esitéwã hã wa tã wapari za'ra ni. Mozési hã te te dama 're wasu'u wasété. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, te te duré 're wasété.” ãne te za dama ãwasu'u wasété za'ra wa'wa, Esitéwã hã. — ãne ma tã aibã norĩ hã sada wada'uri za'ra.

¹² Taha wa, ma tã ãne hã dama wasu'u wasété za'ra, Esitéwã hã. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ ma zama, ma tã ãne wasu'u wasété za'ra, dama roti'wa norĩ ma zama. Aihĩni sada danhiti'rui wairébé da, ma tã ãne dama wasu'u wasété za'ra. Tawamhã ma tã oto sã ai'aba'ré, Esitéwãhã zã. Taha wa, ma tã siwi ti'ã. Te te siwi ãri wamhã, ma tã siwi saprõ, zudezu norĩ ma, ãpire za'ra norĩ u.

¹³ Tawamhã, Esitéwãhã mreme te te siwi ãwẽ'õ za'ra norĩ zã, ma tã sã tihãrã za'ra, taré te te siwi ãwasu'u wasété 'wa norĩ zã, Esitéwã te te tãma wasu'u wasété za'ra da. ãne te dama ãpire za'ra norĩ ma, Esitéwã hã taré wasu'u za'ra:

— Õ hã aibã hã, rowasu'u wasédé hã te te sazãri õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zém na hã. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti wẽ wa'rãmi, ma tã te te dama 're rowasu'u wasété u'ãsi.

¹⁴ Wa norĩ hã wa tã wapari za'ra ni, ãmreme hã. Zesusi hã Nazaré ãma aré 're ãsãmra mono hã te za, u, 'ri hã uprosi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã. Duré, roti hã Mozési te te aré wama ãsãmri hã 're ãwahãimana za'ra mono zéb da hã te za, u, wawi ãma saprĩ. — ãne ma tã Esitéwãhã wasu'u wasété za'ra taré.

¹⁵ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré aihĩni ĩsi'ubumrozéb ãma ĩhâimana za'ra norĩ hã te ãma tinhopré, Esitéwãhã ubu ãma hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wai ubu ne, Esitéwãhã ubu hã.

7

Dama ĩpire norĩ nho're, Esitéwã dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi hã te tãma tinha, Esitéwãhã ma:

— E tã sena aiwasu'u hã.

²⁻³ Tawamhã Esitéwã ma tã tãma rob'rãzarõtõ za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na hã, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wamama norĩ zama, ĩwapari za'ra wa'aba. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, rowa'a na 're ĩsãmra mono hã duréhã ma tã Abra'ãhã ma sihãiré, wahi'rata ma. Mesopotamiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're sãmra mono ré, ma tã ĩtẽme wi, zahadu Harã na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ õ ré. ãne te tãma tinha: “Ma'ãpé airom nhiti aiwatobro, asisãnawã norĩ nhiti aimorĩ da. Airop téb u wa za asaprõ, tamomo 're aihâimana mono da oto.” ãne ma tã tãma roti.

⁴ Taha wa, tisiré cadeza norĩ nhipti'ai hawi ma tã watobro. Harã na 'ri nho'õmo nhisi ãma te oto 're sãmra, Abra'ã hã. Tame, ĩmama hã ma tã tiwi dârã. Tiwi dâ'ã parip si, ma tã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã saprõ, ĩroptéb u, Abra'ã hã. Taha wa, te oto a norĩ wa'wa hã ĩwa 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsipti'ai ãma.

⁵ Tane nherẽ, we te te saprõni nherẽ, te te tãma sãmri uptabi õ di, ti'a hã ĩte da hã. Taha wa, te ãne hã tãma tinha: “Tã sena, ti'a, wa za aima tisõ, ate da, asihudu sidãpãsi, asihudu norĩ te da.” ãne ma tã tãma ropisutu, Abra'ãhã ma, 'ra õ ré.

⁶ Te duré tãma tinha: “Apto'oré hã asihudu norĩ hã te za dasiré 're si'ubumro, darob amoi ãma tinhipti'ai ãmai õ nherẽ, tisiré'õ norĩ siré. Tawamhã ti'a tede'wa norĩ nhimiwada'uri zarina si te za 're hãimana za'ra, te te tãma 're romhuri pese za'ra mono da taré, wa'ãbã ãna. Si'uihã na si'ãma 're hãimana waihu'u za'ra mono õ di za. Da te 're ĩhã za'ra mono zé hã te za duré te te 're sãpata za'ra. ãne te te 're robzãpata za'ra mono ré hã, te za ãma tiwahub ahã za'ra, 400 na.

⁷ Tawamhã wa za te 're 'ruiwa'ãbã za'ra. Marĩ, wa za asa te 're ab'manharĩ, daza'ru tede'wa norĩ ma hã asihudu norĩ wi, 're robzei'õ za'ra mono wa. Taha parip si, asihudu norĩ hã te za wei wairé apã. Tawamhã ãme te za ĩ'ãma 're dawata za'ra oto.” ãne te tãma ropisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁸ — Te duré tãma roti, ãne: “Te za 're asisihãiwata nhihãri za'ra wa'aba mo, ĩzazei'wa na aipibui pese aba zéb da hã.” ãne ma tã tãma roti. Taha wa, Izati hã waptã'ã wamhã, ma tã sihãiwata nhizã, ĩmama hã, Abra'ã hã. 8 na ãma mara wapsi, ma tã sihãiwata nhizã. Izati hã ma duré ti'ra hã sihãiwata nhizã, Zaco hã. Zaco hã ĩsarina ma duré ti'ra hã te te 're anihãiwata nhihãri, poto sidãpãsi, 12 na ĩhãiba norĩ hã. Ta norĩ hã Zaco ho 'ra norĩ hã, wahi'rata na'rata uptabi. — ãne te Esitéwã hã rob'rãzarõtõ, dama ĩpire za'ra norĩ ma.

⁹ Tawamhã Esitéwã hã ma tã duré tinhimirob'rãzarõtõ na tãma ãma uzusi za'ra, ãne:

— Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ma tã tinoire hã dama wede za'ra, Zuzé na ĩsisi hã. ĩhãimanazém na te te siwi 're 'ruiwapari za'ra mono wa, ma tã dama wede za'ra. Taha wa, ĩ'uipra'wa norĩ hã ma tã siwi saprõni za'ra, Ezitu u, tame danhimiwada'uri zarina si te te dama 're romhuri mono da, pawa'ãbã ãna. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tã ĩsiré 're hãimana u'âsi.

¹⁰ Taha wa, te te ĩrobzãpata mono zéb sidãpãsi ma tã nasi pawapto, tiwi robzei'õ tã da. Tawamhã apito Para'oho ma, sihãiré wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tã tiwaihu'u pe hã tãma tisõ, ĩhãimana wẽ zéb da hã. Taha wa, apito Para'o hã ma tã wẽsã, Zuzé hã. Taha zarina ma tã tãma pisutu, Ezitu ãma roti'wa da oto, ĩsadawa para. ĩsibro hã duré ĩsõrõwa zama te te tãma 're 'madã'ã mono da zama, ma tã duré pisutu.

11 Tawamhã nimahã wahum na dasa hã poto õ di, Ezitu ãma hã duré wahi'rada 're ìhâimana za'ra mono zéb ãma hã, Cana'ã na romnhisi ãma hã. Taha zarina, ma tô oto mra hã da te 're sêpata za'ra. Marĩ õ di, te te 're ìhuri mono da hã, wahi'rata norĩ hã.

12 Tawamhã wahi'rada Zaco hã ma tô dasai wasu'u hã wapa, Ezitu ãma buru nho wasu'u hã, tamep si da te 're ìsa'wari mono na hã. Taha wa, ma tô ti'ra norĩ hã wahi'rata norĩ hã satõrĩ za'ra, Ezitu u si'aba'rê da, mra hã te te 'mai'uipra za'ra da. Tawamhã ìmorĩ'rata na si'aba'rêi wamhã, ma tô aihutu apâ, timama u. Mra hã ma tô te te ãwisi.

13 Taha parip si, ma tô duré sô ai'aba'rê, Ezitu u, maparane ãma. Tawamhã Zuzé hã ma tô tâma siwasu'u za'ra oto, tidub'rata norĩ ma. Tawamhã apito Para'o hã ma tô wapa, Zuzéhé sisânawã norĩ wasu'u hã. Taha wa, ma tô oto waihu'u za'ra, ìsisânawã za'ra na hã.

14 Taha wa, ma tô Zuzé hã timama zô hã, Zacoho zô, aihĩni pese ìtême si'aba'rê da, ìmro norĩ hã ì'ra norĩ zama, duré uburé ìsiré 're ìdahâimana za'ra mono norĩ zama. ãne dahâiba za'ra hã, 75 na.

15-16 Tawamhã Zaco norĩ hã te oto zâmo, Ezitu u, tame 're si'ubumroi mono da oto. Tame ma oto Zaco hã dârâ. Tame ma tô duré ì'ra norĩ hã 're dâ'â za'ra. Tawamhã ìmama hã tiwi dá'â za'ra wamhã, ìhi hã ma tô siwi ti'â apâ, ìrob u, Sîtê na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tame te te siwi sême da. Ti'a hã Abra'ã hã dá'â õ ré, Hamohõ nhihudu norĩ wi, te te sisada ì'uipra sirõmo ãma, ma siwi sé, ìhi hã. 'Re dâ'â za'ra mono sidâpâsi, ma tô wahi'rata norĩ hi zama apâ da te 're 'wasari tamomo, Zacoho 'ra norĩ hi hã, tame da te 're sême mono da, êtê zahâpâ wa, ab're 're.

17 — Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ìropisutuzé hã te te tâma ãma ì'uwaimramizéb u hã, romhuture di oto. ìsihudu norĩ hã wahi'rata norĩ hã ma tô oto sina hã, Ezitu ãma. Da'ahâ uptabi di oto.

18 Tawamhã roti'wa aimawi hã ma tô oto ãzé, si'apito da, Ezitu ãma, Zuzéhé waihu'u'õ'wa hã.

19 Tawamhã tizadawa nhipese na si ma tô wahi'rata norĩ ma 're hâimana ta hã. Ma tô te te tâma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra. Ma tô damama norĩ ma roti za'ra, rowi te te 're sa'ra za'ra mono da, ai'uté hã, 're dâ'â za'ra mono da.

20 Taha ré, ma tô Mozési hã podo, ai'utépré ìwê uptabi hã. A'amo si'ubdatõ ma tô ãma ai'utõ, ìmama norĩ te te ì'madâ'â zahuré zém na hã, 'ri para.

21 Tawamhã 'ri nhiti ma tô ìna hã tihi. Taha wa, apito Para'oho 'ra sipi'õ hã ma tô ãma ti'ra, Mozésihi ãma. Ti'ra uptabi newa, ma tô prédu.

22 Taha wa, Ezitu ãma danhimirowaihu hã ma tô uburé dawí waihu'u, Mozési hã. Oto prédu wamhã, te te waihu'u pese wa, uburé te te rob'manharĩ wê di. ìsimiroti hã wê wa, dama mreme pire di. — ãne te dama ìpire za'ra norĩ ma, rob'rãzarõtõ, Esitéwã hã, dahi'rata wasu'u na hã.

23 ãne te duré tâma rob'rãzarõtõ za'ra:

— Tawamhã Mozési hã 40 na ãma wahu wamhã, ma tô sima rosa'rata, tisiré norĩ hã te te waimrami mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.

24 Tawamhã te te ab'madâ'â mono wamhã, ma tô 'mai'hâiba pibu tisiré hã, ezipsiu hã te te 're pré'é mono ré hã. Taha wa, ma tô ìtême mo, ãma sisapri da. Tawamhã te te 're pré'é mono 'ru te, ma tô tĩwĩ, ì'azâri'wa hã, tisiré hã te te 'ruiwa'âbâ da.

25 Mozési hã ma tô tisiré norĩ ãma rosa'rata, ãne: “Ìsiré norĩ hã áté te za siwi ìwaihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutu za'ra zém na Ezitu hawi te dawí ubumroi mono da.” ãne te tisiré norĩ ãma rosa'rata. Tane nherê, te te siwi waihu'u õ di, ìsiré norĩ hã.

26 Tawamhã awêm na hã ma tô duré mo, tisiré norĩ u. Morĩ wamhã, te duré ìsiré norĩ hã ìsõ'a si'wapé zahuré, maparane. Taha wa, ma timreme hã tâma 'marõwĩrĩ zahuré, ãne: “Tô'ã. Asi'wapéi wa'aba tõ. Oro asiré 're anomro aba mono za, te asi'wapéi wa'wa.” ãne ma tô timreme hã tâma 'marõwĩrĩ zahuré.

27 — Tawamhã âma ãsãna'rata'wa hã ma tô Mozésihi mreme hã wẽ'õ. Taha wa, ma tô mreme sina sa'ré, âne: “E 'wa sadawa para we aimorĩ bâ, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da hã.

28 E ãzama te za ãwĩ, ezipsiu hã ãwĩrĩ ne, ahãmhã.” Æne te tãma tinha, Mozésihi ma.

29 Tawamhã ãmreme hã te te wapari wamhã, ma tô Ezitu hawi aimani Mozési hã, Midi'ã na romnhisi u, tame 're hãimana mono da oto. Tame ma timro. Ì'ra maparane oto, aibã norĩ hã.

30 — Midi'ã âma 're sãmra mono ré hã, ma tô âma tiwahu, 40 na. Tawamhã nimahã bâtã na ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ãtẽme sihã'i'ré, hãiwa hawimhã. Sina'i na êtẽ 'rãihã nhisi 'rata, ma tô ãtẽme sihã'i'ré, a'ubuni u, wede zapore ro'o wa'wa.

31 Tawamhã Mozési ma tô âma titob'uzu, te te sãmri wa. Taha wa, ma tô ãtẽme ai'ré, 'rãwi te te sabu da. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme ma tô wapa. Æne te tãma tinha:

32 “Wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, aih'i'rata norĩ nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Æne ma tô tãma si'mahã, Mozésihi ma. Tawamhã Mozési hã ãmreme te te wapari wamhã, te tãma rẽrẽ, pipa te. Tãma pahi wa, te te 'madã'ã waihu'u õ di.

33 Tawamhã Wanhib'apito te duré tãma tinha: “Ìnho'a asabzé hã wẽ uptabi di, ti'a hã. Aima ãpire uptabi wa, ãma asiséb zarina te za aipara'uza hã ãsani.

34 Wa hã wa tô ãnhib'a'uwẽ norĩ hã te 're 'madã'ã za'ra. Romhuri pire na te te 're rob'ma'wamarĩ mono wa, te robzei'õ u'ãsi 're hãimana za'ra, Ezitu ãma hã. Taha wa, ma tô romhuri pire te, 're 'wab'ëtẽ u'ãsi za'ra. Ì'wab'ëtẽ za'ra hã wa tô te 're wapari u'ãsi za'ra. Taha wa, wa we oto ãtẽme si'ra za'ra, te sõ'reptu za'ra da, Ezitu hawi. A hã wa za oto asatõ, Ezitu u apã aimorĩ da.” Æne ma tô tãma rob'ru, Mozésihi ma.

35 — Tawamhã te oto mo apã, Mozési hã Ezitu u, tisiré norĩ te te sõ'reptu za'ra da. Tane nherẽ, Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô aré siwi watawa, âne: “E 'wa sadawa para we aimorĩ bâ, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da.” Æne ma tô aré siwi wẽ'õ. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô apã ãtẽme satõrĩ za'ra, Mozési hã. Tawamhã hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã, wedezapore ro'o wa'wa sõ ãsãmra hã ma tô Mozési hã pawapto, Ezitu hawi te te danhimroi mono da apã, danhipti'ai u.

36 Taha wa, ma tô Mozési hã te te danhimro tô, Ezitu hawi. Duré Ezitu ãma zahadu 're sãmra mono ré, ma tô marĩ hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ. Æ pré na ã poré nhisi ãma, ma duré dama rob'manha, ãwaihu'u'õ na. A'ubuni wi siwa'ru 're danomro mono ré, ma duré marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ, 40 na da'ãma wahub za'ra ré.

37 Ta hã ma tô tisiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma rowasu'u, âne: “‘Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za ni'wa hã asiré wa'wa hã we aima pisutu za'ra wa'wa, ãsine, te te aima 're ãsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono 'wa da hã.” Æne te tãma rowasu'u za'ra, Mozési hã. — Æne ma tô Esitéwã hã dahi'rata wasu'u na tãma rob'rãzarõtõ za'ra, dama ãpire za'ra norĩ ma.

38 Æne te duré tãma rob'rãzarõtõ za'ra:

— Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô Mozési hã dasiré 're mo, wahi'rata norĩ siré. Nimahã bâtã na siré si'rã'õtõ wamhã, ma tô hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã tãma rowasu'u, Mozésihi ma, Sina'i na êtẽ 'rãihã nhisi ãma. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipisutu zarina, robzei u'ãsi ã'rata 're ãdanomro u'ãsi mono zé wasu'u hã ma tô tãma tisõ, Mozésihi ma, ta hã te te wama 're anhomri mono da, ãsipai u.

39 Tazahã wahi'rata norĩ hã te te wapari ze za'ra õ di, Mozésihi mreme hã. Ezitu u apã ãsi'aba'ré da si, ma tô tinhimirosa'rata na sisaze za'ra.

40 Taha wa, te Arãhã ma nharĩ za'ra, âne: “Ma'ãpé, marĩ hã romhãiba hã wama 'ma'manharĩ za'ra na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ne ãwaihu'upe hã, te te ãwanhimroi mono

da hã.” ãne ma tô tiwi waptêrê za'ra, romhâiba hã te te 'manharĩ za'ra da. Te duré ãne tâma nharĩ za'ra: “Mozési hã ma wawi aimani, Ezitu hawi we ĩwanhimroi mono 'wa hã. Wa te sa'rese za'ra ô di oto.” ãne te wahi'rata norĩ hã tâma nharĩ za'ra, Arãhã ma.

⁴¹ Taha wa, tame ma tô powawê 'ra hâiba ne hã tâma 'manharĩ za'ra, ãma 're ĩwata za'ra mono zéb da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana. Tawamhã ma tinhimizama hã oto siwi simro, tinhimirob'manharĩ ãma wata za'ra da. Aimawi te te sima rob'manharĩ za'ra wê te, ma tô duré dasa hã siwi 'manha.

⁴² Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô tiwi aipi'ra za'ra, aimawi na si si'uihã na za 're wata za'ra mono da, ĩ'upana. Bâtã ãma ĩ'upana 're wata za'ra mono da, ma tô duré tiwi aipi'ra za'ra, duré a'amoĩ ãma, duré wasi ãma zama. Taha na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ãma rob'ui'ééré, duréihã ĩmreme na:

“Īzarazéhé nhihudu norĩ, e ĩ'ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô ĩnhimipodo hã asiwi 're ĩsimroi wa'aba mo, a'ubuni wi 're anomro aba mono ré hã. Mare di. ĩ'upana aimawi ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. ãne 're anomro aba mono ré, ma tô 40 na ai'ãma tiwahub za'ra wa'wa.

⁴³ ĩ'upana ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô romhâiba hã asima ĩ'manharĩ za'ra wa'wa, waihu'u pese newa, Moroti ĩhâiba'ô na romhâiba 'manharĩ nhisi ãma. Duré Rêpã na wasi nhisi ãma ma tô 're aiwata za'ra wa'aba mo, waihu'u pese newa ĩhâiba'ô ãma hã. Ta hã ma tô asiwi 're ĩmrami aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, a'ubuni wi. Taha wa, wa za oto airom nhiti asatõrĩ za'ra wa'wa, Babironiza na 'ri nho'õmo nhisi nhipai u ai'aba'rêi wa'aba da.”

ãne ma tô wahi'rata norĩ ma rowasu'u, ĩsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ééré na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme zarina. Timreme, ma tô wahi'rata norĩ ãma uwaimra. — ãne te Esitéwã hã zahadu dama ĩpire norĩ ma rob'rãzarõtõ za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na hã.

⁴⁴⁻⁴⁵ Te duré tâma rob'rãzarõtõ za'ra, ãne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tâma pisutu, Mozésihi ma, wahi'rata norĩ hã te te siwi ĩ'ri mono zéb da hã, a'ubuni wi. Tawamhã Mozésihi ma, te te ĩpisutuzéb zarina ma tô da te dasiwi simizusi romhã 'manharĩ na 'ri hã, dasiré ĩwa simasisi mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô 'rizé hã te te siwi 'wapé siré, danhimizahãri sidâpâsi te te siwi simizusi mono da. Tawamhã ta norĩ uirĩ na si ma tô wahi'rata norĩ hã siwi ãwisi, tirop téb u sihutu wamhã, Zuzuwéhé siré. Sihutu wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô wahi'rata norĩ hã pawaptob za'ra, dasi'wapé na. Ma tô te te tâma dazate za'ra, tame 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã wahi'rata norĩ hã ma tô asisi oto, tirop téb u. Sisisi wamhã, ma tô siwi tisã 'ri hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ĩwa 're ĩsãmra mono zéb da hã. Tame te oto 're sab u'âsi, Dawi za ĩpotozéb u hã.

⁴⁶⁻⁴⁷ Tawamhã Dawi hã ma tô tiprédu. Prédu wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô wêsã. Taha wa, Dawi hã ma tô tiwi waptê, 'ri ĩté hã te te tâma sãrĩ da, ĩwa 're ĩsãmra mono zéb da hã. ãne te tiwi waptê: “E te za ĩma ĩ'ru, 'ri té, te aima sãrĩ da. A hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Zacoho nhib'apito. Taha wa, wa ĩsima wê, 'ri hã te aima sãrĩ da.” ãne ma tô tiwi waptê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi. Tane nherê, Dawi hã te te tâma 'ri ô di. ĩ'ra si, ma tô tâma 'ri, Saroma hã tipoto'wa uirĩ na si.

⁴⁸ — E tawamhã 'ri hã da te dasiwi ĩsãrĩ 'rep si te 're sãmra u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Mare di. 'Ri 'rep si 're sãmra mono ô di. ãne ma tô duréihã ãma rob'ui'ééré, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa hã:

“Wanhib'apito, ma tô ãne ĩma siwaihu'u:

⁴⁹⁻⁵⁰ Wa hã hãiwa nhipai ãma, Apito. Ti'ai ãma zama, Apito. ĩwaihu'u pese wa, wa hã uburé Apito. ĩwétési uburé marĩ hã te 'manharĩ waihu'u pese di. E niha te za tawamhã ĩnhorõwa hã ĩma ĩ'ri za'ra wa'wa, ĩwa 're ĩnhamra u'âsi mono zéb da hã. Mare di. 'Re ĩnhamra u'âsi mono zéb da hã ĩma 'ri waihu'u za'ra wa'aba ô di za.”

Ñe ma tô Wanhîb'apito mreme hã wama wasu'u, ãsawawa wasu'u'wa hã. — Ñe ma tô Esitéwã hã dama ãpire za'ra norĩ ma rob'rãzarõno hã rãsutu za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na hã.

Esitéwãhã dâ'ázé wasu'u

⁵¹ Tawamhã Esitéwã hã te duré tãma nharĩ za'ra, dama ãpire za'ra norĩ ma:

— A norĩ wa'wa hã aipo're za'ra wa'aba õ di. Aipẽ'ẽ tete za'ra wa'aba di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã aipo'reptõ newa, 're wapari za'ra wa'aba mono õ di. Aihî'rata norĩ wa'wa hã 're ãhãimana za'ra mono zém ne, te 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ẽzani hã te asiwi 're ãwẽ'õ za'ra wa'aba mo, aihî'rata norĩ wa'aba ne hã.

⁵² Aihî'rata norĩ wa'wa hã ma tô sada 're sib'ru za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zada. 'Re ãmorĩ wẽ uptabi hã za we ãwisi wana, ma tô aré te te dama 're wasu'u za'ra, ãsawawa wasu'u'wa norĩ hã. Tane nherẽ, ma tô aihî'rata norĩ wa'wa hã te te 're simro, ta norĩ hã. Aihî'rata norĩ wa'wa hã ãne te te 're ãmanharĩ za'ra mono ne, ma tô duré a norĩ wa'aba zama dama ãsa'ré za'ra wa'wa, 're ãmorĩ wẽ uptabi hã da te dasiwi wĩrĩ da.

⁵³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ, ãsimiroti hã te te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono nherẽ, ãsimiroti na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di. — Ñe te tãma nharĩ za'ra, dama ãpire za'ra norĩ ma, Esitéwã hã.

⁵⁴ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã Esitéwãhã mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô sadawa 'ru za'ra. Taha wa, te 'wasitete za'ra, Esitéwãhã ãma.

⁵⁵ Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ẽzani na ma tô aptete, Esitéwã hã. Taha wa, hãimo ma tô 'mazawẽ. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hãiba na rowa'a za'ene hã ma tô 'madã. Zezusi hã ma duré tisã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ te za.

⁵⁶ Tawamhã Esitéwã te 'mahã, ãne:

— 'Madã'ã za'ra wa'aba. Õhõta hãiwa, ma we 'ridawa. Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã wa tô sabu. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ te za. — Ñe te tãma 'mahãrã za'ra.

⁵⁷ Taha wa, tinhîb'rata na ma tô tiwĩ sipore nhidã za'ra, dama roti'wa norĩ hã. Asa tãma 're sipari za'ra mono sina, ma tô sô rere, te te siwi ãri da.

⁵⁸ Sa'etẽ te siwi 'mapra, 'ri nõ'õmo babarãi u, etẽ na te te siwi wĩrĩ da. Tawamhã ti'uza ãsisiwimhã, ma tô sada sani za'ra, Esitéwãhã 'ruiwapari'wa norĩ hã te te nasi siwi ahãri pibui pese da. Saru na aibã ãpréduptém nhisi 'rata, ma tô ti'uza hã sa'ra za'ra, ta hã te te sa 'madã'ã za'ra da.

⁵⁹ Tawamhã etẽ na te te nasi siwi ahãri ré, ma tô Esitéwã hã mre, Zezusihi ma. Ñe ma tô sina 'mahã:

— Wanhîb'apito Zezusi, ãpẽ'ẽzani te za ãwi ã'ã, ãma atẽme ãmorĩ da.

⁶⁰ Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nhamra, Esitéwã hã. Mreme 'rãihã na ma tô duré tãma mre, ãne:

— Wanhîb'apito, tiwasédé te te ããma 'manharĩ za'ra nherẽ, tãma pisutu za'ra õ di za, rowasédé hã.

Tawamhã mreme pari, ma tô dãrã oto, Esitéwã hã.

8

Saru hã ãsazei'wa norĩ ãma te te ãrowasutu na'rata zé wasu'u

¹⁻³ Esitéwã hã da te ãwĩrĩzém na hã ma tô Saru hã dapa'uze.

Tawamhã aibã norĩ hã ma tô Esitéwã siwi tisẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã pese 'wa norĩ hã. Te te siwi sërẽ wamhã, te ãma ti'ry'ry, wawai 'rãihã na. Tawamhã Esitéwã dã'ã parimhã, bãtã na ma tô awa'awi sada tazahi za'ra ni, ãsazei'wa norĩ zada. Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã Zeruzarẽ ãma 're ãsi'ubumroi mono zõ, ma tô rowasédé hã sô tiwatobro na'rata za'ra, sada dazahi za'ra wa. Saru hã Zezusihi zazei'wa norĩ ãma ma tô rowasutu, ãsazei'wa hãimanazé hã si'utõrĩ da. 'Ri baba te nasi zasi, ãsazei'wa norĩ zõ. Tawamhã rob u te te nasi da'anhamra, aibã hã duré pi'õ zama. Taha pari, te nasi te te

da'ãma arobâdâ, te te nasi da'a'maza da, dazazéb 're. Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã ma tô te te siwi ropé, Zeruzarê hawi. Ta hawimhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ma tô te te ropé, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi u zama, daza'rui mono bâ. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ si te zahadu 're si'ubumro, Zeruzarê ãma hã.

Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Piripi hã ãwasu'uwẽ na te te dama ãrowasu'u za'ra zé wasu'u

⁴ Tawamhã daro mono bâ, ãsazei'wa norĩ te te ãropéi mono hã sihutu sidâpâsi, ma tô te te dama 're rowasu'u za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ na.

⁵ Tawamhã Piripi hã Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô mo. Tame ma tô Cristu hã te te dama 're wasu'u, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisudu hã, Danho'reptui'wa da.

⁶ Marĩ ãwẽ hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ. Piripihĩ mreme hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô ãmreme na 're danhopré, marĩ ãwẽ hã te te 're ã'ab'manharĩ mono hã da te sabu za'ra wamhã.

⁷ Wa'uburé ré 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã ahã na ma tô apese. Sadari sina te nasi wairé, wa'uburé hã. ãmorĩ waihu'u'õ hã ahã na ma duré pese za'ra, Piripi hã. ãhi'ré zama ma tô ahã na apese.

⁸ Taha wa, datoĩ uptabi za'ra di, 'ri nho'õmo ãma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã.

⁹ Tame te aibã hã 're sãmra, Sima na ãsisi hã. Romhõsi pese 'wa, ta hã. Taha ãma ma tô aré 're tob'uzu za'ra, samaritanu norĩ hã. Sima hã ãwaihu'u pese newa, te dama 're siwasu'u u'âsi, dama ãpire na.

¹⁰ Aihĩni ma tô Simahã mreme na 're danhopré aré. ãne te da te dasima 're rowasu'u za'ra, õ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono newa:

— “Õhõ ma hã, aibã ma hã ãwaihu'upe te tãma tihãiba. 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pe hã sa'ëtẽ na te tãma tihãiba.” — ãne te da te dasima 're wasu'u za'ra.

¹¹ Wahub ahã na ma tô ãma 're datob'uzu za'ra, te te dama 're ã'aromhõsi mono zém na hã. Taha wa, te ãma 're danhopré pese.

¹² Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na, duré Zezu Cristuhu wasu'u na, Piripi hã te te dama rowasu'u wamhã, ma tô saze za'ra ni. ãsimirowasu'u hã da te saze za'ra wamhã, ã dawabzuri ma tô 'manharĩ za'ra ni, aibã norĩ hã, duré pi'õ norĩ zama.

¹³ Simahã zama ma tô saze. ã dawabzuri ma duré dame 'manha. Te te 'manharĩ parimhã, te oto Piripihĩ siré 're mo. Tawamhã te nasi ãma titob'uzu, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te nasi dama ab'manharĩ wa, Piripi hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã zahadu Zeruzarê ãma hâimana za'ra ré, ma tô samaritanu norĩ wasu'u hã wapari za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, da te ãsaze za'ra zém na rowasu'u hã. Taha wa, ma tô Pedru norĩ hã siwi satõrĩ zahuré, Zuwãhã me. Samariza u datême neb zahuré da, ma tô satõrĩ zahuré ni.

¹⁵ Tawamhã ma tô datême aimasisi. Simasisi wi, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono ma timreme zahuré, da'ãma, Tipê'êzani hã te te dama sômri da.

¹⁶ 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã zahadu datême wisi õ di, tamomomhã. Wanhib'apito Zezusihi nhisi na si ma tô ã dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô tinhib'rata na da'a'rã upi zahuré. Te te ãma da'a'rã upi zahuré mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô Tipê'êzani hã dama sômri za'ra.

¹⁸ Tawamhã Sima hã ma tô sabu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, da'rã nhisiwi tinhib'rada hã te te nomri zahuré mono ré hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani te te dama ã'anhomri mono zé hã. Taha wa, ma tô sima wẽ, rob'uiprazé hã te te tãma sômri zahuré da.

¹⁹ ãne te tãma nharĩ zahuré:

— ã. Rob'uiprazé, wa za aima sômri 'wa, asine wa'aba, ãnhib'rada hã da'rã nhisiwi te 're aza'ra mono da, aiwaihu'u pese 'wa hã we ãma sômri aba da, asine wa'aba te 're da'a'rã

upi mono wamhã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, Tipẽ'ẽzani te te dama 're anhomri mono da. — ãne te tãma nharĩ zahuré, Sima hã.

²⁰ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha, ãne:

— E niha ma tô ãrosa'rata wasé, rob'uiprazém na asima uipra da, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã tiwaihu'u pe te te wama ãsõmri hã. Mo oto aimorĩ ropipa u, ate rob'uiprazéb ré.

²¹ 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, ma tô aiwaihu'u, asima asimirosa'rata wasété na hã. Taha wa, a hã wanhimromhuri zarina, romhuri waihu'u õ di za. Ta hã atei õ di.

²² Aiwasété wi aipi'ra na. Wanhib'apito ma, aimreme. Tãma asiwasu'u na asimirosa'rata wasédé hã te te aima pari da.

²³ Wa tô ãsina aiwaihu'u. Zahadu asimi'ru hã sa'ëtẽ di. Zahadu te Satanasi hã atété, aiwasété hawi aiwatobro tõ da. — ãne te Simahã ma tinha, Pedru hã.

²⁴ Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— A norĩ wa'wa hã te za ããma aimreme 'wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma, ropipa hã uburé ãma ãrowasu'u na te te ãma ãma uwaimrami tõ da. — ãne te Sima hã asa tãma nharĩ zahuré, Pedru norĩ ma, Zuwãhã me.

²⁵ Tawamhã Pedru norĩ hã Wanhib'apito mreme na te te dama rowahutu zahuré pari, ma tô apã tineb zahuré, Zeruzarẽ u. Neb zahuré wamhã, te sipa zahuré, daza'rui mono bã, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusihi wasu'uwẽ na te te dama rowasu'u zahuré mono da.

Piripi hã aibã te te ãsõpõtẽzé wasu'u, Etizopizaha nhihudu hã

²⁶⁻²⁸ Tawamhã aibã hã ma tô mo, Zeruzarẽ u. Etizopiza na darom nhisi ãma Cãdasi na pi'õ siroti'wa nhisi ma, rob'madã'ã'wa hã. Etizopiza ãma dama pire di, ta hã. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma wata da, ma tô mo. ãma wata pari, te oto mo apã tirob u, awaru na wedewara zapore na. Morĩ sina te te romnhoré, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ére na, Iza'izaha nhimi'ui'ére na.

Tawamhã hãwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã ma tô Piripihi ma rob'ru, ãne:

— Aiwahutu, pi'reba aimorĩ da, Daza na 'ri nho'õmo nhisi u bãdãdi tum na aimorĩ da, Zeruzarẽ hawi. — ãne te tãma tinha.

Taha wa, te Samariza hawi oto mo Piripi hã, Daza u bãdãdi na morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô tisã aibã hã, Zeruzarẽ hawi apã ãmorĩ hã.

²⁹ Tawamhã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô tãma tinha Piripihi ma, ãtẽme si'rẽ da, ãsababa morĩ da, awaru na wedewara zapore zababa.

³⁰ Tawamhã ma tô ãtẽme sina rotété, Piripi hã. Tawamhã ma tô te te wapari, te te romnhoré mono ré, aibã hã. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ére hã te te sõré, Iza'izaha nhimi'ui'ére hã. Tawamhã Piripi te ãma 'mahã, aibã hã:

— E ãwasu'u hã ma tô ãwaihu, ã'ui'ére, ãsõré mono hã. — ãne te ãma 'mahã.

³¹ Tawamhã asa te tãma tinha:

— E 'wa te te ãma waihu'u bã, wa za waihu'u. — ãne te asa tãma tinha.

Tawamhã ma tô 'mahã, ãtẽme sarõtõ da, awaru na wedewara zapore 're, siré neb da.

³² Rob'ui'ére te te ãsõré mono hã ãne:

“Pone'ẽrebã, da te wĩrĩ da, da te dasiwi ãsaprõni ne, ma tô dasiwi sãprõni ni, da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã dawi sisawi ãna ma tô dama mo. Duré pone'ẽrebã 'ra hã da te séré nhihãri wamhã, ãsadari õ ne, ari'iwi ma tô tihãiba.

³³ Wẽ nherẽ, ma tô dasiwi wĩrĩ ni, wasété newa. Ni'wa hã te te dawi sawi õ di, da te dasiwi wĩrĩ tõ da. Ti'ai ãma 're morĩ õ di oto. 'Ra ãna ma tô dãrã. Sihudu õ di. Sihudu õ wamhã, da te wasu'u waihu'u õ di, ãsihudu wasu'u hã.”

ãne ãbaihã na rob'ui'ére, aibã te te ãsõré mono hã.

³⁴ Tawamhã aibã te oto sadanha, Piripi hã:

— ãsadawa wasu'u 'rata 'wa hã e 'wa hã te wasu'u. E te siwasu'u. E aimawi hã te wasu'u. Ma'ãpé, ãma wasu'u na. — ãne te sadanha.

³⁵ Tawamhã Piripi, rob'ui'ééré te te ãsôré mono zém na ma tô tãma rowasu'u na'rata. Zezusihi wasu'uwẽ hã ma tô tãma waihu'u, aibã ma.

³⁶ Tawamhã bådãdi na neb zahuré ré, ma tô â u aimasisi zahuré. Tawamhã aibã hã ma tô â hã tãma 'mahã, Piripihi ma:

— Åhãta â. E wanhimizahãri õ di za a'â, â dawabzuri hã ãma 'manharĩ da. — Åne te aibã hã sina 'mahã.

³⁷ Taha wa, te Piripi hã asa sadanharĩ pese:

— E tô sena, ma tô ãsazei pe. Sazei pese wamhã, â dawabzuri te za tô ã'manha. — Åne ma tô Piripi hã tãma tinha asa.

Tawamhã aibã, te duré tãma tinha:

— Tô sena wa saze, Zezu Cristu, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra hã. — Åne te tãma tinha.

³⁸ Taha wa, aibã hã ma tô tãma ãromhuri'wai ma tinha, awaru na wedewara zapore hã a'â simizazãri da. Taha wa, ma tô ãré mazazãri za'ra. Åi ba, ma tô oto si'ra zahuré. Tawamhã â dawabzuri, ma tô Piripi hã tãma 'manha, aibã ma. Tawamhã apã ma tô pu.

³⁹ Å hawi pusi wamhã, Wanhib'apito pẽ'ẽzani hã awa'awi ma tô Piripihi ãma aimani. Te te sãmri õ di oto, aibã hã. Tane nherẽ, ma tô rowẽ na tirob u hã wara apã, to sina.

⁴⁰ Tawamhã Piripi hã sisa'rese ãna ma tô wi, Azotu na 'ri nho'õmo nhisi u hã. Siwaihu'u õ di. Tawamhã ta hawi te oto mo, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tamomo morĩ ré, 'ri nho'u hã te te anhopẽtẽ mono sidãpãsi ma tô sipa, Zezusihi wasu'uwẽ hã te te dama wasu'u mono da. Tawamhã ma tô oto wi, Sézareza u.

9

Saru hã tihãimanazém na te te ãsaprĩzé wasu'u

Atusi 22.6-16; 26.12-18

¹ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã Zezusihi wasu'uwẽ na daro mono bã te te siwi ãma 're ropéi mono ré, te zahadu Saru hã te te tãma 're amhãzépa za'ra, ãsazei'wa norĩ ma. Wanhib'apito Zezusihi nhirã zarina 're nomro mono 'ru te, te te tãma 're amhãzépa za'ra, te te uprosi da. Tawamhã nimahã bãtã na sasedoti ãpire uptabi u ma tô mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa hã ãpire uptabi u, rob'ui'ééré hã te te tiwi waptẽrẽ da.

² Ta hã rob'ui'ééré hã Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u te te åri da, ma tô tiwi waptẽ, tame zudezu norĩ te, rowahutu'wa norĩ ma, te te sãmri za'ra da, sasedoti ãpire zadawa para ãtẽme ãmorĩ za'ra na rob'ui'ééré hã. Tawamhã Wanhib'apito 're ãhãimana mono zém na 're ãnomro mono norĩ hã, rob'ui'ééré'wa zadawa para te za Saru hã we te te simro, Zeruzarẽ u pawasisi ré, aibã hã, pi'õ zama.

³ Tawamhã Damasitu u te te rosahutu wamhã, waptu na ma tô hãiwa hawi rowa'a za'ẽne hã tãma ai'ubuzi, Saruhu ma. ãhãiba nho'õmo, ma rob'uuiwẽ.

⁴ Taha wa, ma tô waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mreme hã ma tô wapa. Åne te 'mahã:

— Saru. Saru. E marĩ wa, te ãwi 're ãrowasutu u'âsi mo. — Åne te 'mahã.

⁵ Tawamhã Saru hã te asa 'mahã:

— Apito, e 'wa hã, a hã. — Åne te sadanha.

Asa te duré tãma tinha:

— Wa hã Zezusi, wa ai'mahã. Te ãwi 're ãrowasutu u'âsi mo.

⁶ Ma'ãpé åhãna aiwahutu, 'ri nho'õmo u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima roti, marĩ 'manharĩ da. — Åne te tãma tinha, Wanhib'apito hã.

⁷ Tawamhã aibã ãsiré ãsi'aba'rẽ norĩ hã õne haré ma mazahãri za'ra. Ari'iwi te aimasa. Sadaihu'u ãna ma tô ni'wa hã ãma mreme wapari za'ra. Tane nherẽ, ni'wa hã te te ãma sãmri za'ra õ di, ta norĩ hã.

⁸ Tawamhã Saru, ma tô wahudu oto. Wahutu wamhã, ma tô toporo. Tane nherẽ, te te rob'madã'ã waihu'u õ di. Tob a di. Taha wa, ãsiré ãsi'aba'rẽ norĩ hã ma tô te te siwi patété, te te siwi saprõni da, Damasitu u.

⁹ Tame bādâ hã si'ubdatō te āma ne, te te rob'madâ'â waihu'u āna hāimana ré hã. Marĩ na si'upari ō di. Sai āna te nasi da'wa. Te te hã'rēne ō di duré.

¹⁰ Tawamhã Damasitu āma aibâ hã te 're sāmra, Zezusihi nhirã zarina 're ĩmorĩ hã, Ananiza na aibâ nhisi hã. Tawamhã sōtō ō nherē, sōtō 'rowi te te ĩrosawērē ne, ma tō Wanhib'apito hã tãma sihã'i'rē. Āne te 'mahâ:

– Ananiza.

Tawamhã asa ma sada'â:

– E marĩ, ĩnhib'apito.

Tawamhã Wanhib'apito te tãma tinha:

¹¹ – Aiwahutu, Zudasihĩ nhorōwa u aimorĩ da, “Awa'awi” 'ri nho'ōmo nhi'riti nhisi āma ĩsōrōwa u. Tame te za aibâ zō asinha, Saru na aibâ nhisi zō, Tasu na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩpoto zō. Āhãna te we ĩma mre.

¹² Sōtō ō nherē, sōtō 'rowi te te ĩrosawērē ne, ma tō aiwaihũ'u, ĩtēme aiwisi ō ré. Te te rob'madâ'â hã. Asib'rada ĩ'rãĩ āma hiri da, tōmo wē da, ĩtēme ĩ'aimorĩzém na hã ma tō waihu'u siro. – Āne te Ananizaha ma tinha, Wanhib'apito hã.

¹³ Tawamhã Ananiza te asa tãma tinha:

– ĩnhib'apito, da'ahã na ma tō ĩma wasu'u za'ra ni. Ō hã, u, Zeruzarē āma ma tō ĩwasédé hã te te āma 're ab'manharĩ, asazei'wa norĩ āma.

¹⁴ Āne te za oto, u, sasedoti ĩpire norĩ zadawa para dapawasisi za'ra, ai'āma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã apã te te simroi mono da. – Āne te asa tãma tinha.

¹⁵ Tawamhã Wanhib'apito te asa tãma tinha:

– Mo oto ĩtēme aimorĩ. Ō hã, Saru hã wa tō ĩsima pisutu, ĩzadawa wasu'u'wa da. Zudezu'ō norĩ ma, te za te te 're ĩzadawa wasu'u, duré dama roti'wa norĩ ma, duré ĩzarazéhé nhihudu norĩ ma zama.

¹⁶ Tawamhã, te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono wamhã, te za oto te te 're robzépata. Uburé za te te 're ĩrobzépata mono zém na wa za tãma awaihu'u siro, Saruhu ma. – Āne te tãma tinha, Wanhib'apito hã.

¹⁷ Taha pari, ma tō mo Ananiza hã, Zudasihĩ nhorōwa u. Tawamhã ma tō 'ri para u āzé. Sébré wamhã, ma tō tinhĩ'rada hã tino, ĩ'rã nhisiwi, Saruhu 'rãĩ āma. Āne te tãma tinha:

– ĩsisānawã Saru, Wanhib'apito hã ma tō we atēme ĩzatō, tō ō hã Zezusi hã, Damasitu u we aimorĩ ré, bādâdi wa, aima ĩsihã'i'rē hã. Ta hã ma tō we atēme ĩzatō, atōmo wē da, apã rob'madâ'â hã, duré ĩpē'ēzani ré si 're aihāimana mono da, aipē'ē wē na si. – Āne te tãma tinha.

¹⁸ Tawamhã awa'awi pe'a hã ne hã ma tō tizarōtō zahuré, ĩtōmo hawi. Ma tō apã tãma tiromno'a. Tōmo wē di oto. Tawamhã ma tō wahudu. Wahutu wamhã, â dawabzuri ma tō tãma 'manharĩ ni awa'awi.

¹⁹ Ā dawabzuri te te 'manharĩ parip si, ma tō ai'upa. Taha wa, apã ma tō aptete oto.

Saru hã Damasitu āma ĩsāmrazé wasu'u

Tawamhã bādâ umro na ma tō āma ne, Damasitu āma ĩsazei'wa norĩ 'rata sāmra ré, Saru hã.

²⁰ Tawamhã awa'awi ma tō ĩwasu'uwē na dama āma sãna'rata oto, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã 'Re ĩhāimana u'âsi mono 'ra, 're ĩhāimana mono na hã.

²¹ Da te wãpari za'ra wamhã, aihĩni, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te āne dasima nharĩ za'ra ni:

– Oro ō hã Zezusihi zazei'wa te te 're 'mapãrĩ mono za, Zeruzarē āma hã. Oro we wisi za duré āwa, Zezusihi zazei'wa norĩ zō, pawasisi ré apã te te simroi mono da, sasedoti ĩpire norĩ u. – Āne te dasima nharĩ za'ra ni.

²² Saru hã te te rowasu'u waihu'u pese di. Simirowasu'u pire di duré. Tawamhã tinhimirowasu'u pire na ma tō te te āma rosa'rē. Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te ĩpisutu wasu'u na ma tō mre me pire na tãma rowasu'u za'ra,

zudezu norĩ ma. Tawamhã te te rowasu'u pire wa, zudezu norĩ hã te te sada'âbã waihu'u za'ra õ di.

²³⁻²⁴ Tawamhã Damasitu ãma hâimana ré, bâdã ahã na ãma ne pari, ma tô zudezu norĩ hã sada si'rã'õtõ, Saruhu da. Tawamhã ma tô dama ãma rowairébé za'ra, te te siwi dama hãiba 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩrĩ da. Taha wa, bâtã bâre ma tô sô tinhopré, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa ãma, te te siwi wĩrĩ da. Barana zama, te duré sô rob'madã'ã za'ra. Tawamhã da te dasima ĩ'ru za'ra zé wasu'u hã ma tô sina wapa, Saru hã.

²⁵ Taha wa, nimahã mara na Saruhu siré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô Saru hã si'õtõ 're siwi ãma si'ra 'ri zadazãri hawi, 'ri nho'õmo uirĩzém na'rata ãma 'ri mana u te te siwi hiri da, dawi.

Saru hã Zeruzarẽ ãma ĩsãmrazé wasu'u

²⁶ Tawamhã Zeruzarẽ u te oto mo, Saru hã. Tamomo oto wisi wamhã, Zezusihi nhirã zarina 're ĩnomro mono norĩ siré 're hâimana mono neza. Tane nherẽ, ta norĩ hã te te pipa za'ra di. Saru hã ĩsazei uptabi 'wa na tãma siwasu'u za'ra wamhã, te te ãma saze za'ra õ di, ĩsiwasu'uzém na hã.

²⁷ Tawamhã Banabé hã ma tô Saruhu ãma aime. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u ma tô saprõ, te te tãma wasu'u za'ra da, bâdãdi wa Wanhib'apito te te ĩsabuzém na hã. Duré Saruhu ma, Wanhib'apito te te ĩrowasu'uzém na ma tô tãma wasu'u za'ra. Damasitu ãma pahi ãna Zezusi te te dama ĩwasu'uzém na, te duré tãma rowasu'u za'ra.

²⁸ Taha parip si, ma tô dasiré 're mo oto Saru hã, Zeruzarẽ ãma ĩsazei'wa norĩ siré. Pahi ãna, ma tô Wanhib'apito hã te te dama 're sadawa wasu'u, Zeruzarẽ 're, 'ri wa'õno 're ĩhâimana za'ra mono 'remhã.

²⁹ Zudezu norĩ, deredu norĩ mreme na 're ĩmreme zusi mono norĩ ma, ma tô duré te te 're rowasu'u. Ta norĩ hã ma tô nasi asa tãma nharĩ za'ra, ĩsimirowasu'u wa'rãmi. Tawamhã ta norĩ hã te sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da.

³⁰ Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã da te dasima ĩ'ru za'ra zé hã te te waihu'u za'ra wamhã, ma tô Saru hã siwi saprõ, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawi ma tô duré siwi satõ, Tasu na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da.

³¹ Tawamhã ĩsazei'wa norĩ ma, rowẽ di oto, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma zama. Uburé tãma rowẽ za'ra di oto, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma hã daro mono bâ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ẽzani nhimipawaptobzém na ma tô ĩsazei'wa norĩ hã 're hâimana nhiptete za'ra. Taha zarina, ma tô duré ĩsazei'wa norĩ za'rada hã sina hãimo. Ta norĩ hã ma tô Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wazé pese za'ra.

Pedru hã Rida ãma ĩhi'rẽ te te ĩpesezé wasu'u

³² Tawamhã Pedru hã ma tô 're mo, daza'rui mono bâ. 'Re morĩ wamhã, nimahã bâtã na ma tô wi, Rida na 'ri nho'õmo nhisi u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, tame 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te te waimrami mono da.

³³ Tame ma tô aibã hã sõpõtẽ ĩmorĩ'õ hã, Ene'asi na ĩsisi hã. 8 na ma tô ãma tiwahu, waptãp si 're sa'wari mono ré hã.

³⁴ Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Ene'asi, Zezu Cristu ma tô aipese. Aiwahutu. Asa'warizé hã sa'ra pese. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, Ene'asi hã.

³⁵ Tawamhã uburé Rida ãma 're ĩdahâimana za'ra mono hã, duré Sarõ na romhãpã nhisi ãma 're ĩdahâimana za'ra mono hã te 'madã'ã za'ra ni, ĩhi'rẽ pesezé hã. Taha wa, ma tô aipizari za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ oto 're danomro mono da.

Pedru hã Zopi ãma pi'õ te te ĩhãiwa'utuzé wasu'u

³⁶ Tawamhã pi'õ hã Zezusihi nhirã zarina 're ĩmorĩ hã te 're hâimana, Zopi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Tabita na pi'õ nhisi hã. Deredu norĩ nhiminhisizém na Docasi na ĩsisi amo hã. ĩsibrob'õ norĩ ãma te 're siwãrĩ u'âsi, Docasi hã. Marĩ ĩwẽ si te te dama 're ab'manharĩ u'âsi.

³⁷ Tawamhã Rida ãma Pedru hã zahadu sãmra ré, ma tô tihâzé, Docasi hã. Hâzé pire wa, ma tô dêrã. Taha wa, ma tô dasiwi hãiba upsõ ni. Da te dasiwi hãiba upsõi pari, ma tô dasiwi hiri ni, 'ri 're wa'wa u hãimo.

³⁸ Tawamhã Pedru hã Rida ãma zahadu ìhâimana na ma tô ìwasu'u hã wapari za'ra, Zezusihi nhirã zarina 're ìnomro mono norĩ hã. Rida u hã, romhuture di, Zopi hawimhã. Taha wa, ìwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô aibã norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré ni sô, te te tãma sadawa wasu'u zahuré da, Zopi u ìtẽme morĩ su'u za'ra da.

³⁹ Tawamhã Pedru te sima rowẽ, ìme morĩ zahuré da. Tawamhã tamomo wisi wi, ma tô siwi saprõ hãimo, 'ri 're wa'wa u. Tame, uburé pi'õi mrotõ norĩ hã ma tô siwi uirĩ Pedru hã, siwa'õ za'ra sina. 'Ry'ry sina, te nasi zazahã hã tãma wẽ za'ra, te te 'madã'ã za'ra da, hãiba ré ré te te dama 're ì'ahã're mono hã, Docasi hã.

⁴⁰ Taha wa, ma tô Pedru hã tãma rob'ru za'ra, aihĩni wairébé da. Wairébé za'u si, ma tô hi'rãtitõ nhamra, 'Re ìhâimana u'ãsi mono ma, mreme da. Tawamhã ma tô aipi'ra, pi'õ ìdã'ã u. Te tãma tinha, ãne:

— Tabita, ai'utu. — ãne te 'mahã.

Tawamhã pi'õ hã ma tô toporo. Pedru te te 'madã'ã wamhã, ma tô udu.

⁴¹ Taha wa, Pedru hã ma tô pa'ã, te te pawaptob da, para na sab da hãiwi. Tawamhã, wahutu wamhã, Pedru ma tô dazõ hã, uburé Zezusihi zazei'wa norĩ zõ, duré ìmrotõ norĩ zõ zama, ìhãiwa'udu hã te te sabu za'ra da. Taha wa, ma tô sabu za'ra ìhãiwa'udu hã, tihãibazém na apã hãimana wa.

⁴² Tawamhã 'ri pã ma tô pi'õi wasu'u hã te te ropé, Zopi ãma hã. ìwasu'u da te wapari za'ra wamhã, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Wanhĩb'apito hã.

⁴³ Tawamhã Pedru hã bãtã ahã na ma tô tame tihãiba a'ã, Zopi ãma. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorõwa ãma te nhamra.

10

Conerizu hã, Pedruhu zõ ìhãrãzé wasu'u

¹ Sãzãreza na 'ri nho'õmo nhisi ãma te aibã hã 're sãmra, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã, Conerizu na ìsisi hã. Ta hã romanu. Da'wapéi'wa norĩ hã, ìsimi'ubumro norĩ hã Itarianu na ìwaptẽrẽ zara hã. Ta norĩ zama romanu.

² 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã'wa te 're hãimana Conerizu hã, duré ìsõrõwa ãma ìsiré 're ìhãimana za'ra mono norĩ zama. Zudezu norĩ, ìsibrob'õ norĩ ãma ma tô 're siwãrĩ u'ãsi ta hã, zudezu õ nherẽ. Te duré 're mreme u'ãsi, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma.

³ Tawamhã nimahã bãtã na bãdã sipra wi, ma tô marĩ hã sabu, sõtõ õ nherẽ, sõtõ 'rowi te te ìrosawẽrẽ ne. Hãiwa ãma 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã ma tô sabu. Ma tô we ìtẽme sina rotété. Taha wa, te oto 'mahã:

— Conerizu. — ãne te 'mahã.

⁴ Tawamhã tãma pẽ'ẽwara nherẽ, te te 'madã'ã pese sina, ma sada'ã asa:

— E marĩ na te we ì'mahã.

Tawamhã asa te tãma tinha, hãiwa ãma romhuri'wa hã:

— 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ma tô te te 're aiwapari ze, tiwi 're ìrowaptẽrẽ mono zém na hã. Duré da'ãma 're aiwãrĩ pese mono na zama ma tô aiwaihu'u. Taha wa, te ai'ãma 're po're pu'u u'ãsi.

⁵ Taha wa, te za ìda'mazatõ, Zopi u Sima Pedru na aibã nhisi zõ.

⁶ Tinhĩsara 'rata te a'ã nhamra, romhã su'u 'wai 'rata. ìsõrõwa hã ãporé zaihã na te 're sa, 'ri hã. — ãne te tãma tinha.

⁷ Tawamhã ãne na te te tãma rowasu'u pari, ma tô apã mo ìhawi, hãiwa ãma 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã.

Taha wa, te Conerizu hã sitẽme sô tihãrã zahuré, ìsõrõwa 're, tãma ìromhuri'wa norĩ zõ. Tizadawa zapari'wa zõ zama te hã, da'wapéi'wa zõ. 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã'wa, da'wapéi'wa hã.

⁸ Marĩ te te ĩ'madâ'ázém na te tãma rowasu'u za'ra. Taha parimhã, ma tô satõrĩ za'ra, Zopi u si'aba'ré da.

⁹ Tawamhã si'aba'réi ré, ma tô tiwi ti'awẽ za'ra. Awẽ bātã na te duré ai'aba'ré, Zopi u. Tawamhã tamomo ma tô oto rosahutu za'ra.

Tawamhã ta norĩ hã, Conerizu te te ĩsatõrĩ za'ra norĩ hã ĩtẽme sihutu õ ré, abzuma ma tô Pedru hã sai'u 'ri nhisi hãpã u hãimo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, mreme da.

¹⁰ Tawamhã mra hã ma tô tĩwĩ. Sa neza. Tawamhã sô danhipi ré, ma tô duré marĩ hã sabu, sõtõ õ nherẽ, sõtõ 'rowi te te ĩrosawẽrẽ ne.

¹¹ Hãiwa 'ridawa, ma tô sabu. Marĩ hã te we si'ra ti'ai u, zazahã hã wawẽ ne hã. ĩhã nhipi na ma we 'rã'õtõ.

¹² Abaze hã te ĩ're daba'wara, ĩnhize hã ĩnhi zeĩ'õ zama siwazari, ti'ai baba di'i na te te sina 're ĩrobãdã za'ra mono norĩ zama. Si zama te siwazari daba'wara.

¹³ Tawamhã Pedru, ma tô wapa, ni'wai mreme hã. Āne te 'mahã:

— Pedru, aiwahutu, asima 'maiwĩrĩ da, asai hã. — Āne te 'mahã.

¹⁴ Tawamhã asa te tãma tinha:

— ĩnhib'apito, mare uptabi di. Marĩ ĩwasétẽre hã te 're 'masi mono õ di, wahi'rada Mozési hã te te wawi ĩwẽ'õ hã.

¹⁵ Tawamhã tãma ĩrowasu'u'wa te duré tãma tinha:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, marĩ hã ĩwẽ na te te aima wasu'u wamhã, wasétẽ õ nherẽ, asiwi wẽ'õ õ di za.

¹⁶ Tô õhõ na si ma duré tãma ãma sahu, maparane. Taha pari, ma tô ti'ã apã, hãiwa u zazahã hã wawẽ ne hã.

¹⁷ Tawamhã Pedru te zahadu ãma rosa'rata, te te ĩ'madâ'ázém na hã marĩ te te tãma ĩwasu'u hã te te waihu'u õ wa. Te te ãma rosa'rata ré, Conerizu te te ĩsatõrĩ za'ra norĩ hã ma tô aihutu, 'ri nho'õmo u. Tawamhã Simahã nhorõwa zõ ma tô dazadanharĩ za'ra. 'Ridawa, te aimasa oto.

¹⁸ Tawamhã te sô da'mahãrã za'ra:

— E Sima Pedru hã te nhamra. — Āne te dazadanharĩ za'ra.

¹⁹ Zahadu te Pedru hã ãma rosa'rata, te te ĩ'madâ'ázém na. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani na tãma waihu'u, ãne:

— Õhõta, aibã norĩ hã te we asõ sinharĩ za'ra, si'ubdatõ ĩhãiba norĩ hã.

²⁰ Taha wa, ma'ãpẽ aiwahutu, ĩtẽme si'ra za'ra da. Ta norĩ hã zudezu'õ na 're hãimana za'ra mono nherẽ, tiwi aiwairĩ za'ra õ di za, wa hã te we atẽme ĩsatõrĩ za'ra na dã'ãsina. — Āne ma tô Pedruhu ma waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã.

²¹ Tawamhã Pedru, ma tô si'ra oto, aibã norĩ u. Te tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã Sima Pedru na ĩnhisi hã. E marĩ da, te ĩzõ asinharĩ za'ra wa'wa. — Āne te tãma siwasu'u za'ra.

²² Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Da'wapẽi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô wei wazatõrĩ za'ra atẽme, Conerizu na ĩsisi hã. Ta hã aibã ĩwẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩwata u'ãsi mono. Duré zudezu norĩ te te 're ĩ'awẽsãmri mono. Hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ma tô po're pu'u Conerizu hã, asõ hãrã da, asimirowasu'u hã te te wapari da. — Āne ma tô tãma sadawa wasu'u za'ra, Pedruhu ma.

²³ Tawamhã Pedru te tãma rob'ru za'ra, 'ri para u sisisi da, sõtõ za'ra da a'ã.

Tawamhã ma tô ãma ti'awẽ za'ra. Awẽpsi, te ĩme timorĩ za'ra, aibã norĩ me. Zezusihi zazei'wa norĩ zama te duré umro na ĩsiré ai'aba'ré, Zopi ãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã.

²⁴ Awẽpsi te za aihutu, Sézareza u hã. Tame Conerizu hã te zahadu sô mapa. Sô ĩhãrã za'ra norĩ hã te duré ĩsiré sô mapari za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã, duré ĩsiwadi norĩ zama.

Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô aihutu. Sihutu wi, Pedru hã te 'ri tẽme mo.

²⁵ 'Ri para u sébrẽ õ ré, ma tô sina uzusi 'ridawa u, Conerizu hã. Tawamhã Conerizu hã 'rã po sina, ma tô aime ĩpapara hi'rãtitõ, Pedruhu papara, tãma wapu wa, ãma wata da.

²⁶ Tane nherẽ, Pedru hã ma tô wahutu. Āne te tãma tinha:

— Aiwahutu. Wa hã asine hã a'uwẽ. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

²⁷ Tawamhã te te sima rowasu'u zahuré sina, ma tô oto si'mazasi zahuré, 'ri para u. Da'ahã na ma tô sô tasi'rã'õtõ ni.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te te da'madã'ã wamhã, te dama tinha, ãne:

— A norĩ wa'wa hã ma tô ïwaihu'u pese za'ra wa'wa, 're ïwahâimana za'ra mono zém na hã. Wa norĩ hã zudezu norĩ hã, zudezu'õ norĩ nhorõwa u 're wanhisisi waihu'u mono õ di. Wa norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're wahâimana za'ra mono wa, wa tiwi 're wasi'uwati pese za'ra, zudezu'õ norĩ wi. ãne 're ïwahâimana za'ra mono zé hã. Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ïma waihu'u pese oto, ni'wa, ïwẽ na 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïma wasu'u wamhã, zudezu'õ nherẽ, te ïsiwi wẽ'õ tã da. ãne ma tô ïma waihu'u.

²⁹ Taha wa, ãma ïzõ aihãrã za'ra wa'aba wa, awa'awi wa tô we atême ïmorĩ za'ra wa'wa, ïsiwairĩ ãna. Ma'ãpé, ïma rowasu'u za'ra wa'aba. E marĩ da, te ãma ïzõ ïda'mazatõrĩ za'ra wa'wa, we ïmorĩ da, atême za'ra wa'aba. — ãne te dama tinha, Pedru hã.

³⁰ Tawamhã Conerizu te asa tãma rowasu'u oto, ãne:

— Bãdã si'ubdatõ ma tô ï'ãma ai'utõ, aibã ïtême ïwisizém na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïmreme ré, ma tô ïtême wi, bãdã sipra wi. Ti'uzã hãirã na ma tô rob'uiwẽ, rowa'a nherẽ.

³¹ Tawamhã te ïma tinha, ãne: “Conerizu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme mono ré, ma tô te te 're aiwapari ze. Duré da'ãma 're aiwãrĩ pese mono na ma tô aiwaihu'u.

³² Ma'ãpé da'mazatõrĩ, Zopi u. Sima Pedruhu zõ aihãrã. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorõwa ãma te nasi da'wa. Æ poré zaihã na te ïsõrõwa hã 're sa, 'ri hã.” ãne te ïma tinha.

³³ Taha wa, wa tô ïsi'aba'ré na ãma asõ da'mazatõ, we aimorĩ da. Taha wa, ma tô we oto watême aiwi. Rowẽ di oto. Æhãna wa tô ãme wasi'rã'õtõ ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a, Wanhib'apito te te aima ïpisutuzéb zarina, wa te wapari za'ra da, ïsimiroti hã. — ãne te Conerizu hã tãma rowasu'u, Pedruhu ma.

Pedru hã Conerizu norĩ ma, te te ïrowasu'uzé

³⁴⁻³⁵ Tawamhã Pedru hã timreme na ma oto ãma tãma sãna'rata za'ra, ãne:

— Tô ta, Æhãna wa tô waihu'u. Tô sena 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô si'ãma ropisutu, dawi 're sisawi tã mono da, zudezu nherẽ, duré zudezu'õ nherẽ. Daro mono bã, ïwẽ si da te 're 'manharĩ za'ra mono da, ïmreme, da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za tô te te sima 're da'awẽ aiwapsi. Misi, ma tô te te da'ãma sima 're rosa'rata, dawi 're sisawi tã mono da.

³⁶ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ïwaihu'u za'ra wa'wa. Tizadawa wasu'u hã ma tô wama waihu'u za'ra, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma. Zezu Cristu hã ma tô watême satõrĩ za'ra, te te wama rowasu'u za'ra da, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma rowẽ na 're ïdanomro mono zém na hã. Zezu Cristu hã, uburé Danhib'apito uptabi. Taha wasu'u ma tô ïwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁷ Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipiti'ai ãma 're ïhâimana mono zém na hã ma tô duré ïwaihu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristu hã. Zuwã Batita hã ma tô dama rowasu'u, Æ dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da. Taha parip si, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipiti'ai mono bã, ma tô 're mo, Zezu Cristu hã. Darireza na danhipiti'a nho'õmo nhisi ãma 're ïmorizém na ma tô sãna'rata.

³⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ëzani hã tãma tisõ, Zesusihi ma, Nazaré ãma aré 're ïsãmra mono ma. Tiwaihu'u pese zama ma tô tãma tisõ. Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipiti'ai wa'wai baba, ma tô 're mo, marĩ ïwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ mono da, dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré, Wa'uburé nhimiwada'uri nhipitete zarina 're ïhâimana siwamnarĩ za'ra mono norĩ hã ma tô te te 're apese. ãne ma tô ïwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ, ïmama hã ïsiré 're morĩ u'âsi wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ãne Zezu Cristu 're ïhâimana mono zém na ma tô ïwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁹⁻⁴⁰ Wa norĩ hã Zeruzarẽ ãma duré daza'rui mono bâ, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipiti'ai ãma uburé Zezusi te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono na watõmo na wa te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, wa tô wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra. — ãne te tãma rowasu'u za'ra, Pedru hã.

Te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Ta hã, Zezu Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi ĩsasõmrizém na ma tô dasiwi wĩrĩ ni. Tane nherẽ, bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, ma tô apâ hãiwa'utu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha pari, ma tô tãma pisutu Zezusihi ma, wama sihãiré za'ra da.

⁴¹ Aihĩni, da te sabu za'ra õ di. Wa norĩ si wa tô wahãiba pisutu sabu za'ra ni. Romhá ré, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã sima wawẽ za'ra, Zezusihi hãiwa'utuzém na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Taha wa, watẽmep si ma tô satõ, Zezusi hã hãiwa'utu parimhã. Wa tô ĩsiré wasaihuri ni. Wa tô duré ĩsiré âhuri ni, apâ hãiwa'utu parimhã.

⁴² Taha wa, ma tô wama pisutu za'ra, ĩwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Ma tô duré wapisutu za'ra, Zezusi hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na, wa te dama 're wasu'u u'ãsi za'ra mono da, dama rowairébé'wa da hã. Tawamhã dahãiba ré 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma, te za te te dama 're arowairébé, duré 're ĩdadâ'â za'ra mono norĩ ma zama.

⁴³ Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa sidâpãsi, ma tô Zezusi za te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zém na wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u sirõmo za'ra, ãne: “Õ hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dawasédé hã te za te te dama 're apari, te te da'ãma 're ab'madâ'â mono tã da oto.” ãne ma tô wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã. — ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Pedru hã.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã zudezu'õ norĩ ma, Tipẽ'ẽzani te te tãma ĩsõmri za'ra zé wasu'u

⁴⁴ Tawamhã Pedru hã zahadu te te tãma rowasu'u za'ra ré, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra, Pedruhu mre me wapari'wa norĩ ma hã. Taha wa, ĩpẽ'ẽ mono bâ ma tô sisisi, hãiwa hawimhã.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhã zudezu norĩ, Zezusihi zazei'wa 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, Pedruhu siré, Zopi hawi ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô ãma titob'uzu za'ra, zudezu'õ norĩ ãma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, Tipẽ'ẽzani hã ta norĩ ma zama, te te oto sõmri za'ra wa. Taha wa, te zudezu'õ norĩ hã damreme amo na sima robzanhamri za'ra, timreme nai õ nherẽ. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, te duré tiwata za'ra, ĩwaihu'u pese na. ãne hã te te wapari za'ra wamhã, te zudezu norĩ hã sima nharĩ za'ra, ãne:

— Oro õ norĩ hã zudezu'õ za, ma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra. — ãne te zudezu norĩ hã sima nharĩ za'ra.

Taha wa, te Pedru hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

⁴⁷ — 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra, te te wama ĩsõmri za'ra ne hã. E 'wa hã te za tawamhã â hã tiwi sawi za'ra, â dawabzuri hã te te 'manharĩ tã za'ra da, ĩwa. Mare di. Te za tô 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã. — ãne ma tô tãma nharĩ za'ra.

⁴⁸ Tawamhã ma tô tãma 'ru za'ra, Zezu Cristuhu nhisi na, ĩsadawa para â dawabzuri hã te te 'manharĩ za'ra da, zudezu'õ norĩ hã. Tawamhã Pedru te siwi waptẽ, ĩ'rata sãmra za'ra da a'â.

11

Pedru hã zudezu'õ norĩ u timorĩzém na ĩsiwasu'uzé

¹ Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã, Zudeza na danhipiti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me, ma tô wapari za'ra, ãne: “Zudezu'õ norĩ zama ma tô, u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã saze za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ hã.” ãne ma tô ĩsazei'wa norĩ hã rowasu'u hã wapari za'ra, daza'rui mono bâ.

² Tawamhã Pedru hã ma tô apâ mo, Zeruzarẽ u. Wisi wamhã, ni'wam norĩ hã ma tô tãma nharĩ za'ra. Zudezu'õ norĩ ãma te ãne sima rosa'rata za'ra, ta norĩ hã: “Zezusi hã

da te saze za'ra nherẽ, danhîhîwata nhîhîri õ wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono õ di za." ãne te sima rosa'rata za'ra.

³ Taha wa, ma tô tâma nharĩ za'ra, Pedruhu ma, ãne:

— Zudezu'õ norĩ ãma te nasi asõ, îsîhîwata nhîhîri'õ norĩ nhorõwa ãma. Ma tô duré nasi îsiré asa za'ra. — ãne te tâma nharĩ za'ra.

⁴ Tawamhã Pedru hã ma tô tâma siwasu'u za'ra, îsãna'rata hawi uburé ãma îromhâimana mono zém na hã. ãne te tâma siwasu'u za'ra:

⁵ — Zopi ãma înhemra ré, wa tô marĩ hã 'madã, înhotõ õ nherẽ, înhotõ 'rowi te îrosawêrê ne. 'Re îhâimana u'âsi mono ma, îmreme ré, wa tô 'madã. Zazahã hâi wawê ne hã ma tô we îtême si'ra, hâiwa hawi. Îhã nhipi wahuré na ma tô we ãma wasisi. Tawamhã înhore ma tô nomro.

⁶ Îremhã te 'madã'ã wa, wa tô ropodo hã ab'madã, îpoto mono bâ. Abaze hã siwazari, wa tô ab'madã, îsahi zama. Ti'ai baba di'i na te te sina 're îrobãdã za'ra mono norĩ zama, duré hâiwi 're îsisa'rei mono zama, si hã wa tô ab'madã, siwazari.

⁷ Ni'wai mreme hã wa tô duré wapa. Te îma tinha, ãne: "Pedru, aiwahutu. Asima 'maiwĩri da, asai hã." ãne ma tô îma tinha.

⁸ Tawamhã wa tô asa tâma tinha: "Înhîb'apito, mare uptabi di. Marĩ hã îwasétêre hã te 're 'masi mono õ di, wahi'rada Mozési hã te te wawi îwê'õ hã." ãne wa tô asa tâma tinha.

⁹ Tawamhã hâiwa hawi te we duré îma tinha, ãne: "Re îhâimana u'âsi mono, marĩ hã îwê na te te aima wasu'u wamhã, wasétê õ nherẽ, asiwi wê'õ õ di za."

¹⁰ Tô õhõ na si si'ubdatõ ma tô îma tinha. Tawamhã apã ma tô ti'ã, hâiwa u.

¹¹ Apã te te âri parip si, aibã norĩ hã si'ubdatõ ma tô îzõ 'maihihutu, îza'warizéb u hã. Sézareza hawi da te ãma îtême îsatõri za'ra hã ma tô îzõ aihutu.

¹² Tawamhã 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô îma waihu'u, awa'awi îme îmorĩ za'ra da. Taha wa, wa tô îme îmorĩ za'ra. Îsazei'wa norĩ hã, Zopi hawi îsiré we îsi'aba're norĩ hã 6 na îhâiba hã, ta norĩ hã ma tô duré îsiré ai'aba're, Sézareza u. Wasihutu wamhã, aibã hã îzõ îhârã nhorõwa u wa tô asisi ni, 'ri para u, Conerizuhu nhorõwa u.

¹³ Ta hã ma tô wama rowasu'u za'ra, hâiwa ãma 'Re îhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa 'ri para u îtême îsîhî're na. Îtême wisi wamhã, ma tô ãne tâma rowasu'u: "Ma'ãpé, da'mazatõri, Zopi u da'maimorĩ da, Sima Pedruhu zô.

¹⁴ Ta hã te za Zezusihi wasu'uwê na aima rowasu'u za'ra wa'wa, taha zarina 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba da, aihîni asõrõwa ãma 're îsi'ubumroi mono norĩ zama." ãne 'Re îhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa nhimirowasu'u hã, aibã ma.

¹⁵ — Tawamhã wa hã wa tô tâma rowasu'u na sãna'rata oto. Te rowasu'u ré, 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipê'êzani hã tâma sômri za'ra, îsãna'rata hawi te te wama îsômri za'ra ne hã.

¹⁶ Tawamhã Wanhib'apito mreme na wa tô po're puru, îwana te te wama îrowasu'u za'ra hã, ãne: "Zuwã Batita hã ma tô â uptabi na si te te 're da'ahâiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ mono wamhã. Tanei õ di za oto. 'Re îhâimana u'âsi mono hã te za oto Tipê'êzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, îré 're anomro u'âsi aba mono da." ãne ma tô wama rowasu'u.

¹⁷ Wanhib'apito Zezu Cristu, wa te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipê'êzani hã wama sômri za'ra. Misire õhõ si we te te wama îsômri za'ra ne, ma tô tâma sômri za'ra, ta norĩ ma. E marĩ, wa za tawamhã wa hã 'manha. E 'Re îhâimana u'âsi mono te te î'manharĩ, wa za îsiwi wê'õ. E wa za îsiwi dawê'õ, 'Re îhâimana u'âsi mono, te te sima dawê nherẽ. Mare di. Te dawê'õ õ di za. — ãne te tâma nharĩ za'ra, Pedru hã.

¹⁸ ãne hã te te wapari za'ra wamhã, asa te te tâma nharĩ waihu'u za'ra õ di oto. Taha wa, ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono ãma. Tawamhã te oto sima rowasu'u za'ra, ãne:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô zudezu'õ norĩ zama pisutu za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono siré, rowê na 're hâimana u'âsi za'ra mono da. — Æne te sima rowasu'u za'ra, zudezu norĩ, Ìsazei'wa norĩ hã.

Ãtizotiza ãma Zezusihi zazei'wa norĩ 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Esitéwã da te dasiwi ìwĩrĩzéb zarina, Ìsazei'wa norĩ ãma da te rowasété za'ra wa, ma tô da te ropé, Ìsazei'wa norĩ hã Zeruzarê hawi. Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô da te ropé, duré Sipri na danhipti'a nho'õmo nhisi u, duré Ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u zama. Si'aba'reí ré, zudezu norĩ ma si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'uwê na. Zudezu'õ norĩ ma, zahadu te te ãma rowasu'u za'ra õ di.

²⁰ Tane nherê, ìhâiba amo norĩ hã, Sipri na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma aré 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, duré Sireni ãma danhipti'a nho'õmo amoi ãma aré 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, ma tô ai'aba're, Ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta norĩ hã zudezu norĩ ma si, te te rowasu'u za'ra õ di, Wanhib'apito Zezusihi wasu'uwê na hã. Zudezu'õ norĩ ma zama, ma tô ãma rowasu'u za'ra.

²¹ Tawamhã Wanhib'apito hã ma tô õ norĩ hã pawaptob za'ra, tiwaihu'u pese na. Taha wa, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni oto, Wanhib'apito niwĩ 're dahâimana za'ra mono da oto.

²² Tawamhã taha wasu'u hã ma tô Ìsazei'wa norĩ hã wapari za'ra, Zeruzarê ãma siré 're Ìsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, Banabé hã ma tô satõrĩ za'ra, Ãtizotiza u morĩ da.

²³ Tamomo wisi wamhã, ma tô waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê na dama 're Ìsõpru mono zém na hã tame. Taha wa, toi uptabi di, Banabé hã. Tawamhã ma tô dama roti, ãne:

— Aihĩni, aipê'ê na sada 're asimi'ê za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito niwĩp si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. — Æne te dama roti, Ãtizotiza ãma hã.

²⁴ Banabé hã, aibâ ìwê. 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani na si 're Ìmorĩ u'â, ta hã. Wanhib'apito te te sina 're Ì'umnhasi u'âsi mono, ta hã. Taha wa, ma tô Wanhib'apito zazei'wa hã dasina tahâ'â ni, Banabéhé nhimirowasu'u zarina.

²⁵ Banabé hã te oto mo Tasu u, Saruhu zô te te robzabu da.

²⁶ Tawamhã tamomo wisi wamhã, ma tô sõpêtê. Ta hawi, ma tô apâ saprõ, Ãtizotiza u. Tame te aimasisi zahuré oto. Ìsazei'wa norĩ, siré 're Ìsi'rã'õtõ mono norĩ 'rata te 're simasisi zahuré, te te dama 're rowahutu zahuré mono da. Misi ma tô ãma tiwahub zahuré, te te 're da'apawaptob zahuré mono ré hã. Tame ma tô Cristuhu nhib'a'uwê na da te 're sisi na'rata za'ra, Zezusihi nhirã zarina 're Ìnomro mono norĩ hã, Ãtizotiza ãma hã.

²⁷ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, ni'wam norĩ hã te ai'aba're, Zeruzarê hawi, Ãtizotiza u.

²⁸ Adabu na aibâ nhisi hã te ìme timorĩ za'ra, tisiré Ìsadawa wasu'u'wa norĩ me. Tawamhã Ãtizotiza u sihotu wamhã, Adabu hã ma tô hãwi za. 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tãma ìwaihu'uzéb zarina, ma tô dama waihu'u siro romhâ ré, amho hã daro mono bâ za dawĩ Ìsi'utõrĩ mono na hã. (Roma ãma danhib'apito Caradiu hã te te dama 're roti mono ré, ma tô ãne hã tô da'ãma tiromhâiba, amho õ na hã.)

²⁹ Taha wa, Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô sima roti za'ra, Ìsibro hã ìhâiba mono bâ tãma 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina, te te po'o mono da, Zudeza ãma Ìsazei'wa norĩ ma, te te tãma sõmri za'ra da.

³⁰ Tawamhã ma tô te te tãma po'o. Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô ìré satõrĩ zahuré ni Zeruzarê u, Saruhu me, tame da'madâ'â'wa norĩ ma, te te sõmri zahuré da, Ìsibzari za'ra hã.

12

Pedru hã dazazém hawi 'Re ìhâimana u'âsi mono te te Ìsõ'reptuzé wasu'u

¹ Tawamhã apito Erodihi zadawa para ma tô ãsazei'wa norĩ ma, da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra.

² Taha wa, Zuwãhã dub'rada hã, Ti'adu hã ma tô dasiwi wĩrĩ ni, ãsi'uwazi 'wa pa na, apito Erodihi zadawa para.

³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô siwi wësãmri za'ra, Ti'adu da te dasiwi ãwĩrĩzẽ hã. Taha wa, Erodi hã ma tô Pedruhu zama dama ti'ru, da te dasiwi ãri da, dazazéb 're, da te sërẽ da. Ì'u'ëtẽ duptoio'õ na dasa, da te 're ãhuri mono zé båtã na ma tô siwi ti'ã.

⁴ Te te siwi ãri wamhã, ma tô siwi tisẽ, dazazéb 're. Pascowa na dato nhisi hã si'utõrĩ parip si, dama rowairébé'wa norĩ nho're sab da, ma tô a'ã siwi tisẽ, dazazéb 're, dama rowairébé'wa norĩ hã da te ãwĩrĩzéb da hã, te te siwi ãma rowairébé da. Taha wa, da'wapéi'wa norĩ hã te nasi 'madã'ã za'ra siwa'rãmi. Maparane si'uiwa na si mararé te ãtẽme ai'aba'rẽ. Abzuma zama te nasi siwa'rãmi ai'aba'rẽ, barana zama, mara wa'wab zama, te te nasi 'madã'ã za'ra da. Uburé hã 16 na ãhãiba za'ra hã, da'wapéi'wa norĩ hã.

⁵ Pedru hã dazazéb 're, sãmra nherẽ, ãsazei'wa norĩ hã te sa'ëtẽ ãma mreme zusi u'ã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã.

⁶ Pedru hã Erodi te te dama ã'ruzé hã romhuture di oto, dama rowairébé'wa nho're sab da hã oto. Awẽpsi te za dasiwi wazere ni, danho'a te te siwi ãma rowairébé da, niha wamhã, da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã Pedru hã te oto nhono, barana. Da'wapéi'wa norĩ wa'wa, maparane ãsi'uwazi nhorõ rutu ré te nhono, pawasisi ré. 'Ridawa ã'madã'ã'wa norĩ hã te duré aima'wara zahuré.

⁷ Tawamhã hãiwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã awa'awi ma tô ãtẽme wi, mara wa'wa. Mara wa'wam nherẽ, dazazéb 'remhã oto robrã di, 'ri 're wa'wa ãma hã. Hãiwa hawi romhuri'wa hã ma tô Pedru hã rãsi ãsisé ãma, utu da. Te tãma tinha, ãne:

— Ai'aba'rẽ na aiwahutu. — ãne te tãma tinha.

Taha wa, ãpawasisizé hã si'uihã na ma tô tãma asisina, ãsi'uwazi nhorõ rudu hã.

⁸ Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa hã te duré tãma tinha:

— Ai'uza hã ai'usisizém na asima wasisi. Aipara'uza zama asima za na. — ãne te duré tãma tinha.

Tawamhã Pedru, ma tô ãma saze, te te 'manharĩ da. Te duré tãma tinha:

— Ai'ubuzé ãhãpa ré, we ãzarina aimorĩ. — ãne ma tô duré tãma tinha.

⁹ Tawamhã sõtõ 'rowim newa, ma tô ãsarina watobro Pedru hã, te te ãrosawẽrẽ newa. Te te waihu'u õ di, tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, ãtẽme ãwisi na hã, hãiwa hawi.

¹⁰ Tawamhã 'ridawa 'madã'ã'wa ãmorĩ'rada hã ma tô sa're zahuré. Taha nhana're ãsa hã ma duré sa're zahuré, Pedru norĩ hã. Tawamhã ma tô aimasisi zahuré oto, dazazé 'wawi wa'ra 'ridawa u si'uwazi 'manharĩ na 'ridawa nhito pese u. Tawamhã uihã na ma tô 'ridawa nhitobzẽ hã tãma aiwanhizari zahuré. Õne haré ma tô oto tipusi zahuré. Bãdãdi na ma tô tineb zahuré. Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa hã ma tô Pedruhu wi aimani, awa'awi.

¹¹ Taha wa, Pedru hã ma tô 'rãwi sina rosa'rata:

— E niha. Te rosawẽrẽ newa. Tane nherẽ, tô sena ma tô Wanhib'apito hã we ãtẽme satõ, hãiwa hawi tãma ãromhuri'wa hã Erodihi wi, te te ãnho'reptu da, zudezu norĩ te te sima ãwẽ za'ra zéb zarina, ãdã'ã tô da. — ãne ma tô sima tinha.

¹² Tawamhã, ãma ãromhãimanazém na tô sena te te oto sina waihu'u wamhã, Marizaha nhorõwa u ma tô mo, Pedru hã. Zuwã Marcusihi na, Mariza hã. Tame da'ahã na ma tô tasi'rã'õtõ ni, ãma damreme zusi da. Tamomo te oto mo, Pedru hã.

¹³ Wisi wi, ma tô 'ri 'wawi 'ridawa nhitobzẽ hã ta'a. Tawamhã dama romhuri'wa hã ma tô ãtẽme wahudu pi'õ hã, Rodi na ãsisi hã 'ridawa ta'a'wa, te te waihu'u da.

¹⁴ Tawamhã Pedruhu mreme te te waihu'u wamhã, ma tô tãma rowẽ watobro. Rowẽ te, si'aba'rẽ na apã sipi'rai wa, ma tô 'ridawa na po're ha'ã. Te te tãma 'ridawa ãna, te tisiré norĩ ma te te wasu'u da, wara. ãne ma tô tãma wasu'u za'ra:

— Pedru hã te za, 'ridawa. — ãne te tãma wasu'u za'ra.

15 Taha wa, te pi'õi ma nharĩ za'ra:

— Mare di. A hã asimiza'rese õ di.

Te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena te za, Pedru hã.

Tawamhã te oto nharĩ za'ra, ãne:

— Áté Pedruhu 'madâ'â'wa te za, hãiwa hawi 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã.

16 ãne ré, te Pedru hã nasi 'ridawa ta'a. Taha wa, ma tô oto tãma 'ridawa za'ra. Te te sabu za'ra wamhã, uihã na ma tô ãma titob'uzu za'ra, tô sena na.

17 Tawamhã Pedru hã ma tô tinhib'rada hã tãma wẽ za'ra hãimo, ari'iwĩ si'ubumro da. Taha pari, ma tô tãma siwasu'u za'ra, Wanhib'apito hã dazazém hawi, te te ãwazere na. Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Ti'aduhu ma, te za ãwasu'u za'ra wa'wa, duré ãsiré ãsazei'wa norĩ ma zama. — ãne te tãma sihãiba 'ru za'ra. Taha pari, ma tô tiwi timorĩ za'ra nimomo.

18 Tawamhã ãma awẽ wamhã, awẽ wi, da'wapéi'wa norĩ hã Pedru te te siwi sa'rese za'ra õ wa, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

19 Pedruhu zô sõpré pese da, ma tô Erodi hã tãma sõ rob'ru za'ra. Sô sõpré pese nherẽ, te te siwi sãmri õ di. Taha wa, Erodi hã ma tô ã'madâ'â'wa norĩ hã sadanharĩ pese za'ra, Pedruhu ãma. Taha pari, ma tô dama 'ru za'ra, da te simro da, dazazé 'madâ'â'wa norĩ hã.

Apito Erodihi dâ'ázé wasu'u

Tawamhã apito Erodi hã ma tô mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u, tame sãmra da a'â.

20 Tawamhã apito Erodi hã ma tô sahi u'âsi dazada hãimana, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãdahãimana za'ra mono norĩ zada, duré Sido na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãdahãimana za'ra mono norĩ zada zama. Taha wa, Tiru hawi ma tô da'madâ'â'wa norĩ hã ai'aba'ré, apito Erodihi u, Sido hawib zama. Erodi hã te te siwi sadaihu'u da, ma ãtẽme sito. Tawamhã Barasitu na Erodihi nhibro' 'madâ'â'wa nhisi u uimrehẽne, ma aihutu. Tawamhã te ãne tãma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma:

— Ma'ãpé, wa'ãma aime za'ra na, Erodihi me apã wa te wasima ropese za'ra da, wasazé hã wa te duré wasima 're uipra za'ra mono da, ãsib'a'uwẽ norĩ wi apã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma. Tawamhã Barasitu hã ma tô ãma saze za'ra, ãma sime za'ra da. Taha pari, ma tô Erodihi u aihutu duré, te te sadawa pibu za'ra da duré ta hã, tisazé hã te te 're ãuipra za'ra mono zéb da hã apã.

21 Taha wa, Erodi hã bådã te te sima ãpisutuzém na ma tô ti'uza wẽ ãhãpa hã sima tisẽ. Danhib'apito 're ãsimasisi mono zéb ãma ma tô nhamra, tinhimirotizéb ãma, te te dama roti za'ra da.

22 Tawamhã te te dama roti za'ra pari, ma tô ãne ãma tawata za'ra ni, damreme 'rãihã na:

— Õhõ mreme hã, aibã mreme õ di. ãhãiba'õ mreme, ãwaihu'upese mreme. — ãne te ãma tawata za'ra ni, ãwaihu'upese newa.

23 Tawamhã awa'awi ma tô hãiwa ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã azã, ãhãzé pire na, Erodi hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma si 're ãdawata za'ra mono zé hã te te sima sawi wa, ma tô azã. Marĩ hã ãsãna wai'u ne hã ãma sépu'u wa, ma tô dãrã, Erodi hã.

24 Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ropé, 'ri pã. Sadawa wasu'u za'ëté di oto.

Banabé norĩ hã Saruhu me, Átizotiza u apã ãnebzé wasu'u

25 Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô apã tineb zahuré, Saruhu me, Átizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. ãsazei'wa norĩ nhibzari te te ã'wapé zahuré hã te te dama sõmri zahuré pari, ma tô apã tineb zahuré, Zeruzarẽ hawi. Zuwã Marcusi hã te ãsiré timorĩ zahuré.

13

Banabé norĩ hã tinhimirohmuri na te te ãsãna'rata zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Átizotiza ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã duré dama rowahutu'wa norĩ hã te 're si'ubumro, ãsazei'wa norĩ wazari. ãne ãsisi za'ra hã: Banabé hã, duré Simi'ã hã, ãsisi amo hã Hãira na; duré Rusizu, Sireni ãma aré 're ãsãmra mono hã; duré Saru hã, duré Mana'ẽ hã, apito Erodihĩ siwadi aré, Mana'ẽ hã, Erodihĩ nhorõwa ãma siré prédub zahuré wa.

² Tawamhã nimahã bãtã na ma tã ta norĩ hã saihuri ãna asimro a'ã, Wanhĩb'apito ãma wata za'ra da. Taha wa, ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ãne tãma waihu'u za'ra: — Banabé norĩ ma, wa tã romhuri hã pisutu zahuré, Saruhu me. Te te ãma 're romhuri zahuré mono da, wa tã ãsima pisutu zahuré, ta norĩ hã. Taha wa, te ãpisutu zahuré zéb zarina, te za oto tãma ãpisutu za'ra wa'wa, asiti wa'aba oto neb zahuré da. — ãne ma tã tãma waihu'u za'ra.

³ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te duré mreme zu, saihuri ãna. Tinhĩb'rada ma tã ãrã ãma sa'ra za'ra, Banabé norĩ 'rã nhisiwi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãwaihu'u za'ra zéb zarina, te te tãma pisutu za'ra da, romhuri hã. Taha parĩp si, ma tã siwi satõrĩ zahuré, neb zahuré da oto.

Sĩpri ãma Banabé norĩ te te ãromhuri zahuré zé wasu'u

⁴ Tawamhã Banabé norĩ hã ma tã tineb zahuré, Saruhu me. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani ré, ma tã tineb zahuré, Sere'usiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawi, te duré tineb zahuré, Sĩpri na rob'ré za'iti nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na ma tã saprĩ zahuré, dame.

⁵ Tawamhã ma tã aimasisi zahuré, Saramina na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tã tinhimirohmuri na sãna'rata zahuré. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bã, ma tã tame 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dama sadawa wasu'u zahuré. Zuwã Marcusi hã ma tã ãme timorĩ zahuré, romhuri na te te pawaptob zahuré da.

⁶⁻⁸ Sĩpri na rob'ré za'iti nhisi wa'wai baba, si'aba'rúi wamhã, ma tã aihutu, Paposi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame abzé tede'wa hã ma tã sõpõtẽ za'ra, zudezu norĩ siré hã, Bazezusi na ãsisi hã. Deredu norĩ nhiminhisi na hã Erima na ãsisi amo hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa newa, te taré te te dama 're rowasu'u. Danhib'apito siwadi, Bazezusi hã. Sési'u Paru na danhib'apito nhisi hã. Ta hã, rosa'rata waihu'u pese 'wa. Tawamhã ma tã sõ tihãrã zahuré, Banabé norĩ zõ Saruhu me, te te wapari pese da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã Erima hã abzé tede'wa hã ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã tiwi wẽ'õ zahuré, danhib'apito hã Zezusihi wasu'uwẽ te te saze tã da.

⁹ Tawamhã Saru, Paru na ãsisi amo hã ma tã aptete, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na. Taha wa, abzé tede'wa te te 'madã'ã sina,

¹⁰ ma tã tãma tinha, ãne:

— Wa'uburé 'ra, a hã. Uburé ãwẽ nhitob'ru, a hã. Aihãimana nhĩpese di. ãwasété si, te asima 're ãazawi pese mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã wẽ nherẽ, te dawĩ ãma 're ãazaprĩ u'ãsi mo, ãwasétére na.

¹¹ ãhãna, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za ai'azã. Tawamhã te za a'ã atob'a. Bãtã nhimirowa'a hã 'madã'ã õ di za a'ã. — ãne te tãma tinha, Paru hã.

Tawamhã awa'awi, ma tã titõmozazu, Erima hã. Ma tã tiwi tirobra duré, tob'a wa. Taha wa, ma tã te te nasi rob'upi dazõ, ni'wa hã te te saprõni da.

¹² Tawamhã danhib'apito hã aibã ãtob'a na te te 'madã'ã wamhã, ma tã saze, sena na Zezusihi wasu'uwẽ hã. Wanhĩb'apito nhimiroti na ma duré titob'uzu.

Ãtizotiza amoi ãma Paru norĩ te te ãromhuri zahuré zé wasu'u

¹³ Tawamhã Paru norĩ hã te ai'aba'rúi, Paposi hawi, Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na te ai'aba'rúi, dame. Tane nherẽ, Zuwã Marcusi, ãme

morĩ zahuré õ di. Ma rême zahuré, Zeruzarẽ u morĩ da apâ. Păpiriza u sihutu wamhã, Peredi na 'ri nho'õmo nhisi u te ai'aba're, Paru norĩ hã.

¹⁴ Ta hawi, te duré ai'aba're, Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tô aihutu, Âtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Sihutu wamhã, sabadu na ma tô asisi, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u. Tame te asimro ni.

¹⁵ Tawamhã ma tô ni'wa hã dama sôré, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãrob'ui'érézém na hã. ãsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te duré dama sôré. Te te sôré za'ra parimhã, rowahutuzéb ãma 're da'anhimi'rui mono 'wa hã ma tô Paru norĩ hã ãne 'mahârã za'ra, te te dama rowasu'u za'ra da:

– Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, asima wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za wama ãrowasu'u za'ra wa'wa, wama robze za'ra da. – ãne ma tô 'mahârã za'ra.

¹⁶ Taha wa, Paru hã hãwi ma tô za. Tinhib'rada, ma tô dama wẽ, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhã te dama tinha, ãne:

– Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari za'ra wa'aba. Duré zudezu'õ norĩ, a norĩ wa'aba zama wasiré õ nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ hã, ãwapari za'ra wa'aba.

¹⁷ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito hã ma tô wahi'rata norĩ hã sima pisutu za'ra, ãma sib'a'uwẽ za'ra da. ãsihudu sidâpâsi, ma tô te te 're apawapto, sitébré da, Ezitu ãma tisiré'õ norĩ 'rata 're si'ubumroi mono ré hã. Ta hawi, ma tô sani za'ra, tiwaihu'u pese na.

¹⁸ A'ubuni wi, 're dahâimana za'ra mono ré, ma tô te te 're da'ab'madâ'ã pese, ãma 're dazaihã popo'o za'ra mono nherẽ. 40 na ma tô da'ãma tiwahu, a'ubuni wi te te 're da'ab'madâ'ã mono ré hã.

¹⁹ Cana'ã na romnhisi ãma ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã da'uprozi. 7 na dapoto mono bâ ma da'uprozi, a'uwẽ norĩ hã, ãwa 're ãdasi'ubumroi mono hã. Tawamhã tinhib'a'uwẽ ma, ma tô sômri za'ra ti'a hã, Izarazéhé nhihudu norĩ ma.

²⁰ ãwa dawĩ 're rob za'ra mono ré hã, 450 na ma tô ãma tiwahub za'ra.

– Tawamhã dama ãmreme pire norĩ hã misi sidâpâsi ma tô dama pisutu za'ra, ãsadawa para dama rowairébé'wa 're hâimana za'ra mono da, Samuwé hã ãpotozéb u. Tawamhã ma tô podo, Samuwé hã. Prédu wamhã, ta hã ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u. Ta hã ãsadawa wasu'u 'rata 'wa, Samuwé hã.

²¹ Tawamhã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô tiwi waptêrẽ za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono wi, ni'wa hã danhib'apito ne, te te 're ãda'uwati mono da hã, te te pisutu da. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô tãma hãiba nhomri za'ra, Sau hã da'uwati'wa da. Sauhu mama hã, Tisi na ãsisi hã. Bẽzamihi nhihudu ta hã, Tisi hã. Sau hã te te 're da'uwati mono ré hã 40 na ma tô ãma tiwahu.

²² Tawamhã te te oto 're da'uwati mono tã da, ma tô waze, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. ãsa'u hã ma tô Dawi hã dama hãiba nho, da'uwati'wa da oto. Ta hã ma tô duré wẽsã oto. ãne te te ãwẽsãmrizé hã: “Dawi hã Zéséhé 'ra hã ãma wẽ di. ãnhimiroti te te ãma uwaimrami da, te za te te 're ãwapari u'âsi.” ãne ma tô Dawi hã wẽsã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

²³ Dawihi nhihudu uwaibaba, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã pisutu Zezusi hã, Izarazéhé nhihudu norĩ nho'reptui'wa da hã. Wahi'rata norĩ ma, te te ãropisutuzéb zarina, ma tô pisutu.

²⁴ Zezusi hã tinhimiromhuri na te te dama sãna'rata õ ré, ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're rowahutu, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, duré ã dawabzuri hã da te te 're 'manharĩ za'ra mono da.

²⁵ Tawamhã tinhimiromhuri te te ãsazãrizéb u romhutu wapsi, te dama siwasu'u, ãne: “Cristuhu zõ te 're asimipari za'ra wa'aba mo. Tawamhã te ããma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo, Cristuhu newa, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisutu newa. Tazahã, ta hã õ di, wa hã. ãza'u si ãma ãpire hã te za wei mo. Wei wisi wapsi, wa

hã tãma ïwapure di za. Tãma ïwapure wa, ïpara'uza wasisizé, te apâ tiwi wasihu waihu'u ò di za, ïnhisé wa.” Æne te dama siwasu'u, Zuwã Batita hã. — Æne ma tô Paru hã dama rob'rãzarõtõ, dahi'rata nhihudu uwaibaba, Zezusi we ïmorizém na hã.

²⁶ Te duré dama tinha:

— Wasiré Abra'ãhã nhihudu norĩ, ïwapari za'ra wa'aba, duré zudezu'õ norĩ, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ zama. Uburé wa'udãna ma tô ïwasu'u wẽ hã wei watẽme satõrĩ za'ra, wahãiba mono bã, danho'reptuzé wasu'u hã.

²⁷ Zeruzarẽ ãma 're ïsi'ubumroi mono hã, duré tame dama ïpire norĩ zama, Zezusi hã Danho'reptui'wa na te te waihu'u za'ra ò di. Sabadu sidãpãsi, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ére hã da te dasima 're sõré za'ra mono nherẽ, ïwasu'u hã te te waihu'u za'ra ò di, ta norĩ hã. Taha wa, Zezusi hã dã'ã da, te te siwi ãma roti wamhã, te te waihu'u za'ra ãna, ma tô 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã siwi ãma uwaimra, si'uihã na.

²⁸ Zezusi hã marĩ ïwasédé hã te te 'manharĩ õ nherẽ, ma tô õ norĩ hã siwi waptẽ, Piratuhu wi, da'wapéi'wa norĩ hã te te siwi wĩrĩ da, wasété ré ne.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ãma uburé 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreme ui'ére 'rada hã te te siwi ãma uwaimrami parip si, ma tô siwi si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi. Ma tô siwi tisẽ, êtẽ zahãpã wa, ab're 're.

³⁰ Tane nherẽ, 'Re ïhãimana u'ãsi mono, ma tô apã hãiwa'utu, dã'ã uptabi nherẽ.

³¹ Tawamhã apã hãiwa'utu pari, ma tô nasi dama sihãiré, bãtã ahã na, Zezusi hã. Darireza hawi, Zeruzarẽ u aré ïsiré ïsi'aba'rẽ norĩ ma, ma tô nasi sihãiré. Ta norĩ hã te oto te te dama 're wasu'u wẽ za'ra Zezusi hã, Izarazéhé nhihudu norĩ ma.

³² — Wa norĩ zama ïwasu'u wẽ hã wa te aima sãmri za'ra wa'aba da, wa ai'rata wahãimana za'ra wa'aba ni.

³³ 'Re ïhãimana u'ãsi mono, wahi'rata norĩ ma, te te ïropisudu hã ma tô wama ãma uwaimrami za'ra oto, wasiré ïsihudu norĩ ma. Zezusi hã ma tô apã hãiwa'udu. Apã ïhãiwa'utuzé wasu'u na 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma danho're na rob'ui'ére, ïsãna'remhã, te wama wasu'u, ãne:

“A hã ï'ra. Æ bãtã na aihãiwa'utuzé bãtã na wa za Aimama na aima 're ïhãimana.”

³⁴ — Duré ãma rob'ui'ére 'rata hãiba amo hã te duré wama wasu'u 'Re ïhãimana u'ãsi mono, Zezusi dã'ã uptabi nherẽ, apã za te te ïhãiwa'utuzém na, dã'ã u'ãsi nomro tõ da. 'Re ïhãimana u'ãsi mono te tinha:

“Dawihĩ ma, tô sena marĩ ïwẽ na te tãma ïropisutuzém na wa za taha u'ãbã aima ãma uwaimrami za'ra wa'wa.”

Æne ïmreme na rob'ui'ére hã.

³⁵ ïhãiba amo na rob'ui'ére ïsãna'remhã, te duré wama wasu'u:

“Te te aima 're ïromhuri wẽ u'ãsi mono hã dã'ã wamhã, rẽme ò di za, hãiba 'ro tõ da.”

Æne te wama wasu'u. — Æne te Paru hã dama rob'rãzarõtõ, rowasu'u 'rata na hã.

³⁶ Te duré dama rowasu'u:

— Dawi hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma sina uwaimra, te te tãma ïpisutuzéb zarina. Te te sina tãma uwaimrami pari, ma tô dãrã, Dawi hã. ïhi'rata norĩ 'ru ãma êtẽ zahãpã wa ab're wa, ma dasiwi sërẽ ni. Da te dasiwi sërẽ wamhã, ïhãiba hã ma ti'ro.

³⁷ Tane nherẽ, 'Re ïhãimana u'ãsi mono apã te te ïhãiwa'udu hã, 'roi ò di. Hãiba wẽ na ma tô apã hãiwa'utu.

³⁸⁻³⁹ Wasiré norĩ, ma'ãpé aihĩni ïwapari pese za'ra wa'aba, tô sena na waihu'u za'ra wa'aba da. Danho'reptuzé wasu'u hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zezusi hã, dawasété pari'wa. Duréihã, Mozési hã ma tô wahi'rata norĩ ma ãma rowasu'u za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti na. ïsimiroti zarina 're dahãimana za'ra mono nherẽ, dawasédé da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono ò di, ãma. Tane nherẽ, ãhãna Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dawasédé te te oto dã'ãma 're ï'ab'madã'ã mono ò zarina, te za oto te te 're dã'awêsãmri.

⁴⁰⁻⁴¹ Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na, ãne:

“Re aihâimana za'ra wa'aba mono ré, wa za niha dama rob'manha, ìpipa na. Tawamhã za te dama ìrob'manharîzém na te za ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mo, ni'wa hã te te ãma 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono nherê.

'Madâ'â za'ra wa'aba. A norî wa'wa hã ì'ãma aiwa'ê za'ra wa'aba norî hã, te za tâma 're a'rãmi za'ra wa'aba mo, ìnhimirob'manharî pipa ma. Tawamhã ìzadawa para te za ai'utõrî 'wa.”

Ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za ãne na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimirob'manharî pipa zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba tô da. — ãne te Paru hã dama rob'rãzarõtõ.

⁴² Tawamhã Paru norî hã zudezu norî te, rowahutuzém hawi pusi zahuré wi, ma tô waptêrê zahuré ni, sabadu amo na te te dama rowasu'u na sahu zahuré da.

⁴³ Tawamhã rowahutuzém hawi dawairébé wamhã, da'ahã na te Paru norî siré ai'aba'rê ni, Banabéhé me, zudezu norî hã, duré zudezu'õ norî hã, zudezu norî hâimanazéb zarina 're ìhâimana za'ra mono norî zama. Tawamhã ma tô tâma roti za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na siptete sina ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

⁴⁴ Tawamhã sabadu amo na aihîni ma tô tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho'õmo ãma 're ìdasi'ubumroi mono hã, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã da te wapari za'ra da. Da'umro di, da te ìwapari za'ra õ hã.

⁴⁵ Tane nherê, da'ahã na ìdasi'rã'õno hã zudezu norî hã te te da'madâ'â za'ra wamhã, ma tô ãma da'ruiwapari za'ra. Tawamhã Paruhu mreme hã ma tô dawî wê'õ za'ra, zudezu norî hã. Taha wa, timreme na ma tô nasi ãma tâma wa'rãmi za'ra, Paruhu mreme wa'rãmi. Ma tô duré ãma tiwa'ê za'ra.

⁴⁶ Tane nherê, pahi ãna ma tô Paru norî hã tâma nharî za'ra, zudezu norî ma, ãne:

— A norî wa'aba ma, uimrehêne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Tane hã tô, wê di. Tane nherê, taré newa, ma tô asiwi ìwê'õ za'ra wa'wa, ìwasu'uwê hã. Taha wa, ìbâi õ di, hâiwa ãma rowê ãma 're ì'aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata. Taha wa, wa za airême za'ra wa'aba ni, zudezu'õ norî ma, wa te tâma 're rowasu'u za'ra mono da oto.

⁴⁷ Wanhib'apito hã ma tô ãne na wama roti za'ra oto:

“A norî wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, zudezu'õ norî ma, 're rob'uiwê za'ra wa'aba mono da, ìwê na, taha zarina te 're ìda'anho'reptui mono zém na daro mono bâ ãma 're ropéi wa'aba mono da, dama.”

Ãne te wama roti za'ra, Wanhib'apito hã. — ãne ma tô Paru norî hã tâma rowasu'u za'ra, Banabéhé me.

⁴⁸ Tawamhã zudezu'õ norî hã Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Wanhib'apito zadawa wasu'u na ma tô tiwata za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, rowê na ì'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima ìpisutu za'ra norî hã ma tô saze za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹ Tawamhã Wanhib'apito zadawa wasu'u hã ma tô ropé, daza'rui mono bâ, tame danhipti'a nho'õmo ãma 're ìdahâimana za'ra mono norî u.

⁵⁰ Tane nherê, zudezu norî hã ma tô tame dama ìpire norî hã wada'uri wasété za'ra, Paru norî zada hâimana za'ra da. Pi'õ norî hã ìmreme pire norî hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìwata za'ra mono norî, zudezu'õ norî, ta norî zama ma tô wada'uri wasété za'ra, sada hâimana za'ra da. Tawamhã ma tô ãma rowasété zahuré ni, Paru norî ãma, Banabéhé me. Ma tô tâma rob'ru zahuré ni, ta hawi danhipti'a nho'õmo hawi neb zahuré da, danhiti.

⁵¹ Tawamhã Paru norî hã ma tô tipara zapru hã wamirî zahuré, da'ãma dâ'â zahuré tô da. Taha wa, õne haré ma tô tineb zahuré, ìconizu na 'ri nho'õmo nhisi u.

⁵² Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã Ātizotiza ãma 're ĩsi'ubumroi mono hã te 're to za'ra. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na ma tũ aptete za'ra, ĩpẽ'ẽ mono bã.

14

Paru norĩ hã Iconizu ãma te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Iconizu na 'ri nho'õmo nhisi u ma tũ aimasisi zahuré, Paru norĩ hã, Banabéhé me. Tamomo simasisi zahuré wamhã, Ātizotiza ãma sada ĩromhãimana zahuré ne, ma tũ duré sada tiromhãimana zahuré. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb u ma tũ tizasi zahuré, te te dama rowasu'u zahuré da. Tawamhã simirowasu'u wẽ wa, mreme wapari ze zahuré di, dama hã. Taha wa, da'ahã na ma tũ saze za'ra ni, zudezu norĩ hã, zudezu'õ norĩ zama.

² Tane nherẽ, zudezu norĩ te te 're ĩsaze za'ra mono õ hã ma tũ zudezu'õ norĩ hã wada'uri wasété za'ra, sada hãimana za'ra da, Paru norĩ zada, uburé siré ĩsazei'wa norĩ zada zama.

³ Tane nherẽ, Paru norĩ hã te Iconizu ãma aimasisi hã zahuré. Pahi ãna ma tũ Wanhib'apito hã dama wasu'u wẽ zahuré. Tawamhã ĩwasu'uwẽ hã tũ sena na da te waihu'u za'ra da, Wanhib'apito hã ma tũ Paru norĩ pawaptob zahuré, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã, marĩ ĩwẽ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ zahuré mono da tame.

⁴ Tane nherẽ, õhõ na si misi da te dasima ãma rosa'rata za'ra õ di, 'ri nho'õmo ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã. Ma tũ dasima aipo'o ni. Ni'wam norĩ hã ma tũ zudezu norĩ niwĩ 're hãimana za'ra. Ni'wam norĩ hã te Paru norĩ niwĩ 're hãimana za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ niwĩ.

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ me, ma tinhib'apito norĩ me ãma sisaze za'ra, Paru norĩ ãma te te rowasété za'ra da, duré êtẽ na te te siwi pãrĩ da.

⁶ Tawamhã damreme te te sina wapari zahuré wamhã, ma tũ dawĩ tipusi zahuré, wara sina, Paru norĩ hã. Rica'oniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ma tũ tineb zahuré. Tamomo neb zahuré wamhã, Risitira na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tũ aimasisi zahuré, duré Derebi na 'ri nho'õmo nhisi amoi u.

⁷ Tame ma tũ oto dama rowahutu zahuré, Zezusihi wasu'uwẽ na hã.

Paru norĩ hã Risitira ãma duré Derebi ãma te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

⁸ Tawamhã Risitira ãma te aibã hã 're sãmra, ĩhi'rẽ hã, ĩpotozém hawi ĩmorĩ'õ hã para uwa zahuré wa.

⁹ Paru hã te te dama rowasu'u ré, ma tũ ĩhi'rẽ hã mreme wapa. Tawamhã Paru, ma tũ ĩtẽme rob'madã. Te te 'madã'ã wamhã, ma tũ sina waihu'u, tũ sena Wanhib'apito te te ĩsaze na hã, duré te te pese da, te te sina ĩ'umnhasi na hã.

¹⁰ Taha wa, te mreme 'rãihã na tãma tinha:

– Aiwahutu. Hãwi asa na, aipara na. – Āne te tãma tinha.

Tawamhã ĩhi'rẽ, si'aba'rẽ na ma tũ hãwi za. Ma tũ timorĩ wẽ.

¹¹ Taha wa, Paru te te ĩwahudu hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tũ dasima 'mahãrã za'ra ni, ãne:

– ĩhãiba'õ norĩ, ĩwaihu'upese norĩ hã ma tũ wei watẽme 'manhi'ra zahuré. Ma tũ si'aibã zahuré, ãma 're ĩwawata za'ra mono norĩ hã. – Āne ma tũ dasima 'mahãrã za'ra ni, dasimremezém na, Rica'oniza ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ mreme na.

¹² Tawamhã Paru norĩ hã ma tũ sisi zahuré ni, Banabéhé me. ĩhãiba'õ norĩ hã waihu'u pese newa da te dasima 're ĩsisi za'ra mono zém na ma tũ sisi zahuré ni. Banabé hã Zupité na ma sisi ni. Duré Paru hã Mecuriu na ma tũ sisi ni, rowahutu'wai wa.

¹³ Zupitéhé ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa 'rata, 'ri hã. Taha wa, aibã hã Zupitéhé ma da'ãma 're ĩmreme mono hã ma tũ powawẽ hã saprõni zahuré, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa u hã. Tawamhã romnhirãrã na ma tũ sõ'rebzu zahuré, tãma 'madã'ã ze zahuré da. We ĩsaprõni zahuré 'wa

hã ma tô dasine sima wẽ, powawẽ hã te te pãrĩ zahuré da, ãma dawata za'ra da, Paru norĩ ãma, waihu'u pese zahuré newa.

¹⁴ Tawamhã te te ãmanharĩ wasu'u hã Paru norĩ hã te te wapari zahuré wamhã, wara sina ma tô dawa'wa u tizasi waré zahuré. Ti'uza hã ma tô hãiwazu zahuré, tinho'utu nho'õmoi baba, rob'ru te. Te te hãiwazu zahuré sina, ma tô hãrã 'rãihã na da'mahãrã zahuré, ãne:

¹⁵ — Aibã norĩ, e marĩ da, te za tane ãmanharĩ za'ra wa'wa. Tô'ã. 'Manharĩ za'ra wa'aba tã. Wa norĩ hã aibã, asine wa'aba hã. Zezusihi wasu'uwẽ na wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô we wanem ni, atẽme za'ra wa'aba. Wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, taré romhãiba na ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém hawi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, ãwaihu'upese newa ãma 're aiwata tã za'ra wa'aba mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono niwĩ 're anomro aba mono da oto. Ta hã ropoto na'rata 'wa, duré hãiwa nhirõtõ 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré ãporé 'manharĩ'wa. Uburé ti'ai ãma 're ãdanomro mono da hã, ma tô te te da'apoto, hãiwa nhirõtõ ãma 're ãdahãimana za'ra mono da zama, duré ã 'rãwi 're ãnomro mono da zama.

¹⁶ Duréihã, dahi'rata sidãpãsi da te dasima ãwẽzéb uwaibaba te 're danomro. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're da'ahã za'ra su'u mono õ di.

¹⁷ Tane nherẽ, ma tô dama 're siwaihu'u u'ãsi, tinhoprubzém na sena 're ãhãimana mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Tã hã ma tô pisutu, we aima 're ta'a za'ra wa'aba mono da, te te aima 're robdi'i za'ra wa'aba mono da. Buru nho hã te duré te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, 're ãrã za'ra mono zéb da hã, te te ãpisutu zarina, ãma 're asaihuri aba mono zéb da hã, aima ãma 're ãrobzei u'ãsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. — ãne ma tô Paru norĩ hã dapo're pu'u zahuré, Banabéhé me.

¹⁸ ãne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dawĩ sawi zahuré nherẽ, da te ãma rosahãri waihu'u za'ra õ di aré. Powawẽ hã te aré tô dasiwi pãrĩ ni, Paru norĩ ãma ãdawata za'ra zéb da hã. Tane nherẽ, dama mreme pire zahuré wa, ma tô ãma rosahãri za'ra ni oto, da te dasiwi pãrĩ tã da, ãwaihu'upese zahuré newa, ãma dawata tã zahuré da, Paru norĩ ãma hã.

¹⁹ Tawamhã zudezu norĩ hã ãtizotiza hawi te ai'aba're, Paru norĩ zarina, Iconizu hawib zama. Sihutu wamhã, ma tô ãma dawada'uri wasété za'ra, aihĩni sada danhiti'ru za'ra da. Tawamhã, ma tô ãma tasisaze za'ra ni. Taha wa, etẽ na ma tô dasiwi hã ni, Paru hã da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã, dã'ã newa, ma tô ãma rosa'rata za'ra ni. Taha wa, ma tô da te ãma robãdã, 'ri ahã nhiti.

²⁰ Tawamhã ãsiré ãsazei'wa norĩ hã ma tô siwi uirĩ. ã'rata simasab ré, ma tô udu, Paru hã. Tawamhã 'ri nho'õmo u te apã mo. Tame awẽm na te oto ne Paru norĩ hã, Banabéhé me. Derebi na 'ri nho'õmo nhisi u te tineb zahuré.

²¹ Tame ma tô dama rowahutu zahuré, ãwasu'uwẽ na. Tawamhã da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi nhirã zarina 're danomro mono da. Taha pari, te oto apã tineb zahuré dahawi, siwa'rãmi.

Paru norĩ hã ãtizotiza u, siwa'rãmi ãneb zahuré zé wasu'u

Tawamhã Paru norĩ hã Risitira wa'wai baba te apã tineb zahuré siwa'rãmi, duré Iconizu wa'wai baba, duré ãtizotiza wa'wai baba.

²² 'Ri nho'õmo wa'wai baba neb zahuré wamhã, ma tô ãsazei'wa norĩ hã pawaptob za'ra, hãimana nhiptete na 're nomro mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te te 're sasãmri u'ãsi za'ra mono da. ãne te duré tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã Zezusihi zazei'wai wa, marĩ ãwasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. ãne na hã te za tô 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa, te za niwapsi hãiwa ãma ã'rata 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo, rowẽ na. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã 'ri nho'õmo mono bâ ãsazei'wa norĩ hã siré 're ãsi'rã'õtõ mono sidâpâsi ma tô da'madâ'â'wa da hã te te 're apisutu zahuré, Paru norĩ hã. Sai ãna, te duré ta norĩ hã timreme zahuré, Wanhíb'apito ma, te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono ma, ãwasété wi da'wawi 're ãsimapa za'ra mono zém na te te 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da, da'madâ'â'wa norĩ hã.

²⁴ Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te oto tineb zahuré Paru norĩ hã, Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

²⁵ Tame, ma tô Zesusihi wasu'uwẽ na dama rowahutu zahuré, Peredi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Taha pari, ma tô duré tineb zahuré, Atariza na uba're nhimizahãrizém nhisi u.

²⁶ Ta hawi te duré tineb zahuré, rowa'u'u na uba'renem na, dame. Tawamhã apã ma tô aimasisi zahuré ãtizotiza u, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma timorĩ na te te ãsãna'rata zahuré zéb u. Ta hawi neb zahuré õ ré, ma tô Paru norĩ ãma tamreme zusi ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono da, te te 're pawaptob u'ãsi zahuré mono da, ma tô ãma tamreme zusi ni, ãtizotiza hawi neb zahuré õ ré. Te te dama 're rowahutu zahuré mono parimhã, ma tô apã aimasisi zahuré.

²⁷ ãtizotiza u apã simasisi zahuré wamhã, ma tô ãsazei'wa norĩ zõ tihãrã zahuré, te te ãtẽme ubumro da. Taha wa, ma tô dama siwasu'u zahuré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipawaptobzém na. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

– 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô wapawapto, marĩ ãwẽ hã wa te dama 're 'manharĩ mono da, ãwasu'uwẽ hã wa te dama ãwisi da, zudezu'õ norĩ ma zama. Tawamhã ta norĩ zama ma tô te te 're sazei pese za'ra. – ãne te tãma rowasu'u za'ra, ãsazei'wa norĩ ma.

²⁸ ãtizotiza ãma te oto aimasisi hã zahuré, Zesusihi nhirã zarina 're ãnomro mono norĩ 'rata, Paru norĩ hã.

15

Zeruzarẽ ãma ãdasi'rã'õtõzé wasu'u

¹ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô aihutu ãtizotiza u, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Tawamhã ãsazei'wa norĩ ma, te roti za'ra, ãne:

– Zudezu'õ norĩ hã, Mozési hã wahi'rata norĩ ma, te te ãpisutu zarina, 're sisihãiwata nhihãri za'ra mono õ nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono õ di za. – ãne te tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ hã.

² Tawamhã Paru norĩ hã Banabéhé me, ma tô wẽ'õ zahuré, ãsimirowasu'u za'ra hã. Taha wa, te simreme wa'rãmi sa'ëtẽ ãma sima nharĩ za'ra. ãne wa, ãsazei'wa norĩ hã ma tô ni'wam norĩ hã pisutu za'ra, Paru norĩ siré si'aba'ré da, Zeruzarẽ u, tame da'madâ'â'wa norĩ me duré Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me, te te sima ãma romnhoré za'ra da.

³ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã ma tô ãma ana, ãsi'aba'rézém na hã. Ma tô si'mazatõrĩ za'ra, ãme 'masi'aba'réi hutu da. Tawamhã Paru norĩ hã Zeruzarẽ u si'aba'réi ré, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te ai'aba'ré, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Taha wa'wai baba, si'aba'réi ré, ma tô ãsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u za'ra, zudezu'õ norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono u, 're ãsipizari za'ra mono na hã. Tawamhã aihĩni ma tô dama ãma rowẽ zani za'ra, tame ãsazei'wa norĩ ma.

⁴ Tawamhã Zeruzarẽ u ma tô oto aihutu. Sihutu wamhã, ãsazei'wa norĩ hã, duré Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, duré da'madâ'â'wa norĩ hã ma tô siwi waibui wẽ, Paru norĩ hã. Tawamhã Paru norĩ hã ma tô dama rowasu'u za'ra aihĩni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipawaptobzéb zarina uburé ãsadawa para te te dama 're ã'ab'manharĩ zahuré mono zém na hã.

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma hãwi aimasa, parisezu norĩ hã te te dama rowasu'u za'ra da. Tawamhã te dama nharĩ za'ra, ãne:

— Īsazei'wa norĩ ma, wa te roti za'ra wa'aba, zudezu'õ norĩ hã, dame 're sisihâiwata nhihâri za'ra mono da, uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're nomro mono da. — Āne te dama nharĩ za'ra.

⁶Tawamhã Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô si'rã'õtõ, da'madâ'â'wa norĩ me, te te sima ãma romnhoré za'ra da niha.

⁷Tawamhã te te sima ãma romnhoré hã za'ra pari, ma tô Pedru hã hãwi za. Āne te tãma nharĩ za'ra:

— Wasisânawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sima ĩpisutu, ĩhâiba pisutu zudezu'õ norĩ ma, Zesusihi wasu'uwẽ na te tãma 're rowasu'u za'ra mono da, te te 're wapari za'ra mono wa, te te 're saze za'ra mono da. Āne na ma tô ĩãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

⁸'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dapě'ě 'remhã danhimirosa'rada hã te te waihu'u pese di. Zudezu'õ norĩ hã te te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwēsãmri za'ra mono zéb zarina, ma tô Tipě'ězani hã ta norĩ ma zama te te 're anhomri, ĩsãna'rata hawi te te wama 're ĩ'anhomri mono ne.

⁹Ta norĩ hã Zesusi te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô ĩwasédé hã te te tãma 're apari, wa norĩ hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wawasédé hã te te wama 're ĩ'apari mono ne hã aiwa. Aimawi hã te te tãma 're apisutu mono õ di, zudezu'õ wa.

¹⁰⁻¹¹E marĩ da, ma tô bété asima ĩwẽ za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã pibu za'ra wa'aba da, niha te te aima ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba õ zéb zô. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré hã wa te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, taha zarina 're ĩwasisõ'reptu za'ra mono da hã. Wahi'rata norĩ zama te te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di duré. Taha wa, e marĩ da, wa za bété wasiré ĩsazei'wa norĩ ma, wa te 're roti za'ra, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're nomro mono da, zudezu'õ nheré. Ni'wa hã marĩ ĩpire uptabi hã te te danhoihi waptob ãna, te te dama ĩsibu 'rãihã ne, ma tô a norĩ wa'wa hã ĩpire uptabi hã tãma ĩpisutu za'ra wa'wa, zudezu'õ na ĩsazei'wa norĩ ma hã. Tane nheré, tinhoprubzém na si ma tô Wanhib'apito Zesusi hã te te 're wa'anho'reptu. Ōhõ na si te duré ta norĩ zama te te 're anho'reptu, zudezu'õ norĩ hã. — Āne te tãma nharĩ za'ra, Pedru hã.

¹²Tame ĩsi'ubumro norĩ hã te ari'iwĩ asimro, Banabé norĩ mre me hã te te wapari za'ra da, Paruhu me. Uburé zudezu'õ norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ zahuré mono zém na te dama siwasu'u zahuré.

¹³Ta norĩ hã te te dama rowasu'u zahuré parimhã, te duré Ti'adu hã dama rowasu'u, ãne:

— Wasisânawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba.

¹⁴Sima Pedru, ma tô wama rowasu'u pari za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhoprum na zudezu'õ norĩ ãma ĩsime na'rata zém na. Tinhib'a'uwẽ da, ma tô ni'wam norĩ si te te 're awaibu, zudezu'õ norĩ hã.

¹⁵Āne na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ãma rob'ui'ééré, tô ĩsarina. Āne duréhã rob'ui'ééré hã, uburé Danhib'apito mre me na hã:

¹⁶“Zahadu wa za apã ĩsina siri, Dawi na aih'i'rata nhisi nhimirotizéb zarina ni'wa hã ĩsihudu uwaibaba hã siroti'wa da.

'Ri siprum nheré, ti'ai u'ene hã te za ubumro ni, da te dasiwi ãma 'ri téb da apã. Tane duré, Dawi hã duréhã pire na te te 're ĩda'ab'madâ'â mono zé hã si'utõrĩ nheré, wa za ĩsihudu hã pisutu, apã Dawihi nhimiroti zarina te te 're 'mairõti mono da.

¹⁷Tawamhã zudezu'õ norĩ zama te za ĩzõ 're sõpré, ĩnhib'a'uwẽ da, te ĩsima ĩpisutu za'ra norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono da.

¹⁸Wa hã uburé Danhib'apito, wa tô ãne hã ĩsãna'rata hawimhã dama waihu'u pa.” Āne ĩsada wa wasu'u ui'ééré 'rada hã. — Āne ma tô Ti'adu hã tãma rob'rãzarõtõ za'ra.

¹⁹Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Āhāna ĩnhimirosa'rada hā wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zudezu'ō norĩ hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono u 're ĩsipizari za'ra mono norĩ wi, wa te tiwi 're ro'wa'rutu za'ra mono ō di za.

²⁰ Āne si wa za 'manharĩ za'ra ni. Wa za tāma rob'ui'ééré za'ra ni, marĩ ĩwasété uptabi si, wa te tiwi sawi za'ra da, romhāiba 'manharĩ āma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, abaze da te 're simroi mono wamhā, taha nhi hā te te 're huri tō mono da, duré siwa'ru tihāimanazé ĩwasédé hā te te 're 'manharĩ za'ra mono tō da, pi'ō na aibā na zama, duré danhimizama hā da te 're ĩsō'reti za'ra mono nhi hā wapru rē te te 're huri tō mono da, duré danhimizama wapru hā te te duré 're āhuri tō mono da. Āne si wa za dawu sawi za'ra ni.

²¹ Rowahutuzé mono bâ, sabadu sidâpâsi Mozésihi nhimi'ui'ééré hā da te 're sōré za'ra mono ré hā, ma āma tiwahub ahâ. Te duré da te dasima āma 're rowahutu u'āsi za'ra, 'ri nho'ōmo mono bâ. Taha wa, Mozésihi nhimi'ui'ééré hā dama waihu'u pese za'ra wa, te za ā norĩ hā roti hā te te wama 're 'madâ'â za'ra, zudezu'ō norĩ hā, rowē na wasiré 're wahāimana za'ra mono da. — Āne ma tō Ti'adu hā dama rowasu'u 'rāsutu.

Zudezu'ō na, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, da te ĩrob'ui'ééré za'ra zé wasu'u

²² Tawamhā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hā, da'madâ'â'wa norĩ me, ma tō aihĩni āma sisaze za'ra, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ me, Ātizotiza u tisiré norĩ hā te te siwi 'mazatōrĩ zahuré da, Paru norĩ siré 'maneb zahuré da, Banabéhé me. Tawamhā Zudasi hā ma tō siwi pisutu, Basaba na ĩsisi amo hā, ĩsiré neb zahuré da, Siraha me. Ta norĩ hā simiroti prédub zahuré di, ĩsazei'wa norĩ ma hā.

²³ Tawamhā ĩsiré neb zahuré wamhā, rob'ui'ééré, ma tō siré āri zahuré. Āne rob'ui'ééré hā:

“Wasiré ĩsazei'wa norĩ, zudezu'ō na 're aipoto za'ra wa'aba mono hā, wa āma asawi za'ra wa'aba ni, Ātizotiza na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norĩ hā, duré Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norĩ hā, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norĩ hā. Wa norĩ hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hā duré āme da'madâ'â'wa norĩ zama wa tō wasisānawā na wa te 're asisi za'ra wa'wa, wasiré Zezusihi zazei'wai wa.

²⁴ Wa norĩ hā wa tō romreme hā wapari za'ra ni. Aibā norĩ hā, aré wasiré 're ĩsi'ubumroi mono hā ma tō, u, āma ai'aba'rē, atēme za'ra wa'aba, wazadawa para ō nherē. Si'uihā na ma te u, tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa. Ma duré asimirosa'rada hā aiwi 'wa'rutu za'ra wa'wa.

²⁵ Taha wa, aihĩni wa tō āma wasisaze za'ra ni, aibā norĩ hā maparane wasi'upana wa te wasiwi āma satōrĩ zahuré da, atēme za'ra wa'aba. Aibā norĩ hā Banabé norĩ siré te za āma tineb zahuré. Banabé norĩ hā Paruhu me, wama ĩsawi pese zahuré.

²⁶ Ta norĩ hā Wanhīb'apito Zezu Cristu te te dama 're wasu'u wē zahuré mono da, 're neb zahuré ré, ma tō da te dasima 're 'ru zahuré, da te dasiwi pāri da. Tane nherē, ma tō Zezusi hā te te dama 're sadawa wasu'u u'āsi zahuré.

²⁷ Āhāna, wa Paru norĩ me wasiwi āma satōrĩ zahuré ni Zudasi norĩ hā, Siraha me. Wanhimi'ui'ééré zarina te za 'rāwi aima wazadawa wasu'u za'ra wa'wa.

²⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma tō wanhimirosa'rata waihu'u pe hā wama sōmri za'ra, ĩsimirosa'rada hā wa te waihu'u za'ra da. Tawamhā wa tō āma saze za'ra ni, wanhimiroti ahā na wa te aima 're roti za'ra wa'aba mono tō da. Āne si wa za aima roti za'ra wa'aba ni:

²⁹ 'Danhimizama hā romhāiba 'manharĩ āma 're dawata za'ra mono da, da te 're ĩsimroi mono nhi hā 're huri aba mono ō di za. Duré ĩwapru hā 're āhuri aba mono ō di za. Duré danhimizama da te 're ĩsō'reti za'ra mono nhi hā 're huri aba mono ō di za. Duré siwa'ru aihāimanazé ĩwasédé hā 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ō di za, pi'ō na aibā na zama.' Āne na si wanhimiroti za'ra hā, aima za'ra wa'aba hā. Āne na wanhimiroti zarina 're anomro aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Wa āma asawi za'ra wa'aba

ni, ãrême ma.” – ãne ma tô tâma rob'ui'éré za'ra, Zeruzarẽ ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã.

³⁰ Tawamhã Zeruzarẽ hawi, dasi'upana da te ãsatõrĩ zahuré hã ma tô tineb zahuré, ãtizotiza u. Paru norĩ me te tineb zahuré. Sihutu wamhã, ãsazei'wa norĩ zô hãrã za'ra wa, ma tô ubumro. Rob'ui'éré, ma tô tâma sômri za'ra.

³¹ Taha wa, ma tô sôré za'ra. Te te sôré za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di, roti hã wẽ wa.

³² Zudasi norĩ hã Siraha me, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa zahuré. Tawamhã ta norĩ hã ma tô ãsazei'wa norĩ ma roti zahuré. Simiroti hã zahuré di, ta norĩ hã. Taha wa, ma tô ãsazei'wa norĩ hã ãma aptete za'ra, ãsimiroti zahuré na. Marĩ ãwẽ hã te te 'manharĩ ze za'ra di.

³³⁻³⁴ Taha wa, ma tô bãdã hã nasi ãma si'utõrĩ zahuré, Sira norĩ ãma ãtizotiza ãma simasisi zahuré ré hã. Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã ma tô apã siwi satõrĩ za'ra, rowẽ na apã neb zahuré da, te te siwi ãsatõrĩ za'ra norĩ u.

³⁵ Paru norĩ hã te a'ã aimasisi zahuré, ãtizotiza ãma, Banabéhé me. Tame ni'wam norĩ me te te dama 're rowahutu zahuré mono da, duré Wanhib'apito zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré mono da, ma tô a'ã aimasisi zahuré.

Paru norĩ hã siwi ãsiwanhizarizé wasu'u

³⁶ Tawamhã ãma ronomro pese zahuré pari, te Paru hã Banabéhé ma tinha:

– Oto wane na apã, 're ãwanebzé na'rata niwĩ. 'Ri nho'õmo u datême 're ãwaneb na'rata zéb uwaibaba, Wanhib'apito, wa te dama ãsadawa wasu'u na'rata zéb u, wa za wanem ni, ãsazei'wa norĩ hã wa te duré sabu na sitéb za'ra da, rowẽ na 're hãimana za'ra mono zô. – ãne te tâma tinha.

³⁷ Tawamhã Banabé hã ma tô sima wẽ, Zuwã Marcusi hã ãsiré morĩ zahuré da.

³⁸ Tane nherẽ, Paru hã ma tô wẽ'õ, ãsiré morĩ zahuré tã da, ãwana wamhã, Zeruzarẽ u Pãpiriza hawi apã morĩ sirõmo da, te te rême zahuré wa, Zuwã Marcusi hã. Timorĩ hã te te ãme 'rãsutu zahuré õ wa, ma tô siwi wẽ'õ.

³⁹ Tawamhã te sima ãma nharĩ zahuré, Zuwã Marcusihi hãiba na. Siwapari zahuré õ di. Taha wa, ma tô siwi aiwanhizari zahuré, ãma sisaze zahuré õ wa. Tawamhã Banabé hã ma tô Zuwã Marcusi hã sãprõ. Rowa'u'u na uba'renem na te tineb zahuré dame, Sipri na rob'ré za'iti nhisi u.

⁴⁰ Tawamhã Paru hã ma tô Sira hã pisutu, ãsiré morĩ da. ãsazei'wa norĩ hã ma tô ãma mreme zu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ta hã te te pawaptob zahuré da, ãneb zahuré zém na hã.

⁴¹ Taha parimhã, ma tô tineb zahuré Paru norĩ hã, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tinhimiroti na ma tô te te 're da'apawapto, ãsazei'wa hãimanazém na danhiptete na 're dahãimana za'ra mono da, dasiré 're ãdasi'rã'õtõ mono bâ.

16

Timotiu hã ãme morĩ zahuré da, Paru te te sima ãwẽzé wasu'u

¹ Tawamhã Derebi na 'ri nho'õmo nhisi u ma tô aimasisi zahuré, Paru norĩ hã. Taha pari, ma tô duré aimasisi zahuré, Risitira na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te aibã hã 're sãmra, Zezusihi zazei'wa hã, Timotiu na ãsisi hã. ãna hã zudezu, Zezusihi zazei'wa, ta hã. Tane nherẽ, ãmama hã zudezu õ di, deredu norĩ siré hã, ta hã.

² ãsazei'wa norĩ hã uburé ma tô Timotiu hã wẽsãmri za'ra, Risitira ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã, duré Iconizu ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã.

³ Tawamhã Paru hã ma tô sima wẽ, Timotiu hã ãsiré morĩ da. Tane nherẽ, zudezu norĩ hã uburé tâma waihu'u pese za'ra di, Timotiuhu mama hã deredu norĩ siré na hã. Taha wa, Paru hã ma tô Timotiu sihãiwata nhizã, sizudezu da, te te ãma siwi wẽ'õ tã da, zudezu norĩ hã.

⁴ Tawamhã Paru norĩ hã daza'rui mono bâ ma tô te te dawaimrami za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimirosa'rata na, te te dama rowasu'u za'ra mono da, duré

Zeruzarẽ ãma da'madâ'â'wa norĩ nhimirosa'rata na zama. Ma tô duré dama roti za'ra, ta norĩ nhimirosa'rada hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ãsazei'wa norĩ hã.

⁵ Taha zarina, ma tô Wanhîb'apito te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono zém na 're siptete za'ra, ãsazei'wa norĩ hã daza'rui mono bâ siré 're ãsi'rã'õtô mono hã. Awẽ sidâpâsi ma tô sina hã, ãsazei'wa hã.

Paru hã Torowadi ãma marĩ hã sôtô 'rowim ne te te ãsabuzé wasu'u

⁶ Tawamhã Paru norĩ hã ma tô ai'aba'ré, Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô sadawa uwati za'ra, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãwasu'uwẽ na te te dama rowasu'u za'ra tã da a'â.

⁷ Tawamhã ma tô aihutu, ti'a nhizârizéb u, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Bitinha na danhipti'a nho'õmo nhisi u sisisi neza. Tane nherẽ, Zezusi hã ma tô Tipê'êzani na tiwi rosawi za'ra, tamomo si'aba'ré tã da.

⁸ Taha wa, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahâri waré za'ra. Tawamhã Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tô aihutu, uba're za'êtẽ nhimizahârizéb u.

⁹ Tawamhã sôtô õ nherẽ, sôtô 'rowi te te ãrosawêrẽ ne, ma tô marĩ hã sabu Paru hã, barana. Aibã hã Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsãmra mono hã te ã'rata za, sa'êtẽ te te waptêrẽ da, ãne:

— Wei watẽme aimorĩ, Masédoniza u wa'ãma aime za'ra da. — ãne te tãma tinha.

¹⁰ Tawamhã ãne hã Paru hã sôtô 'rowim ne te te 'madâ'â wamhã, wa tô wasima ro'ubumro za'ra ni, Masédoniza u wasi'aba'ré da. E marĩ wa. Zezusihi wasu'uwẽ na tame wa te dama rowasu'u za'ra da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãwapisutu za'ra na wa te wasina waihu'u za'ra wa.

Paru norĩ hã Piripu ãma te te ãromhuri na'rata za'ra zé wasu'u

¹¹ Tawamhã Torowadi hawi, wa tô ai'aba'ré ni, rowa'u'u na uba'renem na. Samotara-siza na rob'ré za'iti nhisi u, ma tô waré tiwara waré za'ra. Ta hawimhã awêpsi wa tô saprĩ za'ra ni zara u, Ne'apuri na 'ri nho'õmo nhisi u hã.

¹² Tawamhã Ne'apuri hawi, wa tô aihutu ni, Piripu na 'ri nho'õmo nhisi u, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'ri nho'õmo u hã. Tame te romanu norĩ hã 're si'ubumro. Tame wasi'ubumroi ré, ma tô bâdã hã umro na wa'ãma ai'utõrĩ za'ra.

¹³ Tawamhã sabadu na wa tô wawairébé ni, 'ri nho'õmo hawi, pazaihã u 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wamreme zusi da. Tame, zudezu norĩ hã tãma 're ãmreme zusi mono zém na wa te wasima rosa'rata za'ra wa, wa tamomo ai'aba'ré ni. Tame ma tô pi'õ norĩ hã ubumro, âdawa. Tawamhã wa norĩ hã wa tô ã'rata asimro ni, pi'õ norĩ 'rata, wa te wasima rowasu'u za'ra da.

¹⁴ Tame te pi'õ hã nhamra, Ridiza na ãsisi hã. Ti'atira na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãsãmra mono aré ta hã, Ridiza hã. Zazahã ãwẽ hã te te dama 're ã'awede mono, ãhâpré pe hã. Ta hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãwata mono duré. Tawamhã Paruhu nhimirowasu'u te te wapari wamhã, Wanhîb'apito hã ma tô pawapto, te te ãma saze da.

¹⁵ Taha wa, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, Ridiza norĩ hã ãsiré ãsõrõwa ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ me. Taha pari, te duré wazô tihârã za'ra, ã'rata wasi'ubumro da a'â. ãne te wazô tihârã za'ra:

— Wa hã, Wanhîb'apito zazei'wa na sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba wamhã, ãnhorõwa ãma te za asimroi wa'wa a'â. — ãne ma tô wazô tihârã za'ra, pi'õ hã. ãne wama siwaihu'u za'ra zawi te, wa tô ãtẽme ai'aba'ré ni, ã'rata wasi'ubumro da a'â.

Paru norĩ hã dazazéb 're, da te ãsitob zahuré zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã nimahã bâtã na 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're ãdamreme zusi mono zéb u wasi'aba'réi ré, azarudu hã ma tô wawa'rãmi mo, pawa'âbã ãna dama romhuri'wa hã. Wa'uburé ré 're ãhâimana mono wa, te marĩ hã romhã ré te te dama 're awaihu'u siro,

ta hã. Tawamhã azarutu wada'uri'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé hã ahâ na ï'upana te te sima 're waibu, marĩ hã romhã ré te te dama 're ï'awaihu'u mono zé wa'â hã.

¹⁷ Tawamhã azarudu hã ma tô Paruhu zarina mo, wazarina zama. Mreme 'rãihã na te nasi te te wa'mahârã za'ra, ãne:

— Ô hã aibã norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ, ïwaihu'u pese uptabi ma romhuri'wa za'ra. Niha te za aima waihu'u za'ra wa'wa, asisõ'reptu za'ra wa'aba da. — ãne te nasi te te wa'mahârã za'ra, dama.

¹⁸ Awẽ sidâpãsi te nasi ãne te te wa'ab'mahârã. Te te nasi wa'ab'mahârã u'âsi mono wa, wapari a te, nimahã bõtã na ma tô Paru hã sô aipi'ra, wa'uburé ma, te te nharĩ da. ãne te tãma tinha:

— Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima rob'ru. Mo oto aimorĩ, azarutu nhiti. — ãne te tãma tinha, wa'uburé ma, Paru hã.

Tawamhã awa'awi, ma azarutu hawi watobro. Ma tô ïsiti mo oto.

¹⁹ Taha wa, azarudu hã marĩ hã romhã ré te te oto dama 're awaihu'u mono õ di. Taha wa, ïwada'uri'wa norĩ hã ma tô Paru norĩ zada tinhiti'ru za'ra, ïwa'â te te sima 're waibui mono õ wa oto. Taha wa, ma tô siwi pamra, Paru norĩ hã. Taha pari, ma tô siwi sari zahuré, dama ïpire norĩ u 'ri nho're u.

²⁰ Tawamhã, apito siromanu norĩ nho're te te siwi simizusi wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Æ hã aibã norĩ hã, zudezu norĩ siré hã 're ïwanomro mono zém na ma tô wawi ro'wa're zahuré, ãme waza'rui 'remhã.

²¹ 'Re ïdanomro mono zép tém na te dama rowasu'u zahuré, 're ïwahâimana za'ra mono zéb upana. Wa norĩ hã, romanu. Taha wa, ïsarina ãma 're ïwanomro mono da hã, wa te waihu'u za'ra õ di. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²² Tawamhã õhõ na si ma tô da'ahã na ãma tasisaze za'ra ni, Paru norĩ ma, rowasédé hã da te dasiwi 'manharĩ za'ra da. Tawamhã apito norĩ hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, Paru norĩ uza hã te te tiwi hãiwazu za'ra da, Siraha me. Taha wa, ma tô sa'ëté tiwi hãiwazu zahuré ni, ï'uzã hã. Wedehu na te duré da te 're pré'é zahuré.

²³ Da te 're pré'é zahuré mono parimhã, ma tô 'mazasi zahuré ni, dazazéb u. Taha pari, dazazé 'madã'ã'wai ma, ma tô 'ru zahuré ni, te te 'madã'ã pese zahuré da, pusi õ'umhasite.

²⁴ Taha wa, ãne, da te tãma 'ru za'ra wa, ma tô 'mazasi zahuré, dazazé 'ri 're wa'wa amo nhipai u. Tame wedepo'o zapu'u 're, ma tô ïpara hã za zahuré ni, da te para'õtõ tété zahuré da.

Paru norĩ hã dazazéb 're ïsima'wara zahuré zé wasu'u

²⁵ Tawamhã marã wa'wa, ma tô Paru norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma timreme zahuré, Siraha me. Tinho're na te duré ãma tiwata zahuré. Tawamhã 'ri 're wa'wa amo niwĩ ïsimasam norĩ hã te wapari za'ra, ïsõ're zahuré hã.

²⁶ Tawamhã te awa'awi ti'a hã 're warã. Ti'ai 'rowi, 'ri na'rata tétézé hã te sãã'ã, dazazéb 'ri hã. Tawamhã awa'awi ma uburé 'ridawa nhitobzé hã si'ridawa za'ra. Dapawasisizé hã duré daparatétézé hã ma tô sisinarĩ, dazazéb 're ïsimasam norĩ ma, ïsi'uwazi nhorõ rudu hã.

²⁷ Taha wa, dazazé 'madã'ã'wa hã ma tô udu. Utu wamhã, ma tô 'ridawa hã 'madã. 'Ridawa haré te za, dazazé hã. Taha wa, ma tô tinhi'wa hã sisada waze, ãma siwĩrĩ da aré, ïsimasam norĩ hã wairébé newa.

²⁸ Taha wa, te Paru hã hãrã 'rãihã na 'mahã:

— Tô'ã. Asiwĩrĩ tõ. Æhãta wa aihĩni aimasam ni. — ãne te 'mahã.

²⁹ Tawamhã ma tô dazazé 'madã'ã'wa hã rob'uiwézéb zõ hã. Warã sina, ma tô ïtème tizébré zahuré, Paru norĩ u. ïpapara, ma tô aime zahuré hi'rãtitõ, rërê'ẽ sina.

³⁰ Taha pari, ma tô sani zahuré, rob u. Te tãma nharĩ zahuré, ãne:

— Aibã norĩ, e marĩ wa za 'manha, danho'reptuzé hã te ïsina uwaimrami da hã. — ãne te sina sadanharĩ zahuré.

³¹ Tawamhã ma tô asa tãma rowasu'u zahuré:

— Wanhîb'apito Zezusi asina umnhasi. Tawamhã te za asõ'reptu, asõrõwa ãma asiré 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ me.

³² Tawamhã Wanhîb'apito zadawa wasu'u na te duré tãma rowasu'u za'ra, dazazé 'madâ'â'wai ma, duré ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma zama.

³³ Mara wa'wam nherẽ, dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô a'â Paru norĩ hã hãiba upsõ zahuré, da te dasiwi 're ĩpré'é zahuré mono zém na da te ĩhânharĩ zahuré mono zé hã. Te te upsõ zahuré parip si, ma tô â dawabzuri hã 'manha, dazazé 'madâ'â'wa hã. ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ zama ma tô 'manharĩ za'ra.

³⁴ Taha pari, tinhorõwa u te oto saprõni zahuré. ĩsa hã ma tô tãma sõmri zahuré, sa zahuré da. Dazazé 'madâ'â'wa hã, toi uptabi di oto. ĩsõrõwa ãma ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ zama toi uptabi za'ra di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te saze za'ra wa.

Paru norĩ hã dazazém hawi ĩpusizé wasu'u

³⁵ Tawamhã awẽ mararé romanu na danhib'apito norĩ hã ma tô damrami'wa norĩ hã sô 'mazatõrĩ za'ra, Paru norĩ hã da te dasiwi sani da, Siraha me. ãne te tãma 'ru za'ra:

— Aibã norĩ hã sani wa'aba, neb zahuré da oto. — ãne te tãma 'ru za'ra.

³⁶ Tawamhã dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô Paru norĩ ma rowasu'u, ãne:

— Danhib'apito norĩ hã ma tô ai'rui wa'wa, da te asani wa'aba da, ane wa'aba da oto. Rowẽ na ane wa'aba za. — ãne ma tô Paru norĩ ma tinha, dazazé 'madâ'â'wa hã.

³⁷ Tawamhã te Paru hã asa tãma nharĩ za'ra, damrami'wa norĩ ma:

— Marĩ hã wa te 'manharĩ wasété õ nherẽ, ma tô dama wa'ru, danho'a da te 're wapré'é mono da, wa norĩ hã romanu norĩ siré nherẽ. Ma tô wamrami ni, dazazéb 're, wasima'wara da. Tawamhã e pi'uriwi te za wazatõrĩ za'ra. Mare di. Apito norĩ hã te za wei wazô ai'aba'ré, si'uihã na danho'a te te siwi wazani da, waneb da. — ãne te Paru hã tãma nharĩ za'ra.

³⁸ Tawamhã damrami'wa norĩ hã ma tô Paru norĩ hã tãma sadawa wasu'u za'ra, danhib'apito norĩ ma. Romanu norĩ siré na siwasu'u zahuré wa, ma tô tipẽ'ẽwara za'ra.

³⁹ Taha wa, ma tô ĩtẽme ai'aba'ré, tãma siwasu'u za'ra da, Paru norĩ ma, ta norĩ hã te te sina 'ruiwapari za'ra tã da. Taha pari, ma tô siwi sani zahuré dazazém hawi, neb zahuré da. Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, 'ri nõ'õmo hawi neb zahuré da oto.

⁴⁰ Tawamhã, dazazém hawi da te sani zahuré wamhã, ma tô tineb zahuré, Ridizaha nhorõwa u. Tame ma tô ĩsazei'wa norĩ me sisõpõtẽ za'ra. Tawamhã tinhimirowasu'u na ma tô tãma rowẽ zani za'ra. Taha pari, te oto tineb zahuré, Piripu na 'ri nõ'õmo nhisi hawi.

17

Paru norĩ hã Tesaronita ãma te te ĩromhuri za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã Paru norĩ hã te oto ai'aba'ré, Āpipori na 'ri nõ'õmo nhisi wa'wai baba, duré Aporoniza na 'ri nõ'õmo nhisi wa'wai baba zama. Tawamhã ma tô oto aihutu, Tesaronita na 'ri nõ'õmo nhisi u. Tame te rowahutuzé hã 're sa, zudezu norĩ te hã.

² Paru hã nimomo 're simasisi mono sidãpãsi, te rowahutuzéb u 're zasi, 're ĩhãimana mono zéb zarina. Taha wa, Tesaronita u wisi wamhã, ma tô duré ãzé, rowahutuzéb u. Tawamhã si'ubdatõ romhuri 'rãsutu na ma tô dama rowasu'u sabadu na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré 'rata na, tame 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma.

³ ãne ma tô dama rob'rãzarõtõ:

— “Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te wama ĩpisudu hã te za robzépata. Te za duré dârã. Dã'ã uptabi nherẽ, te za apã hãiwa'udu.” ãne te wama ãma rowasu'u, ĩrob'ui'éré 'rata na hã. Zezusi hã te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa hã wa tô waihu'u pese za'ra ni, tô õ hã Cristu, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te wama ĩpisudu, Danho'reptui'wa da. — ãne ma tô Paru hã tãma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tô saze za'ra, Paru norĩ te te tãma ïrowasu'u za'ra zéb zarina. Taha wa, ma tô ïsiré tihâimana za'ra, Paru norĩ siré, Siraha me. Duré deredu norĩ zudezu'õ norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïwata za'ra mono norĩ hã, ahâ na ma tô duré saze za'ra. Pi'õ norĩ zama ma tô saze za'ra, dama ïmreme pire za'ra hã. Ta norĩ zama ma tô oto ïsiré tihâimana za'ra.

⁵ Tane nherẽ, zudezu norĩ, ïsazei'õ'wa norĩ hã ma tô ãma 'madâ'â wẽ'õ za'ra, Paru norĩ hã. Taha wa, ma tô 'ri nhi'riti na aibâ ïwasété norĩ ma si'upana 'ru za'ra, ïwa'a norĩ ma hã. Tawamhã ta norĩ hã ma tô sitẽme sito, Paru norĩ zada hâimana za'ra da. Ta norĩ hã ma tô ãma siwi ro'wa'rutu pese, 'ri nho'õmo ãma. Aibâ nhorõwa hã ma tô duré siwi uirĩ, Zasãhã nhorõwa hã. Paru norĩ zô sisisi da, ma ïré siwi uirĩ. Taha pari, ma sô asisi, te te siwi sani da, danho're u.

⁶ Tane nherẽ, oto sô sisisi wamhã, robaba zahuré di, Paru norĩ hã. Te te sa'rese za'ra õ di. Taha wa, Zasã norĩ hã ma tô Paru norĩ upana pawai bu ni, ïsiré ïsazei'wa norĩ me. Tawamhã dama ïpire norĩ nho're u ma tô te te simro. Tawamhã mreme 'rãihã na te 'mahârã za'ra, ïsaprõni'wa norĩ hã:

– Õ hã, aibã norĩ hã daro mono bâ, 're ïdahâimana za'ra mono zém na ma tô ãma dawí saprĩ za'ra. Ma tô dawí ro'wa'rutu za'ra. ãhãna ma tô duré we aimasisi, waza'ru u.

⁷ Zasã hã ma tô tinhorõwa u 'mazasi zahuré, ï'rata simasisi zahuré da a'ã. Roma ãma danhib'apito nhimiroti wa'rãmi, te 're hâimana za'ra. ãne te wama nharĩ za'ra: “Zezusi hã, taha si danhib'apito uptabi hã.” ãne te wama nharĩ za'ra. – ãne ma tô 'mahârã za'ra, apito norĩ ma.

⁸ Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô dazahi sina nharĩ za'ra ni. Dama ïpire norĩ zama ma tô sada tizahi za'ra.

⁹ Taha wa, dama ïpire norĩ ma, ma tô Zasã norĩ hã rob'ui prazé hã sômri za'ra, ïsisani za'ra zéb da hã. Taha pari, ma tô satõrĩ za'ra, tinhorõwa u si'aba'ré da apã.

¹⁰ Tawamhã mara simeí wi, ma tô ïsazei'wa norĩ hã Paru norĩ hã siwi satõrĩ zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u neb zahuré da.

Paru norĩ hã Bereza ãma te te ïromhuri za'ra zé wasu'u

Tawamhã Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u sihutu wamhã, ma tô Paru norĩ hã ai'aba'ré, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u.

¹¹ Bereza ãma 're ïsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rada hã, wẽ di. Tesaronita ãma 're ïsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rata nei õ di. Zezusihi wasu'uwẽ hã ma tô wapari pese za'ra. Awẽ sidãpãsi, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére 'rada hã da te 're sôré za'ra, Paru norĩ nhimirowasu'u hã tô sena zô te te ãma rosa'rata pese za'ra da.

¹² Taha wa, zudezu norĩ hã ahâ na ma tô saze za'ra. Deredu norĩ si'aibã norĩ hã ma tô duré saze za'ra, ahâ na. Deredu norĩ sipi'õ norĩ zama ma duré ahâ na saze za'ra, ïsibro pese norĩ hã.

¹³ Tawamhã taha wasu'u hã ma tô waptãrã apã Tesaronita u, ãne: “Bereza ãma te duré u, dama rowahutu Paru hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã.” ãne hã zudezu norĩ hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô Paru norĩ zarina ai'aba'ré, Bereza u siti'ru sina. Tame ma tô duré timreme wasété na dawí ro'wa'rutu za'ra, sada dazahi za'ra da.

¹⁴ Tawamhã ïsazei'wa norĩ hã awa'awi ma tô oto Paru hã satõrĩ za'ra, âporé zaihã u morĩ da. Sira norĩ si Timotiuhu me te ïsa'u aimasisi zahuré, Bereza ãma.

¹⁵ Paru hãiba wapto'wa da hã ma tô duré si'mazatõrĩ za'ra, ïsazei'wa norĩ hã ïsiré 'masi'aba'ré da, Atena na 'ri nho'õmo nhisi u te te siwi saprõni za'ra da. Taha pari, ma tô apã ai'aba'ré, Bereza u. Paruhu mreme hã te apã siwi ti'ã, Sira norĩ ma, Timotiuhu me, ïtẽme nep su'u zahuré da, Atena u hã.

Paru hã Atena ãma te te ïromhurizé wasu'u

¹⁶ Atena ãma, Paru hã te oto sô mapari zahuré, Sira norĩ zô Timotiuhu me. Tame romhãiba 'manharĩ hã ahã na te 're simasa, ãma 're ãdawata za'ra mono zéb da hã. Taha wa, da'ãma pẽ'ézé uptabi di, Paru hã.

¹⁷ Taha wa, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma ma tô awẽ sidâpâsi marĩ wasu'u na te te azada'âbã, zudezu norĩ hã duré zudezu'õ norĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãwata za'ra mono norĩ zama. 'Ri nhi'riti nho'õmo na da te 're ã'ubumroi mono zéb u te te da'anhopêtẽ mono sidâpâsi, ma tô duré marĩ wasu'u na te te da'azada'âbã, Paru hã.

¹⁸ Zezusihi wasu'uwẽ na ma tô dama rowasu'u. Dã'ã nherẽ, apã ãhãiwa'utuzém na ma tô duré dama rowasu'u. Taha wa, Epiturezuhu nhimirowahutu zarina, duré etozitu norĩ nhimirowahutu zarina dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô duré ãma sada'âbã za'ra, Paru hã. Tawamhã nima norĩ hã ma tô ãne sisadanharĩ za'ra ãma:

– E marĩ na te wama rowasu'u. Simiza'rese bã. – ãne te sima ãma rowasu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã.

Nima norĩ hã te duré ãne sima nharĩ za'ra:

– Áté ãhãiba'õ norĩ wasu'u na te wama rowasu'u, ãwaihu'upese hãiba amoi wasu'u na, wa te ãma 're saze za'ra mono da. – ãne te sima nharĩ za'ra.

¹⁹ Tawamhã Paru hã ma tô siwi saprõ, Are'opadu na rosa'rata'wa norĩ si'rã'õtõzém nhisi u. Tame ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne:

– E te za wama ãwaihu, asimirowahutuzép té hã. E marĩ, te wama ãwasu'u za'ra.

²⁰ ãwasu'u hã wa te waihu'u za'ra õ di. Duré wama ãma sahu na pé, wa te waihu'u za'ra da. – ãne te tãma nharĩ za'ra.

²¹ Atena ãma 're ãsi'ubumroi u'ãsi mono norĩ hã, duré darob amoi hawi ãtẽme 're ãsihutu mono norĩ hã marĩ hã rowasu'u té hã te te 're wapari ze za'ra mono di. Te te sima ãma 're rowasu'u ze za'ra mono di duré. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra, Paruhu ma.

²² Taha wa, Paru hã hãiwi ma tô za, danho're te te tãma rowasu'u za'ra da, Are'opadu ãma. ãne te tãma nharĩ za'ra:

– Aibã norĩ, ãme Atena ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba. 'Re aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã wa tô waihu'u. Romhãiba hã ahã na te 're simasa, ãma 're ã'aiwata za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²³ 'Ri baba 're ãmorĩ wa, wa tô te azabu, ãma 're ã'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Nimame, wa tô wedeza ne hã sabu, romhãiba 'manharĩ ma, marĩ hã ãsisiwimhã da te 're ãsa'ra za'ra mono zé hã. Taha ãma rob'ui'ére hã wa tô duré sabu. ãne rob'ui'ére hã: “ãwaihu'upe hã wa te waihu'u za'ra õ nherẽ, ãma 're ãwawata za'ra mono zé, ã hã.” Waihu'u õ nherẽ, ãma 're ã'aiwata za'ra wa'aba mono hã wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa sõ'awi.

²⁴ – 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô ti'a hã 'manha, duré uburé marĩ hã ãwa 're ãhãimana za'ra mono da hã. Ta hã Danhib'apito uptabi, hãiwa ãma, ti'ai ãma zama. Taha wa, ãma 're ãdawata za'ra mono zéb da, 'ri hã danhib'rata na da te 're ã'manharĩ za'ra mono ãma hã, 're sãmra mono õ di.

²⁵ Õhõ si ma tô dapẽ'ëzanizé hã te te dama 're anhomri. Taha zarina si te 're dapẽ'ëzani za'ra. Taha si, ma tô uburé marĩ hã te te dama 're anhomri, ãma 're ãdahãimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, marĩ zô tiwi 're rowaptã'ã mono õ di, da te 're ãpawaptob za'ra mono zéb da hã.

²⁶ ãsãna'rata hawimhã, aibã misire nherẽ, ma tô ta hawimhã atébré dapoto mono bã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, dapoto mono bã ma tô dasitébré. Ma tô da'ãma ropé, ropã 're dasi'ubumroi mono da. 'Re ãdahãimana za'ra mono sidâpâsi, ma tô te te dama 're apisutu, ti'a hã, ãwa 're ãdasi'ubumroi mono zéb da hã. Niha wahum na ãwa 're ãdahãimana za'ra mono zéb da hã, ma tô duré te te dama 're apisutu.

²⁷ ãne ma tô te te dama 're ab'manharĩ, sô 're danhopré mono da, niha wamhã, até te te 're sõpêtẽ za'ra mono da. Romhã na wanhiti 're hãimana mono õ di tô, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

²⁸ Ta hã 're morĩ u'âsi õ 'wa'âhã, ãne aré 're wahâimana za'ra mono õ di. Duré waihu'u pese õ 'wa'âhã, ãne aré, 're wanomro mono õ di. Asõ're za'ra wa'aba na te rosawêrẽ'wa norĩ hã ãne wama rowasu'u za'ra: “Wa norĩ hã ãsimipodo, ĩ'ra.”

²⁹ Taha wa, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, e marĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma hã. E êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. E êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ na, e êtê 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. Mare di. ãne, wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Danhipese na da te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono nei õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

³⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama waihu'u ãna 're danomro mono ré, te te dahã za'ra sirõmo õ di, ta hã. Tane nherẽ, ãhãna ropã 're ĩdasi'ubumroi mono hã te za te te 're da'awada'uri, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, ĩsiniwĩ 're danomro mono da.

³¹ Bãdã hã ma tô sima pisutu siro, romhã ré, danho'a te te dama ĩ'arowairébézéb da hã. Taha wa, te ãne dama roti, 're dasipizari za'ra mono da. Ni'wa hã ma tô pisutu, sena na dama rowairébé'wa da hã. Dã'ã uptabi nherẽ, apã te te ĩhãiwa'udu, ma tô pisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Apã te te ĩhãiwa'utuzéb zarina, ma tô ãne hã dama waihu'u za'ra, õ hã dama rowairébé'wa na hã. — ãne ma tô Paru hã dama rowaihu'u siro.

³² Tawamhã dadã'ã nherẽ, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tato za'ra ni. Tane nherẽ, ĩhãiba amo norĩ hã te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Nimahã bãtã na wa za duré aiwapari za'ra ni, apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

³³ Tawamhã Paru ma tô tiwi timorĩ za'ra.

³⁴ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô Paruhu ãma sasõmri za'ra. Zezusi hã ma tô saze za'ra. Aibã hã, Dizonizi'u na ĩsisi hã ma tô saze, dama rowairébé'wa norĩ siré Atena ãma, dama ĩpire uptabi hã. Pi'õ hã Damarisi na ĩsisi hã ma duré saze. Duré ni'wam norĩ hã tamemhã umro na ma tô siré saze za'ra.

18

Paru hã Corĩtu ãma te te ĩromhurizé wasu'u

¹ Tawamhã Paru hã ma tô watobro, Atena hawi. Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo.

² Tawamhã, Corĩtu u wisi wamhã, ma tô zudezu norĩ siré hã sõpêtẽ aibã hã, ĩmro me. Atira na aibã nhisi hã. Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩwaptã'ãzé hã. Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi ma tô ĩwana aimasisi zahuré, timro me, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Pi'õ nhisi hã Prisira na. Caradiu na danhib'apito uptabi nhisi hã ma tô zudezu norĩ hã satõrĩ za'ra, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi, ĩsiti si'aba'ré da. Taha wa, ma tô Corĩtu u aimasisi zahuré, Atira norĩ hã. Ta norĩ hã te te sabu zahuré da, ma tô ĩtẽme timorĩ zahuré, Paru hã.

³ Tawamhã, tame te oto ĩ'rata tinhamra zahuré, ĩsimiromhuri za'ra hã aiwa wa. Romhã 'manharĩ na 'ri'wa, ta norĩ hã. Taha wa, ma tô siré tihâimana za'ra a'ã, siré te te romhuri za'ra da.

⁴ Tawamhã sabadu sidãpãsi, ma tô nasi dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma, Zezusi hã da te 're saze za'ra mono da, zudezu norĩ hã, deredu norĩ zama.

⁵ Tawamhã tamomo ma tô Sira norĩ hã ĩtẽme aimasisi zahuré, Masédoniza hawi, Timotiuhu me. ĩtẽme simasisi wamhã, Paru hã ma tô Zezusihi wasu'u wẽ na si romhuri u'âsi oto. Zudezu norĩ ma, te Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, õ hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na hã.

⁶ Tane nherẽ, ĩwasu'u hã ma tô tiwi wẽ'õ za'ra. Timreme wasété na ma tô siwi azã, Paru hã. Taha wa, Paru hã ma tô ti'uzã zapru wami, damreme wasété na ãma dã'ã tõ da. Te tãma nharĩ za'ra:

— E ĩnhimirowahutuzéb zarina te za ropipa u 're anomro aba mo. Mare di. Asi'uihã na te za 're asisimini za'ra wa'aba mo. Zudezu'õ norĩ u si wa za oto 're ĩne, ta norĩ ma si te 're rowasu'u za'ra mono da oto, ĩwasu'u wẽ na hã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

⁷ Tawamhã zudezu norĩ te, rowahutuzém hawi, ma tô oto watobro. Aibã nhorõwa u ma tô âzé, Tisizu Zusituhu nhorõwa u. Ta hã zudezu'õ, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãwata mono. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb zababa, te 're sa, Tisizuhu nhorõwa hã.

⁸ Tawamhã rowahutuzéb ãma 're da'anhimi'rui mono 'wa hã ma tô saze Wanhib'apito hã, Crisipu na ãsisi hã. Duré, uburé ãsõrõwa ãma ãsiré 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma duré saze za'ra. Corĩtu ãma 're ãdasi'ubumroi mono zama ma tô da'ahã na saze za'ra ni, Zesusihi wasu'u wẽ hã da te wapari za'ra wamhã. Taha wa, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

⁹ Tawamhã nimahã barana, Paru hã ma tô Wanhib'apito hã sabu, danhotõ 'rowi da te 're ãrosawẽrẽ za'ra mono ne. Te tãma tinha, ãne:

– Aipahi tõ. Dama 're rowasu'u u'âsi mono. Sazãri tõ.

¹⁰ Wa hã wa ai'rata 're ãnhamra. ãmemhã, ãnhib'a'uwẽ hã ahã di. Taha wa, ni'wa hã rowasédé te te ai'ãma 'manharĩ waihu'u õ di za. – ãne te tãma tinha.

¹¹ Taha wa, te Paru hã tame 're sãmra, te te dama 're rowahutu mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Tame 're sãmra mono ré, ma tô ãma tiwahu, misi wahum na duré ãhãiba amoi wãiwab u.

¹² Tawamhã Darizu hã ma tô si'apito, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Romanu norĩ ma, roti'wa zadawa para, ma tô si'apito, tame te te dama 're roti mono da. Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô Paruhu zada si'rã'õtõ. Taha wa, ma tô siwi ti'ã, dama rowairébé'wai u.

¹³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô Paru hã tãma wasu'u za'ra, Darizuhu ma. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

– ã hã aibã hã te sima wẽ, rosa'rata na te te dama ãma azaprĩ mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zém na hã. Wanhimiroti 'rata zarina 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're wawata tõ za'ra mono da, te za da'ãma azaprĩ, aibã hã. – ãne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhã Paru hã te aré timreme hã waze, tãma siwasu'u za'ra da. Tane nherẽ, mreme õ ré, ma tô danhib'apito Darizu hã ãma sõzã, zudezu norĩ ma, te te rowasu'u da. ãne te tãma nharĩ za'ra:

– Zudezu norĩ, marĩ ãpire hã te te 'manharĩ wasété 'wa'ãhã, wa aré asadaihu'u za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherẽ, ãnei õ di. Taré ãmreme zõ te pibu da, ma tô we ãtẽme asiwi ãsaprõni 'wa. Asimirowasu'u za'ra wa'aba zarina, duré danhisi na, duré asimiroti za'ra wa'aba zarina ãmreme zõ te ãpibu da si, ma tô we ãtẽme asiwi ãsaprõni 'wa. Taha wa, te ãma rowairébé õ di za. A norĩ wa'wa hã asi'uihã na te za ãma ãrowairébé za'ra wa'wa. – ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

¹⁶ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô 'ru za'ra, rob u te te sate mono da, zudezu norĩ hã.

¹⁷ Tawamhã ma tô aibã hã siwi ti'ã, rowahutuzéb ãma 're ãda'anhimi'rui mono 'wa hã, Sotẽni na aibã nhisi hã. Tawamhã ma tô siwi azã, dama rowairébézé nho're ãma. Te te siwi azãri nherẽ, te te ãma rosa'rata õ di, apito Darizu hã.

Paru hã ãtizotiza u apã ãmorĩzé wasu'u

¹⁸ Tawamhã Paru hã bãtã ahã na ma tô nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Tawamhã ma tô oto ãsazei'wa norĩ ma siwasu'u za'ra, morĩ da oto, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Prisira norĩ hã ma tô ãme tineb zahuré, Atiraha me, Sõtireza na 'ri nho'õmo nhisi u. Sõtireza ãma sãmra ré, ma tame 'rã pari ni Paru hã, marĩ na 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, te te ãropisutuzém na, te te sina tãma uwaimrami wa, te te ãma ãuwaimrami na ãwaihu'uzéb da. Ta hawi rowa'u'u na uba'renem na ma tô dame ai'aba'rẽ, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹⁹ Tamomo si'aba'rẽi wamhã, ma tô aihutu, Épẽzu na 'ri nho'õmo nhisi u. Prisira norĩ hã te za oto ãsa'u aimasisi zahuré tame, Atiraha me. Tawamhã tame sãmra ré, ma tô Paru hã ãzé, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u. Tame ma tô zudezu norĩ me marĩ wasu'u na sima ãma rowasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhã ma tô siwi ãma ropti, a'â hâimana da, î'ratab za'ra. Tane nherẽ, te te sina saze za'ra õ di, Paru hã.

²¹ Taha wa, ma tô tãma nharĩ za'ra asa, ãne:

— 'Re îhâimana u'âsi mono te te ãma waihu'u wapsi, wa za we atẽme ãmorĩ 'wa apã. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

Tawamhã rowa'u'u na uba'renem na ma tô mo, Épézu hawi.

²² Sézareza u, ma tô oto wi. Ta hawi, te duré mo, Zeruzarẽ u awa'awi. Tame, ma tô si'aba're na sawi za'ra, ãsazei'wa norĩ hã. Tawamhã ta hawi, ma tô duré mo, ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi 're, 'ri nho'õmo u. Tame te a'â nhamra oto.

²³ Tawamhã ãtizotiza ãma sãmra parimhã, ma tô duré mo Paru hã, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Daza'rui wa'wai baba 're morĩ ré, ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã te te 're apawapto, hâimana nhiptete na si 're nomro mono da.

Aporu hã Épézu ãma duré Corĩtu ãma te te ãromhurizé wasu'u

²⁴ Tawamhã aibã hã, zudezu norĩ siré hã ma tô wi, Épézu u, Aporu na ãsisi hã. Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ãpodo, ta hã. Mreme wabzuri waihu'u pese di. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na ãbaihã na da te ãma 're ãrob'ui'ére za'ra mono hã tãma waihu'u pese di.

²⁵ Wanhib'apito 're ãmorĩ wẽ zém na ma tô da te tãma 're romnhoré za'ra. Taha wa, mreme nhiptete na ma tô ã'uwaibaba si te te dama 're rowahutu, Zezusihi wasu'u na hã. Tane nherẽ, uburé Zezusihi wasu'u hã zahadu te te waihu'u õ di. Dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, Zuwã, ã dawabzuri te te dama 're ãwasu'u mono si ma tô waihu'u, Aporu hã.

²⁶ Tawamhã pahi ãna ma tô dama rowahutu na sãna'rata, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma. Tawamhã Prisira norĩ hã Atiraha me ãsimirowasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, tinhorõwa u ma tô sãprõni zahuré, Zezusihi wasu'uwẽ hã te te tãma waihu'u pese zahuré da, 're ãdanomro mono zép tém na 'Re îhâimana u'âsi mono te te ãpisutu na.

²⁷ Tawamhã Aporu hã ma tô sima rowẽ, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da. Taha wa, Épézu ãma ãsazei'wa norĩ hã ma tô ãma ana, Aporuhu ãma. Rob'ui'ére hã ma tô tãma sãmri za'ra, Ataza u te te siré ãri da. ãsazei'wa norĩ hã te te siwi ãri wẽ da, ma tô ãma wada'uri za'ra. Tawamhã Aporu hã Ataza u wisi wamhã, ma tô ãsazei'wa norĩ hã pawapto pese za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina te te 're ãsaze za'ra mono norĩ hã.

²⁸ Tawamhã mreme nhiptete na te nasi zudezu norĩ ma tãma ãma wa'rãmi za'ra. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, ma tô nasi tãma rowasu'u za'ra danho'a, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re îhâimana u'âsi mono te te ãpisutu na sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Zudezu norĩ hã te te ãma wa'rãmi za'ra neza, Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã. Tane nherẽ, Aporu hã ma tô aiwétési ãma ai'uté za'ra, zudezu norĩ ãma, tinhimirowasu'u na.

19

Paru hã, Épézu ãma romhuri na te te ãsãna'ratazé wasu'u

¹ Aporu hã Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma sãmra ré, ma tô Paru hã ro'razã, Épézu u sa'a nhisi baba. Tame ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã sãpëtẽ za'ra.

² Taha wa, ma tô sadanharĩ za'ra:

— E saze za'ra wa'aba wamhã, ma tô 'Re îhâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ëzani hã aima sãmri za'ra wa'wa. — ãne ma tô sadanharĩ za'ra.

Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

— Mare di, zahadu wa te wapari za'ra õ di, ãpẽ'ëzani 're îhâimana mono zé wasu'u hã.

³ Taha wa, ma tô duré sadanharĩ za'ra, Paru hã:

— E 'wa simirowahutu zarina ma tô â dawabzuri hã ĩ'manharĩ za'ra wa'wa bété.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Zuwãhã nhimirowahutu zarina wa tô 'manharĩ za'ra ni.

⁴ Tawamhã ma tô duré Paru hã tãma nharĩ za'ra:

— Zuwã hã dawasété wi 're ĩdasipizari za'ra mono norĩ ma si, ma tô â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Izarazéhé nhihudu norĩ ma, ma tô te te 're roti, ĩsa'u datême ĩwi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Danho'reptui'wa na, tô Zezusi hã. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra.

⁵ Tawamhã Paruhu nhimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tô sena Wanhĩb'apito Zezusihi zazei uptabi 'wa na ĩsiwasu'u za'ra zéb zarina, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã.

⁶ Taha wa, Paru hã ma tô tinhĩb'rata na 'rã upi za'ra. Te te 'rã upi za'ra wamhã, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Tipê'ězani hã tãma sômri za'ra. Taha wa, te oto damreme tãma ĩwaihu'u za'ra ô na dama rowasu'u za'ra, hãiba mono bâ. Timreme nai ô nherê, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, Tipê'ězani na te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, te oto mreme zu. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te duré dama rowasu'u za'ra.

⁷ Ta norĩ hã, até 12 na ĩhãiba za'ra hã.

⁸ Tawamhã Paru hã te nasi āza, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da. A'amo si'ubdatô, ma tô āma ai'utô, tame te te dama 're rowahutu mono ré hã. Da te tãma 're nharĩ za'ra mono nherê, pahĩ āna ma tô te te dama 're rowasu'u, da te 're saze za'ra mono da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za da'āma 're ĩsib'a'uwê mono zém na da te 're saze za'ra mono da, ma tô te te dama 're roti. Taha wa, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra.

⁹ Tane nherê, ni'wam norĩ hã te te saze za'ra ô di, pê'ê tete za'ra wa. Wanhĩb'apito 're ĩmorĩzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té wasu'u hã ma tô tiwi wê'ô za'ra, danho'a, mreme wasété na. Taha wa, Paru hã ma tô tiwi timorĩ za'ra, rowahutuzém hawi. Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô te te simro, Tiranuhu na aibã nhisi te, romnhorézéb u. Awê sidâpâsi, ma tô tame te te tãma 're rowahutu za'ra oto.

¹⁰ Tame te te dama 're rowahutu mono ré hã, maparane ma tô āma tiwahu. Taha wa, aihĩni Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono hã, ma tô Wanhĩb'apito nhimiroti hã wapari za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'ô norĩ zama.

Sewaha 'ra norĩ wasu'u

¹¹ 'Re ĩhãimana u'âsi mono, ma tô Paru hã pawapto, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ mono da, ĩwê hã.

¹² Romhurizéb da, ĩ'uza wê nhisiwi, te te sima 're ĩ'mazai mono hã ma tô da te 're waibu, ĩhãzé ré norĩ ma, te te 're 'wasari mono da. ĩsu'u u'ôzéb zama ma tô duré da te 're waibu, ĩhãzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono da. Te te 're upi za'ra mono wamhã, ma tô 're séptâ'â za'ra. Wa'uburé norĩ hã ma tô duré dahawi 're wairébé.

¹³ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da, 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô si'āma rosa'rata za'ra, Wanhĩb'apito Zezusihi zadawa para, wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da oto, Paruhu ne. Ta norĩ hã Zezusihi zazei'ô'wa nherê, Zezusihi zadawa para newa, te oto tãma rob'ru za'ra, wa'uburé ma, āne:

— Zezusi hã Paru te te dama ĩwasu'u hã taha zadawa para, wa aima rob'ru za'ra wa'aba ni, dahawi aiwairébé aba da. — Āne te nasi tãma rob'ru za'ra.

¹⁴ Aibã norĩ hã 7 na ĩhãiba hã ma tô āne hã 'manharĩ za'ra. Séwa na ĩmama nhisi za'ra hã. Sasedoti ĩpire aré, ĩmama hã.

¹⁵ Tawamhã, nimahã bâtã na Sewaha 'ra norĩ hã te te tãma rob'ru za'ra wamhã, wa'uburé te asa tãma nharĩ za'ra, āne:

— Zezusi hã wa tô waihu'u. Paruhu zama wa tô duré waihu'u. E 'wam norĩ hã bété, a norĩ wa'wa hã. Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ô di. — Āne te asa tãma nharĩ za'ra, Sewaha 'ra norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã, wa'uburé ré 're ãmorĩ hã zahadu wa'uburé te te rême õ wa, sa'ëtê, ma tô sô sime za'ra, Sewaha 'ra norĩ zô. Ī'uzã hã ma tô tiwi hãiwazu za'ra. Ma tô duré te te hãiba hãpré za'ra. Taha wa, Sewaha 'ra norĩ hã ai'uréiwi ma tô sisa're, wa'uburé ré 're ãmorĩ wi hã.

¹⁷ Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapahi za'ra ni, Zezusihi zadawa para newa, marĩ hã duré da te 're 'manharĩ za'ra mono tô da. Aihĩni, ma tô ĩwasu'u hã wapari za'ra ni, Épézu ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ hã. Tawamhã da te sazei uptabi za'ra õ nherê, ma tô aihĩni ãma tawata za'ra ni, Wanhib'apito Zezusihi ãma.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ ré, abzé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na ma tô siwasu'u za'ra danho'a, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém hawi ĩsipizari za'ra na hã.

¹⁹ Duré ahã na abzé 'manharĩ'wa norĩ hã ma tô ĩbahãi mono bã siwi sa'wa simisutu, abzé 'manharĩ na rob'ui'ééré ré hã. Tawamhã ma tô ãma ro'o za'ra, danho'a. Wa'ãbã za'ëtê nherê, ma tô ãma ro'o za'ra. 50 miu na ëtê'ubuzi'a prata zapotore na ĩwa'ã hã, simisutu hã.

²⁰ Wanhib'apito mreme hã dama pire di oto. Daro mono bã ma tô da te ãma ropé. Taha wa, da'ahã na ma tô da te 're wapari za'ra oto.

Épézu ãma ro'wa'rutuzé wasu'u

²¹ Tawamhã ãne na romhãimana pari, ma tô Paru hã 'rãwi sima waihu'u, Zeruzarê u morĩ da, Masédoniza wa'wai baba, duré Ataza wa'wai baba. Taha wa, te sima tinha, ãne: “Zeruzarê u ĩmorĩ parip si, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u ĩmorĩ da, wa duré ĩsima wê, te dazabu da.” ãne ma tô sima waihu'u.

²² Tawamhã tipawapto'wa norĩ hã ma tô satõrĩ zahuré, Timotiu norĩ hã, Erasituhu me, ĩwana neb zahuré da, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Neb zahuré za'u hã Paru hã te a'ã nhamra, Azi'a ãma.

²³ Tame sãmra ré, Wanhib'apito 're ĩmorĩzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té wasu'u hã da te wapari za'ra wa, ma tô ro'wa'rudu hã dawu watobro, Épézu ãma hã.

²⁴ Aibã hã Demetirizu na ĩsisi hã ëtê'ubuzi'a prata na rob'manharĩ'wa hã ma tô ro'wa'rutu na sãna'rata. Rob'manharĩ ĩsyryre te te 're ab'manharĩ, Demetirizu hã. Di'ãna na romhãiba nhisi 're ĩsimasa mono zém ne hã 'ri ĩsyryre te te 're ab'manharĩ, ëtê'ubuzi'a prata na. Tãma ĩromhuri'wa norĩ hã pawa'ãbã za'ëtê di, rob'manharĩ ĩsyryre wa'ãbã zarina.

²⁵ Tawamhã Demetirizu hã ma tô tãma ĩromhuri'wa norĩ zô tihãrã za'ra. Siré ĩ'manharĩ'wa norĩ zô zama te duré sô tihãrã za'ra. Ītême sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— A norĩ wa'wa hã te za ĩwapari pese za'ra wa'wa. Wanhimromhuri wa'ãbã na wa tô aré wanhibro pese za'ra ni.

²⁶ ãhãna, asi'uihã na ma tô Paruhu nhimiroti hã ĩwapari za'ra wa'wa. ĩsimromhuri hã ma tô duré ĩ'madã'ã za'ra wa'wa, ãme Épézu ãma hã duré uburé Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Ta hã ma tô te te dama 're anharĩ, 're ĩwahãimana za'ra mono zém hawi, 're dasipizari za'ra mono da. Da'ahã na ma tô saze za'ra ni, ĩsimrowahutu na hã. Marĩ hã danhib'rata na da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono hã tô sena ĩwaihu'u pese õ di, u, ãma 're ĩdawata za'ra mono da hã. ãne te te dama 're rowahutu, ta hã.

²⁷ Taha wa, romnhimimnhasi di, wanhimromhuri za'ra hã da te dasiwi wê'õ za'ra õ'umnhasite. Tawamhã e wanhimromhuri si te za dasiwi wê'õ za'ra ni. Mare di. Di'ãna ĩwaihu'u pese te, 'ri wamri hã te za duré dasiwi wê'õ za'ra ni. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma uburé 're ĩdasi'ubumroi mono hã, ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã te za da te dasima 're wasu'u wasété za'ra, daro mono bã ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã, tô õ hã Di'ãna na ĩwaihu'u pese wamri hã. Ta hã dama tarére wa, te za tô da te dasiwi 're wê'õ pese. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Demetirizu hã.

²⁸ ãne hã ãmreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô ab'ru za'ra ni. Ma tô 're hãsi, hãrã 'rãihã na:

— Di'ãna hã, ta hã ãwaihu'upe. Danhipai u, dama siptete uptabi di. ãme, Épézu ãma 're ãwasi'ubumroi mono hã ãma 're ãwawata za'ra mono hã, wẽ uptabi di. — ãne ma tô 're hãsi.

²⁹ Tawamhã 'ri nho'õmo ãma ma tô dazahi hã te te ropé, 'ri wa'õtõ mono bâ. Uburé ro'wa'rutu di oto. 'Ri nho'õmo ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã te nasi tihãrã na ai'rahãri za'ra. Tawamhã Paru norĩ siré 're ãneb zahuré hã ma tô dasiwi pamrami ni, Da'izu norĩ hã, Aritacuhu me. Masédoniza ãma 're ãsimasisi zahuré mono aré, ta norĩ hã. Tawamhã dasi'aba're na ma tô ãpano na dasiwi sari zahuré ni, dasi'rã'õtõzéb u, da'ahã uptabi na.

³⁰ Paru hã datême morĩ neza, te te dama nharĩ da. Tane nherẽ, Zesusihi zazei'wa norĩ hã ma tô siwi wairĩ, morĩ tõ da.

³¹ Duré ãsiwadi norĩ hã tame danhib'apito norĩ hã ma tô duré ãtême da'mazatõrĩ za'ra, te te tiwi rosawi za'ra da, dasi'rã'õtõzéb u morĩ tõ da, dazahi wa.

³² Marĩ u newa, sisatõrĩ wa, ma tô tamomo ubumro ni. Tawamhã dasi'rã'õtõzéb ãma ma tô 're dahãsi, damreme aimawi na. Damreme aiwab õ di. Siwa'ru te nasi ãma ai'rahãri za'ra ni, dahãrã na.

³³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô aibã ma rob'ru za'ra, Aresãdiri na ãsisi ma, danho're sab da. Ma tô siwi wada'u aré Aresãdiri hã, timreme na te te dawu robzãri da. Taha wa, ma tô tinhib'rada hã hãwi dama wẽ, ari'iwi dasi'ubumro da, te te dama rowasu'u da.

³⁴ Tane nherẽ, zudezu na 're ãhãimana mono na da te waihu'u za'ra wamhã, ma tô sa'ëté tihãrã 'rãihã na 'mahãrã za'ra. ãne te õhõ si 'mahãrã za'ra:

— Di'ãna, ta hã ãwaihu'upe. Danhipai u, siptete uptabi di, ãma 're ãwawata za'ra mono hã, ãme Épézu ãma hã. — ãne te nasi sa'ëté 'mahãrã za'ra ni. Dahãrã hã da te sahãri su'u za'ra õ di. Maparane bãtã pibuzé hã ma tô da'ãma ai'utõ, da te nasi 'mahãrã za'ra ré.

³⁵ Tawamhã 'ri nho'õmo ãma danhib'apito pazapari'wa hã ma tô dazadawa uwati, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhã dawarõtã'ã wapsi, te oto dama roti, ãne:

— Épézu ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba. Wa norĩ hã ãme Épézu ãma 're ãwasi'ubumroi mono hã Di'ãna hã ãwaihu'upe 're ãsa mono zé hã wa wa te 're 'madã'ã pese za'ra, 'ri hã. Di'ãnahã hãiba ne ëté 'manharĩ hã hãwa hawi watême we ãwaptã hã taha zama, wa wa te 're 'madã'ã za'ra, ãme.

³⁶ Tawamhã ãne hã ni'wa te te wawi sawi waihu'u za'ra õ di za. Taha wa, te za aiwaimri aihãimana za'ra wa'wa, marĩ na wa te rosa'rata pese za'ra ãna, wa te 'manharĩ za'ra tõ da.

³⁷ Aibã norĩ hã we asiwi ãpamrami 'wa hã, Di'ãna ãsabzém hawi, marĩ na sipsaihuri zahuré õ di. Pi'õ hã ãma 're ãwawata za'ra mono hã te te wasu'u wasété zahuré õ di duré.

³⁸ ãne wamhã, Demetirizu hã, duré tãma ãromhuri'wa norĩ zama marĩ ãwasété na te te tãma nharĩ za'ra da, ãwa wei wama siwasu'u za'ra õ di za. Dama rowairébé'wa norĩ u si te za wasu'u za'ra. Tamep si dawasété na dama ãnharizé hã.

³⁹ Wazadawa pibu za'ra wa'aba da, wazõ aihãrã ze za'ra wa'aba wamhã, wa za ãme wasi'rã'õtõ waré ni, rowẽ na 're ãwahãimana za'ra mono zéb zarina, wawaimri na.

⁴⁰ ã bãtã na wasi'rã'õtõ waré õ wa, romnhimimnhasi di, wanhib'apito nhimiroti, wa te ã'madã'ã za'ra õ zarina, wazada sahi õ'umnhasite. Marĩ hã hãimana õ nherẽ, ma ro'wa'rudu hã watobro. Wasi'rã'õtõzém na ni'wa te te wazadanharĩ za'ra wamhã, e niha wa za asa tãma rowasu'u za'ra ni. Asa wa te tãma rowasu'u waihu'u za'ra õ di za. — ãne te dama roti, danhib'apito pazapari'wa hã.

⁴¹ ãne na te te dama roti parimhã, ma tô dama rob'ru, dawairébé da oto.

20

¹ Tawamhã damreme 'wa'rudu hã ma tô sahãri za'ra ni. Rowẽ di oto. Rob u'ãsi nomro wamhã, Paru hã ma tô Zesusihi zazei'wa norĩ zõ tihãrã za'ra. Taha wa, ma tô tãma roti za'ra, siptete sina 're hãimana za'ra mono da. Tawamhã, ma tô oto tãma siwasu'u za'ra, za oto ãmorĩ na hã. Taha pari, te oto mo, Masédoniza u.

Paru hã Zeruzarẽ u apã ãmorĩzé wasu'u, Masédoniza wa'wai baba

² Tawamhã Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'razâ, Paru hã. Daza'rui mono bâ 're morĩ ré, ma tô ãsazei'wa norĩ hã pawaptob za'ra ãsimiroti na, siptete sina 're hãimana za'ra mono da. Taha parip si, ma tô mo, Deresiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

³ Tame sãmra ré, ma tô a'amo si'ubdatõ ãma ai'utõ. Tawamhã ma tô sima rosa'rata, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da. Tane nherẽ, rowa'u'u na uba'renem na sébré õ ré, ma tô wapa, zudezu norĩ te te sima ãhãiba za'ré zé wasu'u hã. Taha wa, ma tô sima ãma saprĩ, ti'ai babap si apã morĩ da oto, Masédoniza wa'wai baba.

⁴ Morĩ wamhã, aibã norĩ hã ma tô ãsiré ai'aba'ré. Ta norĩ nhisi za'ra hã, ãne: Sopaturu hã Pirõhõ 'ra hã, Bereza ãma 're ãsãmra mono, duré Aritacu norĩ, Seduduhu me, Tesaronita ãma 're ãsimasisi zahuré mono hã, duré Da'izu, Derebi ãma 're ãsãmra mono hã, duré Titicu hã Toropimuhu me, Azi'a ãma 're ãsimasisi zahuré mono hã, duré Timotiu hã.

⁵ Ta norĩ hã ma tô wawana ai'aba'ré, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tô wazõ mapari za'ra.

⁶ Tawamhã ã'u'ëtẽ dupto'õ na dasa da te huri parip si, Piripu na 'ri nho'õmo nhisi hawi wa tô wanem ni, Torowadi u rowa'u'u na uba'renem na. Bãdã 5 na ma tô wa'ãma ai'utõ, tamomo wasi'aba'réi ré. Tame, wa tô wasi'ãma aihutu ni apã, aibã norĩ hã wawana ãsi'aba'ré norĩ ãma. Romhuri misi, ma tô wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, tame wasi'ubumroi ré.

Paru hã Torowadi ãma te te ãromhurizé wasu'u

⁷ Tawamhã sabadu barana wa tô wasi'rã'õtõ ni, tame ãsazei'wa norĩ hã 're ãsi'ubumroi mono norĩ me, ã'u'ëtẽ wapu hã wa te huri da. Tawamhã Paru hã sisa'u ma tô wama roti za'ra, awẽ za oto morĩ na dã'ãsina. Simiroti za'ëtẽ na te mara wa'wam nherẽ, zahadu wama roti za'ra.

⁸ Tamemhã rob'u'iwẽzé hã ahã di, hãimo ãwasi'ubumrozéb ãma hã, si'ubdatõ 'ri 're si'uzusi ãma hã.

⁹ Tawamhã 'ritéi'wa hã, Eticu na ãsisi hã ma tô 'ri zadazãri ãma nhamra, Paru hã te te wama roti za'ra ré. Simiroti za'ëtẽ wamhã, aptã'ã di, 'ritéi'wai ma hã. Aptã'ã uptabi wa, ma tô nhono. Sõtõ pese ré, ma tô waptãrã ti'ai u, hãimo 'ri zadazãri hawi. Tawamhã dã'ã sirõmo, ma tô siwi ti'ã.

¹⁰ Taha wa, Paru hã ma tô ãtẽme si'ra. Te te ãtẽme si'rai wamhã, ma tô tãma aiwẽ'ẽ. Tawamhã ma tô ãré pahato, te te sa'ra da. Tawamhã ãne ma tô dama tinha:

— Aipẽ'ẽwara za'ra wa'aba tõ. Hãiba ré, te nomro. — ãne te dama tinha.

¹¹ Taha pari, ma tô apã sai'u. ã'u'ëtẽ wapu hã ma tô te te wẽ'ẽ oto. Taha pari, ma tô te te tãma sõmri, ãsiré ãsi'ubumro norĩ ma. Tawamhã te ãme tisa za'ra. Taha pari, te duré tãma roti za'ra. Te te tãma roti za'ra ré, ma tô tiwi tirowa'a. Rowa'a wamhã, ma tô oto tiwi timorĩ za'ra.

¹² Tawamhã 'ritéi'wa hã hãiba ré ma tô siwi saprõ, ãsõrõwa u. Ta hã ma tô tãma rowẽ wazere za'ra, ãsazei'wa norĩ ma hã.

Paru hã Torowadi hawi Miretu u ãmorĩzé wasu'u

¹³ Tawamhã wa norĩ hã wa tô asisi ni, rowa'u'u na uba'renem na. Taha na wa tô ai'aba'ré ni, Asõsi na 'ri nho'õmo nhisi u, Paruhu zõ tame wanhimipari za'ra da. Paru hã ma tô sima pisutu aré, ti'ai baba ãma morĩ da. Taha wa, tamomo te za wa'ãma tiwisi za'ra.

¹⁴ Tawamhã Asõsi u wisi wi, ma tô watẽme tizébré za'ra, rowa'u'u na uba'renem na.

¹⁵ Tawamhã taha na wa oto ai'aba'ré ni, Mitireni na 'ri nho'õmo nhisi u. Awẽpsi, ma tô duré uba'rene hã waré wara, Ti'osi na rob'ré za'iti nhisi wa'wai baba. Tawamhã awẽ amo na ma tô wi, Samo na rob'ré za'iti nhisi u hã. Tawamhã awẽm na si wa tô oto aihutu ni, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi u hã, uba're nhimizahãrizéb u.

¹⁶ Paru hã ma tô aré sima rosa'rata, Épézu u hã sipa tõ da, Zeruzarẽ u wisi su'u da. Taha wa, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma sãmra zeĩ õ di oto. Pẽtecoti na bãtã wana, Zeruzarẽ u ãwisi su'u da si, ma tô sima wẽ, Paru hã.

Paru hã Épézu âma da'madâ'â'wa norĩ ma, te te ĩrotizé wasu'u

¹⁷ Tawamhã Paru hã Miretu âma sãmra ré, ma tô da'mazatõ, Épézu u, ĩsazei'wai 'madâ'â'wa norĩ zõ ĩtēme si'aba'ré da.

¹⁸ ĩtēme sihutu wamhã oto, ma tô âne tãma rowasu'u za'ra, Paru hã:

— A norĩ wa'wa hã ma tô ĩnhimiromhuri na ĩwaihu'u za'ra wa'wa, asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ré hã. Azi'ã u âma ĩwisi na'rata zém hawim haré, duré aihawi wa'aba za ĩmorĩzéb u hã ma tô âne na hã ĩ'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹⁹⁻²¹ ĩsina 're ĩwata mono âna, wa tô Wanhib'apito ma si te 're romhuri u'âsi. Zudezu norĩ hã nasi ĩzada siwada'uri za'ra wa, ĩma ropire uptabi di. Taha wa, ĩwawa sina, wa tô te tãma 're romhuri, Wanhib'apito ma. Tane nherē, ĩwasu'uwē hã te aiwi wasu'u zazâri za'ra wa'aba õ di. Āne na ma tô ĩ'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Danho'a wa tô te aima âma 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'ri baba zama. Zudezu norĩ ma, duré zudezu'õ norĩ ma zama, wa tô te tãma 're roti pese za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro mono da, Wanhib'apito Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da.

²² Āhãna Zeruzarē u wa za mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina. Tame za marĩ hã ĩzõ ĩwatobro hã te waihu'u õ nherē, wa za mo. Tane nherē, wa za mo tô.

²³ Ri nho'õmo mono bâ 're ĩmorĩ ré, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã te te ĩma 're awaihu'u, âne: Tame, te za dazazéb 're ĩnherē ni. Ropire hã wa za tô te 're sépata.

²⁴ Tane nherē, ĩhâiba ré 're ĩmorĩ da hã, ĩhâiba hã te ĩsima sawi õ di. Wanhib'apito Zezusi hã ma tô ĩnhimiromhuri hã ĩma tisõ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u na te dama 're sadawa wasu'u mono da. ĩnhimiromhuri hã te tãma âma uwaimrami da, wa ĩsima wē, taha si.

²⁵⁻²⁷ — Airo mono bâ, te 're aiwaimrami aba mono ré hã, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zé wasu'u na hã. Tawamhã niwamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te aiwi wasu'u zazâri aba õ di. Mare di. Āhãna, wa hã Paru, wa ĩsina waihu'u, za ĩzabu na sahu za'ra wa'aba õ na dá'âsina. E tawamhã ĩnhimiromhuri na te ai'ãma upa za'ra wa'aba bâ, te za asõ'reptuzé hã asiwi ĩ'manhimini wa'wa. Mare di. Asi'uihã na te za asisimini za'ra wa'wa 'rãwi. Āne na hã tô sena wa tô waihu'u.

²⁸ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono da. Duré ĩsazei'wa norĩ hã te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ hã tãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ti'ra wapru na ma tô ĩsazei'wa norĩ hã wa'ã, tite da. Taha wa, pone'ērebã 'madâ'â'wa norĩ ne, te za 're ĩda'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ hã.

²⁹ Aihawi ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, ni'wam norĩ hã te za we asõ ai'aba'réi wa'wa. Abaze zahi, pone'ērebã da, 're ĩsahi za'ra mono ne, te za asada tizahi za'ra wa'wa. Tinhimirowahutu wasété na te za asada tihâimana za'ra wa'wa. Ai'ãma pē'ézé za'ra wa'aba õ di za. Āne wa tô ai'ãma waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³⁰ Duré ni'wam norĩ hã asiré wa'aba nherē, te za aima sadawa hapesé za'ra wa'wa, ĩsiniwĩ 're anomro aba mono da, ĩsazei'wa norĩ hã uburé ĩsiniwĩ 're nomro mono da.

³¹ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ta norĩ wi. Te aima 're roti za'ra wa'aba mono ré hã, ma tô si'ubdatõ ĩ'ãma tiwahu. Rowa'a na wa tô aihâiba mono bâ te aima 're roti za'ra wa'wa, barana zama, ĩwawa sina. Roti hã niwa te aiwi sazâri za'ra wa'aba õ di. Taha wa, ma'ãpé ĩnhimiromhurizém na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za.

³² — Āhãna hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa za oto airēme za'ra wa'wa, taha si te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da oto. ĩsimizawi pese zé wasu'u na te za 're asõpré u'âsi aba mo. Ta hã te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ĩsaze za'ra wa'aba zém na aiprédup sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Uburé marĩ ĩwē hã tinhib'a'uwē norĩ ma, te te 're ĩ'anhomri mono hã te za duré aima sõmri za'ra wa'wa, ate za'ra wa'aba da oto.

³³ Wa hã danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono ô di, rob'uiptazém na duré da'uza na.

³⁴ Duré ãhâimanazéb da, wa tô ãnhib'rata na te 're romhuri, ãsiré norĩ hâimanazéb da zama. ãne na ma tô a norĩ wa'wa hã asiwi ãwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁵ ãnhimiromhuri pese na wa tô aima ãma asanho za'ra wa'wa, sib'uwere na 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã wanhimirohmuri na wa te ãma 're pawaptob za'ra mono da. Wanhib'apito Zezusihi mremer na te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne ma tô wama waihu'u za'ra: "Ni'wa hã marĩ na te te dawari wamhã, da te tãma sômri wamhã, tãma rowẽ di. Tane nherẽ, te te 're ãda'azari mono ma hã ãsipai u tãma rowẽ uptabi di." ãne Wanhib'apito Zezusihi mremer hã. — ãne ma tô Paru hã da'madã'ã'wa norĩ ma waihu'u za'ra.

³⁶ Tawamhã Paru hã mremer parimhã, ma tô da'madã'ã'wa norĩ me hi'rãtitô asimro, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, mremer zusi da.

³⁷ Mremer zusi pari, wawa sina ma tô Paru hã nasi tinho'utu awaibu, te te sawi za'ra da, ãma pẽ'ẽzé za'ra wa. Ma tô duré nasi tob'rata hãrã za'ra.

³⁸ Za niwamhã te te ãhãiba pibui za'ra ô na tãma siwasu'u za'ra wa, ãma pẽ'ẽzé uptabi za'ra di. Tawamhã ma tô ãme ai'aba'rẽ, rowa'u'u na uba'reneb u.

21

Paru hã Zeruzarẽ u ãmorĩzé wasu'u 'rãsudu

¹ Tame wa tô oto wasisawi za'ra ni. Taha parip si, wa tô wasima wapã za'ra ni. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô oto waré tiwara za'ra awa'awi, Cosi na rob'rẽ za'iti nhisi u. Tamomo wasihutu wamhã, awẽpsi, wa tô duré ai'aba'rẽ ni, Rodisi na rob'rẽ za'iti nhisi u, uba're nhimizahãrizéb u hã. Tawamhã ta hawi, wa tô ai'aba'rẽ ni, Patara na 'ri nho'õmo nhisi u.

² Tame, wa tô wasiwi sõpõtẽ ni, rowa'u'u na uba'rene hã, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ãwara da hã. Tawamhã taha na wasi'aba'rẽ da, wa tô asisi ni.

³ Uba'rene hã waré wara ré, wa tô Sipri na rob'rẽ za'iti nhisi hã 'madã'ã za'ra ni, wanhimi'e niwĩ. Õne haré ma tô waré wara, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Taha wa, wa tô Tiru na 'ri nho'õmo nhisi u oto aihutu ni, tamomo da te ãro'wasari hã da te sa'ra za'ra da. Tame wa tô wawairébẽ ni, uba're hawi.

⁴ Tame wa tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã sõpõtẽ za'ra ni. Wasisõpõtẽ za'ra wamhã, romhuri misi, ma tô wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, wasiré wasi'ubumroi ré hã. Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma ãwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tô Paruhu ma roti za'ra, Zeruzarẽ u morĩ tã da.

⁵ Tawamhã bãdã hã wasi'aba'rẽzéb da hã ãwa waptã'ã wamhã, ãsazei'wa norĩ hã ma tô wasiré ai'aba'rẽ, ã zaihã u, 'ri nho'õmo nhiti. Aihĩni ma tô wasiré ai'aba'rẽ, aibã norĩ hã duré ãmro norĩ hã, duré ã'ra norĩ me, te te wazawi za'ra da. Tame wa tô wahi'rãtitô asimro ni, supara 'ré wa, wamremer zusi da.

⁶ Wasisawi za'ra pari, wa tô asisi ni apã uba're wawẽ neb 're, wasi'aba'rẽ da. Ta norĩ hã 'ri tẽme ma tô apã ai'aba'rẽ.

⁷ Tawamhã Tiru hawi, wa tô ai'aba'rẽ ni. Wasi'aba'rẽi wamhã, Patorema'ida na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô aihutu ni. Tame ãsazei'wa norĩ hã wa tô sawi za'ra ni. Tame ma tô bãdã hã misi wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, ã'rata wasi'ubumroi ré hã.

⁸ Tawamhã awẽpsi, wa tô ai'aba'rẽ ni, Sãzazeza u. Tame wa tô asimro ni, Piripihĩ nhorõwa ãma. Piripihĩ hã Zezusihi wasu'uwẽ na ãsazei'õ'wa norĩ ma rowasu'u'wa, ta hã. 7 na ãsazei'wa norĩ pawapto'wa da, da te ãpisutu za'ra norĩ me, aré 're ãhâimana mono, Zeruzarẽ ãma.

⁹ ã'ra norĩ sipi'õ norĩ hã ãmro'õ za'ra hã maparane si'uiwa na ãhãiba hã, te 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra.

¹⁰ Tame ma tô bândâ hã nasi wa'âma si'utõrĩ za'ra. Tawamhã aibâ hã ma tô watême tiwisi za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Aibâ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, Adabu na ãsisi hã.

¹¹ Watême wisi wi, ma tô Paruhu usisizé hã tiwi waze. Ma tô ãma sipara'õtõ wasisi. Ma tô duré ãma sipawasisi. Taha pari, ma tô wama rowasu'u za'ra, ãne:

– 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'êzani hã ãne ma tô ãma waihu'u: “Ã da'usisizép tede'wai ma, te za zudezu norĩ hã ãne 'manharĩ za'ra, Zeruzarẽ ãma 're ãsi'ubumroi mono hã. Zudezu'õ norĩ ma, te za hãiba nhomri za'ra.” – ãne ma tô wama waihu'u sirõmo za'ra, Adabu hã.

¹² Tawamhã ãmreme wa te wapari za'ra wamhã, tame ãsazei'wa norĩ 're ãsi'ubumroi mono norĩ me, wa tô Paruhu wi rosawi za'ra ni aré, Zeruzarẽ u morĩ tõ da.

¹³ Tawamhã asa te wama nharĩ za'ra:

– E niha da, ma aiwa'õ na ãwi ãrobzei'õ za'ra wa'wa. Zeruzarẽ u hã ãmorĩ da si, wa tô ãsima rowẽ upta. Zezusi hã, Wanhib'apito na te 're sisi mono wa, até te za dasiwi ãnherẽ ni, dazazéb 're. Até, wa za dârâ. Tane nherẽ, ãma wẽ di tô, tamomo ãmorĩ da hã. – ãne ma tô wama siwaihu'u za'ra asa, wa te waihu'u za'ra da.

¹⁴ Taha wa, Zeruzarẽ u morĩ tõ da, wa te oto tiwi rosawi waihu'u za'ra õ di. Taha wa, wa tô tãma nharĩ za'ra ni oto:

– Wẽ di tô. Mo oto aimorĩ. Wanhib'apito te te aima ãwẽzéb uwaibaba, te za tô ã'manha. – ãne wa tô tãma rob'ru za'ra ni.

¹⁵ Tame wahãimana za'ra ré, syry na ma wa'âma ronomro. Tawamhã wanhibro hã wa oto wasima ubumro za'ra ni, Zeruzarẽ u wasi'aba'ré da. Taha pari, wa tô wawairébé ni oto.

¹⁶ Sézareza ãma ãsazei'wa norĩ hã ma tô wame si'mazatõrĩ za'ra, umro na wame 'masi'aba'réi hutu da. Tawamhã Menasõhõ nhorõwa u ma tô wame ai'aba'ré, tame wasi'ubumro da a'â. Duréihã ãsazei'wa, Menasõ hã. ãpotozé hã Sipri na rob'ré za'iti nhisi hã.

Paru hã Zeruzarẽ ãma 're ãsãmra mono zé wasu'u na'rada

¹⁷ Tawamhã Zeruzarẽ u wasihutu wi, ma tô ãsazei'wa norĩ hã to sina wazawi za'ra.

¹⁸ Tawamhã awẽpsi ma tô Paru hã wame timorĩ za'ra, Ti'aduhu u. Tame, ma tô uburé pese ubumro, ãsazei'wai 'madâ'â'wa norĩ hã.

¹⁹ Tawamhã Paru hã ma tô uburé sawi za'ra, timreme na. Te te sawi za'ra parimhã, ma tô tinhimromhurizém na tãma siwasu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono, zudezu'õ norĩ ma, uburé te te 're ã'ab'manharĩ mono zéb zarina.

²⁰ Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma. Taha wa, te asa tãma rowasu'u za'ra, Paruhu ma:

– Wasisãnawã, ãhãna wa za aima wasiwasu'u za'ra ni. Zudezu norĩ hã, wasiré norĩ hã ahã uptabi na ma tô Zezusi hã te te sina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Aihĩni, te simi'ẽ na 're hãimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina.

²¹ Ta norĩ hã ma tô aiwasu'u wapari za'ra, wasiré zudezu norĩ ma, asimirowahutu wasété newa. Mozésihi nhimi'ui'éérézê hã, te wasiré zudezu norĩ wi ãsawi za'ra, u, daro mono bâ 're ãhâimana za'ra mono wi, ãma 're hãimana za'ra mono tõ da. Duré Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina, ti'ra norĩ te te 're sihãiwata nhihãri za'ra mono tõ da, ma tô, u, wasiré zudezu norĩ wi ãsawi. ãne ma tô aiwasu'u hã wapari za'ra, ta norĩ hã.

²² ãhãna aihĩni, te za aiwaihu'u za'ra ni, we aiwisizém na hã. E marĩ, wa za tawamhã 'manharĩ za'ra ni, ãne aiwasu'u hã tô senai õ na da te waihu'u za'ra da.

²³ Tawamhã ãne wa za aima roti za'ra ni, marĩ 'manharĩ da, 're aihãimana wẽ mono zé hã da te waihu'u za'ra da. Wawa'wa, aibã maparane si'uiwa na ãhãiba hã marĩ na ma tô tãma ropisutu za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma.

²⁴ Tawamhã te za asiré ãsimroi mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u, marĩ hã Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina asiré 'manharĩ za'ra wa'aba da, 'Re ãhâimana

u'âsi mono ma, aihâiba wasété âna aihâimana za'ra wa'aba da, tãma. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, pone'ërebâ te te siwi ìsimro hã te za tãma ìwa'âbâ za'ra. Tawamhã te za oto si'rãpari za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te ìropisutu za'ra zéb zarina, te te tãma âma ì'uwaimrami za'ra na da te ìwaihu'u za'ra zéb da hã. Æne hã 'manharĩ wamhã, aihĩni te za aiwaihu'u za'ra ni oto, aiwasu'u hã tô senai õ na hã. Te za duré aiwaihu'u za'ra ni, 'Re ìhâimana u'âsi nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're ì'aihâimana mono zém na hã. Æne hã 'manharĩ da, wa aima roti za'ra ni, wasiré ìsazei'wa zudezu norĩ, te te aiwaihu'u za'ra da.

²⁵ E niha tawamhã zudezu'õ nherë, ìsazei'wa norĩ 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã. Æne wa tô tãma roti pari za'ra ni: “Danhimizama hã romhâiba 'manharĩ âma 're dawata za'ra mono da, da te 're ìsimroi mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré ìwapru hã 're âhuri aba mono õ di za. Duré danhimizama da te 're ìsõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré aihâiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.” Æne wa tô tãma rob'ui'ééré za'ra ni. — Æne te Paruhu ma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã Paru hã ma tô âma saze za'ra, aibâ norĩ siré morĩ da. Tawamhã awëpsi, ma tô Paru hã te te simro, aibâ norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u. Marĩ hã ma tô ìsiré 'manharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, hâiba wasété âna tãma hâimana za'ra da. Taha pari, ma tô âzé, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa u. Sébré wamhã, ma tô dama pisutu bâdâ hã, marĩ te te siwi ì'manharĩ 'rãsutu zéb da hã. Te te siwi 'manharĩ parimhã, te za marĩ hã ìhâiba mono bâ tãma sômri za'ra, sasedoti norĩ ma, si'udâna za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te ì'manharĩ 'rãsutu za'ra zém na hã.

Zudezu norĩ hã, Paruhu zada ìsiti'ru za'ra zé wasu'u

²⁷ Tawamhã bâdâ 7 na zahadu âma si'utõrĩ õ di, te te siwi ì'manharĩ 'rãsutu zéb u hã, Paru norĩ hã. Romhuture di oto. Tawamhã zudezu norĩ hã Azi'a hawi ìsihudu ma tô Paru hã sima sãmri za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma. Izarazéhé nhihudu norĩ te, 'ri 'wawi wa'ra âma sãmra ré, ma tô siwi 'madâ. Taha wa, ma tô sada dawada'uri wasété za'ra, Paruhu da. Tawamhã ma tô oto siwi pa'â, Paru hã.

²⁸ Taha wa, te si'mahârâ za'ra zudezu norĩ hã, âne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wei wa'âma ana wa'aba. Æ hã aibâ hã ma tô daro mono bâ te te dama 're rowahutu, da te dasiwi wawë'õ za'ra da, duré Mozésihi nhimiroti hã da te dasiwi wë'õ za'ra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa zama da te dasiwi wë'õ za'ra da. Ma tô duré zudezu'õ norĩ hã we te te simro, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u. ìsõrõwa hã wë nherë, ma tô wawi wasété za'ra. — Æne ma tô da'mahârâ za'ra, tame ìsi'rã'õtõ norĩ hã, aihĩni Paruhu zada dazahi za'ra da.

²⁹ Ta norĩ hã ma tô aibâ hã 'madâ'â za'ra aré, Toropimu na ìsisi hã, Épézu âma 're ìsãmra mono hã. 'Ri nho'õmo nhi'riti na Paruhu siré morĩ ré, ma tô 'madâ'â za'ra. Taha wa, ma tô âma romnomri za'ra, zudezu'õ nherë, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa u Paru te te saprõni 'ru te. Taha wa, te âne da'mahârâ za'ra, zudezu norĩ hã.

³⁰ Taha wa, Zeruzarë 'remhã 'ri wa'õtõ mono bâ ma tô ro'wa'rudu hã te te ropé. Tawamhã Paruhu zô ma tô dasitême dasisa're, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u. Ma tô dasiwi pa'âri ni 'ri para, rob u da te dasiwi wazere da. Da te dasiwi wazere parip si, ma tô oto tiwi 'ri nhitom ni.

³¹ Tawamhã te aré dasiwi wĩri ni. Tawamhã da te aré dasiwi ìwĩrĩzé wasu'u hã ma tô wapa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã, Zeruzarë âma 're ìdasi'ubumroi mono norĩ ìsib'ru za'ra zé wasu'u hã.

³² Tawamhã awa'awi ma tô tinhib'a'uwë norĩ zô hârâhai'aba'rë za'ra, tiwada'uri'wa norĩ me siré sisa'rei mono da, datême. Ìtême ìsisa'rei mono hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô âma rosahâri za'ra ni, Paruhu âma hã.

³³ Tawamhã apito hã ma tô Paruhu u ai'rë 'râwi. Ma tô pa'â. Taha pari, ma tô duré da'wapéi'wa norĩ ma ti'ru, te te siwi pawasisi da, maparane ìsi'uwazi nhorõ rutu na. Taha pari, ma tô âma da'azadanha, âne:

— E 'wa hã ã hã aibâ. E marĩ ma tô 'manha. — ãne ma tô ãma da'azadanha.

³⁴ Tawamhã dasiwa'rãmi te nasi tãma 'mahârâ za'ra ni, dasimana'rãmi hawi. Da te tãma wasu'u waré za'ra õ di. Dahârâ si'rahâri ahâ wamhã, ïwasu'u uptabi hã te te waihu'u õ di, apito hã. Taha wa, da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô ti'ru, Paru te te siwi saprõni da, tinhorõwa u.

³⁵ Tawamhã hãimo 'ri para u sai'urizéb u sihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ hã ma tô te te siwi upari, Paru hã, zudezu norĩ hã sahi sina, ïsarina si'aba'réri wa.

³⁶ Taha wa, ma tô nasi tãma 'ru za'ra, ãne:

— Wĩrĩ aba. Wĩrĩ aba. — ãne te nasi tãma 'ru za'ra.

³⁷ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã apito nhorõwa u te te siwi 'mazébré õ ré, Paru hã ma tô apito ma tinha, ãne:

— E aima wẽ õ di, aima ïsiwasu'u da hã. — ãne te tãma tinha, deredu norĩ mreme na.

Tawamhã apito hã te asa tãma tinha:

— E nare aima waihu'u pese di, deredu norĩ mreme hã.

³⁸ Wa tô aré ai'ãma romno, a hã ezipsiu newa. Nimosi ni'wa hã ezipsiu hã ma tô aibâ norĩ ãma aiwanhizari za'ra. Ta hã 4 miu na ma tô te te simro, rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã a'ubuni u. Roma ãma apito wi sipizari za'ra da, dapãrizéb ré, ma tô te te simro. 'Wazé, a hã simroi mono õ di. — ãne te tãma tinha, apito hã.

³⁹ Tawamhã Paru hã te asa tãma tinha:

— Wa hã zudezu. Tasu na 'ri nho'u ïsa'ëtê nhisi ãma ïpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. 'Wazé za ïma ïwẽ, te dama ïrowasu'u da hã. — ãne te asa tãma tinha, Paru hã.

⁴⁰ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô tãma wẽ tô, te te dama rowasu'u da.

Paru hã si'uihã na dama ïsiwasu'uzé wasu'u na'rada

Tawamhã te te dama rowasu'u da, apito te te tãma wẽ wa, ma tô Paru hã sai'u hãimo, 'ri para u sai'urizém na hã. Tame ma tô tinhib'rada hã dama wẽ hãimo, ari'iwi dasi'ubumro da. Taha wa, ma tô tawarõtâ'â za'ra ni. Dawarõtâ'â za'ra wamhã, Paru hã ma tô timreme na dama rowasu'u, ebreusi norĩ mreme na.

22

¹ ãne te Paru hã dama siwasu'u:

— ïsiré norĩ, duré wamama norĩ, ma'ãpé ïwapari pese za'ra wa'aba za. Wa za oto aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ïhãimana mono zém na hã ïwaihu'u za'ra wa'aba da. — ãne ma tô tisiwasu'u na tãma sãna'rata za'ra.

² Tawamhã ebreusi mreme na te te dama ïrowasu'u za'ra zé hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tawarõtâ'â pese za'ra ni oto. Tawamhã te duré tãma siwasu'u za'ra, ãne:

³ — Wa hã, zudezu. Tasu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ïpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. ãne Zeruzarẽ ãma wa tô ïprédu. Damarizé hã ma tô te te ïma 're rowahutu, wahi'rata norĩ nhimiroti na hã. ïnhimi'ẽ na wa tô te 're romhuri pese, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma. A norĩ wa'wa hã asimi'ẽ na tãma 're ïromhuri za'ra wa'aba mono ne, wa tô õhõ ma si 're ïsisõmri u'âsi, ïnhimi'ẽ na te tãma 're romhuri pese mono da, asine wa'aba.

⁴ Wa tô te da'ãma 're rowasété aré, 're ïdanomro mono zép tém na 're ïdanomro mono norĩ ãma hã. ïzadawa para ma tô aibâ norĩ hã da te 're pawasisi za'ra, pi'õ norĩ zama. ïzadawa para, ma tô duré da te 're simro, dazazéb u hã. 'Re dâ'â za'ra mono da, wa tô ãne hã te tãma 're 'manharĩ za'ra, Zesusihi zazei'wa norĩ ma hã.

⁵ 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ïpire uptabi hã ma tô ãne na hã ïwaihu'u, sasedoti ïpire uptabi hã, duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Ta norĩ hã ï'ãma sadanharĩ za'ra wa'aba wamhã, te za ãne na hã aima ïwasu'u za'ra wa'wa, sena na. Ta norĩ hã ma tô tinhimi'ui'ére hã ïma sõmri za'ra, Damasitu u te âri da, ïsiré dama ïpire norĩ ma. Taha zarina, wa tô mo, Damasitu u te we simroi mono da, ïsazei'wa

norĩ hã. Īsi'uwazi nhorõ rutu na pawasisi ré, Zeruzarẽ u we te simroi mono da, wa tô sô ĩmorĩ za'ra, ãme da te hã za'ra da.

⁶ – Tawamhã Damasitu u te rosahutu wapsi, abzuma wa'wa ma tô hãwa hawi rowa'a za'ẽne hã ĩma ai'ubuzi, waptu na ĩhãiba nho'õmoi baba.

⁷ Taha wa, wa tô waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mreme hã wa tô wapa. ãne te ĩ'mahã: “Saru. Saru. E marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo.” – ãne te ĩ'mahã.

⁸ – Tawamhã wa tô asa sada'â: “Apito, e 'wa hã, a hã.”

– Tawamhã te duré asa ĩma tinha: “Wa hã Zezusi, Nazaré ãma aré 're ĩnhamra mono. Te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo.” – ãne te ĩma siwasu'u.

⁹ – Rowa'a za'ẽne hã ĩma si'ubuzi wamhã, ĩsiré ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô 'madã'â za'ra, rowa'a hã. Tane nherẽ, ta norĩ hã ĩmreme hã te te wapari waihu'u za'ra õ di, ĩma ĩnharĩ'wai mreme hã.

¹⁰ Tawamhã wa tô duré 'mahã, ãne: “Apito, e marĩ, wa za 'manha.”

– Tawamhã Wanhib'apito te ĩma tinha: “Aiwahutu, Damasitu u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima roti, uburé 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te aima ĩpisutuzé hã 'manharĩ da.”

– ãne te ĩma tinha.

¹¹ – Tawamhã rowa'a za'ẽne hã ma tô ĩtob'a. Taha wa, ĩsiré ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô ĩpano na siwi ĩzaprõ. Taré ta norĩ hã te te siwi ĩzaprõni na wa tô wi, Damasitu u.

¹² Tame aibã hã te 're hãimana, Ananiza na ĩsisi hã. Ta hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wapari pese 'wa. Zudezu norĩ hã tame 're ĩsi'ubumroi mono hã ma tô Ananiza hã te te 're wẽsãmri za'ra.

¹³ Ta hã ma tô we ĩzõ rĩtĩ. Tawamhã, ĩtẽme wisi wamhã, ma tô ĩma tinha, ãne: “Īsisãnawã Saru, apã rob'madã'â.” – ãne te ĩma tinha, aibã hã.

– Tawamhã awa'awi, wa tô duré apã rob'madã. Taha wa, Ananiza hã wa oto 'madã.

¹⁴ Tawamhã ta hã te duré ĩma tinha: “'Re ĩhãimana u'âsi mono hã wahi'rata norĩ nhib'apito hã ma tô sima aipisutu, te te ai'ãma sima 're ĩroti mono zé hã waihu'u da. Ma tô duré aima pisutu, Wanhib'apito Zezusi hã ĩwẽ uptabi 'manharĩ'wa hã bãdãdi wa, sabu da, duré ĩmreme hã wapari da.

¹⁵ A hã te za dama 're ĩsadawa wasu'u mo, dahãiba mono bã. Ta hã atõmo na ĩsabu hã, duré aipo're na ĩmreme hã ĩwapari hã te za dama 're ĩwasu'u mo.

¹⁶ E marĩ zõ te bété asimipa, ãhãna hã. Ma'ãpé aiwahutu, ã dawabzuri hã da te aima 'manharĩ da, duré Wanhib'apito wi rowaptẽrẽ da, te te asõ'reptu da. Tawamhã aiwasédé hã te za aima tipa.” – ãne ma tô ĩma roti, Ananiza hã.

'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Paruhu ma, romhuri te te ĩpisutuzé wasu'u

Tawamhã Paru hã dama siwasu'u 'rãsutu da, ma tô ãne dama rowasu'u:

¹⁷⁻¹⁸ – Tawamhã, Zeruzarẽ u apã ĩwisi wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u wa tô mo, tãma ĩmreme da. Tawamhã tãma ĩmreme sina, ĩnhotõ õ nherẽ, ĩnhotõ 'rowi te ĩrosawẽrẽ ne, wa tô Wanhib'apito hã sabu. ĩmreme hã wa tô wapa. Te ĩma tinha, ãne: “Ai'aba'ré na aiwatobro Zeruzarẽ hawi, ãmemhã da te aiwapari za'ra õ wa za, ĩwasu'u na hã.”

¹⁹ – Tawamhã wa tô asa tãma ĩsiwasu'u: “ãme 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô ĩhãimanazém na siwi ĩwaihu'u. Rowahutuzé mono bã wa tô asazei'wa norĩ zõ 're ĩzasi, dazazéb 're te 're 'mazai mono da, duré te 're ahã za'ra mono da.

²⁰ Duré Esitéwã, dama aiwasu'u'wa hã da te dasiwi wĩrĩ wamhã, wa tô dasiré ĩhãiba. Wa hã wa tô ãma da'ab'madã. ĩma wẽ di, ĩdã'ázé hã. ĩwĩrĩ'wa norĩ uza, ĩsisiwimhã ĩ'ubuzé hã, wa tô sa 'madã'â za'ra.” ãne wa tô asa tãma ĩsiwasu'u, Wanhib'apito ma.

²¹ – ãne na Wanhib'apito ma, ĩsiwasu'u wamhã, ma tô ĩma rob'ru, ãne: “Mo oto aimorĩ. Zudezu'õ norĩ tẽme, wa za asatõ, romhã na.” ãne ma tô ĩma rob'ru, Wanhib'apito hã. – ãne ma tô Paru hã tisiré zudezu norĩ ma hã siwasu'u.

²² Tawamhã Paru hã zudezu'õ norĩ hã te te sisi wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ te te sisi õ ré hã te te aré wapari wẽ za'ra nherẽ. Taha wa, te sa'ëtẽ sima 'mahârâ za'ra, zudezu norĩ hã, ãne:

— Wĩrĩ aba. Õ hã wasétére di. Dâ'â hã.

²³ ãne ma tô zudezu norĩ hã ãma si'mahârâ za'ra, hârâ 'rãihâ na, ĩsisiwimhã ti'ubuzé hâimo te te 're wanarĩ za'ra mono sina. Ropru te duré hâimo sâmra za'ra, sada siti'ru za'ra wa.

Paru hã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito ma, ĩsiwasu'uzé

²⁴ Tawamhã romanu hã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Paru hã. Te duré tãma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da, siwasu'u da, zudezu norĩ te te sima ĩ'ruzém na te te waihu'u da.

²⁵ Tawamhã ma tô siwi hiwasisi, ĩsi'uwazi nhorõ rutu na te te siwi 're pré'é mono da. Tawamhã Paru hã ma tô da'wapéi'wa norĩ nhib'apito zadawa para dawada'uri'wai ma tinha, ãne:

— E ĩwasété na asiwi ĩwaihu'u aba wa, ma tô asiwi 're ĩpré'é aba mo. E tô ĩ'uwaibaba ãne hã, wa hã romanu nherẽ. — ãne te Paru hã tãma tinha, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma.

²⁶ Tawamhã Paruhu mreme te te wapari wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô tinhib'apito ma wasu'u:

— E marĩ ãma 'manharĩ da bâ. Ni'ã. Õ hã romanu. — ãne ma tô tãma wasu'u.

²⁷ Taha wa, apito hã ma tô mo Paruhu u, te te sadanharĩ da. Tawamhã ãne te sadanha:

— ĩma siwasu'u na, te waihu'u da. E nare a hã romanu.

— ĩhe. Wa hã, romanu.

²⁸ Tawamhã apito hã te duré tãma siwasu'u, ãne:

— Wa hã duré, romanu. ĩpoto'wa hã romanu õ nherẽ, wa'âbâ za'ëtẽ uptabi na wa tô ĩsiwa'â romanu norĩ ma, ĩsiromanu da.

Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— Tazahã ĩpoto'wa hã romanu wa, wa hã duré romanu u'â. — ãne te asa tãma tinha.

²⁹ Tawamhã Paru hã romanu na siwasu'u wa, awa'awi ma tô da'wapéi'wa norĩ hã tãma ai'ré za'ra, te te siwi sadanharĩ za'ra ãna. Duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ãne na te te waihu'u wamhã, ma tô pê'ẽwara, ĩsimiwada'uri zarina, te te siwi hiwasisi wa.

Paru hã dama roti'wa norĩ nho're ĩsiwasu'uzé

³⁰ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô sima wẽ, zudezu norĩ hã Paruhu ãma ĩwasédé hã te te siwi ãma ĩhirizé hã sena na te te waihu'u da. Taha wa, awẽpsi ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ ma 'ru za'ra, uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama, Paruhu zada si'rã'õtõ da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô duré 'ru za'ra, Paruhu pawasisizé hã te te tãma wasihu za'ra da, dama ĩpire norĩ nho're sab da.

23

¹ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ tẽme, te rob'madâ'â pese, Paru hã. Te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wa hã wa tô 're ĩsi'madâ'â u'âsi, 're ĩmorĩ wẽ u'âsi da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ĩpẽ'ẽ wapu na wa 'râwi 're ĩsisaze. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

² Tawamhã Ananiza hã sasedoti ĩpire uptabi hã ma tô ti'ru, ĩ'rata ĩsimasam norĩ ma, te te siwi sadawa pré'é da, Paru hã.

³ Taha wa, te Paru hã asa tãma tinha:

— Oro wama roti'wa za a hã, ma aiwasédé hã ĩ'ãma ĩ'manha. A hã ãme te asã, ĩpibu da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina 're ĩmorizéb zô. Tane nherẽ, ĩsimiroti hã ma tô ĩ'upa. Da te ĩzadawa pré'é da, ma tô dama ĩ'ru. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarinaĩ õ di. Taha wa, te za ai'azâ. — ãne te tãma tinha, Paru hã.

⁴ Tawamhã ã'rata ãsimasam norã hã te tãma nharã za'ra, ãne:

— E marã da, ma tã sasedoti ãpire uptabi ãma ãwasé.

⁵ Tawamhã Paru te asa tãma nharã za'ra:

— E nare ta hã sasedoti dama ãpire. Te waihu'u õ di. Te waihu'u 'wa'ãhã, te tãma nharã õ di aré. 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreime u'éré 'rata na wa tã ãne hã waihu'u za'ra ni: “Ni'wa hã dama ãpire wamhã, tãma 're aimreime wasété za'ra wa'aba mono õ di za.” ãne ma tã wama waihu'u za'ra. — ãne Paru te asa tãma nharã za'ra.

⁶ Tawamhã Paru hã ma tã waihu'u, dama roti'wa norã, sina ãsipo'o za'ra zé hã. Ni'wam norã hã sadusezu, duré ni'wam norã hã ãrisezu. Tawamhã, ma tã dama si'mahã, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norã, ãwapari za'ra wa'aba. Wa hã ãrisezu. ãmama norã zama ãrisezu. Dadã'ã nheré, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã te sazei wa, wa asõ're ãzab za'ra wa'wa, asiwi ãwaihu'u za'ra wa'aba da, taha zõ si 're ãnhimipari u'ãsi mono wa. — ãne ma tã dama si'mahã.

⁷ Tawamhã mreime pari, tame ãsi'rã'õtõ norã hã ma tã sina ãsipo'ozéb zarina sima nharã za'ra, ãrisezu norã hã, sadusezu norã me.

⁸⁻⁹ ãrisezu norã nhimizazézé hã, ãne: 'Re dadã'ã za'ra mono nheré, apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono na, duré hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norã hã tã sena na 're ãhãimana za'ra mono na, duré ãpẽ'ézani hã dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're ãdanomro mono na hã. ãne ãrisezu norã nhimizazézé hã. Tane nheré, sadusezu norã hã ãne na simizaze za'ra õ di, ta norã hã. 'Re ãdahãiwa'utu za'ra mono zé hã, mare di, u. Duré hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norã hã, mare di, u. Duré ãpẽ'ézani, dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're ãdanomro mono õ di za, u. ãne sadusezu norã nhimizazézé hã. Taha wa, ma tã 're sisadawa 'rui u'ãsi za'ra, ãrisezu norã hã, sadusezu norã me.

Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa norã hã, ãrisezu na 're ãhãimana za'ra mono norã hã hãiwi ma tã aimasa, Paru, da te ãsiwi ã'ãrizé hã te te siwi wẽ'õ wa. ãne te mreime 'rãihã na nasi ãma si'mahãrã za'ra:

— Aibã hã, õ hã wa tã waihu'u za'ra ni. Tiwasédé hã te te ãri õ di. Áté hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, ma tã tãma rowasu'u. Áté ni'wai pẽ'ézani, ma tã nima hawi tãma rowasu'u. — ãne te ãrisezu norã hã nasi ãma si'mahãrã za'ra.

¹⁰ Tawamhã ãdamreime tete na ãsi'wapé za'ra wa, ã'wapéi'wa norã nhib'apito hã ma tã ãma hãtãrã, Paruhu ãma, da te ãsiwi hãiba'ëi mono õ'umhasite. Taha wa, ma tã ã'wapéi'wa norã ma 'ru za'ra:

— Sõ ai'aba'rúi wa'aba, asiwi wazere aba da, ãawa'wa hawi. Tawamhã wanhorõwa u te za we ãsiwi ãsaprõni 'wa apã. — ãne te tãma 'ru za'ra.

¹¹ Tawamhã taha mara na Wanhib'apito hã ma tã tãma sihãi'rú, Paruhu ma. Te tãma tinha, ãne:

— Aipahi tã. ãne Zeruzaré ãma ma tã dama ãwasu'u pa. Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma te za duré õhõ na si dama ãwasu'u, niwamhã.

Zudezu norã hã Paru te te sima ã'ru za'ra zé wasu'u

¹² Tawamhã awé rowa'a wi, zudezu norã hã ma tã pi'uriwi si'rã'õtõ. Te sima 'ru za'ra, Paru hã te te siwi wãri da. ãne te sima ãma roti za'ra:

— Paru hã wa te wasiwi wãri aba. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wa za wasi'ru za'ra ni, wa te wasiwi wãri õ wamhã, te te wa'uprosi da, wa te wasima ã'ruzé hã wa te ãma uwaimrami za'ra õ wamhã. Wa te wasima ã'ruzé hã wa te ãma uwaimrami za'ra õ ré, wasaihuri õ di za. Duré wa te ãhuri õ di za. — ãne ma tã sima roti za'ra, Paruhu ãma.

¹³ Aibã hã 40 nhipai u ãhãiba hã ma tã ãne sima 'ru za'ra.

¹⁴ Tawamhã zudezu norã hã ma tã ai'aba'rú, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ã'ãma romhuri'wa ãpire norã u, dama ãpire norã u zama. Te tãma nharã za'ra, ãne:

— Paru hã wa tô wasima 'ru za'ra ni, wa te wasiwi wĩrĩ da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wa tô duré wasi'ru za'ra ni, te te wa'uprozi da, Paru hã wa te wasiwi wĩrĩ õ wamhã. Tawamhã wa te wasiwi wĩrĩ õ ré hã, wasaihuri õ di za.

¹⁵ ãhãna, ma'ãpé da'wapéi'wa norĩ nhib'apito ma, waihu'u za'ra wa'aba, asi'rã'õtõ aba zém na. Dama roti'wa norĩ me, uburé asi'rã'õtõ aba zém na tãma waihu'u za'ra wa'aba, Paru te te ãmanharĩzé hã waihu'u pese za'ra wa'aba da newa, Paru hã te te we atême saprõni za'ra wa'aba da. Tawamhã wa norĩ hã bådâdi wãi wa, wa za sô asimro ni, atême wisi za'ra wa'aba õ ré, wa te wasiwi wĩrĩ da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

¹⁶ Tawamhã 'ritéi'wa hã ma tô wapari za'ra, sô ãdanhimipari za'ra na hã. 'Ritéi'wa hã Paruhu 'ra wapté, ãhidiba 'ra. Taha wa, te Paruhu u mo, da'wapéi'wa norĩ nhorõwa u te te po're pu'u da.

¹⁷ Tawamhã Paru hã ma tô sô hã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zô. Te tãma tinha, ãne: — ã hã 'ritéi'wa hã ãma saprõni, asib'apito u te te tãma rowasu'u da. Marĩ hã te te ãwaihu'uzém na te za tãma rowasu'u. — ãne te tãma tinha.

¹⁸ Tawamhã ãwada'uri'wa hã ma tô saprõ, apito u. Te tãma tinha, apito ma:

— Paru hã da'wapéi'wa norĩ te te 'madã'ã za'ra da, wanhorõwa ãma ãsa hã ma tô ãzõ hã. Ta hã ma tô ãma tinha, 'ritéi'wa hã te we atême saprõni da. Ta hã, marĩ hã te te ãwaihu'uzém na te te aima rowasu'u da, ma tô ãma tinha, te we atême saprõni da. — ãne te tãma wasu'u.

¹⁹ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô 'ritéi'wa hã pa'ã. Danhiti ma tô saprõ, te te tãma rowasu'u da, ãne:

— E marĩ te za bété ãma ãwasu'u. — ãne te sadanha.

²⁰ Tawamhã ma tô asa tãma rowasu'u:

— Zudezu norĩ hã ma tô sima 'ru za'ra, Paru hã awẽpsi te te aiwi waptẽrẽ za'ra da, dama roti'wa norĩ nho're sab da, ãtême satõrĩ za'ra da. Paru te te ãmanharĩzé hã te te waihu'u pese za'ra da newa, te za aiwi waptẽrẽ za'ra.

²¹ Tawamhã ãtême satõrĩ za'ra da, saze za'ra õ di za. Tôã. Aibã norĩ hã 40 nhipai u ãhãiba hã ma tô sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Te te siwi wĩrĩ õ ré hã, saihuri õ di za, u. Duré ã hã te te ãhuri õ di za, u. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ma tô duré si'ru za'ra, te te uprozi da, te te sima ã'ru za'ra zé hã te te ãma uwaimrami za'ra õ wamhã. Te za, u, sô aima'uri za'ra. Asa tãma ãrowaihu'u za'ra zéb zô si, te ãhãna hã mapari za'ra. — ãne te tãma rowasu'u.

²² Tawamhã apito hã te sadawa uwati, 'ritéi'wa hã, ãne:

— Ni'wai ma, ãma ãrowasu'uzém na hã rowasu'u tõ za. — ãne te sadawa uwati, apito hã. Taha pari, te tãma rob'ru, morĩ da.

Apito Perihĩ u, Paru da te ãsaprõnizé wasu'u

²³ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã te oto sô tihãrã zahuré, tizapari da'wapéi'wa wada'uri'wa norĩ zô. ãne te tãma rob'ru zahuré:

— Ma'ãpé sô aihãrã aba, da'wapéi'wa norĩ zô, para na 're ãnomro mono hã 200 na ãhãiba norĩ zô, duré awaru na 're ãnomro mono hã 70 na ãhãiba norĩ zô, duré ãsi'uwazi'wa na dapãrĩ'wa norĩ hã 200 na ãhãiba norĩ zô. Mara sime na te za aiwairébé 'wa, Sézareza u ai'aba'réri wa'aba da.

²⁴ Awaru hã te za ãubumroi wa'wa, Paru hã ãma ãmorĩzéb da. Awaru na te za asiwi ãsaprõni waré wa'wa, Peri na danhib'apito nhisi u, asiwi ãwisi wẽ wa'aba da. — ãne te tãma rob'ru zahuré.

²⁵ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã Zeruzarẽ ãma 're ãsãmra mono hã ma tô Perihĩ ma rob'ui'ééré. ãne ãsimi'ui'ééré hã:

²⁶ “Peri, wanhib'apito, uburé na da'madã'ã'wa, wa ãma asawi.

“Wa hã, Caradiu Risi'asi.

²⁷ “Ã hã aibã hã ma tô zudezu norĩ hã siwi ti'â. Te aré siwi tĩwĩ. Tawamhã wa hã wa tô itême wi, da'wapéi'wa norĩ me. Wa tô dawĩ ãma wasisaprĩ za'ra ni, romanu na 're ihãimana mono na te waihu'u wa oto.

²⁸ Wa tô ãsima wẽ, ãwasédé hã da te ãma ãsa'razé hã te waihu'u da. Taha wa, wa tô saprõ, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ tême.

²⁹ Taha wa, wa tô waihu'u oto. Marĩ ãwasédé hã te ãma waihu'u õ di, da te ãwirĩzéb da hã, duré dazazéb 're, da te dasiwi ãsērēzéb da hã. Mare di. Zudezu norĩ 're ihãimana za'ra mono zé wa'rãmi, 're ihãimana mono zém na si ma tô ãwasédé hã siwi ãma sa'ra.

³⁰ Zudezu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da, te te sima ãru za'ra zé hã ma tô duré ãma waihu'u ni. Te waihu'u wi, wa tô ãma atême satõ, sa'ëtẽ. ãwasété na tãma ãnharĩ'wa norĩ ma, wa tô duré ãma rob'ru za'ra, ãma atême si'aba'ré da, asõ'a te te ãwasédé hã ãma sa'ra da. ãne si, wa ãma aima rob'ui'ééré.”

³¹ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te te tãma ãru za'ra zém na ma tô ãma uwaimrami za'ra. Paru hã ma tô siwi saprõ. Tawamhã tô ã mara na ma tô aihutu, ãtipatiridi na 'ri nhorõmo nhisi u.

³² Tawamhã awẽpsi, da'wapéi'wa norĩ, para na ãsi'aba'ré norĩ hã ma tô apã ai'aba'ré, tinhorõwa u. Paru hã ma tô rême za'ra, awaru na 're ãnomro mono norĩ si te te siwi saprõni da oto.

³³ Tawamhã ta norĩ hã ma tô siwi saprõ, Sézareza u. Tamomo sihutu wi, ma tô awa'awi siwi saprõ Paru hã, apito u. Tawamhã ma tô apito ma rob'ui'ééré hã sõmri za'ra.

³⁴ Apito, ma tô sõré, rob'ui'ééré hã. Te te sõré parip si, ma tô Paru sadanha:

— E niha asipti'a nhisi hã.

Tawamhã te asa tãma tinha:

— Sirisiza na ãnhipti'a nhisi hã.

³⁵ Tawamhã te te waihu'u wamhã, apito hã te tãma tinha:

— Aãwasédé hã te te ai'ãma ãsa'ra norĩ hã we sihutu wapsi, wa za aiwapa, ta norĩ siré. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma Paru hã 'ru za'ra, Erodihi nhorõwa ãma te te siwi sērẽ da. Te te duré siwi 'madã'ã pese da zama, te tãma 'ru za'ra.

24

Zudezu norĩ hã Paruhu ãma ãwasédé te te siwi ãma ãhirizé wasu'u

¹ Tawamhã bãdã hã 5 na ma tô ãma ne, Erodihi nhorõwa ãma hãimana ré hã, Paru hã. Tawamhã Ananiza hã, 'Re ihãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ãpire uptabi hã ma tô Sézareza u wi, sasedoti ãpire uptabi hã. Ni'wam norĩ hã, da'madã'ã'wa norĩ hã ma tô siré te te simro. Danhimirob'manharizém na dawasu'u'wa zama te siré saprõni za'ra, Téturu na ãsisi hã. Ta norĩ hã apito Perihĩ ma, ma tô ãwasédé hã siwi ãma tihi, Paruhu ãma.

²⁻³ Tawamhã apito Peri hã ma tô Paruhu zõ hã, danho're sab da. Taha pari, Téturu hã ma tô oto Paruhu ãma ãwasédé hã ãma tihi. Apito ma, te rowasu'u, ãne:

— Roti'wa, a hã aiwẽ uptabi di. A hã wama 're roti wẽ u'ãsi mono wa, wa rowẽ na si 're wahãimana za'ra ãhãna hã. Wa'madã'ã'wa norĩ ma, ma tô 're ãroti wẽ u'ãsi mo, daro mono bã te te 're wa'madã'ã wẽ za'ra mono da, marĩ ãwasédé hã te te wama 're pese za'ra mono da. Tawamhã waro mono bã, asimipawaptobzém na wama 're asõpru mono wa, wa wa te 're aiwẽsãmri u'ãsi za'ra.

⁴ Tane nherẽ, ãwapari wa'a õ'umnasite, ãmreme syry na wa za aima rowasu'u. Asõpru wa, da'upana te aima rowasu'u wamhã, ãté aima wẽ di za, ãwapari da hã.

⁵ Õ hã aibã hã wa tô waihu'u za'ra ni, timreme na daré ro'wa'rutu'wa na hã. Duré daro mono bã zudezu norĩ hã te te ãropéi mono tême 're morĩ wamhã, ma tô te te da'ãma 're aro'wa'rutu. Duré nazarenu na dasina dasipo'ozém nhisi niwĩ, 're ãnomro mono ma hã pire di, õ hã.

⁶ 'Re ihãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã te aré wawi wasété, 'ri hã. Tazahã wa tô wasiwi ãri ni.

⁷ Tawamhã apito Risi'asi hã ma tô watême wi. Sa'êtê ma tô wawi ti'â, Paru hã.

⁸ Ta hã ma tô ïwasété na tãma ïnharĩ'wa norĩ ma 'ru za'ra, asõ'a simasab da, te te aima wasu'u za'ra da. Taha wa, ã hã aibã hã sadawa pibui wamhã, tô sena na te za ïwaihã, ïwasédé hã wa te wasiwi ãma ïsa'razém na hã. — ãne te Téturu hã apito sada wada'u.

⁹ Tawamhã zudezu norĩ, tame ïsimasam norĩ hã te duré sadawa waptob za'ra, ïwasu'u tô sena na.

Paru hã, Perihĩ uiwada ïsiwasu'uzé

¹⁰ Tawamhã apito hã ma tô Paruhu ma tinhib'rada sarõtõ, timreme hã te te oto wazere da. Taha wa, Paru hã timreme hã ma oto waze, ãne:

— Ma tô ai'ãma tiwahub ahã, ãme dama rowairébé'wa na 're aihãimana mono ré hã. ãne hã ïma waihu'u pese di. Taha wa, asõ'a ïsi'uihã na aima ïsiwasu'u da hã, ïma wê di.

¹¹ ïmreme hã sena na te za ïwaihã. Nimosi, wa tô wi, Zeruzarê u hã. Bãdã 12 na ma tô ïãma ne, tame ïnhamra ré hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma ïwata da, wa tô wi. Tawamhã 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, ïnhamra ré, ïsiré zudezu norĩ hã ma tô ïsãmri za'ra.

¹² Tane nherê, ïmreme na te ïdazadawa 'razãri na hã te te ïwapari za'ra õ di. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bã ïmreme na te dazada'rãmi õ di. Duré 'ri babab zama te da'azada'rãmi mono õ di.

¹³ Taha wa, ïwasété newa, tô sena na te te siwi ïãma sa'ra waihu'u õ di. Mare di.

¹⁴⁻¹⁵ ãne wa za aima ïsiwasu'u. 'Re ïdanomro mono zép téb zarina, wa tô te 're romhuri, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma. 'Re ïdanomro mono zép té wasu'u hã te zudezu norĩ hã te te siwi 're wê'õ za'ra, senai õ newa. Tane nherê, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã, wahi'rata norĩ nhib'apito nhimiroti hã wa tô uburé saze, Mozési te te ãma ïrob'ui'ére hã. ïsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ére hã wa tô duré saze. ïwasédé hã te te siwi ïãma ïsa'ra norĩ hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma te te ïsasõmri za'ra ne, wa duré wa hã ãma sasõ. Dadã'ã nherê, aihĩni apã te te 're ïda'ahãiwa'utu mono zém na wa tô ãma sasõ, ïwê hã duré ïwasédé hã apã te te 're ïda'ahãiwa'utu mono zém na hã.

¹⁶ Taha wa, ïwê hã te 'manharĩ tõ da hã, ïwa'a õ di, ïpê'ê wapu na 're ïsi'madã'ã u'ãsi mono da si, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nho'a, duré danho'a zama. — ãne te Paru hã tãma siwasu'u, apito Perihĩ ma.

¹⁷ Te duré tãma siwasu'u, ãne:

— Zeruzarê nhiti 're ïmorĩ ré, ma tô ïãma tiwahub ahã. Tawamhã tamomo wa tô apã mo, danhibzari hã te ãri da, ïsiré norĩ ma, te sõmri da. Duré danhimizama hã da te ïsimro hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, te sõmri da, ãma ïwata da, wa tô apã mo.

¹⁸⁻¹⁹ ãne te 'manharĩ da, wa tô ïsipese, wasiré zudezu norĩ 're ïhãimana za'ra mono zéb zarina, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã te te ïwêsãmri da. Tawamhã zudezu norĩ hã Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi ïsihudu hã ma tô ï'madã'ã za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te te ï'madã'ã za'ra wamhã, ï'rata dasi'rã'õtõ õ di. Da te ïmreme 'razãri õ di. Rowê si. Ta norĩ hã te te ï'madã'ã za'ra norĩ hã marĩ ïwasédé hã te te ïãma waihu'u za'ra wamhã, we si'aba'réi 'wa'ãhã, aré wê di, asõ'a ïwasédé hã te te ïãma sa'ra da.

²⁰ Ta norĩ hã we si'aba'réi õ wamhã, ãté asõ'a ïsimasam norĩ si te za aima ïwasu'u za'ra. Dama roti'wa norĩ nho're ïzab ré, marĩ ïwasédé hã te te ïãma ïwaihã'u za'ra zém na, te za ïwasu'u za'ra, ãme ïzab ré.

²¹ Wa hã wa za aima ïsiwasu'u, te ï'mahãrãzém na, dama ïpire norĩ nho're ïzab ré, ãne: “ã bãtã na wa asõ'a ïzab za'ra wa'wa, ïpibui pese za'ra wa'aba da. Dadã'ã nherê, apã dahãiwa'utuzé, te sazei wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti na 're ïmorĩzéb zõ te za ïpibu za'ra wa'wa.” ãne si wa tô ïsi'mahã, dama ïpire norĩ nho'a ïzab ré. ãté ãne ïmreme wamhã, te ïãma rosa'rata za'ra, ïwasété na. — ãne te Paru hã siwasu'u, apito Perihĩ ma.

²² Tawamhã apito Peri te tãma tinha:

— Zahadu, apito Risi'asi wei wisi wapsi, wa za niha hã aima rowairébé. — Æne te tãma tinha.

Apito Peri hã ma tô waihu'u pese, 're ĩdanomro mono zép té hã. Tane nherẽ, te te ãma wapari 'rãsutu õ di.

²³ Tawamhã apito Peri hã ma tô da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma waihu'u, ãne:

— 'Madâ'â pese za'ra wa'aba za, ã hã aibã hã aiwi simani za'ra wa'aba tã da. Tazahã, marĩ hã te te 'manharĩ da, te te sima wẽ wamhã, syry na te za tãma ĩrowairébé 'wa. Duré, ĩsiré norĩ hã ĩhãimanazéb da, te te pawaptob za'ra da, we ĩtẽme sisisi wamhã, wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, tiwi. — Æne ma tô tãma waihu'u, apito hã.

Paru hã Apito Perihĩ nho're ĩsabzé wasu'u, Durusiraha nho're me

²⁴ Bãdã hã siwaptom na ãma ne pari, ma tô apito Peri hã Paruhu zô hã, timro me, Durusiraha me. Durusira hã, zudezu. Tawamhã Cristu Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na ma tô Paru hã tãma rowasu'u zahuré. Apito Peri hã ma tô ĩsimirowasu'u hã wapari pese.

²⁵ ĩwẽ na si 're ĩdanomro mono zém na ma tô tãma rowasu'u, marĩ hã ĩwasédé hã da te dasiwi ĩwẽ'õzém na zama. 'Re danomro wasété mono wa, rob'rãsutu u 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, za niha te te dama ĩrob'manharĩ pipa zém na ma tô duré tãma rowasu'u. Æne hã te te tãma awasu'u wa, ma tô apito Peri hã tipahi. Taha wa, te tãma tinha, Paruhu ma:

— Æhãna te za aimo a'ã. Niwa te ĩsima wẽ wapsi, wa za duré asô hã apã, te aiwapari da.

²⁶ Tawamhã Paruhu ãma te rosa'rata, rob'uiprazém na tãma siwa'ãbã da newa, dazazém hawi watobro da. Taha wa, te nasi sô hã, te te sima rowasu'u zahuré da.

Paru hã Pesituhu ma, ĩsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ Tawamhã maparane ma tô ãma tiwahu, Sezariza ãma sãmra ré, dazazéb 're, Paru hã. Tawamhã Posi'u Pesitu hã te za oto si'apito, Perihĩ nhowa're're. Taha wa, apito Peri hã sisa'u ma tô tizadawa ãma tirẽ, dazazéb 're, hãimana u'ãsi da Paru hã, ĩsa'u hã. Zudezu norĩ ma, rowézéb da, ma tô ãne hã tizadawa hã ãma tirẽ.

25

¹ Tawamhã Pesitu hã tame si'apito wamhã, bãdã si'ubdatõ ãma ne pari, te oto mo Zeruzarẽ u, Sézareza hawi.

² Zeruzarẽ u wisi wamhã, sasedoti ĩpire norĩ hã duré zudezu norĩ ma, roti'wa norĩ zama ma tô tãma wasu'u za'ra Paru hã, wasété ré ne.

³ Ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, Paru hã te te tãma satõrĩ za'ra da, Zeruzarẽ u. Ta norĩ hã bãdãdi wã wa, te te siwi wĩrĩ da, aré ãma siwada'uri za'ra na dã'ãsina, ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, Zeruzarẽ u te te satõrĩ da.

⁴ Tawamhã apito Pesitu hã ma tô asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Paru hã Sézareza ãma te nhamra dazazéb 're, da'wapéi'wa norĩ hã te te siwi 'madâ'ã pese za'ra da tame. Tamomo wa za apã morĩ su.

⁵ Taha wa, dama ĩmreme pire norĩ hã asiwa'wa hawi, asiwi satõrĩ za'ra wa'aba za, ĩme si'aba'ré da. ĩwasédé hã te te ãma hiri ze za'ra wamhã, tamep si te za tãma nharĩ za'ra, ĩnho'a. — Æne te apito Pesitu hã tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã bãdã hã 8 na ãté niwamhã 10 na ma tô ãma ne, Zeruzarẽ ãma sãmra ré hã, apito Pesitu hã. Taha pari, ma tô mo apã, Sézareza u. Wisi wamhã, awẽ te oto nhamra, dapa'uwati'wa simasisizém na. Tawamhã Paruhu zô ma tô da'mazatõ, te te ĩtẽme siwi saprõni da.

⁷ Tawamhã Paru hã ĩtẽme wisi wamhã, zudezu norĩ hã Zeruzarẽ hawi ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô siwi uirĩ. Taha wa, apito ma, ma tô wasu'u wasété uptabi za'ra, Paru hã. Tane nherẽ, tô sena na ĩwasédé hã te te siwi ãma sa'ra waihu'u õ di, zudezu norĩ hã.

⁸ Tawamhã Paru hã ma tô apito ma siwasu'u, ãne:

— Zudezu norĩ nhimiroti wa'rãmi, ãwasédé hã te 'manharĩ õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma duré ãwasédé hã te 'manharĩ õ di. Duré Roma ãma apito Sézaha ma, marĩ hã te 'manharĩ õ di, danhipai u danhib'apito ma hã. — ãne ma tô Paru hã si'wawi aimapa.

⁹ Tawamhã apito Pesitu hã te asa tãma tinha:

— E Zeruzarẽ u aimorĩ da hã, aima wẽ di, tame da te asadhanarĩ za'ra da, ãnho'a. — ãne te sadanha, zudezu norĩ ma, ãmreme te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ãrowẽ za'ra zéb da.

¹⁰ Tawamhã Paru, te asa tãma tinha:

— Mare di. ãmorĩ da hã, te ãsima rowẽ õ di. Roma ãma apito Sézaha zadawa para, te ãme 're ãda'apa'uwati mo. Taha wa, ãmep si te za siwi ãzadanha, ãhãimanazém na. Marĩ ãwasédé hã te 'manharĩ õ di, zudezu norĩ ma hã. ãne na hã aima ãwaihu'u pese di, a hã.

¹¹ Marĩ ãwasédé hã te 'manharĩ 'wa'ãhã, da te dasiwi ãwĩrĩ da hã, aré ãsisawi õ di. Tane nherẽ, ãwasédé hã te te siwi ããma ãsa'ra hã tô senai õ wamhã, ni'wa hã te te tãma ãza'réi waihu'u za'ra õ di. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u si te za ãzatõ, apito Sézaha nho're ãzab da, taha ma si ãsiwasu'u da, tame. — ãne te tãma si'ru, Paru hã.

¹² Tawamhã Paruhu mreme hã te te wapari wamhã, apito Pesitu hã ãsimiroti na ãma ãsime za'ra norĩ me, ma tô sima ãma roti za'ra. Taha parip si, ma tô asa Paruhu ma tinha, ãne:

— Ma tô ãma asi'ru, Roma ãma apito Sézaha u te asatõrĩ da. Tane tô. Te za tô ãtẽme aimo. — ãne ma tô tãma rowairébé, apito Pesitu hã.

Paru hã Apito Adaripaha nho're ãsabzé wasu'u, Berenisihĩ nho're me

¹³ Tawamhã, syry na ãma ronomro pari, apito Adaripa norĩ hã ma tô tihidiba me aimasisi zahuré, Sézareza u. Berenisi na ãhidiba nhisi hã. Apito Pesitu hã te te sabu zahuré da, ma tô ãtẽme aimasisi.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã tame simasisi ré, bãdã hã umro na ãma ne pari, ma tô apito Pesitu hã apito Adaripaha ma wasu'u, Paru hã. Te tãma tinha, ãne:

— ãme aibã hã te za, dazazéb 're, apito Peri hã sisa'u te te dama ãru hã, dazazéb 're, hãimana u'ãsi da, ãsa'u hã. Tawamhã Zeruzarẽ u ãmorĩ wamhã, sasedoti ãpire norĩ hã duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ me, ma tô ãma wasu'u za'ra, Paru hã wasété ré ne. Te dama hãiba 'ru da, ma tô ãwasédé hã siwi ãma tihi.

¹⁶ Tane nherẽ, wa tô asa tãma nharĩ za'ra, ãne: “Mare di. Wa norĩ hã, romanu norĩ hã ãne wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Dasi'wawi 're dasimapa za'ra mono õ ré, wa te 're dahãiba za'réi waihu'u za'ra mono õ di. Te te dama 're ãnharĩ za'ra mono norĩ nho'a 're dasimasa mono wapsi, te za a'ã 're dasiwasu'u za'ra, sena zõ.” ãne wa tô asa tãma nharĩ za'ra, sasedoti norĩ ma.

¹⁷ Tawamhã ta norĩ hã ma tô we ãsiré ai'aba'ré. Tawamhã awẽm na hã awa'awi wa tô sõ nhamra, dapa'uwatizéb ãma. Wa tô dama ti'ru, da te we ãtẽme saprõni da, aibã hã.

¹⁸ Tawamhã tãma ãnharĩ'wa norĩ hã ma tô sada aimasa. Tane nherẽ, marĩ na te te wasu'u wasété za'ra õ di. ãwasété uptabi newa, wa tô aré ãma rosa'rata. Tane nherẽ, ãnei õ di oto, ãnhimirosa'rada hã.

¹⁹ Zudezu norĩ nhimizazézém na sisada'ãbã za'ra wa, marĩ hã ãwasété na te te ãma hiri za'ra neza. Aibã hã Zezusi na ãsisi hã dã'ã nherẽ, apã ãhãiwa'utu na te te dama 're wasu'u u'ãsi mono wa, ma tô ãwasété na tãma nharĩ za'ra.

²⁰ Taha wa, wa hã ãsimi'manharĩzéb zõ te pibui waihu'u õ di, ãmemhã. Taha wa, wa tô sadawa pibu aré, Zeruzarẽ u morĩ da, te te sima rowẽ zõ, tame da te dasiwi sadanharĩ da.

²¹ Tane nherẽ, ma tô ãwi rowaptẽ, Roma ãma apito Sézaha u si te satõrĩ da, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'rata sãmra da a'ã, tamomo te satõrĩ õ ré. Taha wa, wa tô dama ti'ru, da te dasiwi ãma ropti da, ãme sãmra da a'ã Paru hã, apito Sézaha u te satõrĩ õ ré. — ãne apito Pesitu hã ma tô tãma rowasu'u, apito Adaripaha ma.

²² Tawamhã mreme parip si, Adaripa te tãma tinha, Pesituhu ma:

— Aibã mreme hã te wapari hã, wa ãsima wẽ.

Tawamhã Pesitu te asa tãma tinha:

— Tane tã, awẽpsi te za ãwapa.

²³ Tawamhã awẽpsi apito Adaripa norĩ hã Berenisihĩ me, ma tã tizasi zahuré, apito te, dasi'rã'õtõzéb u. Uza wẽ ré, duré sima sipse na, ma tizasi zahuré, dama pire wẽ te, ãma datob'uzu za'ra da. Da'wapéi'wa norĩ nhĩb'apito norĩ me ma tã asisi, 'ri nho'õmo ãma dama ãpire norĩ me zama. Tawamhã apito Pesitu hã ma tã Paru hã dama ti'ru, te te ãtẽme siwi saprõni da.

²⁴ Te te ãtẽme siwi saprõni wamhã, Pesitu hã ma tã dama tinha, ãne:

— Apito Adaripa, duré ãme 're asimroi wa'aba mono norĩ, ãwapari za'ra wa'aba. ãhãta te za, aibã hã. Zeruzarẽ ãma ãnhamra ré hã zudezu norĩ hã aihĩni ma tã siwi ãma ãwasutu. ãmeb zama te siwi ãma ãwasutu, dã'ã da. ã hã hãiba ré 're morĩ u'ãsi wamhã, te za, u, te te dã'ãma 're rowasété.

²⁵ Tane nherẽ, marĩ na hã te waihu'u õ di, da te dasiwi ãwĩrĩzéb da hã. Tawamhã õ hã si'uihã na ma tã ãwi rowaptẽ, Roma ãma apito Sészaha u te satõrĩ da. Taha wa, wa tã ãma saze tã, te ãtẽme satõrĩ da.

²⁶ E niha, wa za tawamhã bété ãwasété na tãma rob'ui'ééré, Roma ãma wanhib'apito ma. Marĩ na sena na ãwasédé hã da te ãma ãsa'razém na hã te waihu'u õ di, wa hã. Baba di. Taha wa, wa tã sã hã, asõ're sab za'ra wa'aba da, apito Adaripaha nho'reb zama. Marĩ zã te za asiwi ã'madã'ã 'wa pé, marĩ na pé te ãma rob'ui'ééré da, wanhib'apito ma.

²⁷ ãwasédé hã da te ãma ãsa'razém na te tãma rob'ui'ééré waihu'u õ di. E niha da, wa za bété taré ãtẽme satõ, aibã hã dã'wapéi'wa norĩ me morĩ da, Sészaha nho're sab da, si'uihã na tãma siwasu'u da. Marĩ hã ãwasédé hã da te ãma ãsa'razé hã hãimana õ nherẽ, te ãtẽme satõrĩ waihu'u õ di. — ãne te apito Pesitu hã dama tinha.

26

Paru hã apito Adaripaha nho're, dama ãsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhã apito Adaripa ma tã Paruhu ma tinha, ãne:

— ãhãna, asi'uihã na te za wama asiwasu'u, aihãmanazém na.

Taha wa, Paru hã ma tã tinhĩb'rada hã dama wẽ, apito Adaripaha ma siwasu'u da. Taha pari, te ãne tãma siwasu'u oto danho'a:

² — Apito Adaripa, ãto ti ãhãna hã, asõ'a za oto aima ãsiwasu'u wa. Zudezu norĩ hã ãwasédé hã te te ã'ãma ãhiri za'ra zém na wa za ãsiwasu'u na wa'rã.

³ Zudezu norĩ hã 're ãnomro mono zé hã aima waihu'u pese di. ãsisada'rãmi za'ra zé hã, aima waihu'u pese di duré. Taha wa, wa aĩwi rowaptẽ, asimi'ẽ na ãwapari da.

⁴ — ãprédu wi, 're ãhãimana mono zém na ma tã uburé zudezu norĩ hã ãwaihu'u za'ra. ãrob ãma 're ãhãimana mono ré, ma tã ãwaihu'u za'ra, 're ãhãimana mono zém na hã. Zeruzarẽ ãma ma tã duré ãwaihu'u za'ra, tame 're ãhãimana mono ré hã.

⁵ Parisezu norĩ siré, wa tã 're ãhãimana. Wasiré zudezu norĩ hã Mozésihĩ nhimi'ui'ééré zarina sipai ãna 're ãhãimana za'ra mono zém nhĩpai u 're ãwahãimana za'ra mono zé hã, wasiré parisezu norĩ hã. ãne ãsãna'rata hawimhã, 're ãhãimana mono zé hã. Zudezu norĩ hã sena na te te aima ãwasu'u ze za'ra 'wa'ãhã, ãne na hã te aré aima ãwasu'u wẽ za'ra.

⁶ Dãdã'ã nherẽ, apã te te 're ãda'ahãiwa'utu mono zéb zã, wa 're ãnhĩmpari u'ãsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wahi'rata norĩ ma, te te ãropisutu zã. Taha zarina, ma tã zudezu norĩ hã ãbãtã na ãwasédé hã ã'ãma hĩri za'ra.

⁷⁻⁸ Wahi'rata norĩ, 12 na ãhãiba norĩ nhĩhudu mono bã, wa wanhimĩ'ẽ na ãma 're wawata za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma hã. Rowa'a na wa ãma 're wawata za'ra, barana zama. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama ãropisutu zã, wa wanhimĩpari sina ãma 're wawata u'ãsi za'ra. ãhõ zã 're ãnhĩmpari mono wa, te zudezu norĩ hã ãwasédé hã

Īãma sa'ra. Īwapari'wa norĩ, e marĩ wa, te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo, te te 're ĩda'ahãiuwa'utu mono zéb da hã, tãma ĩwaihu'u õ newa.

9 – Wa tã aré ĩsina rosa'rata, Zezusihi zazei'wa norĩ ãma te 're rowasutu u'ãsi mono da, Nazaré ãma aré 're ĩsãmra mono zazei'wa norĩ ãma.

10 Tawamhã Zeruzarẽ ãma ma, wa tã ãne hã te tãma 're 'manharĩ za'ra. Sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, wa tã te 're 'maza, dazazéb 're, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã. Duré da te dasiwi 're simroi mono da, da te dasima 're hãiba za'rẽ za'ra mono wamhã, wa tã te ãma 're dazaze za'ra.

11 Taha wa, wa tã te ãma 're arowasété, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ hã. Ta norĩ zada ĩzahi uptabi wa, wa tã 'ri nho'õmo mono bâ te ãma 're rowasété za'ra, darob amoi ãma zama.

12 – Taha da, nimahã bâtã na wa tã duré mo Damasitu u, ĩsazei'wa norĩ zõ, ãne hã te tãma 'manharĩ za'ra da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ hã ma tã ĩzatõrĩ za'ra. Rob'ui'éré ma tã ĩma sõmri za'ra, ĩsazei'wa norĩ ãma te 're rowasété za'ra mono da, ĩsadawa parab za'ra.

13 Apito, tane nherẽ, ma tã aimawi ĩma tiromhãiba. Damasitu u ĩmorĩ ré, abzuma wa'wa ma tã rowa'a za'ëtẽ uptabi hã ĩma ai'ubuzi, hãwa hawi. Bãtã nhimirowa'a nhipai u, rowa'a za'ëtẽ uptabi di. ĩsiré ĩsi'aba'rẽ norĩ uwaibaba zama ma tã ai'ubuzi.

14 Tawamhã aihĩni wa tã warere'e ni, ti'ai wa. Wa hã ni'wai mreme hã wa tã wapa. ãne te ĩma tinha, ebreusi norĩ mreme na: “Saru, Saru, e marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'ãsi mo. Aipẽ'ẽ 'remhã ma tã 're asi'u'a u'ãsi mo, powawẽ hã wedehu 'rã'wa na da te zusi wa, te te sina mei wa, ĩsi'u'a ne.”

15 – Tawamhã wa tã asa 'mahã: “Apito, e 'wa hã a hã.”

– Tawamhã Wanhib'apito te asa ĩma tinha: “Wa hã Zezusi, te ĩwi 're ĩrowasutu u'ãsi mo.

16 Ma'ãpé aiwahutu, hãwi asab da. Wa we aima ĩsihãiré, te ĩsima aipisutu da, ĩma romhuri'wa da. ã bâtã na ĩzabuzém na te za dama 're ĩwasu'u u'ãsi mo. Duré zahadu wapsi te aima ĩwaihu'uzém na zama, te za dama 're ĩzadawa wasu'u u'ãsi mo.

17 Wa hã wa za te 're ai'madã'ã, asiré zudezu norĩ, ĩsahi norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da, duré zudezu'õ norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da zama. Zudezu'õ norĩ tẽme, wa za oto asatõ.

18 Datob'a ne 're danomro mono wa, da te 're ĩdato pese za'ra mono ne, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na 're ĩpo're pu'u za'ra mo, zudezu'õ norĩ hã. Robra na 're ĩnomro mono hã te za 're ĩ'awabui mo, rowa'a na oto 're nomro mono da, ta norĩ hã. Satanasihĩ nhiptetezém hawi te za 're ĩ'apizari mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono niwĩ 're nomro mono da oto, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩwasédé hã te te tãma 're aparĩ mono da, duré ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da oto dame.” ãne ma tã Wanhib'apito hã ĩma pisutu, zudezu'õ norĩ hã. – ãne ma tã Paru hã siwasu'u, apito Adaripaha ma, tihãimanazém na te te ãma ĩsaprĩzém na hã.

Paru hã tĩnhimiromhuri na ĩsiwasu'uzé

Tawamhã Paru te duré siwasu'u, ãne:

19 – Apito Adaripa, ĩwapari. Hãwa hawi te ĩsabui mreme hã wa hã te sadawa rẽme õ di.

20 Damasitu ãma uimrehẽne wa tã Zezusihi zadawa wasu'u na hã dama ãma sãna'rata. Taha parip si, Zeruzarẽ ãma wa tã duré dama ãma rowasu'u. Taha parip si, wa tã duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma dama sadawa wasu'u, zudezu norĩ ma, zudezu'õ norĩ ma zama. Ta norĩ hã tiwasédé hã te te 're rẽme za'ra mono da, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono niwĩ 're nomro wẽ mono da, wa tã te tãma ãma 're rowasu'u za'ra, tã sena tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono na, da te 're waihu'u za'ra mono da.

21 Taha 'ru te, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tã siwi ĩ'ã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, ĩnhamra ré. Te aré siwi ĩwĩ.

²² Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're ìpawaptob u'âsi. Taha wa, ã bâtâ na ìhâiba ré, wa zahadu 're ìhâimana. Taha wa, zahadu wa nasi dama sadawa wasu'u, dama ìwapu norî ma, duré dama ìpire norî ma zama. Uburé Mozésihi nhimirowasu'u zarina, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî nhimirowasu'u zarina, wa tô te dama 're sadawa wasu'u. Ìnhimizadawa wasu'uzém na ãma ìsipai ô di. Romhâ ré ma tô ta norî hã te te dama 're wasu'u za'ra, ãne:

²³ “Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã te za robzépata za'ëtê. Te za dasiwi wĩrĩ ni. Dadâ'â nherê, apâ te te 're ìdahâiwa'utu mono zéb da na te za sãna'rata. Tawamhã te za dama waihu'u za'ra, rowa'a na 're ìdanomro wê mono zé hã. Apâ ìhâiwa'utuzéb za'u si, te za ãne hã zudezu norî ma waihu'u za'ra, zudezu'ô norî ma zama.” ãne ma tô romhâ ré dama sadawa wasu'u za'ra. Taha na wa tô duré wa hã dama rowasu'u. — ãne te siwasu'u Paru hã, apito Adaripaha ma.

²⁴ ãne siwasu'u ré, ma tô apito Pesitu hã sadawa 'razâ. Mreme 'rãihã na te tãma tinha, ãne:

— Paru, ma tô aiwamna, ai'rãzadâ'â wa. Asimirosa'rata ahã wa, ma tô ai'rãsiwamna.

²⁵ Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— Ìnhib'apito, mare di. Ìsiwamnarĩ ô di. Ìmreme hã tô sena. Ìmreme wê di. — ãne te asa tãma tinha, apito Pesituhu ma.

²⁶ Tawamhã apito Adaripaha ma, te duré tinha:

— Apito Adaripa, Zezusi hã ti'ai ãma 're morĩ ré hã uburé marĩ hã tãma 're ìromhâimana mono zém na hã aima waihu'u pese di, ìdâ'âzém na hã duré ìhâiwa'utuzém na zama. Da'ahã na ma tô ãma 're danhopré. Taha wa, apito Adaripa, a zama ma tô ìwaihu, uburé Zezusihi wasu'u hã te aima ìwasu'u hã. Taha wa, sena na, wa aima ìsiwasu'u ìpahi ãna, waihu'u da.

²⁷ Apito Adaripa, e 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî nhimirowasu'u hã sena na ma tô ìsaze. Ma ìsaze tô. ãne na wa tô ìsina aiwaihu'u.

²⁸ Tawamhã apito Adaripa, ma tô mreme to na Paruhu ma tinha:

— E tane na duréi ìma rowasu'u bâ, wa za bété ãma asaze, Cristu hã te saze da.

²⁹ Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— Ìmreme 'rutu na niha wamhã, ìmreme pa na te aima rowasu'u wamhã, tô marĩ ô di. ãhã si ìpire hã, ìsine 're ìsazei pese mono da hã. Taha da, wa 'Re ìhâimana u'âsi mono ma ai'ãma 're ìmreme u'âsi, uburé ã bâtâ na ìwapari'wa norî ãma zama, te ìsima wê ô nherê, Cristu hã saze za'ra wa'aba 'ru te, ìsine da te aipawasisi za'ra wa'aba da hã. — ãne te asa tãma tinha, Paru hã.

³⁰ Tawamhã apito Adaripa hã duré apito Pesitu hã duré Berenisi hã, duré uburé ìsiré ìsi'ubumro norî zama ma tô tiwahutu za'ra aihĩni.

³¹ Te oto tiwi ai'aba'rê. Tiwi si'aba'rê za'u si, ma tô sima ãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ô hã aibã hã marĩ ìwasédé hã te te 'manharĩ ô di, da te dasiwi ìwĩrízéb da hã, niha wamhã, dazazéb 're, da te dasiwi ìsêrê da hã.

³² Tawamhã Adaripa te tãma tinha, Pesituhu ma:

— Ô hã, aibã hã Roma ãma apito Sézaha nho're sab da, te te rowaptêrê ô 'wa'ãhã, wa aré tãma rowairébé za'ra ni, apâ 're morĩ da. Tane nherê, waihu'u ô di oto. — ãne te tãma tinha, Pesituhu ma.

27

Paru hã Roma u morĩ da, timorízém na te te ìsãna'ratazé wasu'u

¹ Tawamhã apito Pesitu hã ma tô oto tãma ropibu, Paruhu ma, Itaria na danhipti'a nho'ômo nhisi u morĩ da, rowa'u'u na uba'renem na hã. Tawamhã wa hã, Rucasi hã wa tô ìme mo. Zuri'u na da'wapéi'wa norî wada'uri'wa nhisi hã ma tô duré wame satô, Paruhu 'madâ'ã'wa da hã, duré pawasisi ré ìsiré ìsi'aba'rê norî 'madâ'ã'wa da hã. Da'wapéi'wa wada'uri'wa nhimi'ubumro norî hã Danhipai u, Apito te na ìwaptêrê hã.

² Tawamhã rowa'u'u na uba'reneb 're, wa tô asisi ni, Adaramitu hawi we ãsimizazâri na, wasi'aba'r  da. Azi'a na danhipti'a nho' mo nhisi u   zada'r i baba wara r , uba'rene nhimizah riz  mono b  te za simizah ri. Aib  h  Aritacu na  sisi h  te wame mo, Tesaronita na 'ri nho' mo nhisi  ma 're  s mra mono h , Mas doniza na danhipti'a nho' mo nhisi 'remh . Tawamhã ma t  oto war  tiwara za'ra.

³ Tawamhã aw psi, wa t  aihutu ni, Sido na 'ri nho' mo nhisi u. Tame, Zuri'u h   w  na te te pawaptob da, ma t  Paruhu ma waprosi, tame  sazei'wa nor  u mor  da a' , ta nor  h  Paruhu  ma sime za'ra da,  h imanaz b da h .

⁴⁻⁵ Tawamhã Sido hawi ma t  oto war  wara, uba'rene h . Wasi'aba'r i wamh , rowa'u h  te we wawa'r mi rowap , sa' t . Taha wa, Sipri na rob'r  za'iti nhisi uwaibaba, rowa'u'u syry niw , te war  wara,   por  wa'wai baba, Sirisiza na danhipti'a nho' mo nhisi uwaibaba. P piriza na danhipti'a nho' mo nhisi uwaibaba ma t  dur  wara. Tawamhã wa t  aihutu ni, Miha na 'ri nho' mo nhisi u. Risiza na danhipti'a nho' mo nhisi  ma te za, Miha h .

⁶ Tame da'wap i'wa nor  wada'uri'wa h  ma t  rowa'u'u na uba'reneb amo h  tis , Aresãdiriza na 'ri nho' mo nhisi hawi  wara h , Itaria na danhipti'a nho' mo nhisi u  wara da h . Tawamhã ma t  wama rob'ru za'ra,  re wanhisisi da.

⁷ Tawamhã rowa'u'u na uba'rene h  ma t  si' si, war  za'ra, wara pire wa. B d  ah  na te  ma si'ut r , si' si mono r  h . Tawamhã Sinidu na 'ri nho' mo nhisi 'rata, ma t  war  mazaz  a' . Tawamhã rowa'u h  te zahadu wei wawa'r mi rowap . Taha wa, uba'rene h  Cereta na rob'r  za'iti nhisi u ma t  war  wara. Tawamh  Saramona na romnhisi uwaibaba rowa'u'u syry niw  ma t  war  uir  za'ra.

⁸   zada'r i baba te wara u' . Wara pire di. Wara pire nher , wa t  aihutu ni, Uba're nhimizah ri w  z m na 'ri nho' mo nhisi u, Ras za na 'ri nho' mo nhisi 'ratamh .

⁹ Tamemh  wa t  asimroi h  ni. Dawas t  pariz m na 're  dasipo're pu'u za'ra mono z  b t  za'u si, te rowa'u'u waw  h  're pusi, wahup sid p si. Taha wa,   wa'wai baba, 're danomro mono   di oto, rowa'u'u waw  nhimimnhasi te. Taha wa, Paru h  ma t  dama roti,  ne:

¹⁰ — Aib  nor ,  wapari za'ra wa'aba.  h na   nhisi baba wasi'aba'r i wamh , wama romnhimimnhasi za'ra di za. Uba'rene h  te za war  aiprub za'ra. Taha wa,  re  romnhimi'wara h  te za rere'e,  i ba. Dur  wa nor  h   t  wa za ai'ut r  ni.  ne wa t  waihu'u. —  ne te t ma nhar  za'ra, Paru h .

¹¹ Tane nher , da'wap i'wa nor  wada'uri'wa h  Paruhu nhimirowasu'u h  te te sazei   di. Uba'rene tede'wa nor  mreme si ma t  saze,  mapraba'wai mreme zama.

¹² Tame uba'rene nhimizah riz b  ma, rowa'u'u waw  h  're pusi mono r , rowa'u'u na uba'rene h  nomro w  waihu'u   di. Taha wa, da'ah  na ma t  dasima w  za'ra ni,   hawi dasi'aba'r  da, Cereta  ma Penisina uba're nhimizah riz m nhisi u sihutu h , tame uba'rene h  nomro w  da, rowa'u'u waw  h  tamemh  te te 're rowap r  mono   wa.

  por   ma rowa'u  sa' ne h  te te  rowap r z  wasu'u

¹³ Tawamhã rowa'u  syryre h  h iwa'a're nhimi'e hawi ma t  watobro. Syry na ma t  rowap . Taha wa, ma t   ma rosa'rata za'ra, te te sima  w  za'ra z b uwaibaba si'aba'r  da, sihutu war  da newa. Uba're t t z  h  ma t  wazere za'ra,   'rowi  simi'wara h . Tawamhã rowa'u'u na uba'rene h  ma t  war  wara,   zada'r i baba, Cereta na rob'r  za'iti nhisi zababa.

¹⁴ Tane nher , zahadu wasina wapahã za'ra   r , ma t  rowa'u'u za' ne h  awa'awi wei wat me rowap r  za'ra, rob'r  za'iti hawi. Rowa'u'u za' ne h , Nodesiti na da te 're  sisi za'ra mono, b t  pusiz m nhimire hawimhã 're pusi u' si mono wa.

¹⁵ Tawamhã   zada'r i baba awa'awi wara da, wa ar  wa te si'oto pibu za'ra. Tane nher , te wawi tiwara u' si za'ra. Taha wa, wa t  t ma 'mar me za'ra ni, si'uih  na wara da oto, rowa'u'u zarina.

16-17 Tawamhã Cazuda na rob're za'iti 'rare nhisi uwaibaba ma tô wara, rowa'u'u syry niwĩ. Tamomo wara ré, uba're 'rare hã ãna're na wa te wasiwi ãsi'u hã wa tô wasiwi wazere ni, â hawi, siprup tã da. Pire uptabi nherẽ, ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã siwi sarõtõ, uba're ãsa'ëtẽ 're, te te siwi sërẽ da. Uba're za'ẽne hã ma tô duré te te siwi wasisi, wedenhorõ rutu na sipo'o tã da. Ribiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma â zaihã uwaibaba supara uwa niwĩ, wara õ'umnhasite, ma tô ãma tihâtã'ã za'ra. Taha wa, ma tô zazahã wawẽ hã ãmaprabazé hã siwi si'ra, tamomo wara tã da. Tawamhã rowa'u'u wawẽ zababa ma tô uba'reneb za'ẽne hã wara.

18-19 Rowa'u'u za'ẽne hã pupu'u za'ëtẽ di. Ropupu'u za'ëtẽ uptabi di. Tawamhã wa'ãma awẽ wamhã, te te dama wede za'ra da, ãma ãsihãiba waptob za'ra hã ma tô siwi sãmra na'rata za'ra, âi ba, rowa'u'u na uba'rene hã wapu na waré wara da oto. Ma duré ãma ti'awẽ, rowa'u'u za'ëtẽ na hã. Tawamhã ãmapraba'wa norĩ hã ma tô ãpru hã uba're na romhurizé hã syry na siwi sãmra, âi ba.

20 Awẽ sidãpãsi te hãiwãrutu u'ãsi. Taha wa, bãdã hã te te urĩrĩ õ di. Wasi zama te te urĩrĩ za'ra õ di. Rowa'u'u wawẽ si te zahadu nomro. Tã hã pãni za'ëtẽ di duré. Tawamhã wasisõ'reptu za'ra zéb zõ, wa te rosa'rata za'ra õ di oto. Sõ wanhimipari za'ra õ di oto.

21 Tawamhã wasaihuri ãna wahãimana za'ra ré, wa'ãma ropsi'utõrĩ za'ra wamhã, ma tô Paru hã hãwi za, ãwa'wab za'ra. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— Aibã norĩ, ãwapari za'ra wa'aba. E marĩ da, ãmreme hã saze za'ra wa'aba õ di bété. ãmreme hã saze za'ra wa'aba 'wa'ãhã, aré Cereta hawimhã wawairébé õ di. Taha 'wa'ãhã, aré wama rowẽ za'ra di, ãhãna hã. Aré ãma wasi'uba za'ra õ di.

22 Tane nherẽ, sada asib'ru za'ra wa'aba. Ni'wa hã dã'ã õ di za. Uba'renep si te za wawi aiprub za'ra.

23 Wa hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ, te tãma 're ãromhuri u'ãsi mono hã. Barana, hãiwa ãma tãma ãromhuri'wa hã ma tô we ãtẽme wi.

24 Te ãma tinha, ãne: “Paru, aipahi tã. Tô sena Roma ãma apito Sãzaha nho're te za asa, asi'uihã na tãma asiwasu'u da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aima ãsõprubzéb zarina ma tô pisutu, aihãni asiré ãsi'aba'rã norĩ hã aiwi dã'ã za'ra tã da.” ãne ma tô ãma tinha.

25 Taha wa, ãhãna aipahi za'ra wa'aba õ di za. Sada asib'ru za'ra wa'aba. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma umnhasi uptabi di. Uburé te te ãma ãwaihu'u zarina, te za tô wama ãma uwaimrami za'ra.

26 Tazahã nimomo, rob're za'iti u uba'rene hã te za waré time, rowa'u hã. — ãne ma tô Paru hã po're pu'u za'ra.

27 Tawamhã 14 na ma tô wa'ãma timara za'ra, rowa'u'u za'ẽne hã wawi nomro za'ra ré hã. Taha wa, te rowa'u'u na uba'rene hã zahadu waré si'ãsi za'ra siwa'ru, Mediteranizu na ãporé nhisi wa'wai baba. Tawamhã mara wa'wa ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã waihu'u za'ra, â zãdã'rã u ãropsi'utõrĩ na hã.

28 Taha wa, wedenhorõ na ëtẽ nhi'õmore hã ma tô siwi time, âi ba, â 'reptõ zõ te te siwi ãma pibu da. Tawamhã ma tô waihu'u za'ra, 36 na â 'rehã pibuzé hã. Tawamhã syry na ãma ronomro pari, ma duré siwi pibu. 27 na â 'rehã pibuzé hã oto.

29 Tawamhã uba'rene hã ëtẽ wa'wai baba wara õ'umnhasite, te sima simimnhasi za'ra, ãne hã te te prub õ'umnhasite. Taha wa, ma tô ãna're hawi ãtãtãzã hã maparane si'uiwa na siwi wabzu âi ba, simi'wara da, uba're hã wara tã da. Tawamhã rowa'a zõ te te rob'madã'ã za'ra.

30 Tawamhã uba're na romhuri'wa norĩ hã ma tô sisawi za'ra, uba'renem hawi siwaprosi wairébã da. Uba're 'rare hã ma tô sisada si'ra za'ra âi ba, uba'renep tãtãzã hã ãwata ãma zama te te siwi wabzuri da newa.

31 Tane nherẽ, Paru hã ma tô dã'wapãi'wa norĩ ma ãne hã waihu'u, ãwada'uri'wa norĩ ma zama:

— Õ norĩ hã wa'rata si'ubumroi õ wamhã, asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba õ di za. — ãne ma tô Paru hã tãma waihu'u za'ra.

³² Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô wedenhorõ hã siwi sizâ, uba're 'rare nhi'õmozé hã. Baba na ma tô wawi tiwara za'ra, uba're 'rare hã.

³³ Tawamhã hãiwaza wi, ma tô Paru hã tãma roti za'ra, tisa hã te te huri da oto, siptete za'ra hã. ãne te tãma roti za'ra:

— Bãdã hã 14 na ma tô ai'ãma ai'utõrĩ za'ra wa'wa, asaihuri aba ãna hã, rowa'u te te ãsazãrizéb zô asimipari za'ra wa'aba ré hã.

³⁴ ãhãna wa za aima roti za'ra wa'wa, asaihuri aba da oto, asiptete sina aihãimana za'ra wa'aba da. Ni'wa hã dã'ã õ uptabi di za. Aihĩni te za aihãiba ré ré aiwairébé 'wa. — ãne te tãma roti za'ra, Paru hã.

³⁵ Tawamhã mreme pari, ma tô ti'ã, ã'u'ëne hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ma tô mre danho'a, ãsõprum na ãma wata da. Taha pari, ma tô ã'u'ëne hã sima wẽ'ë, te te 'rëne da.

³⁶ Tawamhã aihĩni ma tô oto sada aptete za'ra ni. Taha wa, ma tô tisa hã tihu oto.

³⁷ 276 na wahãiba za'ra hã uba'reneb 'remhã.

³⁸ Tawamhã wasaihuri pari, uburé amnho hã uba'reneb 're ãsими'wara hã ma tô oto siwi sa'wa ãi ba, uba'rene hã wapu na waré wara da oto.

Rob u aihĩni dahãiba ré ãdawairébézé wasu'u

³⁹ Tawamhã rowa'a pese wamhã, ro hã te te waihu'u za'ra õ di, uba're na romhuri'wa norĩ hã. Taré ma tô supara hã siwi tisã, ëtë 'rãihã papara ãnomro hã, ã zaihã na. Tawamhã ma tô ãma siwada'uri za'ra, rowa'u'u na uba'rene hã tame te te siwi hiri da.

⁴⁰ Tawamhã uba're tétézé hã ã 'rowi ãsими'wara hã ma tô siwi sihãri za'ra, ãsa'u 're simi'wara mono da oto, ã 'rowi. Uba're wabzurizé hã ma tô siwi wasihu, te te siwi pi'ra da. Uba're wata ãma ma tô zazahã wa'õno hã siwi sasõ, rowa'u hã te te ãma saprõni da, supara u. Tawamhã ã zaihã u te oto waré wara, uba'rene hã.

⁴¹ Tazahã sitëme ã wara sitob u ma tô uba're hã ãzé, supara ahã u, ã 'rowi 're ãnomro mono u. Taha wa, supara hã ma tô ãwada hã ti'ã. Rési waihu'u õ di oto, uba'rene hã. Tawamhã, ã sisasisi za'ëtë wamhã, te te nasi ãwabzuri na ma tô na'rehaipo'o.

⁴² Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te ãma siwada'uri za'ra, ãpawasisi ré norĩ ãma, te te siwi simro da, tiwi zãribi za'ra wa, tiwi simani za'ra õ'umhasite.

⁴³ Tane nherë, ãwada'uri'wa hã te ãma pa'uwati za'ra, Paru te te sõ'reptu da, te te sima wẽ wa. Tawamhã te tãma rob'ru za'ra, ãzãribi waihu'u pese norĩ hã ãi ba rere'e da, zãribi uimrehëne za'ra da, rob u,

⁴⁴ duré ni'wam norĩ hã, ãzãribi waihu'u'õ norĩ hã wede hãpã na duré uba're ãsiprum na te te tété za'ra mono sina ãsarina zãribi za'ra da. Tawamhã aihĩni ma tô rob u wairé. Ni'wa hã dã'ã õ di. Ni'wa hã u'a õ di duré. Rowë na ma wairé.

28

Maruta ãma Paru norĩ ãsi'ubumrozé wasu'u

¹ Tawamhã rob u wawairébé wẽ wamhã, wa tô rowaihu'u za'ra ni oto. Maruta na rob're za'iti nhisi u wa tô wawairébé ni, rowë na.

² Tame 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô siwi wawaibui wẽ. Tã hã wawi ta'a za'ra wa, duré rowahã zé wa, ma tô uzã hã wama ro'o za'ra, wahãiro za'ra da. Taha wa, ma tô wama tirowë za'ra oto.

³ Tawamhã Paru hã ma tô mi hã waibu, unhama nhisiwi te te sa'ra da. Te te sa'ra wamhã, wahi hã ma tô mimi hawi watobro. Watobro wamhã, ma ãsib'rata wi tisa, unhama wa'ro zé te. ãsib'rata na te ãma 're sipra.

⁴ Tawamhã tame 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã, Paruhu nhib'rata na wahi hã te te sãmri za'ra wamhã, te sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Õhõta aibã hã wahi ma te tisa, ãsib'rata wi. Te za oto dãrã. ãté tô dapãrĩ'wa. Taha wa, ã hawi sisõ'reptu nherë, te za ãté tô dãrã. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

⁵ Tane nherë, Paru hã ma tô wahi ré 're sib'ratai wërë. 'Re sib'ratai wërë mono wamhã, unhama wa'wa ma waptãrã, wahi hã. ãma sépu'u õ di.

⁶ Te ãma rosa'rata wasété za'ra, áté sib'rata dupto da newa, áté dá'â sirõmo da newa, õne haré. Tane nherê, te te siwi 'madâ'â hâ nherê, marĩ hã ãma hâimana õ di. Rowê na te tihâiba, Paru hã. Tawamhã Paru hã dapãrĩ'wa na ãma ãsimirosa'rata za'ra zé hã ma tô rême za'ra. Taha wa, te ãne sima wasu'u za'ra oto:

— Ta hã ãhâiba'õ, ãwaih'u'upe. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

⁷ Taha 'rata te Pubiri'u na 're hâimana, rob'rê za'iti ãma danhib'apito hã. ãsupti'a hã romhuture di. Ta hã ma tô wawaibui wê, ã'rata wasi'ubumro da a'â, ãsõrõwa ãma. Tawamhã bâdâ si'ubdatõ ma tô wa'ãma ne, tame wasi'ubumroi ré hã.

⁸ ãmama hã hãzé ré te nomro, waptã. Wa'ro za'ëtê di, ãsãnapru zama. Tawamhã Paru hã ma tô ãtême ãzé, te te sabu da. 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma, ma tô ãma mre. ãma mre me pari, ma tô tinhib'rada hã ãma tino. Taha wa, ma tô séptãrã.

⁹ Taha parimhã, uburé ãhãzé ré norĩ hã ma tô Paruhu tême we si'rê. Tawamhã ma tô uburé apese.

¹⁰ ãne hã Paru te te apese pari, ma tô wama tinhoprub za'ra, marĩ ahã na. Tame wasi'ubumroi ré, a'amo si'ubdatõ ma tô wa'ãma ai'utõ, rob'rê za'iti ãma hã. Tawamhã, wasi'aba'rê da wamhã, ma tô wasazéb da hã te te wama sé, uba'reneb 're.

Roma u ãwasihutuzé wasu'u

¹¹ Tawamhã tame a'amo si'ubdatõ wa'ãma si'utõrĩ pari, wa tô uba'reneb 're asisi ni oto, ta hawi ãma wasi'aba'rê da. ãhâiba'õ si'ubza na uba're nhisi hã. Aresãdiriza hawi ma tô wei mazazã, rob'rê za'iti u, tame nomro da a'â, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré.

¹² Tawamhã Siracusa na 'ri nho'õmo nhisi u wa tô aihutu uimrehêne ni. Tame wasi'ubumroi ré, bâdâ si'ubdatõ ma wa'ãma ne.

¹³ Ta hawi, ma tô waré si'ãsi rowa'u'u na uba'rene hã, rowa'u'u wa'rãmi. Tawamhã Rezi'u na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô aihutu ni. Awêpsi, rowa'u ma tô we rowapõ, hãiwa'a're nhimi'e hawi, wasi'aba'rézéb zarina. Tawamhã bâdã maparane wa'ãma ne parip si, wa tô duré aihutu ni, Pozu'ori na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame uba'rene hã wa tô rême za'ra ni.

¹⁴ Tame wa tô sõpêtê za'ra ni, ãsazei'wa norĩ hã. Ma tô wahãiba waptêrê za'ra, misi romhuri na ã'rata wahãimana za'ra da a'â. Taha parip si, wa tô Roma na 'ri nho'õmo nhisi u ai'aba'rê ni, wapara na.

¹⁵ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã, Roma ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô wawas'u hã wapari za'ra. Taha wa, Apizu ãma rowedezém na 'ri wa'õtõ nhisi u wasihutu wamhã, Roma hawi ãsazei'wa norĩ me wa tô wasi'uzusi za'ra ni. Duré, Si'ubdatõ Daza'warizém na 'ri wa'õtõ nhisi u wasihutu wamhã, ãsazei'wa hãiba amo norĩ hã ma tô duré ãsa'u hã wa'uzusi za'ra, Roma hawi. Tawamhã Paru hã te te dazabui wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ãma te tiwata, ãsõprum na. Ma tô duré tãma rowê watobro.

Paru hã, Roma ãma oto 're ãsãmra mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã Roma u wasihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô Paruhu ma pisutu, hãiba pisutu 're hâimana mono da, danhorõwa ãma. Da'wapéi'wa si te za ã'rata 're hâimana, te te 're 'madâ'â mono da.

¹⁷ Tawamhã bâdã si'ubdatõ ãma ne pari, ma tô dazõ hã Paru hã, zudezu norĩ ma ãpire norĩ zõ, ãtême si'rã'õtõ da. ãtême si'rã'õtõ wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wasiré norĩ ma, ãwasédé hã te 'manharĩ õ nherê, duré wahi'rata norĩ nhimiroti zarina 're ãwahãimana za'ra mono zéb ãma ãsipai õ nherê, ma tô Zeruzarê ãma siwi ã'ã, wasiré norĩ hã. Romanu norĩ ma, ma tô ãnhomri za'ra.

¹⁸ Tawamhã romanu norĩ hã ãwasété zõ ma tô siwi ãzadãna. Tane nherê, ãwasédé hã te te ã'ãma sãmri za'ra õ di, da te dasiwi ãwãrãzéb da hã. Taha wa, dazazém hawi te te ãwazere za'ra da, te sima ã'ru za'ra.

¹⁹ Tane nherê, zudezu norĩ hã ãwatobro tõ da, ma tô siwi ãwê'õ. Taha wa, wa tô rowaptê, we ãmorĩ da, apito Sézaha nho're ãzab da, tãma ãsiwasu'u da. Tane nherê, apito Sézaha ma, ãsiré norĩ wasété na te ãnharĩ da hã, we ãmorĩ õ di.

²⁰ Taha wa, wa tô asô ìhârâ za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da, aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba da. Izarazéhé ñhìhudu norĩ hã sô ìsimipari za'ra ãma te sasômri wã, wa ìpawasisi ré 're ìnhamra. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhã te asa tâma nharĩ za'ra, Paruhu ma:

— Zudeza hawi rob'ui'ééré na aiwasu'u hã da te wei watême 'mai'ãwisi za'ra ô di. Duré wasiré norĩ hã we watême nasi sihutu nherê, aiwasu'u wasédé hã we te te 'mai'ãwisi ô di.

²² Tane nherê, wa tô wasima aiwê za'ra ni, asimirosa'rada hã wa te wapari za'ra da, duré wa te waihu'u za'ra da. A hã dasima ìdasipo'ozép tém niwĩ, te 're aihâimana mo. Ta niwĩ 're ìdahâimana za'ra mono hã, te ìwasété na da te dasima 're rowasu'u za'ra, daro mono bâ. ãne hã wa te waihu'u za'ra wa, wa tô wasima aiwê za'ra ni, wa te aiwapari za'ra da. — ãne te asa tâma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã ma tô sima pisutu za'ra, nimahã bâtâ na ìtême dasi'rã'ôtô da. Taha wa, ma tô da'ahã na ìtême tasi'rã'ôtô ni, Paru hã ìsãmrazéb u hã. Bâtâ bâ ma tô dama romhu, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u na. Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhimi'ui'ééré 'rata zarina, ma tô tâma ãma rowasu'u pese za'ra, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu na da te saze za'ra da.

²⁴ Tawamhã, ìmreme da te wapari za'ra wamhã, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra. Aimawi norĩ hã te te ãma saze za'ra ô di.

²⁵ Tawamhã tiwi si'aba'rúi ô ré, ma tô Paru hã duré tâma nharĩ za'ra:

— Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô tizadawa wasu'u'wai ma waihu'u, Iza'izaha ma, aih'i'rata norĩ ma, te te sadawa wasu'u za'ra da.

²⁶ ãne ma tô Iza'izaha ma waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã:

“Aimorĩ oto, asiré norĩ tême, tâma ìzadawa wasu'u za'ra da. ãne te za tâma ìzadawa wasu'u za'ra: ìnhimiroti hã aipo're na 're wapari u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, taré te za 're ìwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Duré ìnhimiromhuri hã atômo na 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, taré te za 're ì'madâ'â za'ra wa'aba mo, ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna.' ãne te za tâma ìzadawa wasu'u za'ra.

²⁷ E marĩ wa, te za ãne hã tâma ìzadawa wasu'u za'ra. Ta norĩ hã tipê'ê 're, te te 're ìrosa'rata za'ra mono zé hã te sitom haré ìré 're hâimana u'âsi za'ra, te te ì'ãma 're rosa'rata wê za'ra mono ô wa. Po're sitom haré, te duré 're hâimana za'ra, ìnhimiroti hã te te 're wapari ze za'ra mono ô wa. Duré tōmo sitom haré te 're hâimana za'ra, ìnhimiromhuri hã tâma 'madâ'â ze za'ra ô wa.

ãnei ô 'wa'ãhã, te aré ìnhimiromhuri hã te te 're 'madâ'â ze za'ra, titōmo na. Te aré duré te te 're wapari ze za'ra, ìnhimiroti hã. Te aré duré te te 're ìwaih'u'u pese za'ra, tipê'ê 're, te te ì'ãma 're rosa'rata wê za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ìtême 're sipizari za'ra, tiwasété wi hã. Tawamhã dahâzé wa, da te 're ìdapese za'ra mono ne, wa aré ìwasédé hã te tâma 're apari, te ãma 're ab'madâ'â tō mono da oto.”

ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã Iza'izaha ma waihu'u, sena na, ìsiré zudezu norĩ ãma hã. — ãne ma tô Paru hã tâma rowasu'u za'ra, zudezu norĩ ma.

²⁸ Tawamhã Paru te duré tâma rowasu'u za'ra:

— Taha wa, ma'ápé waihu'u pese za'ra wa'aba. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za oto zudezu'ô norĩ ma waihu'u, tinhiminho'reptuzé wasu'u hã. Ta norĩ hã te za oto te te 're wapari za'ra. — ãne ma tô Paru hã timreme hã tâma 'rãsutu za'ra.

²⁹ Tawamhã ãne na te te tâma rowasu'u za'ra pari, zudezu norĩ hã ma wairé, si'aba'rúi da oto. Tawamhã si'aba'rúi sina, ma tô Paruhu mreme na sa'êtê sisada'rãmi za'ra.

³⁰ Tawamhã maparane ma tô ãma tiwahu, Paruhu ãma, danhorōwa hã taré te te sima ìwa'ãbã mono zéb 'remhã. Tame, da'ahã na ma tô ìtême 're dasihutu. Dasihutu sidãpãsi, ma tô te te 're da'awaibui wê, ìtême 're danhisisi mono da.

³¹ Pahi ãna, duré da te tiwi 're sadawa uwati za'ra mono ãna, ma tô te te dama 're rowasu'u, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na zama.

Roma norĩ

Roma norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ĩbaihã wasu'uzé

Paru hã Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma sãmra ré, ma tô ã ĩbaihã na hã ãma rob'ui'éré. Ma tô sima rosa'rata, Roma u tisiré ĩsazei'wa norĩ hã te te sabu za'ra da, te te po're pu'u za'ra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma siptete sina 're nomro mono da. Morĩ õ ré hã, rob'ui'prazé hã te za a'â ti'â Zeruzarê u, ĩsazei'wa norĩ ma, Masédoniza hawi danhoprubzé hã. Paru hã ma tô wama waihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, sa'ětê na wama 're ĩsõpru mono zéb zarina, ĩ'ra hã wazada dâ'â da, te te we ĩsõmrizém na hã. Paru hã ma tô duré wama waihu'u za'ra, ãne: Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zéb zarina. ĩsimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré hã da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te te 're da'awêsãmri mono õ di.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, ĩsadawa wasu'u na te tãma 're romhuri mono da, Zezusihi wasu'uwê hã te te wama 're ĩ'awaihu'u mono hã te dama 're wasu'u u'âsi mono da, ĩsadawa para.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô duréihã dama ropisutu siro, ĩwasu'uwê na hã. Duréihã ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, ma tô ãne na ãma rob'ui'éré sirõmo za'ra, ĩbaihã na hã.

³ E 'wai wasu'uwê, ã hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'uwê. Ta hã Zezusi hã ti'ai ãma dahâiba na dasine 're ĩhâimana mono na, wama waihu'u pese za'ra di, apito Dawihi nhihudu 're morĩ wa.

⁴ Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na, wama waihu'u pese za'ra di, dâ'â uptabi nherê, ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te hâiwa'utu wa. Duré Timama hawi we ĩmorĩ na hã wama waihu'u pese za'ra di. Duré 're ĩmorĩ wê na zama, wama waihu'u pese za'ra di.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina ma tô Cristuhu ma ĩhâiba na roti, te te ĩpisutu da, ĩpire na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Cristuhu ma, te 're romhuri wê mono da, ma tô ĩpisutu, ĩnhimiromhurizéb zarina dapoto mono bâ, da te 're sazei pese za'ra mono da, duré da te 're sazei pese za'ra mono wa, ĩsimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

⁶ A norĩ wa'aba ma zama, te 're sadawa wasu'u mono da, ma tô ĩpisutu 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, wasiré Zezu Cristuhu nhib'a'uwê oto 're anomro aba mono da, te te 're ĩ'aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ ma hã.

⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, asawi pese za'ra wa'aba di. Taha si ma tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da, tãma. Taha wa, wa ãhãna aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Roma u, Paru hã datême ĩsisatõrĩzé wasu'u

⁸ ãhãna, wa za ĩnhib'apito ãma uimrehêne ĩwata, ĩmreme na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, aiwasu'u za'ra wa'wa hã daro mono bâ da te 're wapari za'ra mono wa.

9-10 Wa hã 're ïsihãiba zawi mono ãna, wa 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, te 're romhuri u'âsi, ï'ra wasu'uwẽ hã te dama 're ïwasu'u mono zém na hã. Wa ai'ãma 're ïsipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa. Wa duré ai'ãma 're ïmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma. Tô sena, wa ãne na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, ãne hã tãma waihu'u pese uptabi wa. Taha wi si, wa nasi ïsima rowaptẽrẽ u'âsi ãhãna hã, te te sima ïwẽzéb uwaibaba te te ïma ãma uwaimrami da, ãma atẽme ïmorĩ za'ra wa'aba da.

11 Te asabu su'u za'ra wa'aba da si, wa tô ïsima rowẽ si'aba'rẽ, 'Re ïhãimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na rowẽ te te dama 're ï'apisutu mono zém na, te ãma aipawaptob za'ra wa'aba da, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da.

12 Atẽme ãma ïwisi za'ra wa'aba wamhã, wa za aihĩni wasipawaptob za'ra ni, Zezusi wa te 're ïsazei pese za'ra mono zém na, wanhiptete na ãma 're wanomro mono da.

13 ïsisãnawã norĩ, ãne na aima ïsiwasu'u za'ra wa'aba da, wa tô ïsima wẽ, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa tô te ïsima 're rosa'rata u'âsi, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, atẽme ãma ïmorĩ su'u aba da nherẽ, te marĩ hã ïma 're hãimana u'âsi, õne u'âsi. Zudezu'õ norĩ hã daro mono bâ 're ïsi'ubumroi mono hã, ïwasu'uwẽ hã te tãma 're ïwasu'u za'ra mono zém na, te te 're saze za'ra mono wa, wa tô te 're awaibu, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma. Tane da, wa tô duré te ïsima 're rowẽ, airo wa'aba ãma asiré zudezu'õ norĩ hã te duré tãma 're awaibui mono da, tame.

14 E marĩ wa, wa tô ïsima wẽ, ãne na te aipawaptob za'ra wa'aba da. Wa hã uburé te 're da'apawapto mono da, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te ïpisudu. Taha wa, wa za tô te 're da'apawaptob u'âsi, 'ri nho'õmo mono bâ 're ïdahãimana za'ra mono norĩ hã, duré marã 'rowi 're ïdahãimana za'ra mono norĩ hã, duré rowaihu'u pese 'wa norĩ hã, duré rowaihu'u'õ'wa norĩ hã. Ta norĩ hã wa za uburé te 're apawaptob u'âsi, dawaptẽrẽ mono bâ.

15 Taha wa, wa ãma atẽme ïsima rowẽ uptabi za'ra wa'wa, Roma ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, ïwasu'uwẽ na tame te duré aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

Zezusihî wasu'uwẽ nhiptede

16 Wa hã, Zezusihî wasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u tõ mono da, 're ïnhisé mono õ di. E marĩ wa. 'Re ïhãimana u'âsi mono hã siptete uptabi wa, ïwasu'uwẽ na te te ãma 're da'anho'reptui mono da, Zezusi te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Zudezu norĩ si ma tô ïsãna'rata hawimhã te te 're sõ'reptu za'ra aré. Tane nherẽ, te oto ãhãna hã zudezu'õ norĩ zama te te 're anho'reptu.

17 Zezusihî wasu'uwẽ hã e marĩ, wa za wa te ãma 're waihu'u za'ra. 'Re ïhãimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ï'ab'madâ'ã mono õ zarina, te te 're ïda'awẽsãmri mono zé, taha wasu'u. Duréihã Habatuti hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré:

“Ni'wam norĩ hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te 're saze za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za te te 're awẽsãmri, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã, ïwasédé hã te te oto ãma 're ï'ab'madâ'ã mono õ zarina, po're'õ nherẽ, te te 're hã za'ra mono tõ da. Ta norĩ si te za duré rowẽ u'âsi, ãma 're hãimana za'ra.”

Ãne na ma tô ïwasu'u na ãma rob'ui'éré.

Dapo're ãna 're ïdanomro mono na rowasu'u

18 'Re ïhãimana u'âsi mono hã ma tô ãne hã wama waihu'u sirõmo za'ra, dapo're'õ na 're ïdanomro mono norĩ hã za te te 're ïda'ahã za'ra mono zém na. Ta norĩ hã te tipẽ'ẽ na te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Hãimana wasété uptabi na, te duré dama 're hãimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã tiwasété si te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hã te te dawu 're 'wa'rutu za'ra, ãne na roti ïwẽ hã da te 're waihu'u za'ra mono tõ da.

19 'Re ïhãimana u'âsi mono 're ïhãimana mono zé hã, da te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb da hã, dama waihu'u pese di. E marĩ wa. 'Re ïhãimana u'âsi mono hã dawu 're si'udã mono õ wa. Uburé marĩ hã te te ï'apoto mono hã sõ'awi da te 're ï'madâ'ã za'ra mono zéb zarina,

te da te 're waihu'u za'ra, 're ihâimana mono zé hã. Taha wa, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da hã dama waihu'u pese nherê, dapo're âna 're danomro mono wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra.

²⁰ Duréhã ãsãna'rata hawimhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô te te ro'apoto, tiwaihu'u pese na. Tiwaihu'u pese na te te ro'apoto mono wa, ta hawim haré te ãsimiwaihu'u pese zém na, duré tô sena 're ihâimana mono na, da te âma 're waihu'u pese za'ra, ihâiba hã da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono ô nherê. E marĩ zarina tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, 're ihâimana mono na te za tô sena na da te âma 're waihu'u pese za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé marĩ hã te te ã'apoto mono hã da te 're ã'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te oto da te âma 're waihu'u za'ra, iwaihu'u pese na, duré tô sena ãne u'âsi 're ihâimana mono na. Taha wa, tô sena 're hâimana mono nherê, da te dasiwi 're udâ waihu'u za'ra mono ô di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

²¹ Ta hã tô sena 're ihâimana mono na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono nherê, tô sena da te dasiwi 're ihâimana wazé mono na, da te tãma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã. Duré sôprub uptabi nherê, âma 're dawata za'ra mono ô di. Taha upana, te marĩ na si siwa'ru da te 're rosa'rata wasété za'ra. Dapê'ê 're, robra u'âsi 're dahâimana za'ra mono wa, te danhimirosa'rata na da te 're upa za'ra.

²² Dapo're'ô na 're ãdanomro mono norĩ hã uburé marĩ hã te te 're waihu'u pese za'ra mono newa, te taré sina 're wata za'ra, dama. Tane nherê, te ta norĩ hã simiza'rese âna 're nomro.

²³ 'Re ihâimana u'âsi mono upana, te ta norĩ hã rob'manharĩ âma si 're wata za'ra, a'uwê na dahâiba 'manharĩ âma, duré si hâiba ne 'manharĩ âma, duré abaze hâiba ne 'manharĩ âma, duré di'i na 're ãnomro mono norĩ hâiba ne 'manharĩ âma.

²⁴ Ta norĩ hã simiza'rese'ô uptabi na 're hâimana u'âsi za'ra mono wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima âma 're aroti, âne: "Ta norĩ hã po're za'ra ô wa, wa za oto rême za'ra. Te tãma 're roti za'ra mono ô di za oto. Si'uihã na te za oto 're hâimana za'ra." ãne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima âma 're aroti, ta norĩ âma hã. Taha wa, te oto marĩ ãwasété si te te sima 're ãwê u'âsi za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, ta norĩ hã. Tihâiba na zama te duré 're siwasété uptabi za'ra oto, si'uihã na.

²⁵ 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena nherê, te ãmreme upana aimawi si te te 're wapari za'ra, tô senai'ô hã. Ropoto'wai upana, te ãsimipoto âma si 're wata za'ra, ta norĩ hã.

'Re ihâimana u'âsi mono âma si, 're dawata u'âsi za'ra mono za. Ôhõ si, tô sena hã.

²⁶ Tawamhã dapo're'ô na 're ãdanomro mono norĩ hã, Ropoto'wa nhimipoto âma si 're dawata za'ra mono wa, ma tô oto 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'arême, dawasété si da te dasima 're ãwê za'ra mono zéb zarina si, dahâiba na 're dasiwasété za'ra mono da, dasi'uihã na. ãne da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dama 're apisutu mono ô nherê, te dasi'uihã na pi'ô si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra.

²⁷ Tane aibã norĩ hã pi'ô na dasina 're ãdamro za'ra mono zéb upana, te aibã si'uiwa na si te te sina 're rosa'rata wasété uptabi za'ra, pi'oi upana, aibã si'uiwa 're ãsi'ruiwapari za'ra mono na. Dasi'uihã na te aibã si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Taha wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra, dapo're'ô si, da te dasi'âma 're ã'manharĩ za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro mono wa.

²⁸ Dapo're'ô na 're ãdanomro mono norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena hã te te siwi 're wê'ô pese za'ra mono wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're arême, si'uihã na te te sima 're ãrosa'rata wasété za'ra mono zéb uwaibaba si, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da.

²⁹ Ta norĩ hã wasété uptabi na te 're hâimana za'ra. Marĩ zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra. Te duré te te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. Marĩ na te te 're da'ruiwapari u'âsi za'ra. Te duré te te 're danhimro. Siti'ru sina, te ta norĩ hã dazô 're nomro, te te dama 're nharĩ za'ra mono da. Sadawa nhipese uptabi na, te 're hâimana

za'ra. Niha te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da, te da'ãma te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Taré te te sima 're dabâsi wasété u'âsi za'ra duré.

³⁰ Daza're'ra nherê, te duré ta norĩ hã te te sima 're dabâsi wasété za'ra. 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te duré siwi 're 'ruiwapari. Te duré te te dama 're nharĩ wasété u'âsi za'ra. Danhipai u dama pire na dama 're hãmãna za'ra mono newa, te 'rãwi tipẽ'ẽ na sina 're wata za'ra. Taha wa, te sã'awi timreme na dama 're siwasu'u za'ra, marĩ tãma ãwãihu'u pese za'ra na. Marĩ te te 're ãwãihu'u za'ra mono zéb zarina si te te 're 'manharĩ za'ra, marĩ ãwasétére hã. Timama norĩ nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di duré.

³¹ Marĩ ãwasété zõ si, te ta norĩ hã sima 're sãpré. Simiroti na sãprĩ ahã na te 're hãmãna za'ra. Da'ãma 're pẽ'êzé za'ra mono õ di. Duré da'ãma 're siwamri za'ra mono õ di.

³² 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã ma tô ãne na da'ãma sima roti siro, dapo're'õ na 're danomro mono wa, ãsiré ã'rata za 're ãdahãmãna u'âsi za'ra mono õ na hã. Dapo're'õ norĩ ma hã, ãne hã tãma wãihu'u pese za'ra di. Tane nherê, te tihãmãna wasété si te te sima 're 'ruiwapari u'âsi za'ra, te te 're rême za'ra mono ãna. Tane nherê, uburé tiwasédé hã te te 're ã'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te duré marĩ ãwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ hã ãsine 're hãmãna wasété za'ra mono wa, te ta norĩ si te te 're wêsãmri za'ra.

2

Ïpo're'õ norĩ, 'Re ãhãmãna u'âsi mono te te siwi 're ãawẽ'õ mono zé wasu'u

¹ A norĩ wa'wa hã, dapo're'õ na 're ãdanomro mono norĩ ãma, ãwasédé hã ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're aiwasété za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Dasine aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, aiwa. Taha wa, dasine 're aihãmãna za'ra wa'aba mono nherê, dawasédé hã da'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhã, te za 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa dasiré. Taha wa, aiwasété ãna 're aihãmãna za'ra wa'aba mono zém na 're asi'madã'ã wãihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

² 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã dapo're'õ na 're ãdanomro mono norĩ hã te te 're ã'awãihu'u mono zéb zarina, te tô te te 're awẽ'õ pese, ã'uwaibaba si. ãne hã, uburé wama wãihu'u pese za'ra di.

³ Tane nherê, a norĩ wa'wa hã dawasédé hã da'ãma 're ãsa'ra za'ra wa'aba mono na, te aiwasédé hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo. E 'Re ãhãmãna u'âsi mono nhimihãzé wi, 'rãwi 're asisõ'reptu za'ra wa'aba mono da bã, te ãne 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo.

⁴ ãté te za ãne asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: "Re ãhãmãna u'âsi mono hã simizawi pese uptabi di. Dasi'uihã na dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono nherê, da'ãma 're wa'a su'u mono õ di. Taha wa, ãwasédé te 're 'manharĩ mono nherê, te te 're ã'ahãri su'u mono õ di." ãne hã asi'uihã na asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da si, te simi'ẽ na te te 're ai'madã'ã za'ra wa'wa, simizawi pese uptabi na. E ãne hã zahadu aima wãihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

⁵ A norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ tete u'âsi, te 're aihãmãna za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te za ropsi'utõrĩzéb u hã nimahã na bãdã hã ãwa ãwãptã'ãzéb ãma, dazu aihã za'ra wa'wa, dawasété wa, za te te ãda'awẽ'õzéb ãma hã. Tame te za oto tinhimihãzé hã dama ãma uwaimra, ã'uwaibaba si.

⁶ Marĩ hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb uwaibaba, te za 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te dama 're awã'ãbã, ãwẽ na hã duré ãwasété na hã.

⁷ Ni'wam norĩ si te marĩ hã simi'ẽ na te te dama 're 'manharĩ u'âsi za'ra, ãwẽ hã. Ta norĩ hã 'Re ãhãmãna u'âsi mono si te te 're wêsãmri za'ra mono da, te sina 're simipari za'ra, duré ã'rata 're ãsi'ubumroi u'âsi mono zé, te te tãma 're apisutu mono da. Ta norĩ ma si, te za tô 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te 're apisutu, 're ãsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, ã'rata.

⁸ Duré ni'wam norĩ hã sima si te marĩ na te te 're rosa'rata za'ra, hãiba pisutu ãma 're hãmãna za'ra mono da. Ta norĩ hã uburé marĩ ãwẽ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, marĩ ãwasété

na si 're hâimana za'ra mono da. Ta norĩ si te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sa'êtẽ te te 're ahã za'ra, po're õ wa.

⁹Uburé dawasété si, da te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ hã te za te te 're robzépata za'êtẽ za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ zama.

¹⁰⁻¹¹E ni'wam norĩ hã taré zudezu na 're hâimana za'ra mono wa, te za tinhimihâzé hã te te tãma 're ba'a za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha zarina, tinhimihâzé hã te te tãma 're ba'a za'ra mono õ di za. Duré e ni'wam norĩ hã taré zudezu na 're hâimana za'ra mono wa, te za ãwẽ hã te te tãma 're anhomri, danhipai u. Mare di. Uburé aiwapsi 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, dapoto mono bâ. Tane nherẽ, uburé ãwẽ si te te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ ma si, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãwẽ hã te te tãma 're anhomri, zudezu norĩ ma, duré zudezu'õ norĩ ma zama. Rowẽ uptabi si, te za ta norĩ ma si te te 're apisutu. Ta norĩ si te za te te 're awêsãmri.

¹²'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na, duréhã Mozési te te ãrob'ui'érézé hã zudezu'õ norĩ ma, tãma 're hâimana za'ra mono õ di. Tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, tiwasété na si 're hâimana za'ra mono wamhã, e 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Mare di. Te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã zudezu norĩ ma si, te 're hâimana za'ra. Taha wa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti na rob'ui'éré zarina, te te tãma 're arowairébé, ãwasété na te te 're ãawaihu'u mono zéb uwaibaba.

¹³E 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã, taré dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherẽ, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri. Mare di. ãsimiroti zarina 're dahâimana wẽ za'ra mono wapsi, te za te te 're da'awêsãmri, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

¹⁴'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãrob'ui'érézé hã zudezu'õ norĩ ma, tãma 're hâimana za'ra mono õ di. Tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, si'uihã na ãsimiroti zarina 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, te za te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra, tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na ãbaihã hã.

¹⁵Ta norĩ hã si'uihã na 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ãpẽ'ẽ 're, tãma 're ãhâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Duré ãwẽ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'rãwi te za tipẽ'ẽ na 're sisaze za'ra. Duré marĩ ãwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'rãwi te za tiwasété na 're sisãmri za'ra. Taha wa, tipẽ'ẽ na 'rãwi 're sisaze za'ra mono wamhã, duré 'rãwi tiwasété na 're sisãmri za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti, ãpẽ'ẽ 're, tãma 're ãhâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u.

¹⁶Ãne hã ãwasu'uwẽ na te dama 're ãrowasu'u mono zéb zarina, te za tô nimahã na tiromhãiba, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, Zezu Cristu hã da'ãma ãsipo'ozéb da hã. 'Rãwi dasima si da te 're ãrosa'rata za'ra mono na te za oto da'awaihu'u. Taha zarina te za dama arowairébé oto, Cristu hã.

Mozési hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na te te ãrob'ui'érézẽm na rowasu'u

¹⁷Zudezu norĩ, ãhãna wa za ai'ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã, danhipai u 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono na, te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, ãsib'a'uwẽ 're anomro aba mono wẽ te. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãrob'ui'érézé hã, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te ato sina 're anomro aba mo, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da newa, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ãab'madãã za'ra wa'aba mono õ zarina.

¹⁸'Re ãhâimana u'âsi mono te te aima 're ãapisutu aba mono zéb zarina 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã ma tô 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

19 ãne na te duré asi'ãma si 're ãrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ si datob'a ne 're ãdanomro mono norĩ hã, wa wa te 're simro, tã sena. Robra u'ãsi 're ãdanomro mono norĩ ma, wa wa te 're rowa'a za'ra.

20 Duré 're ãdahãimana wẽ za'ra mono zéb da hã, da te 're ãwaih'u za'ra mono õ norĩ ma hã, wa wa te 're roti za'ra ãwẽ na, duré ai'uté ne hãimana nhimiza'rese ãna 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma zama.” ãne na te asi'ãma 're ãrosa'rata upa za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te duré ãne na asi'ãma 're ãrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ ma si, wama waih'u'u pese za'ra di, uburé roti ãwẽ hã tã sena uptabi hã.” ãne na te duré asi'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

21 E marĩ wa, a norĩ wa'wa hã dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, 'rãwi duré asima zama 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ na dawĩ 're danhipsaihuri za'ra mono tã da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te a norĩ wa'aba zama marĩ na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

22 Duré damro na dasiwi 're danhipsaihuri za'ra mono tã da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te duré a norĩ wa'wa hã aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. Duré uburé romhãiba 'manharĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono upana, ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã asiwi 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono nherẽ, te 'ri para 're ãsimasa mono zéb u 're asisisi aba mo, marĩ, 're simi'uri za'ra wa'aba mono da.

23 A norĩ wa'wa hã zudezu na da te 're aiwaptẽrẽ za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima wa'aba si 're hãimana mono wẽ te, te dama asina 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ãsimiroti si 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di. Duré asiwi 're wazéb za'ra wa'aba mono õ di. Taha zarina, zudezu'õ norĩ ma hã tãma wẽ za'ra õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

24 ãne ma tã duréihã ai'ãma rob'ui'ééré sirõmo za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã:

“A norĩ wa'wa hã zudezu na 're aihãimana za'ra wa'aba mono, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wa, te zudezu'õ norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te te 're wasété za'ra.”

ãne ma tã duréihã ai'ãma rob'ui'ééré za'ra wa'aba ni, ãbaihã na hã.

25 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono wamhã, ã'uwaibaba te za 're asihãiwata nhihãri za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ãsimiroti si 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono õ wamhã, sihãiwata nhihãri ãna 're ãnomro mono norĩ ne, te za tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã aiwa.

26 Zudezu'õ norĩ hã sihãiwata nhihãri ãna 're nomro mono nherẽ, ãsimiroti 'rata na si 're hãimana wẽ za'ra mono wamhã, ãsib'a'uwẽ ne, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're 'madã'ã za'ra, zudezu norĩ ne.

27 A norĩ wa'wa hã zudezu na 're aihãimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono õ di, ãbaihã na rob'ui'ééré hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, duré asihãiwata nhihãri ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudezu'õ norĩ hã sihãiwata nhihãri ré, 're hãimana za'ra mono õ nherẽ, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rada hã te te 're 'madã'ã pese za'ra. Taha zarina te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, te te 're aihã za'ra wa'aba mono da, zudezu'õ norĩ si ãsimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wa, ai'upana za'ra wa'aba.

28-29 A norĩ wa'wa hã, e asihãiwata nhihãri ré 're anomro aba mono wa, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ uptabi na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. E danho'a uburé marĩ hã zudezu hãimanazéb zarina si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ uptabi hã 're anomro aba mo. Mare di. ãne hã ã'uwaibaba nherẽ, ã'uwaibaba õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. 'Rãwi aipẽ'ẽ 're, ãsimiroti hã aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ãsib'a'uwẽ uptabi na 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptob zarina si. 'Re ãhãimana

u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã danho'a 're ïwapari za'ra wa'aba mono zém na, tawamhã, ïsib'a'uwẽ uptabi na 're anomro aba mono õ di za. 'Râwi aipẽ'ẽ 're, ïsimiroti hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ïsib'a'uwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ïsib'a'uwẽ uptabi na 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã ti'ai âma ré, da te 're wêsâmri za'ra mono dai õ nherẽ, te 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sima 're wasu'u wẽ za'ra.

3

'Re ïhâimana u'âsi mono hã, tô sena na te te dama 're ï'aropisutu mono zém na rowasu'u

¹ Tawamhã zudezu na 're ï'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, e taré, te bété asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mo. E taré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã.

² Mare di. Tô sena tâma hã, zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Tâma wẽ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. E niha, wa za tawamhã âne hã waihu'u za'ra ni, zudezu norĩ 're ïhâimana za'ra mono zé hã. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô zudezu norĩ si te te sima 're awẽ, ïsimiroti na rob'ui'ére 'rada hã uburé da'udâna te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, dawí simani tô da.

³ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're ïnomro mono na hã te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ di. E tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã asa te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ di za, uburé marĩ na te te tâma âma 're ïropisutu za'ra mono zéb zarina.

⁴ Te za tô te te tâma âma 're uwaimrami u'âsi za'ra, te te tâma 're ï'aropisutu mono zéb zarina. Uburé ti'ai âma dazadawa nhipese na dasima 're dahâimana za'ra mono nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono si, sadawa nhipese õ di, tô sena. Duréihã ma tô âne na âma rob'ui'ére Dawi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma hã:

“A hã marĩ na dama 're roti mono wamhã, tô sena asadawa nhipese õ na te za da te 're aiwaihu'u za'ra, tô sena asimiroti hã. Duré ni'wam norĩ hã asadawa nhipe te te ai'âma 're sa'ra mono wamhã, ta norĩ si ïsadawa nhipese na te za da te dasiwi 're waihu'u za'ra, ai'upana.”

Âne na ma tô duréihã rob'ui'ére Dawi hã, ïbaihã na hã.

⁵ Ni'wam norĩ hã te âne na te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra: “Wa norĩ hã wahâimana wasété na si, wa za oto 're wahâimana za'ra, 're ïwanomro wasété uptabi mono na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono si wasété âna 're ïmorĩ wẽ uptabi na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wanhipai u. Tawamhã, wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, e te za te te 're wa'ahã za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Te te 're wa'ahã za'ra mono õ di za.” Âne te ni'wam norĩ hã te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra.

⁶ E tawamhã ï'uwaibaba te ta norĩ hã âne na hã te te 're rosa'rata za'ra. Mare di. ï'uwaibaba õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te tô ï'uwaibaba si te te 're da'ahã za'ra. ï'uwaibaba na si te marĩ na te te dama 're arowairébé. Âne zarina te te dama 're arowairébé mono õ 'wa'âhã, aré te te da'awẽ'õ waihu'u õ di, za da'âma ïsipo'ozéb âma hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁷ Até ni'wam norĩ hã te za duré âne na te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra: “Wa norĩ hã wawasédé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, até te za âne na da te wa'âma 're rosa'rata za'ra: ‘Õ norĩ hã wasété uptabi na te 're nomro. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, te wẽ uptabi na 're hâimana, õhõ si siwaprosi.’ Âne na te za 'Re ïhâimana u'âsi mono si 're ïmorĩ wẽ uptabi na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra, wawasété si, wa te 're ï'manharĩ za'ra mono na, da te 're ïwawaihu'u za'ra mono zém na hã. E tawamhã ï'uwaibaba, 'Re ïhâimana u'âsi mono, wawasédé te te wa'âma 're ï'aza'ra mono zéb da hã. Mare di. ï'uwaibaba õ di.” Âne na te duré ni'wam norĩ hã te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra.

⁸ Taha zarina te duré te te sima 're nharĩ za'ra: “Wawasété si, wa za tô wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono si ïwẽ uptabi na, da te dasiwi 're ïwaihu'u

za'ra mono zéb da hã.” Ni'wam norĩ hã ma tô ãne na ãnhimiroti wasédé hã ãĩãma sa'ra, ãsi'uihã na ãne hã te ãma ãwaihu'u za'ra newa. Ma tô ãĩãma wasété za'ra. Taha wa, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ta norĩ si siwi wẽ'õ pese za'ra, ã'uwaibaba.

Dahãimana wasété na 're ãdahãimana za'ra mono na rowasu'u

⁹Tawamhã wa norĩ hã zudezu norĩ hã e taré zudezu na 're wahãimana za'ra mono wa, te za, zudezu'õ norĩ hãimanazém nhipai u, te te 're wa'awẽsãmri, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Uburé aiwapsi tãma 're ãdahãimana za'ra mono zé hã. Uburé dahãimana wasédé hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono na si te 're dahãimana za'ra, zudezu norĩ hã duré zudezu'õ norĩ zama. Dawasété hawi, dasi'uihã na 're dawairébé waihu'u mono õ di, dama siptete wa, dawasédé hã. ãne, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'wa.

¹⁰Duréhã ma tô ãne na ni'wam norĩ hã ãma rob'ui'ééré za'ra:

“Ni'wam norĩ hã si'uihã na 're ãnomro wẽ mono zém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwasu'u wẽ za'ra mono zéb da hã, robaba di. Uburé 're ãdanomro wasété mono na si, te 're dahãimana za'ra.

¹¹Duré ni'wam norĩ hã ãne te te waihu'u za'ra õ di, dawẽ na 're ãdanomro mono zé hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zõ 're sõpré mono õ di, ãhãimanazém na te te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ãne hã tãma robaba uptabi di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã.

¹²Auwẽ mono bâ ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, 're dasipizari za'ra.

Dasi'uihã na marĩ ãwẽ hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di. Taré ma tô 're danomro. Ni'wam norĩ hã marĩ ãwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Mare uptabi di.

¹³Uburé danhoto hã wasété di. Wasété uptabi di.

Danhoto wasété na te dazadawa nhipese na, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra.

Duré wahi hã te te 're dahãzu mono wa, ti'wa wa'u na te te 're ãdanhimroi mono ne, te damreme na da te dasima 're nharĩ wasété za'ra, rowẽ hã da te dasiwi 're uprosi za'ra mono da.

¹⁴Damreme ãwasété uptabi na si te dasi'ãma da te 're wasété za'ra.

¹⁵Dasi'aba're na te duré 're dasi'u'a za'ra. Dasi'aba're na te duré 're dasisimro.

¹⁶Daro mono bâ 're danomro mono sidãpãsi, te da te dasiwi 're rowamnarĩ u'ãsi za'ra. Taha wa, te dasisa'u hã robzei'õ u'ãsi 're dahãimana za'ra.

¹⁷Rowẽ na 're ãdahãimana za'ra mono zéb da hã, marĩ hã ãwẽ hã da te dasima 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di.

¹⁸'Re ãhãimana u'ãsi mono zama, da te dasiwi 're hãimana wazé mono õ di.”

ãne na ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãhimiroti na da'ãma rob'ui'ééré sirõmo za'ra.

¹⁹Duréhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãhimiroti na ma tô Mozési hã rob'ui'ééré, zudezu norĩ ma, õhõ na si ãma 're hãimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã 're hãimana sirõmo mono wa, ni'wa hã tiwẽ na 're ãmorĩ wasété õ na dama 're siwasu'u waihu'u mono õ di. Uburé dawasété na 're dasisãmri za'ra mono da si, te dama 're hãimana, rob'ui'ééré 'rada hã, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dawasété na te te 're ãda'awẽ'õ mono zé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁰E 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, marĩ hã da te 're ãmanharĩ wẽ za'ra mono na, te za te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madãã tõ mono da, taha zarina te te oto 're da'awẽsãmri mono da, dapo're'õ nherẽ, te te 're da'ahã za'ra mono tõ da. Mare di. Taha nai õ di. Uburé marĩ hã da te 're ãmanharĩ wasété za'ra mono na, 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da si, te dama 're hãimana, rob'ui'ééré 'rada hã.

'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'awẽsãmri mono zém na rowasu'u

²¹Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma tô oto dama waihu'u, te te 're ãda'awẽsãmri mono zém na hã, sõ'awi da te oto 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, uburé marĩ hã da te 're ãmanharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ãab'madãã mono õ zéb da hã, taha zarina te te oto 're ãda'awẽsãmri mono zéb da hã. Duréhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãhimiroti 'rata

na rob'ui'ééré'wa norĩ hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te 're ãda'awẽsãmri mono zém na hã.

²² Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono zém na si, ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'ã tô mono da, taha zarina si te te oto 're da'awẽsãmri mono da, dawasété na 're danomro mono nherẽ, te te oto 're da'ahã za'ra mono tô da. Uburé Zezu Cristu te te 're ãsaze za'ra mono norĩ si, te te oto 're awẽsãmri. ãne hã aiwapsi te uburé tãma 're hãimana za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ zama.

²³ A'uwẽ mono bâ te uburé dawasété na 're danomro. Taha wa, te 'Re ãhãimana u'âsi mono nhiti 're dahãimana za'ra, 're ãmorĩ wẽ uptabi nhiti.

²⁴ Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhiti 're dahãimana za'ra mono nherẽ, Zezusi te te 're ãsaze za'ra mono norĩ hã te te 're awẽsãmri, da'ãma 're ãpẽ'ézé mono zéb zarina, asa tãma 're ãdasiwa'ãbã za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono ãna. Cristu Zezusi hã tidã'ázém na ma tô da'awa'ã. Taha wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaibu. Taha na si te te oto 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te 're da'awẽsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ãma 're ã'ab'madâ'ã mono õ zéb zarina.

²⁵ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã pisutu, dazada ãdã'ázém na dawasédé, da te 're ã'manharĩ za'ra mono zé hã te te dama 're aparĩ mono da, taha zarina tiwi 'rusimanĩ da, ãwa'rãmi da'ãma 're pẽ'ézé mono da. Duré taha na si te te 're ãda'awẽsãmri mono zé hã, 'rãwi da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô ãne da pisutu, Zezusi hã. Zezusi hã da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã te te dama 're aparĩ. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã da'ãma 're wa'a su'u mono õ wa, dawasédé hã te te da'ãma 're ab'madâ'ã mono õ di aré.

²⁶ Tane nherẽ, ãhãna hã dawasédé hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zém na, te te da'ãma 're ab'madâ'ã mono ãna 're hãimana mono õ di oto. Te oto te te ãma 're da'ab'madâ'ã u'âsi, uburé marĩ hã ã'uwaibaba si te te 're ã'ab'manharĩ wẽ mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, duré uburé Zezusi hã da te 're ãsazei pese za'ra mono norĩ hã te te 're ãda'awẽsãmri mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁷ E tawamhã wasi'uihã na, wa za wawẽ na wasina 're wawata za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te 're ãwa'awẽsãmri mono na hã. Mare di. E marĩ wa. 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti si, wa te 're ã'madâ'ã pese za'ra mono na, te te sima wa'ãma 're aroti mono õ na dã'ãsina, taha zarina wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'ã tô mono da. Taré, Zezusi hã wa te 're ãsazei pese za'ra mono na, te te sima wa'ãma 're aroti, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'ã tô mono da, taha zarina te te 're wa'awẽsãmri mono da.

²⁸ ãne hã wa tô wasina waihu'u pese za'ra ni oto. Tô sena, Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ã'ab'madâ'ã mono õ zéb zarina, te te oto 're ãda'awẽsãmri mono zéb da hã. Ta hã te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, marĩ hã uburé da te 're ã'manharĩ wẽ za'ra mono na, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ã'ab'madâ'ã mono õ zéb da hã, taha zarina te te duré 're ãda'awẽsãmri mono zéb da hã. ãne wasu'u zarina, wa tô wa norĩ hã wasina waihu'u pese za'ra ni oto.

²⁹ E zudezu norĩ nhib'apito si, te 'Re ãhãimana u'âsi mono hã 're hãimana. E zudezu'õ norĩ ma hã, 're hãimana mono õ di bété. Ta norĩ ma zama te duré 're hãimana.

³⁰ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã tô sena, misire uburé Danhib'apito uptabi hã. Zezusi hã te te 're ãsazei pese za'ra mono zéb zarina si, te za te te sima ãma 're aroti, ãwasédé hã te te oto ãma 're ab'madâ'ã tô mono da, taha zarina si te te oto 're awẽsãmri mono da, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ zama.

³¹ Zezusi hã da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono zém na si, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'ã tô mono da, te te sima da'ãma 're aroti mono wamhã, e tawamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã, wama hã taré hã. E wa te 're 'madâ'ã pese za'ra mono õ di za. Wa za tô taha zama, wa te 're 'madâ'ã pese za'ra, tô sena wa.

4

Abra'ãhã wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìsazei pese mono zém na

¹ ãhãna hã wasiré zudezu norĩ hi'rada, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, Abra'ã hã.

² Ta hã uburé marĩ hã te te 're ì'ab'manharĩ wẽ mono na, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â mono tã da, te te sima ãma roti 'wa'ãhã, duré taha zarina Abra'ã hã 'rãwi tiwẽ na sina 're wata mono 'wa'ãhã, te aré tô sena 'rãwi sina 're wata. Tane nherẽ, marĩ hã te te 're ì'ab'manharĩ wẽ mono na, 'rãwi sina 're wata waihu'u mono õ di Abra'ã hã, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ãma roti õ wa, ìwasédé hã te te oto ãma 're ì'madâ'â mono õ zarina, te te ìwẽsãmrizéb da hã.

³ Duréihã Abra'ãhã wasu'u na, ma tô ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, ãne na hã: “Abra'ã hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi, te te tãma ìropisutuzém na hã. Taha ãma si, ma tô sasõ. Taha wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sima ãma roti, ìwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â tã mono da, duré taha zarina si te te oto wẽsãmri da. Taha wa, tãma wẽ uptabi di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.”

Ãne ma tô Abra'ãhã wasu'u na ãma rob'ui'ééré ni'wa hã, ìbaihã na hã. ã hã Abra'ã hã, marĩ hã te te 're ì'ab'manharĩ wẽ mono na, 'rãwi sina 're ìwata mono õ zé wasu'u.

⁴ Ni'wam norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, da te 're ìpawa'ãbã za'ra mono ré, te 're hâimana za'ra. E sõpru wa, te za taré ìsib'apito hã rob'ui'prazé hã te te tãma 're sõmri za'ra. Mare di. Sõpru wa, te te tãma 're sõmri za'ra mono õ di. Te te tãma 're ìromhuri za'ra mono zé wa'rãmip si, te za te te tãma 're sõmri za'ra, ìpawa'ã hã.

⁵ Tanei õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Marĩ hã da te 're ì'manharĩ wẽ za'ra mono na, te 'rãwi 're dasi'madâ'â ze za'ra, taha na si 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're ì'ab'madâ'â mono õ na, te te sima da'ãma 're aroti mono newa. Tane nherẽ, te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, taha na dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tã mono da, taha zarina te te oto 're ìda'awẽsãmri mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za te te sina 're da'awẽsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ãma 're ab'madâ'â mono õ wa, duré dawasété na 're danomro mono nherẽ, te te 're da'ahã za'ra mono tã da.

⁶ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima da'ãma 're aroti mono õ di tô, uburé marĩ hã da te 're ì'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ì'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, taha zarina te te oto 're ìda'awẽsãmri mono zéb da hã. Da te 're ìsaze za'ra mono zém na si te oto te te 're da'awẽsãmri tô. Taha zarina, dama 're ìrowẽ uptabi za'ra mono zém na hã, ma tô Dawi hã ãne na ãma rob'ui'ééré, duréihã:

⁷ “Ni'wam norĩ ma hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwasédé te te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'ra mono di za, ìwasété na oto ãma 're po're pu'u za'ra mono õ wa, ta norĩ ãma hã.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwasédé hã te te oto ãma 're sa'rata za'ra mono õ wa, tãma 're rowẽ za'ra mono di.”

Ãne na ma tô Dawi hã ãma rob'ui'ééré, dama 're ìrowẽ uptabi za'ra mono zém na.

⁹ ãne hã, e sihâiwata nhihâri ré 're ìnomro mono norĩ si, te za rowẽ uptabi na 're nomro. E ã norĩ si, te wasu'u, Dawi hã. Mare di. Sihâiwata nhihâri ãna 're ìnomro mono norĩ zama, te wasu'u. ãne na, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'wa, Abra'ãhã wasu'u na rob'ui'ééré hã, duréihã:

“Abra'ã hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi, te te tãma ìropisutuzém na hã. Taha ãma si ma tô sasõ. Taha wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sima ãma roti, ìwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â tã mono da, duré taha zarina si te te oto wẽsãmri da. Taha wa, tãma wẽ uptabi di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.”

Ãne, wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ E tawamhã Abra'ã hã sihâiwata nhizâri sirõmo, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sima ãma roti, te te wẽsãmri da. Mare di. Sihâiwata nhizâri õ ré, ma tô wẽsã.

11 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Abra'ã hã te te sina ì'umnhasi pese zém na si, ma tô wësã, sihâiwata nhizâri õ nherê. Taha wa, sihâiwata nhizâri õ ré, Abra'ã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwësãmrizém na hã, te wama wasu'u, tô sena na uburé da te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Taha wa, Abra'ã hã uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono, da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono norì hi'rada, ta hã. Sihâiwata nhizâri õ nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'awësãmri mono norì hi'rada.

12 Duré, ìsihâiwata nhizâri ré norì hi'rada, zudezu norì hi'rada. E tawamhã sihâiwata nhizâri ré 're hâimana za'ra mono wa, te ta norì hi'rada hã 're hâimana, Abra'ã hã. Mare di. Abra'ã hã sihâiwata nhizâri õ ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìsazei pese ne, ìsine te te 're ìsazei pese za'ra mono norì hi'rata si, te 're hâimana, Abra'ã hã.

Abra'ãhã ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìropisutuzé wasu'u

13 Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, ma tô ropisutu, uburé danhipti'ai mono bâ te te tãma 're anhomri mono da, ìsihudu norì ma ropibu ma, ìsihudu sidâpâsi. E ìsimiroti hã uburé te te 're 'madâ'â pese uptabi mono wa, duré nimahã na marì na misi ìsimiroti na te te upai õ wa, ma tô âne na tãma ropisutu. Mare di. Taha wab õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìsazei pese na, te te wësãmri wa, ma tô âne na tãma ropisutu siro.

14 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa norì hã zudezu norì hã, ìsimiroti te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ta norì ma, uburé danhipti'ai mono bâ te te tãma 're ì'anhomri mono da hã, te te ropisutu 'wa'ãhã, taré te aré da te 're saze za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Marì dai õ di aré. Taré te aré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama ropisutu, daro hã te te dama 're ì'anhomri mono zém na hã. Dama hã, aré marì õ di.

15 'Re ìdahâimana wë za'ra mono zéb da hã, dasi'uihã na da te dasima 're ìpisutu za'ra mono zé hã dama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'ãhã, aré da te âma 're upai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ìrob'ui'éérézê hã dama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'ãhã, aré da te âma 're upai waihu'u za'ra mono õ di duré. Tane nherê, te tô dama 're hâimana, ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã. Taha wa, da te 're waihu'u pese za'ra mono nherê, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'ahã za'ra mono zé, te wasu'u.

16 Tawamhã e marì hawi, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma ropisutu, ìsihudu norì ma ropibu ma. Abra'ã hã te te ìsazei pese zém hawi, ma tô tãma ropisutu. Te te tãma ìropisutuzé wa'rãmi, asa tãma ìsiwa'ãbâzéb zô 're ìsimnhasi mono õ na, da te dasina 're ìwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ã te te ìsazei pese zém hawip si, tãma ropisutu. E Mozésihi nhimi'ui'ééré 'madâ'â'wa norì ma si, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã tãma 're hâimana za'ra, zudezu norì te te 're ìsazei pese za'ra mono norì ma si. Mare di. Abra'ã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina ì'umnhasi ne, uburé 're ìdahâimana za'ra mono norì ma zama, te tãma 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã. E marì wa. Abra'ã hã uburé wahi'rata wa, uburé wasiré ìsazei'wa norì hi'rata wa.

17 Duréihã ni'wa hã ma tô âne na 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, Abra'ãhã âma hã:

“Wa hã wa tô aipisutu, daro mono bâ da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono norì hi'rata na, da te 're asisi za'ra mono da.”

Âne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na âma rob'ui'ééré. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã, tô sena. Pire uptabi di. E marì wa. Õ hã tô sena, 're hâimana mono wa. Taha si, ma tô Abra'ã hã te te sina 're umnhasi u'âsi. Taha si, 're dadâ'â za'ra mono nherê, dahâiwa'utu'wa hã te 're hâimana. Taha si marì õ ré, Ropoto mono 'wa hã.

18-19 Duréihã Abra'ã hã 100 na âma ìwahubzéb u hã romhutu na ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma ropisutu, âne: “Asihudu sidâpâsi, da'ahã uptabi di za.” Âne rob'ui'ééré 'rata na ìwasu'u hã. Abra'ã hã romhutu na ma tô tidâ'âzé hã sina waihu'u, ìhâiba sib'uware na hã oto. Timro zama ma duré waihu'u, 'ra waihu'u õ na, Sara hã. Tane nherê, siptete sina

ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono si saze, za ì'ra te te tâma ìsõmrizém na hã. Te te 're wawãi mono ãna, te sô 're simipari u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzéb zô hã, marĩ hã tâma hâimana õ nherẽ, sô 're ìsimipari mono zéb da hã. Taha wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu, daro mono bâ da te 're ìsazei pese za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're sisi za'ra mono da.

²⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzém na hã te te ãma wawãi õ di. Ìmreme hã te te ìsazei pese zéb zarina, ma tô siptete uptabi na 're hâimana. Te duré ãma 're wata u'âsi.

²¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzé hã za te te tâma ãma ì'uwaimramizéb zô, te te 're sazei pese u'âsi. Te te sazei utõrĩ õ di, Abra'ã hã.

²² Taha wa, te te ìsazei pese na ma tô sima ãma roti 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ìwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â mono tã da, taha zarina te te wësãmri da, duré po're'õ nherẽ, za te te azãri tã da, dame.

²³ Duréihã rob'ui'ééré 'rata na Abra'ãhã wasu'u hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwësãmrizém na hã, taha wasu'u si õ di.

²⁴ Wa norĩ zama, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za duré te te 're wa'awësãmri, Wanhíb'apito Zezusihi hãwa'utu'wa, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã dama tisõ, da te dasiwi wĩrĩ da, wawasété na 're wanomro mono wa. Ma tô duré hãwa'utu, taha na te te 're wa'awësãmri mono da, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tã mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

5

Cristuhu zazei'wa, toi u'âsi 're ìnomro mono zé wasu'u

¹ Wanhíb'apito Zezu Cristu hã ma tô wazada tidâ'â za'ra, wa'upana. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima wa'ãma 're aroti, wa te 're ìsazei pese za'ra mono na, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tã mono da, taha zarina si te te duré 're wa'awësãmri mono da, wawasété na 're wanomro mono nherẽ, te te 're wa'ahã za'ra mono tã da. Taha wa, rowẽ u'âsi, wa oto ãma 're wanomro, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma hã.

² Zezusi hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, te 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwẽ si te te wama 're ab'madâ'â. Taha na si, wa oto wa norĩ hã 're wahâimana za'ra. Niwapsi te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, ìwaihu'u pese zarina ìhãiba na rowa'a za'ëtẽ na ìsiré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ uptabi na. Taha wa, wato sina, wa sô 're wanhimipari za'ra, wa te 're sazei utõrĩ za'ra mono ãna.

³ Duré Cristuhu zazei'wa, 're wanomro mono 'ru te, da te wama 're rob'manharĩ za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono ré, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra õne haré, wa te 're ìrobzépata za'ra mono zéb zarina, õhõ ãma si wanhiptete sina 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te wasima ãma 're sa'ëtẽ za'ra mono wa. ãne hã wa te wasina 're waihu'u pese za'ra mono wa, wa za watoi u'âsi 're wahâimana za'ra.

⁴ Tawamhã wanhiptete sina, ãma 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te tâma ãma 're uwaimrami za'ra mono wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa'ãma 're wata za'ra. Tawamhã wa'ãma 're ìwata za'ra mono zém na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono wamhã, marĩ te te wama 're ì'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono ãna, wa za wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

⁵ ãne zô si 're wanhimipari za'ra mono wamhã, taré sô 're wanhimipari za'ra mono õ di za. Taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ëzani te te wama 're ì'anhomri mono na, tinhimizawi pese zé hã te te wama 're awaihu'u mono wa, taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Taha wa, taré sô 're wanhimipari za'ra mono õ di za, marĩ ìwẽ hã te te wama 're ì'apisutu mono zô hã.

⁶ Duréihã 're ìdahâimana za'ra mono na'rata zém hawimhã, marĩ da te 're ì'manharĩ wẽ za'ra mono zém na hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te da'ãma sima 're aroti mono õ di, taha

zarina dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tō mono da, duré dapo're'õ nherê, te te 're da'ahâ za'ra tō mono da. Ta hawim haré, dahâimana wê zém na 'râwi 're dasi'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di, dawasédé hã te te da'ãma 're ï'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ïda'awêsãmri mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha ré, ma tō Cristu hã dazada dârâ, uburé dawasété na 're ïdahâimana za'ra mono norĩ zada, 'Re ïhâimana u'âsi mono, bâdâ te te ãma ïpisutuzé hã ïwa ïwaptã'ãzém na.

⁷ Ni'wa hã uburé danhimiroti wê hã te te 're 'madâ'â pese mono nherê, taha upana ïda'matâ'â da hã, mare di. Ni'wa hã da'ãma 're ïsiwamri mono, 're 'maihâimana mono wamhã, taha upana si ïda'matâ'â da hã, âté te za 're si'madâ'â za'ra.

⁸ Tanei õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimizawizé hã. Wa norĩ hã wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherê, ma tō Cristu hã pisutu, wazada dâ'â da, wa'upana. ãne hã ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te wama 're awaihu'u, te te 're ïwa'azawi pese mono zém na hã.

⁹ Zezusi wazada ïdâ'ázém na, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awêsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ï'ab'madâ'â mono õ zarina. ãne wa, te za duré Zezusi hã tidâ'ázém na te te 're wa'anho'reptu, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiházé wi, ro hã za ïsi'utõrízéb ãma hã.

¹⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhitob'ru, wa aré 're wanomro. Tane nherê, ti'ra dâ'ázém na ma tō wa'ãma 're siwadi za'ra oto. Tawamhã ïsiwadi oto 're wahâimana za'ra mono wa, te za tō oto Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu, dâ'â nherê, apâ hâiwa'utu wa, dâ'â ãna 're hâimana u'âsi mono wa za oto.

¹¹ Tane nherê, taha si õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, wa duré watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, Wanhîb'apito Zezu Cristu dâ'ázém na, wa'ãma 're siwadi za'ra mono wa oto.

Adãhã wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹² Tawamhã e ma hawi, ma tō dawasédé hã tinhana'rata. Adã hã ma tō duréihã tiwasété 'rata. Ta hawimhã ma tō dawasédé hã te te ropé, uburé dapoto mono bâ. Ta hawim haré, te aihîni 're dadâ'â u'âsi za'ra, dawasété na 're danomro mono wa.

¹³⁻¹⁵ Dawasété ãna 're ïdahâimana za'ra mono zéb da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherê, dawasédé hã te te da'ãma 're aza'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Tane nherê, duréihã Mozésihi ma, tinhimiroti hã te te waihu'u õ ré, duré te te rob'ui'ééré õ ré, te dawasété na si 're dahâimana u'âsi za'ra. ïsimiroti na rob'ui'ééré hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherê, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, ma tō Adãhã wasété na'rata hawim haré 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dapê'ê 're, dama 're hâimana za'ra mono nherê, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa. Mozésihi ma, za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono, tinhimiroti te te ïwaihu'uzéb u hã, dawasété na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tō 're dadâ'â u'âsi za'ra. Adãhã wi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, rob'rã te te sawi nherê, te te sadawa 'madâ'â ãna, ma tō tiwasédé hã 'manha. ãne hã Adãhã wasété ne, aiwa da te 're 'manharĩ za'ra mono õ nherê, ma tō aihîni 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïrotizé hã, sô'awi dama 're hâimana za'ra mono õ nherê.

Adã hã wasété na'rata wamhã, ma tō ïpire uptabi hã 'manha, tiwasédé hã. Taha uirĩ na si, ma tō Zezusi hã marĩ ïpire uptabi hã 'manha duré ïwê hã, ti'ai ãma 're morĩ ré. Taha wa, Zezusihi ne Adã hã, marĩ ïsine ïpire hã te te 'manharĩ wa. Tane nherê, aiwab õ di, ïsimi'manharizé hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwê te te dama 're ï'anhomri mono hã, Adãhã wasété nei õ di. Adã hã tiwasédé te te ï'manharizém hawi, ma tō oto uburé 're dadâ'â u'âsi za'ra, tō sena. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwê hã te te dama 're ï'ab'manharĩ mono zé hã pire uptabi di, Adã hã tiwasédé te te ï'manharizém nhipai u. Wê uptabi di. E marĩ tawamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwê hã te te dama 're ï'ab'manharĩ mono zé hã. Zezusi hã sisawi ãna tihâiba na te te 're ïda'azawi pese mono na, ma tō te te dama 're ab'manharĩ wê, tinhoprubzéb zarina.

¹⁶ Adã hã tiwasédé te te ï'manharizém hawim haré, te dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra oto. Taha zarina, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awê'õ pese,

dawasédé hã te te da'ãma 're ï'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherê, ta hawim haré, dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono nherê, dama ïsôprubzém na te oto da'ahã na te te 're da'awêsãmri 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, ï'ra dazada ïdâ'ázém na. Æne wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono, dama 're ïsôpru mono zé hã, pire uptabi di, Adãhã nhimi'manharĩzé ma hã.

¹⁷ Tô sena aibã hã misi, tiwasédé te te ï'manharĩ na'rata hawi, ma tô oto 're dadã'ã u'âsi za'ra. Tane nherê, Zezu Cristu hã aibã misi nherê, ïsimi'manharĩzé hã pire uptabi di, aibã tiwasédé te te ï'manharĩ na'rata zém nhipai u. Wê uptabi di. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwê uptabi hã te te tãma 're ï'apisutu mono norĩ si, te za hãimana pire na ïsiré 're hãimana u'âsi za'ra, tinhoprubzé hã te te tãma 're ï'anhomri mono norĩ si. ïsôprubzé hã te te 're ïda'awêsãmri mono zé, te wasu'u. Cristu ïdã'ázém na te za hãimana pire na ïsiré 're hãimana u'âsi za'ra.

¹⁸ Aibã hã misi tiwasédé hã te te ï'manharĩzém hawi, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé te te 're da'awê'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're ï'awaihu'u mono zéb zarina. Tane, misi Zesusihi nhimi'manharĩ wê zém na, te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're da'anho'reptu, dapê'ê 're, dadã'ã u'âsi ne 're ïdanomro mono zém hawi, ï'rata 're dahãimana u'âsi za'ra mono da oto.

¹⁹ Aibã hã misi nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwapari õ hawimhã, ma tô oto uburé dawasété na si 're dahãimana za'ra. Tane duré, aibã hã misi nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwapari pese zém hawi te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri, Zezu Cristu te te ïwapari pese zém hawimhã.

²⁰ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô Mozésihi ma tinhimiroti hã waihu'u, te te ãma rob'ui'ééré da, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono wa, dawasédé hã da te oto dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherê, ma tô dawasédé hã da te dasima 're sa'ëtê u'âsi za'ra. Tane nherê, dawasédé da te dasima 're ïsa'ëtê za'ra mono zém nhipai u, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te dama 're arob'manharĩ wê, da'ãma 're ïsiwamri u'âsi mono zéb zarina.

²¹ Æne na rowasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Dawasété na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tô aré dapê'ê 'remhã, dadã'ã ne 're dahãimana u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherê, tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito Zezu Cristu dã'ázéb zarina te te sima 're wa'awê, taha zarina si rowê uptabi na 're wanomro u'âsi mono da oto.

6

'Re ïdanomro mono zép té wasu'u

¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, simizawi pese uptabi di. Te wa'ãma 're pẽ'ézé u'âsi. Taha wa, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono nherê, tinhimizawizé hã te te wawi 're azawi mono õ di. Wawasédé, wa te 're ï'manharĩ za'ra mono zé hã, te duré te te wama 're apari. E tawamhã, wawasédé, wa te 're ï'manharĩ za'ra mono zé hã te te wama 're apari mono nherê, wa za wawasédé hã duré apã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, apã te te duré wama 're apari zahu mono da. E taha da, wa za wawasété u'âsi 're wahãimana za'ra.

² Mare di. 'Re dadã'ã za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ïrob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wa norĩ hã wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za. Taha wa, wawasédé hã wa te duré 're 'manharĩ zahu za'ra mono õ di za oto.

³ Wa norĩ hã ã dawabzuri, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, Cristu Zesusihi siré, 'rãwi oto 're ïwanomro mono zé, te wasu'u, simisutu. ïsiré oto 're ïwanomro mono ne, wa tô duré ïsiré 're wadã'ã za'ra, simisutu. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ Tawamhã, ã dawabzuri hã oto wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ã da te 're ïwanhamra mono zé, Cristuhu siré 're ïwadã'ã za'ra mono zé, te wa'ãma simiré'ê. Ab're 're, ïsiré da te 're ïwanheme mono zéb zama, te wasu'u. E marĩ da, wa tô Zesusihi siré 're wadã'ã za'ra. Cristu hã dã'ã nherê, ïmama hã tiwaihu'u pese na te te ïhãiwa'utu ne,

're ĩwanomro mono zép tém na si, oto 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa tô ĩsiré 're wadâ'â za'ra, wa norĩ hã. Āne wa'ãma ĩsimiré'ézé hã.

⁵ Wa norĩ hã Cristuhu siré, wa tô 're wadâ'â za'ra, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ wa, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Āne hã simisutu ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba na atob za'ra, Cristuhu tême. Duré Cristu hã dâ'â uptabi nherē, ĩmama te te ĩhâiwa'utu ne, te za duré wa norĩ hã te te 're wa'ahâiwa'utu. Taha na te za duré Cristuhu tême wahâiba na atob za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁶ Wawasété na 're ĩwanomro 'rata mono zé hã, tâibâ oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'râmi na ĩdâ'â ne, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te wama 're a'uprosi, 're ĩwanomro 'rata mono zé hã. Marĩ ĩwasétére si, wa te wasima 're ĩ'ruiwapari u'âsi za'ra mono zém hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ma tô te te wama 're a'uprosi, 're ĩwanomro 'rata mono zé hã. Wawasédé hã wa te 're sahâri waihu'u za'ra mono ãna, 're wanomro mono tã da, ma tô te te wama 're a'uprosi. Āne hã wama waihu'u pese za'ra di.

⁷ 'Re dadâ'â za'ra mono wamhã, dawasédé hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di oto. Tane, 're ĩdâ'â za'ra mono norĩ ne, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di za oto.

⁸ Taha wa, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra tô sena na, za ĩsine 're ĩwahâiwa'utu za'ra mono zéb da hã, duré ĩsiré za 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zém na hã.

⁹ Āne na, wa tô duré wasina waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã dâ'â uptabi nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te hâiwa'utu wa, taha wa, niwamhã tidâ'â na te te sahu õ di za, ĩdâ'âzé hã sib'aware wa oto, Zezusihi ma hã.

¹⁰ Dâ'â wamhã, misi haré ma tô dawasété nhipetezé hã uprosi. Taha wa, oto dâ'â parimhã, Timama ma, te oto 're hâimana u'âsi, Cristu hã.

¹¹ Taha wa, te za ãne na asi'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo: “'Re dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za, wa norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa te oto 're ĩromhuri za'ra mono da si, wa za oto 're wahâimana za'ra. Cristu Zezusihi ãma si, wa za oto 're wahâimana za'ra.” Āne si te za asima ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo.

¹² Râwi marĩ na asima 're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tã da, te za aiwasété wi asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, aipê'ê na.

¹³ Marĩ ĩwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, te za aihâiba hã 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, aihâiba hawim na marĩ 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'aihâiwa'utu za'ra wa'aba mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're anomro aba mono zép tém na hã. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, 're asisômri za'ra wa'aba mo, misi haré. Taha ma si, te za aihâiba hã 're ĩsômri za'ra wa'aba mo õne haré, marĩ ĩwê si ãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã asina tãma ãma 're ĩ'uwa'imrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono tã da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tinhimizawi pese zém na si, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're pê'êzé za'ra wa'wa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē. Taha zarina si, ma tô te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa. Taha wa, te za aiwasété wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mo oto.

'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩdasisômri za'ra mono zé wasu'u

¹⁵ Tawamhã áté ãne te za asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: “'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'éérézé hã wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'ãma 're aroti mono õ di, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tã mono da, taha zarina te te 're wa'awêsâmri mono da. Tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô te te 're wa'awêsâmri, wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherē, wa'ãma 're pê'êzé za'ra mono wa. Taha wa, wa za wawasédé hã duré apâ wa te 're

'manharĩ u'âsi za'ra õne u'â, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã dawasété nherẽ, simizawi pese wa." Æne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ã.

¹⁶ A norĩ wa'wa hã dama 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba hã dama 're sãmri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si, te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane, aihâiba hã aiwasété ma, 're sãmri za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô ãma 're asiwasété za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za atã'ã u'âsi ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ 're, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, aihâiba hã 're sãmri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawapsi te za oto te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa.

¹⁷ Aiwasété na si, ma tô aré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're sahãri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Tane nherẽ, ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ãhâimana u'âsi mono te te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zép si, te oto 're ã'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata za'ra.

¹⁸ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhiptetezé hã ma tô te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, aiwasété ãna oto ãma 're anomro aba mono da. Ma tô duré aima si'apito za'ra wa'wa, aiwẽ na si oto tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹⁹ 'Re ãdahâimana za'ra mono zém na, wa tô aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãnhimirowasu'u na hã asi'uihã na sada asimirosa'rata nhiptete waihu'u za'ra wa'aba õ wa. Aihâiba hã aiwasété ma, ma tô 're ãsãmri za'ra wa'aba mo aré, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâiba na asina 're aiwasété za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, aihâiba hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, te za oto 're ãsãmri za'ra wa'aba mo, taha nhimiroti na si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâimana wẽ uptabi na.

²⁰ Aiwasédé hã 're sahãri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zéb zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré.

²¹ Aiwasété na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, e marĩ ma tô aima 're hãimana za'ra wa'wa, 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã, ãma aima 're ãrowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. Robaba di. Taha na asimi'manharĩ wasété za'ra wa'aba zém na ãma 're aséb za'ra wa'aba mono di oto. Æne si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, dapẽ'ẽ 're, dadã'ã u'âsi ne, te za tô 're dahâimana za'ra.

²² Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhiptetezé hã ma tô te te aima 're sãmri za'ra wa'wa oto, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto. Ma tô duré aima si'apito za'ra wa'wa, taha ma si oto 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tô, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, aihâiba hã tãma 're ãsãmri za'ra wa'aba mo. Taha wa'rãmi te za rowẽ uptabi na ã'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zé hã te te aima 're apisutu 'wa oto.

²³ Dawasété na si 're ãdanomro mono zé wa'rãmi, te za dadã'ã u'âsi ne 're dahâimana za'ra dapẽ'ẽ 're, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti. Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma si 're danomro mono wapsi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sãmru wa, te te dama 're apisutu, ã'rata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, asa tãma 're ãdasiwa'ãbã za'ra mono zéb zõ, sina 're simnhasi mono ãna.

7

Ïmro'õ norĩ mrozém na rowasu'u na ãsimiré

¹ Ïsisãnawã norĩ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ãhãna ãnhimi'ui'ére na te aima ãrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za duré. Ni'wa hã ti'ai ãma 're hãimana mono ré, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na tãma 're hãimana, ti'ab ré 're ãdanomro mono zém na roti hã. Tane nherẽ, dã'ã wamhã oto, tãma 're hãimana mono õ di za oto, ãsarina 're ãhâimana mono zéb da hã. E marĩ wa. Tô oto dã'ã wa.

² Æne na wa za aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Pi'õ norĩ hã ãmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina, te te 're rême waihu'u za'ra mono õ di za. ãmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina, aimawi aibã na, pi'õi wi ãmro 're dâ'â za'ra mono wa, timro na te te 're sahu tõ za'ra mono da, te te ãma roti õ wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

³ Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã ãmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ nherẽ, aibã aimawi ré 're hãimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hãimana za'ra mono õ wa, te za ipo're'õ hã da te ãma 're sa'ra, pi'õ norĩ ãma hã, tihãiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa. ãmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, aibã aimawi na. Tawapsi tihãiba na tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, apã 're mro za'ra mono wa. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ ãsisãnawã norĩ, tane duré, a norĩ wa'wa hã. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na asada dâ'â za'ra wa'aba wa, ma tõ ãsiré 're atã'ã za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã asina tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ab'madã'ã aba mono tõ da, 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Tãibã oto. 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãhãiwa'utu nhib'a'uwẽ si, wa oto 're wanomro, taha ma si, wa te oto 're romhuri za'ra mono da, ãwẽ na si. Pi'õi wi, ãmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wamhã, ãsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za oto. 'Re mro zahu za'ra mono wapsi, te za duré timro tém nhimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra. Tane hã 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã asina tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ãhãimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ab'madã'ã aba mono tõ da, 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za oto, pi'õi wi ãmro 're dâ'â za'ra mono wa, ãsimiroti te te oto 're ã'madã'ã za'ra mono õ ne hã. Tãibã oto. Cristuhu ãma si, te za oto 're anomro aba mo, pi'õ hã apã 're ãmro zahu za'ra mono norĩ, timro tém nhimiroti te te 're ãwapari pese za'ra mono ne.

⁵ Wahãimana wasété na 're wahãimana za'ra mono ré, wa tõ marĩ ãwasété zõ si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra aré. Taha ré, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã, wawasété ãna 're ãwanomro mono zé waihu'uzéb da, wama 're hãimana za'ra mono nherẽ, duré wama waihu'u pese za'ra nherẽ, taha upana si, wa tõ marĩ ãwasété zõ si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra, tõ õhõ zõ si, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te wawi 're ã'azawi mono zõ si. Taha zarina wa tõ aré wapẽ'ẽ 're, wadã'ã u'âsi ne 're wahãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhiti.

⁶ Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tõ te te wama 're apisutu oto, ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're ã'ab'madã'ã mono zéb da, 're wasi'madã'ã za'ra mono tõ da oto. ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, te te 're ãwa'anho'reptui mono zéb zõ, 're wanhopré mono sina, wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono õ di, 're ãwahãimana 'rata za'ra mono zém na hã. ãpẽ'ẽzani hã te te wama 're ã'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te tãma 're romhuri za'ra, wahãimanazép tém na si.

'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti, da te oto ãwaihu'u za'ra zéb zarina, dawasété na 're ãdasiwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁷ Tawamhã e 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wasété di, Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré na hã. Mare di. Wasété õ di. Æhã wasu'u hawi, wa tõ wa hã ãwasété na ãsiwaihu'u, 'rãwi. Æne, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'u hã: “Marĩ ãwẽ hã dawi 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za.” Æne hã te waihu'u õ 'wa'ãhã, aré ãwasété na ãsiwaihu'u õ di, marĩ te ãsima ã'ruiwaparizém na hã.

⁸ Æhã wasu'u na te oto waihu'u wamhã, marĩ hã te dawi 're ã'ruiwapari mono zéb da si, wa tõ te ãsima 're rosa'rata u'âsi, 're ãhãimana wasété mono zéb zarina. 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã dama waihu'u za'ra õ wa, dawasété na 're

dasisãmri waihu'u za'ra mono õ di. Wa hã bété. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'uzéb zarina si, wa tô ìsiwaihu'u, ìwasété na hã.

⁹⁻¹⁰ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u hã te waihu'u õ nherê, wa tô aré ìsi'âma rosa'rata na te 're upa. ìwasété na 're ìsi'madâ'â mono âna, wa tô 're ìhâimana. Tane nherê, ìsimiroti 'rata na rob'ui'ééré wasu'u hã te oto waihu'u wamhã, âne na te oto ìsi'âma 're rosa'rata mono õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìwasété na aré 're ìhâimana mono zém na hã wa tô ìsi'âma waihu'u. Ìdâ'â u'âsi, wa tô aré 're ìhâimana, ìpê'ê 're. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wama sômri za'ra, wa te wasina tâma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, rowê uptabi na âma 're wanomro wê mono da. Tane nherê, te ìsina tâma uwaimrami õ di, wa hã. Taha wa, wa tô aré ìdâ'â u'âsi 're ìhâimana u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti.

¹¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata si te 're ì'madâ'â pese mono na, ìwasédé hã te te oto ì'âma 're 'madâ'â tã mono da, te te sima ì'âma roti da newa, wa tô aré ìnhimiza'rese âna 're ìhâimana. Taha zarina, wa tô aré ìpê'ê 're, ìdâ'â u'âsi 're ìhâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti.

¹² Tane nherê, ìsimiroti 'rata na Mozési te te ìrob'ui'ééré hã wê uptabi di. Ìsarina si te wama 're hâimana, ìwê uptabi si.

¹³ E tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wê uptabi nherê, e taha zarina, wa tô aré ìpê'ê 're, ìdâ'â u'âsi 're ìhâimana. Mare di. ìwasété na 're ìhâimana 'rata mono zéb zarina si, wa tô aré ìdâ'â u'âsi 're ìhâimana. Taha zarina, wa tô 're ìhâimana wasété mono zém na ìsina waihu'u. Uburé marĩ ìwasédé hã da te 're ì'manharĩ za'ra mono zé hã ìwasété uptabi na wa tô duré waihu'u.

Paru hã 'râwi tinhimirosa'rata wasété na ìsi'wapézé wasu'u

¹⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ìrob'ui'ééré hã e ma hawimhã. Ìpê'êzani hawip si. Tane nherê, ta hawimhã, wa hã 're ìhâimana mono õ di. A'uwê hãiba na 're ìmorĩ wa, wa ìhâimana nhib'uware na 're ìhâimana, ìsi'uihã na ìsina ìnhiptete waihu'u õ na hã. 'Re ìhâimana wasété mono zé ma si, wa ìhãiba hã te 're sômri u'âsi.

¹⁵ Ìnhimiza'rese âna, wa duré 're ìhâimana, ìwasédé hã te 're ì'manharĩ mono zém na, te ìsina waihu'u õ wa, 'râwimhã. Uburé marĩ ìwê si te 're ab'madâ'â mono da nherê, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Uburé marĩ hã te 're ab'manharĩ tã mono da, te ìsiwi 're awê'õ mono nherê, wa tô te te 're ab'manharĩ tô, ìwê upana.

¹⁶ Uburé marĩ hã te 're ab'manharĩ tã mono da, te ìsiwi 're awê'õ mono nherê, ìwê upana te 're ab'manharĩ mono wamhã, wa ìsina waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré, ìwê si 're ìhâimana mono na hã, ìsarina si.

¹⁷ Uburé marĩ ìwasédé hã te 're ab'manharĩ mono da, te ìsima 're awê mono õ nherê, ìwasédé hã ìpê'ê 're, ìma 're ìhâimana mono zéb zarina, wa te te 're ab'manharĩ u'âsi tô, te ìsiwi 're wê'õ waihu'u mono âna.

¹⁸ Marĩ ìwê hã ìpê'ê 'remhã ìma 're hâimana mono õ di. Ìne hã ìma waihu'u pese di. Uburé marĩ ìwê si te 're ab'manharĩ mono da, te ìsima 're awê mono nherê, te ìsina 're uwaimrami waihu'u mono õ di, ìsi'uihã na hã.

¹⁹ Uburé marĩ ìwê si te 're ab'madâ'â mono da nherê, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Taha upana, wa ìwasété si te 're ab'manharĩ, âne hã te 're ab'manharĩ tã mono da, te ìsiwi 're awê'õ mono nherê.

²⁰ Uburé marĩ ìwasédé hã te ìsima 're awê'õ mono nherê, te 're ab'manharĩ mono wamhã, e ìsi'uihã na te ìsima ìwézéb zarina, wa te te 're ab'manharĩ. Mare di. ìwasédé hã ìpê'ê 're, ìma 're ìhâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa te te 're ab'manharĩ.

²¹ Ìne hã wa tô uburé ìsina waihu'u, 're ìhâimana mono zém na hã. Marĩ ìwê si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te ìsima 're wê mono nherê, wa ì'upana marĩ ìwasété zô si 're ìsipizari, te ìsiwi 're awê'õ waihu'u mono âna.

²² Wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wasu'u na hã 'râwi wa tô te ìsima 're wẽ u'âsi, ìpě'ě 'remhã.

²³ Tane nherẽ, aimawi 're ìhâimana mono zéb da hã, te ìma 're hâimana u'âsi, ìpě'ě 'remhã, ìnhimirosa'rata wasédé hã. Ìpě'ě 'remhã ìnhimirosa'rata wasédé hã duré ìnhimirosa'rata wẽ hã te 'râwi nherẽ, 're si'wapé u'âsi zahuré, ìwasédé hã te 're ì'manharĩ mono zéb da hã, duré te ìsima 're ìwẽ mono zéb zarina, ìwẽ hã te 're ì'manharĩ mono zéb da hã. Ni'wam norĩ hã danhimiwada'uri zarina si 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ hã te te sima 're ìwẽ za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di. Tane duré, wa hã marĩ ìwẽ si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te ìsima 're wẽ mono nherẽ, marĩ ìwasédé hã ìpě'ě 'remhã ìma 're ìhâimana mono zarina, wa marĩ ìwasédé hã te 're ab'manharĩ tô.

²⁴⁻²⁵ Wa hã ìwasété u'âsi 're ìhâimana mono zém na, 'râwi 're ìsipo're pu'u mono wa, wa 're ìsiwẽ'õ u'âsi. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're ìhâimana u'âsi mono da, te ìsima 're rosa'rata wẽ u'âsi mono nherẽ aré, tane nherẽ, ìpě'ě 're, ìwasédé hã ìma 're ìhâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa 're ìhâimana u'âsi tô. E 'wa hã te za ãne wamhã, ìnho'reptu, ìpě'ě 're, ìdâ'â u'âsi 're ìhâimana mono zém hawimhã. 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za ìnho'reptu, ìdâ'â u'âsi 're ìhâimana mono zém hawi, Wanhíb'apito Zezu Cristuhu nhimpawaptobzéb zarina hã. Taha wa, wa oto taha ãma si 're ìwata u'âsi.

8

'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ězani te te dama 're ì'awẽ mono zéb zarina si, 're ìdanomro wẽ mono zé wasu'u

¹ Taha wa, Cristu Zezusihi ãma 're ìnomro mono norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 're awẽ'õ mono õ di za oto. Taha zarina, te te hã za'ra õ di za.

² 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ězani hã ma tô te te 're wa'apisutu, Cristu Zezusihi ãma si 're wanomro wẽ u'âsi mono da. Taha zarina, ma tô ìwasété u'âsi 're ìhâimana mono nherẽ, ìnho'reptu, ìpě'ě 're, ìdâ'â u'âsi aré 're ìhâimana mono zém hawi. Tiwaihu'u pese na ma tô ãne hawi ìnho'reptu.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ìrob'ui'érezé hã wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'ãma 're aroti mono õ di za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina te te oto 're wa'awësãmri mono da. E marĩ wa. Wawasété u'âsi wahâimanazém hawi, wanhíb'uware na 're wanomro u'âsi mono wa. Taha wa, wa te wasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. Wawasété si, wa te 're ì'manharĩ za'ra mono zé hã ma tô te te siwi 're awẽ'õ pese, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ti'ra hã we satõ ti'ai u, da'upana dazada dâ'â da, dawasété u'âsi 're ìdahâimana za'ra mono zém hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. Ti'ai ãma dahâiba na ma tô 're mo, Cristu hã. Tane nherẽ, dasine ti'ai ãma hã tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono õ di, tihâiba na hã.

⁴ ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 'manha, ìsimiroti na rob'ui'ére hã wa te wasina 're ìuwaimrami za'ra mono zéb da hã, ìpě'ězani, wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, wapě'ě 're wanhimirosa'rata wasété na 're wahâimana za'ra mono õ wamhã.

⁵ Ni'wam norĩ hã 're ìhâimana wasété za'ra mono ma si, tihâiba te te 're ìsõmri u'âsi za'ra mono norĩ hã ta norĩ hã te siwa'ru 'râwi te te sima 're ìwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ězani nhimiroti zarina si 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si te te sima 're rosa'rata wẽ u'âsi za'ra, ìpě'ězani te te tãma 're ìwẽ za'ra mono zéb zarina si.

⁶ Ni'wam norĩ hã tihâimana wasété ma si, tihâiba te te 're sõmri u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tipě'ě 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ězani te te tãma 're ìwẽ za'ra mono zéb zarina si, 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're hâimana u'âsi za'ra, robzei u'âsi na.

⁷ Ni'wam norĩ hã siwa'ru 'rãwi te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'ãsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhitob'ru 're hãimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're 'madã'ã za'ra mono õ di. Te te 're 'madã'ã waihu'u za'ra mono õ di, tõ.

⁸ Ni'wam norĩ hã tihãimana wasété ma, tihãiba te te 're sãmri u'ãsi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tãma 're toi waihu'u za'ra mono õ di za.

⁹ Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, aiwasédé hã aima 're ãhãimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're anomro aba mono õ di oto. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te oto 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mo, ãpẽ'ẽzani hã sena na aipẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra wa'aba mono wamhã. Ni'wam norĩ ma, ãpẽ'ẽzani, ãpẽ'ẽ 're, tãma 're hãimana za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã Cristuhu nhib'a'uwẽ 're hãimana za'ra mono õ di.

¹⁰ A norĩ wa'wa hã Cristu, aipẽ'ẽ 're, aima 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, niwamhã te za aihãiba za'ra wa'wa hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wa. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ã'ãiwẽsãmri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ãpẽ'ẽzani hã te te 're ãpisutu za'ra wa'wa, ã'rata 're asimroi u'ãsi aba mono da.

¹¹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Zesusihi hãiwa'utu'wa hã, ãpẽ'ẽzani te aipẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra wa'wa. Tõ õ hã Cristu te te ãhãiwa'udu hã te za aihãiba hã niwamhã aiwi 're si'utõrĩ pese za'ra wa'aba mono nherẽ, te te 're aihãiwa'utu za'ra wa'wa, ãpẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're, 're ãsãmra za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹² ãsisãnawã norĩ, taha wa, wapẽ'ẽ 'remhã wanhimirosa'rata wasété na 're ãwahãimana za'ra mono zé hã, mare di za oto.

¹³ Aipẽ'ẽ 'remhã asimirosa'rata wasété na 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za atã'ã u'ãsi ne 're anomro aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhiti. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na, uburé aiwasédé 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're uprosi pese za'ra wa'aba mono wapsi, te za 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata.

¹⁴ Uburé 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani 'madã'ã sina 're ãhãimana za'ra mono norĩ si, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, 're nomro, ãpẽ'ẽzani te te 're ãsimroi wẽ mono norĩ hã.

¹⁵ E marĩ da, ma tõ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Tipẽ'ẽzani te te aima 're sãmri za'ra wa'wa. E ãsimirob'manharĩzé ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono sina, tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono da, ma tõ te te aima 're sãmri za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aiãma 're 'ra za'ra wa'aba mono da si, ma tõ te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, Tipẽ'ẽzani hã. Taha nhimipawaptobzéb zarina, wa 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wa te 're 'mahãrã za'ra, ãne: "Wamama, Wamama." ãne wa te 're ã'mahãrã za'ra mono zé hã.

¹⁶ Wa norĩ hã 'rãwi wapẽ'ẽ 're, wa tõ wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra oto 're ãwahãimana za'ra mono na. Duré ãpẽ'ẽzani hã te te wama 're ã'awaihu'u mono zéb zarina zama, wa tõ 'rãwi wa te wasina 're waihu'u za'ra, ã'ra oto 're ãwahãimana za'ra mono na.

¹⁷ 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, marĩ ãwẽ na tinhib'a'uwẽ ma, 're ãsõpru mono zéb da, te te tãma 're ãropisutu za'ra mono zéb ré, wa za 're wahãimana za'ra. Duré uburé marĩ ãwẽ na Cristuhu ma, ãsõprubzéb da, te te tãma ãropisutuzéb ré, wa za ãsiré 're wahãimana za'ra. Zesusihi ne, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, wa za ãsine rowẽ uptabi na 're wahãimana za'ra.

'Re ãhãimana u'ãsi mono, tizazei'wa norĩ ma, za ãwẽ te te tãma 're ã'apisutu mono zé wasu'u

¹⁸ Ti'ab ré, wa te 're ãrobzépata za'ra mono zé hã, taré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, za ãwẽ hã te te wama 're ã'apisutu mono zé ma hã. Tõ sena, wa tõ ãne na waihu'u, wa hã.

19 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé te te ì'apoto mono hã, simisutu te umnhasi sina sô 're simipari za'ra, bâdâ ìwa ìwaptã'âzéb zô, uburé ti'ra na sô'awi za te te oto dama ìwasu'u hã'ré za'ra zô.

20-21 'Re ìhâimana u'âsi mono, marĩ te te ì'apoto mono hã te wasété na 're hâimana za'ra, a'â. Tinhimipoto mono bâ, niha tâma 're ìhâimana za'ra mono zéb da, te te tâma 're apisutu mono nherê, te te sina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di. Siwa'ru te a'â 're hâimana za'ra, siwamnarĩ na. Tane nherê, âne na si'uihã na 're hâimana za'ra mono ô di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô tâma pisutu za'ra, siwa'ru a'â 're hâimana za'ra mono da. Niwapsi uburé marĩ te te ì'apoto mono hã wasété u'âsi 're ìhâimana za'ra mono hawi, te za anho'reptu. Taha zô, wa sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, siwamnarĩ âna oto 're hâimana za'ra mono da. Tawamhã wasine, robzei u'âsi te za oto 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, rowê u'âsi 're ìwahâimana za'ra mono ne.

22 Pi'ôi âma, ìwasã 're sépu'u za'ra mono wamhã, te za 're wab'êtê za'ra, 're séptâ'â za'ra mono hã. Tane te za duré uburé marĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ì'apoto mono hã a'â 're wab'êtê za'ra, ti'ab ré, wasété na 're ìhâimana za'ra mono zém hawi 're wairébé mono hã. Âne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

23 Tane nherê, uburé ropodo hã ta norĩ si 're wab'êtê za'ra mono ô di. Wa norĩ zama, wa 're wawab'êtê u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, ìmorĩ'rata na Tipê'êzani, te te wama 're anhomri mono wa, wapê'ê 're, 're ìsãmra u'âsi mono da hã. 'Rãwi wapê'ê na, wa 're wawab'êtê u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé ti'ra na sô'awi za te te oto dama ìwawasu'u hã'ré za'ra zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré. Duré ti'ab ré, wanhib'uware na wahâimana wasété na 're ìwahâimana za'ra mono zém hawi, za te te 're ìwa'awaibui mono zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré, wa 're wawab'êtê u'âsi za'ra.

24-25 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê si za te te wama 're ì'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono âna, sô 're ìwanhimipari za'ra mono zéb zarina, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Ti'ab ré, marĩ zô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa te oto 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, e wa za òne u'âsi sô 're wanhimipari za'ra. Mare di. Tãibã oto, sô 're ìwanhimipari za'ra mono zé hã za. Marĩ zô 're ìwanhimipari za'ra mono zé hã, zahadu wa te 're 'madâ'â za'ra mono ô ré si, wa za tô wanhiptete sina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, wa te 're sazei utõrĩ za'ra mono âna.

26 Tane duré 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê hã za te te wama 're ì'apisutu mono zéb zô, wasina sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono wamhã, Ìpê'êzani si te za te te 're wa'apawapto, sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono tô da. Duré, wa norĩ hã niha 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wasi'âma 're ìwamreme zusi mono zéb da hã, wa te wasina tâma âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai ô nherê, te za Ìpê'êzani si wa'âma 're mreme u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wahâiba mono bâ, wa'âma 're pê'êzé uptabi mono sina. Wasi'uihã na ìwê hã wa te tiwi 're ìwaptêrê za'ra mono zém na, wa te tâma âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai ô nherê, te ôhõ si wa'âma 're mreme u'âsi, te te 're wa'apawapto mono da, Ìpê'êzani hã.

27 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dapê'ê 're, uburé danhimirosa'rada hã tâma waihu'u pese di. Taha wa, Ìpê'êzani nhimirosa'rada hã tâma waihu'u pese di duré. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma 're ì'awê mono zéb uwaibaba si, te Ìpê'êzani hã ìsib'a'uwê norĩ âma 're mreme u'âsi.

28 'Re ìhâimana u'âsi mono zawĩ pese 'wa norĩ da, marĩ ìwasédé hã ahã na sada 're hâimana za'ra mono nherê, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê si te te tâma 're apisutu ìwa'rãmi, te te sima 're ì'awê mono zéb zarina, tinhib'a'uwê da, te te sima 're ì'apisutu mono norĩ ma hã. Âne hã wama waihu'u pese za'ra di oto wa norĩ hã.

29 Duréhã marĩ ô ré hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima âma ìrotizéb zarina, te te sima 're ìwa'apisutu mono norĩ hã, ì'ra ne, tô Zezusihĩ ne, oto 're wahâimana za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apisutu siro. Ta hã uburé ìsazei'wa norĩ dub'rada, 're hâimana mono

da, ma tô âne te te 're wa'apisutu siro, sima.

³⁰ Duré 'Re îhâimana u'âsi mono te te sima 're îwa'apisutu mono norî hã ma tô te te sima 're wa'awê, îtême 're wanomro mono da, wa te 're saze za'ra mono da. Tawamhã îtême 're wanomro mono wamhã, ma tô duré te te 're wa'awêsâmri, wawasédé hã te te oto wa'âma 're î'ab'madâ'â mono ô zarina. Ma tô duré te te wama 're apisutu siro, niwapsi î'ra Zezusi 're îmorî wê uptabi ne, 're wahâimana za'ra mono da oto.

Cristuhu nhimizawi pese zé hã dawi îsi'utôřĩôzé wasu'u

³¹ 'Re îhâimana u'âsi mono hã âne hã te te wama 're apisutu mono wamhã, e niha za tawamhã. Ta hã, wa niwî oto 're hâimana za'ra mono wa, e 'wa hã te za wa'âma ai'uté. Mare di. Uburé wanhitob'ru norî nhipetezé hã, tarére 'Re îhâimana u'âsi mono ma hã.

³² 'Re îhâimana u'âsi mono hã ti'ra te te wawi sawi za'ra ô di, wazada dâ'â za'ra tō da. Wa'udâna ma tô wama sômri za'ra tô, te te wawi sawi âna. E tawamhã uburé marî îwê hã te te wama 're anhomri mono ô di za. Te te wawi 're azawi mono âna, te za tô te te wama 're anhomri, 'Re îhâimana u'âsi mono hã.

³³⁻³⁴ Wa norî hã 'Re îhâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwê da, te te sima 're îwa'apisutu mono norî si, ma tô te te 're wa'awêsâmri, wawasédé hã te te oto wa'âma 're î'ab'madâ'â mono ô zarina. E ni'wam norî hã wawasédé te te wa'âma 're sa'ra mono da bâ bété. Ni'wam norî hã, wawasédé te te wa'âma 're sa'ra waihu'u mono ô di za oto. Âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Cristu Zezusi hã ma tô wazada dârâ, wa'upana. Apâ ma tô duré hâiwa'udu. Taha wa, te oto Timama nhimire niwî 're sãmra, dama pire na. Timama ma, te duré te te 're wa'awasu'u wê u'âsi, wazada îdâ'âzéb zarina, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tō mono da oto. Âne wa, e ni'wam norî hã wawasété na te te wama 're nharî zahu za'ra mono da bâ oto. Mare di.

³⁵ Cristu hã te te 're wa'azawi pese uptabi. E 'wa hã te Cristuhu nhimizawi pese zém nhiti te te 're îwa'azani mono da hã, 're hâimana. Ni'wai ô uptabi di. Tane nherê, âté wa za a'â wa te 're robzépata za'etê za'ra. Âté marî îwasédé hã te za a'â wazô 're wairébé. Âté îsazei'wa 're wanomro mono wa, te za a'â da te wama 're rob'manharî wasété za'ra. Âté mra hã wa za a'â wa te 're sépata za'ra. Âté wanhibrob âna, wa za a'â 're wahâimana za'ra. Âté te za duré a'â da te wama 're amhâzépa za'ra, da te 're wanhimroi mono da. Âté te za duré da te 're wanhimro. E tawamhã, âne na wa te 're robzépata za'ra mono 'ru te, te za Cristu te te 're îwa'azawi pese mono zé hã, wawi 're si'utôřĩ za'ra. Mare di. Wawi 're si'utôřĩ waihu'u za'ra mono ô di za.

³⁶ Duréihã apito Dawi hã ma tô âne na wa'âma rob'ui'ééré siro, za wa te 're îrobzépata za'ra mono zém na hã:

“Wamama, 'Re îhâimana u'âsi mono, wa norî hã asib'a'uwê 're wanomro mono wa, wama romnhimimnhasi u'âsi na, wa 're wahâimana za'ra, da te 're wanhimroi mono ô'umnhasite.

Pone'êrebâi âma 're dapê'êzé za'ra mono âna, dasazéb da, da te 're îsimroi mono ne, te da te dasima 're wawê za'ra, da te 're wanhimroi mono da, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa oto.”

Âne duréihã Dawi hã te te wa'âma îrob'ui'ééré sirômo za'ra hã, te 're hâimana, îbaihã na hã.

³⁷ E tawamhã, uburé marî îwasédé hã wazada 're îhâimana za'ra mono zéb zarina, te za Cristu te te 're îwa'azawi pese mono zé hã wawi 're si'utôřĩ za'ra. Mare di. Uburé marî na da te wama 're rob'manharî wasété za'ra mono da nherê, ta hã te te 're îwa'azawi pese mono, te za te te 're wa'apawapto, Cristuhu si, wanhitob'ru norî âma wa te âma 're ai'uté pese za'ra mono da.

³⁸ Uburé marî hã wazada 're îhâimana za'ra mono zém hawi, 'Re îhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zé hã te te wawi 're î'azani mono da hã, mare di. Âne na sena na, wa tô îsina waihu'u, wa hã. Wahâiba ré ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, duré oto 're wadâ'â za'ra mono nherê, tinhimizawi pese zé te te wawi 're azani mono ô di za. Duré îhâiba'ô norî hã îsib'apito norî zama, te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono ô di, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã. Duré, ã bătâ na marĩ hã wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're azani mono õ di za, tinhimizawi pese zé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Duré niwamhã uburé marĩ hã za wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're ĩ'azani mono da hã, mare di za tô.

³⁹Uburé marĩ hã hãwa na 're ĩsimasa mono hã duré ti'ai 'rowi 're ĩhâimana za'ra mono hã te te wawi 're sawi waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩ'apoto mono hã, niwamhã te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono õ di za tô, ĩsimizawi pese zé hã. Robaba uptabi di. Wanhib'apito Cristu Zezusihi âma si 're wanomro mono wa, te te 're wa'azawi pese uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, õne u'âsi.

9

Izarazéhé nhihudu norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're ĩ'apisutu mono zé wasu'u

¹Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu te, 're ĩmorĩ wa, 're ĩzadawa nhipese mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina, duré 'rãwi ĩpê'ê na te ĩsi'âma 're ĩrosa'rata mono zéb zarina, wa tô waihu'u, dama 're ĩzadawa nhipese mono õ na hã.

²⁻³Ĭsiré zudezu norĩ âma hã, âma 're ĩpê'êzé uptabi za'ra mono di, Cristu hã te te siwi 're wê'õ za'ra mono wa. Taha wa, te duré ĩwi 're robzei'õ pese, ĩpê'ê 'remhã. Ta norĩ âma 're ĩpê'êzé uptabi za'ra mono wa, wa aré te ĩsima 're rosa'rata u'âsi ĩpê'ê na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsipsisutu da, ĩ'upana za'ra te te 're ĩwê'õ mono da, duré Cristuhu nhiti, ĩ'upana 're ĩhâimana u'âsi za'ra mono da. Æne hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te ĩma 'manharĩ dai õ nherê, wa taré ĩsiwaihu'u, ĩsiré zudezu norĩ âma 're ĩpê'êzé uptabi za'ra mono zém na. Æne na, wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzadawa nhipese mono õ na hã.

⁴Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisudu, te 're hâimana za'ra. Ta norĩ âma, ma tô 're 'ra za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ta norĩ ma si, ma tô rowa'a na aré ĩ'rata 're sãmra za'ra 'rãwi, ĩwaihu'u pese zé hã duré ĩhâimana wê zé hã te te waihu'u za'ra da. Simisutu siré, âma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ma tô duré marĩ ĩwê hã te te tãma 're apisutu. ĩsimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'érezé hã ma tô duré tãma sômri za'ra. Ta norĩ ma, ma tô duré 're siwaihu'u za'ra, ĩ'uwaibaba si âma 're ĩwata za'ra mono zéb da hã. Ta norĩ ma, ma tô duré ahã na te te tãma 're aropisutu, zudezu norĩ ma, za te te tãma âma 're ĩ'a'uwaimrami mono zém na hã.

⁵Wahi'rata norĩ nhihudu uptabi, te ta norĩ hã 're hâimana za'ra, dama ĩpire uptabi za'ra norĩ nhihudu. Cristu hã zudezu hãiba na, ma tô podo, ti'ai âma. Cristu hã ta hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, uburé marĩ hã te te 're ĩ'ab'madâ'â mono. Taha âma uburé 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Tô sena, wa Æne na aima âma rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã Cristu te te siwi 're wê'õ za'ra mono wa, te te tãma âma 're a'uwaimrami mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te te tãma 're ĩropisutu za'ra mono zém na hã. Ma tô te te tãma âma 're a'uwaimrami, tô. Izarazéhé nhihudu norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisudu hã aihĩni 're hâimana za'ra mono õ di, ĩsib'a'uwê uptabi, 're nomro mono da.

⁷Duré Abra'ãhã nhihudu sidâpâsi ĩsihudu norĩ hã, ĩsihudu ahã na za 're ĩhâimana za'ra mono na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩropisutuzéb zarina, aihĩni uptabi, âma 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra uptabi hã 're ĩhâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Æne na Abra'ãhã ma ropisutu, romhã ré: "Izatihi nhihudu norĩ si, te za ĩnhib'a'uwê uptabi hã 're hâimana za'ra." Æne ma tô tãma waihu'u siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁸Taha wa, Abra'ãhã nhihudu mono norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, aihĩni 're ĩnomro mono õ na, te wasu'u ã hã, duréihã Abra'ãhã ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwaihu'uzém na. Abra'ã hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisudu hã te te âma ĩsaze ne, tane duré

ĩsimiropisutu na, da te 're ĩsaze za'ra mono norĩ si, te za Abra'ãhã nhihudu ne oto 're dahãimana za'ra.

⁹ Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ĩropisutuzé hã, ãne ĩsimiroti wasu'u hã: “Wahub amo na, wa za duré we atême wi, tô ã a'amo za duré ĩwa ĩwaptã'ãzém na. Tawamhã apã we atême ĩwisi ô ré, te za Sarahã ma ĩ'ra podo, aibã na.” ãne duréihã Abra'ãhã ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩropisutuzé hã.

¹⁰ Tawamhã Sarahã 'ra hã ma tô tiprédu oto, Izati hã. Ta hã wahi'rada. Prédu wamhã, ma tô timro, Rebecaha ãma. Ta hã ma tô duré ti'ra, ĩ'ra maparane ĩsi'ubza hã, aibã zahuré hã.

¹¹⁻¹² Tane nherê, ĩdi'i 're, zahadu hãimana zahuré nherê, duré marĩ ĩwê hã te te waihu'u zahuré ô nherê, zahadu marĩ ĩwasédé hã te te duré waihu'u zahuré ô nherê, ma tô ãne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tãma waihu'u siro, Rebecaha ma: “Īdub'rada hã te za tinoi ma wapu na 're hãimana.” ãne ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩno si sima pisutu, tidub'rata ma, pire na 're hãimana mono da. E marĩ hã te te 're ĩ'manharĩ wê zahuré mono zéb zarina, ma tô ĩno si sima pisutu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Taha wab ô di. Si'uihã na te te sima ĩwézéb uwaibaba, ma tô sima pisutu, ĩno si.

¹³ ãne na hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ĩmreme na rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã: “Zacoho si, ĩma sawi di. Eza'uhu si, wa tô ĩsiwi wê'ô.” ãne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, si'uihã na te te sima ĩwézéb zarina, Zaco te te sima ĩpisutuzé hã, ĩdub'rata upana.

¹⁴ Até ãne na te za asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo: “'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te sima ĩwézéb zarina, ĩno si te te sima ĩpisutu na hã ma tô ãma upa. Ī'uwaibaba ô di.” ãne na hã asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Ī'uwaibaba si te te dama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Te te dama ãma 're a'upai mono ô di.

¹⁵ Duréihã Mozésihi ma, ma tô ãne na siwasu'u: “Ni'wam norĩ ãma 're ĩpê'ézé za'ra mono da, te ĩsima 're wê za'ra mono wamhã, wa za tô ãma 're ĩpê'ézé za'ra, ãma 're ĩsiwãrĩ za'ra mono da, ta norĩ ãma hã. Duré ni'wam norĩ ãma 're ĩpê'ézé za'ra mono da, te ĩsima 're wê za'ra mono ô wamhã, ãma 're ĩpê'ézé za'ra mono ô di za tô, ta norĩ ãma hã, te 're apawapto mono da.” ãne Mozésihi ma, ĩsiwaihu'uzé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

¹⁶ Taha wa, da te dasima 're ĩwê za'ra mono zéb zarina, te te 're da'apisutu mono ô di, da'ãma 're ĩpê'ézé mono zém na hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Duré dasi'uihã na sô 're ĩdasiwasutu za'ra mono na, te te 're da'apisutu mono ô di, da'ãma 're ĩpê'ézé mono zém na hã. Si'uihã na te te sima 're ĩda'awê mono zéb zarina si, te za tô da'ãma 're pê'ézé, da'ãma 're ĩsiwãrĩ mono zéb da hã.

¹⁷ Duréihã ma tô Mozési hã ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã apito Para'oho ma te te ĩrowasu'uzém na, ãne:

“Wa hã wa tô aipisutu, dama asi'apito da. Wa tô duré nasi ai'rãnhito, asimirosa'rata nhiptete na aihãimana mono da, a'ã. Wa tô duré nasi aima rob'manharĩ wasété, ĩnhimiwaihu'u pese zém na, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da, duré daro mono bã ĩnhisi na, da te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono da oto.”

ãne duréihã apito Para'oho ma, ĩsiwasu'uzém na ma tô ĩbaihã na ãma rob'ui'ééré, Mozési hã.

¹⁸ Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ni'wam norĩ ãma 're pê'ézé za'ra mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, te za tô ãma 're pê'ézé za'ra, ãma 're siwãrĩ za'ra mono da. Duré te te sima 're ĩda'awê mono zéb uwaibaba, te za te te 're da'a'rãnhito, danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'ã 're dahãimana za'ra mono da.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te te sima 're ĩda'awê mono zéb zarina si, marĩ hã te te dama 're ĩ'apisutu mono zé wasu'u

¹⁹ Até ni'wam norĩ hã ãne wa'rãmi te za te te ĩma 're nharĩ za'ra, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Até ãne te za ta norĩ hã te te ĩma 're nharĩ za'ra: “'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'ã 're dahãimana za'ra mono da, te te 're da'a'rãnhito mono wamhã, ãne wamhã, e niha te za te te siwi 're da'awê'ô. Te te siwi

're da'awē'ō waihu'u mono ō di za. E 'wa hã, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutu da, hâimana nhiptete na 're hâimana. Robaba di. Ni'wai ō di.” Áté, âne te za ni'wam norĩ hã te te ìma 're nharĩ za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono ō nherē.

²⁰ E a norĩ wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, aipire za'ra wa'aba bâ, te za âne na ìma 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo. Piza na zé 'manharĩ hã, e ti'manharĩ'wa te za sina sadanharĩ za'ra, âne: “E marĩ da, ma tô âne ìwa'ab'manha.” Áne na te te sina sadanharĩ waihu'u za'ra ō di za.

²¹ Ì'manharĩ'wa hã te te sima ìwēzéb uwaibaba si, te za zé hã te te 're ab'manharĩ, piza na. Zé hã te te su pese wanhã, misi te za oto sada ub'rã. Tawanhã te za sima rosa'rata, piza maparane te te sima 'manharĩ da, âma. Tawanhã te te ì'manharĩ 'rada hã, wē uptabi na te za 'manha, ì'madâ'â ze da hã. Duré ìhâiba amo hã si'aba'rê na te za 'manha, wē prã na, ta hã marĩ da si 're hâimana mono da, taré.

²² Tane te za duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa'manharĩ'wa hã marĩ hã te te wama 're apisutu, zé 'manharĩ'wa ne. Te te sima 're ìwē mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã te te dama 're apisutu, ìwē hã duré ìwē prã hã. Ta hã te te sima 're wē u'âsi, tiwaihu'u pese na dapo're'ō norĩ hã te te 're ahã za'ra mono da, taha zarina ìsimihã nhiptetezém na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherē, te te siwi 're ì'awē'ō pese mono norĩ âma hã, 're wa'a su'u mono ō di, za te te 're ìda'uprosi za'ra mono norĩ âma hã.

²³ Áne hã ma tô duré te te sima 're wē, pire na 're ìhâimana wē uptabi mono zém na, dama 're siwaihu'u mono da. Uburé wa'âma 're ìpē'ézé mono zéb zarina, wa'âma 're ìsiwãrĩ za'ra mono norĩ ma, ma tô âne na wama 're siwaihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã ma tô oto te te 're wa'apisutu siro, rowē uptabi âma ì'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da.

²⁴ Wa norĩ hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, ìsib'a'uwē uptabi hã oto 're wanomro mono da. E 'wam norĩ hã tawanhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'apisutu mono norĩ hã. Wa norĩ hã zudezu norĩ hã aihĩni ō nherē, duré zudezu'ō norĩ hã aihĩni ō nherē, ma tô wasiwazari te te 're wa'apisutu, ìsib'a'uwē oto 're wanomro mono da, wasiré.

²⁵ Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ìmreme na rob'ui'ééré, Ozéza na ìsisi hã. Zudezu'ō wasu'u na ma tô âne na rob'ui'ééré:

“Ìnhib'a'uwē'ō, aré 're ìnomro mono norĩ hã, wa za oto ìnhib'a'uwē na te 're sisi za'ra. Aré te 're ìsawi za'ra mono ō norĩ hã, wa za oto ìma ìsawi pese na te 're waptērē za'ra.

²⁶ Tirob âma 're si'ubumroi mono ré, wa tô aré te tâma 're nharĩ za'ra, âne: A norĩ wa'wa hã ìnhib'a'uwē'ō te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tane nherē, tame 're si'ubumroi mono ré, wa za oto ì'ra na te 're sisi za'ra, wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra na.”

Áne Ozéza, ìmreme na te te ìrob'ui'éérézé wasu'u hã.

²⁷⁻²⁸ Iza'iza hã ma tô duré âne na âma rob'ui'ééré, Izarazéhé nhihudu norĩ âma hã:

“‘Re ìhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito hã te za sa'êtē da'ahã za'ra waptu sina, daro mono bâ dawasété na te te 're ìda'awaihu'u mono zéb zarina. Taha wa, Izarazéhé nhihudu norĩ hã â poré zaihã na supara 're ìsimi'wara mono ne, ahã uptabi nherē, te za umro na si te te 're anho'reptu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.”

Áne Iza'iza hã, Izarazéhé nhihudu norĩ âma te te ìrob'ui'éérézé hã.

²⁹ Iza'iza hã ma tô duré âne na rob'ui'ééré:

“Wanhib'apito hã danhipai u'isiptete uptabi, te 're hâimana. Ō hã uburé wahi'rata norĩ hã zudezu norĩ hã te te wawi 're a'uprosi mono 'wa'âhã, wa aré wasiré zudezu norĩ hã 're wasi'utōrĩ pese, Sodoma na 'ri nho'ōmo nhisi âma uburé ìdasi'utōrĩ ne, duré Domora na 'ri nho'ōmo nhisi âma ìdasi'utōrĩ ne. Tane nherē, ma tô ni'wam norĩ âma tipē'ézé za'ra, te te sō'reptu za'ra da, uburé si'utōrĩ tō da, wasiré zudezu norĩ hã.”

Zudezu norĩ hã Cristu te te siwi 're ìwē'ō za'ra mono zé wasu'u

³⁰ E marĩ te wama wasu'u za'ra, tawamhã, ã hã. E niha, wa za tawamhã ãma waihu'u za'ra ni, ãhã wasu'u na hã. ãne, wa za ãma waihu'u za'ra ni. Zudezu'õ norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãwasédé hã te te ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina, te te 're ãwësãmri za'ra mono zéb da hã, te te aré sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherẽ, ma tô te te 're awësãmri, taré te te 're ãsaze za'ra mono zém na si nherẽ.

³¹ Tane nherẽ, Izarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãrob'ui'éré hã te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãwasédé te te oto ãma 're ab'madã'ã tô mono da, duré taha zarina te te 're awësãmri mono da, te te sima ãma 're aroti mono newa, ma tô ta norĩ hã taré sô 're si'wapé za'ra, te te 're ã'awësãmri mono zéb zô. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãwasédé hã te te ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina, te te 're ãwësãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

³² E marĩ wa, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãsazei pese za'ra mono zém na si, te te 're ãwësãmri za'ra mono zéb da hã, 're si'madã'ã za'ra mono õ wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na si 're si'madã'ã ze za'ra mono wa. Cristuhu ãma, wa za oto ãne hã aima ãma simiré'é za'ra wa'wa. Êtẽ tõmo wawẽ hã bãdãdi wa, 're sa'wari mono wa, te za ãma 're dasi'marõpãrĩ za'ra. Taha wa, te za 're dasirẽme za'ra. Tane duré, zudezu norĩ hã ma tô Cristu te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra mono zém na si'uihã na sima 're simiza'repese za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdã'ázé hã taré newa, Cristu hã da te 're ãsaze za'ra mono zém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'anho'reptui mono õ newa.

³³ Duréhã Iza'iza hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na: "Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba. Zeruzarẽ u, wa za ni'wa hã satõ, Si'ã na sa'a nhisi u. Êtẽ tõmo wawẽ hã bãdãdi wa, dawi 're ãsa'wari mono hã, te te 're da'marõpãrĩ za'ra mono wa, 're ãdasirẽme za'ra mono ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, da te dasiwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono Zeruzarẽ u te te ãsatõrĩ hã.

Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, taré te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. ãwẽ hã te za tô te te tãma ãma 're a'uwaimrami, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, tãma 're rowẽ u'ãsi za'ra mono di za."

ãne ma tô duréhã Iza'iza hã ãma rob'ui'éré siro, Cristu za da te dasiwi ãwẽ'õzém na hã.

10

¹ ãsisãnawã norĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'anho'reptui mono zé hã, uburé ãsiré zudezu norĩ hã te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono da, wa tô ãsima wẽ uptabi za'ra. Taha da, wa ta norĩ ãma 're ãmreme u'ãsi za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma.

² Ta norĩ hã te te sima 're wẽ uptabi za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're sisõmri u'ãsi za'ra mono da, õhõ ma si, te te 're romhuri pese za'ra mono da. ãne na, wa tô ãsi'uihã na ãma waihu'u pese za'ra, tô sena. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da te 're ãromhuri pese za'ra mono zé hã te te waihu'u pese za'ra õ wa, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di.

³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dawasédé te te oto da'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina, te te 're ãda'awësãmri mono zé hã, tãma waihu'u pese za'ra õ di. Te te 're ãda'awësãmri mono zéb da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zé hã, te te 're 'madã'ã pese za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Si'uihã na te te sima 're ãpisutu za'ra mono zéb zarina si, ma tô 'rãwi sô 're si'wapé za'ra, taha na te te 're wësãmri za'ra mono da newa.

⁴ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãrob'ui'éré hã da te 're ã'madã'ã pese za'ra mono na, da te ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra mono õ di za oto, taha zarina 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te te sima da'ãma 're aroti mono newa, dawasédé te te oto da'ãma 're ab'madã'ã tô mono da, duré taha zarina te te 're ãda'awësãmri mono zéb da hã. Tãibã. ãne hã ma tô Cristu hã dawi uprosi. Ta hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ã'umnhasi za'ra

mono norĩ si, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're awẽsãmri, ãwasédé hã te te oto ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina, po're'õ nherẽ, te te 're ahã za'ra tõ mono da.

'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ãda'anho'reptui mono zé wasu'u

⁵ Duréihã Mozési hã ma tõ ãne na rob'ui'ééré:

“Ni'wa hã ãsimiroti na rob'ui'ééré hã uburé te te 're 'madã'ã pese uptabi mono wapsi, nimahã na marĩ na misi ãsimiroti na te te upai õ wapsi, tawapsi te za rowẽ na 're hãimana u'âsi, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata.”

Ãne ma tõ Mozési hã ãma rob'ui'ééré.

⁶⁻⁸ Tane nherẽ, ni'wa hã ãne te te 'manharĩ waihu'u õ di, ãsimiroti zarina uptabi hã. Ni'wa hã ãsimiroti upai'õ'wa hã 're morĩ õ di. Robaba di. Ãté ãne na te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: “E 'wa hã te za hãiwa u mo, Cristu hã apã we te te saprõni da, wa'upana wazada ãdã'ã za'ra da hã.” Ãne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisudu hã wei morĩ õ newa, ti'ai u.

Ãté te za duré ãne na 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: “E 'wa hã te za mo, adã 're ãhâimana za'ra mono zéb u, Cristu hã te te hãiwa'utu da apã.” Ãne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za duré, Cristu hã apã hãiwa'utu õ newa, ab're hawi. 'Re ãhâimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, te te 're ãda'awẽsãmri mono zém na, ma tõ Mozési hã ãne na ãma rob'ui'ééré, duréihã:

“Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tõ aipẽ'ẽ 're, 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha na, ma tõ duré dama 're asiwasu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, asadawa na.”

Ãne Mozési te te ãma ãrob'ui'éérézé hã. Taha na, wa tõ duré wa norĩ hã wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, Cristu, da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ãda'awẽsãmri mono zém na, dawasédé te te oto da'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina.

⁹ Zezusi hã Asib'apito uptabi na, asadawa na danho'a 're sisi za'ra wa'aba mono wamhã, duré 'rãwi aipẽ'ẽ 're 'Re ãhâimana u'âsi mono, Zezusi te te ãhãiwa'utuzém na, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Zezusi hã wapẽ'ẽ 're, wa te wasina 're ã'umnhasi za'ra mono zém na, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're ãwa'awẽsãmri mono zé hã. Zezusi hã Wanhíb'apito na danho'a, wa te dama 're ãsisi za'ra mono zém na, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ãwa'anho'reptui mono zé hã.

¹¹ Duréihã Iza'iza hã ma tõ duré ãne na ãbaihã na rob'ui'ééré: “Re ãhâimana u'âsi mono hã, Danho'reptui'wa da, te te ãpisudu hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, niwamhã te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Te za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi.” Ãne Iza'iza hã te te ãma ãrob'ui'éérézé hã.

¹² Zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ me, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, tõ õhõ si, tãma 're ãhâimana za'ra mono zé hã. Siwanhizari, tãma 're hãimana za'ra mono õ di oto ta norĩ hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono, uburé Danhíb'apito uptabi, te dama 're hãimana. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, te za tõ te te tãma ãma 're a'uwaimrami, dama 're ãsõpru mono zéb zarina.

¹³ Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tõ duré ãne na rob'ui'ééré: “Ni'wam norĩ hã Danhíb'apito uptabi te te 're sõ'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tõ te te 're anho'reptu, ãhãiba mono bã.”

Ãne duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ãma ãrob'ui'éérézé hã.

¹⁴ E niha te za tawamhã da te tiwi 're waptẽrẽ za'ra, te te 're da'apawapto mono da hã, Cristu, da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ nherẽ. Ãne wamhã, dama waihu'u õ di. Duré Zezusihi wasu'uwẽ hã dapo're'õ na da te 're wapari za'ra mono õ ré hã, e niha te za da te dasina 're umnhasi za'ra, Zezusi hã. Da te dasina 're umnhasi waihu'u za'ra mono

õ di. E niha te za duré Zezusihi wasu'uwě na, da te 're dapawaptob za'ra mono õ nherě, da te 're wapari za'ra. Dama waihu'u õ di.

¹⁵ Duré, e niha te aré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datěme 're nomro, ĩmreme na te te 're dapawaptob za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te datěme 're satõrĩ za'ra mono õ nherě. Āne wamhã, te te āma 're dapawapto waihu'u za'ra mono õ di aré. Tane nherě, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō te te datěme 're satõrĩ za'ra tō. Duréihã Iza'iza hã ma tō āne na āma rob'ui'ééré:

“Rowasu'u wě hã nima hawi da te dama 're āwisi za'ra mono wamhã, dama 're rowě uptabi za'ra mono di za.”

Āne ma tō Iza'iza hã romhã ré rob'ui'ééré, Zezusihi wasu'uwě hã ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã te te oto datěme 're ĩ'āwisi za'ra mono zém na hã.

¹⁶ Tawamhã Zezusihi wasu'uwě hã, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã te te oto datěme 're āwisi za'ra mono nherě, uburé da te āma 're saze za'ra mono õ di, wě nherě. Iza'iza hã ma tō duré āne na āma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te ĩnharĩzém na: “Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhã, e ma tō aiwasu'u na da te 're wazaze za'ra. Mare di. Da te āma 're wazaze za'ra mono õ di.”

¹⁷ Tane nherě, Cristuhu wasu'uwě na, da te āma 're dapawaptob za'ra mono õ nherě, da te āma 're sasõmri waihu'u za'ra mono õ di. Cristuhu wasu'uwě hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono wapsi, te za da te 're saze za'ra.

¹⁸ E zudezu norĩ hã zahadu ĩwasu'uwě hã te te 're wapari za'ra mono ā bâ bété. ĩwasu'uwě hã ma tō te te 're wapari za'ra aré ta norĩ hã, tō sena. Duréihã Dawi hã ma tō āne na āma rob'ui'ééré:

“Īsadawa wasu'u'wa norĩ mreme hã ma tō daro mono bâ te te 're ropé.

Ta hã ma tō ropâ dapo're na da te 're wapari za'ra, daro mono bâ.”

Āne ma tō Dawi hã āma rob'ui'ééré.

¹⁹ E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã ĩwasu'uwě te te 're wapari za'ra mono wamhã, e te te 're waihu'u za'ra mono õ di. Ma tō te te 're waihu'u za'ra. Tane nherě, tipě'ě na te te sima 're wě za'ra mono õ di, te te 're ĩsaze za'ra mono da hã. Zudezu'õ norĩ si, ma tō te te sima 're wě za'ra, te te 're saze za'ra mono da. Āne na, ma tō Mozési hã duréihã āma rob'ui'ééré 'rata, zudezu norĩ ma 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩrowaihu'u za'ra zém na hã:

“Īnhib'a'uwě'õ aré 're ĩnomro mono norĩ hã oto āma 're ĩnhib'a'uwě za'ra mono wa, te za oto ta norĩ hã asiwi 're ĩ'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab õ nherě.

Ta norĩ hã aré te te 're ĩwaih'u'u pese za'ra mono õ nherě, wa tō āma 're ĩnhib'a'uwě za'ra aré. Taha wa, te za asib'ru na sada 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab õ nherě.”

Āne zudezu norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩrowaihu'u mono zé hã.

²⁰ Iza'iza hã ma tō duré āne na ĩsa'u āma rob'ui'ééré, zudezu'õ norĩ wasu'u na hã. Zudezu norĩ hã te te siwi 're ĩwě'õ pese za'ra mono zém na, ma tō siptete sina āma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norĩ hã aré ĩzô 're sõpré u'âsi mono õ nherě, ma tō te te siwi 're ĩsãmri za'ra.

Īzô 're sinharĩ za'ra mono õ nherě, wa tō ta norĩ ma 're ĩsiwaih'u'u za'ra.”

²¹ Āne na ma tō duré Iza'iza hã zudezu norĩ āma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Wa hã wa tō aré Izarazéhé nhihudu norĩ zô 're ĩnhimiwě u'âsi za'ra, te 're azawi pese mono wa, apâ ĩtěme we 're sihutu mono da. Ta norĩ hã po're āna 're nomro u'âsi mono wa, te te siwi 're ĩwě'õ pese za'ra mono nherě, wa tō aré sô 're ĩnhimiwě u'âsi za'ra, te 're ĩsawi pese za'ra mono zéb zarina.”

Āne ma tō Iza'iza hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na āma rob'ui'ééré, Izarazéhé nhihudu norĩ āma hã.

11

'Re ìhâimana u'âsi mono, Izarazéhé nhihudu norĩ âma 're ìpě'ězé mono zé wasu'u

¹ E tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwě norĩ hã ma tô te te siwi 're wě'õ za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Mare di. Te te siwi 're awě'õ mono õ di. Mare uptabi di. Wa hã bété, Izarazéhé nhihudu 're ìmorĩ hã, duré Abra'âhã nhihudu 're ìmorĩ hã. Duré Bêzamihi nhihudu norĩ siré 're ìmorĩ wamhã, e ma tô siwi ìwě'õ, Izarazéhé nhihudu 're ìmorĩ nherê. Mare di. Te te siwi ìwě'õ õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²⁻³ Tinhib'a'uwě norĩ hã, tô sena te te siwi 're awě'õ mono õ di 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, duréihã ìsãna'rata hawimhã, te te sima 're ì'apisutu mono norĩ hã. Duréihã Eriasi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wã hã ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ âma ìwasété na âma sa'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Æne na te te âma ìrob'ui'érézê hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Æne ma tô âma rob'ui'éré:

“Wanhib'apito, asadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã ma tô ta norĩ hã te te 're simro. Duré êtê za'ra 'manharĩ hã, ìsisiwi aima danhoprubzéb da, marĩ, da te ìwa 're ìsa'ra za'ra mono zé hã ma tô uburé te te 're prub za'ra, êne hã. ìsiwaprosi uptabi, wa oto 're ìhâimana, te 're ì'asawi pese mono hã. Taha 'ru te, te duré ìzada 're hâimana za'ra, ìzama te te siwi ìwĩrĩ da.”

Æne Eriasi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, Izarazéhé nhihudu âma ìwasété na te te ìsa'razém na te te âma ìrob'ui'éré hã, ìbaihã na.

⁴ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã e niha ma tô asa tâma waihu'u, Eriasihi ma. Æne ma tô tâma waihu'u:

“Æne ìnhib'a'uwě nhipti'ai âma hã, wa tô te ìsima 're sawi pese za'ra, 7 miu na ìhâiba za'ra hã, tisiré norĩ wazari si'utõrĩ tô da dame, ìhâiba'õ na dame âma 're ìwata za'ra mono õ norĩ hã, Ba'a na romhâiba nhisi âma hã. Ta norĩ si, te ìzarina 're hâimana u'âsi za'ra.”

Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Eriasihi ma, asa te te ìwaihu'uzém na rob'ui'éré hã.

⁵ Tane te duré âhãna hã dama 're romhâimana za'ra. Da'âma 're pě'ězé mono wa, da'âma 're ìsiwãrĩ mono zéb zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te sima 're apisutu, umro na, ìsib'a'uwě uptabi si oto 're hâimana za'ra mono da.

⁶ E tawamhã, marĩ hã te te 're ì'manharĩ wě za'ra mono zéb zarina, ma tô te te sima 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, zudezu norĩ hã. Mare di. Taha zarina te te sima 're apisutu mono õ di. Taré âma 're ìpě'ězé za'ra mono zéb zarina, âma 're siwãrĩ ze za'ra mono wa, ma tô si'uihã na te te sima 're apisutu, õhõ âma si 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Marĩ hã da te 're ì'manharĩ wě za'ra mono zéb zarina, te te sima 're da'apisutu mono 'wa'âhã, ãne zarina 'wa'âhã, aré senai õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìpě'ězé mono zéb zarina si, da'âma 're ìsiwãrĩ mono zé hã.

⁷ Tawamhã e niha, wa za ãne na hã âma waihu'u pese za'ra ni. Æne, wa za oto âma waihu'u za'ra ni. Izarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwasédé hã te te oto âma 're ab'madã'â tô mono da, duré taha zarina te te 're ìwěsãmri za'ra mono zéb da hã, sô 're sôpré u'âsi mono nherê, te te sina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono, umro na te te sima 're ìpisutu za'ra mono norĩ si, ma tô te te sina tâma 're uwaimrami za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwěsãmri za'ra mono zém na hã. Tane nherê, ni'wam norĩ hã Izarazéhé nhihudu nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã po're nhitob za'ra, ìmreme hã te te 're waihu'u za'ra mono ãna, a'â 're nomro mono da.

⁸ Duréihã Mozési hã ma tô ãne na âma rob'ui'éré:

“'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're po're nhitob za'ra, simipari ãna 're hâimana za'ra mono da a'â. Ta norĩ hã ma tô duré te te 're 'rãiwamnarĩ za'ra, rosa'rata waihu'u ãna, a'â 're nomro mono da. Taha wa, te ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 're waihu'u za'ra mono ãna, siwa'ru 're hâimana za'ra.”

Æne duréihã Mozési hã te te âma ìrob'ui'érézê wasu'u hã.

⁹ Dawi hã ma tô duré ãne na ta norĩ ãma rob'ui'ééré za'ra, zudezu norĩ ãma hã:

“Re ìhâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma, ìwê na tâma 're sôprub za'ra mono wê te, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra, taha na tâma 're rowê za'ra mono da newa. Taha wa, marĩ wasété pire na 're si'marôpãrĩ za'ra mono neza, 'rãwi. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te hã za'ra neza.

¹⁰ Te te duré 're tōmo nhitob za'ra mono neza, datob'a na 're ìdanomro mono ne, 're nomro mono da oto. Duré ta norĩ hã marĩ pire hã da te 're 'wasari mono wa, ìré 're ìdanhîhâpã za'ra mono ne, te te 're robzépata u'âsi za'ra mono neza.”

Ãne duréihã Dawi hã Izarazéhé nhîhudu norĩ ãma, te te ìrob'ui'éérézé wasu'u hã.

¹¹ E tawamhã, zudezu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, 're si'marôpãrĩ za'ra mono nherê, apã ìtême 're wahutu waihu'u za'ra mono ô di za. E tawamhã apã ìtême 're sipizari waihu'u za'ra mono ô di za. Te za tô apã ìtême 're sipizari za'ra. Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, 're sipizari za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã zudezu'ô norĩ ma a'â pisutu za'ra, te te 're ìda'anho'reptui mono zé hã. Zudezu norĩ hã te te ãma 're 'ruiwapari za'ra mono da, ma tô zudezu'ô norĩ ma a'â pisutu za'ra, te te 're ìda'anho'reptui mono zé hã, zudezu norĩ hã apã ìtême 're sipizari za'ra mono da, te te 're ìda'anho'reptui mono zém niwĩ.

¹² Zudezu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwêsãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tâma 're uwaimrami za'ra mono ô wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã zudezu'ô norĩ ma, hãwa hawi marĩ ìwê na tâma 're sôprub za'ra, daro mono bâ. Tawamhã zudezu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono niwĩ, ahã uptabi na apã za ìtême 're sipizari za'ra mono wamhã, tawapsi, te za oto marĩ ìwê uptabi hã te te dama 're anhomri, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã hãwa hawi, uburé tinhîb'a'uwê norĩ ma hã.

Zudezu'ô norĩ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'anho'reptui mono zé wasu'u

¹³ Zudezu'ô norĩ, wa za oto aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa aima 're ìhâimana za'ra wa'wa. Wa hã te aima 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zé hã, taréi ô di. Taha wa, wa za tô ìnhîmî'ê na te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wa hã te aima 're romhuri za'ra wa'aba mono wa, ìsiré zudezu norĩ hã te te ãma 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono da, wa tô ta norĩ si te ìsîma 're wê za'ra, ni'wam norĩ hã apã 'Re ìhâimana u'âsi mono u 're sipizari za'ra mono wa, te te 're anho'reptui mono da.

¹⁵ Ta norĩ hã te te 're saze za'ra mono ô wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã asa te te siwi 're awê'ô, a'â. Ãne wa, ma tô a'â ai'ãma si 're siwadi za'ra wa'wa, zudezu'ô norĩ ãma hã. Tane nherê, ta norĩ hã niwapsi 'Re ìhâimana u'âsi mono u, apã 're ìsipizari za'ra mono zéb zarina, te te 're wêsãmri za'ra mono wa, te za oto rowê uptabi na 're hâimana za'ra, ìwasédé hã te te oto ãma 're ì'ab'madâ'â mono ô zarina. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, apã 're dahãwa'utu za'ra mono wa, dama 're ìrowê za'ra mono ne, te za oto ta norĩ hã rowê uptabi na 're hâimana za'ra.

¹⁶ Ãne na, wa za oto aima ãma romnhîmiré'é za'ra wa'wa. Ì'u'êtê wapu hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, sebre ô ré, te za syry na da te 're po'o za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te 're sômri za'ra mono da. Mîsi ì'u'êtê wa'ôno hã da te tâma 're sômri za'ra mono nherê, wahuré da te tâma 're ìsômri za'ra mono zé, te wasu'u. Duré áté ni'wa hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono ma tinha, ãne: “Ã hã wede 're ìsa mono zari hã wa aima pisutu, ate da.” Ãne hã wede hã zahadu 're sa mono ré, ni'wa hã wedezari si 'Re ìhâimana u'âsi mono te da, te te tâma pisutu nherê, ìpanhipti zama ìte hã za. Ã hã wedezari hã, Izarazéhé nhîhudu norĩ hi'rata norĩ, te wasu'u. Duré ìpanhipti hã ta norĩ nhîhudu norĩ, te wasu'u. Izarazé norĩ hi'rata norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, 're hâimana za'ra mono da, te te 're ìpisutu za'ra mono ne, te za duré ìsîhudu norĩ zama tâma 're hâimana za'ra, wedezari si 'Re ìhâimana u'âsi mono te da, da te tâma 're pisutu za'ra mono nherê, ìpanhipti zama ìte ne.

17 Æne na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Æté azeitona wede hã te a'ubuni wi 're sa, oriwera na ïsisi hã 'madâ'â ãna ïprédu hã, tede'wai ò nherê. Ta hã zudezu'ò norĩ, te wasu'u. Duré azeitona wede hãiba amo hã te duré 're sa, danho'a da te dasiwi 're ï'madâ'â pese mono hã. Ta hã zudezu norĩ, te wasu'u. Tawamhã ãté azeitona wede hã danho'a 're ïsa mono panhipti hã te za nima niwĩp si panhipti nhi'ê za'ra ni, taré simi'wara da, dasiré 're 'rã za'ra mono ò wa. Ta hã, zudezu norĩ hã 'Re ïhãimana u'âsi mono te te 're ïsaze za'ra mono ò norĩ, te wasu'u. Æté a'ubuni wi azeitona wede 're ïsa mono panhipti hã te za misi wê'ê ni, azeitona wede hãiba amo hã dama ï'madâ'â pese u ïwede wãi wa, da te ãma wasisi da, dasiré oto 're 'rãni mono da. Ta hã, zudezu'ò norĩ ãma, 'Re ïhãimana u'âsi mono, oto ãma 're ïsib'a'uwê za'ra mono zé, te wasu'u. Tawamhã azeitona wede, dama ï'madâ'â pese wede wa'u na te za oto tipanhipti prédu, wê na, a'ubuni wi azeitona wede 're ïsa mono panhipti hã rob'rãni wede amoi u, da te ãma ïwasi hã. Tane duré, zudezu norĩ ma, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã marĩ wê na tãma 're ïsôprub za'ra mono zé hã, te duré aima 're hãimana za'ra wa'wa oto, zudezu'ò norĩ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono ma hã.

18 Taha wa, rob'rãni wede, dama ï'madâ'â pese panhipti hã 're 'rã za'ra mono ò wa, da te 're ïsi'ê za'ra mono ne, 'Re ïhãimana u'âsi mono a'â te te siwi 're ï'awê'ò mono norĩ ma, aipire na tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, asina 're sa'ra wa'aba mono ò di za. E ïwede panhipti wa'ui hawi, te ïwede zari hã 're prédu za'ra. Mare di. ïwede zari hawip si, te ïwede panhipti hã 're prédu za'ra. Tane, a norĩ wa'wa hã zudezu norĩ ma, aipire na 're aihãimana za'ra wa'aba mono ò di. Taha wa, aipire na tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, 'rãni asina 're aiwata waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za.

19 Zudezu'ò norĩ, ãté ãhã wasu'u zarina, te za ãne asima 're ïnharĩ za'ra wa'aba mo: "'Re ïhãimana u'âsi mono hã rob'rãni wede panhipti, da te 're ïsi'ê za'ra mono ne, e marĩ da, ma tô te te siwi 're awê'ò, zudezu norĩ hã. Wa norĩ hã ïwa'rãni 're wahãimana za'ra mono da, ma tô ta norĩ hã te te siwi 're awê'ò. Rob'rãni wede amo panhipti hã ïwede amo na da te ãma 're ïwasisi za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã 're wahãimana za'ra, ï'upana za'ra."

20 Æne na asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ï'uwaibaba te za tô asima ãma 're ïrowaihu'u za'ra wa'aba mo, ta norĩ ãma hã. Ta norĩ hã ma tô te te 're awê'ò tô siwi, te te 're saze za'ra mono ò wa. A norĩ wa'aba si 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te tô ta norĩ wa'rãni 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ò di za. Tô'ã. Taha wa, te za 'Re ïhãimana u'âsi mono si asiwi 're ïwazéb za'ra wa'aba mo.

21 E 'Re ïhãimana u'âsi mono hã zudezu norĩ ma, tinhimiházé te te tãma 're ba'a za'ra mono ò nherê, te za bété a norĩ wa'aba ma tinhimiházé hã te te aima 're ba'a za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Mare di. Te za tô te te 're aihã za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Taha wa, te za 'Re ïhãimana u'âsi mono si asiwi 're ïwazé pese za'ra wa'aba mo.

22 Æhã wasu'u na, wa za 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã ãma waihu'u za'ra ni. ïsimiházé pire na zama, wa za duré ãma waihu'u pese za'ra ni. Tiwi 're ïsi'marôpãrĩ pese za'ra mono norĩ si, te za te te 're ahã za'ra za'êtê. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã 'Re ïhãimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ ïwê na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, tãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô rowê hã te te aima 're pisutu u'âsi za'ra wa'wa, hãiwa hawi, ai'ãma 're ïpê'ézé za'ra wa'aba mono zéb zarina. Æne na tãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ò wamhã, a norĩ wa'aba zama te za te te siwi 're aiwê'ò pese za'ra wa'wa, rob'rãni wede panhipti hã 're 'rã za'ra mono ò wa, da te 're ïsi'ê za'ra mono ne.

23 Duré zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'ò'wa na 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono u oto 're sipizari za'ra mono wamhã, te za oto apã ãma 're sib'a'uwê za'ra, ta norĩ ãma. Æne hã 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, zudezu norĩ ma, apã te te 're ï'manharĩ wê za'ra mono zéb da hã.

²⁴ Æne na, wa za oto rowasu'u na aima 'rāsutu za'ra wa'wa, azeitona wede panhipti wasu'u na āma ĩsimiré'ézém na hã. A norĩ wa'wa hã zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, a'ubuni wi azeitona wede panhipti, da te 'maiwē'ēi wa, azeitona wede dama ĩ'madâ'â pese wede u, da te āma ĩwede wasisi ne, te oto simisutu 're aihâimana za'ra wa'aba mo, zudezu norĩ me. Duré zudezu norĩ hã azeitona wede dama ĩ'madâ'â pese panhipti ne, te 're hâimana za'ra. Taha wede panhipti hã da te 're si'ēi mono wa, da te 're ĩsāmra mono hã ĩ'madâ'â'wai ma, tãma wapure di, tō ĩwede na apâ te te āma 're ĩ'ato mono da hã. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã wapure di, zudezu norĩ āma apâ 're ĩsib'a'uwē za'ra mono zéb da hã, ta norĩ hã tiwi 're sipizari za'ra mono nherē, aré.

Zudezu norĩ hã, ahã na 'Re ĩhâimana u'âsi mono u, za apâ 're ĩsipizari za'ra mono zé wasu'u

²⁵ ĩsisānawã norĩ, zudezu'õ na da te 're aiwaptērē za'ra wa'aba mono norĩ hã, marĩ aré dama ĩwaihu'u'õ na roti pire wasu'uzém na wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, asimiza'rese āna 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Zudezu norĩ upana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ai'āma wa'aba si 're sib'a'uwē mono newa, 'rãwi asi'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da, wa za oto āne na aima rowasu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, pē'ē tete uptabi na 're hâimana za'ra mono nherē, pē'ē tete u'âsi, tiwi 're hâimana za'ra mono õ di za. Duréhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩpisutu sirõmo zéb zarina, zudezu'õ norĩ hã da'ahã uptabi na Cristu za da te 're ĩsaze za'ra mono norĩ za'ratazé hã, oto ĩwa waptã'ã wapsi, te za oto zudezu norĩ hã ahã uptabi na ĩtēme 're sipizari za'ra, õhõ āma si oto 're nomro mono da.

²⁶ Æne 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩsõ'reptu za'ra mono zéb da hã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Æne na ma tō duréhã Iza'iza hã āma rob'ui'ééré siro, ta norĩ āma hã: “Danho'reptui'wa da hã, Zeruzarē āma Si'ã na sa'a nhisi āma, dasiré za 're ĩhâimana mono hã, tame.

Ta hã Zacoho nhihudu norĩ 're ĩwasété za'ra mono zé hã te za te te tãma 're apari.

²⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō ta norĩ āma tinhimirosa'rada hã waihu'u siro, āne: ‘Ta norĩ ma, te ĩropisutuzé hã wa za tō tãma āma uwaimrami za'ra, ĩwasédé te tãma 're ĩ'apari mono zém na.’ ”

Æne Iza'iza hã ta norĩ āma te te ĩrob'ui'éérézé wasu'u hã.

²⁸ Zudezu norĩ hã Cristuhu wasu'uwē hã ma tō ahã na te te siwi 're wē'õ za'ra. Taha wa, te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhitob'ru ne 're hâimana za'ra. Taha wa'rãmi, ma tō ai'āma 're siwadi za'ra wa'wa, asiré zudezu'õ norĩ āma hã. Tane nherē, ĩsib'a'uwē 're nomro mono da, te te pisutu za'ra wa, te ta norĩ hã te te 're azawi pese u'âsi sima, ta norĩ hi'rata ma, te te sina ĩropisutu za'ra zéb zarina.

²⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're da'apisutu mono nherē, duré marĩ ĩwē na dama 're sõprub za'ra mono nherē, e te za tinhimirosa'rata na te te āma 're saprĩ. Mare di. Misi haré, ĩsimirosa'rada hã te tãma 're hâimana u'âsi.

³⁰ Duréhã, aihĩ'rata norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono āna, ma tō aré 're hâimana za'ra, zudezu'õ norĩ hã. Tane nherē, zudezu norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te 're sazei pese za'ra mono õ wa, ma tō oto ai'āma 're pē'ézé za'ra wa'wa, ai'āma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono da, zudezu'õ 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē.

³¹ A norĩ wa'wa hã aré asimipari āna 're anomro aba mono nherē, ai'āma 're ĩpē'ézé za'ra wa'aba mono ne, te za oto duré zudezu norĩ āma zama 're pē'ézé 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, po're āna duré ta norĩ hã tiwi 're hâimana za'ra mono nherē.

³² 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, danhimipari āna 're danomro mono wa, ma tō te te siwi 're da'awē'õ pese, dawasédé hã te te da'āma 're ĩ'ab'madâ'â mono hawi. Dazazéb 're, da te 're danheme mono wa, apâ dasi'uihã na 're ĩdawairébé waihu'u mono õ ne, dawasété hawi 'rãwi 're dasisõ'reptui waihu'u za'ra mono õ di. Taha na, dasi'uihã na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tō te te siwi 're da'awē'õ. Uburé da'āma 're pē'ézé mono da, ma tō āne hã te te dama 're apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Īwaihu'u pese na 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u

³³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're ĩsiwamri mono zé hã tãma sa'ëtê uptabi di, te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wê mono zéb da hã. Īwaihu'u pe hã tãma sa'ëtê uptabi di duré. E 'wa hã te za marĩ hã te te sima 're ĩ'apisutu mono zé hã tiwi waihu'u. E 'wa hã te za duré tiwi waihu'u, uburé marĩ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã.

³⁴ Duréihã Iza'iza hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré:

"E 'wai ma, Wanhib'apito nhimirosa'rada hã waihu'u pese di. E 'wa hã roti na tãma ĩwa'rãmi'wa da hã, te 're hâimana. Robaba di."

³⁵ Wahi'rata hâiba amo hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ééré, Zo na ĩsisi hã:

"'Re ĩhâimana u'âsi mono si, roptede'wa 're hâimana mono nherê, e niha te za ni'wa hã marĩ hã tãma tisõ, ĩwa'rãmi marĩ na te te tãma ĩwa'âbâ da hã. ãne hã robaba uptabi di, tãma hã."

ãne ma tô Zo hã rob'ui'ééré, duréihã.

³⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ma tô uburé te te aropoto, sima. Taha wa, te uburé marĩ hã te te 're ab'madâ'â, tiwaihu'u pese na. ãne wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, aihĩni, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

12*'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩdasisõmri za'ra mono zé wasu'u*

¹ ĩsisãnwã norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã e wa'ãma 're pë'ézé mono õ di, wa'ãma 're ĩsiwãrĩ mono zéb da hã. Wa'ãma 're ĩpë'ézé mono zé hã, tãma sa'ëtê uptabi di. Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa, ãne na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, te za 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna. Taha ma si, te za aiwê uptabi na tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, te te 're ai'madâ'â wê u'âsi za'ra wa'aba mono da. ãhã zarina, ãma 're anomro wê u'âsi aba mono wamhã, taha si tô sena, ãma 're ĩ'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã.

² Ti'ai ãma dahâimana wasété na 're ĩdanomro mono norĩ ãma hã, 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi si, te za 're ĩrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wê na si, aipë'ê 're, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zép tém na si, oto 're anomro aba mono da. Tawapsi te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono hã asina 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo, marĩ ĩwê si tãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã.

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô ĩpisutu, ĩsadawa wasu'u'wa na oto 're ĩhâimana mono da. Taha wa, wa za oto ãne na aima roti pese za'ra wa'wa. Dama aipire na, duré dama aiwê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherê, 'rãwi aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa, õhõ ãma si oto 're anomro aba mono da. Tane nherê, aihĩni ĩsazei'wa, asiré 're anomro aba mono nherê, ni'wam norĩ si te ĩsazei pese 'wa hã 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã ĩsazei prãĩ 'wa, te 're hâimana za'ra. ĩsazei prãĩ 'wa norĩ hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono newa, 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're sazei pese za'ra wa'aba mono õ nherê.

⁴ Dahâiba misi nherê, dahâiba na hã marĩ hã dama 're ĩhâimana za'ra mono hã ahâ di, tite mono bâ te te 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, dapara hã duré danhib'rada hã, duré dato hã, uburé ĩré 're ĩdahâimana za'ra mono hã.

⁵ Tane hã wa oto wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã Cristuhu ãma, wa'ahâ nherê, 're wahâimana za'ra, simisutu. Dahâiba misi nherê, dahâiba na marĩ hã ahâ na dama 're ĩhâimana za'ra mono hã, tite mono bâ te te 're ĩromhuri za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã wanhimromhuri mono bâ sipu'u pese na, wa te 're romhuri za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dahâiba misi 're ĩdahâimana za'ra mono ne, simisutu wasiré 're wahâimana za'ra mono wa oto.

⁶ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi wa, romhuri te te wama 're ì'apisutu mono zéb zarina, wasipu'u pese na, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra, wate mono bâ, âma 're ìwasipawaptob za'ra mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ìsazei'wa nori ma si te te âma 're ìrowasu'u za'ra mono zéb da, te te sima 're wa'apisutu mono wamhã, taha zarina si, wa za tô âma 're wasipawaptob u'âsi za'ra. Ìsimiroti zarina si, wa za wa te 're sadawa wasu'u za'ra, wasiré ìsazei'wa nori ma.

⁷ Duré ni'wam nori hã ìsazei'wa nori pawapto'wa da, te te sima 're apisutu mono wamhã, ta nori zama te za tô taha zarina si te te tãma 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa da, te te sima 're ì'apisutu mono nori hã te za tô ta nori zama ìsarina si te te âma 're dapawaptob za'ra.

⁸ Duré ni'wam nori hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima 're apisutu mono wamhã, te za ìsazei'wa nori ma, ìsimiroti zarina si te te 're rowahutu za'ra, te te 're wapari za'ra mono wa, pê'ê toi u'âsi, âma 're hâimana za'ra mono da, siptete sina. Duré ni'wam nori hã tinhibrom na dama 're sôprub za'ra mono da, te te sima 're apisutu mono wamhã, te za tô ta nori hã dawî 're sôti za'ra mono âna, dama âma 're sôprub za'ra, sa'êtê na. Duré ni'wam nori hã ìsazei'wa nori 'madâ'â'wa da, te te 're apisutu mono wamhã, te za tô simi'ê na te te 're 'madâ'â u'âsi za'ra, ta nori zama. Duré ni'wam nori hã te te sima 're apisutu mono wamhã, ta nori zama te za da'âma 're pê'êzé za'ra, dahâzé ré nori âma, duré dawî 're ìrobzei'ô za'ra mono nori âma. To sina, te za âne zarina te te 're dapawaptob za'ra, ta nori hã. Âne wa za wa te wasima 're rob'ma'wamarî, romhuri mono bâ, dahâiba hã misi nherê, dahâiba na marî hã ahâ na dama 're ìhâimana za'ra mono hã tite mono bâ te te sima 're ìromhuri za'ra mono ne.

⁹ Taré asimizawizé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono tô da, te za tô sena asimizawi pese zé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uburé marî wasété nhiti, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asiwi 're wê'ô pese za'ra wa'aba mono sina. Uburé aihâimanazé ìwê na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Dasisânawâi uptabi hã 're ìdasisawi pese za'ra mono ne, te za a nori wa'wa hã 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu âma asisânawã oto asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Te za duré 're asiwazé pese za'ra wa'aba mo.

¹¹ Aiwa'a âna, te za duré 're ìromhuri pese za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma si, te za asimi'êi uptabi na 're ìromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba tiwi 're sawi za'ra wa'aba mono âna.

¹² Uburé marî ìwê hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ì'apisutu mono zéb zô, wa za sô 're wanhimipari za'ra mono sina, 're wahâimana za'ra, wato sina. Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherê, te za asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

¹³ Asiré ìsazei'wa nori wi, marî zô tiwi 're ìrowaptâ'â za'ra mono zéb zarina, te za asimarî na 're ìpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré darob amoi hawi atême 're sihutu aba mono wamhã, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asiré ìsazei'wa nori zô hã, asôrôwa u 're 'mazasi za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Duré Zezusihi zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono wamhã, âne wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're dahâiba 'ru za'ra wa'aba mono ô di za, te te 're da'ahâ za'ra mono da. Rowê hã te te tãma 're ì'apisutu mono da si, te za da'âma tãma 're aimreme zusi aba mo.

¹⁵ Ni'wam nori hã toi uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, ìsine te za 're atoi uptabi za'ra wa'aba mo, ìsiré. Duré ni'wam nori hã pê'êzé uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, ìsine te za duré aipê'êzé uptabi na ìsarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Duré simisutu te za asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo, asiré ìsazei'wa nherê, asisada 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tô da. Duré aiwê na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ô di za. Duré dama ìpire nori zapari, marî na romhuri

wapu na da te dasima 're ĩromhuri za'ra mono zé hã asiwi 're wě'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da, ta hã wapu nherẽ. Duré asiré norĩ nhipai u aiwaihu'u pese na 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁷ Duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ ĩwě si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono na si, te za asima 're asõpré u'ãsi aba mo, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ da.

¹⁸ Asada 're dahâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, rowě na si dasiré 're aihâimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za asina 're ĩrosa'rata wě u'ãsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Duré nimahã na, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono upana asi'uihã na 'rãwi 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si, tinhimihâzém na te te 're ai'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono da, te za õhõ si 're ĩ'madã'ã za'ra wa'aba mo. Duréihã ãne na ma tô Wanhib'apito mreme na rob'ui'ééré, Mozési hã:

“Wa hã ĩsiwaprosi, wa za te 're da'a'ruiwa'ãbã. ĩwétési, wa za te dama ãma 're awa'rãmi, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã Wanhib'apito mreme na rob'ui'ééré wasu'u hã, ĩbaihã na hã.

²⁰ Duré ãne 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhimiroti amo na rob'ui'ééré wasu'u hã:

“Asitob'ru norĩ hã mra te te 're sępata za'ra mono wamhã, ĩsa na te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu wamhã, te za tãma 're ĩ'õb za'ra wa'aba mo. Ãne zarina, asitob'ru norĩ ma, 're 'manharĩ wě za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra mono wa, te za aima 're siséb za'ra wa'wa.”

Ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré wasu'u hã. Ãhã zarina si te za dama 're ĩ'manharĩ wě u'ãsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã 'rãwi asi'uihã na 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono õ di za.

²¹ Ãhã wasu'u na, wa za oto ĩnhimirowasu'u na hã aima 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Rãwi dasi'uihã na 're ĩdasi'ruiwa'ãbã za'ra mono zém na hã da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ ĩwě si te za dama 're ĩ'manharĩ wě u'ãsi za'ra wa'aba mo, taha na dahâimana wasédé hã dawĩ 're uprosi za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina, tô sena oto ai'ãma 're dasiwadi za'ra wa'aba mono da.

13

Ti'ai ãma dama ĩpire norĩ nhimiroti, da te 're ĩwapari pese za'ra mono zéb da na rowasu'u

¹ Ti'ai ãma dama ĩpire norĩ hã, roti'wa norĩ hã si'uihã na 're sipisutu za'ra mono õ di, dama 're si'apito za'ra mono da hã. 'Re ĩhâimana u'ãsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zarina si, te dama 're hâimana za'ra uburé. Taha wa, te za uburé aihĩni 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ĩsimiroti hã.

² Ni'wam norĩ hã dama ĩpire norĩ nhimiroti te te siwi 're wě'õ za'ra mono wamhã, taha si te te siwi 're wě'õ za'ra mono õ di za. ĩ'u'ãbã te za duré 'Re ĩhâimana u'ãsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zé hã te te siwi 're wě'õ za'ra. Ãne hã ni'wam norĩ te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, 'rãwi te za si'uihã na te te sisada 're sani za'ra, ti'ai ãma dama ĩpire norĩ nhimihâzé hã, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono zadawa para.

³ Ãne, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono norĩ si, te za dama ĩpire norĩ nhimihâzé ma, 're pahi za'ra. Tanei õ di, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wě za'ra mono norĩ hã. Dama ĩpire norĩ ma, 're pahi za'ra mono õ di za. Taha wa, te za ĩwě si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, dama ĩpire norĩ ma, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za te te 're aiwēsãmri za'ra wa'wa, ti'ai ãma dama roti'wa norĩ hã.

⁴ Ta norĩ hã te 'Re ĩhâimana u'ãsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra, ĩwě na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, rowě na 're asimroi wa'aba mono da. Tane nherẽ, marĩ ĩwasété si 're 'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tãma 're aipahi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Dama ĩpire norĩ hã tô sena siptete uptabi wa, te

te 're ĩdahâ za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, te ĩsimipari'õ norĩ hã te te 're hã za'ra.

⁵ Āne wa, te za uburé ti'ai āma dama roti'wa norĩ nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asimipari õ wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te 're aihâ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, tãma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mono na, aipẽ'ẽ 're asimirosa'rata na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, te za ĩsarina dama ĩpire norĩ nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶ Taha wa, dama ĩpire norĩ nhimipisutuzéb zarina te za duré rob'ui'prazé hã syry na tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, ti'ai āma dama ĩpire norĩ ma. E marĩ wa. Dama ĩpire norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra mono wa.

⁷ Taha wa, te za tõ ĩsarina tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, aipawa'ábâzé hã duré uburé marĩ uiprazé hã. Te za duré tãma 're aihâimana prédu' za'ra wa'aba mo, dama roti'wa norĩ ma.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zé wasu'u

⁸ Wa'ábâ āna, dawĩ 're ĩrowaibui wa'aba mono zém na hã, taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. Te za dama āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, dama 're ĩropisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asimizawizém na si te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re dazawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ĩrob'ui'érézém na te za asina tãma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

⁹ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Mozésihi ma, te te ĩwaihu'uzéb zarina te te āma dama ĩrob'ui'érézé hã, āne:

“Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ ĩwẽ hã dawĩ 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za.”

Āne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, dahâimanazé mono bâ. Ā norĩ hã, duré aimawi hã ĩsimiroti hã ahã uptabi nherẽ, simisutu haré te wasu'u ĩsimiroti hã, āne:

“Te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, duré aihâimanazé hã 'rãwi asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono ne.”

Āne ĩsimiroti hã sa'ëtẽ uptabi nherẽ, misi ĩsimiroti hã te wasu'u, simisutu haré.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, marĩ hã ĩwasédé hã te te dama 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di za. Taha wa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta hã uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa, te za 're hâimana za'ra.

¹¹ Zezusi hã we apã wazô ĩmorizéb u hã romhuture di oto, te te ĩwanho'reptu za'ra zé hã te te oto wama ĩrãsutu za'ra da hã. Cristu hã duréi, wa te wasina 're ĩ'umnhasi na'rata za'ra mono hawim nherẽ, romhuture di oto, wama hã. Taha wa, te za oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, darési āna 're ĩdanhotõ za'ra mono ne, asimiza'rese āna 're aihâimana tõ za'ra wa'aba mono da. Āne na ti'ai āma 're ĩwahâimana hutu za'ra mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne wa, te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo.

¹² Robra ĩsi'utõrĩzéb u hã romhuture di oto, ti'ai āma ré dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono hã. Tãibã za oto. Cristu hã we apã morĩ wapsi, rowa'a si te za oto 're hâimana u'âsi, robra wa'rãmi. Taha wa, robra 'rowi dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, 're wanomro mono õ di za oto. Wawasédé hã wa za oto wa te 're sahãri pese za'ra. Duré Zezusihi nhimirowa'a na si wa za 're wanomro, robra wi wanhiptete sina āma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, danhimni'ãsi na dawĩ 're ĩdasisõpa za'ra mono ne.

¹³ Wawasété āna, wa za oto 're wanomro wẽ, rowa'a na 're ĩdanomro mono ne. Āzé wa te dame 're âhuri mono õ di za, dato ĩwasété u 're dasi'rã'õtõ mono wa, siwa'ru da te 're ĩ'âhuri mono ne, 're wa'rã siwamnarĩ tõ za'ra mono da. Duré siwa'ru wahâimanazé ĩwasédé hã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di za, pi'õ na aibã na zama. Duré marĩ

na 're ïwasiwẽ'õ za'ra mono hawi, wa te wasima 're nharĩ za'ra mono õ di za. Duré marĩ na 're wasi'ruiwapari za'ra mono õ di za.

¹⁴ Siwa'ru 'râwi asima ïwẽzéb zarina, aipẽ'ẽ 're asimirosa'rata wasété aba na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito Zezu Cristu 're ïmorizém na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïsine.

14

Ïsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ïnomro mono norĩ wasu'u

¹ Ïsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ïnomro mono norĩ zô, te za asitême sô 're aihãsi aba mo. Ïsimirosa'rata za'ra hã aimawi nherẽ, aiwab õ nherẽ, tãma 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherẽ, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo.

² Ni'wam norĩ hã ïsazei'wa norĩ hã uburé tisazéb zô te 're sôpré, te te 're huri mono da, romnhi zô zama, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tiwi 're ïsawi za'ra mono õ na, 'râwi 're ïsisaze za'ra mono zéb zarina. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ïsazei'wa nherẽ, te za romnhi hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, te te 're huri mono tã da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tiwi 're sawi za'ra mono newa.

³ Taha wa, ni'wam norĩ hã uburé romnhi te te 're ïhuri mono norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, romnhi na dame 're ïsaihuri mono õ norĩ hã. Duré ni'wam norĩ, romnhi na dame 're ïsaihuri mono õ norĩ zama, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, uburé siwa'ru romnhi te te 're ïhuri mono norĩ hã. E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tã te te 're awêsãmri õ norĩ hã, romnhi na dame 're ïsaihuri mono õ norĩ me.

⁴ E a norĩ wa'wa hã ïsib'apito za'ra wa'aba bâ, te za marĩ tiwi 're ïwẽ'õ za'ra wa'aba mo, ïsib'apito upana. Taha si te za te te 're waihu'u za'ra, ïhâimana wasété na, duré ïhâimana wẽ na zama. Tawamhã ïsazei'wa norĩ hã te za siptete u'âsi 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te 're siptete u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Ni'wam norĩ hã ïsazei'wa norĩ hã te 'râwi te te si'ãma 're rosa'rata za'ra, nima hã bâdâ hã romhuri'õzé hã ïwa 're ïrere'e mono sidâpâsi, bâdâ dama 're ïpire za'ra mono zém na hã. Duré ni'wam norĩ, ïsazei'wa norĩ hã te te da'ãma 're rosa'rata za'ra asa, aiwapsi bâdâ hã uburé dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãma 're ïdahâimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ate wa'aba mono bâ romhuri'õzé bâtâ mono na asimirosa'rata mono bâ te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tã õhõ na si.

⁶ Ta norĩ hã nimahã bâdâ hã romhuri'õzé hã dama 're ïpire za'ra mono zém na te te si'ãma 're ïrosa'rata za'ra mono norĩ hã, Wanhib'apito ãma 're wata za'ra mono da, te ãne te te 're 'manharĩ za'ra. Duré ni'wam norĩ hã uburé siwa'ru romnhi te te 're ïhuri mono norĩ hã te ãne te te 're 'manharĩ za'ra, Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, dasa na dama 're sôpru mono wa. Duré ni'wam norĩ hã romnhi na dame 're ïsaihuri mono õ norĩ hã, te ãne duré te te 're 'manharĩ za'ra aiwa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, waihu'u pese wa, duré sôprub uptabi wa.

⁷⁻⁸ Wasi'uihã na 'râwi wahâiba misire nherẽ, wasina 're wahâimana za'ra mono õ di za. Wanhib'apito te te wama 're ï'apisutu mono zéb zarina si, wa tãma 're wahâimana za'ra. Duré wasi'uihã na bâdâ hã wadâ'âzé hã wa te wasima 're pisutu waihu'u za'ra mono õ di za. Wanhib'apito te te wa'ãma 're ï'apisutu mono zéb zarina si, wa za 're wadâ'â za'ra, õhõ ma. Taha wa, wahâiba ré 're wahâimana za'ra mono ré, duré oto 're wadâ'â za'ra mono wamhã, ïsib'a'uwẽ, wa za 're wahâimana u'âsi za'ra, simisutu.

⁹ Cristu hã dâ'â nherẽ, ma tã apâ hâiwa'udu, hâiba ré 're ïhâimana za'ra mono norĩ nhib'apito da hã, duré 're ïdâ'â za'ra mono norĩ nhib'apito da zama. Uburé ïsazei'wa norĩ nhib'apito da, ma tã hâiwa'udu apâ. Taha wa, wa ïsib'a'uwẽ 're wahâimana u'âsi za'ra oto, simisutu.

¹⁰ Tane nherẽ, e marĩ wa, te bété asisãnawã norĩ hã 're ïwẽ'õ za'ra wa'aba mo, asiré ïsazei'wa 're anomro aba mono nherẽ. E marĩ wa, te 're ï'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asisãnawã nherẽ. Niwapsi wa za uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nho're aimasam ni, te

te wa'awaihu'u da, wahâimana wê na, wahâimana wasété na zama. Tamep si za te te da'awê'ô na dâ'âsina, asi'uihâ na 're asiwê'ô pese za'ra wa'aba mono ô di za, ti'ab ré.

¹¹ Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô âne na âma rob'ui'ééré, ìmreme na:

“Wa hã uburé Danhib'apito, tô sena 're ìhâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré tô sena aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, wa duré tô sena aima ropisutu za'ra wa'wa. Âne, wa aima ropisutu za'ra wa'wa. Niwapsi te za a'uwê mono bâ dahi'râtitô ìnho're ìma ana ni, dama ìpire uptabi wa. Tawamhã tame dapoto mono bâ te za ìnhisi za'ra ni, ìnhisi na 'Re ìhâimana u'âsi mono na.”

Âne ma tô ìbaihã na âma rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré'wa hã.

¹² Tamep si, wa za oto wasi'uihã na tâma wasiwasu'u za'ra ni wahâiba mono bâ, ti'ab ré wahâimanazém na, uburé marĩ hã wa te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na hã.

¹³ Taha wa, wasiré ìsazei'wa nherê, 're ìwasiwê'ô za'ra mono zé hã wa za oto rême pese za'ra ni. Âne zô si, te za asina 're asôpré wa'aba mo, marĩ ìwê hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zô. Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré, asiré ìsazei'wa norĩ hã te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marôpãrĩ tô za'ra mono da, te za marĩ ìwê si 're ì'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Wa hã Wanhib'apito Zesusihi âma 're ìhâimana mono wa, wa tô ìsina waihu'u sena na, uburé dasa hã ìwê na hã, duré ìwasété ô na si. Tane nherê, ni'wam norĩ hã te za âne hã te te âma 're rosa'rata upa za'ra: “Â hã romnhi hã, wasétére di. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã wê ô di, wa te 're ìhuri mono da hã.” Âne hã ni'wam norĩ hã te te âma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, ô norĩ ma si, romnhi hã wasété di tô. Tane nherê, te te siwi 're wê'ô za'ra mono nherê, te te 're huri mono wamhã, dawasédé te wasu'u.

¹⁵ Âté marĩ dasa hã te za 're ìhuri aba mo, asiré ìsazei'wa norĩ te te siwi 're ìwê'ô za'ra mono hã. Tawamhã, 're huri aba mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dawĩ 're awê'ô mono newa, âté te za âne na tiwi 're ìrobzei'ô za'ra wa'aba mo, tô ô norĩ wi hã. Âne wamhã, asimizawi pese zé hã tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô di za. Tâma sawi uptabi za'ra wa, ma tô Cristu hã sada tidâ'â za'ra. Taha wa, romnhi hã asiré ìsazei'wa norĩ te te 're ìwê'ô za'ra mono hã, 're huri aba mono ô di za, 're huri aba mono wa, ta norĩ hã asa na tiwi 're ìrobzei'ô za'ra mono zéb zarina, tiwasété na 're ìsi'marôpãrĩ za'ra mono na 're si'utôrĩ tô mono da.

¹⁶ Âne hã marĩ hã aima wasété aba ô nherê, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ô di za, da te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono tô da.

¹⁷ E marĩ wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìsazei'wa norĩ âma 're ìsib'a'uwê mono zé hã, dasa hã da te 're ìwê'ô za'ra mono zé, te te wasu'u ô di. Uburé marĩ hã da te 're ì'âhuri mono zéb zama te te wasu'u ô di duré. E marĩ te wasu'u tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. Ta hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're ìdanomro wê mono zé, te wasu'u. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono, Tipê'ézani na te te 're ìda'apawapto mono zéb zarina, rowê uptabi na 're ìdanomro mono zé, te wasu'u, dato sina.

¹⁸ Âne na ni'wam norĩ hã Cristuhu ma, te te 're romhuri wê za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za te te sina 're rowê zani za'ra, uburé 're ìhâimana wê za'ra mono zém na. Tawamhã te za duré da te 're wêsâmri za'ra, ti'ai âma ré.

¹⁹ Taha wa, rowê na wasiré 're ìwahâimana za'ra mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré. Wanhib'apito âma wahâimana nhiptete u'âsi 're wanomro mono da, 're ìwasipawapto za'ra mono zém na, wa za duré 're wanomro u'âsi.

²⁰ Tawamhã dasa siwa'ru 're huri aba mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono, danhiptete sina âma 're ìdanomro mono zéb da, te te da'âma 're ìromhuri wê mono zé hã tiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono tô da, âté 're huri aba mono ô di za, siwa'ru dasa hã, romnhi hã. Tô sena uburé dasa hã ìwê si da te 're ìhuri mono da hã. Tane nherê, dasa hã siwa'ru 're huri aba mono ré, asiré ìsazei'wa nherê, sib'uwere na 're ìnomro mono norĩ hã te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marôpãrĩ za'ra mono wamhã, tawamhã, aiwasédé te za tô 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo.

²¹ Taha wa, romnhi hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za, duré uwa 'rã'i wa'u ãsé hã 're âhuri aba mono õ di za, taha zarina asiré ãsazei'wa norĩ hã tiwasété na apã 're si'marõpãrĩ tõ za'ra mono da. Duré siwa'ru marĩ aimawimhã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, ni'wam norĩ hã tiwasété na apã 're si'marõpãrĩ tõ za'ra mono da, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

²² 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te te ãma 're awaihu'u mono da, te za 'rãwi asima si ãma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo, siwa'ru romnhi 're huri aba mono wa, ãma 're ã'upa za'ra wa'aba mono õ zém na hã. Ni'wam norĩ hã uburé siwa'ru, tisa te te sima 're ãwẽ uptabi za'ra mono zéb zarina, te te 're ãhuri mono na, 're siwẽ'õ za'ra mono õ wamhã, ãpẽ'ẽ 're tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Duré ni'wam norĩ hã siwa'ru dasa hã te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra mono zéb zarina, te te 're ãhuri mono õ na, 're siwẽ'õ za'ra mono õ wamhã, ãpẽ'ẽ 're tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za duré, ãne hã aiwa.

²³ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã romnhi siwa'ru te te 're huri mono nherẽ, 'rãwi ãma 're siwawã za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za te te 're wẽ'õ za'ra, tisa na 're ãsiwawã za'ra mono zéb zarina. Tane hã marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, 'rãwi ãma 're wasiwawã za'ra mono wamhã, taha na wa za wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra.

15

Ãsazei'wa norĩ, prédup sina 're ãsipawaptob za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa norĩ hã wanhiptete sina, Wanhib'apito ãma, wa te 're ãsasõmri u'ãsi za'ra mono norĩ hã, marĩ, wa te wasima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina si, wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Wasiré ãsazei'wa nherẽ, hãimana nhib'uware na 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã, wa za wa te 're pawaptob za'ra, hãimana nhiptete na wasiré ãma 're hãimana u'ãsi za'ra mono da.

² Wasiré ãsazei'wa norĩ hã marĩ te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina, wa za wa te ãma 're sazei pese za'ra, marĩ ãwẽ na si, wa te ãma 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da, hãimana prédub sina oto ãma 're hãimana u'ãsi za'ra mono da.

³ Cristu hã bété, ti'ai ãma 're morĩ ré hã, e sima si ma tô tihãimanazéb da hã 're si'madã'ã. Mare di. 'Rãwi tihãimanazém na si, 're si'madã'ã mono õ di. ãne na duréihã ma tô ni'wa hã ãwasu'u na ãma rob'ui'ééré siro:

“ãmama, ni'wam norĩ hã te te ai'ãma 're ãwasété za'ra mono norĩ hã ma tô ai'u'ãbã ã'ãma zama te te 're wasété za'ra. Tane nherẽ, aimawi 're ãhãimana mono zéb da hã, te ãsima pisutu õ di, ãsi'uihã na hã.”

ãne na ma tô duréihã ãbaihã na ãma rob'ui'ééré, ãwasu'u na hã.

⁴ Uburé 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã, e taré ma tô tinhimiroti hã te te dama 're apisutu, da te ãma 're ãrob'ui'ééré za'ra mono zéb da hã. Mare di. Taré te te dama 're apisutu mono õ di. ãsimiroti hã wa te 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tô ãne hã te te dama 're apisutu. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wa te 're sõré u'ãsi za'ra mono wamhã, wanhiptete sina wa za ãma 're wahãimana u'ãsi za'ra, marĩ na uburé wa te 're robzépata za'ra mono nherẽ. Wa te 're sõré u'ãsi za'ra mono wamhã, te za wama 're rowẽ za'ra, wawi 're robzei'õ za'ra mono ãna, 're ãwahãimana za'ra mono zéb da hã. Õhõ umnhasi sina, wa za tô ãhã zarina si 're wahãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata 're ãwahãimana u'ãsi za'ra mono zéb zõ, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina.

⁵ 'Re ãhãimana u'ãsi mono si dapisutu'wa hã, uburé marĩ na da te 're robzépata za'ra mono nherẽ, danhiptete sina ãma 're ãdahãimana u'ãsi za'ra mono da hã. Taha si te te sina dama 're ã'arowẽ zani mono hã, dawí 're robzei'õ za'ra mono ãna, ãma 're ãdahãimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, wa tô te ãsima 're aiwẽ za'ra wa'wa, ta hã aihĩni te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiré ãsazei'wa norĩ hã simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da oto, Cristu Zezusi 're ãmorĩ wẽ zéb zarina.

⁶ Asimirosa'rata na 're asisazei u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma simisutu u'âsi, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

Zudezu'õ norĩ hã, Cristuhu wasu'uwẽ te te oto ïwaihu'u za'ra zé wasu'u

⁷ Cristu hã sitẽme te te 're ï'aiwaibui wa'aba mono ne, te za aihâiba zô asisô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, 're asisawĩ pese za'ra wa'aba mono sina. Taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da, te za ãne asima 're ï'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁸ Cristu hã ma tô we ti'ai u datẽme mo, zudezu norĩ hã te te 're apawapto mono da, duréihã zudezu norĩ hi'rata ma, dama ïpire za'ra norĩ ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tãma 're ïropisutu za'ra mono zéb zarina, te te dama ãma 're a'uwaimrami mono da, duré uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ãma 're ï'a'uwaimrami mono zém na, tô sena na da te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da.

⁹ Duré zudezu'õ norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïpẽ'êzé mono zé hã te te oto sina 're waihu'u za'ra mono wa, ãma 're wata za'ra mono da, ma tô we Cristu hã zudezu norĩ u satõ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ãne rob'ui'éré na ïwasu'u hã: “Wa hã zudezu'õ norĩ siré 're ïhâimana mono ré, wa za ïsiré za'ra, ai'ãma 're ïwata u'âsi. ïnho're na zama, wa za duré ai'ãma 're ïwata u'âsi.”

¹⁰ Duré rob'ui'éré amo na ïwasu'u hã, ãne:

“A norĩ wa'wa hã zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé simisutu asiré atoi uptabi na, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ me.”

¹¹ Duré rob'ui'éré amo na ïwasu'u hã, ãne:

“Zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé Wanhib'apito ãma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé aipoto mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.”

¹² Iza'iza hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré siro:

“Niwapsi te za Zéséhé nhihudu hã we datẽme wi, apito Dawihi mama nhihudu hã. Wei wisi wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tãma pisutu, zudezu'õ norĩ nhib'apito, 're hâimana mono da oto, daro mono bâ.

Tawamhã ta norĩ hã te za te te siwi 're umnhasi, marĩ ïwẽ hã te te tãma 're ïpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te tãma ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã Iza'iza hã te te ãma ïrob'ui'érézé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzém na. Ã hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzém na, ma tô oto dama ãma uwaimra.

¹³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese wa, te za te te 're wa'apawaptob u'âsi, marĩ ïwẽ hã te te wama 're ïpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te wama ãma 're ï'a'uwaimrami mono zéb zô, wa te wasiwi 're umnhasi za'ra mono sina, sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da. Taha wa, wa ai'ãma tãma 're ïmreme u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi na 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowẽ si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. ïpẽ'êzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ ïwẽ uptabi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, za te te aima 're ïsõmri za'ra wa'aba mono zéb zô, asiwi 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono zém na, 'rãwi asima ãma 're sa'êtẽ za'ra wa'aba mono da, wa tô te ïsima 're aiwẽ za'ra wa'wa.

Paru hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na te te 're ïda'apawapto mono zé wasu'u

¹⁴ ïsisãnwã norĩ, wa hã wa tô ai'ãma waihu'u pese za'ra wa'wa, asimizawi pese sina oto 're anomro wẽ wa'aba mono zém na hã. Duré aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne hã wa tô duré ai'ãma waihu'u pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito nhimiroti na oto asima 're ïroti waihu'u pese za'ra wa'aba mono zém na zama.

15-16 Tane nherê, âhâna ãnhimi'ui'ére na, wa tô sô'awi aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãsina ãpahi âna, rowasu'u ahâ na te âma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Te aiwi udâ waihu'u za'ra wa'aba âna, wa tô ãnhimi'ui'ére na hã aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sôprum na te te ãpisutu wa, Cristu Zezusihi ma si te oto 're romhuri mono da, zudezu'õ norã hã te tãma 're apawapto mono da. Sasedoti norã hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, te te da'ãma 're ãromhuri za'ra mono ne, wa duré wa hã zudezu'õ norã âma te 're romhuri u'âsi, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, Zezusihi wasu'uwê na te 're pawapto za'ra mono wa, te te 're ãsaze za'ra mono zéb zarina, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're wêsãmri za'ra mono da. 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipisutuzéb zarina, ta norã hã ãsib'a'uwê oto 're nomro mono wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ãwêsãmri za'ra mono zéb da hã, wa âne na hã te tãma 're romhuri u'âsi.

17 Cristu Zezusihi âma si oto 're ãhâimana mono wa, wa 're ãsi'uze, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, te 're ãromhuri mono zém na hã oto.

18 Te 're ãrowasu'u wê mono zéb zarina, duré te 're ãromhuri wê mono zéb zarina ma tô zudezu'õ norã hã te te 're wapari pese za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. E tawamhã ãsi'uihã na ãwaihu'u pese na te 're ã'ab'manharã wê mono na, wa za dama ãsina 're ãwata. Mare di. ãne hã ã'uwaibaba õ di. Cristuhu nhimipawaptozbéb zarina si, wa tô te tãma 're romhuri u'âsi za'ra, ãwasu'uwê na hã.

19 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ãpawapto mono zém na si, wa tô marã dama ã'manharã waihu'u'õ hã te dama 're ab'manharã, zudezu'õ norã hã tô sena te te 're saze za'ra mono da, ta norã hã. Zeruzarê hawi, Iririza u 're ãmorã ré, wa tô daza'rui mono bâ te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwê na hã.

20 Wa hã wa tô âne hã te ãsima 're rosa'rata u'âsi, Cristuhu wasu'uwê hã zahadu dapo're na da te 're ãwapari za'ra mono õ norã u si, 're ãmorã da, daza'rui mono bâ ãwasu'uwê na te âma 're da'apo're pu'u mono da. Wanhã'apito wasu'uwê na ãnhimi'u'êi 'rata u 're ãzasi tô mono da, wa tô âne na te ãsima 're rosa'rata u'âsi.

21 Duréhã Iza'iza hã ma tô âne na Cristuhu âma rob'ui'ére: "Ni'wam norã ma, ãwasu'uwê hã da te tãma 're ãwaihu'u za'ra mono õ norã hã te za oto ta norã hã 'rãwi âma 're siwaihu'u za'ra, ãwasu'uwê hã da te oto tãma 're wasu'u za'ra mono wa.

Te te 're wapari za'ra mono âna, aré 're ãhâimana za'ra mono norã hã te za oto 'rãwi si'ãma te te 're waihu'u pese za'ra, 're ãhâimana wê za'ra mono zém na hã."

Paru hã, timreme te te sisõwa ãsõmrizé wasu'u, Roma u morã da

22-24 Wa hã wahub ahâ na, wa tô te ãsima 're rosa'rata u'âsi, te ãsima 're ãrowê mono zéb uwaibaba, atême ãmorã za'ra wa'aba da, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherê, zahadu ãmemhã ãma romhuri ahâ di. Taha wa, nimahã na hã âma atême ãwatobro waihu'u aba õ di. Tane nherê, âhâna hã ãnhimiromhuri hã ãmemhã te oto 'rãsutu wamhã, atême âma ãmorã aba da si, wa tô ãsima waihu'u. Taha wa, wa tô ãsima pisutu pese, Esipãna na romnhisi u ãmorã ré, te asabu za'ra wa'aba da. ãne wa tô duré ãsima rosa'rata, atême âma ãwisi za'ra wa'aba wamhã, niha bâtã na a'ã ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba da, ãma ãrowê zarina, duré marã na asiwi ãpawapto za'ra wa'aba da, Esipãna u ãmorãzéb da hã. Taha parip si, wa za oto aihawi ãmorã 'wa.

25 Tane nherê, wa za a'ã Zeruzarê u si mo, ã awa'awi hã, tame 'Re ãhâimana u'âsi mono nhãb'a'uwê 're ãsi'ubumroi mono norã hã te duré pawapto za'ra da a'ã.

26 Masédoniza na ãnhipti'a nho'õmo nhisi âma, duré Ataza na ãnhipti'a nho'õmo nhisi âma, zudezu'õ na ãsazei'wa na oto 're ãhâimana za'ra mono norã hã ma tô sima wê za'ra, rob'ui'prazé hã te te siwi ubumro da, Zeruzarê âma ãsazei'wa norã te te siwi âma pawapto za'ra da, simarã âna 're ãhâimana za'ra mono norã hã, zudezu norã hã. Ta norã nhoprub za'ra zé hã, ãsi'uihã na te tãma âri za'ra da Zeruzarê u, taha da, wa za a'ã tamomop si mo.

27 Ta norã hã zudezu'õ na ãsazei'wa norã hã si'uihã na ma tô sima pisutu za'ra, te te siwi âma ãpawapto za'ra zéb da hã, zudezu norã hã. ãne hã tô ã'uwaibaba ma tô siwi âma pawapto za'ra. E marã wa. Duréhã zudezu norã ma, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã

tiwasu'uwě na tãma siwaihu'u na'rata za'ra, tipě'ě na robzei u'âsi ãma 're nomro mono da. Taha na ma tô zudezu'õ norĩ hã te te siwi ãma 're pawaptob za'ra ĩwasu'uwě na, aiwapsi oto õhõ ãma si 're hãimana za'ra mono da. Æne wa'rãmi, te za tô zudezu'õ norĩ hã tinhimarĩ na te te siwi 're pawaptob za'ra, zudezu norĩ hã, tô ĩsarina si.

²⁸ Tawamhã ãme ĩnhimiromhuri te 'rãsutu parimhã, rob'uiprazé, da te dasiwi ĩ'ubumro hã ubuni na ĩsazei'wa norĩ ma, te ãwisi wě parip si, wa za oto mo, Esipãnha u ĩmorĩ da hã. Tawapsi, wa za aiwa'wai baba ĩmorĩ aba ré, asabu za'ra wa'wa oto.

²⁹ Tawamhã, atěme ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, Cristuhu nhoprubzém na, sa'ětě uptabi na te za aihĩni wama ãma tirowě za'ra.

³⁰ ĩsisãnawã norĩ, wa za oto aiwi rowaptěřě za'ra wa'wa ĩsi'ãma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, asiptete sina ĩ'ãma 're aimreme zusi aba mono zéb da hã. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zazei'wa, wasiré oto 're wahãimana za'ra mono wa, duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono pě'ězani nhimipawaptobzéb zarina, oto 're wasisawi pese uptabi za'ra mono wa, wa ãne na aiwi rowaptěřě za'ra wa'wa.

³¹ E marĩ da. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, niha te te ĩma rob'manharĩ za'ra tõ da, te za ĩ'ãma tiwi ĩrowaptěřě u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré Zeruzarě ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã zudezu na ĩwamri za'ra wě te, zudezu'õ norĩ nhoprubzě hã za te ãma ĩ'ãri hã te te siwi wě'õ za'ra tõ da, te za duré ta norĩ ãma zama ãma aimreme zusi u'âsi 'wa.

³² ĩtoi uptabi na ãma atěme ĩwisi za'ra wa'aba da, te za ĩ'ãma aimreme zusi u'âsi 'wa. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, ĩmorizé hã te te ĩma pisutu wapsi, wa za tô ãma atěme ĩwisi 'wa. Tawapsi ĩma rowě uptabi di za, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 'rãwi wasisabu za'ra wě te. Te ãma wazere wamhã, wa za a'ã ai'rata ĩwa'utu za'ra wa'wa.

³³ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã wama rowě nhomri'wa hã 'rãwi asiré 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ĩsima 're aiwě u'âsi za'ra wa'wa. Tane tô.

16

Paru, tisiwadi norĩ te te ĩ'azawizé wasu'u

¹ Æne, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, wahidiba Pebi na ĩsisi hã. Ta hã simizawi pese di. Sětireza na 'ri nho'õmo nhisi ãma, te ĩsazei'wa norĩ hã te te 're apawaptob u'âsi.

² Da'ahã na ma tô te te 're da'apawapto pese. ĩzama te duré te te 're ĩpawapto. Taha wa, ma'ãpé asiwi ãri wě wa'aba za, wasiré Wanhib'apito zazei'wai wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwě, 're ĩsiwaibui wě mono zém na. Marĩ zô tiwi rowaptã'ã wamhã, te za duré marĩ na asiwi ĩpawaptob za'ra wa'wa.

³ Ma'ãpé, duré ĩma sawi za'ra wa'aba, Prisira norĩ hã Atiraha me, te ãma ĩsawi zahuré zéb zarina, rob'ui'ére na.

⁴ Ta norĩ hã ĩsiré te te 're ĩromhuri zahuré mono, Cristu Zesusihi wasu'u na. Ta norĩ hã da te pãrĩ da nherě, ma tô sisawi ãna te te 're ĩpawaptob u'âsi zahuré, pahĩ ãna. Taha wa, te te 're ĩpawaptob zahuré mono zém na, wa tô te 're uzei u'âsi zahuré. Tane nherě, ĩwétési te ãma 're uze zahuré mono õ di. Uburé zudezu'õ norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hã te duré te te ãma 're uzei u'âsi za'ra, daro mono bã siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã.

⁵ Ma'ãpé, duré uburé ĩma sawi za'ra wa'aba, Prisira norĩ nhorõwa u ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã, rowahutu u.

Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsiwadi ĩma ĩsawi pe hã, Epenetu na ĩsisi hã. Ta hã ma tô saze na'rata Cristu hã, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

⁶ Duré Mariza hã asiwi ĩma sawi wa'aba. Ta hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'wa, simi'ěi uptabi na.

⁷ Duré asiwi ĩma sawi zahuré wa'aba, Ædoronitu norĩ hã, Zuni'asihi me. Ta norĩ hã ĩsiré zudezu norĩ, ma tô ĩsiré tihãimana zahuré, dazazéb 'remhã. Cristuhu zadawa wasu'u'wa

norĩ siré te te 're romhuri zahuré mono wa, tãma waihu'u pese za'ra di, ãsiré romhuri'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã ma tô ãwana saze na'rata zahuré, Cristu hã.

⁸ Ma'ãpé duré asiwi ãma sawi wa'aba, ãsiwadi uptabi hã, ãprizatu na ãsisi hã. Ta hã te Cristu ãma si 're hãimana.

⁹ Duré Ubanuhu zama asiwi ãma sawi wa'aba, wasiré romhuri'wa hã Cristuhu ma. Esitati hã ãsiwadi zama te za duré asiwi ãma ãsawi wa'wa, ãma ãsawi pe hã.

¹⁰ Ma'ãpé duré asiwi ãma sawi wa'aba, Aperi hã. Ta hã marĩ na da te 're pibui ahã mono nherẽ, niwa Cristuhu wi sipi'rai waihu'u õ di. Duré asiwi ãma sawi za'ra wa'aba, Arisitoburuhu nhorõwa 're, 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã.

¹¹ Duré, Erodi'ã hã asiwi ãma sawi wa'aba, ãsiré zudezu hã. Duré wasiré ãsazei'wa norĩ hã Nasizuhu nhorõwa 're, 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã asiwi ãma sawi za'ra wa'aba duré.

¹² Tiripena norĩ hã te za duré asiwi ãma ãsawi zahuré wa'wa, Tiripozaha me. Ta norĩ hã te Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zahuré. Duré wahidiba hã ãma ãsawi pe hã asiwi ãma sawi wa'aba, Pezidi na ãsisi hã. Ta hã simi'ẽ na te duré Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese, wa'a ãna.

¹³ Ma'ãpé duré asiwi ãma sawi wa'aba, Rupu hã. Ta hã te duré te te 're romhuri pese, Wanhib'apito ma. ãna zama te za duré asiwi ãma ãsawi wa'wa. Ta hã ãna õ nherẽ, ma tô te te 're ãpawapto pese, dana hã ti'ra te te 're ãpawapto pese za'ra mono ne.

¹⁴ Asĩtitu norĩ hã te za duré asiwi ãma ãsawi za'ra wa'wa, Predotihĩ me, duré Emesi, duré Patorobasi, duré Emasi hã. Duré uburé ãtẽme 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã asiwi ãma sawi za'ra wa'aba, ãsazei'wa norĩ hã.

¹⁵ Ma'ãpé duré asiwi ãma sawi za'ra wa'aba, Pirorodu norĩ hã, Zurizaha me, duré Nere'u norĩ hã ãhidiba me, duré Orĩpasihi zama. Duré ta norĩ siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã te za asiwi ãma ãsawi za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã.

¹⁶ Uburé asiré ãsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

ãmemhã uburé Cristuhu zazei'wa norĩ hã, ã'upsãtã mono bã sitẽme 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

Paru hã, roti na za oto te te ãrãsutuzém na rowasu'u

¹⁷ ãsisãnawã norĩ, wa za oto ãnhimiroti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te aimawi tinhimirosa'rata na te te ãma 're 'wa'rutu za'ra, ãsazei'wa norĩ wi. Te te tiwi ãma 're 'wa'rutu za'ra mono wa, te ãsazei'wa norĩ hã ãmreme hã te te 're wapari za'ra. Taha zarina, te duré sima ãma 're siwanhizari. Ta norĩ nhimirob'manharĩ wasété zéb zarina, te ãsazei'wa norĩ hã 're si'marõpãrĩ za'ra, tiwasété na. Zezusihi nhimiroti na, da te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zéb upana, te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, aimawi na si. Taha wa, te za tiwi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ siré 're aihãimana za'ra wa'aba mono tõ da.

¹⁸ Ta norĩ hã Wanhib'apito Cristuhu ma, te te 're romhuri za'ra mono õ di. Te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina si, te marĩ ãwasété zõ si 're sõpré. Ta norĩ hã sadawa nhipese nherẽ, te ãsimiroti hã sena newa da te 're wapari ze za'ra, danhimirosa'rata nhib'uware na 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã. Mreme wapari ze wa, duré asa ãmreme hã da te dasima 're wẽ za'ra mono da, te taré timreme amo na te te dama 're rowasu'u za'ra, da'ãma 're wata za'ra mono sina. Tawamhã taha zarina, te za awa'awi ãmreme na da te 're saze za'ra.

¹⁹ Taneĩ õ di, a norĩ wa'wa hã. Zezusihi wasu'uwẽ 're ãwapari pese za'ra wa'aba mono zém na, ma tô daro mono bã ãsazei'wa norĩ hã aiwasu'u za'ra wa'wa hã te te 're wapari ze za'ra. Taha wa, ma tô ãma asina ãma 're ãrowẽ zani za'ra wa'aba mo.

ãne wa, wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Asimiza'rese sina, te za marĩ ãwẽ hã 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si, asina 're asõpré wa'aba mo. Marĩ ãwasédé hã 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tiwi 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwasété wi hã.

²⁰ Rowẽ na 're ĩdanomro mono zé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawimhã. Ta hã te za rowẽzé hã te te aima 're anhomri 'wa. Wahi hã dapara na da te 're ĩwati'i za'ra mono ne, te za Satanasihi nhiptetezé hã romhutu na te te tiwi 're a'uprosi 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, tô õ hã Satanasi hã asahâpâ 're hâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Wanhib'apito Zezusihi wi, wa wa te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, tinhimipawaptobzé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²¹ Timotiu hã, âme ĩsiré romhuri'wa hã te duré âma asawi za'ra wa'wa. Duré ĩsiré zudezu norĩ te duré âma asawi za'ra wa'wa, Rusizu norĩ hã, Zasãhã me, duré Sosipaturu hã.

²² Wa hã, Tési'u hã wa duré âma asawi za'ra wa'wa, Wanhib'apito âma wasiré 're wahâimana za'ra mono wa. Wa hã Paru te te ĩma ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, wa tô rob'ui'ééré, ã ĩbaihã na hã.

²³⁻²⁴ Wa hã Paru, âne wa za duré âma aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'izu hã tinhorõwa u te te ĩ'mazébré hã, te duré âma asawi za'ra wa'wa. Taha nhorõwa âma, te wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ u'âsi. Duré Erasitu hã âme 'ri nho'õmo âma danhib'apito ma, rob'ui'prazé za'rata na romhuri'wa hã, te âma asawi za'ra wa'wa. Wasisãnawã Tu'atu na ĩsisi zama, te duré âma asawi za'ra wa'wa.

Paru hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma ĩwatazé wasu'u

²⁵⁻²⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra. Taha ma si, tãma waihu'u pese di, te te 're ĩwa'apawapto mono zéb da hã, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hã wa te 're rẽme za'ra mono âna, wanhiptete u'âsi âma 're ĩwanomro mono zéb da hã. Taha wasu'uwẽ hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi. Duréihã ĩwasu'uwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're awaihu'u mono õ di. ĩwasu'uwẽ hã dama sa'rese âna, ma tô aré 're danomro. Tane nherẽ, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwasu'uwẽ hã dama waihu'u oto, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré hawimhã. Taha wa, te oto ĩsimiwada'urizéb zarina si, da te 're waihu'u za'ra daro mono bâ, da te âma 're ĩsazei pese za'ra mono zéb da hã, duré da te 're ĩwapari pese za'ra mono zéb da hã oto.

²⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã misire te 're hâimana. Õhõ si siwaprosi uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, taha ma si. Taha wa, taha âma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, Zezu Cristu te te wama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zéb zarina si. Tane tô.

1 Corĭtu norĭ Corĭtu norĭ ma, Paru te te ĭrob'ui'éré na'rata zé ĭbaihâ wasu'uzé

Paru hã Corĭtu u morĭ wamhã, ma tō 'Re ĭhâimana u'âsi mono mreme na dama rowasu'u. Taha wa, ĭsa'u hã ma tō ĭsimirowasu'u wē zarina ĭsazei'wa norĭ hã dasina tahâ'â ni.

Ā ĭbaihâ na ma tō Paru hã tãma ãma rob'ui'éré za'ra Corĭtu ãma ĭsazei'wa norĭ ma hã, ni'wam norĭ hã wasété na 're ĭhâimana za'ra mono wasu'u hã te te wapari wa, duré sina 're sipo'o za'ra mono wa, siré ĭsazei'wa nherē. Taha wa, ma tō tãma waihu'u za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĭ hã ĭ'uwaibaba si 're ĭnomro mono zém na hã.

Paru hã te te tãma rob'ui'éré za'ra wana ré hã, ma tō rob'ui'éré hã tãma me za'ra, Corĭtu norĭ hã Paruhu ma. Taha na ma tō siwi sadanha, tinhimi'ui'éré za'ra na marĭ hã tãma 're ĭhâimana za'ra mono zém na, ro'wa'rudu hã. Capituru 7 ãma hã ma tō Paru hã asa tãma ãma rowasu'u za'ra, te te ĭsadanharĭ za'ra zém na hã. Ma tō duré tãma waihu'u za'ra, ĭsazei'wai mono bâ 'Re ĭhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã romhuri mono bâ te te tãma 're ĭ'apisutu mono zém na hã (capituru 12, 14 ãma hã). Capituru 13 ãma ma tō duré rowasu'u, 're ĭdasisawi za'ra mono zém na hã. Capituru 15 ãma hã te duré rowasu'u, Zezusi hã dâ'â nherē, sena na apâ ĭhâiwa'utuzém na hã, duré taha zarina, wa norĭ zama apâ 're ĭwahâiwa'utu za'ra mono zém na hã.

Paru te te ĭdazawizé wasu'u

¹⁻² Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corĭtu na 'ri nho'ōmo nhisi ãma, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĭ ma. Wasisânawã Sotēni hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ma tō ĭ'pisutu, te te sima ĭwēzéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĭhâimana mono da, ĭsadawa para. A norĭ wa'aba zama, ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĭsib'a'uwē si oto ãma 're anomro wē wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma. Daro mono bâ, uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĭ ma zama, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwa, wa tō Wanhib'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

³ Wamama ma, wa ai'ãma 're ĭmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĭsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

'Re ĭhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina, ĭwē si te te dama 're ĭ'anhomri mono zé wasu'u

⁴ 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma, wa 're ĭwata u'âsi, ĭwē hã te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi ãma si oto 're anomro aba mono zéb zarina.

⁵ Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, ma tō 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ĭwē si te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Ma tō duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ĭwasu'uwē na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're ĭhâimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

⁶ Cristuhu wasu'uwē hã ma tō 're ĭsazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

⁷ Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristu apâ we ĭmorĭzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĭhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina ĭwē hã te te aima 're ĭsōmri za'ra wa'aba mono zéb zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ô di za oto.

⁸ Wanhib'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da. Nimahã bâtâ na za we apâ ĭmorĭzéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ti'ab ré Zezusi hã

're udâ za'ra wa'aba mono wa, tô taha bâtâ na aiwasédé hã te te ai'âma sa'ra za'ra wa'aba tō da.

⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ì'aropisutu mono zéb zarina, te te wama âma 're ì'a'uwaimrami mono zéb da hã. Ta hã ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ì'ra siré 're anomro aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré.

Ìsazei'wa norĩ, siwanhizari 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁰⁻¹¹ Ìsisânawã norĩ, Corowihi nhorōwa âma 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã ma tô we ìma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mono zém na hã, asiwanhizari âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aima âma roti pese za'ra wa'wa, simisutu âma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Misi haré te za oto 're ìpisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

¹² Âne wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nheré, te âne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã Paruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, âne: “Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, âne: “Wa norĩ hã Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te âne 're siwasu'u za'ra: “Wa norĩ hã Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Âne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ aba na.

¹³ Tane nheré, Cristuhu zazei'wa norĩ hã te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari âma 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di. Mare di. E wa hã Paru, wa tô asada ìdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nnonhi'râmi na. Mare di. Wa hã ò di. E ìnhisi na ma tô â dawabzuri hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, Zesusihi nhisi upana. Mare di. Wa hã ò di.

¹⁴⁻¹⁵ Ai'rata 're ìhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'âma 're ìnhib'a'uwé za'ra wa'aba mono da, te ìsima 're aiwé za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, ai'ahâ na wa aré â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, ìnhisi na. Tane nheré, ai'ahâ na te aima 're ab'manharĩ aba mono ô di. Crisipu norĩ ma si, wa tô â dawabzuri hã tâma 'manharĩ zahuré, Da'izuhu me. Âne wa, wa tô 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìwata u'âsi. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ìnhisi na â dawabzuri hã te aima 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

¹⁶ Âne na wa tô duré ìsina po're puru, Esitépanasihi ma zama, â dawabzuri te ì'manharizém na hã. Duré ìsôrōwa âma ìsiré 're ìhâimana za'ra mono norĩ ma zama, wa tô tâma 'manharĩ za'ra ìsiré. Âma ìpo're pu'u za'ra ô di oto, ni'wam norĩ âma hã, â dawabzuri te tâma ì'manharĩ za'ra zém na hã. Ta norĩ ma si, wa tô 'manharĩ za'ra.

¹⁷ Â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ mono da, te te datême ìzatōrĩ ô di, Cristu hã. Ìwasu'uwé si te dama 're wasu'u mono da, ma tô datême ìzatō. Taha wa, ti'ai âma danhimirowaihu'u na da te dama 're ìroti za'ra mono nei ô di wa hã, te dama 're ìrowasu'u mono zé hã. Ti'ai âma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'âhã, wedepo'o nnonhi'râmi na dazada ìdâ'âzé wasu'u hã te aré wapu na dama 're hâimana. Tane 'wa'âhã, Cristuhu wasu'uwé hã marĩ dai ô di aré, da te âma 're saze za'ra mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te âma 're ìda'anho'reptui mono da hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

¹⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono, za te te ì'uprosi za'ra norĩ hã, wedepo'o nnonhi'râmi na Cristuhu dâ'âzé wasu'u na te te âma 're rosa'rata upa za'ra, sima, taré newa. Wa norĩ si uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwa'anho'reptui mono norĩ si, wa tô wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu dâ'âzé hã ìpire na hã. Taha wasu'u hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u pe, te wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're ìda'anho'reptui mono da hã, Cristu hã dazada ìdâ'âzéb zarina.

¹⁹ Âne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na ìsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ére hã:

“Ni'wam norĩ hã ãnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono õ nherẽ, tinhimirowaihu'u pese na 'rãwi 're si'madãã ze za'ra mono wamhã, wa za ãsimirowaihu'u pese zé hã te tiwi 're a'uprosi, ta norĩ wi, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're ãdahãimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ na 'rãwi da te dasina 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã oto.”

Ãne na hã duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ééré, te wasu'u.

²⁰ Ti'ai ãma danhimimirowaihu'u pe hã, tarére 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré zarina, dama rowahutu'wa norĩ nhimirowaihu'u pe hã tarére duré, tãma hã. Duré danhimiroti waihu'u pese na, 'rãwi da te dasima ãma 're ãroti nhipese za'ra mono zé hã tarére tãma hã. Uburé danhimimirowaihu'u pese na dahãimanazé hã wapure di tãma hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese ma hã. Ãne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tiwaihu'u pese na te te dama 're ã'ab'manharĩ mono zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni.

²¹ Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sima pisutu, dasi'uihã na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'rãwi da te 're waihu'u za'ra mono tô da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Zezusi hã dazada ãdããzé wasu'u hã, wa te dama 're ãwasu'u za'ra mono hã taré newa te dasima da te ãma 're rosa'rata upai u'ãsi za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

²² Zudezu norĩ hã marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ã'ab'manharĩ mono zéb zô si, te 're sõpré. Duré zudezu'õ norĩ hã uburé marĩ te te 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wẽ u'ãsi za'ra.

²³ Tane nherẽ, wa norĩ hã Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdããzé wasu'u si, wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherẽ, ma tô taha wasu'uwẽ hã zudezu norĩ hã te te siwi 're wẽõ za'ra. Zudezu'õ norĩ zama ma tô duré te te sima ãma 're rosa'rata upai u'ãsi za'ra, taré newa, marĩ da ãhãimana õ newa, ãwasu'uwẽ hã.

²⁴ Ni'wam norĩ si ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'uwẽ da, ni'wam norĩ hã zudezu, duré ni'wam norĩ hã zudezu'õ. Ta norĩ si te Cristuhu dããzé wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhã ãne hã, e marĩ te tãma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na ãdããzé wasu'u hã. Danhipai u 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pe, te tãma wasu'u za'ra. Duré ãsimiroti wẽ uptabi, te tãma wasu'u za'ra.

²⁵ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti si, danhipai u ãwẽ uptabi hã tô. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

²⁶ ãsisãnawã norĩ, ma'ãpé asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tinhib'a'uwẽ da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, 're aihãimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Ai'umro wa'aba na si ma tô asiré norĩ ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, aré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô asima aipire na aré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô dama ãpire norĩ 'ra na 're aihãimana za'ra wa'aba mo aré. Ai'ahã wa'aba na ma tô dama aiwapu na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

²⁷ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã dama hãimana nhimiza'rese'õ na, ãsazei'õ'wa norĩ te te ãma 're ãrosa'rata za'ra mono norĩ hã ta norĩ si ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ si 're nomro mono da. E marĩ da, ma tô ta norĩ si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. ãsazei'õ'wa norĩ hã simirosa'rata waihu'u pese newa 're ãsi'madãã ze za'ra mono norĩ hã, oto sisém na 're hãimana za'ra mono da. Duré ãsazei'õ'wa norĩ ma ãwapu za'ra hã, ma tô duré te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ 're nomro mono da. ãsazei'õ'wa norĩ ma, ãpire za'ra hã oto sisém na 're hãimana za'ra mono da, ma tô dama ãwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ 're nomro mono da.

²⁸ ãsazei'õ'wa norĩ ma 're ãhãimana wapu za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ si 're nomro mono da, ãsazei'õ'wa norĩ te te siwi 're ãwẽõ pese za'ra mono norĩ hã. ãsazei'õ'wa norĩ ma, pire na 're ãhãimana za'ra mono zé

hã te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tô dama ãwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ si oto 're nomro mono da.

²⁹ E marĩ da, ma tô ãne hã te te dama 're ab'manharĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Ni'wam norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'rãwi ãsõ'a, sina 're wata tõ za'ra mono da, ma tô ãne te te dama 're ab'manharĩ, duré dama pire wẽ te, 'rãwi dama sina 're wata tõ za'ra mono da.

³⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina si, te oto Cristu Zezusihi ãma 're anomro aba mo. Cristuhu ãma si oto 're anomro aba mono wa, te tinhimirowaihu ãwẽ hã te te aima 're waihu'u u'ãsi za'ra wa'wa. Cristuhu dã'ázém na si, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'awẽsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina. Taha zarina si, ma tô duré te te 're wa'apisutu, ãsib'a'uwẽ si oto tãma 're wahãimana wẽ za'ra mono da. Taha zarina si, ma tô duré wawasété hawi wa'anho'reptu, sitẽme te te 're wa'awaibui mono da.

³¹ Taha wa, wa norĩ hã ãsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're ãwahãimana za'ra mono zém na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, Wanhib'apito nhimi-pawaptobzém na si, wa za tô dama 're wasiwasu'u wẽ za'ra, wato sina 're ãwahãimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére:

“Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hãimana za'ra mono wamhã, Wanhib'apito te te 're ãpawaptob za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto 're ãhãimana za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã ãbaihã na ãma rob'ui'ére hã.

2

Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdã'ázé wasu'u

¹ ãsisãnwã norĩ, ma'ãpé ããma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hã atẽme ãma ãmorĩ aba wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã aré dama ãwaihu'u'õ hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhã ãmreme wapari ze na, 're ãwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ãsi'ãma 're rosa'rata, ãnhimiroti wẽ wa, ããma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. E ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ãroti za'ra mono ne, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tanei õ di, ãnhimirowasu'u hã.

² Ai'rata 're ãnhamra aba mono ré, wa tô ãsima pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te ãpisudu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdã'ázé wasu'u si.

³ Atẽme ãma ãmorĩ aba wamhã, ãpẽ'ẽ 'remhã ãnhib'uwere di. Taha wa, wa tô ãpahi te, rẽrẽ, ãnhimiromhuri na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te ãma 're ã'uwaimrami mono zém na hã te 're 'wanhi'riti mono õ'umnhasite.

⁴ Zezusihi wasu'uwẽ, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ãroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di, ãma 're ãzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ézani hã tiwaihu'u pese na te te 're ã'aipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tô sena na 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwẽ hã.

⁵ Taha wa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hã Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ã'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô ãma 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na rowasu'u

⁶ Ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u na si, wa tô ãsazei'wa norĩ ma, te tãma 're rowasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ézani te te tãma 're ãwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina ãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma hã. ã hã roti hã ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimiroti nei õ di. Daro mono bã dama roti'wa norĩ nhimiroti nei õ di. Ta norĩ nhimiroti nhiptetezẽ hã daro mono bã te za tiwi 're si'utõrĩ za'ra.

⁷ E 'wa ĭwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're ĭwasu'u mono hã bété. 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama ĭwaihu'u'õ si, wa wa hã te dama 're wasu'u u'âsi, ĭwaihu'u pese zarina ĭsimiroti wẽ uptabi si. Ta hã ma tô aré dawu udâ, da te 're waihu'u za'ra mono tã da a'â, ĭsimiroti wẽ wasu'u hã. Tane nherẽ, te te aropoto mono õ ré, ma tô te te sima 're wa'apisutu siro, ĭwaihu'u pese siré si oto 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ uptabi na.

⁸ Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimirowaihu ĭwẽ uptabi hã te te waihu'u za'ra õ di, ti'ai âma dama roti'wa norĩ hã ĭsazei'õ'wa norĩ hã. Te te waihu'u za'ra 'wa'âhã, Wanhib'apito, danhipai u ĭwaihu'u pe hã te te siwi wĩrĩ õ di aré, wedepo'o nhonhi'râmi na hã.

⁹ Tane nherẽ, ta norĩ hã te te waihu'u za'ra õ di tô. Duréhã 'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne na âma rob'ui'ééré siro:

“'Re ĭhâimana u'âsi mono zawu pese 'wa norĩ ma, ĭwẽ hã te te tãma 're ĭ'apisutu mono zé hã, te te tãma âma 're ĭ'a'uwaimrami mono zéb da hã, dasi'uihã na datõmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapo're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapẽ'ẽ na dasi'uihã na da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di, da te dasina âma 're ĭ'u'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono, ĭwẽ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te 're ĭ'apisutu mono hã.”

Âne duréhã ĭwasu'u na âma rob'ui'ééré, ĭbaihã na hã.

¹⁰ Wama si, ma tô tinhimiroti hã dama ĭwaihu'u'õ hã te te wama 're awaihu'u, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã. Tipẽ'ẽzani na si ma tô te te wama 're awaihu'u tô. 'Re ĭhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ma si, waihu'u pese di tô, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimiroti te te wama 're ĭ'awaihu'u mono zéb da hã. E marĩ wa. Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese wa, ĭpẽ'ẽzani ma hã. 'Re ĭhâimana u'âsi mono, uburé te te sima 're ĭ'aroti mono zé hã dama ĭwaihu'u'õ hã, tãma waihu'u pese di. Uburé marĩ na 're ĭhâimana mono zém na zama, tãma waihu'u pese di, ĭpẽ'ẽzani ma hã.

¹¹ Ni'wa hã 'râwi tipẽ'ẽ na tihâimanazém na, te te sima 're ĭ'awaihu'u mono zé hã, e 'wa hã te za ĭmana'râmi hawim nherẽ, tiwi waihu'u. ĭ'upana nherẽ, da te tiwi waihu'u õ di za, ĭhâimanazé hã. Marĩ na 'râwi sima ĭrosa'rata'wai ma si, waihu'u pese di, 're ĭhâimana mono zé hã. Tane duré, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hâimanazé hã ĭpẽ'ẽzani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hã, ni'wa te te duré waihu'u õ di.

¹² ĭsazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, oto 're wahâimana za'ra mono õ di, wa norĩ hã. 'Re ĭhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré si, wa oto 're wahâimana za'ra, hãwa hawi te te wei watême ĭsatõrĩ ré si. ĭwẽ hã te te wama 're ĭ'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Tipẽ'ẽzani hã wei watême satõrĩ za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã.

¹³ Taha wa, wa norĩ hã ti'ai âma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono õ di. 'Re ĭhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're ĭ'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. ĭpẽ'ẽ 're, ĭpẽ'ẽzani tãma 're ĭhâimana za'ra mono norĩ ma si, wa ĭsimiroti wẽ hã wa te tãma 're wasu'u za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hâimanazé wasu'uwẽ na hã.

¹⁴ 'Re ĭhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're ĭ'aroti mono zé hã, te ĭsazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, taré newa, duré 'râwi si'uihã na rosa'rada hã te te âma waihu'u pese za'ra õ wa, ta norĩ hã. 'Re ĭhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, ĭpẽ'ẽ 're, tãma 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, te te âma 're waihu'u za'ra mono õ di tô. 'Re ĭhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na si, te za da te âma 're waihu'u za'ra.

¹⁵ 'Re ĭhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, ĭpẽ'ẽ 're, tãma 're ĭhâimana za'ra mono norĩ si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tãma 're ĭroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're ĭhâimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ĭsazei'õ'wa norĩ hã te te oto 're wawaihu'u za'ra mono õ di, aimawi 're wahâimana za'ra mono wa oto.

¹⁶ Duréhã 'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âhã wasu'u na âma rob'ui'ééré siro, âne na hã:

“E 'wa hã, Wanhîb'apito nhimirosa'rada hã te te tiwi ïwaihu'u da bâ bété. E 'wa hã te te duré tãma ïroti da bâ.”

Ãne duréihã ãhã wasu'u na ãma ïrob'ui'ééré hã, Wanhîb'apito nhimirosa'rada, dasi'uihã na da te tiwi 're ïwaihu'u za'ra mono õ zém na hã. Tane nherê, wa tô wa norï hã Cristuhu nhimirosa'rada hã waihu'u pese za'ra ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani, wapê'ê 're, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, te te wama 're ï'awaihu'u mono zém na hã.

3

Paru hã Aporuhu me, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 're ïromhuri zahuré mono zé wasu'u

¹ ïsisânawã norï, 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani, ïpê'ê 're, tãma 're ïhâimana za'ra mono norï ma si, wa Zezusihi wasu'uwê si, wama ïpire uptabi si, te tãma 're wasu'u za'ra, dama ïsa'rese'õ hã. Tane nherê, ai'rata 're ïnhamra aba mono ré, ãne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. E marï wa. ïsazei'õ'wa norï 're ïhâimana za'ra mono ne, zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'uté hã marï te te 're ïsa'rese za'ra mono õ ne, Zezusihi wasu'uwê hã 're wapari za'ra wa'aba mono nherê, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono õ wa.

² Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tina hãiwa'u si te te 're wapsômri za'ra. ïna hã ïsai uptabi hã te te tãma 're sômri waihu'u za'ra mono õ di. Tane, wa tô wa hã roti ïwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwê na hã, zahadu aima pibui præ za'ra wa'aba wa, 're ïwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãhãna hã bété. Zahadu tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di.

³ E marï wa. ïsazei'õ'wa norï 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Taha wa, te zahadu 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo, marï na. Te duré 're asisada'âbã u'âsi za'ra wa'aba mo.

Ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, e marï te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're ïrême waihu'u za'ra wa'aba mono õ zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, ïsazei'õ'wa norï 're ïhâimana za'ra mono zém ne hã.

⁴ Ni'wam norï me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, te ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norï hã Paruhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norï hã te ãne 're siwasu'u za'ra: “Wa norï hã Aporuhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madâ'â za'ra.” ãne na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e marï te wasu'u. Tô ïsazei'õ'wa norï 're ïhâimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Tazahã, ãhã zarina si te za wa'ãma 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa norï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, wa te 're ïromhuri mono, wa 're wahâimana. ïwasu'uwê na, wa te aima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mo, Wanhîb'apito hã. Ta hã te te wama ïpisutuzéb zarina si, wa wa te tãma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norï hã 're wahâimana.

⁶ Wa hã Paru, buru na da te dasima 're robdi'i za'ra mono õ ré, da te 're ïrobzuri mono ne, wa tô dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwê na hã. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're ïrobdi'i za'ra mono ne, ma tô Aporu hã ïza'u hã te te aima ãma 're rowasu'u wê za'ra wa'wa. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ï'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, ãma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mono da. Buru na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u pese na si, dama 're ïro'wanhipré za'ra mono ne, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da.

⁷ Taha wa, robzuri'wa norï ne, ïwasu'uwê na te te dama 're ïrowasu'u 'rata za'ra mono norï hã, pire na 're hâimana za'ra mono õ di. Duré robdi'i'wa norï ne, daza'u te te dama ãma 're ïrowasu'u za'ra mono norï hã, duré dama pire na 're hâimana za'ra mono õ di. 'Re

Īhâimana u'âsi mono si, te pire uptabi na 're hâimana u'âsi, taha si te te 're da'apawapto wẽ mono wa, Zesusihi ne dahâimana prẽdup sina, oto 're ĩdahâimana za'ra mono zẽb da hã.

8-9 Robzuri'wa norĩ hã robdi'i'wa norĩ me, tãma 're ĩro'wanhiprẽ za'ra mono da si, te aiwa simisutu te te 're romhuri za'ra. Tane durẽ, wa hã ĩwasu'uwẽ na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhã, durẽ Aporu hã ĩza'u te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aiwa wa tã wa zahurẽ, wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, ĩwasu'uwẽ hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re Īhâimana u'âsi mono ma si, wa wa zahurẽ, wa te tãma 're romhuri, aiwa. Taha wa, wa te tãma 're ĩromhuri mono zẽb zarina, te za 'Re Īhâimana u'âsi mono hã wapawa'ã, ĩwẽ uptabi na.

Durẽ daburu hã, e 'wa te hã. E ãma ĩromhuri'wa norĩ te hã, buru hã. Mare di. Misire ĩtede'wa na te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tane durẽ, a norĩ wa'wa hã ĩnhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Durẽ Aporuhu nhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Mare di. 'Re Īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

Ãne wa za durẽ aima ãma romnhimirẽ'ẽ za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hã 'ri'wa norĩ tei õ di. 'Ri tede'wa te, 'ri hã. Tane, a norĩ wa'wa hã wanhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di, ĩwasu'uwẽ na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ. E marĩ wa. 'Re Īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, oto 're anomro aba mono wa.

10 'Ri na romhuri'wa norĩ hã 'ri na'rata uimrehẽne, te za siwi 'manha, sipese na. Tane durẽ wa hã, ĩnhimiromhuri wẽ na, wa tã sãna'rata, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã, Cristuhu wasu'uwẽ na, 'Re Īhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're ĩpawapto mono zẽb zarina. Durẽ 'ri na'rada hã da te dasiwi 'manharĩ pari, ĩhãiba amo norĩ hã ĩsisiwi te te oto siwi ĩ'ri ne, tane te durẽ ni'wam norĩ hã te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĩza'u hã. 'Ri na'rata 'manharĩ nhisiwi, da te dasiwi 'ri wamhã, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, marĩ ĩwẽ na si. Tane ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, pibui pese na te za oto te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, ĩ'uwaibaba si.

11 'Ri'wa norĩ hã, 'ri na'rada te te siwi 'manharĩ wamhã, misire ĩwẽ uptabi si te za tã siwi 'manha. Tane durẽ, misire ĩwasu'uwẽ hã te 're hâimana, dawana te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono hã, tã õ hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã. ĩwasu'u aimawi hã 're 'maihâimana mono õ di, da te ãma 're saze za'ra mono wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te ãma 're ĩda'anho'reptui mono zẽb da hã.

12-13 Ni'wam norĩ hã, 'ri na'rata 'manharĩ nhisiwi te te siwi 'ri wamhã, ãtẽ marĩ hã unhamã ro'o na 're ĩsi'unhamã mono õ na si, te za siwi 'ri, ĩwa'ãbã za'ẽtẽ na, ẽtẽ'ubuzi prẽ oru na, durẽ ẽtẽ'ubuzi'a prata na, durẽ ẽtẽ waipo na. Ãtẽ ĩhãiba amo norĩ hã te za marĩ ĩwa'ãbã syryre na si siwi 'ri, unhamã wa ĩro'o pese na si, wede na hã, durẽ du na hã, durẽ amnho teihi na hã. Tawamhã nimahã na 'ri hã ro'o nherẽ, si'unhamã õ wamhã, te za waihu'u za'ra ni, marĩ ĩwẽ na si 'ri'wa norĩ hã te te siwi ĩ'manharĩ na hã. Tazahã si'unhamã wamhã, te za marĩ ĩwẽ prã na si te te siwi ĩ'manharĩ na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na, ĩ'uwaibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Durẽ ni'wam norĩ hã senai'õ na te te dama ãma 're roti za'ra. Tawamhã niwapsi te za 'Re Īhâimana u'âsi mono hã pibu za'ra, Zesusihi wasu'u na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zẽ hã, pẽ tã senã zõ. Za da'ãma ĩsipo'ozẽb ãma, te za pibu za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra, senã na Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ hã, durẽ senai'õ na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ zama.

14 'Ri'wa norĩ hã marĩ ĩwẽ na si te te siwi 'ri wa, unhamã ro'o na zata õ wamhã, 'ri tede'wa hã te za waihu'u, tiwi ĩzata õ na hã, tãma 're ĩsab u'âsi mono na hã. Taha zarina, te za 'ri'wa norĩ ma, marĩ ĩwẽ hã tãma sãmri za'ra, ĩwa'rãmi. Tane durẽ, ni'wam norĩ hã ĩwasu'uwẽ na tã senã na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zẽm na, 'Re Īhâimana u'âsi mono, te te waihu'u za'ra wamhã, tawapsi te za ĩwẽ hã tãma sãmri za'ra ĩwa'rãmi, za da'ãma ĩsipo'ozẽb ãma hã.

15 Durẽ 'ri'wa norĩ hã marĩ ĩwẽ prã na si te te siwi 'ri wa, unhamã ro'o na zata wamhã, 'ri tede'wa nhoprubzẽ hã te te sina uwaimrami za'ra õ di za, 'ri'wa norĩ hã. Te za simini

za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzé hã. Tane duré, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwẽ hã te te tãma 're sômri za'ra mono õ di za ìwa'rãmimhã, za da'ãma ìsipo'ozéb ãma hã. Ta norĩ hã te za tô simini za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã za te te simini za'ra nherẽ, tane nherẽ, te za tô sô'reptu za'ra, ropipa hawi.

Áté ni'wa hã 'ri para sãmra ré, te za ìsôrõwa hã ìré ãro. Tawamhã áté unhamã ro'o za'etẽ 'rowi nherẽ, te za watobro rob u, sisõ'reptu da. Tawamhã aré dá'â da nherẽ, te za 'rãwi sisõ'reptu. Tane, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're ìrowasu'u za'ra mono norĩ hã, ropipa u si'aba'ré da nherẽ, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sô'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono wa. Tinhoprubzé hã za te te tãma sômri za'ra dai õ nherẽ, te za tô ta norĩ hã sô'reptu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁶ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb 're, ma tô õ hã dama 're hâimana, 'ri ìwẽ uptabi wa. Tane te oto aipẽ'ẽ 're, ai'ãma 're sôrõwa za'ra wa'wa. Ìpẽ'ézani hã te oto aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa. E ãne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tite da si, ma tô sima pisutu, ti'ai ãma ìsôrõwa 're, 'ri 're wa'wa hã siwaprosi ãma 're hâimana mono da, wẽ uptabi na. Tane ma tô duré a norĩ wa'wa hã aipisutu za'ra wa'wa, ìsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, taha ãma si 're aihâimana wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ni'wam norĩ hã apã te te 're aiwasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za ta norĩ hã te te 're a'uprosi.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã aihâimanazé senai'õ na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te rosa'rada hã te te si'ãma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai ãma ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherẽ, te te sima 're ì'ruiwapari za'ra mono hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìwẽ uptabi hã ta norĩ hã te te 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ, te 'rãwi waihu'u pese newa, te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìwẽ uptabi zô si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Ìsazei'õ'wa norĩ hã asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, te za te te ai'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina.

¹⁹ Ti'ai ãma ìsazei'õ'wa norĩ hã tinhimirowaihu hã te te sima 're ì'ruiwapari u'âsi za'ra mono hã, tarére 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma rob'ui'ére siro, ìbaihã na hã:

“‘Re ìhâimana u'âsi mono hã te ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u na 're ìhâimana za'ra mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'rãwi 're sisimini za'ra mono da.”

²⁰ Apito Dawi hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ére siro, duréihã:

“‘Ìnhib'apito ma si, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai ãma ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã marĩ da, ìhâimana õ na hã. Tarére tãma hã, ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã.”

Áne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ére, 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'u na hã.

²¹⁻²² Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharĩ za'ra, ãne: “Paruhu nhimiroti si, wa za wa norĩ hã wa te 're 'madã'ã za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa.” Ni'wam norĩ hã te duré ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madã'ã za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa, wama hã.”

Áne na 'rãwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Paru, duré Aporu, duré Pedru, duré uburé wasiré rowahutu'wa norĩ zama, simisutu wa wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zezusi hã 're ìsazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ìhâimana za'ra mono hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa. Aihãiba ré ré, 're

aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa, Zezusihi âma si 're anomro aba mono zéb da hã. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono zé hã, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa. Âhãna uburé marĩ hã ai'âma 're ĩromhâimana za'ra wa'aba mono zé hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa, za ai'âma 're ĩromhâimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zezusihi si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. Âne te uburé marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ ma hã.

²³ Duré a norĩ wa'wa hã te Cristuhu ma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwě na hã. Ta hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te pisutu wa, ma tô wei mo ti'ai u, Danho'reptui'wa da hã. Taha wa, Cristuhu nhib'a'uwě na si, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Wanhib'a'uwě na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

4

Paru hã, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹ Wa hã Paru, duré Aporu, duré ni'wam norĩ me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. ĩwasu'uwě hã dama ĩwaihu'u'õ hã, ĩ'uwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tô wapisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha na si, wanhimiromhurizé hã. Taha wa, te za âne na si wa'âma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo.

² Ni'wa hã ĩsibro, da te tâma 're 'madâ'â mono da, te te sima da'maipisutu wanhã, e niha ĩhâimanazé hã za, tâma ĩrob'madâ'â'wa da hã. ĩsib'apito ma, tâma umnhasi na, te za te te tâma 're rob'madâ'â wě, te te wěsâmri da.

³ Wa hã bété. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩ'umnhasi na, wa tô te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwě na hã. Tane nherě, a norĩ wa'wa hã ĩ'umnhasi na ĩwasu'uwě na te dama 're ĩrowasu'u mono na asiwi ĩwaihu'u aba zéb zarina, asiwi ĩwěsâmri aba zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di. Mare di. Duré ni'wam norĩ hã te te siwi âma ĩwaihu'u za'ra zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di. ĩzama, 're ĩsi'umnhasi mono na, ĩwasu'uwě hã te dama 're ĩwasu'u mono na hã 'râwi ĩsi'uihã na ĩsiwaihu'u da hã, mare di.

⁴ Âhãna hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, te âma ĩ'upazém na hã marĩ õ di, ĩnhimirosa'rata 'remhã oto. E taha zarina, tâma ĩ'umnhasi sina, ĩwasu'uwě te dama 're ĩwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhib'apito si te za ĩwaihu'u, tâma ĩ'umnhasi na hã, duré tâma ĩ'umnhasi õ na hã.

⁵ Taha wa, bâta na, Wanhib'apito uburé za te te ĩda'awaihu'uzé wana, asiwi ĩwaihu'u aba zarina, asiwi ĩwě'õ za'ra wa'aba da, asima ĩ'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, Wanhib'apito apâ wei morĩ õ ré hã. Ni'wam norĩ zama asiwi ĩwaihu'u aba zéb zarina, asiwi wě'õ za'ra wa'aba da, asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, bâta na Wanhib'apito za da'âma ĩsipo'ozé wana. Taha si te za dawĩ a'upsibi nhamra oto sô'awi, uburé dapě'ě 're, 'râwi da te dasima 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hã. Marĩ hã barana, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, da te 're ĩ'uiwě za'ra mono ne, te za Wanhib'apito hã sô'awi oto dawĩ a'upsibi nhamra, uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, da te dasima 're ĩwě za'ra mono zém na, danhimirosa'rada hã. Tawapsi te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wasu'u wě za'ra ni'wam norĩ hã, ti'ab ré tihâimana wě zém na te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono wa, te te 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina.

⁶ ĩsisânawã norĩ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tô âne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa ĩhâimanazém na hã, Aporuhu hâimanazém na zama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô âne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norĩ hã tisiré norĩ nhimiroti nhipai u, wě uptabi newa, ta norĩ niwĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono wě te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da.

⁷ E asiré norĩ nhipai u 're aihâimana pire za'ra wa'aba mono bâ, te bété âne na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. E marĩ te aré aima 're hâimana za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ 'wa'âhã. Marĩ ĩwě hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di aré. Uburé ĩwě hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzéb si, te oto

aima 're hâimana za'ra wa'wa. E marĩ wa, te bété asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marĩ ĩwē hã aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzéb õ newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

⁸ A norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipě'ězani na rowě te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi sô 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ na, te 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, dasa hã da te 're huri mono wa, da te 're ĩ'mahâpãrĩ pese za'ra mono ne. E ãne bâ, te 'râwi asi'ãma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marĩ zô dawĩ 're ĩrowaptâ'â za'ra mono õ ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipě'ězani na rowě te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ newa. Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã tinhib'a'uwě norĩ ma, pire na 're ĩhâimana za'ra mono ne, te asiré ĩsazei'wa norĩ ma aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã danhib'apito norĩ ne wapire na 're wahâimana za'ra mono õ nherě. E ãne hã ĩ'uwaibaba bâ. Wě di tô. Tane hã aima wě za'ra wa'aba ze te bâ, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono, aipire na ĩsazei'wa norĩ ma ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Niha hã 'wa'âhã, wa aré wa norĩ zama wapire na asiré 're wahâimana za'ra wa'wa, uburé ĩsazei'wa norĩ ma hã.

⁹ Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahâimana za'ra mono hã, ĩsazei'wa norĩ ma, wawapure na damana wawi taré 're ĩwahâimana za'ra mono da si, ma tô te te 're wa'apisutu. Wa hã ãne na wa tô rosa'rata na hã ĩsina waihu'u. Ni'wam norĩ hã marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima ãma 're roti za'ra, dasisõ'a da te 're simroi mono wa, ãma 're dawa'ě za'ra mono da. Tane duré, wa norĩ hã sõ'awi wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawě'õ za'ra mono wa, uburé dasisõ'a wa'ãma 're dawa'ě za'ra mono da nherě, duré hãiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ nho'a zama.

¹⁰ Cristuhu wasu'uwě na si, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wa, te ĩsazei'õ'wa norĩ hã wanhimiza'rese'õ na 're ĩwahâimana za'ra mono na te te wa'ãma 're rosa'rata upa za'ra. E a norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te ãne hã 'râwi asimirosa'rada hã asi'ãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norĩ hã ĩsazei'õ'wa norĩ ma, wawapure na 're ĩwahâimana za'ra mono na, te ta norĩ hã te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. E a norĩ wa'aba si, tãma aipire za'ra wa'aba bâ, te bété 'râwi ãne na asi'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norĩ hã dama wawapure na 're ĩwahâimana za'ra mono na, da te wa'ãma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono õ di. Áté a norĩ wa'aba si, da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'râwi asi'ãma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E ãne hã ĩ'uwaibaba.

¹¹ Wa norĩ hã bété, ĩwasu'uwě na si, wa te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ hã. E niha ãhãna wahâimana za'ra zé hã. Nimomo 're wanomro mono wanhã, wa za tô mra hã wa te 're sépata za'ra, 'rubu zama. Wa'uza hã'ratore ré si, wa za tô 're wanomro. Te za duré da te 're wahã za'ra, danhib'rata na, da te 're ĩwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bâ 're wanomro mono ré, 're ĩwanhimi'wara mono zéb da, da te wama 're pisutu za'ra mono õ di za. Hãiwi si, wa za 're wanomro u'âsi.

¹² Wahâimanazéb da hã, wawasutu nherě, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'ãma 're wasété za'ra mono nherě, wa da'ãma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩwē hã te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherě, wa wanhiptete na õhõ ãma si 're wahâimana za'ra, asa wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra mono ãna.

¹³ Duré da te dasima 're wawasutu wasété za'ra mono nherě, wa wamreme wě na si, wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropu hã da te dasiwi 're ĩsa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawě'õ pese za'ra. ãne 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã, ãhãna hã.

¹⁴ E āne na te aima ĩroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tô āne na aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai ō di. Taré ĩnhimiroti hā waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa āne na aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩ'ra ne oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

¹⁵ Āté da'ahâ na te oto da te aima 're roti u'âsi za'ra wa'wa, Zezusihi nhimiroti wē na hā, taha na si āma 're anomro wē wa'aba mono da. Da'ra hā da te dasisô 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne, te ta norĩ hā te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Zezusi hā 're rēme za'ra wa'aba mono tō da. Tane nherē, ĩsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa. ĩwasu'uwē na te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu Zezusi hā 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're ĩhâimana, da'ra hā damama nhimiromhuri hawi, dama 're ĩpoto za'ra mono ne.

¹⁶ Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nhirā zarina 're ĩmorĩ wē ne, oto 're anomro wē wa'aba mono da, aima āma 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹⁷ Taha da, wa tô Timotiu hā atēme satōrĩ za'ra wa'wa, te te āma 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hā ĩ'ra ne, oto ĩma 're hâimana mono wa, ĩma sawi uptabi di duré. Ta hā te Wanhib'apito si te te 're 'madâ'â pese, tiwi sipi'rai āna. Ta hā atēme wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihi āma si 're ĩhâimana mono zém na āma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ hā 're ĩsi'rā'ōtō mono norĩ ma, te 're ĩroti mono zém na zama.

¹⁸ Ni'wam norĩ hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na, ĩnhipai u te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono na, ma tô 'râwi 're si'madâ'â pire za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hā. Taha wa, ta norĩ ma ĩpahi za'ra newa, ma tô ĩ'āma rosa'rata za'ra, atēme wa'aba, za āma ĩmorĩ su'u ō na hā. Taha zarina, ma tô duré 'râwi sina 're wata za'ra.

¹⁹⁻²⁰ Tane nherē, Wanhib'apito te te ĩma pisutu wamhā, wa za tô āma atēme ĩmorĩ su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norĩ hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're nomro mono wamhā, timreme nhipese na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono ō di za, da te 're wapari ze za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're ĩpawaptob za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te āma 're saze za'ra mono da. Taha zarina si, te za āma 're hâimana wē u'âsi za'ra, ta norĩ hā.

Taha wa, āma atēme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhā, wa za ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono norĩ hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono na, wa za duré ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na āma 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono ō na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zép si, te waihu'u tō da, wa za āma atēme ĩmorĩ za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono na si, 'râwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, ĩsi'uihâ na.

²¹ Āne, wa tô aima āma roti za'ra wa'wa. Tawamhā, e ma hā te za asima ĩwē za'ra wa'wa. Atēme āma ĩmorĩ aba wamhā, e da'ra, da te 're ĩhâ za'ra mono ne, wa za ĩmreme na aihâ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hā 're wapari za'ra wa'aba mono ō 'ru te. Āté wa za tô aihâ za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō wamhā. E ĩhâimanazém na atāma na wa za aima ĩhâimana za'ra wa'wa, ĩnhimizawi pese zéb zarina, ĩnhimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono wē te. Ma'āpé, 'râwi oto asi'uihâ na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hā.

5

Aibâ hā ĩsazei'wa norĩ wazari, 're ĩ'maihâimana wasété mono zé wasu'u

¹ Airom hawimhā, wa tô aiwasu'u wasédé hā wapari za'ra wa'wa, ni'wa hā asiré wa'aba nherē, pi'ō na hâimana wasété na 're ĩhâimana mono na hā. Ta hā ma tô, u, timama mro hā ti'â. Taha wa, te oto siré 're hâimana zahuré. Āne hā wasété uptabi di, 'Re ĩhâimana

u'âsi mono ma hã. Īsazei'õ'wa norĩ hã 're hâimana wasété uptabi za'ra mono nherẽ, ta norĩ ma zama, wẽ za'ra õ di, ãne hã. Tane nherẽ, te asiré Īsazei'wa hã dame 're 'mai'hâimana wasété, aibã hã. ãne hã wasété uptabi di.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aima ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'rãwi 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono nherẽ, e marĩ wa, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di bété, asõ'a za'ra wa'aba, aibã tina waptém na ĩsipsaihuri hã. Aibã hâimana wasété zarina, aiwi ĩrobzei'õ za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré Īsazei'wa 're hâimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi ĩrosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hâimana aba mono tã da oto. E ãne hã tiwi sizãri za'ra wa'aba õ di bété.

³⁻⁵ Wa hã ai'rata ĩnhamra aba õ nherẽ, wa tã romhã hawim nherẽ, te ãma 're rosa'rata u'âsi, aibã 're ĩhâimana wasété mono ãma hã. Tane nherẽ, ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. ãne wa tã waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Taha wa, te za misi bãtã na asi'rã'õtõ 'wa, aibã zada. Tawamhã asiré sébré aba wamhã, ĩnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za aibã ĩwasédé hã asiwi ĩsa'rúi wa'wa a'ã asisiti, Satanasihĩ ma, ta hã te te tãma 're rob'manharĩ wasété mono wa, robzei'õ te te sina waihu'u da, tiwasédé hã te te oto rême pese da, tihâimana wasété na ĩsawaihu'uzém na hã. ãne da, te za asiwi ĩsa'rúi wa'wa a'ã, Satanasihĩ ma, Wanhib'apito hã nimahã bãtã na apã wei morĩ wapsi, te te sõ'reptu da.

⁶ Aiwaihu'u pese na 'rãwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã, e wẽ di. Wẽ õ di. ãne, wa za aima ãma romnhimire'é za'ra wa'wa, asina ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. ĩ'u'ëté wapuzé hã syryre na te za da te ãma 're wazari za'ra, ĩduptobzéb da hã, ĩ'u'êne hã. Syry na da te ãma 're wazari za'ra mono nherẽ, sa'ëté di za oto, ĩ'u'êne hã. Tane duré, aibã hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ mono hã misi nherẽ, te za asiré Īsazei'wa norĩ hã ãma 're hâimana wasété za'ra, te te ãma 're sasõmri za'ra mono wa, ĩwasété na hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété.

⁷⁻⁸ ãne, wa za duré aima ãma romnhimire'é za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, zudezu norĩ hi'rata norĩ hã Ezitu hawi te te ĩsõ'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhã, te za ĩ'u'ëté wapuzé hã rob u te te 're sa'ra a'ã, 'ri mono bã, 'ri para 're ĩsimi'wara mono hã. Taha zarina, te za ĩ'u'ëté duptoi'õ na si tisa hã te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za aiwasédé hã oto 're ĩrême pese za'ra wa'aba mo, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ĩ'u'ëté wapuzé hã rob u da te dasisiti 're ĩsani za'ra mono ne.

Zudezu norĩ hã, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhã, ĩhi'rata norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhimiházé te te tãma ĩba'a za'ra zém na, ãma 're sipo're pu'u za'ra mono wamhã, te za ãma 're toi u'âsi za'ra. Tane ma tã duré Cristu hã wazada dãrã, wawasédé hã te te wama 're ĩ'apari mono da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, zudezu norĩ hã Pascowa na tito te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, wa za oto wa norĩ zama 're watoi u'âsi za'ra, Cristuhu ãma si oto 're wanomro mono wa. Zudezu norĩ hã ĩ'u'ëté wapuzém na tisa te te 're huri mono õ di, Pascowa na tito te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. ĩ'u'ëté duptoi'õ na si, te tisa hã te te 're huri. Tane, wa norĩ hã wasiré Īsazei'wa norĩ hã, wa za wahâimanazéb 'rada ĩwasédé hã wa te 're rême pese za'ra. Wawasédé hã oto wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna, wa za 're wahâimana wẽ u'âsi za'ra, wanhimirosa'rada hã sena na si, duré wahâimanazé sena na si.

⁹ ãne wana ré, ĩnhimi'ui'ére na, wa tã aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibã norĩ, pi'õ na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da, duré pi'õ norĩ, aibã na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da.

¹⁰ ãne na te aima roti za'ra wa'aba wamhã, ĩsazei'õ'wa norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, dahãiba na dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ ãma hã. 'Re simarĩ ahã za'ra mono da, danhibrom na te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, duré danhibrom na dawĩ 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ ãma, duré 'Re

ĩhâimana u'âsi mono upana romhâiba 'manharĩ ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ ãma. Ta norĩ nhiti 're aihâimana za'ra wa'aba mono tã da, te aima roti za'ra wa'aba õ di, ĩsazei'õ'wa norĩ nhiti. Mare di. Uburé ĩsazei'õ'wa norĩ nhiti 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di tã.

¹¹ ãne si, wa tã aima roti za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, 're hâimana wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ hâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da. Áté ĩsazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, te pi'õi hâiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra, aibã wamhã. Duré pi'õi wamhã, áté aibã hâiba na te tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra. Duré áté 're simarĩ ahã za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré áté 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharĩ ãma si 're wata za'ra. Duré áté dawasédé hã taré te te da'ãma 're ĩsa'ra mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Áté âzézei'wa te duré 're hâimana za'ra. Áté danhibrom na te duré dawĩ 're sipsaihuri za'ra. ãne hã ni'wam norĩ hã zahadu tihâimana wasété na 're hâimana u'âsi za'ra mono nherẽ, asiré ĩsazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ĩhâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Duré nimahã bãtã na ĩsiré 're asaihuri aba mono da hã, mare di za.

¹²⁻¹³ Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, ĩsazei'õ'wa norĩ hâimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're ĩwẽ'õ za'ra mono da hã, 'rãwi 're wasipisutu za'ra mono õ di za. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, te za Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã te te 're awaihu'u, te te siwi 're ĩ'awẽ'õ mono da hã. E tawamhã, ni'wam norĩ hã rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono nherẽ, marĩ ĩwasédé hã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tã asiwi 're ĩwẽ'õ za'ra wa'aba mo, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tã ãne na ãma rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã:

“Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété mono wamhã, te za oto asisiti tãma 're ĩrob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hâimana za'ra mono tã da.”

ãne duréihã ãma rob'ui'ééré hã.

6

Ĩsazei'wa norĩ hã sisada 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wa hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, marĩ hã te te aiwi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, sada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e ĩsazei'õ'wa norĩ u, te za 're ĩsimroi wa'aba mo, marĩ te te aiwi 're ĩ'manharĩ wasété aba mono zém na, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, dama rowairébé'wa norĩ ma. Mare di. ĩ'uwaibaba õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ u si, te za 're ĩsimroi wa'aba mo, ta norĩ si te te 're waihu'u za'ra mono da, marĩ hã te te aiwi 're ĩ'manharĩ wasété aba mono zém na hã, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da.

² Apto'oré si, da'ãma ĩsipo'ozéb ãma, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Oro ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. ãne hã Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhã, e tawamhã ti'ab ré, marĩre hã asiré ĩsazei'wa norĩ wi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di bété, ĩ'uwaibaba tã sena asima ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, marĩ asiwi 're ĩ'mai'manharĩ wasété aba mono zém na hã. ãne hã tã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

³ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã tiwi ĩsipizari za'ra hã, wa za duré wapire na tãma rowairébé za'ra ni ĩsiré, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété. Taha wa, ti'ab ré, marĩ wa, wasisada 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apã wama 're rowẽ za'ra mono da. ãne wamhã, wa za tã wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wasima.

⁴ Taha wa, marĩ hã asiré ĩsazei'wai wi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e marĩ wa, te ĩsazei'õ'wa norĩ u 're asisimroi wa'aba mo, ta norĩ si aiwasété na te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da hã, ta norĩ hã asiré ĩsazei'wa na 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ hã.

⁵ ĩnhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nherẽ, wa ãne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré ĩsazei'wa, 're 'mai'hâimana mono ã bâ bété, aiwasété na aiwaihu'u aba 'wa da hã.

⁶ E ãne hã ĩ'uwaibaba bâ, te asiré ĩsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsazei'õ'wa norĩ u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norĩ si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasété aba na. E ãne hã ĩ'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

⁷ ãne zarina, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama rowairébé'wa norĩ u, 're asisimroi wa'aba mono wamhã, ĩsazei'wai hâimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ãna, te za tô õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asibrom na aiwi 're sipsaihuri za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za duré. Tawapsi, te za asina ãma 're ĩ'uwaaimrami za'ra wa'aba mo, ĩsazei'wai hâimanazém na hã.

⁸ Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tô asima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha wa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'rãwi, ãne na hã, asiré ĩsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ.

⁹⁻¹⁰ Tiwasété si te te 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. E ãne hã, zahadu waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãne na hã taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Dahâiba na dawasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, dame 're hâimana za'ra mono õ di za, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, romhâiba 'manharĩ ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ hã, duré damro na dawĩ 're ĩsimisaihuri za'ra mono norĩ hã, duré aibã si'uiwa na 're ĩsiwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na dawĩ 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono norĩ hã, duré âzézei'wa 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, duré te te da'ãma 're ĩwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Ta norĩ hã dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

¹¹ ãne na si, ma tô ni'wam norĩ hã aré 're aihâimana wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono õ ré hã. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Zezusihi dâ'ázém na, ma tô oto te te 're ai'upsõ za'ra wa'wa, aiwasété hawi. Ma tô duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ĩ'ab'madã'ã aba mono õ zéb zarina, ma tô duré te te 're aiwësãmri za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ězani nhimipawaptobzém na hã.

Dahâiba na 're ĩdasiwasété za'ra mono zé wasu'u

¹² Ni'wam norĩ hã asiré ĩsazei'wa 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're nharĩ za'ra: "Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tô da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tô da. Wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba." ãne na te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. Tane tô. Ta hã wẽ di. Tane nherẽ, marĩ hã te 're hâimana za'ra, ĩwẽ prã hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wawi 're ĩ'awẽ'õ mono õ hã. Tane nherẽ, taha si, wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Duré wa hã marĩ hã te 're 'manharĩ mono tô da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, áte taha zô si, wa za ĩsima te 're rob'ruiwapari u'âsi. ãne tô da, taha zarina 're ĩhâimana mono õ di za.

¹³ Ni'wam norĩ hã te duré ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: “Wasa hã wadub 'reb da si, te wama 're hãimana za'ra. Duré wadu hã wasai ubumrozéb da si, te wama 're hãimana za'ra. Tane, te duré wahãiba hã misi wama 're hãimana za'ra wahãiba mono bâ, uburé marĩ hã siwa'ru wa te ãma 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã.” ãne te ni'wam norĩ hã 'rãwi te te si'ãma 're rosa'rata wasété za'ra, tihãiba na hã. Tane nherẽ, dasa hã duré dadu hã niwapsi te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã uprosi uburé. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, dawasédé, da te ãma 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherẽ, aihãiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aihãiba aimawi hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ di. Wanhĩb'apito ma, wa te ãma 're ĩromhuri pese za'ra mono zéb da si, te wahãiba hã wama 're hãimana za'ra. Taha si te wahãiba hã te te wama 're ab'madã'ã pese, Wanhĩb'apito hã.

¹⁴ Wanhĩb'apito hã dã'ã uptabi nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩhãiwa'utu ne, te za wa'ahãiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha wa, te wahãiba hã pire na wama 're hãimana za'ra oto, taré hãĩ õ wa.

¹⁵ A norĩ wa'wa hã aihãiba mono bâ, te oto Cristuhu nhĩb'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto 'rãwi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mo. E ãne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba ã bâ bété. E tawamhã, Cristuhu nhĩb'a'uwẽ oto 're wanomro mono nherẽ, wa za pi'õĩ wasété hãiba hã wa te wasina 're tob za'ra. Mare di.

¹⁶ Duré aibã hã pi'õĩ wasété hãiba hã te te sina hãiba to wamhã, ĩhãiba hã misi ne oto, maparane ĩhãiba nherẽ. E ãne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne na ĩmreme na ãma rob'ui'éré, pi'õĩ wasu'u na hã:

“Aibã hã pi'õĩ me siré 're simi'wara mono wamhã, ĩhãiba hã misi ne oto, maparane ĩhãiba nherẽ. Misi tô oto ĩhãiba zahuré hã.”

ãne duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'éré, ĩbaihã na hã.

¹⁷ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Wanhĩb'apito te te sina 're hãiba tob za'ra mono wamhã, 'rãwi te za ĩsiré 're hãimana za'ra, ĩpẽ'ẽ 're.

¹⁸ Taha wa, ma'ãpé, dahãiba na dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono wi, asina 're asiptete u'ãsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ãma 're dasihãiba wasété za'ra mono õ di. Aibã norĩ hã pi'õ na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za ãma 're sihãiba wasété za'ra. Duré, pi'õ norĩ hã aibã na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za duré ta norĩ hã ãma 're sihãiba wasété za'ra aiwa.

¹⁹ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani si, te oto aipẽ'ẽ 're ai'ãma 're sõrõwa za'ra wa'wa. Aipẽ'ẽ 're, te oto aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Taha wa, aihãiba za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te si, te aihãiba hã 're hãimana za'ra wa'wa oto. E ãne hã zahadu asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

²⁰ E marĩ wa, aihãiba hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tô aiwa'ãbã za'ra wa'wa, Cristuhu dã'ãzém na. Taha wa, uburé marĩ hã aihãiba na tãma 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te za ãma 're aiwata u'ãsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma hã.

7

Dasina damrozém na rowasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asiwi ĩzadanhariĩ za'ra wa'aba zém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E aibã norĩ hã 're mro za'ra mono õ nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. ãté tane nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za tô.

² Tane nherẽ, aibã norĩ hã mro ãna 're hãimana za'ra mono nherẽ, pi'õ na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Pi'õ norĩ hã mro ãna 're hãimana za'ra mono nherẽ, aibã na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Taha wa, aibã norĩ hã te za tô 're mro za'ra, timro me si 're hãimana za'ra mono da. ãne

hã wẽ uptabi di, pi'õ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Duré pi'õ norĩ hã te za tô 're mro za'ra aibã na, timro me si 're hãimana za'ra mono da, ta norĩ zama, aibã aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da.

³ Aibã norĩ hã pi'õ na oto 're mro za'ra mono wamhã, timro wi, tihãiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ hã aibã na oto 're mro za'ra mono wamhã, duré timro wi tihãiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto.

⁴ Pi'õ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ìhãiba hã ìtei õ di oto. Ìmro te hã oto, ìhãiba hã. Tane duré aibã norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ìtei õ di oto, ìhãiba hã. Ìmro te hã oto, ãne hã aiwa.

⁵ Taha wa, aimro ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, aimro wi aihãiba hã 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Áté nimahã bātã na si te za ãma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihãiba hã a'ã 're sãmri za'ra wa'aba mono tã da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma si, a'ã 're asisãmri za'ra wa'aba mono da, tãma 're aimreme zusi aba mono zéb da si. ãne wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihãiba hã aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna, te za tô aihãiba na apã asima ãma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã aihãiba na 'rãwi nherẽ, aimro õ ne, asiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono õ wa, Satanasi hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tã da.

⁶ A norĩ wa'wa hã uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Asi'uihã na asima 're ìwẽ za'ra wa'aba mono zém na si, 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di.

⁷ Tane nherẽ, wa hã ìmro õ na 're ìhãimana mono zéb zarina, aimro ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, ìma wẽ di aré. Tane nherẽ, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã aiwa te te dama 're apisutu mono õ di, dahãiba mono bã, niha 're ìdahãimana za'ra mono zéb da hã. Dasisarina si 're ìdahãimana za'ra mono õ na hã, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahãimana za'ra mono da, duré damro ãna 're ìdahãimana za'ra mono da hã.

⁸ Aimro ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, pi'õi mrotõ norĩ ma zama. Õne haré, 're aihãimana za'ra wa'aba mono da hã, wẽ di, wa hã ìmro õ na 're ìhãimana mono ne. ãne hã ìma wẽ uptabi di.

⁹ Tane nherẽ, dahãiba na dawasété wi 're ìdanhıptete za'ra mono õ si, wẽ õ di. Taha wa, aihãiba na aiwasété wi, asina 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za tô asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisõ 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tã da oto.

¹⁰ Aimro ré, 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ìsi'uihã na ìnhimirosa'rata na te aima roti za'ra wa'aba õ di za. Wanhib'apito nhimiroti na si, wa za aima roti za'ra wa'wa, ãne na hã: Pi'õ norĩ hã timro te te 're rême za'ra mono õ di za.

¹¹ Tane nherẽ, áte pi'õ norĩ hã te za timro hã te te 're rême za'ra. ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, aibã aimawi na 're mro zahu za'ra mono õ di za. Timro 'rata u si, te za apã 're sipizari za'ra. ãne na te te ãma 're sahu ze za'ra mono õ wamhã, mro ãna te za tô 're hãimana u'ãsi za'ra. Duré aibã norĩ hã timro te te 're rême za'ra mono õ di za, ãne hã tô aiwa.

¹² A norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã ti'ab ré, ãne na te te dama 're roti mono õ nherẽ, tane nherẽ, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa, ãne: Aibã norĩ hã ìsazei'wa na 're hãimana za'ra mono nherẽ, ìmro hã ìsazei'õ'wa na tãma 're hãimana za'ra mono wamhã, duré pi'õ hã timro siré 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, aibã norĩ hã timro hã te te 're rême za'ra mono õ di za.

¹³ Duré pi'õ norĩ hã ìsazei'wa na 're hãimana za'ra mono nherẽ, ìmro hã ìsazei'õ'wa na tãma 're hãimana za'ra mono wamhã, duré aibã hã timro siré 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, pi'õ norĩ hã timro hã te te 're rême za'ra mono õ di za duré.

14 Duré aibâ norĩ hã ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã pi'õ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zẽb u'ãbã, te za tã duré aibâ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ãmro hãiba u'ãbã, ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibâ norĩ hã. Duré pi'õ norĩ hã ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã aibâ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zẽb u'ãbã, te za tã duré pi'õ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ãmro hãiba u'ãbã, ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ norĩ hã. Ænei õ 'wa'ãhã, te aré ã'ra norĩ hã ãsazei'õ'wa norĩ 'ra ne, 're hâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã. Tazahã ãmama norĩ hãiba u'ãbã, te za tã rowẽ si te te tãma 're apisutu, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã.

15-16 Duré, ni'wam norĩ hã ãsazei'õ'wa 're hâimana za'ra mono wamhã, timro hã ãsazei'wa te te 're rẽme za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ãmro hã te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ di za, ãsazei'wa si'uiwa sima 're hâimana za'ra mono õ wa. Si'uihã na te za tã 're wairébé, ãsazei'õ'wa hã. 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã ma tã te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, robze sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, aimro hã ãsazei'õ'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tã tãma 're ãwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tã 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

Pi'õ norĩ, ãsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, duré aimro hã Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bãtã na hã, Cristu hã. Æté te za tã te te 're saze za'ra. Æté te te 're saze za'ra mono õ di za. Æne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Duré aibâ norĩ, ãsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, aimro hã te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bãtã na hã. Æne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. Taha wa, aimro hã ãsazei'õ'wa na aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ãhâimanazẽb zarina, te za tã tãma 're ãwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tã 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

17 Wanhib'apito hã te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zẽb zarina si, te za oto 're aihâimana u'ãsi za'ra wa'aba mo. 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, niha 're ã'aihâimana za'ra wa'aba mono zẽm hawi, 're aiwairébé aba mono zẽm na, 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu na, duré zudezu'õ na. Æne haré te za oto 're aihâimana u'ãsi za'ra wa'aba mo. Æne na si, wa tã wa hã te dama 're aroti u'ãsi, daro mono bã ãsazei'wa norĩ hã siré 're ãsi'rã'õ'tõ u'ãsi mono norĩ ma hã.

18 Ni'wam norĩ hã sihãiwata nhihãri ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina te za ta norĩ hã 're si'madã'ã ze za'ra, tinhihãiwata nhihãrizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apã sihãiwata nhihãri õ ré, 're ãnomro mono ne, 're hâimana za'ra mono da. Mare di. Æne na hã 're si'madã'ã za'ra mono õ di za. Æhõ haré te za tã 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã sihãiwata nhihãri õ nherẽ, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina, te za ta norĩ hã 're sisihãiwata nhihãri za'ra. Mare di. 'Re sisihãiwata nhihãri za'ra mono õ di za. Æhõ haré te za tã oto 're nomro, ta norĩ hã.

19 Danhãiwata nhihãri ré si 're ãdahãimana za'ra mono zẽ hã marĩ dai õ di, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã. Duré danhãiwata nhihãri õ nherẽ, 're ãdahãimana za'ra mono zẽ hã marĩ dai õ di, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã, ãne hã tã aiwa. Æne si tãma ãpire hã, 're ãdahãimana za'ra mono zẽb da hã. 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti, da te 're 'madã'ã pese za'ra mono sina 're ãdanomro wẽ mono zẽp si, tãma ãpire hã.

20 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, e niha 're ã'aihâimana za'ra wa'aba mono zẽ hã za. Æne haré te za tã aihãimanazẽm na 're aihãimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bã da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zẽb zarina, duré aipire na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono zẽb zarina, duré

aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²¹⁻²² Ai'uiupra'wa norī ma, aipawa'âbâ âna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwē da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, aipawa'âbâ âna 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. Tane nherē, âté nimahã bâtâ na si te za tô oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'âbâ âna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono tō da oto. Âne zarina si, te za oto 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asi'uihã na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uiupra'wa norī ma, aipawa'âbâ âna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu âma oto 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norī hã, te oto robzei u'âsi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da te 're ĩ'uiupra za'ra mono norī, wa'âbâ âna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tō da, da te tâma 're ĩpisutu za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tō da, aiwasédé hã oto 're rēme pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihã na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu âma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norī hã, te oto Cristuhu nhib'a'uwē si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto ĩsimiroti hã 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, da te 're ĩ'uiupra za'ra mono norī hã tinhib'apito nhimiroti si te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne.

²³ Tidâ'âzém na ma tô Cristu hã aiwa'âbâ za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tō da oto. Taha wa, ĩsazei'ô'wa norī ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za oto.

²⁴ ĩsisânawã norī, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwē da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ône haré aihâimanazéb u'âsi za'ra wa'aba na si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si.

Mro âna 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Rob'ui'ééré na we asiwi ĩzadhanarī za'ra wa'aba zém na, wa za duré âma aima roti za'ra wa'wa, mro âna zahadu 're ĩhâimana za'ra mono norī na hã. Wanhib'apito hã ti'ai âma 're morī ré, âne na te te dama âma 're roti mono ô nherē, wa za aima âma roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã tinhoprubzéb zarina, ma tô te te 're ĩpawapto, dama ĩ'umnhasizéb zarina, ĩsimiroti zarina si, te dama âma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tô oto aima âma roti za'ra wa'wa.

²⁶ Âhãna Zesusihi zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manharī wasété za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Taha wa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha haré asima 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro ô nherē, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, ône haré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²⁷ Aibã norī, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hã, asima 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono ô di za, 're ĩrēme za'ra wa'aba mono zém na da hã. Duré zahadu aimro âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hã, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 're aimro za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²⁸ Tane nherē, âté te za tô asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamhã aiwasédé te za 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo. Mare di. ĩwē si te za tô 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo. Duré pi'ôi hãiba préduptém norī hã 're mro za'ra mono wamhã, e te za tiwasédé hã te te 're 'manharī za'ra. Mare di. Tiwasédé hã te te 're 'manharī za'ra mono ô di za. Âne, wa hã wa tô aré te ĩsima 're aiwē za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono tō da. Âne tō da, wa tô aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono tō da.

²⁹ ĩsisânawã norī, tô sena, wa za âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto, ĩrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, taha ô ré, Wanhib'apito ma si, wa te 're ĩromhuri pese za'ra mono zéb da si, wa za 'râwi wasina 're wanhopré u'âsi. Taha wa, aibã norī, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hã, aimro zawi na si 'râwi asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za.

³⁰ Duré asisô 're aiwa'ô za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Duré aima 're ïrowê za'ra wa'aba mono zéb zarina, ato sina 're anomro aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Duré marĩ hã asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, asima.

³¹ Ti'ai ãma uburé marĩ na 're romhuri za'ra wa'aba mono nherê, taha si asima 're wê uptabi za'ra wa'aba mono ô di za. E marĩ wa. Uburé marĩ hã ti'ai ãma, da te 're ï'madâ'â za'ra mono hã te za dawi 're si'utõrĩ u'âsi za'ra. Taha wa, hãiwa ãma uburé marĩ ïwê si 're ïhâimana za'ra mono zô si, te za sô 're ïrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

³² Wa hã wa ïsima te 're aiwê za'ra wa'wa, ti'ai ãma marĩ zô si asima 're asôpré wa'aba mono zarina, asina 're aihâtâ'â tã za'ra wa'aba mono da. Aibã norĩ hã mro ãna 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're ïromhuri za'ra mono zém na da si, te za sima 're sôpré u'âsi, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â ze za'ra mono da.

³³ Tane nherê, aibã norĩ hã mro ré 're hâimana za'ra mono wê te, te za ti'ai ãma marĩ zô zama sima 're sôpré u'âsi, timro udâna, rowê na tãma 're ïhâimana za'ra mono zéb da hã.

³⁴ Taha wa, maparane ïsimiromhuri te tãma 're hâimana za'ra, aibã norĩ ma hã, te te sima sô 're ïrob'ruiwapari za'ra mono hã, Wanhib'apito ma, duré timro ma zama.

Duré, pi'ô hãiba prédum norĩ, mro ãna 're ïhâimana za'ra mono hã, duré pi'ô préduptém norĩ, mro ãna 're ïhâimana za'ra mono hã ta norĩ hã te za simi'ê na Wanhib'apito ma si, te te tãma 're romhuri za'ra, wa'wa ãna. Wanhib'apito ma si, tãma 're sihãiba nhomri u'âsi za'ra mono da, te za tô sena te te sima 're wê za'ra, mro ãna 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherê, pi'ô norĩ, mro ré 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã, te za ti'ai ãma marĩ zô si sima 're sôpré u'âsi, timro udâna, robze na ãma 're hâimana za'ra mono da.

³⁵ Aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono wa, aihãiba ze i ò na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ãne na te aima roti za'ra wa'aba ô di. Taré ïwê na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Wa duré te ïsima te 're aiwê za'ra wa'wa, ïwê si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimi'ê za'ra wa'aba mono da, tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asihãiba zawi za'ra wa'aba mono ãna.

³⁶ Áté ni'wam norĩ hã te za sina aiwê zahuré, sina mro zahuré da. Tawamhã sina mro zahuré ô ré, áté aibã hã te za pi'ô hãiba na si te te sima ãma 're rosa'rata u'âsi, za ãma ïmro hãiba na si, tiwasété wi siptete waihu'u ãna. Áté te za duré te te sô 're rowasutu u'âsi. ãne na siwaihu'u wamhã, te za tô ãma timro su'u, te te sima ïwézéb zarina. ãma mro da tô. Tawamhã, oto ãma mro wamhã, tiwasédé hã te te ãma 'manharĩ ô di za. Mare di.

³⁷ Duré aibã hã áte si'uihã na te za sima pisutu, mro ãna a'â 're hâimana mono da. ãne wamhã, áte te za pi'ô wi, tihãiba na sina 're siptete u'âsi. ãne wamhã, te te sima ïwézéb zarina, mro ãna a'â 're hâimana mono wamhã, wê di za tô. ãne hã ïwasété ô di.

³⁸ Taha wa, aibã norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ïwê si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra. Duré 're mro za'ra mono ô wamhã, ïwê uptabi si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra.

³⁹ Pi'ô norĩ hã ïmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono ô ré, te te 're rême waihu'u za'ra mono ô di za. Tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro na te te 're sahu za'ra, aibã aimawi na. Tane nherê, aibã ïsazei'ô'wa na 're mro za'ra mono ô di za. Aiwa ïsazei'wa si'uiwa na te za sina 're mro za'ra.

⁴⁰ Tane nherê, pi'ô mrotô norĩ hã 're mro zahu za'ra mono ô wamhã, tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã. ãne ta norĩ ãma ïnhimirosa'rada hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani te te ïma ïwaihu'uzéb zarina, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, ãne si.

8

Romhãiba 'manharĩ ma, dasazé da te tãma 're ïsõmri za'ra mono zé wasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asiwi ñzadanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima ãma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhâiba 'manharĩ ãma 're ïdawata za'ra mono zéb da, dasa hã da te tãma 're ïsômri za'ra mono zém na, romhâiba 'manharĩ ma hã. ãne ma tô we ïma asiwasu'u za'ra wa'wa, rob'ui'éré na hã: “Wa norĩ hã ïsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Taha zarina, wa za marĩ hã dasiré, wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ïwē za'ra mono zéb zarina.” ãne na ma tô we ïma asiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Uburé wa norĩ ma hã wama waihu'u pese za'ra dĩ tô, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherē, marĩ hã da te 're waihu'u pese za'ra mono wē te, te za 're dasi'madâ'â ze za'ra, 'râwi. Tane nherē, ïsazei'wa norĩ hã 're ïsisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina siré ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

² Ni'wam norĩ hã rowaihu'u pese 'wa newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, sena na ta norĩ hã, marĩ te te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di.

³ Tane nherē, ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te 're sawi pese za'ra mono wapsi, te za tinhib'a'uwē na te te sina 're awaihu'u u'âsi, ta hã.

⁴ Duré, waihu'u pese newa, romhâiba 'manharĩ ãma 're ïdawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tãma 're ïsômri za'ra mono na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E romhâiba 'manharĩ ma, dasa, da te tãma 're ïsômri za'ra mono na, te za a norĩ wa'wa hã dame ãma 're asaihuri aba mo, ïsazei'wa 're anomro aba mono nherē. E dame ãma 're asaihuri aba mono õ di za. ãne, wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa. Romhâiba 'manharĩ ãma 're ïdawata za'ra mono hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nei õ di. ïwaihu'u pese zéb da hã, marĩ hã tãma hâimana õ di. Robaba uptabi di. Taré ta hã rob'manharĩ. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re ïhâimana u'âsi mono si 're hâimana, waihu'u pese uptabi na. ïsine hã marĩ hã ïwaihu'upe hã 're 'mai'hâimana mono õ di, aimawi hã. Robaba uptabi di. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

⁵ Tane nherē, ni'wam norĩ hã ma tô te te 're saze za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nei õ nherē, waihu'u pese uptabi na 're hâimana za'ra mono newa, hâiwa nhirõtõ na, duré ti'ai ãma zama, ïhâiba'õ norĩ hã. ïsib'apito za'ra hã ahâ uptabi na tãma 're hâimana za'ra mono õ nherē, ma tô te te ãma 're saze za'ra.

⁶ Tane nherē, te siwaprosi wama 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono si, wasiré wa te 're ïsaze za'ra mono norĩ ma hã. Ta hã uburé Wamama, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha ma si, wa oto 're wahâimana za'ra. Wanhib'apito si te duré siwaprosi 're hâimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tô Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptu, õhõ ãma si 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷ Tane nherē, ni'wam norĩ hã ïsazei'wa na oto 're hâimana za'ra mono nherē, ãne na te te waihu'u za'ra õ di ta norĩ hã, rosa'rata nhib'uware na si 're hâimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono õ ré, romhâiba 'manharĩ ãma, aré dame ãma 're wata u'âsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra, romhâiba 'manharĩ ãma hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa. Taha wa, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ïsômri za'ra mono hã te te duré dame 're huri mono wa, te ta norĩ hã rosa'rata na te te ãma 're upa u'âsi za'ra, ãne: “ã hã dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ïsômri za'ra mono na, 're wasaihuri mono wamhã, wa za wawasédé hã wa te ãma 're 'manharĩ za'ra.” ãne te za ta norĩ hã 're siwē'õ za'ra, tinhimirosa'rata nhib'uware na 're hâimana za'ra mono wa. Romhâiba 'manharĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hã da te tãma 're ïsômri za'ra mono hã te te dasiré 're huri mono wamhã, te za ãne na hã 're siwē'õ za'ra, ta norĩ hã.

⁸ Tazahã, dasa hã wa te 're ïhuri mono zéb zarina, duré wa te 're ïhuri mono õ zéb zarina, te te 're wa'awēsãmri mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Marĩ hã wa te 're huri tõ mono da, wa te wasima 're ïpisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awē'õ mono

ō di za. Duré marĩ hã wa te 're huri mono da, wa te wasima 're ĩpisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awěsãmri mono ō di za.

⁹ Āté te za tō asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na dame 're asaihuri aba mono da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã za te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō na dâ'âsina. Tane nherē, te za 're asi'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo, ta hã dasa hã 're huri aba mono wa, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norĩ hã apâ tiwasété u 're rere'e mono tō da.

¹⁰ Āté dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te tãma 're ĩsōmri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhãiba 'manharĩ ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma hã, 'ri paramhã. Āté 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō na dâ'âsina, te za tō asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna, dasiré ãma 're asaihuri aba mo. Tawamhã áté asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norĩ hã te za te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, dame ãma 're asaihuri aba mono ré hã. Tawamhã, dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te tãma 're ĩsōmri za'ra mono hã te te 're huri mono tō da, te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, e te za te te sima 're wē za'ra, dame ãma 're saihuri mono da, asine wa'aba. Te za tō te te sima 're wē za'ra. E marĩ wa. Dame ãma 're asaihuri aba mono ré, te te ãma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa.

¹¹ Tawamhã taha zarina, oto ãma 're saihuri mono wamhã, te za 'rãwi 're siwē'ō za'ra, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norĩ hã, te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te oto dame 're huri mono wa. Taha wa, te za Cristu te te 're ĩsaze za'ra mono zém na si'uihã na 're sisimini za'ra, ta hã sada dâ'â za'ra nherē.

¹² Āne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asiré ĩsazei'wa norĩ wi, te za aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norĩ hã marĩ hã te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te oto 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 're siwē'ō pese za'ra. Āne na aiwasédé hã tiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hãiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo.

¹³ Āté ĩsisãnawã norĩ hã te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na, dasiré ãma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono na hã. Āne wamhã, taha na wa hã dame 're ĩsa zahu mono ō di za oto, ĩsisãnawã norĩ hã tiwasété u 're sipizari zahu za'ra mono tō da, apâ.

9

Zezihi zadawa wasu'u'wa na, Paru hã dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁻² Ni'wam norĩ hã ma tō te te ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra, Zezihi zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ĩhãimana mono ō na hã. Tane nherē, a norĩ wa'wa hã ma tō ĩ'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩsadawa wasu'u'wa, 're ĩhãimana mono na hã.

Wa hã danhimiroti zarina, 're ĩhãimana mono ō di. 'Re ĩhãimana u'âsi mono si, ma tō ĩpisutu, Zezihi zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩhãimana mono zéb da hã, ĩsadawa para. Wanhíb'apito Zezusi hã wa tō duré sabu, ĩtōmo na. A norĩ wa'wa hã bété. E 'wa simiroti zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Wanhíb'apito ma, te ai'ãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã, e marĩ te wasu'u, ã hã, Zezusi hã te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zé hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, wa hã tō sena dama Zezihi zadawa wasu'u'wa, te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa.

³ Ni'wam norĩ hã, Zezihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena dama 're ĩhãimana mono ō na hã te te dama 're ĩwasu'u za'ra mono wa, wa tō ãne tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra.

⁴ Wa norĩ hã Zezihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wasazéb da, duré wahãimanazéb da, wa'ãma 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba, wa za wa'ãbã ãna, wa te 're waibu, wa'ãma 're ana wa'aba mono zé hã. ĩ'uwaibaba, wa za tō wa te 're waibu.

⁵ Zezihi zadawa wasu'u'wa norĩ, wasiré norĩ hã Zezusi te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhã, timro hã te za siré te te 're simro. Duré Wanhíb'apito no norĩ zama, te za timro hã siré te te 're simro. Pedru hã te za duré timro

hã siré te te 're saprõni. Wa hã bété. Īmro ré, 're ĩhâimana mono 'wa'âhã, duré ĩsazei'wa si'uiwa 're wahâimana mono wamhã, e ĩ'uwaibaba 're ĩhâimana mono õ di aré, daza'rui mono bâ, ĩsiré te 're saprõni mono wamhã. Duré wasazéb da, ĩmro ãma zama, 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba õ di aré. ĩ'uwaibaba tô aré, wahâimanazé hã.

⁶ Wa hã Paru, duré ĩsiré romhuri'wa Banabé hã, Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ siré, 're wahâimana mono nheré, e wa norĩ si, wa za wanhib'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hã, ãma 're ĩwahâimana mono zéb da hã. E ãne hã rob'uwaibaba bâ bété.

⁷ Da'wapéi'wa norĩ hã bété. E tinhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihã na 're siwa'âbã za'ra, tihâimanazéb da hã. Mare di. Si'uihã na 're siwa'âbã za'ra mono õ di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norĩ hã te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rã hã oto 're 'rã prédub za'ra mono wamhã, e misi si te te sima 're suhâri za'ra mono õ di za, te te 're huri mono da. Te za tô misi si te te sima 're suhâri za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Duré dama pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã, e a'ubuni wi te te 're 'madã'ã za'ra mono ré, ĩhãwa'u hã te te 're âhuri mono õ di za. Te za tô te te sima 're hãwa'u za'ra, te te 're âhuri mono da.

⁸ ãne na danhimirosa'rata zarina, te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'érézéb zarina si, wa aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsi'uihã na hã, mare di.

⁹⁻¹⁰ ãne duréhã Mozési te te ãma ĩrob'ui'érézé hã:

“Aro 'rã ne hã, powawē hã tipara na te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tō mono da.”

ãne duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hã te 're hâimana. E tawamhã, powawē si te 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're azawi. Mare di. Taha zawĩ nhipai u, te duré wa norĩ hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, duréhã ãne na te te rowasu'u wamhã, taha wasu'u nhipai u, ma tô duré wa'ãma zama romnhimiré'é. Buru da, ti'a te te 're ĩhãibãdã za'ra mono norĩ hã duré oto 're 'rãiré za'ra mono wa, te te 're ĩ'rãihãri za'ra mono norĩ hã, e buru tede'wa te te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zéb zô, 're simnhasi za'ra mono õ di za. Te za tô sô 're simnhasi za'ra. ãne hã aiwa, te wasu'u.

¹¹ Tane duré, robzuri'wa norĩ hã ro ubuni ré te te 're ĩrobzuri za'ra mono ne, wa tô Cristuhu wasu'uwē na wa te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa. E tawamhã ãne hã ĩbãĩ õ di, aima za'ra wa'aba hã, wanhipawaptobzé wa'rãmi, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, wasazéb da hã, ãma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã. Wa za tô 're wanhimnhasi za'ra, rob'uwaibaba wa.

¹² Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwē na te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã, tô ĩbãre te marĩ na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Tawamhã wa norĩ hã Zesusi, wa te aima 're wasu'u 'rata za'ra wa'aba mono nheré, e ta norĩ nhipai u, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za bété. E ãne hã ĩsarinai õ di, aima za'ra wa'aba hã. ãne hã, tô ĩsarina.

ĩ'uwaibaba nheré, niwamhã marĩ zô, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. Duré, wa te aiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono ãna, wa tô wa te 're robzépata za'ra, ĩwasu'uwē ré daro mono bâ, wa te 're ĩropéi mono zé hã, wa te dawi ãma 're 'wa'rutu tō za'ra mono da.

¹³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 'rãihã 'remhã sasedoti norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, dasa hã da te tãma 're ĩsõmri za'ra mono hã, te za te te sima 're po'o za'ra syry na, ãma 're saihuri mono da. Danhimizama hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, da te tãma 're ĩsõmri za'ra mono nhi zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra syry na, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, wedeza ne na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 're ĩzata za'ra mono hã. E ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁴ Tane duré, Wanhib'apito hã ma tô te te wama 're pisutu za'ra, ĩwasu'uwē hã wa te dama 're ĩwasu'u za'ra mono norĩ ma hã, danhibzari na da te 're ĩwapawaptob za'ra mono na, ãma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, wanhimirowasu'u wē wa'rãmimhã, dama.

15 Tane nherẽ, nimahã na hã marĩ zô aima ãnhimnhasi za'ra wa'aba õ di, asibzari na asiwi 're ãpawaptob za'ra wa'aba mono da hã, Cristuhu wasu'uwẽ na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rãmimhã. Mare di. Taha wasu'u na si, wa ãma 're ãtoi uptabi, ãpẽ'ẽ 'remhã, ãnhimromhuri wa'rãmi, marĩ zô aima 're ãnhimnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Duré marĩ zô aima ãnhimnhasi za'ra wa'aba zém na, te sãna'rata da, te ãsina aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba õ di, ãhãna hã. ãne 'wa'ãhã, aré ãma 're robzei mono õ di. ãdã'ã da si, aré ãnhimirosa'rada hã.

16 ãwasu'uwẽ hã wa tô te dama 're wasu'u u'ãsi, tô. Tane nherẽ, e taha zarina si, wa za ãhãimanazém na 'rãwi 're ãsi'madã'ã ze. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina si, wa ãne na te tãma 're romhuri u'ãsi. ãsi'uihã na te tãma 're romhuri mono õ di, ãne na hã. ãwasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono õ 'wa'ãhã, aré ãma 're ropipa uptabi mono di.

17 ãne na te tãma 're ãromhuri mono zéb da hã, wa hã ãsi'uihã na ãsipisutu 'wa'ãhã, aré ãbãre ãpawa'ãbã ré, ãwasu'uwẽ na te tãma 're ãromhuri mono zé hã. Tane nherẽ, ãsi'uihã na ãsipisutu õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, ma tô ãpisutu, taha ma ã'umhãsi zarina, te tãma 're romhuri wẽ u'ãsi mono da.

18 E marĩ na tawamhã, ãpawa'ãbãzé hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ siré 're ãhãimana mono nherẽ, marĩ zô dama 're ãnhimnhasi mono õ zarina, da te 're ãpawa'ãbã mono ãna, wa ãwasu'uwẽ si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ãtoi u'ãsi. Taha na si ãpawa'ã hã, ãma 're ãtoi u'ãsi mono zém na si.

19 Wa hã ãpawa'ãbã ré, 're ãhãimana mono õ di. Taha wa, ãwada'uri zarina si, te 're romhuri mono õ di. Tane nherẽ, wa tô ãsima wẽ, dapawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ne, te dama 're romhuri u'ãsi mono da, ãnhimrowasu'u zarina, Cristu hã da te 're ãsaze za'ra mono da si, da'ahã na.

20 Zudezu norĩ hã ãwasu'uwẽ na te 're pawaptob za'ra mono da, ãrata 're ãhãimana za'ra mono ré, zudezu hãimanazéb zarina, wa tô 're ãhãimana, ãnhimrowasu'u zarina, ta norĩ hã ahã na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hã. Ta norĩ hã duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ãrob'ui'érézé hã te zahadu te te 're 'madã'ã pese za'ra, taha zarina, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwêsãmri za'ra mono da si. Tane hã, wa hã ãrata 're ãhãimana za'ra mono ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata zarina, wa tô ta norĩ hãimanazéb zarina si 're ãhãimana, ta hã te 're ã'madã'ã pese mono zéb zarina, te te 're ãwêsãmri mono da newa, ãsine za'ra, ãne na ãsina 're ãnhimnhasi mono õ nherẽ. Sõ'awi te tiwi wẽ'õ za'ra õ di, zudezu norĩ hãimanazé hã. Da'ahã na da te 're saze za'ra mono da si, wa tô ãne na si te 're rosa'rata.

21 Tane duré, zudezu'õ norĩ 'rata, 're ãhãimana mono ré, ta norĩ hãimanazéb zarina, wa tô duré 're ãhãimana. Zudezu norĩ nhimiroti hã te 're 'madã'ã pese mono õ di. E tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã te 're 'madã'ã mono õ di, zudezu'õ norĩ 'rata 're ãhãimana mono ré hã. Wa tô te 're 'madã'ã u'ãsi tô. Cristuhu nhimiroti si, wa tô te 're 'madã'ã u'ãsi. ãne si, wa tô te 're 'manharĩ, ta norĩ zama ahã na Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono da, zudezu'õ norĩ hã.

22 Duré ni'wam norĩ hã wasiré Zesusihi zazei'wa 're hãimana za'ra mono nherẽ, sib'uwere na ãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ãwasu'uwẽ na te 're apawapto mono wamhã, wa za ta norĩ hãimanazéb zarina si 're ãhãimana, ãnhimipawaptobzéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. ãne hã dapoto mono bã 're ãdahãimana za'ra mono zép sidãpãsi, wa za dasine dama 're ãhãimana, da'ahã na Cristu hã da te 're ãsaze za'ra mono zéb da si.

23 Cristuhu wasu'uwẽ hã daro mono bã da te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da si, wa ãne dama 're ãhãimana. Duré ãwasu'uwẽ zarina, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãsazei'wa norĩ ma, uburé marĩ ãwẽ hã te te tãma 're ã'anhomri mono zém na, dame 're ãhãimana mono da, wa tô ãne dama 're ãhãimana.

24 ãne, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Dawara na da'ahã na 're dasipibu za'ra mono nherẽ, ãté misi te za ni'wa hã dawi watobro. Tawamhã dawi

Īwatobro si, te za marī ĩwē hā sima ti'â. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norī wa'wa hā te za asiptete sina Cristuhu āma si 're anomro wē wa'aba mo, marī ĩwē uptabi hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, ni'wa hā dawara na wara tete wa, dawī watobro wē te, marī ĩwē hā te te sima ĩ'âri ne.

²⁵ Ni'wa hā dawara na dame hâimana da, te te sima wē wamhā, te za nasi sipibu, dazada sihâiba wapu da. Tawamhā dawī watobro wamhā, ropsu 'manharī na te za āma sōpre ni, te te da'mairēme wē te. Tane nherē, te za tiwi tiwasété su'u, ropsu 'manharī hā. Tanei ō di, wa norī hā. Īsi'utōrī'ō zô si, wa za Cristuhu āma si wasina 're wanhiptete u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, marī ĩwē uptabi hā te te wama 're ĩ'apisutu mono zô si.

²⁶ Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhā, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei mono ō di. Awa'awi u'âsi te za 're dasisa're, 're dasirēme za'ra mono da. Tane duré, wa hā siwa'ru 're ĩhâimana mono ō di, Cristuhu āma hā. Taha āma si, wa za ōhō haré 're ĩhâimana u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwē uptabi hā te te ĩma ĩpisutuzéb zô si, ĩ'upana marī zô tiwi 're ĩsipai mono āna. Āne duré, sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norī hā da'ubu wi simi'ahâri waihu'u ō wamhā, taré te za nasi da'āma pahairī siwa'ru, te te da'āma simirei āna. Tanei ō di, wa hā. Siwa'ru 're ĩhâimana mono ō di. Cristuhu āma 're ĩhâimana wē mono zém na si, wa ĩsina te tāma āma 're uwaimrami u'âsi, Cristuhu ma hā.

²⁷ Ni'wa hā dame wara da, te te sima wē wamhā, te za 're siwasutu u'âsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hā 'râwi 're ĩsi'wapéi u'âsi, ĩwasété na 're ĩhâimana 'rata mono zéb zarina, 're ĩhâimana tō mono da oto. Īpē'ē 're, te ĩsima 're ĩrosa'rata wasété mono zé hā wa tō oto 'râwi te ĩsima 're a'uprosi. Taha wa, wa tō āne si te ĩsima 're ab'manharī, ĩnhimirowasu'u zarina, da'ahâ na da te 're saze za'ra mono nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwē uptabi hā te te ĩma pisutu nherē, 'râwi te ĩsiwi simini tō da.

10

Romhâiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, āne hā wa za oto aima āma rob'rāzarōtō za'ra wa'wa, aima āma ĩpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, āma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tō da. Duréihā wahi'rata norī hā Mozési hā Ezitu hawi te te sani za'ra wamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā hâiwa'a na te mo ĩsōwab za'ra, bādâdi te te tāma wasu'u za'ra mono da, te te 'madâ'â pese za'ra mono da. Ā pré na pu'u nhisi wa'wai baba, ma tō duré te te simro, rob'ré na, zara u te te saprī za'ra da, eziptiu norī wi, te te sō'reptu za'ra da.

² Āne na hâiwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré â wa'wai baba rob'ré na da te saprī za'ra wa, ma tō Mozésihi āma uburé da te āma 're sasōmri za'ra, wa norī hā â dawabzuri, wa te 're 'manharī za'ra mono wa, Cristuhu āma, wa te oto 're ĩsasōmri za'ra mono ne.

³ Duré a'ubuni wi 're danomro mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, hâiwa hawi te te 're ĩdapawapto mono na, ma tō dasa da te 're huri, uburé.

⁴ Ā hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩ'ōb za'ra mono na ma tō duré da te 're âhuri, aihīni pese. Ētē zahâbâ ĩtōmo wawē sipo'ozém hawi 're ĩpu'u mono na, ma tō da te 're âhuri, ĩsimipawaptozbéb zarina. Ētē zahâbâ hā a'ubuni wi 're ĩsa mono na, â hā da te āma 're ĩ'âhuri mono ne, ma tō Cristu hā 'râwi dasiré 're hâimana, te te 're da'apawapto mono da.

⁵ Tane nherē, āne na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're dapawapto mono nherē, ma tō da'ahâ na siwi da'awē'ō, dapo're āna 're danomro mono 'ru te. Taha wa, a'ubuni wi 're danomro mono ré, ma tō te te 're da'a'uprosi, danhimizahâri mono sidâpâsi.

⁶ E marī, te tawamhā wama wasu'u za'ra, āne na wahi'rata norī wasu'u hā. Ta norī ne, wawasété si, wa te wasima 're 'ruiwapari za'ra mono tō da, te wama wasu'u za'ra.

⁷ Duré ta norĩ ne, romhâiba 'manharĩ ãma waihu'u pese newa, ãma 're ĩdawata za'ra mono ãma, 're wawata za'ra mono tō da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō ãne na ĩbaihã na ãma rob'ui'ééré:

“Tawamhã dato hã ma tō dasiwi 'manharĩ ni, powawẽ hãiba ne, oru 'manharĩ ãma ĩdawata za'ra zéb da hã. Taha wa, ma tō duré siwa'ru ãma apese za'ra ni, dahâimana wasété si dama wẽ za'ra wa.”

Ãne na duréihã dawasédé, da te dasiwi ĩ'manharĩ za'ra zé wasu'u na rob'ui'ééré hã.

⁸ Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ahã na ma tō duré aibã norĩ hã pi'õ na tiwasédé hã 'manharĩ za'ra. Ãne wa, ma tō duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'uprosi, 23 miu na dahâiba hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasédé hã ãne na wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wahi'rata norĩ ne.

⁹ Ta norĩ hã ma tō duré tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã niha te te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô, te te pibu za'ra da. Ãne 'ru te, ma tō duré wahi nhipsari na hã da'ahã na da'uprosi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ãne na hã wa norĩ zama, wa te 're pibu za'ra mono õ di za, Wanhib'apito hã, wawasédé hã wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono na, niha te te wama 're arob'manharĩ mono õ zô.

¹⁰ Wahi'rata norĩ hã ma tō duré Mozésihi ma nharĩ wasété za'ra. Ma tō tãma aiwapsari za'ra. Taha wa, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã hãwa ãma tãma ĩromhuri'wa hã we satõ, dapãrĩ'wa na ĩsisi hã, ta hã te te da'uprosi da. Ãne tō da, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono õ di za.

¹¹ Ãne ma tō wahi'rata norĩ ma tiromhâiba duréihã, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩhã za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tō duré ãne na ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, ãma 're ĩwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hã, ĩsine wa te 're 'manharĩ za'ra mono tō da. Romhuture di oto, waré ĩrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, wa za wanhimiza'rese 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹² Taha wa, Cristuhu ãma asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono wamhã, te za asimiza'rese sina pé 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété u apã 're airere'e aba mono tō da.

¹³ Tō sena, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono zô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono õ di za, ĩpire uptabi na hã. Tō õhõ na si te te 're ĩda'apibui mono zém na si, te za tō te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã uburé wama umnhasi za'ra di, marĩ na uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zém na hã. E tawamhã, asiptetezém nhipai u, te za ĩpire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apã tiwi 're airere'e aba mono da. Mare di. Tō sena, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono zô, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, te za niha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, rowẽ ré ĩhawi 're aiwairébé aba mono zéb da hã, õne haré asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da.

¹⁴ Taha wa, ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, waihu'u pese newa romhâiba 'manharĩ ãma 're ĩdawata za'ra mono zém na, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhiti te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ A norĩ wa'wa hã te oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tō. Taha wa, ãhãna te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za ãma 're ĩrosa'rata pese za'ra wa'aba mo, ĩ'uwaibaba te aima ãma uwaimrami za'ra wa'aba zô.

¹⁶ Zezusi hã wazada ĩdã'ázém na 're ĩwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za hãsizém na uwa 'rã wa'u ĩsé hã wa te 're ahuri. Ãne hã wasiré, wa te 're ahuri mono wamhã, Cristuhu wi ĩwapru hã tiwi pu'u wa, wazada ĩdã'ázéb zarina, te rowézé hã wahâiba mono bâ wama 're hâimana za'ra. Duré ĩ'u'êne hã wasiré, wa te 're huri mono da, wa te wasima 're wẽ'ẽ za'ra mono wamhã, Cristu hã da te dasiwi ĩhãibapru wa, wazada ĩdã'ázéb zarina, te duré wahâiba mono bâ rowézé hã wama 're hâimana za'ra.

17 Zezusi hã wazada ãdã'ázém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa'ahã nherẽ, wa za ã'u'êne hã wa te wasima 're wẽ'ẽ za'ra, misi nherẽ, wa te 're ãhuri mono da hã. E marĩ te wama wasu'u za'ra, misi ã'u'êne hã. Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã wa'ahã nherẽ, simisutu Cristuhu siré 're ãwahãimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahãiba ne oto 're ãwahãimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

18 Izarazéhé nhihudu norĩ hã bété. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're sõprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tãma danhoprubzé nomrizé nhisiwi, da te 're zata za'ra mono õ ré, te za syry na te te sima 're po'o za'ra, ãnhi hã, ãma 're saihuri mono da. ãne wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono siré te za 're hãimana za'ra. Tane duré, a norĩ wa'wa hã waihu'u pese newa, romhãiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ãsõmri za'ra mono nhi na, dasiré ãma 're asaihuri aba mono wamhã, te duré dasiré ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhãiba 'manharĩ ãma. E ãne hã aima wẽ za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hã wẽ õ di, ãma 're ãaiwata za'ra wa'aba mono hã, dame.

19 ãne na te aima ãma ãrowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra. E romhãiba 'manharĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, waihu'u pese na 're ãhãimana mono ne, 're ãhãimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Mare di. Duré dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono hã, e pire na te wama 're hãimana za'ra. Mare di. Wama hã, taré hã.

20 ãne si, wa za duré aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa. ãsazei'õ'wa norĩ hã wedeza ne na dasa te te 're zata za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ta norĩ hã ãma 're sõprub za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ ma si, te ta norĩ hã tãma ãma 're sõprub za'ra, ãma 're ãwata za'ra mono da hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dasa, ta norĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na ãma 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma te za ãsiré 're ãhãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, ãne hã dame 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, wa hã te ai'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Mare di.

21 A norĩ wa'wa hã Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tã asiré 're asi'rã'õtõ aba mo, uwa 'rã wa'u ãsé hã asiré 're ãhuri aba mono da, hãsizém na, Wanhib'apito wi, ãwapru tiwi pu'u wa, wazada ãdã'ázém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, marĩ hã dasiré da te 're ãhuri mono wamhã, ãma dame 're ãhãimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ nhimihãsizém na ãsiré 're ãhuri aba mono tã da. Duré Wanhib'apito hãiba, da te dasiwi hãibapru wa, wazada ãdã'ázém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono da, te duré ã'u'êne hã asiré 're ãhuri aba mo. E tawamhã ã'uwaibaba, te za tã dame 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, ãsazei'õ'wa norĩ siré 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, dasa hã da te dasima 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. E tã ã'uwaibaba ãne hã aima za'ra wa'aba hã.

22 ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za asada 're hãimana za'ra wa'wa, ã'upana wa'uburé norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. ãne zarina, wazada 're hãimana za'ra mono wamhã, e Wanhib'apito nhiptetezém nhipai u, wanhiptetezé hã wama 're hãimana za'ra mono bã, wa za ãsimihãzé wi 're wawairébé. Mare di. Tiwi 're wawairébé waihu'u mono õ di za.

23 Ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã, te ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: "Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Wa za tã wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si." ãne ma tã ni'wam norĩ hã te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hã wẽ di tã. Tane nherẽ, marĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, ãté wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa za wasiré ãsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu za'ra. Taha wa, marĩ hã dazu wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wasiré ãsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu tã za'ra mono da. Duré wasiré ãsazei'wa norĩ hã, Cristuhu ãma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're ãpawaptob za'ra mono da si, wa

za tô uburé marĩ hã ãwẽ si wa te 're 'manharĩ za'ra.

²⁴ Râwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asiré ãsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norĩ ãma si 're ãrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ Romnhi hã da te dasima 're ãwede za'ra mono zéb ãma, da te 're ã'uiupra za'ra mono hã, te za asina aihâtâ'ã ãna 're ãhuri aba mo romnhi hã, nima hawib zô asimnhasi aba ãna. Romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ãna aipẽ'ẽ 're, ãma 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁶ Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, duréihã: "Uburé ti'a hã Wanhib'apito te hã. Duré uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ãhâimana za'ra mono hã, Wanhib'apito te hã. Taha wa, uburé dasazé hã wẽ di, ãma 're ãwasaihuri mono zéb da hã."

Ãne duréihã ãma ãrob'ui'éré hã te 're hâimana.

²⁷ ãsazei'õ'wa hã ãsiré ai'masai wa'aba da, asô 'maihârâ aba wamhã, te za tô ãsiré ai'masai wa'wa, asima 'maiwẽ wa'aba wamhã. Tawamhã uburé dasazé hã da te aima ã'a za'ra wa'wa hã te za tô ãhuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'ãwisi zô, da'mazadhanharĩ aba ãna, 'râwi aipẽ'ẽ 're wa'aba, asi'maiwẽ'õ wa'aba zarina.

²⁸⁻²⁹ Tane nherẽ, áté ni'wa hã te za ãne na aima 'maiwaihu'u 'wa: "Ã hã dasazé hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono." Ãne hã ni'wa te te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, taha na ai'masai wa'aba õ di za. E 'râwi aipẽ'ẽ na asi'maiwẽ'õ wa'aba tô da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. Taré dasa hã te te aima ã'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hã si'wa'rutu tô da, wa ãne aima roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tô da.

E tawamhã, romnhi hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, wa za 're ãsa, romhâiba 'manharĩ ãma dame 're ãwata mono õ nherẽ. Ãne, wa 'râwi te ãsima ãma 're rosa'rata u'ãsi.

³⁰ Re ãhâimana u'ãsi mono hã sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wasa hã wa te 're huri mono wamhã, e ã'uwaibaba te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tô õ hã wa te 're ãhuri mono na hã. Mare di. Taré te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tô sena newa.

³¹ Ãne, wa za duré aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ã ãnhimirowasu'u na hã. Uburé marĩ hã te za 're ã'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhã, duré 're ãhuri aba mono wamhã, duré marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da.

³² Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te ãma 're ai'madâ'ã za'ra wa'aba mono wa, dawasété u 're darere'e mono tô da. Ãne hã dazada 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu norĩ da, duré zudezu'õ norĩ da, duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ 're ãhâimana za'ra mono norĩ da.

³³ Wa hã bété. E niha dama 're ãhâimana mono zé hã. Ãne si, wa tô te ãsima 're da'awẽ, uburé marĩ hã te 're ã'ab'manharĩ wẽ mono zém na, te ãma 're da'apawapto mono da. ãsima si, ãne na 're ãhâimana mono õ di. Uburé, wa dama 're ãhâimana, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te 're ãda'anho'reptui mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, ãnhimipawaptobzéb zarina.

11

Aibã norĩ hã timro nhipai u 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa hã 're ãmorizém na aima ãma 're ãsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're anomro wẽ wa'aba mo. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma 're ãsisanho za'ra mono zéb zarina, wa hã 're ãhâimana mono ne, te za duré 're anomro wẽ wa'aba mo.

² A norĩ wa'wa hã te oto ã'ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're ãhâimana mono zém na hã, duré uburé te aima ãma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã. ãsazei'wa norĩ 're ãhâimana za'ra mono zém na roti hã da te ãma 're ãwaihu'u za'ra mono zéb zarina,

te oto 're anomro u'âsi aba mo, te aima âma 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Taha wa, wa ai'âma 're ĩwata u'âsi za'ra wa'wa.

³ Tane nherê, aimawi na te aima âma ĩrowasu'u za'ra wa'aba da hã, wa tô ĩsima wê. Cristu hã uburé aibâ norĩ nhib'apito, te 're hâimana. Duré aibâ norĩ hã uburé timro norĩ nhib'apito, te 're hâimana za'ra. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta hã, Cristuhu nhib'apito te 're hâimana.

⁴ A norĩ wa'wa hã, zudezu'õ na te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. ĩsazei'wa norĩ hã asiré 're ai'rã'õtõ aba mono ré, aibâ norĩ hã 'rã ubu ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, e marĩ te ta norĩ hâimanazé hã wama wasu'u za'ra. Ta norĩ hã Cristu te te siwi 're ĩwazéb za'ra mono õ zé, te wama wasu'u za'ra, zudezu'õ norĩ hâimanazéb uwaibaba õ wa, âne hã.

⁵ Duré pi'õ norĩ hã 'rã ubu âna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu âna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, ĩmro hã tãma 're wazéb za'ra mono õ di. E marĩ wa. Pi'õ 'rã ubuzé hã timro zapari 're ĩhâimana za'ra mono zé, te te dama wasu'u wa, zudezu'õ norĩ hâimanazéb zarina. Pi'õ norĩ hã marĩ ĩwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za da te 're 'rãpari za'ra, sisém na 're hâimana za'ra mono da a'â. Tane duré, pi'õ norĩ hã 'rã ubu âna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, pi'õ, da te 're ĩ'rãpari za'ra mono ne, te za a'â 're hâimana za'ra ta norĩ hã, sisém na.

⁶ Âne hã pi'õ norĩ, 'rã ubu âna 're hâimana za'ra mono wamhã, âne hã wê te bâ, te za tô 're si'rãpari za'ra, sisém na dama 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã oto. Tawamhã 're si'rãpari za'ra mono wa, duré taré 're siséré nhihâri za'ra mono wa, dama sisém na 're hâimana za'ra mono tõ da, te za 'rã ubu ré, dame 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono ré.

⁷ Tane nherê, ĩsazei'wa norĩ, siré 're si'rã'õtõ mono ré, aibâ norĩ hã 'rã ubu ré, dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherê, pi'õ norĩ hã aibâ norĩ zapari 're ĩhâimana za'ra mono zé hã, pi'õ ma, aibâ ĩpirezé, te wasu'u.

⁸ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, pi'õ hãiba na aibâ hã te te poto õ di. Aibâ hãiba na si, ma tô pi'õ hã poto.

⁹ Duré aibâ hã pi'õ ma, 're hâimana mono da, te te poto õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Pi'õ si, ma tô tãma poto, aibâ ma, 're ĩhâimana mono da hã.

¹⁰ Taha wa, ĩsazei'wa norĩ hã rowahutu u 're si'rã'õtõ mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za tô 'rã ubu ré dasiré 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Timro norĩ zapari 're ĩhâimana za'ra mono zém na, da te âma 're waihu'u za'ra mono da, duré hãwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te te ĩré 're 'madâ'â za'ra mono wa, te te siwi 're wê'õ za'ra mono tõ da, zudezu'õ norĩ hâimanazé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da.

¹¹ Tane nherê, wa norĩ hã Wanhib'apito âma oto 're wanomro mono wa, aibâ norĩ hã pi'õ âna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ zama, aibâ âna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Âne hã aiwa te wama wasu'u za'ra.

¹² Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aibâ hãiba na ma tô pi'õ hã poto 'rata tô. Tane nherê, te oto ta hawim haré aibâ norĩ hã pi'õ hãiba hawi dama 're poto u'âsi za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma tô uburé marĩ hã te te apoto, aibâ norĩ zama, duré pi'õ norĩ zama.

¹³ E tawamhã ĩ'uwaibaba, te za pi'õ norĩ hã 'rã ubu âna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi, ĩsazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtõ mono wamhã. Ma'âpé, a norĩ wa'wa hã asi'uihã na âma waihu'u za'ra wa'aba, âne na hã.

¹⁴ Aibâ norĩ hã séré pa ré, 're nomro mono wamhã, wê'õ nherê, te siséb âna ĩré 're hâimana za'ra, tihâimanazéb zarinaĩ õ nherê, zudezu'õ norĩ hâimanazéb zarinaĩ õ nherê. Âne hã 'rãwi wapê'ẽ na dahâimanazém na, wa te wasina 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina,

wa ãne na aima ãma roti za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, dama 'madâ'â ze ti. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tô ãséré pa hã te te tãma 're pisutu za'ra, pi'õ norĩ ma hã, ã'rãzuwazéb da hã.

¹⁶ Áté ni'wam norĩ hã asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne na sina ãzadawa 'ru za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré 're ãhâimana za'ra mono wasu'u na hã, te te ãzaze za'ra õ wa. ãne wamhã, wa za ãne na si ãzadawa na tãma ãma wa'rãmi za'ra. Wa norĩ hã aimawi na, wa te dama 're roti za'ra mono õ di. Mare di. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré õhõ na si te te ãma 're rosa'rata za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré, 're ãhâimana za'ra mono wasu'u na si.

ZeZusi hã dazada ãdâ'ázém na ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're ãdasaihuri mono zé wasu'u

¹⁷ Aimawi na wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're ã'upa za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, ai'ãma ãwata za'ra wa'aba õ di za, ãhã na hã. Rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, asiptete sina Cristuhu ãma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ na si, ma tô ã'upana asiwi 're ãro'wa'rutu za'ra wa'aba mo.

¹⁸ ãne uimrehẽne, wa za a'ã ai'ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Ma tô we ãma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono nherẽ, asima aipo'o aba na hã, 're asisada'ãbã za'ra wa'aba mono 'ru te. ãne na syry na wa tô dazaze, da te we ãma aiwasu'u wasété za'ra wa'aba zém na hã. Áté tô sena, ãne hã.

¹⁹ ãne hã wẽ'õ nherẽ, áté wẽ di tô. E marĩ wa. Asiwu aipo'o aba wamhã, ni'wam norĩ hã wa za wa te 're waihu'u za'ra, tô sena, ZeZusihi zazei uptabi 'wa, 're ãhâimana za'ra mono na hã.

²⁰ Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, Wanhib'apito hã wazada ãdâ'ázém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ aimawi hã 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mono da si, te 're asi'rã'õtõ aba mo, siwa'ru.

²¹ Aihĩni, asitẽme 're aihutu aba mono õ ré, te za ni'wam norĩ si dawana tisa hã te te 're huri, si'aba'ré na. Taha wa, te za ni'wam norĩ hã tisa hã te te 're simini za'ra, ãwana 're dasihutu mono wa. Taha wa, te za tô ãwana da te 're uprosi za'ra. Ni'wam norĩ hã te za duré 're 'rã idi'iti za'ra, uwa 'rã wa'u ãsé hã sa'ëtẽ na te te 're ãhuri mono wa.

²² E niha. E asõrõwa hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ã bã, asapa'abã asa hã ãwa 're ãhuri aba mono zéb da hã. Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono ré, ãne hã asiwi 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asiré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're ãruiwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. ãne hã asima 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, te duré ãsimarĩ'õ norĩ hã 're wazéb za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, e niha wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E ãne zarina, wa za duré ai'ãma 're ãwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'ãma 're ãwata za'ra wa'aba mono da hã.

²³ Duréihã Wanhib'apito te te ãma ãwaihu'uzém na, wa tô ãne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zudasi hã ZeZusi te te dama ãhãiba nhomrizém na, tô taha barana ma tô Wanhib'apito ZeZusi hã ã'u'ẽne hã ti'ã.

²⁴ Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ã'u'ẽne hã. ãne te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma: “ã hã ã'u'ẽne hã ãhãiba te wasu'u, asada ãsisõmri za'ra wa'aba zé hã. ã hã te za 're ãhuri aba mo, ã'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã.” ãne ma tô sina tãma rowasu'u za'ra, ZeZusi hã.

²⁵ Tawamhã saihuri pari, tô õne ma tô duré hãsizé hã ti'ã, uwa 'ru 'rã wa'ui ré hã. ãne te duré tãma nharĩ za'ra: “ã hã rob'rã wa'u hã, ãwapru hã asada za'ra wa'aba za ãwi pu'u wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te dama ãropisutuzép té, tô sena za te te dama ãma 're

ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Ā hã 're âhuri aba mono sidâpâsi, te za ĩ'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, õne u'âsi." Āne ma tô duré sina tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Tawamhã, ĩ'u'êne hã 're huri aba mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã 're âhuri aba mono wamhã, ta hã, Wanhib'apito dazada ĩdâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apâ ĩmorĩzéb u hã.

²⁷ Taha wa, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito ãma 're ĩsipo're pu'u za'ra mono zéb da, ĩ'u'êne hã te te siré 're huri mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã te te siré 're âhuri mono wamhã, siséb ãna siré 're si'rã'õtõ mono wamhã, ta norĩ hã te za Wanhib'apito hãiba na, tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, ĩwapru na zama, dazada ĩdâ'âzé hã taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, ĩ'u'êne hã, duré siwa'ru te te 're âhuri mono wa, rob'rãĩ wa'u hã.

²⁸⁻²⁹ Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito dazada dâ'â da, ĩsihãiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra mono ãna, ĩ'u'êne hã te te 're huri mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã te te 're âhuri mono wamhã, taha zarina, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te 're hã za'ra. Taha õ'umnhasite, te za a'â aipẽ'ẽ na 'rãwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono zô, taha uimrehêne, a'â asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto ĩ'u'êne hã asiré 're ĩhuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'rãĩ wa'u hã asiré 're ĩ'âhuri aba mo.

³⁰ Taha wa, ni'wam norĩ hã ãne hã te te a'â 're 'manharĩ za'ra mono õ wa, te ta norĩ hã hãzé u'âsi 're hãimana za'ra ahã na, asiré 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã te duré sib'uwa u'âsi 're hãimana za'ra. Ni'wam norĩ hã ma tô duré 're dâ'â za'ra, ãne wa.

³¹ Wasiré 're wasaihuri mono õ ré, wanhimirosa'rata wasédé hã wama 're hãimana za'ra mono zô, a'â wapẽ'ẽ na 'rãwi 're wasi'madâ'â za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're wa'ahã za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re wasiwẽ'õ za'ra mono wa, 're ĩwahãimana za'ra mono na, marĩ na, wa te 're ĩ'upa za'ra mono na hã.

³² Tane nherẽ, ti'ab ré te za tô wawasédé hã te te wa'ãma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahã za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Te te 're wa'azawi pese mono wa, taha zarina, apâ wa te ãma 're sasõmri pese za'ra mono da. Nimahã na, uburé ĩsazei'õ'wa norĩ zu, za te te siwi wa'awẽ'õ tõ da, te za tô ãne wa, te te 're wa'ahã za'ra, ti'ai ãma 're wanomro mono ré.

³³ ĩsisãnawã norĩ, ãne na wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, Wanhib'apito dâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're asaihuri aba mono zém na hã. Taha wa, te za a'â asisõ 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihĩni asitẽme 're aihutu aba mono wapsi, asiré ãma 're asaihuri aba mono da. Āne hã wẽ di.

³⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, mra te te 're simroi mono wamhã, tinhorõwa ãma si te za a'â tisa hã te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitẽme 're aihutu aba mo, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ da, te za ãne si ĩ'uwaibaba 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo.

Nimahã na, ãma atẽme ĩmorĩ aba wapsi, wa za aimawi na aima ãma roti za'ra wa'wa, rob'ui'ére na we asiwi ĩzadanhari za'ra wa'aba zém na hã.

12

'Re ĩhãimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na romhuri mono bâ te te dama 're ĩ'apisutu mono zé wasu'u

¹ ĩsisãnawã norĩ, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã romhuri mono bâ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawapto waihu'u pese na, ãma 're ĩsipawapto za'ra mono zéb da hã, ta hã te te tãma 're ĩpisutu za'ra mono zém na, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa, sena ãma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, rosa'rata na ãma 're upa za'ra wa'aba mono tõ da.

² A norĩ wa'wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tô wa'uburé hã te te 're aiwada'uri u'ãsi za'ra wa'wa, tô sena newa, romhãiba 'manharĩ hã tarére nherẽ, mreme õ nherẽ, ta norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ, wa taré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa.

³ Tane nherẽ, wa ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, aimawi roti hã waihu'u za'ra wa'aba da oto. ãté ni'wam norĩ hã te za ãne na Zezusi hã te te dama 're wasu'u za'ra: “Zezusihi ma, marĩ ãwasétére si tãma 're hãimana mono neza, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimirob'manharĩzém na.” ãne na hã ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ëzani nhimipawaptobzéb ré, 're ãnomro mono norĩ hã, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. Duré ãté ni'wam norĩ hã te za ãne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hã: “Zezusi hã, taãa Wanhib'apito, danhipai u.” Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ëzani nhimipawaptobzéb zarinai õ nherẽ, ãne na tô sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di.

⁴ 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ëzani hã misi nherẽ, te ãsazei'wa norĩ ma, romhuri hã te te 're apisutu, tinhimirobhuri mono bâ sipu'u pese na ãma 're sipawapto za'ra mono da.

⁵ Duré Wanhib'apito hã misire nherẽ, wasipu'u pese na, wa wa te tãma 're romhuri za'ra, wanhimirobhuri mono bâ, wasiré ãsazei'wa norĩ hã.

⁶ Duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã misi nherẽ, õhõ si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hã sipu'u pese na, wa te tãma ãma 're ãrob'ma'wamarĩ za'ra mono zéb da hã.

⁷ Wahãiba mono bâ, ma tô romhuri hã te te wama 're apisutu 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãpê'ëzani hã sena na wapê'ë 're, 're ãhãimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré ãsazei'wa norĩ hã ãma 're wasipawapto wẽ u'ãsi za'ra mono da.

⁸ 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ëzani hã ni'wam norĩ si, te za te te 're pisutu za'ra, tô sena ta norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na te te dama ãma 're roti wẽ za'ra mono da, hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u na hã. Ni'wam norĩ si, te za duré te te 're pisutu za'ra, rowaihu dama ãwaihu'u'õ na, te te dama ãma 're roti wẽ u'ãsi za'ra mono da.

⁹ Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ta norĩ hã Cristu hã te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, tisiré ãsazei'wa norĩ nhipai u. Ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra, ãwaihu'u pese zarina, te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're dahãzé za'ra mono wamhã.

¹⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na si, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra. Ni'wam norĩ si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zé hã te te ãma 're pibu za'ra mono da, tô sena uptabi na hã te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norĩ hawim hã õ'umnhasite. Damreme dama ãwaihu'u'õ na zama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, timreme nai õ nherẽ, te te dama ãma 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã. Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ëzani hã te te 're pisutu za'ra, damreme dama ãwaihu'u'õ na 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zé hã sõ'awi te te dama ãma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

¹¹ Tô õhõ si te misi nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ëzani hã romhuri te te dama 're apisutu, ãsazei'wai mono bâ, te te sima 're ãda'awẽ mono zéb zarina, ãma 're ãdasipawapto za'ra mono zéb da hã.

Dahãiba misi ne, ãsazei'wa norĩ hã 're ãhãimana za'ra mono zé wasu'u

¹² ãne, wa za aima ãma romnhimire'é za'ra wa'wa, ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Wahãiba hã misi nherẽ, wahãiba na marĩ hã wama 're ãhãimana za'ra mono hã ahã di,

wapara hã duré wanhib'rada hã duré wapo're hã, duré aimawi hã. Tane nherê, misi te tô wahâiba hã wama 're hâimana za'ra, wahâiba mono bâ. Tane duré, wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã wa'ahâ uptabi nherê, wa oto simisutu ãma 're wanomro, wahâiba misi ne.

¹³ Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã aiwa 're wahâimana za'ra mono õ di. Ni'wam norĩ hã zudezu. Duré ni'wam norĩ hã zudezu'õ. Duré ni'wam norĩ hã pawa'âbâ ãna ãwada'uri zarina si, te te dama 're ãromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã wada'uri ãna si'uihã na 're ãhâimana za'ra mono. ãne hã aiwa 're wahâimana za'ra mono õ nherê, simisutu wa oto 're wahâimana za'ra, wahâiba misi ne, 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na ã dawabzuri uburé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Tipẽ'ẽzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapẽ'ẽ 're, oto 're ãsãmra mono da hã.

¹⁴ Wahâiba na marĩ hã misi wama 're hâimana za'ra mono õ di. Marĩ hã ahã na te tô wahâiba na hã wama 're hâimana za'ra, tite mono bâ te te 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã, wapara hã, duré wanhib'rada hã, duré wato hã, uburé ãré 're ãwahâimana za'ra mono hã. Tane ma tô duré 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã romhuri hã sipu'u pese na te te wama 're apisutu, ãma 're ãwasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

¹⁵ ãne, wa za duré aima ãma simiré'é za'ra wa'wa taré, wahâiba na marĩ hã wama 're ãhâimana za'ra mono zém na hã. Áté wapara, te aré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã asib'rata õ di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'ãma 're ãhâimanare. Marĩ dai õre di, wa hã.” E ãne hã aré ã'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapara hã.

¹⁶ Áté wapo're hã te aré duré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã atõmo õ di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'ãma 're ãhâimana. Marĩ dai õ di, wa hã.” E ãne hã aré duré ã'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapo're hã.

¹⁷ Duré, wahâiba na watõmo si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'ãhã, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono õ di aré, tô. Duré wahâiba na wapo're si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'ãhã, e niha wa aré 're wanhimhã za'ra. 'Re wanhimhã waihu'u za'ra mono õ di tô aré.

¹⁸ Tane nherê, ãne na hã 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're wa'apoto mono õ di. Te te sima 're ã'awê mono zéb zarina si, ma tô marĩ ahã na te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na ãré 're ãwahâimana za'ra mono zéb da hã.

¹⁹ Wahâiba na marĩ hã ahã na wama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'ãhã, aré wahâiba hã wama 're hâimana za'ra mono õ di.

²⁰ Tane nherê, marĩ ahã na te tô wama 're hâimana za'ra wahâiba na hã, wahâiba misi nherê. Taha wa, wa tô 're wahâimana za'ra.

²¹ Áté wato hã te aré wanhib'rata ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ãma hã.” E ãne hã aré ã'uwaibaba. Áté wa'rã hã te aré duré wapara ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ãma hã.” ãne hã ã'uwaibaba õ di tô duré aré.

²² Nima norĩ hã wahâiba na marĩ hã wama 're ãhâimana za'ra mono hã sib'uware na wama 're hâimana za'ra mono newa. Tane nherê, te tô pire na wama 're hâimana za'ra.

²³ Duré nima norĩ si, wahâiba na wama 're ãhâimana za'ra mono hã wama wapure na, tarére wama 're hâimana za'ra mono newa, wa za ta norĩ ma 're wanhipese za'ra, wa te 're ãhâiba'ubu wê za'ra mono zém na hã, nimahã ma si, rowazéb tõ da.

²⁴⁻²⁵ Nima norĩ ré si, wa ai'uréiwi ãré 're wahâimana za'ra, rowazéb ãna. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awê, uburé marĩ hã wahâiba na wama 're ãhâimana za'ra mono hã, si'u te te wama ãma 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã, sima 're siwanhizari za'ra mono ãna, aihĩni 're sisawi pese za'ra mono da. ãne da si, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wahâiba te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na hã nima norĩ si wama wapu newa, pire na tô uburé wama 're hâimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awê, wasiré ãsazei'wa norĩ hã, simisutu haré wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono ãna. Ma tô te te sima 're wa'awê, wapire na wasima 're ãwahâimana za'ra mono zéb da hã, aiwapsi.

²⁶ Wapara hã marĩ ãma sépu'u wa, te te robzépata wamhã, taha u'âbâ, te za uburé wahâiba hã ãsabâdâ robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hã wasiré ãsazei'wa, marĩ na te te robzépata wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ãsabâdâ robzépata za'ra ni. Duré, ni'wa hã wasiré ãsazei'wa hã ãsimiromhuri wê na da te dasima wasu'u wê za'ra wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ãsabâdâ 're wato za'ra.

²⁷ A norĩ wa'wa hã te tô simisutu haré, Cristuhu nhib'a'uwê asiré 're anomro aba mo, aihâiba misi aima 're ãhâimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahâiba na marĩ hã tite mono bâ te te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb da hã, dama 're ãhâimana za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã aihâiba mono bâ tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Cristuhu ma si, asimiromhuri aba mono bâ, tãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

²⁸ ãne ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã romhuri hã te te wama 're apisutu, wate mono bâ ãsimipawapto waihu'u pese na tãma ãma 're ãwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, wasiré ãsazei'wa norĩ hã. Romhuri hã danhipai u ãpire uptabi hã ma tô ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, Zezusi hã te te 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã, ãsazei'ô'wa norĩ ma, Zezusihi zadawa para. Romhuri aimawi hã ãpire hã ma tô duré ni'wam norĩ ma si, te te 're apisutu, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ãsazei'wa norĩ ma si te te ãma 're ãrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Duré ãsazei'wa norĩ 're ãhâimana wê za'ra mono zéb da hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te te dama ãma 're ãroti za'ra mono zéb da hã, ma tô duré ni'wam norĩ ma ãsimiromhurizéb da hã, te te tãma 're apisutu, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, ãsimiromhurizéb da hã. Ma tô duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, ãwaihu'u pese zarina te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhã. Duré marĩ zô, tiwi 're ãrowaptâ'â za'ra mono norĩ ãma 're sina u'âsi mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu, ãsibrob'ô norĩ ãma hã, duré ãhâzé ré norĩ ãma hã. Duré ãsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, dama 're hâimana za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu. Duré damreme dama ãwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô ni'wam norĩ si te te 're apisutu, timreme nai ô nherê, te te dama ãma 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã.

²⁹ E tawamhã ãsazei'wa norĩ hã te uburé Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, ãsazei'ô'wa norĩ ma hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hâimana za'ra mono ô di. E uburé te duré 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, ãsazei'wa norĩ ma hã. Mare di. Duré e uburé te 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hâimana za'ra, ãsazei'wa norĩ 're ãhâimana wê za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hã. Mare di. Duré, e uburé te ãsazei'wa norĩ hã marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina. Mare di.

³⁰ Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahâzé za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za tô ãne na hã 're hâimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama ãwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Duré e uburé te za sô'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama ãwaihu'u'ô na 'Re ãhâimana u'âsi mono, da te dama 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zém na hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hâimana za'ra mono ô di. Tite mono bâ, te za misi si ãsazei'wa norĩ hã romhuri hã te te ãma tãma 're 'manharĩ za'ra.

³¹ Tane nherê, romhuri hã danhipai u dama ãpire norĩ zô si, te za sô 're ãrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ãsazei'wa norĩ hã ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã.

Aimawi na, wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa, ã norĩ wasu'u nhipai u ãwasu'u wê uptabi na hã, ãma 're anomro wê uptabi aba mono zéb da hã.

13

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

¹ Ti'ai ãma hâiwa ãma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wẽ mono nherẽ, ìnhimizawi pese zé hã aré ìma 're hâimana mono õ wamhã, piza'a 're baihá 'manharĩ tede hã, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'rãihã za'ra mono wa, da te 're ìwapari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. ãne wamhã, marĩ dai õ di aré, dama 're ìnhimirowasu'u mono zé hã.

² 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te dama 're sadawa wasu'u wẽ mono nherẽ, duré uburé roti hã ìma waihu'u pese nherẽ, duré uburé rowaihu hã dama ìwaihu'u'õ hã ìma waihu'u pese nherẽ, ìnhimizawi pese zé hã ìma 're hâimana mono õ wamhã aré, taré, wa aré 're ìhâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. Marĩ dai õ di aré, 're ìhâimana mono zé hã. Até ìma waihu'u pese di aré, te tãma nharĩ da, êtẽ 'rãihã ma, si'ré da, 'Re ìhâimana u'âsi mono si, te 're umnhasi mono wa. ãne da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te 're umnhasi mono nherẽ, ìnhimizawi pese zé hã ìma 're hâimana mono õ wamhã, aré marĩ dai õ di, 're ìhâimana mono zé hã.

³ Duré uburé ìnhibro hã ìsibrob'õ norĩ ma, te 're anhomri mono nherẽ, ìnhimizawi pese zé hã ìma 're ìhâimana mono zarinaĩ õ wamhã, tarére aré, dama 're ìnhopru mono zé hã. Duré ìsazei'wa 're ìhâimana mono wa, da te 're ìruiwapari mono zéb zarina, da te dasiwi ìzata da, duré dawi ìsiahãiba zawi õ nherẽ, tane nherẽ, duré tarére aré, ìnhimi'manharĩ wẽ zé hã, ìnhimizawi pese zé hã ìma 're hâimana mono õ wamhã.

⁴ E niha tawamhã, danhimizawi pese na, Cristuhu ãma za 're ìdahâimana za'ra mono zé hã. ìsazei'wa norĩ hã simizawi pese na 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ na da'ãma 're wa'a su'u za'ra mono õ di za. Da'ãma 're ìpẽ'êzé za'ra mono zarina, te za tô te te 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré marĩ na 're si'ruiwapari za'ra mono õ di za. Duré tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré danhipai u pire na 're ìhâimana za'ra mono na, 're si'madâ'â ze za'ra mono õ di za.

⁵ Duré hâimana nhiséb ãna, da'ãma 're to za'ra mono õ di za. Duré 'rãwi tihâimanazéb da si, te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono õ di za. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono õ di za. ãne ìsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã.

⁶ ãne duré, ìsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã. Dahâimana wasété na 're ìdahâimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te ãma sima 're rowẽ za'ra mono õ di za, ìsazei'wa norĩ hã. 'Re ìdanomro wẽ mono zé wasu'u na si, te za ãma 're toi uptabi za'ra, tô sena na.

⁷ Duré, da te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherẽ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono õ di za. Duré dawasété wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawẽ'õ za'ra mono õ di za. ìwẽ si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawẽ za'ra. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, duré te te 're robzépata za'ra mono nherẽ, te za siptete sina 're hâimana u'âsi za'ra, simi'ẽ na. ãne ìsazei'wa norĩ hã simizawi pese uptabi na, 're ìhâimana za'ra mono zé hã za.

⁸ ìsazei'wa norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhihãri, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã te te dama ãma 're sadawa wasu'u za'ra mono tõ da oto. Duré ìsazei'wa norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme amo na te te dama 're ìrowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhihãri. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani na, da te 're ìrowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawi 're anhihãri. ìsazei'wa norĩ nhimizawi pese zép si, si'utõrĩ waihu'u õ di za. Taha si, te za õne u'â 're hâimana u'âsi.

⁹ Wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani na, wa te 're ìrowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra õ di, uburé hã. Syry na, wa tô wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra õ di. Taha zama, wa tô duré syry na wa te 're waihu'u za'ra.

¹⁰ Tane nherê, nimahã bêtâ na Zezusi hã apâ wei morĩ wamhã, ãsine za oto 're wahâimana za'ra mono wa, tâibã za oto syry na 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u, wa te 're ãwaih'u'u za'ra mono zé hã. Duré tâibã za oto syry na ãpê'êzani na, wa te 're ãrowaih'u'u za'ra mono zé hã.

¹¹ Wa hã 'watébrémi ré hã, ai'uté mreme na, wa tô 're ãmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata zarina, wa tô duré te 're rosa'rata aré, ãpê'ê 'remhã. Tane nherê, oto ãprédu wamhã, ai'uté hâimanazém na, 're ãhâimana mono õ di oto. Wa tô oto rême pese, ai'uté ré ãhâimanazé hã.

¹² Tane duré, wa norĩ hã dasi'madâ'âzé ã'uzurire na ãma 're ãdasi'madâ'â pibui prã za'ra mono ne, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hâimanazé hã wama waih'u'u prã za'ra di, ti'ã ãma 're wahâimana za'ra mono ré hã. Tane nherê, nimahã na si, wa za 'rãwi wa te 're 'madâ'â za'ra oto, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã. Tawapsi wama waih'u'u pese za'ra di za oto, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hâimanazé hã. 'Re ãwahâimana za'ra mono zém na, te te 're ãwa'awaih'u'u pese mono ne, wama waih'u'u pese za'ra di za.

¹³ ãne, wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ãsazei'wa norĩ nhimizawi pese hâimanazém na hã. 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã da te dasina 're ã'umnhasi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono umnhasi sina, ãwê zô dasina 're ãdanhimipari za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 're ãdanhimizawi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. E ma hã tawamhã, danhipai u ãpire uptabi hã. 'Re ãdanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, ãpire uptabi na te za 're hâimana.

14

Damreme dama ãwaih'u'u'õ na, 'Re ãhâimana u'ãsi mono, da te dasima 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹ Asimizawi pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô si, te za uburé dama 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sô 're ãrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, ãwê uptabi zô si. Tane nherê, 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'êzani, romhuri hã sipu'u pese na ãma 're sipawaptob za'ra mono da, ãsazei'wa norĩ ma, te te 're ã'apisutu mono zéb zô, te za duré asima sô 're ãrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo. E marĩ ãpire uptabi zô, te za tawamhã, asima sô 're ãrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo. 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na ãsazei'wa norĩ ma, da te 're ãrowasu'u za'ra mono zéb zô si, te za asima 're ãrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, ãwê uptabi zô si.

² Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherê, damreme dama ãwaih'u'u'õ na te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma si, mreme pibui pese za'ra di za, ta norĩ nhimirowasu'u hã damreme dama ãwaih'u'u'õ na hã. Ta norĩ hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'êzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ dama ãwaih'u'u'õ na si, 're mreme zusi mono wa, ta norĩ hã.

³ Tane nherê, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba, 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na ãsazei'wa norĩ ma, te te ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taha na si te za ãsazei'wa norĩ hã 're sipawaptob u'ãsi za'ra, Wanhib'apito ãma siptete sina 're nomro mono da, pẽ'ê wê na. Taha zarina si, te za duré tâma 're rowê wairébé apâ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono wamhã.

⁴ Ni'wa hã timreme nai õ nherê, damreme dama ãwaih'u'u'õ na te te dama rowasu'u wamhã, 'rãwip si te ãma sipawapto, Wanhib'apito ãma siptete na 're hâimana u'ãsi mono da. Te te ãma dapawapto waih'u'u õ di za, dama sadaihu'u õ wa. Tane nherê, ni'wa hã damreme uwaibaba, 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na ãsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u wamhã, aihĩni te za wapari waih'u'u za'ra, taha zarina oto ãma 're sipawaptob za'ra mono da, Wanhib'apito ãma ta norĩ hã siptete sina ãma 're hâimana za'ra mono da oto.

⁵ Wa hã wa tô ãsima te 're aiwê za'ra wa'wa, uburé aimreme aba nai õ nherê, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama

ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, taha nhipai u, wa tô duré te ĩsima 're aiwẽ uptabi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ si, te za danhipai u pire na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma. Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono pari, ta norĩ nhimirowasu'u nhipai u, sõ'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama ĩwaihu'u'õ na dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã pire na 're hâimana za'ra, aiwa 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ me. Tawapsi te za oto ĩsazei'wa norĩ hã ãma 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina Wanhib'apito ãma 're nomro u'âsi mono da, ta norĩ hã.

⁶ ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za ãma atême ĩmorĩ 'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhã, atême ãma ĩmorĩ aba wamhã, duré damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhã, e tô ĩ'uwaibaba, wa aré ãma aipawapto wẽ za'ra wa'wa. Mare di. Marĩ dai õ di aré, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te aima ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hã. Aimreme aba na, te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré ĩwapari waihu'u za'ra wa'wa, 'rãwi oto ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, marĩ dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩma ĩwaihu'uzém na hã, duré 'rãwi 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te ĩwaihu'u na hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã, duré ĩsazei'wa norĩ hâimanazém na roti na hã.

⁷ ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Danhimnhihârâzé ĩsyryre hã ãma 're danhimnhihãsi mono wamhã, ĩwapari pibui pese na ãma 're danhimnhihãsi mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, danhimnhihârâzé hã. Duré, rowamremezê hã da te ãma 're rowamreme za'ra mono wamhã, ĩwapari pibui pese na, da te ãma 're rowamreme za'ra mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, rowamremezê hã.

⁸ Duré da'wapéi'wa norĩ zô, danhimnhihârâzém na 're danhimnhihãsi mono wamhã, e siwa'ru sô 're danhimnhihãsi mono nherẽ, te za dasi'wapé da hã, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Mare di.

⁹ Tane duré, a norĩ wa'wa hã damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'wa, da te ãma 're aiwapari waihu'u za'ra wa'aba mono da hã. Da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tô. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hã, rowa'u'u si te za taré te te ãma 're ropé, nimomo.

¹⁰ Daro mono bâ, te tô damreme mono bâ ahâ uptabi na dama 're hâimana za'ra, 'rãwi ãma 're ĩdasadaihu'u za'ra mono zéb da hã, damremezém na hã.

¹¹ Tane nherẽ, ni'wa hã damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na, te te ĩma rowasu'u wamhã, ĩsiré a'uwẽ'õ na, wa za ĩsina waihu'u, ĩma sadaihu'u õ wa. Duré wa hã ĩsiré a'uwẽ'õ na, te za duré sina ĩwaihu'u, tãma ĩzadaihu'u õ wa. Tane duré, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, da te ãma 're sadaihu'u za'ra mono õ di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, ta norĩ hã.

¹² A norĩ wa'wa hã bété. Ma tô sô 're asôpré u'âsi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Tipẽ'ézani na, romhuri mono bâ te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zô, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Romhuri hã õhõ si 're hâimana za'ra mono õ di, ĩpire uptabi na hã. Sisarina si õ di, romhuri hã. Taha wa, romhuri ĩwẽ uptabi zô si, te za asima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, Wanhib'apito ãma asiptete sina 're anomro u'âsi aba mono da, taha ãma si.

¹³ Taha wa, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za

duré te te tiwi 're rowaptērē za'ra, Īpē'ēzani si romhuri te te tãma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norĩ ma hã, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, sõ'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da.

¹⁴ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa hã damreme ĩma waihu'u'õ nherē, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ãma 're ĩmreme mono wamhã, te ãma 're rosa'rata waihu'u'õ mono õ di, ĩma waihu'u'õ pese õ wa. 'Rãwi ĩpē'ē na si, wa tãma 're ĩmreme.

¹⁵ E niha tawamhã, ĩ'uwaibaba si te 're ĩ'manharĩ mono zéb da hã. Īpē'ē na, wa za tõ tãma 're ĩmreme 'rãwi, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherē, wa za duré wamremezém na tãma 're ĩmreme, te ãma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Duré wasiré ĩsazei'wa norĩ siré 're ĩnho're mono wamhã, wa za tõ 'rãwi ĩpē'ē na 're ĩnho're, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherē, taha nhipai u, wa za duré wamremezém na 're ĩnho're, te ãma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Taha wa, ãne te za duré a norĩ wa'wa hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo.

¹⁶ A norĩ wa'wa hã asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, áté te za aipē'ē na si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, tãma 're aimreme zusi aba mono ré. ãne wamhã, e niha te za aiwapari'wa norĩ hã ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u'õ za'ra wa'aba mono õ nherē, ta norĩ hã.

¹⁷ ãne hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã wē nherē, tane nherē, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ hã ãma 're sipawapto waihu'u'õ za'ra mono õ di, siptete sina Wanhib'apito ãma 're ĩnomro u'ãsi mono zéb da hã.

¹⁸ Wa hã ĩsiwaprosi, wa asipai u'wa'aba, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na 're ĩmreme u'ãsi. Taha zarina, wa 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩwata u'ãsi.

¹⁹ Tane nherē, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're wasi'rã'õtõ mono ré, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, ĩnhimirowasu'u pa uptabi na te dama 're arowasu'u mono wamhã, e ãne hã wē di aré, ãma 're ĩdasipawaptob za'ra mono zéb da hã. Wē prã ti aré, ĩma hã. ĩnhimirowasu'u 'rutu na nherē, damreme dama ĩpibui pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, tawapsi wē uptabi di aré ĩma hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na te dama ãma 're ĩ'aroti mono zéb da hã.

²⁰ ĩsisãnawã norĩ, ai'uté norĩ hã siwa'ru te te sima 're ĩrosa'rata za'ra mono ne, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã. Duré ai'utépré norĩ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono õ ne, te za aiwasété ãna 're anomro aba mo. Aihãimana prédub sina, te za asima ãma 're ĩrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tõ ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na hã:

“Darob amoi hawi te za ĩnhib'a'uwē norĩ ma, da te 're ĩzadawa wasu'u'õ za'ra, dasimremezém na, ĩnhib'a'uwē norĩ ma, damreme tãma ĩsa'rese'õ za'ra na. Tane nherē, ĩnhib'a'uwē norĩ hã te te 're ĩwapari za'ra mono õ di za, po're ãna 're nomro u'ãsi mono wa, ta norĩ hã.”

ãne duréihã Wanhib'apito, zudezu norĩ ãma te te ĩwaihu'u'õ sirõmo za'ra zé hã, ĩbaihã na hã.

²² Taha wa, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u'õ za'ra mono zé, ĩsazei'õ'wa norĩ ma ropibu ma, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ pe hã te te 're ĩwaihu'u'õ za'ra mono zéb da hã. ĩsazei'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã. Tane nherē, damreme uwaibaba, dama ĩwaihu'u'õ pese na ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u'õ za'ra mono zé hã, ĩsazei'wa norĩ ma ropibu ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono za ĩwē na tãma 're ĩsõprub za'ra mono zém na, te te sina 're ĩwaihu'u'õ sirõmo za'ra mono zéb da hã, ã hã. ĩsazei'õ'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã.

²³ Áté asiré ĩsazei'wa norĩ me, te za asiré asi'rã'õtõ 'wa, uburé. Tawamhã áté te za damreme aima ĩwaihu'u'õ aba õ na, ai'ahã wa'aba na asima ĩrowasu'u'õ za'ra wa'wa. Tawamhã áté tane ré, te za ĩsazei'õ'wa norĩ hã asisi, atēme wa'aba, ĩsazei'wai hãimanazé,

te te waihu'u za'ra õ nherẽ, te te aiwapari za'ra wa'aba da. ãne wamhã, e niha te za õ norĩ hã ai'ãma rosa'rata za'ra wa'wa. ãté te za ai'ãma rosa'rata wasété za'ra wa'wa, ai'rã siwamnarĩ za'ra wa'aba newa.

²⁴ Tane nherẽ, até asiré asi'rã'õtõ aba ré, te za aimreme aba na si 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dama ãsawawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahã wa'aba na. Tane ré, ãsazei'õ'wa norĩ hã atẽme sisisi aba wamhã, ta norĩ hã te za oto 'rãwi tipẽ'ẽ na tiwasété na siwaihu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã timremezém na te te oto ãwapari za'ra zéb zarina, ãsazei'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zé, te te ãwaihu'u za'ra õ norĩ hã. Taha zarina, te za oto siwẽ'õ pese za'ra, tiwasété na ãsiwaihu'u za'ra zéb zarina.

²⁵ 'Rãwi sima si, te te 're ãrosa'rata za'ra mono zé hã te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, ãmana'rãmi hawi. Tawamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, tãma ãpire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da. Tawamhã ãne te za oto ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “Re ãhãimana u'ãsi mono hã te nare asõ'a wa'aba, aima 're hãimana za'ra wa'wa.” ãne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ãsazei'õ'wa norĩ hã.

ãsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono wa, marĩ ãuwaibaba si te te 're ãmanharĩ za'ra mono zé wasu'u

²⁶ ãsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, ni'wam norĩ si te za aima 're sõ're za'ra wa'wa, ãsazei'wa nho'rezém na. Ni'wam norĩ si te za duré ãsazei'wa norĩ 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ si te za duré marĩ ãwaihu'u'õ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ta norĩ ma si, te te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai õ nherẽ, te za duré ni'wam norĩ si 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima ãwaihu'u za'ra wa'aba õ na hã. Ni'wam norĩ si te za duré aimreme aba zarina, te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa sõ'awi, aré damreme aima ãwaihu'u za'ra wa'aba õ na 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te aima 're ãsawawa wasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Asimiromhuri aba mono bâ, te za ãma 're asipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mo aihãiba mono bâ, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da.

²⁷ Aihĩni 're ai'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã damreme dama ãwaihu'u'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za te te aima 're 'maïrowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahãiba wamhã, wẽ di duré. Tane nherẽ, ta norĩ nhipai u hã asima 're 'maïrowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, damreme aima ãwaihu'u aba õ na hã. Si'ubdatõ haré te za asima 're ãmaïrowasu'u wa'aba mo. Duré sisarina si, te za ta norĩ hã atãma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhã, te za oto ni'wa hã sõ'awi te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa, aimreme aba na oto 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihã na wa'aba.

²⁸ Tane nherẽ, ni'wa hã aimreme aba na aima ãwasu'u pese aba 'wa da hã, asiré 're 'maïhãimana aba mono õ wamhã, tawamhã, damreme dama ãwaihu'u'õ na 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te za ari'iwĩ 're si'ubumro. Tipẽ'ẽ na si, te za 're mreme zusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, damreme tãma ãwaihu'u za'ra õ na hã.

²⁹ Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã aimreme aba na 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za tõ te te aima 're 'maïrowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahãiba wamhã, wẽ di duré. ãne wamhã, ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa norĩ hã te za ãsimirowasu'u za'ra zém na te te sima ãma 're rowaihu'u pese za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hawib zõ, tõ sena zõ, te te ãma ãwaihu'u pese za'ra zéb da hã.

³⁰ Tawamhã duré, ni'wa hã te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, até ni'wa ãhãiba amoi ma, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tãma waihu'u, tizadawa wasu'u hã, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. ãne wamhã, aima rowasu'u 'rata aba 'wa hã te za tinhimirowasu'u hã sazã, õhõ si te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da.

³¹ Taha zarina si, te za oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sisãna'repsi asima 're ãsawawa wasu'u za'ra wa'aba mo, aihĩni oto ãma 're ãwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã

asi'uihâ na, duré aipě'ě wě wa'aba zarina, asiptete sina âma 're anomro aba mono da oto.

³²⁻³³ Re ĩhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã siwa'ru, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã, te te sima 're wa'awě mono õ di. Rowě na wawaimri wasiré 're wahâimana za'ra mono da si, ma tō te te sima 're wa'awě. Taha wa, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 're si'madâ'â pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tō da, rowahutu zō, 're dasi'rã'õtō mono sidâpâsi, te te 're damreme nhihâri za'ra mono tō da. Daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te dama âma 're rowasu'u za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã.

³⁴ ĩsazei'wa norĩ, asiré 're asi'rã'õtō aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za ari'iwi dame 're si'ubumro, 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zarina. Timro norĩ zapari, te za tō 're hâimana za'ra pi'õ norĩ hã, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na, Mozési âne na te te âma ĩrob'ui'érezéb zarina. Taha wa, asiré 're asi'rã'õtō aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te te sima 're robzanhamri za'ra mono õ di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, te te 're ro'wa'rutu tō za'ra mono da.

³⁵ Pi'õ norĩ hã dasi'rã'õtōzéb âma, rowahutu'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, tâma ĩwaihu'u za'ra õ hã te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wě za'ra mono wamhã, 'rip si te za timro hã te te âma 're sadanharĩ za'ra, waimri si. ĩsazei'wa norĩ hã aihĩni 're asi'rã'õtō aba mono ré, pi'õ norĩ hã timreme na te te dawĩ 're sihâri za'ra mono wamhã, wě õ di za, pi'õ norĩ mreme hã.

³⁶ E 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã dawana waihu'u za'ra wa'aba bâ, te za âne 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarinaĩ õ nherě. E a norĩ wa'aba ma si, ma tō aima âma wasu'u za'ra wa'aba ni.

³⁷ Âhãna te aima âma ĩrob'ui'ére za'ra wa'aba zé hã, ĩsi'uihâ na ĩnhimiroti na hãĩ õ di. Wanhib'apito zadawa para, wa aima âma rob'ui'ére za'ra wa'wa, ĩsimiroti zarina si. Ma'âpé, âne hã asi'uihâ na âma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na asi'âma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré aimawi romhuri mono bâ, Tipě'ězani na te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'âma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã.

³⁸ Âne na ĩnhimiroti na, ni'wam norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono õ wamhã, tawamhã, ĩsazei'õ'wa na te za ta norĩ âma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ nhimiroti hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³⁹ ĩsisânawã norĩ, âne wa za âhã wasu'u na hã aima âma 'rãsutu za'ra wa'wa. Aimreme aba zém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te za 'rãwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, asima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tō da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁰ Asiré 're asi'rã'õtō aba mono wamhã, uburé marĩ hã te za ĩ'uwaibaba si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, ĩpibui pese zarina si, aiwaimri wa'aba.

15

Cristu ĩhâiwa'utuzé wasu'u

¹ ĩsisânawã norĩ, âne wa za duré âma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zezusihi wasu'uwě na, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō oto asima ĩwě za'ra wa'wa, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

² Âhã wasu'uwě hã te aima âma 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, asiptete sina 're sazei utōrĩ za'ra wa'aba mono õ wapsi, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherě, áté 'Re ĩhâimana u'âsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono õ wamhã, te te 're ĩ'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za.

3-4 Zezusihi wasu'uwẽ hã danhipai u ãpire uptabi hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te ãma 're ãrowasu'u za'ra mono zéb zarina. ãne, Zezusihi wasu'u hã ãpire uptabi hã: Cristu hã ma tô, u, wazada dââ, uburé wawasété na 're ãwahâimana za'ra mono norĩ zada. Taha pari, ma tô dasiwi sêrê ni, u, ab're 're. Tawamhã bâdâ maparane âma si'utõrĩ õ ré, ma tô duré ãmama hã hâiwa'utu, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. ãne ma tô tâma tiromhâiba, duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãbaihã na te te ãma ãrob'ui'ééré sirõmo za'ra zéb zarina.

⁵Tawamhã Zezusi hã hâiwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tô sihâi'ré. Taha pari, ma tô duré tizadawa wasu'u'wa norĩ ma zama sihâi'ré za'ra, 12 na aré ãsiré 're ãnomro mono norĩ ma hã.

⁶Taha parimhã, ma duré tizazei'wa norĩ nho'a sihâi'ré, 500 na ãhâiba za'ra norĩ nho'a, aihãni siré si'ubumroi ré. Ta norĩ hã te zahadu dââ ãna 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ si, ma tô tidââ za'ra, umro na.

⁷Taha pari, ma tô duré Ti'aduhu ma sihâi'ré. Taha za'u si, ma duré dama ãsadawa wasu'u'wa da, za daro mono bâ te te ãsatõrĩ za'ra norĩ ma, sihâi'ré za'ra, uburé te te hâiba pibu za'ra da.

⁸Taha wa, ãma hã robduma si, ma tô duré sihâi'ré, Zezusi hã. Ni'wa hã daza'u si potu wa, marĩ ãwẽ uptabi hã dasiré te te sina ã'uwaimrami õ ne, wa tô wa hã daza'u si Zezusi hã 'madâ, ãtõmo na, ãma sihâi'ré wa.

⁹Wa hã uburé ãsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zapari, wa 're ãhâimana, tâma ãwapu za'ra na. E marĩ wa. Te sazei õ ré, wa tô 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ ma, te tâma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra. Taha wa, ãbâi õ di aré, ãsadawa wasu'u'wa na, da te 're ãwaptêrê za'ra mono zé hã.

¹⁰Tane nherê, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô ãma tinhopru, tô õhõ na si dama 're ãhâimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhã, taré ma tô ãma tinhopru, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa tô te ãsina tâma 're uwaimrami u'âsi. Uburé ãsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô romhuri na te 're 'rãnhipai u'âsi za'ra. Tane nherê, ãsi'uihã na te dama 're romhuri mono õ di. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tô te te 're ãpawapto, ãne na te dama 're romhuri mono da, ãma ãsõprubzéb zarina si.

¹¹Ãté, wa hã wa tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwẽ hã. Ãté ãsiré norĩ si ma tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. ãne hã wẽ di tô, ãma hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, misire Zezusihi wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wa, tô õhõ si wa. Tô taha wasu'uwẽ si, ma tô oto 're ãsaze za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'wa hã.

'Re dadââ za'ra mono nherê, apâ 're ãdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹²Ãne, wa za duré âma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, te ãne ta norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra: “'Re dadââ za'ra mono wamhã, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono õ di za, niwamhã. Mare uptabi di za.” ãne te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. E ãne hã tô sena. Mare di. Cristu hã dââ nherê, 'Re ãhâimana u'âsi mono apâ te te ãhâiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherê, e niha te bété ãne na te te ãma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.

¹³'Re dadââ za'ra mono nherê, apâ ãdahâiwa'utu za'ra zé hã tô senai õ 'wa'âhã, e marĩ te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apâ ãhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na, te aré tô wama wasu'u za'ra. ãne hã aiwa aré tô, wama hã.

¹⁴Duré, Cristu hã 'Re ãhâimana u'âsi mono, sena na te te apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, aré marĩ dai õ di, Zezusihi wasu'uwẽ, wa te dama 're ãwasu'u za'ra mono zé hã. Taré 'wa'âhã, aré marĩ dai õ di duré, Cristuhu ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã. Taré te aré 're ãsaze za'ra wa'aba mo, marĩ dai õ nherê aré.

15 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ 're ãdahâiwa'utu za'ra mono zé hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu hã 'Re ãhâimana u'âsi mono, apâ te te ãhâiwa'utuzé hã, aré tô senai õ di duré, ãne hã aiwa. Senai õ 'wa'âhã, wa norĩ hã wazadawa nhipese na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Cristu apâ te te ãhâiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra mono wa. Tarére aré tô, dama wanhimirowasu'u za'ra hã.

16 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ ãdahâiwa'utu za'ra zéb da hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu, apâ ãhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na te aré wama wasu'u za'ra tô.

17 Duré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Cristu apâ te te ãhâiwa'utuzé hã tô senai õ 'wa'âhã, aré tarére, Cristuhu ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã, aiwasété wa, asada ãdâ'â aba zém na, 're ãsaze za'ra wa'aba mono zé hã. ãhâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwê'õ pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tô zahadu aiwasété ré, 're anomro u'âsi aba mo, õne haré, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna.

18 Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, uburé ãsazei'wa, 're ãdâ'â za'ra mono norĩ hã te aré ãpê'ẽ 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti.

19 Cristu hã apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, tô ãbâre te aré wa'ãma 're dapê'ézé uptabi za'ra, wasiré ãsazei'wa 're ãwahâimana za'ra mono norĩ ãma hã. E marĩ wa. Marĩ dai õ wa aré, wa te ãma 're ãsasõmri za'ra mono zé hã, marĩ da ne, wa te 're saze za'ra mono wa, ti'ab ré.

20 Tazahã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô apâ hâiwa'utu tô sena, Cristu hã. E marĩ te tawamhã, wama wasu'u za'ra, Cristu apâ ãhâiwa'utuzé hã. Niwapsi uburé ãsazei'wa 're ãdâ'â za'ra mono norĩ hã, tô sena za apâ 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãhâiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi õ di, ã hã.

21-22 Duréhã aibã hã ma tô tiwasété 'rata, Adã na ãsisi hã. Taha nhirã na, te oto dadâ'âzé hã uburé dama 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Taha nhihudu si, 're dahâimana za'ra mono wa. Tane duré, aibã marĩ ãwê hã te te ã'manharizéb zarina, te oto dahâiwa'utuzé hã dama 're hâimana za'ra, aiwab zahuré, ãne hã. Cristu na ãsisi hã. Taha ãma si 're ãnomro mono norĩ ma, te za dahâiwa'utuzé hã tãma 're hâimana za'ra, õne u'âsi.

23 Cristu hã ma tô tihâiwa'utu na'rata. Niwa ti'ai u, za we apâ dazô morĩ wapsi, te za ãsib'a'uwê norĩ hã tihâiwa'utu za'ra.

24-25 Tawapsi, te za oto rob'rãsutuzé hã ãwa waptãrã. Tawapsi te za uburé dama ãpire norĩ nhiptetezé hã tiwi a'uprosi Cristu hã, ti'ai ãma uburé dama roti'wa norĩ wi hã, hâiwa nhirõtõ na uburé ãhâiba'õ norĩ wib zama. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã uburé tinhitob'ru norĩ ãma te te ã'ai'utézéb u si, te za Cristu hã te te 're da'ab'madã'â, pire na. Taha parip si, te za oto Timama ma ãsib'a'uwê hã sõmri za'ra, õhõ si te te 're ab'madã'â u'âsi mono da oto, pire uptabi na.

26 Dadã'âzé hã te dazada 're hâimana. Ta hã te za oto Cristu hã uprosi pese, da'rãsutu ãma hã.

27 Duréhã apito Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré siro, Cristuhu ãma: "Ta hã ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã pisutu, uburé marĩ hã pire na te te 're ab'madã'â mono da, siwaprosi."

Ãne duréhã Cristuhu ãma, Dawi te te ãrob'ui'ééré siro hã te 're hâimana. E tawamhã, pire na dama 're ãhâimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tãma 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u õ di, ãne hã. Sisapari ma si, ma tô pisutu, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Ãhã wasu'u hã wama pibui pese za'ra di oto.

28 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhimi'madã'â si oto 're dahâimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hã pisutu 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, ãsapari 're hâimana mono da oto, ãmama si te te oto 're da'ab'madã'â u'âsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

29 ãne, wa za duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa, za ãdahâiwa'utu za'ra zé wasu'u na hã. Ni'wam norĩ hã asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô ã dawabzuri hã da te tãma 're 'manharĩ za'ra, ãsazei'wa norĩ, ã dawabzuri da te tãma 're 'manharĩ za'ra

mono õ ré, 're ìdâ'â za'ra mono norĩ upana, ãsazei'wa norĩ zu hâiwa'utu za'ra da. E marĩ da, ma tô bété ta norĩ hã ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã te te 're sazei uptabi za'ra mono õ nherê. ãne wamhã, e tô ì'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

³⁰ Wa norĩ hã bété, Cristuhu ma, wa te 're ìromhuri pese za'ra mono norĩ hã. Wama romnhimimnhasi na, wa 're wahâimana u'âsi za'ra bâtâ sidâpâsi, ìwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're rob'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, da te 're ìwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Tawamhã dahâiwa'utuzé wasu'u hã senai õ 'wa'âhã, e marĩ da, wa aré bété wa te tâma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hã, wama romnhimimnhasi uptabi za'ra nherê. Marĩ dai õ di tô aré, tâma wanhimiromhuri za'ra hã.

³¹ Ìsisânawã norĩ, awẽ sidâpâsi aré 're ìdâ'â u'âsi mono nherê, wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi, ìwasu'uwẽ na. Wa norĩ hã Wanhíb'apito Cristu Zesusihi ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, tô sena aima 're ìtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tô sena na aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne na hã.

³² Épézu ãma, ni'wam norĩ hã ma tô ìzada tihâimana wasété za'ra, robzahi hã dazô 're ìwairébé mono ne. Ta norĩ 'rata, ìhâimana ré hã, ìma romnhimimnhasi uptabi di, te te siwi ìwĩrĩ da newa. Tawamhã, dahâiwa'utuzé wasu'u hã taré wamhã, e sena aré ìnhimiromhuri hã, Cristuhu ma hã, ìma romnhimimnhasi nherê, te tâma romhuri wamhã aré. ãne hã ì'uwaibaba õ di aré, ìma hã. Taré aré, te 're ìromhuri mono zé hã. Dahâiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã, ti'ai ãma 're wahâiba si'utõrĩ pese za'ra mono 'wa'âhã, ì'uwaibaba wa aré danhimiroti wasété na, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra. ãne danhimiroti wasédé hã: “Ãté romhutu na, wa za wasi'utõrĩ. Ãté awêpsi. Taha wa, ãhãna hã watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhirõiwi da, wasazém na, duré âzé na.” ãne wamhã, wa aré tô ìbâre, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã aré.

³³ ãne wa, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hã tô sena newa, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da. Taha na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ ne te za oto 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo.

³⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ìhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 'râwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di. E ãne na 're siséb za'ra mono ãna. Asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hã rême pese za'ra wa'aba da, aiwẽ uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wa, dahâiba té wasu'u

³⁵ Ãté ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne 're sisadanharĩ za'ra: “E niha te za merê 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ahâiwa'utu. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, 're dahâiba si'utõrĩ pese za'ra mono nherê, e niha te za merê ãne nherê, apâ da'ahâiwa'utu.”

³⁶ E niha te asimirosa'rata waihu'u ãna, ãne na 're ì'upa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, ìtomhã 're si'utõrĩ mono õ nherê, 're 'wanhipré za'ra mono õ di.

³⁷ Duré, tridu hã aro 'rã ne hã da te 're zuri mono wamhã, duré aimawi amnho hã da te 're zuri mono wamhã, e ìteihi zama te za ìsu da te 're zuri. Mare di. ìnhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're poto za'ra mono da, amnho hã.

³⁸ Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te ì'aropoto mono hawim haré, te te sima 're ì'apisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

³⁹ Duré, ti'ai ãma uburé hâiba ré 're ìhâimana za'ra mono hã aiwapsi õ di. A'uwẽ hâiba hã aimawi. Duré abaze norĩ hâiba hã aimawi. Duré pe'a norĩ hâiba hã, aimawi. Duré si norĩ hâiba hã aimawi.

⁴⁰ Duré, hâiwa âma 're îhâimana za'ra mono norĩ hâiba hã aiwab õ di, ti'ai âma 're îdahâimana za'ra mono norĩ hâiba ne hã. Hâiwa âma si, dahâiba hã wẽ uptabi di. Duré 'madâ'â ze uptabi di. Ti'ai âma dahâiba hã wẽ nherẽ, duré 'madâ'â ze nherẽ, aiwab õ di, hâiwa âma dahâiba ne hã.

⁴¹ Bâdâ hã bété. Ta hã 'madâ'â ze ti. Wẽ uptabi di. A'amo hã 'madâ'â ze uptabi di duré. Uburé wasi hã hâiwa na 're îsimasa mono hã, 'madâ'â ze ti duré. Tane nherẽ, uburé aiwapsi 're hâimana za'ra mono õ di, i'madâ'â ze da hã. Duré uburé wasi norĩ hã aiwapsi 're simasa mono õ di, i'madâ'â ze da hã.

⁴² Tane duré, za niwa 'Re îhâimana u'âsi mono te te îda'ahâiwa'utuzé hã. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, îtomhã 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadâ'â za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danheme mono wamhã, te za tô 're dahâiba si'utõrĩ za'ra. Tane nherẽ, 'Re îhâimana u'âsi mono te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã aiwa dama 're hâimana za'ra mono õ di za oto. 'Re dahâiba si'utõrĩ za'ra mono âna, te za oto îré 're dahâimana u'âsi za'ra, õne u'â.

⁴³ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're séme mono wamhã, wasété uptabi di oto, dahâiba hã. Duré, marĩ hã te te 'manharĩ waihu'u õ di dahâiba hã, marĩ dai õ wa oto. Tane nherẽ, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã wẽ uptabi di za oto. 'Madâ'â ze uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za îré 're dahâimana u'âsi za'ra oto.

⁴⁴ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're îséme mono hã, ti'ai âma ré hã, dahâiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahã 'Re îhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba aimawi ré, te za oto 're dahâimana za'ra, Îpě'ězani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tô dahâiba na 're dahâimana za'ra. Taha zarina, te duré hâiwa âma dahâiba aimawi ré 're dahâimana za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono pě'ězani nhimipisutuzéb zarina.

⁴⁵ Duréihã Mozési hã ma tô âne na âma rob'ui'ére:

“Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô aibã hã poto 'rata, Adã na îsisi hã. A'uwẽ hâiba na 're morĩ da, ma tô poto 'rata tô.”

Âne duréihã âma îrob'ui'ére hã. Tane nherẽ, Adãhã ne te 're hâimana, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata, dadâ'â âna 're danomro mono da, te te dama 're î'apisutu mono hã, Îpě'ězani nhimipisutuzéb zarina. Ta hã Zezusi.

⁴⁶ E tawamhã hâiwa âma hã dahâiba aimawi ré, ma tô 're dahâimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai âma dahâibazém na, te tô a'â îré 're dahâimana na'rata za'ra, ti'ai âma ré hã. Niwapsi te za hâiwa âma dahâiba îwẽ uptabi ré si 're dahâimana za'ra.

⁴⁷ Duréihã aibã te te dama îpoto 'rada hã ma tô ti'a na 'manha, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Tane nherẽ, taha uirĩ na si, ma tô aibã aimawi hã wei mo hâiwa hawimhã, ti'ai u, Adãhã ma îpire uptabi hã, îwẽ uptabi hã.

⁴⁸ Uburé ti'ai âma 're îdahâimana za'ra mono norĩ hã te Adãhã hâiba ne, îré 're dahâimana za'ra, ti'ai 'manharĩ na îhâiba na'rata ne ré. Tane nherẽ, ni'wam norĩ si hâiwa âma za 're îhâimana za'ra mono norĩ si, te za hâiwa âma 're îmorĩ hâiba ne ré 're hâimana u'âsi za'ra, tô Cristuhu hâiba ne ré.

⁴⁹ Wa norĩ hã, aibã ti'ai 'manharĩ na îhâiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré îré 're wahâimana za'ra. Tane, wa za duré niwapsi hâiwa hawi we îmorĩ hâiba ne îré 're wahâimana u'âsi za'ra. Taha wa, wa za oto îsine 're wahâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

⁵⁰ Îsisânawã norĩ, âne wa za aima âma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ti'ai âma ré wahâiba hã wanhi ré hã duré wawapruí ré hã, taha ré, hâiwa u'îré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re îhâimana u'âsi mono hã da'âma 're îsib'a'uwẽ mono zéb u hã. E marĩ wa. Ti'ai âma ré wahâiba hã za wawi 're îsi'utõrĩ za'ra mono hã, hâiwa âma îré 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata îré 're îwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

⁵¹⁻⁵² Marĩ hã aré dama îwaihu'u'õ hã wa za oto aima wasu'u hâi'ré za'ra wa'wa, sõ'awi. Ma'âpé îwapari pese za'ra wa'aba za. Wa norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã, ti'ab ré

uburé wasi'utōrī sirōmo ō di za, rob'rāsutuzé wana hã. Rob'rāsudu hã oto ĩwa ĩwaptã'ãzé waihu'uzéb da, danhimnihârâzé da'rāsutu'wa, da te oto wapari za'ra wamhã, uburé ti'ai ãma zahadu wahâiba ré ré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa za awa'awi wahâiba na saprĩ za'ra ni, waptu na 're ĩdatōmo si'râmi za'ra mono ne. Danhimnihârâ hã da te wapari za'ra wi, ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hã dawana 're ĩdâ'â za'ra mono hã te za apâ ahâiwa'utu, dâ'â ãna oto 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ĩhâiba tiwi 're si'utōrī waihu'u za'ra mono ãna. Tawamhã wa norĩ zama wahâiba ré ré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa za duré wahâiba ĩtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utōrī za'ra mono ō na hã.

⁵³ Ti'ai ãma ré hã, wahâiba hã si'utōrī pese di. Tane nherē, wa za tō niwapsi wahâiba ĩtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utōrī waihu'u za'ra mono ō na hã, ĩré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto, ōne u'âsi.

⁵⁴⁻⁵⁵ Æne hã niwa za wama romhâimana za'ra wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duréihã te te ãma ĩrob'ui'ééré sirōmo zahuré zéb zarina, te za tō wama ãma uwaimrami za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, za apâ ĩwahâiwa'utu za'ra zém na hã. Æne duréihã ãma ĩrob'ui'ééré siro hã:

“Re ĩdadâ'â za'ra mono zém na, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ãma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re ĩdadâ'â za'ra mono zé hã, e mahâta tawamhã te te da'ãma ĩ'ai'uté za'ra zéb da hã. Marĩ ō di oto. Robaba uptabi di. Duré, e mahâta te ĩsiptetezé hã tãma 're hâimana oto, te te ãma 're ĩda'a'uprosi mono zéb da hã, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne hã. Marĩ ō uptabi di oto, tãma hã.”

Æne duréihã ãma ĩrob'ui'ééré siro hã te 're hâimana, za dama ĩromhâimanazém na hã.

⁵⁶ E marĩ wa, ma tō aré 're ĩwadâ'â za'ra mono zé hã siptete na wazada 're hâimana za'ra. Wawasété na 're ĩwanomro mono zéb zarina, ma tō aré tō siptete na wazada 're hâimana za'ra, te te 're ĩwa'a'uprosi mono zéb da hã. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éérézéb zarina, 're wanomro wē mono ō wa, ma tō aré te te siwi 're wa'awē'ō pese, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁵⁷ Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. E marĩ wa. Ōhō si, ma tō 're ĩwadâ'â za'ra mono zém na hã wama ãma ai'uté za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu si, ĩwē uptabi hã te te wazada ĩ'manharizém na hã.

⁵⁸ ĩsisānawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, taha wa, te za asiptete u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Wanhib'apito ma, 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé hã taréi ō di. Æne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tãma 're ĩromhuri pese u'âsi za'ra wa'aba mo, asimi'ē na.

16

Zeruzarē ãma ĩsazei'wa norĩ ma, rob'ui'prazé da te dasiwi ĩrã'õtōzé wasu'u

¹ ĩsazei'wa norĩ ma, rob'ui'prazé hã asiwi ĩrã'õtō aba zéb da na, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. Darasiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ, daza'rui mono bâ siré 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ ma, te tãma ĩroti za'ra zém na, wa za aima roti za'ra wa'wa, duré a norĩ wa'aba zama 'manharĩ za'ra wa'aba da.

² Dumidu sidâpâsi 're sãmra aba mono da, te za rob'ui'prazé hã 're ĩpo'o u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba mono bâ wa'aba. Aipawa'â hã syry na 're waibui wa'aba mono wamhã, syry na te za 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'ētē na 're waibui wa'aba mono wamhã, sa'ētē na te za duré 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Atēme ĩwisi aba wapsi, asiwi 'rã'õtō aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba ō di za. ĩwana ré, te za asiwi 're ĩrã'õtō u'âsi aba mo dumidu sidâpâsi, ĩzō nomro sirōmo da.

³ Tawamhã atēme ãma ĩwisi aba wapsi, asiwi ĩpisutu za'ra wa'aba norĩ hã wa za ĩré satōrī za'ra Zeruzarē u, asōprubzéb za'ra wa'aba ré hã, te te siwi âri da. Rob'ui'ééré ré zama, wa za satōrī za'ra, wa te ĩwēsãmri za'ra norĩ wasu'u na rob'ui'ééré hã.

⁴ Tawamhã, áté ĭzama wa za ĭsima rowë, Zeruzarë u ĭmorĩ da hã. Taha wapsi, wa za ĭsiré ĭmorĩ za'ra, asiwi ĭpisutu za'ra wa'aba norĩ siré hã.

Paru hã za datëme ĭmorĩzém na dama ĭsiwasu'uzé wasu'u

⁵ Wa tô ĭsima rowairébé, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, a'â ĭmorĩ da, tame ĭsazei'wa norĩ siré a'â ĭnhamra hutu da. Masédoniza hawip si, wa za oto ãma atëme ĭmorĩ 'wa, tamomo.

⁶ Tawamhã, atëme ãma ĭwisi aba wamhã, áté wa za ai'rata ĭhâimana hã za'ra wa'wa. Áté rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, wa za a'â ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'wa. Tamep si, te za asiwi ĭpawaptob za'ra wa'wa, nimomo ĭmorĩzéb da hã, rowë na ĭmorĩ da, aihawi za'ra wa'aba.

⁷ Áma atëme ĭwisi za'ra wa'aba wamhã, ai'rata ĭnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ĭsina roti õ di. Ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'aba da si, wa tô ĭsima wë. Áne na dâ'âsina, awa'awi ãma atëme ĭwisi aba õ di za. Nimahã na si, wa za ãma atëme ĭmorĩ za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'wa, Wanhíb'apito te te ĭma pisutu pese wapsi.

⁸ Taha wa, wa za a'â ãme nhamra Épézu ãma, Pëtecoti na bâta nhisi hã za ĭwa ĭwaptã'ázéb u, datoí 'manharĩzéb u.

⁹ ĭnhimiromhuri wë'õ'wa norĩ hã ahâ uptabi nherë, ma tô 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ĭnhowa ropese ĭma, ãme te tãma 're ĭromhuri mono zéb da hã. Taha wa, ãmemhã ĭma romhuri ahâ uptabi di za, Zezusihi wasu'uwë na te dama 're ĭromhuri mono zéb da hã.

¹⁰ Duré, Timotiu hã atëme ãma wisi za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé asiwi sawi wë za'ra wa'aba za, sina hâtâ'â ãna ai'rata sãmra aba da. Wa hã Wanhíb'apito ma, te 're ĭromhuri mono ne, te duré taha zama te te tãma 're romhuri. Taha wa, te za asiwi ĭsawi pese za'ra wa'wa.

¹¹ Mreme wapu na 're hâimana mono newa, duré taré 're ĭhâimana mono newa, asiwi wë'õ za'ra wa'aba õ di za, ãma atëme wisi za'ra wa'aba wamhã. Te za ãma ana wa'wa, rowë na aihawi wa'aba wei morĩ da apã, we ĭtëme wisi su'u da. Taha wa, wa zahadu só mapari za'ra a'â, ĭsiré romhuri'wa norĩ zô zama.

¹² Wasisãnawã Aporu hã wa za duré aima ãma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tô aré nasi tãma roti u'âsi, wasiré ĭsazei'wa norĩ siré ãma atëme morĩ za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherë, te te sima rowë õ di, ta norĩ siré ãma atëme ĭmorĩ za'ra wa'aba da hã. Marĩ hã tãma hâimana õ wapsi, te za, u, ãma atëme timorĩ za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paru hã roti na za te te oto dama ĭrãsutuzém na rowasu'u

¹³ Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'âsi aba mono da, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihâimana prédup sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna. Asiptete sina te za ãma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

¹⁴ 'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã dama 're ĭ'manharĩ wë u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Esitépanasihi ãma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĭsõrõwa ãma ĭsiré 're ĭhâimana za'ra mono norĩ ãma zama. Ta norĩ hã ma tô sazei 'rata za'ra, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 're ĭsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhíb'a'u'wë 're ĭhâimana za'ra mono norĩ hã simi'ë na te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da si, ma tô 're si'madâ'â za'ra. Áne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ĭsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti hã te za 're ĭ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ĭsiré norĩ hã simi'ë na te te 're ĭromhuri pese za'ra mono norĩ nhimiroti zama.

¹⁷⁻¹⁸ Esitépanasi norĩ hã we ĭtëme sihotu wamhã, ma tô ĭma rowë watobro, Potunatu norĩ hã Aca'ituhu me. Wa hã ai'rata 're ĭnhamra aba mono õ wa, wa ai'ãma 're ĭpë'ëzé u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherë, ta norĩ hã ai'upana wa'aba we ĭtëme sihotu wa, ma tô sina

ĩma rowẽ wazere za'ra, te te sina aima 're ĩrowẽ zani u'âsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norĩ hã te za asima 're ĩwasu'u wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa. Atira hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Prisiraha me. Uburé ĩsõõwa ãma rowahutu u siré 're ĩsi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ zama, te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono wa, te ãma asawi za'ra wa'wa.

²⁰ Āme wasisãnawã norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã te duré uburé ãma asawi za'ra wa'wa.

Duré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, te za uburé asiré ĩsazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

²¹ Wa hã Paru, ĩsi'uihã na wa za oto aima rob'ui'ére na 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩnhib'rata na te ãma asawi za'ra wa'aba zéb da hã.

²² Wanhib'apito zawi'õ'wa norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, rowẽ'õ te te tãma 're apisutu mono za.

Wanhib'apito, apã we aimorĩ su'u za.

²³ Wanhib'apito Zezusihi ma, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Cristu Zezusihi ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

2 Corĩtu norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'éérézé, Corĩtu norĩ ma ĩbahã wasu'uzé

Īmorĩ'rata na Paru hã te te Corĩtu norĩ ma rob'ui'ééré parimhã, ma tô duré aimawi na tâma rob'ui'ééré za'ra, ĩbahã 're, dama ĩhâimana õ na. Rob'ui'ééré hã ĩtème wisi za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ za'ra, tinhimi'ui'ééré na hã ĩwasété na te te tâma nharĩ za'ra wa, Paru hã. Nima norĩ hã ma tô duré Paruhu ãma rosa'rata za'ra, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're ĩmorĩ õ na hã. Ma tô duré tâma nharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã tiwasédé hã te te ĩmanharĩ za'ra norĩ ma, te te rowairébé 'ru te. Taha wa, Paru hã tinhimi'ui'ééré na ma tô asa sa'ëtê tâma nharĩ za'ra, sada ĩhâimana za'ra norĩ ma. Ma tô duré tâma siwasu'u za'ra, Zezu Cristu hã sena na te te ĩtème ĩsatõrĩ za'ra na hã. Ma tô duré wama rowasu'u za'ra, sena na Zezusihi nhirã zarina si 're ĩdanomro mono zém na hã, duré 're ĩwanomro mono zép tém na, Zezusihi nhimi'manharĩ wě zéb zarina.

¹ Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, ĩwasu'uwě u 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa na ĩsadawa para dama 're ĩhâimana mono da, daro mono bâ, te te sima ĩwězéb uwaibaba.

Wano hã te duré ãma ĩzadawa wapto, uburé te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã, Timotiu na wano nhisi hã.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowě u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. Ta hã te wa'ãma 're siwamri u'âsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, wapě hã ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da.

⁴ Wa hã, duré Timotiu, uburé marĩ ĩpire hã wa te 're sépata mono wamhã, te za tô te te 're wapawapto, wapě ĩ're wama 're sa'wari mono da. Taha wa, wama waihu'u pese di oto duré, ĩsarina, wa te 're ĩdapawapto mono zéb da hã, wasine 're dapě'ě nhimi'wara mono da, marĩ ĩpire hã da te 're sépata za'ra mono wamhã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono ne, wa za tô wa norĩ zama wa te 're dapawaptob za'ra, dapě hã ĩ're dama 're simi'wara mono da apã.

⁵ Wa norĩ hã Cristuhu zazei'wa 're wahâimana mono wa, wa wa te 're robzépata, ti'ab ré Cristu hã te te 're ĩrobzépata mono ne. ĩsine, wa te 're robzépata mono nherě, ta hã te za te te 're wapawaptob u'âsi, wapě ĩ're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahâimana u'âsi mono da.

⁶ Wa norĩ hã, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ wasété u'âsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherě, wama 're rowě mono di. E marĩ wa. Wanhimromhuri zarina 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré ĩsimipawaptobzéb zarina, aipě hã ĩ're aima 're simi'wara aba mono wa. Wa norĩ hã wa te 're robzépata mono wamhã, te tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wapawapto, wapě ĩ're wama 're sa'wari u'âsi mono da. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'rãwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: "Paru norĩ hã te te 're robzépata zahuré mono nherě, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩpawaptob u'âsi zahuré mono ne, te za duré te te 're wa'apawapto, wapě ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da." ãne te za 'rãwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba

mo. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma. Tawamhã, te te 're ìwapawapto mono ne, te za tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're aipawapto za'ra wa'wa, aipẽ ì're aima 're simi'wara aba mono da.

⁷ Æne na, wa tô wa te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono za 're ìrẽme za'ra wa'aba mono õ na hã. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're aipawapto za'ra wa'wa, te te 're ìwapawapto u'âsi mono ne, apã 're aipẽ'ẽ nhimi'wara u'âsi aba mono da.

⁸ Wasisãnawã norĩ, wa duré wasima wẽ ni, wa te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma wahâimana ré, rowasédé hã wazada ìhâimanazém na hã. Tame, wa te robzépata za'ëté uptabi wa, wa tô aré wasina rosa'rata ni, sena na oto wadã'ã da newa.

⁹ Æne, wa tô wasina rosa'rata ni, 'rãwi: "Tô sena, wa za wadã'ã ni, romhutu na." Tawamhã e marĩ da, ma tô ãne hã wazada tiromhãiba bété. 'Rãwi wawaihu'u pese na 're wasi'madã'ã tô mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono si, wa te 're umnhasi pese mono da si, ma tô ãne hã wazada tiromhãiba. 'Re ìhâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ìda'ahãiwa'utu mono da hã. Duré tãma dawaihu'u pese di, te te 're ìda'ab'madã'ã mono da hã, rowasédé hã dazada 're hâimana mono wamhã.

¹⁰ Ta hã ma tô wanho'reptu tô, wadã'ãzém hawi, wa te wasina romnhimimnhasi uptabi nherẽ. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're ìromhâimana wasété mono zém hawi. Taha wa, wama umnhasi uptabi di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're ìwanho'reptui mono da hã.

¹¹ A norĩ wa'wa hã wa'ãma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawapto za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za te te 're aiwaparĩ za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'âsi mono da. Æne wamhã, ìwẽ na si te za tô wama 're sõprub u'âsi. Taha zarina, te za tô da'ahã na ãma 're dawata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma hã, ìwẽ na si wama 're sõprub u'âsi mono wa.

Paru hã datẽme morĩ tô da, te te ãma ìsaprĩzé wasu'u

¹² Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô wahâimana nhipese na hã wa'ãma siwi tihi. Tane nherẽ, senai õ di ta hã. Wa norĩ hã 'rãwi wapẽ'ẽ na 're wasiwẽ'õ mono õ di. E marĩ wa. Marĩ hã wa te ai'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ wa, 're wahâimana wẽ u'âsi mono wa. Pi'uriwi aiwi 're wahâimana za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ ìwẽ si, wa tô wa te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ti'ai ãma ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahâimana mono õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa ãne na hã 're wahâimana oto.

¹³⁻¹⁴ Wa te ãma aima ìrob'ui'ééré za'ra wa'aba zé hã e pire di, 're sõré za'ra wa'aba mono wamhã, duré ãma ìwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wazadawa nhipese na, marĩ na wa te ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba õ wa, aimawi na wa te ãma aima 're roti za'ra wa'aba mono õ wa duré. Æne na hã sena na 're ìwahâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di. Tane nherẽ, wa tô wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, nimahã na asiwi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa nhipese õ na 're ìwahâimana mono na hã. Tawapsi te za Wanhã'apito Zezusi hã nimahã bãtã na apã we ìmorĩzéb ãma, wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norĩ hã za duré ai'ãma ìwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tô taha bãtã na hã.

¹⁵⁻¹⁶ 'Re ìhâimana mono zém na, ìwẽsãmri za'ra wa'aba newa, wa tô aré ìsima rowẽ, ã hawi Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, apã ìmorĩ wamhã, ãma atẽme ìmorĩ aba na, te sahu da duré. Masédoniza u we ìmorĩ 'rata wa, ãma atẽme ìmorĩ aba ne, duré ãma atẽme ìwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tô ìsima rowẽ aré. Æhã wamhã, te aré asiwi ìpawapto wa'wa, Zudeza u ìmorĩzéb da hã. Æne 'wa'ãhã, aré maparane ìnhimipawapto wẽ zé hã aima wa'aba hã, ìnhimihuri na hã.

17 Tane nherē, āma atēme ĭmorĩ aba zém na, te sahu ō di. Masédoniza hawi apâ ĭmorĩ ré, āma atēme ĭsipai waihu'u za'ra wa'aba ō di tō. Marĩ hã ĭma hâimana wa, wa tō ĭnhimirosa'rata na āma saprĩ, āma atēme ĭmorĩ aba tō da a'â. Āne wa, ni'wam norĩ hã asiré 're ĭhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tō ĭ'āma rosa'rata wasété za'ra, ĭzadawa nhipese na hã, ĭmreme hã tō senai ō newa. E ĭnhimirosa'rata na 'râwi te ĭsiwi ro'wa'rutu wa, wa tō āne hã ĭsima pisutu, āma atēme ĭmorĩ aba tō da hã. Mare di. E ĭsazei'ō'wa norĩ hã sima si 'râwi te te 're ĭrosa'rata za'ra mono ne, wa tō āne hã ĭsima pisutu. Mare di. Āne wab ō di. ĭsazei'ō'wa norĩ hã marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, awa'awi te za te te dawĩ āma 're saprĩ za'ra, simirosa'rata na saprĩ pese wa, ta norĩ hã. ĭsimiropisutu na ropi'âri ō nherē, te za te te dama 're nharĩ za'ra, siwa'râmi. E āne, 're ĭhâimana mono zé hã, wa hã. Mare di. Ānei ō di.

18 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã, dama umnhasi uptabi di. Niwamhã dama sadawa nhipese ō di. Ta hã ma tō ĭpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Taha wa, wa hã nimahã na hã aima ĭzadawa nhipese za'ra wa'aba ō di. Te aima 're ĭrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, taréi ō di. ĭnhimirosa'rata waptu na hã te āma 're saprĩ mono ō di.

19 Zezu Cristu hã bété, 'Re ĭhâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã tinhimiroti ahâ na te te āma 're azaprĩ mono ō di. Tō ōhō si ĭsimiroti hã te tãma 're hâimana. Tane duré, wa norĩ hã ĭsadawa wasu'u'wa norĩ hã, Sira hã duré Timotiu hã, tō ĭ'uwaibaba si, wa tō wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ me, wa tō wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, Cristu hã.

20 'Re ĭhâimana u'âsi mono, ĭwē na te te dama 're ĭ'aropisutu mono zé hã ahâ uptabi nherē, ma tō Zezu Cristu hã pisutu, uburé te te dama āma 're ĭ'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, Zezusi hã wama umnhasi di oto, uburé te te wama āma 're ĭ'a'uwaimrami mono da hã. Wa norĩ hã wasiré ĭsazei'wa norĩ hã wasiré 're wasi'rã'ōtō mono wamhã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono āma 're wawata za'ra mono wamhã, wa 're wamreme zusi, āne: "Tane tō." E marĩ te wasu'u, ā hã. Cristu, tō sena uburé marĩ na te te wama 're ĭ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norĩ hã ĭsadawa wasu'u'wa norĩ hã sena na, wa wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĭwasu'uwē wasu'u na hã.

21 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ma tō te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu āma 're wahâimana za'ra mono da. A norĩ wa'aba zama, te duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina āma 're anomro u'âsi aba mono da. 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ma tō wapisutu za'ra, ĭwasu'uwē na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wa norĩ hã.

22 Tipē'ēzani hã ma tō duré te te wama 're anhomri, wapē'ē 're, wama 're ĭhâimana za'ra mono da hã. E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra, ĭpē'ēzani hã wapē'ē 're, 're ĭhâimana mono zé hã. 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're ĭwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, ĭpē'ēzani hã wapē'ē 're, oto 're sãmra mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono, sena na za te te wama āma 're ĭ'a'uwaimrami mono zém na hã, uburé te te wama 're ĭ'aropisutu mono zéb zarina.

23 Wa hã apâ ĭmorĩ wamhã, āma atēme ĭsipa za'ra wa'aba ō di tō, Corĩtu u hã. E marĩ wa. Marĩ hã 'manharĩ wasété za'ra wa'aba wa, te aihã za'ra wa'aba tō da, āma atēme ĭwisi aba ō di tō, apâ. Tō sena, wa āne hã aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ĭzadawa nhipese wamhã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono te za tō ĭ'azâ.

24 E wa norĩ hã asib'apito aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono bâ, te za bété wanhimiroti hã 're ĭsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hã aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono ō di. A norĩ wa'wa hã te asiptete sina āma 're anomro aba mo, Cristuhu āma, 're sazei utōrĩ za'ra wa'aba mono āna. Taré, wa wasiré wa te tãma 're romhuri za'ra, ato sina āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

2

¹ Āne wa, wa tō ĩsima āma saprī, apā āma atēme ĩmorī aba tō da a'â, te ĩsina aima ropisutu za'ra wa'aba nherē, ĩmreme na te duré aihâ za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'ō za'ra wa'aba tō da. Āma atēme ĩmorī 'rata za'ra wa'aba wamhā, ĩnhimiroti na te aihâ za'ra wa'aba zém na hā ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. Āne tō da duré, āma atēme ĩmorī aba ō di za a'â.

² Āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba 'wa'âhā, âté te aré aiwi tirobzei'ō pese za'ra wa'wa duré, ai'rata ĩnhamra aba wamhā. Āne wamhā, e 'wam norī hā te aré sina ĩma rowē wazere za'ra, ĩwi robzei'ō pese wamhā. Ni'wai ō di aré, âté. E marī wa. A norī wa'aba wi, aiwi robzei'ō za'ra wa'aba wa.

³ Āne wa, wa tō rob'ui'ééré si āma aima sōmri za'ra wa'wa a'â, te ĩsina ĩropisutuzém nhibrob're. Wa tō ĩsima rosa'rata, āne: “Âté ĩtēme ĩmorī za'ra wamhā, te za ĩwi tirobzei'ō pese, ĩnhimiroti hā te te 're wapari za'ra mono ō wa, ta norī hā. Āne wa, wa za rob'ui'ééré si tāma sōmri za'ra a'â. Tawamhā, ĩnhimiroti hā te te saze za'ra wamhā, ĩto sina, wa za ĩtēme ĩmorī za'ra oto. Āne wamhā, tāma ĩto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hāimana za'ra, ta norī hā.” Āne wa tō ĩsima rosa'rata, ai'āma za'ra wa'aba hā. 'Re aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ĩtoi mono ō di. E āne hā ĩ'uwaibaba, ĩma hā. E wē di. Mare di. Taha wa, wa tō a'â rob'ui'ééré si āma aima sōmri za'ra wa'wa.

⁴ Te āma aima rob'ui'ééré 'rata za'ra wa'aba wamhā, wa tō ai'āma robzépata za'ētē za'ra wa'wa, ĩpē'ē 're. Āne wa, ĩpē'ézé uptabi di. Taha wa, wa tō aiwa'ō duré. E tawamhā, aiwi robzei'ō za'ra wa'aba da, wa tō āne na hā āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hāi ō di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ĩwaihū'u za'ra wa'aba da si, wa tō āne na hā āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Aibâ āma, ĩwasédé hā da te oto 're ĩ'madâ'â za'ra mono ō zé wasu'u

⁵ Ni'wa hā aibâ hā, asiré 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono hā misi ma tō tihāimana wasété na sina ĩwi robzei'ō. Tane nherē, e ĩwi si ma tō tirobzei'ō. Mare di. A norī wa'aba wi zama, ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa syry na, aibâ 're ĩhāimana wasété mono zém na hā. E aiwi robzei'ō pese za'ra wa'aba wa, wa tō āne na hā aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Syry na ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. ĩwi si ma tō tirobzei'ō pese, tiwasédé hā te te 're ab'manharī mono wa, aibâ hā.

⁶ Ō hā aibâ hā ma tō asiwi ĩwē'ō za'ra wa'wa. Ai'ahâ wa'aba na ma tō asiwi ĩwaihū'u za'ra wa'wa ta hā, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wa, asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono tō da a'â. Āne hā wē di tō.

⁷ Tane nherē, a norī wa'wa hā ĩwasédé hā āma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ō di za oto. Tāibâ. Ma tō siwē'ō, tiwasété na hā. Apâ te za asiwi ĩ'âri wē wa'wa, robze na asiré 're hāimana aba mono da oto apâ. Tiwi robzei'ō pese wa, 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te rēme tō da, te za apâ asiwi ĩ'âri wē wa'wa.

⁸ Taha wa, ma'âpé asiwi pawapto wē wa'aba, aima ĩsawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihū'u pese za'ra wa'aba da, robzei'ō u'âsi 're hāimana tō mono da, asiti za'ra wa'aba.

⁹ ĩnhimi'ui'ééré 'rata na, wa tō aima āma roti za'ra wa'wa, aibâ hā tō ō hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba da. ĩnhimiroti si 'madâ'â za'ra wa'aba zô, wa tō aima āma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, aibâ hāiba na hā.

¹⁰ A norī wa'wa hā, dawasédé da te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na hā oto da'āma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tō da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhā, ĩzama te oto da'āma 're ab'madâ'â mono ō di za tō. Taha wa, aibâ hā tiwasédé ĩpire hā tō sena te te 'manharī wamhā, wa za tō ĩsima pisutu, asarina wa'aba, ĩwasédé hā te oto āma 're 'madâ'â tō mono da, simisutu ato sina asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da apâ. Cristuhu nho'a, wa āne na hā aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩwasédé hā za te oto āma 're ĩ'madâ'â mono ō na hā, aibâ āma hā.

¹¹ Aibâ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ mono zém na hã, wa te oto âma 're 'madâ'â za'ra mono tō da, wa te wasima pisutu za'ra õ wamhã, Satanasi hã te za tizadawa nhipese zéb zarina, wama 're simiza'repese za'ra. Marĩ na te za te te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, wasiré ĩsazei'wa norĩ wi, robzei âna wasiré 're wahâimana za'ra mono da oto. Satanasihi hâimanazé hã wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za tō wasima pisutu pese za'ra ni, ĩwasédé hã wa te oto âma 're 'madâ'â za'ra mono tō da, aibâ âma hã.

Paru hã Torowadi âma sãmra ré, hâtâ'â na ĩsãmrazé wasu'u

¹² Āne wa za duré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tō mo, tame Cristuhu wasu'uwē hã te dama wasu'u da. Tamomo ĩmorĩ wamhã, Wanhíb'apito hã ma tō ĩma 'ridawa ĩnhowa, tame te oto tãma romhuri da.

¹³ Tane nherē, wa tō ĩhâtâ'â sina ĩhâimana, wasisãnawã Titu hã ĩzô sãmra õ wa, tame te sōpētē da nherē aré. Taha wa, wa tō õne haré ta hawi mo, Masédoniza u we ĩmorĩ da.

Wedewa'u ĩsadazei uptabi hã dama 're ĩsadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'uwē na da te âma 're ĩropéi mono zé wasu'u

¹⁴ Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're ĩwata u'âsi. Ta hã te za sisarina te te 're wa'anhimroi u'âsi, Cristuhu âma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zarina, wa'âma 're sib'a'uwē za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norĩ nhíb'apito hã tinhitob'ru norĩ âma te te ai'uté za'ra wē te, da'ahâ nho'a sisarina te te 're ĩsimroi mono ne, taha ma si wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono da, te za sisarina si te te 're wanhimroi u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Te duré te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwē si daro mono bâ wa te dama âma 're ropéi mono da, Cristu hã aihĩni da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u ĩsadaze hã da te 're zata za'ra mono wa, 're ĩsadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama âma 're ropé, Cristuhu wasu'uwē hã.

¹⁵⁻¹⁶ Wedewa'u ĩsadaze hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ĩwē wairébé mono ne, te duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama 're toi u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwē hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wē te. Tane nherē, aiwa da te dasima 're wē za'ra mono õ di, Cristuhu wasu'uwē hã. Ni'wam norĩ hã ĩwasu'uwē te te siwi 're wē'õ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tipē'ē 're dâ'â u'âsi ne 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti. Marĩ hã dama uzé pire wa, da te dasiwi 're ĩwē'õ za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te siwi 're wē'õ pese za'ra, ĩwasu'uwē hã. Ni'wam norĩ si ĩwasu'uwē te te sima 're ĩwē za'ra mono norĩ si, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're anho'reptu, hâiwa âma ĩ'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da. Ta norĩ ma si, tãma 're wē u'âsi za'ra mono di Cristuhu wasu'uwē hã, marĩ ĩsadazei uptabi hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ĩwē wairébé mono ne. E 'wa hã 're hâimana mono bâ, si'uihã na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwē na romhuri na te te âma 're ĩ'uwaimrami mono da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Ni'wa hã sada hâimana õ di.

¹⁷ Ni'wam norĩ hã 're simarĩ ahã za'ra mono da si, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherē, wa norĩ hã ta norĩ ne, 're wahâimana za'ra mono õ di. Marĩ aimawi zô, wa te wasima 're romhuri za'ra mono õ di wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tō wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, âne da, te te wapisutu za'ra wa, ta hã.

3

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te dama ĩropisutuzép té wasu'u

¹ Āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'âma ĩrosa'rata za'ra wa'wa âté, 'râwi wasina ĩwawatazém na hã. E wanhimromhuri na wawasuu na rob'ui'ééré ré, wa tō âma atēme za'ra wa'aba hã wanem ni, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa na, wa te dama 're ĩromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za atēme 're sihutu 'wa, nima hawimhã, ĩsimromhuri wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Duré

aihawi wa'aba hã, ĩsimiromhuri na dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norĩ hã 're nomro, nimomo. Tane hã ĩ di, wa norĩ hã.

² Darob amoi u, 're wane mono wamhã, asimirob'ui'ééré za'ra wa'aba ré, 're wane mono ĩ di, da te dasiwi 're ĩwawaihu'u mono zéb da hã. Mare di. Cristuhu wasu'uwě na wanhimirohuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si 're anomro wě wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahâimana mono na hã.

³ Wanhimirohuri zarina si, Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono zém na hã, danhimirob'ui'ééré hã da te 're sôré za'ra mono wa, marĩ hã da te âma 're ĩwaihu'u za'ra mono ne. Tane nherě, marĩ na da te 're ĩrob'ui'ééré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono ĩ di, a norĩ wa'wa hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩsi'utôřĩ'ô pě'ězani nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. E êtě tōmo baihã na rob'ui'ééré zarina, ma tô 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani hã marĩ hã aipě'ě 're te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo, Cristu hã.

⁴ A norĩ wa'wa hã wanhimirohuri zarina, ma tô oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za oto asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono na hã. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tô wa norĩ hã sena na wasina waihu'u ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a.

⁵ E wa norĩ hã wasi'uihã na wama waihu'u pese di âne hã, Cristuhu wasu'uwě na wa te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hã. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono zéb zarina si, wama waihu'u pese di, ĩwasu'uwě na, wa te dama 're ĩromhuri mono zéb da hã, taha zarina, da te 're saze za'ra mono da.

⁶ Taha si ma tô te te 're wapawapto, te te dama ĩropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri wě mono da. E niha tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã. E 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré, te wasu'u, ã hã. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani nhimipawaptobzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té, te wasu'u, ã hã. Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're danomro mono nherě, e taha zarina te za 're dasisõ'reptu za'ra, ropipa hawimhã. Mare di. Ni'wa hã te te sina uwaimrami waihu'u ĩ di, Mozésihi nhimi'ui'ééré hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã da te 're saze za'ra mono wapsi, te za ĩpě'ězani hã te te 're da'anho'reptu ropipa hawi, rowě na ĩsiré 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷⁻⁸ Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti na rob'ui'ééré, êtě tōmo baihã na, Mozésihi ma, te te sōmri da. Rowa'a za'êtě na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩtēme wi, Mozésihi u hã. Tawamhã, Mozési hã êtě tōmo baihã na rob'ui'ééré te te mrami pari, Izarazéhé nhihudu norĩ u sa'a hawi apã te te ĩtēme ĩré si'ra za'ra wamhã, ĩ'ubu na hã rowa'a hã sa'êtě di. Sa'a hawi, morĩ ré, ĩ'ubu na rowa'a hã syry na sipari nherě, tawamhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã titōmo na te te 'madâ'â hã waihu'u za'ra ĩ di, Mozési hã. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi wa, rowa'a hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã êtě tōmo baihã na rob'ui'ééré hã, ĩsimirowa'a ré, Mozési hã te te datēme āwisi nherě, wě nherě, taha si, da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're dasisõ'reptu waihu'u za'ra mono ĩ di. ĩsimiroti 'rada hã wě nherě, taha nhipai u wě uptabi di, ĩpě'ězani nhimipawaptobzéb hã, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zéb da hã, rowě uptabi âma hã.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na êtě tōmo baihã na rob'ui'ééré hã Mozésihi ma, te te ĩsōmri hã wě nherě, da te dasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ĩ wa, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awě'ō. Tane nherě, te te dama ĩropisutuzép té hã taha si wě uptabi di. E marĩ wa. Taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te oto 're wa'awēsāmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â mono ĩ wa, Wamama hã.

¹⁰ Duréhã Mozési hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré ré êtê tōmo baihã ré, te te si'rai wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te, rowa'a na te ìré mo, wê wa, ìsimiroti hã. Tane nherê, rowa'a hã ma tô ai'utō. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tép si, wê uptabi di oto, Cristuhu wasu'uwê na hã.

¹¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wê wa, ma tô Mozésihi hãiba na tirowa'a, êtê tōmo baihã na rob'ui'ééré hã te te mrami ré hã. Tane nherê, ãma ronomro hã ò di, rowa'a na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tép si wê uptabi di, taha si 're si'utōrĩ waihu'u mono ò wa za, te te 're ìda'anho'reptui mono zé wasu'u wê hã.

¹² 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép té hã, niwamhã wawi 're si'utōrĩ za'ra mono dai ò wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madâ'â u'âsi. Taha wa, wapahi ãna, wa tô wa te dama 're wasu'u u'âsi, ta hã.

¹³ Tawamhã Mozési hã ma tô 'rã ubu ré datême simasisi, ì'ubu na rowa'a hã tiwi ìsi'utōrĩ na te te siwi waihu'u za'ra tō da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Tanei ò di, wa norĩ hã. Cristuhu wasu'uwê hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, wanhiséb ãna, wa za tô wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra, niwamhã dawi 're si'utōrĩ mono dai ò wa za.

¹⁴⁻¹⁵ Duréhã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô 'rãihatob za'ra. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're waihu'u za'ra mono ò di, niha te te sina tãma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Ta hawim haré, te zahadu da'rã ubu ré 're ìdahâimana za'ra mono ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutu za'ra zéb 'rata na rob'ui'ééré hã te te sima 're sōré u'âsi za'ra, rowahutuzéb ãma, ìsimiroti 'rada hã te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te 're sō'reptu za'ra mono da newa, ta norĩ hã. Tane nherê, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma 're nomro mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ìdahâimana za'ra mono ne 're hâimana za'ra, ta norĩ si.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwê u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ìdahâimana za'ra mono ne, 're hâimana u'âsi za'ra, ta norĩ ma si, oto waihu'u pese za'ra wa za.

¹⁷ Wanhib'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhã, Tipê'êzani ma, te za te te 're wa'apisutu, taha si te te 're wa'apawapto mono da, rowê na ãma 're wanomro mono da, marĩ na wasi'uihã na wa te wasina tãma ãma 're ì'uwaimrami za'ra mono zém na, 'rãwi 're wasi'madâ'â za'ra mono tō da, duré taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono da newa.

¹⁸ Wa norĩ hã wasiré ìsazei'wa norĩ hã da'rã ubu ãna ne, wa oto 're wahâimana za'ra. Taha wa, Wanhib'apito 're ìmorĩ wê uptabi zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. Ìpê'êzani te te 're ìwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're ìwanomro wê mono zém na, wa te wasima ãma 're sa'êtê za'ra, ìsine ãma 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã.

4

Piza na zé'a 'manharĩ na romnhimiré'ézé wasu'u

¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, ìsadawa wasu'u na wa te tãma 're romhuri mono da. Taha wa, wawi 're robzei'ò mono ãna, wa tô 're wahâimana u'âsi.

² Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, ma tô wawasédé hã wa'ãma sa'ra za'ra, wahâimana nhipese sina dawi 're wahâimana mono newa. Uburé marĩ hã pi'uriwi da te 're ì'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, wa tô wa te wasiwi 're awê'ò. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, wa te dawi ãma 're 'wa'rutu mono ò di. Òhō si, wa tô sō'awi wa te dama 're wasu'u u'âsi, sena na, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a. Ìhã zarina, te za 'rãwi dapê'ê na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhipese ãna, 're ìwahâimana mono zém na hã.

³ Cristuhu wasu'uwê hã wa te dama 're ìwasu'u mono hã suwai haré te ni'wam norĩ wi 're hâimana zahadu, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti, za 're ìnomro u'âsi mono norĩ wi.

⁴ Ta norĩ hã, Cristu te te 're saze za'ra mono ò wa, ma tô Wa'uburé hã ìpo're'ò norĩ nhib'apito hã te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hâimana za'ra mono da. Taha wa, Cristuhu

wasu'uwē hā wē uptabi nherē, rob'uiwēzém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nherē, te te 're waihu'u za'ra mono ō di, ta norī hā. Cristu hā aiwa Timama ne 're morī wē uptabi nherē, ta norī hā te te siwi 're waihu'u za'ra mono ō di, sena na ĩwasu'uwē na hā.

⁵ Wa norī hā wa'āma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da, wa te āma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono ō di. Zezu Cristuhu si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhib'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norī hā aima romhuri aba 'wa hā 're wahâimana. Zesusihi si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tô wa norī hā wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Duréhā ropoto na'rata hawimhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tô tinha, āne: “Āhāna hā robra si 're asa'wari mono nherē, oto airowa'a na.” Āne te tinha. Tane ma tô duré wapē'ē 're, te te wama 're arowa'a oto, ĩsadawa wasu'u hā wa te oto āma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā. Cristu hā ma tô wama waihu'u za'ra, ĩmama 're ĩmorī wē uptabi na hā.

⁷ Āté ni'wa hā te za marī ĩwē uptabi hā ĩwa'âbâ za'ēne hā piza na zé'a 'manharī 're tisē, piza ĩsipo'o pese wa, ĩ'manharī uwa wa. Tane duré, wa norī hā wahâiba nhib'uwere nherē, wa marī ĩwē uptabi hā wa te dama 're wasu'u, tô Cristuhu wasu'uwē hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'āma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tō da.

⁸ Wa norī hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā marī ahâ na wazada 're hâimana mono nherē, da te wa'āma 're ai'uté waihu'u mono ō di. Duré da te dasiwi 're wa'ruiwapari mono wa, wa'rā 'remhā wama 're ro'wa'rutu mono nherē, wasina 're wahâtâ'â mono wa, wawi 're robzei'ō waihu'u mono ō di.

⁹ Wanhitob'ru norī hā te te wa'āma 're rob'manharī wasété u'âsi za'ra mono nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā niwa te te warēme ō di. Ta norī hā te te siwi 're wa'ahâri mono nherē, wazô 're rob'é'é waihu'u mono ō di.

¹⁰⁻¹¹ Da te dasiwi wapārī da si, te da te wa'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra aré, Zesusi hā da te dasiwi ĩwīrī ne da. Zesusihi wasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana. E marī te wasu'u tawamhā, da te wa'āma 're rob'manharī wasété u'âsi mono nherē, wasi'utōrī'ōzé hā. Cristu hā dâ'â nherē, apâ ĩhâiwa'utuzé, te wasu'u, sena na ĩwaihu'u pese zéb da hā.

¹² Taha wa, Cristuhu wasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awē sidâpâsi wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana u'âsi. Taha zarina te za oto a norī wa'wa hā rowē na 're anomro u'âsi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré si.

¹³ Duréhā apito Dawi hā ma tô āne na āma rob'ui'ére: “Re ĩhâimana u'âsi mono hā wa tô te ĩsina 're umnhasi, te te 're ĩpawapto mono da. Taha wa, ĩmreme āna 're ĩhâimana waihu'u mono ō di. Wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, ĩsimiroti hā tô sena wa.” Āne duréhā apito Dawihi nhimi'ui'ére, ĩbaihâ na hā. Tane duré wanhimirosa'rada hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa ĩsadawa wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wanhib'apito Zesusihi hâiwa'utu'wa hā te za duré wahâiwa'utu, Zesusihi āma si 're wahâimana mono wa. Tawamhā asiré wa'aba te za sitēme wazaprō, hâiwa u. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁵ Wa norī hā ai'madâ'â sina za'ra wa'aba, wa marī hā ahâ na wa te 're sépata. Tawamhā Cristuhu wasu'uwē na daro mono bâ wa te 're da'apawapto mono wamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina, da'āma 're ĩsiwārī mono zé hā, wa za wa te dama āma 're aropé, da'ahâ uptabi na oto ĩré 're dahâimana za'ra mono da. Taha zarina te za da'ahâ na āma 're dawata za'ra oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma hā, tinhoprubzéb zarina, da'āma 're siwārī mono wa, te te duré 're da'anho'reptui mono wa oto.

Datōmo na dama ĩ'madâ'â waihu'u'ō zô, da te 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁶Taha wa, wawi 're robzei'ō waihu'u mono ō di, romhuri hã wa te aré 're ĩsahãri mono zéb da hã. Mare di. Awē sidâpâsi wahâiba prédubzéb u, wahâiba téb ré wanhiptetezéb hã wawi 're si'ré u'âsi mono nherē, wa wapē'ē 're apâ 're wanhiptete u'âsi. Taha wa, wawi 're robzei'ō waihu'u mono ō di tō.

¹⁷Ti'ab ré, wa za tō wa te 're robzépata a'â. Tane nherē, ta hã wama wapure di. E marĩ wa. Taha wa'rãmi, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwē uptabi na duré ĩpire uptabi na te te wama 're wa'âbâ, ĩsi'utōrĩ'ō na hã. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'ētē mono nherē, taha nhipai u wē uptabi di za, ĩwē na te te wama ĩropisutu sirōmo zé hã.

¹⁸Uburé marĩ hã ti'ab ré, datōmo na da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono si, si'utōrĩ pese di, ta hã. Hãiwa ãma hã marĩ hã datōmo na da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ō si, 're si'utōrĩ waihu'u mono ō di za. Te za 're hâimana u'âsi za'ra. Taha wa, ti'ab ré datōmo na da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zô si, wa te 're rob'ruiwapari mono ō di za. Datōmo na da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ō zô si, wa za wa te 're rob'ruiwapari u'âsi, wa norĩ hã.

5

¹Wahâiba hã 'ri na, wa za oto ãma aima simiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazâmorĩ mono ré hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã ĩwa 're dasi'ubumroi hutu mono ré, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norĩ hã. Ti'ai ãma 're wahâimana hutu za'ra mono ré, te za wahâiba hã wawi 're si'utōrĩ za'ra. 'Ri ĩwē uptabi hã dama 're simasam hã mono da, te za duré ĩwē na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba té hã te te wama 're ab'manharĩ, ĩwē uptabi hã, hãiwa ãma za wawi 're ĩsi'utōrĩ waihu'u za'ra mono ō hã, taha ré si oto ĩ'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ ma hã.

²Ti'ai ãma wahâiba ré ré, wa wa te sô 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, hãiwa ãma wahâiba ĩtém na za oto 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zô, ãme ti'ai ãma da'uza ĩhã tém na 're dasi'uza za'ra mono da, da te sô 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono ne.

³Ai'uréiwi 're danomro mono wa, dama 're ĩdanhiséb za'ra mono ne, hãiwa ãma hã wahâiba ãna 're wahâimana za'ra mono ō di za. Wahâiba téb ré si, wa za tō 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁴Ti'ai ãma wahâiba ré u'âsi 're wahâimana za'ra mono ō di za. Ti'ab ré, wa 're wawab'ētē u'âsi za'ra, wa te 're robzépata za'ētē za'ra mono wa, wahâiba na hã. E tawamhã wa za wa te wasima 're rosa'rata za'ra, 're wadâ'â su'u za'ra mono da, wahâiba zô 're rob'é'é za'ra mono hã. Mare di. ãne na hã wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono ō di za, wa norĩ hã. Tane nherē, wa za tō sô 're watob'uzu u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba ĩtém na ĩsi'utōrĩ waihu'u'ō na, za te te wama ãma 're ĩ'azaprĩ mono zéb zô. ãne wamhã, ti'ab ré aré wahâiba hã wawi 're si'utōrĩ za'ra mono da nherē, wa za taha wa'rãmi ĩsi'utōrĩ'ō ré 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁵'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma tō te te wama 're apisutu siro, ãne hã. Tipē'ēzani hã ma tō te te wama 're anhomri, sena na wahâiba ĩté hã za te te wama 're ĩ'anhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

⁶Taha wa, wa za 'Re ĩhâimana u'âsi mono umnhasi sina 're wahâimana za'ra a'â, wato sina. Wahâiba hã ti'ab ré, za wawi 're ĩsi'utōrĩ za'ra mono ré, 're wanomro mono wa, wa a'â hãiwa ãma Wanhib'apito 're ĩsãmra mono zém nhiti 're wahâimana za'ra, za 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zém nhiti zama.

⁷Wa norĩ hã, uburé marĩ hã hãiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ĩ'anhomri mono hã, ti'ab ré watōmo na romhã ré, wa te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're wahâimana za'ra mono ō di. Uburé te te sima wa'ãma 're ĩ'aropisutu mono zém na, wa te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina si, wa ãma 're wahâimana za'ra, watōmo na wa te wasisōwa 're 'madâ'â za'ra mono ō nherē, romhã ré.

⁸Wa norĩ hã wato sina, wa oto 're wahâimana u'âsi za'ra. E marĩ wa. Ti'ab ré, wahâiba hã wawi 're si'utōrĩ pese za'ra mono nherē, wē uptabi di za, taha nhowa're're, hãiwa ãma Wanhib'apito 'rata 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

⁹ Tane nherē, 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're iwahâimana za'ra mono zém na, wa'âma 're toi u'âsi mono da si, wa za 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, ti'ai âma wahâiba ĩ'ratare ré, duré hãwa âma wahâiba ĩtéb ré.

¹⁰ E marĩ wa, wa za âhã zô si, wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, ti'ab ré hã. Niwapsi, wa za tô uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wě na, duré wahâimana wasété na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai âma uburé marĩ, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ĩwě na, duré ĩwasété na zama.

'Re ihâimana u'âsi mono hã da'âma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u

¹¹ Wa norĩ hã Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô Wanhib'apito hã wa te wasiwi 're wazéb za'ra. Taha zarina, wa tô duré wa te 're dapawaptob za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono u si, 're dasipizari za'ra mono da. Wa norĩ hã marĩ zô si, wa te 're dapawaptob za'ra mono ô di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburé 're iwahâimana za'ra mono zém na hã. Taha wa, ĩwě si, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã, tâma waihu'u pese di duré. Âne na hã sena na aipě'ě 're, âté aima waihu'u pese za'ra wa'aba di duré.

¹²⁻¹³ Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hâimanazéb uwaibaba, danho'a dama 're hâimana za'ra mono wě te, te sina 're wata za'ra. Ta norĩ hã ma tô wanhimirohmuri hã te te 're 'madâ'â za'ra. Tane nherē, wapě'ě 're wanhimirosa'rada hã, ta norĩ hã te te wawi 're waihu'u za'ra mono ô di. Taha wa, te ta norĩ hã te te dama wa'âma 're romnomri za'ra, âne: “Paru norĩ hã simiza'rese âna, te 're hâimana za'ra. Ma tô duré 'rãihaiwannarĩ za'ra.” Wě di tô. Tane nherē, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, wa za tô wa te 're romhuri u'âsi za'ra, wanhimirohmuri na âma 're wawata za'ra mono da. Ta norĩ hã te duré âne te te wa'âma dama 're romnomri za'ra: “Paru norĩ hã te simirosa'rata nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra, ĩsimiroti hã sena newa, da te âma 're saze za'ra mono da.” Wě di tô. Wa'âma romnomri wasété nherē, wa tô wa te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa, wanhimi'ě na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa âne hã aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasu'u wě za'ra wa'aba mono da, wa âne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'râwi wanhimirosa'rada ĩwě hã da te wa'âma 're ĩwaihu'u za'ra mono da si, ĩré 're iwahâimana za'ra mono hã 'râwi.

¹⁴ Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimi'ě na, wa te tâma 're romhuri za'ra, da'âma. Wa norĩ hã wasima si, 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono ô di za. Dawasété wa'âbâzéb da, ma tô Cristu hã uburé dazada dârâ da'upana, dawasété wi 'râwi 're dasiwa'âbâ za'ra mono da, dasi'uihã na dasisada 're dadâ'â waihu'u za'ra mono ô wa.

¹⁵ Âma 're ĩnomro té mono norĩ hã, sima si âma 're hâimana za'ra mono tō da, ma tô dazada dârâ, Cristu hã. Taha zarina, te za sada ĩdâ'â za'ra ma si 're hâimana za'ra, duré sada ĩhãwa'utu za'ra ma si, Cristuhu ma si.

¹⁶ Âne wa, ti'ai âma ĩsazei'ô'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa te da'âma 're rosa'rata za'ra mono ô di za oto, 're ĩdahâimana za'ra mono zém na hã. Wa hã bété. ĩsazei'ô'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa tô te 're rosa'rata aré, Cristu 're ihâimana mono zém na hã, taré newa. Tane nherē, taha zarina, te âma 're rosa'rata mono ô di oto, wa hã.

¹⁷ Ni'wam norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihâiba na sina 're sitob za'ra mono wamhã, 're ĩdapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hâimana za'ra. Taha wa, te za 're ĩnomro 'rata mono zé hã tâma 're si'utõrĩ za'ra. Tãibâ za oto. Taha wa'rãmi, te za oto 're ĩdahâimana téb za'ra mono zém na si 're hâimana za'ra, ĩwě na si.

¹⁸ Âne hã ma tô ĩwě si te te wama 're ab'manharĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, âma 're ĩwanomro mono zép téb da hã. ĩsitob'ru na, wa tô aré tâma 're wahâimana za'ra. Tane nherē, Cristuhu dâ'ázém na, ma tô wa'âma 're siwadi za'ra oto. Wa norĩ hã dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré wama pisutu za'ra, wa te da'âma 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, taha zarina, da'âma zama 're siwadi mono da duré, wasine.

¹⁹ Cristuhu dâ'ázém na 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasété na oto da'âma 're ĩpo're pu'u mono ô zéb zarina hã. Ma tô oto wama pisutu za'ra, âne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

²⁰ Taha wa, ma tō Cristu hã datēme wazatōrĩ za'ra, ĩsadawa para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Āne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: “Ma'āpé, 'rāwi asi'madâ'â za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ai'âma siwadi za'ra wa'aba da oto.” Āne na ma tō wa'u'âbâ te te dama 're aroti pese, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

²¹ Cristu hã ti'ai āma 're morĩ ré, ma tō wasété āna 're hâimana u'âsi. Tiwasédé hã te te 'manharĩ ò nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō uburé wawasédé, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na hâiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu āma 're wanomro mono wa, te te oto 're ĩwa'awēsāmri mono zéb da hã.

6

¹ Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré, wa te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, wa za oto aima āma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō tinhimizawi pese zéb zarina, aima 're sōprub za'ra wa'wa, ĩwē na hã. Taha wa, ĩsazei'wa na taré dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ò di za. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa ĩwa'rãmi asina tãma 're ĩ'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

² Duréihã Iza'iza hã ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, āne: “Ai'âma ĩpē'ēzézéb da, bādâ te ĩsima ĩpisutuzém na, wa tō aiwapa. Te ĩ'asō'reptuzéb da, bādâ hã ĩwa waptã'ã wamhã, wa tō aipawapto tō.”

Āne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã. Ma'āpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Bādâ ma tō oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã asi'uihã na asima tiwi waptērē za'ra wa'aba da, duré te te asō'reptu za'ra wa'aba da.

³ Wa norĩ hã wa 're wasi'madâ'â za'ra 'rāwi, 're ĩwanomro wē mono zô, ni'wam norĩ hã wahâimanazém na te te 're wa'madâ'â za'ra mono wa, taha zarina, tiwasété na oto 're si'marōpãrĩ za'ra mono tō da, Cristuhu wasu'uwē hã duré te te siwi 're wē'ô za'ra mono tō da. Wa te dama 're ĩromhuri za'ra mono zé hã, da te dasiwi 're wē'ô za'ra mono tō da, wa āne na 'rāwi 're wasi'madâ'â za'ra, wa norĩ hã.

⁴ A norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa te 're ĩromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marĩ hã wē na wa te 're 'manharĩ za'ra. E niha tawamhã, 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã. Uburé marĩ na, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, duré rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherē, wa wanhiptete sina āma 're wanomro u'âsi, wa te 're sazei'ô utōrĩ za'ra mono āna.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa oto 're wahâimana za'ra mono wa, ma tō da te dasiwi 're wahã za'ra. Ma tō duré nasi dasiwi wanheme ni, dazazéb 're. Wazada 're dahâimana wasété za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hã. Wanhimiromhuri na, wa dama 're wasiwasutu za'ētē u'âsi za'ra, Wanhib'apito wasu'uwē na hã. Āne wamhã, wanhotō āna ma tō duré wa'āma 're awē za'ra, nimahã mara na hã. Wasai āna, wa duré nimahã bātã na hã 're wasi'ubumro.

⁶ Āne na, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, wa tō 're wanomro wē u'âsi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowaihu'u si, wa tō oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Taha wa, wawara sina dazada 're wazahi za'ra mono ò di oto. Wanhimizawi pese na si, wa oto 're wahâimana za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptozbéb zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipese āna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. Āne zarina, te za asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩwahâimana za'ra mono na hã.

⁷ ĩwasu'uwē hã wa tō, tō sena wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina si, wa tō āne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re ĩwanomro wē mono zém na si, wa tō wanhitob'ru norĩ da, 're wahâimana za'ra, ta norĩ āma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norĩ āma 're wasimanawawi u'âsi za'ra, wanhitob'ru norĩ āma hã.

⁸ Āne na te za tô asiwi ĭwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ĭwahâimana za'ra mono na hã. Taha wa, te ni'wam norĩ hã 're ĭwanomro wẽ mono zém na te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawasu'u wẽ za'ra. Tane nherẽ, te ni'wam norĩ hã te te wa'ãma 're wasété za'ra taré. Te duré te te dama 're wawasu'u wasété za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'âsi za'ra mono nherẽ, te wazadawa nhipe hã te te wa'ãma 're sa'ra u'âsi.

⁹ Wa norĩ hã daro mono bâ ĭsazei'wa norĩ ma, wawaihu'u pese za'ra nherẽ, te ni'wam norĩ hã taré na si te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're romnhimimnhasi u'âsi za'ra mono wa, aré 're wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wa zahadu wahâiba ré ré 're wahâimana za'ra. Da te 're wahâ za'ra mono nherẽ, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u õ di.

¹⁰ Nimahã bâtâ na, da te dasina 're wapẽ'ézé zani za'ra mono nherẽ, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma si. Duré wanhibrob'õ na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, wa wa te 're dapawaptob za'ra, ĭwasu'uwẽ na si, danhibro pese ne, rowẽ na 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ĭhâimana u'âsi mono siré. Wa norĩ hã wanhimarĩ õ nherẽ, 'Re ĭhâimana u'âsi mono, uburé te te wama 're ĭ'anhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, ĭwẽ uptabi ré si.

¹¹⁻¹² Corĩtu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, sõ'awi wa tô aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĭwahâimana za'ra mono zém na hã. Aiwĩ 're wasi'udâ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono õ di. A norĩ wa'aba si te asimizawizém na 're ĭwa'mararé za'ra wa'aba mo.

¹³ Taha wa, ĭra ne oto ĭma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa za ãne na aima roti za'ra wa'wa, asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'ãpé, aipẽ'ẽ na asiwi 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norĩ hã wapẽ'ẽ na, wa te 're ĭ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab õ na 're ĭdahâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Cristuhu zazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ĭsazei'õ'wa norĩ hâimanazém na, ĭsu 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za oto. Rowa'a na 're ĭdanomro wẽ mono zé hã, duré robra na 're ĭdanomro wasété mono zé hã, e aiwa bâ. Mare di. Aiwab õ di. Taha wa, ĭsazei'õ'wa norĩ siré, 'rãwi 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tô. Tô'ã.

¹⁵ Cristu hã bété. E Satanasihĩ me, te siré 're hâimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata na te duré 're sisaze zahuré, 're siwẽ'õ zahuré mono ãna. Mare di. Tane duré, ĭsazei'wa norĩ hã aiwa 're hâimana za'ra mono õ di, ĭsazei'õ'wa norĩ me hã. Āne hã baba uptabi di, wama hã.

¹⁶ Romhâiba 'manharĩ hã ãma 're ĭdawata za'ra mono zé hã, e 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma 're ĭdawata za'ra mono zéb 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri 'rãihã wa. Mare di. E marĩ wa. Aiwab õ wa, dama hã. Tane duré, wa norĩ hã 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma 're ĭwata za'ra mono õ norĩ siré, 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. E marĩ wa. 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã wapẽ'ẽ 're, wa'ãma 're sõrõwa za'ra mono wa oto. Taha wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhorõwa ne, wa oto 're wahâimana za'ra wasiré ĭsazei'wa norĩ hã, 'ri 'rãihã wam ne, wapẽ'ẽ 're, 're sãmra mono wa oto. Duréihã 'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô ĭmreme na rob'ui'ééré za'ra, romhã ré ĭsib'a'uwẽ norĩ ãma hã, ãne: “ĭnhib'a'uwẽ norĩ siré, wa za oto 're ĭhâimana u'âsi za'ra, 'rãwi ĭ'rata. Wa za ĭsiré 're ĭmorĩ u'âsi za'ra.

ĭsib'apito, wa za oto tãma 're ĭhâimana za'ra.

Tawamhã ĭnhib'a'uwẽ te za duré ĭma 're hâimana za'ra.”

¹⁷ Āne duré Danhib'apito mreme na rob'ui'ééré wasu'u amo hã:

“Dapo're ãna 're ĭdanomro mono norĩ hã, te za oto asiwi 're ĭrẽme za'ra wa'aba mo, ta norĩ hâimana wasété zém nhiti, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Dapo're'õ norĩ hã uburé marĩ hã te te siwi 're ĭ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawapsi, wa za oto ĭsitẽme te 're aiwaibui wẽ wa'wa.

¹⁸ Tawapsi, wa za duré Aimama 'wa hã aima 're ĭhâimana za'ra wa'wa. Tawamhã ĭ'ra te za oto ĭma 're aihâimana za'ra wa'aba mo.”

Āne ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã danhipai u ĩsıptete uptabi hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, ropisutu siro.

7

¹ ĩsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âne hã uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama 're ĩ'aropisutu mono zé hã, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, uburé marĩ ĩwasété wi, wa za 're wasi'madâ'â pese za'ra, âma 're wasihâiba wasété za'ra mono tō da, duré 'râwi wapẽ'ẽ 're, âma 're wasiwasété za'ra mono tō da. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tâma 're wasisômri u'âsi za'ra, âma 're wanomro wẽ u'âsi mono da.

Paru hã dama 're ĩtoi u'âsi mono zé wasu'u

² Ma'âpé, asiwi 're wazawi wẽ za'ra wa'aba mono, apâ 're wawaibui wẽ wa'aba mono da. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tō wawasédé hã wa'âma sa'ra. Tane nherẽ, asiré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hã, marĩ ĩwasédé hã wa te aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, nimahã na hã. Duré wanhimiromhuri zarina, aihâimana wasété na asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba õ di 'râwi. Duré rob'uiirazéb zô, marĩ hã taré, wa te aima 'manharĩ nhıpese za'ra wa'aba õ di. Mare uptabi di.

³ E aiwasédé hã te ai'âma sa'ra wa'aba da, wa âne âma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hã ĩ õ di. A norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, niha wama 're romhâimana za'ra mono wa, 're wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wama 're rowẽ za'ra mono di za. Āne na, wa tō aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni.

⁴ A norĩ wa'wa hã ĩma ai'umnhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wẽ wa'aba na, ma tō asina ĩma 're ĩrowẽ zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherẽ, wa ĩtoi uptabi na 're ĩhâimana u'âsi.

⁵ Masédoniza u, we wasimasisi wamhã, wa te âma âpusi waihu'u õ di. Āmemhã wazada hã ro'wa'rutu uptabi di, da'ahã na wazada dahâimana za'ra wa. Duré ai'âma wahâtâ'â za'etẽ za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wanhıb'apito wasu'uwẽ nhiti, aipizari za'ra wa'aba õ'umnhasite.

⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, taha si dapẽ'ẽ nomri'wa hã te 're hâimana, dawı 're robzei'õ za'ra mono nherẽ. Ta hã ma tō wapẽ'ẽ hi, Titu hã aihawi wa'aba, nimosi wei watẽme wisi wa.

⁷ E tawamhã, Titu wei watẽme ĩwisizém na si, ma tō wapẽ hã ĩ're wama da'wa. Mare di. Taha na si õ di. Aiwasu'u wẽ wa'aba na zama, ma tō wapẽ hã ĩ're wama da'wa, duré Titu hã asiwi ĩpẽ'ẽ hiri aba na aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba na zama. Ta hã Titu hã ma tō wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, âne: "Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi âma ĩsazei'wa norĩ hã te sima aiwẽ za'ra, 'râwi te te duré asabu za'ra da, tâma asawi uptabi za'ra wa. Ta norĩ hã ma tō duré 'râwi sina tipẽ'ẽzé za'ra, marĩ hã ĩwasétere hã te te siwi ĩ'manharĩ za'ra zém na hã. Te duré sima aiwẽ za'ra, te te siwi ai'upari wẽ za'ra da, asitob'ru norĩ wi." Āne na ma tō wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, Titu hã. Taha wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di, âhãna hã.

⁸ Rob'ui'ére te aima ĩsômri 'rata za'ra wa'wa hã sôré za'ra wa'aba wamhã, ma tō aiwi tırobzei'õ pese za'ra wa'wa, te âma aima ĩnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa tō wa hã ĩsiwi âma robzei'õ, te aiwi âma ĩrobzei'õ za'ra wa'aba zém na hã. Tane nherẽ, te âma ĩsiwi robzei'õ na sahu õ di oto. E marĩ wa. Te aiwi âma ĩrobzei'õ za'ra wa'aba zém na, âma aihâimana za'ra wa'aba õ wa oto.

⁹ Taha wa, wa hã ĩtoi uptabi di, âhãna hã. E ĩnhimi'ui'ére na te aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ĩhâimana. Mare di. Aiwi ĩrobzei'õ pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ĩhâimana. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima ĩwẽ za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tō aiwi tırobzei'õ za'ra wa'wa. Taha wa, wa hã marĩ ĩwasédé hã te âma aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, ĩnhimi'ui'ére na te âma aima ĩnharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

¹⁰ Īsazei'ō'wa norī hā 're ĩnomro wasété mono zéb zarina, robzei'ō u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te ta norī hā dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipē'ē 're. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si, dawī 're robzei'ō pese za'ra mono wamhā, tawapsi te za dawasété wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te te 're da'anho'reptu. Āne wamhā, 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zém na 're dasiwē'ō za'ra mono ō di za oto.

¹¹ Ma'āpé, āne na āma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima aiwē za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi ĩrobzei'ō pese za'ra wa'aba zém na hā. Taha zarina, ma tō oto asiwaihu'u za'ra wa'wa, uburé ĩwasédé hā 'râwi asiwi wē'ō pese za'ra wa'aba da. Taha wa, ma tō oto asima ĩwē uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mono zém na ĩma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apâ asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tō duré asiwē'ō pese za'ra wa'wa, aiwasédé hā aima ĩhâimana za'ra wa'aba zém na hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzém na, ĩsadawa para ĩmreme na te aihâ za'ra wa'aba ō'umnhasite, ma tō ĩma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherē, ma tō asima ĩwē za'ra wa'wa oto, apâ āma atēme ĩmorī aba da, wasisabu su'u za'ra da. ĩ'uwaibaba na si, niha āma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tō asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibâ hā tiwasédé te te ĩ'manharīzém na hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba da. Taha wa, aiwasédé hā āma 'manharī za'ra wa'aba ō di. Āne, wa tō āma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

¹² Taha wa, e taré aibâ hā tiwasédé te te da'āma ĩ'manharī āma, ĩpē'ēzé wa, wa tō āne na āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, taha hâiba na te āma aima nharī za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibâ hā te pawaptob da, wa tō āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, āne na hā. Mare di. A norī wa'wa hā aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, ĩnhimiroti hā 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a 'râwi asiwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tō āne na hā āma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'wa.

¹³ Āne hā wa te ai'āma waihu'u za'ra wa'aba wa, ma tō apâ wapē hā ĩ're wama da'wa. Tane nherē, taha zarina si ō di, aima wato za'ra wa'aba zé hā. Titu hā we watēme wisi wamhā, ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Ai'rata sāmra aba ré hā, ma tō, u, asiwi ĩpē'ē hiri 'wa, asiwi ĩpawapto wē wa'aba zém na hā. Āne wa, ma tō, to sina we watēme wi, aihawi wa'aba hā. Āne wa, wa duré wa norī hā watoi uptabi na wahâimana, ĩsabâda hā.

¹⁴ Titu hā āma atēme morī aba ō ré, wa tō tāma aiwasu'u wē za'ra wa'wa, ĩsōwa, te te aiwaihu'u sirōmo za'ra wa'aba da. Taha wa, taré te āma tāma ai'umnhasi baba za'ra wa'aba ō di, ĩsōwamhā. Wa norī hā wazadawa nhipese āna, wa tō wanhimirowasu'u wē na si, wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa, tō sena na āma 're ĩwawaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Taha zarina, Tituhu ma, wa te ĩ'aiwasu'u wē za'ra wa'aba zém na hā, tō sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, a norī wa'wa hā.

¹⁵ Titu hā ai'rata sāmra aba ré, ma tō ĩsimiroti hā asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa. Ma tō duré asina aihâtâ'â za'ra wa'aba nherē, asiwi ĩ'âri wē wa'wa, marī na tāma āma asina uwaimrami za'ra wa'aba ō wa, te te siwi aiwē'ō za'ra wa'aba ō'umnhasite. Taha wa, tāma asawi pese za'ra wa'aba di, āne na ai'āma po're si'âri za'ra wa'aba ō wa.

¹⁶ Taha wa, wa hā duré, aima ĩto za'ētē za'ra wa'aba di. E marī wa. ĩma ai'umnhasi za'ra wa'aba wa, āne na hā oto.

8

Īsibrob'ō norī ma, 're ĩdanhoprub za'ētē za'ra mono zé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, wa wasima aiwē za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina, ĩsazei'wa norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā, waihu'u za'ra wa'aba da, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma rowahutu u, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā.

² Ta norī hā da te āma 're ĩrowasété za'ra mono na, te te 're robzépata za'ētē za'ra mono nherē, duré sibrob āna 're hâimana za'ra mono nherē, ma tō to sina, dama tinhoprub za'ētē za'ra, tite rob'uiprazém na hā.

3-4 Marĩ hã sa hãimana za'ra õ nherẽ, ma tô sa'ëtẽ na dama sômri za'ra, tinhoprubzém na te te ãma dazawi za'ra da. Si'uihã na ma tô sima pisutu za'ra, ãne na wa te ãma saze za'ra wa, Zeruzarẽ ãma 'Re ìhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ te te siwi ãma pawaptob za'ra da, te te sima ìwẽ uptabi za'ra zéb zarina. Taha wa, wẽ di ãne hã, dama ãma ìsõprub za'ra zé hã, Masédoniza ãma ìsazei'wa norĩ nhoprubzé hã.

5 Wa norĩ hã ãne zô, wanhimipari õ nherẽ, ma tô Wanhib'apito ma uimrehẽne sisômri za'ra ta norĩ hã, taha ma si 're hãimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tô duré wama sisômri za'ra, te te wapawaptob za'ra da, 'Re ìhãimana u'âsi mono te te tãma ìpisutu za'ra zéb zarina hã.

6 Titu hã ãma atẽme morĩ 'rata aba wamhã, ma tô rob'uiprazé ubumro na sãna'rata, asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa tô tãma roti pese ni, duré ãma atẽme morĩ aba wamhã, rob'uiprazé ubumro na te te ãma sizusi da, romhuri hã wẽ uptabi na te te uprosi da.

7 A norĩ wa'wa hã te Cristu hã aima umnhasi za'ra wa'aba wa, ãma 're ìsasômri pese za'ra wa'aba mo. 'Re ìhãimana u'âsi mono nhimiroti na, te aimreme wẽ na dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo. Ìsimiroti hã ma tô duré 're ìwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, asimi'ẽ na te 're ìromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhãimana u'âsi mono hã te te aima 're ìwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te duré asiwi 're ìwazawi pese za'ra wa'aba mo. Ìne hã aima sa'ëtẽ uptabi za'ra wa'aba di, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, te za sa'ëtẽ na dama asõprub za'ra wa'wa duré.

8 Ìne hã wa hã te ãma aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Taré wa aima ãma roti za'ra wa'wa, ìnhimiroti zarina, 'manharĩ za'ra wa'aba wamhã, 're ìdazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Masédoniza ãma ìsazei'wa norĩ hã simi'ẽ na te te 're ìdapawaptob za'ra mono ne zô pé, wa ãne na taré ãma aipibu za'ra wa'wa.

9 Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hã Timama siré robze na 're hãimana u'âsi mono nherẽ, ma tô hãiwa ãma tihãimanazé hã we tirẽ a'â, ti'ai ãma si'a'uwẽ da, te te a'â dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tô dawazari si'a'uwẽ, taha zarina, a norĩ wa'aba zama 'Re ìhãimana u'âsi mono 'rata 're asimroi u'âsi aba mono da, hãiwa ãma hã. Taha wa, Wanhib'apito hã sisawi ãna 're ìhãimana mono ne, te za asisawi ãna dama asõprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprazé wa'aba na hã.

10-11 Ìnhimirosa'rada hã wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, rob'uiprazé asiwi ì'ubumroi wa'aba zém na hã. Wahub 'rata na ma tô dawana asima ìpisutu za'ra wa'wa, rob'uiprazé hã asiwi ì'rã'õtõ aba zéb da hã. Dawana ma tô duré rob'uiprazé ubumro na ãma ìsãna'rata za'ra wa'wa. Taha wa, ma'ãpé asiwi uprosi wẽ wa'aba, rob'uiprazé ubumro hã. Ato sina, ãma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto ãhãna hã ãma ì'uwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprazém na hã, aihãiba mono bâ aima 're ìhãimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhã, ìsa'ëtẽ zarina, niha wamhã, ìsyry zarina.

12 Ato sina, ãma asõprub za'ra wa'aba wamhã, 'Re ìhãimana u'âsi mono si te za asõprubzém na aiwêsãmri za'ra wa'wa. Asimarĩ aba õ wa, tô syry na ìsômri za'ra wa'aba zéb zarina, te za duré ãma aiwêsãmri za'ra wa'wa, ato sina ãma asõprub za'ra wa'aba wa.

13-14 E a norĩ wa'aba si, sa'ëtẽ na ìsômri za'ra wa'aba na, da'upana ãma robzépata za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré ãhãna hã sa'ëtẽ na aima hãimana za'ra wa'aba wa, te za ãma ìpawaptob za'ra wa'wa, Zeruzarẽ ãma ìsazei'wa norĩ hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono wa. Tawamhã, nimahã na marĩ zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za duré ta norĩ hã marĩ na te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, asa, sa'ëtẽ na tãma hãimana za'ra wamhã. Ìne wamhã, aiwa te za asõprubzém na asima ãma 're ìwa'rãmi za'ra wa'aba mo.

15 Duréhã Mozési ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi simizahãri mono sidãpãsi, mana na dasazém nhisi hã te te siwi ì'ubumroi mono na hã:

“Ni'wam norĩ hã sa'ětē uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherē, tãma si'atarēme za'ra mono õ di, tisiré norĩ hã te te ãma pawaptob za'ra mono wa. Taha wa, ni'wam norĩ hã syry na te te sima ubumro za'ra nherē, ta norĩ wi tiwi sô rowaptâ'â za'ra õ di, ĩsazéb zô hã.”

Ãne duréihã ãhã wasu'u na, Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezé hã, ĩbaihã na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za 're asipawapto pese za'ra wa'aba mo, aiwa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

Titu hã to sina datēme ĩmorizé wasu'u

¹⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô Tituhu ma pisutu, tãma asawi pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa norĩ hã wa te duré 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Taha wa, wa ãma wawata ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma hã, tô sena wa, õ hã.

¹⁷ Tawamhã õne haré ma tô Titu hã sina wazaze, ãma atēme ĩmorĩ aba zém na da hã. Taha wa, si'uihã na te te ãma sima ĩrowézéb zarina, to sina te za tô ãma atēme timorĩ za'ra wa'wa ãhãna hã, atēme za'ra wa'aba.

¹⁸ Wasisãnawã hã wa za duré ĩsiré ãma atēme satõrĩ za'ra wa'aba ni, aibã hã. ãme ĩsazei'wa norĩ hã ma tô te te sima 're wasu'u wē za'ra, Cristuhu wasu'uwē na simiromhuri wē uptabi wa, ta hã.

¹⁹ Duré dama simiromhuri wē uptabi wa, ma tô ĩsazei'wa norĩ hã siwi pisutu, Zeruzarē u ĩsazei'wa norĩ nhoprubzéb ré, za wasi'aba'rúi wa, ãma wasiré morĩ da. Tawamhã Wanhib'apito ãma wawatazéb da, wa za tô ãne hã 'manharĩ ni, duré wato sina, wa te 're ĩda'apawapto mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

²⁰ Wanhimisaihuri hã da te wa'ãma nomri tō da, wa za asõprub za'ra wa'aba zé hã wasitēme wa te wasiwi 'madâ'â pese za'ra, wasi'aba'rúi wamhã.

²¹ ĩ'uwaibaba, wa te ãma ĩ'uwaimrami za'ra da si, wa tô ĩré wasima rob'madâ'â za'ra ni, Wanhib'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

²² Wasisãnawã hãiba amo hã wa za duré ãma atēme satõrĩ za'ra wa'aba ni, Titu norĩ siré, ãma morĩ da. Ta hã wa tô nasi pibu za'ra ni, simi'ē na te te 're romhuri mono zô, Wanhib'apito ma. Taha wa, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena ĩsimi'ē na hã, duré to sina te te 're ĩromhuri mono na hã. Ta hã aiwasu'u wē za'ra wa'wa hã te te wapari wa, tãma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba di, za rob'ui'prazém na dama asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, toi uptabi di ãhãna hã, rob'ui'prazé ubumro na za te te ãma aipawaptob za'ra wa'aba wa.

²³ Titu hã bété. Ta hã ĩsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa te 're hâimana, Cristuhu wasu'uwē na ĩsiré te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré wasisãnawã hãiba amo norĩ hã za ĩsiré ãma ĩneb zahuré da hã, ta norĩ hã te za tisiré ĩsazei'wa norĩ zadawa para, ãma atēme ĩne wa'aba na siwasu'u zahuré, aima za'ra wa'aba hã. Ta norĩ hã simiromhuri wē uptabi wa, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra.

²⁴ Taha wa, ma'ãpé ĩwē na si uburé marĩ na hã ãma tãma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese aba zém na te te aiwaih'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama 're ĩ'aiwasu'u wē za'ra wa'aba mono zém na, te te aiwaih'u za'ra wa'aba da. Duré ãme ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã, ãne na te te aiwaih'u za'ra wa'aba da, te za ĩwē na si tãma ãma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa.

9

Zudeza ãma ĩsazei'wa norĩ ma, ĩdanhoprub za'ra zé wasu'u

¹ E wa hã wa za ãne na aima ãma roti na sahu za'ra wa'wa, ĩnhimi'ui'ére na hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwē norĩ ma, asõprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. ãne na, te aima ãma roti na sahu za'ra wa'aba õ di za, ãhãna hã.

² E marĩ wa. Zudeza ãma ĩsazei'wa norĩ hã asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihã na ato sina, ãma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. ãne na, wa tã wa hã ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tã sena na. ãne Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma, wa tã aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. ãne, wa tã ta norĩ ma hã tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa: “Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ hã ma tã rob'uiprazé ubumro na sãna'rata za'ra, wahub 'rata na hã.” ãne na, wa tã tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Rob'uiprazé hã ato sina, asiwi ĩ'ubumro sirõmo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tã ta norĩ zama sima ãma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharĩ wẽ da, aiwab da.

³ ãne na, wa tã dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa za ĩsisõwa ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, wasisãnawã norĩ hã, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, ĩwana ré asiwi 'rã'õtõ pari aba da, te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tã da, wa za tã ãne hã 'manha.

⁴ ãté Masédoniza hawimhã, wasisãnawã norĩ hã te za ãma ĩsiré ai'aba'ré, atẽme za'ra wa'aba. Tawamhã, ãma atẽme wasihutu aba wamhã, rob'uiprazé hã asiwi 'rã'õtõ pari aba õ wamhã, ãté wa aré aima aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norĩ wa'wa hã bété. Te aré tã aséb za'ra wa'wa, tã sena ĩ'ubumro na, ãma uwaimrami za'ra wa'aba õ wa.

⁵ Taha wa, wa tã ãne rosa'rata ĩsima, wasisãnawã norĩ hã ĩsisõwa te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rã'õtõ pari aba hã ĩzõ, ĩma ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhã, ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, õne haré wa za ti'ã, asi'uihã na ato sina, dama asõprub za'ra wa'aba zém na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁶ ãne na, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amho hã syry na da te 're ĩzuri mono zéb zarina, te za syry na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rã prédub za'ra mono wamhã. Sa'ëtẽ na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ëtẽ na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're ĩdanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã dama 're sõpru, ĩwa'rãmi.

⁷ 'Rãwi aipẽ'ẽ 're, asima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihãiba mono bã dama asõprub za'ra wa'wa, ãté sa'ëtẽ na, ãté syry na. Robzei'õ nherẽ, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Duré taré da te aima ĩ'ru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Mare di. Asi'uihã na si te za asima ĩwẽ za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'wa, ato sina. ãne si ĩwẽ uptabi hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma hã, dato sina dasima 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã.

⁸ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã waihu'u pese uptabi di, uburé marĩ ĩwẽ hã te te aima 're ĩ'anhomri aba mono da hã, marĩ zõ aiwi 're rowaptã'ã za'ra wa'aba mono tã da, ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré ãma 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁹ Duréihã ni'wa hã ma tã ãne na rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã:

“ĩsibrob'õ norĩ ma, te 're sõprub u'ãsi, sa'ëtẽ na. ĩsimizawi pese zé hã dawĩ 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za. Te za dama 're hãimana u'ãsi za'ra.”

ãne duréihã rob'ui'ééré wasu'u hã.

¹⁰ E 'wa hã te robzã hã robzuri'wa norĩ ma, te te 're anhomri. E 'wa hã, te dasazé hã te te dama 're anhomri. Ta hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono. Tane te za duré ĩsõprubzé hã aima 're sa'ëtẽ za'ra wa'wa, dama 're asõprub za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, sa'ëtẽ uptabi na oto dama ãma 're asõprub za'ra wa'aba mono da, nimahã na hã.

¹¹ Sa'ëtẽ na te za tã ĩwẽ hã te te aima 're sõmri u'ãsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norĩ wa'wa hã sa'ëtẽ na ãma 're dapawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Taha wa, da'ahã na te za oto 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma tawata za'ra ni, asõprub za'ra wa'aba zé hã za wa te datẽme ãwisi za'ra wẽ te.

¹² Īwē hã te za tô ĩ'manharĩ za'ra wa'wa, ãne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhã. E marĩ wa. Ta norĩ wi hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ wi hã, Zudeza ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wi hã. Taha zarina, te za duré ahã na oto ãma 're wata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma hã.

¹³ A norĩ wa'wa hã tãma asõprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tãma ãma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, ahã na te za tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma tiwata zara, Cristuhu wasu'uwē zarina 're anomro wē wa'aba mono na, duré asõprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norĩ hã, duré darob amoi ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, pawaptob za'ra wa'aba wa.

¹⁴ Ta norĩ hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'ãma 're mreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ta hã tinhimizawi pese zéb zarina, te te aipisutu za'ra wa'aba wa, asimarĩ na tãma asõprub za'ra wa'aba da, ĩsimarĩ'õ norĩ ma hã.

¹⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, ti'ra na wama ĩsõprub za'ra zé wa'rãmi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã wē uptabi nherē, damreme na ĩ'uwaibaba, da te dasima ãma 're ĩrowasu'u za'ra mono da hã, da te dasima ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di.

10

'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, Paru te te dama 're ĩsadawa wasu'u mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're ĩbãsi za'ra: “Paru hã wa'rata sãmra ré hã, wama pahi za'ra di, marĩ na te te wama ĩnharĩ za'ra da hã, wanho'a. Wanhiti 're hâimana mono wapsi, te mreme pahi ãna te te wama 're anharĩ, tinhimi'ui'ére na si.” E ãne hã ĩma 're hâimana mono bâ. Mare di. Wa hã Paru, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za ãma aima roti za'ra wa'wa ãhãna hã, ta hã simizawi pese wa, duré atãma na 're hâimana u'âsi mono wa. Marĩ da, 're sisapētē waihu'u mono õ di, ta hã.

² Ni'wam norĩ hã ma tô ãne na ĩma nharĩ za'ra, ĩhãiba na: “Paru hã ĩsazei'õ'wa norĩ ne, te 're hâimana.” ãne te ni'wam norĩ hã ĩãma rosa'rata za'ra. Taha wa, apã ãma atēme ĩmorĩ aba wamhã, atē ĩmreme tete na, wa za tô aima roti za'ra wa'wa, ĩpahi ãna, ãne hã te ĩsima wē õ nherē. Taha wa, ĩwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'aba õ di za, ãne na te aima nharĩ za'ra wa'aba tã da, asõ'a za'ra wa'aba.

³ Wa norĩ hã ti'ai ãma, wa dawazari 're wahâimana tô, uburé ĩsazei'õ'wa norĩ wazari. Tane nherē, ti'ai ãma 're ĩdahâimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhitob'ru norĩ hã. Mare di.

⁴ Ti'ai ãma 're ĩdasi'wapé za'ra mono zém na, wa te 're a'wapéi mono õ di duré. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na si, wa tô wa te 're a'wapéi u'âsi, ĩwaihu'u pese zarina. ĩsitob'ru norĩ nhipetezé hã wa te tiwi ãma 're ĩ'a'uprosi mono zéb da hã, wa ãhã na si wa te 're a'wapéi u'âsi, ta norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na si.

⁵ Taha na si, wa duré danhimiroti tô senai'õ hã wa te dawĩ 're a'uprosi. Ni'wam norĩ hã tiwē na sina 're wata za'ra mono wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u ãna, 're hâimana za'ra. ãne na danhimirosa'rata wasédé hã, wa duré wa te dawĩ 're a'uprosi u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na, ĩwaihu'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norĩ nhimirosa'rata wasédé hã wa duré wa te tiwi 're awaibui u'âsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norĩ hã ĩwē na si.

⁶ A norĩ wa'wa hã te oto Cristuhu ãma 're ĩsasõmri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, Cristuhu wi, apã tihâimana wasété zô 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norĩ zada 're wahâimana, wa te wasiwi ĩwē'õ za'ra zéb zarina, niha wa te dama ãma roti za'ra da, ta norĩ hãiba na hã.

⁷ Atõmo na wahãiba mana wawi, asiwi 're ĩwa'madã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô asiwi 're ĩwawē'õ za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra 'rãwi: “Wa norĩ si, wa

Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra.” Āne na asi'āma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bâ, ma'āpé apâ asi'āma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marī wa. Wa norī zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa.

⁸ Wanhīb'apito hā ma tō wapisutu, ĩsadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhā, wanhimipawaptobzéb zarina, āma 're anomro wē wa'aba mono zé hā, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō āne hā wama pisutu. Mare di. ĩsadawa para, wa te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina āma 're anomro aba mono da si, ma tō wapisutu, Wanhīb'apito hā. Āhā zarina si, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āma 're ĩnhisé mono ō di, tō sena aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āne na hā.

⁹ ĩnhimi'ui'ééré na te aima āma ĩroti za'ra wa'aba zé ma, aipahi za'ra wa'aba da hā, te amo ĩsima aiwē za'ra wa'aba ō di.

¹⁰ Ni'wam norī hā te duré te te sima 're ĩwasu'u za'ra, āne: “Paruhu nhimiroti hā pire uptabi di, tinhimi'ui'ééré na si te te wama 're ĩroti za'ra mono zém na hā. Mreme tete sina, te za duré āma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'ééré na hā. Tane nherē, wa'rata sāmra wamhā, marī dai ō di. Wama mreme wapu za'rare di.” Āne te ni'wam norī hā te te sima 're ĩbâsi za'ra, ĩza're'ra si.

¹¹ Tane nherē, asiti wahâimana za'ra wa'aba ré, wanhimi'ui'ééré na wamreme tete sina, wa te aima āma ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahâimana pire na ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni, apâ āma wane wamhā, atēme za'ra wa'aba. Āne hā ma'āpé wa'āma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'āma ĩ'upa za'ra wa'aba norī hā.

¹² Ta norī hā danhipai u 're ĩhâimana wē za'ra mono na, ma tō 're si'madâ'â ze za'ra. Tane nherē, wa norī hā aiwab da hā, wa te wasina rosa'rata waihu'u ō di, wawē na hā. Tane nherē, te ta norī hā ĩsimiza'rese'ō ne 're hâimana za'ra. Tihâimana wē zéb zô si, te ta norī hā 'râwi sina 're sôpré, taha na si danhipai u 're hâimana wē za'ra mono da newa.

¹³ Tane nherē, wa norī hā tō ĩbâre, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzém nhipai u, aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ō di. Romhuri hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tō wa te dama 're romhuri, a norī wa'aba ma zama. Taha na si, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're ĩromhuri wē mono zém na si.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tō āma wanem na, atēme za'ra wa'aba, dawana ĩsadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama ĩpisutuzém nhipai u, wa te tiwi āma upai ō di, Cristuhu wasu'uwē hā wa te aima wasu'u 'rata za'ra wa'aba wamhā.

¹⁵ Duré, danhimirohuri na nherē, taré wa norī hā da'upana wazadawa nhipese na 're wasiwasu'u mono ō di, aima za'ra wa'aba hā. Taré, wa wa norī hā wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, Cristuhu āma 're ĩsasōmri za'ra wa'aba mono zém na, asima āma 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aima 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém na si, wa te aima āma 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si.

¹⁶ Tawapsi, wa za datēme 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba 're ĩdahâimana za'ra mono norī ma, ĩwasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u mono da. Cristuhu wasu'uwē na ni'wa hā te te dama 're ĩromhuri mono ō zéb u si, wa za oto 're wane, darob amoi u hā, ĩwasu'uwē na, da te dama āma 're romhuri za'ra mono nherē, taré wazadawa nhipese na, da'upana dama 're wasiwasu'u tō mono da.

¹⁷ Āne na ma tō duréihā ni'wa hā ĩbaihā na āma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norī hā to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhā, Danhib'apito te te 're ĩpawapto wē za'ra mono zém na si, te za tō dama 're siwasu'u wē za'ra, to sina oto āma 're ĩhâimana za'ra mono zém na hā.”

Āne duréihā rob'ui'ééré hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na hā.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã tiwẽ na 'rãwi 're ĩsi'madã'ã ze za'ra mono norĩ hã, Wanhib'apito te te 're wẽsãmri za'ra mono õ di, ta norĩ hã. E marĩ wa. Te te sima 're ĩ'awasu'u wẽ mono norĩ si, te za te te 're awẽsãmri, Wanhib'apito hã.

11

Cristuhu wasu'uwẽ upana, roti senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ wasu'u

¹ Āhãna, wa za ĩsisõwa ãma ĩsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩ'ãma aiwa'a za'ra wa'aba tã da, ĩnhimiza'rese'õ na ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherẽ.

² Wa hã te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, wa tã te ai'ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Ni'wa hã aibã ma, ti'ra ubuni hã mro da, te te tãma ĩpisutu ne, wa tã aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihãimana za'ra wa'aba mono da.

³ Tane nherẽ, wa oto ĩhãtã'ã sina, te ai'ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'wa. E marĩ wa. Cristuhu ãma si, 're sasõmri pese za'ra wa'aba mono nherẽ, ãté ni'wam norĩ hã roti tã senai'õ na taré te te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu wasu'uwẽ hã ĩrẽme za'ra wa'wa. Duréihã Wa'uburé hã wahi na sihãiba wa, Ewaha ma, sadawa nhipese na te te ĩrowasu'u ne, te za tã ãté ni'wam norĩ hã te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tã senai'õ na hã.

⁴ Zezusihi wasu'uwẽ tã sena uptabi si, wa tã aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã taha wasu'u na, wa te aima ĩrowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tã ĩsaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tã duré asima ĩwẽ za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani hã aipẽ'ẽ 're, aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Zezusihi wasu'uwẽ upana, tã senai'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, Wanhib'apito wasu'uwẽ ne, tã senai õ nherẽ, 'rãwi asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di. Õne haré ma tã ãma 're ĩsasõmri za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani upana, ma tã ĩhãiba'õ mreme si asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mo.

⁵ E ta norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa pã, ma tã bété ĩsimirowasu'u na ãma ĩsaze za'ra wa'wa. E ĩnhimiromhuri hã tãma wapu bã, ta norĩ nhimiromhuri ma hã.

⁶ Āté ĩmreme hã, ĩma pibu prã ti tã, da'ahã nho'a te dama 're ĩrowahutu mono zéb da hã. Tane nherẽ, Cristuhu wasu'uwẽ si, tã sena hã ĩma waihu'u pese di. Āne na ma tã oto ĩ'ãma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

⁷ Asiwi ĩpawa'ãbã aba ãna, wa tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wasu'uwẽ na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'rãmi, a norĩ wa'aba si, ĩma aipire na aihãimana za'ra wa'aba da, wa tã ĩhãimanazéb da hã, ĩsi'uihã na nasi wa'ã, ĩpire na aima ĩhãimana za'ra wa'aba tã da. E ãne wamhã, ĩwasédé wa tã 'manha. E tã 're ĩhãimana mono zéb zarina, ma tã ãne na ĩ'ãma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa, asima.

⁸ Cristuhu wasu'uwẽ na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata ĩnhamra aba ré, rob'uiirazém na ĩma asõprub za'ra wa'aba õ nherẽ, ma tã ai'upana za'ra wa'aba, ĩsazei'wa norĩ hã ĩpawaptob za'ra, darob amoi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwẽ na te pawaptob za'ra dai õ nherẽ, ma tã tite rob'uiirazém na ĩpawaptob za'ra, aima wa'aba si, te ãma ĩromhurizéb da hã.

⁹ Ai'rata ĩnhamra aba ré, asimarĩ zõ, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptãrẽ za'ra wa'aba õ di, marĩ zõ ĩwi rowaptã'ã wamhã. Wasisãnawã norĩ si, ma tã uburé marĩ na siwi ĩpawapto, ãma ĩhãimana mono zéb da hã, Masédoniza hawi, ãma ĩsiré ĩsi'aba're norĩ hã. Taha wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã, ĩnhiwari na hã te nasi ropire hã aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. Tane, wa za duré ĩhãimana, apã ĩmorĩ na te sahu wamhã, ãma atẽme za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hã marĩ na te wari ãna, wa tã aipawaptob za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã, asiwi ĩpawa'ãbã aba ãna. Āne hã ĩma wẽ uptabi di tã. Āhã wasu'u hã da te ĩwi pari waihu'u õ di, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã.

Cristuhu nhimiroti hã tô sena uptabi, te 're hâimana. Tane duré, wa hã tô sena, wa âne na aima âma rowaihu'u za'ra wa'wa.

¹¹ E marĩ wa, wa tô ĩnhiwari âna aima romhuri za'ra wa'wa. E ĩma asawi za'ra wa'aba ô wa. Mare di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Âne na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u, 're ĩhâimana mono zém na hã.

¹² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'ô na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ hã, aiwa ĩsine hã te te dama 're ĩromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tô da, wa za tô ĩpawa'âbâ âna te 're da'apawaptob u'âsi.

¹³ Ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tô sena 're hâimana za'ra mono ô di. Sadawa nhipese na, te tô te te 're romhuri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, da te âma 're rosa'rata wê za'ra mono da, dasima.

¹⁴ Tô ĩbâre, te ta norĩ hã âne hã te te 're 'manharĩ za'ra. E marĩ wa. Satanasihĩ nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norĩ hã. Duré Satanasihĩ ma hã waihu'u pese di, tihâiba na rowa'a na dama 're ĩsihâi're mono da hã, hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa newa, da te âma 're saze za'ra mono da.

¹⁵ Taha wa, tô ĩbâre te za tâma ĩromhuri'wa norĩ hã ĩsadawa para, sadawa nhipese na dama 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri wê 'wa, 're hâimana za'ra mono newa, da te âma 're ĩrosa'rata wê za'ra mono zéb da hã, dasima. Taha wa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're ahã za'ra.

Paru hã te te 're ĩrobzépata mono zé wasu'u

¹⁶ Âne wa za ĩsiwasu'u na âma aima sahu za'ra wa'wa. ĩnhimiromhuri wê na, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono nherê, ĩnhimiza'rese âna 're ĩhâimana mono zém na, ĩ'âma rosa'rata za'ra wa'aba ô di za. Tane nherê, âté te za tô âne na ĩ'âma ĩrosa'rata za'ra wa'wa, ĩnhimiza'rese ô na 're ĩhâimana mono zém na hã. Âne wa, te za tô asiwi ĩwê'ô za'ra wa'aba âna, ĩwapari pese za'ra wa'wa, Wanhĩb'apito wasu'uwê na te dama 're ĩromhuri wê mono zém na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ô 'wa norĩ, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nherê, wa za tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.

¹⁷ Âté Wanhĩb'apito te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba ô di, âhã na hã. Âté danhimiza'rese âna 're ĩdahâimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wê na hã.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã te Wanhĩb'apito wasu'uwê na te te dama 're ĩromhuri wê za'ra mono zém na hã aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, âma 're ĩwêsâmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tane, wa za duré wa hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhĩb'apito wasu'uwê na te dama 're ĩromhuri wê mono zém na hã, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁹ A norĩ wa'wa hã asimiza'rese sina 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherê, e niha te bété simiza'rese âna 're ĩhâimana za'ra mono norĩ nhimiroti si, 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono âna. Tane duré, wa hã ĩnhimiza'rese âna 're ĩhâimana mono di pâ, te za pé ĩzama asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa duré.

²⁰ Ni'wam norĩ hã ma tô 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'rui u'âsi za'ra wa'wa, ta norĩ zadawa para si, uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si. Tane nherê, asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono ô di, ta norĩ hã. Sadawa nhipese na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, duré ta norĩ ma si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nherê, e niha bâ bété, asiwi wê'ô za'ra wa'aba ô di. Ta norĩ si, aima pire na 're hâimana za'ra wa'aba mono newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherê, duré te te ai'âma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihã za'ra wa'aba mono nherê, e asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono âna bété.

²¹ Wa hã âne, te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono da hã, âté aré sada ĩnhĩb'uware di. Ta norĩ si tinhimirosa'rata na sina 're siptete za'ra mono di, âne te te aima 're

Īrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ãne da, 're ĩhâimana mono bâ, wa hã. Mare di.

Ta norĩ hã marĩ wasu'u wẽ na, dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hã te te siwi ãma ĩwabzu za'ra ô di, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã. Tane nherẽ, wa hã ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, âté tô ĩnhimiza'rese'ô ne, wa aré aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa.

²² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'ô na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina aima 're wata za'ra wa'wa, ebreusi na 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Izarazéhé nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Abra'âhã nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã. Tane, wa duré wa hã ebreusi na 're ĩhâimana, duré Izarazéhé nhihudu, duré Abra'âhã nhihudu, ãne hã aiwa tô wama za'ra hã.

²³ Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norĩ hã aima 're siwasu'u u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa wa hã ta norĩ nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na 're ĩhâimana. (Âté ĩnhimiza'rese ô na 're ĩhâimana mono na, ĩ'ãma rosa'rata za'ra wa'aba da nherẽ, wa za tô ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.) E marĩ wa, wa ta norĩ nhipai u Cristuhu ma romhuri wẽ 'wa na 're ĩhâimana. Wa tô te tãma 're romhuri pese uptabi, ta norĩ nhipai u. Dazazéb 're, ma tô da te dasiwi 're ĩzai u'âsi, ta norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tô duré da te dasiwi 're ĩ'ahâri u'âsi, powawẽ hânhorô na, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã da te dasiwi 're ĩhã za'ra mono zém nhipai u. ãne wa, wa tô aré 're ĩdâ'â u'âsi, te ĩsina 're romnhimimnhasi za'êtẽ mono wa.

²⁴ ĩsiré zudezu norĩ hã ma tô duré nimahã na hã te te siwi 're ĩpré'é. ãne hã nimahã bâtã na ma tô 5 na ĩzada tiromhãiba. Misi bâtã na, 39 na da te dasiwi 're ĩpré'é mono zé hã, zudezu norĩ hã te te sima 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina.

²⁵ Romanu norĩ hã ma tô duré te te siwi 're ĩpré'é, wedehu na. ãne hã nimahã bâtã na si'ubdatô oto, ĩzada ĩromhãimana wasété zé hã. Êtẽ na ma tô duré dasiwi ĩhã ni, da te dasiwi ãma ĩwĩrĩ da. Duré, uba're hã ma tô ĩré âzé, â 'rowi, â sisasi hã sa'êtẽ wa. ãne, taha na si'ubdatô te ĩrobzépatazé hã duré. ãne hã uba're hã misi â na ĩré sipo'o pese wamhã, bâtã na wa tô â poré wa'wa ĩhâimana, bâtã bâre, mara bâre duré.

²⁶ Daro mono bâ 're ĩmorĩ ré hã, ĩma romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô âpré na te 're saprĩ, panho'ômo na hã. Duré danhipsaihuri ahã di, bâdãdi na hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ĩsiré zudezu norĩ 're hãimana za'ra mono nherẽ, ma tô ĩzada 're hãimana wasété u'âsi za'ra, zudezu'ô norĩ zama. 'Ri nho'ômo mono bâ, ma tô duré da te dasima 're ĩ'ru za'ra, niha da te ĩma 're rob'manharĩ za'ra mono da. A'ubuni wi 're ĩmorĩ ré hã, ĩsina romnhimimnhasi na, wa tô duré 're ĩhâimana, â poré na zama 're ĩmorĩ ré hã. Ni'wam norĩ hã tô sena Cristuhu zazei'wa 're hãimana za'ra mono newa, ma tô duré ĩzada 're hãimana za'ra, ta norĩ zama. Taha wa, ĩsina romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô 're ĩhâimana u'âsi.

²⁷ Duré ãma 're ĩhâimana mono zéb da hã, wa tô te ĩsima 're romhuri pese, ĩnhib'rata na. Bãtã ahã na ma tô duré ĩnhotô ãna ĩ'ãma 're awẽ. Mram na zama te robzépata ahã di, 'rubu na zama. ĩsai ãna te 're ĩromhuri mono zém na hã, wa tô duré te 're robzépata. ĩ'uza ãna 're ĩhâimana mono zém na zama, wa tô duré te 're robzépata.

²⁸ Tane nherẽ, taha si ô di, te 're ĩrobzépata mono zé hã. Awẽ sidâpâsi, wa ĩpě'ẽ na te 're robzépata u'âsi, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ôtô mono norĩ ãma, te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa. Ta norĩ ãma 're ĩhâtã'â za'êtẽ za'ra mono di duré.

²⁹ Ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hãimanazéb 're, sib'uware na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ãma hã, e niha wa za te ãma 're rosa'rata za'ra. Ta norĩ ãma hã wa za tô ãma 're ĩpě'ézé za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tisiré nhimi'manharĩ wasété zarina, tiwasété na 're si'marôpãrĩ za'ra mono 'ru te, wa za sada 're ĩhâimana za'ra, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ 'rata za'ra mono norĩ zada hã, ta norĩ hã po're ãna 're hãimana za'ra mono wa.

³⁰ Âté niwapsi, wa za tô ãne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marĩ na te 're ĩrobzépata mono zém na si, taha zarina, marĩ da hã, ĩsi'uuhã na ĩnhib'uware na 're

Īhâimana mono zém na, asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹ 'Re Īhâimana u'âsi mono hã, Wanhîb'apito Zezusihi mama hã, taha ma si ĭwaihu'u pese di, ĭzadawa nhîpese âna aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã za. Taha âma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, wa norĭ hã.

³² Uburé marĭ da, ĭsi'uihã na ĭnhîb'uware na 're Īhâimana mono zém na hã wa za aima âma ĭsiwasu'u za'ra wa'wa. Damasitu na 'ri nho'ômo nhisi âma ĭnhamra ré, apito Aretaha zapari da'madâ'â'wa hã ma tô damrami'wa norĭ ma ĭ'ru, 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'êtê mono bâ, te te ĭzô rob'madâ'â za'ra mono da, te te siwi ĭsâmri wa, te te siwi ĭ'âri da.

³³ Tane nherê, ni'wam norĭ hã ma tô si'ôto na siwi ĭ'âma si'ra, 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra zadazâri hawi. Taha wa, wa tô rowê na dawi watobro rob u, da'wapéi'wa norĭ wi hã.

12

Paru hã, sôtô 'rowim ne, marĭ hã te te ĭ'ab'madâ'âzé wasu'u

¹ Marĭ dai ô nherê, wa za duré âne na aima âma ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, ĭnhimîromhuri wê na hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're Īhâimana mono na, asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'aba da. Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'ô na te te aima 're ĭroti za'ra wa'aba mono norĭ hã te sina 're wata za'ra, sôtô 'rowim ne, marĭ hã ta norĭ si te te 're sabu za'ra mono newa, danhotô 'rowi, da te 're ĭrosawêrê za'ra mono ne. Tane nherê, wa tô duré ĭzama marĭ ĭwaihu'u'ô hã te 're azabu, ĭnhotô 'rowim ne, Wanhîb'apito te te ĭma 're ĭ'awaihu'u mono zéb zarina si.

² Duréihã 'Re Īhâimana u'âsi mono, ma tô ĭzaprô, hâiwa u, 're ĭsâmra mono zéb u hã. Wa hã Cristuhu zazei'wa. ĭnhotô 'rowim ne, hâiwa u ĭmorĭzém na hã 14 na ma tô ĭ'âma tiwahu oto. Até Īhâiba u'âsi na, wa tô wi. Até ĭpê'êzani na si. Wa hã ĭsiwaihu'u ô di. 'Re Īhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, âne hã.

³⁻⁴ Âne na hã 'râwi âma ĭsiwaihu'u ô di tô, wa hã. Até ĭpê'êzani na si, wa wi, tô. Até Īhâiba wahuré. 'Re Īhâimana u'âsi mono ma si, âne hã tâma waihu'u pese di. Âne si, wa tô wa hã ĭsiwaihu'u. Rowê uptabi u hã wa tô wi, tô. Tame rowasu'u ĭwê uptabi hã wa tô te awapari, ĭsi'uihã na. Rowasu'u wê uptabi wa, damreme na ĭ'uwaibaba da te dasima âma 're ĭrowasu'u za'ra mono zéb da hã, da te dasima âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ô di.

⁵ Âne na ĭma romhâimana wamhã, âté ĭbâre, wa aré aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te ĭwêsâmrizém na hã. Tane nherê, taha na aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba ô di za. ĭsi'uihã na marĭ da, ĭnhîb'uware na 're Īhâimana mono zém na si, wa za aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, asiwi âma ĭwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

⁶ Âne na ĭma ĭromhâimanazém na aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba da, te ĭsina rosa'rata 'wa'âhã, e ĭnhimiza'rese'ô ne, wa aré aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa. Mare di. E marĭ wa. Tô sena, âne na aré aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba wa. Tane nherê, taha na aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba ô di za. ĭnhimîromhuri hã 're ĭ'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, duré ĭnhimiroti hã aipo're na 're ĭwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĭhâimanazém na ĭ'âma 're ĭrosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

⁷ Danhotô 'rowi, da te 're ĭrosawêrê za'ra mono ne, wa tô marĭ ĭwê uptabi hã te ab'madâ'â tô, ĭnhotô 'rowi te ĭrosawêrê ne. Taha wa, danhipai u dama ĭpire newa, 'râwi âma 're ĭsi'madâ'â zeî mono tô da, ma tô 'Re Īhâimana u'âsi mono hã ĭma pisutu, Īhâiba na te tô 're robzépata mono da, marĭ na, ro'wa hã te te 're dahâzu mono wa, da'âma 're 'wasi'ê za'ra mono wa, da'âma 're ĭsépu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tô Satanasi hã te te 're ĭpibui u'âsi, te âma 're ĭrobzépata u'âsi mono zéb da hã. Tane nherê, 'Re Īhâimana u'âsi mono hã te te tiwi 're ĭzawi mono ô di, âne na te te 're ĭpibu tô mono da hã. E marĭ wa. Dama ĭpire newa, 'râwi te ĭsina 're rosa'rata tô mono da.

⁸ Taha wa, wa tô si'ubdatô Wanhîb'apito wi hã ĭsima rowaptê, tô ôhô na te 're ĭrobzépata mono zém na hã ta hã simisaré te te ĭ'âma sizâri da, te âma 're robzépata zahu tô mono da.

⁹ Tane nherē, āne si ma tô nasi ĩma waihu'u asa, te tiwi rowaptērē wamhā: “Te ai'āma sizāri ō di za. Īnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihāimana mo. Asi'uihā na marī da hā, asib'uware na 're aihāimana mono nherē, te za asiptete sina ĩ'āma 're aihāimana mo, ĩnhimipawaptobzéb zarina.” Āne si, ma tô nasi ĩma waihu'u na wa'rā asa, Wanhib'apito hā. Taha wa, ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhāimana mono zém na si, wa za tô ĩto sina aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, taha wa'rāmi Cristuhu nhiptetezéb ré si, 're ĩhāimana u'āsi mono da.

¹⁰ ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhāimana mono nherē, duré Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ĩ'āma 're wasété za'ra mono nherē, duré ĩma ropire na 're ĩhāimana mono nherē, duré da te ĩma 're rob'manharī wasété za'ra mono nherē, duré marī na te 're robzépata mono nherē, wa ĩto sina 're ĩhāimana u'āsi. E marī wa. ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhāimana mono nherē, wa za taha wa'rāmi, ĩnhiptete sina 're ĩhāimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

Corĭtu āma ĩsazei'wa norĭ āma, Paru hā ĩhātâ'â za'ra zé wasu'u

¹¹ Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō wa, wa tô ĩnhimromhuri wē na si aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne hā te ĩsima wē ō nherē. Āté ĩnhimiza'rese'ō ne, wa tô āne nā aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, a norĭ wa'wa hā dama 're ĩwasu'u wē za'ra wa'aba mono ō 'ru te. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩpawapto mono ō 'wa'āhā, aré marī dai ō di, 're ĩhāimana mono zé hā tô. Tane nherē, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'ō na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĭ ma, ĩwapu na tāma 're ĩhāimana za'ra mono ō di.

¹² Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tô ĩnhimi'ē na marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā aima 'manharī za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĭ nhimromhuri na. Āne zarina, te za sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³ E tawamhā ai'upana wa'aba si, wa tô darob amoi āma ĩsazei'wa norĭ 're ĩhāimana za'ra mono norĭ hā te 're apawapto pese, ta norĭ si ĩma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marī na, wa tô bété a norĭ wa'wa hā ai'mararé za'ra wa'wa, sena Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō zéb da hā. Āté asimarī aba zô, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono ō zém na si, wa tô ai'mararé za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hā. Ma'āpé, āne na ĩwasédé hā te aima 'manharī wasété za'ra wa'aba ze te bâ, ĩma pari za'ra wa'aba.

¹⁴ Si'ubdatō āma, wa za oto āma atēme ĩmorĭ 'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhā, āma atēme ĩmorĭ aba wamhā, asiwi ĩpawa'ābā aba da, te aiwi rowaptērē za'ra wa'aba ō di za, asimarī zô, āma atēme ĩmorĭ aba ō wa za. Taré Cristuhu wasu'uwē na te aipawapto za'ra wa'aba da si, wa za tô āma atēme ĩmorĭ 'wa. E damama norĭ ma, te za da'ra norĭ hā te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hā. Mare di. Damama norĭ si, te za te te 're rob'ubumroi pese za'ra, ti'ra sazéb da hā. Tane duré wa hā, aimama aba ne, aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawapto za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, ĩsima. Taha wa, asiwi ĩpawa'ābā aba ō di za.

¹⁵ Tawamhā, āma atēme ĩmorĭ za'ra wa'aba wamhā, ĩto sina, wa za uburé ĩnhimarī hā uprosi, te āma aipawapto za'ra wa'aba da, te āma ĩ'āri hā za. Taha da, wa za duré aima romhuri pese za'ra wa'wa, ĩwasutu uptabi nherē. Āne na hā ĩma asawi pese za'ra wa'aba nherē, e te za duré ĩzawi za'ra wa'aba zém na hā ĩwi asisawi za'ra wa'wa, aiwétési.

¹⁶ Asiwi ĩpawa'ābā za'ra wa'aba da, te aiwi ĩrowaptērē za'ra wa'aba ō na, ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa tô. Tane nherē, ma tô ni'wam norĭ hā rosa'rata na ĩ'āma upa za'ra, rob'uiprazé hā ĩzadawa nhipese na te aiwi ĩ'ubumroi wa'aba na hā. E āne hā ĩ'uwaibaba. Mare di. ĩ'uwaibaba ō di.

¹⁷ Wasisānawā norĭ hā, ĩzadawa para āma atēme si'aba'rési wa'aba da, te āma ĩsatōrĭ za'ra hā e ma tô aima sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uiprazém na. Mare di. Āne na hā aima sadawa nhipese za'ra wa'aba ō di, ta norĭ hā.

18 Titu hã bété. Ta hã wa tô duré ãma atême satõrĩ 'wa, ãma atême morĩ aba da. Wasisãnawã hãiba amo hã wa tô duré ãma ãsiré satõ. E Titu hã ma tô tawamhã aima sadawa hapese 'wa, asimarĩ aba zô hã. Mare di. Tane duré, wa hã 're ãhãimana mono zé hã. Aiwapsi wahãimanazé hã, rob'uiprazém na aiwi 're ãwanhimisaihuri aba mono õ na hã.

19 E taré wa'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahãimana mono wa, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a. Wasisãnawã norĩ, wama asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tô uburé marĩ hã wa te 're ab'manharĩ, asiptete sina Cristuhu ãma si 're anomro aba mono da oto.

20 Ai'ãma 're ãhãtã'ã za'ra wa'aba mono sina, wa tô ai'ãma te 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'wa, za ãma atême ãmorĩ aba na dã'ãsina, duré 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwẽsãmri za'ra wa'aba õ na dã'ãsina. Áté a norĩ wa'wa hã te za duré asiwi ãwẽ'õ za'ra wa'wa, za ãma atême ãmorĩ za'ra wa'aba wamhã. Áté ãhãna hã te 're asisada'ãbã u'ãsi za'ra wa'aba mo 'rãwi. Áté te duré marĩ na 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Áté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Áté asi'ãma si te duré 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Áté te duré asi'ãma 're ãwasété za'ra wa'aba mo. Áté te asima 're ãdabãsi wasété za'ra wa'aba mo. Áté dama aipire newa, te duré 'rãwi 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mo. Áté siwa'ru te duré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. ãne na 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, wa ai'ãma 're ãhãtã'ã u'ãsi za'ra wa'wa.

21 ãma atême ãwisi aba wamhã, áté ãpẽ'ẽzé te, wa za aiwa'õ, ai'ãma ãpẽ'ẽzé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréihã ai'ahã na ma tô aiwasédé hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo aré. Ma tô duré asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo, pi'õ na, aibã na zama. Asiséb ãna, ma tô marĩ ãwasétére zô si asima 're asõpré wa'aba mo. ãne na aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wa, áté te za ãwi tirobzei'õ pese. Taha wa, áté ãnhiséb di za, ãnhib'apito ma hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã, ai'ãma za'ra wa'aba hã.

13

Paru hã roti na te te ãrãsutuzém na rowasu'u

1 Si'ubdatõ ãma, wa za oto ãmorĩ na ãma atême sahu za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ãbaihã na rob'ui'ére, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na hã: "Ni'wam norĩ da, 're dawasété za'ra mono wamhã, maparane dahãiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norĩ hã danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tãma 're ãsiwasu'u za'ra mono zém na hã." ãne duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére hã. Tawamhã, wa hã ãma atême ãmorĩ aba wamhã, taha zarina, wa za tô sena zarina, aiwasété za'ra wa'aba na hã aiwaihu'u za'ra wa'wa.

2 Maparane ãma, atême ãma ãmorĩ aba wamhã, wa tô aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, aiwasédé 're ã'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono norĩ, za te ã'aihã za'ra wa'aba zém na hã. ãnhimi'ui'ére na, wa za oto ãne na aima ãma sahu za'ra wa'wa, asiti wa'aba ãhãimana nherẽ. ãma atême ãmorĩ aba wamhã, ãnhimi'ahãrizé hã te aima ba'a za'ra wa'aba õ di za, aiwasédé 're ã'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono norĩ ma hã, duré ãza'u si tiwasété zô 're ãsipizari za'ra mono norĩ ma zama.

3 Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ãwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tô ãne na asima ã'ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô wẽ di, ãma hã. ãma atême ãmorĩ aba wamhã, Cristuhu zadawa para, wa za tô aihã za'ra wa'wa. Tawamhã, áté te za oto asiwi ãwaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã. Cristu hã niha te te aima ãrob'manharĩ za'ra wa'aba zéb da hã, e sib'uware di, asada za'ra wa'aba hã za. Mare di. Siptete uptabi di ta hã, te te ã'aihã za'ra wa'aba zéb da hã.

⁴ Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri wamhã, ãhãiba hã sib'uware di. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhiptetezẽm na ma tã apã hãiwa'udu, 're hãimana u'ãsi mono da oto. Tane, wa tã durẽ wa norĩ hã wanhib'uware na 're wahãimana. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhiptetezẽm na, wa durẽ 're wahãimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharĩ za'ra wa'aba ni, wasi'uihã nai õ nherẽ.

⁵ Aipẽ'ẽ 're, te za a'ã 'rãwi asi'madã'ã za'ra wa'wa, ãsazei'wa norĩ hãimanazẽb zarina, tã sena 're aihãimana za'ra wa'aba mono zã. ãne na asina tãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, Zezu Cristu, aipẽ'ẽ 're, 're ãsãmra aba mono na, te za asina ãwaihu'u za'ra wa'wa. E ãne hã asina 're wãihu'u za'ra wa'aba mono õ di bẽtẽ. Tane nherẽ, Cristu hã aipẽ'ẽ 're, 're sãmra aba mono õ wamhã, asina tãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mono õ na, te za asina ãwaihu'u za'ra wa'wa, asi'uihã na.

⁶ Wa hã wa ãma ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, ãma atẽme ãmorĩ aba wamhã, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zẽm na, wa te wasina ãma ã'uwaimramizẽm na hã.

⁷ Wa durẽ 're wamreme u'ãsi, ai'ãma za'ra wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ta hã te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da, marĩ ãwasẽtẽre hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. E ai'ãma za'ra wa'aba, wa te 're ãromhuri mono na, da te dasiwi 're wawẽsãmri mono da, wa ãne hã ai'ãma 're wamreme u'ãsi za'ra wa'wa. Mare di. Tarẽ a norĩ wa'wa hã ãwẽ si oto 're 'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'ãma 're wamreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. ãwẽ si tã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. ãne wamhã, atẽ te za ãne na wa'ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa, asima: "Oro Paru norĩ hã, Zesusihi zadawa wasu'u'wa, tã sena 're hãimana zahurẽ mono za, te te wahã za'ra õ di." Atẽ ãne na te za wa'ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wama wẽ di tã, ãwẽ si tã 're 'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono wamhã.

⁸ Cristuhu wasu'uwẽ hã tã sena uptabi hã, ni'wa hã te te dawi pari waihu'u õ di, dama siptete uptabi wa, ãwasu'uwẽ hã. Taha zarina si, wa za tã 're wahãimana, wa norĩ hã, 'rãwi wa te wasiwi 're wẽ'õ mono ãna.

⁹ A norĩ wa'wa hã tã sena Cristuhu ãma asiptete sina 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã, wa za tã aima 're wato za'ra wa'wa. ãne wamhã, Cristuhu zadawa para, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. Wa te aihã za'ra wa'aba õ wamhã, atẽ ni'wam norĩ hã te za wa'ãma sima rosa'rata wasẽtẽ za'ra, wawẽ'õ'wa norĩ hã, aima wapahi za'ra wa'aba na hã. Tane nherẽ, wẽ di tã wama hã, tã sena Cristuhu ãma si oto 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã.

¹⁰ ãne wa, wa asiti ãnhamra aba rẽ, aima ãma rob'ui'ẽrẽ za'ra wa'wa, za ãma atẽme ãwisi aba wa, asõ'a te aima nharĩ za'ra wa'aba tã da, Wanhib'apito zadawa para te te ãma ãpisutuzẽb zarina. Ma tã ãma pisutu tã, ãsadawa para si te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono da. E tawamhã ãnhimipawaptobzẽb zarina, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono zẽ hã te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tã ãne hã ãma pisutu. Mare di. Tarẽ ãsadawa para si, te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono zẽb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tã ãma pisutu tã, Wanhib'apito hã.

¹¹ ãsisãnawã norĩ, ãnhimi'ui'ẽrẽ na wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Re aihãimana wasẽtẽ za'ra wa'aba mono zẽ hã te za oto ãrẽme pese za'ra wa'wa. Te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zẽ hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowẽ na si asirẽ 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za durẽ asina 're ãrosa'rata wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãsimizawi pe hã, te za 'rãwi asirẽ 're hãimana u'ãsi za'ra wa'wa, dama rowẽ nnonri'wa hã.

¹² Taha wa, te za uburẽ asirẽ ãsazei'wa na 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

ãne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhi'ab'uwẽ 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa, uburẽ.

13-14 Wanhīb'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ĩwě si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĩpě'ězani hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, simisutu ãma 're anomro wě wa'aba mono da, taha ãma si.

Darasiza norĩ Darasiza norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihã wasu'uzé

ZeZusi hã hãwa u apã ĩmorĩzéb u hã, zudezu norĩ si ma tô ĩsimirowasu'u na te te 're saze za'ra. Ta norĩ si te uburé sihãiwata nhihãri ré 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ĩpisutuzéb zarina. ZeZusi hã hãwa u apã morĩ za'u si, ma tô ĩwasu'uwẽ hã datẽme ropé, zudezu'õ norĩ u hã, ĩsihãiwata nhihãri'õ norĩ u hã.

Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô Paru hã zudezu'õ norĩ ma wasu'u za'ra, ĩsimiroti na te te ãma ĩ'uwaimrami õ na hã. Ta norĩ hã ma tô ãne hã dama roti za'ra: 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré zama te za da te 're 'madã'ã pese za'ra, te te 're da'awêsãmri mono da. Taha da, te za duré 're dasihãiwata nhihãri za'ra. ãne na roti hã Paru hã ma tô siwi wẽ'õ pese. ZeZusi hã wazada dã'ã wa, duré taha zarina wawasédé hã te te wama 're aparĩ mono wa, dasihãiwata nhihãrizé hã marĩ dai õ di. ZeZusihi wapru na si te za te te 're da'a'upsõ, dawasété wi. ãne wa, ma tô Paru hã tãma rob'ui'éré za'ra, Darasiza norĩ ma hã, aimawi hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, ZeZusihi si te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, taha zarina si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani hã ĩpẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra mono da.

1-2 Wanhĩb'apito nhĩb'a'uwẽ norĩ, daza'rui mono bã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, wa hã Paru, wa ãma asawi za'ra wa'wa. Uburé wasiré ĩsazei'wa norĩ hã te duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, ĩ'rata ĩsi'ubumro norĩ hã. ãne wa za ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Wa hã ZeZu Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa 're mo, ĩsadawa para. Ni'wam norĩ hã te te siwi ĩpisutu õ di, dazadawa para ĩsadawa wasu'u'wa na 're ĩhãimana mono da. Mare uptabi di. ZeZu Cristuhu si ma tô Wamama me si, sima ĩpisutu zahuré, ab're hawi ti'ra hãwa'utu'wai me.

3 Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, duré Wanhĩb'apito ZeZu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

4 Wanhĩb'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩwězéb uwaibaba, ma tô ZeZu Cristu hã wazada sisõ, wazada dã'ã da, te te wa'awa'ãbã da, 're wanomro wasété mono wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wahã za'ra tõ da, rob'rãsutuzéb ãma hã, duré dapo're'õ na 're ĩdanomro mono norĩ ne, 're wanomro u'ãsi tõ mono da.

5 Wamama hã wẽ uptabi wa, ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono.

Aimawi rowasu'u hã Wanhĩb'apito wasu'uwẽ ne, aiwa 're 'maihãimana mono õ na rowasu'u

6 ãhãna wa ai'ãma ĩtob'uzu za'ra wa'wa. E marĩ wa. Tãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa, ma tô Cristu hã asõ'reptu za'ra wa'wa. Taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, ma tô aiwara sina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na, aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me aiwam newa.

7 Aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me, aiwa 're hãimana mono õ di. Mare uptabi di. E marĩ wa, wa tô ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ma tô sima wẽ za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ upana te te ãma saprĩ za'ra da, aimawi rowasu'u u. Ta norĩ hã ma tô aimawi tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa.

8 Wa norĩ hã wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, ZeZu Cristuhu wasu'uwẽ na. Tane nherẽ, nimahã na Cristuhu wasu'uwẽ upana, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'awẽ'õ pese. Tane duré nimahã na

hâiwa âma tâma ïromhuri'wa norĩ hã ïwasu'uwẽ upana, we te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za duré te te siwi 're awẽ'õ pese.

⁹ ãne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa za duré aima âma sahu za'ra wa'wa, wa te aima ïwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Ni'wam norĩ hã wanhimirowasu'u zarina si, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're awẽ'õ pese.

¹⁰ E ïnhimiroti na ï'ãma 're ïdawata za'ra mono zéb zô, wa ïsina 're ïnhimipari. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono si ï'ãma 're ïwata mono zéb zô si, wa ïsina 're ïnhimipari. Ti'ai âma ï'ãma 're dawata za'ra mono da, 'râwi ïsi'uihã na te ïsina 're rosa'rata mono 'wa'âhã, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, 're ïhâimana mono õ di aré.

¹¹ ïsisânawã norĩ, ma'âpé niha we ï'ãma waihu'u za'ra wa'aba. Ti'ai âma 're ïdahâimana za'ra mono norĩ nhimirowasu'u zarina ñ di, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ te dama 're ïwasu'u mono hã.

¹² Ni'wa ãne na hã te te âma 're ïpo're pu'u mono õ di, ti'ai âma wasiré 're ïwahâimana za'ra mono norĩ hã. Ni'wa hã te te duré ïma 're rowasu'u mono õ di, te ïwaihu'u pese zéb da hã. Mare di. Si'uihã na ma we hâiwa hawi ïma siwaihu'u Zezu Cristu hã, ïwasu'uwẽ na te ïwaihu'u pese zéb da hã.

Paru hã Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa na te te ïsãna'ratazém na ïsiwasu'uzé wasu'u

¹³⁻¹⁴ Wa hã wasiré zudezu norĩ nhimizazezéb zarina 're ïmorĩ ré, wa tô ïsima wẽ upta, wasiré ïwaprédu mono norĩ nhipai u, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina si, 're ïmorĩ da. ãne 're ïmorĩ ré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, ïwasété na wa tô te 're arob'manharĩ aré, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ma hã. Wa tô te ïsima 're awẽ, te 're uprosi mono da. ãne ma tô ïwasu'u wasédé hã 're ïwapari za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã bâdâ ma tô oto ïwa waptãrã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ti'ra te te ïma ïwaihu'uzém na, ï'ra wasu'uwẽ na si, zudezu'õ norĩ ma, te 're wasu'u mono da. Taha da, ïpoto õ ré, ma tô sima ïpisutu siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, tâma ïzawi uptabi wa, ma tô oto ïzô hã, tâma ïromhuri'wa na oto 're ïhâimana mono da.

Tawamhã e 'wa hã wa tô sadawa pibu, ãne zarina te dama 're ïsadawa wasu'u mono da hã. Mare di. Ni'wa hã ãne na te sadawa pibui õ uptabi di.

¹⁷ Duré Zeruzarẽ u, a'â ïmorĩ õ di, Cristu hã tizadawa wasu'u'wa da, ïwana te te sima ïpisutu za'ra norĩ u, te sabu za'ra da. Mare di. Daza'rui amoi u si, wa tô a'â mo, Arabiza u. Tame ïnhamra pari, wa tô apã mo, Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u.

¹⁸ Si'ubdatõ ma tô oto ï'ãma tiwahu, Wanhib'apito âma te ïsasõmrizém na hã. Tawamhã Zeruzarẽ u wa tô oto mo, Pedru hã te hâiba pibu da. Tame ma tô romhuri hã maparane ï'ãma ai'utõ, ï'rata ïnhamra ré.

¹⁹ Pedruhu siré norĩ hã aihĩni te sõpêtẽ za'ra õ di, Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ti'aduhu si, wa tô sõpêtẽ. Wanhib'apito sisémemhã ta hã.

²⁰ Tô sena, wa rob'ui'ére na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a.

²¹ Tawamhã Zeruzarẽ hawi wa tô oto watobro, daza'rui u ïmorĩ da, Siriza u, duré Sirisiza u.

²² Zahadu te te siwi ïhâiba pibu za'ra õ di, Zezusihi zazei'wa norĩ hã daza'rui mono bâ, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma siré 're ïsi'rã'õtõ mono norĩ hã.

²³ Taré ma tô ïwasu'u wẽ si te te 're wapari za'ra, ta norĩ hã. ãne ïwasu'u wẽ hã: "Paru hã ma tô te te wa'ãma 're arowasété aré, Wanhib'apito âma, wa te 're sasõmri tõ za'ra mono da. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na te oto te te 're da'apawapto, Wanhib'apito âma da te 're sasõmri za'ra mono da." ãne na si ma tô ïwasu'u wẽ hã te te 're ropé.

²⁴ Taha wa, Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma si, te 're wata u'âsi za'ra, te te ïnho'reptui wẽ te.

2

Ti'adu norĩ u, Paru norĩ ĩsihutuzé wasu'u

¹ Tawamhã 14 na ĩ'ãma wahu pari, wa tô apã mo, Zeruzarẽ u. Tamomo ĩmorĩ wamhã, Banabé hã te ĩsiré mo. Titu hã wa duré ĩsiré saprõ.

² 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã za apã ĩmorĩzém na, te te ĩma waihu'u sirõmo wa, wa tô apã mo. Tawamhã 'ri nho'õmo u wasihutu wamhã, aibã dama ĩpire na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ me, wa tô wahãiba pisutu wasi'rã'õtõ ni. Taha wa, wa tô ta norĩ ma ĩsiwaihu'u, zudezu'õ norĩ ma, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zém na. Te te ãma ĩzaze za'ra zõ, wa tô ĩnhimiromhurizém na tãma ĩsiwasu'u za'ra, te te ãma ĩzaze za'ra õ wa, taré 're hãimana mono tõ da, ĩnhimiromhurizé hã.

³ Tawamhã ma tô ta norĩ hã ãma ĩzaze za'ra, zudezu'õ norĩ ma, te tãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na. Taha wa, te te siwi pisutu za'ra õ di, Titu hã ĩsiré 're ĩmorĩ hã, sizudezu da. Titu hã deredu na ĩpodo, zudezu'õ. Tane nherẽ, te te siwi pisutu õ di, sihãiwata nhizãri ré 're morĩ da, tawapsi sizudezu da. Mare di.

⁴ Ni'wam norĩ si, zudezu norĩ hã ma tô ĩ'upana sima wẽ za'ra, Titu hã sihãiwata nhizãri ré 're morĩ da. Ta norĩ hã wasiré Wanhib'apito zazei uptabi 'wa 're nomro mono newa, ma tô hãimana nhipese sina wasiré 're si'rã'õtõ, wapsã'a ne wahãimanazé ma, te te 're ropibu za'ra mono da, rowẽ na 're ĩwahãimana za'ra mono zéb zõ, Cristu Zezusihi ãma. Ta norĩ hã zudezu norĩ hã, ma tô sima wawẽ za'ra, ĩsine 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, wa te 're rob'manharĩ u'ãsi za'ra mono da, taha zarina wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da newa.

⁵ Tane nherẽ, ta norĩ nhimirosa'rata na, wa te ãma saze za'ra õ di. Mare uptabi di. Wa tô wasima wẽ za'ra ni, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ uptabi si, aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ta norĩ nhimirosa'rata na hã wa te ãma saze za'ra õ di.

⁶ Dama ĩpire za'ra norĩ ma, ĩnhimiromhurizém na tãma ĩsiwaihu'u za'ra parimhã, marĩ asa te te ĩma waihu'u za'ra õ di, ĩsadawa nhipai u, zudezu'õ norĩ ma te tãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Ta norĩ hã pire na dama 're hãimana za'ra mono nherẽ, ĩpire na te 're rosa'rata mono õ di, wa hã. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã dapire na te te da'ãma 're rosa'rata mono õ wa. Tãma taré hã.

⁷ Æne si ma tô aibã norĩ hã siwi ĩwaihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono tô sena te te ĩpisutu na, zudezu'õ norĩ ma, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're wasu'u za'ra mono da, Pedru hã te te ĩpisutu ne, tisiré zudezu norĩ ma, te te 're rowasu'u mono da.

⁸ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô Pedru hã te te 're pawapto tiwaihu'u pese na, tisiré zudezu norĩ ma, Cristu hã te te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te satõri wa. Tane duré wa hã tiwaihu'u pese na ma tô te te 're ĩpawapto, zudezu'õ norĩ ma, Cristu te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te ĩzatõri wa, wa hã.

⁹ Taha wa, ma tô oto Ti'adu norĩ hã ĩ'ãma waihu'u za'ra, tãma ĩzawi pese wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima ĩpisutuzém na hã. Õ norĩ hã ĩsimiroti pire na ma tô Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã ãma waihu'u za'ra, Ti'adu hã, Pedru hã, duré Zuwã. Tawamhã ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutuzém na te te ĩ'ãma waihu'u za'ra wa, ma tô tinhib'rata na siwi wazawi za'ra, Banabéhé me. Wama wẽ za'ra di, wa norĩ hã zudezu'õ norĩ u si 're waneb da, Cristuhu wasu'uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da. Duré wama wẽ za'ra di, Ti'adu norĩ si, tisiré zudezu norĩ u si 're nomro mono da, Pedru norĩ me. Æne na wa tô wanhimirosa'rata na wasisaze za'ra ni.

¹⁰ Æne si ma tô wama waihu'u za'ra, Ti'adu norĩ hã, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ĩsimarĩ'õ norĩ hã wanhimarĩ na wa te 're pawapto u'ãsi za'ra mono da, 're wapo're simrami za'ra mono ãna. Æne zõ, wa ĩsima te 're rosa'rata u'ãsi, ĩwẽ na si te 're da'apawapto mono da.

Paru hã Pedruhu ma te te ĩrowaihu'uzé

11-12 Tawamhã Ātizotiza āma ĩnhamra ré, ma tô wi Pedru hã, ĩzarina. Tawamhã zudezu'õ norĩ āma tinhimirosa'rata na te te upai wa, wa tô danho'a tãma rowaihu'u. Āne tinhimirosa'rata na te te ĩ'upazé hã. Ātizotiza u wisi wamhã, ma tô aré zudezu'õ norĩ me 're sa, Wanhib'apito zazei'wa norĩ me hã. Tawamhã ĩsarina si ma duré aibã norĩ hã aihutu, Ti'aduhu hawimhã. Ta norĩ hã ma tô te te sima 're wẽ za'ra, Wanhib'apito zazei'wa norĩ zudezu'õ hã, sihãiwata nhihãri ré si 're nomro mono da, tawapsi sizudezu za'ra da. Tawamhã zudezu'õ norĩ hã, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ, ma tô Pedru hã tiwi sisawi za'ra, oto dasiré 're sa tô mono da. E marĩ wa. Zudezu'õ norĩ siré 're sai u'ãsi mono wa, te te siwi wẽ'õ za'ra õ'umnhasite, we ĩsihutu norĩ hã.

13 Tawamhã Pedruhu ne dazadamnhasi te, te oto ĩsiré zudezu norĩ hã tiwi sisawi za'ra, zudezu'õ norĩ wi, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ. Banabéhé zama ma tô dazadamnhasi te, tiwi sisawi za'ra.

14 Āne na ma tô Pedru norĩ hã tinhimirosa'rata na upa za'ra, zudezu'õ norĩ āma. Tô sena Cristuhu wasu'uwẽ zarina si oto dama 're hãimana za'ra mono õ di, Pedru norĩ hã. Āne wa tô āma waihu'u za'ra. Taha wa, wa tô Pedruhu ma tinha, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ nho'a, āne: “A hã zudezu nherẽ, ma tô zudezu'õ norĩ siré 're asai mo aré, a hã zudezu'õ 're aihãimana mono newa. E niha ma tô bété oto tiwi asisawi za'ra, zudezu'õ norĩ wi, a'ã sizudezu za'ra da, ĩsazei'wa norĩ hã.” Āne wa tô tãma tinha.

15 Wa norĩ hã zudezu na wa tô wapoto ni. Zudezu'õ na wapoto õ di, siwa'ru 're ĩnomro mono norĩ ne.

16 Wa norĩ hã wa tô oto marĩ hã waihu'u ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩda'awēsãmri mono zém na hã. Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, dawasédé hã te te da'āma 're ĩ'ab'madâ'ã mono õ zéb zarina, te oto te te 're da'awēsãmri. Taha zarina, dawasété 'ru te, te te dahã za'ra õ di za, rob'rãsutuzéb āma hã. ĩsimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'ééré 'rata zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're apari mono õ di za, dawasédé hã. Āne na wa tô oto waihu'u ni, wa norĩ hã.

17 Taha wa, Cristu Zezusi hã wa tô wasina umnhasi za'ra ni, taha zarina si wawasédé hã te te oto wa'āma 're ab'madâ'ã tō mono da, tawapsi te te 're wa'awēsãmri mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ĩsimiroti na rob'ui'ééré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're awaihu'u mono õ di za, dawasédé te te da'āma 're ĩ'ab'madâ'ã mono õ na. Taha wa, wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, wa te 're ĩrob'manharĩ mono zém na wa te 're 'madâ'ã mono õ di oto, taha zarina wawasédé hã te te wa'āma 're ĩ'ab'madâ'ã mono õ zéb zarina, te te 're wa'awēsãmri mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Wa norĩ hã Cristu, Danho'reptui'wa na wa tô wasina saze ni, taha zarina si wawasédé hã te te wa'āma 're ab'madâ'ã tō mono da, tawapsi te te 're wawēsãmri mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ĩsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina wa te 're ĩrob'manharĩ mono zém na, wa te 're 'madâ'ã mono õ di oto, taha zarina, te te wanho'reptu dai õ wa. Āne wa, ma tô ni'wam norĩ hã wama nharĩ za'ra, zudezu norĩ hã, wanhimirosa'rata na wa te āma upa newa, aimawi na. E niha tawamhã. Cristu te te wama ĩwaihu'uzéb zarina, wanhimirosa'rata na wa te āma upai 'wa'ãhã, te aré Cristu hã wanhowa āma upa na'rata, te te wama ĩwaihu'uzém na hã. E tô sena, ma tô Cristu hã wanhowa āma upa na'rata. Mare di. Te te āma upai waihu'u õ di. Robaba uptabi di.

18 Wa hã wa oto te dama 're awaihu'u u'ãsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono za te te 're ĩda'anho'reptui mono õ na. Tawamhã nimahã na ĩnhimirosa'rata na te saprĩ wamhã, wa za tô tãma āma upa. Tawapsi ĩwẽ'õre di za.

19-20 Āne te aré ĩnhimirosa'rata 'rada hã ĩma 're hãimana: 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina te 're rob'manharĩ mono wamhã, taha zarina si

ĩwasédé hã te te ĩ'ãma 're 'madâ'â mono õ di za. Tawapsi te za oto te te 're ĩwēsãmri. Taha zarina ĩwasété 'ru te, rob'rãsutuzéb ãma te te ĩ'azãri õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ãhãna ĩnhimirosa'rata 'rada hã te oto ĩza'u 're simi'wara. Ta hã wa tô oto rême pese ĩsipara, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩma ĩwaihu'uzéb uwaibaba si 're ĩmorĩ da. Zezu Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na dá'â wa, ĩsiré ĩdã'â ne, ĩsi'uihã na te ĩsima 're ĩrosa'rata mono zém na 're ĩhãimana mono õ di oto, Cristuhu si oto ĩpě'ě 're, 're hãimana mono wa, 're ĩwada'uri wē mono 'wa da hã. Cristu hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra. Ta hã te te 're ĩzawi pese mono wa, ma tô ĩzada sisõ, ĩzada dá'â da. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra umnhasi sina, wa oto 're ĩhãimana.

²¹ Wa hã te ĩsiwi 're wē'õ mono õ di oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩzawi pese mono zé hã, Cristu te te ĩwa'ãbázém na dazada ĩdã'ázém na hã. Taha wa, ĩsi'uihã na ĩsisõ'reptu dai õ wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina te 're ĩrob'manharĩ mono zém na, te 're ab'madã'â mono õ di oto, taha zarina, ĩwasédé hã te te ĩ'ãma 're ab'madã'â tō mono da, te te 're ĩwēsãmri mono da oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Dasi'uihã na dasisõ'reptu dai õ wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherē, taha zarina te te dama 're aparĩ mono õ di dawasédé hã, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã. ãne 'wa'ãhã, aré marĩ dai õ di, Zezu Cristu dazada ĩdã'ázé hã. Taha wa, te oto ĩsiwi 're wē'õ mono õ di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩzawi pese mono zé hã, Cristu te te ĩwa'ãbázém na, dazada ĩdã'ázém na hã. Mare uptabi di. ãne Pedruhu ma, te ĩrowaihu'uzé hã.

3

'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩda'awēsãmri mono zém na rowasu'u

¹ Darasiza nhihudu norĩ, e niha te rosa'rata waihu'u ãna 're anomro aba mo. Zezu Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada ĩdã'ázém na, wa tô te aima ãma 're rowasu'u pese za'ra wa'wa aré. E 'wa hã ma tô aiwi udã za'ra wa'wa, taré waihu'u zawã za'ra wa'aba da.

² Ma'ãpé we ĩma waihu'u za'ra wa'aba. E marĩ wa, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Tipě'ězani hã we aima sōmri za'ra wa'wa, aipě'ě 're. E ĩsimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, 're ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô we Tipě'ězani hã aima sōmri za'ra wa'wa. Mare di. E Zezu Cristuhu wasu'uwē hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, tô sena ĩwasu'uwē na asina 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma tô we aima sōmri za'ra wa'wa. Taha wa, ma tô we Tipě'ězani hã aima sōmri za'ra wa'wa tô, aipě'ě 're, 're sãmra za'ra wa'aba mono da oto.

³ E niha bété rosa'rata waihu'u ãna, te oto 're anomro aba mo. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, Tipě'ězani te te aima ĩsōmri za'ra wa'aba zarina, ma tô aihãimanazép tém na ãma ĩsãna'rata za'ra wa'wa, ĩwē na. E niha te bété oto 'rãwi 're asi'madã'â za'ra wa'aba mo asi'uihã na, asina uwaimrami za'ra wa'aba da newa, asisõ'reptu za'ra wa'aba zé hã.

⁴⁻⁵ E taré ma tô ĩwē hã asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba ãna. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si, ma tô we Tipě'ězani hã aipě'ě 're aima sōmri za'ra wa'wa. Ma tô duré marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te aima 're 'manharĩ wē za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. E marĩ wa. E ĩsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wa. Mare di. Taha zarinaĩ õ di. Zezu Cristuhu wasu'uwē hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, Cristu Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, ma tô we Tipě'ězani hã aima sōmri za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha zarina si, ma tô duré marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te aima 're 'manharĩ wē za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na.

⁶ Tane Abra'ã hã. Ta hã ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te sina 're umnhasi pese, te te tãma ĩropisutuzé za te te tãma ãma ĩ'uwaimrami na hã. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô te te 're wēsãmri, Abra'ã hã. Duréihã ãne Abra'ãhã wasu'u na ma tô rob'ui'ééré ĩbaihã na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã.

⁷ Tawamhã Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, simisutu Abra'ãhã nhihudu na, te za oto te te 're da'anhisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. ãne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da asina.

⁸ Zahadu romhã uptabi nherẽ, ma tô zudezu'õ norĩ ãma sima roti, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. ãne ìsimiroti hã: Zudezu'õ norĩ hã, Cristu Danho'reptui'wa na te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma zama te za duré tãma 're ìrowẽ za'ra mono zéb da hã te te tãma 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ìwasédé hã te te oto ãma 're ì'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te za te te 're awèsãmri. Taha zarina dawasété 'ru te, te te ahã za'ra õ di za, rob'rãsutuzéb ãma hã. ãne ìsimiroti hã zudezu'õ norĩ ãma hã. Taha wa, ma tô ãne Abra'ãhã ma waihu'u siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã: “Aima te ìropisutuzém na asina ìzazei pese zéb zarina, wa za dama 're ìrowẽ za'ra mono zéb da hã te dama 're apisutu, daro mono bâ.” ãne ma tô ìwasu'uwẽ na romhã ré ãma po're pu'u siro.

⁹ Abra'ã hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sina 're sazei pese, te te tãma ìropisutuzém na. Taha wa, rowẽ te te tãma ìpisutuzéb zarina, ma tô rowẽ uptabi na 're hâimana. Tane duré Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're saze za'ra mono wamhã, Abra'ãhã ma te te ìpisutu ne, te za dama 're ìrowẽ za'ra mono zéb da hã te te dama 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Tane nherẽ, ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, da te 're ìrob'manharĩ za'ra mono zém na 're danhopré mono wamhã, taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono da newa, e niha te za tawamhã dama 're romhâimana za'ra. Õne haré, ìsimiroti mono bâ da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, te za tô te te siwi 're da'awẽ'õ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô ãne na rob'ui'ééré ni:

“Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, taha na rob'ui'ééré hã te ìbaihã na dama 're hâimana, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono da. ãne zarina, ìsimiroti mono bâ, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, te za te te siwi 're da'awẽ'õ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.”

ãne ma tô ãhã wasu'u na rob'ui'ééré, ìsadawa wasu'u'wa hã.

¹¹ E ãne te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã: “Ìnhimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, 're ìrob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono õ di za oto, aiwasété 'wa hã. Wa za oto te 're ai'awèsãmri 'wa. Taha zarina, aiwasété 'ru te, te aihã za'ra wa'aba õ di za.” E ãne te za te te dama 're awaihu'u. Mare di. Duréihã ma tô ãne na rob'ui'ééré ni:

“Re ìhâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, dawasédé hã te te da'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za. ãne wamhã, te za rowẽ uptabi na 're dahâimana u'âsi za'ra.”

ãne na da te ãma rob'ui'ééré wa, wa tô waihu'u za'ra ni tô.

¹² Duréihã ma tô duré ãne na rob'ui'ééré ni:

“Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra mono wamhã, rowẽ uptabi na te za 're dahâimana u'âsi za'ra.”

ãne ìwasu'u na rob'ui'ééré hã. Tane nherẽ, Cristuhu wasu'u zô, te zahadu 're rob'é'é, Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, dama 're ìrowẽ za'ra mono zéb da hã.

¹³ Wa norĩ hã wa te dame wasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ. Taha wa, te aré siwi wa'awẽ'õ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wawasété 'ru te, te aré wahã za'ra. Tane nherẽ, te te 're wahã za'ra mono tô da, ma tô Cristu hã wẽ nherẽ, wazada sisõ, wa'upana 'Re ìhâimana u'âsi mono te te azâri da. Taha na ma tô wa'awa'â, Cristu hã. Duréihã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré ni:

“Ni'wa hã wasété uptabi wa, te za dasiwi wĩrĩ ni. Taha pari, wede na te za dasiwi sasõmri ni, da te ãma waihu'u za'ra da, wasété uptabi wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma ìwẽ õ na.”

Ãne ĩwasu'u na rob'ui'ééré hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'éérézéb zarina, Cristu hã wẽ nherẽ, wedepo'o nnonhi'rãmi na sa'o ré, ma tô siwi wẽ'õ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Wa'upana ma tô azã, wasété õ nherẽ.

¹⁴ Ãne ma tô Cristu Zezusi hã wa'awa'âbã pa. E marĩ da. Simisutu ĩsib'a'uwẽ oto 're wanomro mono wa, zudezu'õ norĩ ma zama, ĩwẽ na 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da, Abra'ãhã ma te te ĩropisutuzéb zarina, duré wahãiba mono bâ wapẽ'ẽ 're, Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri mono da, te te wama ĩropisutu za'ra zéb zarina, Zezu Cristu hã Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa.

'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u, Abra'ãhã ma ĩwẽ na te te tãma ĩropisutuzém na rowasu'u me

¹⁵ ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 're ĩwahãimana za'ra mono zém na. Áté ni'wam norĩ hã te za marĩ ĩwẽ na sima roti zahuré. Tawamhã tô sena za te te sima ãma ĩ'uwaimrami zahuré pibu ma, te za danho'a rob'ui'ééré zahuré tinhisi na, da te ãma waihu'u zahuré da. Taha parimhã, te te sima ãma uwaimrami zahuré tã da, ni'wa hã te te tiwi ĩsizãri zahuré da hã, mare di. Duré, ni'wa hã tinhimiroti na te te ãma 'rãnhipa zahuré õ di za. Ma tô ãma sisazei pari zahuré.

¹⁶ Tane Abra'ãhã ma, ĩsipai u ĩsihudu na zama, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩropisutuzéb hã. Áhã wasu'u na, da te ãma rob'ui'ééré wamhã, ĩsihudu norĩ hã da te wasu'u za'ra õ di. ĩsihudu norĩ hã da te wasu'u za'ra 'wa'ãhã, te aré ĩsihudu ahã na wasu'u ni. ĩsihudu misi, te wasu'u. Ta hã Cristu.

¹⁷ Wa za oto aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, te aima ãma ĩsimiré'é aba zém na. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô Abra'ãhã ma ĩwẽ na ropisutu. Tô sena te te tãma ãma uwaimrami da, ma tô tãma siwasu'u. Taha pari, te te tãma ĩropisutuzém na hã ma tô da'ãma tiwahub ahã uptabi, 430 na. Tawamhã ma tô tinhimiroti mono bâ dama waihu'u 'rata. E taha wa, ĩwẽ na te te dama ãma uwaimrami õ di za, Abra'ãhã ma, te te ĩropisutuzém na hã. E taha wa, te za tinhimiroti na ãma saprĩ, te te dama ãma uwaimrami tã da. Mare di. Te za tô te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi, Abra'ãhã ma, te te ĩropisutuzéb zarina.

¹⁸ Abra'ãhã ma, ĩwẽ na te te tãma ropisutu wa, taha zarina ma tô ãma tãma uwaimra. Tane ĩwẽ na te te dama ropisutu wa, taha zarina si, te za tô te te ãma dama 're a'uwaimrami, sô 're simipari mono ãna, marĩ na ĩsimiroti hã a'ã da te dasina tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb zõ.

¹⁹ Abra'ã hã 're hãimana mono ré, ma tô ĩwẽ na tãma ropisutu siro 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, ĩsipai u ĩsihudu ma, te te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da. Abra'ãhã za'u si, ma tô oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Dawasété na 're danomro mono wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, dawasété na 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da. Taha da, ma tô tinhimiroti hã dama waihu'u. Abra'ãhã nhihudu, ti'ai u we ĩmorízéb u si, te za pire na 're hãimana, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina, zudezu norĩ te te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tinhimiroti hã te te dama 're awaihu'u mono da, ma tô tinhimiroti na rob'ui'ééré hã hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ ma tisõ, aibã ma te te siwi sômri da, ĩsipai u.

²⁰ Ni'wa hã ti'ai ãma si'uihã na tinhimiroti hã te te dama waihu'u wamhã, ni'wa hã ĩsãna'remhã hãimana õ di, ĩsimiroti hã te te dama ĩwaihu'u da hã. Tane 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Si'uihã na ma tô Abra'ãhã ma waihu'u, ĩwẽ na za te te tãma ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono na hã.

'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma ĩrob'ui'éérézé wasu'u

²¹ Abra'ãhã za'u si, ma tô oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. E taha wa, te te dama ãma uwaimrami õ di za ĩwẽ na, Abra'ãhã ma, aré te te ĩropisutuzéb zarina. Mare di. Te za tô te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi. Uburé marĩ hã ĩsimiroti zarina, da te dasina tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono da hã, dama waihu'u

za'ra 'wa'âhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono te aré te te dama 're apisutu, rowẽ uptabi na 're dahãimana za'ra mono da.

²² Tane nherẽ, daro mono bâ te dawasété na 're danomro. Dasi'uihã na dawasété wi 're dasipizari waihu'u za'ra mono õ di tô. ãne, da te ãwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãma rob'ui'ééré. E marĩ da. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, tawapsi 'Re ãhãimana u'âsi mono ãwẽ hã te te dama ãma 're uwaimrami mono da, te te dama ãropisutuzéb zarina.

²³ Bãdã ãwa waptã'ã õ ré, Zezu Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ ré hã, ãne aré dahãimanazé hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô zudezu norĩ hã tinhimiroti 'rata na te te 're a'uwati, Cristuhu wasu'uwẽ hã sõ'awi te te wama waihu'u za'ra õ ré hã, Cristu Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ã'umnhasi za'ra mono zéb da hã oto.

²⁴ 'Re daprédub za'ra mono õ ré, da'madã'ã'wa hã te te dama 're ãroti mono ne, ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na te te 're wa'a'uwati aré, Cristu hã datẽme wei morĩ õ ré. Ta hã te we oto datẽme mo, te te dawa'ãbã da, Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ãsaze za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madã'ã tõ mono da oto, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã, taha zarina te te 're wa'awêsãmri mono da oto.

²⁵⁻²⁶ Ma tô oto bãdã hã ãwa waptãrã, Cristu hã wa te wasina 're ã'umnhasi za'ra mono zéb da hã. Taha wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, wa te 're ãrob'manharĩ za'ra mono zéb da hã, pire na wama 're hãimana za'ra mono õ di oto, Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré hã. E marĩ wa. A norĩ wa'wa hã ma tô Cristu Zezusi hã Danho'reptui'wa na asina 're ãsaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto simisutu 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra, 're anomro aba mo, aihĩni.

²⁷ Ma tô duré ã dawabzuri hã ã'manharĩ za'ra wa'wa, Cristu 're ãmorizém na si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, simisutu Cristuhu nhib'a'uwẽ 're anomro aba mono wa.

²⁸⁻²⁹ Taha zarina, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'aba'a waihu'u mono õ di, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ hã, ãwada'uri zarina si, pawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ hã, duré wada'uri ãna si'uihã na 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã, aibã norĩ hã, duré pi'õ norĩ hã. Simisutu Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ si, te 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. ãhã wa, ãwẽ na si, Abra'ãhã ma te te ãropisutuzéb zarina, te za ãwẽ na si te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimagã 'wa hã.

4

¹⁻² ãne wã za duré marĩ hã aima waihu'u za'ra wa'wa, romnhimir'éé na ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Até ai'uté mama tõ hã te 're 'maihãimana, 'watébrémi hã. Prédu wapsi, ãte hã za, ãmama hã dã'ã õ ré, tinhibrom na te te tãma ãma ãropisutuzé hã. Tane nherẽ, uburé timama nhibro ré, za 're hãimana mono nherẽ, prédu õ ré te za danhimarĩ ãna te te dama 're ãromhuri za'ra mono norĩ ne, 're hãimana. Te za a'ã da te dasiwi 're 'madã'ã, hãimana wẽ na 're hãimana mono zô. ãmama nhibro hã te za duré da te tãma 're 'madã'ã pese, 'watébrémi ma. ãne te za a'ã ã'ra hã 're hãimana, ãma ãwahubzé hã bãdã hã ãwa waptã'ã õ ré, ãmama tinhibrom na te te tãma ãropisutuzé hã.

³ Tane wa norĩ hã, ai'uté ne, roti tõ sena wama ãwaihu'u pese za'ra õ zarina, wa tô aré 're wahãimana za'ra, roti da te wama 're ãwaihu'u 'rata za'ra mono zéb zarina.

⁴ Tawamã bãdã hã ma tô ãwa waptãrã oto, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ti'ra ãma te te ãrotizéb zarina, ti'ai u we te te ãsatõrĩ da hã. We te te satõrĩ wamã, ma tô pi'õi ma ã'ra hã podo oto, zudezu na. Zudezu na poto wa, pire na ma tô tãma 're hãimana, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozésihi ma te te 're ã'awaihu'u mono hã.

⁵ E marĩ da, ma tô ti'ra hã we satõ, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da, ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, wa te 're ãrob'manharĩ za'ra mono na 're ãwanhopré za'ra mono norĩ hã te te wa'awa'ãbã da, ma tô we satõ, wa'ãma 're 'ra za'ra mono da oto, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

⁶ Tawamhã ì'ra oto 're ìwanomro mono na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô we ti'ra pê'êzani hã te te wama 're anhomri, wapê'ê mono bâ wama 're hâimana za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Wamama na, wa te 're sisi za'ra mono da oto.

⁷ Taha wa, robzei'õ na danhimiwada'uri zarina si, dapawa'âbâ âna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra si, te oto 're anomro aba mo. Âne wa, uburé marĩ wê na ti'ra norĩ ma, te te ìropisutuzéb zarina, te za tô te te aima âma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

⁸ Zudezu'õ norĩ, aima sa'rese za'ra wa'aba õ di aré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ì'upana aimawi nhimiwada'uri na 're aihâimana za'ra wa'aba mo danhimiwada'uri zarina si, pawa'âbâ âna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, robzei'õ na.

⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô oto Aimama na asiwi ìwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di oto. Taha nhipai u, ti'ra na te te oto sina ai'awaihu'u aba wa, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di. Âne wamhã, e niha te za bété apâ aipizari za'ra wa'wa, asimizazezéb 'rata u, taha zarina asina uwaimrami za'ra wa'aba õ nherê, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã, duré taha zarina rowê si aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ nherê. E niha te za bété asima ìwê za'ra wa'wa, danhimiwada'uri zarina si pawa'âbâ âna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, robzei'õ na.

¹⁰ Bâdâ ìpire hã marĩ 'manharĩzéb da hã, te oto zudezu norĩ zarina 're ì'madâ'â za'ra wa'aba mo, a'amo zama, wahub zama.

¹¹ Âne wa, wa ai'âma 're ìhâtâ'â za'ra wa'wa. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwê na 're ìsiwasutu wê mono nherê, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, e taré te za 're hâimana.

¹² Ìsisânawã norĩ, wa hã zudezu nherê, ai'rata ìnhamra aba ré, wa tô zudezu'õ newa asine 're ìmorĩ 'wa. Taha wa, ma'âpé ìsine 're anomro aba mono. Atême amo ìmorĩ 'rata aba wamhã, marĩ hã ìma 'manharĩ wasété za'ra wa'aba õ di, ìhâiba na hã.

¹³ Ìhâzé si ì'âma watobro wa, wa tô ai'rata ìnhamra za'ra wa'wa. Âhã wa, wa tô Zezu Cristuhu wasu'uwê na aima rowasu'u na'rata za'ra wa'wa. Âne na ma tô ì'âma ìwaihu'u za'ra wa'wa aré.

¹⁴ Tawamhã ìhâzé ré, atême ìwisi za'ra wa'aba nherê, ìhâzé wa, asiwi ìwê'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. Hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wê na asiwi ì'âri aba ne, niha wamhã, Cristu Zezusi, wê na asiwi ì'âri aba ne, ma tô wê na asiwi ì'âri 'wa.

¹⁵ E niha bété oto âhãna hã. Aré aima 're rowê za'ra wa'aba mono di, ai'rata ìnhamra aba wa. Âhã wa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba 'wa'âhã, te aré ato hã ìsani za'ra wa'wa, ìma sômri za'ra wa'aba da, ato hã.

¹⁶ E niha te bété oto âhãna hã ì'âma ìrosa'rata za'ra wa'wa. E aiwê'õ wa'aba 'wa na si, te za oto ì'âma ìrosa'rata za'ra wa'wa, rowasu'u tô sena na si te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherê.

¹⁷ Aibâ norĩ, aimawi rowasu'u'wa norĩ hã te sima aiwê za'ra wa'wa, ta norĩ nhimirowasu'u si asima 're wê za'ra wa'aba mono da, tô sena tinhimirowasu'u wê na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da newa. E marĩ da. Ìnhimirowasu'u nhiti, asina 're aipahã za'ra wa'aba mono da ìtême, ìnhimiroti nhipai u, õ norĩ nhimiroti si asima 're wê uptabi za'ra wa'aba mono da oto.

¹⁸ Roti ìwê na si, da te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, da te dasima 're aiwê za'ra wa'aba mono wamhã, ìma wê di tô, ai'rata ìnhamra aba ré, duré ìhâiba za're'ra zama.

¹⁹ Ì'ra norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, pi'õ tiwasã te te 're ìsépata za'ra mono ne, wa tô wa hã ìpê hã te ai'âma 're sépata za'ra wa'wa, Zezu Cristu 're ìmorĩzém na 're anomro aba mono õ wa. Âma 're anomro wê wa'aba mono wapsi, ìma rowê di za.

²⁰ Âhãna ai'âma ìhâtâ'â za'ra wa'aba di. Âhã wa, ìnhimirosa'rada hã ahã di, ai'âma za'ra wa'aba hã. Ai'rata ìhâimana za'ra wa'aba neza, ìwaimri te oto aima rowaihu'u za'ra wa'aba da.

Sara norĩ wasu'u hã, Adaha wasu'u me

²¹ Uburé õ nherẽ, ma tô asima ãwẽ za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina si 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. E aima waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wasu'uwẽ hã, Abra'ãhã 'ra norĩ ãma hã.

²² ãne ta norĩ wasu'u na, rob'ui'éré hã: Abra'ãhã 'ra norĩ hã, maparane aibã hã. ãmorĩ'rada hã Adaha 'ra, ãwada'uri zarina si pawa'ãbã ãna 're ãhãimana mono 'ra. Duré ãhãiba amo hã Saraha 'ra hã wada'uri ãna 're ãhãimana mono 'ra, te 're hãimana.

²³ Dasi'uihã na dahãimanazém na 're ãda'ra za'ra mono na ma ã'ra hã tãma podo, romhuri'wai ma. Abra'ãhã 'ra hãiba amo hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãropisutuzéb zarina, ma ã'ra hã tãma podo, wada'uri ãna 're ãhãimana mono ma hã, Saraha ma. ãne Abra'ãhã 'ra norĩ wasu'u hã.

²⁴ Marĩ te te ãwasu'uzé hã, te pi'õ norĩ hã wasu'u zahuré. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima da'ãma ãrotizé hã te pi'õ norĩ wasu'u zahuré. Maparane te te sima da'ãma ãrotizé hã. ãmorĩ'rada hã Sina'i na ètè 'rãihã nhisi ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima da'ãma ãrotizé. Ta hã, Ada te wasu'u. Adaha 'ra hã ma tô tina zabãdã danhimiwada'uri zarina 're hãimana, robzei'õ na. Tane Sina'i ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te te sima da'ãma ãrotizém niwĩ 're ãdanomro mono norĩ hã, Adaha 'ra ne, danhimiwada'uri zarina pawa'ãbã ãna 're ãdahãimana za'ra mono ne, te robzei'õ na 're dahãimana za'ra, ãhãna hã.

²⁵ Arabiza na daza'ru nhisi ãma, Sina'i na ètè 'rãihã nhisi hã, Ada te wasu'u. Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi, Ada te duré wasu'u. E marĩ wa. Zeruzarẽ 're, 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã danhimiwada'uri zarina, dapawa'ãbã ãna 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ne, te robzei'õ na 're dahãimana za'ra.

²⁶ ãnei õ di, Zeruzarẽ ãhãiba amo hã, hãiwa ãma 're ãsa mono hã. Rowẽ na si, te ãwa 're dahãimana za'ra. Zeruzarẽ hã hãiwa ãma 're ãsa mono hã, wana Sara hã te wasu'u.

²⁷ Duréihã, ma tô pi'õ ã'ra õ na ãma romnhimiré'é 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Zeruzarẽ 're, 're ãhãimana za'ra mono norĩ ãma. ãne te 'mahã:

“Pi'õ, ai'ra hã niwa aima 'maipoto õ nherẽ, ma'ãpé 're atoi u'ãsi mono, aipẽ'ẽ 're. Aimro hã te te airẽme nherẽ, ai'ra ahã di za. Pi'õ timro ré, 're ãsãmra mono zém nhipai u, ai'ra ahã di za. Taha wa, te za rowẽ te, 're atoi u'ãsi mo.”

ãne te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 'ri nho'u hã 'mahã.

²⁸ ãsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u zarina, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Izati hã ma tô podo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ãropisutuzéb zarina. Tane te te tãma ãropisutuzéb zarina, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

²⁹ Abra'ã hã 're morĩ ré, ma tô Izatihi ma nharĩ wasété, dasi'uihã na dahãimanazém na 're ãda'ra za'ra mono na ãpodo hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'èzani, te te ãpawaptobzém na ãpoto ma, ma tô nharĩ wasété. Tane duré ãhãna hã te za 're romhãimana.

³⁰ E niha tawamhã duréi wasu'u na rob'ui'éré hã. ãne ãwasu'u hã:

“ã'ra ré satõrĩ, pi'õ hã romhuri'wa hã. ãmama, tinhibrom na tãma ãma sipo'o zahuré õ di za, danhimiwada'uri zarina 're ãhãimana mono õ 'ra me.”

ãne ãwasu'u na rob'ui'éré hã.

³¹ ãhã wa, ãsisãnawã norĩ, wa za oto marĩ hã ãwasu'u na waihu'u za'ra ni. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Adaha nhihudu na te te 're wa'anhisi mono õ di za oto, danhimiwada'uri zarina 're ãmorĩ nhihudu, 're ãwahãimana za'ra mono na hã. Mare di. Danhimiwada'uri zarina 're ãhãimana mono õ nhihudu, 're ãwahãimana za'ra mono na, te oto te te 're wa'anhisi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Saraha nhihudu uptabi na. Taha wa, wa norĩ hã wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di oto.

5

Wanhib'apito ãma rowẽ na 're ãdahãimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Zezu Cristu hã ma tô wa'anho'reptui pa, rowẽ na ãma 're wahâimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, wa te 're ãrob'manharĩ za'ra mono zém na, 're wanhopré mono õ di za oto, taha zarina te te 're wa'anho'reptui mono õ wa. ãne wamhã, tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ wi 're asiptete za'ra wa'aba mono za, ãsimiroti na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, apã robzei'õ na 're anomro aba mono tõ da.

² Ma'ãpé asina ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã Paru, marĩ hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Da te 're asihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mono da, asizudezu za'ra wa'aba da, asina dazaze za'ra wa'aba wamhã, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa, e niha za tawamhã. Cristu hã wazada dã'ã nherẽ, te te 're wa'anho'reptui mono da, taré te za 're sa'wari, asada ãdã'ã za'ra wa'aba zé hã.

³ Wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, te aima ãwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. Ni'wam norĩ hã da te sihâiwata nhihâri za'ra da, te te sina dazaze za'ra wamhã, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa, e niha te za tawamhã 're hâimana za'ra, ta norĩ hã. Danhahâiwata nhihâri siré, te za õne haré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bã te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te siwi 're awẽ'õ tõ mono da.

⁴ Zudezu norĩ ne, ma tô 'rãwi 're asi'mai'madã'ã aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ãhâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te ai'ãma 're ab'madã'ã aba mono õ wa, te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina aiwasété 'ru te, te te aihã za'ra wa'aba tõ da, rob'rãsutuzéb ãma hã. ãne taré 'mairosa'rata aba wamhã, ma tô Zezu Cristuhu wi asina ai'maipahã wa'wa, asimirosa'rata na. ãhã wa, ma tô 'rãwi asiwi ã'maiwẽ'õ wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã Cristu tidã'ãzém na, te te 're ãda'anho'reptui mono zéb da hã.

⁵ ãnei õ di, wa norĩ hã. Cristu Danho'reptui'wa na, wa tô wasina wa te 're saze za'ra. Taha zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra, rob'rãsutuzéb ãma hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te wama ãwaihu'u za'ra zéb zõ, wawasédé te te oto wa'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zéb zarina, te te 're ãwa'awêsãmri mono zém na. ãne 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're ã'awaihu'u mono zéb zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra oto.

⁶ Simisutu Cristu Zesusihi nhib'a'uwẽ oto 're wanomro mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'aba'a mono õ di za, ãsihâiwata nhihâri ré norĩ hã, ãsihâiwata nhihâri õ norĩ me. Zudezu na duré zudezu'õ na 're ãwahâimana za'ra mono zém na hã, te te oto 're wa'awaihu'u mono õ di za. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wanhimizawi pese na 're ãwahâimana za'ra mono zém na si, te za oto te te 're wa'awaihu'u, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

⁷ A norĩ wa'wa hã ma tô aré tô sena rowasu'u na 're anomro aba mo. E 'wa simirowasu'u hawi, ma tô sena rowasu'u na asima ãma apa za'ra wa'wa.

⁸ E asima ãma apa za'ra wa'aba da, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã aima waihu'u za'ra wa'wa, sima asõ ãhãrã za'ra wa'wa hã. Mare di.

⁹ ãrada hã wa za aima sadawa wahutu za'ra wa'wa, ãne: "ã'u'ëtẽ wapuzé hã syryre na da te ahiri nherẽ, te za timapu, ã'u'ëtẽ wapu hã." Tane duré aimawi na, da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za da te ãma 're ropé, rowasu'u senai'õ na hã.

¹⁰ Tane nherẽ, simisutu Wanhib'apito nhib'a'uwẽ 're wanomro mono wa, wa za te 're ai'umnhasi za'ra wa'wa, te aima ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, za apã 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Aibã hã dama pire na 're hâimana mono nherẽ, aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono wa, tãma 're rowẽ mono õ di za, ta hã 'Re ãhâimana u'âsi mono si za te te azãri wa.

¹¹ ãsisãnawã norĩ, wedepo'o nhonhi'rãmi na Zezu Cristu dazada ãdã'ãzé hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, da te ãma 're saze za'ra mono da. Taha wa, ma tô zudezu norĩ hã te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra, ãmreme zarina te dama 're rowasu'u mono õ wa. Ta norĩ hã te duré taré te te dama 're ãwasu'u za'ra, danhahâiwata nhihâri wapsi, 're dasizudezu

za'ra mono da, te dama 're awaihu'u mono newa. Āne zahadu zudezu'ō norī ma, te 're arowaihu'u mono 'wa'āhā, e te aré zudezu norī hā te te siwi 're ĩwē'ō za'ra, te dama 're ĩrowasu'u mono zém na hā. Mare di. Te te siwi 're ĩwē'ō za'ra mono ō di aré āma.

¹² Aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ĩro'wa'rutu za'ra wa'aba mono norī hā, tinhihāiwata nhihāri siré, te za pé 're si're zani za'ra, wē te bā.

¹³ ĩsisānawā norī, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, rowē na āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, 're ĩrob'manharī za'ra wa'aba mono zém na 're asōpré wa'aba mono tō da, taha zarina, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono dai ō wa. Tane nherē, rowē na 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wē te, marī ĩwē'ō na aipē'ē 're, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhā, asina āma 're rob'manharī za'ra wa'aba mono ō di za. Āne te za oto 're anomro aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba zéb zarina si, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo asib'rata na, asimarī na zama, asimiroti na zama.

¹⁴ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā ahā uptabi nherē, simisutu haré te wasu'u, ĩsimiroti hā āne: “Ma'āpé, 're dazawi pese za'ra wa'aba mono za. Marī ĩwē na asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono ne, te za duré dama zama sô 're asōpré wa'aba mo.” Āne si ĩsimiroti hā.

¹⁵ Tane nherē, abaze zahi 're ĩsisimroi mono ne, asisada 're asiti'rui u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, asina asapa'a za'ra wa'aba ō di za.

Wamama pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, rowē na 're ĩdanomro mono zém na rowasu'u

¹⁶⁻¹⁷ Wa norī hā marī ĩwē'ō na átē 'rāwi wapē'ē 're, wa za wasima wa te 're rosa'rata za'ra. Āne na te te sima 're wa'awē mono ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā. Marī ĩwē na si 'rāwi wapē'ē 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono da, te za te te sima 're wa'awē. Tawamhā marī ĩwē'ō na 'rāwi wapē'ē 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono wamhā, te za te te 're wa'a'uwati, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā, wa te wasina āma 're rob'manharī za'ra mono tō da. Taha wa, wa za āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ma'āpé, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, 're anomro aba mono za oto. Tawamhā siwa'ru marī ĩwē'ō na aipē'ē 're asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherē, asina 're rob'manharī za'ra wa'aba mono ō di za.

¹⁸ Āne 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, ĩsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina 're ĩrob'manharī 'rata za'ra wa'aba mono zém na, 're asōpré wa'aba mono ō di za oto, taha zarina 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono dai ō wa.

¹⁹ Dasi'uihā na danhimirosa'rata wasété zarina 're ĩdanomro mono zé wasu'u hā, wa tô waihu'u za'ra ni. Āne te 're danomro wasété. Siwa'ru te tiwasédé hā pi'ō na te te 're 'manharī u'āsi za'ra, aibā na zama. Siwa'ru te dasina 're dahāimana za'ra. Danhiséb āna, te marī ĩwasédé hā da te 're 'manharī za'ra.

²⁰ Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono upana, te romhāiba 'manharī āma 're dawata za'ra. Te duré tāma 're damreme zusi. Duré abzé 'manharī'wa, te 're danomro. Duré te 're dasi'ruiwapari za'ra. Te duré 're dasisada'ābā za'ra. Duré marī na te 're dasi'ruiwapari za'ra. Dasi'aba'ré na te 're dazahi za'ra. Duré marī ĩwē zô, te dasima si 're danhopré. Te duré 're dasirēme za'ra, 'rāwi dasi'rata 're dahāimana za'ra mono tō da.

²¹ Marī na te 're dasisō'ru za'ra. Duré da'rā siwamnarī na te 're dahāimana za'ra, āzézei'wa 're dahāimana za'ra mono wa. Datoi wasétére u, te 're dasi'rā'ōtō, siwa'ru da te 're āhuri mono da, āzé hā. Tane te duré 're hāimana, da te 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zé hā. Taha wa, wa za āma sahu, te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Āne 're danomro wasété mono wamhā, hāiwa u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono u 're ĩdanhisisi mono da hā mare di, Danhib'apito uptabi u, ĩwē uptabi si, tinhib'a'uwē norī ma, te te tāma 're ĩ'anhomri mono da hā.

²² Āne 're danomro wasété mono ō di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ězani nhimiwada'uri zarina 're danomro mono wamhã. Te za da te 're dazawi pese za'ra. Duré dapẽ'ẽ 're datoï u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dapẽ'ẽ toi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dawara sina dasisada 're dazahi za'ra mono ō di za. Duré danhimizawi pese na te za 're dahâimana za'ra. Duré marĩ ĩwẽ na te za dama 're danhoprub za'ra. Duré tô sena wa, ropisutu wẽ, te za da te dama âma 're rob'manharĩ za'ra.

²³ Duré dawaimri te za dama 're dahâimana za'ra. Duré dawasété wi, dasina 're danhiptete za'ra mono sina, te za 're dahâimana za'ra. Āne 're dahâimana za'ra mono tô da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã robaba di.

²⁴ Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã, tiwasédé hã aré te te 're 'manharĩ ze za'ra mono nherẽ, duré tiwasété zô aré te te 're rowasutu za'ra mono nherẽ, 'rãwi te za te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, te te 're 'manharĩ za'ra mono tô da oto.

²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ězani hã ma tô wama tisõ, wahâimanazép té hã ĩwẽ hã. Taha wa, ma'ãpé ĩsimiwada'uri zarina si, 're wanomro wẽ wa'aba mono.

²⁶ Danhipai u, wapire na 're wahâimana za'ra mono newa, 'rãwi wapẽ'ẽ na wasina 're wawata za'ra mono ō di za, da te wama 're nharĩ za'ra mono tô da. Duré wanhipai u, dapire na 're ĩdahâimana za'ra mono na, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono ō di za.

6

Roti ĩwẽ na 're ĩdasipawaptob za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ĩsisãnwã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Āté ni'wa hã te za tihâimanazém na upa. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ězani nhimiwada'uri zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwaimri 're ĩpawapto pese za'ra wa'aba mo, apã 're hâimana wẽ mono da, ni'wa hã. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé 'rãwi a'ã asina 're asõpré wa'aba mono za, a norĩ wa'aba zama, wa'rui'wa nhimiwada'uri zarina, aihâimanazém na 're upa za'ra wa'aba mono tô da.

² Marĩ wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé 're asipawapto pese za'ra wa'aba mono za, roti ĩwẽ na si. Āne wamhã, Cristuhu nhimiroti wẽ 'madã'ã'wa te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

³ Āté ni'wa hã simiroti pire newa, te za 'rãwi tinhimiroti pire na 're si'madã'ã ze. Āne wamhã, 'rãwi te za tipẽ'ẽ na sima 're sadawa nhipese.

⁴⁻⁵ Romhuri hã te wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, wa te wasina 're ĩ'madã'ã pese za'ra mono da hã. Āne wa, wa za aihĩni 'rãwi wa te wasima 're rosa'rata pese za'ra, wa te wasina 're 'madã'ã pese za'ra mono da, wanhimirohuri hã. Wa te wasina 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, wa za 'rãwi wapẽ'ẽ 're wasima 're wato za'ra. Danhimirohuri hã wanhimirohuri me aiwab ō na, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono ō di za.

⁶ Āté ni'wa hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na, te za te te 're aipawapto za'ra wa'wa. Āne wamhã, te za asimarĩ na tãma 're asõprub za'ra wa'aba mo asa.

⁷ Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, simani ō di za, dahâimana wẽ wa'rãmimhã, ĩwẽ na te te dama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã, duré dahâimana wasété wa'rãmimhã, ĩwasété na te te dama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã. Āhã wasu'u hã tô sena wa, senai ō na âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za, 'rãwi aipẽ'ẽ 're asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tô da.

⁸ Danhimirosa'rata wasété zarina 're danomro u'âsi mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ nhiti. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ězani nhimiwada'uri zarina si 're danomro mono wamhã, te za rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ âma 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata.

⁹ Taha wa, ma'ãpé wawa'a âna marĩ ĩwẽ na, wa te 're dapawapto u'âsi za'ra wa'aba mono za, wa norĩ hã. Tawamhã bâdã ĩwa waptã'ã wapsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wa'ãma sima ĩrotizé hã te za ĩwa'rãmi marĩ ĩwẽ hã te te wama 're anhomri.

¹⁰ Āne wa, wama ĩwaihu'u pese zarina, wa za dahâiba mono bâ marĩ ĩwě na, wa te 're dapawaptob za'ra. Wa te 're ĩdapawaptob za'ra mono zém nhipai u, wa za wasiré ĩsazei'wa norĩ hã marĩ ĩwě na 're wasipawapto pese za'ra.

Paru hã roti na te te ĩrãsutuzé wasu'u

¹¹ Āhãta ĩnhimi'ui'ééré ĩsa'ětē na, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ĩsi'uihã na ĩnhib'rata na.

¹² Ni'wam norĩ hã ma tō te te aima 're roti zadawa za'rėi'ō za'ra wa'wa, asihãiwata nhihãri ré, 're anomro aba mono da, tawapsi asizudezu za'ra wa'aba da. E marĩ da. ĩsiré zudezu norĩ si āma 're wata za'ra mono da, te te aima ĩroti za'ra wa'aba zém na hã. Cristu wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada dâ'â wamhã, ma tō wa'awa'ãbã pa. Tane nherē, taha wasu'u si te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono ō di, ĩsimirowasu'u na te te siwi 're wě'ō za'ra mono tō da, ĩsiré zudezu norĩ hã.

¹³ Ta norĩ hã sihãiwata nhihãri ré, 're nomro mono nherē, uburé marĩ na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rada hã te te sina tãma āma 're uwaimrami za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō te te sima 're aiwě za'ra wa'wa, ĩsimiroti zarina, aipibu pese na 're anomro aba mono da, ĩré 're anomro aba mono wa, tisiré zudezu norĩ ma, sina 're wata za'ra mono da, ĩsimiroti zarina oto 're ĩ'aihãimana za'ra wa'aba mono na hã.

¹⁴ Tanei ō di, wa hã. Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu āma si, wa za 're ĩwata u'ãsi, wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada ĩdã'ã āma. Taha wa, tiza'ozém na wazada dâ'ã wa, ĩwi 're ĩdadã'ã za'ra mono ne, duré wa hã dawĩ ĩdã'ã ne, ti'ai āma danhimirosa'rata nã 're ĩhãimana mono ō di oto.

¹⁵ Danhĩhãiwata nhihãri ré si, 're ĩdahãimana za'ra mono zé hã, marĩ dai ō di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma hã. Duré danhĩhãiwata nhihãri āna 're ĩdahãimana za'ra mono zéb zama marĩ dai ō di, tãma hã. Dahãimanazép tém na, ĩwě na si oto 're dahãimana za'ra mono wamhã, taha si tãma wě uptabi di.

¹⁶ Ōhō wasu'u zarina 're dahãimana za'ra mono wamhã, wa ĩsima te 're da'awě, rowě na 're danomro mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono da'ãma 're ĩpě'ězé mono zéb zarina. Taha da, wa za da'ãma te tiwi 're rowaptērē u'ãsi, uburé 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwě norĩ āma.

¹⁷ Wa hã Zesusihi ma romhuri'wa, wa 're ĩhãimana, ĩsimiwada'uri na. Da te ĩma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, ĩhãiba hã'ětē ré, 're ĩmorĩ wa, ĩpibui pese di, tãma ĩromhuri'wa 're ĩmorĩ na hã. Te te oto sahãri za'ra, aimawi tĩnhimiroti na te te ĩwi 're ĩro'wa'rė za'ra mono norĩ hã.

¹⁸ ĩsisãnawã norĩ, Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu wi, wa za te tiwi 're rowaptērē u'ãsi, aihãiba za'ra wa'aba na hã, tãma asawi za'ra wa'aba wa, te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

Tane tō.

Épézu norĩ

Épézu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érezé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ hã Paru hã ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ ma sômri za'ra, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame ma tô Paru hã aré 're sãmra. Maparane ma tô âma tiwahu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono ré hã. Āma ronomro wapsi, ma tô Ā ĩbaihâ na tãma âma rob'ui'ére za'ra, 'ri nho'ômo amoi hawi, dazazéb 're hâimana sirômo. Capíturu 1-3 âma hã Paru hã ma tô dama waihu'u, Zezusihi zazei'wa norĩ hã misi haré simisutu 're ĩhâimana za'ra mono na hã, zudezu norĩ hã duré zudezu'ô norĩ zama, sina 're siwanhizari za'ra mono âna, Zezusi hã uburé zada dâ'â za'ra wa, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ézani hã ĩpê'ê 're 're sãmra za'ra mono wa, aiwa. Capíturu 4-6 âma ma tô duré dama waihu'u, 're danomro mono zép tém na hã. Ma tô duré tãma roti za'ra, damama norĩ ma hã, duré da'ra norĩ ma, duré damro norĩ ma hã, dama romhuri'wa norĩ ma zama, ĩ'uwaibaba tisiré norĩ ma, 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩwězéb zarina. Taha wa, wa âma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. A norĩ wa'wa hã ma tô ône u'â Zezusihi âma si 're anomro aba mo, aihâimana nhipete sina.

² Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

Cristuhu âma 're ĩdanomro mono norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sôpru uptabi di, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama hã. Ta hã Cristuhu âma 're wanomro mono wa, ma tô marĩ mono bâ wama 're sôpru, uburé marĩ wê na, hâiwa hawi. Taha wa, wama 're sôprub za'ra mono wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁴ Ta hã ti'a te te poto ô ré, ma tô romhâ ré te te 're wa'apisutu siro, tinhib'a'uwê da, Cristuhu âma za 're wanomro mono wa, wawê uptabi na âma 're wanomro mono da, marĩ, wa te 're 'manharĩ wasété za'ra mono âna. Ta hã te te 're wa'apoto mono ô ré, ma tô romhâ ré te te 're wa'azawi pese.

⁵ Tãma rowê wa, ma tô wa'âma sima roti siro, wa'âma 're 'ra za'ra mono da, Zezu Cristu za te te ĩwawa'âbâzéb zarina. Te te sima 're wa'awê uptabi mono wa, ma tô âne sima roti siro, wa'âma za'ra.

⁶ Wamama hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô oto wa'âma uwaimrami wê za'ra, ĩ'ra tãma ĩsawi hã te te ĩwa'awa'âbâzéb zarina. Taha wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.

⁷⁻⁸ Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada dâ'â wamhã, ma tô tidâ'âzém na wa'awa'â. Marĩ, wa te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã ma tô te te wama 're apari, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tō mono da oto. Āne wamhã, ma tô Wamama hã wa'âma uwaimrami wê, sa'êtê na tãma 're hâimana mono wa, te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã.

⁹⁻¹⁰ Te te da'âma sima ĩrotizé hã dama waihu'u pese âna ma tô dawĩ 're hâimana aré. Tane nherê, rosa'rata wê waihu'uzé hã sa'êtê na tãma 're ĩhâimana mono zéb zarina, ma tô oto wama waihu'u za'ra, Cristu za te te da'âma tãma ĩ'uwa'imramizém na. Tawamhã niwapsi bâdâ te te sima ĩpisutuzém na te za da'âma uwaimra, te te da'âma sima ĩrotizé hã. Tawapsi te za uburé tinhipoto ma nharĩ za'ra, hâiwa âma, ti'ai âma zama, simisutu

Cristuhu nhimiroti na 're dahâimana za'ra mono da, ta hã da'madâ'â'wai uptabi, dama 're hâimana mono wa.

11-12 'Re ìhâimana u'âsi mono hã marĩ na te te sima 're aroti mono wamhã, te za tô te te âma 're a'uwaimrami. Ta hã ma tô wa'apisutu siro, ìsib'a'uwê 're wanomro mono da, Cristuhu âma za 're wanomro mono wa. Âne duréihã te te wa'âma sima ìrotizéb zarina, ma tô wa'âma uwaimrami za'ra, danho'reptui'wa zô 're ìwanhimipari 'rata za'ra mono norĩ ma, âma 're ìwawata u'âsi za'ra mono zéb da hã.

13 A norĩ wa'aba zama te oto wasiré Cristuhu âma 're anomro aba mo. Danho'reptui'wai wasu'uwê hã ma tô ìwaparĩ za'ra wa'wa, asi'uihã na. Tô sena Cristuhu wasu'uwê hã. Tawamhã waparĩ za'ra wa'aba wamhã, ma tô Danho'reptui'wa na asina 're ìumhãsi za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha zarina ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani hã we aima sômri za'ra wa'wa, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, ìsib'a'uwê oto 're anomro aba mono na. Âne ma tô ai'âma uwaimrami wê za'ra wa'wa, te te dama ìropisutuzéb zarina.

14 Tawamhã niwapsi te za uburé marĩ ìwê hã te te wama 're anhomri, tizazei'wai mono bâ. Duré ìsib'a'uwê 're wahâimana za'ra mono wa, te za rowasété hawi wa'awaibui pese. Tawapsi wama 're rowê za'ra mono di za. Âne tô sena za te te wama âma ì'a'uwaimramizém na, wa te âma waihu'u za'ra da, ma tô Tipê'êzani hã te te wama 're anhomri. Taha wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

Ìsazei'wa norĩ ma, Paru te te ìrowaptêrêzé wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono wi

15 Aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã ma tô we ìtême waptârã, Wanhib'apito Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono na, duré asiré ìsazei'wa norĩ 're ìsawi pese za'ra wa'aba mono na zama.

16 Taha zarina, wa õne u'âsi 're ìto, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ai'âma za'ra wa'aba. Duré tâma 're ìmreme mono wamhã, aima za'ra wa'aba zama wa tô te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, hâiwa u ai'âma 're ìpo're si'âri za'ra wa'aba mono âna.

17 Wamama hã waihu'u pese za'etê dá'â sina, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu hã Tipê'êzani na te te aima 're sômri u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré Wamama hã ìhâimanazém na 'râwi 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu 'madâ'â'wa hã.

18-19 Wa hã wa ìsima wê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ìsimiroti hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, duré rowê uptabi zô te te ì'aipisutu za'ra wa'aba zé wasu'u hã, 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ ìwê uptabi na wama 're ìsôprub za'ra mono zéb da hã tinhib'a'uwê norĩ ma, te te ìropisutuzéb zarina, taha wasu'u zama 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ìsima aiwê za'ra wa'wa.

20 Wa duré aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ìwaihu'u pe hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tiwaihu'u pese na ma tô Cristu hã ab're hawi hâiwa'utu, dá'â nherê. Taha pari, ma tô pisutu, pire na ìsimire niwĩ 're sãmra mono da, hâiwa âma.

21 Tame te pire uptabi na dama 're hâimana, pire na hâiwa âma 're ìhâimana za'ra mono norĩ ma, duré tame siptete na 're ìhâimana za'ra mono norĩ ma zama. Ti'ai âma duré hâiwa âma zama tipire na te te âma wabzu za'ra ô di, dama ìpire za'ra norĩ hã. Õne u'â te za tipire na te te 're da'a'rãhipai u'âsi.

22-23 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Cristu hã pisutu, dama pire na 're hâimana mono da, ìsimipoto mono bâ. Ma tô duré Cristu hã pisutu, ropâ tinhib'a'uwê norĩ 'madâ'â'wa da, õhõ si uburé Danhib'apito dama 're hâimana mono wa. Wahâiba hã misi nherê, wahâiba na marĩ mono bâ wama 're ìhâimana za'ra mono ne, te Cristuhu hâiba wasu'u, ìsib'a'uwê norĩ hã. ìsib'a'uwê norĩ hã tâma 're hâimana za'ra mono wa, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â

mono õ di, Cristuhu wi hã. Ta hã te ropã 're hâimana u'âsi, uburé marĩ hã 're ãhâimana za'ra mono zéb da hã, ãsadawa para.

2

Dapẽ'ẽ 're dadã'ã u'âsi 're ãdanomro mono zém hawi, danho'reptuzé wasu'u

¹ Duréihã a norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, 're atã'ã za'ra wa'aba mono ne, te 're anomro aba mo aré, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're anomro aba mono õ wa, duré aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wab zama.

² ãsazei'õ'wai hâimanazém na ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, wa'uburé norĩ nhib'apito nhimiroti na zama. Hãiwa nho're ãma te ta norĩ hã 're hâimana za'ra. ãsimiroti hã tãma pire za'ra di, ãpo're'õ norĩ ma hã. Taha wa, te ta norĩ hã ãsimiroti na si 're nomro, 'Re ãhâimana u'âsi mono wapari'õ'wa norĩ hã.

³ Tane wa norĩ hã wanhimirosa'rata wasété zarina, wa tô aré 're wanomro. Wa te wasima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina, wa tô aré wa te wasima ãma 're uwaimrami za'ra. ãne 're wahâimana wasété za'ra mono wa, te aré dazu wahã za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

⁴⁻⁵ Tane nherẽ, wawasété na 're wanomro mono wa, 're ãwadã'ã za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono nherẽ, ma tô Cristu te te ãhãiwa'utuzém ne wapẽ'ẽ 're te te 're wa'ahãiwa'utu, rowẽ na si oto ãma 're wanomro mono da. ãne ma tô wama ãma uwaimrami wẽ za'ra 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, ãpẽ'ẽzézé hã sa'ëtẽ na tãma 're hâimana mono wa, duré tãma wazawi uptabi za'ra wa. Taha wa, te te 're ãwa'anho'reptui mono zé wa'rãmi, marĩ zô 're simipari mono ãna, ma tô te te 're wa'anho'reptu.

⁶ Ta hã Cristu ab're hawi te te ãhãiwa'utu ne, ma tô wapẽ'ẽ 're te te 're wa'ahãiwa'utu, hãiwa ãma 're wasi'ubumroi u'âsi mono da, Cristu Zezusihi 'rata.

⁷ E marĩ da. Da te waihu'u za'ra da, ãsimizawizé hã sa'ëtẽ na tãma 're ãhâimana mono hã, wa'uirĩ na 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã. ãne te za da te 're waihu'u za'ra, Cristu Zezusi te te 're ãda'azawi pese mono zéb zarina.

⁸ 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô asõ'reptu za'ra wa'wa, Wa'anho'reptui'wa hã asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asi'uihã na 're asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Sõpru wa, ma tô Wamama hã aima ãma uwaimrami za'ra wa'wa, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã.

⁹ Marĩ hã ahã na 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, taha zarina te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono õ di 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, 'rãwi asi'ãma wa'aba 're a'maiwata aba mono tõ da, asi'uihã na asi'manho'reptui wa'aba da newa.

¹⁰ Cristu Zezusihi ãma 're wanomro mono wa, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wama sõmri za'ra wahâimanazé ãté hã, wa te ãma dama 're rob'manharĩ wẽ za'ra mono da, duré ãwẽ na wa te 're dapawaptob za'ra mono da, te te wa'ãma ãroti sirõmo zéb zarina.

Zudezu norĩ, zudezu'õ norĩ me aihãni Cristuhu ãma oto 're ãnomro mono zé wasu'u

¹¹⁻¹² A norĩ wa'wa hã ma tô zudezu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tô asihãiwata nhihãri aba õ na te te 're asisi za'ra wa'wa, zudezu norĩ hã. Ta norĩ si ma tô tinhãiwata nhihãri ré na 're sisisi za'ra, tihãiba na te te sima 're ã'manharĩ za'ra mono zéb zarina. Ma'ãpé rosa'rata za'ra wa'aba, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Cristu hã Danho'reptui'wa na waihu'u za'ra wa'aba õ wa, ãma 're anomro aba mono õ di aré. A norĩ wa'wa hã zudezu'õ wa, Izarazéhé nhihudu norĩ siré 're anomro aba mono õ di duré. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma si, ãwẽ na te te ãropisutuzém na 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne wa, rowẽ uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono ãna, ma tô 're anomro aba mo. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hâimanazém na sena na waihu'u za'ra wa'aba ãna, ma tô 're anomro aba mo aré.

¹³ Tane nherẽ, dasisiti 're ãdahâimana za'ra mono ne, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti, romhã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, asimirosa'rata aba na. Cristu hã

wazada ïdâ'âzéb zarina, ma tô Wamama hã sitême ai'ãwisi za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi ãma oto 're anomro aba mono da, 'rãwi ï'rata 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto, asimirosa'rata aba na.

¹⁴ Cristu hã ma tô wawi uprosi za'ra, 're ïwasi'ruiwapari za'ra mono zé hã. Taha wa, aihîni wa oto ïsib'a'uwê 're wahâimana za'ra, zudezu norï hã, zudezu'õ norï me. 'Re wasisawi pese za'ra mono sina, wa oto 're wanomro.

¹⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã sa'êtê na ma tô zudezu norï ma si 're hâimana za'ra, marï hã te te tãma ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, taha zarina ïwasédé hã te te tãma 're ï'apari mono zéb da hã duré. Cristu hã wazada ïdâ'âzéb zarina, tâibâ oto 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã, marï na dawasédé hã te te dama 're ï'apari mono zéb da hã. Misi dahâiba ne, aiwapsi wa oto 're wahâimana za'ra, zudezu norï, zudezu'õ norï me, wahâimanazép tém na si, ïwê na si ãma 're wanomro mono da, duré wasisawi pese sina oto 're wahâimana za'ra mono da wasiré.

¹⁶ Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na wazada ïdâ'âzém na ma tô wawi uprosi za'ra, 're ïwasi'ruiwapari za'ra mono zé hã, aihîni tizazei'wa norï hã te te 're wa'anhimroi mono da si oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono u.

¹⁷ Cristu hã ti'ai u wei morï wa, ma tô rowasu'uwê na te te 're da'apo're pu'u, rowê na 're ïdahâimana za'ra mono zém na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono oto te te 're ïda'awêsãmri mono zéb zarina. E marï da. Zudezu'õ norï hã rowê na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're anomro aba mono õ norï hã, duré zudezu norï, rowê na ãma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're ïwanomro mono norï hã.

¹⁸ Cristu hã wazada dâ'â wa, duré wama 're hâimana za'ra mono wa, te za oto ïpê'êzani hã simisutu te te 're wa'apawapto, Wamama u 're ïwasihutu mono zéb da hã wanhimirosa'rata na. Tawamhã tãma 're wamreme zusi mono wamhã, te za te te 're wa'awapari u'âsi, zudezu norï hã, zudezu'õ norï me.

¹⁹ Taha wa, zudezu'õ nherê, dasiré'õ ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê te oto dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te duré dame ï'ra 're aihâimana za'ra wa'aba mo oto.

²⁰ Êtê 'manharï na wa za 'ri na ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Êtê na'rata nhisiwi, da te dasiwi 're ï'ri za'ra mono ne, ma tô Cristuhu wasu'uwê na te te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa, ïsadawa wasu'u'wa norï hã. Duré Wamama pê'êzani, marï hã te te tãma ïwaihu'u za'ra zéb zarina, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're ïsadawa wasu'u za'ra mono norï zama ma tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. 'Ri uparizéb da, 'ri na'rata wê'êzéb ãma, êtê tãmo hâpâ wawê na, wa za Zezu Cristuhu ãma simiré'é, wapawapto uptabi 'wa wama 're hâimana za'ra mono wa, ta hã.

²¹ Êne hã misi 'ri na simisutu 're ïsimi'wara mono ne, te za te te 're wa'apawapto Cristu hã, wa'ãma 're ïsôrõwa za'ra mono da hã, aiwapsi 're wahâimana za'ra mono da.

²² Tane a norï wa'wa hã, êtê ahâ na 'ri misi da, da te dasiwi ï'ri ne, te za te te aima 're nharï u'âsi za'ra wa'wa, simisutu Wanhib'apito ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ïsôrõwa misi tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïpê'êzani hã aipê'ê za'ra wa'aba 're, 're ïhâimana mono zéb zarina.

3

Paru hã zudezu'õ norï ãma te te 're ïromhuri mono zé wasu'u

¹ Taha wa, wa hã Paru, wa 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, aima za'ra wa'aba. Zudezu'õ norï, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa wa 're mo, ïwasu'uwê na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Taha 'ru te, ma tô dasiwi ïnherê ni, dazazéb 're, ïzab da.

² 'Re ïhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô romhuri hã ïma tisõ, aima 're ïrowê za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne na ma tô ïwapari za'ra wa'wa, tô.

³⁻⁴ Duréihã te te sima da'ãma ïrotizé hã aré dama ïwaihu'u'õ hã ma tô ïma waihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Nimosi wa tô syry na ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

⁵ Zudezu'õ norĩ ãma te te sima ïrotizé hã te te dama waihu'u õ di aré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ãhãna nimosi ma tô Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ ma waihu'u, te te sima da'ãma ïrotizé hã, Tipê'êzani na ta norĩ ma te te ïwaihu'uzéb zarina. Duré marĩ hã te te tãma ïwaihu'u za'ra zéb zarina, dama ïsadawa wasu'u'wa norĩ ma zama, ma tô tãma waihu'u za'ra, te te sima da'ãma ïrotizé hã.

⁶ Rowasu'u wê hã aré dama ïwaihu'u'õ hã 're ïhâimana mono hã, ãne. Zudezu'õ norĩ hã Cristuhu wasu'uwê te te 're saze za'ra mono wa, marĩ ïwê na zudezu norĩ ma 're ïsõpru mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tãma 're ïropisutu za'ra mono zéb ré, te za 're hâimana za'ra. Simisutu te za oto 're hâimana za'ra, dahâiba misi ne. Cristu Zezusihi ãma oto 're nomro mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê norĩ ma, marĩ ïwê na te te tãma ïropisutuzéb zarina, te za zudezu'õ norĩ ma zama te te tãma ãma 're a'uwaimrami, zudezu norĩ zu. ãne zudezu'õ norĩ ãma te te sima ïrotizé hã.

⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô ïpisutu, tãma ïromhuri'wa 're ïmorĩ da, Cristuhu wasu'uwê hã te dama 're wasu'u mono da, tiwaihu'u pe hã te te ïma sõmri wa.

⁸ ïwana ïsazei'wa norĩ hã ïwê na te sipa za'ra õ di. Ta norĩ si ma tô tiwê na ïnhipa za'ra. Tane nherê, ma tô ïpisutu, zudezu'õ norĩ ma te tãma 're wasu'u za'ra mono da, ïwê hã sa'êtê na Cristuhu ma 're ïhâimana mono hã dama ãma 're ïsõpru mono zéb da hã.

⁹ Ropoto mono 'wa hã ma tô aré pisutu, ropoto na'rata hawimhã dama waihu'u ãna a'â 're hâimana mono da, te te da'ãma sima ïrotizé hã. Nimosi ma tô ïpisutu, te dama 're rowasu'u mono da, za oto te te dama ãma ï'uwaimramizém na hã te te sima da'ãma ïrotizéb zarina.

¹⁰⁻¹¹ Ta hã ma tô sima wê, hâiwa ãma pire na 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã te te waihu'u za'ra da oto, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u wê hã ahâ na tãma 're ïhâimana mono na hã. Simisutu ïsib'a'uwê norĩ hã oto tãma 're hâimana za'ra mono wa, te za oto ãne na waihu'u za'ra, duréihã te te sima da'ãma ïrotizé hã te te da'ãma uwaimrami wa, Wanhib'apito Cristu Zezusi te te ïda'anho'reptuzéb zarina.

¹² Taha wa, Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, duré ïsimipawaptobzém na wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za wasina wapahi ãna ïtême 're wasihutu wanhimirosa'rata na, 'Re ïhâimana u'âsi mono u, robze na tãma 're wamreme zusi mono da.

¹³ ãne wa, wa hã te ïrobzépata na ï'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu wasu'uwê hã wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, aima 're ïrowê za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, Cristuhu wasu'uwê hã te dama 're wasu'u mono 'ru te, rowasédé hã da te ïma 're 'manharĩ za'ra mono nherê, ïma 're rowê mono di. ãne wa, te ïrobzépata na ï'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

Cristuhu nhimizawi pese zé wasu'u

¹⁴ Taha wa, ïhi'rãtitõ, wa 're ïsimasisi, Wamama wi te tiwi 're rowaptêrê u'âsi mono da, aima za'ra wa'aba.

¹⁵ Õhõ si Wamama wa, wa ï'ra 're wahâimana za'ra ïsazei'wai mono bâ, hâiwa ãma ti'ai ãma zama 're ïwahâimana za'ra mono norĩ hã.

¹⁶⁻¹⁹ Wamama te hã ïwaihu'upe hã, te sa'êtê na 're hâimana tãma. ãne wa, wa tiwi te 're rowaptêrê u'âsi, aima za'ra wa'aba, Tipê'êzani na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina, ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristu hã aipê'ê 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'aba mono da, ïwaihu'u pese na asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wa duré aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're 'manharĩ wê u'âsi za'ra wa'aba mono da. Dazawizé hã sa'êtê

uptabi na, te Cristuhu ma 're hâimana. ãne wamhã, uburé asiré ãsazei'wa norĩ me, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, ti'ab ré wa te wasina 're waihu'u uptabi za'ra mono õ nherẽ, Cristu te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã. E marĩ da. Uburé marĩ ãwẽ si, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma 're ãhâimana za'ra mono ne, aima zama 're hâimana za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã, dahâimanazém na rowaihu'u wẽ zama.

²⁰ 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã waihu'u pese di, te te wama ãma 're ã'a'uwa'imrami mono zéb da hã, marĩ ãwẽ zô wa te 're ãrosa'rata za'ra mono zém nhipai u, duré marĩ ãwẽ hã wa te tiwi 're ãwaptẽre za'ra mono zém nhipai u zama. Tiwaihu'u pese na te te 're ãwa'apawapto mono zéb zarina, tãma waihu'u pese di, ãwẽ na te te wama ãma 're ã'a'uwa'imrami mono zéb da hã.

²¹ Taha wa, ãsazei'wai mono bâ Zezu Cristuhu ãma 're ãwanomro mono norĩ, Wamama ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono za.

4

Misi Cristuhu hãiba ne, aihĩni ãsazei'wa norĩ 're ãhâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa 're ãmorĩ 'ru te, 're ãza mono ré, dazazéb 're. Ma'ãpé dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono za, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te sima 're ã'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba. Taha da, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa.

² ãne te za 're anomro aba mo. Aipire na asina 're asõpré wa'aba mono õ di za. Duré aiwamri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aihâimana wẽ na.

³ Wamama hã ma tô Tipẽ'ẽzani na te te wama 're anharĩ, rowẽ na oto wasiré 're wanomro mono da. Taha wa, ãne 're aihâimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za 'rãwi asina 're asõpré wa'aba mo.

⁴ Cristuhu nhib'a'uwẽ mono bâ misi dahãiba ne, wa simisutu 're wahâimana za'ra. Misi te ãpẽ'ẽzani hã 're hâimana. Taha si te wama 're hâimana za'ra, wapẽ'ẽ mono bâ. Duré õhõ zô si wa 're wanhipari za'ra oto, rowẽ uptabi zô. Taha zô 're asimipari za'ra wa'aba mono da, ma tô tinhib'a'uwẽ da, aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã.

⁵ Õhõ si, Danhib'apito te 're hâimana. Õhõ si, te Wanhib'apito wasu'uwẽ hã 're hâimana, wa te ãma 're ãsaze za'ra mono zéb da hã. Õhõ zadawa para si, wa tô â dawabzuri hã wa te 're 'manharĩ za'ra.

⁶ Õhõ si uburé Damama te 're hâimana, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã. Õhõ si danhipai u te ropã 're hâimana. Te duré wapẽ'ẽ mono bâ 're sãmra.

⁷ Cristu hã ma tô marĩ ãwẽ na ã'madã'ã waihu'u õ na wama 're sõprub za'ra, wahãiba mono bâ, te te wama 're ã'apisutu mono zéb zarina, wa te tãma 're ãdapawapto za'ra mono zéb da hã.

⁸ Duréihã ma tô ãne na rob'ui'éré ni, ãbaihã na hã:

“Hãimo morĩ wamhã, dawí watobro wa, ma tô sisarina da'ahã na te te danhimro. Marĩ ãwẽ na ma tô duré dama 're sõpru.”

ãne 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirowasu'u na rob'ui'éré hã.

⁹ E marĩ te wasu'u, hãimo ãmorizé hã. A'ã ti'ai u ãmorizé te wasu'u, ta hawi hãimo morĩ wa.

¹⁰ Ti'ai u we ãmorĩ hã ma tô apã mo, hãiwa nhipai u ropã uburé da'madã'ã'wa dama 're hâimana mono da.

¹¹ Cristu hã ma tô ni'wam norĩ hã pisutu za'ra, ãsada wa wasu'u'wa 're nomro mono da. Ni'wam norĩ ma hã ma tô duré pisutu za'ra, marĩ te te tãma ãwaihu'u za'ra zéb zarina, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ãsazei'wa norĩ ma. Duré ni'wam norĩ hã ma tô pisutu za'ra, ãwasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã ma tô pisutu za'ra, dama rowahutu'wa da, ãsimiroti na te te 're dapawapto za'ra mono da, ãma 're dahãimana wẽ za'ra mono da.

¹² ãne ma tô Cristu hã da'apisutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ te te 're pawaptob za'ra mono da, taha zarina 're sipawapto pese za'ra mono wa, siptete sina 're hãimana za'ra mono da.

¹³ Tawamhã aihĩni wa za oto wanhimirosa'rata na wasina wa te 're sazei pese za'ra, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã wa te ãma 're ãsaze za'ra mono zém na hã. Duré aihĩni wa za oto 'rãwi wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra hã, niha 're ãhãimana mono na. ãne wamhã, wahãimana wẽ zé, wa za wasima wa te 're sa'ëtẽ za'ra. Tawamhã wa za oto wasina wa te 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're ãwanomro wẽ uptabi mono zé hã.

¹⁴ ãne wamhã, ai'uté ne wanhimiza'rese ãna 're wanomro mono õ di za oto. Tawamhã dazadawa nhipese na da te wama 're roti za'ra mono nherẽ, roti tô senai'õ hã wa te 're wapari za'ra mono õ wa, roti tô senai'õ niwĩ 're wasipizari za'ra mono õ di za.

¹⁵ Wa norĩ hã roti tô sena na si, wa za wasima wa te 're roti za'ra, 're wasisawi pese za'ra mono sina. ãne wamhã, wahãimana wẽ na, wa za wa te 're sa'ëtẽ za'ra. Tawamhã wa za oto wa te wasina 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're ãwanomro wẽ uptabi mono zé hã, Wanhib'apito ne.

¹⁶ Marĩ mono bâ wahãiba bâ wama 're hãimana za'ra mono nherẽ, wa za wa'rã zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra. Tane wa norĩ hã Wanhib'apito zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, rowẽ na wa za wasiré 're wahãimana za'ra. Tawamhã 're ãwasisawi pese za'ra mono zéb zarina, wa za 're wasipawaptob za'ra, wa te wasima 're sa'ëtẽ za'ra mono da, wahãimana wẽ zé hã.

Cristuhu ãma oto 're ãdanomro mono zép té wasu'u

¹⁷ Taha wa, tô sena Wanhib'apito zadawa para wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'õ'wa norĩ ne 're anomro aba mono tõ da, ta norĩ nhimirosa'rada hã tõ senai õ wa.

¹⁸ Tob'a na 're ãnomro mono norĩ ma, rob'madã hã tãma ãwaihu'u za'ra õ ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti uwaibaba rosa'rada hã tãma waihu'u za'ra õ di, ãsazei'õ'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra mono õ wa, ãsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono da, te za tiwasété na siwaihu'u ãna 're hãimana za'ra. Taha wa, rowẽ na ãma 're ãdahãimana za'ra mono zéb ré, 're hãimana za'ra mono õ di za.

¹⁹ Siséb ãna te ta norĩ hã te te sina 're rob'manharĩ wasété za'ra, tihãimana wasété na. Tiwasété zô si te duré sima 're sõpré, marĩ ãwasété na si 're hãimana za'ra mono da.

²⁰ E ãne 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ma tô Cristu hã ãhãimanazém na 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo. Mare di.

²¹ A norĩ wa'wa hã ma tô Cristuhu wasu'uwẽ hã aipo're na 're ãwapari za'ra wa'aba mo. Oto ãsiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, Zezusihi hawi roti tõ sena hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

²² 'Re anomro wasété aba mono da si, te aré asima 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Taha wa, te aré aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 're anomro wẽ wa'aba mono zé hã. Tane nherẽ, te za oto ãrême pese za'ra wa'wa, 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã.

²³ Asimirosa'rata wẽ na si te za oto 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo, taha zarina 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono da oto.

²⁴ Da'uza hã ãhã tém na 're ãdasi'uza za'ra mono ne, te za oto aihãimanazép tém na si 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ãwẽ na si. Taha da, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aipoto téb za'ra wa'wa aipẽ'ẽ 're, ãsine 're anomro wẽ wa'aba mono da, tõ sena dama 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono da oto.

²⁵ Taha wa, dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za oto. Aihãiba mono bâ te za tõ sena na si asima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo.

²⁶⁻²⁷ Nimahã na 're asiti'ru za'ra wa'aba mono wamhã, 're aiwasété za'ra wa'aba mono õ di za, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré asiti'rui ré bâdã hã wahuré ai'ãma 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tõ da, te za asiwi 're ãwẽ'õ za'ra wa'aba mo, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da dama.

²⁸ Danhibrom na dawī 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono hã 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono ò di za oto. Te za oto asib'rata na 're ìromhuri za'ra wa'aba mo, aihâimana wê na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asimiromhuri na ìsibrob'ò norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, ãne si wê wa.

²⁹ Aimreme wasété na dama 're aimreme zusi aba mono ò di za oto. Aimreme wê na si te za oto dama 're aimreme zusi aba mo, asimiroti wê na si 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da ãma.

³⁰ 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ò di za, aihâimanazém na Wamama pẽ'êzani wi 're robzei'ò tō za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. Ìpẽ'êzani hã te wapẽ'ê 're, wama 're hâimana za'ra, wapibui pese zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te, tãma 're ìwahâimana za'ra mono na, bâdâ ìwa waptã'ã ò ré, te te ìwa'anho'reptuzéb da hã.

³¹ Taha wa, te za oto 're ìrême pese za'ra wa'aba mo, aipẽ'ê na 're ìda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Asiti'ru zama te za 're ìrême pese za'ra wa'aba mo, asahi zama duré. Aimreme 'rãihã sina, duré dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono ò di za. Da'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono ò di za duré. Dama 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono ò di za duré.

³² Marĩ ìwê na te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo, aipẽ'êzé sina. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Cristu dazada dâ'â wa, te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ò di oto, 're ì'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ìwasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherê, ìsine dawasédé hã da'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ò di za oto.

5

'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra na oto 're ìdanomro mono zé wasu'u

¹ A norĩ wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra oto 're anomro aba mono wa, tãma asawi za'ra wa'aba di. Taha wa, te za ìsirã zarina si oto 're anomro aba mo.

² Cristu te te 're ìwa'azawi pese mono zéb zarina, te za oto 're ìdazawi pese za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō sisawi ãna sisõ, wazada dâ'â da. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma 're ìdanhoprub za'ra mono zéb zarina, sisawi ãna sisõmri wa, Wamama ma wê uptabi di, wazada ìdâ'âzé hã.

³ A norĩ wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're anomro aba mono nherê, siwa'ru aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ò di za, pi'ò na aibã na zama. Duré aihâimana nhiséb'ò na 're anomro aba mono ò di za. Duré danhibrom na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono ò di za, ta hã ì'uwaibaba ò wa 're ìdahâimana wasété za'ra mono zé hã.

⁴ Duré aimreme nhiséb'ò na asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono ò di za. Aimreme to na asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono ò di za duré, ãne hã ì'uwaibaba ò wa, Wamama nhib'a'uwê 're ìwanomro mono zéb da hã. Wama 're ìsõpru mono zém na si, te za asima 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo oto, Wamama ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da.

⁵ Taha wa, te za oto ìwaihu'u za'ra wa'wa, ãne: Sina 're ìsipsaihuri za'ra mono norĩ hã, duré dahâimana nhiséb'ò na 're ìnomro mono norĩ hã ìtême 're sisisi mono ò di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono u hã, duré Cristuhu u hã, da'ãma 're ìsib'a'uwê zahuré mono zéb u hã. Duré danhibrom na te te 're ìda'ruiwapari za'ra mono norĩ zama ìtême 're sisisi mono ò di za, marĩ zô si te te sima 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana. Taha wa, ta norĩ hã marĩ ìwê na tinhib'a'uwê norĩ ma te te ìropisutuzéb ré, 're hâimana za'ra mono ò di za.

⁶ Ta norĩ hã po're'ò u'âsi 're nomro mono wa, te za nimahã na tãma rob'manharĩ pipa za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tane nherê, áté ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, za te te ìdahã za'ra ò na hã. ãne te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherê, 're wapari za'ra wa'aba mono ò di za, ìsimirowasu'u tō senai'ò wa, ta norĩ hã.

⁷ Taha wa, ìpo're'ò norĩ siré hã 're anomro wasété aba mono ò di za oto.

8-9 A norĩ wa'wa hã roti sena hã aré waihu'u za'ra wa'aba õ di, Cristuhu nhimiroti hã. Taha wa, datob'a na 're ãdanomro mono ne, ma tô aré robra na 're anomro aba mo, aiwasété na. Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono wa, rowa'a na damorĩ wẽ na 're ãdanomro mono ne, te oto ãsimiroti ré 're anomro aba mo. Taha wa, te za oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito nhimiroti na 're nomro mono wamhã, te za te te dama 're rob'manharĩ wẽ za'ra. Te za duré 're nomro wẽ. Duré tô sena na si te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Dahâimanazé tô sena na si te za dama 're hâimana za'ra. Taha wa, a norĩ wa'wa hã roti sena zarina si te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo, Cristuhu nhimiroti na.

10 ãne te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na: “E niha wa za 're mo, Wanhib'apito te te ãwẽsãmrizéb da hã.” ãne te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

11 ãsazei'õ'wa norĩ siré, marĩ ãwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, ãpẽ'ẽ 're, robra u'ãsi 're ãnomro mono norĩ siré hã. Ta norĩ ma, te za 're ãroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahãri za'ra mono da, tinhimi'manharĩ wasété zé hã.

12 ãpo're'õ norĩ hã te marĩ ãwasédé hã pi'uriwi te te 're 'manharĩ za'ra. Ta norĩ nhimi'manharĩ wasété zé hã wasété uptabi wa, taha na si ãma wanhiséb uptabi za'ra di, wa te ãma wasima 're ãrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Taha wa, te za ta norĩ ma 're ãroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahãri za'ra mono da, tinhimi'manharĩ wasété zé hã.

13-14 Robra wa, wa te ro'o wamhã, wa za marĩ hã wa te 're waihu'u za'ra, tô sena ãhâimanazém na. Tane bâdâ te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono wamhã, rob'madâ'â pese di za dama. Duréihã wahi'rada, ma tô ãne na roti:

“A hã 're asõtõ u'ãsi mono hã, ai'utu. Te za aiwahu, 're ãdadâ'â u'ãsi za'ra mono zém hawi. Tawamhã Cristu hã te te dama 're ãrob'uiwẽ mono ne, te za roti sena hã aima waihu'u.”

ãne wahi'rata nhimiroti hã dama.

15 Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, 'rãwi asina 're asõpré u'ãsi aba mono da, 're anomro wẽ wa'aba mono zéb da. Sena na roti wẽ waihu'u'õ'wa ne, 're anomro wasété aba mono õ di za oto. Roti sena hã oto aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za ãma 're anomro wẽ wa'aba mo, tô sena roti wẽ zarina si.

16 ãhãna uburé dawasédé hã te daro mono bâ 're hâimana. Taha wa, wama 're hâimana za'ra mono ré bâdâ hã, wa za wa te 're dapawapto wẽ za'ra.

17 Tawamhã danhimiza'rese ãna 're ãdanomro mono ne, 're anomro aba mono õ di za. Wanhib'apito te te sima 're ã'ai'awẽ wa'aba mono zéb zô si, te za 're asõpré u'ãsi aba mo, asina tâma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

18 ãsipãrĩ na 're asi'rãiwamnarĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina siwa'ru 're anomro wasété aba mono tõ da. Wanhib'apito pẽ'ẽzani nhimiwada'uri na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, robze sina ãma 're anomro aba mono da oto.

19 Aima ãma 're ãrobze za'ra wa'aba mono zéb da hã, te za 're asõ're za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito pẽ'ẽzani te te aima 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wanhib'apito hã sõpru wa, te za rowẽ zarina tâma 're asõ're za'ra wa'aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, asõ're wa'aba na.

20 Wamama hã sõprub di, 're ãhâimana u'ãsi mono hã. Taha wa, uburé marĩ wẽ na wama 're ãsõprub za'ra mono zéb zarina, te za ãma 're aiwata u'ãsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para.

21 A norĩ wa'wa hã ma tô Cristu hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, Asib'apito wa'wa hã. Taha zarina, te za 're asiwapari pese za'ra wa'aba mo.

ãmro ré norĩ ma, rotizé wasu'u

22 Pi'õ norĩ, aimro nhimiroti te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti 're ãwapari pese za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²³ E marĩ wa. Aimro za'ra wa'wa hã asipai u 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, Cristu tinhib'a'uwẽ norĩ nhipai u 're ãhâimana mono ne, ta norĩ nho'reptui'wa 're hâimana mono wa.

²⁴ Ìsib'a'uwẽ norĩ hã Cristuhu nhimiroti te te 're ãwapari pese za'ra mono ne, te za pi'õ norĩ hã aimro nhimiroti 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo.

²⁵ Aibã norĩ, Cristu hã tinhib'a'uwẽ norĩ te te 're ã'azawi pese mono ne, te za aimro hã 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo, tihãiba hã sawi ãna te te ãsõmri ne, sada dã'ã za'ra da.

²⁶ Marĩ hã ã na da te 're ã'upsõ za'ra mono ne, ma tã tinhimiroti na wawasété hawi te te 're wa'a'upsõi wẽ wapẽ'ẽ 're, 're wanomro wẽ mono da, ãsib'a'uwẽ si oto 're wahâimana za'ra mono da tãma.

²⁷ ãne ma tã sina uwaimra dama, zazahã ãhã uptob õ ne, duré ãhã'rã'ru'õ ne zama, hâimana wẽ uptabi na 're hâimana za'ra mono da, ãsib'a'uwẽ norĩ hã.

²⁸ Aibã norĩ, Cristu te te 're ãwa'azawi pese mono zéb zarina, te za aimro hã 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re sawi pese za'ra wa'aba mono wa, marĩ ãwẽ zõ asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama ãwẽ zõ 're asõpré wa'aba mo. Tawamhã marĩ hã ãwẽ zõ aimro ma 're asõpré wa'aba mono zém na, te za marĩ hã ãwẽ zõ asima zama 're asõpré wa'aba mo.

²⁹⁻³⁰ Ni'wam norĩ hã sima 're sipese u'ãsi za'ra mono wamhã, 're saihuri mono ãna 're si'ubumroi u'ãsi mono õ di za. Te za 're saihuri u'ãsi. Te za duré 're si'madã'ã pese za'ra, Cristu te te wama 're ã'ab'manharĩ wẽ mono ne, tinhib'a'uwẽ norĩ ma.

³¹ ãne ãwasu'u na rob'ui'ééré hã: “Dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nherẽ, te za oto dahãiba misi ne damro me si 're dasi'ubumro, misi haré.”

³² ãhã wasu'u hawi wa tã waihu'u za'ra ni, aré dama waihu'u õ nherẽ, ãne na hã. Aibã ãmro hã, Cristu te wasu'u. Duré pi'õ ãmro hã ãsib'a'uwẽ norĩ, te wasu'u.

³³ Aima za'ra wa'aba zama, te rowasu'u hã 're hâimana, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã oto. Taha wa, aibã norĩ, te za aimro 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ãsawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ ãwẽ zõ asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama 're asõpré wa'aba mo, ãwẽ zõ. Duré pi'õ norĩ, aimro hã te za 're ãwazéb za'ra wa'aba mo.

6

Da'ra norĩ ma, damama norĩ ma, duré dana norĩ ma zama rotizé wasu'u

¹ Da'ra norĩ, Wanhib'apito nhimiroti 're ãwapari pese za'ra wa'aba mono zarina, te za aimama nhimiroti hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

²⁻³ 'Re asimipari pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo aimama ma, duré ana ma zama, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré 're aihâimana hã za'ra wa'aba mono da, ti'ai ãma. ãne 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rada hã te 're hâimana, taha zarina marĩ ãwẽ hã za te te dama ãma 're ã'uwaimrami mono na hã. Duréihã ma tã ãne 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã dama roti:

“Aimama nhimiroti hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama. Ta norĩ nhimiroti hã 're wãpari pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Duré 're atã'ã su'u za'ra wa'aba mono õ di za. Te za 're asi'ãhi pese za'ra wa'aba mo.”

ãne ma tã aré dama roti. Simiroti pire di, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã. Taha wa, te za aimama nhimiroti hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

⁴ Damama norĩ, ai'ra ma hã 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za, asada 're sahi za'ra wa'aba mono tã da. Te za asimiroti wẽ na si 're ãpawãpto wẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti zarina, ai'ra norĩ wa'wa hã 're nomro wẽ mono da.

Pawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ma, duré danhib'apito norĩ ma, rotizé wasu'u

⁵ Aipawa'ãbã ãna aiwada'uri zarina si dama romhuri'wa norĩ, asib'apito mreme hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, 're wazéb za'ra wa'aba mono sina. Cristuhu ma 're

ĩromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za tô sena asib'apito mreme hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶ E asib'apito nho'a si te za romhuri hã tãma 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Mare di. ĩsa're'ra nherẽ, te za romhuri hã tãma 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da, asimiromhuri na. Cristuhu ma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za duré ti'ai âma asib'apito ma romhuri hã 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're ĩwẽ mono zéb zarina.

⁷ Ato sina te za tãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, asib'apito za'ra wa'aba ma, Asib'apito uptabi aba ma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono ne.

⁸ Wapawa'âbâ âna wawada'uri zarina si dama romhuri'wa 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ, duré wawada'uri âna wasi'uihã na 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ me zama, wa te dama 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra mono wa'rãmi, te za Wanhib'apito hã te te wama 're wa'âbâ za'ra. Âhã wasu'u na te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Danhib'apito norĩ, aima romhuri'wa norĩ ma, wa tô tãma roti za'ra, romhuri hã te te aima 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, to sina. Taha wa, te za aima romhuri'wa norĩ ma 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo. Tãma 're ropipa za'ra wa'aba mono õ di za. Misi Asib'apito wa'wa te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa hãiwa âma, aima romhuri'wa norĩ nhib'apito zama. Aiwapasi te za te te aima 're wa'âbâ za'ra wa'wa, 're ĩromhuri wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa'rui'wa zada, tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono zé wasu'u

¹⁰ Wa za oto roti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito siré si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wanhib'apito ma si ĩwaihu'upe hã sa'ëtẽ na tãma 're hâimana mono wa, te za ĩwaihu'u pese zarina aihâimana nhiptete sina 're anomro aba mo.

¹¹ Dasi'wapé 'manharĩ'wa norĩ hã te za sisada 're si'uza za'ra. Tane te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, 're anomro aba mo, Wa'uburé nhimiroti da, asiptete sina sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa norĩ hã wasiré 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ me, 're wasi'wapé za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ me si, wa za 're wasi'wapé za'ra, hãiwa nho're âma simiroti wasété na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ me. Wa'uburé norĩ hã ti'ai âma dapo're'õ na 're ĩdanomro mono norĩ ma, simiroti pire di, Wanhib'apito nhimiroti waihu'u'õ'wa 're danomro mono wa.

¹³ Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã wa'uburé norĩ hã nimahã bâtã na asô 're sihutu aba mono wamhã, te za 're ĩ'wapé za'ra wa'aba mo. Tawamhã 're ĩ'wapé za'ra wa'aba mono na, âma 're ai'uté za'ra wa'aba mono wa, te za ta norĩ wi 're aiwairébé aba mo.

¹⁴ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ĩsa'ëtẽ na, te za 're asi'usisi za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ĩsa'êne hã tô sena 're ĩdahâimana za'ra mono zé, te wasu'u. Duré danho'utu'ubuzé ĩtete na te za 're asi'uza za'ra wa'aba mo. Danho'utu'ubuzé ĩtede hã 're ĩdanomro wẽ mono zé, te wasu'u.

¹⁵ Duré dapara'uza ĩtete na te za 're asipara'uza za'ra wa'aba mo. Dapara'uza ĩtede hã ĩwasu'uwẽ na datoĩ u'âsi da te 're ĩdapo're pu'u za'ra mono zé, te wasu'u, rowẽ u'âsi Wamama siré 're ĩdanomro mono zéb da hã oto.

¹⁶ Duré ĩbaihã 'manharĩ hã te za 're ĩ'wasari aba mo asi'wawi, da te 're aihâzup tã wa'aba mono da, po'o 'wa ro'o na. Wa'uburé nhimiroti, wa te 're wapari za'ra mono tã da, Wamama ĩwaihu'u pese na wa te wasina 're ĩ'umhãsi za'ra mono zé, te wasu'u, ĩbaihã 'manharĩ hã.

¹⁷ Da'rãzaza ĩtete na te za 're asi'rãzaza za'ra wa'aba mo. Da'rãzaza ĩtede hã wanho'reptuzé, te wasu'u. Duré sib'ézé 'wa pa hã te za asiré 're ĩ'wasari u'âsi aba mo. Sib'ézé 'wa pa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u, ĩpẽ'ẽzani hã te te wama 're awaihu'u mono da, ĩsimiroti hã.

¹⁸ Te aima ãroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za uburé 're ãmanharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré ãpě'ězani te te wama 're ãawaihu'u mono zéb zarina, te za Wamama ma 're aimreme zusi aba mo. Te za tiwi 're ãrowaptěřě u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Asimiza'rese sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tãma 're aimreme zusi aba mono da. Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're ãhâimana za'ra mono norĩ ma, te za duré tiwi 're ãrowaptěřě u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're apawaptob u'âsi mono da, daro mono bâ.

¹⁹ ãma zama te za duré tiwi 're ãrowaptěřě za'ra wa'aba mo, timreme te te ãma 're awaihu'u u'âsi mono da, wě na te dama 're sadawa wasu'u mono da, ãpahi ãna, Cristuhu wasu'uwě hã aré dama ãwaihu'u'õ hã, da te 're waihu'u za'ra mono da oto.

²⁰ Cristu hã te te datěme ãzatõřĩ wa, wa oto ãsadawa wasu'u'wa 're mo, dazazéb 're, 're ãza mono nherě. Taha wa, ãpahi ãna te dama 're sadawa wasu'u mono da, te za tiwi 're ãrowaptěřě u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama wi.

Paru te te dama ãroti 'rãsutu zéb ãma, te te ãda'azawizé

²¹ Titicu hã te za aima ãwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, ãhâimanazé hã. Ta hã wapawapto wě 'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa duré, wama ãsawi pe hã.

²² ãme ãwahâimana za'ra na te te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tã atěme satõřĩ za'ra wa'wa, rowasu'u wě zarina, rowě na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

²³ 'Re ãhâimana u'âsi mono Wamama wi, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa za aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptěřě u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowě u'âsi ãma 're anomro aba mono da, duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina 're anomro aba mono da, ta norĩ hã waihu'u pese zahuré wa, asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu zawi pese 'wa norĩ ma, wa za te tiwi 're rowaptěřě u'âsi, ta norĩ hã Wanhib'apito tã sena te te 're sawi pese za'ra mono wa, Wamama hã ãwě na te te 're apawaptob u'âsi mono da.

Piripu norĩ

Piripu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã hã Paru hã ma tō 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ norĩ ma sōmri za'ra, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi u. Paru norĩ hã Siraha me, ĩmorĩ'rata na Piripu u simasisi zahuré wamhã, ma tō ĩsazei'ō'wa norĩ hã siwi tiza, dazazéb 're. Tame sima'wara ré hã ma tō dazazéb 're, da'madã'ã'wa hã pawaptob zahuré, ĩmro zama, duré ĩ'ra norĩ zama, Zezusi hã te te saze za'ra da. Awẽ ma tō oto tãma waprosi zahuré ni, pusi da apã.

Ā ĩbaihã hã darob amoi ãma dazazéb 're oto sãmra ré, ma tō ãma rob'ui'éré, Piripu norĩ ma. Paru hã ma tō tãma waihu'u za'ra, ãne: Zezusihi zazei'wa norĩ hã te za tō te te 're robzépata za'ëtẽ za'ra. ĩsazeté'wa norĩ ãma ma tō duré tihãtã'ã za'ra, senai'ō na rowasu'u'wa norĩ hã ĩwazari 're hãimana za'ra mono wa. Ma tō duré tãma siwasu'u za'ra, te te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã. Ma tō duré tãma roti za'ra, Cristuhu nhirã zarina si 're nomro mono da, ta hã sina 're ĩwata mono ō ne. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te tãma 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tō duré tãma roti za'ra, Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã wa, ĩmama hã te te tãma ĩpisutuzéb zarina, te te sina tãma ĩ'uwaimrami ne.

¹ Wa hã Paru, duré Timotiu, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa norĩ, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi ãma uburé 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Uburé Cristu Zezusihi ãma si 're anomro aba mono norĩ ma, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma zama, duré dapawapto'wa na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma zama.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, Piripu norĩ ãma 're ĩmreme mono zé wasu'u

³ Ai'ãma 're ĩpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidãpãsi, wa 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩwata u'âsi, ĩnhib'apito ãma.

⁴ Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're ĩmreme za'ra wa'aba mono sidãpãsi, wa ãma aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, aihãiba mono bã wa'aba.

⁵ Cristuhu wasu'uwẽ hã 're ĩwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto ĩsiré ãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, wa te dama ãma 're ĩropéi mono zém na hã. Taha wa, wa ĩto sina ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma hã.

⁶ Ta hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba zém na, ĩwẽ na te te ai'ãma ĩsãna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa ōne u'ã, ti'ai u apã we ĩmorĩzéb u, Cristu Zezusi hã. Taha ō ré, te te aiwi sazãri waihu'u za'ra wa'aba ō di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã. ĩwẽ si te za tō te te aima 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'wa, ãma 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Āne wa tō ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, tō sena na.

⁷ ĩ'uwaibaba wa tō ãne na hã ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E marĩ wa. ĩpẽ'ẽ 're, ĩma asawi za'ra wa'aba zé hã ĩma 're hãimana u'âsi mono wa. Romhuri ĩwẽ uptabi hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, tinhimizawi pese zéb zarina te te ĩma ĩpisutuzém na, ma tō ĩsiré tãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, tō. Āhãna dazazéb 're, 're ĩhãimana mono ré, ma tō a norĩ wa'aba zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo ĩsiré. Duré dazazéb 're, 're ĩhãimana mono ō ré hã ma tō duré ĩsiré dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha wasu'uwẽ hã senai ō newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono ma, te dama 're anharĩ mono ré hã, ma tō

ĩsiré 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hã, damreme wa'rãmi.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, tãma ĩwaihu'u pese di, sena na ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba na hã, duré ai'ãma 're ĩpẽ'êzé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tô duré wa hã te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, 're ĩdazawi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're sa'êtê u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowaihu hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ hã ĩwê na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĩwasété na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwi 're wê'õ za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Tawapsi te za ĩwê si asima 're ĩpisutu u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wê wa'aba mono da hã. ãne wapsi, 'rãwi aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono õ di za, nimahã na Cristu apã we ĩmorĩzéb u hã. ãhã zarina si, te za aiwasété wi, aihâimana nhiptete sina 're anomro u'âsi aba mo.

¹¹ Taha wa, te za ĩwê si 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimipawap-tobzéb zarina si. ãne na ãma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

Paru hã Cristuhu ma si, 're ĩsisõmri mono zé wasu'u

¹²⁻¹³ ĩsisãnawã norĩ, e ãme ropipa hã ĩma ĩhâimanazéb zarina, ma tô Cristuhu wasu'uwê na te te datême ĩropézé hã mazazã. Mare di. ãne ĩma romhâimana nherê, ma tô da'ahã na da te 're saze za'ra, Wanhíb'apito wasu'uwê hã. ãne na ĩ'ãma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima aiwê za'ra wa'wa. Dazazéb 're ĩhâimanazém na, ma tô da'wapéi'wa norĩ hã danhib'apito nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ hã siwi ĩwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're ĩhâimana mono 'ru te, da te dasiwi ĩnherzém na hã. Da'ahã na ma tô duré ãne na ĩwaihu'u za'ra ni, ãhã 'remhã. Dazazéb 're, da te dasiwi ĩnherê õ 'wa'ãhã, ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwê hã te te wapari za'ra õ di aré.

¹⁴ Duré dazazéb 're ĩhâimana wa, te oto wasisãnawã norĩ hã ahã na te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra Wanhíb'apito hã, taha si te te 're ĩpawaptob u'âsi mono wa. Taha wa, pahĩ ãna te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u hã te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherê, ta norĩ hã.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã ĩsiniwĩ da'ahã na 're dahâimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwê hã te te dama 're wasu'u za'ra, ĩnhimiromhuri wê zarina, da'ahã na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te ãma 're ĩ'ruiwapari za'ra mono wa, ta norĩ hã. Ni'wam norĩ si te ĩ'uwaibaba te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, te te ãma 're ĩpawaptob za'ra mono da, sena na ta norĩ si te te sima 're wê uptabi za'ra mono wa.

¹⁶ Ta norĩ ma, tãma ĩzawi za'ra zarina, te Cristu hã te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã romhuri te te ĩma ĩsõmri na te te ãma ĩwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwê hã senai õ newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono norĩ ma, tô sena na te dama 're ĩ'anharĩ mono na hã, damreme wa'rãmimhã.

¹⁷ Tane nherê, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono norĩ hã simirosa'rata wê na te te dama 're wasu'u za'ra mono õ di, Cristu hã. Sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, taré da'ahã na ĩsimirowasu'u wê niwĩ 're dahâimana za'ra mono da. Ma tô duré te te 're rosa'rata za'ra, ãne hawi te ãma 're robzépata za'êtê mono da, dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ré.

¹⁸⁻¹⁹ Tane nherê, wê di tô, ĩma hã. Ni'wam norĩ hã simirosa'rata wê na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, duré ni'wam norĩ hã sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherê, wê di tô ĩma hã. E marĩ wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norĩ hã. Taha si tô ĩpire uptabi hã

te tô wama 're hâimana. Taha wa, âma ãto ti, wa hã. Îãma 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, duré Zezu Cristuhu pê'êzani nhimipawaptobzéb zarina, wa za rowê na watobro, âne na ãma ãromhâimana wasété zém hawi. Æne hã ãma waihu'u pese wa, wa rowê u'âsi 're ãhâimana tô.

²⁰ Taha wa, wa tô wa hã ãpê'ê 're, 're ãsi'madâ'â pese, niwamhã ãnhimiromhuri na 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, te âma 're ã'uwaimrami mono zém na ãzô 're robaba tô mono da, õne u'âsi ãpahi ãna te tãma 're romhuri u'âsi mono da, ãhãna zama. Æne wa, wa 'rãwi te ãsima 're 'ruiwapari u'âsi. Æne na tô sena ãma 're ãhâimana mono zém na da te 're ãwaihu'u za'ra mono wamhã, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra, ãhãiba ré ré, ãma 're ãhâimana mono na hã, duré ãté ãdâ'â da nherê, ãma 're ãhâimana u'âsi mono na zama.

²¹ E marĩ da, wa za 're ãhâimana tawamhã, ãhãiba ré ré hã. Cristuhu ma 're ãsisõmri u'âsi mono da si, 're ãhâimana mono zé hã. Duré ãdâ'â da wamhã, ãma wê uptabi di duré. ãhãiba ré 're ãhâimana mono ré, ãma 're ãrowê mono zém nhipai u, ãma wê uptabi di za, ãdâ'â wamhã. Æne hã wa tô te ãsina 're waihu'u u'âsi.

²² E ma hã wa za tawamhã ãsima wê. E da te dasiwi ãwĩrĩ su'u da si. E ãhãiba ré ré 're ãhâimana mono da si a'â. Wa hã 'rãwi te ãsima pisutu waihu'u õ di, ãsi'uihã na hã. Tane nherê, aré ãma wê di tô, ãhãiba ré ré a'â 're ãhâimana siroptu mono da hã. E marĩ wa. Æne wamhã, romhuri ãwê hã wa aré te tãma 're ab'manharĩ u'âsi a'â, Cristuhu ma, te tãma 're ãda'awaibui mono zém na hã.

²³ ãnhimirosa'rada hã maparane te 're si'wapé zahuré, ãpê'ê 'remhã. Ti'ai ãma 're ãmorizé hã te rême da, wa ãsima wê tô, Cristuhu siré 're ãhâimana mono da oto, hãwa ãma. Æne wamhã, ãma 're rowê uptabi mono di aré, ti'ai ãma 're ãhâimana mono zém nhipai u hã.

²⁴ Tane nherê, ai'udãna za'ra wa'aba, a'â ti'ai ãma 're ãhâimana mono da hã, ãma wê uptabi di aré, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da hã a'â.

²⁵ Æne na hã wa tô, tô sena na ãsina waihu'u. Taha wa, 'rãwi wa tô duré ãsina waihu'u, za a'â asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono na hã, ãnhimipawaptobzéb zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono hã asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na asima ãma 're sa'êté za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ãma 're anomro aba mono da hã.

²⁶ Æne wamhã, nimahã na apã ãma atême ãmorĩ za'ra wa'aba wamhã, te za Cristu Zezusihĩ ãma aiwata za'ra wa'wa, ãzabu za'ra wa'aba zém na.

²⁷ Niha za ãma romhâimana nherê, te za Cristuhu wasu'uwê zarina si 're anomro wê wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã. Æne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, ãma atême ãmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina asitob'ru norĩ da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê hã da te 're ãsaze za'ra mono zéb zarina. Duré ãté ãma atême ãmorĩ za'ra wa'aba õ nherê, wa za tô õhõ na si ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na hã.

²⁸ Asitob'ru norĩ ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hã, mare di, Cristuhu zazei'wa norĩ 'ruiwapari'wa norĩ ma hã. Æne hã aipahi ãna sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono za te te ã'uprosizém na hã, duré a norĩ wa'aba si za te te ã'sõ'reptu za'ra wa'aba zém na hã.

²⁹ Tinhoprubzéb zarina ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danho'reptui'wa na. Ma tô duré aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da'ãma 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono zém hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da.

³⁰ Tame ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba ré, ma tô asiwi ã'madâ'â za'ra wa'wa, rowasédé hã da te ã'manharĩ na ãma, te robzépata da. Taha na, zahadu te ãrobzépata u'âsi na ma tô ãhãna hã ãwasu'u hã ãwapari za'ra wa'wa. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã 're ãrobzépata

za'ra wa'aba mo ĩsine, rowasédé hã da te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã za.

2

Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, dame ĩsi'a'uwēzé wasu'u

¹ Cristuhu āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina āma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono āna. Cristu hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'râwi asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te duré aima 're rowē wairébé u'âsi 'wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono āna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani siré te duré asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzépata za'ra mono wamhã, ma tô duré da'āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, ma'āpé duré asiwi āma sisiwi wa'aba, ĩma 're ĩrowē pusi u'âsi mono zéb da hã, ai'āma za'ra wa'aba. Aiwapsi te za 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wē na, te za misi haré rosa'rada hã 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, uburé marĩ na āma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. Ā norĩ na te za asiwi āma ĩsisiwi za'ra wa'wa. Tawapsi, ĩma 're rowē uptabi mono di za duré, ai'āma za'ra wa'aba hã.

³ Râwi asima si 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, taré asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama aipire na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rãmi te za ĩwē na si 're ĩdahâimana wazéb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina.

⁴ Asima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, asima si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za duré asiré norĩ āma zama 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

⁵ Cristu Zezusi hã sima si 're hâimana mono õ di. Taha wa, ĩsimirosa'rata ne, te za duré a norĩ wa'wa hã 're ĩrosa'rata wē za'ra wa'aba mo.

⁶ Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, aiwa uptabi 're hâimana u'âsi mono nherē, ti'ai u wei morĩ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne waihu'u pese na 're hâimana u'âsi mono da hã, sisawi õ di. Sisawi āna, ma tô wei mo tô, ti'ai u hã.

⁷ Si'uihã na te te sima ĩwēzéb zarina, ma tô tirē a'â, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, pire uptabi na 're ĩhâimana mono zé hã. Ti'ai u wei morĩ wamhã, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tô dama 're hâimana. Taha wa, ma tô si'a'uwē, dasine 're hâimana mono da, a'â.

⁸ A'uwē hãiba na dasine 're hâimana mono wamhã, ma tô sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hâimana mono da a'â. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô duré te te 're wapari pese, tidâ'ázéb u. Marĩ 'manharĩ wasété 'wa norĩ pãrízém na wedepo'o nnonhi'rãmi na dâ'â da nherē, ma tô Timama hã te te 're wapari pese, sisawi āna.

⁹ Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tãma pisutu, dâ'â nherē, apâ hãiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hâimana mono da oto, wē uptabi na. Ma tô duré ĩsisi hã tãma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hâimana mono da, uburé danhisi nhipai u.

¹⁰⁻¹¹ Taha wa, niwapsi te za aihĩni pese dahi'rãtitõ tãma ana ni, Zezusihĩ ma, dama ĩsisi pire uptabi ma. Āne da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tãma pisutu, pire uptabi na 're hâimana mono da. Hãiwa āma uburé pese hãiba ré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, duré ti'ai āma uburé pese hãiba ré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama, te za dahi'rãtitõ tãma ana ni, dama pire wa, adâ 're ĩhâimana za'ra mono zéb āma uburé pese 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã tame te za uburé pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto, āne: "Õ hã Zezu Cristu, uburé Danhib'apito." Āne na Zezu Cristuhu āma dawata za'ra wamhã, taha u'ábã, te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma tawata za'ra ni, Wamama āma hã.

Cristuhu zazei'wa norĩ hã te te dama 're ĩrowa'a za'ra mono zé wasu'u

¹² Īsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hā tame ai'rata ĩhâimana za'ra wa'aba ré, ma tô ĩnhimiroti hā ĩwapari pese za'ra wa'wa. Tane nherē, āhāna oto ai'rata ĩhâimana za'ra wa'aba ō nherē, te duré ĩnhimiroti hā ĩwapari pese za'ra wa'wa, āma atēme ĩwisi za'ra wa'aba ō nherē. Aihâimana prédup sina, te za 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te asô'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wē wa'aba mono zém na tāma āma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹³ E marī wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā aipē'ē 're, te te ai'āma 're romhuri u'âsi za'ra wa'aba mono wa, ĩsimipawaptobzém na marī na āma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina ĩ'uwaibaba si marī hā tāma 're 'manharī wē za'ra wa'aba mono da, te te sima 're ĩ'aiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹⁴ Marī na 're nharī wasété za'ra wa'aba mono āna, te za uburé marī hā 're ĩ'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'ābâ za'ra wa'aba mono āna, te za marī ĩwē si uburé 're ĩ'manharī u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Āne na te za tô 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo, aiwasédé hā sena na da te ai'āma 're sa'ra wa'aba mono tô da, duré marī 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono ō wa, aiwē na 're anomro aba mono da. A norī wa'wa hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're ĩ'anomro wē wa'aba mono norī hā, wasété uptabi na 're ĩhâimana za'ra mono norī wazari, duré tiwasété na 're ĩsiwamnarī pese za'ra mono norī wazari, 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te za dama 're ĩrowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono zém na, wasi hā hâiwa na te te dama 're ĩrowa'a za'ra mono ne.

¹⁶ Taha wa, rowasu'u ĩwē uptabi hā te za dama 're ĩsômri za'ra wa'aba mo, āma 're ĩdanomro wē u'âsi mono zéb da hā. Āne hā dama 're 'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mono wamhā, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za we apâ ĩmorizéb āma hā. E marī wa, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa tamemhā. Ti'ab ré, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, taré te ai'āma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono ō zém na hā, ĩsiwaihu'u wa za wa hā, wa za tame aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za apâ we ĩmorizéb āma hā.

¹⁷ Sasedoti norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī hā danhimizama na tāma danhoprubzé te te tāma 're ĩzata za'ra mono ne, ma tô a norī wa'wa hā tāma 're asisômri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono āna, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti norī hā uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tāma 're ĩzata za'ra mono nhisiwi, te te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, áté ĩwapru hā wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ĩwĩrī wamhā, ĩdâ'ázém na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsina ĩnhoprubzéb da. Āne na za ĩma romhâimana nherē, ĩma rowē uptabi di za. Duré aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di za, āne na ĩma romhâimana nherē.

¹⁸ Taha wa, te za duré a norī wa'aba zama ĩzabâdâ āma ato za'ra wa'wa ĩsiré.

Timotihu wasu'u, Epaprodituhu wasu'u me

¹⁹ Aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā za te wapari wa, ĩma rowē hā, ĩwasu'u hā za wapari za'ra wa'aba wa, za aima ĩrowē za'ra wa'aba ne. Taha wa, wa tô ĩsima wē, Timotiu hā te āma atēme satōrī su'u za'ra wa'aba da. Wanhīb'apito Zezusi hā āne hā sena na te te ĩma pisutu wamhā, wa za tô āma atēme satōrī za'ra wa'wa, aima ĩwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hā, duré apâ we ĩtēme wisi wa, te te ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba da hā.

²⁰ Āmemhā ni'wa hā ĩma hâimana ō di, ĩsine te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hā. Tô ōhō si, te ĩsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tô sena ai'āma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa Timotiu hā, rowē na si āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²¹ Tanei ō di, ni'wam norī hā. 'Râwi te sima si marī zô 're sôpré, te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tāma 're ĩ'awē mono zéb zô, sima 're sôpré mono ō di, ta norī hā.

²² Tane nherē, Timotiu hā 're ĩmorī wē na ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherē, 're ĩsipizari mono ō na hā. Ta hā ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'âsi,

Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Ni'wa hã timama siré si te te 're ãromhuri u'âsi mono ne, ma tô ãsiré te te 're romhuri u'âsi, ta hã.

²³ Taha wa, wa tô ãsima wẽ tô, ãme niha za ãma ãromhâimanazém na, te ãsina waihu'u wamhã, Timotihu si te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aima ãwasu'u za'ra wa'aba da.

²⁴ Wanhíb'apito si wa tô ãsina umnhasi, te te ãma pisutu da, ãzama ãma atẽme ãmorĩ za'ra wa'aba da, romhutu na.

²⁵ Wasisãnawã Epaprodu hã ma tô we ãtẽme ãsatõrĩ za'ra wa'wa, te te ãma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ããma siwãrĩ da, te robzépata wa, marĩ zô nasi ãwi ãrowaptã'ã na hã. Cristuhu wasu'uwẽ na ãsiré romhuri'wa ta hã, duré wanhitob'ru norĩ, wasiré wa te 're ã'a'wapéi mono. Wẽ uptabi di, ta hã. Tane nherẽ, wa tô waihu'u, Timotihu wana, te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da apã.

²⁶ Ta hã te te duré apã asabu ze za'ra wa'aba di, uburé ai'ãma pẽ'ézé za'ra wa'aba wa. Duré ai'ãma hãtã'ã za'etê za'ra wa'aba di, ãme ãhãzé na ãsiwasu'uzé hã wapari za'ra wa'aba wa. Taha wa, wa za tô ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'wa, Timotihu wana.

²⁷ Tô sena ma tô aré dârã tô, hãzé wa. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô ãma aiwamri, dá'ã tô da. Taha ãma si õ di, ãsiwamrizé hã. Te te pese wamhã, ããma zama ma tô duré aiwamri, ãwi robzei'õ nherẽ, robzei'õ uptabi tõ da ãwi, ãsipai u.

²⁸ Taha wa, wa ãsima wẽ upta oto, te ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da apã, atõmo na sabu za'ra wa'aba wa, aima rowẽ uptabi za'ra wa'aba hã. Duré wa hã ai'ãma ãhãtã'ã za'ra wa'aba zéb zarina, ãwi ãrobzei'õzé hã ãma si'utõrĩ hã, asabãdã za'ra wa'aba.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma'ãpé ãma atẽme wisi aba wamhã, asiwi sawi wẽ za'ra wa'aba za Epaprodu hã, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhíb'apito zazei'wa oto 're wahãimana za'ra mono na dá'ãsina, duré wasi'ãma 're wasisãnawã za'ra mono wa. Te za duré asiwi ãhãimana wazéb za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ãsine 're ãhãimana wẽ za'ra mono norĩ zama, te za duré asiwi ãhãimana wazéb za'ra wa'wa. E marĩ zarina, te za asiwi ãhãimana wazéb za'ra wa'wa, Epaprodu hã. Ta hã tãma romnhimimnhasi nherẽ, ma tô sisawi ãna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dârã. A norĩ wa'wa hã romhã na asimroi wa'aba wa, asiwi ãpawapto waihu'u aba õ wa, ma tô õhõ si ãpawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. ãne wa, te za ato sina apã asiwi ã'ãri wẽ wa'wa, atẽme wisi za'ra wa'aba wẽ te.

3

Dasihawim na dasisõ'reptuzé da te dasina 're ãuwaimrami waihu'u za'ra mono õ zé wasu'u

¹ ãsisãnawã norĩ, ma'ãpé asima 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wanhíb'apito ãma oto 're anomro aba mono wẽ te. Te aima ãrob'ui'ééré 'rata za'ra wa'aba zém na, te ãma aima ãsisiwi za'ra wa'aba zém na hã, te ãsiwi ãma ro'wa'ré õ di za. Mare di. Ai'udãna za'ra wa'aba, wa za tô ãnhimi'ui'ééré na aima ãma sahu za'ra wa'wa, te ãma aima ãrob'ui'ééré 'rata za'ra wa'aba zém na hã, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ hã 're ãsaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, wapsã dazada 're ãsiwamnarĩ za'ra mono ne, rosa'rata wasété na dazada 're ãhãimana za'ra mono norĩ wi. Marĩ ãwasété si te ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra. ãne te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra: "Aibã norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za da te 're sihãiwata nhihãri za'ra, taha zarina 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da." ãne te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, senai'õ na. Tane nherẽ, te ta norĩ hã dahãiba hã taré te te dawĩ 're wamnarĩ za'ra, taha zarina 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa.

³ Ta norĩ hã sena na 're hãimana za'ra mono õ di, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhíb'a'uwẽ na hã. Wa norĩ si, wa 'Re ãhãimana u'âsi mono nhíb'a'uwẽ uptabi hã 're wahãimana za'ra, ãpẽ'ézani nhimipawaptozbém na ãma 're wawata za'ra mono wa. Taha wa, marĩ hã wasi'uihã na wa te 're ãmanharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're wasi'umnhasi za'ra mono õ di, wasihawim na wanho'reptuzé hã wa te wasina ãma 're ãuwaimrami za'ra mono da

hã. Cristu Zezusi, ĩwẽ te te wama ĩ'manharĩ za'ra zém na si, wa tô wa te wasima ãma 're rowẽ za'etẽ uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã te tô 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra, marĩ hã si'uihã na te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na hã, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa. Marĩ hã wasihawi wasi'uihã na wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono 'wa'âhã, tô ĩbãre wa aré wa hã danhipai u 're ĩsi'umnhasi, marĩ hã ĩsihawi te 're ĩ'ab'manharĩ mono zém na hã, taha zarina, ĩsi'uihã na ĩsisõ'reptuzé hã te ĩsina ãma uwaimrami da.

⁵ E marĩ wa. ĩwaptã'ázém hawi bâdâ hã 8 na ĩ'ãma ne parimhã, ma tô ĩnhihãiwata nhizãri ni, zudezu norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina. Wa hã Izarazéhé nhihudu 're ĩhâimana mono. Duré ĩ'ra Bězamihĩ nhihudu 're ĩhâimana mono. Wa hã duré ebreusi uptabi. E marĩ wa. ĩhi'rata norĩ hã uburé ebreusi uptabi 're hâimana za'ra mono wa, da te 're wa'ru za'ra mono ãna. Duré parisezu na dame 're ĩhâimana mono wa, wa tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're 'madâ'â pese, Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré hã, ĩsimiroti na hã.

⁶ Wasiré zudezu norĩ hâimanazém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩhâimana mono da, wa tô 're ĩsiwasutu u'âsi aré. Taha wa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, wa tô te tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra, Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra õ newa, ta norĩ hã te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese tô, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwēsãmri da newa. Taha wa, nima hã ĩsimiroti te ãma ĩ'upa na da te dasiwi ĩwaihu'u õ di.

⁷ ãne na 're ĩhâimana 'rata mono zém na aima ĩsi'rãzarõtõ za'ra wa'aba zé hã ĩma wẽ di aré, taha si ĩma pire wa, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwēsãmri da newa. Tane nherẽ, Cristuhu ma oto 're ĩhâimana mono wamhã, tarére oto ĩma hã, 're ĩhâimana 'rata mono zé hã.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwēsãmri da, uburé marĩ hã ĩsihawim na te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã taré uptabi oto ĩma hã. Misi te ĩpire uptabi hã ĩma 're hâimana oto. ĩnhib'apito, Cristu Zezusi hã 'râwi te ĩwaihu'u pese da si, te ĩma 're hâimana oto, taha si. Marĩ zô 're ĩnhimipari mono õ di oto, ta hã ĩma tarére wa. Roprum ne, te ta hã ĩma 're hâimana oto, 're ĩhâimana 'rata mono zé hã. Taha wa, Cristuhu niwĩ ĩhãiba na te ĩsaprĩ wẽ da si, wa 're ĩsi'madâ'â wẽ u'âsi.

⁹ Misi haré Cristuhu ãma si oto 're ĩhâimana mono da, wa tô ĩhâimanazéb 'rada hã 'râwi ĩsiwi wẽ'õ pese. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré hã, ĩsi'uihã na te 're ĩ'madâ'â pese mono na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwēsãmri da, ĩsina 're ĩnhimipari mono õ di oto. Cristu hã te ĩsina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwēsãmrizéb ré si, wa oto 're ĩhâimana, taha si te te ĩpisutu wa oto.

¹⁰⁻¹¹ Cristu hã 'râwi te ĩwaihu'u pese da si, wa tô ĩsima wẽ, wa hã. Ta hã dâ'â nherẽ, apã hãiwa'utu wa, te oto siptete sina 're hâimana u'âsi. Tane duré, wa hã 're ĩhâimana 'rata mono zé hã oto ĩma si'utõrĩ wa, duré taha wa'rãmi ĩhâimanazép tém na si oto 're ĩhâimana mono wa, wa ĩsima wẽ, ĩnhiptete sina taha ãma si oto 're ĩhâimana mono da, ĩsimipawaptobzé ĩwẽ ré si. ãne hã wa tô duré ĩsima wẽ, Cristu hã ti'ab ré te te 're ĩrobzépata mono ne, te 're ĩrobzépata mono da si, ĩsine. Cristu hã dazada ĩdâ'â ne, 're ĩhâimana 'rata mono zé hã ĩma ĩsi'utõrĩ da si, wa tô ĩsima wẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima ĩwẽ wamhã, te te ĩma pisutu da, ĩsiré 're ĩhâimana u'âsi mono zéb da hã.

Dawara na romnhimiré'ézé wasu'u

¹² Wa hã uburé marĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩma ĩpisutuzéb zarina, 're ĩhâimana mono zém na te ĩsina 're ĩ'uwaimrami mono na, 're ĩsi'madâ'â mono õ di. Mare di. Zahadu te ĩsina uwe õ di, wa hã. Tane nherẽ, wa tô taha zô 're ĩsiwasutu u'âsi, ĩwẽ uptabi hã nimahã na te ĩsina sõ'õtõ da. ãhã da, ma tô Cristu Zezusi hã ĩ'ãma tinhib'a'uwẽ.

¹³ Īsisānawā norī, wa hā 'rāwi 're ĩsi'madâ'â mono õ di tô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩma ĩpisutuzéb zarina, 're ĩhâimana mono zém na te ĩsina ĩ'uwaimrami na hā. Dawara na 're dasirēme za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhā, dasibabarāi u apā da te 're rob'madâ'â za'ra mono õ di. Dasisōwap si te da te 're rob'madâ'â za'ra, õne haré. Tane duré, wa hā marī te 're ĩ'ab'manharī mono zém na 're ĩsipo're pu'u zahu mono õ di. Mare di. E marī wa. Õne haré marī ĩwē hā ĩnhowa 're ĩhâimana mono zô si, wa tô te 're rob'ruiwapari u'âsi.

¹⁴ Marī ĩwē hā da te dasina 're sō'õtõ za'ra mono da, taha zô 're dasirēme za'ra mono wamhā, awa'awi u'âsi 're ĩdasisa'rei mono ne, wa marī ĩwē uptabi zô 're ĩsiwasutu u'âsi, Cristu Zezusihi dâ'ázém na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 're ĩhâimana mono zép té, za te te ĩma ĩsōmri zô si.

¹⁵ Wa norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na si, waprédup sina āma 're ĩwahâimana za'ra mono norī hā, āne zô wa za tô wa te āma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za tô āhā zô si wasima wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tane nherē, ni'wam norī hā asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono hā rosa'rada aimawi na ĩ'upana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te za te te tāma 're waihu'u za'ra, tô õhõ na si wasiré te te āma 're rosa'rata za'ra mono da oto.

¹⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na si, wa za tô āma 're wahâimana za'ra, tô õhõ na si.

¹⁷ Īsisānawā norī, ma'āpé 're ĩmorī wē ne, ĩsine 're anomro wē wa'aba mono za. Ni'wam norī ma, tāma āma 're ĩwasisanho za'ra mono zéb zarina, wasine 're ĩhâimana wē za'ra mono norī ne, te za a norī wa'aba zama āma 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Ni'wam norī hā ahā na Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, te tihâimana wasété zarina, Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada ĩdâ'ázé wasu'u da, 're hâimana za'ra. Ā norī wasu'u na hā ahā na wa tô te āma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, āhāna wa duré aima āma sahu za'ra wa'wa, ĩwawa sina te āma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherē, rob'ui'ééré na hā.

¹⁹ Ta norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti, dapē'ē 're dadâ'â u'âsi ne 're ĩdahâimana za'ra mono zéb u, te za 're nomro, ropipa u. E marī wa. Ta norī hā te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb uwaibaba si, te marī hā tihâiba ma te te 're 'ruiwapari za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana. E ta norī hā tihâimana wasété na 'rāwi 're siwē'õ za'ra mono ā bâ, te bété sina 're wata za'ra, 're ĩhâimana wē uptabi za'ra mono na hā. Ti'ai āma uburé marī hā ĩwasété na si, te ta norī hā te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra.

²⁰ Tane nherē, wa norī ma hā ti'ai āma waza'rui uptabi hā wama 're hâimana za'ra mono õ di. Hâiwa āma si te waza'rui uptabi hā wama 're hâimana za'ra. Ta hawi za wei wazô ĩmorī zô si, wa wato sina wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, Wanho'reptui'wa zô, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zô si.

²¹ Taha si te uburé marī hā tiwaihu'u pese na te te 're ab'madâ'â, siptete uptabi wa. Taha wa, tiwaihu'u pese na te za wahâiba ĩtém na wama āma saprī za'ra, wahâiba ĩsib'uware ré 're ĩwanomro 'rata mono zém hawi, ĩsi'utõrī pese hawi. Tawamhā wahâiba ĩtébé ré, Cristuhu hâiba ne ĩwē uptabi ré, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra, ĩ'rata.

4

Paru hā te te dama ĩroti 'rāsutuzé wasu'u

¹ Taha wa, ĩsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, ma'āpé Wanhib'apito āma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za. Ai'āma ĩpē'ēzé uptabi za'ra wa'aba wa, 'rāwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhā na nherē, te asina ĩma 're ĩrowē zani za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa tô te dama 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa, ĩto sina. Āne wa, te za asiptete sina õhõ āma si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

² ĩhidiba norī, Ewodiza duré Sītiti, āne wa za aima roti pese 'wa, asisada 're aihâimana wasété aba mono wa. A norī wa'wa hā Wanhib'apito nhib'a'uwē, 're aihâimana aba mono

wa, ma'âpé rowě na si apâ asiré 're aihâimana aba mono, asisada 're aihâimana wasété aba mono âna.

³ Duré a hã ĩpawapto wě 'wa, ma'âpé ã pi'õ norĩ hã pawapto zahuré na. Ta norĩ hã ma tô ĩsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwě na wa te dama âma 're ĩropéi mono na hã. Temetihi siré zama ma tô te te 're romhuri zahuré, duré uburé ĩsiré romhuri'wa norĩ siré zama. Uburé te ã norĩ nhisi hã dame 're hâimana za'ra ĩbaihã na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata za 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi ré, ĩbaihã 're ĩhâimana mono na hã.

⁴ Ma'âpé atoi u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito âma oto 're anomro aba mono na dâ'âsina. Wa za duré aima âma sahu za'ra wa'wa. Ma'âpé atoi u'âsi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

⁵ Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩwě na. E marĩ wa. Wanhib'apito hã za we apâ morĩ su'u na dâ'âsina.

⁶ Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna, te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidâpâsi, te za duré tiwi 're ĩrowaptěřě za'ra wa'aba mo, uburé marĩ zô aiwi 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipě'ě 're, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi aba mo.

⁷ Rowě hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama 're ĩ'apisutu mono hã, ĩwě uptabi hã te wama 're hâimana za'ra, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ hã. Taha si te za te te 're aipě'ě nomri wě za'ra wa'wa, marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zesusihi âma oto 're anomro aba mono zéb zarina. Āne hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi rowě hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

⁸ ĩsisânawã norĩ, ĩnhimiroti na wa za oto âma aima 'rãsutu za'ra wa'wa, âhãna te âma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marĩ hã tô sena 're ĩhâimana za'ra mono na si te za asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marĩ hã da te dasima 're ĩwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma ĩwě uptabi na hã, duré marĩ hã wasété âna 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré uburé marĩ ĩwě hã da te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã wě wa, âma 're ĩdatob'uzu za'ra mono na hã. Āne na si te za uburé marĩ ĩwě uptabi na asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're ĩwasu'u wě za'ra mono na si.

⁹ Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, atõmo na asiwi 're ĩ'madâ'â aba mono na, ma tô duré ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Āne na uburé marĩ na aima 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aihâimana wě za'ra wa'aba mo. Āne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama rowě nhomri'wa hã te za 'rãwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa.

Paru hã danhoprubzé wa'rãmi, da'ãma ĩwatazé wasu'u

¹⁰ Āne wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di âhãna hã, aré ai'âma 're rob'é'é hã za'ra wa'aba mono nherě, apâ ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa Wanhib'apito âma ĩwata, ĩtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hã. Āté ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono nherě, marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na asiwi ĩzawi za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherě, ma tô ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo tô.

¹¹ E tawamhã, nimahã na marĩ zô ĩwi ĩro'wanhi'riti zarina, ĩsina 're ĩhâtâ'â mono wa, wa âne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, âhãna hã. Mare di. Taha wab õ di. Āté nimahã na marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherě, duré niha ĩma 're romhâimana mono nherě, wa ĩsina 're ĩhâtâ'â mono âna 're ĩhâimana u'âsi tô.

¹² Āne hã ĩma waihu'u pese di, marĩ zô dawu 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zém na 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã. Āne hã te dame pibui ahã di. Duré danhimarĩ ahã na 're

Īdahâimana za'ra mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, wa tô waihu'u, robzei u'âsi 're ĩhâimana mono zém na hã. Nimahã na hã ĩsai ahâ wamhã, duré mra te 're sépata mono nherẽ, tane nherẽ, ĩma 're rowẽ u'âsi mono di, âne hã aiwa ĩma hã. Nimahã na hã marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono ô wamhã, duré âté marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherẽ, ĩma rowẽ di. Âne wa, wa ĩto sina 're ĩhâimana. E marĩ wa. ĩma 're ĩromhâimana mono zé hã aiwa wa.

¹³ Âne hã niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, sada 're ĩnhiptete mono di. E marĩ wa. Cristu hã ĩnhiptetezé te te ĩma sada 're anhomri u'âsi mono wa.

¹⁴ Tane nherẽ, ĩma wẽ uptabi di, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã, âhãna âme te robzépata ré hã.

¹⁵ Piripu âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, tame duréihã ĩnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'uwẽ hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, a norĩ wa'aba si ma tô ĩ'âma ana wẽ wa'wa, ĩma asôprub za'ra wa'aba zém na hã, rowahutu u asiré 're asirã'ôtô aba mono norĩ hã. Masédoniza na asipti'a nho'ômo nhisi hawi wa'aba oto ĩmorĩ wamhã, ĩsazei'wa norĩ hã daza'rui amoi âma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ĩ'âma sina za'ra ô di, asine za'ra wa'aba hã. A norĩ wa'aba si ma tô asiwi ĩpawapto wẽ wa'wa tô, âma ĩhâimanazéb da hã. Âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

¹⁶ Duré aihawi za'ra wa'aba ĩmorĩ wamhã, Tesaronita na 'ri nho'ômo nhisi âma ĩnhamra ré hã, ma tô duré ĩpawaptobzéb da hã nasi asiwi ĩsômri za'ra wa'wa, ĩma, marĩ zô nasi ĩwi rowaptâ'â sidâpâsi.

¹⁷ E asôprub za'ra wa'aba zém na ĩma âma sahu za'ra wa'aba da, wa tô âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. ĩsãna'rata hawi ĩ'âma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ĩwẽ na za te te aipawa'âbâ za'ra wa'aba na te te aima âma sa'êtẽ za'ra wa'aba da si, wa tô te ai'âma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁸ Âme wa tô uburé marĩ hã ĩsima waibui wẽ, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã. Epaproditu hã ma tô we ĩma âwisi wẽ, we ĩma asôprub za'ra wa'aba zé hã. Taha wa, marĩ zô ĩwi rowaptâ'â ô di oto. Sa'êtẽ na te za oto marĩ hã ĩma tihâiba. Âne wa, wa ĩsina ai'uze za'ra wa'wa, we ĩma asôprub za'ra wa'aba zém na hã. Asôprub za'ra wa'aba zé hã wẽ uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Wedewati ĩsadaze hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te 're ĩzata za'ra mono zéb zarina, tâma âma 're ĩrowẽ pusi mono ne, tâma wẽ uptabi di duré âhãna hã, we ĩma asôprub za'ra wa'aba zé hã.

¹⁹ A norĩ wa'aba ma zama, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩnhib'apito hã uburé marĩ hã ĩwẽ uptabi hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa sa'êtẽ na, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, duré aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono wamhã. Tinhibro hã te za sa'êtẽ na te te aima 're sômri za'ra wa'wa ĩwẽ hã, Cristu Zesusihi âma tô sena 're anomro aba mono zéb zarina.

²⁰ Taha wa, Wanhíb'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wamama âma si. Tane tô.

Paru hã te te ĩdazawi 'rãsutu zé wasu'u

²¹ Ma'âpé uburé ĩma âma sawi za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhíb'a'uwẽ oto 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã tamemhã, Cristu Zesusi, Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

Âme ĩsisânawã norĩ hã, ĩsiré romhuri'wa norĩ hã ĩ'rata 're ĩhâimana za'ra mono hã te duré âma asawi za'ra wa'wa, ĩsiré.

²² Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhíb'a'uwẽ norĩ, âme 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te duré âma asawi za'ra wa'wa. Apito Sezaha nhorôwa âma 'ri 'rãihã 're, romhuri'wa norĩ zama te duré âma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã.

²³ Wanhíb'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Corosu norĩ **Corosu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé** **Ībaihâ wasu'uzé**

Paru hã darob amoi ãma dazazéb 're hãimana sirõmo, ma tô rowasu'u hã wapa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, roti senai'õ na da te tãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na hã, Corosu ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma hã. Taha wa, Paru hã ma tô Corosu norĩ ma rob'ui'éré za'ra, roti senai'õ wi, te te uwati za'ra da. Ma tô duré tãma roti za'ra, Zezusi hã apâ te te saze za'ra da, Epapراسي hã ĩmorĩ'rata na te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina. Epapراسي hã Corosu ãma ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, ta hã. Paru hã ma tô duré tãma waihu'u za'ra, ãne: Zezusihi si siminho'reptu waihu'u pese di. Duré taha si dawasédé hã te te dama 're aparı waihu'u pese mono di.

1-2 Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhãimana, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te sima ĩwézéb zarina. Taha wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corosu na 'ri nho'õmo nhisi ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisãnawã Timotiu te duré ãma asawi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã te oto wasiré wasisãnawã wa, 're anomro wē wa'aba mo Cristuhu ãma si, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

3 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're wamreme zusi aba mono sidâpâsi, wa ãma 're wawata u'âsi za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma hã.

4 Cristu Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã, duré uburé 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wa, wa ãma 're wawata u'âsi za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, ãne na oto 're aihãimana wē za'ra wa'aba mono wa.

5 Cristuhu wasu'uwē hã tô sena uptabi hã ĩmorĩ'rata na da te atēme ãwisi za'ra wa'aba wamhã, tame ma tô ĩwapari na'rata za'ra wa'wa, ĩwē uptabi hã hãiwa ãma dazô 're ĩsimi'wara mono zé wasu'u hã, duré taha zô si 're ĩdanhimipari u'âsi za'ra mono zé wasu'u zama. Taha zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô Cristuhu si asina 're ĩ'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina ma tô duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Hãiwa ãma, wē uptabi na asô 're ĩsimi'wara aba mono hã, te tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te asô 're 'madâ'â' pese za'ra wa'wa. Taha zô si te tô asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

6 Cristuhu wasu'uwē hã ma tô da te ãma ropé oto, ropâ. Taha wa, ma tô ĩsazei'wa norĩ hã dasina tahâ'â ni oto. Taha wa, ma tô dahãimanazém na da te 're saprĩ za'ra, ĩwē u hã. Tane ma tô duré ĩwasu'uwē hã aima 're hãimana za'ra wa'wa, ĩwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawimhã. Tame ma tô oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na hã.

7 Epapراسيhi nhimirowasu'u zarina, ma tô ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Ta hã Cristuhu ma wasiré romhuri'wa, wama ĩsawi pe hã. Simi'ē na te Cristuhu ma, te te ai'ãma 're romhuri pese za'ra wa'wa, wa'upana.

8 Ta hã ma tô wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ēzani te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asimizawi pese zé hã oto ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã.

9 Taha wa, aiwasu'u wē hã wa te ĩwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawim haré, wa tô õne u'âsi ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma. Ta hã te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, niha oto ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono

da, duré te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa tô wa te tiwi aima 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'wa. Īpê'êzani hã te za tô te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, hãwa hawi dahâimanazém na rowaihu ĩwê uptabi hã oto âma waihu'u za'ra wa'aba da, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwê za'ra wa'aba mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da oto, 'rãwi.

¹⁰ Tawapsi, te za Wanhîb'apito zazei'wa hâimanazéb zarina 're anomro wê wa'aba mono zém na, tâma âma asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Marĩ ĩwê si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhîb'apito hã te za toi uptabi na aihâimanazém na te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa. Tawamhã 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zém hawi, te za tô marĩ 're ĩ'manharĩ wê za'ra wa'aba mono zém na asima 're ĩsa'êtê za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na te za duré asima 're ĩsa'êtê za'ra wa'aba mo, asi'uihã na.

¹¹ Wa duré wa te tiwi aima 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi hã, tiwaihu'u pese na ĩwê uptabi na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiptete u'âsi âma 're anomro aba mono da, taha na si. Âne wamhã, te za tô ato sina asiptete sina âma 're anomro aba mo. Duré âne wamhã, uburé marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê, asa dama âma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ô di za.

¹² Âne wamhã, Wamama âma te za duré âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, hãwa âma tinhîb'a'uwê norĩ ma, ĩwê uptabi hã te te sô 're ĩ'apisutu mono hã aima wa'aba zama aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da dasine, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zéb âma hã rowa'a za'êne 're ĩsa'wari u'âsi mono âma hã.

¹³ Ta hã ma tô wa'anho'reptu tô, robra hawi, Satanasihî nhîptetezém hawi. Ta hawi ma tô te te 're wa'awaibu, ĩ'ra nhimi'madâ'â si oto tâma 're wahâimana za'ra mono da, tâma ĩsawi uptabi nhimi'madâ'â si.

¹⁴ Ti'ra dâ'âzém na ma tô wa'awa'â, marĩ wa te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã te te wama 're aparî mono da, taha zarina wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da oto.

Cristu hã 're ĩhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ Cristu hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, te tô 're mo, aiwa wa. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã datômo na da te dasiwi 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono ô di. ĩ'ra si ma tô da te dasiwi 're 'madâ'â za'ra datômo na, ti'a 're morĩ ré hã. Ta hã duréhã marĩ ô uptabi ré hã, te tô 're hâimana u'âsi, ĩ'ra hã. Uburé ropoto nhîpai u, te ta hã pire uptabi na 're hâimana.

¹⁶ Ôhõ si ma tô Timama zadawa para uburé marĩ hã te te apoto, hãwa âma, duré ti'ai âma zama, datômo na da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono hã, duré da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ô zama. Uburé hãwa nho're âma dapo're'õ norĩ ma simiroti pire na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama ma tô te te apoto, ĩhãiba'õ norĩ hã. Uburé marĩ hã taha ma si 're hâimana za'ra mono da, ma tô te te ro'apoto tô, Timama zadawa para.

¹⁷ Cristu hã õne u'âsi te tô 're hâimana, marĩ ô uptabi ré hã. Ta hã te uburé marĩ hã tinhîpipoto mono bâ te te 're atété tiwaihu'u pese na, si'wa'rutu na tiwi 're hâimana za'ra mono âna, tâma 're hâimana za'ra mono da, simisutu.

¹⁸ Ta hã uburé tizazei'wa norĩ 'madâ'â'wa te 're hâimana, pire uptabi na. Ta hã dapisutu'wa, 're ĩdapoto téb za'ra mono zéb da hã. Dâ'â nherê, apâ hãwa'utu wa, te oto dama pire na 're hâimana u'âsi, uburé za ĩdahãwa'utu za'ra norĩ nhîpai u. Taha wa, te oto danhîpai u pire uptabi na 're hâimana tô.

¹⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima ĩwêzéb zarina, ma tô ti'ra hã pisutu, ĩsine uptabi 're hâimana mono da, aiwa.

²⁰ Ma tô duré sima âma roti siro, ĩ'ra hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ĩdâ'âzém na oto da'âma 're siwadi mono da, uburé hãwa âma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ âma hã, duré uburé ti'ai âma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ âma zama.

²¹ A norĩ wa'wa hã ma tô aré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti si 're anomro aba mo, aipê'ê 're wa'aba hã. Asitob'ru na ma tô âma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo aré, aipê'ê 're marĩ

ĩwasété na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa. Duré marĩ ĩwasété si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, ma tô aré ĩsiti 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²² Tane nherẽ, ĩ'ra hã dasiré a'uwẽ hâiba na dazada ĩdâ'âzéb zarina, te oto ai'ãma 're siwadi za'ra wa'wa, romhutu'õmhã sisõ're te te asõré wa'aba da, aiwasédé hã da te ai'ãma sa'ra waihu'u aba õ wa za tamemhã oto, Cristu hã tidâ'âzém na aiwasédé te te aima 're ĩ'apari aba mono zéb zarina.

²³ Taha wa, õne haré te za Cristuhu wasu'uwẽ si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo asiptete sina, 'ri hã êtẽ nhisiwi siptete na 're sa mono wa, simei waihu'u õ na 're ĩsa mono ne. Te za tô ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi asina 're aipahã za'ra wa'aba mono ãna. ĩmorĩ'rata na Cristuhu wasu'uwẽ hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, ĩwẽ uptabi hã hâiwa ãma asô 're ĩsima'wara aba mono wasu'u wi, tiwi asina 're ai'ré za'ra wa'aba mono õ di za, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono wasu'u wi hã. ãhã wasu'uwẽ hã ropâ ma tô da te dasima 're wasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono da. Duré wa hã Paru, wa ãhã wasu'uwẽ na te dama 're romhuri u'âsi.

Paru hã ĩsazei'wa norĩ te te 're ĩpawaptob za'ra mono zé wasu'u

²⁴ Wa hã ai'udâna za'ra wa'aba, te ai'ãma 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, wa ĩto sina 're ĩhâimana. Cristuhu ma si, te 're romhuri mono wa, wa tô te 're robzépata za'êtẽ tô, ta hã ti'ai'ãma 're morĩ ré, dazada te te ĩrobzépata ne. Tane nherẽ, Cristuhu nhib'a'uwẽ norĩ ma, ĩnhimiromhuri na te tãma ãma 're uwaimrami mono da, wa za tô taha na te 're robzépata u'âsi.

²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, ĩsib'a'uwẽ norĩ te tãma 're apawapto mono da. Ai'udâna za'ra wa'aba te 're romhuri mono da, ma tô romhuri hã ĩma tisõ, uburé ĩsada'wa wasu'uwẽ na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

²⁶ ãhã wasu'u hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩsãna'rata hawimhã te te aré dama 're ĩ'awaihu'u mono õ hã ma tô oto sô'awi dama upsibi nhamra, tinhib'a'uwẽ norĩ ma si.

²⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sima ãma roti, ãhã wasu'u hã ĩwẽ uptabi hã aré da te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ hã te te oto dama awasu'u hâi'ré da sô'awi, dapoto mono bâ da te oto 're waihu'u za'ra mono da, zudezu'õ norĩ zama. ãhã wasu'u hã aré da te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ hã, ãne: Cristu hã te oto aipẽ'ê 're, 're sãmra za'ra wa'wa. Taha wa, te za tô taha zô si 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwẽ uptabi hã za te te wama 're ĩ'apisutu mono zô si. ãne 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u hã, ã hã aré da te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ hã.

²⁸ Taha wa, Cristuhu si wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu ĩwẽ hã wa te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa tô wa te 're da'uwati wẽ za'ra dahâiba mono bâ, marĩ hã da te 're 'manharĩ wasété za'ra mono tõ da. Wa tô duré wa te dama 're roti za'ra, marĩ da te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono da, ĩ'uwaibaba si. Ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma prédup sina 're ĩnomro mono norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho're u, wa te 're simroi mono da, wa tô ãne hã wa te dama 're roti za'ra, rosa'rata wẽ hã wa te oto 're ĩwaihu'u za'ra mono zém hawimhã.

²⁹ ãne da, wa tô 're ĩsi'wapéi u'âsi, ĩnhiptete sina te tãma 're romhuri mono da. Cristu hã tinhiptetezé te te ĩma 're sômri mono wa, wa ĩré te ãma 're romhuri pese, taha na si 're ĩnhiptete uptabi mono wa.

2

¹ Wa hã wa ĩsima wẽ ãne hã, te ai'ãma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ĩhâiba pibu za'ra wa'aba õ nherẽ. Duré Radiseza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ãma te 're ĩromhuri pese mono na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa duré ĩsima wẽ, daro mono bâ ni'wam norĩ ãma te duré 're ĩromhuri pese mono na zama, uburé te te ĩhâiba pibu za'ra õ norĩ ãma hã.

² Ta norĩ hã tipẽ'êzani wẽ ré, siptete sina 're hâimana za'ra mono da, wa tô te ãma 're romhuri pese za'ra. A norĩ wa'aba ãma zama wa tô duré te 're romhuri pese, aipẽ'êzani

wě ré asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za 'râwi simisutu siré 're hâimana za'ra ta norĩ hã, 're ĩsisawi pese za'ra mono zéb zarina. A norĩ wa'aba zama te za duré ãne zarina simisutu asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'uwě hã aré dama ĩwaihu'u'õ hã te te oto waihu'u pese za'ra wa, te za tô sena na te te 're waihu'u za'ra, a norĩ wa'aba zama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u hã aré dama ĩwaihu'u'õ hã, ã hã Cristuhu wasu'uwě, te dama wasu'u.

³ Cristu hã rowasu'u aré dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wě wasu'u waihu'u'wa, ta hã. Êtê'ubuzi ĩwa'âbâ za'ene hã ti'ai 'rowi 're simi'wara mono nherê, da te oto 're ĩsõpêtê za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te dama 're wasu'u hãiré sõ'awi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wě wasu'u hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã roti senai'õ na taré te te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono hã wapari ze nherê, ãma 're saze za'ra wa'aba mono tô da, wa ãne na aima nharĩ za'ra wa'wa.

⁵ Ai'rata ĩnhamra aba õ nherê, ĩpê'ê na wa tô te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'râwi asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ne. Cristu hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na, simisutu asiré 're aihâimana nhiptete za'ra wa'aba mono wa, wa ai'ãma 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, romhã na nherê.

Cristuhu ãma 're ĩdanomro mono zé wasu'u

⁶ Taha wa, Cristu Zezusi hã Asib'apito za'ra wa'aba na 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma'ãpé simisutu ĩsiré ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za, 'râwi.

⁷ Rowede hã sari pa na 're simasa mono wamhã, 're sina waihu'u mono õ di. Tane duré a norĩ wa'wa hã Cristu te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za aihâimana nhiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã taha si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na te za asima 're ĩsa'êtê za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwě na tô sena da te aima ãma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina.

⁸ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, dasi'uihã na senai'õ na danhimirosa'rata nhipse na da te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono tô da, tô sena newa taha ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono tô da. Ni'wam norĩ hã danhimiwada'uri zarina pawâ'âbâ ãna te te dama 're ĩromhuri za'ra mono ne, robzei'õ na apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Danhimirosa'rata nhipe hã Cristuhu hawib õ di. Dahi'rata sidâpâsi tô senai'õ na taré da te dasima 're ĩroti za'ra mono zém hawimhã ta hã, duré ĩhâiba'õ norĩ hã wasété uptabi na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ropâ siptete sina marĩ te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono hawimhã, danhimirosa'rata nhipe hã.

⁹ Cristu hã ti'ai ãma a'uwě hãiba na 're morĩ ré, te tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne 're hâimana, aiwa uptabi wa. Taha wa, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, Cristuhu wi hã.

¹⁰ Tane duré a norĩ wa'wa hã, Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ di, rowě na ãma 're ĩ'anomro u'âsi aba mono zéb da hã. Cristu hã uburé ĩhâiba'õ norĩ 'madâ'â'wa norĩ nhipai u, te pire uptabi na 're hâimana u'âsi, siwaprosi õhõ si.

¹¹ Zudezu norĩ hã te 're sisihâiwata nhihâri za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're ĩnomro mono na da te ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Tane duré, wa norĩ hã Cristuhu ãma oto 're wanomro mono wa, ta hã ma tô wapê'ê 're wanhimirosa'rata wasété na 're ĩwanomro wasété mono zé hã te te wawi 're anhihâri, wawě na si oto ãma 're wahâimana za'ra mono da.

¹² Â dawabzuri hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, â da te 're asãmra aba mono zé hã, Cristuhu siré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zé, te ai'ãma simiré'ê za'ra wa'wa. Ab're 're, ĩsiré da te 're aséme aba mono zéb zama, te ai'ãma simiré'ê za'ra wa'wa. Ta hã 're anomro 'rata aba mono zé hã oto 're ĩrême pese za'ra wa'aba mono zé, te aima

wasu'u za'ra wa'wa. Duré Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, Ìmama hã tiwaihu'u pese na te te ìhâiwa'utu ne, ma tô duré ìsiré aihâiwa'utu za'ra wa'wa. Ìsiré 're aihâiwa'utu za'ra wa'aba mono zé hã 're anomro aba mono zép té, te oto aima wasu'u za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwaihu'u pese na asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ãne hã aima pisutu za'ra wa'wa, taha ãma si 're anomro aba mono zép téb da hã oto.

¹³ A norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, ma tô aré 're anomro aba mo, aiwasété si 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wa, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wa aré. Taha ré, ma tô oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, 're anomro aba mono zép téb da hã, aipẽ'ẽ 're ato sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da, Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, apâ te te ìhâiwa'utu ne. Taha wa, wawasédé wa te 're ì'manharĩ za'ra mono zé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za, ta hã.

¹⁴ Wawasédé wa te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na te te aré wa'ãma sima ìrob'ui'ééré za'ra zé hã ma tô te te wama 're avari, wawasété na wa te aré tãma 're ìwa'ãbã za'ra mono õ na wa'ãma rob'ui'ééré hã. Ìsimiroti hã wa te wasina ãma 're ì'uwaimrami za'ra mono õ zarina, wawasété na te te wa'ãma 're ì'arob'ui'ééré mono zé hã ma tô te te wama 're a'uprosi oto. Niha 're ìdahâimana za'ra mono zéb da, duréhã te te dama 're ì'aroti 'rata mono hã ma tô duré te te dama 're a'uprosi oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada ìdâ'ázém na ma tô te te wama 're a'uprosi tô.

¹⁵ Uburé hãiwa nho're ãma ìhâiba'õ norĩ nhiptetezé hã ma tô tiwi uprosi za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, dapo're'õ norĩ ma simiroti pire na tãma 're ìhâimana za'ra mono norĩ nhiptetezé hã aré. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã tinhitob'ru norĩ ãma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'ahã nho'a sisarina te te ìsimroi mono ne, ma tô danho'a ta norĩ ãma ai'uté za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na Cristuhu dâ'ázém na hã, Cristuhu ma wapu na 're ìhâimana za'ra mono na, uburé da te oto 're waihu'u za'ra mono da.

¹⁶ Áté ni'wam norĩ hã te za ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa: “Romni hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za. Duré uwa 'ru 'rã wa'u ìsé hã siwa'ru bâta na 're âhuri aba mono õ di za. Duré sabadu na romhuri zahârizém na 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré a'amo hã 're pusi mono sidâpâsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, dato da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za dame 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Bãdã ahã na pire na dama 're ìhâimana za'ra mono zama, te za dame 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb da, dama ìpire mono hã. ãne hã asina tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa.” ãne na ni'wam norĩ hã te te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'uihã na danhimi'manharizém hawi 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri mono dai õ wa.

¹⁷ Da'awã da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahãiba uptabi hã dama 're ìhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'awã si hã marĩ ãma 're hãimana mono õ di, ìpire hã. Tane duré, danhimiroti zarina uburé danhimi'manharizé mono hã. Marĩ ì'uptabi hã dama ãma 're hãimana za'ra mono õ di. Ìwẽ hã za dama 're ìhâimana za'ra mono zép si, te wasu'u. Marĩ ìwẽ uptabi hã, ta hã Cristu te tô wama wasu'u za'ra, taha si.

¹⁸ Áté ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na dama 're siwasu'u za'ra, dama wapu na 're ìhâimana za'ra mono na, 'rãwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherẽ. Áté te za duré ta norĩ hã hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ãma si 're wata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana. Tawamhã áté ta norĩ hã te za aima roti za'ra wa'wa, ãne: “A norĩ wa'wa hã wasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwẽ uptabi hã te te aima sãmri za'ra wa'aba õ di za. Te za ìsimini za'ra wa'wa.” ãne na ta norĩ hã te te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ã. Ta norĩ hã marĩ aimawi hã dama ìwaihu'u'õ hã sõtõ 'rowim ne, te te 're ìsabu za'ra mono na dama 're ìsiwasu'u za'ra mono na, te 're si'madâ'â ze za'ra, dama pire na 're hãimana za'ra mono newa, 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ nhimirosa'rata wasété zarina.

¹⁹ Ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ si te te sima 're tété za'ra mono õ di. Cristu hã uburé

tizazei'wa norĩ 'madâ'â'wa te pire na 're hâimana taha si, da'rã hã dahâiba ma pire na 're ãhâimana za'ra mono ne. Dahâiba na danhorõ 're ãhâimana za'ra mono hã te dahi hã te te sitẽme 're tété tete za'ra, danhiptete sina ãma 're dahâimana za'ra mono da, dahâiba na hã. Tane duré Cristu hã te za tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're apawapto, ta norĩ hã 're sipawapto za'ra mono da, siptete sina ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Te za duré te te 're apawapto, prédup sina ãma 're ãhâimana za'ra mono zém na te te sima 're sa'êtẽ u'âsi za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te tãma 're ã'awẽ mono zéb zarina.

Cristuhu siré 're ãdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

²⁰ Cristu hã dâ'â wamhã, 're anomro 'rata aba mono zé hã ma tô ãsiré aiwi ai'utõrĩ za'ra wa'wa. Taha wa, ti'ai ãma danhimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono dai õ wa. Ta hã tâibã oto. Ta hawi ma tô ãhawi aiwairébé 'wa. E marĩ da, te bété zahadu ãne hã ãsazei'õ'wa norĩ nhimiroti hã asina 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, taha na zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ.

²¹⁻²² Ni'wam norĩ hã te ãne te te aima 're roti za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na newa: “Ã hã dasa hã asib'rata na ãri õ di za, wasété wa. Duré ã hã téiwaĩ õ di za, asadawa na. Duré ã hã asib'rata na upi tõ. Wasété uptabi di.” ãne hã te ni'wam norĩ hã dasa na te te aima 're roti wasété za'ra wa'wa, 're upi za'ra wa'aba mono tõ da. Tane nherẽ, dasai mono bã dama 're hâimana hutu za'ra mono di. Taha wa, dasa da te dasiwi 're ãsawi za'ra mono zém na roti hã tarére duré. Marĩ dai õ di ãne hã, 'ráwi dasi'uihã na da te dasima 're ãrosa'rata za'ra mono zé hã.

²³ Dasa na te te dama 're ãroti wasété za'ra mono norĩ hã waihu'u pese newa, te ta norĩ ãma da te 're sasõmri za'ra. Tane nherẽ, ta norĩ hã waihu'u pese na 're hâimana za'ra mono õ di. Ta norĩ hã te ãne te te 're dawada'uri za'ra, hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ãma si 're dawata za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono upana. Ta norĩ hã 'ráwi sina 're wata u'âsi za'ra mono nherẽ, te dama wapu na 're ãhâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra, sadawa nhipese na. Dasa hã te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra mono na te ta norĩ hã te te 're robzépata za'ra tãhãiba na, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã taha zarina te te 're wẽsãmri za'ra mono da newa. Tane nherẽ, taré uptabi ta hã. Marĩ dai õ di, dasi'uihã na dasai mono bã da te dasima 're ãroti za'ra mono zé hã. E dasi'uihã na da te dasima 're ãroti za'ra mono na 're wahâimana za'ra mono wa, wa za wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wanhimirosa'rata wasété zarina marĩ ãwasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Mare di. Sib'uware di, marĩ da, wama 're hâimana za'ra mono õ wa, ta hã.

3

¹ Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te apã ãhãiwa'utu ne, ma tô a norĩ wa'aba zama aihãiwa'utu za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're atã'ã u'âsi ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're anomro aba mono zép téb da hã oto. Taha wa, ma'ãpé ãwẽ uptabi hã hãiwa ãma asõ 're ãsimi'wara aba mono zõ si, 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tame te oto Cristu hã danhib'apito simasisizéb ãma 're sãmra u'âsi pire na, Timama nhimire niwĩ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ.

² Hãiwa ãma uburé marĩ wẽ uptabi na 're ãhâimana za'ra mono na si, te za asima ãma 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. ãme ti'ai ãma uburé marĩ 're ãhâimana za'ra mono na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³ 'Re anomro 'rata aba mono zé hã ma tô aima ai'utõrĩ za'ra wa'wa oto. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma Cristuhu siré 're anomro aba mono zép tém na da te ai'ãma 're rosa'rata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di zahadu. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã zahadu te te dama 're awaihu'u mono õ wa, ãne na hã.

⁴ Cristuhu ãma si tô sena 're wahâimana za'ra mono wamhã, taha na si ãma 're ãwanomro mono zép té, te wama wasu'u za'ra. Ta hã nimahã na tinhimirowa'a na ti'ai u apã wei morĩ wamhã, a norĩ wa'wa hã te za duré danho'a ãsiré aihâimana za'ra wa'wa, ãsine aiwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, da te ãma aiwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

'Re ĩdanomro mono zép té wasu'u

⁵ Ti'ai āma ĩsazei'ō'wa norĩ hāimanazéb zarina, marĩ wasété zô 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã te za asiwi 're ĩ'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô da te oto 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Pi'õ na aibã na zama siwa'ru aiwasédé, 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ĩ'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, duré asisô 're ĩrowasutu za'ra wa'aba mono zé hã, duré marĩ wasété zô si asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré danhipai u asibro pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, marĩ zô si asima 're asôpré wa'aba mono zé hã. Āne hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wẽ õ di, marĩ zô ĩ'upana asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, te za tô uburé aiwasédé hã asiwi 're ĩ'uprosi pese za'ra wa'aba mo, aiwi 're si'utõrĩ pese za'ra wa'aba mono wa, 're anomro wẽ wa'aba mono da oto.

⁶ Āne hã dawasété si, da te dasima 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama arob'manharĩ za'ētē ĩpipa na hã, te te siwi ĩda'awẽ'õ pese zéb zarina.

⁷ A norĩ wa'aba zama ma tô aré āne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété si asima 're ĩ'ruiwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, aré āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hã.

⁸ Taha wa, te za uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã ĩrẽme pese za'ra wa'wa oto, 're ĩda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mono zé hã, duré niha dama 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima da'āma 're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré da'āma 're ĩwasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé aimreme wasété 'wa hã. Ā norĩ hã te za uburé ĩrẽme pese za'ra wa'wa.

⁹ Taré asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za oto, 're anomro 'rata aba mono zé hã 're rẽme pese za'ra wa'aba mono nherẽ, uburé aiwasédé 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã.

¹⁰ Taha wa'rãmi, te oto 're ĩdanomro mono zép tém na si 're anomro aba mo, ĩwẽ na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô te te 're aipoto téb za'ra wa'wa aipẽ'ẽ 're, ĩsine 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina õhõ si 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Taha wa, dapoto mono bâ dasipu'u pese na tãma 're dahâimana za'ra mono nherẽ, te te siwi 're da'ahãiba wẽ'õ mono õ di oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Cristuhu zazei'wa norĩ hã aiwapsi te te 're azawi pese mono wa, zudezu'õ norĩ hã zudezu norĩ me, duré sihãiwata nhihãri ré 're ĩnomro mono norĩ hã, duré sihãiwata nhihãri āna 're ĩnomro mono norĩ hã, duré a'uwẽ pahĩ norĩ, marãĩ 'rowi 're ĩhâimana za'ra mono hã darob amoi āma, duré ĩwada'uri zarina si pawa'ãbã āna te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, duré wada'uri āna si'uihã na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã. Āne hã te uburé ĩsazei'wa norĩ hã aiwapsi tãma 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Cristuhu si te pire uptabi na wama 're hâimana za'ra, danhipai u. Taha si wama ĩpire uptabi za'ra hã, wasiré ĩsazei'wa norĩ ma hã. Taha si te za tizazei'wa norĩ pẽ'ẽ 're, 're sãmra, ĩhãiba mono bâ.

¹² A norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ, te tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, taha ma si tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Taha wa, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za da'āma 're aiwamri za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ĩdapawapto wẽ za'ra wa'aba mo. Asiré norĩ ma, aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 'rãwi 're asi'madã'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré aiwara sina dazada 're asahi za'ra wa'aba mono õ di za.

¹³ Ni'wam norĩ hã asiré nherẽ, marĩ na te te aiwi 're ro'wa'ré za'ra wa'aba mono nherẽ, āma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ āma hã. Duré marĩ na te te aiwi 're ro'wa'ré za'ra wa'aba mono nherẽ, āma 're 'madã'â u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito hã aiwasédé te te oto ai'āma 're ĩ'ab'madã'â aba mono õ ne, āma 're 'madã'â za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ āma hã.

¹⁴ Danhipai u, dama ĩpire uptabi na roti hã, ãne: Te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina si, te za uburé asiré ĩsazei'wa norĩ hã rowē na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aihâiba za'ra wa'wa hã misi ne.

¹⁵ Cristu hã te za te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, rowē na asiré ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za aipē'ē 're ĩré 're anomro u'âsi aba mo, uburé marĩ hã ĩ'uwaibaba si ãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō aipisutu za'ra wa'wa, simisutu dahâiba misi ne, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, taha zarina aipē'ē 're rowē na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãma. Taha wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si.

¹⁶ Cristuhu wasu'uwē na te za ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, taha zarina aihâimana wē na 're anomro aba mono zé hã asima 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu ĩwē hã ãma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za dama ãma 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sōprub uptabi wa, te za tãma 're asō're u'âsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. ĩpē'ēzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, te za rowē zarina tãma 're asō're za'ra wa'aba mo, Saumusi na ĩbaihã nhisi na tãma 're ĩdanho're za'ra mono zém na zama, duré Wanhíb'apito ãma 're ĩdanho're za'ra mono na zama.

¹⁷ Uburé marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, duré uburé marĩ na 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wanhíb'apito Zezusihi zadawa para si, te za uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã Zezusi hã ĩwē uptabi hã wanhowa te te ĩ'manharĩ wē zéb zarina, te za tō marĩ hã 're ĩ'manharĩ wē u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

'Ri 're, 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ ma rotizé wasu'u

¹⁸ Pi'ō norĩ, aimro nhimiroti hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu zazei'wa tō sena ãma 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina.

¹⁹ Aibã norĩ, aimro te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Tãma 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo.

²⁰ Ai'uté norĩ, aimama nhimiroti te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama, Cristuhu zazei'wa oto 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're wē za'ra wa'aba mono wa, ãne hã.

²¹ Damama norĩ, ai'ra norĩ ma, ai'aba're na aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono ò di za, ta norĩ hã te te sina 're aimreme wazéb za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're robzei'ō pese za'ra mono tō da.

²² Aiwada'uri zarina si, aipawa'âbã ãna dama romhuri'wa norĩ, ti'ai ãma asib'apito norĩ mreme hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. E asib'apito norĩ hã 'rãwi titōmo na te te 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono wapsi, te za romhuri hã tãma 're ĩ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, asimiromhuri na te te 're aiwēsãmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Mare di. ĩhâiba za're'ra nherē, te za tō romhuri hã tãma 're ĩ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, Wanhíb'apito hã asiwi 're ĩwazéb za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²³ Ato sina te za tō tãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo asib'apito norĩ ma, hãiwa ãma Wanhíb'apito 're ĩsãmra mono ma, ato sina 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono ne.

²⁴ Aipawa'âbã aba zé hã hãiwa ãma asô 're ĩsimi'wara aba mono hã, Wanhíb'apito hã za te te aima ĩsômri za'ra wa'aba na asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba wa, te za ãne hã tō sena ti'ai ãma asib'apito norĩ ma 're ĩromhuri wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ta norĩ ma si 're romhuri za'ra wa'aba mono ò di. Ta norĩ u'âbã, te Wanhíb'apito Cristuhu ma zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, ta hã Wanhíb'apito uptabi wama 're hâimana mono wa.

²⁵ Ni'wam norĩ hã tiwasété si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, taha wa'rãmi te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã hã za'ra, nimahã na hã. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã po're'ō na 're nomro u'âsi mono nherē, tinhimihãzé te te tãma ba'a waihu'u za'ra ò wa za,

'Re ìhâimana u'âsi mono hã, dama pire na 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, dama wapu na 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama.

4

¹ Danhib'apito norĩ, pawa'âbâ ãna aima romhuri'wa norĩ ma, te za 're ì'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, ì'uwaibaba si. Asib'apito za'ra wa'wa hã hãwa ãma 're ìsãmra mono hã te te 're ai'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono na, asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, te za ãne na hã tãma 're ì'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, aima romhuri'wa norĩ ma hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're damreme zusi mono da, rotizé wasu'u

² 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi aba mo, õne u'âsi. Asimiza'rese te za tãma 're aimreme zusi aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, wa'ãma zama te za duré tãma 're aimreme zusi aba mo, ta hã te te wama 're a'ridawa mono da, ìmreme wasu'u hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ aré dama ìwaihu'u'õ hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da oto. Taha para, ma tô oto dasiwi ì'âri ni, dazazéb 're, da te ìnherẽ da. Taha wa, wa oto taha 're nhamra.

⁴ Taha wa, ma'âpé 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, ì'ãma 're aimreme zusi aba mono za, taha si te te 're ìpawaptob u'âsi mono da, Cristuhu wasu'uwẽ dama ìwaihu'u'õ hã ìpibu pese na si te dama 're wasu'u mono da, da te oto ãma 're ìwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ãhã da si te te ìpisutu wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁵ Asimirosa'rata wẽ, oto ãma 're ìwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu zazei'õ'wa norĩ ma aihâimana prédup sina tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 're danhopêtẽ za'ra wa'aba mono sidâpâsi, te za Cristuhu wasu'uwẽ hã dama 're ìwasu'u za'ra wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hã, da te 're waihu'u za'ra mono ãna 're dahâimana za'ra mono tô da, Cristuhu wasu'uwẽ hã.

⁶ ìsazei'õ'wa norĩ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wẽ na si te za tãma 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo, tãma ãma 're rowẽ zani za'ra wa'aba mono da, aimreme wẽ na te te ãma 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono da. ãne wamhã, ì'uwaibaba si te za tô aimreme na tãma ãma 're ìwa'rãmi za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwẽ na te te ãma 're asadhanharĩ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

Paru hã te te ìdazawi 'rãsutu zé wasu'u

⁷ Wasisãnawã Titicu hã, wama ìsawi pe hã te za aima ìwasu'u za'ra wa'wa, ãme ìhâimana na hã. Ta hã wasiré Wanhib'apito ma romhuri wẽ 'wa, te tô wama umnhasi na 're hâimana.

⁸ Taha wa, wa za oto atẽme ãma satõrĩ za'ra wa'wa ã ìnhimi'ui'ééré ré, ãme rowẽ na ìwahâimana za'ra na te te aima wawasuu wẽ za'ra wa'aba da, taha zarina aima rowẽ wairébé aba da, wazabâdã.

⁹ Taha siré, te za duré Onezimo hã ãma mo, wasisãnawã wama ìsawi pese hãiba amo hã, wama ì'umnha hã ta hã duré, tame asiré ìsazei'wa norĩ, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã. Ta norĩ si te za aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãme ìromhâimanazém na hã, duré ìwahâimana za'ra zém na zama.

¹⁰ Aritacu hã ãme dazazéb 're, ìsiré ìhãiba hã te ãma asawi za'ra wa'wa, timreme na. Marcusi hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Banabéhé mama amoi 'ra hã. Taha na wa tô nimahã na hã aima ãma roti pari za'ra wa'wa, niwa atẽme wisi za'ra wa'aba wamhã, asiwi sawi wẽ wa'aba da.

¹¹ Zuzuwé hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Zusitu na ìsisi amo hã. ã norĩ hã zudezu na 're ìhâimana za'ra mono, si'ubdatõ ìhãiba za'ra hã. ìsiré romhuri'wa norĩ hã ahã uptabi nherẽ, si'ubdatõ si te zudezu norĩ hã te te ìsiré 're romhuri za'ra, tô ã norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb u, wa te tãma 're ìda'awaibui mono na hã. ã norĩ hã ma tô siwi ìpawapto pese za'ra tô.

¹² Epaprasi te duré ãma asawi za'ra wa'wa, tame asiré ìsazei'wa norĩ siré 're ìhâimana mono hã, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa hã. Ta hã te ai'ãma 're mreme u'âsi 'wa simi'ẽ

na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, taha si te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da, duré aihâimana prédup sina 're aihâimana wě za'ra wa'aba mono da, ta hã te te aima 're ìwě za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Cristu hã asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na 're asiptete za'ra wa'aba mono da, te duré ai'ãma 're mreme u'âsi 'wa.

¹³ Ta hã te te ai'ãma 're ìromhuri pese za'ra wa'aba mono na, wa tô ta hã ìsi'uihã na waihu'u. Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi ãma ìsazei'wa norĩ 're ìhâimana za'ra mono norĩ ãma, te te 're ìromhuri pese mono na wa tô duré waihu'u. Duré Irapuri na 'ri nho'ômo nhisi ãma ìsazei'wa norĩ 're ìsi'ubumroi mono norĩ ãma, te te 're ìromhuri pese mono na zama, wa tô waihu'u, ta hã.

¹⁴ Rucasi hã, dawede'wa wama ìsawi pe hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Demasihi zama te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

¹⁵ Ma'ãpé, duré wasisânawã norĩ hã wama sawi za'ra wa'aba, Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ìsi'ubumroi mono norĩ hã. Duré Nipaha zama wama sawi za'ra wa'aba. Duré taha nhorôwa ãma Cristuhu zazei'wa, siré 're ìsi'rã'ôto u'âsi mono norĩ zama, wama sawi za'ra wa'aba.

¹⁶ ã hã te ãma aima ìrob'ui'ééré za'ra wa'wa hã asisô'a asima sôré pari za'ra wa'aba wamhã, te za asiwi ìsômri 'wa, Radiseza u, tame ìsazei'wa norĩ hã sisô'a te te duré sima sôré za'ra da. Duré Radiseza u te dama ìrob'ui'ééré hã te za duré ìwa'rãmi aima sômri za'ra wa'wa, ta hã duré asima sôré za'ra wa'aba da.

¹⁷ Atipuhu ma, ma'ãpé ãne hã 'maiwaihu'u aba za: “Re ìhâimana u'âsi mono, romhuri te te aima ìpisudu hã 'mairême ô di za. Uburé te za tâma ãma ì'a'uwaimrami mo.” ãne hã te za tâma ì'maiwaihu'u 'wa, Atipuhu ma hã.

¹⁸ Wa hã Paru, wa ìnhimi'ui'ééré na ãma asawi za'ra wa'wa. Ma'ãpé ì'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za, dazazéb 're zahadu ìhâimana na hã.

Rowě u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono za, Wamama hã ai'ãma 're ìsiwãrĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

1 Tesaronita norĩ

Tesaronita norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihã wasu'uzé

Paru norĩ hã Tesaronita u si'aba'rési wamhã, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, ĩsimiromhuri za'ra na hã. Tazahã zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã ma tô sada tihâimana za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Taha wa, Paru norĩ hã ma tô dahawi aimani zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tane nherẽ, zudezu norĩ hã ma tô ĩsarina ai'aba'ré, Tesaronita hawi (Atusi 17.1-13). Tawamhã ãma ronomro wapsi, Timotiu hã ma tô Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ wasu'u wẽ hã tãma ãwisi za'ra, Paru norĩ ma, Corĩtu ãma hâimana za'ra ré. Taha wa, Paru hã ma tô Tesaronita norĩ ma rob'ui'éré za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma siptete sina 're ĩnomro mono na ĩwasu'u za'ra hã te te wapari wa, tãma ĩrowẽ na hã.

Ma tô duré pawaptob za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã tiwi 're ĩdã'ã za'ra mono norĩ wi, 're robzei'õ tã za'ra mono da, Zezusi hã apã we ĩmorĩzéb zô, wato sina 're wanhimipari za'ra mono na dã'âsina.

¹ ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwẽ, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ hã ta norĩ ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ, tô sena 're ĩhâimana wẽ za'ra mono zé wasu'u

² Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Ai'ãma 're wamreme zusi aba mono wamhã, wa duré wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da.

³ Tãma 're wamreme zusi mono sina, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, ãma 're wawata za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã sazei pese za'ra wa'aba wa, marĩ ĩwẽ si te 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Wamama hã, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, dawĩ 're asisawi za'ra wa'aba mono õ di, marĩ ĩwẽ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu we ĩmorĩzéb zô, asimi'ẽ na te sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne na 're anomro wẽ wa'aba mono na, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, wawa'a ãna, Wamama ma 're wamreme zusi mono wamhã.

⁴ Wasiré ĩsazei'wa norĩ, wa tô duré ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na hã, duré ĩsib'a'uwẽ 're anomro aba mono da, te te sima aipisutu za'ra wa'aba na hã.

⁵ Zezusihi wasu'uwẽ na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba wamhã, taré wamreme na si, wa te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩwapawaptob za'ra mono zém na, wa tô duré aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Zezusihi wasu'uwẽ hã tô sena na, wa te 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa tô ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩ'aiwẽ za'ra wa'aba na hã. Duré a norĩ wa'wa hã ma tô wa'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, 're ĩwanomro wẽ mono zém na, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da.

⁶ ãne wa tô aima ãma asanho za'ra wa'aba ni, Wanhib'apito hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma ĩsianho ne. Tawamhã ĩwasu'uwẽ ma tô ĩsaze za'ra wa'wa. Ma tô 're anomro wẽ wa'aba mo, wasisanhozéb zarina, duré Wanhib'apito sisanhozéb zarina. ĩwaihu'u pese pẽ'ẽzani hã ma tô te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi za'ra wa'aba

na 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, da te ai'ãma 're ãrowasété za'ra wa'aba mono na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ.

⁷ Taha na a norĩ wa'wa hã ma tô duré dama ãma asanho za'ra wa'wa, aihĩni ãsazei'wa norĩ, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ ma, duré Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ ma zama.

⁸ Tame 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã wapari za'ra, a norĩ wa'wa hã dama 're sadawa wasu'u pese za'ra wa'aba mono wa, Wanhíb'apito wasu'u wẽ hã. Duré ãsipai u, daza'rui mono bâ ma tô ãsadawa wasu'u hã datẽme waptã'ã. Duré 're ãsazei pese za'ra wa'aba mono na, ma tô aiwasu'u wa'wa hã da te 're wapari za'ra, daro mono bâ. Taha wa, wa norĩ hã 're ãsaze za'ra wa'aba mono na, wa te duré dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di, aiwasu'u za'ra wa'wa hã da te 're wapari sirõmo za'ra mono wa.

⁹ Aiwasu'u wapari'wa norĩ hã, si'uihã na te wama rowasu'u za'ra, atẽme ãwasihutu aba zém na. Ma tô, u, asima ãwawẽ za'ra wa'wa. Te duré wama aiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Ta norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're sazei pese za'ra. Taha wa, romhãiba 'manharĩ ãma, nasi wata za'ra õ di oto. Te te tãma 're romhuri za'ra mono õ di oto. Ma tô rẽme pese za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, tô sena hã, u. Taha wa, ãsadawa wasu'u, ma tô saze za'ra. Taha wa, te taha na si te te tãma 're romhuri pese za'ra.

¹⁰ ã'ra hã hãiwa hawi apã we ãmorĩzéb zô, te 're simipari u'ãsi za'ra, ab're hawi apã te te ãhãiwa'utu zô.” ãne te wama aiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Ta hã Zezusi hã, Wanho'reptui'wa. Ma tô wanho'reptu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã za te te ãdahã za'ra zé wi hã.

2

Tesaronita ãma Paru hã ãwẽ na si te te ãromhurizé wasu'u

¹ Wasisãnawã norĩ, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, aima wanhimiromhuri za'ra wa'aba zé hã taré õ di. Tô sena, wa tô aipawaptob za'ra wa'aba ni, sazei pese za'ra wa'aba da. ãne na ma tô wa'ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa.

² Piripu na 'ri nho'õmo nhisi hawi, wa tô atẽme aihutu aba ni. Tame wasi'ubumroi ré, wa tô robzépata za'ra ni, ãsazei'õ'wa norĩ nhimiházém na, duré damreme wasété na zama. Taha wasu'u na ma tô wa'ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, Wanhíb'apito 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô wapawaptob za'ra, wapahi ãna, ãsadawa wasu'u hã wa te aima wasu'u za'ra wa'aba da, Cristuhu wasu'u wẽ na hã. Taha wa, wamreme wa'rãmi, da te wawi ro'wa'rutu za'ra nherẽ, wa tô ãwasu'u wẽ na aima rowasu'u za'ra wa'aba ni tô, wapahi za'ra ãna.

³ Roti tô sena na si, wa aima roti za'ra wa'aba ni, ãhãna hã. Rowasu'u wẽ upana, wa te aima roti za'ra wa'aba õ di. Duré marĩ ãwẽ hã wa te wasima waibu da, wa te ai'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ ãwẽ hã wa te aiwi udã za'ra wa'aba õ di.

⁴ Mare di. ãnei õ di. Tô sena, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima 're ãwawẽ za'ra mono zéb zarina, te te wapisutu za'ra wa, wa ãwasu'u wẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra, ãne na romhuri'wa da, te te wawêsãmri za'ra wa.

Tawamhã wanhimirowasu'u wẽ wa, taré wama dato za'ra da, wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're ãwawêsãmri za'ra mono da si, wanhimirosa'rata za'ra hã. Õhõ si te za te te 're wapibu za'ra, 're ãwanomro wẽ mono zéb zô, ãwẽ na si 're ãwanhimirosa'rata za'ra mono zéb zô zama. Taha wa, ãsadawa wasu'u na, wa te dama 're ãrowasu'u wẽ za'ra mono na, wa'ãma 're toi mono da, wa wa te wasina 're rosa'rata za'ra.

⁵ Ai'rata wahãimana za'ra wa'aba ré, taré wamreme to na ai'ãma wawata za'ra wa'aba õ di. Duré marĩ ãwẽ hã wanhimirowahutu wa'rãmi, wama sãmri za'ra wa'aba da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. ãne na ma tô wa'ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, waihu'u pese di, ãne na wapẽ'ẽ 're, wanhimirosa'rata za'ra hã.

⁶ Wanhimirowahutu wẽ na wa'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. Duré, aimawi norĩ hã ãne zarina, wa'ãma wata za'ra da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di duré.

⁷ Cristu hã ma tô wazatõrĩ za'ra, ãwasu'uwẽ hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da, ãsadawa para. Taha wa, dama wamreme pire za'ra di. Tane nherẽ, wamreme pire na, wa te duré 're aiwari za'ra wa'aba mono õ wa, wa te ãma aiwi robzei'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. Ænei õ di, wa te aima ã'manharĩ za'ra wa'aba zé hã. Wamreme wẽ na si, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Wa tô ai'madâ'â pese za'ra wa'aba ni, dana norĩ hã ti'ra te te 're ã'madâ'â pese za'ra mono ne.

⁸ 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, ãwasu'uwẽ hã wawa'a ãna, wa tô aima wasu'u za'ra wa'aba ni, wama asawi pese za'ra wa'aba wa. Taha wa, aiwi 're wasisawi za'ra wa'aba mono õ di, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono tõ da. Tô sena, a norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di.

⁹ Wasisãnawã norĩ, ãne na te tô wa'ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're ãwanomro wẽ mono zém na. Wa norĩ hã wahãimanazéb da, wa tô wasima romhuri pese za'ra ni, wapatâ'â nherẽ, duré wawasutu nherẽ. Bâtâ sidâpâsi wasi'uihã na wanhib'rata na wa tô romhuri za'ra ni, wahãimanazéb da. Bâdâ 'rãiwatobro õ ré, duré bâdâ sébré nherẽ, wa tô wasima romhuri za'ra ni, wa te aiwari za'ra wa'aba tõ da, wama asõprub za'ra wa'aba na wapire na wa'madâ'â za'ra wa'aba tõ da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré.

¹⁰ A norĩ wa'wa hã ma tô ãwawaihu'u za'ra wa'wa, asõ'a za'ra wa'aba, 're ãwanomro mono zé hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô duré wawaihu'u za'ra, 're ãwanomro wẽ mono zém na hã. Wawasédé hã wa te 'manharĩ za'ra õ di. ãwẽ na si wa tô wahãimana za'ra ni, asõ'a za'ra wa'aba. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na hã ãma wasipa za'ra õ di. Æne ãma 're ãwanomro mono zé hã, tô ãbã.

¹¹ Damama hã, dahãimanazém na te za ti'ra norĩ ma rowahutu. Tane, wa norĩ hã aihãiba bâ wa'aba, wa tô aima rowahutu za'ra wa'aba ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na 're anomro wẽ wa'aba mono da.

¹² Duré da te aima 're amhãzépa za'ra wa'aba mono nherẽ, wa tô ãma aima robze za'ra wa'aba ni ãwasu'uwẽ na, aiwi 're robzei'õ tõ za'ra wa'aba mono da. Wa tô aima roti pese za'ra wa'aba ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a 're anomro wẽ wa'aba mono da, toi uptabi na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, hãiwa ãma ãhãiba na rowa'a na ãsiré 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ uptabi na.

¹³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã wa te aima ãwasu'u za'ra wa'wa hã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô asima ãwẽ za'ra wa'wa. Taré ti'ai ãma aibã nhimirowasu'u newa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba õ di. Tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na, ma tô ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na si wanhimirowasu'u za'ra hã. ãsadawa wasu'u hã te tô ai'ãma te te 're romhuri pese za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're, ãwẽ na si 're anomro aba mono da. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si, wa 're wawata za'ra, ãmreme hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa.

Ãsazei'wa norĩ te te 're ãrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã, aiwana za'ra wa'aba, ma tô da te 're sazei pese za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, ãwasu'uwẽ hã. Tawamhã, Cristu Zezusihi ãma ma tô 're danomro, ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Tawamhã, ãsiré norĩ hã ãsazei'õ'wa norĩ hã ma tô te te ãma 're rowasété za'ra, ãsazei'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono tõ da, ãwasu'uwẽ hã, tisiré nherẽ. Tane, a norĩ wa'wa hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã, ta norĩ ne, ma tô 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo, asiré norĩ hã asada 're sahi za'ra wa'aba mono wa, Zudeza norĩ ne.

¹⁵ Duréihã, zudezu norĩ hã ma tô te te 're simro, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã. Duré, ãhãna zama ãsihudu norĩ hã ãhi'rata norĩ hã te te 're ãrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ma tô siwi tiwĩ, Wanhib'apito Zezusi hã. Ma tô duré te te wa'ãma

're rowasété za'ra, ĩwasu'uwē hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono tō da. Ma tō sisiti siwi wazatōrĩ za'ra, ĩsiti wasi'aba'ré da. Ma tō duré uburé da'ãma tinhitob'ru za'ra. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wē ò di, 're ĩhâimana za'ra mono zé hã.

¹⁶ Tawamhã, wa norĩ hã zudezu'õ norĩ ma, wa tō wa te tãma 're rowasu'u za'ra ĩwasu'uwē na, da te 're sazei pese za'ra mono da, Zezusi hã te te 're da'anho'reptui mono da. Tawamhã, ta norĩ hã zudezu nherē, ĩsazei'õ'wa norĩ hã, ma tō te te wawi 're ro'wa'rutu za'ra, te te 're wazadawa uwati za'ra mono da aré, ĩwasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono tō da. ãne tiwasété na 're ĩhâimana za'ra mono zém na, ma tō 're siwasété za'ētē za'ra. Tawamhã, tâibâ oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō wawi ro'wa'rutu'wa norĩ hã te te 're wē'õ pese za'ra. Rowē'õ, ma tō duré tãma pisutu za'ra. Tawamhã, ĩsiti te za oto 're nomro u'âsi.

Paru hã Tesaronita u apã ĩmorĩzém na ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷ Wasisãnawã norĩ, ĩsazei'õ'wa norĩ nhimirob'manharĩzéb zarina, wasi'aba'ré na aihawi za'ra wa'aba, wasi'aba'rúi wamhã, asiti za'ra wa'aba, wa a'ã 're wasi'ubumro. Tane nherē, ai'rata 're ĩwasi'ubumroi u'âsi aba mono ne, wa wanhimirosa'rata na wa te ai'ãma 're rosa'rata wē u'âsi za'ra wa'wa. Awa'awi hã wapē'ézé uptabi na, wa 're wahâimana za'ra. Taha wa, apã atēme wasihutu su'u aba da, wa tō wasima waihu'u za'ra ni, wa te asabu za'ra wa'aba da.

¹⁸ Wa te duré asabu téb za'ra wa'aba neza. Wa hã Paru hã, apã atēme ĩmorĩ aba neza. Taha wa, atēme ĩmorĩ aba da, bâdã, wa tō nasi ĩsima pisutu. Tane nherē, Satanasi hã wanhitob'ru hã ma tō nasi wa'ãma ro'wa'rutu za'ra, ãma atēme ĩwisi za'ra wa'aba tō da.

¹⁹ Tane tō. Ni'wam norĩ me asõwa're're za'ra wa'aba, wasisõpētē za'ra ò di za, Wanhib'apito Zezusi apã wei morĩ wamhã. Ni'wam norĩ hã, asõwa're're za'ra wa'aba, te te wama 're rowē zani za'ra mono ò di za. Wanhib'apito wei morĩ wamhã, ni'wam norĩ hã asõwa're're za'ra wa'aba, te te dama wawaihu'u za'ra ò di za, tō sena aima za'ra wa'aba, wa te 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zém na.

²⁰ Tane tō, wato sina, wa wa te 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa dama, a norĩ wa'wa hã wama 're rowē zani za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zém na.

3

Timotiu hã ĩsazei'wa norĩ ma rowē zô, Tesaronita u ĩmorĩzé wasu'u

¹⁻³ Tawamhã, ai'ãma wapē'ézé uptabi za'ra wa'aba wa, apã wasi'aba'rézéb zô wanhimipari waihu'u za'ra ò di oto. Taha wa, wa tō wasisaze za'ra ni, Timotiu hã wa te ãma atēme satōrĩ za'ra wa'aba da, wa hã ĩsiwaprosi Atena na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩnhamra da nherē. Tawamhã, wa tō ãma atēme satōrĩ za'ra wa'aba ni, Timotiu hã. Ta hã wasiré ĩsazei'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u mono da, wasiré. Taha wa, wa tō atēme satōrĩ za'ra wa'aba ni, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhipete sina 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, ĩwasu'uwē hawi apã 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, da te ai'ãma 're rowasété pese za'ra wa'aba mono nherē. A norĩ wa'wa hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, da te wa'ãma 're rowasété za'ra mono wa, wa te 're ĩrobzépata za'ra mono na hã.

⁴ ãne na wa tō ĩwana aima rowaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, za da te wama 're ĩrob'manharĩ pipa za'ra mono zém na hã. ãhãna, tō sena na ma tō asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tō wa'ãma 're romhâimana za'ra mono wa.

⁵ Taha wa, asada 're dazahi za'ra wa'aba mono wa, apã ãma atēme ĩmorĩ aba neza, 're ĩsazei'õ utōrĩ za'ra wa'aba mono zé hã te aiwi waihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, Timotiu hã wa tō ãma atēme satōrĩ za'ra wa'wa, apã te te we wama aiwasu'u za'ra wa'aba da. Wa'uburé hã dawasété da, dawada'uri'wa hã te te aipibu za'ra wa'aba wa, 're saze zahãri za'ra wa'aba mono ò'umnhasite, wa tō ai'ãma 're ĩhâtã'ã za'ra wa'wa. Aima

wanhimromhuri za'ra wa'wa hã taré 're hâimana mono õ'umhasite, wa tô âma atême satõrĩ za'ra wa'wa Timotiu hã, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

Tesaronita hawi, Timotiuhu nhimirowasu'u wê na Paru norĩ ãto za'ra zé wasu'u

⁶ Tawamhã Timotiu hã ma tô we apâ watême tiwisi za'ra, aihawi za'ra wa'aba. Ma tô aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã wei wama âwisi. Wa te wapari ze za'ra di, aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã. Cristu hã te, u, asina 're ã'umhasi pese za'ra wa'aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba na te, u, 're anomro aba mo. Duré, ãwê na si te, u, wa'ãma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. ãwazabu za'ra wa'aba da si, te, u, 're asimipari za'ra wa'aba mo. ãne, aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã, wa te wapari ze za'ra di. Tane tô, wa norĩ zama wa te asabu za'ra wa'aba neza. Wa duré sô mapari za'ra ni aré, wa te ã'asabu za'ra wa'aba zéb zô.

⁷ Wasisãnawã norĩ, da te wa'ãma 're rowasété za'ra mono nherê, duré marĩ ãpire na wa te 're robzépata za'ra mono nherê, 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô apâ pê'ê daba'wara pese ni.

⁸ ãne wa, wahâtã'ã ãna wa oto 're wahâimana za'ra apâ, Wanhib'apito ãma asiptete sina ãma 're anomro aba mono wa.

⁹ Taha wa, wa oto Wanhib'apito 'Re ãhâimana u'ãsi mono ãma 're wawata u'ãsi za'ra, ãsõ'a, wama 're robze zani za'ra wa'aba mono wa, Zezusi hã asina 're ã'umhasi pese za'ra wa'aba mono zém na hã.

¹⁰ Awê sidãpãsi, wa wanhimi'ê na tãma 're wamreme zusi, bãtã na barana zama, ta hã te te wama pisutu za'ra da, nimahã na ãma atême wasi'aba'rêi wa'aba da, wasisabu za'ra da apâ, duré zahadu ãwaihu'u za'ra wa'aba õ hã, wa te aima waihu'u za'ra wa'aba da, 're ãsazei uptabi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹¹ Wanhib'apito 'Re ãhâimana u'ãsi mono wi, Wamama wi hã, duré Wanhib'apito Zezusihi wi hã, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, te te wama ropese za'ra da, apâ wasihutu da, atême wa'aba.

¹² Tô sena ma tô 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé ma tô duré 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo. Tane tô, wê di. Taha wa, wa duré wa te tiwi 're rowaptêrê za'ra, Wanhib'apito wi, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, awê sidãpãsi asimizawi pese za'ra wa'aba zé hã, te te aima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da. Sa'êtê na, wa te 're ã'asawi pese za'ra wa'aba mono zém ne, aiwa sa'êtê na 're dazawi pese za'ra wa'aba mono da, wa wa te tiwi 're rowaptêrê za'ra.

¹³ Tawamhã taha na te za te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, aihâimana nhiptete za'ra wa'aba sina, ãwê uptabi na si ãma 're anomro aba mono da. Tawamhã Wanhib'apito Zezusi hã, uburé tinhĩb'a'uwê norĩ me, wei wazô si'aba'rêi wapsi, asi'wa'rutu za'ra wa'aba ãna te za ãsõ'a aimasa wa'wa, Wamama 'Re ãhâimana u'ãsi mono nho'a.

4

'Re ãdanomro wê mono zéb zarina, 'Re ãhâimana u'ãsi mono, dama 're ãtoi mono zé wasu'u

¹ Wasisãnawã norĩ, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'aba ni, niha 're anomro wê wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã ai'ãma 're to za'ra wa'aba mono da. Taha zarina, te tô ãma 're anomro wê wa'aba mo oto. ãhãna wa za duré aima roti pese za'ra wa'aba ni, 're anomro wê wa'aba mono zém nhĩpai u, asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para.

² Taha zadawa para, wa te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zé hã ma tô ãwaihu'u pese za'ra wa'wa.

³ 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã ma tô te te sima 're aiwê za'ra wa'wa, 're anomro wê wa'aba mono da, duré pi'õ norĩ, duré aibã norĩ zama aihãiba na asiwi 're ã'asipsaihuri si'uiwa za'ra wa'aba mono zé hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto.

⁴ Aibã norĩ hã aimro si te za 're ã'madã'ã za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da.

⁵ Rowasutu zô si asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Ta hã, ãsazei'õ'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zé, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te waihu'u za'ra õ wa.

⁶ Tane 're anomro aba mono õ di za. ãsazei'wa norĩ hã, asisãnawã te 're anomro aba mo. Taha wa, asisãnawã mro nherẽ, asiwi 're upi za'ra wa'aba mono õ di za, asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono tã da, aiwasédé hã asi'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. Tane, ni'wa hã tiwasédé te te 're 'manharĩ mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za niha tãma rob'manha. ãne tã sena, wa tã aima waihu'u za'ra wa'aba ni, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, wa duré ãma aima sahu za'ra wa'aba ni.

⁷ Aibã norĩ, aimro hãiba upana aimawi pi'õ hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré pi'õ norĩ hã aimro hãiba upana aimawi aibã hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Dahãimana nhiséb õ ré, 're wanomro mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima 're wa'apisutu mono õ di. Wanhimi'ẽ na ãma 're wanomro wẽ uptabi mono da si, ma tã te te sima 're wa'apisutu.

⁸ Taha wa, ãne wa te aima ãroti za'ra wa'wa hã, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za. Ni'wa hã te te siwi wẽ'õ wamhã, e ta hã ti'ai ãma dahãiba te za siwi wẽ'õ. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te za siwi wẽ'õ, wama Tipẽ'ẽzani nhomri'wa hã.

⁹ ãsazei'wai mono bâ 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, wa te aima rob'ui'ére za'ra wa'aba õ di za oto. Tã sena ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã si'uihã na ãma aima rowahutu za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹⁰ Ma tã 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo tã, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãsaze za'ra mono norĩ hã. Tane nherẽ, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, asimizawi pese zém nhipai u, asima 're sa'ëté za'ra wa'aba mono sina, ãwẽ uptabi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, ãne wa tã aima roti za'ra wa'aba ni, rowẽ na si 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, duré asima 're ropibui wẽ za'ra wa'aba mono da, duré asimi'ẽ na asi'uihã na aihãimanazéb da, 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihãiba mono bâ wa'aba. ãne, wa tã aima roti za'ra wa'aba ni. ãne ãwẽ uptabi hã te za tã 're ã'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo.

¹² Tawamhã danho'a 're anomro wẽ wa'aba mono wa, ãsazei'õ'wa norĩ hã te za te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa. Te za te te 're aiwazéb za'ra wa'wa. Duré asimi'ẽ na 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 're dawari za'ra wa'aba mono ãna, te za 're anomro aba mo.

Apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisãnawã norĩ, ni'wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zazei'õ'wa hã, dawí dã'ã wamhã, ãsiré norĩ hã te za ãma 're pẽ'ẽzé pese za'ra, apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u hã te te 're waihu'u za'ra mono õ wa. Tanei õ di za, a norĩ wa'wa hã. Taha wa, wa wasima wẽ za'ra ni, sena na waihu'u za'ra wa'aba da, dadã'ã wasu'u hã.

¹⁴ Zezusi hã ma tã dãrã. Ma tã pẽ'ẽhai'utõ. Pẽ'ẽ si'utõrĩ nherẽ, ma tã apã hãiwa'udu. ãhãna te 're morĩ u'ã oto. ãne na wa tã saze za'ra ni. Taha wa, wa tã duré waihu'u za'ra ni, ãsazei'wa norĩ hã 're dã'ã za'ra mono wamhã, apã 're ãhãiwa'utu za'ra mono na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za apã te te 're ahãiwa'utu, Zezusi te te apã ãhãiwa'utu ne.

¹⁵ Tawamhã, Wanhíb'apito we apã wazô morĩ wamhã, ãté wa norĩ hã zahadu wahãiba ré 're wanomro mono ré, te za wei mo. Tane nherẽ, 're ãdã'ã za'ra mono norĩ wana, ãtẽme wasihutu õ di za. ãne Wanhíb'apito te te wama ãrowahutu za'ra zarina, wa aima rowasu'u za'ra wa'aba ni.

¹⁶ Tã sena, Wanhíb'apito hã te za wei wazô si'ra, hãiwa hawi. Tawamhã, te za tãma wa'ru za'ra, hãiwa ãma tãma ãromhuri pese 'wai ma. Hãiwa ãma tãma ãromhuri pese 'wa hã, te za wei hã, hãrã 'rãihã na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimnhihãrãzém na. Tawamhã, ãsazei'wa norĩ hã 're ãdã'ã za'ra mono norĩ hã, ta norĩ uimrehẽne te za apã hãiwa'utu za'ra.

¹⁷ Tawamhã wa norĩ hã ãsazei'wa norĩ hã, zahadu wahãiba ré ré 're ãwahãimana za'ra mono norĩ hã, apã ãhãiwa'utu za'ra norĩ me, ãsazei'wa norĩ me, te za sitẽme wa'ubumro

awa'awi, hâiwa'a âma. Tawamhã, Wanhib'apito hã wa za oto aihîni sôpêtê za'ra ni, hâiwa nho're âma. Tawamhã, î'rata wa za 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹⁸ ãne te za îwasu'u na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

5

Wanhib'apito apâ wei morĩ õ ré, 're îdanomro wê mono zé wasu'u

¹ Wasiré îsazei'wa norĩ, Wanhib'apito apâ wei wazô îmorĩzé hã, wa tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba ni. Tane nherê, wa za duré apâ aima âma rob'rãzarõtô za'ra wa'wa, rob'ui'ére na. Niwapsi, te za wei mo apâ wazô. Tane nherê, bâdâ hã wa te waihu'u za'ra õ di. Nimahã na wê îmorĩzé hã, wa te waihu'u za'ra õ di. A norĩ wa'wa hã ma tô ãne hã îwaihu'u pese za'ra wa'wa.

² Wanhib'apito apâ wei morĩ wapsi, awa'awi te za wei mo. Tane tô, ni'wa hã barana simisaihuri da, marĩ zô 'ri para u sébré wamhã, 'ri para îsi'ubumro norĩ hã te za tâma a'rãmi za'ra, sô simipari za'ra õ nherê, sébré wa. Tane, Wanhib'apito apâ we îmorĩzéb zô 're danhimipari za'ra mono õ ré, te za wei mo.

³ Sô 're danhimipari za'ra mono õ wa, te za îsazei'õ'wa norĩ hã da te dasima 're rowasu'u za'ra, ãne: “Rowê na wa za oto 're wasi'ubumroi u'âsi, marĩ hã wazô 're wairébé mono ãna.” ãne te za dasima da te 're rowasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono õ wa. ãne, da te dasima 're rowasu'u za'ra mono wapsi, tawapsi, awa'awi te za ropipa hã dazô watobro, Wamama hã za te te dama îrob'manharizém na hã. Tiwi dasimani waihu'u za'ra õ di za, pi'oi ma, î'ra tâma 're rere'e mono da, îwasã âma 're sépu'u za'ra mono wa, ai'uté zépu hã tiwi 're îsimani za'ra mono õ ne.

⁴ Wasiré îsazei'wa norĩ, a norĩ wa'wa hã Wanhib'apito apâ wei îmorĩzéb zô, te sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Taha wa, awa'awi za wei morĩ nherê, tâma a'rãmi za'ra wa'aba õ di za, barana îsimisaihuri norĩ ma, 're îdasi'rãmi za'ra mono ne.

⁵ Tawamhã Wanhib'apito apâ we îmorĩzéb zô, aihîni 're î'asimipari za'ra wa'aba mono norĩ hã, rowa'a na 're îdahâimana za'ra mono zém ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, a norĩ wa'wa hã ti'ai âma. Apâ we îmorĩzéb zô 're îdanhimipari za'ra mono õ norĩ ne, robra na 're wahâimana za'ra mono õ di tô, wa norĩ hã.

⁶ Taha wa, 're îdanhotô za'ra mono ne, wanhimiza'rese ãna 're wahâimana za'ra mono tã da, wa za sô 're wanhopré u'âsi.

⁷ Barana si te rosa'rese ãna 're danhotô za'ra. Barana si te duré âzézei'wa norĩ hã 're siwamnarĩ za'ra.

⁸ Tazahã, wa norĩ hã Wanhib'apito apâ we îmorĩzéb zô, 're wanhimipari za'ra mono wa, wanhimi'ê na sô 're wanhopré mono sina, wa za 're wahâimana za'ra. Tawamhã wa za wasi'upari za'ra ni, wanhitob'ru wi, Wanhib'apito wa te 're îsaze za'ra mono zém na, duré 're îwanhimizawi pese za'ra mono zém na, duré Zezusi te te 're îwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're îwanhimipari za'ra mono zém na. Da'wapéi'wa norĩ hã, tinho'utu'u îhâtete na, duré î'rãzaza îhâtete na te 're si'uza za'ra, tinhitob'rui wi, da te 'manhiptâ'â tã da. ãne, Wanhib'apito wa te 're îsaze za'ra mono zém na, duré 're wanhimizawi pese za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wapê'ê wê te te wawi wasété tã da, wanhitob'ru hã. Duré Zezusi te te 're îwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're îwanhimipari za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wanhimirosa'rata na te te wawi ro'wa'rutu tã da.

⁹ Tane tô. 'Re îhâimana u'âsi mono hã niha te te wama 're arob'manharĩ mono da, te te sima 're wa'awê mono õ di. Ma tô te te sima 're wa'awê, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're wa'anho'reptui mono da.

¹⁰ Ta hã ma tô wazada dêrã, î'rata 're wasi'ubumroi mono da. Tawamhã, apâ wei wazô morĩ wapsi, wahâiba ré 're îwanomro mono norĩ hã, duré wawana 're îdadã'ã za'ra mono norĩ me, wa za î'rata wasiré 're wasi'ubumroi u'âsi.

11 Taha wa, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipê'ê wê za'ra wa'aba na asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tô sena na âhâna hã âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ne, te za duré âma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ône u'âsi.

'Re ïdanomro wê mono zéb da na roti wasu'u

12 Wasiré ïsazei'wa norĩ, wa aima roti za'ra wa'aba ni, te te aima 're ïromhuri za'ra wa'aba mono norĩ hã 're hâimana wazéb za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã, Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Taha wa, te za marĩ hã ïwê si te te aima 're wê za'ra wa'wa. Duré timreme wê na si te za aima te te 're roti za'ra wa'wa. Tawamhã, ta norĩ mreme, te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo.

13 Ta norĩ hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'aba mono wa, te za 're ïwazéb za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. Asima 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono âna, te za asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rowê na.

14 Wasiré ïsazei'wa norĩ, wa za duré aima roti za'ra wa'aba ni. Ni'wam norĩ hã 're wa'a za'ra mono wamhã, te za tâma 're ïroti pese za'ra wa'aba mo, simi'ê na si'uihã na te te sima 're romhuri za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã robzei ô wamhã, te za 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo, robzei ô u'âsi 're nomro tô mono da. Duré ni'wam norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te waihu'u za'ra nherê, ïwê na si 're nomro mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono ô wamhã, te za 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo. Da'âma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ô di za. Aiwaimri te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sada.

15 Ni'wai ma ïwê'ô hã da te 'manharĩ wamhã, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa marĩ ïwê'ô hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da. Marĩ ïwê'ô hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherê, ïwê na si te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa tâma âma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono tô da. ïwê na si te za asima 're ï'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ïsazei'wa norĩ ma. Uburé te za dama 're ï'manharĩ wê u'âsi za'ra wa'aba mo, a'uwê mono bâ.

16 'Re atoi uptabi za'ra wa'aba mono na, te za 're anomro u'âsi aba mo.

17 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

18 Wê wa, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Rowê na 're anomro aba mono wamhã, duré robzei'ô na 're anomro aba mono nherê, wê wa, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Âne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi nhib'a'uwê 're anomro aba mono wa.

19 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzém na asiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono ô di za.

20 Ni'wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani zarina, marĩ hã te te waihu'u wamhã, ïsimirowasu'u hã asiwi wê'ô za'ra wa'aba ô di za, taré newa.

21 Uburé marĩ hã te za 're ïpibu za'ra wa'aba mo, ïwê zô. Tawamhã, marĩ ïwê si te za asima 're ïtété za'ra wa'aba mo.

22 Uburé marĩ ïwasédé hã te za asiwi 're ïwê'ô pese za'ra wa'aba mo, ïré 're anomro aba mono tô da.

23 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, rowê nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asimi'ê na ïsine, ïwê na si âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré uburé asimirosa'rata wê na si, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito Zezu Cristu hã apâ wei wazô morĩ wamhã, ïwê na si te za ai'madâ'â za'ra wa'wa.

24 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te 're ï'aipisutu za'ra wa'aba mono hã, umnhasi uptabi wa, te za tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ïwê na si 're anomro u'âsi aba mono da.

Rob'ui'ére 'rãsutu zé

25 Wasiré ïsazei'wa norĩ, te za wa'âma 're aimreme zusi aba mo, Wamama ma.

26 Uburé asiré ïsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asô'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

²⁷ Wanhib'apito zadawa para, ãmreme pire na wa aima nharĩ za'ra wa'wa, ã hã wa te aima ãrob'ui'éré za'ra wa'wa hã, ðama 're sãré za'ra wa'aba mono da, ãsazei'wai mono bâ.

²⁸ Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, tinhimipawaptobzé hã te te aima sãmri za'ra wa'aba da, ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono da.

2 Tesaronita norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Tesaronita norĩ ma Ĩbaihã wasu'uzé

Paru hã Tesaronita ãma Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ĩmorĩ'rata na te te rob'ui'éré pari, ma tô duré tinhimi'ui'éré na tãma ãma sahu za'ra, maparane ãma.

Ni'wam norĩ hã Tesaronita norĩ hã ma tô te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apâ we ĩmorĩ pari na hã. Nima norĩ hã ma duré te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apâ we ĩmorizéb u hã ĩromhuture na hã. Taha wa, ma tô danhimromhuri na sahãri za'ra ni. Taha wa, ma tô 'ribabam na si dawu 're hãimana za'ra, dasa na Zezusihi zô simipari za'ra mono sina. Taha wa, Paru hã ma tô tãma roti za'ra, ãne na 're hãimana za'ra mono tã da.

Ma tô duré tãma waihu'u za'ra, rowasédé hã duré dawasédé hã Satanasihhi nhiptete zarina za ĩsa'ëtê u'âsi mono na hã, Zezusi apâ za we ĩmorizéb u hã. Tamemhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te za oto ãma ai'uté, Satanasihhi ãma hã. ĩsiptede hã te za tiwi uprosi.

¹⁻² ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asirã'õtõ aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwê 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Zezu Cristu apâ wei morĩ wa, dahãimanazéb zarina za te te dama ĩrowairébézé wasu'u

³ Wasisãnawã norĩ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihãimana wê za'ra wa'aba mono wa. Ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. Tawamhã ma tô oto 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo. Awê sidâpâsi 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zé hã, te ãma 're ĩsa'ëtê za'ra wa'aba mo. Aihãiba mono bâ, te 're asisawi za'ra wa'aba mo. Duré awê sidâpâsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zé hã te ãma 're ĩsa'ëtê za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra. ãne, wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, wama wê za'ra di. Tô ĩ'uwaibaba si.

⁴ Taha wa, wa norĩ hã wa wa te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa, wato sina. ĩsazei'wa norĩ hã, daro mono bâ siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, wa tô wa te 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa. Tawamhã, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô da te ai'ãma 're rowasété za'ra wa'wa. ĩwasédé hã da te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ma tô 're ĩsépa za'ra wa'aba mo. Tazahã, asimi'ê na te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha na, wa tô wa te dama 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa, wapê'ê 're wato sina.

⁵ Tawamhã, wa tô wa norĩ hã waihu'u za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, sena na te za dahãimanazém na te te dama 're arowairébé. A norĩ wa'wa hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're anomro wê u'âsi aba mono da. Taha wa, te za te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti ré 're anomro wê u'âsi aba mono da. Taha wa, za ĩré 're anomro wê wa'aba mono wa, te a'ã 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo, asirõiwi da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. ãne na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono na, wa tô waihu'u za'ra ni, tô ĩbã ĩsimirowairébézé hã.

⁶ Tane tô, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, tô sena. Tawamhã, te za niha te te dama 're arob'manharĩ, te te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ma.

⁷ Duré te za aipawaptob za'ra wa'wa, rowě na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ zama, robzépata na 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ zama, te za wapawaptob za'ra, rowě na si 're wahâimana za'ra mono da. Tô sena, te za Wanhib'apito Zezusi hã wei wama sihâi'ré hãwa hawi, te te tâma 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ me. Tawamhã, wei morĩ wamhã, te za tô dahã za'ra. Te za duré wa norĩ hã wapawaptob za'ra.

⁸ Tawamhã unhamã ro'o wa'wam ne, te za we nhamra, Zezusi hã. Niha te za dama arob'manha, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩwě'õ pese za'ra mono norĩ ma, duré Wanhib'apito Zezusihi nhiminho'reptuzém na, ĩwasu'uwě te te 're ĩsazei õ za'ra mono norĩ ma zama.

⁹ Ta norĩ hã te za sisiti satõrĩ za'ra, ĩsiti 're si'ubumroi u'âsi mono da, rowě'õ u'âsi na. Taha na te za te te 're robzépata u'âsi za'ra. Tawamhã, Wanhib'apito nhiti 're dahâimana za'ra mono wamhã, tiwaihu'u pese na marĩ hã rowě uptabi na, te te 're da'apawapto mono õ di za. Taha ré 're dahâimana za'ra mono õ di za. Āne, sena na te za dama arowairébé.

¹⁰ Tawamhã, wei morĩ wamhã, ĩsimiroti zarina 're danomro wě mono da, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã te za âma tiwata za'ra, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Te za tô âma titob'uzu za'ra. A norĩ wa'aba zama, wanhimirowasu'u zarina ĩwasu'uwě na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono norĩ hã, te za âma dame aiwata za'ra wa'wa. Te za duré âma atob'uzu za'ra wa'wa. Tane tô, bâdã ĩpire, ĩwa waptã'ã wapsi, te za uburé dama âma uwaimra.

¹¹ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptêrě u'âsi za'ra, ĩwě na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 're ĩdanomro mono zép tém na 're anomro wě wa'aba mono da, te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Wa duré wa te tiwi 're rowaptêrě za'ra, asimirosa'rata wě 'manharĩ'wai wa'wa hã, tiwaihu'u pese na te te aima âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, marĩ hã, ĩwě si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa.

¹² Tawamhã Wanhib'apito Zezusihi âma te za 're dawata za'ra, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono me, te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na âma 're aihâimana wě za'ra wa'aba mono wa. Te za duré te te dama 're aiwasu'u wě za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi hã.

2

Wanhib'apito Zezu Cristu apã za we ĩmorĩzé wasu'u

¹⁻³ Āté ni'wa hã ma tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristu za apã wei wazõ ĩwisizém na hã. Āté bâdã hã ĩwa waptã'ã newa, ma tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã ĩwasu'u hã tô sena newa, âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aipě'ẽwara za'ra wa'aba mono tõ da. Āté 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã ni'wai ma, te te ĩwaihu'u zarina newa, âté duré marĩ hã te te ĩwapari zarina newa, âté duré wanhimiu'uí'ére zarina newa, ni'wa hã ma tô âne aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne danhimirowasu'u hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dazadawa nhipese na da te aiwi 're udã tõ za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito wei morĩ õ ré, daro mono bâ te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zãda 're dahâimana za'ra. Duré ni'wa hã ĩwasété uptabi hã te za dama sihâi'ré. Ta hã, ropipa âma za oto 're ĩhâimana mono zé hã.

⁴ Ta hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, âma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã te za dawĩ wě'õ za'ra, ta norĩ âma 're dawata za'ra mono tõ da oto. Romhãiba hã te za duré dawĩ wě'õ za'ra, âma 're dawata za'ra mono tõ da. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩ'apisutu mono hã te za dawĩ wě'õ za'ra. Uburé âma 're ĩdawata za'ra mono na te te âma ĩda'rãnhipa na, te za siwasu'u dama: “Wa hã, ĩwaihu'upe. Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono.” Āne te za siwasu'u. Tawamhã ti'ai âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, te za âzé, tame sãmra da.

⁵ Tawamhã e ma tô aiwi aimani za'ra wa'wa, ãne na hã te aima ãrowahutu za'ra wa'aba zé hã ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba ré hã.

⁶ Tane nherê, aibã ãwasété uptabi hã 'Re ãhãimana u'âsi mono, bådã te te tãma ãpisutu õ ré, we datême watobro õ di za a'ã. Niwa bådã hã ãwa waptã'ã wapsi, te za wei watobro, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si. ãne na hã ma tô duré ãwaihu'u za'ra wa'wa.

⁷ ãhãna pi'uriwi, ma tô Wa'uburé hã tinhimiromhuri na ãma sãna'rata. Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono te te tiwi ãsawizé hã te za a'ã ãma 're hãimana, ãwasété uptabi ãma, bådã ãwa waptã'ã õ wa a'ã. Taha parip si, te te tiwi ãsawizé hã ãma 're hãimana mono õ di za oto.

⁸ Tawamhã ãwasété uptabi hã te za we sihã'ré oto, danho'a te te romhuri da. Tane nherê, Wanhib'apito Zezusi hã wei morĩ wamhã, tizadawa wa'u'u na te za tĩwĩ. Rowa'a za'ëtê ré wei wisi wamhã, ãwasété uptabi hã tâibã za oto.

⁹ Tane nherê, Wanhib'apito wei morĩ õ ré, te za ãwasété uptabi hã Satanasihi waihu'u pese zéb zarina, te te dama 're romhõsi. Marĩ hã tô sena newa, da te ãma ãwaihu'u za'ra zéb da hã, duré marĩ na ãdatob'uzu za'ra zéb da, te za te te dama 're romhõsi.

¹⁰ Tinhimiromhuri wasété na te za dawí udã pese za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhiti za 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono norĩ wi. Ta norĩ hã te ãwasu'uwê hã te te siwi 're wê'õ za'ra, tô sena ãwasu'uwê hã. Taha wa, ta norĩ hã te te 're sõ'reptu za'ra mono õ di za, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

¹¹ Tô sena ãwasu'uwê hã da te dasiwi 're wê'õ za'ra mono wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te dapawaptob õ di za. Tawamhã, te te dapawaptob õ wamhã, te za oto dama pisutu za'ra, tizadawa nhipese na tô sena newa te te dawí ã'udã nhimiroti si, da te 're sazei pese za'ra mono da oto.

¹² Taha wa, sisiti te za dazatõrĩ za'ra ropipa u, tô sena ãwasu'uwê hã da te 're ãsaze za'ra mono õ norĩ hã, ãwasété si, da te dasima 're ãwê za'ra mono norĩ hã.

'Re ãdasisõ'reptu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisãnawã norĩ, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, ãma 're anomro wê wa'aba mono wa, Wanhib'apito te te 're ãasawi pese za'ra wa'aba mono norĩ hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô marĩ õ uptabi ré sima aipisutu za'ra wa'wa, ãmorĩ'rata na te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da. Tawamhã, Tipê'êzani hã ma tô te te aima 're anhomri 'wa, ãtême 're anomro wê wa'aba mono da. Ma tô duré ai'ãma tinhib'a'uwê uptabi za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, tô sena ãwasu'uwê hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, ma tô aipê'ê 're aima nharĩ za'ra wa'wa, ãwasu'uwê, wa te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré rowê uptabi ré 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, ãsine rowa'a za'ëtê ré.

¹⁵ Tawamhã, wasiré ãsazei'wa norĩ, 're sazei pese za'ra wa'aba mono za, sena na wa te aima 're ãrowahutu za'ra wa'aba mono hã. Uburé wamreme na duré uburé wanhimi'ui'ére na, wa te aima ãma 're ãrowahutu za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, ãsarina 're anomro wê wa'aba mono da.

¹⁶⁻¹⁷ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã Wamama hã, te te 're wa'azawi pese. Te duré te te 're wa'apawapto, wapê'ê 're, 're wanomro wê u'âsi mono da, wahãimana nhiptete sina wanhimi'ê na sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da, ãwê zô. Taha wa, wa za Wamama wi, wa te 're rowaptêrê u'âsi za'ra, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi zama, ato sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, duré asiptete sina ãwê na si tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u wê za'ra wa'aba na.

3

Paru norĩ ãma ãsazei'wa norĩ 're ãmreme zusi mono zé wasu'u

¹ Wasisãnawã norĩ, te za wa'ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã, dahãiba

mono bâ da te 're wapari su'u za'ra mono da, da te 're saze za'ra mono da, asine za'ra wa'aba.

²Tazahã, aihĩni da te 're saze za'ra mono õ di, ãsadawa wasu'uwẽ hã. Taha wa, te za duré wa'ãma tãma 're aimreme zusi aba mo, te te dawí wanho'reptu za'ra da, ãwasété uptabi na si 're ãdanomro mono norĩ wi.

³Wanhib'apito Zezusihi si, umnhasi za'ëtẽ di. Taha wa, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono tõ da, aihãimana nhiptete sina ãma 're anomro aba mono da. Duré Wa'uburé wi, ãwasété uptabi wi, te za tiwi aihãiba zawi za'ra wa'wa.

⁴Wa norĩ hã Wanhib'apito ãma simisutu 're wanomro mono wa, wa wa te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa. Taha wa, wa aiwaihu'u za'ra wa'aba ni, tõ sena, wanhimiroti zarina ãma 're ã'anomro aba mono na hã. Tane tõ, õne u'â te za ãma 're anomro aba mo.

⁵'Re ãhãimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra, ãsimizawizé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina asimi'ẽ na ãma 're ã'ãhãimana za'ra wa'aba mono zé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da.

Ãsazei'wa norĩ, tinhimarĩ zõ te te sima 're ãromhuri za'ra mono zé wasu'u

⁶Wasisãnawã norĩ, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, ni'wam norĩ wi, a'ã 're ãhãimana za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã asiré ãsazei'wa norĩ nherẽ, wa'a u'âsi te 're hãimana za'ra. Wanhimiroti zarina 're hãimana za'ra mono õ di. Taha wa, ãhãiba zu 're ãhãimana za'ra wa'aba mono õ di za.

⁷Wa norĩ hã ai'rata wahãimana za'ra wa'aba ré, wa tõ ãma aima asanho za'ra wa'aba ni, ãsazei'wa norĩ hãimanazém na hã. Siwa'ru 're wahãimana za'ra mono õ di. Mare di. Taha wa, ãma aima ãwasisanho za'ra wa'aba zé hã ma tõ ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãsarina ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

⁸Ai'rata wahãimana za'ra wa'aba ré, dasa hã wa'ãbã ãna wa te 're huri mono õ di. Wa tõ wa te wasima 're romhuri pese za'ra, wapatã'ã nherẽ, duré wawasutu nherẽ. Bãdã 'rãĩ watobro õ ré, duré bãdã sébré nherẽ, wa tõ wa te wasima 're romhuri za'ra, wama 're asõprub za'ra wa'aba mono na, aima wapire za'ra wa'aba na 're wahãimana za'ra mono tõ da.

⁹Wanhib'apito wasu'uwẽ na, wa te aima 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, marĩ na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono da, wama 're ã'ru za'ra wa'aba mono zé hã, tõ sena te aré tõ wama 're ã'ru za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, marĩ na wa te 're rowaptẽrẽ za'ra mono õ di, ai'rata 're wahãimana za'ra wa'aba mono ré hã. ãne wa tõ aima ãma asanho za'ra wa'aba ni, 're ãwahãimana za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono da.

¹⁰Ai'rata 're wahãimana za'ra wa'aba mono ré hã, wa tõ ãne na nasi aima roti za'ra wa'aba ni: "Ni'wa hã, romhuri te te siwi 're wẽ'õ mono wamhã, dame 're sai mono õ di za, mram na hã."

¹¹Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã, ãsazei'wa nherẽ, taré te, u, 're hãimana za'ra. Te te 're romhuri za'ra mono õ di, u. Taré te, u, te te dawí 're ro'wa'rutu za'ra, da te 're ãromhuri pese za'ra mono norĩ wi. ãne wa, wa aima ãma sahu za'ra wa'aba ni, wanhimiroti na hã.

¹²Tawamhã Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa tãma roti pese za'ra ni, ta norĩ ma, rowẽ na te te 're romhuri pese za'ra mono da, tihãimana za'ra zéb da hã.

¹³Wasisãnawã norĩ, marĩ hã dama 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono da, 're aiwa'a za'ra wa'aba mono tõ.

¹⁴ã rob'ui'ére na wa te aima ãnharĩ za'ra wa'aba na, ni'wa hã asiré ãsazei'wa nherẽ, ãma 're morĩ wẽ da, te te sima wẽ õ wamhã, ta hã te za oto ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã, ãhãiba zu ãma 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ di za, siséb za'ra da, ta norĩ hã.

¹⁵Tane nherẽ, asitob'ru na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asisãnawãĩ ma, 're ãroti za'ra wa'aba mono ne, te za tõ tãma 're ãroti pese za'ra wa'aba mo.

Rob'ui'ére na rowasu'u 'rãsudu

¹⁶ Wanhîb'apito wi, wama rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, rowẽ u'â hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Ìsi'uihã na wa aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ìnhîb'rata na, ãhã na hã: “Wa hã Paru, wa asawi za'ra wa'wa.” Æne u'âsi, wa nasi dama rob'ui'ééré, ìnhisi na. Æne wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁸ Wanhîb'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, ãsimizawizé hã uburé aihãiba mono bâ ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono da.

1 Timotiu Paru hã Timotihu ma, te te ĩrob'ui'ééré na'rata zé Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na Paru hã aibã ĩprédupté ma, ma tô rob'ui'ééré, Timotiu na ĩsisi ma. Ta hã ĩsazei'wa. Īmama hã deredu, zudezu'õ. Īna si zudezu hã. Paru hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono da, zahadu daro mono bâ 're morĩ ré, ma tô Timotiu hã ĩsiré 're mo. Tawamhã Paru hã timorĩ na te te uzusi da, Épézu hawi watobro wamhã, Timotiu hã te tame ĩsa'u nhamra. Tawamhã tame zahadu sãmra ré, ma tô Ā ĩbaihã na rob'ui'ééré hã Paru hã tãma time.

1-2 Ī'ra Timotiu, wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'ééré. Wanhib'apito wasu'u'wẽ na te ãma aipo're pu'uzéb zarina, ĩsazei'wa oto 're aimorĩ wa, wa ĩ'ra na asisi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã ma tô ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da. Taha da, ma tô Cristu Zezusihi zama ĩpisutu. Ōhõ zô si, wa sô 're wanhimipari za'ra, marĩ ĩwẽ uptabi hã te te wama ĩpisutu za'ra zéb zarina, te te wama ãma 're a'u'waimrami mono da.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pê'ézé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

3 Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ĩmorĩ u'âbã, wa tô ai'ãma ropti, Épézu ãma a'â asãmra da. Tane da, wa za duré ĩzadawa na aima ãma sahu, tame a'â asãmra da. Tame ni'wam norĩ hã te ĩsazei'wa norĩ ma, siwa'ru te te 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za a'â tame asã, sadawa uwati za'ra da, tinhimirowasu'u hã te te sahãri pese za'ra da.

4 Ta norĩ hã te dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratara hã te te 're 'madâ'â za'ra. Dahi'rata sidãpãsi dahi'rata nhisi wasu'u zama, te ta norĩ hã te te 're 'madâ'â za'ra. Taha zarina, te ãma 're dasisada'âbã za'ra. Āne wamhã, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono õ di, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 're hâimana wẽ za'ra mono da.

5 E marĩ da, wa tô ãne hã aima waihu'u. Wa tô ĩsima aiwẽ, ĩsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra mono da, Wamama zawĩ pese 'wa 're nomro mono da, dazawi pese 'wa zama. ĩsazei'wa norĩ hã simirosa'rata wẽ ré si, te za 're nomro. Āne wamhã, marĩ te te 're ĩmanharĩ wasété za'ra mono na, 'rãwi 're siwẽ'õ za'ra mono õ di za. Wanhib'apito zazei uptabi 'wa, te za 're nomro. Tawamhã te aima ĩwaihu'uzéb zarina 're nomro mono wamhã, te za tô dasisawizé hã ĩpẽ'ẽ 're tãma 're hâimana za'ra.

6 Ni'wam norĩ hã te aima ĩwaihu'uzéb zarina, 're nomro mono õ di oto. Roti sena hawi, ma tô aipizari za'ra. Taha wa, te taré marĩ ĩpire õ na si ãma 're sisada'âbã za'ra.

7 Ta norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa, 're nomro mono da. Tane nherẽ, tãma waihu'u pese za'ra õ di, ĩsimiroti hã. Tãma waihu'u pese za'ra newa, tazahã tãma pibu prã za'ra di, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã.

8 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozési te te dama 're ĩ'awaihu'u mono hã wẽ di, da te dama ãma 're ĩroti za'ra mono zéb da hã. Āne wama waihu'u pese za'ra di.

9-10 E 're ĩnomro wẽ mono norĩ ma, rotizéb da, te 're hâimana, Wamama nhimiroti hã. Mare di. Roti wẽ wẽ'õ'wa norĩ ma, rotizéb da, te 're hâimana. Duré rob'manharĩ wasété'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré ĩwasété norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'rãwi pesere dasisô 're ĩda'a're nhi'oto za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré uburé romhuri Wamama te hã, te te ãma 're ĩwasété za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timama te te 're ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré tina te te 're ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb

da, te 're hâimana. Duré dapãrĩ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dahâiba na da'âma 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré aibâ si'uiwa dasina 're ĩdanhipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré ĩwada'uri zarina si pawa'âbâ âna dama romhuri'wa da, a'uwê hã da te dasiwi 're ĩsimi'uri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 're ĩsadawa nhipse za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timreme hã tô sena na dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, taré te te sina 're ĩroti za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré roti tô senai'õ na siwa'ru, âma 're ĩdanomro wasété mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

¹¹ Roti tô sena na si, wa tô te dama âma 're aroti, Wanhib'apito wasu'uwê na te dama 're rowasu'u mono wamhã. Wê uptabi di, Wanhib'apito wasu'u hã. Taha da, ma tô ĩma pisutu, ĩwasu'uwê na te âma 're da'apo're pu'u mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, rowê u'âsi 're ĩmorĩ hã.

Paru hã Wanhib'apito âma ĩwatazém na rowasu'u

¹²⁻¹³ Âhãna wa za âma ĩwata, Wanhib'apito Cristu Zezusihi âma hã. Ta hã ma tô ĩwaihu'u siro, ĩnhimromhuri hã za te tâma âma 're ĩ'uwaimrami mono na hã. Taha zarina ma tô ĩpisutu, dapawaptom na te tâma 're romhuri mono da. Taha da, ma tô te te 're ĩnhiptete u'âsi. Taha wa, wa za âma 're ĩwata u'âsi, ĩma 're rowê mono wa. Wanhib'apito âma wa tô aré te âma 're wasété aré, ĩmreme wasété na. ĩsazei'wa norĩ hâiba u'âbâ, wa tô aré te tâma 're rob'manharĩ wasété. Ta norĩ hâiba u'âbâ, wa tô aré sada 're ĩzahi. Wanhib'apito hã Danho'reptui'wa na 're ĩmorĩ na hã ĩma waihu'u õ di aré. Te duré sazei õ di aré. Taha wa, zahadu ĩnhimiza'rese âna 're ĩmorĩ wa, ma tô ĩ'âma tipê'êzé, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, te te ĩ'azâri tã da.

¹⁴ Wanhib'apito hã tinhimizawi pese zém na ma tô ĩpawapto pese, te saze da, duré dazawizéb da, ĩma hâimana da. Aihĩni Cristu Zezusihi âma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te te 're ĩpawaptob za'ra mono ne, ma tô ĩpawapto duré.

¹⁵ Ti'ai u ma tô wei mo, Cristu Zezusi hã, 're ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da. Âne te dasima da te 're rowasu'u za'ra. Danhimrowasu'u hã tô sena wamhã, aihĩni âma 're ĩdasisaze za'ra mono da hã, ĩma wê di. Wa hã dawasété nhpai u, ĩwasédé hã sa'êtê di.

¹⁶ Tane nherê, ma tô ĩ'âma tipê'êzé, te te ĩ'azâri tã da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Cristu Zezusi hã ĩ'âma wa'a su'u õ wa, da'âma ĩwa'a su'u õ na, da te âma 're waihu'u za'ra mono da, za ĩza'u da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã, ĩ'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, rowê u'âsi âma.

¹⁷ Taha wa, Danhib'apito uptabi âma si wa za 're wawata u'âsi za'ra. Ta hã Apito u'âsi te dama 're sãmra, ĩdâ'â'õ hã, ni'wa hã niwa te te ĩ'madâ'â õ hã. Ôhõ si Danhib'apito uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wê uptabi wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁸⁻¹⁹ Duréi pese hã ma tô ni'wam norĩ hã Wamama zadawa hawimhã marĩ na aima rowasu'u za'ra, za tâma asimromhuri na ĩwaihu'u sirõmo zéb da. Taha zarina ĩ'ra Timotiu, wa za aima ti'ru, da te aima ĩwaihu'uzé hã asina 're 'madâ'â u'âsi mono da, roti tô senai õ da, âma 're 'wapéi u'âsi mono da. Âne te za 're aimo, âma 're 'wapéi u'âsi mono da. Roti tô sena si te za 're ĩ'madâ'â pese mo, Zezu Cristuhu wasu'uwê hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zép si. Te za duré 're aimorĩ wê. Âne wamhã, aiwasété õ wamhã, 'râwi 're asisãmri mono õ di za, aiwasété na. Âhãna ni'wam norĩ hã tiwasété na 're sisãmri za'ra mono nherê, 're siwê'õ za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô oto sazei utõrĩ za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hã.

²⁰ Âne Imenezu norĩ hã te oto 're tineb zahuré, Aresãdirihĩ me. Taha wa, wa tô a'â tâma hâiba za're zahuré, Satanasihĩ ma, robzei'õ hã a'â te te sina waihu'u zahuré da. E marĩ da. Roti tô sena upana te te dama 're rowasu'u zahuré mono tã da, taha u'âbâ te te 're wê'õ zahuré mono tã da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

2

'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìdamreme zusi mono zém na rowasu'u

¹ Ìhâna marĩ ìpire na wa za aima rowasu'u. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma 're damreme zusi mono wamhã, te za uburé da'ãma tãma 're damreme zusi, te te 're da'apawapto mono da. Marĩ zô dawi 're rowaptã'ã za'ra mono wamhã, uburé dama te za da te tiwi 're rowaptêrê za'ra, marĩ hã te te dama 're anhomri mono da. Duré marĩ na dama 're sôpru mono wamhã, te za ãma 're dawata za'ra.

² Danhib'apito mono bâ, dama 're ìhâimana za'ra mono norĩ ãma, te za tãma 're damreme zusi, uburé dama ìpire za'ra norĩ ãma zama. E marĩ da. Ta norĩ hã te te dama 're roti wê za'ra mono da, taha zarina 're dasi'wapé za'ra mono õ wa, rowê na dasiré 're wanomro mono da, duré dama 're wahâimana wê za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã sina.

³⁻⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa. Ta hã ma tô te te sima 're da'awê, uburé te te 're da'anho'reptui mono da. Ma tô duré te te sima 're da'awê, aihĩni pese ìsimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono da, ãma 're danomro wê mono da, ìsimiroti hã tô sena uptabi wa. Aihĩni ãma 're wamreme zusi mono wamhã, tãma rowê di. Taha wa, te za wama 're to za'ra.

⁵ Misire hãwa ãma 're ìhâimana mono si, uburé Danhib'apito uptabi hã. Misire da'ãwisi wê 'wa Wamama u hã. Ta hã Cristu Zezusi, aibã na 're ìhâimana mono.

⁶ Ta hã ma tô dazada sisõ, uburé te te da'awa'ãbã da. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã bâdã te te ìpisutuzém na, ma tô da'awa'ã. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're ìda'awê mono zé hã, uburé pese te te 're ìda'anho'reptui mono zéb da hã, wa tô waihu'u za'ra ni.

⁷ Ta hã ma tô ìpisutu, ìsadawa wasu'u'wa 're ìhâimana mono da, zudezu'õ norĩ hã te 're po're pu'u za'ra mono da, ìsadawa para, Wanhib'apito wasu'uwê na. E marĩ da. Wanhib'apito hã te te 're saze za'ra mono da, duré te te ãma 're sasõmri za'ra mono da, ìsimiroti zarina si 're nomro wê mono da, tô sena uptabi wa, ìsimiroti hã. Ìzadawa nhipese na aima ìsiwasu'u õ di. Tô sena wa tô aima 're ìsiwasu'u.

⁸ Wa za oto aima waihu'u, te ìsima 're ìda'awê mono zém na hã. Aibã norĩ hã nimame 're ìhâimana za'ra mono zé moño bâ te za 're mreme zusi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ hã dama 're hâimana wê za'ra mono wamhã, te za tãma 're mreme zusi, tãma 're simiwê za'ra mono sina, hãwa u. Te te 're ìda'ruiwapari za'ra mono da hã, mare di. Duré tizadawa na 're ìsi'wapé za'ra mono da hã, mare di.

⁹⁻¹⁰ Pi'õ norĩ hã, aibã norĩ te te sima 're 'madã'ã ze za'ra mono da, dama 're si'uza wamnarĩ za'ra mono õ di za. Duré dama 'madã'ã ze da, 're siséré tété wê za'ra mono da hã mare di. Duré tinho'rebzui wê na si, sima 're ìsipese za'ra mono da hã mare di. Duré tinhipsisi wê na si, sima 're ìsipese za'ra mono da hã mare di. Duré da'uzazé ìwa'ãbã za'ëtê na si, 're ìsi'uza za'ra mono da hã mare di. Dama rob'manharĩ wê zéb zô si, te za sina 're sôpré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã'wa na 're ìsiwasu'u za'ra mono zéb zarina.

¹¹ Ìsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra mono ré, te za pi'õ norĩ hã ari'iwi te te 're wapari za'ra. Ì'madã'ã'wa norĩ zapari 're ìhâimana za'ra mono na te za 're si'madã'ã za'ra pi'õ norĩ hã, ari'iwi te te 're ìwapari za'ra mono da hã.

¹²⁻¹³ Pi'õ norĩ hã aibã norĩ ma, te te 're ìrowahutu za'ra mono da hã, mare di. Aibã norĩ ma, timreme pire na 're si'madã'ã za'ra mono õ di za. Ari'iwi te za 're si'ubumro, pi'õ norĩ hã. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô aibã hã poto na'rata, Adã na ìsisi hã. Taha za'u si ma duré pi'õ hã poto, Ewa hã.

¹⁴ Pi'õ si, Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te waihu'u õ di. Tanei õ di, Adã hã. Pi'õ si Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te ìwaihu'u õ zéb zarina, ma tô Wamama nhimiroti na upa na'rata.

¹⁵ Tane nherê, pi'õi mono bâ hâimana wê na 're hâimana za'ra mono wamhã, tãma 're rowê za'ra mono di za. Wanhib'apito umnhasi sina, te za 're hâimana za'ra. Te za duré te

te 're dazawi pese za'ra. Hâimana wě uptabi na te za dama 're hâimana za'ra. Tawamhã, ĩwasã hã ãma 're sépu'u za'ra mono wamhã, ĩ'ra hã tãma 're rere'e wě mono da, te za Wamama hã te te 're anho'reptu, pi'õ norĩ hã.

3

Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa na rowasu'u

¹ Ā hã te aima ĩwaihu hã, tô sena uptabi. Āté ni'wa hã te za sima wě, ĩsazei'wa norĩ hã te te 're 'mai'madâ'â mono da. Āne wamhã, te te sima ĩwězé hã wě di, da'madâ'â na te te 're ĩ'mairomhuri mono da hã.

² ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ, te za 're hâimana wě za'ra. Tawamhã, ĩwasédé hã da te ãma 're ĩsa'ra mono da hã, mare di. Timro uptabi si te za te te sima 're 'madâ'â za'ra, misi haré. Hâimana prédum na te za dama 're hâimana za'ra. Tiwasété wi te za sina 're siptete u'âsi za'ra, 're nomro wě mono da. Te za duré dama 're hâimana wě za'ra. Duré ĩtême 're dasihutu mono wamhã, te za te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré roti na rowaihu hã te za tãma 're hâimana za'ra, te te ãma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

³ Duré âzézei'wa, 're nomro mono õ di za. Duré da'ahâri ze'i'wa, 're hâimana za'ra mono õ di za. Simizawi pese uptabi na, te za dama 're hâimana za'ra. Duré rob'uiirazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za.

⁴ Ti'ra norĩ hã te za duré te te 're pawapto pese za'ra, timama mreme si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, timama hã ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra mono da.

⁵ Da'madâ'â'wa norĩ hã ĩ'ra norĩ hã tãma 're nomro wě mono da, te te 're pawapto pese za'ra mono õ nherě, e niha te za tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei'wa norĩ hã te te 're pawapto za'ra duré, 're nomro wě mono da, ta norĩ zama. Te te 're pawapto waihu'u za'ra mono õ di za.

⁶ Ni'wa hã Wanhib'apito te te ĩsazézém na ãma ronomro õ nherě, da'madâ'â'wa na 're 'mai'hâimana mono õ di za. E marĩ wa. ĩsazeté'wa hã da'madâ'â'wa, 're 'maimorĩ wamhã, áté da'madâ'â'wai wa, te za 'rãwi sina 're 'maiwata, tipire na taré. Āne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa'uburé norĩ nhib'apito hã 'rãwi sina 're wata mono wa, te te ĩwě'õ ne, te za ta hã wě'õ.

⁷ ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ te za dama 're hâimana wě za'ra. Āne wamhã, dama 're ĩhâimana wě mono zém na te za ĩsazei'õ'wa norĩ zama te te dama 're wasu'u wě za'ra. Dama 're hâimana wě za'ra mono õ wamhã, te za damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra. Āne wamhã, wa'uburé norĩ nhib'apito te te da'ãma sima ĩroti wasété zé hã te za te te sina 're 'mai'uwaimrami tãma, da'madâ'â'wa norĩ hã.

Dapawapto'wa norĩ wasu'u

⁸ Dapawapto'wai mono bâ te za 're hâimana wě za'ra. Duré âzézei'wa na 're hâimana za'ra mono õ di za. Rob'uiirazéb zô si mreme si'ahâ na 're hâimana za'ra mono õ di za.

⁹ Wanhib'apito nhimiroti hã aré dama sa'rese õ nherě, ma tô oto te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, da te ãma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hã. ĩsimiroti hã tô sena wa, te za dapawapto'wa norĩ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, hâimana wě sina. ĩwasu'uwě hã tô sena na te za te te 're saze za'ra. Āne wamhã, 'rãwi tipě'ě na 're siwě'õ za'ra mono õ di za, tô sena na te te 're ĩsaze za'ra mono õ na hã.

¹⁰ Dapawapto'wa da, da te dasiwi pisutu õ ré hã, te za a'â da te dasiwi 're 'mai'madâ'â, dama 're ĩ'maihâimana wě mono zô. Tawamhã dama 're 'mai'hâimana wě mono wamhã, te za oto dapawapto'wa na 're 'mai'hâimana.

¹¹ ĩmro zama te za dama 're hâimana wě, pi'õ hã. Damreme hã ĩwě'õre na te te dama 're robzanhamri mono õ di za. Hâimana prédup sina te za dama 're hâimana. Tiwasété wi, te za sina 're siptete. Hâimana nhipete na, te za 're hâimana.

¹² Dapawapto'wai mono bâ timro uptabi si te za sima te te 're 'madâ'â pese za'ra, misi haré. Duré ti'ra norĩ hã te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, 're nomro wě mono da. Duré

uburé ãsõrõwa ãma ãsiré 're ãhâimana za'ra mono norĩ zama, te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, ta norĩ zama 're nomro wẽ mono da.

¹³ Dapawapto'wa norĩ hã te te 're dapawapto wẽ za'ra mono wamhã, ãsimipawapto wẽ na te za da te 're wasu'u wẽ za'ra. ãne wamhã, mreme nhiséb ãna te za duré dama 're siwasu'u za'ra, Cristu Zezusi hã te te 're ãsaze za'ra mono zém na hã.

Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama ãsahãirézé wasu'u

¹⁴⁻¹⁵ Atême ãma ãwisi su'u da hã ãma wẽ nherẽ, ãma ãwisi su'u õ na dâ'âsina, wa ãne na ãma aima rob'ui'ééré. E marĩ da. Niha dama 're ãwahâimana za'ra mono zéb da na waihu'u da. Wa norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, wa 're wanomro. ãsib'a'uwẽ, wa oto 're wahâimana za'ra, daro mono bâ wa te 're ãsaze za'ra mono hã. Wanhib'apito nhimiroti hã tô sena wa, ãsazei'wa mono bâ wa za wa te 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Õne haré te za dama 're hâimana u'âsi, da te ãma 're ãsaze za'ra mono zéb da hã.

¹⁶ Tô sena Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi di, aré dama sa'rese õ nherẽ, Wamama hã te te oto dama ãhãiré hã wa te 're ãsaze za'ra mono zé hã, ãma 're ãwanomro wẽ mono zéb da hã. ãne te te dama ãwaihu'uzé hã:
“A'uwẽ na ma podo, ti'ai ãma.

Duré tô sena ãra 're ãmorĩ wẽ uptabi na, ma tô Tipẽ'êzani na dama waihu'u za'ra.

Duré hãwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã ma tô titõmo na 'madâ'â za'ra.

Duré a'uwẽ mono bâ 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã ma tô ãwasu'uwẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ.

Ma tô duré da te dasina 're umnhasi za'ra.

Duré rowẽ uptabi u ma tô mo, hãwa u.”

ãne Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na Wamama hã te te dama ãwaihu'uzé hã.

4

Danhimiroti senai'õ na rowasu'u

¹ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Tipẽ'êzani na ma tô ãne dama waihu'u: “Rob'rãsutuzéb u romhuture wapsi, te za ni'wam norĩ hã ãzadawa para õ nherẽ, rême za'ra, Zezu Cristuhu nhimiroti hã aré te te 're ãsaze za'ra mono zé hã. ãhãiba'õ norĩ nhimiroti hã tô sena newa te za te te 're wapari za'ra, wa'uburé norĩ nhimiroti zarina 're nomro mono da oto.” ãne ma tô dama waihu'u.

² Wa'uburé nhimiroti hã te za te te datême 're ropé, aibã norĩ zadawa hawi. Aibã norĩ hã roti tô sena na te te dama 're rowasu'u za'ra mono newa, te sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra. Tane nherẽ, ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra mono õ di, tizadawa nhipese na hã.

³ Ta norĩ hã te za dasina 're ãdamro za'ra mono zé hã dawi sawi za'ra, dasina 're damro za'ra mono tõ da, dasiwaprosi 're dahâimana za'ra mono da. Te za duré dasazé hã dawi sawi za'ra, marĩ mono bâ 're dasaihuri tõ mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã uburé dasazé hã te te apoto mono nherẽ, ãma 're ãdasaihuri mono zéb da hã. ãsazei'wai mono bâ wama waihu'u pese za'ra di, dasazém na ãsimiroti hã. ãne wa, sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za ãsimipoto na 're wasaihuri.

⁴⁻⁵ Uburé dasazé hã wẽ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipodo hã ãma 're ãwasaihuri mono zéb da hã. Wẽ wa, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, ãma 're wasaihuri mono tõ da hã. Sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wa za ãma 're wasaihuri, ãwẽ na te te nharĩ wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. ãne wamhã, tãma wẽ di, ãsimipoto na 're ãwasaihuri mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã uburé te aima ãawaihu'uzéb zarina si, te za wasiré ãsazei'wa norĩ ma 're ãawaihu'u mo. ãne wamhã, Cristu Zezusihi ma, romhuri wẽ 'wa, te za tô 're aimo. Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're ãsaze za'ra mono zéb zarina, 're aimorĩ u'âsi sina,

te za tãma 're ïwaihu'u u'âsi za'ra mo, roti tô sena zarina zama, ãma 're aimorĩ u'âsi ne. Ôhõ na si 're aimorĩ wamhã, asiptete sina te za 're aihâimana mo, Wanhib'apito ãma hã.

⁷ Dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratate hã 're wapari mono õ di za. Ta norĩ hã ïsazei'õ'wa norĩ te hã, tarére. Ta hã te za asima 're ï'madâ'â pese mo, 're aihâimana wẽ mono da, Wamama nhimiroti zarina.

⁸⁻⁹ ãne wa za duré aima waihu'u. Áté ni'wam norĩ hã te za te te sima 're pisutu za'ra, 're sihâiba wairob za'ra mono da, dahâiba wairobzé hã wẽ wa, dahâiba ma hã. ãne hã dama 're rowẽ za'ra mono nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're danomro wẽ mono da, da te dasima 're pisutu pese za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Rowẽ na te za ãma 're danomro, ti'ai ãma, hãiwa ãma zama. Tô sena wa tô aima rowaihu'u. ãhã wasu'u hã tô sena wa, aihĩni te za da te ãma 're saze za'ra.

¹⁰ Taha da, wa za sada 're wanhiptete u'âsi za'ra, wa te 're dapawaptob za'ra mono da, da te ãma 're saze za'ra mono da. 'Re morĩ u'âsi wa, wa tô wasina wa te 're umnhasi za'ra, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da. Ta hã uburé Danho'reptui'wa, te 're hâimana. ïsazei'wai mono bâ te za tô te te 're wa'anho'reptu.

¹¹ Taha wa, uburé te aima ï'awaihu'uzém na te za ïsazei'wa norĩ ma 're ï'awaihu'u mo, asimiroti pire sina.

¹² Aihâiba prédu pese õ nherẽ, te za 're aimorĩ wẽ, aiprédu pese õ wa, asimiroti na ïsazei'wa norĩ hã te te 're aiwẽ'õ za'ra mono tõ da. Te za dama 're asanho mo, aimreme wẽ na, duré dama aihâimana wẽ na, duré asimizawi pese na, duré asimirosa'rata wẽ na. Taha na, te za dama 're asanho mo, asirã zarina 're nomro wẽ mono da, ïsazei'wa norĩ hã.

¹³ Nimahã na wa za ãma atême wi. Ma'ápé, ãma atême ïwisi õ ré hã, dama 're söré u'âsi mono za, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwẽ na dama 're ïrowasu'u u'âsi mo. Te za duré 're ïdapawaptob u'âsi mo, ïsimiroti zarina 're danomro wẽ mono da. Taha da, te za asina 're ï'madâ'â u'âsi mo.

¹⁴ Marĩ ïwẽ hã ma tô Wamama hã aipẽ'ẽ 're aima tisõ, ãma 're ïdapawapto mono zéb da hã. Hãiwa hawi te te tãma ïwaihu'u za'ra zém na, ma tô ïsadawa wasu'u'wa norĩ hã aima waihu'u za'ra, ïwẽ hã za te te aima ïsõmri na. Duré ma tô da'madâ'â'wa norĩ hã, tinhib'rada hã ai'ãma sa'ra za'ra, ai'rã nhisiwi. Taha ré ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwẽ hã aima tisõ. Taha zarina, te za asina tãma 're ï'uwaimrami u'âsi mo, dapawaptom na, asimiromhuri hã Wamama ma.

¹⁵ Uburé te aima ï'awaihu'u mono zéb zarina, te za asina 're ï'madâ'â u'âsi mo. Ôhõ si te za asima 're ïpisutu pese mo, asina 're ï'uwaimrami mono zéb da si. ãne wamhã, dapawaptom na rowaihu hã asima ãma 're ïsa'ëtẽ mono na te za da te ai'ãma 're waihu'u za'ra.

¹⁶ 'Re aimorĩ wẽ da, duré ï'uwaibaba si dama 're sadawa wasu'u mono da, te za 'rãwi 're asi'madâ'â pese mo. ãne wamhã, te za 're asisõ'reptui u'âsi mo. Aiwapari'wa norĩ zama, te za 're ï'anho'reptui u'âsi mo.

5

Ïsazei'wa norĩ pawaptobzém na rowasu'u

¹ Áté aibã ïprédu hã te za tihâimanazém na 'mai'upa. ãne wamhã, aimreme ïpire na tãma nharĩ õ di za. Aimama ma, 're aimreme wẽ mono ne, te za duré aimreme wẽ na 're ïpawapto mo, 're morĩ wẽ da oto. Duré ïpréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ï'apawapto mo, aimreme wẽ na ano norĩ hã 're ï'apawapto mono ne.

² Duré pi'õ ïprédum norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ï'apawapto mo, aimreme wẽ na ana hã 're ïpawapto mono ne. Duré pi'õ ïpréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ï'apawapto mo, aimreme wẽ na si aihidiba norĩ hã 're ï'apawapto mono ne. Aiprédup sina te za ta norĩ ma 're aihâimana mo.

³ Pi'õi mrotõ norĩ pawapto'wa da hã ni'wai õ uptabi wamhã, te za marĩ na 're ï'apawapto pese mo.

⁴ Pi'õi mrotõ 'ra norĩ hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za tina hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. Duré pi'õi mrotõ nhihudu norĩ hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za ti'rata norĩ hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. ãne te za 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra, ãne si tãma wẽ wa.

⁵ Pi'õi mrotõ hã ãté siwaprosi te 're 'manhamra. Īpawapto'wa da hã, ni'wai õ uptabi di. Tane wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono zõ si, te za 're simnhasi, marĩ na te te 're pawapto mono da. Bãtã na te za tãma 're mre me u'âsi, barana zama, marĩ na te te 're pawapto mono da.

⁶ Pi'õi mrotõ hãiba amõ hã, ãté ãne 're 'maihâimana mono õ di za. ãté marĩ zõ si te za sina 're simnhasi u'âsi. ãne wamhã, ĩpẽ'ẽ 're dã'ã u'âsi ne, te za oto 're 'maimo.

⁷ Taha wa, te za tãma 're ĩroti pese za'ra mo, ĩsazei'wa norĩ ma, ĩmrotõ norĩ ãma te aima ĩroti mono zé hã te te siwi 're 'madã'ã pese za'ra mono da. Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za.

⁸ ãté ni'wam norĩ hã tinhimarĩ na te te 're pawapto pese za'ra mono õ di za, tisisãnawã norĩ hã. ãté ĩsõrõwa 're, 're ãhâimana za'ra mono norĩ zama, te te 're pawaptob za'ra mono õ di za. ãne wamhã, Wanhib'apito nhimiroti zarina te te 're pawapto pese za'ra mono õ wamhã, te aré ĩsazei'õ'wa ne oto 're nomro. ãne wamhã, te te 're ĩpawaptob za'ra mono õ na, te aré ĩsazei'õ'wa norĩ hã 'rãnhipa za'ra, tihâimana wasété na hã.

⁹⁻¹⁰ Pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na 're rob'ui'ééré za'ra mono õ di za, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu hã. 60 na ãma 're wahub za'ra mono parip si, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'ééré za'ra, ti'amo'aba si te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, duré ti'ra norĩ hã te te 're warahu wẽ za'ra mono wamhã, duré te te 're da'mazasi su'u za'ra mono wamhã, duré dawi 're sipa zawi za'ra mono ãna, ĩsazei'wa norĩ ma, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, dapara upsõ na zama, duré robzei'õ na 're ĩdanomro mono norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, duré simi'ẽ na te te dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono wamhã. ãne wamhã, pi'õi mrotõ norĩ hã dama waihu'u pese za'ra di za, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono na, siwaptom na. Tawapsi, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'ééré za'ra, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu.

¹¹ Pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na ĩhi norĩ nhisi zu, ãma 're rob'ui'ééré za'ra mono õ di za. E marĩ wa. ãté hãiba téb uptabi ré, 're mrotõ za'ra mono wa, te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra, timro na te te 're sahu za'ra mono da. ãté Cristuhu ma si te te 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono õ di za oto.

¹² Tawamhã timro na te te ãma 're sahu za'ra mono wamhã, Cristuhu ma, te te sina 're ĩroti za'ra mono zé hã ãma 're nomro mono õ di za oto. Taha wa, ãté te za oto da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra, ãma 're sõpré u'âsi mono õ wa.

¹³ Duré pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na ĩhi norĩ nhisi zu, 're rob'ui'ééré za'ra mono wamhã, ãté dawaptom na te za dama 're wa'a za'ra. ãté sihãwi na te za 'ri babap si oto 're nomro, mro õ wẽ te. ãté marĩ te te wapari wamhã, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. ãté aimawi timreme na te za te te dawi ãma 're ro'wa'rutu za'ra. ãté marĩ na taré 're sõpré mono ãna, te za te te dama 're rowasu'u za'ra.

¹⁴ Taha wa, wa tô ĩsima wẽ za'ra, duré apã timro na te te 're sahu za'ra mono da, pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ hã. Te za duré apã 're 'ra za'ra. Tawamhã tinhorõwa ãma te za ti'ra norĩ hã te te 're 'madã'ã pese za'ra. ãne dama 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za, wazawi'õ'wa norĩ mre me hã.

¹⁵ ãne wa tô aima waihu'u. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã ma tô wairé, pi'õi mrotõ norĩ hã, Wanhib'apito nhimiroti wẽ nhiti, Satanasihhi nhimiroti si te te oto 're 'madã'ã za'ra mono da. Taha wa, wa tô ãne na aima waihu'u.

¹⁶ Pi'õ hã ĩsazei'wa 're 'maimorĩ wamhã, te za pi'õi mrotõ hã marĩ na te te 're 'maipawaptob u'âsi, tina wamhã, ti'rata wamhã. ãne wamhã, rosa'rata pire hã pi'õi

mrotõ norĩ ãma te te ãma 're sépata za'ra mono õ di za, ãsazei'wa norĩ hã. Tãma waihu'u pese za'ra di za, pi'õi mrotõ hã 'ra ãna 're ãhãimana za'ra mono norĩ si te te 're ãpawaptob za'ra mono da hã.

Ãsazei'wa norĩ 'madã'ã'wai wasu'u

¹⁷⁻¹⁸ Aibã norĩ hã ãsazei'wa norĩ te te 're 'madã'ã wẽ za'ra mono wamhã, te za ãwa'rãmi marĩ ãwẽ hã te te tãma 're sãmri za'ra, ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Cristuhu wasu'uwẽ na te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, duré ãsimiroti wasu'u na te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, marĩ hã ãwẽ hã sa'ëtẽ na te te tãma 're ãsãmri za'ra mono da hã, wẽ di. ãne hã wa tõ waihu'u za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata hawimhã, ãne:

“Powawẽ hã aro 'rã ne tipara na dasazéb da, te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré hã, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.”

ãne hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére 'rada hã. Duré ãsimiroti hãiba amo hã ãne:

“Romhuri'wa norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, tõ ã'uwaibaba te za da te 're pawã'ãbã za'ra.”

Taha zarina te za ãsazei'wa norĩ hã da'madã'ã'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra asa, marĩ na.

¹⁹ ãté da'madã'ã'wai ãma te za ni'wa hã ãwasédé hã ãma tihi. Tawamhã, siwaprosi te te ãma hiri wamhã, wapari õ di za, ãmreme hã. ãté si'ubdatõ te za ãma sisadawa waptob za'ra, ãma ã'madã'ã'wa norĩ hã, ãwapari'wa norĩ hã. ãté maparane te za ãma sisadawa waptob zahuré. ãne wamhã, da'madã'ã'wa zõ te za aihã, ãhãimanazém na sadawa pibu da.

²⁰ Tawamhã tõ sena tiwasédé hã te te 'manharĩ wamhã, te za ãsazei'wa norĩ nho'a tãma ãroti, tiwasété na te te ãma sahu tõ da. Danho'a te za tãma ãroti, ãsipai u da'madã'ã'wa hãiba amo norĩ hã sina 're hãtã'ã za'ra mono wa, ãsine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, ta norĩ hã.

²¹ Da'madã'ã'wa hã aima sawi uptabi nherẽ, te za danho'a tãma ãroti, tiwasété na te te ãma sahu tõ da. Asimiroti na 're da'mairẽme mono õ di za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te we te te 're wa'ab'madã'ã, Cristu Zezusihi me. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ zama, te duré te te we 're wa'madã'ã za'ra, 're ãnomro wẽ mono norĩ hã. Taha wa, ta norĩ nho'a 're wanomro mono wa, da'madã'ã'wa norĩ ãma te aima ãroti mono zé hã te za 're ã'madã'ã pese mo.

²²⁻²⁵ ãne wa za duré aima waihu'u. ãsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa da, da'maipisutu da wamhã, asapa'abã da'maipisutu õ di za, aiwara sina. Asapa'abã asib'rada hã da'rã nhisiwi 're aza'ra mono õ di za, Wanhib'apito ma, romhuri'wa da, 're da'apisutu mono da. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. Asimipisudu hã dama 're hãimana wẽ prã za'ra mono wamhã, ãsabãdã da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra mono õ'umnhasite. Te za 'rãwi 're asi'madã'ã u'ãsi mo, asimiroti na duré aihãimanazém na 're upa tõ mono da.

Wa za a'ã aima waihu'u, asi'ãma waihu'u da. ãsi 're hãsi mono nherẽ, te za oto uwa 'rãi wa'u ãsé hã syry na 're ãhãsi mo, ãma 're asiwede mono da. E marĩ da. 'Re asai mono wa, 're adi'izé u'ãsi tõ mono da. Aihãzé hã te te aimrami siwaptob wa, asib'uwa na 're aimorĩ wa, te za 're ãhãsi u'ãsi mo, syry na.

ãne wa za duré aima waihu'u, da'madã'ã'wa da, asapa'abã 're ãda'apisutu mono õ zém na hã za. ãté ni'wam norĩ hã sõ'awi tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ãwasété na dama waihu'u pese za'ra di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã bãtã na dahãimanazém na te te da'awaihu'u õ ré hã. ãté nimahã na si te za ta norĩ hã ãwasété na da te 're waihu'u za'ra. ãté ni'wam norĩ hã te te dama 're ã'manharĩ wẽ za'ra mono zém na, dama waihu'u pese za'ra di za. ãté nimahã na si te za ta norĩ hã da te 're waihu'u za'ra, te te dama 're ã'manharĩ wẽ za'ra mono zém na. ãne wa, wa tõ ãne na hã aima roti, asapa'abã 're da'apisutu tõ mono da, da'madã'ã'wa da hã.

6

¹ Īwada'uri zarina si, pawa'âbâ âna dama romhuri'wa norĩ hã te za titede'wa hã ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra. Āne 're hâimana za'ra mono õ wamhã, âté te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhisi na da te âma 're wasété za'ra. Āté wa'âma zama te za duré da te 're wasété za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma, wa te 're roti wasété za'ra mono newa.

² Āté pawa'âbâ âna dama romhuri'wa norĩ tede'wa hã te za ĩsazei'wa 're 'maimo. E tawamhã ĩmreme hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za, ĩsisânawã ne tãma 're 'mai'hâimana mono nherë, ĩtede'wa hã. Mare di. ĩsimiroti na te za te te 're wazéb za'ra. ĩsazei'wa 're 'maimorĩ wa, duré tãma sawi pese za'ra wa, te za titede'wai ma, te te tãma 're romhuri wë uptabi za'ra. Āne na te aima 're ĩroti mono zéb zarina, te za ĩsazei'wa norĩ ma 're ĩ'aroti pese mo, âma 're nomro wë mono da.

³⁻⁵ Āté ni'wam norĩ hã aimawi na te za ĩsazei'wa norĩ ma te te tãma 're rowasu'u za'ra. Āté Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti na te te âma 're saze za'ra mono õ di za, ta norĩ hã, tô sena nherë, Wanhib'apito nhimiroti hã rowë na âma 're ĩdanomro mono zéb da hã, duré dawë na si âma 're ĩdanomro mono zéb da hã. Āne wamhã, roti tô sena hã tãma waihu'u za'ra õ di za. Taré te za tinhimiroti wë na 'rãwi sina 're wata za'ra. Ta norĩ ma, wë di, marĩ wasu'u na 'rãwi âma 're ĩsada'âbâ za'ra mono da hã, duré 'rãwi timreme na 're ĩsi'wapé za'ra mono da hã. Taha zarina, te za tisi'ruiwapari na te te sima âma 're wa'rãmi za'ra, âma 're sisada'âbâ za'ra mono da. Te za duré te te 're dawasu'u wasété za'ra. Te za duré si'âma te te 're rosa'rata wasété za'ra. Roti tô sena hã tãma waihu'u pese za'ra õ wa, roti tô sena zarina si te te 're rosa'rata wë za'ra mono õ di za. Ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata siwamnarĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã rob'uiprazé hã te te tãma 're sòmri za'ra mono da, ĩsimirowasu'u wa'rãmi, sibro pese na 're hâimana za'ra mono da.

⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa, 're wanomro mono wamhã, duré marĩ zô si wasima 're wanhopré mono âna 're wanomro mono wamhã, wama 're rowë uptabi za'ra mono di za.

⁷ E rob'uiprazé ma tô wazababa 're wairébé, wana dub're hawi 're wapoto za'ra mono wamhã. Mare di. Wa'ubana wa tô 're wapoto za'ra. Duré 're wadâ'â za'ra mono wamhã, e wanhimarĩ hã wa za wasiré wa te 're 'wasari. Mare di.

⁸ Taha wa, ti'ab ré, wasai ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, duré wa'uza ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, marĩ zô si wasima 're wanhopré za'ra mono õ di za, marĩ na wa te wasima âma 're ĩrowë za'ra mono zéb da hã.

⁹ Rob'uiprazéb zô, da te dasima 're rosa'rata siwamnarĩ u'âsi za'ra mono wamhã, âté te za da te 're wapari za'ra, rob'uiprazém na wa'uburé te te dama 're ĩ'aroti wasété mono zé hã. Āne wamhã, âté ĩsimiroti hã da te 're rëme waihu'u za'ra mono õ di za oto. Āté rosa'rata âna te za ĩsimiroti zarina, marĩ zô si oto da te 're rob'ruiwapari za'ra, marĩ wasété zô zama. Āne wamhã, te za oto dawu tirobzei'õ pese za'ra. Rowë u'âsi 're ĩdanomro mono zé hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di za oto.

¹⁰ E marĩ wa. Rob'uiprazéb zô si, da te dasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, siwa'ru te za marĩ hã ĩwasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ hã roti wë hã aré te te 're ĩsaze za'ra mono zëm hawi, ma tô 're sipa za'ra, rob'uiprazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono wa. Ta norĩ hã te oto robzei'õ si te te 're sépata za'ra.

¹¹ A hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ta norĩ ne 're aimorĩ õ di za. Te za 're aihâimana wë u'âsi mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Ōhõ si te za 're ĩ'madâ'â pese mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ai'âma 're siwãrĩ u'âsi mono da. Te za duré 're ĩda'azawi pese mo. Rowasédé hã taré da te aima 're 'manharĩ za'ra mono nherë, asiptete sina te za Wanhib'apito âma 're aimorĩ u'â. Atoi u'âsi te za 're aimo. Taha na si 're aimorĩ da, te za asina 're ĩ'madâ'â u'âsi mo.

¹² A hã ĩsazei'wa, 're aimorĩ wa, te za sô 're asi'wapéi u'âsi mo, 're ĩ'aimorĩ wë zéb zô, rowë u'âsi 're aihâimana u'âsi mono zéb da hã, hãwa âma hã asina uwaimrami da. Taha da, ma

tô bătâ na aipisutu 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, da'ahâ norĩ nho'a ãsazei'wa na asiwaihu'u wẽ zém na.

¹³⁻¹⁴ ãhãna, wa za aima pisutu, uburé te aima ãroti mono zé hã asina 're 'madâ'â u'âsi mono da. 'Re ãhâimana u'âsi mono nho'a, wa aima pisutu, ti'ai ãma 're ãdanomro mono zé hã te te dama 're ã'apisutu mono nho'a. Cristu Zesusihi nho'a zama wa aima pisutu, Põsi'u Piratuhu ma, tihãimanazém na ãsiwaihu'u wẽ nho'a zama. Uburé te aima ãroti mono zé hã te za asina 're ã'madâ'â u'âsi mo, apâ we ãmorĩzéb u, Wanhib'apito Zezu Cristu hã. Asina 're 'madâ'â u'âsi mono wamhã, tawamhã da te aima 're nharĩ za'ra mono õ di za, asina 're ã'madâ'â mono õ zém na hã.

¹⁵ Bãdã te te ãpisutuzém na te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tãma tinha, apâ wei morĩ da, Wanhib'apito hã. Wẽ uptabi di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Õhõ si uburé Danhib'apito uptabi. Uburé ti'ai ãma ãanhib'apito norĩ nhipai u, pire uptabi di. Uburé dama ãpire norĩ nhipai u, pire uptabi di.

¹⁶ Õhõ si siwaprosi 're ãmorĩ u'â hã. Ta hã, rowa'a za'ëtẽ na te 're hãimana u'âsi. Taha wa, ni'wa hã ãtẽme ãsébré da hã mare di. Da te dasiwi ãhãiba pibu da hã, mare di duré. Ta hã wẽ uptabi di. Waihu'u pese di duré. Taha wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁷ ãne te za duré ãsibrob ahã norĩ ma 're ã'aroti mo, sibrob ahã wẽ te, 'rãwi sina 're wata tã za'ra mono da. ãanhibro hã dama 're hãimana u'âsi za'ra mono õ di za, dama ãma 're ãrowẽ za'ra mono zéb da hã. Taha wa, tinhibrop si te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za. 'Re ãhâimana u'âsi mono zõ si, te za 're simnhasi za'ra, taha si, marĩ wẽ na uburé wama 're sõpru mono wa, wama ãma 're ãrobze za'ra mono zéb da hã.

¹⁸ ãne te za duré ãsibrob ahã norĩ ma 're ã'aroti mo, te te dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono da. Te za duré uburé marĩ wẽ na dama 're sõprub za'ra. Te za duré simi'ẽ na marĩ na te te 're dazari u'âsi za'ra.

¹⁹ ãne wamhã, ãte uptabi da hã te za marĩ hã ãwẽ hã sõ 're simi'wara u'âsi za'ra, niwab da hã. Duré rowẽ u'âsi te za ta norĩ hã 're hãimana u'âsi za'ra, hãiwa ãma.

²⁰⁻²¹ Timotiu, ma'ãpé roti hã tô sena si asina 're 'madâ'â u'âsi mono za, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te aima ãwaihu'uzé hã, ãma 're ãda'apawapto mono zéb da hã. Ni'wam norĩ hã taré te dama 're siwasu'u za'ra, roti tô sena hã tãma ãwaihu'u za'ra na hã. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu nhimiroti hã wa te 're ãsaze za'ra mono zém hawi, ma tô ta norĩ hã 're sipa za'ra. Ta norĩ hã te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zé hã, Wanhib'apito nhimiroti zarinaĩ õ di. Taha wa, roti tô sena'õre wi, te za asina 're asiptete u'âsi mo, 're wapari tã mono da.

Wa ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, rowẽ u'âsi 're anomro aba mono da, Wamama te te 're ãaipawapto za'ra wa'aba mono zéb zarina si.

2 Timotiu

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'ééré, Timotiuhu ma ĩbaihã wasu'uzé

Ã ĩbaihã na ma tô Paru hã Timotiuhu ma tinhimi'ui'ééré na tãma ãma sahu, maparane ãma. Roma ãma dazazéb 're, hãimana sirõmo, ma tô tãma rob'ui'ééré. Tidã'ázé hã ma tô sina waihu'u, ĩromhutu na hã oto. Taha wa, ma tô tãma roti, Timotiuhu ma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi pese mono da, duré Zezusihi ma, te te 're romhuri wẽ mono da zama. Ma duré tãma waihu'u, da'madã'ã'wa na sena na 're hãimana mono da.

1-2 ĩ'ra Timotiu, ĩma asawi pe hã, wa hã Paru wa ãma aima rob'ui'ééré. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te sima ĩwẽzéb uwaibaba, ma tô ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩmorĩ da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô dama ropisutu, rowẽ na ĩ'rata 're dahãimana u'âsi za'ra mono da, Cristu Zezusihi ãma 're danomro mono wa. ãne wa, taha wasu'u na te dama 're rowasu'u mono da, ma tô oto datẽme ĩzatõ.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pẽ'ézé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

Paru hã Timotiuhu ma, te te ĩrotizé wasu'u

3 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, wa 're ĩwata u'âsi. Marĩ na te tiwi ãma ĩ'upazém na, te te oto ĩ'ãma 're ab'madã'ã mono õ wa, wa oto rowẽ na te tãma 're romhuri u'âsi. Tane duréihã ma tô duré ĩhi'rata norĩ hã te te tãma 're romhuri za'ra. Tawamhã tãma 're ĩmreme mono wamhã, bãtã na wa aima te tiwi 're rowaptêrẽ u'âsi, barana zama, te te 're aipawaptob u'âsi mono da.

4 Aiwa'õzém na ai'ãma ĩpo're pu'u wa, wa ĩsima rowẽ za'ëtẽ, te asabu da, rowẽ uptabi na 're ĩhãimana mono da.

5 Duré Wanhib'apito zazei'wa na tô sena 're aihãimana mono na, wa ai'ãma po're puru. Ai'rada Ro'idi norĩ hã ma tô ana me hã Wanhib'apito zazei'wa na 're hãimana zahuré, E'unisihi me. Ta norĩ ne, tô sena Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ na, tô ĩma aiwaihu'u pese di.

6 ãne wa, wa za ãma aipo're pu'u oto, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã sõpru wa, te te aima ĩsõmrizém na, dapawaptom na tãma 're romhuri mono da. Ai'rã nhisiwi ĩnhib'rada hã te hiri wamhã, ma tô aipẽ'ẽ 're aima tisõ, ĩwẽ hã. Taha wa, ma'ãpé asimi'ẽ na tãma 're romhuri u'âsi mono.

7 E wasina wapahi sina 're wahãimana za'ra mono da, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Tipẽ'ézani hã te te wama 're anhomri. Mare di. Wanhiptete sina ãma 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimizawi pese sina 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimirosa'rata na hã atãma 're wahãimana za'ra mono da, ma tô te te wama 're anhomri, Tipẽ'ézani hã.

8 ãne wamhã, 're asisé mono õ di za, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama 're wasu'u tô mono da. Duré ĩma 're asisé mono õ di za, ĩwasu'u na. Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, ma tô dasiwi ĩnherẽ ni, dazazéb 're. Taha wa, wa oto te 're robzépata. ãne wa, ma'ãpé 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tinhiptede te te aima ĩsõmri na, sada 're asiptete mono, ĩsine 're robzépata mono da.

9 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wa'anho'reptu, rowasété hawi. Ma tô duré te te sima 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwẽ oto 're wahãimana za'ra mono da, wawẽ uptabi na. E marĩ wa, ma tô sima wa'apisutu. E marĩ ĩwẽ hã wa te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa. Mare di. Taha wab õ di. Taré te te sima 're wa'awẽ mono wa, duré simizawi pese wa, ma

tô te te 're wa'anho'reptu. Ma tô duré wa'ãma tinhib'a'uwẽ za'ra. Zahadu ropoto na te te sãna'rata õ ré hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô sima wa'ãma roti sirõmo za'ra, te te 're wa'apawapto mono da, Cristu Zesusihi nhiminho'reptuzém na hã.

¹⁰ Wanho'reptui'wa Cristu Zesusi we datême ìwisizém na, ma tô oto wama siwaihu'u za'ra, tinhimipawaptobzém na. 'Re ìdadâ'â za'ra mono zé wasu'u hã, pipa nherẽ, ma tô wawi uprosi za'ra wapahi hã, Wanho'reptui'wa hã. Duré Wanho'reptui'wai wasu'uwẽ hã wa te 're ìsaze za'ra mono zéb zarina, ma tô wama waihu'u za'ra, rowẽ na 're ìdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u na hã.

¹¹ Taha wasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìpisutu, Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ìmorĩ da, ìsimiroti na te 're da'apawapto mono da.

¹² Taha wa, te te ìpisutuzéb zarina, te ìsina uwaimrami wa, wa oto te 're robzépata. Tane nherẽ, 're ìnhisé mono õ di, ìsada wa wasu'u'wa 're ìmorĩ tã da. Wanhib'apito hã wa ìsina te 're umnhasi, te te 're ìpawapto u'âsi mono da. Ta hã ìma waihu'u pese di, ìwaihu'u pese na hã. Wa hã wa tô tãma ìsihâiba nho, tô sena tãma waihu'u pese wa, te te 're ì'madâ'â mono zéb da hã, bâdâ ìwa waptã'ã õ ré, apã we ìmorizéb u hã.

¹³ Æne wamhã, roti tô sena hã te aima 're ì'awaihu'u mono hã, te za 're ì'madâ'â u'âsi mo. Cristu Zesusihi ãma 're aimorĩ wa, te za Wanhib'apito umnhasi sina, 're aihâimana mo. Te za duré 're ìda'azawi pese mo.

¹⁴ Roti tô sena hã te aima 're ì'awaihu'u mono hã, wẽ uptabi di. Ta hã te za 're ì'madâ'â pese mo, ãma 're ìda'apawapto mono da hã, aimawi rowasu'u na da te ãma saprĩ za'ra tã da. Taha da, te za te te 're aipawapto u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'ëzani hã, wapë'ë 're, 're ìhâimana mono hã.

¹⁵ Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, uburé ìsazei'wa norĩ hã ma tô ìrême za'ra. Pideru norĩ zama, ma tô Emozenihi me dame ìrême zahuré. Æne hã aima waihu'u pese di.

¹⁶⁻¹⁷ Onesiporuhu si ma tô tinhimipawaptobzém na nasi ìma rowẽ zani. Taha wa, wa ìsima wẽ, Wanhib'apito hã Onesiporu norĩ hã, duré ìsõrõwa ãma ìsiré 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama, ìwẽ na te te 're apawapto mono da. Ta hã ìma 're sisé mono õ di, ìwasu'u na hã. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u wei wisi wamhã, ma tô te te ìzõ aba, te te ìnhopëtê da.

¹⁸ Æne wa, wa ìsima wẽ, Wanhib'apito hã ìwẽ na te te ãma tãma uwaimrami da, bâdâ ìwa ìwaptã'ázém na, dahâimanazém na te te ìda'awaihu'uzéb da hã. Onesiporu hã ma tô marĩ mono bâ nasi ìpawapto, Épézu ãma 're ìhâimana mono ré hã. Æne na hã aima waihu'u pese di.

2

Paru hã Timotiuhu ma, roti te te tãma ìsõmrizém na rowasu'u

¹ Ì'ra, ma'ãpé ìwapari pese, asina. Cristu Zesusihi ãma wa 're wanomro. Æne wa, te za ìsimipawaptobzéb zarina, asiptete sina ãma 're aihâimana mo.

² Ìnhimirowasu'u hã ma tô aipo're na 're ìwapari mo, ìsazei'wa norĩ nho'a te dama 're rowasu'u mono wamhã. Ta norĩ hã ahã di. Tawamhã 're ì'awapari mono zé hã te za aibã norĩ ma 're ì'awaihu'u mo, aima ì'umnhasi za'ra norĩ ma hã, tãma waihu'u pese za'ra wamhã, ìnhimirowasu'uzém na te te duré ãma 're uzusi za'ra mono da, dapawapto na.

³ Da'wapéi'wa dama ì'umnha hã dasi'wapéi 're, hâimana wamhã, te te 're robzépata tã mono da, sisawi õ di za. Tane a hã, Cristu Zesusihi nhib'a'uwẽ na 're aihâimana mono wa, te za asina 're ìsazei u'âsi mo, asisawi ãna ìsine 're robzépata mono da.

⁴ Da'wapéi'wa norĩ hã tinhib'apito ma te te 're romhuri za'ra mono ré hã tãma wẽ za'ra di, ìsib'apito ìsimiromhuri na te te 're awêsãmri mono da. Æne wa, tinhimiromhuri upana,

marĩ mono bã te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za, te te sima ãma 're uwaimrami za'ra mono da.

⁵ Duré, ni'wa hã dawara na hãimana wamhã, dawı watobro nherẽ, marĩ ĩwẽ hã te te sima âri õ di za, dawara na roti hã te te sina 'madâ'â õ wamhã. Dawara na roti hã te te sina ĩ'madâ'âzéb zarina si, te za marĩ ĩwẽ hã sima ti'â, dawı watobro wamhã.

⁶ Duré, buru na romhuri pire 'wa hã, amnho hã uburé da te ubumroi pari, ĩmorĩ'rata na te za tite da âri 'rata.

⁷ Ma'ãpé, ãma 're rosa'rata u'âsi mono, te aima ĩrowasu'uzém na hã. ãne wamhã, Wanhib'apito hã te za te te 're aipawapto, ãhã wasu'u na hã 're awaihu'u mono da.

⁸ Ma'ãpé, Zezu Cristuhu ãma 're rosa'rata pese mono. Ta hã dâ'â nherẽ, ma tã ab're hawi hãiwa'udu, Dawıhi nhıhudu hã. Wanhib'apito wasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono wamhã, taha wasu'u na wa tã te dama 're rowasu'u u'âsi.

⁹ Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, wa oto te 're robzépata. ĩwasédé hã te 're 'manharĩ mono newa, wa oto 're ĩza, dazazéb 're, ĩsi'uwazi nhorõ rutu na ĩpawasisi ré. Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pawasisi ãna ne, te 're hãimana u'âsi. Te za da te dama ãma 're rowasu'u u'âsi za'ra.

¹⁰ Te ĩrobzépata da hã ĩma pire nherẽ, ĩsisawi õ di, te robzépata tã da hã. Te 're robzépata mono nherẽ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima ĩpisutu za'ra norĩ hã wa za te 're apawapto u'âsi, Cristu Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da, taha zarina tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da, rowẽ na ĩ'rata 're hãimana u'âsi za'ra mono da.

¹¹ Tã sena da te dasima 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã ãne:
“Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, duré ta hã dâ'â uptabi nherẽ, ab're hawi hãiwa'utu wa, wa za ĩsiré 're wahãimana u'âsi za'ra.

¹² Robzépada hã wa te wasina 're waihu'u za'ra mono nherẽ, wanhiptete sina ãma 're wahãimana u'âsi za'ra mono wamhã, wa za Cristuhu siré wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra. Cristuhu zazei'õ'wa na dama 're wasıwasu'u za'ra mono wamhã, tızazei'wa na te te sina 're wa'awaihu'u mono õ di za. Te za te te siwi 're wa'awẽ'õ oto.

¹³ Wa norĩ hã Wanhib'apito ma, wa tã wasina tãma ropisutu za'ra ni, ãma 're wanomro u'âsi mono da. Tawamhã wa te wasina ãma tãma 're uwaimrami za'ra mono õ nherẽ, Wanhib'apito hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zé hã te te wama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hã. Marĩ na taré te te dama ĩ'aropisutu da hã, mare di.”

¹⁴ ãhã wasu'u na te za asimi'madâ'â norĩ hã ãma 're ĩpo're pu'u za'ra mo. Te za duré aihãimana prédup sina tãma 're ĩ'aroti mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a 're wahãimana za'ra mono nherẽ, taré marĩ wasu'u na 're sisada'âbã za'ra mono tã da. Dasisada'âbãzé hã wẽ õ wa, taha zarina 're dahãimana za'ra mono wamhã, te za dawı 're si'utõrı, dahãimana wẽ zé hã.

¹⁵ Romhuri'wa nhimiromhuri hã wẽ wamhã, tinhimiromhuri ma, 're sisé mono õ di za. Tane te za sada 're asiptete u'âsi mo, ĩ'uwaibaba si roti tã sena na si 're da'apawapto mono da, asimiromhuri na te te 're aiwẽsãmri mono da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã.

¹⁶ 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti zarinaı õ na rowasu'u'wa norĩ nhiti, te za 're aihãimana mo. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, 're dahãimana za'ra mono wamhã, te za danhimirosa'rata na dasina 're dapahã za'ra, Wamama nhimiroti nhiti.

¹⁷ Ta norĩ nhimirowasu'u hã da'wa're ne, te 're hãimana. Da'wa're hã sa'ëtẽ wamhã, te za uprosi, danhi hã. Tane, ta norĩ nhimirowasu'u hã ĩsazei'wa norĩ ãma te te ropéi mono wamhã, te za tiwi uprosi za'ra, dahãimana wẽ zé hã. Tane, Imenezu norĩ nhimirowasu'u hã Piretuhu nhimirowasu'u me.

¹⁸ Ta norĩ hã senai'õ na rowasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré, ãne: “Tãibã, bãdã ma tã ĩwa waptã'ã pa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ab're hawi te te ĩda'ahãiwa'utuzéb da hã. Niwab da hã te te ãma sahu õ di za, te te ĩda'ahãiwa'utuzém na hã.” ãne ta norĩ

nhimirowasu'u hã. Taha zarina ma tô dawî uprosi zahuré, Wanhib'apito wasu'uwẽ na da te 're ïsaze za'ra mono zé hã.

¹⁹ Tane nherẽ, êtẽ 'manharĩ na 'ri na'rada hã, siptete na 're ïhâimana mono ne, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na 're hâimana u'âsi. ãne ïsimiroti na rob'ui'ééré hã: “Wanhib'apito hã te za tinhib'a'uwẽ norĩ hã tite na te te 're awaihu'u.” ãne duré âma ïrob'ui'ééré hãiba amo hã: “Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito nhib'a'uwẽ na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, te za tiwasédé hã rême pese za'ra, 're nomro wẽ mono da oto.” ãne ïsimiroti na rob'ui'ééré hã.

²⁰ 'Ri wawẽ âma hã piza hã ahã na te 're hâimana za'ra, êtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ hã, duré êtẽ'ubuzi'a prata 'manharĩ hã, duré wede 'manharĩ hã, duré zé'a 'manharĩ hã. Nima norĩ hã, marĩ da hã wẽ uptabi di, marĩ hã da te âma 're ï'manharĩ za'ra mono zéb da hã. Duré nima norĩ hã marĩ da hã wẽ uptabi ô di, marĩ hã da te âma 're ï'manharĩ za'ra mono zéb da hã.

²¹ Tane ni'wam norĩ hã te aima ïwaihu'u mono zéb zarina, tô senai'ô na rowasu'u'wa nhimiroti hã te te siwi 're wẽ'ô pese za'ra mono wamhã, Wanhib'apito ma, wẽ uptabi di za, romhuri hã za te te tâma 're ï'apisutu mono da hã. ãne wa, Wanhib'apito ma, sisômri za'ra wa, te za tâma pisutu za'ra, ïwẽ na te te tâma 're dapawaptob za'ra mono da.

²² ãne wa, dahãiba téb ré, dawasété zô 're ïdasiwasutu za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana mono ô di za. Te za asina 're ïrosa'rata u'âsi mo, aihâimana wẽ na 're aihâimana mono da, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana mono da zama, duré asimizawi pese na 're aihâimana mono da zama, duré rowẽ na si dasiré 're aihâimana mono da zama. Taha da, te za asina 're ïrosa'rata u'âsi mo, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ me, hâimana wẽ sina, ïsimipawaptobzéb zô te te tiwi 're ïrowaptêrẽ za'ra mono norĩ me.

²³ Siwa'ru marĩ na 're dasisada'âbã za'ra mono wamhã, 're dawapari mono ô di za. ãne, da te 're dazada'âbã za'ra mono wamhã, te za oto damreme na 're dasi'wapé za'ra. ãne na aima waihu'u pese di.

²⁴ Ni'wa hã Wanhib'apito ma romhuri'wa na 're hâimana mono wamhã, timreme na te te 're da'a'wapéi mono ô di za. Simizawi pese na te za dama 're hâimana, aihĩni ma. Waimri na te za duré te te dama 're arowaihu'u, waptu na dazada 're sahi mono âna.

²⁵⁻²⁶ Ni'wam norĩ hã ïsimiroti na hã sada 're hâimana za'ra mono wamhã, atãma te za tinhimiroti wẽ na te te 're pawaptob za'ra, tinhimirosa'rata na te te âma saprĩ za'ra da, Wamama nhimiroti hã tô sena na te te sina waihu'u za'ra da oto, ïsimipawaptobzéb zarina. Wa'uburé norĩ nhib'apito hã ma tô aré tâma 're sadawa nhipese za'ra, te te sima 're ïda'awẽ mono zéb uwaibaba, ïsimiroti na 're hâimana za'ra mono da. Tane nherẽ, a'uwẽ norĩ hã tinhimirosa'rata na te te âma saprĩ za'ra wamhã, te za oto Wa'uburé nhimiroti hawi 're wairébé. Taha da, te za Wanhib'apito ma romhuri'wa hã atãma te te 're apawapto, tinhimiroti wẽ na hã.

3

Rob'rãsutu u, za 're ïdahâimana wasété za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa za oto marĩ na aima rowasu'u, âma 're rosa'rata mono da. Nimahã na rob'rãsutu u hã romhuture wamhã, dama ropire di za.

² ãne dahâimanazé hã za: Dasima si te za marĩ zô 're danhopré. Duré rob'ui'prazéb zô si te za da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra. Duré 'rãwi dapê'ẽ na, te za marĩ na dasina 're dawata za'ra. Duré te za da te dasima 're nharĩ wasété za'ra. Duré marĩ na dama 're danhoprub za'ra mono nherẽ, danhoprum na da'âma 're dawata za'ra mono ô di za. Duré damama norĩ nhimiroti hã da te 're wapari za'ra mono ô di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã da te 're wazéb za'ra mono ô di za duré.

³ Duré 're ïdasisawi pese za'ra mono zé hã dama 're hâimana mono ô di za, dapê'ẽ 'remhã. Duré da'âma dapê'êzézé hã dama 're hâimana za'ra mono ô di za. Duré taré te za dawasédé hã da te da'âma 're sa'ra za'ra. Duré dawasété wi dasina 're danhiptete za'ra

mono õ di za. Duré dazahi u'âsi te za 're dahâimana za'ra. Duré 're ïdahâimana wê za'ra mono norĩ hã te za taré dasi'upana da te 're 'ruiwapari za'ra.

⁴ Duré dasiré nherẽ, te za 'rãwi dasisada 're dahâimana za'ra. Duré dapẽ'ẽ 're, rosa'rata waptu na, marĩ ïwasédé hã te za da te 're 'manharĩ za'ra. Duré danhipai u dawaihu'u pese newa, te za 'rãwi dapẽ'ẽ na dasina 're dawata za'ra. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono zawi'wa, 're danomro mono õ di za. Ta hã dama wê õ di za. Dato si dama ïwê hã za oto.

⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're dahâimana wê za'ra mono da, da te dasima 're wê za'ra mono newa, tazahã, da te dasima 're wê za'ra mono õ di za, tiwaihu'u pese na te te 're ïda'apawapto mono da hã, âma 're ïdahâimana wê za'ra mono zéb da hã. Taha wa, te za ta norĩ nhiti 're aihâimana mo.

⁶ Ta norĩ hã hâimana nhipese na danhorõwa u te za datême 're sihutu. Te za pi'õ norĩ hã tizadawa nhipese na te te 're 'rãmi za'ra. Tawamhã sib'uwa na 're hâimana za'ra mono wamhã, te za te te âma 're sasõmri za'ra. Pi'õ norĩ hã marĩ ahã na te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wa, te za robzei'õ na 're hâimana za'ra. Siwa'ru te za ta norĩ hã 're hâimana za'ra, te te sima 're ïwê za'ra mono zéb uwaibaba.

⁷ Pi'õ norĩ hã, ni'wam norĩ nhimirowasu'u hã te te 're wapari ze za'ra mono nherẽ, roti tô sena hã niwa te te ïwaihu'u za'ra da hã, mare di za.

⁸ Duréihã ma tô aibã norĩ hã Mozésihi nhimiroti da, sada 're hâimana zahuré, Zanesi norĩ hã Zabirihĩ me. Tane âhãna senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te tô sena roti zada 're hâimana za'ra. Ta norĩ nhimirosa'rata wê hã robaba di. Duré Wanhĩb'apito âma ïsimirowasu'u hã tô senai õ di. Taha wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te siwi 're awê'õ.

⁹ Zanesi norĩ hã Zabirihĩ me, ma tô dasiwi waihu'u zahuré ni, ïsimiza'rese'õ na. Tane te za oto ïsimiza'rese'õ na dasiwi waihu'u za'ra ni, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã ta norĩ nhimirowasu'u hã da te 're wapari hã za'ra mono õ di za oto.

Paruhu nhimiroti 'rãsutu na rowasu'u

¹⁰⁻¹¹ A hã ma tô ïwaihu, ïnhimiroti na, duré ïhâimanazém na, duré dapawapto na ïnhimiromhuri na te ïsina 're ïroti mono zém na, duré Wanhĩb'apito umnhasĩ sina 're ïhâimana mono zém na, duré da'âma ïwa'a su'u õ na 're ïhâimana mono zém na, duré te 're ïda'azawi pese mono zém na, duré marĩ ahã na ïzada 're hâimana mono nherẽ, Wanhĩb'apito âma ïsina ïnhiptete sina 're ïhâimana mono zém na zama. Ma tô duré ïwaihu, da te ïma 're ïrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã, duré te 're ïrobzépata mono zém na hã. Ma tô duré ïwaihu, marĩ hã ïzõ 're ïwairébé mono zém na hã, Âtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi âma, duré Iconizu âma, duré Risitira âma. ïpipa na da te ï'âma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wa, wa tô te 're robzépata za'ëtẽ. Tane nherẽ, ïdã'ã tô da, ma tô Wanhĩb'apito hã nasi ïnho'reptu a'ã.

¹² Cristu Zezusihi âma 're dahâimana wê za'ra mono da, da te dasima 're wê za'ra mono 'ru te, dasi'uĩhã na te za tô ïsazei'wa norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra.

¹³ ïwasété norĩ hã, duré ïhâimana nhipese norĩ hã te za 're siwasété pese za'ra. ïsadawa nhipese na te za da te âma 're sasõmri za'ra. Te za duré dapẽ'ẽ 're dasima 're dazadawa nhipese za'ra.

¹⁴ Tane nherẽ, ta norĩ ne 're aihâimana mono õ di za. Tô sena roti hã ma tô dawi 're ï'awaihu'u mo. Taha na si te za 're aihâimana u'âsi mo. Roti hã tô sena hã ma tô asina 're ïsazei mo. Tô sena roti na aima rowaihu'u'wa norĩ hã, aima waihu'u pese za'ra di.

¹⁵ 'Watébrémi na 're aihâimana mono zém hawi, aima waihu'u pese di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. Taha zarina hãwa hawi rowaihu hã te aima 're hâimana, asõ'reptuzé hã asina ï'uwaimramizéb da hã, Cristu Zezusihi zazei'wa 're aimorĩ wa.

¹⁶ Uburé ïsimiroti wê na rob'ui'ére hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're ï'awaihu'u mono zéb zarina si, te dama 're hâimana za'ra. Âne wa, ïsimiroti mono bâ wê di, roti tô sena na, da te âma 're ïdapawapto za'ra mono zéb da hã. Duré wê di, ïsimiroti hã, danhimiroti tô senai'õ na, da te dama âma 're ïrowaihu'u za'ra mono zéb da hã. Duré wê di, ïsimiroti hã,

dahâimanazém na da te 're upa za'ra mono wamhã, da te dama ãma 're ãroti za'ra mono zéb da hã, ãma 're ãdahâimana wẽ za'ra mono da hã oto.

¹⁷Taha da, te dama 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, tãma ãromhuri'wa norĩ ma ãwaihu'u pese zéb zarina, ãwẽ na te te tãma ãma 're ãdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

4

¹⁻² Wa za oto marĩ hã aima ti'ru, 'Re ãhâimana u'âsi mono nho'a, Cristu Zezusihi nho'a zama. Nimahã bâtã na te za Cristu Zezusi hã dahâimanazém na da'awaihu'u, dawasété na, dawẽ na zama. Taha zarina, te za aihĩni norĩ ma dama arowairébé, dahãiba ré norĩ ma, duré adãã norĩ ma zama. Wanhíb'apito hã te za wei mo apã, Danhíb'apito uptabi na oto dama 're sãmra mono da. ãne wa, wa za aima ti'ru. Ma'ãpé, Wanhíb'apito wasu'uwẽ na dama 're rowasu'u u'âsi mono za. Asô danhimiparizém na, duré asô danhimipari ô zém na zama, te za Wanhíb'apito wasu'uwẽ na 're ãda'apo're pu'u u'âsi mo. Da'ãma aiwa'a ãna, te za asimiroti na 're ãda'apawapto mo, dawasété na 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da, dawasédé hã da te 're rẽme pese za'ra mono da, dawẽ na si oto 're dahâimana za'ra mono da.

³ E marĩ wa, wa ãne aima ti'ru. Nimahã na hã sena roti hã da te 're wapari ze za'ra mono ô di za. Rowasu'u hã da te 're ãwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te za da te 're wapari za'ra. Dama rowahutu'wa da, te za da'ahã na da te dasima 're pisutu za'ra, rowasu'u hã da te 're ãwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te te dama 're wasu'u za'ra mono da.

⁴ Roti tô sena uptabi hã te za da te 're rẽme za'ra, da te 're wapari za'ra mono tô da, dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtô 'rata si, da te 're wapari za'ra mono da oto.

⁵ Ta norĩ ne 're aihãimana mono ô di za. Asimiza'rese te za 're aihãimana mo. Aihãiba na te za 'rãwi 're asi'madãã mo. Duré, Wanhíb'apito zazei'wa 're aimorĩ 'ru te, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, 're asisawi mono ô di za, 're robzépata mono tô da hã. Te za duré Wanhíb'apito wasu'uwẽ na 're ãda'apo're pu'u u'âsi mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te aima ãpisutuzéb zarina, asimirohuri na tãma ãma 're uwaimrami mono da.

⁶ Wa za oto aima ãsiwasu'u. ãnhibãdã hã romhuture di oto. Wanhíb'apito zadawa wasu'u'wa 're ãmorĩ 'ru te, za da te dasiwi ãwĩrĩ nherẽ, ãdãã tô da, ãsisawi ô di za.

⁷⁻⁸ 'Re dasi'wamhãri za'ra mono wa, danhiptete na dasiwi 're ãdawairébé mono ne, wa tô wa hã ãnhiptete na 're ãpusi. Duré dawara na dawi ãwatobro ne, wa 're ãhãimana, Wanhíb'apito ma, ãnhimirohuri na te ãsina tãma uwaimrami pari wa. Cristu umnhasi sina, wa tô duré 're morĩ u'ã, ãsimiroti 'madãã sina. Ni'wa hã dawara na dawi watobro wẽ te, te za ropsu 'manharĩ hã sô tihãiba, da te ãma ãsõprezéb da hã. Tane, te marĩ ãwẽ uptabi hã ãzô 're hãimana, Wanhíb'apito ma, ãnhimirohuri na te ãsina tãma uwaimrami wẽ te. Nimahã na te za bãdã hã ãwa waptãrã, Wanhíb'apito apã we ãmorizéb da hã, dahâimanazém na te te ãda'awaihu'uzéb zarina, te te dama ã'arowairébézéb da hã. Tawapsi, ta hã wẽ uptabi wa, te za marĩ ãwẽ uptabi hã ãma pisutu, ã'uwaibaba si. E ãma si te za pisutu. Mare di. Aihĩni Wanhíb'apito zawi te, wei ãmorizéb zô 're ãsimipari za'ra mono norĩ ma zama, te za duré marĩ ãwẽ uptabi hã tãma pisutu za'ra.

Paru hã Timotiuhu ma, marĩ na te te ãpo're pu'uzém na rowasu'u

⁹ Ma'ãpé, asima rowairébé su'u, we ãtẽme aimorĩ su'u da, ãzabu da.

¹⁰ Demasi hã ããma sapa'a ô di oto. Ma tô ãwi watobro, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da, marĩ hã te te sima awẽ wa, taha na oto 're morĩ da. Tereseti hã ma tô mo, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Titu hã ma tô duré mo, Damasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹¹ Rucasihi si te ã'rata nhamra. ãne wamhã, Marcusihi zô rowaimrami mono za, sõpõtẽ da, asiré we saprõni da, ãnhimirohuri na te te 're ãpawapto mono da.

¹² Wa hã wa tô Titicu hã satõ, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da.

¹³ Tawamhã, we aimorĩ wamhã, ĩsi'ubuzé hã we ĩma âri za, Capuhu nhorõwa ãma te ĩrême hã, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. ĩbaihã zama, we ĩma duri za. ĩbaihã hã romhã 'manharĩ hã, ĩma wẽ uptabi wa, ta norĩ zama we ĩma duri za.

¹⁴ Aresãdiri hã ma tô ĩwi ro'wa'rutu pese, ĩsi'uwazi na romhuri'wa hã. Wanhib'apito si te za tâma ãma wa'rã, marĩ te te ĩma ĩ'ab'manharĩ wasété zé wa'rãmimhã.

¹⁵ Taha aibã hã ma tô wanhimirowasu'u na hã wazada tihãiba, sahi sina. Ma'ãpé tiwi 're asi'madã'ã pese mono za.

¹⁶ Da'ãma rowairébé'wai ma, ĩsiwasu'u 'rata wamhã, ĩhãimana wasété õ zém na hã, ni'wa hã ĩ'ãma sapa'a õ di aré, tinhimiroti na ĩ'ãma sime da. Aihĩni ma tô ĩwi sina tipahã za'ra. Tane nherẽ, te ĩsima wẽ õ di, da te ĩrêmezém na te te dama ãma ĩ'awa'rãmi da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

¹⁷ Da te ĩrême za'ra nherẽ, ma tô Wanhib'apito hã ĩ'rata tihãiba, te te ĩnhiptete da, 'ri para zudezu'õ norĩ ma, te rowasu'u da, Wanhib'apito wasu'uwẽ na. ãne wamhã, ma tô Wanhib'apito hã ĩnho'reptu, ĩdã'ã tã da a'ã.

¹⁸ Tane te za Wanhib'apito hã duré rowasété hawi ĩnho'reptu, hãiwa u te te ĩ'ãwisi wẽ da, tinhib'a'uwẽ norĩ te te 're ĩ'ab'madã'ã mono zéb u hã. Ta hã wẽ uptabi wa, aihĩni wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra.

Paru hã sisa'u te te ĩdazawizém na rowasu'u

¹⁹ Ma'ãpé ĩma sawi zahuré na, Prisira norĩ hã Atiraha me. Duré ĩma sawi za'ra na, Onesiporuhu nhorõwa 're, 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã.

²⁰ Erasitu hã ma tô ĩza'u nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Toropimu hã hãzé wa, wa tô tirẽ, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi ãma.

²¹ Ma'ãpé, niha asina rosa'rata, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono õ ré, we aimorĩzéb da hã. Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã te ãma asawi za'ra, Eburu, duré Pudeti, duré Rino, duré Caradiza. Uburé ĩsazei'wa hãiba amo norĩ hã te duré ãma asawi za'ra.

²² Timotiu, wa ĩsima aiwẽ, Wanhib'apito hã 'rãwi aipẽ'ẽ 're, 're ĩsãmra mono na, asina 're waihu'u u'ãsi mono da. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, wa tô te tiwi 're waptẽẽ u'ãsi, ĩsimizawizé hã uburé ai'ãma za'ra wa'aba 're hãimana u'ãsi mono da.

Titu Tituhu ma, Paru te te ĩrob'ui'ééré Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ hã Paru hã aibâ ĩprédupté ma, ma tô rob'ui'ééré, Titu na ĩsisi ma. Ta hã Paruhu siwadi uptabi, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri na ĩpawapto'wa (Darasiza. 2.1-3). Titu hã zudezu ô di. Ta hã deredu na ĩwaptêrê. Tereta na rob'rê za'iti nhisi âma, ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã 're hâimana za'ra. Tame ma tô Paru hã Titu hã tirê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri hã te te 'manharĩ da. Ā Ībaihâ na ma tô tâma rob'ui'ééré, Tereta âma hã te te 're da'ab'madâ'â wê mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ hã te te 're apisutu mono da, ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa da hã.

Paru hã wama zama, ma duré waihu'u za'ra, âne: Ni'wam norĩ hã si'uihâ na tinhiptete na tiwasété wi hã 're wairébé waihu'u mono ô di. Tazahã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama ĩsôprub za'ra zém na si wanho'reptuzé hã Cristuhu dâ'âzém na si.

¹ Wa hã Paru, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ, wa âma aima rob'ui'ééré. Zezu Cristu hã ma tô ĩpisutu, te te datême ĩzatôrĩ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ u, te tâma 're apawapto mono da, Wanhib'apito umnhasi sina 're hâimana za'ra mono da, duré Wanhib'apito âma tô sena rowasu'u wê na te 're apawapto mono da, âma 're nomro wê mono da. Taha da, ma tô datême ĩzatô.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sadawa nhipese ô di. Marĩ te te apoto mono ô ré, ma tô tizazei'wa norĩ âma sima roti siro, rowê ĩsi'utôrĩ'ô âma ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Taha zô si, wa wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

³ Tawamhã bâdâ ma tô oto ĩwa waptârã, te te dama ĩwaihu'uzéb da hã, âhã wasu'u hã. Taha wa, ma tô we ĩma tisô, tinhimiroti hã, ĩsadawa para te dama 're sadawa wasu'u mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa hã.

⁴ Titu, taha wa, wa âma aima rob'ui'ééré. Te ĩ'aipawaptozbéb zarina, wasiré Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ wa, ĩ'ra na wa asisi, asawi te.

Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi mono da, rowê u'âsi, âma 're aimorĩ da.

Cereta na rob'rê za'iti nhisi âma, Titu te te 're ĩdapawapto mono zé wasu'u

⁵ Titu, Cereta na rob'rê za'iti nhisi âma wa tô airê, tame asâmra da a'â. E marĩ da. Romhuri hã ĩ'uwaibaba dama hiri da. Duré ĩprédum norĩ hã 're apisutu mono da, 'ri nho'ômo mono bâ ĩsazei'wa norĩ te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Tawamhã te aima ĩrotizéb zarina si, te za oto 're ĩ'apisutu mo.

⁶ Āne wa tô aima roti, ta norĩ âma. Wê na 're ĩnomro mono norĩ si te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da. Wê na 're nomro mono wa, ĩwasédé hã da te âma 're ĩsa'ra mono ô norĩ si, te za 're ĩ'apisutu mo. Timro uptabi si te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono norĩ si, te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da hã. ĩ'ra norĩ hã tô sena ĩsazei'wa 're ĩnomro mono norĩ mama si, te za 're ĩ'apisutu mo. ĩ'ra norĩ hã po're ô wamhã, duré te te 're rowasutu za'ra mono wamhã, te za ĩwasu'u na da te âma 're ropé. Tawamhã ta norĩ mama hã 're apisutu mono ô di za, da'madâ'â'wa da hã.

⁷ Da'madâ'â'wa norĩ hã te za dama 're hâimana wê za'ra, 're nomro wasété mono wa, da te dasiwi 're wê'ô tô za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 're da'madâ'â za'ra mono wa, dama 're hâimana wê za'ra mono di za. Āne te za 're nomro, da'madâ'â'wa norĩ hã. Dama pire wê te, 'râwi sina 're wata za'ra mono ô di za. Duré hâimana nhiti'ru na 're hâimana za'ra mono ô di za. Duré âzézei'wa na 're nomro mono ô di za. Duré sahi

wa, te te 're dahâ za'ra mono õ di za. Duré sadawa nhipese na te te dama 're rob'râmi za'ra mono õ di za.

⁸Te za duré te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré 're nomro wẽ mono da si, te za te te sina 're rosa'rata za'ra. Duré hâimana prédum na, te za 're hâimana za'ra. Te za duré dama 're hâimana wẽ za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si te za 're nomro wẽ. Duré tihâiba na te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wẽ mono da.

⁹Wanhib'apito wasu'uwẽ, te dama 're ãwasu'u mono hã tô sena. Taha wa, te za da'madâ'â'wa norĩ hã ãwasu'uwẽ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, ã'uwaibaba si te te dama ãma 're roti za'ra mono da, rowẽ na si Wanhib'apito ãma 're danomro mono da, duré 're siwaihu'u za'ra mono da, tinhimiroti na te te 're ã'upa za'ra mono norĩ hã.

¹⁰Ãhãna te aibã norĩ hã ahã na 're hâimana za'ra, ãsazei'wa nherẽ, Wanhib'apito nhimiroti na te te 're ãwawapari za'ra mono õ norĩ hã. Ta norĩ nhimirowasu'u hã dama ã'uwaibaba õ di. Tizadawa nhipese na te ta norĩ hã te te dama 're rob'râmi za'ra. ãne te 're dahâimana za'ra da'ahã na, zudezu na 're ãdapoto za'ra mono hã.

¹¹Taha wa, te za ta norĩ wi 're ã'azawi mo, aimawi na ãsazei'wa norĩ ma te te 're rowasu'u za'ra mono tõ da. E marĩ wa. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, ma tô ni'wam norĩ hã 're sipa za'ra, roti tô senai'õ niwĩ, damama siré 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã. Aimawi rowasu'u'wa norĩ hã rob'uiprazé hã da te tãma 're sãmri za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra, rowahutu wa'rãmi.

¹²Cereta nhihudu hã tô sena na ma tô tisiré norĩ hâimanazém na rowasu'u. ãne te tinha, romhã ré dapo're pu'u'wa hã: “Cereta nhihudu norĩ hã sadawa nhipese na te 're nomro. Abaze zahĩ ne, te duré 're nomro, sahi u'âsi. Wa'a za'ra nherẽ, te tisa zô si 're sãmri.” ãne te dawasu'u, romhã ré dapo're pu'u'wa hã.

¹³Ãsimirowasu'u hã tô sena. Taha wa, aimreme pire na te za ãsazei'wa norĩ ma 're ã'aroti mo, Wanhib'apito nhimiroti si te te 're sazei pese za'ra mono da, rowẽ na ãma 're hâimana za'ra mono da.

¹⁴Zudezu norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'rada hã tô senai õ wa, te te 're wapari za'ra mono õ di za, ãsazei'wa norĩ hã. Duré Wanhib'apito ãma tô sena roti hã te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra mono norĩ nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za.

¹⁵Danhimirosa'rata wẽ u'âsi 're danomro mono wamhã, uburé marĩ ãwẽ na 'rãwi ãma 're dasiwasété za'ra mono õ di za. Tane nherẽ, danhimirosa'rata wasété u'âsi 're danomro mono wamhã, marĩ wẽ nherẽ, da te ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, te za 'rãwi ãma 're dasiwasété za'ra, ãsazei'õ'wa norĩ hã. Tane nherẽ, dawasété na 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono ãna, te za 're dahâimana za'ra.

¹⁶Ta norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãwaihu'u za'ra na. Tane nherẽ, 're nomro wasété mono wa, tô senai õ di, 're ãsiwasu'u za'ra mono zé hã. Te te 're ãda'ruiwapari za'ra mono zép si, te tãma 're hâimana za'ra. Duré po're'õ u'âsi te 're nomro. Marĩ ãwẽ hã te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

2

Rowasu'u uwaibaba na si rowasu'u

¹Titu, rowasu'u uwaibaba si te za ãsazei'wa norĩ ma 're ãrowahutu mo, ãma 're nomro wẽ mono da.

²Aibã ãhi norĩ ma, te za 're ã'aroti mo, hâimana prédum na 're hâimana za'ra mono da, tiwasété wi sina 're siptete za'ra mono sina, 're hâimana za'ra mono da. Wanhib'apito nhimiroti si te za duré te te 're sazei pese za'ra, ta hã tô sena wa. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Marĩ hã sada 're hâimana za'ra mono nherẽ, Wanhib'apito ãma si te za 're hâimana u'âsi za'ra.

³⁻⁴Pi'õ ãhi norĩ ma zama, te za duré 're ã'aroti mo, hâimana wẽ uptabi na 're hâimana za'ra mono da. Te te 're dawasu'u wasété za'ra mono õ di za, dama. ãzézei'wa 're hâimana za'ra mono õ di za. Roti wẽ na si te za ã'ra ré norĩ hã te te 're pawaptob za'ra, timro hã duré ti'ra norĩ zama te te 're sawi pese za'ra mono da.

⁵ Te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wẽ mono da, ã'ra ré norĩ hã. 'Ri 're, romhuri wẽ 'wa te za 're hãimana za'ra. Duré timro mreme te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhã da te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono õ di za, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti na oto 're nomro wẽ mono wa, ã'ra ré norĩ hã.

⁶ 'Ritéi'wa norĩ ma zama, te za duré 're ã'roti pese mo, sina 're siptete za'ra mono sina, 're nomro wẽ mono da.

⁷ A hã aihãimana wẽ na, te za dama ãma 're asanho mo, asirã zarina si 're danomro wẽ mono da. Dama 're rowahutu mono wamhã, aimreme tô sena na si, te za dama 're ãrowahutu mo.

⁸ ãwasu'u uwaibaba si, te za dama 're ãrowahutu mo, da te aima 're nharĩ za'ra mono tõ da, taré da te aima 're nharĩ za'ra mono wa, timreme niwĩ wawẽ'õ'wa norĩ hã 're siséb za'ra mono da.

⁹ ãwada'uri zarina si, pawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ma zama, te za 're ã'roti mo, tinhib'apito mreme hã te te 're wapari pese za'ra mono da, ãsimiromhuri na te te 're wẽsãmri za'ra mono da, ãsib'apito hã. Romhuri'wa norĩ hã timreme na te te tãma 're wa'rãmi za'ra mono õ di za, tinhib'apito ma hã.

¹⁰ Duré marĩ hã tinhib'apito wi te te 're simi'uri za'ra mono õ di za. Te za te te tãma 're romhuri wẽ za'ra, te te tiwi 're upa za'ra mono ãna. Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're nomro wẽ mono wa, te za Wa'anho'reptui'wa nhimiroti wẽ na 're dawata za'ra.

¹¹ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô dama siwaihu'u, tinhimizawi pese zém na, uburé te te 're ãda'anho'reptui mono zéb da hã.

¹² Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô wama waihu'u, wa te 're rême pese za'ra mono da, ãsazei'õ'wa norĩ hãimanazé hã, dawẽ te, wawasété zô wa te 're rowasutu tõ za'ra mono da, ti'ab ré wasina 're wanhiptete za'ra mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma si 're wanomro wẽ mono da.

¹³ ãne wa za 're wanomro, Wa'anho'reptui'wa zô wanhimipari sina. Wa za rowẽ u'âsi 're wahãimana za'ra, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. Rowa'a za'ëté ré, apã wei morĩ wapsi, wa za watõmo na 'madâ'â za'ra ni, danhipai u 're ãhãimana mono hã, Wanhib'apito Zezu Cristu hã.

¹⁴ Ta hã ma tô wazada sisõ, wazada dã'ã da, 're ãwanomro wasété mono hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ãsib'a'uwẽ si 're wahãimana za'ra mono da. E marĩ da. Sena na 're wanomro mono da oto, duré wawa'a ãna ãwẽ na wa te 're dapawaptob za'ra mono da.

¹⁵ ãnhimiroti zarina si, te za 're ãda'apawapto mo, Wanhib'apito ãma 're danomro wẽ mono da. 'Re danomro wasété mono tõ da, te za dawĩ 're ã'azawi pese mo. Wanhib'apito zadawa para te za aimreme pire na dama 're ã'roti mo, asimiroti wapu wa, da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra mono tõ da, dama 're ã'roti mono na hã.

3

ãsazei'wa norĩ hã 're ãhãimana wẽ za'ra mono zé wasu'u

¹ Titu, ãsazei'wa norĩ hã te za 're ã'apo're pu'u u'âsi mo, dama ãpire norĩ nhimiroti si te te 're wapari pese za'ra mono da, roti'wa norĩ nhimiroti zama. Simi'ẽ na te za ãmreme hã te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra.

² Duré te te 're dãbãsi wasété za'ra mono õ di za. Te te duré 're dãzada'ãbã za'ra mono õ di za. Simizawi pese na si, te za 're hãimana za'ra. Duré waimri na te za uburé dama 're hãimana za'ra, hãimana wẽ na.

³ Wa norĩ zama, Cereta nhihudu norĩ ne, wanhimiza'rese ãna, wa aré 're wanomro. Wapo're'õ u'âsi, wa aré 're wahãimana za'ra. Dazadawa nhipese na ma tô da te wama 're rob'rãmi za'ra. Uburé marĩ hã sipu'u pese na, wa tô aré wa te wasima 're wẽ za'ra, ãwẽ newa, ãma wama 're robze za'ra mono da. Wa tô duré wa te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. Danhimarĩ na da'ruiwapari hã ma tô wama 're hãimana za'ra duré.

Wawasédé wa te 're 'manharĩ za'ra mono 'ru te, ma tô da te 're wa'ruiwapari za'ra aré. Wa norĩ hã wa tô duré asa wa te 're da'ruiwapari za'ra aré.

⁴ Tane nherē, wawasété na 're wanomro mono nherē, tinhoprubzém na ma tô dama 're siwaihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã. Duré uburé te te 're ìda'azawi pese mono zém na zama, ma tô dama 're siwaihu'u.

⁵ 'Re ìwanomro wasété mono hawi, ma tô te te 're wa'anho'reptu. E 're wanomro wē mono wa, duré e wa te dama 're rob'manharĩ wē za'ra mono wa, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Mare di. Wa'ãma 're ìpē'ēzé mono zarina, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Tipē'ēzani te te wama 're ì'anhomri mono na, ma tô wapē'ē 're te te 're wa'apoto té. Wawasété hawi, ma tô wapē'ē 're, te te 're wa'a'upsō, ãma 're wanomro wē mono da oto.

⁶ Sōpru uptabi wa, ma tô wei wama te te 're anhomri Tipē'ēzani hã, Zezu Cristu te te 're ìwa'anho'reptui mono zéb zarina. Wē uptabi di, Ìpē'ēzani hã.

⁷ Wawasété na 're wanomro mono nherē, ma tô te te 're wa'azawi pese, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô te te 're wa'awēsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ì'ab'madâ'â mono ô zéb zarina, rowē ìsi'utōrĩ'ô ãma ì'rata 're wasi'ubumroi u'âsi mono da. Taha wa, wa za wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, ì'rata 're ìwasi'ubumroi u'âsi mono zéb zô hã.

⁸ Te aima ìrowasu'uzé hã tô sena.

Taha wa, te za ìsazei'wa norĩ ma 're ì'aroti mo, marĩ wē na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono da. Te aima 're ìrowasu'u mono zé hã wē uptabi di, dama 're ìrowē za'ra mono zéb da hã.

⁹ Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hi'rata norĩ nhisi wasu'u na, te ãma 're sisada'âbâ za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti, zudezu norĩ ma 're ìhâimana za'ra mono na zama, te duré 're sisada'âbâ za'ra. Æne wamhã, dama 're ìrowē za'ra mono zé hã, mare di. Taha wa, marĩ na 're ìdasisada'âbâ za'ra mono zé hã, 're wapari mono ô di za.

¹⁰ Æté ni'wa hã te za aimawi tinhimirowasu'u na te te 're ro'wa'rutu, ìsazei'wa norĩ wi. Taha zarina, ìsazei'wa norĩ hã sima ãma 're siwanhizari za'ra mono wamhã, te za tâma 're ì'aroti mo, ãne na te te dama 're rowasu'u tô mono da. Taha parimhã te te aiwapari ô wamhã, te za duré tâma ãma ìsahu. Taha na duré te te aiwapari ô wamhã, ma'ãpé, tiwi 're asi'madâ'â pese mono. Tawamhã ìsiré 're aihâimana mono ô di za oto.

¹¹ E marĩ wa. Tãma roti nherē, te te ì'aiwapari ô na, waihu'u wa. Roti sena hawi sipai wa, te za ìwasété na dasiwi waihu'u ni.

Paru hã, Tituhu ma te te ìrowaihu'u 'rãsutu zé

¹² Nimahã na, wa za aibã hã atēme satō, ãté Atemasi hã, ãté Titicu hã. Taha wa, ma'ãpé rosa'rata, we aimorĩ da, wasisōpētē da, Nicopuri na 'ri nho'ômo nhisi ãma. Taha na wa tô ìsima rosa'rata, rowa'u'u wahã nomro ré, tame ìnhamra da.

¹³ Duré aibã norĩ hã pawaptob zahuré na, Zena norĩ hã Aporuhu me. Danhimirob'manharizém na dawasu'u'wa, te 're hâimana, Zena hã. Marĩ hã aima ìhâimana zarina, te za ìpawaptob zahuré, marĩ hã tâma hâimana zahuré ô wa, ìnebzéb da hã.

¹⁴ Wa tô ìsima wē, wasiré ìsazei'wa norĩ hã marĩ zô dawĩ 're ro'wanhi'riti za'ra mono wamhã, te te 're dapawaptob za'ra mono da, taré 're hâimana za'ra mono tô da, dapawaptob ãna.

¹⁵ Uburé ìsiré 're ìsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô timreme na ãma asawi za'ra. Wasiré ìsazei'wa norĩ hã wa wamreme na ãma sawi za'ra ni, wazawi'wa norĩ hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono wi, wa aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptērē u'âsi, aihĩni te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi ãma 're anomro aba mono da.

Piremo Piremohõ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihã wasu'uzé

Duréihã ma tô aibã norĩ hã da te 're uipra za'ra, pi'õ norĩ zama, te te dama 're romhuri za'ra mono da. Taré dasa si, duré da'uzazép si ma tô da te tãma 're sõmri za'ra. Romhuri wa'ã hã da te tãma 're sõmri za'ra mono õ di. Ma tô duré da te tiwi 're rosawi za'ra, nimomo si'uihã na 're wairébé mono tõ da. ãne wa, ma tô robzei ãna 're hãimana za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Tawamhã nimomo apito norĩ hã te te satõrĩ za'ra õ nherẽ, si'uihã na 're wairébé mono wa, te za sada 're sahi za'ra. Taha wa, te za dama 'ru za'ra, da te sõpêtê za'ra wa, apã da te simroi mono da. Tawamhã apito hã te za nasi hã za'ra átê, romhuri'wa norĩ hã si'uihã na 're wairébé mono 'ru te.

ãne hã tãma waihu'u pese wa, ma tô Paru hã rob'ui'éré, Piremohõ ma. Ta hã ma tô aré uipra aibã hã, Onezimo na ĩsisi hã, tãma ĩromhuri'wa da hã. Tane nherẽ, ma tô tiwi watobro Onezimo hã, nimomo morĩ da. Morĩ wamhã, Paruhu u ma tô wi. Tawamhã Zezusihi wasu'uwẽ hã ma tô tãma wasu'u, Paru hã. Taha zarina, ma tô Onezimo hã saze. Taha wa, ma tô Paru hã Piremohõ ma rob'ui'éré, te te ãma waihu'u da, Onezimohõ hãimanazép tém na hã. Piremo hã duré ĩsazei'wa. Taha wa, Paru hã ma tô tiwi rowaptê, Piremohõ wi, te te âri wẽ da, Onezimo hã apã ĩ'rata 're sãmra mono da, ĩsiré ĩsazei'wai wa oto.

1-2 Piremo, a hã wasiwadi wama asawi pe, duré wasiré Cristu Zezusihi ma romhuri'wa. ãhãna, wa hã Paru, wa za asawi, ĩnhimi'ui'éré na. Wano hã Timotiuhu me, wa za asawi ni. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ, asõrõwa u siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ zama, wa za ãma sawi za'ra ni. Duré wahidiba hã Apiza hã wa za ãma sawi ni. Duré aibã hã Atipu hã wa za ãma sawi ni. Ta hã te duré wasiré Wanhíb'apito ma, te te 're romhuri pese. Wa hã Zezu Cristuhu ma romhuri'wai wa, ma tô dasiwi ĩ'âri ni. Dazazéb 're ma tô duré dasiwi ĩnherẽ ni. Tawamhã dazazéb 're, ĩnhamra ré, wa za aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

³ Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhíb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

⁴⁻⁵ Piremo, asawi di. ãhãna wa za aima waihu'u, Wamama ãma ĩwatazém na, ai'ãma hã. Aiwasu'u wẽ hã ma tô we nasi ĩtême waptãrã. Wanhíb'apito Zezusihi zazei'wa te, u, 're aimo. Te duré, u, 're ĩ'azawi pese mo, uburé ĩsazei'wa norĩ hã. Taha wa, aiwasu'u wẽ hã we ĩtême 're waptã'ã mono wa, ĩto ti, wa hã. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're ĩmreme mono wamhã, wa duré ãma 're ĩwata u'âsi, ĩnhib'apito ãma.

⁶ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô uburé Cristuhu zazei'wa norĩ ma 're sõpru, uburé marĩ ĩwẽ na. A hã, Cristuhu zazei'wai wa, wa oto wasiré 're wahãimana za'ra. Tawamhã, wa ai'ãma 're ĩmreme, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, te te aima 're awaihu'u pese mono da, aipẽ'ẽ 're, uburé marĩ ĩwẽ hã Cristuhu zazei'wa norĩ ma, te te 're ĩ'anhomri mono hã.

⁷ A hã ĩno. ĩma asawi di. 'Re asimizawi pese mono wa, ĩto ti. ĩtoi uptabi di, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Taha wa, ĩma rowẽ uptabi di. Duré uburé ĩsazei'wa norĩ hã robze na oto 're si'ubumroi mono wa, marĩ na a hã 're apawapto mono wa, ĩtoi uptabi di, aima.

⁸ Tawamhã, marĩ na wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptê. Wa hã asiré Cristuhu zazei'wai wa, adub'rada, wa oto 're mo. E taha wa, wa za ãma aima ti'ru, marĩ hã 'manharĩ da. Mare di. Te ãma aima 'rui õ di za.

⁹ ĩma asawi pese wa, wa hã Paru, dazazéb 're ĩnhamra nherẽ, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wai wa, wa za taré aiwi rowaptê, asi'uihã na si marĩ hã 'manharĩ da.

10 Āne āhāna Onezimohō āma, wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptē, Onezimohō ma. Cristuhu zazei'wa te oto 're mo, ta hā. Wanhīb'apito wasu'uwē hā wa tō tāma waihu'u, dazazéb 're ĭnhamra ré. Ma tō saze. Taha wa, ĭ'ra ne, wa ĭsina te 're waihu'u oto, Onezimo hā.

11 Te te aima 're romhuri zei mono āna, te aré 're mo, Onezimo hā. Taha wa, aima wē ō di aré. Tazahā, aimawi ĭhāimanazé hā oto. Ma tō aipi'ra. Taha wa, aima wē di za oto. ĭma zama duré wē di.

12 ĭma sawi di duré. ĭma sawi uptabi nherē, āhāna wa za oto Onezimo hā atēme satō, ai'rata 're sāmra mono da, apā.

13 ĭ'rata 're sāmra mono 'wa'āhā, te aré te te 're ĭpawapto, ai'upana. Te te 're ĭpawapto mono da, wa tō ĭsima wē, dazazéb 're ĭnhamra ré, wa hā ĭwasu'u wē 'wai wa.

14 Tane nherē, te za asi'uihā na si tāma ĭpisu, apā we ĭtēme satōrī da, aima wē wamhā. Aima wē ō wamhā, mare di za. Āne wapsi, ĭma wē di za. Wa hā te āma pisutu ō di. Mare di.

15 Ta hā Onezimo hā ma tō aré airē. Āté syry na asiti 're sāmra mono nherē, wē di. E marī wa, wē di. Atēme wisi wapsi, āté te za oto ai'rata 're sāmra u'āsi. Taha wa, aima wē di za oto, āté.

16 Cristuhu zazei'wa te za oto 're mo, Onezimo hā. Pawa'ābā āna aima romhuri'wa si 're morī ō di za oto. Cristuhu zazei uptabi 'wa oto 're morī wa, wano te za oto 're hāimana, Onezimo hā. Tō sena sawi di, ĭma. Tawamhā aima sawi uptabi di za oto, ta hā. Asiré ĭsazei'wai wa, ano te za oto 're mo, asiré.

17 Āhāna, wa za aiwi rowaptē, Onezimohō ma. Ma'āpé, atēme wisi wi, sawi na za, ai'rata apā 're hāimana u'āsi mono da oto. Wa hā asiré ĭsazei'wai wa, atēme ĭwisi 'wa'āhā, te aré ĭzawi. Tane te za ĭsawi, Onezimo hā, apā aima 're hāimana mono da.

18 Āté ai'rata sāmra ré hā, ma tō marī hā aiwi wasété. Āté marī, ma tō aiwi ti'ā, asiti morī ō ré. Sena wamhā, ma'āpé we ĭma waihu'u za, apā ĭwa'ābāzéb zarina te aima sōmri da, ĭsōwa're're, Onezimohō upana.

19 Tō sena, ĭmreme hā. Wa hā Paru hā wa za aima wa'ā. Āne wa oto aima rob'ui'ééré, waihu'u da. A hā, Zezusihi zazei'wa. Āhāna Zezusihi wasu'uwē zarina, robze na te oto 're aimo, ĭwasu'uwē hā te aima waihu'u wa, wa hā.

20 Taha wa, wa āne aima roti. Duré wa aiwi rowaptē, Onezimohō ma, sawi da, duré ai'rata 're sāmra mono da, a hā ĭno, Cristuhu zazei'wai wa. Āne wamhā, wē di za ĭma.

21 Āne, wa aima rob'ui'ééré, ĭnhimiroti hā waihu'u da. Zahadu wapsi, uburé 're ĭ'ab'manharī wē mono zé hā, Onezimohō āma hā, ĭnhimiroti zarina hā wa za waihu'u. Āté ĭnhimiroti zarina si ō di za. Āté asi'uihā na asimirosa'rata zarina zama, te za tāma ĭ'manharī wē.

22 Duré misi wa za aiwi waptē. Ma'āpé, daza'warizé hā ĭma pisutu, ai'rata za'ra wa'aba a'ā ĭnhamra da. A norī wa'wa hā ma tō duré ĭma 're ĭrowaptērē za'ra wa'aba mo, hāiwa u, 'Re ĭhāimana u'āsi mono wi, te te ĭzatōrī da, dazazém hawi atēme za'ra wa'aba, ĭmorī da apā. Taha wa, wa sō mapa, ĭmorizéb zō, atēme za'ra wa'aba, ĭma 're ĭrowaptērē za'ra wa'aba mono zéb zarina, āma ĭmorī da apā. Āne si.

23 Āhāna Epaprasi hā te āma asawi. Ta hā duré Cristu Zezusihi wasu'u'wai wa, dazazéb 're te nhamra, ĭme.

24 Marcusi hā te duré āma asawi, duré Aritacu hā, duré Demasi, duré Rucasi. Ta norī hā, ĭsiré Wanhīb'apito ma romhuri'wa norī. Āne si, wa ĭnhimirob'ui'ééré hā 'rāsutu.

25 Wa hā wa duré 're ĭmreme u'āsi, Wamama ma, ai'āma za'ra wa'aba, Wanhīb'apito Zezu Cristu hā te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, robzei u'āsi, āma 're anomro aba mono da.

Ebreusi Ebreusi norĩ ma, rob'ui'ééré Ïbaihã wasu'uzé

Ã Ïbaihã na rob'ui'ééré hã zudezu norĩ ma hã, Zezusihi zazei'wa norĩ ma hã. Ebreusi hã zudezu norĩ waptêrêzé hãiba amo. Æ Ïbaihã na rob'ui'ééré'wa hã ni'wa hã te te waihu'u õ di.

Zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô te te 're robzépata za'êtê za'ra, Ïsiré zudezu norĩ hã te te siwi 're wê'õ za'ra mono wa, 'Re Ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã te te oto 're 'madâ'â za'ra mono õ newa. Taha wa, ma tô Ebreusi na rob'ui'ééré'wa hã Ïsazei'wa norĩ ãma tihâtâ'â za'ra, zudezu norĩ nhimizaze 'rata zéb u apâ sipizari za'ra õ'umnhasite. Ma tô duré dama waihu'u za'ra, Zezusi hã 'Re Ïhâimana u'âsi mono 'ra uptabi na hã. Ta hã hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, pire uptabi di, ti'ai ãma uburé 'Re Ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ma zama, Mozésihi ma, duré Zuzuwéhé ma.

Ma tô duré dama waihu'u za'ra, ãne: Zezusi hã dazada Ïsisõmrizé hã danhipai u wê uptabi di, 'Re Ïhâimana u'âsi mono ma, danhimizama hã dasi'udâna da te tãma 're Ïsõmri za'ra mono na hã.

Capituru 11 ãma hã ma tô duré wama sisi nhoré za'ra, ni'wam norĩ hã 'Re Ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're Ï'umnhasi za'ra mono zém na hã, te te 're robzépata za'ra mono nherê.

'Re Ïhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

¹ Duréihã 'Re Ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tizadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma te te 're rowasu'u, ta norĩ hã te te oto wahi'rata norĩ ma ãma 're rowasu'u za'ra mono da, Ïsadawa nhipai u hã. Ta norĩ ma, ma tô marĩ na misi si te te tãma 're rowasu'u za'ra, ãma Ïpu'u na hã, 'Re Ïhâimana u'âsi mono te te tãma 're Ïwaihu'u za'ra mono zép sidâpâsi.

² Tane nherê, ti'ra si ma tô oto pisutu, Ïsadawa nhipai u te te oto wama ãma 're Ïrowasu'u za'ra mono zéb da hã, rob'râsutuzéb u romhutu na za 're Ïwahâimana za'ra mono norĩ ma. Taha si ma tô Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tô duré pisutu Ïmama hã, niwapsi uburé roptede'wa na 're hâimana mono da oto.

³ Õhõ si te oto Timama hã Ïwê uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a Ïsa'êtê na hã. Taha si te Timama ne 're hâimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marĩ hã te te 're a'upari wê, 're si'utõrĩ tõ za'ra mono da. Õhõ si dawasédé hã te te dama 're apari mono da, dazada dâ'â wa, taha pari hãiwa'utu wa, te oto 'Re Ïhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ 're sãmra, hãiwa ãma. Danhipai u Ïwaihu'u pese uptabi nhimire niwĩ te oto 're sãmra, Ïsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, pire uptabi na.

Zezusi hã hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, pire na 're Ïhâimana mono zé wasu'u

⁴ Ïmama hã ma tô Ïsisi hã tãma tisõ, sisi pire da, 'Re Ïhâimana u'âsi mono 'ra na Ïsisi da hã, uburé hãiwa ãma tãma Ïromhuri'wa norĩ nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré Ïmama hã pisutu, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, pire uptabi na 're hâimana mono da oto, Ï'ra hã.

⁵ Duréihã 'Re Ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re Ïhâimana u'âsi mono mreme na:
“A hã Ï'ra te Ïme 're aihâimana mo. Taha wa, wa za oto Ï'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto.”

Æne duré Ïhãiba amo na rob'ui'ééré hã:

“Wa hã Ïmama wa za tãma 're Ïhâimana. Taha wa, Ïra te za 're hâimana.”

Æne duréihã 'Re Ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã. Tawamhã e hãiwa ãma tãma Ïromhuri'wa norĩ ãma zama, ma tô ãne na hã rowasu'u, 'Re Ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Zezusihi ãma si, ma tô ãne na hã rowasu'u.

⁶ ãne ma tô duré ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, 'Re ãhãimana u'âsi mono mreme na, ti'ra hã ti'ai u za te te we ãsatõrĩzém na, da'ra hã dama 're ãpoto 'rata za'ra mono ne ãpire uptabi na hã:

“Uburé hãiwa ãma ãma romhuri'wa norĩ hã te za ãma tiwata za'ra.”

ãne ma tô Zesusihi ãma rowasu'u siro, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

⁷ ãne na si ma tô hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ãma hã rob'ui'ééré za'ra, ni'wa hã:

“Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô hãiwa ãma tãma ãromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra, rowa'u'u ne 're hãimana za'ra mono da, duré unhamã ro'o ne 're hãimana za'ra mono da.”

ãne na si ma tô ãwasu'u za'ra na ni'wa hã rob'ui'ééré.

⁸ Tazahã, ã'ra si dama pire uptabi na 're ãhãimana mono zém na ma tô rowasu'u 'Re ãhãimana u'âsi mono hã, ãne:

“A hã Ropoto'wa. Da'ãma 're asib'a'uwẽ mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ mono õ di za. Te za tô aima 're hãimana u'âsi.

Duré marĩ na 're upai mono ãna, te za 're ãda'ab'madã'ã u'âsi mo.

⁹ Uburé marĩ ãwẽ hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono si, aima wẽ uptabi di. Duré uburé marĩ ãwasédé hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono si, ma tô da'ãma 're ã'ruiwapari mo.

Taha wa, wa hã 'Re ãhãimana u'âsi mono, Asib'apito hã wa tô aipisutu, uburé asiré 're ãhãimana za'ra mono norĩ nhipai u, aipire na tãma 're aihãimana za'ra mono da, duré ãne zarina ãma 're atoi u'âsi mono da.”

ãne ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ti'ra ma roti.

¹⁰ ãne ma tô duré ti'ra ma tinha, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã:

“A hã uburé Danhib'apito. Duré hã ropoto na'rata hawimhã ma tô ti'a hã ã'manha. Asi'uihã na ma tô duré hãiwa hã ã'manha.

¹¹⁻¹² Tane nherẽ, te za niwamhã ai'utõrĩ zahuré, sahuré ta norĩ hã, da'uza hã dawĩ 're ãhãsiwamnarĩ su'u za'ra mono ne. Duré da'uza pano pa hã dawĩ 're hãsiwamnarĩ za'ra mono wa, rob u da te oto 're sãmra mono da, da te 're ãhãnhinha za'ra mono ne, te za ta norĩ hã ã'uprosi zahuré, ãtép si 'manharĩ zahuré da, ãsõwa're're. Da'uza 'rada hã da te oto dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, ãhãtép si da te ãma 're ãsaprĩ za'ra mono ne, te za tô ãtép si ã'manharĩ zahuré, ti'a hã, hãiwa me.

Tane nherẽ, niwamhã ai'utõrĩ õ di za, a hã. Aiwétési te za 're aihãimana u'âsi mo. Nimahã na hã ãma sãprĩ waihu'u õ di za, aihãimanazém na hã. Tô õhõ si, 're aihãimana mono zé hã za.”

ãne ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ti'ra ma, waihu'u siro.

¹³ ãne ma tô duré 'Re ãhãimana u'âsi mono hã tãma waihu'u siro:

“ã'rata te za 're asãmra u'âsi mo ãnhimire niwĩ, dama aipire na ãsiré 're aihãimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhipetezézé hã wa za tiwi uprosi za'ra, wapu na aima 're hãimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwẽ na 're hãimana za'ra mono da oto.”

Tawamhã, e hãiwa ãma tãma ãromhuri'wa norĩ ma, ma tô ãne hã waihu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Mare di. Ti'ra ma si, ma tô ãne hã waihu'u siro, ta norĩ ma, pire u'âsi 're hãimana mono wa za, Zesusi hã.

¹⁴ E niha tawamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã ãhãiba'õ, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ. Ta norĩ si ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te 're satõrĩ za'ra ti'ai u, za te te ãsõ'reptu za'ra norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norĩ nhimromhurizé hã.

2

Danho'reptuzé ãwẽ uptabi wasu'u

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te 're ãwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madã'ã pese za'ra, wasina 're wapahã za'ra mono tõ da, tiwi.

² Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, hâiwa ãma tâma ìromhuri'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te ìwaihu'u za'ra zé hã tô sena na 're ìhâimana mono na ma tô da te 're waihu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã õhõ si te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, duré ìsarina si 're nomro wê mono õ wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìsarina te te 're hã za'ra.

³ ãne wa, te te 're ìwa'anho'reptui mono zéb zô, ìwê uptabi zô, wa te sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherê, e ìsimihâzé wi, wa za wasi'uihã na 're wawairébé. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwa'anho'reptui mono zé wasu'u na ma tô Wanhîb'apito hã dama rowasu'u 'rata, si'uihã na. Ìmreme wapari'wa norĩ hã ma tô duré ãne na wama ãma rowasu'u za'ra, tô sena danho'reptuzém na wa te ãma 're ìsaze za'ra mono zéb da hã.

⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono zama, ma tô te te 're wa'apawapto, te te 're ìda'anho'reptui mono zé wasu'u hã, tô sena na 're ìhâimana mono na wa te wasina ãma 're waihu'u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu'u pese na marĩ ìwê hã dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ wê, ãma 're ìdatob'uzu za'ra mono zé hã, taha zarina tô sena, wa te ãma 're ìwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, te te 're ìda'anho'reptui mono zé wasu'u hã. Ma tô duré Tipê'êzani ma pisutu, romhuri hã ìsazei'wai mono bâ te te sima 're ì'awê mono zéb zarina, te te tâma 're apisutu mono da, ãma 're ìsipawaptob za'ra mono zéb da hã. Taha zarina, wasi'uihã na tô sena, wa te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apawapto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

Zezu Cristu hã Danho'reptui'wai wasu'u

⁵ Za 're ìdahâimana téb za'ra mono na, wa tô aima ãma rowasu'u pari za'ra wa'wa. E taha wa, te za hâiwa ãma tâma ìromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã pire na te te 're da'madâ'â za'ra mono da, za 're ìdahâimana téb za'ra mono ãma hã. Mare di. Ta norĩ hã danhib'apito da, te te pisutu za'ra õ di.

⁶ Tazahã duréihã ni'wa hã ma tô ãne na ìbaihã na ãma rob'ui'éré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te ìrowasu'uzém na hã:

“'Re ìhâimana u'âsi mono, e dahâimana pire na aima 're dahâimana za'ra mono bâ, te da'ãma 're aipo're pu'u u'âsi mo. E niha da, te bété da'ãma 're aiwamri u'âsi mo, a'uwê na si 're dahâimana za'ra mono nherê.

⁷ Ma tô aré dama ìpisu, hâiwa ãma aima romhuri'wa norĩ zapari, dawapu na 're dahâimana za'ra mono da a'â. Tazahã, ma tô oto dama ìpisu, dapire na oto 're dahâimana za'ra mono da, ìwê na si.

⁸ Ma tô duré dama ìpisu oto, uburé marĩ hã niwapsi da te 're 'madâ'â za'ra mono da, dapire na.”

ãne na ma tô duréihã dawasu'u na rob'ui'éré, ni'wa hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô oto dama pisutu, niwapsi uburé marĩ hã da te 're ì'madâ'â za'ra mono zéb da hã, dapire na. Marĩ hã taré 're 'maihâimana mono õ di za, da te 're ì'madâ'â za'ra mono õ na hã. Tane nherê, zahadu uburé marĩ hã da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ti'a 're dahâimana za'ra mono ré hã.

⁹ Zezusi 're ìmorĩzép si wa tô wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu, ti'ai ãma 're hâimana mono ré hã, hâiwa ãma tâma ìromhuri'wa norĩ ma, wapu na a'â 're hâimana mono da, dasine. Zezusi hã dazada dâ'â da si, ma tô pisutu 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, da'ãma 're pê'êzé mono wa, da'ãma 're ìsiwãrĩ mono zéb da hã. Ma tô duré pisutu ti'ra hã, pire na dama 're hâimana u'âsi mono da oto, dazada ìdâ'â zarina, te te ìrobzépata na te te sina tâma uwaimrami wa, Timama ma hã.

¹⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marĩ hã tâma 're hâimana. Ta hã tô ìbã, ma ti'ra hã pisutu Zezusi hã, dazada dâ'â wa, te te robzépata da a'â, taha zarina te te 're da'anho'reptui mono da, te te sina uwaimrami da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutuzéb zarina. Da'ahã na hâiwa ãma rowê uptabi na ì'rata 're danomro u'âsi mono da, ma tô ãne da hã tâma pisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

11 Zezusi hã Timama nhib'a'uwẽ norĩ pisutu'wa, duré ãsib'a'uwẽ da, Zezusi te te 're ãpisutu za'ra mono norĩ hã misire Ìmama za'ra hã tô õhõ si. Taha wa, Zezusi hã ãma 're sisé mono õ di, ta norĩ hã tisisãnawã na za te te 're ã'anhisi mono da hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã misire Ìmama za'ra wa, simisutu. Te za tô tisisãnawã na te te 're anhisi, Zezusi hã.

12 Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, Zezusi hã Timama ma, za te te tãma ãrowasu'uzém na hã:

“Ësisãnawã norĩ ma, wa za te tãma 're aiwasu'u wẽ za'ra.

Siré 're si'rã'õtõ mono ré, wa za ai'ãma 're ãwata u'ãsi, ãsõ'a za'ra.”

13 Ma tô duré ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'ééré, Zezusihi mreme wasu'u na hã:

“Ëzama wa za te ãsina 're umnhasi pese u'ãsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.”

Duréihã ãne, Zezusihi mreme wasu'u amo na da te ãma ãrob'ui'éérézã hã, ãsazei'wa norĩ ãma hã:

“Ãhãta wa hã wa oto 're ãhãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra na oto tãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ siré, õ hã te te ãma 're ã'apisutu mono norĩ siré.”

Ãne duréihã Zezusihi mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã.

14 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra ne, tãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã te a'uwẽ hãiba na 're hãimana za'ra, nhi ré, duré wapruí ré. Taha wa, ma tô Zezusi hã dasiré si'a'uwẽ, a'uwẽ hãiba na a'ã 're morĩ da. Tidã'ãzém na Wa'uburé nhiptede hã te te tiwi prub da, ma tô a'uwẽ hãiba na podu, Wa'uburé nhimiromhuri ma, dadã'ãzé ma, marĩ zõ dasipibuma 're danhopré tô mono da oto.

15 Ni'wam norĩ hã te tô Wa'uburé nhimiromhuri zarina, pahi u'ãsi 're hãimana za'ra, tidã'ãzé ma hã, ãwada'uri zarina si pawa'ãbã ãna te te dama 're ãromhuri za'ra mono hã tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hãtã'ã u'ãsi 're ãhãimana za'ra mono ne. Ta norĩ hã tidã'ãzé ma, pahi ãna oto 're hãimana za'ra mono da, ma tô sada tidã'ã za'ra, Zezusi hã.

16 E hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tô we ti'ai u mo Zezusi hã, dawazari si'a'uwẽ da. Mare di. Abra'ãhã nhihudu mono bã te te 're ãpawaptob za'ra mono da si, ma tô wei mo. Ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ hã.

17 Taha wa, tisisãnawã norĩ me, aiwa uptabi a'ã 're hãimana mono da, ma tô si'a'uwẽ Zezusi hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire uptabi ne 're hãimana mono da, sasedoti ãpire uptabi ne, tãma umnhasi na te te tãma 're romhuri mono da, da'ãma pẽ'ézã uptabi sina. Taha da, ma tô si'a'uwẽ tô, taha zarina dawasédã hã te te oto dama 're apari mono da. Ta hã dasiré si'a'uwẽ õ 'wa'ãhã, ãne hã te te aré sina uwaimrami waihu'u õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã.

18 Zezusi hã ma tô robzépata za'ëtã tô, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hã ma tô aré pibu, tiwasédã hã te te 'manharĩ da. Tane nherẽ, te te ãwapari õ zarina, tiwasédã hã te te 'manharĩ õ di. Taha wa, Wa'uburé hã te te oto 're wapibu za'ra mono wamhã, tô õ hã te za te te 're wa'apawapto, ãsine wawasédã hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna, wanhiptete sina õhõ ãma si 're wanomro mono da, Zezusihi ãma si.

3

Mozésihi wasu'u, Cristuhu wasu'u me

1 Ësisãnawã norĩ, a norĩ wa'aba zama ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aipisutu za'ra wa'wa, ãsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, hãiwa ãma ã'rata 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za Zezusihi ãma si 're ãrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ti'ai u, we te te ãsatõrĩ na, duré dama ãsada wa'wa na. Ta hã sasedoti ãpire uptabi na te wa'ãma te te 're romhuri u'ãsi, ãwasu'uwẽ na wa te 're ãsaze za'ra mono zém na te te 're wa'apawapto mono da.

2 Ta hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wẽ u'ãsi, te te tãma 're ã'apisutu mono zãb zarina si. Tane aiwa, duréihã Mozési hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wẽ u'ãsi za'ra.

³ Ni'wa hã simiromhuri wẽ na te te sima 'ri wamhã, te za ãma tatob'uzu za'ra ni, ãsimiromhuri wẽ na hã. E tawamhã 'ri na si te za ãma tatob'uzu za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharĩ'wai ãma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hã dama pire na 're hâimana mono nherẽ, taha hâimanazém nhipai u hã, Zezusihi si dama pire uptabi di.

⁴ Ti'ai ãma uburé 'ri hã danhib'rata na rob'manharĩ hã si'uihã na 're si'manharĩ za'ra mono õ di. Taha wa, te 'ri'wa norĩ hã 'ri nhipai u, pire na 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono si ma tô uburé marĩ hã te te 're ab'manharĩ. Taha wa, te uburé marĩ nhipai u, pire uptabi na 're hâimana u'âsi ta hã siwaprosi.

⁵ Mozési hã ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wẽ u'âsi, ãsib'a'uwẽ te te tãma 're ãpawaptob za'ra mono zém na hã. Marĩ na 'Re ãhâimana u'âsi mono hã za ti'ab ré te te dama 're ã'arowaihu'u mono zém na, ma tô ãsib'a'uwẽ ma te te 're rowaihu'u sirõmo za'ra, Mozési hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hã 're hâimana.

⁶ Tane nherẽ, te Cristuhu si tãma umnhasi na uburé ãsib'a'uwẽ norĩ hã te te tãma 're 'madâ'â pese za'ra, pire uptabi na, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra hã. Wa norĩ hã Cristuhu ãma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, wapahi ãna wanhiptete sina ãma 're wanomro mono wamhã, wa za tô ãsib'a'uwẽ na tãma 're wahâimana u'âsi za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãwẽ si, za te te wama ãpisutu za'ra zéb zô, wama umnhasi sina sô 're ãwanhimipari u'âsi za'ra mono zéb zarina, tiwi 're wasipizari za'ra mono õ wamhã, tawapsi wa za tô ãsib'a'uwẽ na tãma 're wahâimana u'âsi za'ra.

'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ 're ãwa'utu za'ra mono zé wasu'u

⁷⁻⁸ Duréihã ni'wa hã ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ězani zadawa para, ãne na ãma rob'ui'ére:

“Ã bâta na, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'ári 're ãhâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na. Duréihã aih'i'rata norĩ wa'wa hã ma tô ãne na hã po're ãna sada tihâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono da. Ta norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahã bâta na ma tô tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te sina pibu za'ra da, niha te te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô pé, ãma ãwa'a su'u za'ra õ na hã.”

Ãne ma tô ni'wa hã ãma rob'ui'ére.

⁹ Ãne duré, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére hã:

“Aih'i'rata norĩ hã ma tô siwi ãpibu, ãma ãwa'a su'u za'ra õ zarina, niha te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô pé, te te sina ãpibu za'ra da. 40 na ãma wahub za'ra ré, marĩ ãwẽ na si te 're pawaptob u'âsi za'ra mono nherẽ, ma tô siwi ãwẽ'õ, aih'i'rata norĩ wa'wa hã.

¹⁰ Taha wa, wa tô ta norĩ hã oto ãsiwi wẽ'õ pese za'ra. Taha wa, wa tô ãne ãsima tinha: “Ta norĩ hã ãzô si 're sôpré mono õ di oto. ãnhimiroti zarina si 're ãhâimana za'ra mono da hã, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di duré.’ Ãne ta norĩ ãma te ãsima ãrotizé hã.

¹¹ Taha wa, te oto ãsiwi ãwẽ'õ za'ra zéb zarina, wa tô ãmreme pire na ta norĩ ãma tinha, ãne: “Tô sena, ta norĩ hã nimahã na hã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, ãwa 're ãwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tãma ãpisutu za'ra zéb u hã.’ ”

Ãne duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére siro hã.

¹² ãsisãnawã norĩ, 'rãwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã asimirosa'rata wasété aba zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tô da, ãrata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, dapisutu'wai wi hã.

¹³ Awẽ sidãpãsi te za duré asimiroti na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ toi u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro wẽ wa'aba mono da, asiptete sina. Satanasihi nhimiroti wasédé hã wẽ newa, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, ai'rã tete na

tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da, te za tō 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, rowē na wasiré 're wahâimana za'ra mono ré, ti'ai âma.

¹⁴ Wa norī hã Zezusi, wa te 're ĩsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wa tō wa te 're umnhasi za'ētē za'ra. Ta hawim haré, 're ĩwadâ'â za'ra mono zéb u, wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono wamhã, tawapsi wa za Zezusihi siré 're wahâimana u'âsi za'ra, ĩsine dama wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra mono da.

¹⁵ Duréhã ni'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ězani zadawa para, te te âma ĩrob'ui'ére na wa za âma aima sahu za'ra wa'wa, âma aipo're si'âri za'ra wa'aba tō da:

“Ă bătã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'âri 're aihâimana za'ra wa'aba mono ō di za, ai'rã tete aba na. Duréhã aihĩ'rata norī hã ma tō âne na hã po're âna sada tihâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono da hã.”

Ăne duréhã âma rob'ui'ére, ĩbailhã na hã.

¹⁶ E 'wam norī hã ma tō bété 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã te te wapari za'ra nherē, siwi wē'ō pese za'ra. E 'wam norī hã te bété wasu'u, âne na âma ĩrob'ui'ére hã. Mozési hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te ĩsimroi mono norī, te wasu'u za'ra. Ma'ăpé âma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'â, asi'uihã na.

¹⁷ Duré, e 'wam norī hã ma tō bété 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã siwi wē'ō pese za'ra, Mozési hã Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'âma wahub ré, a'ubuni wi 're danomro mono ré hã. Tō ō norī hã tiwasédé te te ĩ'manharĩ za'ra norī hã ma tō siwi wē'ō pese za'ra. Tiwasédé hã te te ĩ'manharĩ za'ra zéb zarina, ma tō a'ubuni wi ai'utō, ta norī hã. Ma'ăpé ta norī wasu'u na asipo're pu'u za'ra wa'aba duré, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō ta norī âma timreme pire na rowaihu'u sirōmo za'ra, âne: “Ta norī hã nimahã na hã sisisi ō di za, ti'ai wē u hã, ĩwa 're ĩwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tãma ĩpisutu za'ra zéb u hã.” Ăne ma tō ta norī âma waihu'u siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, duréhã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi ĩwē'ō za'ra zéb zarina, po're'ō u'âsi tiwi 're ĩhâimana za'ra mono norī âma hã.

¹⁹ Tawamhã e marĩ, wa za wa norī hã âma waihu'u za'ra ni, ta norī wasu'u na hã. Ta norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te 're saze za'ra mono ō wa, sisisi ō di, ti'ai wē u hã, ĩwa 're wa'utu za'ra mono da, te te aré tãma ĩpisutu za'ra zéb u hã. Taha wa, a norī wa'wa hã ta norī ne aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono ō na hã.

4

¹ Duréhã wahi'rata norī ma, te te ropisutu za'ra wamhã, e ta norī ma si ma tō rowē hã tãma pisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa norī ma zama ma tō wama pisutu za'ra oto, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da oto, rowē uptabi na. Taha wa, 'rãwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩropisutu za'ra zé hã asiwi 're simini za'ra wa'aba mono tō da, duréhã wahi'rata norī hã te te ĩsimini za'ra ne.

² Ta norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiropisutu wē hã te te wapari za'ra nherē, te te sina uwaimrami za'ra ō di, te te âma saze za'ra ō wa. Tane duré, wa norī zama wa tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'uwē hã wa te 're wapari za'ra. Tane aiwa ĩsimiropisutu wē na wa te 're saze za'ra mono ō wamhã, wa norī zama wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono ō di za, te te wama ĩropisutu za'ra zé hã, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da hã oto, rowē uptabi na hã.

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norī si, wa za tō wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na oto âma 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, te te wama ĩropisutu za'ra zém na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono ō norī si te te sina 're uwaimrami za'ra mono ō di za, rowē hã. Duréhã ni'wa hã ma tō âne na âma rob'ui'ére, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na, wahi'rata norī âma hã:

“Te ĩsiwi ĩwě'ô za'ra zéb zarina, wa tô ĩmreme pire na ta norĩ âma tinha, âne: ‘Tô sena, niwamhã dame sisisi ô di za, ti'ai wě u hã, 're ĩdawa'utu za'ra mono ne, aré ĩwa 're hâimana za'ra mono da, te tãma ĩpisutu za'ra zéb u hã.’ ”

Âne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã.

E tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã zahadu te te tãma pisutu za'ra ô wa, te te sina uwaimrami za'ra ô di, wahi'rata norĩ hã. Mare di. Taha wab ô di. Ropoto na'rata hawimhã ma tô uburé marĩ hã te te sima apisutu sirõmo, marĩ hã te te dama âma 're ĩ'ab'manharĩ mono zéb da hã.

⁴ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ma tô ni'wa hã âne na âma rob'ui'ééré, te te ro'apoto mono pari, âma ĩ'awězém na hã, âne:

“‘Re ĩhâimana u'âsi mono hã zahadu 6 na bâdâ hã âma morĩ ré, ma tô te te ro'apoto. Taha pari, âma awě wamhã, te oto wa'udu, romhuri âna.”

⁵ Âne tô ôhõ wasu'u hã, duréihã wahi'rata norĩ âma ni'wa te te âma ĩrob'ui'éérézê hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na hã:

“Tô sena niwamhã dame sisisi ô di za, ti'ai wě u hã, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, aré ĩwa 're hâimana za'ra mono da, te tãma ĩpisutu za'ra zéb u hã.”

⁶ Duréihã ti'ai wě wa, 're ĩdanomro wě mono zé wasu'u wapari 'rata 'wa norĩ hã, ta norĩ hã 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, ĩwa 're hâimana za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩpisutu za'ra zé hã te te sina uwaimrami za'ra ô di, ĩsimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono ô wa, ta norĩ hã. E tawamhã ôhõ haré ma tô dawi sizâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowě uptabi na 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã. Mare di. Si'utõrĩ waihu'u ô di, ta hã. Ni'wam norĩ hã te za tô rowě uptabi na 're ĩdahâimana za'ra mono zéb u 're sisisi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩpisutu za'ra zéb zarina.

⁷ E niha wa za tawamhã âne na sena na wa te âma 're waihu'u za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô bâdâ hã tô sena na pisutu, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowě uptabi na 're ĩdanomro mono zéb u 're ĩdanhisisi mono zéb da hã. Tawamhã, âne te te pisutu wamhã, “ã bâtâ na” ma tô sisi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Âne na ma tô apito Dawi hã dama sadawa wasu'u, duréihã wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're ĩnomro mono zém hawi, âma wahub ahâ za'ra parip si. Âne apito Dawi te te âma ĩrob'ui'éérézém na te aima âma ĩrob'ui'ééré pari za'ra wa'aba zé hã, âne:

“Ã bâtâ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'âri 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za, ai'rã tete aba na.”

⁸ Duréihã Zuzuwé hã ti'ai wě u te te ĩdanhimroi mono zé hã, e taha si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 're ĩdawa'utu za'ra mono zéb da, te te dama ĩpisutuzé hã, te wasu'u. Mare di. Taha si ô di. Taha si 'wa'âhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã niwamhã te te aré wasu'u zahu ô di âne hã, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowě uptabi na 're ĩdanomro mono zé wasu'u hã.

⁹ 'Re ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowě uptabi na 're ĩdanomro mono zé hã, te tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě norĩ ma 're hâimana u'âsi, ône u'â, duréihã ropoto na'rata hawi bâdâ hã 6 na âma si'utõrĩ pari, bâdâ misi na romhuri âna ĩwa'utu ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowě uptabi na 're ĩdanomro mono zéb da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩpisutuzém na te te sina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono norĩ hã, 're siwasutu za'ra mono ô di za oto, taha na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'awěsãmri mono zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã duréihã te te ro'apoto mono pari, romhuri te te ĩsazâri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono ô di za oto, ta norĩ hã apâ.

¹¹ Taha wa, rowě uptabi na 're ĩwanomro mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, âma 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Duréihã Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi wě'ô pese za'ra wa, ta norĩ hã te te sina uwaimrami za'ra ô di, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono zé hã. Ta norĩ ne, wa te wasiwi 're simini tõe za'ra mono da, wa za tô taha zô si wasima 're wanhopré u'âsi, ĩwě uptabi zô si.

¹² 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ìhâiba ré ne, te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra. Siptete uptabi di duré ìmreme hã, uburé marĩ hã ìsarina si te te dama ãma 're ì'ab'manharĩ mono zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Sib'ézé 'wa si'uiwa ì'wa pese ne, te wama 're hâimana za'ra, ìsadawa wasu'u hã. Sib'ézé ì'wa pese na te za romnhi hã da te 're nhizazari za'ra, ìhi si da te 're urĩri za'ra mono da. Tane duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wamhã, 'rãwi wapẽ'ẽ na wanhimirosa'rada ìwẽ hã duré ìwasédé hã wa za wa te ãma 're waihu'u za'ra.

¹³ Uburé marĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, da te 're upsibi waihu'u za'ra mono õ di, te te 're ab'madã'ã tã mono da hã. Ai'uréwi ne, te uburé marĩ hã tãma 're hâimana, sã'awi. Taha ma si, wa za nimahã na hã wahâimanazém na tãma wasiwasu'u za'ra ni. Taha wa, wahi'rata norĩ ne, 're wahâimana za'ra mono õ di za, wa norĩ hã.

ZeZusi hã sasedoti ìpire uptabi na te te da'ãma 're ìromhuri mono zé wasu'u

¹⁴ Sasedoti ìpire uptabi na te tô ni'wa hã te te wa'ãma 're romhuri u'âsi. Ta hã ZeZusi, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. Timama u ma tô mo hãiwa u, 'rãwi te te tiwi 're rowaptẽrẽ u'âsi mono da, wama za'ra. Taha wa, ZeZusi, wa te 're ìsaze za'ra mono zém na tô sena dama 're ìwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wa za tô ta hawim haré wanhiptete sina ãma 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹⁵ Tawamhã tô õ hã sasedoti ìpire uptabi na, te te wa'ãma 're ìromhuri mono hã, e wahâimana nhib'uware na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, wa'ãma 're siwamri mono õ di za, ta hã. Te za tô wa'ãma 're siwamri u'âsi. E marĩ wa. Ta hã ma tô Wa'uburé hã te te 're pibu aré, tiwasédé hã te te 'manharĩ da, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're ìwa'apibui u'âsi mono ne. Tane nherẽ, tiwasédé hã te te 'manharĩ õ uptabi di, ZeZusi hã.

¹⁶ Taha wa, wasina 're wahãtã'ã za'ra mono ãna, wa za 'rãwi wapẽ'ẽ 're 'Re ìhâimana u'âsi mono u 're wasihutu, da'ãma 're siwãri mono da, te te 're ìda'ab'madã'ã u'âsi mono u hã. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'ãma 're siwamri mono da, duré wa'ãma 're siwãri mono da, wa za ãhã ré wapẽ'ẽ 're, ìtẽme 're wasihutu u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono u hã.

5

¹ Duréihã ma tô ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're apisutu, tisiré sasedoti norĩ nhipai u, pire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudezu norĩ ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã te te tãma 're sãmri za'ra da'upana, ãma 're ìwata za'ra mono zéb da hã. Danhimizama ma tô duré da'upana te te tãma 're simro, dawasédé hã te te dama ãma 're ì'apari mono zéb da hã.

² Ta norĩ hã sasedoti ìpire uptabi norĩ hã ma tô hâimana nhib'uware na 're hâimana za'ra, ti'ai ãma dasiré 're hâimana za'ra mono wa, aiwa. Taha wa, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're ìsiwaihu'u za'ra mono õ norĩ ãma, ma tô sasedoti norĩ hã 're siwamri za'ra, sada 're sahi su'u za'ra mono ãna. E marĩ wa. Ta norĩ hã aiwa tiwasété wi, 're hâimana nhiptete waihu'u za'ra mono õ wa, ma tô tisiré norĩ ãma 're siwamri za'ra sasedoti norĩ hã, aiwa 're hâimana za'ra mono wa.

³ Duré ta norĩ hã da'udãna si, marĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te 're sãmri za'ra mono õ di, dawasédé hã te te dama ãma 're ì'apari mono zéb da hã. Si'udãna zama ma tô marĩ hã te te tãma 're sãmri za'ra sasedoti norĩ hã, dasine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa.

⁴ E tawamhã ma tô 'rãwi ni'wam norĩ hã 're sipisutu za'ra, sasedoti ìpire uptabi na dama 're ìhâimana za'ra mono da hã. Mare di. Dasì'uihã na 're dasipisutu za'ra mono õ di, dapire da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina si, ma tô sasedoti ìpire uptabi na hã 're hâimana za'ra. Duréihã Arã hã sasedoti ìpire uptabi na tisiré norĩ ma, 're hâimana mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu ne, ma tô ta norĩ hã te te 're apisutu, tô õhõ si dapisutu'wai wa.

⁵ Tane duré, Cristu hã si'uihã na sipisutu õ di, sasedoti ãpire uptabi na dama 're ãhãimana mono da hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si ma tô pisutu. Duréihã ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'ére, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãrotizém na hã, ti'ra ma:

“A hã ãra te oto 're aihãimana mo. Taha wa, wa za ãra na te 're asisi, dama aipire na 're aihãimana mono da oto.”

⁶ ãne duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na ãma ãrob'ui'ére amo hã, Cristuhu ãma hã: “A hã sasedoti norã, dama 're ãhãimana za'ra mono ne, te za dama 're aihãimana u'ãsi mo, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ãhãimana mono ne hã.”

ãne duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ére hã, Cristuhu ãma hã.

⁷ Zezusi hã ti'ai ãma 're morã ré, ma tô wawa sina Timama ma mre, mreme 'rãihã na, za te te ãrobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô sima wẽ tô, te te pawaptob da. Zezusi hã uburé marã hã ãmama te te tãma ãpisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manharã mono da, te te sima 're wẽ u'ãsi mono wa, ma tô ãmama hã sima wẽ, te te pawaptob da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sima wẽ 'wa'ãhã, te aré tô tiwaihu'u pese na sõ'reptu, dã'ã tô da.

⁸ Zezusi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, 're hãimana mono nherẽ, ma tô te te 're robzépata, ti'ai ãma 're morã ré hã. Taha zarina ma tô ãne hã si'ãma waihu'u: Ni'wam norã hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're 'madã'ã pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, taha zarina te za tô te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. ãne ma tô Zezusi hã si'ãma waihu'u.

⁹ Tawamhã Zezusi hã ti'ab ré, te te 're robzépata mono nherẽ, ãmama te te tãma ãwězéb zarina si te te 're ab'manharã mono wa, ma tô sina uwaimra, uburé ãsimiroti te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono norã hã te te 're sõ'reptu za'ra mono da, hãiwa ãma dã'ã ãna 're hãimana u'ãsi za'ra mono da.

¹⁰ Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô Zezusi hã pisutu, sasedoti ãpire uptabi na dama 're hãimana mono da, tãma dã'ãma romhuri'wa da, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ãhãimana mono ne, uburé ma, 're hãimana mono da.

'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti mono bã ãpire wasu'u

¹¹ ãne na te duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô aré ãsima wẽ. Tane nherẽ, pire di, te aima ãma ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. E marã wa. Aima rowasu'u hãtob za'ra wa'aba wa.

¹² A norã wa'wa hã Cristu, 're ãsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém na ma tô ai'ãma tironomro pese za'ra wa'wa. ãhã wamhã, te aré oto ãsazei'wa norã ma, romnhoré'wa da, 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rowasu'u'wa da hã, ta norã ma. Tane nherẽ, te zahadu a norã wa'wa hã ãsazeté'wa ne, 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're ãwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã e aima waihu'u za'ra wa'aba ã bã, te za apã ãwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'aba ni. Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tinho'u na si 're saihuri. ãna norã hã ãsai uptabi hã te te tãma 're ai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, a norã wa'aba ma, te za tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're ãwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti ãpire hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're ãwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihã na hã.

¹³ Ai'uté norã ma, tãma waihu'u õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma ãwẽ hã da te 're ã'manharã za'ra mono zéb da hã, duré tãma ãwẽ'õ hã da te 're 'manharã za'ra mono tõ da hã. Tane te duré a norã wa'wa hã zahadu ãne na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'õ u'ãsi 're aihãimana za'ra wa'aba mo, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

¹⁴ ãprédum norã si te tisai uptabi na hã 're saihuri. Tane duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti ãpire hã tãma ãwaihu'u pese za'ra norã si te za waihu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãwẽ si da te 're ã'manharã za'ra mono zé hã, duré tãma ãwẽ'õ hã da te 're ã'manharã

za'ra mono õ zé hã. Uburé marĩ hã ïwê zô, duré ïwasété zô, te te 're ïpibu za'ra mono zéb zarina si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ta norĩ ma si waihu'u pese wa.

6

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréihã da te aima ãma 're ïrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ïpire uptabi hã 're ïwaihu'u pese za'ra wa'aba mo Cristuhu wasu'uwẽ hã, aihâimana prédub sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, duréihã da te aima ãma 're ïrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha na rowasu'u mono hã ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, dapê'ê 're, dadâ'â u'âsi ne dawasédé, da te 're 'manharĩ za'ra mono pari, ta hawi 're ïdasipizari za'ra mono zém na rowasu'u hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono, da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hã.

² Duré â dawabzuri wasu'u na hã apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Ta hã ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. Rowahutu'wa norĩ hã, tinhib'rada hã da'rã nhisiwi te te 're ïsa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're ïdapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwẽ na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima ãma 're ïrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã. Tãibã duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono za te te dama 're ï'apisutu mono zéb zarina, ïsimirob'manharĩ pipa ãma za 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hã. ã norĩ wasu'u mono hã ma tô 're ïwaihu'u pari za'ra wa'aba mo.

³ Taha wa, ã norĩ wasu'u nhipai u, wa za oto roti ïpire uptabi hã wa te 're waihu'u za'ra, wahâimana prédum na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ï'apisutu mono zéb zarina si.

⁴⁻⁶ Áté ni'wam norĩ hã te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Áté dasa ïse hã da te 're ïtê'ê za'ra mono ne, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tẽ'ê za'ra, ta norĩ hã. Áté 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'êzani ré, te za duré ta norĩ hã dame 're hâimana za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono mreime hã te za duré áté waihu'u za'ra, ïsei uptabi hã, si'uihã na. Áté te za duré 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'êzani nhimipawaptobzé hã ïsire 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, ãma 're ïhâimana wẽ za'ra mono da hã. Áté ta norĩ hã Cristuhu nhimipawaptobzé hã te te waihu'u pari za'ra nherẽ, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ. E tawamhã apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono u hã. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da, da te dasiwi sasõmri wa, da te dasiwi ïwê'õ pese za'ra ne, te za duré ta norĩ hã siwi wẽ'õ pese za'ra oto, Cristu hã. Taha zarina, te za duré Cristuhu ãma da te 're wasété za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta norĩ hã.

⁷ ãne wa za oto ti'ai wasu'u na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ti'a hã wẽ wamhã, tã hã 're ta'a mono sidâpâsi, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, ïtede'wa norĩ ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono õ wa, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, ti'ai wẽ na hã. ãne wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwê hã tãma pisutu, ti'ai wẽ ma hã.

⁸ Tazahã, ro'wa si duré wab'ru zama, ãma 're poto za'ra mono wamhã, marĩ dai õ di, ti'a hã. Taha wa, áté te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã siwi wẽ'õ pese. ãne wamhã, unhama ro'o na te za uprosi, ti'a hã. ãne 're ïdahâimana za'ra mono zém na romnhimiré hã.

⁹ ïsisãnawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne na te aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'aba nherẽ, ai'ãma 're ïhâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di. Sena na wa tô oto ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marĩ ïwê si 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ì'uwaibaba si te uburé marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ, te te dawĩ ãma 're a'upai mono ãna. Taha wa, tãma 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zém na nimahã na hã ãma po're si'ãri õ di za. Ìsib'a'uwẽ norĩ hã tãma 're ìpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, duré tãma 're ìsawi pese za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma po're si'ãri waihu'u õ di za. Te za tô ãma 're sipo're pu'u u'âsi, ta norĩ ãma hã.

¹¹ Wa tô ìsima aiwẽ za'ra wa'wa, tô õhõ na si 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rob'rãsutu u, ìwẽ uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

¹² Aiwã'a ãna õhõ ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô te ìsima 're aiwẽ za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã siptete sina, Cristu te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwẽ uptabi hã tãma sômri za'ra, te te tãma ìropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norĩ, 're ìhâimana za'ra mono ne, Cristu hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ìsima 're aiwẽ za'ra wa'wa.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã sena na te te dama ìropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ropisutu wamhã, tinhisi na ma tô tãma ropisutu, ni'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma ìsisi pire hã tãma 're hâimana mono õ wa, ìsisi na te te tãma ìropisutu da hã.

¹⁴ Æne ma tô Abra'ãhã ma ropisutu: “Ìwẽ uptabi hã wa za te aima 're anhomri u'âsi. Asihudu sidãpãsi, ahã uptabi na te za 're hâimana za'ra.” Æne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã si'uihã na tãma ropisutu, Abra'ãhã ma hã.

¹⁵ Tawamhã Abra'ã hã wahub ahã na te sô 're simipari, simi'ẽ na. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô ãma tãma uwaimra oto, te te tãma ìropisutuzém na hã.

¹⁶ Tane nherẽ, wa norĩ hã marĩ pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, dama ìpire norĩ nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te ãma 're wazaze za'ra mono da, duré da te ãma 're wawawã za'ra mono tô da.

¹⁷ Tane hã ma tô duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhisi pire na tãma ãma ropisutu za'ra, tinhib'a'uwẽ norĩ ma hã, tinhimirosa'rata na tô sena te te ãma 're ìsaprĩ mono õ na, ta norĩ hã te te ãma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutu za'ra zéb zarina, ìwẽ hã za te te sima 're ìwaibui mono norĩ hã.

¹⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sadawa nhipese õ uptabi di. Taha wa, te te dama ìropisutuzé hã te te ãma saprĩ waihu'u õ di. Tinhisi pire na te te dama ìropisutuzé hã te te ãma saprĩ waihu'u õ di duré. Taha wa, wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, wa'ãma 're sisaprĩ za'ra mono da, ìtẽme 're ìwasisa'rei mono norĩ hã wa za oto wato sina 're wahâimana za'ra, ìwẽ uptabi zô wasina 're ìwanhimipari u'âsi za'ra mono zé hã, wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'âsi za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìpisutu za'ra zé hã.

¹⁹ Uba're tétézé hã ãi ba da te mei wamhã, te za tété uba're hã, wara tõ da. Tane duré, ìwẽ uptabi zô wasina 're ìwanhimipari u'âsi za'ra mono hã. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wanhiptete u'âsi wa za ãma 're wanomro, wapẽ'ẽ na wa te ãma 're wawã za'ra mono ãna. Zezusi hã wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono hã sô 're ìwanhimipari za'ra mono hã ma tô ãzé 'ri para u, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa u, hãiwa ãma hã. Zazahã ìhãpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tô ãzé, 'ri 're wa'wa ìwẽ uptabi u, 'Re ìhâimana u'âsi mono, dazô 're ìsãmra mono zéb u hã.

²⁰ Zezusi hã wa'udãna ma tô tamomo ãzé, wawana za'ra. Ta hã te oto sasedoti ìpire uptabi na dama 're hâimana u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa na. Duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ìhâimana mono ne, te oto Zezusi hã pire uptabi na dama 're hâimana u'âsi.

¹ Ta hã Metizédéti hã Sarẽ na 'ri nho'õmo nhisi ãma danhib'apito, ma tô dama 're hãimana. Sasedoti na te duré dama 're hãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're ãhãimana mono ma, romhuri'wa na te 're hãimana. Duréihã Abra'ã norĩ hã, danhib'apito norĩ, maparane si'uiwa na te te ãma ai'uté za'ra pari, apã si'aba'rei ré, ma tô sôpêtê Metizédéti hã, Abra'ã hã. Taha wa, ma tô mreme pire na Metizédéti hã ãma mre, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, marĩ hã ãwẽ si te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã.

² Tawamhã Abra'ã norĩ hã te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te ã'wasari hã ma tô po'o, Abra'ã hã. Tinhiptõmo hi bâ ma tô te te po'o. Te te po'o mono pari, ma tô misi tãma tisõ, Metizédétihi ma. Metizédétihi nhisi hã: “Danhib'apito, sena na si da'madã'ã'wa” te wasu'u. Duré ãwaptêrêzéb amo hã “Sarẽ ãma danhib'apito”, ãwaptêrêzéb amo hã. Sarẽ hã “rowẽ” te wasu'u. Taha zarina, Sarẽ ãma danhib'apito na ãwaptêrêzê hã, “Danhib'apito, dama rowẽ nomri'wa” te wasu'u.

³ Taha mama nhisi ui'ére hã hãimana õ di, ãbaihã na hã, ãna nhisi me hã. ãhi'rata norĩ nhisi ui'ére zama, hãimana õ di duré. ãwaptã'ázém na ãma ãrob'ui'ére hã hãimana õ di duré, ãdã'ázém na ãrob'ui'ére na zama. 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hãimana u'ãsi ta hã, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'ãma romhuri'wa 're hãimana u'ãsi mono wa.

⁴ Metizédéti hã dama pire uptabi di. Ma'ãpé ãne na ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'ã hã wahi'rata uptabi hã ma tô danhibro hã Metizédétihi ma po'o, pire na dama 're hãimana mono wa, ta hã. Te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apã siré ã'wasari hã tinhiptõmo hi bâ ma te te po'o, Abra'ã hã. Taha pari, misi ma tãma tisõ, Metizédétihi ma hã.

⁵ Réwihĩ nhihudu norĩ hã sasedoti na dama 're ãhãimana za'ra mono hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'ére zarina, te za danhibro hã te te dawĩ 're waibu, tisiré a'uwẽ norĩ wi, tô Izarazéhé nhihudu norĩ wi. Danhibro hã danhiptõmo hi bâ da te 're po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tãma 're sõmri za'ra, Réwihĩ nhihudu norĩ ma hã. Abra'ãhã nhihudu si, siré 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're sõmri za'ra, Réwihĩ nhihudu norĩ ma hã.

⁶ Tawamhã, Metizédéti hã Réwihĩ nhihudu, 're hãimana mono õ nherẽ, ma tô Abra'ã hã danhibro hã tãma tisõ. Tinhiptõmo hi bâ te te po'o mono pari, ma tô misi tãma tisõ. Tawamhã Metizédéti hã mreme pire na ma tô ãma mre, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãwẽ uptabi hã te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã. Taha ma, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tãma ropisutu, duréihã.

⁷ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãwẽ hã te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hã da'ãma mreme wamhã, ta hã pire na dama 're ãhãimana mono. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za ãne na ãma waihu'u za'ra ni, Metizédéti hã Abra'ãhã ma, pire na 're ãhãimana mono zém na hã.

⁸ Réwihĩ nhihudu norĩ hã, sasedoti na da'ãma romhuri'wa norĩ hã te za tô te te dawĩ 're waibu danhibro hã, danhoprubzé da te tãma 're ãpo'o za'ra mono hã. Tane nherẽ, te za uburé ta norĩ hã 're dã'ã za'ra, Réwihĩ nhihudu norĩ hã. Metizédétihi si, dã'ã ãna wama 're ãhãimana mono ne, te wama 're hãimana sasedoti na hã, ãdã'ázém na ãma ãrob'ui'ére hã ãma hãimana õ wa, ãbaihã na hã.

⁹⁻¹⁰ Réwi hã uburé sasedoti norĩ hi'rada te 're hãimana, uburé da'ãma romhuri'wa norĩ hi'rada, danhoprubzé te te dawĩ 're ãwaibui mono norĩ hi'rada. Metizédéti hã Abra'ã te te sôpêtê wamhã, Réwi hã zahadu poto õ di. Tane nherẽ, te Abra'ãhã hãiba 're tihãiba, tihã'rata hãiba 're. Taha wa, Abra'ã hã danhibro, Metizédétihi ma te te po'o wamhã, taha hipai u ma duré Réwi hã tãma po'o, Abra'ãhã hãiba 're, hãimana wa. Tawamhã Metizédéti hã Réwihĩ ma zama pire na 're ãhãimana mono zé, te wasu'u, ã hã.

¹¹ Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're dahãimana wẽ za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhã, ma tô duré sasedoti norĩ te te da'ãma 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norĩ hã Réwihĩ nhihudu norĩ

hã tinhimiromhuri na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'âhã, taha zarina te aré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri, dawasédé hã taha zarina te te da'ãma 're ab'madâ'â mono õ wa aré. Tane nherê, ta norî hã tinhimiromhuri na te te ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, sasedoti ìhâiba amo hã Réwihî nhihudu norî nhibro'brob're ìsébré hã te oto dama 're hâimana, Réwihî nhihudu 're hâimana mono õ nherê, duré Arâhã nhihudu hã 're hâimana mono õ nherê. Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ìhâimana mono ne, te ta hã dama pire uptabi na 're hâimana oto.

¹² Duréihã sasedoti norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norî hã tinhimiromhuri na te te tãma ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ wa, ta norî nhibro'brob're sasedoti ìhâiba amo hã ma tô duré ãzé. Sébré wamhã, ma tô duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti té hã ìsu dama tisõ, sasedoti norî hâimanazém na ìsimiroti 'rata na Mozési te te ãma ìrob'ui'éré nhowa're're.

¹³ Ta hã sasedoti ìhâiba amo hã danhowa're're ìsébré té hã, Wanhib'apito, te wasu'u. Ta hã Réwihî nhihudu 're hâimana mono õ di. Izarazéhé 'ra hâiba amo nhihudu te 're hâimana. Niwamhã ni'wa hã ìsiré Izarazéhé 'ra hâiba amo nhihudu hã sasedoti na dama 're hâimana mono õ di, ìsine da hã. Mare uptabi di.

¹⁴ Wanhib'apito hã Zudaha nhihudu, te 're hâimana. ãne hã dama waihu'u pese uptabi di, ìwasu'u na hã. Mozési hã, Zudaha nhihudu norî ãma te te dama ãma rowasu'u õ di, sasedoti na te te da'ãma 're ì'mairomhuri mono da hã.

Sasedoti aimawi hã Metizédétihi ne, dama 're ìhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ ãhã wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di oto. E marî wa. Sasedoti ìhâiba amo hã oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Metizédéti hã sasedoti na dama 're ìhâimana mono ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri uptabi 'wa da hã oto.

¹⁶ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ìrob'ui'éré zarina, ma tô Réwihî nhihudu norî si, sasedoti na dama 're hâimana za'ra. E tawamhã Wanhib'apito hã Réwihî nhihudu 're hâimana mono wa, ma tô ãzé, sasedoti na dama 're hâimana mono da. Mare di. Ta hã Réwihî nhihudu 're hâimana mono õ di. E marî zarina, ma te ãzé, tawamhã. Ta hã si'utõrî waihu'u õ wa, ma tô ãzé, sasedoti na dama 're hâimana u'âsi mono da. Nimahã na hã si'utõrî waihu'u õ di za tô, siptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa.

¹⁷ Duréihã, ma tô ni'wa hã ìbaihã na ãma rob'ui'éré ìwasu'u na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ti'ra ma te te ìrotizém na hã, ãne:

“A hã, sasedoti norî, dama 're ìhâimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ìhâimana mono ne.”

¹⁸⁻¹⁹ ãne wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ìrob'ui'éré hã pire na dama 're hâimana mono õ di oto. E marî wa. Marî dai õ wa, te te ãma 're ìda'anho'reptui mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, da te dasina tãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, taha na te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ì'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, duré taha zarina te te 're ìda'awêsãmri mono da hã. Taha wa, aimawi hã ìwê uptabi hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama pisutu za'ra oto, sô 're ìwanhimipari za'ra mono zéb da hã: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hâimana. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wa za ìtême 're wasihutu wapê'ê 're 'râwi, 'Re ìhâimana u'âsi mono u hã.

²⁰⁻²¹ Duréihã sasedoti norî hã da'ãma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhã, tinhisi na mreme pire na te te tãma 're ropisutu za'ra mono õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tazahã, Zesusi hã dama sisasedoti da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te oto pisutu wamhã, mreme pire na ma tô tãma ropisutu, ãne:

“Wa hã Danhib'apito uptabi, ìmreme ìpire na wa za oto aima ropisutu, ãne: ‘A hã sasedoti na te za dama 're aihâimana u'âsi mo. Niwamhã te dawî aiwazere õ di za, ta

hawimhã.' Æne wa aima ropisutu. Ìnhimiropisutu na te aima ãma Ìsaprĩ da hã, mare uptabi di za."

Æne ma tô 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã timreme Ìpire na tâma ropisutu siro, ti'ra ma, Zezusihi ma hã.

²² Æne na Zezusihi ma, timreme Ìpire na te te tâma ropisutu wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te dama Ìropisutuzép té Ìwê uptabi hã te wasu'u. Duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te dama Ìropisutuzém nhipai u Ìwê uptabi hã, te wasu'u.

²³ Duréihã sasedoti norĩ hã ahã uptabi na ma tô sisõwa're're te te da'ãma 're romhuri za'ra, 're si'utõrĩ mono sidâpâsi.

²⁴ Tazahã, Zezusi hã nimahã na tidâ'â na te te sahu õ di za. Õne u'â te za 're hâimana u'âsi. Taha wa, sasedoti na te za tô dama 're hâimana u'âsi oto, watobro waihu'u ãna dawĩ.

²⁵ Taha wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hã, da te dasina 're Ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'rãwi dapê'ê 're Ìtême 're Ìdasihutu mono norĩ hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono u hã. 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma 're mreme mono da, dama 're hâimana u'âsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hã oto.

²⁶ Taha wa, te oto õhõ si sasedoti Ìpire uptabi na hã wama 're hâimana za'ra, Timama ma, te te wa'ãma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorĩ wê uptabi. Õhõ si ma tô 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wêsãmri, marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono õ wa. Taha wa, Ìwasédé hã sena na da te ãma 're sa'ra waihu'u za'ra mono õ di. 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã ma tô tâma pisutu, ti'ai ãma dawasété na 're Ìdanomro mono norĩ nhiti 're sãmra mono da oto, hãiwa ãma danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana u'âsi mono da.

²⁷ Duréihã sasedoti norĩ 're Ìhâimana za'ra mono ne, 're hâimana mono õ di, Zezusi hã. Ta norĩ hã awê sidâpâsi te za tinhoprubzé hã si'udãna te te tâma 're sãmri 'rata za'ra 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, tiwasété parizéb da hã. Taha pari, te za duré da'udãna zama danhoprubzé hã te te tâma 're sãmri za'ra, dawasédé te te dama ãma 're apari mono da. Tanei õ di, Zezusi hã sasedoti na te te wa'ãma 're Ìromhuri mono zé hã. Niwa marĩ te te 'manharĩ wasété waihu'u õ wa, awê sidâpâsi si'udãna tinhoprubzé hã te te tâma 're anhomri mono õ di, Timama ma hã. Misi haré ma tô tinhoprubzém na hã tâma sisõ, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, dazada dâ'â da, sihãiba zawi ãna tâma sisõmri wamhã, õhõ haré dawasédé hã te te oto ãma dama 're Ì'apari mono zéb da hã.

²⁸ Duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma Ìrob'ui'éré zarina, ma tô sasedoti da, te te 're da'apisutu, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã. 'Re danomro wasété mono wa, danhib'uware na 're dahâimana za'ra mono nherê, ma tô ãne da hã te te 're da'apisutu. Tane nherê, ma tô 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hâimana za'ra mono da oto. Ta hã te uburé marĩ hã Ìmama te te tâma 're Ì'apisutu mono zéb zarina, te te tâma ãma 're a'uwaimrami u'âsi, Timama ma hã.

8

Sasedoti Ìpire uptabi na Zezusi hã wama 're Ìhâimana mono zé wasu'u

¹ Æhãna te aima ãma Ìrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra, Ìpire hã. Sasedoti Ìpire uptabi hã te oto wama 're hâimana za'ra. Æhã wasu'u si, Ìpire uptabi hã. 'Re Ìhâimana u'âsi mono 're Ìsãmra mono zém nhimire niwĩ, te pire uptabi na 're sãmra u'âsi hãiwa ãma, Ìwê uptabi nhimire niwĩ.

² Taha si te sasedoti Ìpire uptabi na te te 're romhuri, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhorõwa ãma Ìwê uptabi 're, hãiwa ãma. Hãiwa ãma 'ri hã ni'wa te te Ì'ri õ di. Tô õhõ si ma tô Ìwa 're Ìsãmra mono zéb da hã si'uihã na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hã.

³ 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã ma tô sasedoti Ìpire uptabi norĩ hã te te 're apisutu, danhoprubzé hã da'upana te te tâma 're sãmri za'ra mono da, ãma 're Ìwata za'ra mono

zéb da hã, duré danhimizama hã da'upana te te tãma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama ãma 're ì'apari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tô duré Cristu hã tinhoprubzém na tãma sihâiba nho, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, sasedoti ìpire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto.

⁴ Cristu hã ti'ai ãma 're sãmra u'âsi mono 'wa'âhã, sasedoti na dama 're hâimana mono ò di aré. E marĩ wa. Sasedoti norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sômri za'ra mono da, ìwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norĩ hã, zudezu norĩ 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina.

⁵ Da'awã da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahâiba uptabi hã dama 're ìhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'awã si hã marĩ hã ãma 're hâimana mono ò di. Tane duré, ti'ai ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa hã, sasedoti norĩ hã ì're te te da'ãma 're ìromhuri za'ra mono zé hã. Hãiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa awã ne, te ta hã 're hâimana. Aiwab uptabi ò di. Hãiwa ãma ìsõrõwa si, ìwẽ uptabi hã. Duréihã Mozési hã romhã 'manharĩ na 'ri hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te 'manharĩ ò ré, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãne hã tãma pisutu: “Ètẽ 'rãihã na asãmra ré, romhã 'manharĩ na 'ri 'manharĩ da, te aima ìpisutuzéb uwaibaba si, te za ì'manha.” Æne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u, Mozésihi ma hã.

⁶ Tane nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô oto tãma pisutu Zezusihi ma, taha si te te oto da'ãma tãma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norĩ te te da'ãma 're ìromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép té hã, Cristu hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te wa'ãma 're ì'ab'madâ'â mono hã. Wẽ uptabi di ta hã, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzéb 'rata ma hã. Danhipai u uptabi hã, marĩ ìwẽ uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wẽ uptabi na dama 're hâimana, te te dama ìropisutuzép té hã.

⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzéb 'rada hã wẽ uptabi 'wa'âhã, te aré tô õhõ si dama 're hâimana u'âsi. Te te dama ìropisutuzép té hã te te aré dama pisutu ò di.

⁸ Tane nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te dama ìropisutuzéb 'rada hã ma tô 'rãwi siwi wẽ'õ. Æne na ma tô dama ãma rowasu'u, duréihã:

“Wa hã Danhib'apito uptabi, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: Nimahã na hã Izarazéhé nhihudu norĩ ma, wa za ìnhimiroti té hã tãma pisutu za'ra, Zudaha nhihudu norĩ ma zama.

⁹ Ta norĩ hi'rata norĩ ma, te ìropisutu 'rata ne, 're hâimana mono ò di za, te dama ìropisutuzép té hã. Ìhi'rata norĩ hã Ezitu hawi te simroi mono wamhã, te tãma ìropisutu za'ra zé wa'rãmi, ìnhimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono ò di, ta norĩ hã. Taha wa, wa tô ta norĩ wi tiwi aipi'ra za'ra, si'uihã na 're hâimana za'ra mono da oto.

¹⁰ Tane nherẽ, nimahã bâtã na wa za te dama ìropisutuzép té hã tãma pisutu za'ra Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã, duréihã te dama ìropisutuzém nhowa're're. Æ hã, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ìnhimiroti tém na te dama ìropisutuzé hã.

Tawapsi wa za ìnhimiroti hã ìpẽ'ẽ 're te tãma 're anhomri, ìré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

Ta norĩ nhib'apito, wa za oto tãma 're ìhâimana za'ra. Tawamhã ìnhib'a'uwẽ na si te za tô ta norĩ hã ìma 're hâimana za'ra.

¹¹ Wa hã Danhib'apito uptabi hã, ìnhib'a'uwẽ norĩ te te 're ìwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ìwaihu'u za'ra mono ò di za oto ta norĩ hã. Duré ìsisãnwã norĩ te te tãma 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ìwaihu'u za'ra mono ò di za. Si'uihã na te za ìnhib'a'uwẽ norĩ hã tipẽ'ẽ na te te 're ìwaihu'u za'ra oto, dama wapu na 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, duré dama pire na 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama.

12 Īwasédé hã te ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã 're ĩsipo're pu'u mono õ di za duré."

Ãne 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép tém na te te ĩrowasu'uzé hã.

13 Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutu 'rata nhowa're're, te te dama ĩropisutuzép té hã te te dama pisutu wamhã, marĩ dai õ di oto, ĩsimiropisutu 'rada hã. Taha wa, te za oto ai'utõ, marĩ ĩ'ratare hã 're ĩsi'utõrĩ pese za'ra mono ne.

9

Romhã 'manharĩ na 'ri wasu'u

1 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã duréihã tinhimiropisutu 'rada hã te te dama sõmri wamhã, ma tô dama pisutu za'ra, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã. Zãmorĩ za'ra ré, danhimizahãri sidâpãsi, romhã 'manharĩ na 'ri hã da te dasiwi ĩsimizusi mono zéb da hã, ma tô duré dama pisutu, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã, duré ĩwa 're ĩsãmra mono zéb da zama.

2 Duréihã romhã 'manharĩ na 'ri hã danhimizahãri sidâpãsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're ĩsimizusi mono hã maparane te 'ri 're wa'wa hã 're hãimana zahuré. 'Ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata ãma, te rob'uiwêzé sima'warazé hã 're sa. Wedeza hã te duré ĩwa 're sa, ĩ'u'êne hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩwa da te 're ĩsa'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa hã ĩwē uptabi na ĩsisi hã.

3 Duré zazahã ĩhãpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babarã niwĩ, 're ĩhâimana mono hã maparane ãma 'ri 're wa'wa hãiba amo nhisi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, danhipai u ĩwē uptabi hã, ĩwa 're ĩsãmra mono zém na taha nhisi hã.

4 Tame te êtē'ubuzi pré oru 'manharĩ na wedeza ne hã 're sa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da hã. Wedehã're hã te duré 'ri para 're sa. Wedehã're mana wawimhã, oru 'manharĩ. Duréihã rob'ui'ére na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzém na, wedehã're nhisi hã. Wedehã're 're, te oru 'manharĩ hã simhi ne hã 're sa, mana na dasa nhisi hã ĩ're 're ĩsa'wari mono hã. Arãhã nhiwedehu zama te duré wedehã're wa 're sa'wari, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na ĩsuire 're ĩwairébé mono hã. Rob'ui'ére hã te duré ĩwa 're sa'wari zahuré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tinhib'a'uwē norĩ ma ĩropisutuzém na rob'ui'ére hã, êtē tōmo baihã na.

5 Wedehã're nhisiwi te duré ropodo hã 're sima'wara zahuré, rob'manharĩ hã ropoto hãiba hã ĩsaripi ré hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tame 're ĩsãmra mono zé, te ta norĩ hã wasu'u zahuré. Wedehã're nhisiwi, te ta norĩ hã 're papo zahuré. Wedehã're nhitobzé nhisi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're ĩ'apari mono zém na ĩsisi hã. Ãne duréihã romhã 'manharĩ na 'ri wasu'u hã. Tane nherē, ãhãna hã te ãma aima rowasu'u uptabi za'ra wa'aba õ di. Syry na wa tô ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa.

6 Ãne ma tô danhimizahãri sidâpãsi 'ri paramhã marĩ hã sipu'u pese na ĩwa da te 're sa'ra. Tawamhã sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã awē sidâpãsi ma tô 're sisisi, 'ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata u hã, tame ĩwa tinhimirohuri mono bâ marĩ na te te 're romhuri za'ra mono da.

7 Tane nherē, sasedoti norĩ nhib'apito, tisiré norĩ ma ĩpire uptabi si ma tô maparane ãma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te hã, danhipai u ĩwē uptabi hã ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u hã. Wahub sidâpãsi ma tô misi haré 're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhã, danhimizama waprui ré, te 're zasi, dawasété parizéb da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te tãma 're sõmri mono da, si'udãna, duré da'udãna zama, duré da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ nherē, dawasédé da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé parizéb da hã.

8 E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra ãne hã, duréihã sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te da'ãma 're ĩromhuri za'ra mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ězani hã ma tô ãne hã wama waihu'u za'ra. Duréihã romhã 'manharĩ na 'ri ãma hã, 'ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata u danhimizama hã dawasété parizéb da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te 're

ĩsimroi mono zé hã, zahadu 're hãimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hãiba amoi u da hã sitom haré 're sa dawi, zahadu. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u hã, zahadu ĩtẽme 're danhisisi waihu'u mono õ di. ãhã wasu'u, te ã hã wama wasu'u za'ra.

⁹ E marĩ te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata ãma danhimizama ĩwa da te 're ĩzata za'ra mono zé hã. Danhimizama hã dawasété parizéb da, da te tãma 're ĩsõmri za'ra mono zém na, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'ãsi ne 're ĩdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 'rãwi 're ĩdasiwẽ'õ u'ãsi za'ra mono zé hã da te dasima ãma 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dasi'uihã na hã.

Duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma danhoprubzé hã, ãma 're dawata za'ra mono da, da te tãma 're ĩsõmri za'ra mono zém na hã da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'ãsi ne 're ĩdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 're ĩdasiwẽ'õ u'ãsi za'ra mono zé hã. ãne, wa te oto ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã, ã hã ĩpire wasu'u na hã.

¹⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzé, da te 're ĩsõmri za'ra mono zé hã dapẽ'ẽ 're, da te dasima 're ĩrosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u õ di. Taré dasa hã marĩ, da te 're ĩhuri mono zém na roti te wasu'u, duré marĩ wa'u, da te 're ĩ'ãhuri mono zém na rowasu'u zama, duré 're dasihãiba wasété za'ra mono tõ da, 're ĩdasi'upsõi pese za'ra mono zém na zama roti. ã norĩ na roti hã taré sõ'awi dahãiba na roti, ma tã dama 're hãimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're ĩdanomro mono zép té hã, te te dama ĩpisutuzép tép ãma, ma tã oto dawi ai'utõ, ã norĩ na roti 'rada hã.

¹¹ Cristu hã ma tã oto sisasedoti tã, sasedoti ĩpire uptabi na dama 're hãimana mono da, 're ĩdanomro mono zép té hã ĩwẽ uptabi hã te te dama 're ab'madâ'â mono da oto. Tawamhã, hãiwa ãma 'ri hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u, ma tã oto ãzé Cristu hã, danhib'rata na da te dasiwi 'ri õ u, ropoto wazari ti'ai ãma 're ĩsa mono õ u. Ti'ai ãma romhã 'manharĩ na 'ri nhipai u, wẽ uptabi di 'ri hã, hãiwa ãma hã. Pire uptabi na te ta hã 're sab u'ãsi.

¹² Tawamhã Cristu hã hãiwa ãma 'ri 're wa'wa u sébré wamhã, misi haré ma tã wanhowab za'ra ãzé, 'ri 're wa'wa ĩwẽ uptabi u hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u hã. Tamomo ĩtẽme sébré wamhã, e pone'ẽrebã waprui ré ma tã ãzé. E powawẽ 'ra waprui ré zama, ma duré ãzé, te te tãma ĩsõmri da hã, duréihã sasedoti norĩ te te tãma 're ĩsõmri za'ra mono ne hã. Mare di. Tiwaprui ré si ma tã ĩtẽme ãzé Timama u hã, te te tãma sõmri da, taha na si wawasété hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré.

¹³ Sasedoti norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré zarina, te za pone'ẽrebã waprui hã syry na dahãiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhã, powawẽ ĩba'õmo waprui hã, marĩ na dahãiba mana wawip si 're dasihãiba wasété za'ra mono wa, apã te te ãma 're dahãiba wẽ za'ra mono da, taha zarina pibu pese na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhã, powawẽ 'ra sipi'õ hã da te 're 'wa'a pese za'ra mono wa, taha pro hã 're ĩsi'ru'a za'ra mono hã te za duré ta norĩ hã te te dahãiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te ãma 're dahãiba wẽ za'ra mono da, duré taha na hã.

¹⁴ ãne hã duréihã danhimizama waprui na dahãiba mana wawi marĩ na 're ĩdasihãiba wasété za'ra mono parizéb da hã, wẽ nherẽ, taha nhipai u, Cristuhu waprui si siptete uptabi di, dawasété parizéb da hã. E marĩ wa. Taha si wasété ãna 're hãimana u'ãsi mono wa. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani waihu'u pese zarina ma tã wazada sisõmri za'ra 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wazada dâ'â da, tiwaprui na te te 're wa'a'upsõi mono da, wapẽ'ẽ 're wadâ'â u'ãsi ne 're ĩwanomro mono zéb zarina, wawasété si wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 'rãwi 're ĩwasiwẽ'õ u'ãsi za'ra mono zé hã te te oto wama 're aparĩ mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawẽ na si wahãimanazém na wa te 're upa za'ra mono ãna.

'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ĩropisutuzép té wasu'u

¹⁵ Taha wa, te oto Cristuhu si te te da'âma 're ab'madâ'â, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép té hã. Tidâ'âzém na ma tô da'awa'â Cristu hã, dawasété na 're ïdanomro mono zém hawi te te 're da'anho'reptui mono da, zahadu 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzéb 'rada hã dama 're hâimana mono ré. Taha zarina te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te 're ï'apisutu mono norĩ hã te te sima 're awaibu, ïwê uptabi na te te tâma 're ï'aropisutu mono zéb ré si, 're hâimana u'âsi za'ra mono da ïré, ta norĩ hã.

¹⁶⁻¹⁷ Ni'wa hã dâ'â õ ré, te za tinhibrom na sisa'u dama roti, ï'uirĩ na si da te niha dasima ïpo'o mono da hã. Sisõ'a ré, te za ãne na hã ãma rob'ui'ééré ïbaihã na hã, pibu pese na ïsibro hã ï'uirĩ na da te dasima ïpo'o mono zéb da hã. Tawamhã, e zahadu dâ'â õ ré, te za te te sima po'o, ïsimi'ui'ééré zarina, te te tâma ïroti za'ra zéb zarina. Mare di. ï'uirĩ na si te za tô ta norĩ hã ïsibro hã te te sima po'o, ïdâ'âzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzé hã.

¹⁸ Duréhã sasedoti norĩ hã danhimizama te te 're ïsimroi mono wapru na te te da'âma 're romhuri za'ra mono õ 'wa'âhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzéb 'rada hã pire na aré dama 're hâimana mono õ di. Taré te aré dama 're hâimana.

¹⁹ Duréhã Mozési hã ïmorĩ'rata na ma tô uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowasu'u. Taha pari, ma tô powawê wapru hã â na waza, pone'ërebâi wapru zama. Tawamhã wesuirã suiro panhipti hã ma tô sada si'ë za'ra. Taha pari, simisutu ma tô pone'ërebâ zéré na wasisi, da te ïséré pré na. Tawamhã danhimizama wapru na ma tô ãma di'i, â wazari powawê wapru na hã. Tawamhã ïbaihã nhisiwi ma tô wesuirã suiro panhipti wasi hã sãsã'ã, danhimizama wapru na te te ãma di'i da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré ré nhisiwi. Dahâiba nhisiwi zama ma tô duré te te sãsã'ã, te te ãma da'ahâiba di'i mono da, danhimizama wapru na.

²⁰ Tawamhã Mozési hã ãne na te duré dama roti:
 “Ã danhimizama wapru hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te aima ïropisutu za'ra wa'aba zé hã, pire na oto aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono da hã, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te te aima ãma ïroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za oto 're ï'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tâma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.”

Ãne te Mozési hã dama ãma roti.

²¹ Tawamhã romhã 'manharĩ na 'ri nhisiwib zama, ma tô duré wesuirã suiro panhipti wasi hã sãsã'ã, danhimizama wapru na te te ãma di'i da. Uburé marĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb da, 'ri para 're ïsimasa mono nhisiwib zama ma duré sãsã'ã, te te ãma adi'i mono da.

²² Tane tô. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'ééré zarina, ma tô danhimizama wapru na marĩ hã da te ãma 're di'i za'ra, 'ri para 're ïsimasa mono hã, wasété ãna 're simasa mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Dahâiba wib zama, ma tô duré ãma 're dasihâiba di'i za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dahâiba wasété ãna oto 're dahâimana za'ra mono da. Danhimizama hã da te 're simroi mono wa, ïwapru hã tiwi 're ïsisa'wari za'ra mono na si, te za ãma 're dasihâiba wê za'ra dahâiba mana wawip si, marĩ na 're dasihâiba wasété za'ra mono wamhã.

Cristu hã Timama ma dazada ïsisõmrizé wasu'u

²³ Ã norĩ hã ti'ai ãma romhã 'manharĩ na 'ri hã, duré uburé marĩ hã ïwa 're ïsimasa mono hã, hãwa ãma 're ïhâimana za'ra mono ne, te 're hâimana za'ra. Tane nherê, aiwab uptabi õ di, marĩ ïpire da, 're hâimana za'ra mono õ nherê, 'ri hã ti'ai ãma hã, duré uburé ïwa 're ïropsimasa mono hã. Ta hã ma tô sasedoti norĩ hã danhimizama wapru na te te 're di'i za'ra, taha zarina si 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wasété ãna 're hâimana za'ra mono da. Tane nherê, hãwa ãma marĩ hã sena 're ïhâimana za'ra mono hã ïwê na si, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're hâimana za'ra mono da, ma tô ïwê uptabi hã sada dârâ.

²⁴ Ãne wa, Cristu hã dâ'â pari hãwa'utu wa, ti'ai ãma danhib'rata na 'ri 're, sébré õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwa 're ïsãmra mono zéb u hã. E marĩ wa. Ta hã ti'ai ãma 'ri hã,

taré hâiwa âma 'ri ĩ'uptabi ne si 're hâimana mono wa, ĩ'uptabi õ wa. Hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u si ma tô âzé Cristu hã, tame te te oto wa'âma 're romhuri u'âsi mono da, Timama nho'a.

²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ĩpire uptabi hã ma tô duréhã siwaprosi ĩtēme 're zasi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa ĩwē uptabi u hã, sasedoti ĩpire uptabi hã. Wahub sidâpâsi ma tô ĩtēme 're zasi misi haré, danhimizama wapru hã te te tãma 're sômri mono da, da'udâna. Tane nherē, Cristu hã wahub sidâpâsi hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u hã, ĩtēme 're zasi u'âsi mono õ di. Misi haré ma tô ĩtēme âzé, Timama u hã, õhõ haré dazada tãma sisômri wa, Timama ma hã.

²⁶ Cristu hã wahub sidâpâsi 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dazada 're sisômri u'âsi mono 'wa'âhã, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dâ'â u'âsi. Tawamhã robzépata za'ētē na te aré tô te te 're robzépata u'âsi. Tane nherē, za rob'rãsutu u ĩrob'umhutuzéb u si ma tô misi haré tãma sisõ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã, dazada dâ'â da, taha zarina dawasédé hã te te dama 're apari mono da oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

²⁷ Misi haré te za aihĩni 're dadâ'â za'ra. Taha parip si te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã niwapsi da'awaihu'u, dawē na dawasété na zama, taha zarina te te dama arowairébé mono da oto.

²⁸ Tane ma tô duré Cristu hã misi haré dazada dârâ, dawasédé hã da'ahã na te te oto dama âma 're ĩ'apari mono zéb da hã. Tawamhã ti'ai u apâ wei morĩ zahu wamhã, dazada dâ'â da, wei morĩ õ di za oto, taha zarina dawasédé hã te te duré dama 're ĩ'apari mono da hã. Mare di. Sõ 're ĩsimipari za'ra mono norĩ si, te te oto ĩsõ'reptu pese za'ra da si, te za wei mo apâ Cristu hã, ta norĩ zõ si.

10

¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ĩrob'ui'éré zarina, ĩwē hã oto wama 're ĩhâimana za'ra mono zém na wa te âma 're waihu'u uptabi za'ra mono õ di. Wahub sidâpâsi ma tô danhimizama hã dasi'udâna da te tãma 're simroi u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã, da te 're sahâri za'ra mono âna. Tane nherē, danhimizama da te tãma 're ĩsimroi mono zé hã sib'aware di, dawasédé hã tô sena te te dama 're ĩ'apari mono da hã, âma 're dawata za'ra mono da, 'râwi dapē'ē 're 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're ĩdanomro mono norĩ ma hã. Dapē'ē 're, rowē na 're ĩdahâimana za'ra mono zéb da hã, sib'aware di tô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhimizama da te 're ĩsimroi mono zé hã.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã danhimizama hã dasi'udâna da te tãma 're ĩsimroi mono zém na, õhõ haré dawasédé hã te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhã, taha zarina 'râwi 're dasiwē'õ u'âsi za'ra mono õ di aré, dawasété na hã. Taha zarina te aré oto danhimizama pãrĩ hã da te 're sahâri za'ra.

³⁻⁴ Tane nherē, powawē ĩba'õmo wapru hã duré pone'ërebâi wapru hã dawasédé hã te te dama 're pari uptabi za'ra mono õ di. Taré te za danhimizama hã wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te 're ĩsimroi mono zéb zarina, âma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, dawasété ré 're ĩdahâimana za'ra mono zém na hã.

⁵ Taha wa, Cristu hã ti'ai u wei ĩmorĩzéb u, ma tô Timama ma tinha, âne: "Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hã asina sõ 're asimipari mono õ di.

Tane nherē, ĩhâiba hã ma tô ĩma ĩsõ, da'upana ĩsina aima ĩnhoprub da hã.

⁶ Danhimizama hã dawasété parizéb da, wahuré da te aima 're ĩzata za'ra mono zém na zama, 're atoi mono õ di. Duré dawasété parizéb da, danhoprubzé, da te aima 're ĩsômri za'ra mono na zama, asima 're atoi mono õ di."

⁷ ãne te duré tãma tinha, Timama ma:

"'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa hã wa wei ãwa mo ti'ai u, ĩma ĩpisutuzéb zarina, te oto ĩsina aima âma uwaimrami da, ĩbaihã na ĩwasu'u na duréhã da te ĩ'ãma ĩrob'ui'éré za'ra zéb zarina."

Āne ma tō Cristu hã Timama ma siwasu'u.

⁸ Āne ma tō Cristu hã ĩmorĩ'rata na Timama ma rowasu'u, tō: “Danhimizama da te aima 're ĩzata za'ra mono zō, duré dasazém na aima 're ĩdanhoprub za'ra mono zō, asina 're asimipari mono õ di a hã, dawasété parizéb da hã. Asima āma 're atoi mono õ di, taha na hã.” Āne na ma tō Cristu hã Timama ma rowasu'u, Mozési hã ĩsimiroti 'rata na te te āma ĩrob'ui'ééré zarina, āne hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherē.

⁹ Taha pari, ma tō duré Timama ma siwasu'u, āne: “Āwa wa tō wei wa hã ti'ai u mo, ĩma ĩpisutuzéb zarina, te oto ĩsina aima āma uwaimrami da.” Āne ma tō Cristu hã Timama ma siwasu'u, duréihã dawasété parizéb da, danhimizama na duré dasazém na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã te te oto dawĩ sina sizâri da, taha nhowa're're tihâiba na tãma sōprub da oto, taha na si dawasédé hã te te dama āma 're ĩ'apari mono zéb da hã.

¹⁰ Zezu Cristu hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩpisutuzéb zarina, te te tãma āma uwaimrami wa, tihâiba na tãma sōpru wa, ma tō te te 're wa'a'upsō wawasété hawi, tãma 're wanomro wē mono da oto. Misi haré ma tō tãma sisō, dazada dâ'â da, tō õhō na si dawasédé hã te te dama āma 're apari mono da.

¹¹ Sasedoti norĩ hã awē sidâpâsi te te da'āma 're romhuri za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa āma. Danhimizama na 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã te ahâ uptabi na te te tãma 're sōmri za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, tō õhō si. Tane nherē, ā norĩ hã danhimizama na 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasédé hã te te dama 're pari waihu'u za'ra mono õ di.

¹² Cristuhu si, ma tō misi haré tihâiba hã tãma tisō, dazada dâ'â da, õhō haré dawasédé hã te te dama āma 're ĩ'apari mono zéb da hã. Taha pari, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ 're sāmra, pire uptabi na ĩsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, õne u'âsi.

¹³ Tame te otō Cristu hã sō 're simipari u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhitob'ru norĩ nhiptetezé hã te te tiwĩ ĩ'uprosi za'ra zéb zō hã, tãma sib'uwa uptabire na 're hâimana za'ra mono da oto, ta norĩ hã.

¹⁴ Misi haré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dazada sisōmri wa, ma tō dawasété hawi te te 're da'awaibu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē si oto āma 're danomro wē mono da.

¹⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã ma tō āne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. Āne te te wama āma ĩwaihu'u na'rata za'ra zé hã:

¹⁶ “Nimahã bātã na wa za, te dama ĩropisutuzép té hã, dama pisutu, duréihã te dama ĩropisutuzém nhowa're're. Āne, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiroti tém na te dama ĩropisutuzé hã.

Tawapsi wa za ĩnhimiroti hã dapē'ē 're te dama 're anhomri, ĩré 're danomro u'âsi mono wa, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ĩmreme hã.”

¹⁷ Āne ma tō duré ĩwasu'u nhana'remhã wama waihu'u za'ra: “Dawasété na 're ĩsipo're pu'u mono õ di za oto, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã. Mare uptabi di za.”

¹⁸ Āhã wamhã, dawasédé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te oto dama 're ĩ'apari mono zéb da hã, marĩ dai õ di oto, danhimizama na tãma 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasété parizéb da hã. Tãibã oto ta hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono u, 'rãwi dapē'ē na 're ĩdasihutu mono zé wasu'u

¹⁹ ĩsisānawã norĩ, Zesusihi wapru hã tiwĩ ĩpu'uzém na wazada ĩdâ'ázéb zarina, wa za oto wasina wapahi āna 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're wasihutu 'rãwi wapē'ē na, robzei u'âsi tãma 're wamreme zusi mono da. Duréihã sasedoti norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsāmra mono zéb u, 'ri 're wa'wa u 're ĩsisisi mono ne, wa za oto wa norĩ hã 'rãwi ĩtēme 're wasihutu, wasina 're wapahi za'ra mono āna, tãma.

²⁰ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsāmra mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã zazahã ĩhãpa hã te dawĩ 're hãsipra u'âsi pi'reba, ĩtēme 're danhisisi tō mono da. Tane

nherẽ, Cristu hã ma tô oto wama 'ridawa za'ra tidâ'âzém na, zazahâ ìhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, ìtẽme 're ìdanhisisi mono ne, wapẽ'ẽ na ìtẽme 're wasihutu mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono u, robzei uptabi na ìme 're wanomro u'âsi mono da oto.

²¹ Sasedoti ìpire uptabi na te oto wama 're hâimana. Taha si te tãma umnhasi na uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ norĩ hã te te 're ab'madâ'â tãma, pire uptabi na.

²² Wawasété na 're wanomro mono wa, 'rãwi 're ìwasiwẽ'õ sãmri za'ra mono zé hã ma tô Cristu hã tiwapru na te te wama 're apari, duréihã sasedoti norĩ hã te te ãma 're dahâiba wẽ za'ra mono da, danhimizama wapru na syry na te te ãma 're ìdahâiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norĩ hã 're sihâiba wasété za'ra mono ãna, 'Re ìhâimana u'âsi mono u 're sisisi mono da, 're ìsihâiba upsõi pese za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã wahâiba upsõi pese ne tãma 're wahâimana wẽ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si. Taha wa, wa za oto wapẽ'ẽ na 'rãwi ìtẽme 're wasihutu, wahâimanazé sena ré si, 'Re ìhâimana u'âsi mono u hã, õhõ si wa te oto wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina.

²³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, te te wama 're ì'aropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama ãma 're ì'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, wanhiptete sina wa za ìwẽ uptabi zô 're wanhimipari u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama ìropisutu za'ra zém na wa te 're wawã za'ra mono ãna, sena na za wama 're ìhâimana za'ra mono na wa te dama 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina.

²⁴ Wa za duré wasi'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra, marĩ na 're ìwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, duré taha zarina 're ìwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima ãma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, duré marĩ wẽ na wa te wasima ãma 're ìwa'rãmi wẽ za'ra mono zém na zama.

²⁵ Ni'wam norĩ hã Cristuhu zazei'wa dasiré 're hâimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're si'rã'õtõ mono nherẽ, ma tô ta norĩ hã rosahâri pese za'ra oto. Tane nherẽ, wa norĩ hã wasiré 're ìwasi'rã'õtõ mono zé hã wa te wasiwi sazâri za'ra õ di za. Tô'ã. Wa za tô wasiré 're wasi'rã'õtõ u'âsi, ãma 're wasipawapto pese za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marĩ wa. Wanhib'apito apã we ìmorizéb u hã bâdã hã romhutu na aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

²⁶ Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ, sena na 'rãwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherẽ, duré te te sima 're ìwẽ za'ra mono zéb zarina, 're ìhâimana wasété 'rata za'ra mono zém na si 're hâimana u'âsi za'ra mono wanhã, marĩ hã 're 'maihâimana mono õ di, ta norĩ da hã, ìwasédé te te tãma 're ìpari za'ra mono zéb da hã, ta norĩ ma hã.

²⁷ Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zãda, 're hâimana za'ra mono wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uprosi unhamã ro'o za'ëtẽ na, te te siwi 're ìwẽ'õ pese za'ra mono norĩ hã. Taha u hã, te za ta norĩ hã sina pahĩ na 're simipari za'ra oto.

²⁸ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma ìrob'ui'ééré hã ni'wam norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wanhã, ta norĩ hã ma tô da te dasiwi 're simro, ãma 're dapẽ'ézé waihu'u za'ra mono ãna. Marĩ ìwasédé hã ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono ré, siwaptom na titõmo na ì'madã'â za'ra 'wa norĩ hã, ìwasété na te te dama 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tô da te dasiwi 're simro, ta norĩ hã.

²⁹ ãne, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wẽ'õ'wa norĩ ma, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawanhã za, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're ì'ruiwapari za'ra mono norĩ ma, 're ìromhâimana za'ra mono zé hã za. Tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tô. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za tô ta norĩ hã hã za'ra za'ëtẽ, rob'rãsutuzéb ãma hã. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tém na, Cristu hã dazada ìdã'âzé hã taré newa, te ta norĩ hã te te ãma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norĩ hã te duré 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ézani ãma te te 're wasété u'âsi za'ra, ìsimizawi uptabi ãma.

³⁰ Taha wa, te za tô ta norĩ hã nimahã na hã hã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã. ãne na hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã wama waihu'u pese za'ra di oto:

“Wa hã ĩsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'âbâ. ĩwétési wa za te dama âma 're awa'râmi, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono norĩ ma hã.”

Ãne duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'ééré amo hã:

“Wa hã uburé Danhib'apito uptabi hã wa za ĩ'uwaibaba uptabi na si te 're da'ahâ za'ra, dawasété na ĩsiwaprosi te 're ĩda'awaihu'u mono zéb zarina.”

Ãne 'Re ĩhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'ééré hã.

³¹ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'rata, 're ĩrere'e mono ne, te te 're hã za'ra mono wamhã, tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã.

³² Ma'âpé, âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréhã Cristu hã Danho'reptui'wa na asina 're ĩwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawap-tobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marĩ na 're robzépata za'etê za'ra wa'aba mono nherê, ma tô asiptete sina âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna.

³³ Nimahã na hã ma tô ni'wam norĩ hã danho'a te te ai'âma 're wasété za'ra wa'wa. Ma tô duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahã na asiré norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, ma tô 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, ta norĩ zu, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da nherê.

³⁴ Dazazéb 're, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ âma 're aipê'êzé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ta norĩ me aipê'ê na 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo, ĩhâiba zu. Duré asibro hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono nherê, ma tô ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di, taha na hã. E marĩ wa. Ti'ai âma asibrom nhipai u, hâiwa âma ĩwê uptabi hã ĩsi'utôri'ô hã za aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

³⁵ Taha wa, Cristu hã aipahi âna asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're ĩwê'ô za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rême za'ra wa'aba mono ô di za. Asiptete sina te za tô âma 're anomro u'âsi aba mo. Ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwê uptabi na aima wa'âbâ za'ra wa'wa, nimahã na hã.

³⁶ Marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherê, te za tô asiptete sina, asina 're ĩ'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tã da. Ãne zarina, asina tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩwê za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô tâma 're anomro wê wa'aba mo. Tawapsi, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zé hã ĩwê uptabi hã oto asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa.

³⁷ Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne ĩmreme na rob'ui'ééré, Cristuhu wasu'u na hã:

“Ta hã za we ĩmorĩ hã niwamhã oto wei morĩ wamhã, sô rowaptâ'â ô di za. Romhutu na te za tô wei mo.

³⁸ Ni'wam norĩ hã te tâma 're ĩwê za'ra mono zéb zarina si 're ĩnomro wê mono norĩ hã, ta norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awêsâmri, ĩwasédé hã te âma 're ab'madâ'â mono ô wa za oto, ta norĩ âma hã.

Ãne wa, te za rowê uptabi na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra, ta norĩ hã.

Tane nherê, ni'wam norĩ hã ĩwi 're sipizari za'ra mono wamhã, âma 're ĩto za'ra mono ô di za oto, ta norĩ âma hã.”

Ãne duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ĩmreme na âma ĩrob'ui'éérézê hã, ĩbaihã na hã.

³⁹ Tane nherê, ta norĩ ne, wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono ô di. Nimahã na 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono ô di, ta norĩ ne. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã niwamhã ta norĩ zu te te wa'uprosi ô di za. Taha si wa tô wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're ĩwa'anho'reptui mono da hã. Taha zarina te za tô wa norĩ hã wa'anho'reptu, ĩ'rata oto 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono da hã, 'râwi.

11

'Re ïhâimana u'âsi mono, da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

¹ E niha, wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta hã te te wama 're ï'apisutu mono zéb zarina, ïwē uptabi zô si 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono na, tô sena za te te wama ãma ï'uwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marĩ hã watômo na wa te 're ï'madâ'â waihu'u za'ra mono ô zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're ïhâimana za'ra mono na hã. ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zé hã.

² Duréihã wahi'rata norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're awēsãmri, ta norĩ hã.

³ 'Re ïhâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïnharizéb zarina, marĩ ô uptabi ré, te te ï'aropoto mono na hã. Datômo na da te 're ï'madâ'â waihu'u za'ra mono ô na si, ma tô te te ro'apoto, watômo na wa te oto 're ï'madâ'â za'ra mono da hã. ãne na wa tô duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono si, wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina hã.

⁴ Abé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô ïwē uptabi na tâma tinhopru, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Ca'ihĩ nhibzari si, te te wēsãmri ô di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, Abé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wēsã, 're ïmorĩ wē na zama. Taha wa, ma tô Abéhé nhoprubzép si wēsã. ãne na Abé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi mono wa, duréihã dá'â nherē, zahadu hãiba ré wama 're ïhâimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha ãma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Duré Enoti hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô hãiba ré ré mo, hãiwa u. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô hãiba ré ré sitême ti'â. Taha wa, ni'wa te te waihu'u ô di ta hã, ïdâ'ázém na hã. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na rowasu'u ïbaihã na, Enotihi wasu'u na hã: “'Re ïhâimana u'âsi mono hã hãiwa u sitême te te âri ô ré, ma tô Enotihi ma 're to, 're ïmorĩ wē zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.”

⁶ Ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ô nherē, ta norĩ ma, 're to za'ra mono ô di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, tipē'ē na 'rãwi ïtême 're sihutu mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhã, tô sena 're ïhâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'â. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono zô si 're ïsôpré mono norĩ ma, ïwē na za te te ta norĩ ma ïwa'âbã za'ra na, te za ta norĩ hã te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra.

⁷ Nowé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ãma saze, ropipa hã za dazô ïwatobrozém na 'Re ïhâimana u'âsi mono hã romhã ré te te ãma ïpo're pu'uzém na, zahadu marĩ hã titômo na te te 'madâ'â ô nherē, Nowé hã. Taha wa, ïsimiroti zarina ma tô uba're za'ene hã 'manha, ti'ra norĩ hã te te ãma sô'reptu za'ra da, timro zama, duré tisan'aba norĩ zama. Taha zarina, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã siwi da'awē'ô pese, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhé si ïsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono wa. Tawamhã Nowé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma tiwata, ãne: “'ãhã si te 're timorĩ wē.” ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Nowéhé ãma ïwatazé wasu'u hã.

⁸ Abra'ã hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ïsimiroti na saze, tirom nhiti watobro da, darob amoi u morĩ da, ãma ïsa'ru da hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïpisutu u. Tawamhã tirom hawi ma tô watobro tô, darob amoi u morĩ da, tamomomhã bâdâdi hã te te waihu'u ô nherē.

⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô darob amoi ãma 're sãmra Abra'ã hã, dasiré ô nherē, 'Re ïhâimana u'âsi mono, za ãma ïsa'ru da hã te te tâma ïpisutuzéb ãma. Tawamhã romhã 'manharĩ na 'ri wa, te oto 're sãmra, 'ri uptabi ô

wa. Izati norĩ hã ma tô duré romhã 'manharĩ na 'ri wa, 're simasisi zahuré, Zacoho me. Ta norĩ ma, ma tô duré ropisutu zahuré, Abra'ãhã ma te te ĩropisutu ne, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

¹⁰ Abra'ã hã 'ri nho'u ĩsi'utõrĩ'õ zô si ma tô 're simipari u'ãsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te sima ĩwẽ na hãiwa ãma te te dama ĩ'ri zô si. Taha wa, te te siwi wẽ'õ õ di Abra'ã hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã wasété wa, a'ã ĩ're 're sãmra tõ mono da.

¹¹ Abra'ã hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ĩ'ra hã tãma podo, si'ĩhi uptabi nherẽ, duré ĩmro hã Sara hã préduptéb ré, 'ra waihu'u õ nherẽ. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩropisutuzém na te te ãma sazei pese wa, ma tô ĩ'ra hã tãma podo tô.

¹² Abra'ã hã si'ĩhi uptabi wa, ĩdã'ázéb u romhutu nherẽ, ma tô ĩhãiba hawi da'ahã uptabi na dasina dahã'ã u'ãsi, ĩsihudu sidãpãsi. Wasi hã hãiwa na ahã uptabi na 're ĩsimasa mono ne, ma tô da'ahã uptabi na atébré ni. Â zaihã na supara, ahã uptabi na 're ĩsimi'wara mono ne, ma tô atébré ni.

¹³ ã norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dã'ã za'ra mono nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩropisutu za'ra zé hã te te sima 're waihui mono õ di ta norĩ hã, ti'ai ãma hãiba ré ré 're hãimana za'ra mono ré hã. Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩropisutu za'ra zé hã romhã na uptabi na za te te tãma ãma ĩ'uwaimrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tô ãma 're to za'ra ta norĩ hã, ti'ai ãma 're nomro mono ré. Ma tô duré sõ'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai ãma dasiré 're ĩhãimana uptabi za'ra mono õ na hã.

¹⁴ ãne na ta norĩ hã dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, daro hã aimawi ĩtéb zô 're ĩsõpré u'ãsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're ĩrob uptabi za'ra mono na hã.

¹⁵ Tirob 'rata hawi 're ĩwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Mare di. ãne 'wa'ãhã, áté apã te aré ta norĩ hã tirob 'rata u 're nomro.

¹⁶ Tane nherẽ, daro ĩwẽ uptabi zô si ma tô ta norĩ hã sima 're sõpré, hãiwa ãma sô 're ĩhãimana za'ra mono zô si, ĩwa 're ĩsi'ubumroi u'ãsi mono zéb da hã. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te siwi wẽ'õ za'ra õ di, tinhib'apito na te te 're sisi za'ra mono tõ da hã. Taha zarina, ma tô oto tô 'ri nho'u hã ĩwẽ uptabi hã tãma 'manharĩ za'ra, ĩwa 're ĩsi'ubumroi u'ãsi mono zéb da hã, tirop téb ãma.

¹⁷⁻¹⁸ Abra'ã hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô aré ti'ra hã tãma tĩwĩ Izati hã, tãma ãma ĩsõprubzéb da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te pibui wamhã. Taha õ ré, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tãma ropisutu siro, Abra'ãhã ma hã, ãne:

“Ai'ra Izatihi hawip si, te za asihudu norĩ hã ahã uptabi na 're hãimana za'ra, asihudu sidãpãsi te aima ĩropisutuzéb zarina.”

ãne na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ropisutu nherẽ, ma tô aré Abra'ã hã ti'ra hã tĩwĩ Izati hã, ĩ'ra si'aibã hã misi tãma poto nherẽ. Duré ta hawip si za ĩsihudu norĩ hã sitébré da nherẽ, ma tô aré tãma tĩwĩ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma hã.

¹⁹ Abra'ã hã ãne ma tô sima rosa'rata: “‘Re ĩhãimana u'ãsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadã'ã za'ra mono nherẽ, apã te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono da hã. Taha wa, ĩ'ra hã te aré tãma ĩwĩrĩ hã, te te duré waihu'u pese di, apã te te ĩma ĩhãiwa'utu da hã, te te ĩma ĩropisutuzém na te te ĩma ãma uwaimrami da hã.” ãne ma tô sima rosa'rata, Abra'ã hã. Tawamhã, ĩ'ra Izati hã dã'ã uptabi õ nherẽ, aré dã'ã wa, apã te te tãma ĩhãiwa'utu ne, ma tô dã'ã ãna tãma tisõ apã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

²⁰ Duré Izati hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô ti'ra norĩ ãma rowaptẽ tiwi, ĩwẽ na si te te 're pawaptob u'ãsi zahuré mono da, duré ĩwẽ si te te tãma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norĩ ma hã Eza'uhu me.

²¹ Duré Zaco hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô Zuzéhé 'ra norĩ ma rowaptẽ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, ĩwẽ na si te te 're pawaptob

u'âsi zahuré mono da, duré ïwě si te te tãma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tô duré tisiwazusizém na si'upari sina ãma tiwata, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, Zaco hã.

²² Duré Zuzé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô tidã'âzéb u tidub'rata norï ma rowaihu'u sirômo za'ra, Izarazéhé nhihudu norï, za Ezitu hawi ïwairébézém na hã. ãne na, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tãma sina roti za'ra, ï'uirï na si, ïhi hã te te siwi âri da apã, tirob 'rata u, tamep si te te siwi sêrë da.

²³ Duré Mozésihi mama norï hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tô dawï simi'uri zahuré Mozési hã, 'watébrémi na tãma poto zahuré wa. Duré tãma 'madã'â ze zahuré wa, tãma sawi uptabi zahuré di. Taha wa, ma dawï simi'uri zahuré. A'amo hã si'ubdatô ma tô ãma ai'utô, te te dawï ïsimi'uri zahuré zém na hã. Apito ma, ta norï hã pahi zahuré ô di, 'watébrémi na 're ïpoto za'ra mono norï hã, te te dama 're a'rui mono nherë. ãne ma tô 'manharï zahuré Mozésihi mama norï hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi zahuré mono wa, duré ta norï hã.

²⁴ Mozési hã prédu wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô dawï sisawi, Ezitu ãma apito Para'oho 'ra sipi'oi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tô da, pi'ô te te ïprédum na hã.

²⁵ Apito Para'oho nhorôwa ãma, uburé marï ïwasédé hã te te a'â dame 're ï'ab'manharï mono da hã, te te sima wë ô di Mozési hã, taha na si wë uptabi newa ãma 're ïtoi mono da hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhïb'a'uwë norï siré, te te 're ïrobzépata mono da si, ma tô sima wë.

²⁶ Apito Para'oho nhorôwa ãma 're sãmra u'âsi mono 'wa'âhã, te aré marï ïwa'âbã za'ëtë na tinhibro pese, Ezitu ãma uburé marï hã ïwa'âbã za'ëne hã 're ïsimi'wara mono na. Ta hã marï wa'âbã za'ëtë mono hã wë nherë, taha upana marï ïwë uptabi si ma tô sima wë, Mozési hã. Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma tô sima wë. ïwë hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, niwa za te te tãma ïsômri na si, ma tô te te ãma 're rosa'rata u'âsi, Mozési hã.

²⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Mozési hã watobro Ezitu hawi, apito Para'o hã te te sima simimnhasi ãna. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã datômo na da te 're 'madã'â waihu'u za'ra mono ô nherë, Mozési hã titômo na te te 're ï'madã'â mono na ne, te te sina 're umnhasi mono wa, apã sipi'rai ô di, Ezitu u hã. Ône haré ma tô ta hawi watobro, siptete sina.

²⁸ Mozési hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Pascowa na dato hã te te 're ï'manharï za'ra mono zéb da na tãma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norï ma hã, ta norï hã tïsaï 'manharï na te te ãma sãna'rata za'ra da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Mozésihi ma te te ïpisutuzéb zarina. 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Mozési hã tãma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norï ma hã, tinhimizama wapru na 'ridawa zada'rë hã te te ãma sapré za'ra mono da, hãiwa ãma romhuri'wa hã Dapãrï'wa na ïwaptêrë hã, aibã tãma 're ïpoto'rata za'ra mono hã te te tiwi simroi mono tô da, Izarazéhé nhihudu norï wi hã.

²⁹ Duré Izarazéhé nhihudu norï hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô â poré na saprï za'ra, zara u, Â pré na â poré nhisi na. Â 'ré na da te 're ïsaprï za'ra mono ne, ma tô rob'rë na saprï za'ra, â zada'rë amoi u hã, zara u. Tane nherë, eziptu norï hã rob'rë na dazarina te te aré saprï za'ra da, si'aba'rëi wamhã, ma tô â hã apã ïré atob za'ra. Taha wa, eziptu norï hã â poré na ma tô uburé ai'utô.

³⁰ Duré Izarazéhé nhihudu norï hã, Zerico na 'ri nho'ômo nhisi ãma 'ri 'wawi wa'ra 'rãihã hã ma tô nasi te te uirï za'ra, sime da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tãma ïpisutu za'ra zéb zarina. Bãdã hã 7 na ma tô ãma ai'utôrï za'ra, te te nasi siwi uirï za'ra mono ré hã. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 'rãihã hã ma tô aime. Ta norï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô aime.

³¹ Duré Ra'abi hã pi'ô aré 're ïhâimana wasété mono hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô wapsã'i'a'wa norï hã tinhorôwa u 'mazasi wë

zahuré, ti'ai wě zô pi'uriwi dama robzabui'wa norĩ hã. Taha wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te dazu wĩrĩ õ di Ra'abi hã, 'ri nho'õmo ãma uburé 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã'õ'wa norĩ zu hã.

³² ãne na 'Re ãhãimana u'âsi mono si, da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono zém na, ahã uptabi na te ãma aima rob'rãzarõtõ za'ra wa'aba neza. ãhã wamhã, ãnhimirob'rãzarõno hã te aré sina tipahã. E marĩ wa. Ahã uptabi wa. Ahã uptabi di tõ, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ hã, zahadu te ãma aima ãrowasu'u za'ra wa'aba õ hã: Zidi'ã hã, duré Barati, duré Sãsã, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuwé, duré aimawi norĩ hã uburé 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã.

³³ Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono si te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tõ te te da'ãma 're ai'uté za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa para, daro hã te te dawĩ 're waibui mono da. Ta norĩ hã ãwě si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wa, ma tõ ãwě uptabi hã te te sima 're waibu, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te tãma ãropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hã ma tõ te te 're sadai're nhitob za'ra tinhib'rata na, te te 're simro tõ mono da.

³⁴ Ta norĩ hã ma tõ duré unhama ro'o za'ãne hã te te 're simro, siwi. Ma tõ duré dawĩ 're sisõ'reptu za'ra, sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da nheré. Sib'uware na 're hãimana za'ra mono nheré, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na ma tõ siptete na dazada 're hãimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tõ ta norĩ hã tizahui'wa norĩ hã te te 're wano'õ apã, darob amoi hawi dazahui'wa norĩ hã.

³⁵ Duré pi'õ norĩ wi, aré tiwi 're ãdã'ã za'ra mono norĩ hã, ma tõ apã tãma 're hãiwa'utu za'ra, pi'õ norĩ ma. Duré ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono si te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ hã dazazéb 're, 're hãimana za'ra mono ré, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te dawĩ 're udã za'ra mono 'wa'ãhã, taha zarina te aré dazazém hawi da te tãma 're rob'ru za'ra, ta hawi 're wairébé mono da. Tane nheré, ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono te te dawĩ 're udã waihu'u za'ra mono õ di. Taha wa, ma tõ danhimirob'manharĩ wasété na 're si'utõrĩ. Rowé uptabi na 're ãdanomro u'âsi mono zéb u hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono si te te 're hãiwa'utu za'ra mono da, ma tõ ãne zô si 're si'madã'ã za'ra, ta norĩ hã.

³⁶ Ni'wam norĩ ãma, ma tõ duré 're dawa'ë za'ra. Powawé hãiwaré 'manharĩ na ma tõ da te dasiwi 're hã za'ra duré. Ni'wam norĩ hã ma tõ da te 're pawasisi za'ra, ãsi'uwazi nhorõ rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da.

³⁷ Ni'wam norĩ hã ma tõ duré êtë tõmo wawé na da te 're simro. Ni'wam norĩ hã ma tõ duré ãhãiba wãiwa ãma 're dasiwã za'ra, wede'ézém na ne. Sib'ézé 'wapa na ma tõ duré da te 're simro. Pone'ërebã hã na si ma tõ duré ni'wam norĩ hã 're si'uza za'ra. Sibrob ãna ma tõ duré ta norĩ hã 're hãimana za'ra. Danhimirob'manharĩ wasété na ma tõ duré ni'wam norĩ hã te te 're robzépata za'ra, da te 're ruiwapari za'ra mono wa. ãne 'Re ãhãimana u'âsi mono si te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ wasu'u 'rãzarõno hã.

³⁸ Ta norĩ hã hãiwi si ma tõ 're nomro a'ubuni wi, êtë 'rãihã u zama. Duré êtë 'rãihã zahãpã êtë're wa, ma tõ duré dawĩ 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norĩ si ma tõ 'Re ãhãimana u'âsi mono ma 're hãimana wě za'ra.

³⁹ Ta norĩ ãma si ma tõ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã 're wata za'ra uburé, õhõ si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ãhãimana u'âsi mono te te tãma ãropisutu za'ra zéb zarina, ãwě uptabi hã ti'ab ré te te sima 're waibui mono õ nheré, ma tõ te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra, 're ãsi'utõrĩ za'ra mono zéb u.

⁴⁰ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãwě uptabi hã niwamhã za te te wama ãsõmri za'ra na, te te sima wa'ãma roti sirõmo za'ra wa, ti'ab ré ta norĩ hã te te sima waibui õ di tõ, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te tãma ãropisutu za'ra zé hã. Uburé wasiré si te za rowé uptabi na ã'rata 're ãhãimana u'âsi za'ra mono zé hã sima waibu za'ra, ta norĩ hã.

12

'Re ãhãimana u'âsi mono hã ti'ai ãma damama ne te te 're ãda'ãhã za'ra mono zé wasu'u

¹ Duréihã ni'wam norĩ hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te sina 're ã'umnhãsi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're ãnomro wẽ mono norĩ hã ahã uptabi na 'rãwi wãmãna wãwi 're ãsimãsab u'ãsi mono ne, wa za ta norĩ ãma 're wasipo're pu'u u'ãsi za'ra. Taha wa, wa za uburẽ marĩ ãwasédé hã wa te wasiwi 're wẽ'õ pese za'ra, 're ãwanomro wẽ mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tã da, te te 're ãwãwasutu u'ãsi za'ra mono hã, wãwasédé hã. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahãiba wãpu na 're dasisa'rei mono da, marĩ ãpire hã dahãiba na ãdama 're ãhãmãna za'ra mono hã da te dasisa 're ãsani za'ra mono ne, wa za wãwasédé hã wa te wasiwi 're wẽ'õ pese za'ra. Tawãmã wanhiptete na wa za tã ãma 're wãhãmãna za'ra Cristuhu ãma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wãmã, dawara tete haré dasiwi 're ãdasisa'rei mono ne, wa za tã wanhiptete na ãma 're wãhãmãna u'ãsi za'ra, Cristuhu ãma si.

² Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're ãrãsutu za'ra mono zéb u si, da te 're ãrob'madã'ã za'ra mono ne, wa za Zezusihi ãma si wa te wasina 're rosa'rata u'ãsi za'ra. Ta hã Zezusi hã ma tã ãsãna'rata hãwimhã te te 're wa'apawãpto, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono si wa te wasina 're umnhãsi u'ãsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawãptob u'ãsi, 're ãwadã'ã za'ra mono zéb u, õhõ si wa te wasina 're umnhãsi u'ãsi za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Ta hã Cristu hã sihãiba zãwi õ di, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada dã'ã tã da hã, wedepo'o nhonhi'rãmi hã dazada 're ãhãmãna wasété za'ra mono norĩ pãrĩzép si nherẽ. Taha wa'rãmi, hãiwa ãma to sina 're ãhãmãna u'ãsi mono zé hã za tãma 're ãhãmãna mono na, te te sina wãihu'u sirõmo wa, taha wa, sihãiba zãwi õ di tã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada dã'ã tã da hã. ãhãna hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimire niwĩ, te oto pire uptabi na 're sãmra, ãsiré 'rãwi te te 're da'ab'madã'ã u'ãsi mono da oto.

³ Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hã ti'ab ré te te 're ãrobzépata mono na hã. Tiwasété si te te 're ã'mãnarĩ za'ra mono norĩ hã te te 're 'ruiwãpari za'ra mono wa, te te tãma 're ãrob'mãnarĩ wasété za'ra mono zém na, ma tã te te 're robzépata za'ëté, Zezusi hã. Tane nherẽ, siptete u'ãsi ma tã 're hãmãna. Tane duré a norĩ wa'wa hã te za marĩ ãwasété wi 're as'i'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihãmãna za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tã da. Taha zarina, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã asina 're ã'umnhãsi za'ra wa'aba mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tã da, te za tã asiptete sina 're aihãmãna za'ra wa'aba mo.

⁴ Dawasété nhiptete da, asiptete sina 're aihãmãna za'ra wa'aba mono nherẽ, zahadu ai'matã'ã aba õ di, da te aima ã'mãirob'mãnarĩ za'ëté aba na hã, Zezusi ãdã'ã ne hã.

⁵ E ma tã bété ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã te te aima ãroti za'ra wa'aba zém na hã, duré ti'ra na te te aima ãnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. ãne ma tã ãhã wasu'u na ni'wa hã ãma rob'ui'ére, duréihã:

“A norĩ wa'wa hã ãra na ãma 're aihãmãna za'ra wa'aba mono nherẽ, aiwasédé hã 're ã'mãnarĩ za'ra wa'aba mono zém na 're asisãmri za'ra wa'aba mono da, wa hã Danhib'apito uptabi hã te 're aihã za'ra wa'aba mono wãmã, ã'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa.

Duré apã 're anomro wẽ wa'aba mono da, niha te aima 're rob'mãnarĩ za'ra wa'aba mono wãmã, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za ã'ãma asima 're ãrosa'rata wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo.

⁶ E marĩ wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Danhib'apito uptabi hã uburé te 're ãazãwi pese mono norĩ hã te 're ahã za'ra mono wa. Duré tiwasété na 'rãwi 're sisãmri za'ra mono da, uburé ãra na te 're ãsisi za'ra mono norĩ hã apã 're nomro wẽ mono da, wa wa hã te tãma 're arob'mãnarĩ, ta norĩ ma hã.”

ãne wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te 're aihã za'ra wa'aba mono wãmã.

⁷ Damãna norĩ hã bété. E ti'ra norĩ hã te te 're hã za'ra mono õ di za, po're ãna 're hãmãna za'ra mono wãmã. Te za tã te te 're hã za'ra. Tane te duré Aímãma 'wa hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã te te 're aihã za'ra wa'wa. E marĩ wa. ãra si tãma 're aihãmãna

za'ra wa'aba mono wa oto. Taha wa, marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra si, oto tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're ì'aihâ za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo.

⁸ Uburé te tô ti'ra norĩ hã te te 're ahâ za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, tiwasédé hã te te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na ãma 're siwaihu'u za'ra mono da oto, ta norĩ hã. Taha wa, te te 're ai'mai'ahâri aba mono õ wamhã, ì'ra'õ na te za 'rãwi 're ai'masiwaihu'u aba mo. ãne wamhã, ni'wa hã mama õ wa, da te 're ì'ahâri mono õ ne, 're ai'maihâimana aba mono na te za 'rãwi 're ai'masiwaihu'u aba mo, sena na ì'ra na tãma 're ai'maihâimana aba mono õ na hã.

⁹ Ti'ai ãma wamama uptabi norĩ hã wawasété na 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, wanhimiza'rese wi te te 're wahâ za'ra mono wamhã, wa tô ta norĩ hã wa te 're hâimana wazéb za'ra, wama pire na 're hâimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hãiwa ãma Wamama uptabi hã wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahâ za'ra mono nherẽ, rowẽ na õhõ ãma si 're wanomro u'âsi mono da oto.

¹⁰ Ti'ai ãma wamama uptabi norĩ hã ma tô wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahâ za'ra tô, 're waprédub za'ra mono õ ré hã. Wawasété na 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô te te 're wa'ahâ za'ra, niwamhã ì'uwaibaba uptabi õ nherẽ, damama norĩ nhimi'ahârizé hã. Tazahã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si, te ì'uwaibaba si te te 're wa'ahâ za'ra. Te te 're ì'wa'apawapto mono da si, te za tô ti'ai ãma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahâ za'ra, wawasété ãna ìsine 're wahâimana za'ra mono da oto, wa norĩ hã.

¹¹ Wawasédé hã wa te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're wahâ za'ra mono wamhã, awa'awi 're watoi waihu'u za'ra mono õ di, taha na hã. Robzei'õ na si wa za a'â 're wahâimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'wahâ za'ra mono zém na oto 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhã, duré wa'ãma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapê hã ì're wama 're simi'wara wẽ oto, õhõ ãma si 're ì'wanomro wẽ mono zéb zarina wa.

'Re ìhâimana u'âsi mono mreme, da te 're ì'wapari pese za'ra mono zé wasu'u

¹² Taha wa, marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, aipê'ẽ wẽ zarina te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si, aiwi 're robzei'õ pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono tõ da.

¹³ Bãdãdi na awa'awi u'âsi 're ì'danomro mono ne, te za Cristuhu nhirã zarina si awa'awi 're anomro u'âsi aba mo, ìwẽ na si. ãne wamhã, ì'rãtêire hã morĩ wasété na 're ì'morĩ ne, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma sib'uware na 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã asine wa'aba, awa'awi u'âsi 're nomro wẽ mono wamhã, ta norĩ hã tiwasété na 're si'marõpãrĩ zahu za'ra mono õ di za oto. Apã te za ai'ãma 're siptete za'ra wa'wa, ìsazei uptabi 'wa na 're ì'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã.

¹⁴ Rowẽ zô te za 're asõpré wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. ãne hã ni'wam norĩ hã 're hâimana wẽ za'ra mono õ nherẽ, niwamhã Wanhib'apito hã titõmo na te te dame 'madã'ã za'ra õ di za, ta norĩ hã.

¹⁵ 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, asina ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, tinhoprubzéb zarina, ìwẽ uptabi hã te te aima 're ì'pisutu za'ra wa'aba mono hã 're simini za'ra wa'aba mono tõ da, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Wede pa hã, ti'ai 'rowi 're simi'wara mono ré hã, taha wa'uzé hã dama simimnhasi õ di. Tane nherẽ, ìpa hã da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamhã, te za te te 're da'rãiwamnarĩ za'ra, taha pa wa'u hã sé wa. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za ni'wam norĩ wi 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ hã te te aiwi 're rowasété za'ra wa'aba mono tõ da, duré taha zarina a norĩ wa'wa hã 'rãwi aiwasété na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono tõ da, ta norĩ zu.

¹⁶ Duréihã Eza'u hã tãma mrab uptabi wa, ma tô tino nhipi hã tiwi waptë, Zacoho wi. Tawamhã ïmama ma ïpoto'rata zarina, uburé marĩ hã ïmama te te tãma ïpisudu hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwë hã te te tãma ïpisudu hã ï'upana ïnoi ma 're hâimana mono da, ma tô tinoi ma ti'ru, ïsipi wa'rãmi Eza'u hã, taha na sai õ ré. Æne hã Eza'u hã 're ïhâimana wasété mono ne, te duré ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana wasété za'ra wa'wa. Ta norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, sina 're ïsipsaihuri za'ra mono norĩ wi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâimanazé te te 're ïwazéb za'ra mono õ norĩ wi hã.

¹⁷ Tawamhã taha na ãma ronomro parip si, ma tô Eza'u hã timama ma tinha, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ãma mreme da, ïwë hã te te tãma 're anhomri mono da, ïnoi upana. Tane nherë, ma tô ïmama hã siwi wë'õ, ãma mreme tõ da. Taha wa, tiwasédé te te 'manharĩ pari nherë, apã te te sima pari waihu'u õ di, timama ma te te nharĩ sina, wawa 'rãihã na wawa nherë. Æhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãne na hã.

¹⁸ Duréihã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô Sina'i na ëtë 'rãihã nhisi u sina rotété za'ra, tame ï'rata si'ubumro da a'â, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata. Ta hã ëtë 'rãihã hã danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherë, a norĩ wa'wa hã tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, ãhãna hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono u, aipë'ë na 'rãwi ïtëme 're aihutu aba mono wamhã, marĩ hã asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Izarazéhé nhihudu norĩ si ma tô 'rãwi unhamã ro'o za'ëne hã 'madâ'â za'ra, ëtë 'rãihã nhisiwimhã. Tamemhã ma duré hãiwa nhirõtõ 'rãdã hã watobro, ï'rãdã'ãra uptabi hã. Rowa'u'u za'ëtë zama ma tô duré watobro, ëtë 'rãihã nhisi ãma hã. Æne ma tô ta norĩ hã 'madâ'â za'ra titõmo na, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.

¹⁹ Danhimnhihãrãzë hã ïhãrã 'rãihã hã ma tô duré wapari za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme zama ma tô duré wapari za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Ta hã te te wapari za'ra wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã niha te tãma rob'manharĩ za'ra õ'umnhasite, ma tô sima wë za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, hãiba pisutu.

²⁰ E marĩ wa, ma tô ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma tipahi za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ëtë 'rãihã hãiba na tãma roti za'ra, ãne: "Ni'wa hã ã ëtë 'rãihã hã te te upi wamhã, te za asiwi ïwĩrĩ 'wa, ëtë na. Asimizama aba zama, te te sina 'mai'upi wamhã, te za ïwĩrĩ 'wa, ëtë na." Æne ma tô ëtë 'rãihã hãiba na ta norĩ ma mreme pire na tãma roti za'ra aré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha pipa te, ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ hã sima wë za'ra, Mozésihi ma si, hãiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, taha ma si.

²¹ Æ hã te te ï'madâ'â za'ra hã pipa uptabi wa, te Mozési hã 'rãwi sima tinha, ãne: "Ïpahi wa, wa tãma rërë." Æne te sima tinha, Mozési hã. Æne ma tô ropipa uptabi hã ëtë 'rãihã ãma ïsõ'a ïwatobro za'ra hã 'madâ'â za'ra duréihã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono u te te sina rotété za'ra wamhã.

²² Tazahã, a norĩ wa'wa hã tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, ãhãna hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono u aipë'ë na 'rãwi 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhã, hãiwa ãma Si'ã na ëtë 'rãihã nhisi u ne, ma tô 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Duré hãiwa ãma Zeruzarë hã 'ri nho'õmo u ne, ma tô 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsãmra u'âsi mono zéb u hã, hãiwa ãma tãma ïromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na, ï'rata 're ïsi'ubumroi mono zéb u zama.

²³ Tame te oto 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwë norĩ hã to sina 're si'rã'õtõ, aibã hã dama 're poto 'rata za'ra mono wa, dama ïsawi pese ne, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'azawi pese mono norĩ hã, hãiwa ãma sisi ui'éré ré 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã. Tamomo ma tô ïtëme 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahãimanazém na ï'uwaibaba si te te 're ïda'awaihu'u mono zéb zarina, dama rowairébé'wai u hã. Duré ti'ai ãma ré ïwë si te te 're ï'manharĩ za'ra mono norĩ hã 're ïhâimana za'ra mono zéb u, ma tô duré 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tãma 're ïwë za'ra mono zéb zarina si, rowë uptabi na oto 're ïhâimana za'ra mono norĩ u hã.

²⁴ Zezusihi u ma tô duré 're ãrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hã te oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãropisutuzép té hã te te wa'ãma 're ab'madã'ã u'ãsi. Duréihã Ca'ã hã tino te te wãrã wa, ãwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãruiwa'ãbãzé, te wasu'u, Abéhé wapru hã. Tanei ô di, Zezusihi wapru hã. Dazada dã'ã wa, ãwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dawasédé te te dama 're ã'apari mono zé, te wasu'u, Zezusihi wapru hã.

²⁵ Taha wa, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tiwi 're asipo're nhitob za'ra wa'aba mono tô da. Duréihã Sina'i na êtê 'rãihã nhisi ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhã, ãsimiroti wapari'ô'wa norã hã wairébé ô di, te te ãdahã za'ra zé wi hã. Wa norã hã bété. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã hãiwa hawi te te wei wama 're aroti wê mono nherê, tiwi 're wasipizari za'ra mono wamhã, e ãsimihãzé wi wasi'uihã na 're wawairébé mono da bã, wa za wanhimipari ãna 're wanomro u'ãsi bété.

²⁶ Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Sina'i na êtê 'rãihã nhisi ãma te te dama roti wamhã, ma tô ti'a hã sãã'ã. Tane nherê, taha za'u hã ma tô oto dama ropisutu, ãne: "Ti'a hã niwapsi wa za duré sãã'ã, ãrême ma. Tawamhã, ti'a si te sãã'ã ô di za oto. Hãiwa nhirôtô zama, wa za ãsu sãã'ã, nimahã na hã." ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãropisutuzép tém na rob'ui'ééré hã.

²⁷ E marã te tawamhã wama wasu'u za'ra ãmreme hã, "ãrême ma" na hã. Uburé marã hã ti'ai ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipodo hã nimahã na te te sãã'ã za'ra wa, za ãsi'utõrã mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhã taha nhowa're're, te za ãwê uptabi hã da te oto ãsãã'ã waihu'u'ô hã 're hãimana u'ãsi za'ra hãiwa ãma, ãsi'utõrã waihu'u'ô hã.

²⁸ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 'rãwi te te 're wa'ab'madã'ã mono da, ã'rata 're ãwahãimana u'ãsi za'ra mono zéb da hã, ma tô te te wama 're apisutu, da te wawi ãma ã'ai'uté waihu'u' za'ra ô hã. Taha wa, wa za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're wawata u'ãsi za'ra, sõpru wa. Te te sima 're ãwa'awê mono zéb zarina, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb za'ra mono sina, wama 're toi u'ãsi mono da.

²⁹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Wanhib'apito za'ra hã ãpo're'ô norã hã te te uprosi waihu'u' pese di, unhama ro'o za'êtê na marã hã 're ãsi'unhama pese mono ne hã. Taha wa, wa za tô wa norã hã ãmreme hã wa te 're wapari u'ãsi za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã.

13

'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dama 're ãtoi mono zé wasu'u

¹ Cristuhu ãma si oto 're asisãnawã za'ra wa'aba mono wa, te za a norã wa'wa hã ône u'ãsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo oto.

² Darob amoi hawi atême 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhã, asõrõwa u, te za duré 're ãda'mazasi wê za'ra wa'aba mo. Ni'wam norã hã tinhorõwa u te te 're da'mazasi wê za'ra mono wamhã, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norã hã ma tô te te 're 'mazasi wê za'ra, tãma sa'rese za'ra ô nherê, hãiwa ãma romhuri'wa norã hã.

³ Duré wasiré ãsazei'wa norã ãma te za 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're ãsimasa mono norã ãma hã, ta norã hã asiwi 're pawaptob za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norã siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo. Duré marã na te te 're ãrobzépata za'ra mono norã ãma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, ta norã siré 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono ne.

⁴ Damro ré norã hãimanazé hã te za 're ãwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're ã'madã'ã u'ãsi za'ra wa'aba mo. E marã wa. Ni'wam norã hã tihãiba na tiwasédé hã te te 're 'manharã za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za ta norã hã te te 're hã za'ra. Duré ni'wam norã hã mro ré nherê, ãmro'ô na 're sipsaihuri za'ra mono wamhã, te za ta norã hã duré te te 're hã za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁵ Rob'ui'prazép si, asima 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za. Asibro hã aima 're ãhãimana za'ra wa'aba mono nhipai u, marã zô 're rob'ruiwapari zahu za'ra wa'aba mono ô di za.

Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ãne dama sina ropisutu: “Niwamhã asiti za'ra wa'aba 're ìhâimana mono õ di za. Duré te airême waihu'u za'ra wa'aba õ di za.” ãne te te dama sina ìropisutuzém na rob'ui'ééré hã, ìbaihã na hã.

⁶Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za ãne wa te wasima 're nharĩ za'ra, duréihã apito Dawi hã te te sima ìnharĩ ne, ãne: “Danhib'apito uptabi hã te te 're ìpawaptob u'âsi. Taha wa, ìsina 're ìpahi mono õ di, wa hã.

ãne wamhã, e niha da te ìma rob'manharĩ da bâ.”

ãne duréihã Dawi hã 'rãwi te te sima ìnharĩ ne, wa za duré wa norĩ hã wa te wasima 're nharĩ za'ra, ìsine.

⁷Ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ìsãna'rata hawi te te ãma aima 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mono norĩ ãma hã, ai'madã'ã'wa za'ra wa'aba norĩ ãma hã. Ta norĩ 're ìhâimana za'ra mono zém na, duré 're ìdã'ã' za'ra mono zém na zama, te za ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono ne, te za duré a norĩ wa'wa hã ìsine asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁸Zezu Cristu hã tihâimanazém na hã te te ãma 're saprĩ waihu'u mono õ di. Õne u'âsi te tô misi haré ãma 're hâimana u'âsi, bãtã sidãpãsi.

⁹Cristuhu wasu'uwẽ upana, danhimiroti aimawi na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na da te dasima 're ìrowasu'u za'ra mono na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, ìwẽ uptabi hã te te wama 're ì'apisutu mono na si, wa za wapẽ'ẽ 're ãma 're wanhiptete za'ra. Taha si wa norĩ hã wama ìwẽ uptabi za'ra hã. Dasa hã da te dasiwi 're ìsawi za'ra mono na roti hã da te 're ì'madã'ã' za'ra mono na, ãma 're danhiptete waihu'u za'ra mono õ di, dapẽ'ẽ 'remhã. Mare di. E marĩ wa. Taré wa, dasa hã. Taha na ãma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ di tô, dasa da te dasiwi 're ìsawi za'ra mono na roti na hã.

¹⁰Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, sasedoti norĩ hã dawasété parizéb da, danhimizama te te tãma 're simroi mono wamhã, ta norĩ hã ìnhi na hã 're saihuri waihu'u mono õ di. Tane duré, ni'wam norĩ hã danhimizama wapru na 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dawasédé hã zahadu te te dama ãma 're aparĩ mono newa, te za Cristu hã sada ìdã'ã' za'ra zé hã ta norĩ hã te te 're simini za'ra. Wa norĩ si Cristuhu zazei'wa norĩ si, wa za wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wazada ìdã'ã' za'ra zém na hã.

¹¹Sasedoti norĩ nhib'apito, tisiré norĩ ma ìpire uptabi si wahub sidãpãsi ma tô danhimizama wapruĩ ré ìtême 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwa 're ìsãmra mono zéb u hã. Dawasété parizéb da, ma tô ta norĩ hã tãma ãma 're sõprub za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Tane nherẽ, ma tô romhã na danhimizama hãiba hã da te 're zata pese za'ra, danhimizahãri sidãpãsi 'ri hã da te dasima 're ìsõré za'ra mono zém nhiti.

¹²ãne wa, ma tô duré Zezusi hã 'ri 'wawi wa'razém nhiti dãrã, te te ìrobzépata za'ëtẽ zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsõi mono da, dawasété hawi.

¹³Taha wa, wa za oto wa norĩ hã Zezusihi u si dawĩ 're wawairébé, taha si tô sena te te 're wa'anho'reptui mono da. Taha wa, wa za tô, 're ìdanomro 'rata mono zé hã, wa te 're rême pese za'ra. Zezusi hã wazada dã'ã' wa, da te dasiwi ì'ruiwapari ne, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono da nherẽ, wa za tô ìtême 're wawairébé, 're ìwanomro 'rata mono zém hawi, Zezusihi u hã.

¹⁴ãme ti'ai ãma 'ri nho'u hã 're ì'maihâimana u'âsi mono hã wama 're 'maihâimana mono õ di, ãma 're ìwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã. Robaba uptabi di. Hãiwa ãma 'ri nho'õmo zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, za tame wama 're ìhâimana u'âsi za'ra mono zô si.

¹⁵Taha wa, Zezusi hã wazada ìdã'ã'zéb zarina, wa za 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra, taha si wama 're toi u'âsi za'ra mono da. Duréihã danhimizama na

duré dasa na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're ìtoi mono ne, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra, wama 're toi u'âsi mono da. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zém na sô'awi dama 're ìwasiwasu'u za'ra mono na zama, wa za tâma âma 're wanhoprub za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.

¹⁶ Marĩ ìwê hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da dama, duré 're ìdapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, âma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono ô di za. Taha na zama te duré tâma 're asôprub za'ra wa'aba mo, taha na aima 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁷ Asiré ìsazei'wa 'madâ'â'wa norĩ nhimiroti hã te za 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're ìroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marĩ hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã niwapsi te za 'Re ìhâimana u'âsi mono ma siwasu'u za'ra, te te ai'âma 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, te ta norĩ hã ai'âma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa, te te 're ì'ai'madâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã, Cristuhu zazei'wa 're ìhâimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norĩ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, to sina te za tô ta norĩ hã te te ai'âma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nherê, 're wapari za'ra wa'aba mono ô wamhã, robzei âna te za te te 're romhuri za'ra. Æne wamhã, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za, ta norĩ hã.

¹⁸ Ma'âpé, wa'âma 're aimreme zusi u'âsi aba mono za, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. 'Re ìwanomro wê mono da si, wa tô wa norĩ hã wa te wasima 're wê u'âsi za'ra. Taha wa, marĩ na 're ìwahâimana wasété za'ra mono zém na hã 'râwi wapê'ê na 're wasisâmri za'ra mono ô di oto, wama 're hâimana za'ra mono ô wa.

¹⁹ Taha wa, wa duré wa hã ìsima aiwê uptabi za'ra wa'wa, ì'âma zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te âma ìzatôri su'u da, atême za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hã.

²⁰⁻²¹ Wanhîb'apito Zezusi hã wazada ìdâ'âzéb zarina, te oto pone'êrebâ 'madâ'â'wa ne, wama 're hâimana za'ra, wa'madâ'â'wa ìwê uptabi na hã. Wazada ìdâ'âzéb zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã taha na dama ropisutu té, âma 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto, taha âma si. Zezusi hã dâ'â nherê, ma tô Ìmama hã apâ hâiwa'utu.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama rowê pisutu'wa hã, ìwê si te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'âma 're umnhasi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marĩ hã te te aima 're ìwê za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tâma âma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'âma 're umnhasi za'ra wa'wa, ìwê si wa te oto tâma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa'âma 're toi u'âsi mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

Taha wa, Zezu Cristuhu âma si âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

Rowasu'u 'rãsutuzé wasu'u

²² Ìsisânawã norĩ, ã te aima âma ìroti za'ra wa'aba zém na, ma'âpé aiwaimri âma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tô ìmreme 'rutu na âma aima rowasu'u za'ra wa'wa, ã ìnhimi'ui'ére na hã.

²³ Wasisânawã Timotiu hã ma tô dazazém hawi watobro, da te tâma ìrob'ruzéb zarina. Æne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ìsima aiwê za'ra wa'wa. Tawamhã, ta hã we ìtême wisi su'u wamhã, âme ìnhamra ré, te te ìnhiza wamhã, te za âma ìsiré mo, atême za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, ìsiré.

²⁴ Ma'âpé uburé ai'madâ'â za'ra wa'aba 'wa norĩ hã wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê, tame 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré.

Itaria na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi 're ìwairébé mono norĩ zama te âma asawi za'ra wa'wa duré, ìsazei'wa norĩ, siré 're ìsi'ubumroi mono norĩ hã.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wa ai'âma 're ìmreme u'âsi za'ra wa'wa, ìsimizawizé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Ti'adu Daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ ma, Ti'adu te te ĩrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ na rob'ui'éré'wa hã Ti'adu na ĩsisi hã. Zezusihi no, ta hã (Marcusi 6.3). Atusi 21.18 ãma hã ma tô Ti'adu hã wasu'u, ãne: Zeruzarẽ ãma ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa. Ta hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ norĩ ma rob'ui'éré hã tisõ, da te ãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wa, daro mono bâ te te ĩropéi mono norĩ ma hã. Ti'adu hã ma tô Wamama zazei'wa norĩ ma waihu'u za'ra, Zezusi hã te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na taré dama 're siwasu'u za'ra mono tō da, ĩsarina si 're hâimana za'ra mono õ nherẽ. Ni'wam norĩ hã sena na Zezusi hã te te sina 're umnhasi pese za'ra mono wamhã, ĩsiré u'âsi te za 're hâimana wẽ u'âsi za'ra.

Marĩ ahâ na dazada 're ĩhâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa hã Ti'adu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, wa 're mo. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'u'wẽ norĩ, daro mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, wa za ĩnhimi'ui'éré na ãma asawi za'ra wa'wa.

² ĩsisânawã norĩ, marĩ hã ahâ na asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za atoi u'âsi 're anomro aba mo.

³ E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ro'wa'rudu hã te te aima 're ba'a za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te za ĩsimipawaptobzém na asina 're ĩ'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã, te za asiptetezẽ hã asima 're ĩsa'ëtẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito ãma si 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁴ Tawamhã wẽ uptabi di za, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu'u ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za asima tiwi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Ta hã sõpru uptabi di. Duré uburé dama marĩ wẽ nhomri'wa. ãne wa, tiwi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, dahâimanazém na rowaihu ĩwẽ uptabi hã.

⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono umnhasi sina, te za tiwi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, 'rãwi ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mono ãna. ĩsimipawaptobzém na, 'rãwi ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mono wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã rowa'u âsisasi te te ãma 're ĩ'a'ube mono ne, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

⁷⁻⁸ ãne wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, duré asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, Wanhib'apito hawi dahâimanazém na rowaihu'uzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za.

⁹ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã simarĩ õ nherẽ, Wanhib'apito zazei'wai wa, te za tipẽ'ẽ na 're toi u'âsi za'ra.

¹⁰ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã sibro pese wẽ te, tipẽ'ẽ na 're to za'ra mono õ di za. Wanhib'apito zazei'wa 're nomro mono wa, te za tipẽ'ẽ na si 're toi u'âsi za'ra. Sibro pese nherẽ, te za, rom na romnhirãrã ne, dawĩ 're hãiba simani za'ra oto.

¹¹ Bãdã hã 'rãĩ watobro wamhã, rowa'ro uptabi wa, te za rob're hã dawĩ 're 'ré za'ra. ĩsirãrã zama te za ti'a'a, ti'ai u. Tawamhã dama 'madâ'â ze nherẽ, tâibã za oto ĩsirãrã hã. Tane ĩsibro pese norĩ hã rob're 're ĩsi'utõrĩ su'u za'ra mono ne, tinhimiromhuri te te 're 'madã'â za'ra mono zawéré ré, te za 're dã'ã za'ra.

¹² Wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ahâ na dazada 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ro'wa'rudu hã te te dama 're ba'a za'ra mono õ nherẽ, te za danhiptete sina ãma 're dahâimana u'âsi za'ra. ãne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za ãne na da'awaihu'u. Tawamhã ĩsawi pese 'wa 're dahâimana za'ra mono

wa, te za tãma wa'âbâ za'ra oto, rowẽ uptabi na, ï'rata 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono zém na, te te dama ïropisutuzéb zarina. Tawamhã dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

Marĩ zarina dawasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹³ Áté ni'wam norĩ hã te za 'rãwi sina rosa'rata wasété za'ra, tiwasédé hã te te ï'manharĩ za'ra da hã. ãne wamhã, 'rãwi te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za: “Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ïnhimirosa'rada hã ïma tisõ, ïwasédé te ï'manharĩ da hã.” ãne te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sina 're rosa'rata mono õ di, tiwasédé te te 're ab'manharĩ mono da, marĩ wasété na. Duré dawasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono da hã, te te dama 're rosa'rata mono õ di.

¹⁴ Áté marĩ ïwasété na te za da te dasima 're rosa'rata za'ra, dawasédé hã da te ï'manharĩ za'ra da hã, ãma dama 're robze za'ra mono da newa.

¹⁵ Tawamhã dawasété na da te dasima ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, dawasédé hã dasi'uihã na te za da te 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã õne u'âsi 're danomro mono wamhã, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowẽ ïsi'utõrĩ'õ nhiti.

¹⁶ ïsisãnawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'uwẽ na ãma 're upa za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata na.

¹⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã hãwi na rob'uiwẽ'wa 'manharĩ'wa hã, hãwi hawi ma tô marĩ ïwẽ na uburé we dama 're sõpru, ïwẽ uptabi na si. Ta hã tihâimanazém na te te saprĩ õ di. Õne u'â, te hâimana wẽ u'âsi 're hâimana.

¹⁸ Te te sima 're ïda'awẽ mono zéb uwaibaba, ma tô timreme na te te 're wa'apoto té, wapẽ'ẽ 're, uburé ïsimipoto norĩ nhipai u, ïsib'a'uwẽ tãma 're wahâimana za'ra mono da oto. Ma tô tô sena na timreme na te te 're wa'apoto té, wapẽ'ẽ 'remhã.

'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa, 're ïhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ ïsisãnawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, ãma 're ï'asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ari'iwĩ te za a'â 're ïdawapari za'ra wa'aba mo, aiwara sina aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono tõ da, duré dazada 're asahi za'ra wa'aba mono tõ da.

²⁰ Dahâimana zahi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, e te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri. Mare di. Taha na te te 're da'awêsãmri mono õ di za.

²¹ Taha wa, asima 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé marĩ hã 're ï'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zama, te za 're ïrême pese za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za aiwapu na tãma 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, ïsimiroti hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô tinhimiroti hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, 'rãwi aipẽ'ẽ 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Ta hã simiroti waihu'u pese di, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²² Taré ïsimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za, ïmreme wapari pese 'wa na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tõ da. Tô sena te za ïsimiroti hã 're ï'madâ'â za'ra wa'aba mo.

²³⁻²⁴ Áté aibã hã rob'madâ'âzém na te za si'madã. Tawamhã si'madã'â pari, morĩ wamhã, awa'awi te za sina po're ha'ã. Tane, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã dapõ're na da te 're wapari za'ra mono nherẽ, da te 're 'madã'â za'ra mono õ wamhã, awa'awi te za ãma 're dapõ're simrami za'ra.

²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wẽ uptabi di. Ta hã wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, wawasédé, wa te 're ïrême pese za'ra mono zéb da hã. Tawamhã ïsimiroti na da te 're rosa'rata pese za'ra mono wamhã, duré õne u'âsi ãma 're dahâimana za'ra mono wamhã, taré ïmreme wapari'wa 're danomro mono õ di za. Tô sena ïmreme wapari pese 'wa, te za oto 're danomro. Taha zarina rowẽ u'âsi te za ãma 're dahâimana za'ra.

²⁶ Áté ni'wam norĩ hã te za taré te te sina 're rosa'rata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'â'wa na, tô sena newa. Tane nherẽ, áté 'rãwi 're si'uwati za'ra mono õ

di za, 're mreme wasété tō za'ra mono da. ãne wamhã, tō sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'madã'ã'wa na 're hãimana za'ra mono õ di za. Taré te za tinhimirosa'rata na 'rãwi sima 're sadawa nhipese za'ra.

²⁷ ãne 're hãimana za'ra mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'madã'ã' pese 'wa norĩ hã. ãne te za 're hãimana za'ra. ãmama'õ norĩ hã duré ãna'õ norĩ hã te za te te 're pawaptob za'ra. Pĩ'õi mrotõ norĩ zama te za te te 're pawaptob za'ra, ropire hã tãma 're hãimana za'ra mono wamhã. Tihãimanazém na te za duré 're sipibu pese za'ra, Wanhib'apito zazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina 're hãimana wasété za'ra mono tō da. ãne wamhã, te za Wamama hã te te 're da'awaihu'u, tō sena ãsimiroti 'madã'ã' pese 'wa na hã.

2

Aiwapsi danhimizawizém na 're ãdahãimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'ëté ré, te 're hãimana u'ãsi, wẽ uptabi na. Tawamhã ãsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, dahãiba 'madã'ã' zarina asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono õ di za, asimizawizém na.

² ãté aibã ãsibro pe hã te za ãzé asi'rã'õtõ aba ré, ëtë'ubuzi pré oru 'manharĩ na siptõmo hi wasisi ré, duré uza wẽ ré zama. ãté aibã hã te za duré ãzé ãsimarĩ'õ hã, uza wasété ré.

³ Tawamhã ãté ã'uzã wẽ ré ma, te za tãma ãnharĩ 'wa: "ãhãta wedeza ãwẽ. ãme asãmra." Taha pari, te za duré ãsimarĩ'õ ma ãnharĩ 'wa: "ãhãiwim haré asa na." Niha wamhã, "ãpapara asãmra, ti'ai wa."

⁴ ãne dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwab õ di, 're ãdazawi za'ra wa'aba mono zé hã. Asimirosa'rata wasété zarina, te za asiwi 're ãdahãiba ba'a za'ra wa'aba mo, asimizawizéb õ na.

⁵ ãsisãnawã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba. Ti'ai ãma, ãté simarĩ ãna te za 're hãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zawi pese 'wa norĩ hã. Tane nherẽ, Wanhib'apito zazei'wa 're hãimana za'ra mono wa, ma tō ta norĩ hã pisutu za'ra, uburé marĩ ãwẽ ré, 're hãimana za'ra mono da, tãma 're ãsõprub za'ra mono zéb zarina. Ma tō duré tãma pisutu za'ra, rowẽ uptabi na ã'rata 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, 're ãsãmra mono zéb ãma, te te tãma ãropisutu za'ra zéb zarina.

⁶ Tane nherẽ, ma tō a norĩ wa'wa hã ãsibrob'õ norĩ hã 're ãhãiba wẽ'õ za'ra wa'aba mo. Ma'ãpé rosa'rata za'ra wa'aba. E 'wam norĩ hã ma tō te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, aipawa'ãbã za'ra wa'aba na hã. Duré e 'wam norĩ hã ma tō datëme te te 're asimroi wa'wa, da'ãma rowairébé'wa norĩ u, ãpipa na te te ai'ãma 're rowairébé za'ra wa'aba mono da. ãsibro pese norĩ si, ma tō ãne na te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁷ Ta norĩ si ma tō Asib'apito za'ra wa'wa hã te te 're sisi wasété za'ra, wẽ uptabi nherẽ, Cristu hã.

⁸ ãbaihã na te tihãiba, Danhib'apito uptabi nhimiroti hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. ãsimiroti hã ãne: "Dahãiba mono bã te za 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina marĩ ãwẽ zõ, asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé ãwẽ zõ dama zama 're asõpré wa'aba mo." ãne ãma ãrob'ui'ééré hã, ãbaihã na hã. Tawamhã ãsimiroti hã 're 'madã'ã' pese za'ra wa'aba mono wamhã, wẽ di.

⁹ Tane nherẽ, asimizawizém na asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwasété na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wamama nhimiroti hã asimizawizém na hã ãma tãma 're uwaimrami pese za'ra wa'aba mono õ di.

¹⁰ ãté ni'wa hã Wamama nhimiroti, Mozésihi ma te te ã'awaihu hã, te za misi ãma tizaihã. ãne wa, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãwasédé hã ãma sa'ra, ãsimiroti mono bã te te 're 'madã'ã' pese mono õ wa.

¹¹ Ta hã ma tô ãne dama roti aré: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.” Ma tô duré dama roti: “Re danhimroi wa'aba mono õ di za.” ãne ãsimiroti hã. Tane nherẽ, aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 're danhimroi wa'aba mono wamhã, aiwasété na te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, Wamama nhimiroti hã 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono õ wa.

¹² ãsimiroti hã wapawapto'wa da, te wama 're hãimana za'ra, wawasédé hã wa te 're ãrẽme pese za'ra mono zéb da hã. Nimahã na te za wahãimanazém na te te 're wa'awaihu'u Wamama hã, ãsimiroti 'madã'ã pese 'wa na. ãne wa, wa za wamreme wẽ na si wasima wa te 're rowasu'u u'ãsi za'ra. Duré wahãimanazé ãwẽ na si, wa za dama 're wahãimana u'ãsi za'ra.

¹³ Nimahã bãtã na dahãimanazém na te te da'awaihu'u wapsi, da'ãma 're ãpẽ'ezé za'ra mono õ norĩ ãma, pẽ'ezé õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ti'ab ré da'ãma 're ãsiwamri za'ra mono õ norĩ ãma hã. Da'ãma 're ãpẽ'ezé u'ãsi za'ra mono norĩ ãma si, te za ãma 're pẽ'ezé za'ra.

Zezu Cristuhu zazei'wa na 're ãdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. ãté ni'wa hã te za taré dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ãmorĩ na, marĩ ãwẽ na te te 're dapawapto mono õ nherẽ. Tawamhã, e te za sina uwaimra, tinho'reptuzé hã. Mare di. Te te sina uwaimrami õ di za.

¹⁵⁻¹⁶ ãté wasiré ãsazei'wa norĩ wi, te za marĩ zô tiwi 're ro'wanhi'riti za'ra, ã'uzazéb zô, duré ãsazéb zô, aibã norĩ wi, duré pi'õ norĩ wi. Tawamhã ãne tãma 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã: “Ma'ãpé, rowẽ na si 're ai'ubumroi wa'aba mono, ai'uza wẽ ré si, duré asai wẽ na si,” ãne wamhã, marĩ zô dawĩ 're ãro'wanhi'riti za'ra mono zéb uwaibaba, dama ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã, taré dama 're ãnharĩ za'ra wa'aba mono zé hã za. ãne wamhã, e te za da te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Mare di.

¹⁷ Tane, Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherẽ, marĩ ãwẽ na te te 're dapawapto za'ra mono õ wamhã, taré dama 're ãdasiwasu'u za'ra mono zé hã.

¹⁸ ãté ni'wa hã te za ãne dama siwasu'u: “Wa hã marĩ ãwẽ na, wa tô te 're da'apawapto u'ãsi. A hã ma tô dama 're asiwasu'u mo, Zezu Cristuhu zazei'wa 're aimorĩ na.” ãté ãne te za dama tinha, ni'wa hã. Tawamhã, wa hã wa aré asa tãma waihu'u, ãne: “Ni'wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherẽ, ãwẽ na te te 're da'apawapto mono õ wamhã, tô senai õ di, dama 're ãsiwasu'u mono zé hã. Wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa, wa 're mo. E niha te za ãne wamhã, dasiwi ãwaihu'u ni, tô sena na, ãsazei'wa 're ãmorĩ na. Marĩ ãwẽ na te 're ãda'apawapto mono zéb zarina si, te za dasiwi ãwaihu'u ni, tô sena na dama 're ãsiwasu'u mono na, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ãmorĩ na.

¹⁹ Misire uburé danhib'apito uptabi hã te 're sãmra. ãne na hã aima waihu'u pese di. Taha wasu'u na ma tô ãma ãsaze. Wa'uburé norĩ zama ma tô misire Danhib'apito uptabi wasu'u hã waihu'u za'ra. Taha wa, te pipa te, 're rẽrẽ'ẽ za'ra.

²⁰ E niha te rosa'rata ãna 're aihãimana mo. ãté ni'wa hã te za dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ãmorĩ na. Tane nherẽ, marĩ ãwẽ na te te 're da'apawapto mono õ wamhã, marĩ dai õ di za, dama 're ãsiwasu'u mono zé hã. Ma'ãpé, ãne hã waihu'u.

²¹ Duré ma'ãpé ãma rosa'rata pese, wahi'rada Abra'ãhã wasu'u na. E marĩ wa, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wahi'rada hã te te 're wẽsãmri. Ti'ra Izati hã te te tiwi sawi ãna, te aré tiwĩ, étẽ za'ra nhisiwĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma ãsõprubzéb da hã, te te ã'ruzéb zarina. Taha wa, ma tô wẽsã.

²² Abra'ã hã ma tô mreme 'manha, te te sina 're umnhasi za'etẽ mono wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãropisutuzém na, ãsihudu hã ahã da. ãmreme hã te te ã'manharizéb zarina, wa tô ãma waihu'u za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiropisutuzé hã tô sena te te sina 're ã'umnhasi mono zém na.

²³ Tô sena, Abra'ãhã wasu'u na da te ãma ãrob'ui'éré hã. ãne ãma ãrob'ui'éré hã: ‘Abra'ã hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, danhib'apito uptabi na waihu'u. Ma tô duré te te

sina 're umnhasi za'ětě, 'Re ìhâimana u'âsi mono, te te tãma Ìropisutuzém na. Taha wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wēsãmri, Abra'ã hã.' Æne ãma Ìrob'ui'ééré hã. Duré, Abra'ã hã tãma sawi pese wa, ma tô sima sisi, tisiwadi uptabi na." Æne wa aré asa tãma waihu'u.

²⁴ Taha wasu'u zarina, ma'ãpé marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba. Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherě, marĩ ìwě na da te 're da'apawaptob za'ra mono õ wamhã, e te za te te 're da'awēsãmri, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wanhíb'apito zazei'wa 're danomro mono wamhã, te za marĩ ìwě na da te 're dapawaptob za'ra. Tawapsi, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awēsãmri.

²⁵ Ra'abihi zama ma tô wēsã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Ìsimipawapto wě zém na. Ra'abi hã, pi'õ aré 're ìhâimana wasété mono. Ta hã ma tô duréhã Izarazéhé nhihudu norĩ hã pawaptob zahuré, wapsã'i'a'wa norĩ hã, pi'uriwi ti'ai wě zô robzabui'wa norĩ hã. Tinhorõwa u ma tô 'mazasi zahuré, tame sõtõ zahuré da, duré sa zahuré da. Bâdâdi amo na pi'uriwi apã datěme neb zahuré da, ma tô duré pawaptob zahuré. Taha wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wēsã pi'õ hã, aibã norĩ hã te te pawapto wě zahuré wa.

²⁶ Wa za duré aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ni'wa hã dâ'â wamhã, oto ìpě'ězani hã tãma hâimana õ wa, ìhâiba hã si te za tihâiba. Tane ni'wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherě, marĩ ìwě na dapawaptob ãna 're hâimana mono wamhã, dama 're ìsiwasu'u mono zép si, te za taré 're hâimana.

3

Damreme wasété ãna 're ìdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Ìsisãnawã norĩ, Wanhíb'apito zazei'wa norĩ ma rowahutu'wa da hã, ãté ai'umro na si te za 're asirowahutu'wa za'ra wa'aba mo. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Nimahã bâtã na te za wahâimanazém na wa'awaihu'u, Wanhíb'apito hã. Tawamhã wa norĩ hã dama rowahutu'wa nherě, marĩ, wa te 're ì'manharĩ wasété za'ra mono zém na, te za sa'ětě wama nharĩ za'ra, Wanhíb'apito hã, wasiré ìsazei'wa norĩ nhipai u.

² Uburé wa norĩ hã wa za nimahã na wahâimanazém na upa za'ra ni. Ni'wa hã timreme na te te 're upai mono õ 'wa'ãhã, aré 're hâimana wě mono di. Tiwasédé hã te te 're 'manharĩ tõ mono da, 'rãwi sihâimanazéb uwati da hã, aré tãma waihu'u pese di.

³ Marĩ ìsyryre na wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ìsi'uwazi nhi'odo hã, wa za awaru zadai'ére 're, wa te 're sé, wa te wasima ìwězéb uwaibaba, wa te wata pi'ra da, awaru hã.

⁴ Uba're wasu'u na, te za duré ãma ìrosa'rata za'ra wa'wa. Uba're hã sa'ětě nherě, te za rowa'u'u za'ene hã te te 're simro. Tawamhã, ìwairĩzé hã syryre nherě, te za taha na ìmapraba'wa hã te te 're pizari uba're hã, te te sima ìwězéb uwaibaba, wara da.

⁵ Tane danhoto hã syryre nherě, te za marĩ hã ìhawi te te 're ropé. Wa za duré unhamarõ'o wasu'u na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ìsyryre na. Unhamarõ hã syryre nherě, te te 're ropéi mono wamhã, te za marã za'ene hã 're sihõmo.

⁶ Tane danhoto hã unhamarõ'o ne, te aiwa dama 're hâimana za'ra. Danhoto hawi, te za sipu'u pese na damreme wasédé hã te te 're ropé. Ta hawi te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra. Unhamarõ hã te za danhimarĩ hã te te dawĩ 're uprosi. Tane danhoto wasété na, te za dahâimana wě hã da te dasiwi 're uprosi za'ra. Ropipa hawimhã te za damreme wasédé hã te te dama ãma 're sãna'rata, wa'uburé hã.

⁷ A'uwě norĩ hã ti'ai ãma 're ìhâimana za'ra mono hã, siptete di, abaze norĩ da hã, duré si norĩ da hã, duré ti'ai baba di'i na 're ìnomro mono norĩ da hã, duré â na 're ìnomro mono norĩ da zama.

⁸ Tane nherě, ni'wa hã si'uihã na 'rãwi si'uwati waihu'u õ di, mreme wasété tõ da hã. Danhoto hã dama 're ìhâimana za'ra mono hã, ta hã ìwasédé. Wahi 'wa wa'u ne dapãrĩ'wa, damreme wasédé hã.

⁹ Wanhoto na wa za uburé Danhib'apito uptabi ãma 're wawata za'ra, Wamama ãma hã. Wa za duré wa te da'ãma 're wasété za'ra, wanhoto ìhãiba amo na, 'Re ìhãimana u'âsi mono hã te te 're wa'apoto mono nherê, ìsine 're wanomro mono da.

¹⁰ Siwazari wazadawa hawip si, te wamreme hã 're wairébé, Wamama ãma 're ìwawata za'ra mono zém na hã, duré wa te da'ãma 're ìwasété za'ra mono zém na zama. Ìsisãnawã norĩ, ãne aimreme hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ò di za.

¹¹ Ma'ãpé â na duré rosa'rata za'ra wa'aba. E siwazari te â wê hã ub're hawi 're wairébé, â ìsei ò me hã. Mare di.

¹² Ma'ãpé duré rosa'rata za'ra wa'aba, rob'rã na. Azeitona 'rã hã e te za ti'rã, aimawi rowede na, pidera wede na. Mare di. Misi haré ì'rã hã. E uwa 'ru u, te za podo ì'rã amo hã, pidera na ì'rã nhisi hã. Mare di. Taha wazari poto ò di. Tane duré â wê hã hãimana ò di, â warĩrĩ wazari. Duré siwazari ub're hawi 're wairébé mono ò di, â hã. Tane aimreme hã siwazari 're sani za'ra wa'aba mono ò di za.

'Re ìhãimana u'âsi mono hawi dahãimanazém na rowaihu'u na rowasu'u

¹³ E 'wam norĩ hã te 'Re ìhãimana u'âsi mono hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré 're hãimana za'ra, asiré wa'aba hã ìsimirosa'rata za'ëne hã. ãne hã ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono wamhã, hãimana wê na te za 're hãimana za'ra. 'Rãwi tiwê na sina 're wata za'ra mono ò di za. ãne wamhã, hãiwa hawi rowaihu'u ré 're ìnomro mono na, te za da te ãma 're waihu'u za'ra.

¹⁴⁻¹⁵ Tane nherê, aipê'ê 're marĩ na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, duré marĩ ìwê zô asima si 're asôpré wa'aba mono wamhã, hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré, 're aihãimana za'ra wa'aba mono ò di za. ãne wa, hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré 're anomro aba mono newa, 'rãwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ò di za, 'rãwi asimirosa'rata na asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tã da. ãne 're dahãimana wasété za'ra mono wamhã, ìsazei'ò'wa nhimirosa'rata wasété zarina, duré Wa'uburé nhimirosa'rata zarina te za 're danomro. Hãiwa hawi, 'Re ìhãimana u'âsi mono nhimirosa'rata zarina 're danomro mono ò di.

¹⁶ Marĩ na da te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, duré marĩ ìwê zô dasima si 're danhopré mono wamhã, rowê hã dama 're hãimana za'ra mono ò di za. Te za dasiwi da te 're ro'wa'rutu za'ra. Te za duré 're dahãimana wasété za'ra.

¹⁷ Hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré, 're dahãimana za'ra mono wamhã, te za dawasété ãna 're danomro. Roti wê na te za da te 're dapawaptob za'ra, rowê na dasiré 're dahãimana za'ra mono da. Duré danhimizawi pese na, te za 're danomro. Duré danhimipari pese na, te za 're danomro. Duré te za da'ãma 're dapê'êzé za'ra. Te za duré dasina 're dapê'êzé za'ra. Duré marĩ ìwê na te za 're dasipawaptob za'ra. Duré danhimizawizé hã da te dama 're ba'a za'ra mono ò di za. Duré dahãimana zadawa nhipese na 're dahãimana za'ra mono ò di za.

¹⁸ Amnho ìwê hã da te 're zuri mono wamhã, te za ìwê si da te 're ubumro za'ra, amnho hã. Tane roti ìwê na 're dasipawaptob za'ra mono wamhã, rowê na dasiré 're dahãimana za'ra mono da, duré ìsimiroti na 're danomro mono wamhã, dahãimana wê na si te za dasima 're dahãimana za'ra oto.

4

Wamama nhimiroti ma, dawapu na 're ìdanomro mono wasu'u

¹ A norĩ wa'wa hã te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Te duré 're asisada'âbã za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Asimirosa'rata wasété zarina, marĩ zô 're rowasutu za'ra wa'aba mono wa.

² A norĩ wa'wa hã ma tô marĩ hã ahã na asima 're ìwê za'ra wa'aba mo. Tawamhã uburé asima ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ò wa, te za sô 're ìdanhimro za'ra wa'aba mo, ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Marĩ na te duré 're ìda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhã ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ò wa, te aimreme na

're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Marĩ ĩwē na 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, a'â 're rowaptērē za'ra wa'aba mono õ wa, te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ di za, ĩwē hã.

³ Āté te za asima si tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo. Tane nherē, asimirosa'rata wasété zarina si, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhã, te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴ E Wamama nhimiroti hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono bâ, te ĩsazei'õ'wa norĩ nhimiroti si, 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mo. Āne wamhã, Wamama zawi'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. E ãne na aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ĩsazei'õ'wa norĩ nhimiroti si, da te dasima 're wē za'ra mono wamhã, Wamama ãma te za 're sitob'ru za'ra.

⁵ Duréihã ma tô ãne ĩmreme na rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã, ãne: “Wamama, Tipē'ēzani te te wama 're ĩsômri mono hã, wapē'ē 're wama 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're wa'awē uptabi, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da.” E taré ma tô ãne na hã rob'ui'éré, ĩbaihã na hã. Mare di. Taré te te ãma rob'ui'éré õ di. Tô sena ma tô ãma rob'ui'éré.

⁶ Āne wa, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da, te za te te 're wa'apawaptob u'âsi. Duréihã ma tô taha wasu'u na rob'ui'éré, ĩsadawa wasu'u'wa hã, ãne: “Si'uihã na 'râwi tinhimirosa'rata na 're ĩsi'madâ'â za'ra mono norĩ zada, te za 're hâimana, Wamama hã. 'Râwi tinhimirosa'rata na 're ĩsi'madâ'â za'ra mono õ norĩ si, te za te te 're apawapto.” Āne ãma ĩrob'ui'éré hã.

⁷ Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti ma, ma'ãpé 're asiwapu za'ra wa'aba mono, ĩsimiroti na si 're anomro aba mono da. Wa'uburé norĩ nhib'apito nhimipibui wasété zé wi, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo. Tawamhã si'aba'ré na, te za asiti timorĩ 'wa.

⁸ Ma'ãpé Wamama u asimirosa'rata na 're aihutu aba mono. Tawamhã õ hã te za duré 'râwi atême 're simasisi 'wa. ĩpo're'õ norĩ, asib'rata u're wa, 're asimisõ za'ra wa'aba mono ne, te za 'râwi aipē'ē na aiwasété na 're asiwē'õ za'ra wa'aba mo, aiwē na 're anomro aba mono da oto. Wamama ãma tô sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, tô sena ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, ma'ãpé aihâimana wasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, aihâimana wē na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

⁹ Aiwasété na 'râwi 're asisãmri za'ra wa'aba mono wa, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo. Rowē te, aipē'ē 're, 're ato za'ra wa'aba mono õ di za a'â. Robzei'õ na te za a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Aihâimana wē na tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, Danhib'apito uptabi ma hã, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da. Aihâimana wasété na si te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Tawamhã robzei'õ hawi te za ai'ãma 're sisaprĩ za'ra wa'wa, rowē na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ ĩsisânawã norĩ, asisa're'ra 're asibâsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã tisiré ĩsazei'wai ãma, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, niha wamhã, te te 're wē'õ za'ra mono wamhã, tisiré ĩsazei'wai u'âbâ, Wanhib'apito nhimiroti hã 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hã te za te te siwi 're wē'õ za'ra. Āne wamhã, ĩsimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ãna, te za 're nomro.

¹² 'Re ĩhâimana u'âsi mono si danhipai u roti wē 'manharĩ'wa hã te 're hâimana. Taha si dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wai uptabi hã te 're hâimana. Ōhõ ma si waihu'u pese di, te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hã, duré te te 're ĩda'a'uprosi mono zéb da hã. E a norĩ wa'wa hã dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa pâ, te bété asiré Cristuhu zazei'wa 're ĩwē'õ za'ra wa'aba mo.

Dasisõwa rowaihu'u nhomri na rowasu'u

¹³⁻¹⁴ Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. Āté ãne te za asisõwa wa'aba, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Āté ãhãna 'ri ahã u wa za ai'aba'ré ni, niha wamhã awēpsi. Tame te za misi wa'ãma tiwahu, rob'ui'prazéb zõ wa te romhuri za'ra ré, wa te wasima

sa'ētē za'ra da, rob'uiprazé hã.” Áté ãne te za dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. E awēmhã niha ai'ãma ïromhâimana za'ra wa'aba zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te za ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Aihâimana za'ra wa'aba zé hã aiwa romnhizédé ne hã. Romnhizé hã 're hâimana za'ra mono wamhã, te za awa'awi ai'utô. Tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, aiwa romnhizédé ne te za aiwi 're si'utôri su'u za'ra wa'wa.

¹⁵ Taha wa, te za ãne si asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're wa'awē mono wamhã, marĩ wa te 're ï'manharĩ za'ra mono da hã, wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra.” ãne te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tane nherē, niwa romhâimanazé hã waihu'u pese za'ra wa'aba newa, te 'râwi asi'uihã na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Ta hã dawasédé.

¹⁷ Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ïwē na da te dama ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono da hã, wē di. Tane nherē, taha wasu'u hã dama waihu'u pese za'ra nherē, marĩ ïwē na da te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono ô wamhã, ta hã dawasédé.

5

Ïsibro pese norĩ ãma, Wamama nhimihâzém na rowasu'u

¹ Asimarĩ ahã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé ïwapari pese za'ra wa'aba. Niwapsi te za robzei'ô hã 're ïsépata za'ra wa'aba mo. Taha wa, ïwana ré te za asina 're ai'ry'ry sirômo aba mo.

² Asimarĩ za'ra wa'wa hã te za aiwi 're si'utôri za'ra wa'wa. Duré ai'uzazé ïwē hã te za ïhã tetere hã te te aiwi 're hãzapu'u za'ra wa'wa.

³ Marĩ hã ate za'ra wa'wa hã, êtē'ubuzi pré oru 'manharĩ hã duré êtē'ubuzi'a prata 'manharĩ hã 're si'ubuzi za'ëtē za'ra mono ô di za oto. Ta norĩ hã asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono wamhã, te za asôti na aiwaihu'u za'ra wa'aba ni. E asibrob ahã hã asima si 're ïsa'ëtē za'ra wa'aba mono zarina, te za rowē hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Danhimarĩ hã unhama ro'o na, dawĩ 're ïsi'utôri za'ra mono ne, te za rowē hã aiwi ai'utôri za'ra wa'wa. Rob'rãsutuzéb u romhutu nherē, ma tô asima si 're ïsa'ëtē za'ra wa'aba mo, rob'ubumro hã.

⁴ Aiburu na romhuri'wa norĩ hã 're pawa'âbã za'ra wa'aba mono ô di. Ôhõta te aiwapsari za'ra. Hãiwa hawi te za dawapa, amho ubumroi'wa norĩ 're ïsiwapsari za'ra mono zé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, danhipai u ïwaihu'u pe hã.

⁵ Ti'ai ãma te asibro hã asima si 're ï'ubumroi pese za'ra wa'aba mo, asima ãma 're rowē za'ra wa'aba mono da, asibrom na. Wa za aima ãma romnhimir'é za'ra wa'wa. Powawē hã hãipese wamhã, romhuture di oto, da te ïwĩrízéb u hã. Tane, romhuture di oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dazu te te ï'aihã za'ra wa'aba zéb u hã.

⁶ Ni'wam norĩ hã marĩ hã te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono ô nherē, ma tô a norĩ wa'wa hã taré dama 're ï'ru za'ra wa'aba mo, da te 're simroi mono da. Ta norĩ ma, waihu'u za'ra ô di, 're ïsisô'reptu za'ra mono zéb da hã.

Wanhib'apito zô danhimi'ē na sô 're ïdanhimipari za'ra mono zém na rowasu'u

⁷ ïsisãnawã norĩ, rowasédé hã 're hâimana mono nherē, te za asimi'ē na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo, apã wei morĩ ô ré. Ma'ãpé rosa'rata za'ra wa'aba, buru tede'wa na. Buru tede'wa norĩ hã te simi'ē na, tã zô 're simipari za'ra, a'ē ta'a zô, duré ïpĩni 'rãsutuzéb zô zama. Simi'ē na te sô 're simipari za'ra, ropoto té te te 're ï'ubumro za'ra mono zéb zô, tãma sawi za'ra wa, buru nho hã.

⁸ Tane a norĩ wa'wa hã te za duré asimi'ē na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Za wei apã morĩ su'u na dâ'ãsina, te za robze na sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ ïsisãnawã norĩ, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã aiwasédé hã te te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tã da. Dahâimanazéb zarina

da'ãma rowairébé'wa hã we ãmorĩzéb u hã romhuture di oto. ãne wa, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁰ Duréihã Danhib'apito uptabi zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, ma tô simi'ẽ na te te 're robzépata za'ra, hãimana wẽ na. Tane te za duré ta norĩ wasu'u na 're ãrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo, ãsine 're aihãimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Ta norĩ hã te te 're robzépata za'ëtẽ za'ra mono nherẽ, siptete sina ma tô Wamama ãma 're hãimana u'ãsi za'ra. Taha wa, tãma 're rowẽ za'ra mono di oto. Taha wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di. A norĩ wa'wa hã ma tô Zoho wasu'u hã 're ãwapari za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono umnhasi sina ma tô ãma 're mo, Zo hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãsimizawizé hã sa'ëtẽ uptabi di. Duré da'ãma 're ãpẽ'ézé mono zé hã sa'ëtẽ di. ãne wa, Zo hã te te robzépata mono pari, ma tô marĩ hã ãwẽ hã apã tãma tisõ.

¹² ãsisãnawã norĩ, ãhãna marĩ ãpire hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za aimreme uptabi na si dama 're ãropisutu za'ra wa'aba mo. ãté ni'wa hã te za marĩ na dama ropisutu. Tawamhã ãté te za ãne dama tinha, tô sena na te te dama ãropisutuzém na, da te ãma waihu'u za'ra da: “‘Re ãhãimana u'ãsi mono hã hãiwa 'manharĩ'wa, ti'ai 'manharĩ'wa, uburé marĩ 'manharĩ'wa, te 're hãimana. Ta hã ma tô ãwaihu'u, tô sena na te aima ãropisutuzém na.” ãté ãne te za ni'wa hã dama tinha, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhisi hã, te te dama ãma waptob sina. ãne dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme uptabi na si, te za dama 're ãropisutu za'ra wa'aba mo, 're sisi za'ra wa'aba mono ãna, aimreme hã tô senai õ wa, Wamama hã aiwasédé hã te te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tõ da.

ãhãzé ré norĩ wasu'u

¹³ ãté asiré ãsazei'wai wa'wa hã te za robzépata. ãne wamhã, te za sina rowaptẽ, hãiwa u. Duré ni'wa hã rowẽ tãma hãimana wamhã, tinho're na te za Wamama ãma tiwata.

¹⁴ Duré ni'wa hã hãzé wamhã, te za sô tihãrã za'ra, ãsazei'wa norĩ pawapto'wa norĩ zõ, Wamama wi te te ãma rowaptẽrẽ za'ra da, duré azeitona 'rãi wa'ui wabre na te te ãma 'rãi u'rẽ za'ra da, Wanhib'apito zadawa para.

¹⁵ Tawamhã, Wanhib'apito umnhasi sina te te tiwi rowaptẽrẽ za'ra wamhã, Wanhib'apito te za sõ'reptu, ãhãzé ré hã. Te za pese. Duré ãhãzé ré hã tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono nherẽ, ãwasédé te te ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto.

¹⁶ ãne wa, Wanhib'apito hã aihãzé wa, te te 're aipese za'ra wa'aba mono da, marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Te za duré asima tiwi 're ãrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wi. Tawamhã dahãimana wẽ sina, da te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra mono wamhã, da te tiwi 're ãrowaptẽrẽ za'ra mono zéb zarina, te za tô te te dama ãma 're a'uwa'imrami, Wanhib'apito hã.

¹⁷ Duréihã Wamama zadawa wasu'u'wa hã te 're hãimana, Eriasi hã. Ta hã wasine hã te a'uwẽ na 're mo. Ta hã ma tô rowaptẽ hãiwa u, tã we ta'a tõ da, ti'ai u. Taha wa, si'ubdatõ wahu wãiwa, tã we ta'a õ di.

¹⁸ Taha pari, ma tô duré rowaptẽ, tã we ta'a da. Taha wa, te we tita'a oto. Tawamhã amnho ahã di oto, da te 're ã'ubumro za'ra mono zéb da hã.

¹⁹⁻²⁰ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. ãté asiré ãsazei'wa hã te za aipi'ra, roti senai'õ niwĩ. Tawamhã ãté misi te za ã'maipawapto wa'wa, apã te te sina siri da, roti tô sena niwĩ 're hãimana mono da apã. ãne asimiroti wẽ na 'manho'reptui wa'aba wamhã, ãpo're'õ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhiti 're hãimana u'ãsi mono õ di za, rowẽ u'ãsi nhiti. Duré Wamama hã te te ãma 'madã'ã õ di za, marĩ hã ahã na tiwasédé hã te te 're ã'ab'manharĩ mono zé hã. Te za tãma pari za'ra.

1 Pedru

Īsazei'wa norĩ ma, Pedru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ hã Pedru te te ĩrob'ui'éré hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã daro mono bâ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma, ma tô rob'ui'éré, ĩsazei'wa 're nomro mono 'ru te, da te tãma 're ĩrob'manharĩ za'ra mono norĩ ma. Īsazei'wa norĩ hã danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono wa, ma tô Pedru hã tinhimi'ui'éré na pê'êhiri za'ra. Taha na ma tô pawaptob za'ra, siptete sina Zezusihi ãma si 're nomro mono da. Cristu hã wanhowa te te ĩrobzépata na hã ma tô duré tãma waihu'u za'ra, duré wa norĩ hã ĩsiré 're wanomro mono wa, za ĩsine wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zém na hã. Āne ma tô duré tãma waihu'u za'ra: 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aipibu za'ra wa'wa, tô sena 're umnhasi za'ra wa'aba mono zô.

¹ Wa hã Pedru, Zezu Cristu te te ĩpisudu, ĩsadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da. Āhãna wa za ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě norĩ ma. Airom nhiti te dawazari 're aihâimana za'ra wa'aba mo, danhipti'a nho'ômo mono bâ, Pôtu ãma, duré Darasiza ãma, duré Capadosiza ãma, duré Azi'a ãma, duré Bitinha ãma.

² Aipoto za'ra wa'aba ô ré, ma tô Wamama hã sima aipisutu sirômo za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ĩsib'a'uwě oto 're anomro aba mono da. Taha da, ma tô oto Tipê'ezani hã aipê'ê 're aima sômri za'ra wa'wa, aiwě uptabi na oto ôhō ãma si 're anomro aba mono da, duré Zezu Cristuhu nhimiroti si 're wapari pese za'ra wa'aba mono da, duré Cristu hã dazada ĩdâ'âzéb zarina, aipê'ê 're te te 're ai'a'upsōi wa'aba mono wa, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto.

'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowě u'âsi, ãma 're anomro aba mono da, taha ãma si.

Rowě uptabi zô, 're ĩdanhimipari za'ra mono zé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si oto 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. E marĩ wa. ĩpê'ezézé hã sa'êté na tãma 're hâimana mono wa, ma tô wa'apoto té, wapê'ê 're, wahâimanazép té ĩwě na si oto ãma 're wahâimana za'ra mono da. Zezu Cristu hã dâ'â uptabi nherě, ma tô ĩmama hã ab're hawi hâiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha zarina, wa za duré wasina sô 're wanhimipari za'ra, 're wadâ'â za'ra mono pari, te te 're ĩwa'ahâiwa'utu mono zéb zô.

⁴ Nimahã na, te za marĩ hã ĩwě hã te te wama 're anhomri, tinhib'a'uwě norĩ zô te te 're ĩ'ab'madâ'â mono hã hâiwa ãma. Tame ĩwě uptabi si te asô 're simi'wara u'âsi 'wa, dawĩ 're ĩsi'utōrĩ waihu'u za'ra mono ô hã, dawĩ 're ĩwasété za'ra mono ô hã duré.

⁵ Ate za'ra wa'aba da, te ĩwě hã asô 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ĩwaihu'u pese na te oto asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za ĩwasété wi te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, asō'reptui wa'aba zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da, ro ĩsi'utōrĩzéb ãma.

⁶ Taha wa, te za ĩwasu'uwě zarina aipê'ê 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherě.

⁷ Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô, te za rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wě di, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Êtê'ubuzi pré oru hã dama ĩsawi pese zém nhipai u, tãma wě di. Êtê'ubuzi pré oru hã wa'âbâ za'êté wa, dama sawi pese di, ta hã dama 're hâimana u'âsi mono dai ô nherě. Zata ô zô, te za unhamana wa hiri ni, zata ô wa, da te ĩwaihu'uzéb da hã, oru uptabi na. Tane, a norĩ wa'wa hã rowasédé hã asada 're

hâimana za'ra wa'aba mono nherê, Wanhîb'apito umnhasi sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, apâ wei morî wapsi, te za danho'a ai'âma tiwata za'ra wa'wa, ôhõ umnhasi sina âma 're ï'aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zém na. Tame te za duré marî hã ïwê hã aima sômri za'ra wa'wa. Rowê uptabi hã te za duré aima pisutu za'ra wa'wa. Tawapsi, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za oto.

⁸⁻⁹ A norî wa'wa hã atômo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di, Zezu Cristu hã. Tane nherê, aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Wanhîb'apito hã. Atômo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô nherê, te Wanhîb'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, aima 're rowê za'ra wa'aba mono wa, te aipê'ê 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, ato za'êtê za'ra wa'aba na. E marî wa. 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa. Taha da, te Wanhîb'apito hã asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréhã aibâ norî hã te 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Ta norî hã danho'reptuzé wasu'u te te waihu'u pese za'ra da, ma tô te te sô 're rosa'rata za'ra. ïwana ré ma tô te te dama 're rowasu'u sirõmo za'ra, danho'reptuzém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono za te te aima âma 're ï'a'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na.

¹¹ Æne te ta norî hã te te sima 're nharî za'ra: “E 'wa hã, Danho'reptui'wa za. E niwa te za tawamhã te te 're da'anho'reptu.” Æne te ta norî hã te te sô 're rosa'rata pese za'ra, te te waihu'u za'ra da. Cristuhu pê'êzani hã ïpê'ê 're, 're hâimana za'ra mono wa, ma tô tâma waihu'u sirõmo za'ra, Cristu hã za te te ïrobzépatazém na. Taha pari, rowê uptabi hã hâiwa âma za tâma 're ïhâimana mono na ma tô duré tâma waihu'u sirõmo za'ra.

¹² 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô duré Æne hã tâma waihu'u sirõmo za'ra: “Aima wa'aba si, te waihu'u za'ra wa'aba ô di, danho'reptui'wai wasu'u hã. Ai'uirî na wa'aba, za 're ïdahâimana za'ra mono norî pibu ma, wa tô Æne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.” Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, aipibu ma za'ra wa'aba zama. Wanhîb'apito zadawa wasu'u'wa norî hã ma tô oto rowasu'uwê na aipo're pu'u za'ra wa'wa, Cristu te te 're ïda'anho'reptui mono zém na. Hâiwa hawi, Wanhîb'apito pê'êzani nhimipawaptobzéb zarina, tô sena Cristuhu wasu'uwê na ma tô aipo're pu'u za'ra wa'wa. Taha wasu'u hã wê uptabi wa, te oto hâiwa âma romhuri'wa norî hã te te sima 're wê uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da.

'Re ïhâimana u'âsi mono, dahâimana wê da, te te 're ïda'apisutu mono zé wasu'u

¹³ Zezu Cristu hã nimahã na te za wei mo apâ. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Zezu Cristu hã apâ wei morî wapsi, te za aima 're ïrowê za'ra wa'aba mono zé hã aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa âma. Taha zô si te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Taha wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. ïsimiroti hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô ré, ma tô marî hã ïwasété zô si 're ïrowasutu za'ra wa'aba mo. Taha zarina 're anomro aba mono ô di za oto.

¹⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ïsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da. Ta hã hâimana wê uptabi na, te 're hâimana. Taha wa, te za a norî wa'aba zama, aihâimana wê uptabi na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïsine.

¹⁶ Duréhã ma tô Æne siwasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã: “Wa hã ïhâimana wê uptabi na, wa 're ïhâimana. Taha wa, a norî wa'aba zama te za aihâimana wê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba aba mo, ïsine.”

Æne ïsimiroti na rob'ui'ééré, ïbaihã na hã.

¹⁷ A norî wa'wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wamama na te 're ïsisi za'ra wa'aba mo. Ta hã dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wa, te 're hâimana. Æhã wa, 're ïdahâimana za'ra mono zéb zarina, te za dahâiba mono bâ te te dama âma 're a'uwaimrami, dahâimana wê zém na, dahâimana wasété na zama. Taha wa, te za 're ïhâimana mono zém na asiwi 're ïwazéb za'ra wa'aba mo, Wamama hã, ti'ai âma 're anomro aba mono ré.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã ma tô ãwaih'u za'ra wa'wa, aiwa'âbã za'ra wa'aba zé hã. Cristu hã ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, aihirata norĩ ne, 're aihãmãna za'ra wa'aba mono tã da oto. E rob'uiirazém na ma tô Cristu hã aiwa'âbã za'ra wa'wa, e êtê'ubuzi pré oru na, niha wamhã, e ã'a na prata na. Mare di. Ta hã wê u'âsi 're hãmãna za'ra mono õ di za. Taha na te te aiwa'âbã za'ra wa'aba õ di.

¹⁹ Dazada ãdã'ázém na si ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, ãwapru hã tiwi ãpu'uzém na. Ta hã te 're mo, pone'êrebã ãwê uptabi ne, da te dasiwi ãwĩrĩ da hã, dawasété wa, dawa'âbãzéb da. Cristu hã wê uptabi na 're ãhãmãna mono hã ma tô tidã'ázém na aiwasédé hã wa'âbã za'ra wa'wa. Ta hã te te ãwawa'âbã za'ra zé hã wê uptabi di.

²⁰ 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te ro'apoto mono õ ré, ma tô Cristu hã pisutu siro, dazada dã'ã da, dawasété wa'âbãzéb da hã. ãhãna ro ãsi'utõrĩzéb u hã, ma tô we datême wi oto Cristu hã, aima ãma 're ãrowê za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²¹ Cristu hã dã'ã uptabi nherê, ma tô ab're hawi hãiwa'utu, 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã, rowê uptabi te te tãma pisutu da, hãiwa ãma. ãhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te oto õhõ si asina 're ã'umnhãsi za'ra wa'aba mo, te te dama ãropisutuzé hã te te aima ãma uwaimrami za'ra wa'aba da.

²² Wanhãb'apito nhimiroti hã, tô sena. A norĩ wa'wa hã ma tô ãsimiroti hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, marĩ ãwasété na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di oto. Aiwê na 're anomro aba mono da si, te oto asima 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Dazawizé hã tô sena te oto aima 're hãmãna za'ra wa'wa, asiré Wanhãb'apito zazei'wa norĩ ãma. Taha wa, te za õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

²³ 'Re ãhãmãna u'âsi mono zadawa wasu'u hã pire na te 're hãmãna u'âsi. Niwa si'utõrĩ waihu'u õ di za. Ta hã ma tô oto timreme na aipoto téb za'ra wa'wa aipê'ê 're, ã'ra si oto 're anomro aba mono da. Ti'ai ãma damama norĩ si te za nimahã na dawu 're si'utõrĩ za'ra. Taneĩ õ di, Aímama 'wa hã aipê'ê 're te te 're aipoto téb za'ra wa'aba mono hã. Niwa dame si'utõrĩ waihu'u õ di.

²⁴ Duréihã ma tô ãhã wasu'u na ãma rob'ui'ééré, 'Re ãhãmãna u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. ãne te rowasu'u:

“Du hã 're wapti'i hã za'ra mono õ ré, te za 're 'ré za'ra. Duré romnhirãrã norĩ hã wê nherê, te za 're sirãrã a'a za'ra. Tane duré dahãiba hã wê nherê, te za 're dasi'utõrĩ su'u.

²⁵ Taneĩ õ di, uburé Danhãb'apito nhimiroti hã. Pire na te 're hãmãna u'âsi. Niwa si'utõrĩ waihu'u õ di za.”

ãne ãma ãrob'ui'ééré hã.

Tawamhã Wanhãb'apito wasu'uwê na da te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô uburé Danhãb'apito nhimiroti wasu'uwê na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa.

2

¹ Taha wa, te za aiwasédé hã 're ãrême pese za'ra wa'aba mo, dasi'ruiwapari hã, duré dazadawa nhipe hã, duré dahãimanazé tô senai'õ hã, duré danhimarĩ na dasi'ruiwapari hã, duré dasima dawasu'u wasédé hã.

² Ai'uté ãpoto té hã tina hãiwa'u zõ 're ã'ry'ry mono ne, te za Wanhãb'apito nhimiroti zõ 're ãrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're asiptete za'ra wa'aba mono da, aihãmãna wasété hawi asõ'reptuzé hã 'rãwi oto asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da.

³ Wanhãb'apito dama 're ãsõpru mono zé hã 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa.

Êtê na Cristuhu ãma te te ãma ãsimiré'ézé wasu'u

⁴ Ma'ãpé, Wanhãb'apito u asimirosa'rata na si nherê, 're aihutu aba mono. Ta hã wê nherê, ma tô dasiwi wê'õ ni, êne hã 'ri'wa norĩ te te siwi ãwê'õ ne. Tane nherê, da te

dasiwi wê'õ nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wê uptabi di, Wanhib'apito hã. Tãma sawi uptabi di duré.

⁵ Ëne ahâ nherê, 'ri hã da te dasiwi ãma ì'ri ne, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te aima 're nharì za'ra wa'wa, ìsôrôwa na tãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. E marì da. Ìsôrôwa ãma tãma ìromhuri'wa norì ne, sasedoti norì ne, tãma ìromhuri'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré aihâiba na tãma 're asôprub za'ra wa'aba mono da. Zezu Cristu wazada ìdâ'âzéb zarina, tãma 're asôprub za'ra wa'aba mono wamhã, Wamama ma wê di, tãma 're ì'asôprub za'ra wa'aba mono zé hã.

⁶ Duréihã ìwana ré 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô êtê na Zezu Cristuhu ãma simiré'é. ãne te tinha:

“Êtê tómo wawê hã wa tô pisutu, ìnhorôwa ãma te hiri da, Si'ã na 'ri nho'õmo nhisi ãma. 'Ri na'rata wê'êzéb ãma wa za tihi, 'ri hã siptete na sab da. Ëne hã ìma wê uptabi di. Ìma sawi uptabi di duré. Taha umnhasi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, ìwê na za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa, dawi 're robzei'õ za'ra mono õ di za.”

ãne ãma ìrob'ui'ééré hã, ìbaihã na hã.

⁷ Êtê na ìsisi hã aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Cristu hã, Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono õ norì ãma, ma tô 'ri'wa norì ãma simiré'é, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. ãne te ta norì ãma rowasu'u:

“Êtê tomhâpâ wê hã 'ri na'ratazéb da hã, wê uptabi nherê, wasété newa, 'ri'wa norì te te aré siwi ìwê'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na.”

ãne ìwasu'u na rob'ui'ééré hã.

⁸ Duré êtê tómo wawê wasu'u amo na rob'ui'ééré hã, ãne:

“Ëne hã te za nasi da'marôpãrì za'ra.”

Taha na rob'ui'ééré hã, ãne. Ëne te te nasi da'marôpãrì za'ra wamhã, dama 're rowê za'ra mono õ di za. Tane Cristuhu wasu'uwê hã da te 're saze za'ra mono õ wamhã, dama 're rowê za'ra mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're ìda'awê'õ mono zéb zarina.

⁹ Tanei õ di, a norì wa'wa hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ìsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da. Sasedoti norì hã te te sima 're ì'apisutu mono ne, te oto a norì wa'wa hã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa, 're anomro aba mo, õhõ ãma si 're anomro aba mono da, ìte da. Ta hã robra hawi ma tô rowa'a u sitême asô tihârâ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, rowê uptabi na si 're anomro aba mono da oto. Taha wasu'u na, tiwaihu'u pese na te te aima ãma 're ì'uwaimrami wê za'ra wa'aba mono zém na, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ãma 're dapo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ A norì wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwê 're anomro aba mono õ di aré. ãhãna te oto ìsib'a'uwê tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré da'ãma 're ìpê'êzé mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré. ãhãna ma tô oto asina ìwaihu'u za'ra wa'wa, da'ãma 're ìpê'êzé mono zé hã.

Dahâimana wê zém na rowasu'u

¹¹ Ìsisânawã norì, ìma asawi pese za'ra wa'aba norì hã, darom nhiti 're ìdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ti'ab ré. Taha wa, marì wasété na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata wasété zarina 're 'manharì za'ra wa'aba mono tó da, aiwasété 'wa hã.

¹² A norì wa'wa hã Wanhib'apito zazei'õ'wa norì wazari, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za aihâimana wê na si dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã aihâimana wasété na, taré da te aima 're nharì za'ra wa'aba mono nherê, te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã

Cristu hã apâ wei morĩ wapsi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, ãsimiroti zarina aihâimana wẽ na, dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa.

¹³ Wanhib'apito nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa, uburẽ dama ãpire norĩ nhimiroti hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, ti'ai ãma danhipai u da'madã'ã'wa nhimiroti hã te za durẽ 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Durẽ tãma da'madã'ã'wa da, te te 're ãda'apisutu mono norĩ nhimiroti zama, te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. ãhâimana wasẽtẽ norĩ hã, ãsadawa para te te 're hã za'ra mono da, durẽ ãhâimana wẽ norĩ ãma 're wata za'ra mono da, taha da, ma tã ta norĩ hã pisutu za'ra.

¹⁵ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tã sima aiwẽ za'ra wa'wa, aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, tarẽ da te aima 're nharĩ wasẽtẽ za'ra wa'aba mono tã da.

¹⁶ Pawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ne, robzei'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, a norĩ wa'wa hã. Tane nherẽ, Cristuhu ãma rowẽ na 're anomro aba mono nherẽ, ãne tarẽ 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za: ãwasẽdẽ te 're 'manharĩ mono nherẽ, rowẽ u'âsi wa za 're ãhâimana. ãne tarẽ 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana wẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁷ ãne wa, te za dahãiba mono bã 're ãdahãiba wazẽb za'ra wa'aba mo. Uburẽ asirẽ ãsazei'wa norĩ hã te za 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za durẽ asima 're ãpipa za'ra wa'aba mo, ãwaihu'u pese uptabi na. Durẽ ti'ai ãma danhipai u da'madã'ã'wa hã te za asiwi 're ãhãiba wazẽb za'ra wa'aba mo.

Pawa'ãbã õ nherẽ, romhuri'wa norĩ hã 're ãnomro wẽ mono zẽ wasu'u

¹⁸ Aiwada'uri zarina aipawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ, asib'apito nhimi-wada'urizẽ hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ãsimizawi pese norĩ mreme hã, durẽ ãsimizawi'õ norĩ mreme zama.

¹⁹ Tarẽ nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ãrobzẽpata za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, ari'iwi te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, taha da, te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. ãne zarina te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

²⁰ Marĩ hã 're 'manharĩ wasẽtẽ za'ra wa'aba mono wa, da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, e te za ai'ãma 're dawata za'ra wa'wa. Mare di. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi te za 're ãsẽpata za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono si te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

²¹ Cristu hã ma tã robzẽpata, asada za'ra wa'aba. Ta hã ma tã ãne na aima ãma asanho za'ra wa'wa, ãsirã zarina si ari'iwi 're robzẽpata za'ra wa'aba mono da. Taha da, ma tã sitẽme asõ tihãrã za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

²² Cristu hã marĩ na tiwasẽdẽ te te 'manharĩ õ uptabi di. Tã sena na te te dama 're rowasu'u mono wa, sadawa nhipese na da te 're wapari mono õ di, dasiwi.

²³ Da te tãma 're nharĩ wasẽtẽ za'ra mono nherẽ, asa te te dama ãma 're nharĩ wasẽtẽ mono õ di. Durẽ da te tãma ãrob'manharĩ wasẽtẽ mono na te te robzẽpata mono nherẽ, te te dama ropipa õ di asa. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, ma tã sisõ, taha si dahãimanazẽb zarina da'ãma rowairẽb'wai wa, te te ãma dama 're a'upai mono õ wa.

²⁴ Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã wamhã, ma tã wawasẽtẽ wa, wawa'ãbã za'ra, wawasẽdẽ hã wa te oto 're 'manharĩ tã za'ra mono da, wahãimana wẽ na si oto 're wahãimana za'ra mono da. ãhãiba na da te tãma ãrob'manharĩ wasẽtẽzẽm na, ma tã robzẽpata za'ẽtẽ. Taha zarina, a norĩ wa'wa hã rowẽ na te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²⁵ Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di arẽ, pone'ẽrebã, bãdãdi nhiti 're ãsipa za'ra mono ne, 're anomro aba mono wa arẽ. ãhãna ma tã apã aipizari za'ra wa'wa, Da'madã'ã wẽ 'wai u, ãsarina si oto 're anomro aba mono da, rowẽ na.

3

Damro ré norĩ hâimanazé wasu'u

1-2 Pi'õ norĩ, romhuri'wa norĩ hã tinhib'apito mreme te te 're ãwapari pese za'ra mono ne, te za duré aimro mreme hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. Áté aimro za'ra wa'wa hã zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, tãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za oto sima wẽ za'ra, Cristuhu zazei'wa oto 're hâimana za'ra mono da. Te te 're saze za'ra mono da, tãma 're roti za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te za uihã na te te 're saze za'ra. E marĩ wa. Tãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa, duré ãmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wa.

3-4 Asima 're asipese za'ra wa'aba mono na si, 're asõpré wa'aba mono õ di za, ai'rãĩ waipo ãwẽ na, duré asõ'rebzu ãwẽ na. Duré ai'uza ãwẽ na 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata wẽ na oto 're ã'anomro aba mono zéb zõ si, te za asima 're asõpré wa'aba mo, duré aiwaimri 're ã'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zõ zama. Áne si tãma wẽ uptabi di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã.

5 Áne si ma tô wahi'rata sipi'õ norĩ hã 're nomro, 're ãhâimana wẽ za'ra mono norĩ hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tô ta norĩ hã te te sina 're umnhasi za'ra, te te 're pawapto wẽ za'ra mono da. 'Re ãnomro wẽ mono na, ma tô duré ta norĩ hã sina 're sõpré. Taha wa, ma tô timro mreme si te te 're wapari pese za'ra.

6 Áne Sara hã ma tô 're mo. Timro mreme hã ma tô te te 're wapari pese, Abra'ãhã mreme hã. Taha wa, ma tô tinhib'apito na te te 're sisi Sara hã, Abra'ã hã. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Asina aihâtã'ã ãna, te za duré 're anomro aba mo. Tawamhã Saraha nhihudu na te za te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

7 Duré aibã norĩ, aimro siré te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hã aibã wa, aihãiba hã siptete za'ra wa'aba di, aimro hãiba za'ra wa'aba ma hã. Áne hã te za asina ãwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Rowẽ ãsi'utõrĩ'õ hã te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã aima sõmri za'ra wa'wa, hãiwa ãma. Aimro norĩ wa'aba ma zama, te za sõmri za'ra. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, asiré 're aimreme zusi aba mono wamhã, te za te te 're ai'awapari 'wa, Wamama hã.

Ãsazei'wa norĩ, dama 're hâimana wẽ za'ra mono nherẽ, te te 're ãrobzépata za'ra mono zé wasu'u

8 ãmreme na wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asimirosa'rata wẽ na te za aihãni 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Duré dapẽ'ézé zarina da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za dasiré aipẽ hã 're ãsépata za'ra wa'aba mo, aipẽ'ézé sina. Duré uburé marĩ wẽ na dama 're rowẽ za'ra mono wa, 're dato za'ra mono wamhã, te za dasiré 're ato za'ra wa'aba mo. Te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Asima aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za.

9 Duré asada 're dahâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za, aihâimana wasété na. Duré dapẽ'ẽ na taré da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za, aimreme wasété na hã. Wamama wi si, te za ta norĩ ma 're ãwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ãwẽ si te te tãma 're sõmri za'ra mono da, ta norĩ ma. Áne da, ma tô Wamama hã sitẽme asõ tihãrã za'ra wa'wa, ãwẽ na si aima 're sõprub za'ra wa'aba mono da.

10 Duréihã ãne na ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã dama roti: "Aihãiba ré ré, robzei u'âsi 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wasété na dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za.

11 Te za duré aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, ïwē si dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da oto. Duré rowē na si asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, te za asina 're ïrosa'rata pese za'ra wa'aba mo.

12 Hâimana wē na dama 're ïhâimana za'ra mono norĩ si, te za te te 're ab'madâ'â pese, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Te te duré tiwi 're rowaptērē za'ra mono wamhã, te za te te 're awapari, ïmreme zarina te te tãma âma 're a'uwaimrami mono da. Tane nherē, dahâimana wasété na dama 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za dazada 're hâimana."

Ãne âma ïrob'ui'éré hã, ïbaihã na hã.

13 A norĩ wa'wa hã 're anomro wē wa'aba mono da, tô sena asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za rowasédé hã te te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa.

14 Tane nherē, dama 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono nherē, taré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za duré.

15 Cristu hã Asib'apito aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana prédup sina 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Duré Cristu 're ïsaze za'ra wa'aba mono zém na, da te 're asadanharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te za dama 're asiwasu'u waré za'ra wa'aba mo.

16 Aiwaimri te za 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme wasété âna. Aihâimana wē na te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasété na 'rãwi 're asiwē'õ za'ra wa'aba mono tõ da. Tawamhã dama 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono wamhã, Cristuhu zazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, taré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherē, te za damreme niwĩ 're danhiséb za'ra.

17 Ãté 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa. Ãne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zéb zarina, a'â 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono na. Ãne hã te te wama 're awē mono õ di, dama 're ïwahâimana wasété za'ra mono zéb da hã. Dama 're wahâimana wasété za'ra mono wamhã, âté te za da te 're wahã za'ra. Ãne zarina, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, ï'uwaibaba wa za tô wa te 're robzépata za'ra.

18 Misi haré ma tô Cristu hã dazada dârã, 're ïdahâimana wasété za'ra mono hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. 'Re ïmorĩ wē uptabi hã ma tô dârã, 're ïdanomro wasété mono norĩ da, te te 're wa'anhimroi mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono u. Cristu hã dâ'â uptabi nherē, ma tô ïmama hã hãiwa'utu, apã 're hâimana u'âsi mono da.

19 Tihãiba na u'âsi, te adã'â norĩ u mo, dazazéb 're, 're ïdasimasa mono ne, nimomo 're ïwairébé mono õ norĩ u. Uburé Danhib'apito uptabi na te te sina po're pu'u za'ra da, te ïtēme timorĩ za'ra.

20 Ta norĩ hã Nowé ti'ai âma 're morĩ ré, te te 're wapari za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Nowé hã 'ri ne uba're, te te 'manharĩ ré, te ta norĩ hã po're âna 're nomro. Tane nherē, da'ãma wa'a su'u õ wa, te te da'uprosi su'u õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Te te oto da'uprosi wamhã, 'ri ne uba're wa, ïsisisi norĩ si, ma â wi sõ'reptu za'ra. Ta norĩ hã umro za'ra di. 8 na ïhãiba za'ra hã.

21 Ta hã â hã, â dawabzuri, te wasu'u, danho'reptuzé. E da'u're wa, da'upsözé, te â dawabzuri hã wasu'u. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te dasi'ãma 're ïropisutu za'ra mono zé te wasu'u, â dawabzuri hã. Dawasédé te te dama 're apari mono wa, 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono õ di oto, dawasété na hã. Taha wa, dama 're ïrowē za'ra mono zéb zarina, te za oto dasina da te tãma 're ropisutu za'ra, âma 're ïdanomro mono zéb da hã. Zezu Cristu hã dâ'â uptabi nherē, ïmama hã ab're hawi te te hãiwa'utu wa, apã 're morĩ wa, te asõ'reptuzé hã aima tihâimana za'ra wa'wa.

22 Cristu hã hãiwa u morĩ wa, te oto pire na Timama nhimire niwĩ 're sãmra, Danho'reptui'wa hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ 'madã'â'wa, te 're

hâimana. Uburé hâiwa nho're âma, pire na duré waihu'u pese na 're îhâimana za'ra mono norĩ ma zama, te pire uptabi na tâma 're hâimana za'ra.

4

'Re îdanomro mono zép tém na rowasu'u

¹ Cristu hã ma tô tihâiba na robzépata. Taha wa, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, asihâiba zawi âna, îsine 're îrobzépata za'ra wa'aba mono zéb da hã. Âne, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, marĩ, da te 're î'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, te za oto da te 're rême pese za'ra.

² Taha wa, ti'ai âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono te te sima 're îwẽ mono zéb zarina si. Duré marĩ na asima 're îrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³ Wahub ahã na ma tô ai'âma 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai hâimanazém na, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ré. Ma tô asisô 're îrowasutu za'ra wa'aba mo aré. Âzézei'wa te aré 're anomro aba mo. Duré dato îwẽ'õre hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré, ma tô asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo aré. Duré âzézei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô ai'rã siwamnarĩ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono upana, ma tô romhâiba 'manharĩ âma 're aiwata za'ra wa'aba mo, ta hã waihu'u pese newa rob'manharĩ hã.

⁴ 'Re anomro wasété aba mono zé hã, tâibã oto. Taha wa, siwa'ru dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wa, te ai'âma 're tob'uzu za'ra wa'wa, Wamama nhimiroti waihu'u'õ'wa norĩ hã. Taha wa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono 'ru te, te oto ta norĩ hã taré te te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁵ Tane nherẽ, nimahã na ta norĩ hã 're îhâimana wasété za'ra mono zém na te te îwaihu'u za'ra zéb zarina, te za ta norĩ ma rowairébé za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Ta hã te te îda'awaihu'uzéb zarina, te za romhutu na uburé norĩ ma rowairébé, îhâiba ré norĩ ma, 're îdâ'â za'ra mono norĩ ma zama.

⁶ Taha wa, dahâimanazém na za te te dama 're arowairébé mono wa, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra, da te âma 're saze za'ra mono da. Ta norĩ wapari'wa norĩ hã ma tô oto tidâ'â za'ra. Ti'ai âma 're nomro mono ré, ma tô îwasété na wẽ'õ za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã, uburé 're îdahâimana za'ra mono norĩ hã îwasété na te te 're î'awẽ'õ mono ne. Tane nherẽ, hâiba ré 're nomro mono ré, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na po're pu'u za'ra, ta norĩ hã rowẽ îsi'utõrĩ'õ âma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono ne.

'Re dasipawaptob za'ra mono da, dama îrotizé

⁷ Ro îsi'utõrĩzéb u hã, romhuture di oto. Taha wa, te za aihâiba na asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré aihâimana nhimiza'rese te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi u'âsi aba mono da.

⁸ Dazawizé wasu'u si, îpire uptabi hã. Taha zarina si, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E marĩ da. Dazawizé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, dawasédé hã da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tã da, ahã nherẽ, da te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, dawasédé hã.

⁹ Te za duré 're îda'mazasi su'u za'ra wa'aba mo ari'iwi, 're dawata'ẽ za'ra wa'aba mono âna.

¹⁰ 'Re îhâimana u'âsi mono hã sõpru wa, ma tô aihâiba mono bâ dama 're îromhuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima sõmri za'ra wa'wa, sipu'u pese na. Taha zarina si, te za oto dama âma 're î'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

¹¹ Tawamhã dama 're rowahutu za'ra wa'aba mono wamhã, duré dama 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, timreme te te aima 're îsõmri za'ra wa'aba mono na si, te za dama 're îrowasu'u za'ra wa'aba mo. Duré aihâiba na zama 're dapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono, tinhiptede te te aima 're îsõmri za'ra wa'aba mono na, te

za 're ãdapawaptob za'ra wa'aba mo. ãne na hã te za dama ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da, Zezu Cristuhu nhib'a'uwẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, dama ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mono zẽm na. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wẽ uptabi wa, durẽ waihu'u pese uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra.

Wanhib'apito zazei'wa norĩ te te 're ãrobzẽpata za'ra mono zẽ wasu'u

¹² ãsiwadi norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãhãna rowasẽdẽ hã da te aima 're 'manharĩ za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono wa, te a'ã 're ãrobzẽpata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, 're ãrobzẽpata za'ra wa'aba mono zẽm na ãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, da te aima 're rob'manharĩ za'ẽtẽ za'ra wa'aba mono õ newa.

¹³ Cristu hã aiwana za'ra wa'aba, ma tã robzẽpata za'ẽtẽ. Taha wa, ãsine 're robzẽpata za'ra wa'aba mono wa, te za aipẽ'ẽ 're, 're ato za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Cristu hã tiwaihu'u pese na apã wei morĩ wapsi, za ato za'ẽne hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wa.

¹⁴ Até Cristuhu ãma si 're aihãimana za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're nharĩ wasẽtẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. E marĩ wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wa oto, rowẽ uptabi zẽ hã.

¹⁵⁻¹⁶ Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono nherẽ, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Durẽ marĩ na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Durẽ marĩ na dawĩ 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za. Durẽ danhimirosa'rada hã dawĩ 're 'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za. Até nimahã na dama 're aihãimana wasẽtẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za da te aima 're rob'manharĩ wasẽtẽ za'ra wa'wa. ãne zarina, 're robzẽpata za'ra wa'aba mono wamhã, ã'uwaibaba te za tã 're ãrobzẽpata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, 're robzẽpata za'ra wa'aba mono wamhã, 're asẽb za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu zazei'wa na, da te 're asisi za'ra wa'aba mono wẽ te, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mo.

¹⁷ Bãdã hã ma tã oto ãwa waptãrã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te dama ã'arowairẽbẽzẽb da hã, ta hã dahãimanazẽm na dawaihu'u'wa 're hãimana mono wa. Taha wa, te za a'ã tinhib'a'uwẽ norĩ ma arowairẽbẽ, 're ãwahãimana za'ra mono zẽm na, te te wa'awaihu'u wa. Tawamhã e niha za ãsazei'õ'wa norĩ ma te te ãrowairẽbẽzẽ hã. Wanhib'apito wasu'uwẽ na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, we te te dama ãwaihu hã te te ãma saze za'ra õ wa dame, ta norĩ ma, 're rowẽ za'ra mono õ di za.

¹⁸ Durẽihã ãhã wasu'u na ma tã ãne na dama rowasu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“Atẽ marĩ ahã na te za sada 're hãimana za'ra, 're ãnomro wẽ mono norĩ zada hã, tinho'reptuzẽ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ rẽ. Tawamhã e niha te za tãma 're romhãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wẽ'õ'wa norĩ ma hã, siwa'ru 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma hã.”

ãne ta norĩ wasu'u na rob'ui'ẽrẽ hã, ãbaihã na hã.

¹⁹ Até wa za a'ã robzẽpada hã wa te wasina 're 'madã'ã za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama 're ã'awẽ mono zẽb zarina. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wa'apoto mono 'wai umnhasi sina, wa za dama 're wahãimana wẽ za'ra, ta hã tinhimiropisutu wẽ na za te te wama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi mono wa.

5

Wanhib'apito zazei'wa 'madã'ã'wa norĩ ma rowasu'u

¹ Da'madã'ã'wa norĩ, ãhãna wa za aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã da'madã'ã'wa, wa durẽ 're ãhãimana. Cristu hã te te robzẽpata wamhã, wa tã ãtãmo na 'madã, te te ãrobzẽpatazẽ hã. Wa hã wa za durẽ ãsazei'wa norĩ sirẽ, rowẽ uptabi hã ãsina waihu'u hãiwa ãma, rowẽ uptabi hã sã'awi te te wama pisutu za'ra wapsi, Wanhib'apito hã.

² Taha wa, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ te te aima 're ìpisutu za'ra wa'aba mono hã ato sina tãma 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, tãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ãna. ãne da, ma tô sima aiwẽ za'ra wa'wa, Wamama hã. Rob'uiirazéb zô tãma 're dapawaptob za'ra wa'aba mono õ di za. Tô sena asima 're ìwẽ uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tãma 're ìdapawaptob za'ra wa'aba mo.

³ Asimi'madâ'â za'ra wa'wa hã tãma 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, ma tô aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dama aipire wẽ te, 're dawada'uri za'ra wa'aba mono õ di za. Asimipawapto wẽ na te za tãma ãma 're asanho wẽ za'ra wa'aba mo, asimi'madâ'â za'ra wa'aba norĩ ma.

⁴ Tawamhã Da'madâ'â'wai uptabi hã apâ wei morĩ wapsi, tãma 're ìdapawapto wẽ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, te za oto aima wa'âbâ za'ra wa'wa, ìwẽ uptabi na, ìsi'utõrĩ'õ na oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁵ Ìpréduptém norĩ, ìprédum norĩ mreme si te za 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo. Ìsazei'wa norĩ, aihĩni te za romhuri na 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ãna. Duréhã ãne na ma tô rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“Dapire na 'rãwi 're ìdasi'madâ'â za'ra mono norĩ da si, te za 're hâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Dapire na 'rãwi da te dasi'ãma 're ìrosa'rata za'ra mono õ norĩ si, te za te 're apawaptob u'âsi.”

ãne ãma rob'ui'ééré hã, ìbaihã na hã.

⁶ ãhã wa, te za Wamama ma 'rãwi aiwapu na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, taha si waihu'u pese uptabi na 're hâimana mono wa. ãne wamhã, bådã te te ai'ãma sima ìpisutuzém na, te za ai'ãma uwaimrami za'ra wa'wa, aipire na oto dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'wa. Taha wa, marĩ na 're aihâtã'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, marĩ na 're ì'aihâtã'â za'ra wa'aba mono zéb zarina. Taha parimhã, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto, marĩ na 're ì'aihâtã'â za'ra wa'aba mono ãma hã.

⁸ Ma'ãpé, aihâimana nhimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono. Duré 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Da'rui'wa hã datême 're morĩ wa, wa'uburé norĩ nhib'apito hã. Hu'u zéré pa hã wairõ sina, tisa zô 're ìnomro mono ne, te datême 're morĩ u'â, Wanhib'apito si da te dasina 're ì'madâ'â u'âsi za'ra mono zé hã te te dawi 're a'uprosi mono da.

⁹ Asiré Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã daro mono bâ 're hâimana za'ra mono 'ru te, da te tãma 're ìrob'manharĩ za'ra mono zém na, te a'â te te 're robzépata za'ra, asine za'ra wa'aba. ã norĩ wasu'u hã ma tô ìwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, Wanhib'apito umnhasi sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, da'rui'wai wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono sina.

¹⁰ Tane nherẽ, 're robzépata hã za'ra wa'aba mono õ ré, rowëzé hã te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha si te za te te 're asiptete u'âsi za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na, asiptete u'âsi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Õhõ ma si te ìsimizawizé hã sa'ëté na tãma 're hâimana. Taha wa, ma tô sitême asô tihârã za'ra wa'wa, rowë ìsi'utõrĩ'õ ãma ìsiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristuhu nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa.

¹¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana mono wa, wa za taha ãma si 're wawata u'âsi za'ra.

Pedru te te ìdazawizé wasu'u

¹² Sira hã ma tô ìpawapto, aima ìnhimiroti syry za'ra wa'aba nherẽ, te te aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba da. Ta hã ìsisãnawã ne, te ìma 're hâimana. Taha wa, ìma umnhasi di. Wa hã wa tô ìsima aiwẽ za'ra wa'wa, ìnhimiroti na te aipawaptob za'ra wa'aba

da, Wanhîb'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhîmîpawaptobzé hã asi'uihã na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wasu'u na si, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, tô sena wa. Taha wa, te te 're aipawapto wê za'ra wa'aba mono wa, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

¹³ Wanhîb'apito zazei'wa norî hã, Babironiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãhâimana za'ra mono norî hã, ma tô Wamama hã sima pisutu za'ra, ãsib'a'uwê oto 're hâimana za'ra mono da. Ta norî zama ma tô timreme na ãma asawi za'ra wa'wa. ã'ra na te 're ãsisi mono zama, ma tô duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, Marcusi hã.

¹⁴ Tame te za uburé asiré ãsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

Cristuhu nhîb'a'uwê norî, rowê na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, Wamama wi.

2 Pedru

Pedru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'éérézé, ĩsazei'wa norĩ ma

Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na Pedru hã ma tô duré rob'ui'ééré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã dawazari 're ĩhâimana za'ra mono norĩ mreime hã te te 're wapari za'ra mono tã da. Ta norĩ hã sadawa nhipse na ma tô te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã za apã we ĩmorĩ õ na hã. Taha wa, ma tô Pedru hã tãma waihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĩwa'a su'u mono õ zém na hã. Ta hã ma tô te te sima 're da'awě, ĩ'ra hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, uburé. Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã wasété uptabi na te 're hâimana za'ra. Taha na ma tô sitême te te 're dapizari za'ra. Taha wa, Pedru hã ma tô ãma tãma rob'ui'ééré za'ra, nimahã bātã na 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã za te te ĩhã za'ra zém na hã, duré ĩsine 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ zama.

¹ Wa hã Sima Pedru, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré ĩsadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, wasiré ĩsazei'wa 're ĩ'anomro aba mono norĩ ma. Wanhĩb'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wě uptabi di. Wa'anho'reptui'wa Zezu Cristuhu zama wě uptabi di. Wě uptabi zahuré wa, ma tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, wasine asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, duré Wanhĩb'apito Zezusi hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne wa, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowě u'âsi, ãma 're anomro u'âsi aba mono da.

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tiwaihu'u pese na uburé marĩ ĩwě na wama 're sõpru, wapě'ě 're, ĩsine wawě uptabi na ãma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, duré ĩsine wa te dãma 're ĩ'manharĩ wě za'ra mono zéb da zama.

⁴ Āne zarina, te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina, ma tô marĩ ĩwě hã wapě'ě 're, te te wama 're anhomri, sa'ětě na. Wama wě uptabi di, wama 're ĩsõprub za'ra mono zé hã. E marĩ da, ma tô wama 're sõprub za'ra. ĩsine wahâimana wě na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da. Āne wamhã, ĩsazei'õ'wa norĩ ne, wawasété zô 're wasiwasutu u'âsi za'ra mono õ di za, wawasété na 're wahâimana za'ra mono da.

⁵⁻⁷ Āne wa, ĩsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwě uptabi na si ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Duré Wanhĩb'apito nhimiroti hã te za 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré ro'wa'rudu hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono nherě, te za õne haré Wanhĩb'apito ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na si, 're aihâimana wě za'ra wa'aba mo. Duré, asisãnawã norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za asiré ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Te za uburé 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo duré.

⁸ Āhã zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aihâimana wě hã asima 're ĩsa'ětě za'ra wa'aba mo. Āne wamhã, Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu nhimiroti hã taré waihu'u za'ra wa'aba õ di za. Te za tô marĩ ĩwě na ãma 're ĩ'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Tane nherě, ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, datob'a na 're ĩdanomro mono ne, te za 're anomro aba mo, duré syry na da te 're ĩrob'madã'ã za'ra mono ne. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã, te te aima 're pari za'ra wa'aba mono nherě, ãma 're aipo're si'ãri za'ra wa'aba mono wa, te za datob'a na 're ĩdanomro mono ne, 're anomro aba mo.

¹⁰ ĩsisãnawã norĩ, tô sena ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwě 're anomro aba mono da. Āne wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, ãma

're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono da, 'râwi ãsib'a'uwẽ na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. ãne wamhã, Wanhib'apito hã rẽme za'ra wa'aba õ di za. Duré aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di za oto.

¹¹ Taha zarina, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã to sina te te 're ai'a'mazasi 'wa hãiwa u, Wanho'reptui'wai u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu u, Danhib'apito uptabi na dama 're ãhâimana u'âsi mono u.

¹² ãhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ, duré asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, wa za te ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, aiwi simani za'ra wa'aba tõ da, ãwasu'u hã.

¹³⁻¹⁴ ãma wẽ di tõ, ãhãiba ré 're ãhâimana mono ré hã, ãhã wasu'u na, te ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da hã, ãdã'ãzéb u romhuture na, te ãsina waihu'u wa, Wanhib'apito Zezu Cristu te te ãma ãwaihu'u sirõmo zéb zarina.

¹⁵ Taha wa, ãma ãwaihu'u pese na si, wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, uburé te aima ãma ãrob'ui'ére za'ra wa'wa hã, aiwi simani za'ra wa'aba tõ da, ãuirĩ na hã.

Wanhib'apito hã rowa'a za'ëtẽ ré, sab ré, te te siwi ãmadã na rowasu'u

¹⁶ Wa norĩ hã wa tõ Wanhib'apito hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ãwaihu'u pese uptabi na, duré za apã we ãmorĩ na zama. E tawamhã taré danhimirosa'rata nhipese zarina, wa tõ Wanhib'apito wasu'uwẽ hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Wa norĩ hã Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'ëtẽ ré, sab ré, wa tõ watõmo na 'madã na za'ra ni.

¹⁷⁻¹⁸ ãrata wa tõ aimasam ni, ãmama hã ãma wata wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Hãiwa hawi te we tãma tinha, rowẽ uptabi hawi, ãne: “ã hã ãra, te 're ãsawi pese mono, tãma 're ãto za'ëtẽ mono.” ãne te we tãma tinha. Wa norĩ hã wa tõ ãne wapari za'ra ni, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã hãiwa hawi te te tãma ãnharĩ na, ëtẽ 'rãihã ãwẽ uptabi ãma, Wanhib'apito Zesusihi 'rata wasimasab ré.

¹⁹ Marĩ, wa te ãsabu za'ra zéb zarina, wa tõ waihu'u za'ra ni, tõ sena na Danho'reptui'wa na 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zém na hã. Awẽ u te za wasi wawẽ hã 're pusi, dama rowa'a'wa da, damorĩ wẽ da. Tane wapawapto'wa da, te wama 're hãimana, ãsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã, ãma 're ãwanomro wẽ mono zéb da hã. ãne wamhã, te za ãma 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

²⁰⁻²¹ 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u na rob'ui'ére hã, marĩ te te ãwasu'uzé hã, ni'wa hã si'uihã na te te waihu'u õ di, te te dama 're ãawaihu'u mono da hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã, si'uihã na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tõ Tipẽ'ëzani na te te tãma 're awaihu'u, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Tane, wa norĩ zama ãsadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowasu'u hã, wasi'uihã na wa te 're waihu'u za'ra mono õ di, marĩ te te ãwasu'uzé hã wa te dama 're ãwaihu'u za'ra mono da hã. Taha wasu'u hã pire wa, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

2

*Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ na rowasu'u
Zudasi 3-16*

¹ Duréihã ma tõ ni'wam norĩ hã wahi'rata norĩ wazari 're hãimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa. Tane, tõ senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã, te za duré aiwazari 're hãimana za'ra wa'wa. Ta norĩ nhimirowasu'u hã tõ sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono wamhã, te za dahãimana wẽ zé hã dawi 're si'utõrĩ za'ra. Wanhib'apito hã tidã'ãzém na te te 're wa'ãbã za'ra mono nherẽ, te za 're simrami za'ra, tinhib'apito zõ, tõ senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're ahã za'ra, 're dãã za'ra mono da.

² Ta norĩ hâimanazéb zarina, te za da'ahâ na da te âma 're sasômri za'ra, dahâimana nhiséb'ô na, Wanhib'apito zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ. Taha wa, te za da'ahâ na Wanhib'apito nhimiroti ma, da te 're nharĩ wasété za'ra, taré.

³ Tô senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã te za taré rob'uiprazéb zô, tinhimirosa'rata na si, marĩ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ta norĩ hã ãwasété na 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Taha wa, ãsimihâzé wi, sisô'reptu waihu'u za'ra ô di za.

⁴ Tane, hãiwa âma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, duréihã tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, tinhimihâzé hã te te tãma ba'a za'ra ô di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Ropipa u ma tô sisiti satôri za'ra, tame 're simasa mono da, pawasisi ré robra âma. Tame te za ta norĩ hã 're simasa, bândã ãwa ãwaptã'ázéb u, dahâimanazém na te te ãda'awaihu'uzéb zarina te te dama ã'arowairébézéb u hã. Tawapsi te za ta norĩ hã hã za'ra.

⁵ Duréi uptabi hã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimihâzé hã te te dama ba'a ô di, ti'ãi âma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ ma. Â ma, ma tô tinha, â pusi mono da, â na te te da'uprosi da, 're dahâimana wasété za'ra mono wa. Nowé norĩ si ma tô sô'reptu za'ra, 7 na ãhãiba za'ra norĩ me. Nowé hã te te aré dama 're roti u'âsi, 're dahâimana wê za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na.

⁶ Duré, dahâimana wasété wa, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã siwi da'awê'ô, Sodoma na 'ri nho'ômo nhisi âma, duré Domora na 'ri nho'ômo nhisi âma zama. Unhama ro'o na ma tô da'uprosi, da te âma waihu'u za'ra da, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, aiwa za te te 're ãda'ahâ za'ra mono na.

⁷ Roho si 're morĩ wê wa, ma tô sô'reptu, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Dahâimana nhiséb'ô na, 're dahâimana za'ra mono wa, ma tô tipê'ẽ na aré te te 're robzépata, Ro hã.

⁸ Da'rata 're hâimana mono ré, awê sidâpâsi dawasété na te te 're da'awaihu'u mono wa, duré damreme wasédé hã te te 're awapari mono wa, pẽ'êzé ahâ uptabi di, Ro hã.

⁹ 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, Ro hã te te ãsô'reptuzéb da hã. Tane duré, Wanhib'apito ma waihu'u pese di, ro'wa'rutu hawi te te 're ã'anho'reptui mono zéb da hã, ãsimiroti 'madã'ã pese 'wa norĩ hã. Duré tãma waihu'u pese di, te te 're ãda'ahâ za'ra mono zéb da hã, 're ãdanomro wasété mono norĩ hã, bândã ãwa ãwaptã'ázéb u hã, dahâimanazém na te te ãda'awaihu'uzéb da hã. Tawapsi te za dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé, rob'rãsutuzéb âma.

¹⁰ Dahâimana nhiséb'ô na 're dahâimana za'ra mono wamhã, duré ãsimiroti hã da te dasiwi 're wê'ô za'ra mono wamhã, te za sa'êtê na da te 're robzépata za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimihâzéb zarina.

Senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã, te simipari âna 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã te te 're wazéb za'ra mono ô di. Timreme na te te âma 're wasété u'âsi za'ra, sina pahĩ za'ra âna.

¹¹ Hãiwa âma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ ma, siptete za'ra di. Duré tãma waihu'u pese za'ra di. Tane nherẽ, Wanhib'apito nho'a 're hâimana za'ra mono wa, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ âma, 're mreme wasété za'ra mono ô di, asa.

¹²⁻¹³ Tanei ô di, aibã norĩ hã senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã. Roti hã uburé tãma waihu'u za'ra ô wamhã, te roti ma te te 're nharĩ wasété za'ra, wê nherẽ, roti hã. Ta norĩ hã abaze ne, te rosa'rata âna 're hâimana za'ra, simiza'rese âna. Taha zarina, abaze hã da te 're simroi mono wa, 're ãrere'e mono ne, te za ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra, 're ãhâimana wasété za'ra mono zé wa'rãmi.

Ta norĩ hã te marĩ hã te te sima 're wê ahã za'ra. Siséb'ãna, te rowa'a na te te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, ta norĩ wazari, 're asaihuri aba mono wa, te ai'ãma 're mreme wasété za'ra wa'wa, ãsazei'ô'wa norĩ hã.

¹⁴ Senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã te pi'ô ãwasété norĩ zô te te 're rob'madã'ã u'âsi za'ra. Ta norĩ ma hã wê za'ra di, tiwasédé hã te te âma 're ã'manharĩ u'âsi za'ra mono zéb da hã. Hâimana nhipse na te ta norĩ hã 're nomro, da te âma 're sasômri za'ra mono da.

Tawamhã ni'wam norĩ hã siptete sina Wanhib'apito ãma 're nomro mono õ wamhã, te za ta norĩ ãma te te 're sasõmri za'ra. Duré senai õ na rowasu'u'wa norĩ hã te tinhimari wẽ zõ si, te te sima 're rob'ruiwaparari u'âsi za'ra. Taha wa, ta norĩ hã tãma wẽ õ di, 'Re ãhãmãna u'âsi mono ma hã.

¹⁵ Ta norĩ hã ma tô 're ãdanomro wẽ mono zé hã rẽme za'ra, Bara'ã hã 're ãmorĩzéb zarina, oto 're nomro mono da. Bara'ã hã Be'oho 'ra. Duréihã ma tô Bara'ã hã sima wẽ, rob'uiprazé hã da te tãma sõmri da, ãsimiromhuri wasété wa'rãmi.

¹⁶ Tawamhã 'Re ãhãmãna u'âsi mono zadawa para, ma tô ãsimizama hã awaru po'repore hã, a'uwẽ mreme na tãma tinha, simiza'rese ãna 're morĩ tõ da. ãne na ma tô tiwi sizã, za te te ã'manharĩ wasété zé hã.

¹⁷ Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã, tinhimirowasu'u na te te ãma 're dapawaptob za'ra mono õ wa, wa za oto marĩ na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ta norĩ hã sipti hã 're ã'ã're mono ne, te 're hãmãna za'ra. Duré hãiwa nhirõno hã rowa'u hã nimomo te te 're sate mono wa, tã hã ãhawi we 're ãta'a mono õ ne, te 're hãmãna za'ra. 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã pisutu sirõmo za'ra, robra si 're ãsa'wari mono zéb ãma, ãwa 're hãmãna u'âsi za'ra mono da.

¹⁸ Ta norĩ hã simiroti pire newa, 'rãwi sina 're wata za'ra mono sina, te za te te dama 're rowasu'u za'ra, da te dasima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, 're dahãmãna wasété za'ra mono da, dama 're ãrowẽ za'ra mono zéb da newa. ãne wamhã, nimosi ãsazei'õ'wa norĩ hãmãna wasétézém hawi 're ãdasipizari za'ra mono norĩ hã, te za oto te te ãma 're sasõmri za'ra, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ ãma hã.

¹⁹ Dasi'uihã na dahãmãnazém na 're dahãmãna wasété za'ra mono nherẽ, rowẽ na si za 're ãdanomro mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, taré. Tane nherẽ, rowẽ na si 're nomro mono õ di, ta norĩ hã, tihãmãna wasété hawi ãwairébézéb da hã, tãma waihu'u za'ra õ wa. Marĩ hã da te 're sei hõsi za'ra mono wamhã, dasi'uihã na da te 're rẽme waihu'u za'ra mono õ di za. Tane, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã si'uihã na tiwasédé hã te te sahãri waihu'u za'ra õ di.

²⁰ Até ta norĩ hã Danho'reptui'wa na ma tô Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're waihu'u za'ra. Taha zarina ma tô ãsazei'õ'wa hãmãna wasétézém hawi 're sipizari za'ra. Tane nherẽ, apã dasiré 're hãmãna wasété za'ra mono wamhã, e niha za tawamhã, 're ãhãmãna za'ra mono zé hã. Wanhib'apito hã te te 're saze za'ra mono õ ré, rowẽ'õ na 're ãhãmãna za'ra mono zém nhipai u hã, tãma 're rowẽ õ uptabi za'ra mono di za oto.

²¹ Ta norĩ hã hãmãna wẽ na 're hãmãna za'ra mono da, te te sina 're waihu'u za'ra mono õ ré, ma tô robzei'õ na 're hãmãna za'ra. Tazahã, dahãmãna wẽ zé hã te te oto siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wa, te oto robzei'õ uptabi na 're hãmãna za'ra.

²² Ta norĩ hã apã tiwasété u 're sipizari za'ra mono wa, ma tô te te sina ãma 're uwaimrami za'ra, dahãmãnazém na tô sena na da te dasima 're ãnharĩ za'ra mono zé hã, ãne: "Wapsã hã te za apã mo, tinho'o'õ zõ, te te 'rẽne da. Duré uhãbã hã da te 're upsõ za'ra mono nherẽ, te za apã 're si'uptob za'ra, ti'ai wai'o na."

3

Wanhib'apito Zezu Cristu hã za apã we ãmorĩzé wasu'u

¹ ãsiwadi norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa za duré rob'ui'ére na ãma aima sisiwi za'ra wa'wa, maparane te aima ãrob'ui'ére za'ra wa'aba zéb zarina, rosa'rata wẽ na 're aihãmãna za'ra wa'aba mono da.

² Wa tô ãsima wẽ, duréihã 'Re ãhãmãna u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti na, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Wa tô duré ãsima wẽ, Wanhib'apito nhimiroti na zama, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Wanho'reptui'wa nhimiroti na hã, wasiré ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã wa te aima ãma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã.

³⁻⁴ Marĩ ãpire na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Rob'rãsutu u hã romhuture wamhã, te za ni'wam norĩ hã ãne 're hãmãna za'ra. Marĩ

ĩwasété zô si te za te te 're rowasutu za'ra. ãne te za te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa: “Oro apâ wei morĩ su'u 'ruza, Zezu Cristu hã. Ropoto na'rata hawimhã, tô õhõ u'â romhâimanazé hã. Apâ wei morĩ õ ré, ma tô wamama norĩ hã wawi 're dâ'â za'ra.” ãne te za te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa.

⁵⁻⁶ Ta norĩ hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, duré pese timreme na hã hãwiwa te te ĩpoto na, ti'a te te ĩpoto na zama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ta hã ma tô â na âma aiwanhiza, â hã ti'a hã te te 're uirĩ mono da oto. Duré âma ronomro pari, ma tô â pusi. Ma tô tã si nomro. Ma tô uburé marĩ hã ti'ai âma hã uprosi, â na.

⁷ Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme zarina, hãwiwa norĩ hã ti'ai me te za a'â 're hâimana zahuré. Bâdâ ĩwa ĩwaptã'ãzéb u, te za dahâimanazéb zarina dama arowairébé, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã te za da'uprosi, 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã. Duré unhama ro'o na te za oto hãwiwa norĩ hã uprosi zahuré, ti'ai me.

⁸ ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, Wanhib'apito hã zahadu apâ wei morĩ õ nherẽ, ma'ápé marĩ na âma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, aiwi 're simani tã za'ra wa'aba mono da. Bâdâ hã wa te 're ĩsa'rata za'ra mono nei õ di, Wamama nhimiza'ratazé hã. Bâdâ misi nherẽ, tãma hã wahub ahâ ne. Duré miu na wahum nherẽ, tãma hã misi bâtã na.

⁹ Wanhib'apito hã wa'a õ di, ĩwẽ na te te dama ĩropisutuzém na, te te dama âma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono da hã. Ai'âma wa'a su'u za'ra wa'aba õ di, te te ĩ'aihã za'ra wa'aba da hã. E marĩ wa. Te te ĩda'uprosi da hã tãma wẽ õ di. Uburé dawasété wi 're ĩdasipizari za'ra mono da si, tãma ĩwẽ hã, ĩsimiroti zarina 're danomro wẽ mono da si.

¹⁰ Wa za oto aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩsipsaihuri hã sô ĩdanhimipari õ zém na si, te za âzé, 'ri para u hã. Tane, Wanhib'apito zô 're ĩdanhimipari za'ra mono õ zém na si, te za wei mo apâ. ãne wamhã, hãwiwa te za ai'utõ. Rãrã'ã za'ëtẽ uptabi di za. Uburé marĩ hã hãwiwa na 're ĩsimasa mono hã te za ai'uzã. Danhipti'ai mono bâ, marĩ hã 're ĩhâimana za'ra mono hã te za si'utõrĩ.

¹¹ Tawamhã, uburé marĩ hã ĩsi'utõrĩzém na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, e niha te za tawamhã 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te za aiwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si.

¹² Te za duré asimi'ẽ na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono bâdã te te ĩpisutu zô. Bâdã hã ĩwa waptã'ã su'u da, te za asiptete sina 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Bâdã ĩwa waptã'ã wamhã, te za hãwiwa hã ai'utõ, unhama ro'o na. Duré uburé marĩ hã hãwiwa na 're ĩsimasa mono hã te za ai'utõ.

¹³ ãne za romhâimana wa, hãwiwa ĩtéb zô, duré ti'a ĩtéb zô zama, wa za sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, tame dawẽ na si 're ĩdahâimana za'ra mono zéb zô. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ãne ĩwẽ na te te dama ropisutu wa, wa za sô 're wanhimipari u'âsi za'ra.

¹⁴ Taha wa, ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, rowẽ zô 're asimipari za'ra wa'aba mono sina, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aihâimana wẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aihâimana wẽ uptabi na, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi âma 're anomro aba mono da.

¹⁵ Ma'ápé, âma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito hã da'âma ĩwa'a su'u õ zém na hã. Ta hã te simi'ẽ na 're hâimana, tinhimiházé wi te te 're ĩda'anho'reptui mono da hã. ãne na ma tô duré Paru hã wama ĩsawi pe hã aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, hãwiwa hawi rowaihu'u na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina.

¹⁶ ãne na ma tô te te dama 're awaihu'u, Paru hã te te dama âma 're rob'ui'ére mono wamhã. Nimame te tihâimana za'ra, ĩsimi'ui'ére pire hã. Ta hã dama pire za'ra di, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ãne wa, ma tô ni'wam norĩ hã ĩsimiroti na te te âma 're upa za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono õ wa, wẽ nherẽ, ĩsimiroti hã. Ta norĩ hã Wanhib'apito âma siptete sina 're hâimana za'ra mono õ wa, ma tô Paruhu nhimiroti na te te âma 're upa za'ra. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hãiba

amo na zama, ma tô te te ãma 're upa za'ra. Taha wa, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã hã za'ra.

¹⁷ Ìsiwadi norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, ma'ãpé 'rãwi 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ nhimirowasu'u hã 're wapari za'ra wa'aba mono tô da, Wanhíb'apito ãma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁸ Ma'ãpé, 're aihâimana wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono, aihâimana wẽ hã asima 're sa'ëtẽ za'ra wa'aba mono da, Wanhíb'apito Zezu Cristu te te 're ãwa'apawapto mono zém na. Duré Wanho'reptui'wa Zezu Cristuhu ãma rowaihu hã, te za asima 're ãsa'ëtẽ za'ra wa'aba mo. Ta hã Wanho'reptui'wai wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra. Tane tô.

1 Zuwã

İsazei'wa **norĩ ma, Zuwã te te ĩrob'ui'éré na'rata zé** **İbahã wasu'uzé**

Ã İbahã na rob'ui'éré hã Zuwã hã ãma sisisi õ di. Tane nherẽ, İšana'rata hawim na hã dama waihu'u pese za'ra di, İsimi'ui'éré na hã. Zuwã hã ma tô wama waihu'u za'ra tinhimi'ui'éré na hã, 're wasisawi pese za'ra mono da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İwa'azawi pese mono ne. Duré rowa'a na si 're wanomro mono da, ma tô wama waihu'u za'ra, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna.

Zezu Cristu İsi'a'uwëzé wasu'u

¹ Wa hã Zuwã, wa za oto aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'wa, 're İ'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Duréhã marĩ õ uptabi ré, 're İhâimana mono ãma, wa za aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ta hã ma tô si'a'uwë, ti'ai ãma hã. Ta hã wa tô wa te 're wapari za'ra, ti'ai ãma 're morĩ ré, İsiré 're İwanomro mono norĩ hã. Wa tô duré wa te 're hãiba 'madâ'â u'âsi za'ra, watõmo na. Dâ'â pari, hãwa'utu wa, wa tô duré wanhib'rata na hãiba upi za'ra ni. Ta hã 'Re İhâimana u'âsi mono mreme na İsisi hã, duré 're İdanomro mono zép té, te te dama 're İ'apisutu mono.

² Duréhã marĩ õ ré hã Wamama siré te 're hâimana u'âsi, ta hã. Tawamhã ma tô we datême sihâi're, sõ'awi ãma 're İdanhopré mono da hã. Wa norĩ hã wa tô wa te 're 'madâ'â za'ra. Taha wa, sena na wa aima wasu'u za'ra wa'aba ni, 're İdanomro u'âsi mono zé te te dama 're İ'apisutu mono hã.

³ E marĩ da, wa ãne aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, wa te 're İ'madâ'â za'ra mono zém na hã, duré wa te 're İwapari za'ra mono zém na zama. Wamama siré 'râwi 're İwahâimana za'ra mono ne, duré İ'ra siré Zezu Cristuhu siré 'râwi 're İwahâimana za'ra mono ne, a norĩ wa'aba zama İsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'aba ni.

⁴ Watoi uptabi zé hã wa te wasima 're 'masisi za'ra mono da, wa ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, ãma 're İwahâimana za'ra mono zéb da hã.

'Re İhâimana u'âsi mono, rowa'a u'âsi 're İhâimana mono zé wasu'u

⁵ Zezu Cristu hã ma tô Timama hã te te wama 're sadawa wasu'u za'ra. Taha nhimirowasu'u hã wa te 're İwapari za'ra mono zém na wa oto aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. E niha Timama hã te te wama 're İsadawa wasu'u za'ra mono zé hã. ãne na wa tô wa te 're wapari za'ra: "Rowa'a wamhã, robra õ di. Tane, 'Re İhâimana u'âsi mono hã wë uptabi wa, marĩ İwasédé hã ãma 're hâimana mono õ di." ãne Timama hã te te wama 're İsadawa wasu'u za'ra mono zé hã.

⁶ Até wa za wawasété na 're wahâimana za'ra. Tawamhã, wawasété na 're wahâimana za'ra mono wamhã, robra u'âsi wa za 're wahâimana za'ra, wapë'ë 'remhã. Tawamhã robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ, 'Re İhâimana u'âsi mono siré, 'râwi 're İwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, wazadawa nhipese na wa za 're wahâimana za'ra, wapë'ë 're, robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ. ãne wamhã, tô senai õ di, 're İwahâimana za'ra mono zé hã.

⁷ Tane nherẽ, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're wahâimana za'ra mono wamhã, rowa'a na 're İhâimana mono ne, wa za duré wa norĩ hã rowa'a na 're wahâimana za'ra. Taha zarina, wa za duré 'râwi wasiré ãma 're wahâimana za'ra, wasisawi pese sina. 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra hã te za duré wawasédé hã te te wama 're apari tidâ'ázém na Zezusi hã, wawasété ãna oto ãma 're wanomro mono da.

⁸ Até wa za taré 'râwi wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra, ãne: "Wa norĩ hã wawasété ãna, wa 're wahâimana za'ra." ãne wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa za 'râwi wasima 're wazadawa nhipese za'ra, wawasété õ na wasina 're İwawata za'ra mono

na. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã wapě'ě 're, wama 're hâimana za'ra mono õ di, âne wamhã.

⁹ Tane nherě, wawasédé hã wa te 're ì'manharĩ za'ra mono na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 'râwi 're wasiwě'õ za'ra mono wamhã, te te dama 're ì'aropisutu mono zéb zarina, te za te te wama âma 're a'uwaimrami, te te wama âma 're a'upai mono âna. Tâma 're ìwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã wa te 're ì'manharĩ za'ra mono hã te te wa'âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Te za te te wama 're apari, wawasédé hã.

¹⁰ Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô da'âma waihu'u siro, uburé 're ìdahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasété âna 're ìwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma, wa ìsadawa nhipe hã wa te âma 're sa'ra za'ra. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wapě'ě 'remhã, wama 're hâimana za'ra mono õ di za.

2

Zezu Cristu hã Timama ma, te te 're ìda'apawapto mono zé wasu'u

¹ Ì'ra norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, e marĩ da, wa âne na aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Aiwasété âna âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, wa âne ìnhimi'ui'ééré na âma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Tane nherě, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherě, Zezu Cristu hã 're ìmorĩ wě uptabi hã te za ai'âma 're sisaprĩ za'ra wa'wa, tinhimiroti wě na. Timama ma, te za âne te te 're aiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusi hã: “Ă norĩ hã, tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, asiwi 're awě'õ mono õ di za. Wa hã wa tô ì'upana sada ìdâ'â za'ra, uburé ìwasédé hã te tâma 're ì'apari mono zéb da hã.” Āne te za Timama wi te te 're rowaptěř, ai'upana za'ra wa'aba.

² Ta hã ma tô wazada dârâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wawasédé hã te te wama 're ì'apari mono zéb da hã. Tane nherě, wazada si dâ'â õ di. Uburé da'udâna dawasédé hã da te 're ì'manharĩ za'ra mono norĩ zada zama, ma tô dârâ, da'upana.

³ E niha, wa za tawamhã wasina waihu'u pese za'ra ni, 'râwi ìsiré 're ìwahâimana za'ra mono na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wapsi, wa za wasina wa te 're waihu'u za'ra, 'râwi ìsiré 're ìwahâimana za'ra mono na.

⁴ Āté ni'wa hã te za âne dama 're siwasu'u: “Wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâimanazé hã ìma waihu'u pese di.” Ta hã ìsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono õ nherě, te za taré dama 're siwasu'u, sadawa nhipese na. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã ìpě'ě 're, tâma 're hâimana mono õ di.

⁵⁻⁶ Tane nherě, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'azawi pese mono zém ne, 're ìsisawi pese za'ra mono zéb zô, ta norĩ wi tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za. Te za te te tâma âma 're uwaimrami u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìhâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, e niha tawamhã, 're ìhâimana za'ra mono zé hã za. Zezu Cristu hã ti'ai âma 're morĩ ré, 're ìhâimana wě mono zém ne, te za 're hâimana wě za'ra. Āne hã wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za sena na wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si 're ìwahâimana za'ra mono zém na hã.

Duréi nherě, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti té wasu'u

⁷ Ìsisânawã norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âhãna 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizép tém na te âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba õ di. 'Re ìsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi, aima 're ìhâimana za'ra wa'aba mono zém na, wa âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, za 're ìwasisawi pese za'ra mono zéb da na. Ta hã te 're ìwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizé hã âhãna te âma ìrob'ui'ééré hã duréi nherě, âhãna hã duré ité oto. E marĩ wa. Cristu hã ti'ai âma 're morĩ ré, ma tô Timama nhimiroti

zarina te te 're da'azawi pese, tô ôhõ zarina si. A norĩ wa'aba zama te duré ãsimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha wa, wa tô oto wa te 're waihu'u za'ra, duréi nherê, ãhãna hã íté duré, Wamama nhimiroti hã, ôhõ si nherê. Zezusi hã ti'ai âma 're morĩ ré, ma tô te te dama 're rowasu'u, rowa'a na si 're danomro wê mono da, robra na si 're danomro wasété tô mono da, danhimiza'rese âna. Taha wa, te oto robra hã te te sina rosapari u'âsi. Īwa'râmi te rowa'a ĩsa'êne hã te te sina rosa'ré, hâimo.

⁹ Āté ni'wa hã dasiré ĩsazei'wa newa te za taré âne dama 're siwasu'u: “Wa hã, 're ĩmorĩ wê di. Rowa'a na si wa 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina.” Āne ni'wa hã dama 're siwasu'u mono nherê, ĩsazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra na 're hâimana.

¹⁰ Ni'wa hã ĩsazei'wa norĩ te te 're azawi pese mono wapsi, te za rowa'a na 're hâimana u'âsi, tipê'ê 're. Tawamhã rowa'a na si 're morĩ wamhã, 're si'marõpãrĩ mono õ di za tiwasété na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana wê mono wa.

¹¹ Tane nherê, ni'wa hã ĩsazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra u'âsi siwa'ru 're hâimana, tipê'ê 're. Robra na datob'a ne siwa'ru 're ĩdahâimana za'ra mono ne, te 're hâimana wasété.

¹²⁻¹⁴ Ī'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aiwasété 'wa hã te te ai'âma 're ab'madâ'â aba mono õ di oto, Zezusi hã dazada ĩdâ'ázéb zarina. Duré Wamama hâimanazé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, wa aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Īprédum norĩ, duréihã marĩ õ uptabi ré, 're ĩhâimana mono siré 'râwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa duré aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Duré ĩpréduptém norĩ, ĩwasété uptabi âma ai'uté za'ra wa'aba wa, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u zarina si asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa oto âne aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁵⁻¹⁶ Ti'ai âma dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa. Dawasété zô, da te dasima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra mono zé hã, Wamama tei õ di. Duré, datõmo na marĩ hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa, da te dasima 're ĩruiwapari za'ra mono zé hã, Wamama tei õ di. Duré, danhimarĩ ahã wa, 'râwi dasina 're ĩdawata za'ra mono zé hã, Wamama tei õ di. Duré, dahâimana pire na 'râwi dasina 're ĩdawata za'ra mono zéb zama, Wamama tei õ di. Uburé marĩ hã ti'ai âma ĩwasétére hã dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono norĩ te hã.

Taha wa, ti'ai âma uburé 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ ne, aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena Wamama hã 're sawi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁷ Ti'ai âma uburé 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zé hã ĩsi'utõrízéb u, ãhãna hã te te sina rotété u'âsi, duré uburé marĩ ĩwasédé hã da te dasima 're ĩruiwapari za'ra mono zama. Zahadu wapsi te za ai'utõ, simisutu. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si 're hâimana za'ra mono wapsi, ta norĩ si te za 're hâimana u'âsi za'ra, si'utõrĩ âna.

Cristuhu zada za 're ĩhâimana mono wasu'u

¹⁸ Ī'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ropsi'utõrízéb u hã romhuture di oto. Tame te za oto aibã ĩwasédé hã dama 're hâimana sõ'awi, Cristuhu zada 're ĩhâimana mono hã. Cristuhu newa te za ĩsimiroti hã da te 're wapari za'ra. Taha wasu'u hã ma tô 're ĩwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherê, te duré ãhãna wanho'a 're hâimana za'ra ahã uptabi na, za Cristuhu zada dama 're ĩhâimana mono ne. Taha wa, wama waihu'u pese za'ra di oto, ropsi'utõrízéb u ĩromhuture na hã.

¹⁹ Ta norĩ hã ma tô aré wasiré 're si'rã'õtõ u'âsi, ĩwasu'uwê u. Wasiré uptabi 're hâimana za'ra mono õ nherê, ma tô aré wasiré 're hâimana za'ra. Wasiré uptabi, 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, te aré wasiré 're hâimana u'âsi za'ra, 'râwi. Tane nherê, ma tô wahawi 're

wairébé. Taha wa, wa tô wasina waihu'u za'ra ni oto, wasiré uptabi 're ãhâimana za'ra mono ò na hã.

²⁰ A norĩ wa'wa hã ma tô Zezusi hã 're ãmorĩ wẽ uptabi hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Timama pẽ'ẽzani hã te te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tô oto Wamama nhimiroti tô sena uptabi hã aihâiba mono bâ ãwaihu'u za'ra wa'wa.

²¹ E Wamama nhimiroti hã tô sena uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba ò wa, wa ãne ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. ãne wab ò di. ãsimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré 're ãdazadawa nhipese za'ra mono zé hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti tô sena uptabi hã wib ò na hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

²² E 'wam norĩ hã bété 're ãsada wa nhipese za'ra mono hã. Ta norĩ hã te ãne Zezusi hã te te dawĩ 're udã za'ra: "Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te ãpisutu ò di." Ta norĩ hã sadawa nhipese uptabi na 're ãhâimana za'ra mono. Ta norĩ hã te Cristuhu zãda 're hãimana za'ra, te te dawĩ 're udã za'ra mono wa. ãmama zãda zama te duré 're hãimana za'ra, ta norĩ hã.

²³ Nĩ'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono 'ra, te te dawĩ 're udã za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ãmama siré 'rãwi 're hãimana za'ra mono ò di. Nĩ'wam norĩ si, Zezusi hã Wamama hãwi we ãmorĩ na te te 're ãsaze za'ra mono na tô sena dama 're ãsiwasu'u za'ra mono norĩ si, te Wamama siré 'rãwi 're hãimana za'ra, rowẽ na.

²⁴ Ma'ãpé, ãwasu'uwẽ hã 're ãsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hãwi 're ãwapari za'ra wa'aba mono zém na si 're anomro u'ãsi aba mono. ãma 're anomro u'ãsi aba mono wapsi, te za duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono 'ra ãma 're anomro aba mo, duré ãmama ãma zama.

²⁵ Cristu hã ma tô ãne wama ropisutu sirõmo za'ra, 're wadã'ã za'ra mono ãna, ã'rata 're ãwasi'ubumroi u'ãsi mono zéb da hã.

²⁶ E 'wam norĩ ãma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Sadawa nhipese na taré te te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono norĩ ãma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. ãsiniwĩ 're aipizari za'ra wa'aba mono da, te ta norĩ hã ãnhimiroti tô sena òre na te te 're aipibui u'ãsi za'ra wa'wa.

²⁷ Tane nherẽ, ma tô Cristu hã Timama pẽ'ẽzani hã te te aima 're sãmri za'ra wa'wa. Taha ré, te oto ãré 're anomro u'ãsi aba mo. Aipẽ'ẽ 're, te aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'wa. Taha wa, roti aimawi zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono ò di za. Taha si te za uburé marĩ ãwẽ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã. Tô sena uptabi, ãsimiroti hã. Taré te te aima 're roti za'ra wa'aba mono ò di. Taha wa, te za ãsimiroti si 're ã'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Cristuhu ãma si te za duré 're anomro u'ãsi aba mo.

²⁸ ã'ra norĩ, ãne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Zezusi hã apã wei morĩ ò ré, ma'ãpé òhõ ãma si 're anomro u'ãsi aba mono, apã za wei morĩ wa, ãma aipahi za'ra wa'aba tô da, duré rowazép te, ãma aĩ'rãpo za'ra wa'aba tô da.

²⁹ Cristu hã 're ãmorĩ wẽ uptabi na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, marĩ na 're ãsiwasété mono ò na hã. Taha wa, nĩ'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te dama 're ã'apisutu mono zéb zarina si 're nomro wẽ mono wamhã, tawapsi te za oto ãwaihu'u za'ra wa'wa, ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ, tô sena 're ãnomro mono na hã.

3

'Re ãhâimana u'ãsi mono 'ra norĩ 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ma'ãpé, ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wamama hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã, tô sena te te 're wa'azawi pese uptabi. Te te 're wa'azawi pese mono wa, te ti'ra na te te 're wa'anhisi. Taha wa, tô sena, wa oto ã'ra hã 're wahãimana za'ra, ãsazei'wai mono bâ. Dapo're'õ u'ãsi 're ãdanomro mono norĩ hã, Wamama hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono ò wa, wa norĩ zama ã'ra na te te duré siwi 're wawaihu'u za'ra mono ò di, ta norĩ hã.

² Īsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, wa oto 're wahāimana za'ra. Tane nherē, za 're ĩwahāimana za'ra mono zéb da hā, zahadu wama waihu'u prā za'ra di. Cristu hā apā wei wazô morī wamhā, ĩsine wa za oto 're wahāimana za'ra. Āhā si wama waihu'u pese za'ra di. E marī wa, wa za ĩsine 're wahāimana za'ra. Tô sena Cristu hā 're ĩhāimana mono zém na 'rāwi wa te oto wasiwi waihu'u za'ra wa, wa za ĩsine 're wahāimana za'ra.

³ Ōhō zô rob'umnhasi sina, sô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa za uburé marī ĩwasédé hā wa te wasiwi 're wē'ô pese za'ra 'rāwi, ĩwē na si 're wahāimana za'ra mono da. Cristu hā wasété āna 're ĩmorī ne, wa za 're wahāimana za'ra.

⁴ E marī tawamhā, 're ĩdawasété za'ra mono zé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti, da te dasiwi 're wē'ô pese za'ra mono wamhā, ta hā dawasédé. Taha wa, ni'wam norī hā 're wasété za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti te te siwi 're wē'ô za'ra, 'rāwi.

⁵ Tane nherē, Cristu hā ma tô we ti'ai u mo, dawasédé hā te te dama 're aparī mono da. Ā hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ta hā 're ĩmorī wasété ô, duré marī ĩwasédé hā te te 're ĩ'ab'manharī mono ô.

⁶ Taha wa, ni'wam norī hā Cristuhu āma si 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā 're hāimana wasété za'ra mono ô di. Tane nherē, ni'wam norī hā 're hāimana wasété u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Zezusi hā Danho'reptui'wa na te te 're waihu'u za'ra mono ô di. Ta norī ma, Zezusi hā tāma waihu'u za'ra ô di tô.

⁷ Ī'ra norī, dahāimana wasété na 're ĩdanomro mono na, da'āma 're sasômri za'ra wa'aba mono ô di za, danhimiroti senai'ô na dama 're ĩhāimana za'ra mono na zama. Ma'āpé 'rāwi asina 're asôpré pese aba mono. Ni'wam norī hā 're nomro wē mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na sima āma 're sipa za'ra mono ô wamhā, ta norī si 're hāimana wē za'ra mono di, Cristu hā 're ĩmorī ne.

⁸ Wa'uburé hā, wa'rui'wa hā ropoto na'rata hawim haré, te tiwasédé hā te te 're ab'manharī u'āsi. Taha wa, ni'wam norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Wa'uburé nhib'a'uwē te 're hāimana za'ra. Taha nhimiromhuri wasédé hā te te tiwi pari da, ma tô 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā we ti'ai u datēme mo.

⁹ Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono ô di. Mare di. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩpē'e 're, 're ĩpoto téb za'ra mono zé hā te te tāma 're anhomri mono wa. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, āma 're 'ra za'ra mono wa, tiwasédé hā ône u'āsi te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ô di za.

¹⁰ E niha wa za bété waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra norī hā, duré Wa'uburé 'ra norī hā. Ni'wam norī hā 're hāimana wē za'ra mono ô wamhā, duré te te 're dazawi pese za'ra mono ô wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're nomro mono ô di. Āne na wa za ta norī hā Wa'uburé 'ra na waihu'u za'ra ni.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zém na roti wasu'u

¹¹ Duréihā ĩsāna'rata hawimhā, ma tô Zezusihi wasu'uwē hā 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, uburé 're ĩwasisawi pese za'ra mono zém na hā.

¹² Duréihā Ca'ĭ, tino te te ĩ'ruiwapari ne, 're wasi'ruiwapari za'ra mono ô di za. Ta hā ĩwasété nhib'a'uwē te 're hāimana, Wa'uburé nhib'a'uwē. Ta hā ma tô tino tīwī. E marī wa. ĩno si 're hāimana wē mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te wēsāmri 'ru te.

¹³ Īsisānawā norī, ĩpo're'ô norī hā te za te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, áté te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo, āne: "E marī wa, te ô norī hā te te 're ĩ'ruiwapari za'ra." Āne hā 'rāwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono ô di za. Te za tô ĩhāimana wasété norī hā te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩpo're'ô norī hā te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô newa, 'rāwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono tô da.

¹⁴ Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã te dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipẽ'ẽ 'remhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti. Tanei õ di, wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti, wapẽ'ẽ 're aré wadâ'â u'âsi ne 're wanomro mono nherẽ, wa tô ãhawi 're wawairébé, 'Re ãhâimana u'âsi mono niwĩ, rowẽ na oto 're wanomro u'âsi mono da, wapẽ'ẽ 'remhã. ãne, wa tô oto wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni. 'Re wasisawi pese za'ra mono wa, wa ãne hã tô sena na wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni.

¹⁵ Dapãrĩ'wa norĩ ma, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré ni'wam norĩ hã te te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, ta norĩ hã dapãrĩ'wa ne, te 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã 're hâimana za'ra. Taha wa, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã wama 're hâimana za'ra mono õ di za, aiwa.

¹⁶ E niha wa za, 're ãdasisawi pese za'ra mono zé hã waihu'u pese za'ra ni. ãne wa za waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô sisawi ãna wazada dârâ. Taha zarina wa za duré wa norĩ hã 're wasipawaptob za'ra, 're wasisõ'reptu za'ra mono da. 'Re wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wa za tô 're wasipawaptob za'ra, 're wasihâiba zawi za'ra mono ãna. ãne 're ãdasisawi pese za'ra mono zé hã za oto.

¹⁷ Ni'wam norĩ hã marĩ, tãma 're hâimana za'ra mono nherẽ, marĩ zô dawi 're ãro'wanhi'riti za'ra mono na te te 're dawaihu'u za'ra mono nherẽ, da'ãma 're pê'ézé za'ra mono õ wamhã, e ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb ré te 're hâimana za'ra. Mare di. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

¹⁸ ã'ra norĩ, e wazadawa na si wa za wa te 're dazawi wapti za'ra. Mare di. Wamreme na si wa te 're dazawi wapti za'ra mono õ di za. Uburé wa za marĩ ãwẽ na wa te 're dapawaptob za'ra, wanhimizawizé hã tô sena na.

'Re ãhâimana u'âsi mono nho'a, dasina dahâtâ'â ãna 're ãdanomro mono zé wasu'u

¹⁹ Õhõ na si 're wahâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're ãwanomro mono na wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, roti tô sena uptabi na si 're ãwanomro mono na. Duré ãsõ'a 're wahâimana za'ra mono nherẽ, 'rãwi wasina 're wahâtâ'â za'ra mono tô da, te za wapẽ hã wama 're siwaihu'u u'âsi za'ra, wapẽ hã ã're wama 're simi'wara mono da.

²⁰ 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã marĩ hã wapẽ'ẽ na 'rãwi wa te 're ãwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're ãwahâimana za'ra mono na 'rãwi wapẽ'ẽ na 're wasiwawã za'ra mono nherẽ, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wa'ãma 're po're pu'u u'âsi, taha ma uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi wa. Wa'ãma 're pê'ézé uptabi mono wa, te za wapẽ hã ã're wama 're simi'wara, ã'ra 're ãwahâimana za'ra mono na, 're wasiwawã za'ra mono õ wamhã.

²¹ ãsisãnwã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa norĩ hã tô sena 're wahâimana wẽ za'ra mono wamhã, tawamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ãwahâimana za'ra mono na 'rãwi 're wasiwawã za'ra mono õ di za. ãne wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wasina 're wapahi za'ra mono õ di za. Wasina wahâtâ'â ãna, wa za tãma 're wamreme zusi u'âsi, ãsõ'a.

²² Duré, ãsimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te te wama 're ã'awẽ mono zéb uwaibaba si 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa te tiwi 're ãrowaptẽrẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te za uburé marĩ hã ãwẽ hã te te wama 're anhomri.

²³ E niha tawamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa te 're ã'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. ãne ãsimiroti hã. ã'ra Zezu Cristu, wa za wa te wasina 're umnhasi

za'ra, Danho'reptui'wa na. Duré te te wama 're ĩroti za'ra mono zéb zarina si, wa za 're wasisawi pese za'ra. Āne ĩsimiroti hã.

²⁴ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tô sena te ta norĩ hã âma 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma. Ta hã te duré ĩ'rata 're sãmra u'âsi za'ra, 'râwi. E niha wa za tawamhã, wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa'rata 're ĩsãmra u'âsi mono zém na hã. Ta hã ma tô Tipě'ězani hã te te wama 're anhomri, wapě'ě 're, 're sãmra mono da, uburé marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono da. Taha na wa za wasina waihu'u za'ra ni, wa'rata 're ĩsãmra mono na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

4

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, dama rowasu'u nhipese'wa norĩ wasu'u

¹ ĩsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âté ni'wam norĩ hã te za âne aima 're siwasu'u za'ra wa'wa: "Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipě'ězani hã te te wama 're anhomri. ĩpě'ězani te te wama 're ĩ'waihu'u mono zéb zarina si, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra." Āne ni'wam norĩ hã aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono nherě, ĩsimirowasu'u na 're saze su'u za'ra wa'aba mono õ di za, a'â. Āhãna hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ hã ahâ uptabi di oto. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Taha wa, te za uburé roti hã tô sena zô 're ĩpibui u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani hawib zô si.

² E niha te za tawamhã ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani ré sena na te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono na hã. Áté ni'wam norĩ hã te za âne sena na aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, 'râwi tipě'ě hawim na te te 're ĩrosa'rata za'ra mono hã: "Zezusi hã ta hã Cristu, tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu. Ta hã ti'ai âma dawazari poto wa, ma tô si'a'uwě." Āne aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena na te za âma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa na, duré ĩpě'ězani ré 're ĩhâimana za'ra mono na zama.

³ Tane nherě, ni'wam norĩ hã Zezusi hã Danho'reptui'wa da, ti'ai âma dawazari ĩsi'a'uwě na te te dawĩ 're udâ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani ré 're hâimana za'ra mono õ di, tô sena. Zezusihi zada, 're ĩhâimana mono nhimirosa'rata zarina si te te 're rosa'rata za'ra, tipě'ě na hã. Ma tô ĩwaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, Zezusihi zada, 're ĩhâimana mono nhimiroti wasété na, za daro mono bâ dasima da te âma 're ĩropéi mono na. Āhãna ĩsõwam nherě, te ĩsimiroti wasété na 're dahâimana za'ra duré.

⁴ ĩ'ra norĩ, a norĩ wa'aba si te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, tô senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ da, ma tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na. E marĩ wa. Aipě'ě 're, 're ĩsãmra za'ra wa'aba mono hã, Wa'uburé ma tiwaihu'u pese na siptete uptabi wa, ti'ai âma dawada'uri wasété 'wai ma.

⁵ Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ hã, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ me 're hâimana za'ra. Taha wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ nhimirosa'rata wasété zarina si te te tãma 're rowasu'u za'ra, ta norĩ hã. Taha na si te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, wapari ze ti, ĩsimiroti wasété za'ra hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ ma hã.

⁶ Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě, wa oto 're wanomro. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã 'râwi te te 're ĩwaihu'u za'ra mono hã, ta norĩ si te te 're wawapari za'ra. Tane nherě, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě'õ, 're ĩnomro mono norĩ hã te te 're wawapari za'ra mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na hã. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari za'ra mono õ

wamhã, wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, Wa'uburé hawi roti tô senai õ zarina 're ãhãimana za'ra mono na. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono wasu'u na te te 're wawapari ze za'ra mono wamhã, wa za duré wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hawi roti sena uptabi zarina 're ãhãimana za'ra mono na hã.

'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimizawi pese zé wasu'u

⁷ ãsisãnwã norĩ, 're ãdasisawi pese za'ra mono zé hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te wa, wa za ãma 're wasisawi pese uptabi za'ra. Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, te oto 're hãimana za'ra. 'Rãwi te duré te te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hãimanazé hã.

⁸ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, simizawi pese uptabi di. Tinhimizawi zarina te uburé marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ u'ãsi. Taha wa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono siré 'rãwi 're nomro mono õ di, ta norĩ hã.

⁹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zé hã wama waihu'u za'ra. E niha ma tô wama waihu'u za'ra. Ti'ra hã misi nherẽ, ma tô we satõ ti'ai u, taha ãma si rowẽ na 're wanomro u'ãsi mono da.

¹⁰ Wa norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wama sawi pese za'ra di. Tane nherẽ, te taha nhipai u te te 're wa'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra we satõ ti'ai u, wazada dá'ã da, wazada dá'ã wa, wawasété na te te oto 're wa'ab'madã'ã tô mono da. Tô sena ãsimizawi pese zé hã siwaprosi te tãma 're hãimana, danhipai u.

¹¹ ãsisãnwã norĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãne hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa za wa norĩ zama taha zarina 're wasisawi pese za'ra, ãsine.

¹² 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ni'wa titõmo na te te 'madã'ã õ di. Tane nherẽ, 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za wa'rata 're sãmra u'ãsi, 'rãwi. Te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã wa za duré wa te wasina ãma 're uwaimrami u'ãsi za'ra.

¹³ E niha wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si 're ãwanomro mono na, duré õhõ si wa'rata 're ãsãmra u'ãsi mono na. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri. Taha na wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra.

¹⁴ Wamama hã ma tô ti'ra hã we satõ, Danho'reptui'wa da. Ta hã wa tô wa te 're 'madã'ã za'ra, watõmo na. ãhãna wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra, Danho'reptui'wa na, ã'ra hã.

¹⁵ Até ni'wam norĩ hã te za ãne te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra. Ta hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã we ti'ai u satõ, Danho'reptui'wa da." ãne na ni'wam norĩ hã te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ 'ratap si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're hãimana, 'rãwi. Ta norĩ si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono siré 're hãimana u'ãsi za'ra, 'rãwi.

¹⁶ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã simizawi pese uptabi di. Tane ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're hãimana za'ra, 'rãwi. Ta norĩ 'ratap si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're sãmra, 'rãwi. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha na wa te wasiwi ãma 're wawã za'ra mono õ di oto.

¹⁷ Niwapsi te za Zezusi hã dahãimanazém na da'awaihu'u, za te te da'ãma ã'arowairébézéb ãma hã. Tawamhã 're ãhãimana wasété za'ra mono norĩ si te za hã za'ra oto. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, sihãiba zawi ãna te te 're ãdazawi pese mono ne, ti'ab ré 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, tawapsi, wasina wapahi za'ra õ di za, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã oto. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã wa te tãma ãma 're uwaimrami u'ãsi za'ra mono wa, wa za wasina wapahi ãna ãsõ'a wahãimana za'ra ni.

¹⁸ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, tãma wazawi pese za'ra nherẽ, wasina 're wapahi za'ra mono õ di za oto. Te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã te te wama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi mono nherẽ, tãma 're wapẽ'ẽwara waihu'u za'ra mono õ di za oto. Tane nherẽ, ni'wam

norĩ hã sina pahi na 're hâimana za'ra mono wamhã, tawamhã, te te 're ĩsawi pese za'ra mono zém na te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ hã sina pahi u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te za romhã ré robzei'õ na 're hâimana za'ra ti'ab ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma te te da'ahã za'ra wa, da te 're ĩrobzépata za'ra mono ne.

¹⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩmorĩ'rata na te te 're wa'azawi pese mono wa, wa duré wa norĩ hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra, asa. Taha wa, wa duré 're wasisawi pese za'ra.

²⁰ Até ni'wam norĩ hã te za taré ãne dama 're siwasu'u za'ra: “'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa wa te 're sawi pese za'ra.” ãne dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, te te 're da'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, sadawa nhipese na te ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Titõmo na 'rãwi te te 're ĩ'madã'ã za'ra mono norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono õ nherê, e niha te za tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dahãiba u'ãbã te te siwi 're sawi pese, titõmo na te te siwi 're 'madã'ã mono õ nherê. ãne wamhã, tãma sawi waihu'u za'ra õ di, ta norĩ ma hã.

²¹ Zezusi hã ma tô ãne te te wama 're roti za'ra: “'Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te siwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, taha zarina te za duré te te 're dazawi pese za'ra.” ãne ĩsimiroti hã, wama za'ra hã.

5

Īsazei'wa norĩ hã siptete sina dawĩ 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norĩ hã, Zezu Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra. Ni'wa hã aibã hã wama sawi pese za'ra wamhã, taha u'ãbã, wa duré ĩ'ra norĩ hã wa te 're sawi pese za'ra.

² Taha zarina wa za duré ãne hã waihu'u za'ra ni: 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama sawi pese za'ra wamhã, duré ĩsimiroti hã wa te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, taha u'ãbã, wa za ĩ'ra hã tô sena 're wasisawi pese za'ra, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã.

³⁻⁴ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, e niha wa za tawamhã 're wahâimana za'ra. ĩsimiroti si wa za wa te 're 'madã'ã pese za'ra. E ĩsimiroti hã wama pire za'ra di, wa te 're ĩ'madã'ã pese za'ra mono zéb da hã. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, wa te tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Taha wa, wanhiptete na wa za 'Re ĩhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ da, 're wahâimana za'ra, uburé marĩ ĩwasédé hã ti'ai ãma 're ĩhâimana za'ra mono wi. E niha wa za wanhiptete sina ãma 're wahâimana za'ra. Zezusi hã Wanho'reptui'wa na wa te wasina 're ĩ'umnhasi pese za'ra mono zém na wa za wanhiptete sina dawĩ 're wahâimana za'ra.

⁵ E 'wam norĩ hã te za tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ zada hã, siptete sina 're hâimana za'ra. Zezusi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na te te 're ĩsaze za'ra mono norĩ si, te za sada 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ zada hã.

Cristu hã a'uwẽ hãiba na dasiré ĩpoto na tô sena na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁶⁻⁸ Zezu Cristu hã ti'ai u wei morĩ wamhã, a'uwẽ hãiba na ma tô podo. E niha wa za tawamhã wasiwi waihu'u pese za'ra ni, sena na Zezusi hã a'uwẽ hãiba na ĩpoto na, duré ti'ai ãma a'uwẽ hãiba na 're ĩmorĩ na. Si'ubdatõ ĩwaihu'uzé hã. ĩmorĩ'rata na ĩwaihu'uzé hã ãne: Ti'ai ãma poto wamhã, ã na ma podo, tina dub're hawi, dasine. Duré maparane ãma ĩwaihu'uzéb da hã ãne: Õ hã dã'ã wamhã, ĩwapru hã ma tô tiwi puru, da te dasiwi ĩwa'rézéb ãma hã. Taha na wa za wasiwi waihu'u pese za'ra ni, a'uwẽ hãiba na 're ĩmorĩzém na. Duré si'ubdatõ ãma ĩwaihu'uzéb da hã ãne: 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani, tô sena na si te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na, wa za duré wa te ãma 're waihu'u pese za'ra. Ta hã te sadawa nhipese ãna 're hâimana u'âsi. Tô sena uptabi na si ĩsimiroti hã. Á na

Īpotozé wasu'u hã, duré dâ'â wa, ĩwapru tiwi ĩpu'uzé wasu'u hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimirowasu'u hã, ã norĩ waihu'uzém na marĩ aimawi na wa te ãma 're waihu'u za'ra mono õ di. Āhã wasu'u si wa tô upsâtã pese na wasiwi waihu'u pese za'ra ni, Zezusi hã a'uwẽ hãiba na ĩpotozé wasu'u si.

⁹ Marĩ na tô sena na da te wama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, wa za tô wa te ãma 're saze za'ra. Tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono wamhã, e wa te ãma 're saze za'ra mono õ di za. Da te wama 're ĩrowasu'u za'ra mono zém nhipai u hã, wa za tô wa te ãma 're sazei pese za'ra, simiroti pire uptabi wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E niha tawamhã ma tô wama waihu'u za'ra. Zezusi hã tô sena, ti'ra uptabi na ma tô wama waihu'u za'ra. Taha wa, tô sena wa, wa za wa te ãma 're sazei pese za'ra, õne haré.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã, Zezusi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za tipê'ê na sena na te te 're waihu'u za'ra, ã na ĩpotozé wasu'u na, duré ĩwapru, tiwi ĩpu'uzé wasu'u na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tãma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si, te za sena na te te 're waihu'u za'ra, a'uwẽ hãiba na ĩpoto na, Zezusi hã. Tane nherẽ, ti'ra na Zezusi te te dama 're ĩwaihu'u mono zém na, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te ãma 're saze za'ra mono õ wamhã, ĩsadawa nhipe hã te te ãma 're sa'ra za'ra, ta norĩ hã.

¹¹ E niha 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ti'ra te te dama 're ĩwaihu'u mono zé hã. Ta hã ma tô te te wama 're apisutu, ĩ'ra wazada ĩdâ'ázém na ãma 're ĩwanomro u'âsi mono zéb da hã.

¹² Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra siré, rãwi 're nomro mono wamhã, ta norĩ hã te za dâ'â ãna 're hãimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra siré 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã ĩ'rata dâ'â ãna 're hãimana u'âsi za'ra mono õ di za.

'Re ĩdanomro u'âsi mono zé, da te dasina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zé wasu'u

¹³ E marĩ da, wa ãne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono norĩ ma. Aipê'ê 're, atã'ã ãna 're anomro u'âsi aba mono zém na sena na asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama 're ĩ'awẽ mono zéb uwaibaba si, uburé marĩ na wa te tiwi 're rowaptêrẽ za'ra mono wamhã, tô sena te za wamreme hã te te 're awapari pese, te te wama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hã. Taha wa, wasina wahâtã'ã ãna, wa za rãwi wapê'ê 're ĩtẽme 're wasihutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u hã.

¹⁵ Uburé marĩ na wa te tiwi 're ĩrowaptêrẽ za'ra mono zém na te wa'ãma 're po're pu'u u'âsi, wamreme na. Tô sena na, wa tô ãne na waihu'u za'ra ni. Taha zarina wa duré wasina waihu'u pese za'ra ni, za te te wama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zém na hã.

¹⁶⁻¹⁷ Uburé da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, dawasédé tô, simisutu. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti u tiwasété wi oto 're sipizari za'ra mono wamhã, õ hã te te ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã, tiwi 're simani za'ra mono õ di za oto.

Tawamhã ni'wam norĩ hã ĩwasédé hã ãne na te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, duré ĩwasété na waihu'u za'ra wa'aba wamhã, te za ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩpê'ê 're, dâ'ã ãna 're ĩhâimana u'âsi za'ra mono zé hã te te tãma 're apisutu mono da oto.

Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono zéb zô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tãma 're ĩroti za'ra mono zé hã te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za ĩwasédé hã te te ãma 're ab'madã'ã u'âsi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Tiwasété wi 're sipizari za'ra mono õ nherẽ, e niha te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ãma 're siwamri za'ra, te te 're ĩsõ'reptu za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ta norĩ ãma hã te ãma aima roti za'ra wa'aba õ di za, ãma 're aimreme zusi aba mono zéb da hã.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãma 're 'ra za'ra mono wa, ãsib'a'uwẽ oto 're nomro wẽ mono wamhã, tiwasédé te te oto 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di. 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra hã, Zezusi hã oto ãma 're sisaprĩ u'âsi za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di oto. Taha wa, ãwasété uptabi hã te te oto 're upi waihu'u za'ra mono õ di za, Wa'uburé hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁹ Ti'ai ãma uburé 'Re ãhãimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ hã ãwasété uptabi zadawa para te 're hãimana za'ra. Wa norĩ si 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa 're wanomro. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

²⁰ ãne wa tô duré waihu'u za'ra ni. Zezusi hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra hã ma tô wei mo, ti'ai u. Ta hã ma tô tinhimiroti na te te 're wa'apawapto, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã tô sena uptabi hã wa te 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. ã'ra ãma, Zezu Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, wa duré ãmama ãma 're wanomro, tô sena uptabi ãma. Zezusi hã, ta hã uburé Danhib'apito uptabi. Ta hã dapẽ'ẽ 're dadâ'â ãna 're ãdanomro u'âsi mono zé hã, te te dama 're ã'apisutu mono. ãne na wa tô wasiwi waihu'u pese za'ra ni.

²¹ ã'ra norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, marĩ na 're ãdawata za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'rãwi da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

2 Zuwã

Zuwã hã maparane ãma te te duré ïrob'ui'érézé, ïsazei'wa norĩ ma Ïbaihã wasu'uzé

Ã Ïbaihã na rob'ui'éré na Zuwã hã ma tô ïsazei'wa norĩ hã ãma pawaptob za'ra, 're sisawi pese za'ra mono da, duré roti senai'õ hã te te 're wapari za'ra mono tô da, daro mono bâ te te ïropéi mono hã.

¹ Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, tinhib'a'uwẽ da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ ma. Tame te asiré ïsazei'wa norĩ hã asiré 're asi'rã'õtõ u'âsi aba mo. Pi'õ norĩ hã ti'ra te te 're ï'madâ'â pese za'ra mono ne, te 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ïsazei'wai mono bâ. Taha wa, simisutu ïma asawi pese za'ra wa'aba di, tô sena. Tane nherẽ, ïma si asawi za'ra wa'aba õ di. Uburé Zezusihi wasu'uwẽ hã te te ïwaihu'u pese za'ra norĩ ma zama, asawi za'ra wa'aba di duré.

² Ïwasu'uwẽ hã tô sena uptabi hã wasiré wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, wa wa te 're asawi pese za'ra wa'wa. Õne u'âsi te za ïwasu'uwẽ hã wasiré 're hâimana u'âsi.

³ Wamama ma, wa 're ïmreme u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, duré ï'ra Zezu Cristuhu ma zama, ïsimizawizé hã wa'ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ta norĩ ãma si rowẽ u'âsi, ãma 're wanomro mono da. Wa'ãma 're siwãrĩ u'âsi zahuré mono da, wa duré tãma 're ïmreme u'âsi zahuré. ãne te za te te wama 're apisutu zahuré, Wamama nhimiroti si tô sena na wasiré wa te ãma 're ï'madâ'â pese za'ra mono norĩ ma, duré 're ïwasisawi pese za'ra mono norĩ ma zama.

Ïsazei'wa norĩ, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ zarina si 're ïhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ï'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ïwasu'uwẽ tô sena zarina si te, u, 're hâimana za'ra, Wamama te te wama 're ï'aroti mono zéb zarina si. ãne hã te wapari wamhã, ma tô ïwasu'u wẽ za'ra hã ïma rowẽ waze. Taha wa, ïtoi uptabi di, ãhãna hã.

⁵ Wasiré ïsazei'wa norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Uburé wasiré ïsazei'wa norĩ hã, oto 're wasisawi pese za'ra wa'aba mono. ã hã roti hã ãhãna si õ di. Duréihã ïsãna'rata hawimhã, Zezusi wa te 're ïsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wama 're ïhâimana u'âsi za'ra mono, ã hã.

⁶ E niha tawamhã, ãma 're ïwasisawi pese za'ra mono zé hã za. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. ãne ma tô ïsãna'rata hawimhã, ïsimiroti wasu'u hã 're ïwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're ïroti za'ra mono norĩ hã ahã uptabi di oto. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Zezu Cristu hã, a'uwẽ hãiba na ãsiré ïpoto õ na, te ta norĩ hã sô 're simrami za'ra dama, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Danho'reptui'wa da, te te ïpisudu hã. Ni'wam norĩ hã ta norĩ ne 're hâimana za'ra mono wamhã, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, roti tô senai'õ na te te dama 're ïroti za'ra mono hã. Te za duré ïwaihu'u za'ra wa'wa, Cristuhu zada 're ïhâimana za'ra mono na hã.

⁸ Taha wa, roti tô senai'õ na te te dama 're ïroti za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo 'rãwi, 're ïromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'ã hã 're simini tô za'ra wa'aba mono da. Uburé marĩ ïwẽ na 'Re ïhâimana u'âsi mono, za te te aima ïwa'ãbã za'ra wa'aba zé hã ubuni na asima 're waibui wa'aba mono da, te za 'rãwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

⁹ Ni'wam norĩ hã Cristuhu nhimiroti si te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, tinhimirosa'rata na te te ãma 're uzusi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono siré 'rãwi 're hãimana za'ra mono õ di. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Cristuhu nhimiroti zarina si 're nomro mono wamhã, ta norĩ si te Wamama siré 're hãimana za'ra 'rãwi, ã'ra siré zama.

¹⁰ Duré Cristuhu nhimiroti upana te te dama 're ãroti za'ra mono hã ta norĩ hã atẽme 're sihutu aba mono wamhã, sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, asõrõwa u 're sisisi aba mono da.

¹¹ Sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono wamhã, ãsimiromhuri wasété na te za ãme 're aiwasété za'ra wa'aba mo, ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wa.

Zuwãhã nhimi'ui'ére 'rãsutuzé wasu'u

¹² Zahadu marĩ hã ahã uptabi di, te aima ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherẽ, ãhãna hã te ãsima wẽ õ di, ãbaihã na te aima ãma ãrob'ui'ére za'ra wa'aba da hã. ãma atẽme ãmorĩ aba ãa si, wa ãsima rob'madã, wasisabu za'ra da. Tawapsi wa za 'rãwi wasisadawa 'madã'ã za'ra ni. Tawapsi wasima watoi uptabi za'ra di za oto.

¹³ ãme wasiré ãsazei'wa norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, ai'ra waptéb za'ra wa'aba ne, 're ãnomro mono norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tinhib'a'uwẽ da, te te ãpisutu za'ra norĩ hã.

3 Zuwā

Zuwā hā si'ubdatō āma te te duré ĩrob'ui'éérézé, Da'izuhu ma Ībaihā wasu'uzé

Ā Ībaihā na rob'ui'ééré hā Zuwā hā ma tô aibā ma tisō, Da'izu na ĩsisi ma. Īsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, ta hā. Zuwā hā ma tô āma tiwata, ĩsimiromhuri na, duré aibā ĩhâiba amo āma zama, Demetirizuhu āma. Tazahā aibā ĩhâiba amoi ma, ma tô timreme hā pêtê, Di'oterepesi na ĩsisi ma, ta hā rob'uwaibaba 're morĩ ô wa.

¹ Da'izu, a hā ĩsiwadi uptabi, ĩma asawi uptabi di, tô sena. Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, 're ĩhâimana mono, wa za oto aima āma rob'ui'ééré.

² ĩsiwadi, 're aimorĩ wê u'âsi wa, te 'râwi asiwê'ô āna 're aihâimana mo, ato sina. Taha wa, wa tô te ĩsima 're aiwê, uburé marĩ ĩwê si aima 're hâimana u'âsi mono da. Wa duré te ĩsima 're aiwê, aihâzé āna 're aihâimana mono da.

³ 'Re aihâimana mono zém hawi, ma tô wasisânawā norĩ hā we ĩtême 're sihutu. We 're sihutu mono sidâpâsi, ma tô siparabâsi te te ĩma 're aiwasu'u wê za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're aihâimana wê mono na hā. Taha wa, aiwasu'u ma hā ĩtoi uptabi di. Ôhō na si te tô 're aihâimana u'âsi mo, rême waihu'u āna.

⁴ Āne hā ĩ'ra norĩ āma te 're wapari wê za'ra mono wa, ĩma 're rowê uptabi mono di, Wanhib'apito wasu'uwê na te āma 're ĩpo're pu'u za'ra mono zéb zarina te te 're ĩsazei pese za'ra mono norĩ āma. ĩ'ra norĩ 're ĩhâimana wê za'ra mono wasu'u te 're wapari mono wamhā, ĩma 're rowê uptabi mono di. Marĩ na uburé rowasu'u hā te 're wapari wê mono nherê, te te siwi āma wabzu ô di, ĩ'ra norĩ wasu'u te 're ĩwapari zeĩ mono zém na hā.

Da'izuhu wasu'u wê wasu'u

⁵ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hā, asimi'ê na te ĩsazei'wa norĩ āma 're aiwārĩ u'âsi mo, darob amoi hawi atême 're ĩsihutu mono norĩ āma. Ta norĩ hā aima sa'rese za'ra ô nherê, te ai'umnhasi na tāma 're aihâimana za'ra mo.

⁶ Ta norĩ hā ma tô asimizawi pese zém na we te te 're aiwasu'u za'ra, āme ĩsazei'wa norĩ 're ĩsi'rā'ôtô mono norĩ nho'a. ĩsazei'wa norĩ hā darob amoi hawi atême 're ĩsihutu mono norĩ hā, aihawi nimomo 're nomro mono ô ré, marĩ na āma 're aiwārĩ za'ra mono wamhā, wê di, ubana 're nomro tô mono da. Wê uptabi di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩ'awê mono zéb zarina si te za āma 're aiwārĩ za'ra mo.

⁷ Ta norĩ hā Wanhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono da, ma tô si'uihā na asatōrĩ za'ra, tirom hawi, daro mono bâ te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Duré ĩsazei'ô'wa norĩ hā marĩ na āma 're siwārĩ za'ra mono da, sina sô 're simnhasi za'ra mono ô di, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hā. Mare di.

⁸ Taha wa, wa norĩ si wa za āma 're wasina u'âsi. Zesusihi wasu'uwê hā ta norĩ hâiba u'âbâ, wa te āma 're ropéi mono da, wa za āma 're wasina u'âsi, tô sena.

Di'oterepesihi wasu'u, Demetirizuhu wasu'u me

⁹ Āne wa za duré āma aima waihu'u. ĩnhimi'ui'ééré hā tamomo wa tô āma tisō ĩsryre hā, ĩsazei'wa norĩ hā asiré 're ĩsi'rā'ôtô mono norĩ ma. Tane nherê, te ni'wa hā tame 're sāmra, ĩwê'ô'wa hā, Di'oterepesi na ĩsisi hā. Ta hā uburé asiré ĩsazei'wa norĩ ma, si'apito da si te te sina 're rob'ruiwapari u'âsi mono wa, ĩnhimiroti hā te te 're wapari mono ô di, ĩsipai u da'madâ'â'wa na 're ĩhâimana mono 'ru te.

¹⁰ Taha wa, atême āma ĩwisi wapsi, wa za ĩsimiromhuri wasété na asiré ĩsazei'wa norĩ hā āma po're pu'u za'ra, ĩsô'a. Ta hā te sadawa nhipese na taré te te dama 're wabâsi wasété u'âsi. Tane nherê, taha si ô di, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ mono zé hā. ĩsazei'wa norĩ hā darob amoi hawi ĩtême 're sihutu mono wamhā, ĩsôrōwa u ĩtême 're ĩsisi mono da hā, te te 're dawaihui mono ô di. Ône haré te te tāma 're arob'ru. Duré tame ĩsazei'wa norĩ

hã 're ĩsi'ubumroi mono norĩ wi, te duré te te 're awě'õ, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ hã darob amoi hawi ĩtēme 're sihotu mono wa, sô 're hãsi tō mono da, ĩsōrōwa u ĩtēme 're sisisi tō mono da. Tane nherě, ĩsazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono āna, tisiré ĩsazei'wa norĩ hã tinhorōwa u te te 're 'mazasi za'ra mono wa, te duré õ hã da'mazasi'wa norĩ ma, te te tãma 're arob'ru, tisiré ĩsazei'wa norĩ wi 're wairébé mono da, siré 're hãimana tō za'ra mono da oto, rowahutuzéb 'remhã.

¹¹ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hã, dapo're āna dawasédé da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, 're aihãimana mono õ di za, õ aibã hã 're ĩmorĩ wasété ne hã. Marĩ ĩwě zô si te za asima 're ĩrob'madã'ã u'ãsi mo, 're ĩdahãimana wě za'ra mono norĩ ne. Ni'wam norĩ hã marĩ ĩwě si te te sima 're 'madã'ã za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwě 're hãimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tihãimana wasété si te te sima 're wě uptabi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hãimanazé hã 'rãwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di.

¹² Aibã hã te aihĩni ĩsazei'wa norĩ hã te te siwi 're wasu'u wě za'ra, Demetirizu na, ĩsisi hã. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ĩwě mono zéb zarina si, sena na 're ĩhãimana mono na ma tō ĩwaihu, 're ĩhãimana wě mono zém na hã, ta hã. ĩzama wa duré te āma 're wasu'u u'ãsi, wě na dama 're ĩhãimana mono na hã. A hã ma tō, tō sena ĩnhimiroti na hã ĩwaihu.

Zuwã te te ĩrob'ui'ééré 'rãsutu zéb āma, ĩsazei'wa norĩ te te ĩ'azawizé

¹³ Zahadu marĩ hã ahã uptabi di, te aima āma ĩwaihu'uzéb da hã. Tane nherě, te ĩsima wě õ di, ĩbaihã na te aima āma ĩrob'ui'ééré da hã, āhãna hã.

¹⁴ 'Rãwi ĩwasisõpētě su'u da si, wa ĩsima te rosa'rata u'ãsi. Tawapsi wa za 'rãwi wasisadawa 'madã'ã ni.

¹⁵ Wa duré ai'āma 're ĩmreme u'ãsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, rowě u'ãsi 're aihãimana mono zé hã te te aima 're pisutu u'ãsi mono da. Āhãna wasiwadi norĩ zama te āma asawi za'ra, āme ĩsiré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã. Ma'ãpé, wasiwadi norĩ hã ai'rata 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã ĩhãiba mono bâ ĩma sawi za'ra na.

Zudasi

Īsazei'wa **norĩ** ma, Zudasi te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ na rob'ui'ééré hã Zudasi hã ma tô ãma rob'ui'ééré. Āté tô õ hã Zezusihi no, Marcusi te te ĩwasu'u hã Marcusi 6.3 ãma hã. Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ma tô ã hã tinhimi'ui'ééré hã time, roti senai'õ na rowasu'u'wa norĩ da, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono da.

Zudasi hã ma tô sima wẽ, tinhimi'ui'ééré na ĩsazei'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na hâimana nhiptete sina 're nomro mono da. Ma tô duré tãma roti za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te dawĩ 're ĩ'udâ za'ra mono norĩ hã te te 're wapari za'ra mono tã da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono za te te 're ĩhâ za'ra mono norĩ hã.

¹ Wa hã Zudasi, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré Ti'aduhu no, wa aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, tãma asawi pese za'ra wa'aba di, Wamama ma hã. Duré Zezu Cristu hã te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'aba mono di oto.

² Wa hã wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma 're ĩpẽ'ézé mono zé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, sa'ëtê na, duré rowẽ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da. Wa te te tiwi 're rowaptêrê u'âsi duré, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, ĩsazei'wa norĩ ma, rowasu'u nhipese'wa norĩ wasu'u

2 Pedru 2.1-22

³ ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa tô aré ĩsima rosa'rata, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono zém na te aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, marĩ ĩwasétére hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, wa tô ĩnhimirosa'rata na ĩsima ãma saprĩ, taha na si te ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba da. Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa oto 're wahâimana za'ra. Ta hã ma tô misi haré te te wama 're anhomri, Cristuhu wasu'uwẽ na roti hã ãma 're ĩwanomro mono zéb da hã. Taha wa, wa oto aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, taha na si dama 're asiwasu'u nhiptete za'ra wa'aba mono da.

⁴ E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ hã te aiwazari 're hâimana za'ra wa'wa. Sõ'awi te te 're rowahutu za'ra mono nherẽ, te ta norĩ hã roti na te te aiwi ãma 're upa za'ra wa'wa. Taha wa, ĩsimiroti za'ra hã tô sena newa, te asiré ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩwapari za'ra wa'aba mo. Duré õ norĩ hã aibâ ĩwasété norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're wazé mono õ di. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã misi uptabi 're ĩhâimana mono hã ma tô te te siwi 're wẽ'õ za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te duré 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di. Aimawi na si te te dama 're rowasu'u za'ra. Āne ĩsimiroti za'ra hã: “'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi mono wa, te dawasédé hã te te dama 're apari. Taha wa, da te 're saze za'ra mono nherẽ, tane nherẽ, te za da te dasima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro wasété, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzém na dasina 're dapahi za'ra mono ãna.” Āne ĩsimiroti wasété za'ra hã, dama. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ ãma waihu'u siro ĩbaihâ na hã, 're ĩnomro wasété mono norĩ ãma, te te 're ĩwẽ'õ pese za'ra mono zém na, za te te 're ĩhâ za'ra mono zém na hã.

⁵ Wa za oto ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ. Duréihã Wanhib'apito hã ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ sõ'reptu za'ra. Ezitu hawi ma tô sani

za'ra. Tawamhã te te sô'reptu za'ra nherẽ, ni'wam norĩ hã te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono õ norĩ hã ma tô uprosi.

⁶ Tane duré, hãwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, ìsipizari za'ra norĩ ãma, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu za'ra aré, ìsadawa para te te tãma 're romhuri za'ra mono da, pire na. Tane nherẽ, ma tô hãwa ãma romhuri na te te tiwi ãma 're upa za'ra. Tiwasété na 're ìnomro mono zéb zô si, ma tô rême za'ra oto, 're ìhâimana za'ra mono zé hã. Taha wa, ma tô oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã satõrĩ za'ra, robra si 're ìsa'wari mono u, tame pawasisi ré 're simasab u'âsi mono da. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ropsi'utõrĩzéb u za te te da'ãma ìrowairébézéb u, te za tame 're hãimana u'âsi za'ra. Tawapsi te za oto wê'õ pese za'ra.

⁷ Ma'ãpé duré, ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma, duré Domora na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma, duré ì'rata 'ri wa'õtõ mono bâ 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. Tame ma tô uburé dahâimana wasété uptabi na 're dahâimana za'ra, dasiwazari. Dahâiba na ma tô dasina 're danhipsaihuri za'ra. Duré aibã nherẽ, ma tô aibã si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Hãwa ãma aré te te 're ìromhuri za'ra mono norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're ìwapari za'ra mono õ ne, da te 're wapari za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô unhama ro'o na dama rob'manharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da, unhama ro'o u'âsi ãma. Taha na te za ãma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, ta norĩ zarina oto ãma 're danomro wasété tõ mono da.

⁸⁻⁹ Duréihã 're ìdawasété za'ra mono ne, te ãhãna hã aibã norĩ hã 're hãimana wasété za'ra, roti tõ senai'õ na te te aima 're ìroti za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ta norĩ hã sõtõ 'rowim ne sõtõ 'rowib õ nherẽ, marĩ ìwasétére hã te te 're ì'madá'ã za'ra mono zéb zarina, te tihãiba na 're siwasété za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ma tô duré te te siwi 're wê'õ za'ra. Hãwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ ãma, te duré te te 're wasété za'ra, ta norĩ hã. Tanei õ di, Midé hã hãwa ãma romhuri'wa norĩ ma ìpire za'ra hã. Ta hã duréihã ma tô Mozésihi hãiba hã sawi Wa'uburé wi, te te âri tõ da. Tawamhã, Midé hã aré sada sahi nherẽ, ìwasédé hã te te ãma hiri õ di, te te ãma ìwasété na hã. ãne si ma tô tãma waihu'u, Wa'uburé ma: “Wanhib'apito si te za sa'ëtê aima tinha.” Õ hã Wa'uburé hã aré dama pire na hãwa ãma romhuri'wa na 're hãimana mono wa, te te ãma wasété õ di, Midé hã. Tane nherẽ, te ta norĩ hã hãwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ãma, te te 're wasété za'ra, aibã ìwasété norĩ hã.

¹⁰ Tane nherẽ, te aibã ìwasété norĩ hã rosa'rada hã uburé tãma ìwaihu'u za'ra õ ma, nharĩ wasété za'ra. Robzari norĩ hã rosa'rata ãna siwa'ru 're ìhâimana za'ra mono ne, te ta norĩ hã 're hãimana za'ra, simirosa'rata 'wa'rutu na. Taha zarina te za ai'utõ.

¹¹ Ta norĩ ma, tãma ropipa uptabi za'ra di za, duréihã Ca'ĩ, 're ìhâimana wasété mono zém ne, 're hãimana za'ra mono wa. Duré Bara'ã hã rob'uiirazéb zô 're ìmorĩ wasété ne, te te 're rob'ruiwapari za'ra mono wa, tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za. Duréihã Cora hã ma tô ti'madá'ã'wa hã wê'õ, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutu nherẽ. Tane te duré aibã ìwasété norĩ hã ìsazei'wa norĩ 'madá'ã'wa norĩ nhimiroti hã te te 're wê'õ pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutu nherẽ. Taha wa, Cora ìsi'utõrĩ ne te za duré ai'utõ, aibã ìwasété norĩ hã.

¹² A norĩ wa'wa hã te asiré ìsazei'wa norĩ me 're asisawi za'ra wa'aba mono sina, asa hã asima 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, simisutu. Tane nherẽ, te ìwasété norĩ hã atême 're sihutu 'wa, asa hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré. Siséb õ zarina te ta norĩ hã te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'wa, siwa'ru. A norĩ wa'wa hã zazahã ìhãirã ne te 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo, ìwê na si. Tane nherẽ, ta norĩ hã zazahã ìhãirã, da te 're ìhã'uptob za'ra mono ne, te 're hãimana wasété za'ra, sima si te te 're rosa'rata wasété za'ra mono wa. Ta norĩ hã hãwa nhirõno hã, tã ìhawi 're ta'a za'ra mono ãna, rowa'u te te 're ì'mapraza za'ra mono ne, marĩ ìwê hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Duré rob'rã, 're ì'rã prédu mono zéb u, wede hã 'rã ãna 're ìsimasa mono ne, duré da te oto 're sariza'o'o

za'ra mono wa, 're ĩr'é pese za'ra mono ne, marĩ ĩwě hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

¹³ Â sisasi hã 're ĩsibzaihã za'ra mono ne, te ta norĩ hã tãma 're rowě za'ra mono da newa, hãwi si 're nomro, 're wa'utu za'ra mono ãna. Duré â nhibzaihã zaipro ĩwasédé, supara 'ré u te te 're ĩsãmra mono ne, te marĩ ĩwasété si te te 're 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã. Wasi hã siwa'ru 're ĩnomro mono ne, te duré ta norĩ hã siwa'ru 're hãimana za'ra, te te 're rob uptabi za'ra mono ãna. Ta norĩ ãma ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã sima ãma roti sirõmo za'ra, za te te ĩhã za'ra zém na hã. Robra si 're ĩsa'wari mono zéb u te za satõrĩ za'ra, robra u'âsi u, ĩwa 're hãimana u'âsi za'ra mono da, tame.

¹⁴ Duréihã Enoti hã te 're hãimana, Adãhã 'ra nhibudu hã. Ta hã ma tô romhã ré da'ãma waihu'u siro, 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. ãne ma tô da'ãma waihu'u siro:

“Ma'ãpé waihu'u za'ra wa'aba. Wanhib'apito te za wei mo. Tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na te za we ĩsiré ai'aba'ré.

¹⁵ Tawamhã te za oto da'awaihu'u, 're ĩdahãimana wasété za'ra mono na, duré 're ĩdahãimana wě za'ra mono na zama. Taha zarina te za oto da'ãma arowairébé. Tamep si te za oto 're ĩhãimana wasété za'ra mono norĩ hã awě'õ pese. Uburé marĩ ĩwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za awě'õ pese, duré mreme wasété na 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma te te 're wasété za'ra mono wa.”

ãne ma tô Enoti hã romhã ré da'ãma waihu'u siro, tame aiwazari wa'aba aibã norĩ hã 're ĩhãimana wasété za'ra mono norĩ ãma zama.

¹⁶ Ta norĩ hã te 're siwapsari u'âsi za'ra, soto wasété na. Si'upana si te duré ta norĩ hã dawasédé hã te te da'ãma 're sa'ra, 're danomro wě mono nherě. Si'uihã na marĩ hã te te sima 're ĩwě za'ra mono zéb uwaibaba si, te te 're 'manharĩ za'ra, ĩwasétére hã. 'Rãwi te ta norĩ hã sina 're wata u'âsi za'ra, tiwě na. Te duré taré dawě te te da'ãma 're sa'ra za'ra, ĩwa'rãmi marĩ ĩwě hã da te tãma 're sõmri za'ra mono da.

Zudasi hã, ĩsazei'wa norĩ hã siptete sina ãma 're nomro mono da, te te tãma ĩroti za'ra zé wasu'u

¹⁷ ĩsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti wasu'u wasédé hã 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowasu'u na si te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁸ ãne ma tô ta norĩ hã wama waihu'u sirõmo za'ra: “Nimahã na ĩropsi'utõrĩzéb u hã aibã norĩ hã te za dawazari 're hãimana za'ra, ĩwasété norĩ hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te siwi 're wazé mono õ di za. Te za duré ai'ãma 're wa'è za'ra wa'wa. Si'uihã na marĩ hã te te sima 're ĩwě za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te 're 'manharĩ za'ra, ĩwasétére hã.” ãne ma tô wama waihu'u sirõmo za'ra, Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã.

¹⁹ Aibã ĩwasété norĩ hã te ĩsazei'wa norĩ wi tinhimirowasu'u wasété na te te 're ro'wa'rutu za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtõ u'âsi mono nherě, siwi 're siwanhizari za'ra mono da, ta hawi. 'Re ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ nhimirosa'rata zarina si te ta norĩ hã te te 're rosa'rata za'ra. 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ězani hã ta norĩ pē'ē 're, 're hãimana za'ra mono õ di.

²⁰ ĩsisãnawã norĩ, tane nherě, te za ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwě na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zém na, aihãimana prédub sina asima 're sa'ětě u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, ĩpē'ězani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na si, te za tãma 're aimreme zusi aba mo.

²¹ 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te za 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩsimizawi pese zém hawi asina tiwi 're aipahã za'ra wa'aba mono tõ da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese na dama 're ĩsõpru mono zéb zõ, te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'rata 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, te te aima ĩsõmri za'ra wa'aba zõ.

²² ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã Wanhíb'apito zadawa wasu'uwẽ hã te te 're saze za'ra mono nherẽ, ãma 're ãsiwawã za'ra mono norĩ ãma, te za ãma 're aipẽ'êzé za'ra wa'aba mo, Wanhíb'apito wasu'uwẽ na apã 're pẽ'ê nhimi'wara mono da.

²³ Duré, unhama u aré 're darere'e mono wa, da te 're ãdanho'reptu za'ra mono ne, te za ni'wam norĩ hã 're ãpawaptob za'ra wa'aba mo, Zezusi te te 're saze za'ra mono da, ropipa u 're sisisi tã mono da. Duré ni'wam norĩ hã, wasété uptabi na 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ta norĩ ãma zama te za duré 're aipẽ'êzé za'ra wa'aba mo. ãma 're aipẽ'êzé za'ra wa'aba mono nherẽ, te za ta norĩ wi 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, tihãimana wasété zéb u te te 're aipizari za'ra wa'aba mono tã da, sitẽme. Da'uza hã hã wẽ nherẽ, da te dasiwi 're hã uptob za'ra mono wa, da te 're ãwẽ'õ pese za'ra mono ne, tihãimana wasété zém na 're ãsi'uptob za'ra mono zép si te za asiwi 're ãwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo.

Zudasi hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma ãwatazé wasu'u

²⁴⁻²⁵ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono za. Taha si uburé Danhíb'apito hã te 're hãimana, Wa'anho'reptui'wa hã. Wanhíb'apito Zezu Cristu we te te wazada ãsõmrizém na ma tã te te 're wa'anho'reptu, wazada ãdã'ãzém na. Ta hã wẽ uptabi di. Wẽ uptabi wa, uburé wa te 're wazéb u'ãsi za'ra wa'aba mono za. Waihu'u pese uptabi di duré. Danhipai u dama pire uptabi di, õhõ si. ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, marĩ õ ré 're ãhãimana mono zé hã, duré ãhãna hã. Õne u'ã te 're hãimana u'ãsi, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono za.

Taha ma, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, 're rẽme za'ra wa'aba mono tã da, aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono tã da. Te za duré sitẽme aiwaibui wa'wa, aiwasété ãna ãsõ'a 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ãrata 're anomro u'ãsi aba mono da, rowẽ ãma. Tane tã.

Apocaripsi

Rob'rāsutuzéb āma za ĩropsihâi'ré mono zém na, Zuwã te te āma Īrob'ui'éérézé Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na rob'ui'ééré'wa hã Zuwã na ĩsisi hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa. Ta hã Zezusihi wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono 'ru te, si'ĩhi wapsi, ma tō sērē ni, dazazéb 're, Patemosi na rob'ré za'iti nhisi āma. Tame sāmra ré, ma tō rob'ui'ééré, ā ĩbaihã na hã.

Ā ĩbaihã hã Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Zezusihi zazei'wa, siré 're ĩsi'rã'ōtō za'ra mono norĩ ma, ma tō rob'ui'ééré, 7 na tiza'rui mono bâ 're ĩsi'rã'ōtō mono norĩ ma hã. Tinhimi'ui'ééré na ma tō tãma roti za'ra, siptete sina Zezusihi āma 're nomro u'âsi mono da, danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono nherē, te te 're rēme za'ra mono tō da.

Sõtō 'rowim ne, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma 're ĩ'awaihu'u mono na ma tō rob'ui'ééré, Zuwã hã. Satanasihhi nhiptetezé hã za ĩsi'utōrĩzém na ma tō rob'ui'ééré, Zezusi za te te āma ĩ'ai'utézém na hã, rob'rāsutuzéb āma.

Āhãna hã Zuwã hã sõtō 'rowim ne, marĩ te te ĩ'ab'madâ'â mono zém na rob'ui'ééré hã wa te 're sōré za'ra mono wamhã, wama pire za'ra di, wa te ĩwaih'u'u za'ra da hã. E marĩ wa. Za 're ĩromhâimana mono zém na, te te rowasu'u mono wa, wanhowa, duré zahadu te te wama romhâi'ré mono ō wa. Zuwã hã ma tō te te sima 're wa'awē, ĩpire hã wazô 're wairébé mono wa, 're wapahi za'ra mono tō da. E marĩ wa. Zezu Cristu hã uburé dama pire uptabi wa, duré taha si dama pire na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wada'uri'wa, 're hâimana mono wa.

1-2 Duréhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō Zezu Cristuhu ma awaihu'u siro, tō sena na za romhutu na 're ĩromhâimana mono zém na, tinhib'a'uwē norĩ ma, te te duré waihu'u sirōmo za'ra da.

Taha wa, Zezusi hã ma tō hãiwa āma romhuri'wa hã we satō Zuwãhã u, marĩ te te tãma waihu'u da. Tawamhã ma tō ĩtēme wi. ĩtēme wisi wamhã, Zezusihi ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sō'awi te te oto tãma ĩromhâi'rézém na ma tō Zuwãhã ma waihu'u. Sõtō 'rowim ne, ma tō marĩ hã sabu, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne. Taha wa, tō sena na te za oto Zuwã hã āne aima āma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, uburé marĩ hã te te ĩ'madâ'ázém na, tō sena 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiwaihu'uzém na hã, Zezusi hã sena na te te ĩwaih'u'uzém na hã.

³ Tawamhã āhã wasu'u hã za 're ĩromhâimana mono zém na ni'wa te te dama 're sōré mono wamhã, tãma 're rowē u'âsi mono di za. Duré, āhã wasu'u hã ni'wa te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowē u'âsi mono di za. Āma ronomro ō ré, te za 're romhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwaih'u'uzém na hã. Taha wa, ni'wa hã hâimana nhimiza'rese sina, te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowē u'âsi mono di za.

Azi'a na ti'a nhisi āma ĩsazei'wa norĩ, Zuwã te te ĩsawi za'ra zé wasu'u

⁴ Wa hã, Zuwã. ĩnhimi'ui'ééré na wa āma asawi za'ra wa'wa, Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Zezusihi zazei'wa, asiré 're asi'rã'ōtō u'âsi za'ra wa'aba mono norĩ hã, 7 na daza'rui mono bâ 're ai'rã'ōtō aba mono norĩ hã.

Wa hã wa ai'āma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsimizawizé hã ai'āma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da. Ta hã duréhã marĩ ō uptabi ré, ma tō 're hâimana u'âsi. Ōne u'âsi te za duré 're hâimana. Hãiwa āma te 're sāmra u'âsi, danhib'apito simasisizém na. Duré ĩpē'ēzani zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'āma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hã te 'Re ĩhâimana u'âsi mono simasisizé uiwada 're hâimana u'âsi. Ta hã ĩpē'ēzani hã 7 na ĩsimiromhuri hã.

⁵ Zezu Cristuhu zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'âma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hã dama i'umha, te simi'ê na 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'uwê 'wa da hã. Ta hã ma tô dawana tihâiwa'utu 'rata, ïhâiba si'utôri waihu'u ô na. Uburé ti'ai âma danhib'apito nori nhipai u, Zezusi hã. Misi, Danhib'apito uptabi, te 're hâimana.

Ta hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tô wazada dêrâ. Wazada dê'â wamhã, ïwapru ma tiwi puru. Tawamhã wawasété na 're wanomro mono ré, ma tô tiwapru na tidâ'âzém na te te 're wa'a'upsô, wawasété âna âma 're wanomro mono da oto.

⁶ Ma tô duré te te 're wa'apisutu, ïmama ma, wa te da'âma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, sasedoti nori ne, ïsib'apito ma hã. Ma tô duré te te 're wa'apisutu, ïsada para, wapire na 're wahâimana za'ra mono da. Ta hã Zezusi hã wê uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Ma'âpé, asiwi waihu'u pese za'ra wa'aba. Zezusi hã te za wei mo, hâiwa'a na. Wei mori wamhã, uburé te za dasiwi 'madâ'â za'ra ni. ï'a're wi, siwi ïwa're'wa nori hã te za duré 'madâ'â za'ra, siwi ïwiri'wa nori hã. Tawamhã da'upsâtã mono bâ te za sô aiwa'ô za'ra ni, daro mono bâ. Tô sena te za âne hã tiromhâiba.

⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono, dama ïsiwaihu'uzé hã, âne: “Wa hã ïmorirata na, wa tô 're ïhâimana u'âsi. Ône u'â, wa za duré 're ïhâimana u'âsi. Uburé marï hã si'utôri pese nherê, ïsarina ïsi'utôri ô di za.” Âne uburé Danhib'apito uptabi hã ïsiwasu'uzé hã.

Zuwã hã Zezusi te te ïsabuzé wasu'u, sôtô 'rowim ne

⁹ Wa hã Zuwã, asisânawã wa'wa. A nori wa'wa hã Zezusihi âma si 're anomro aba mono wa, danhimirob'manharï, 're ïsépara za'ra wa'aba mono ne, wa duré te 're robzépata, asine za'ra wa'aba, Zezusihi âma si 're ïmorï wa. Zezusihi âma si wasiré 're wanomro mono wa, wa duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're wahâimana za'ra. Ta hã te za duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono nherê, wawasété u tiwi 're wasipizari za'ra mono tô da, wanhiptete u'âsi âma 're wanomro mono da.

Wa hã wa tô te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Tô sena na Zezusihi zazei'wa na wa tô duré dama 're ïsiwasu'u u'âsi. Taha wa, ma tô dasiwi ï'ari ni. Ma tô dasiwi ïzatôri ni, Patemosi na rob'rê za'iti nhisi u.

¹⁰ Tawamhã tame ïnhamra ré, Wanhib'apito nhibâtã na 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô ï'uihã pi'ra. Te te ï'uihã pi'rai wa, wa tô aimawi ïhâiba, ïhâiba waihu'u ô na. Tawamhã ïhâiba waihu'u ô na ïhâimana ré, wa tô ni'wai mreme hã wapa, ïbabarã hawi. Mreme 'râihã na te ïma tinha, ïsimnihârâzé hârâ 'râihã na ne hã.

¹¹ Âne te ïma tinha:

— Âhãna marï hã te za ï'ab'madâ'â mo. Tawamhã uburé ï'ab'madâ'â mono hã te za ïbaihã na âma ïrob'ui'é. Âma rob'ui'ére parimhã, Zezusihi zazei'wa nori, 'ri nho'ômo mono bâ siré 're ïsi'rã'ôtô mono nori ma, te za ïbaihã hã ïsôMRI za'ra. 'Ri nho'ômo nhisi mono hã, âne: Épézu, duré Esimina, duré Pedamo, duré Ti'atira, duré Sadesi, duré Piradépiza, duré Radiseza. Â nori ma, te za asimi'ui'ére hã ïsôMRI za'ra, ïsazei'wa nori ma, 7 na 'ri nho'ômo âma 're ïsi'rã'ôtô mono nori ma hã. — Âne ma tô ïma waihu'u.

¹² Tawamhã wa tô ïsibabarã u 'râihai'ra, ïma ïnharï'wa zô. Sô ïsipi'rai wamhã, rob'uiwêzé sima'warazé hã 7 na ïhâiba za'ra hã duré ïsisiwimhã ïro'o ré hã wa tô 'madâ'â za'ra. Rob'uiwêzé sima'warazé mono hã, êtê'ubuzi pré oru 'manharï. Te rob'madâ'â nherê, ïnhotô 'rowi te ïrosawêrê ne, wa rob'madâ.

¹³ Tawamhã rob'uiwêzé wa'wa, te ni'wa hã za, aibã ne hã. ï'uza hãpa, ïpara u te tiwi hâihai'pra. Duré sô'utu wasisi ré, te za. ïsô'utu wasisizé hã, oru 'manharï.

¹⁴ Duré ïséré hã, rã uptabi di. Pone'êrebã zéré ne hã, rã uptabi di, ïséré hã. Duré, ïto hã, unhama ro'o si'ubuzi ne te 're si'ubuzi zahuré.

¹⁵ Duré ĩpara hã ĩsi'uwazi waipo ne, te 're si'ubuzi zahuré. Duré ĩreme hã, â'a'a 'rãihã ruru'u ne.

¹⁶ Wasi hã 7 na te tété za'ra, tinhib'rata nhimire niwĩ. Duré ĩsadaí'ré hawimhã, sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa te da'o, ĩ'wa pe hã. Duré ĩ'ubu hã te rowa'a za'ëtê. Abzuma bâdã te te 're ĩrowa'a mono ne, te rowa'a za'ëtê.

¹⁷ Tawamhã õ hã te 'madã'ã wamhã, wa tô ĩpapara aime sa'ëtê, ĩdã'ã ne, ĩpahi te. Tane nherê, ma tinhib'rata nhimire niwĩ ĩ'upi, ĩpahi tõ da. ãne te ĩma tinha:

— ĩma aipahi tõ. Wa hã ĩsãna'rata hawimhã marĩ õ ré hã, wa tô 're ĩhãimana. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherê, ĩsarina ĩsi'utõrĩ õ di za, wa hã. Õne u'ãsi, wa za 're ĩhãimana.

¹⁸ Wa tô dãrã aré. ĩdã'ã nherê, wa oto 're ĩhãimana u'ãsi. ĩdã'ã waihu'u õ di za oto. Ma'ãpé, ãne hã waihu'u pese. Te ĩsima ĩpisutuzéb zarina, wa te te 're da'anho'reptu, adã 're ĩhãimana za'ra mono zém hawĩ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata, 're dahãimana u'ãsi za'ra mono da.

¹⁹ Taha wa, uburé marĩ hã ĩ'ab'madã hã te za ĩ'a'ui'é, ãhãna ĩpusi mono hã, duré nimahã na ĩpusi mono da hã.

²⁰ ãhãna wa za duré aima waihu'u. Wasi hã ĩnhib'rata nhimire niwĩ te ĩtété za'ra hã ĩ'madã hã, te ãma ĩsimiré'ézé hã waihu'u õ di, a hã. Duré rob'uiwê uparizé hã ĩ'madã'ã za'ra hã te ãma ĩsimiré'ézé hã, waihu'u õ di duré. Taha wa, wa za oto aima waihu'u, te ãma ĩsimiré'é zahuré zé hã, waihu'u da. Wasi hã 7 na ĩhãiba za'ra hã, ĩnhib'rata nhimire niwĩ te ĩtété za'ra hã, ĩsazei'wa 'madã'ã'wa norĩ, te wasu'u. Duré rob'uiwêzé sima'warazé hã, duré ĩsisiwimhã ĩro'o ré hã 7 na ĩhãiba za'ra hã, ĩsazei'wa norĩ te wasu'u, 'ri nho'õmo mono bâ siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã. ãne te ãma ĩsimiré'é zahuré zé hã. — ãne ma tô ĩma waihu'u, ĩtême ĩwi hã.

2

Épézu ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wa ĩsi'uihã na aima roti za'ra wa'wa, wasi hã 7 na ĩhãiba za'ra hã ĩnhib'rata nhimire niwĩ te ĩtété za'ra hã, duré 7 na rob'uiwêzé sima'warazé wa'wa 're ĩmorĩ hã, oru 'manharĩ wa'wamhã.

² Épézu ãma ĩzazei'wa norĩ, uburé 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Asimĩ'ê na te ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharĩ za'ëtê za'ra wa'aba mono nherê, aibasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di, apã. 'Re ĩdanomro wasété mono norĩ nhimiroti hã te 're ĩwê'õ pese za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na aima siwasu'u za'ra wa'aba wamhã, awa'awi 're saze za'ra wa'aba mono õ di. ĩsimiroti hã te a'ã 're ĩwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhã ĩ'uwaibaba'õ na te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, ĩsada'wa nhipese na. Taha wa, te ã norĩ hã 're ĩwê'õ za'ra wa'aba mo.

³ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ëtê za'ra wa'aba mono nherê, 're ĩrême za'ra wa'aba mono õ di. ĩwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di. ĩ'ãma si te 're aihãimana nhiptete za'ra wa'aba mo.

“ãne wa tô te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, 're aihãimana wê za'ra wa'aba mono zém na hã.

⁴ Tane nherê, marĩ hã te ĩwi ro'wa'ré, te ai'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa hã. Duréihã ĩzazei 'rata za'ra wa'aba hawimhã, aré aima ĩzawi pese za'ra wa'aba di. Aré aima dazawĩ pese za'ra wa'aba di duré. Tane nherê, oto aima dazawĩ præ za'ra wa'aba di, ĩzama.

⁵ Ma'ãpé, ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono zém hawĩ ma tô asina ĩrosapari za'ra wa'wa. Taha wa, aibasété wi, te za oto 're aipizari za'ra wa'aba

mo, apâ. 'Re ĩzazei 'rata za'ra wa'aba mono hawi, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono ne, te za oto apâ 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Ānei õ wamhã, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã, wa za atême ĩmorĩ za'ra wa'wa, rob'uiwêzé sima'warazé hã ate wa'wa hã te aiwi âri za'ra wa'aba da. Te aiwi âri za'ra wa'aba wamhã, robaba di za oto, ate za'ra wa'wa hã. Āne, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

⁶ Duré, misi asimirosa'rata za'ra wa'wa hã, ĩma ĩwẽ hã. Nicora'ihĩ nhimiroti wasédé hã te te 're ĩwapari za'ra mono norĩ hã te 're hâimana wasété za'ra. 'Re ĩhâimana wasété za'ra mono zé hã ĩma wẽ õ di, wa hã. Ta hã ĩsine 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono wa, taha wa, ai'ãma ĩma 're rowẽ za'ra wa'aba mono di.

⁷ “A norĩ wa'wa hã asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pê'ëzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizém na hã. Āne ĩsimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidâ'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma si, wa za tãma pisutu za'ra, rob'rãĩ u'â hã te te 're huri u'âsi mono da. Taha wede hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsãmra u'âsi mono zéb ãma te 're sa, rowẽ uptabi ãma hã, ĩ'rã hã da te 're huri mono wa, dadâ'â ãna 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã. Āne ĩmama pê'ëzani te te ĩrotizé hã.” — Āne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Épézu ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Esimina ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

⁸ Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Esimina na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wa aima roti za'ra wa'wa, duréihã marĩ õ ré 're ĩhâimana mono. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, ĩsarina ĩsi'utõrĩ õ di za, wa hã. Wa za 're ĩhâimana u'âsi. Wa tô dârâ aré. ĩdâ'â nherẽ, wa tô apâ hãiwa'udu, 're ĩhâimana u'âsi mono da oto.

⁹ ĩma waihu'u pese di, da te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Duré, ĩma waihu'u pese di, asibrob'õ na 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Tane nherẽ, te asibrob ahã ne, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩnhimipawaptobzém na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duré ni'wam norĩ hã te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'wa. Te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Ta norĩ hã zudezu na 're poto za'ra mono zahã, te Satanasihĩ nhimiroti zarina si, siwa'ru 're hâimana za'ra.

¹⁰ Za 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zém na hã asina 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa'uburé hã nimahã na te za dama ai'mai'ru za'ra wa'wa, da te ai'maiwaibui wa'aba da, dazazéb 're, da te ai'manheme aba da, te te aipibu za'ra wa'aba da, tô sena ĩzaze za'ra wa'aba zô. Tawamhã 10 na bâdã hã te za ai'ãma 'mai'hai'utõrĩ za'ra wa'wa, dazazéb 're ai'masimasa wa'aba ré hã, 'mai'robzépata za'ra wa'aba mono ré hã. Āne wamhã, ma'ãpé ĩ'mairême aba tõ. Tawamhã da te ai'manhimroi wa'aba zém na ai'masi'utõrĩ aba nherẽ, ĩ'mairême aba õ wamhã, dawĩ ĩ'mai'udã wa'aba õ wamhã, wa za aima wa'ãbã za'ra wa'wa. Rowẽ, wa za aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da.

¹¹ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pê'ëzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé hã. Āne ĩsimiroti hã: ‘Ni'wam norĩ hã tidâ'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ hã 're ĩdadâ'â zahu za'ra mono norĩ siré, te te 're robzépata za'ra mono õ di za, unhamã ro'o u'âsi ãma hã. Robze na te za 're hâimana u'âsi za'ra.’ Āne ĩmama pê'ëzani te te ĩrotizé hã.” — Āne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Esimina ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Pedamo ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Pedamo na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa ré ĩza hã, wa aima roti za'ra wa'wa, ĩ'wa pese ré hã.

¹³ ĩma waihu'u pese di, 're ai'ubumroi wa'aba mono zé hã. Tame te Satanasihĩ nhimiwada'uri na 're dahâimana za'ra. Tame ma tô Ātipasi hã dasiwi wĩrĩ ni asõ'a za'ra wa'aba, simi'ẽ na te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono hã. Tane nherẽ, asõ'a za'ra wa'aba da te dasiwi wĩrĩ nherẽ, tãma aipahi za'ra wa'aba õ di. ĩrẽme za'ra wa'aba õ di duré. Ōne haré te ĩnhimiroti na si 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Tane nherẽ, te duré marĩ hã ĩwi ro'wa're, te ai'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa hã. Ni'wam norĩ hã ma tô aibã nhimiroti na 're hâimana za'ra, Bara'ã na aibã nhisi hã. Ta hã ma tô duréihã Baratihi ma te te 're roti, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, sadawa nhipese na te te 're roti wasété za'ra mono da, simiroti wẽ newa, ĩsine 're hâimana wasété za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, romhãiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ĩsõmri za'ra mono hã, ma tô Barati hã te te 're a'ru, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, te te 're huri mono da. Ma tô duré te te tãma 're roti pese za'ra, pi'õ, mro ré nherẽ, aibã aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da, duré aibã, mro ré nherẽ, pi'õ aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da.

¹⁵ Tane, te ãhãna ni'wam norĩ hã Nicora'ihĩ nhimiroti wasété na 're hâimana za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.

¹⁶ Ma'ãpé ãhãna hã aihâimana wasédé hã sahãri za'ra wa'aba, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u. Aihâimana wasédé hã sahãri za'ra wa'aba õ wamhã, wa za ãma atẽme ĩmorĩ su'u za'ra wa'wa, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono norĩ hã ĩzadai're hawĩ sib'ézé 'wa si'uiwa ĩsa'o na te ai'wapé za'ra wa'aba da.

¹⁷ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pẽ'ẽzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé hã. Āne ĩsimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidã'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma, wa za dasa ĩse hã duréi te dama ĩhãire'õ hã te tãma 're anhomri, mana na dasa nhisi hã. Duré êtẽ'a, wa za te tãma 're anhomri ĩhãiba mono bã, ĩsisi ĩtém na ãma ĩ'ui'ére ré hã dama ĩsa'rese'õ hã. Te te 're ĩwaibui mono norĩ ma si waihu'u pese di, tinhisi ĩté hã. Āne ĩmama pẽ'ẽzani te te ĩrotizé hã.” — Āne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Pedamo ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Ti'atira ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ĩtẽme ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Ti'atira na 'ri nõ'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, wa aima roti za'ra wa'wa. ĩto hã te unhamã ro'o si'ubuzi ne 're si'ubuzi zahuré. Duré ĩpara hã te ĩsi'uwazi waipo ne 're si'ubuzi zahuré.

¹⁹ Marĩ hã 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Te 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Te duré ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, te ĩ'ãma si 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ĩzaze na'rata za'ra wa'aba mono hawĩ, ĩma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te oto ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Āne wa tô ĩsi'ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Tane nherẽ, marĩ hã misi te ĩwi ro'wa're, te ai'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa hã. Pi'õ ĩwasédé hã te ai'rata 're hâimana za'ra wa'wa, Zézabé na ĩsisi hã. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na te dama 're siwasu'u, taré. Āne dama 're siwasu'u mono nherẽ, te ĩzazei'wa norĩ ma, simiroti wasété na te te 're roti. Taha zarina, te ta norĩ hã pi'õ aimawi na mro ré nherẽ, ãma dawĩ 're simisaihuri za'ra. Duré pi'õ, mro ré nherẽ, aibã aimawi na te ãma dawĩ 're simisaihuri za'ra. Duré romhãiba 'manharĩ ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ĩsõmri za'ra

mono hã te duré te te 're huri. Ta hã, pi'õ hã e niha te simiroti wasété nherẽ, ai'rata 're hãimana 'wa. E asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba ãna.

²¹ Ta hã pi'õ hã simiroti wasété nherẽ, ãma ïwa'a õ di aré, te ï'azârizéb da hã. Tiwasété wi sipi'ra da newa, wa tô aré te 're 'madâ'â. Tane nherẽ, tiwasété wi sipi'rai õ di, aibã aimawi na dawî 're ïhãimana mono zém hawimhã.

²² Ma'ápé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Pi'õ hã tiwasété wi sipi'rai õ wa, wa za oto azâ, te te robzépata za'ëtê da. Si'ãma 're ïhãimana wasété za'ra mono norĩ zama ã pi'õï hawi sipizari za'ra õ wamhã, wa za ïsu hã za'ra, te te robzépata za'ëtê za'ra da.

²³ Pi'õï 'ra ne 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã wa za duré hã za'ra, si'utõrĩ da, ïsimiroti zarina 're hãimana za'ra mono wa. Tawamhã ãne te tãma rob'manharĩ za'ra wamhã, te za uburé ïzazei'wa norĩ hã ãma ïwaihu'u za'ra, pi'uriwi marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono newa, duré pi'uriwi danhimirosa'rada hã da te 're 'manharĩ za'ra mono newa, uburé marĩ hã te dawî 're ï'awaihu'u mono na hã. Uburé danhimirosa'rada hã ïma waihu'u pese di, duré marĩ zô 're ïdanhimnhasi za'ra mono zéb zama. Tawamhã ni'wam norĩ hã marĩ ïwẽ hã te te 're ï'manharĩ za'ra mono zé wa'rãmip si, wa za marĩ ïwẽ na te tãma 're awa'âbã. Duré ni'wam norĩ hã marĩ te te 're ï'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're ahã za'ra.

²⁴ “Pi'õ nhimiroti 're ïwapari za'ra wa'aba mono õ norĩ ma si, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, ïzazei uptabi 'wa norĩ ma si. A norĩ wa'wa hã Satanasihi nhimiroti sima'uri pe hã dawî waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Te oto aima ãma sahu za'ra wa'aba õ di za, ïnhimiroti ï'amo na hã ïpire na hã, te te 're asi'wa'rutu tã za'ra wa'aba mono da.

²⁵ Õhõ na si te za asiptete na ï'ãma 're anomro aba mo, we ïmorizéb u.

²⁶⁻²⁷ “Tawamhã ni'wam norĩ hã tidâ'ázéb u ïwi sipizari ãna Satanasihi ãma te te 're ai'uté za'ra mono wamhã, duré rob'rãsutu u te tãma 're ïwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã wa za pisutu za'ra, ïzadawa para dama pire za'ra da, danhib'apito na 're hãimana za'ra mono da. ïmama hã dama ïpire da, sisadawa para te te ïpisutu ne, wa za pisutu za'ra, daro mono bâ te te 're da'madâ'â za'ra mono da. Simiroti nhiptete na te za te te 're dawada'uri za'ra. Ub'rẽ ne hã zé 'manharĩ hã da te 're ïprub za'ra mono ne, te za te te 're daprub za'ra.

²⁸ Duré awẽ u, wasi wawẽ 're ro'o pese mono ré, da'ãma 're ï'awẽ za'ra mono ne, wa za romhãimanazép té, te tãma 're apisutu, rowẽ hã.

²⁹ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ápé wapari pese za'ra wa'aba, ïmama pẽ'ëzani hã ïzazei'wa norĩ ma, te te ïrotizé wasu'u hã.” — ãne ma tô Zezusi hã ïma waihu'u, Ti'atira ãma ïsazei'wa norĩ, siré 're ïsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

3

Sadesi ãma ïsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ïtẽme ïwi hã ma tô duré ïma roti, ãne:

— Zuwã, te za duré ïrob'ui'é, Sadesi na 'ri nho'õmo nhisi ãma ïzazei'wa norĩ 'madâ'â wai ma. Te aima ïwaihu'uzém na te za tãma ïrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wasi hã 7 na ïnhib'rata te ïtété za'ra hã, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ïhãimana u'âsi mono pẽ'ëzani hã 7 na te te 're ïromhuri mono zéb ré, te 're ï'madâ'â mono, wa hã. Uburé marĩ hã 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ïma waihu'u pese di. ïnhimiroti na si 're anomro aba mono na, da te 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te aipẽ'ë 're, atâ'â ne 're anomro aba mo, ï'ãma 're anomro aba mono zahã.

² ï'ãma 're anomro zeï wa'aba mono da, ïnhib'apito 'Re ïhãimana u'âsi mono te te aima ïpisutu za'ra wa'aba zéb zarina, ï'ãma 're anomro aba mono õ di. Taha wa, ma'ápé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Marĩ hã 're ï'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zé hã, aiwi si'utõrĩ pese aba õ ré, ma'ápé apã ï'ãma romhuri wẽ zé hã ï'ãma asiwi sa'ëtê za'ra wa'aba.

³ Ma'ápé duré ĩ'ãma 're anomro na'rata aba mono zém hawi ĩnhimiroti hã aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zém na, duré 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Ta hã ĩnhimiroti hã te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi te za 're aipizari za'ra wa'aba mo. ãne hã apâ ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba õ wamhã, wa za oto aihã za'ra wa'wa. Nimahã na ĩsimisaihuri norĩ hã sô 're danhimipari za'ra mono õ nherẽ, danhorõwa u 're ĩsisisi mono ne, wa za atême ĩwisi 'wa, te aihã za'ra wa'aba da. Bâdâ hã atême ĩwisi za'ra wa'aba zéb da hã waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

⁴ Tane nherẽ, nima norĩ si Sadesi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te ĩ'ãma 're anomro wẽ wa'aba mo, ai'umro wa'aba nherẽ. Da'uza hãirã da, hã upto wi da te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne, te aiwẽ na ĩ'ãma 're anomro aba mo. A norĩ wa'aba si da'uza hãirã ne aiwasété ãna 're anomro aba mono si, te za ĩsire 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono wa, te za ĩ'rata 're anomro u'âsi aba mo.

⁵ “Duré ni'wam norĩ hã tidâ'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã te za duré uza hãirã na ĩ'rata 're hâimana za'ra, ãne hã. ĩbaihã na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ĩsimi'wara mono zém na ĩsisi ĩsimi'wara hã te tiwi pari za'ra õ di za. ĩmama nho'a, wa za sô'awi ĩnhib'a'uwẽ na te tãma 're wasu'u za'ra, hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ nho'a zama.

⁶ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ápé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pẽ'ězani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizém na.” — ãne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Sadesi ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Piradépiza ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto duré ĩrob'ui'é, Piradépiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã 're ĩwasété mono õ, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, ĩnhimirotipisutuzéb zarina, sena na te dama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono 'wa hã. Duréihã Dawi hã te 're hâimana, dama ĩpire hã. ĩsõrõwa hã 'ri za'etẽ uptabi di. Tame te ni'wa hã 're sãmra, 'ridawazéb ré hã, te te dama 're ĩ'ridawa mono da hã, duré te te dawĩ 're ĩ'ridawa nhito mono da hã. Tane wa hã, wa hãiwa ãma ĩmama nhorõwa 'ridawazéb ré 're ĩhâimana u'âsi, ĩwétési. Wa hã te dama 'ridawa wamhã, ni'wa apâ te te dawĩ sito waihu'u õ di. Duré te 'ridawa nhito wamhã, ni'wa te te 'ridawa waihu'u õ di.

⁸ “Duré 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Ai'umrore wa'aba nherẽ, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te ĩ'ãma si 're anomro wẽ wa'aba mo. Te duré ĩnhimiroti si 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Ma'ápé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa tô asõwa 'ridawa za'ra wa'wa, ĩmama, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u 're asisisi aba mono da. Taha 'ridawa hã ni'wa te te aiwi 'ridawa nhito waihu'u za'ra wa'aba õ di.

⁹ Ma'ápé duré, waihu'u pese za'ra wa'aba. Satanasihĩ niwĩ 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, e niha wa za tãma rob'manharĩ za'ra, ta norĩ ma hã. Ta norĩ hã zudezu nherẽ, zudezu norĩ hâimana wẽ zém na 're ĩhâimana za'ra mono na, dama 're siwasu'u za'ra mono zahã, te Satanasihĩ nhimiroti zarina si 're hâimana za'ra, sadawa nhipese na. Taha wa, wa za ãne tãma rob'manharĩ za'ra. Aipapara te za 're sina wa'wa, tãma aipire za'ra wa'aba wa. Taha wa, te za aiwaihu'u za'ra wa'wa, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na.

¹⁰ Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te aima ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, ĩmreme na si 're anomro aba mono wa, ma tô asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hã. Taha wa, ropsi'utõrízéb u, za marĩ ĩpipa hã ĩwairébé mono hã wa za aima ba'a za'ra wa'wa, ĩwasété norĩ, za te te ĩda'apibui mono zéb ãma hã, ti'ai ãma daro mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã.

11 Atême ãmorĩ aba zé hã romhuture di oto. Taha wa, ma'ãpé asiptete u'âsi ãma 're anomro u'âsi aba mono, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã da te aiwi 'mai'ãri tã wa'aba da.

12 “Tawamhã ni'wam norĩ hã tidã'ázéb u ãwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ã'ai'uté za'ra norĩ hã, ta norĩ hã wa za te 're pisutu za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma hâimana nhiptete na 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'ri uparizé, rési ãna 're ãsimasab u'âsi mono ne. 'Ri uparizé hã marĩ te te 're rési za'ra mono õ di. Tane te za 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, simĩrosa'rata si'rúi ãna, ãma 're wata u'âsi za'ra. Taha wa, wa za ãhãiba na ãma ui'éré za'ra, ãnhĩb'apito nhisi hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'õmo nhisi na, wa za duré ãhãiba na rob'ui'éré za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'õmo nhisi hã, Zeruzarê ãtém na ãsisi hã, hãiwa hawi za te te we ãsi'ra hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hawi. ãnhisi tém na, wa za duré ãhãiba na rob'ui'éré za'ra.

13 “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ãmama pẽ'ézani hã ãzazei'wa norĩ ma, te te ãrotizém na.” — ãne ma tã Zezusi hã ãma waihu'u, Piradépiza ãma ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'éré da.

Radiseza ãma ãsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

14 Tawamhã Zezusi hã ãtême ãwi hã ma tã duré ãma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ãrob'ui'é, Radiseza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ãzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ãwaihu'uzém na te za tãma ãrob'ui'é, ãne:

“Wa hã tã sena, ã'umnhasi sina, sena na 'Re ãhâimana u'âsi mono te dama 're sadawa wasu'u wẽ mono da, 're ãhâimana mono. Wa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimirofoto waihu'u pese zarina, ropoto na'rata 'wa, 're ãhâimana mono.

15-16 'Re ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ãma waihu'u pese di. Wa za oto ãma aima romnhimire'é za'ra wa'wa. ã wahã hã dama se ti, da te 're ã'huri mono da hã. Duré ã wa'ro hã marĩ ãse da, da te 're ã'ãwa'ro za'ra mono da hã, dama wẽ di. Tane nherẽ, ã wapu hã dama sei õ di, da te 're ã'huri mono da hã. Dama sei õ wa, te za sa'wari ni.

“Tane, te a norĩ wa'wa hã ã wapu dama ãsei õ ne, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo. ãma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ 'wa'ãhã, aré ãma wẽ di. Tane nherẽ, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, ãzazei'wa na asadawa nhipse na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, te da te 're ãwasu'u wasété za'ra.

“Taha wa, ã wapu ãsei'õ hã da te 're ãsa'wari za'ra mono ne, wa za oto aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa.

17 “ãne te duré 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: ‘Wa norĩ hã wanhibro pese za'ra di. Marĩ zõ wawi 're ro'wanhi'riti waihu'u za'ra mono õ di.’ ãne te asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, robzei'õ na si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne na 'rãwi 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, wa ai'ãma 're ãpẽ'ézé za'ra wa'wa. Asibrob ahã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asibrob'õ ne, te ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ 're wa'aba hã. Duré da'uza õ na 're ãdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ai'urúiwi. Datob'a na 're ãdahâimana za'ra mono ne, te duré 're anomro aba mo.

18 Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. ãtẽ'ubuzi pré oru uptabi hã ãwazari'õ hã da te 're ãruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te dawĩ 're ã'uipra za'ra mono ne, te za ãnhimiroti zõ si 're asõpré wa'aba mo, ãwẽ uptabi zõ si, aipẽ'ẽ 're asibro pese ne, rowẽ na si ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré da'uza hãirã hã te za da te dawĩ 're uipra za'ra, ãma 're dasi'uza za'ra mono wa, da te 're 'madã'ã ze za'ra mono da. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã ãwi 're ãrowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hã te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, taha zarina, asisém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono tã da oto. Duré datõmo nhiházém na 're dasitõmo wẽ za'ra

mono da, 're dasitõmonhihâ za'ra mono da, da te dawî 're ï'uipra za'ra mono ne, te za ïzô 're asõpré u'âsi aba mo, ïnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da.

¹⁹ Wa hã te 're ï'azawi pese mono norî hã wa te tãma 're roti pese za'ra, tiwasété na 're sisãmri za'ra mono da. Wa duré te 're hã za'ra, apã 're nomro wê mono da. Taha wa, te za aiwasété wi aipizari za'ra wa'wa, sena ï'ãma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

²⁰ “Ma'ãpé duré, wapari pese za'ra wa'aba, te ãma ïsimiré hã. Aibã te 'ridawab za. Tawamhã 'ri tede'wa te 'mahã, sãmra zô, ïtême sébré da. Tawamhã 'ri tede'wa te te wapari wamhã, te za tãma 'ridawa, sitême te te 'mazébré da, siré sa zahuré wa, rowê na te te sima rowasu'u zahuré da. Tane wa hã aibã, 'ridawa ïsam ne, wa asô 're ïnhimipari za'ra wa'wa. ïmreme 're wapari za'ra wa'aba mono wa, ïzô 're aihãsi aba mono zô, wa 're ïnhimipari u'âsi. Tawamhã ïzô 're aihãsi aba mono wapsi, duré asitême 're ï'mazasi za'ra wa'aba mono wapsi, wa za aipê'ê 're, 're ïnhamra u'âsi za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za wasiré rowê na 're wahãimana u'âsi za'ra.

²¹ “Duré, ni'wam norî hã tidã'ázéb u ïwi sipizari ãna Satanasihî ãma te te ï'ai'uté za'ra norî hã, ta norî hã wa za pisutu za'ra, danhib'apito 're ïsimasisi mono zéb ãma, ïzababa 're si'ubumroi u'âsi mono da. Wa hã ïdã'ázéb u ïsipi'rai õ na Satanasihî ãma te ai'uté wa, ïmama zababa 're ïnhamra u'âsi mono ne, te za ta norî hã ïzababa 're si'ubumroi u'âsi.

²² “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ïmama p'êzani hã ïzazei'wa norî ma, te te ïrotizé hã.” — ãne ma tô Zezusi hã ïma waihu'u, Radiseza ãma ïsazei'wa norî, siré 're ïsi'rã'õtõ mono norî ma, te ãma rob'ui'ééré da.

4

Hãiwa ãma, 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Taha za'u si, wa tô duré marî hã te ab'madã'ã, danhotõ 'rowim ne da te 're ïrosawêrê za'ra mono ne. Hãiwa u wa tô rob'madã. Te rob'madã'ã wamhã, wa tô 'madã, hãiwa 'ridawa hã. Õne haré 'ridawa hã.

Tawamhã ni'wai mreme, mreme 'rãihã na ïsimnhihãrãzém hãrã ne te ïwapari 'rata ne hã wa tô duré wapa. ãne te ï'mahã:

— We ãwa aimorî hãimo, te aima awasu'u mono da, za 're ïromhãimana mono zéb da hã ab'madã'ã mono da. — ãne te ï'mahã.

² Tawamhã 'Re ïhãimana u'âsi mono p'êzani hã ma tô duré ï'uihã pi'ra, awa'awi. Te te ï'uihã pi'rai wa, wa tô duré aimawi ïhãiba, ïhãiba waihu'u õ na. Tawamhã ma tô ïzaprõ, hãiwa u. Hãiwa u, te te ïzaprõni wamhã, danhib'apito simasisizé hã wa tô sabu. Ni'wa te ãma nhamra.

³ Tawamhã ãma ïsãmra hã te nasi hãibahai'ubuzi, êtê'ubuzi zarob'a uptabi ne hã. Duré êtê'ubuzi ïtobro'o préro'o ne hã te nasi ai'ubuzi. Tawamhã ïsimasisizé mana wawi, te tãiwaiwo ne hã nasi ai'ubuzi, êtê'ubuzi ro'o uzé ne hã.

⁴ Tawamhã danhib'apito simasisizé mana wawi te dasimasisizé hã aimasa, 24 na danhib'apito te ne hã. Taha na te asimro, dama ïpire norî hã 24 na ïhãiba za'ra hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti na si 're ïsõpré pese mono norî hã. Uza hãpa hãirã ré te asimro. Êtê'ubuzi pré oru 'manharî na da'rãzaza ré zama te asimro.

⁵⁻⁶ Duré danhib'apito simasisizém hawi te tã si'ubuzi ne hã nasi ai'ubuzi, ïwapsa'a zama, duré ïrãrã'ã zama. 'Rãsitõ hã te duré ïsõ're tiro'o za'ra, 7 na ïhãiba hã, ïro'o hã hã. Ta norî hã 'Re ïhãimana u'âsi mono p'êzani nhimromhurizéb zarina hã 7 na. Æ poré hã te duré ïsõ're nomro. Æ hã ïsarob'a uptabi, simhi ïsarob'a uptabi ne.

Maparane si'uiwa na ropoto na ïhãiba norî hã te duré 'rãwi ïmana wawi si'uiwada za'ra. Æ norî hã ïhãiba nho're niwî tob ahã di. Duré ïbabarã niwîmhã tob ahã di duré. Æ norî hã tob ahã wa, ïhãiba upsibi ré norî hã wa tô 'madã'ã za'ra.

⁷⁻⁸ ïmorî'rada hã, hu'u zérépa 'rã ne ï'rã hã. Duré ïsãna'remhã powawê ïba'õmo 'rã ne ï'rã hã. Duré si'ubdatõ ãma hã da'rã ne ï'rã hã. Duré maparane si'uiwa na ãma hã si'õmo 'rã

ne i'rã hã, hãiwĩ 're sisa'rei mono wa, i'rã ne hã. ã norĩ hã 6 na ãpaihi za'ra hã, ãhãiba mono bã. Duré ã norĩ hã ãhãiba upsibi ré norĩ, tob ahã wa, ãhãiba na hã.

Tawamhã bãtã bãre duré mara bãre te tinho're za'ra, tinho're te te 're sahãri za'ra mono ãna, ãne:

“Uburé Danhib'apito uptabi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, 're ãwasété mono õ. Siwaprosi 're ãwasété waihu'u mono õ uptabi. Wẽ uptabi di. E ni'wa hã ãsipai u waihu'u pese na 're hãimana mono bã. Õhõ si, siwaprosi ãwaihu'u pese uptabi hã. Duréihã marĩ õ uptabi ré, ma tô 're hãimana u'ãsi. Te za duré 're hãimana u'ãsi. Si'utõrĩ waihu'u õ di.”

⁹ ãne te ã norĩ hã maparane si'uiwa na ropoto na ãhãiba norĩ hã nasi ãma tiwata za'ra, danhib'apito simasisizém na ãsãmra ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma. Waihu'u pese uptabi wa, te nasi ãma tiwata za'ra, duré sõpru uptabi wa.

¹⁰ Nasi ãma wata za'ra siré, te nasi 24 na dama ãpire za'ra norĩ hã danhib'apito simasisizém na ãsãmra nho're hi'rãtitõ ana, siré ãma wata za'ra da. Te duré nasi hi'rãtitõ si'ubumro sina, ti'rãzaza sani za'ra ãsõ're, tãma pire za'ra wa, ãma wata za'ra da.

¹¹ ãne te nasi ãma tiwata za'ra:

“Wanhib'apito, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, a hã aiwẽ uptabi di. Aiwaihu'u pese di. Aiwaihu'u pese na ma tô ã'aropoto mo. Asima ãwẽ zarina ma tô uburé pese ã'aropoto mo. Asima ãwẽ zarina te oto uburé marĩ hã 're hãimana za'ra, asimipoto mono bã. Taha wa, uburé ã'aropoto mono zéb zarina tô ãbãre, wa ai'ãma si 're wawata u'ãsi za'ra.”

ãne te ãma tiwata za'ra, 24 na dama ãpire za'ra norĩ hã.

ãne, wa tô te ab'madã'ã, ãnhotõ 'rowim ne.

5

Pone'ërebã hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, ãbaihã ãsinhai ré te te ã'ãrizé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré sabu, ãbaihã ãsinhai ré hã. Danhib'apito simasisizém na ãsãmra hã te tinhib'rata nhimire niwĩ tété. ãbaihã nhinha hã, ã'ui'ére si'uiwa ré hã. Duré 7 na ãhãiba hã ã'uptobzé hã siwasihu tõ da, ni'wa te te sõré tõ da.

² Tawamhã wa tô duré sabu, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, ãsimiwada'uri pire hã. ãne te nasi anha, mreme 'rãihã na:

— E 'wa hã danhipai u ãwẽ uptabi hã, duré ãwaihu'u pese uptabi hã te za 7 na ãbaihã nhinha uptobzé hã prub za'ra, ãbaihã te te sõ'a da. E 'wa hã te sada tihãiba. — ãne te nasi anha.

³ Tane nherẽ, ni'wa hã sada hãimana õ di hãiwa ãma hã, ãpru'wa da hã, te te pru wa, ãbaihã nho'a'wa da hã, duré te te ãsõré da hã. Duré ti'ai ãma 're ãdahãimana za'ra mono hã sada da'maihãimana õ di. Duré ti'ai 'rowi adã 're ãhãimana za'ra mono hã ni'wai õ di, sada hã.

⁴ Taha wa, wa tô sa'ëtẽ aiwa'õ, 're ãdahãimana za'ra mono hã sada da'maihãimana õ wa, ãpru'wa da hã, duré te te ãsabu da hã.

⁵ Tawamhã 24 na dama ãpire norĩ te misi ãma tinha, ãne:

— Aiwa'õ tõ. Ma'ãpé 'madã'ã. Õhõta te za, Zudaha nhihudu hã. Hu'u zérépa nhiptete nhipai u 're ãhãimana mono ne, te õ hã danhipai u 're hãimana, danhib'apito na. Ta hã apito Dawihi nhihudu, za ãsine pire na te te 're ãda'ab'madã'ã mono da hã. Ta hã uburé dama waihu'u pese uptabi di. Ta hã tinhitob'ru norĩ nhimiromhuri wasété nhiptetezé hã ma tô tiwi uprosi za'ra. Taha wa, te õhõ si sada tihãiba, 7 na ã'uptobzé hã te te ãprub za'ra da hã, duré ãbaihã ãsinhai ré te te ãsõ'a da hã. — ãne ma ãma 'maiwaihu'u, dama ãpire norĩ hã.

⁶ Tawamhã wa tô 'madã, Pone'ërebã hã. Danhib'apito simasisizéb 'rata te za, maparane si'uiwa na ropoto na ãhãiba norĩ wa'wab zama, duré 24 na dama ãpire norĩ wa'wab zama. Da te dasiwi wĩrĩ wa, da te ãwa'rézéb ré te za. 7 na ã'õmo ré hã, Pone'ërebã

hã. Duré 7 na ãtõmo ré hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã danhipai u uburé marĩ na ãwaihu'u pese zé, te wasu'u, ãtõmo za'ra hã.

⁷ Tawamhã Pone'ẽrebã hã ma tô ai'ré, danhib'apito simasisizém na ãsãmra u, ãbaihã nhinha hã te te ãri da, tinhimire niwĩ te te ãtéde hã. Tawamhã Pone'ẽrebã hã ma tô ti'ã, ãbaihã nhinha hã.

⁸ Te te ãri wamhã, ma tô maparane si'uiwa na ropoto na ãhãiba norĩ hã Pone'ẽrebã ma, hi'rãtitõ ana, 24 na dama ãpire norĩ zama. Rowamremezéb ré ma tô tãma aiwẽ'ẽ za'ra, ẽtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ u'awi ne ré zama. U'awi 'remhã wedewa'u ãsadaze, te ãre tiro'o za'ra. Taha nhizé hã hãimo haré ãsizé hã, ta hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, tãma 're ãmreme zusi mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhã ta norĩ hã te Pone'ẽrebã ma tinho're za'ra, tinho're ãtém na. ãne te tãma tinho're za'ra:

“A hã ma tô dasiwi aiwĩrĩ ni. Ma tô dazada atã. Dazada atã'ãzém na ma tô ãdawa'ã, dawasédé hã dama 're apari mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ oto 're danomro mono da.

Dapoto mono bã a hã ma tô ãda'awa'ã, damreme sipo'o mono bã 're ãdahãimana za'ra mono hã. Danhipai u aiwẽ uptabi di, a hã. Aiwaihu'u pese uptabi di duré.

Taha wa, te aiwétési sada aihãiba, ãbaihã ãsinhai ré hã ãri da, duré ã'uptobzé hã prub za'ra da.

¹⁰ A hã ma tô duré Wanhib'apito 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ã'awa'ãbã mono norĩ hã 're ã'apisutu mo, sasedoti na te te tãma da'ãma 're romhuri u'ãsi za'ra mono da, duré ti'ai ãma pire na za dama 're hãimana za'ra mono da.”

ãne te tãma tinho're za'ra, tinho're ãtém na.

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te nemo tizadawa'a'a. Ahã uptabi di. Da te ãsa'rata waihu'u õ. Danhib'apito simasisizé hã ma siwi uirĩ. Duré maparane si'uiwa na ropoto na ãhãiba norĩ mana wawi te asõré, 24 na dama ãpire za'ra norĩ hã ãsisõré mana wawib zama.

¹² ãne te sõ're 'rãihã na tizadawa'a'a:

“Pone'ẽrebã hã da te dasiwi ãwĩrĩ hã, õ hã danhipai u wẽ uptabi di. Õhõ si wẽ uptabi wa, õhõ ãma si 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono. Õ hã uburé Roptede'wa. Tô sena waihu'u pese uptabi di. Waihu'u pese uptabi wa, ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono. Wama pire uptabi wab zama, ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono.”

ãne ma tô sõ're 'rãihã na ãma tizadawa'a'a, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã.

¹³ Tawamhã wa tô duré wapa, uburé pese 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãda'apoto mono bã, duré te te ã'apoto mono bã, ãhãiba ré mono hã, hãiwa ãma, duré ti'ai ãma, duré ti'ai 'rowi adã 're ãhãimana za'ra mono zéb ãma, duré ã 'rowi uburé pese ãhãiba ré mono hã. Uburé pese te simisutu dasiwazari tazadawa'a'a ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãda'apoto mono bã. ãne te tazadawa'a'a ni:

“Danhib'apito simasisizém na ãsãmra ãma, 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono. Duré Pone'ẽrebã ãma, 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono. Wẽ uptabi zahuré wa, duré waihu'u pese uptabi zahuré wa, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra.”

ãne te ãma tawata zahuré ni.

¹⁴ Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ãhãiba norĩ hã te ãma sõ're uze pese za'ra: — Tô sena, tô sena. — ãne te ãma sõ're uzei pese za'ra. Duré 24 na dama ãpire za'ra norĩ hã ma tô hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã.

6

Pone'ẽrebã, ãbaihã nhinha uptobzé te te ãprub za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, Pone'ërebâ hã da te dasiwi ïwĩrĩ hã ma tô ïbahiã nhinha uptobzé ïmorĩ'rada hã pru. Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ïhâiba norĩ hã te ïmorĩ'rada hã hã, mreme 'rãihã na:

— We aiwatobro. — ãne te hã.

² Tawamhã ãne hãrã wi, wa tô marĩ sabu, awaru ïrã hã. Ï'mapraba'wa hã te umnhi'ãsi ré nhamra. Tawamhã ma tô ï'rãzaza hã tãma sêrê ni. Ï'rãzaza hã za te te da'ãma ï'ai'utézê, te wasu'u. Tawamhã ma tô wara ti'ai u, tinhitob'ru norĩ zô, siwamnhasi sina te te ãma ai'uté za'ra da, ãma sib'apito za'ra da.

³ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô duré ïbahiã nhinha uptobzé hã ïsãna'remhã pru. Te te pru wi, ropoto na ïhâiba norĩ hã ma tô duré ïsãna'remhã hã:

— We aiwatobro. — ãne te hã.

⁴ Tawamhã awa'awi awaru ïpré uptabi hã ma tô watobro. Ï'mapraba'wa ïsisiwi te nhamra. Tawamhã sib'ézê 'wapa ma tô tãma sômri ni, da'wapézéb da hã. Ma tô tãma pisutu ni, dasi'wapé hã te te dazada wazere da, dasi'wapé na 're dasisimroi mono da.

⁵ Tawamhã Pone'ërebâ hã si'ubdatô ãma ïbahiã nhinha uptobzé hã ma tô duré pru. Te te pru wi, wa tô duré wapa, si'ubdatô ãma ropoto na ïhâiba norĩ hãrã hã, ãne:

— We aiwatobro. — ãne te hã.

Tawamhã awa'awi wa tô awaru tisã, ï'rãdã hã. Ï'mapraba'wa hã te marĩ pibuzé hã 're ti'â, tinhib'rata, amnho pibuzéb da hã.

⁶ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme uptabi ne hã, maparane si'uiwa na ropoto na ïhâiba norĩ ïsimasabzém hawi. ãne te rowa'âbâzê hã tãma anhoré, awaru 'mapraba'wai ma:

— ãne misi bâtã na dapawa'â hã, tô misi ïpibu, tridu wa'âbâzéb zarina hã za. ãne te za dawi ïsarô hãimo, rowa'âbâzê hã. Tane nherê, azeitona wede hã 're ïsimasa mono hã, duré uwa 'ru hã 're ïsimhatã mono hã u'a za'ra ô di za, azeitona 'rã wa'ui wabre hã si'utõrĩ tô da a'â, uwa 'ru 'rã wa'u ïsé zama. — ãne ma tô ãma pa'uwati.

⁷ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma duré pru, maparane si'uiwa na ãma ïbahiã nhinha uptobzé hã. Te te pru wi, wa tô duré wapa, ropoto na ïhâiba norĩ hã maparane si'uiwa na ãma hã, da'rãsutu'wa hã. ãne te hã:

— We aiwatobro.

⁸ Tawamhã hãrã wi, wa tô duré sabu, dadã'â wa, dahãiba'a ne awaru ïhãiba'a hã. Ï'mapraba'wa nhisi hã Adã'â na ïsisi hã. Duré ïhãiba amo, 'rãwi te te ïsa'u mono nhisi hã, Adã 're ïhãimana za'ra mono zé. Tawamhã ma tô pisutu zahuré ni, te te da'a'uprozi zahuré mono da, daro mono bâ, dasi'wapé na. Duré mram na te te da'uprozi zahuré mono da, ma tô pisutu zahuré ni, duré dahãzê pire na te te 're ïdaduri mono na, duré abaze zahi na zama. Tawamhã daza'rata ahã prã na te za dasi'utõrĩ, daro mono bâ. Maparane si'uiwa na dahãiba wamhã, misi si te za dadã'â za'ra. Taha zarina te za da'ahã prã na ai'utõrĩ ni, daro mono bâ.

⁹ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô duré ïmrotô hã pru, ïbahiã nhinha uptobzé hã. Tawamhã te te pru wamhã, wa tô duré 'madã'â za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ïsimroi mono norĩ pê'ëzani hã, tô sena na Zezusihi zazei'wa na pahi ãna dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ïsimroi mono norĩ pê'ëzani hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzê nomrizéb 'rowi te asimro, wedeza ne 'rowi.

¹⁰ Tawamhã mreme 'rãihã na te hã:

— Wanhib'apito, danhipai u aiwaihu'u pese di. Aiwê uptabi di. Tô sena, a hã. Taha wa, e nimahã na hã wa'uprozi'wa norĩ ãma ïwasédé hã sa'ra ô di za, ti'ai ãma 're ïhãimana wasété za'ra mono ãma. E niwamhã wa'ruiwa'âbã za'ra ô di za, asimi'ahãrizém na hã. — ãne te hã, mreme 'rãihã na.

¹¹ Tawamhã da'uza hãirã hãpa, ma tô tãma sômri za'ra ni, tidã'âzéb u sipizari ãna, Zezusihi ãma 're hãimana za'ra mono wa. Ma tô duré tãma nharĩ za'ra ni:

— Ma'ápé, asimi'ê na a'â 're asimipari za'ra wa'aba mono. Da te 're ãsimroi mono norĩ za'ratazé hã 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisutuzé hã zahadu da te dasina azahutu õ di. Da te ai'uprosi aba ne, asiré ãsazei'wa norĩ, za da te 're ãsimroi mono norĩ za'ratazé wab õ wa, te za a'â asimi'ê na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô tâma nharĩ za'ra ni.

¹² Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô Pone'ërebã hã duré pru ãmropã ãma hã, ãbaihã nhinha uptobzé hã. Te te pru wamhã, awa'awi ma tô ti'a hã sãsã'ã, sa'ëtê uptabi. Bãdã hã ma tô duré titoptã'ã, zazahã ãhã 'rãdã'ã uptabi ne. A'amo hã ma tô duré titõmo wapru.

¹³ Wasi hã ma tô duré rere, ti'ai u. Pidera wede 'rã hã rowa'u'u za'ëne hã te te 're pari za'ra mono wa, 're ã'a'a mono ne, ma tô wasi hã rere, ti'ai u.

¹⁴ Tawamhã ma tô duré hãiwa nhirõno hã ai'ub'rã, ãbaihã da te 're ã'ub'rã za'ra mono ne. Duré ti'a hã sãsã'ã wamhã, ëtê 'rãihã, daro mono bã 're ãsimasa mono hã ma tô sina si'rê, 're ãsimasa mono zém nhiti. Rob'rê za'iti zama, ma duré uburé sina si'rê, 're ãsimi'wara mono zém nhiti.

¹⁵ Tawamhã ti'ai ãma danhib'apito mono bã dama ãpire mono bã ma tô ëtê 'rãihã zahãpã sima'uri, da'madã'ã'wa norĩ hã, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã. ãsibrob ahã norĩ zama ma tô sima'uri, ãsibrob'õ norĩ zama, pawa'ãbã ãna ãwada'uri zarina si te te dama 're ãromhuri za'ra mono norĩ zama, duré wada'uri ãna si'uihã na 're ãhãimana za'ra mono norĩ zama. Uburé ma tô dasima'uri, ëtê 'rãihã zahãpã ëtê're 're, duré ëtê nhi'riti 're, dasi'utõrĩ tõ mono da.

¹⁶ Tawamhã ëtê 'rãihã norĩ ma, te nasi si'mahãrã za'ra, ëtê tõmo wawê norĩ ma zama. ãne te nasi tâma si'mahãrã za'ra:

— Ma'ápé, wanhisiwi we airere'e aba mono, wa'upsibi za'ra wa'aba mono da, hãiwa ãma danhib'apito simasisizém na ãsãmra hã te te wa'asãmri tõ da. Duré Pone'ërebã nhimihãzé wi, wanhisiwi we asa'wari aba, tiwi wazuwa za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Bãdã ãpipa hã ma tô oto ãwa waptãrã, õ norĩ hã te te ãwa'uprosi zahuré mono zéb da hã. E 'wa hã hãiba ré tiwi watobro da bã. Ni'wa hã dã'ã ãna tiwi watobro waihu'u õ di za. Sõ'rata waihu'u zahuré õ di za. — ãne ma tô ëtê tõmo wawê norĩ ma, nasi si'mahãrã za'ra.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã.

7

Izarazéhé nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé wasu'u, 144 miu na

¹ Tawamhã wa tô duré sabu za'ra, maparane si'uiwa na hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Bãtã pusizém niwĩ misi te za, ti'ai ãma hã. Bãtã zasizém niwĩ te duré misi za. Duré hãiwa'a're si'uiwa na te duré si'uiwada zahuré. 'Re ãhãimana u'âsi mono te te tâma ãpisutu za'ra zéb zarina, te ta norĩ hã rowa'u hã si'u tété za'ra, bãtã pusizém niwĩ, duré bãtã zasizém niwĩ, duré hãiwa'a're si'uiwa na, te te 're rowapõrĩ tõ za'ra mono da. Te te 're ãzasisi za'ra tõ mono da, te rowa'u hã siwi tété za'ra, duré wede hã te te 're rési tõ za'ra mono da.

²⁻³ Taha parimhã, wa tô duré sabu, hãiwa ãma romhuri'wa hã aimawi hã. Bãtã pusizém hawi ma tô we sihãi'rê. Ta hã te rob'ui'ééré siro hã tinhib'rata we 're ti'ã, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê ãma te te 're ã'aza'ra mono zéb da hã. Tawamhã maparane si'uiwa na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te 'mahãrã za'ra, mreme 'rãihã na:

— Tô'ã. Ti'ai ma, rob'manharĩ za'ra wa'aba tõ a'ã, ã poré ma zama, duré wede ma zama. Wanhib'apito 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê hã a'ã wa te a'uihã ui'ééré mono, pibui pese da, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimihãzém na dazu te te robzépata za'ra tõ da. — ãne te 'mahãrã za'ra hãiwa ãma romhuri'wa hã, tinhib'rata rob'ui'ééré siro te te 're ã'rã'ãri hã. Tawamhã ma tô oto a'uihã ui'ééré, bãtã pusizém hawi ãwatobro hã tisiré norĩ me. Maparane si'uiwa na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã tâma 'ru za'ra aré, ãsimi'manharĩ waihu'u pese zém na ti'ai ma, te te rob'manharĩ za'ra

da aré, duré â poré ma, te te rob'manharĩ za'ra da. Tane nherẽ, hâiwa âma romhuri'wa aimawi hã ma tô âma pa'uwati za'ra, ti'ai ma, te te a'â rob'manharĩ tã za'ra da.

⁴Tawamhã wa tô duré wapa, ni'wai mreme hã. Te ĩma wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ za'ratazé hã. Āne te ĩma wasu'u:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ za'ratazé hã āne, ĩ'uihã ui'ére ré norĩ hã 144 miu na ĩhâiba za'ra hã. — Āne ma tô ni'wa hã ĩma waihu'u. Ā hã Izarazéhé nhĩhudu norĩ za'ratazé, te wasu'u. ĩsihudu sidâpâsi, te awasu'u.

⁵Zudaha nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Rubêhẽ nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Dadihi nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na.

⁶Duré Aséhé nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Naptarihi nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Manaséhé nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na.

⁷Duré Simi'ãhã nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Réwihĩ nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Isacaha nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na.

⁸Duré Zeburõhõ nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Zuzéhé nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Duré Bẽzamihĩ nhĩhudu uihã ui'ére za'ratazé hã 12 miu na. Simisutu hã, ĩ'uihã ui'ére za'ratazé hã 144 miu na ĩsa'ratazé hã, Izarazéhé nhĩhudu norĩ za'ratazé hã, ĩsihudu sidâpâsi.

Āne wa tô waihu'u, ĩnhotõ 'rowim ne.

Da'ahã uptabi na 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho're ĩdahâimana za'ra zé wasu'u

⁹⁻¹⁰Taha parimhã, wa hã Zuwã, wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, wa tô da'ab'madã, da'ahã uptabi na, da te ĩdaza'rata waihu'u õ hã. Dapoto mono bã te aimasam ni, damreme sipo'o mono bã 're ĩdahâimana za'ra mono hã. Danhib'apito simasisizém nho're te aimasam ni, duré Pone'ërebã nho'reb zama. Da'uza hãpa hãirã ré te ĩsõ're aimasam ni. Tawamhã wa'asu ne hã, da te tété za'ra sina, te damreme 'rãihã na âma tawata za'ra ni, āne:

— Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono, danhib'apito simasisizém na ĩsãmra hã ta hã, Wa'anho'reptui'wa. Duré Pone'ërebã hã ĩsiré Wa'anho'reptui'wa. Ā norĩ hã ma tô wawasété wi te te 're wa'anho'reptu zahuré, 're ĩwasi'utõrĩ za'ra mono zé wib zama. — Āne te damreme 'rãihã na âma tawata zahuré ni.

¹¹Tawamhã hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã te zahadu danhib'apito simasisizé mana wawi aimasa. 24 na dama ĩpire za'ra norĩ hã ĩsisõré mana wawib zama te zahadu aimasa, maparane si'uiwa na ropoto na ĩhâiba norĩ mana wawib zama. Ta norĩ hã hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã ma tô duré danhib'apito simasisizém nho're hi'rãtitõ ana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma wata za'ra da.

¹²Āne te âma tiwata za'ra:

— Tô sena, wa ai'ãma si 're wawata u'âsi za'ra. Tô sena, aiwaihu'u pese uptabi di. Duré aiwẽ uptabi di. Duré asõprub uptabi di. Tô sena danhipai u uptabi dama aĩpire na te 're aihâimana mo. Tô sena, wa āne ai'ãma wawata za'ra ni. — Āne te âma tiwata za'ra, hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã.

¹³Tawamhã âma wata za'ra pari, ma tô 24 na dama ĩpire norĩ siré hã misi ĩ'mazadanha, āne:

— E 'wam norĩ hã, õ norĩ hã, da'uza hãpa hãirã ré hã. E ma hawi we ĩdasi'aba'ré. — Āne te ĩ'mazadanha.

¹⁴Tawamhã asa wa tãma tinha:

— Me. Wa hã te waihu'u õ di. Aima waihu'u pese di, a hã.

Tawamhã ma tô oto ĩma waihu'u, āne:

— Ā norĩ hã ropsi'utõrĩzéb âma, ti'ai âma da te 're ĩrobzépata za'ëté za'ra mono zéb 'rãsutu u, hãiba ré ré 're ĩhâimana za'ra mono. Da te dasima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na 're ĩdasi'utõrĩ mono zém hawib õ di. Te te 're robzépata za'ëté za'ra mono nherẽ, hãiba ré ré we ĩwairébé, ā norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ma tô sihãiba 'ru za'ra,

Pone'ërebâ wapru na dazada ïdâ'âzém na ïwasété wi te te 're a'upsõi pese mono da, da'uza hã hãirã da, da te 're ï'upsõi pese za'ra mono ne.

¹⁵ Taha wa, te ã norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono simasisizém nho're aimasa, uza hãpa hãirã ré. Romhuri zahãri ãna te te tãma 're romhuri u'âsi za'ra, ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma hã. Duré danhib'apito simasisizém na ïsãmra hã te za duré 'rãwi ãma 're sisapĩ u'âsi za'ra, ï'uza hãpa hãirã ré norĩ ãma hã, ï'rata za oto 're sãmra u'âsi za'ra mono wa.

¹⁶ Tawamhã ã norĩ hã mra te te 're sãpata zahu za'ra mono õ di za oto. Duré te te 're rubu zahu za'ra mono õ di za oto. Bãdã hã te te 're hãiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré aimawi rowa'ro ïpire hã te te 're hãiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto.

¹⁷ E marĩ wa, te te 're robzãpata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Pone'ërebâ hã danhib'apito simasisizéb ãma ïsa hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wa, te te 're robzãpata waihu'u za'ra mono õ di za. A'ubuni wi, danhimizama da te 're ï'madã'ã pese za'ra mono ne, te za te te 're 'madã'ã pese za'ra. Te za duré ub're u te te 're simroi u'âsi, ã u'âsi u, da te 're ãhuri mono wa, 're ïdanomro u'âsi mono zéb u. 'Re da'ry'ry mono wa, da'upĩ hã da te dasima 're ï'u'õ za'ra mono ne, te za duré te te 're apawapto, pẽ'ëzé ãna oto 're nomro u'âsi mono da. — ãne ma tô 24 na dama ïpire norĩ siré hã misi ïma 'maiwaihu'u.

ãne ïnhotõ 'rowim ne, te ï'ab'madã'ã mono hã, duré te ï'awapari mono hã.

8

Pone'ërebâ hã 7 ãma ïbaihã ninhã uptobzé te te ïprubzé wasu'u

¹ Tawamhã ïmrotõ ãma hã 7 ãma hã ma tô Pone'ërebâ hã ïbaihã ninhã uptobzé hã pru. Te te pru wi, ma tô rowarõtãrã, hãiwa ãma hã. Bãtã pibuzé za'ratazé wãiwa ma tô ãma ai'utõ, rob'é'é ré hã.

² Tawamhã wa tô duré 'madã'ã za'ra, 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nho're, ïsimasam norĩ hã. Ta norĩ ma, ma tô 7 na danhimnihãrãzéz hã sãmri za'ra ni.

³⁻⁴ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ma tô wei mo, misi aimawi hã. Wedeza ne 'rata te za, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ïsadaze hã da te tãma 're ïzata za'ra mono zéb 'rata. U'awire ne hã ëtë'ubuzi pré oru 'manharĩ te 're ti'ã, wedewati ïsadaze nhemezéb da hã. Tawamhã wedewati ïsadaze hã ma tô ahã na tãma sãmri za'ra ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te zata za'ra da. Tawamhã wedeza ne oru 'manharĩ ãma ma tô zata za'ra, danhib'apito simasisizém nho're. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïsadaze hã te te hã da, ma tô zata za'ra, wedewati ïsadaze hã. Te te zata za'ra wamhã, ma tô ïsizé hã si'ré hãimo, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ïmreme zusi mono mreme siré. Hãiwa ãma romhuri'wa nhib'rata hawi, te ïsizé hã si'ré hãimo, 'Re ïhâimana u'âsi mono nho're ïsam nhib'rata hawi.

⁵ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô pré'a 'manhe, u'awire ne hã oru 'manharĩ 're, wedewati ïsadaze nhemezéb 're. Wedeza ne na, wedewati zadaze hã da te 're ïzata za'ra mono zém hawi ma tô pré'a 'masisi. Te te 'masisi wamhã, ma tô õne haré ti'ai u sa'wa, uzã hã. Te te sa'wari wamhã, ma tô tãiwapsa hã watobro, tãirãrã'ã zama. Tãsi'ubuzi zama, ma tô duré watobro. Ma tô duré ti'a hã sãsã'ã.

Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ, tinhimnihãrãzéz na ïsimnihãsizé wasu'u

⁶ Tawamhã 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô oto asõré pese, tinhimnihãrãzéz na simnihãsi da.

⁷ Tawamhã ïmorĩ'rada hã ma tô tinhimnihãrãzéz na amnihãrã. Simnihãrã wi, ma tô tãzã hã rere ti'ai u, unhama zama. Dawapru wazari, ma rere uzã hã, duré tãzã hã. Ti'ai u rere'e wamhã, daro mono bã ma tô ti'a hã zãda, ïwãiwa prã na. Wede hã 're ïsimasa mono hã ma tô duré si'uzã, ïsa'ratazé wãiwa prã na. Du zama ma tô uburé sihõmo, daro mono bã.

⁸ Tawamhã maparane âma hã hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô duré amnhihârâ, tinhimnhihârâzém na. Simnhihârâ wi, ma tô marĩ hã êtê 'râihâ ne hã âi ba waptârâ, unhama ro'o ré. Waptã'ã wamhã, â poré mono bâ ma tô â wâiwa prã na âwapru.

⁹ Tepe norĩ hã â 'rowi 're ãhâimana za'ra mono hã ma tô duré si'utõrĩ, ahã prã na, ãsa'ratazé wâiwa prã na. Ma tô duré uba're hã ahã prã na si'utõrĩ, â nhisi baba 're ãsisa'rei mono hã. ãsa'ratazé wâiwa prã na ma si'utõrĩ.

¹⁰ Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã si'ubdatõ âma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô wasi ãsa'êne hã waptârâ, hâiwa hawimhã. 'Rãsitõ ro'o ne, te ro'o'a'a. Waptã'ã wamhã, nima niwĩmhã panho'õmo norĩ nhisiwi, ma tô waptârã. ãsa'ratazé wâiwa prã na panho'õmo nhisiwi, ma waptârã, ub're nhisiwib zama.

¹¹ Tawamhã pa nho'õmo norĩ nhisiwi ãwaptã'ãzéb âma hã ma tô dawĩ ti'âzé pire. Tawamhã da te âhuri wamhã, ma tô da'ahã na dasi'utõrĩ, âzé pire uptabi wa. Wasi ãsa'êtê nhisi hã âzé'wa na ãsisi hã.

¹² Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na âma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô bâdã hã ãtõmo wâiwa prã na titobra. A'amo zama ma duré ãtõmo wâiwa prã na titobra. Wasi norĩ zama, ma duré ãtõmo wâiwa prã na tobra. Taha wa, te te rob'uiwẽ prã za'ra di wasi hã, duré bâdã hã, duré a'amo hã.

¹³ Taha pari, wa tô duré 'madã, si'u hã. Hãimo uptabi te 're wara. Wara sina, te mreme 'râihâ na dama rob'mahã, âne:

— Ni'ãpé, ni'ãpé, ni'ãpé. Ti'ai âma uburé pese 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima ropipa uptabi za'ra wa'aba di za. Hâiwa âma romhuri'wa norĩ si'ubdatõ ãsimnhihãsi õ, tinhimnhihârâzém na oto simnhihãsi wamhã, ãsimnhihãsi sidãpãsi te za ropipa uptabi hã asõ tiwairébé 'wa. — ãne te si'u hã dama rob'mahã.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã.

9

¹ Taha pari, ma tô ãmrotõ âma hã amnhihârâ duré, hâiwa âma romhuri'wa hã, tinhimnhihârâzém na. Simnhihârâ wi, wa tô sabu wasi hã, hâiwa hawi ti'ai u ãwaptã hã. 'Ridawazé hã ma tô wasi ma sõmri ni, ab're 'rehã 'ridawazé hã. (Ab're 'rehã hã, wa'uburé norĩ 're ãhâimana za'ra mono zé).

² Tawamhã wasi hã ma tô ab're 'rehã hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, ma tô ãsizé hã watobro, ab're 'rehã hawi. ãsizé hã unhama ro'o za'êtê nhizédé ne hã. Tawamhã, watobro wamhã, ma tô bâdã hã tõmo zuwa. Ma tô duré hâiwa'utõ, ab're 'rehã nhizé hã. Taha wa, ma tô daro mono bâ tirobra.

³ Tawamhã ãsizédé hawimhã ma tô 'ridi hã wairé, ti'ai u. Tawamhã ta norĩ ma, ma tô pisutu za'ra ni, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ãsé uptabi ne, te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimi'manharĩ waihu'u pese zém na.

⁴ ãne te ni'wa hã tãma nharĩ za'ra:

— Dui ma, 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za, wesuirã ma zama, wede ma zama. — ãne te âma uwati za'ra. Te duré tãma da'ru za'ra:

— 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ'õ, uihã ui'ére ãna 're ãnomro mono norĩ ma si, te za 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo.

⁵ Tane nherẽ, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. A'amo ãmrotõ na si te za dama 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ãsé pire ne, te za dama 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, da te 're robzépata za'êtê uptabi za'ra mono da. — ãne te tãma dahãiba 'ru za'ra.

⁶ Tawamhã a'amo ãmrotõ na da te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa, te za 'rãwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra, dasi'uihã na 'rãwi 're dasisimroi mono da. 'Re dasisimroi mono da nherẽ, 're dasisimroi waihu'u mono õ di za. Te za da te 're robzépata hã za'ra, a'ã.

⁷ Tawamhã 'ridi hã te asõré, awaru hã dasi'wapé da, da te 're ìpese za'ra mono ne. Ètê'ubuzi pré oru 'manharĩ na da'rãzaza ne ré, te asõré. Duré da'ubu ne ì'ubu mono, awaru hã.

⁸ Duré ìséré mono hã aiwa pi'õ zéré ne. Duré ì'wa mono hã, aiwa hu'u zérépa 'wa ne, ì'wa hã.

⁹ Tawamhã ìsi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sõ'utu ubu ré aimasa. Duré ìsariپی ruru hã ruru'u za'ètê uptabi di. Aiwa awaru na wedewarare tete 'manharĩ ruru'u ne hã, dasi'wapé zô ãma 're ìdasisa'rei mono ruru'u ne, ìsariپی ruru hã.

¹⁰ Duré ìna're 'wamhi mono hã apa'apa 'wa nhi'oto na're 'wamhi ne. Taha nhipsari ne, sé pire di, ìsimiwa'rézé hã. Tawamhã tina're 'wamhi na te za tô te te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. A'amo ìmrotõ na te za te te 're dahâzub u'âsi.

¹¹ Duré ìsib'apito za'ra hã te 're hâimana, ab're 'rehâ 'madâ'â'wa hã. Zudezu norĩ nhiminhisizém na hã, Abado na ìsiminhisizé hã. Duré deredu norĩ nhiminhisizém na hã Apori'ã na ìsiminhisizé hã. ìsisi hã da'uprosi'wa, te wasu'u.

¹² Tawamhã ropipa hã ìmorĩ'rata na ìwatobro hã ma tô ai'utõ. Tane nherê, te za duré ropipa hã maparane dazô pu.

¹³ Tawamhã hâiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ìmropâ ãma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, wa tô duré ni'wai mreme hã wapa. Oru 'manharĩ na wedeza ne na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ìsadaze, da te tâma 're ìzata za'ra mono zé 'rã'wa mono hawi, ìmreme hã.

¹⁴ Hâiwa ãma romhuri'wai ma, ìmropâ ãma ìsimnhihârâ ma, te te ìnharĩ hã wa tô wapa. Æne ìmreme hã:

— Ma'ápé, wa'uburé maparane si'uiwa na ìpawasisi ré norĩ ma, ìpawasisizé hã wasihu za'ra na, Eprati na pa nho'õmo nhisi ãma 're ìsi'ubumroi mono norĩ ma. — Æne ìmreme hã.

¹⁵ Tawamhã ma tô oto tâma wasihu za'ra. Duréihã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãma ropisutu sirõmo za'ra, niwapsi bâdâ te te ìpisutuzé hã, ìwa waptã'ã wapsi, te te da'uprosi mono da. Tô ã bâtâ na ìwa waptã'ã wa, ma tô ìpawasisizé hã tâma wasihu za'ra. Tawamhã daro mono bâ da'ahâ uptabi prã na te za wa'uburé norĩ hã te te da'uprosi, daza'ratazé wãiwa prã na.

¹⁶ Tawamhã wa tô wapa, daza'ratazé 'mahârâ hã, dasi'wapé zô awaru na ìdasisa'rei mono norĩ za'ratazé hã. Æne daza'ratazé 'mahârâ hã, te ìwapari hã, 200 mirõisi na. Da'ahâ uptabi di.

¹⁷ Tawamhã awaru, wa tô sabu za'ra, dasi'wapé zô ãma 're ìdasisa'rei mono zé hã. Danhotõ 'rowi, da te 're ìrosawêrê za'ra mono ne, wa tô ìnhotõ 'rowim ne sabu za'ra, ìsisiwi ìsi'ubumroi mono norĩ zama. Ta norĩ hã ìsi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sõ'utu ubu ré ìsisi asimro. ìsõ'utu ubu mono hã unhamã ro'o pré ne na, ìwamnarĩ mono hã. Duré sôté uzé ne na ìsõ'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré 'rênhipré nho'utu uzé ne na, ìsõ'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré awaru 'rã mono hã, aiwa hu'u zérépa 'rã ne. ìsadai're hawi mono hã te unhamã ro'o mono ne hã nasi wairé, duré ìsizedé hã, ètê ro'o nhizedé uzé pire zama. Duré ìsizedé uzé pire hã te duré nasi wairé, dapãrízé hã.

¹⁸ Tawamhã ã hã, unhamã ro'o ne hã duré ìsizedé hã duré ètê ro'o nhizedé uzé pire hã ma tô te te da'uprosi, awaru zadai're hawi, ìwairébé mono hã. Daro mono bâ da'ahâ uptabi prã na ma tô te te da'uprosi, daza'ratazé wãiwa prã na.

¹⁹ Æne ma tô tizadai're ro'o nhipãrĩ na te te da'uprosi, tizamo na zama. ìsamo mono hã wahi ne ìsamo hã. Tô wahi 'rã ne na ìsamo 'rãsutu mono hã. Taha na ma tô te te dahâzu.

²⁰ Tawamhã dahâiba ré ìdasi'atarême mono hã ìdadâ'â mono õ hã, 'rãwi dasi'uihã na 're dasisãmri za'ra mono õ di. Zahadu te wa'uburé norĩ ãma si 're dawata za'ra. Te duré zahadu ropoto hâiba 'manharĩ ãma si 're dawata za'ra, danhib'manharĩ nhipese na da te 're ìrob'manharĩ za'ra mono ãma, ètê'ubuzi pré oru 'manharĩ ãma, duré ètê'ubuzi'a prata 'manharĩ ãma, duré ìsi'uwazi waipo 'manharĩ ãma, duré ètê 'manharĩ ãma, duré wede 'manharĩ ãma. Zahadu da te rême mono õ di. Ropoto hâiba 'manharĩ hã te te rob'madâ'â

õ nherẽ, duré simipari õ nherẽ, duré morĩ õ nherẽ, te zahadu ãma 're dawata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana.

²¹ Duré zahadu dasipãrĩ hã da te sahâri mono õ di. Duré simi'â, da te sahâri mono õ di. Duré pi'õ na danhimisaihuri hã da te sahâri mono õ di, duré aibã na zama. Duré dasiwi romnhimi'uri hã da te sahâri mono õ di. Zahadu dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ di. Õne u'âsi te marĩ ìwasété na si 're dahâimana za'ra.

Ãne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'awaihu'u mono hã.

10

Hãwa ãma romhuri'wa hã ìbaihã nhinha ìsyryre te te 're ì'rã'ârizé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré sabu, hãwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã aimawi hã ìsimiwada'uri pire hã. Hãwa hawi ma we si'ra, hãwa'a na ubu ré. Tãiwai pore te duré ì'rã nhisiwimhã za. Duré ì'ubu hã aiwa båtã ro'o ne. Duré unhamã ro'o pa ne, ìza hã.

² Tawamhã ìbaihã nhinha ìsyryre te sõi haré 're ti'â, tinhib'rata. Tawamhã â poré nhisiwi ma tô tipara nhimire niwĩmhã tipara hã tisã. Ti'a nhisiwi ma tô duré tipara nhimi'e niwĩmhã tipara hã tisã.

³ Tawamhã mreme 'rãihã na te hã. Hu'u zérépa wairõ 'rãihã ne, ìhãrã hã. Hãrã wamhã, awa'awi ma tô tãiwapsa hã tiwapsa'a za'ra, wapsa'a 'rãihã na. 7 na ìwapsa'a za'ra hã.

⁴ Wapsa'a za'ra wamhã, damreme ne hã wa tô wapa. Taha wa, wa tô ìmreme za'ra hã te ìwapari na aré rob'ui'ééré. Tane nherẽ, te ni'wa hã hãwa hawimhã ìma tinha, te rob'ui'ééré tã da. ãne te ìma tinha:

— Tô'ã. Rob'ui'ééré tã. Asima si waihu'u, tãiwapsa'a norĩ mreme hã. — ãne te ãma ìpa'uwati.

⁵ Tawamhã hãwa ãma romhuri'wa hã â nhisiwi ìsa hã ti'a nhisiwib zama ìsa hã te ì'madá hã ta hã ma tô hãwa nho'õmo tinhib'rada hã wẽ, tinhimire niwĩ hã.

⁶⁻⁷ Tawamhã simiwẽ sina, ma tô waihu'u:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono hã za te te ìrob'manharĩzéb da hã sô rowaptã'ã õ di za oto. 7 ãma hãwa ãma romhuri'wa hã tinhimnihãrãzém na simnihãrã wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãma uwaimra, duréihã te te da'ãma simã ìropisutuzé hã dama ìwaihu'u'õ hã. Duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma, te te ìropisutuzém na te za oto dama rob'manha. ãne, wa tô sena na awaihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a, ìsimiropisutuzém na zama. — ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para waihu'u, hãwa ãma romhuri'wa hã, hãwa nho'õmo tinhib'rada te te ìwẽ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ta hã hãwa 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré â poré 'manharĩ'wa, duré uburé ìwa 're ìdahâimana za'ra mono poto 'wa.

⁸ Tawamhã hãwa hawi we te te ìma ìnharĩ 'rata mreme hã wa tô duré wapa. ãne te duré ìma tinha:

— Ma'ãpé, sô aimorĩ, ìbaihã nhinha ìsyryre zõ, âri da, hãwa ãma romhuri'wa, sõ'a haré tinhib'rata te te 're ì'rã'âri zõ. Õ hã hãwa ãma romhuri'wa, â nhisiwi ìsa hã, ti'a nhisiwib zama. — ãne te sô ìzatõ.

⁹ Tawamhã wa tô ìtẽme sô mo. Sô ìwisi wamhã, wa tô tiwi waptẽ, ìbaihã nhinha ìsyryre hã. Te tiwi waptẽrẽ wamhã, te ìma ti'ru, ãne:

— Ma'ãpé âri, 'rẽne da. 'Rẽne wamhã, ropĩni ne hã ìsei uptabi za, asadai'rẽ 'remhã. Tane nherẽ, oto sãmri wamhã, adi'i 'remhã te za anomozé. — ãne ma tô ìma waihu'u.

¹⁰ Tawamhã wa tô oto ti'â, ìsib'rata hawi ìbaihã nhinha ìsyryre hã. Te âri wamhã, wa tô ti'rẽ. Te 'rẽne wamhã, ropĩni ne hã sei uptabi di, ìzadai'rẽ 'remhã. Tane nherẽ, te sãmri wamhã oto, ìdi'i 're, ma oto ìnomozé.

¹¹ Tawamhã ni'wa hã te ìma tinha:

— Te za duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama 're ìsadowa wasu'u mo, dapoto mono bâ za dama 're ìromhâimana za'ra mono zém na hã, damreme sipo'o mono bâ. Daro mono bâ dama ìpire za'ra norĩ ma, za 're ìromhâimana mono zém na zama te za duré dama 're ìsadowa wasu'u mo. — Àne ma tô ìma waihu'u.

Àne ìnhotô 'rowim ne, te ì'ab'madâ'â mono hã, duré te ì'awapari mono hã.

11

'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ wasu'u

¹ Tawamhã ma tô ìma sômri ni, wedehu waré ne hã marĩ pibuzé hã. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ìzatô:

— Mo oto aimorĩ ti'ai âma ìnhorôwa u, wedehu waré ne na, 'ri hã pibui mono da, duré ìma danhoprubzé nomrizé hã pibui mono da, wedeza ne hã, danhimizama da te ìma 're ìzata za'ra mono zé hã. Ma'âpé duré ìnhorôwa âma, ì'âma 're ìdawata za'ra mono norĩ hã sa'rata za'ra na.

² Tane nherê, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri nho'remhã pibui mono ô di za. Ta hã wa tô pisutu, ìnhib'a'uwê'ô norĩ si te te âma 're ubumroi mono da. Ta norĩ hã niwapsi te za Zeruzarê âma hã 'ri nho'u ìwê uptabi âma hã da'âma ai'uté za'ra. Taha wa, te za te te sina dawasi za'ra. 42 na a'amo ìhâimana u te za te te da'âma rowamnarĩ za'ra, 1,260 na bâdâ za da'âma ìsi'utôrizéb u.

³ Taha ré, wa za ìzadowa wasu'u'wa norĩ hã satôri zahuré, tô 1,260 na bâdâ ìsi'utôrizéb u simi'ê na te te ìzadowa wasu'u zahuré mono da. Tawamhã pone'êrebâ zéré 'manharĩ na uza wasété ré, te za tineb zahuré, pê'êzé uptabi zahuré wa, da te dasiwi 're ìwê'ô pese za'ra mono wa. — Àne ma tô ìma waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁴ À norĩ hã azeitona wede ne, te duré 're hâimana zahuré, ì'rãni wa'ui wabre hã ìro'o pese ne, simi'ê na te te dama 're sadawa wasu'u zahuré mono wa. Rob'uiwézém ne, te duré 're hâimana zahuré, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rob'uiwê zahuré mono wa. Uburé Danhib'apito nho'a te 're sima'wara zahuré.

⁵ Tawamhã ni'wa hã te te tâma rob'manharĩ wasété zahuré da nherê, te za tizadai'rê hawi unhama ro'o na wĩri zahuré. Àne na te za si'utôri ìsitob'ru norĩ hã, te te tâma rob'manharĩ wasété za'ra mono da nherê.

⁶ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ìsimipawapto waihu'u pese zém na te za hãwa pese zahuré, tâ ta'a tô da, te te dama sadawa wasu'u zahuré mono sina. Duré te te waihu'u pese zahuré di, te te âwapru zahuré da hã, duré te te sima ìwê zahuré zéb zarina, ti'ai ma, te te nasi ìrob'manharĩ wasété zahuré da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono u, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te za âne te te dama arob'manharĩ zahuré.

⁷ Tawamhã te te sadawa wasu'u zahuré mono pari, te za ropoto siwamnarĩ hã ab're 'rehã hawi ìwatobro hã sô tisi zahuré, te te 'wapé zahuré da. Tawamhã ropoto siwamnarĩ hã aibã norĩ ma, siptete zahuré wa, te za pãri zahuré.

⁸ Tawamhã 'ri nhi'rity 're za'êtê âma, te za taré ìhãiba hã hã tiza'wari zahuré, 'ri nho'ômo za'êtê âma, wede nnonhi'rãmi na ìsib'apito za'ra, da te dasiwi ìwĩrizém nho'ômo âma, dama ìsa'rese za'êtê âma. Sodoma na 'ri nho'ômo nhisi âma, 're ìdahâimana wasété za'ra mono ne, ã 'ri nho'u hã. Duré Ezitu na romnhisi âma 're ìdahâimana wasété za'ra mono ne hã, ã 'ri nho'u hã. Àne 'ri nho'ômo zahuré na âma ìsimiré'ézé hã, Zeruzarê hã.

⁹ Tawamhã da'ahã uptabi na te za ìtême ubumro zahuré ni, ìhãiba hã hã da te dasiwi 'madâ'â zahuré da, 'ri nhi'rity sa'wari ré. Si'ubdatô bâdâ ìne wãiwab u, te za dapoto mono bâ dasiwi 'madâ'â zahuré ni, damreme sipo'o mono bâ, 're ìdahâimana za'ra mono hã. Te za duré âma tasi'uwati za'ra ni, da te dasiwi za tô da.

¹⁰ Tawamhã ti'ai âma daro mono bâ 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma hã rowê za'ra di za, ìsadowa wasu'u'wa norĩ hã dâ'â zahuré wa. Taha wa, te za 're dato za'ra. Te za duré danhibzari na tasisawi za'ra ni. ìsadowa wasu'u'wa norĩ hã dawasété wi 're

dasipizari za'ra mono da, te te dama 're ropipa zahuré mono ré, dâ'â zahuré wa, te za 're dato za'ra.

¹¹ Tawamhã si'ubdatõ bâdâ, âma ãneb zahuré zé wãiwa pari, te za 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãpẽ'ẽzani hã apã tâma sãmri zahuré, hãiba ré 're neb zahuré da apã. Taha pari, te za oto hãwi aima'wara zahuré. Sima'wara zahuré wamhã, te za tâma tapahi uptabi za'ra ni, da te ã'madã'ã za'ra norã hã.

¹² Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norã hã te za wapari zahuré, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. Mreme 'rãihã na te za sô tihãrã zahuré:

— We ane wa'aba, hãimo. — ãne te za ni'wa hã sô tihãrã zahuré.

Tawamhã ã'ruiwapari'wa norã hã te te 'madã'ã za'ra mono ré, te za hãiwa'a na tizasi zahuré, hãiwa u.

¹³ Tawamhã zasi zahuré wi, awa'awi te za sa'etẽ uptabi ti'a sãsã hã watobro. Watobro wamhã, 'ri hã nima norã hã te za sina, Zeruzarẽ ãma, 'ri nho'õmo 'remhã 're ãsimasa mono hã. 10 na 'ri 'maihãimana wamhã, te za misi si dawi rere'e. Te za duré 7 miu na tadã'ã za'ra ni, ti'a sãsã'ã na hã. Tawamhã dadã'ã ãna ãdasi'atarẽme mono hã te za tapahi uptabi za'ra ni. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma te za tawata za'ra ni, hãiwa ãma 're ãsãmra mono ãma, simi'manharã waihu'u pese uptabi wa.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'awapari mono hã, duré te ã'azabui mono hã.

¹⁴ Tawamhã ropipa hã maparane ãpu hã tâibã oto. Tane nherẽ, zahadu si'ubdatõ ãma zõ, te rowaptã. Romhuture di oto, duré ropipa ãwatobro da hã. Ma'ãpé ãne waihu'u pese za'ra wa'aba.

7 ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã tinhimnihãrãzém na ãsimnihãrãzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã 7 ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô tinhimnihãrãzém na amnihãrã. Simnihãrã wi, hãiwa ãma damreme 'rãihã hã wa tô wapa. ãne te nharã za'ra:

— Satanasihã nhimi'madã, 're danomro mono da, ma tô da te dasima 're wẽ za'ra aré, daro mono bã. Tane nherẽ, ropã te za oto 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimi'madã'ã si 're danomro, Wanhib'apito nhimi'madã hã. Danho'reptui'wa da, te te ãpisutu nhimi'madã'ã zama te za 're dahãimana za'ra oto. Wanhib'apito hã te za tô te te 're da'ab'madã'ã u'âsi oto, õne u'âsi. — ãne wa tô wapa, hãiwa ãma damreme 'rãihã hã.

¹⁶ Tawamhã 24 na dama ãpire za'ra norã hã 'Re ãhãimana u'âsi mono nho'a tisimasisizém na ãsi'ubumro norã hã ma tô hi'rãtitõ tâma ana, ãma wata za'ra da.

¹⁷ ãne te ãma tiwata za'ra:

“Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ãhãimana u'âsi mono, a hã danhipai u asiptete uptabi di.

Duréhã marã õ ré hã, te 're aihãimana u'âsi mo. Ai'utõrã waihu'u õ di. Õne u'âsi te 're aihãimana mo. A hã aiwaihu'u pese zé hã, duré danhipai u asiptetezé hã ma tô oto dama ãhãiré, da te oto 're 'madã'ã za'ra mono da. Taha zarina ma tô oto danhipai u da'madã'ã pire na ãma ãsãna'ra, ãhãna hã. Taha wa, wa ai'ãma wawata za'ra ni.

¹⁸ Ai'ãma 're ãdawata za'ra mono õ norã hã ma tô asada tizahi pese za'ra. Taha wa, ma tô oto ãwa waptãrã, asiwi ãda'awẽ'õ pese zéb zarina, dama ãrob'manharã wasété zéb da hã.

Ma tô duré ãwa waptãrã, dahãimanazéb zarina dama ã'arowairébézéb da hã, uburé adã'ã norã ma hã, asimiroti hã te te 're ãwapari za'ra mono õ norã hã uburé 're ahã za'ra mono da, duré uburé asimiroti wapari pese 'wa norã ma, tâma 're ab'manharã wẽ mono da.

Ma tô ãwa waptãrã, asadawa wasu'u'wa norã ma, marã ãwẽ hã 're anhomri mono da, te te aima 're ãromhuri pese za'ra mono zé wa'rãmi. Uburé pese asib'a'uwẽ norã ma, marã ãwẽ hã 're anhomri mono da, ma tô ãwa waptãrã, ai'ãma 're ãwata za'ra mono norã ma, dama ãpire norã ma, dama ãwapu norã ma zama.

Ma tô duré ãwa waptãrã, ti'ai ãma da te 're ãrowasété za'ra mono norã hã uprosi da.”

ãne 24 na dama ãpire za'ra norã hã ma tô ãma po're pu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhã hãwiã ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zãb ãma hã, ma tã ni'wa hã 'ridawa hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, te oto wedehã're hã sã'awi 'ri para za. Wedehã're 're, te ãtãpo ã'ui'ãrã rã hã da'wa, durãihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tinhib'a'uwã ma ãropisutuzãb ui'ãrã rã hã. Tawamhã ma tã tãiwapsa hã watobro, tãirãrã'ã zama, tãsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tã durã sãã'ã. Tãzã hã ma durã asa'wa, ãpire hã.

Ãne ãnhotã 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, durã te ã'awapari mono hã.

12

Pi'õi wasu'u, Satanasihi wasu'u me

¹ Tawamhã wa tã durã 'madã. Te 'madã'ã wamhã, marã hã ma tã hãwiã nho're na sihãirã, dama ãsa'rese'õ hã, ãma 're ãdatob'uzu za'ra mono hã. Ta hã dama ãwaihu'u'õ hã wa tã 'madã, pi'õ ãsa hã. Bãtã ro'o ne na ã'uza hã. ãpara 'rowimhã a'amo te za. Durã 'rãzaza rã te za. ã'rãzaza na hã wasi te aimasa, 12 na.

² ã'ra te durã ãma sãpu, pi'õi ãma. ãma sãpu'u wa, te hãzã te, 're sadari.

³ Tawamhã ma durã marã hã sihãirã, hãwiã nho're na, marã ãsa'rese'õ hã. Ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarã hãiba za'ãne hã te za. ãhãiba hã ãhãiba prã. Durã 7 na ã'rã hã. 10 na durã ã'u hã. Powawã õmo ne, ã'õmo za'ra hã. Durã 7 na ã'rã za'ra 'rãzaza hã, danhib'apito 'rãzaza ne hã. ã'rãzaza si'ubuzi na ã'rãzaza za'ra hã.

⁴ Tawamhã tizamo na ma tã wasi hã waibu, hãwiã ãma 're ãsimasa mono hã. Ahã uptabi prã na ma tã waibu, ãsa'ratazã wãwiã prã na. Tawamhã te te waibui wamhã, ti'ai u ma tã sa'ãtã sãmra.

Tawamhã pi'õ nho're te za, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarã hã. Pi'õ te sapa ã'ra zã, waptã'ã wi te te 'rãne da.

⁵ Tawamhã ma tã tãma waptãrã aibã na, simiwada'uri nhiptete na za daro mono bã te te 're ãda'awada'uri mono da hã. Tawamhã ma tã tiwi ãri ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono u, danhib'apito simasisizãm na 're ãsãmra mono u, ãsirã danhib'apito na 're hãimana mono da.

⁶ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarã wi, te pi'õ wara, a'ubuni u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãropese sirõmo zãb u, te te tãma ãpisutuzãb u. Tame hãimana mono rã, te za 1,260 na bãdã ãhãimana u te te 'madã'ã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁷ Tawamhã dasi'wapã, hãwiã nho're ãma ma tã watobro. Hãwiã ãma romhuri'wa hã Midã na ãsisi hã, durã hãwiã ãma ãsirã tãma ãromhuri'wa norã hã, te ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarã hãiba za'ãne hã siwi 'wapã. Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarã hã ma tã sina ana, hãwiã ãma tãma ãromhuri'wa norã me.

⁸ Tane nherã, ma tã Midã norã hã ãma ai'utã za'ra. Taha wa, hãwiã ãma 're hãimana waihu'u za'ra mono õ di za oto.

⁹ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarã hã ma tã siwi time ti'ai u, apã morã tã da. Ta hã Satanasi, wanhitob'ru. Ta hã durãihã wahi na ãsihãiba. Uburã tizadawa nhipese na te te 're ãda'a'rãmi mono, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para newa, ti'ai ãma daro mono bã. Tawamhã wa'uburã norã zama ãsib'a'uwã zama ma tã ãsirã siwi sãmra ti'ai u, apã si'aba'rã tã da.

Ãne wa tã te ab'madã'ã, ãnhotã 'rowim ne.

¹⁰ Tawamhã wa tã durã ni'wai mreme hã wapa. Mreme 'rãihã na te tinha:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tã oto wa'anho'reptuzãm na wama ãma uwaimra, wanhitob'ru wi. Danhib'apito na siptete na te te 're ãda'ab'madã'ã mono zã hã ma tã durã dama hãirã oto. Durã Danho'reptui'wa da, te te ãpisudu hã te durã ãsirã te te 're da'ab'madã'ã oto, waihu'u pese na. Wasirã ãsazei'wai ãma, awã sidãpãsi simizazãri ãna ãwasãdã hã te te ãma 're ã'aza'ra mono hã ma tã oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sihawã time hãwiã hawi, ti'ai u, Wa'uburã hã.

¹¹ Pone'ãrebã hã dazada ãdã'ãzãb zarina, ma tã wasirã ãsazei'wa norã hã ãma ai'utã za'ra, Satanasihi ãma. ãwasu'uwã hã sena na te te dama 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zãm na

zama, ma tô âma ai'uté za'ra. Duré da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, dawî 're sihâiba zawi za'ra mono ô di, 're dâ'â tō za'ra mono da. Taha wa, 'Re îhâimana u'âsi mono wi sipizari âna, ma tô duré Satanasihi âma ai'uté za'ra.

¹² Taha wa, ma'âpé 're ato za'ra wa'aba mono, hâiwa âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ. Tane nherê, ti'ai âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, â poré na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî ma zama. E marî wa. Wa'uburé hâ sahi uptabi na atême morî aba na dâ'âsina, ti'ai u. Ti'ai âma te te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono da, za 're îhâimana hutu mono zém na te te sina waihu'u wa, ma tô tizahi pese. Taha wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Âne te ni'wa hâ tinha, mreme 'râihâ na.

¹³ Tawamhâ ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâiba za'êne hâ hâiwa hawi da te îme na siwaihu'u wamhâ, ma tô pi'ô zarina 're mo, aibâ na î'ra tâma îwaptâ'â zarina.

¹⁴ Tane nherê, ma tô si'ômo wawê paihi hâ îsaripi ré hâ pi'ô ma za ni, a'ubuni u 're îsâmra mono zéb u, âma wara da, tô ôme, 'Re îhâimana u'âsi mono te te tâma îropese sirômo zéb u. Tame te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te 're 'madâ'â, si'ubdatô wahum nhpai u wâiwa, ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî wi.

¹⁵ Tawamhâ ho'orâ ne hâ ma tô â hâ tizadai'rê hawi sa'wa pi'ô zarina, â pré da, â te te 'mapraba da.

¹⁶ Tane nherê, ti'a hâ ma tô pi'ô âma aime. Ti'a hâ ma tô si'ridawa, â zô, â hâ îwa a'a da. Tawamhâ ma tô â hâ îwa ti'a a tô, ho'orâ hâiba ne tizadai'rê hawi pi'ô zarina te te îsa'wari hâ.

¹⁷ Tawamhâ ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ ma tô pi'ô da tizahi pese, tiwi simani wa. Taha wa, ma tô îsihudu norî zô mo, te te 'wapé za'ra da. E 'wam norî hâ te wasu'u, îsihudu norî hâ. Ta norî hâ 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're îwapari pese za'ra mono, duré tô sena na Zezusihi zazei'wa na 're îsiwasu'u za'ra mono, te wasu'u. Ta norî zô te mo, ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ te te 'wapé za'ra da.

¹⁸ Tawamhâ te oto ta hâ â poré zaihâ na za, supara'rê wa.

Âne înhotô 'rowim ne, te î'azabui mono hâ, duré te î'awapari mono hâ, za îromhâimana mono zém na hâ.

13

Ropoto siwamnarî pipa zahuré wasu'u, â 'rowimhâ, duré ti'ai 'rowimhâ

¹ Tawamhâ wa hâ wa tô duré sabu, â 'rowi ropoto siwamnarî hâ â hawi watobro ré. Îhâiba misi nherê, 7 na î'râ hâ. Duré 10 na powawê ômo ne, î'ômo mono hâ. Î'ômo na hâ danhib'apito 'râzaza si'ubuzi ne ré, te ômo 'râzaza ré aimasa, 10 na. Duré î'râi mono na rob'ui'ééré za'ra ré hâ aiwa 'Re îhâimana u'âsi mono newa, 'Re îhâimana u'âsi mono wamri na îsiwaptêrê ui'ééré wasédé hâ.

² Duré îhâiba hâ, hu'u hâiba ne. Îpara hâ robzahi para ne hâ ursu para ne. Duré îsadai'rê hâ, aiwa hu'u zérépa zadai'rê ne, îsadai'rê hâ. Tawamhâ ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ, Satanasi hâ ma tô tinhiptetezé hâ tâma tisô, îsadawa para siré te te da'âma 're romhuri wasété zahuré mono da, îsimiromhuri waihu'u pese zém na.

³ Tawamhâ misi î'râi âma hâ î'u'a ré hâ da te wîrî wa, î'wa're ne hâ. Tane nherê, î'wa're hâ ma tô tâma ato. Taha wa, daro mono bâ uburé 're îdahâimana za'ra mono hâ ma âma tatob'uzu za'ra ni. Ma duré âma sasômri za'ra ni, îsimiwada'uri na.

⁴ Ma tô duré ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî âma tawata za'ra ni aihîni, â hawi ropoto siwamnarî ma, tinhimi'manharî waihu'u pese zé hâ te te tâma sômri wa. Tane ma tô duré â hawi ropoto siwamnarî âma tawata za'ra ni. Âne te âma tawata za'ra ni:

— E 'wa hâ îsine hâimana waihu'u pese bâ. E 'wa hâ îsiptete wabzu'wa pâ. — Âne te âma tawata za'ra ni, daro mono bâ da'ahâ na.

⁵ Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã, te 'Re ãhãimana u'âsi mono hã wa'ëi wasété, 'rãwi waihu'u pese na sina wata dã'ãsina. 'Re ãhãimana u'âsi mono te te sadawa uwati õ di. Ma tõ duré tãma waprozi, dama pire na te te da'awada'uri wasété mono da a'ã, 42 na a'amo ãsisõré mono u.

⁶ Taha ré, ma tõ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã wa'ëi wasété tõ, ãsisi na zama. 'Re ãsãmra mono zém na ma tõ duré timreme wasété, duré hãiwa ãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ ãma zama.

⁷ Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tõ duré tãma waprozi, â hawi ropoto siwamnarĩ ma, ãsib'a'uwẽ te te 'wapé za'ra da, te te ãma ai'uté za'ra da, ãsib'a'uwẽ norĩ ãma. Ma tõ duré tãma waprozi, simiwada'uri wasété nhiptete sina te te 're da'awada'uri mono da, dapoto mono bã, duré damreme sipo'o mono bã 're ãdahãimana za'ra mono hã.

⁸ Tawamhã ti'ai ãma daro mono bã 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã te za ãma 're dawata za'ra, da'ahã uptabi na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ãma 're wata za'ra mono õ di za, ãbaihã na 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ãsimi'wara mono zém na ãsisi 're ãsimi'wara mono norĩ hã. Duréihã 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te ropoto mono õ ré, danhisi na te te ãma ãrob'ui'ééré za'ra hã ã ãbaihã hã, Pone'ërebã, da te dasiwi ãwĩrĩ te hã.

Ãne za ãromhãimana mono zém na ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã.

⁹ Ma'ãpé, aipo're 'repu'u ré za'ra wa'aba wamhã, wapari pese za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hã ãsazei'wai wamhã, dazazéb 're da te 're séme mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te dawĩ 're sawi za'ra mono õ wamhã, te za tõ da te 're sé. Duré sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te dawĩ 're sawi za'ra mono õ wamhã, te za tõ da te 're simro. Ãne da nherẽ, te za sipizari ãna ãma 're nomro, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma.

¹¹ Tawamhã wa tõ duré sabu ropoto pipa hã, ti'ai hawi ãwatobro hã. Maparane ã'u hã, pone'ërebã 'rare õmo ne hã. Tane nherẽ, ãmreme hã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ mreme ne, ãmreme hã.

¹² Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhuri, ti'ai hawi ãwatobro hã. ãsadawa para te te 're da'awada'uri pese, ti'ai ãma daro mono bã 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're dawata za'ra mono da, ãrãi ãma ã'u'azé tãma ãsitob ãma.

¹³ Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tõ te te 're aromhõsi, marĩ ãwaihu'u'õ na, dama ãsa'rese'õ na. Hãiwa hawi unhama ro ãwaptã'ã na ma tõ datõmo nho'a romhõsi.

¹⁴ Ãne 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tõ tãma waprozi, â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhõsi mono da. Ãne ma tõ tinhimromhõsi na dama 're sadawa nhipese, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa para newa, ti'ai ãma daro mono bã 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ma hã. Ma tõ duré dama ti'ru, romhãiba, da te dasiwi 'manharĩ da, â hawi ropoto siwamnarĩ hãiba na, sib'ézé 'wapa na da te dasiwi wĩrĩ nherẽ, apã ãhãiwa'utu hãiba na.

¹⁵ Tawamhã romhãiba hã da te dasiwi 'manharĩ parimhã, ma tõ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ti'ai hawi ropoto pipa ma waprozi, romhãiba ma, ãpẽ'ëzani te te tãma sõmri da, mreme ré oto 're morĩ da, duré romhãiba ãma 're ãdawata za'ra mono õ norĩ hã te te 're anhimroi mono da, ti'ai hawi ropoto pipa hã.

¹⁶ Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tõ te te da'awada'uri, da te dasima waprozi za'ra da, ni'wam norĩ hã ãsib'rata nhimire niwĩ da te sib'rata ui'ééré za'ra mono da, duré ni'wam norĩ hã ãuihã mono na da te uihã ui'ééré za'ra mono da. Tawamhã ma tõ da te a'ui'ééré tõ, daro mono bã 're ãdahãimana za'ra mono hã, dama ãwapu mono bã duré dama ãpire mono bã, duré danhibro pese mono bã, duré danhibrob'õ mono bã, duré dapawa'ãbã ãna dawada'uri zarina si da te dama 're ãromhuri za'ra mono bã, duré dawada'uri ãna dasi'uihã na 're ãdahãimana za'ra mono bã. Da'upsãtã mono bã ma tõ da te da'ui'ééré za'ra.

17 Tawamhã danhib'rata ui'ééré õ nherẽ, da'uiahã ui'ééré õ nherẽ, da te 're rob'uipra waihu'u za'ra mono õ di. Duré da te 're rowede waihu'u za'ra mono õ di. Â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na da'uiahã ui'ééré hã, duré danhib'rata ui'ééré hã, ãsisi za'ratazé hã. Âne wa tô te awaihu'u, ãnhotõ 'rowim ne.

18 A norĩ wa'wa hã ai'maiwaihu'u pese aba wamhã, ma'ãpé ãsisi za'ratazéb ui'ééré hã 'maiwaihu'u aba, ãwasu'uzé hã. 666 na ãsisi za'ratazé hã danhisi za'ratazém na ãsisi hã te wasu'u.

14

'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãwasété hawi te te ãwa'ãbã za'ra norĩ nho're wasu'u

1 Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, Pone'ërebã hã wa tô sabu, da te dasiwi ãwĩrĩ hã. Si'ã na êtẽ 'rãihã nhisiwi te za. Duré 144 miu na dahãiba hã te ãsiré aimasam ni, ãsisi na ã'uiahã ui'ééré ré mono hã, duré ãmama nhisi na zama ã'uiahã ui'ééré mono hã.

2 Tawamhã wa tô duré wapa, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. Â'a'a 'rãihã ruru'u ne, ãmreme hã. Duré ããiwapsa'a za'ëtẽ rãrã'ã ruru'u ne, ãmreme hã. Rowamreme'wa, tinhimirowamremezém na te te 're ãrowamreme za'ra mono ne, ãmreme hã.

3 Tawamhã 144 miu na ãhãiba za'ra norĩ hã te danhib'apito simasisizém nho're asõré, maparane si'uiwa na ropoto na ãhãiba norĩ nho'reb zama, duré dama ãpire za'ra norĩ nho'reb zama. Tinho're ãtém na te tinho're za'ra, dama ãsa'rese'õ na. Â norĩ si 're ãdanomro wasété mono zém hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãwa'ãbã za'ra norĩ si te te waihu'u pese za'ra di, ãsõ're hã.

4 Â norĩ hã ma tô 're si'madã'ã pese za'ra, 're siwasété tô za'ra mono da, pi'õ na 're ãdanhimisaihuri za'ra mono õ ne. Duré pi'õ za'rese'õ'wa 're ãhãimana za'ra mono ne, ma tô 're si'madã'ã pese za'ra. Pone'ërebã nhirã zarina si ma tô 're nomro. Ta norĩ si ma tô 're ãdanomro wasété mono zém hawi wa'ãbã za'ra. Ta norĩ hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma sisõmri na'rata za'ra, Pone'ërebã ma zama.

5 Duré 're sadawa nhipese za'ra mono õ di. Duré ãwasédé hã sena na da te ãma 're sa'ra waihu'u mono õ di, ãwẽ na si 're hãimana za'ra mono wa.

Si'ubdatõ hãiwa ãma romhuri'wa norĩ nhimirowasu'uzé wasu'u

6 Tawamhã wa tô duré 'madã, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã. Hãimo uptabi te 're wara. ãwasu'uwẽ hã te dama 'mahã, ãsi'utõrĩ'õ hã, dapoto mono bã 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ma, duré damreme sipo'o mono bã 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ma.

7 Âne te mreme 'rãihã na te te dama 'mahãrã:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã 're wazé pese za'ra wa'aba mono. Duré wẽ uptabi wa, ãma 're aiwata uptabi za'ra wa'aba mono. Ma tô ãwa waptãrã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te da'ãma ã'arowairébézéb u da hã, uburé pese. Taha wa, te za Ropoto'wai ãma 're aiwata u'ãsi za'ra wa'aba mo, hãiwa 'manharĩ'wai ãma, duré ti'ai 'manharĩ'wai ãma, duré â poré 'manharĩ'wai ãma, duré ub're 'manharĩ'wai ãma. — Âne te hãiwa ãma romhuri'wa hã te te dama hãiba 'ru 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãma 're dawata u'ãsi za'ra mono da.

8 Tawamhã te duré ãsãna'remhã 're wara, hãiwa ãma romhuri'wa hã ãhãiba amo hã. Âne te duré ta hã te te rob'mahãrã:

— Ma tô daré ai'utõ. 'Ri nho'õmo za'êne hã ma tô daré ai'utõ, Babironiza hã. Ma tô uprosi ni. Âsipãrĩ na si pi'õ hã 're ãsai mono hã te za tihãiba amo norĩ ma ti'ru, ãsiré te te âhuri wa, si'rã idi'iti pese za'ra da, ãsiré. Tane ma tô Babironiza ãma 're ãdahãimana wasété za'ra mono norĩ hã te te 're dawada'uri za'ra daro mono bã, da'rã idi'iti wa, siwa'ru 're ãdanomro mono ne, ãsine 're danomro wasété mono da. Taha wa, ma tô daré ai'utõ, Babironiza hã. — Âne te hãiwa ãma romhuri'wa ãsãna'remhã te te rob'mahãrã.

9-10 Tawamhã si'ubdatõ ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã te duré 're wara, hãimo uptabi, maparane nhana're ãwatobro hã. Âne te duré ta hã mreme 'rãihã na te te rob'mahãrã:

— Ni'wa hã â hawi ropoto siwamnarĩ âma 're wata mono wamhã, duré ãhãiba 'manharĩ na romhãiba âma 're wata mono wamhã, duré ãsisi na uihã ui'ééré ré 're morĩ wamhã, duré sib'rata ui'ééré ré 're morĩ wamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimihãzé ãpire uptabi hã te za te te 're sãpata. Ni'wa hã ázé te za dama ti'ru, â na ãwazari'õ hã ãsã pãre uptabi hã te te hã'rãne da. Te te hã'rãne wamhã, ti'uihã idi'iti na, te za sãpata. Tane, ropoto siwamnarĩ âma 're ãwata za'ra mono norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimihãzé ãpipa uptabi hã te za te te 're sãpata za'ãtã uptabi za'ra, tãma wã'õ pese za'ra wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma hã. Unhama ro'o na te za te te 're robzãpata za'ra, ãtã ro'o nhizãdé uzã pãre na, ãsi'utõrĩ'õ na. 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, hãiwa âma romhuri'wa norĩ nho'a, te za te te 're robzãpata za'ãtã za'ra, Pone'ãrebã nho'a zama.

¹¹ Tawamhã unhama ro'o nhizã hã te te âma 're ãrobzãpata za'ra mono nhizã hã te õne u'âsi 're sizãdé 'rãti u'âsi, hãimo. Unhama ro hã ro'o nhimãzãzãri waihu'u õ di, â hawi ropoto siwamnarĩ âma 're ãwata za'ra mono norĩ ma hã, duré ãhãiba 'manharĩ na romhãiba âma 're ãwata za'ra mono norĩ ma hã, duré ãsisi na ã'ui'ééré za'ra norĩ ma hã. Õne u'âsi te ã norĩ hã robzãpata wi 're wairãbé waihu'u mono ãna, te te 're robzãpata u'âsi za'ra. — ãne te si'ubdatõ âma hãiwa âma romhuri'wa hã te te rob'mahãrã.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã.

¹² ãne hã za 're romhãimana mono dã'ãsina, te za 'Re ãhãimana u'âsi mono nhãb'a'uwã hã sipãzari ãna 're hãimana nhãptete za'ra, ãsimiroti te te 're ãwapari pese za'ra mono hã, Zezusihi ãma si 're ãnomro mono hã.

¹³ Tawamhã wa tõ durã wapa, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. ãne te ãma ti'ru:

— Ma'ãpã, ãne âma rob'ui'ééré: “ãhãna te ãwaihu'uzãm hawi, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zawãré za'ra mono ré, 're dã'ã za'ra mono wamhã, tãma 're rowã uptabi za'ra mono di za.”

Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono pã'ãzani hã ma âma saze, timreme na. ãne ma âma saze: “Tane tõ. Tãma 're rowã uptabi za'ra mono di za tõ. Simi'ã na tinhãmiromhuri wã ré, te za hãiwa u'ãré 're sisisi. Taha wa, te za oto romhuri na tãsiwasudu hã sahãri za'ra.” ãne 'Re ãhãimana u'âsi mono pã'ãzani te te âma ãsãzã hã. ãne te za ãma ãrob'ui'é. — ãne ma tõ ãma ti'ru, te ãma rob'ui'ééré da.

Ti'ai ãma roptehãrizã na, ãma ãsimirã'ézã wasu'u

¹⁴ Tawamhã wa tõ durã 'madã. Te 'madã'ã wamhã, hãiwa'a hã te za. ãsisiwãmhã aibã hã te nhamra, ti'ai ãma dãsirã ãpodo hã ãtã'ubuzi prã oru 'manharĩ na 'rãzãzã ré. Roptehãrizã ré zama te nhamra, ã'wa pese ré.

¹⁵ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ãhãiba amo hã ma tõ hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'âsi mono 're ãsãmra mono zãm hawi watobro, 'ri 'rãihã hawi. Watobro wamhã, te mreme 'rãihã na 'mahã, hãiwa'a na ãsãmra hã. ãne te 'mahã:

— Ti'ai ãma dãro mono bã ma tõ rob'rãi'rã pese. Ma tõ ãwa wãptãrã, ãroptehãri mono zãb da hã. Taha wa, ma'ãpã roptehãri mono, asãmiroptehãrizã na. — ãne ma tõ hãiwa ãma romhuri'wa hã tãma ti'ru, ãma ãromnhãmirã'ézã na, rob'rãsutuzã na hã. Ti'ai ãma 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ubumrozã hã te wasu'u, roptehãrizã hã.

¹⁶ Tawamhã hãiwa'a na ãsãmra hã ma tõ te te roptehãri tõ, dãro mono bã tinhiroptehãrizã na.

¹⁷ Tawamhã wa tõ durã 'madã, hãiwa ãma romhuri'wa hã aimawi hã. Hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'âsi mono 're ãsãmra mono zãm hawi ma durã watobro, 'ri 'rãihã hawi. Roptehãrizã hã te durã ta hã 're ti'ã, tinhãb'rata.

¹⁸ Tawamhã ma tõ durã hãiwa ãma romhuri'wa aimawi hã watobro, wedãza ne hawi, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, dãnhãprãbzã nomrizãm hawi. Ta hã wedãza ne na unhama 'madã'ã'wa. Ta hã roptehãrizã te te 're ã'rã'ãri hã te 'mahã. ãne te 'mahã:

— Ma'ãpã, uwa 'ru 'rã hã anhiãmãzãhãri mono, dãro mono bã 're ãsimnhãtã mono hã. Asãmiroptehãrizã na te za oto ã'anhiãmãzãhãri mo, 'rã prãdu mono wa. — ãne te tãma ti'ru.

¹⁹Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô te te anhimizuhâri tô, uwa 'ru 'rã hã daro mono bâ, ti'ai âma hã. Te te anhimizuhâri mono wamhã, ma tô te te anhamra êtê're 're, ïwa'u zô, dapara na da te 're ïwati za'ra mono zéb 're.

²⁰Tawamhã uwa 'ru 'rã, êtê're 're te te anhamra mono wamhã, ma tô a'rãiwati, ïwa'u zô. 'Ri nho'ômo nhiti da te 're ïwati za'ra mono zéb 're, ma tô a'rãiwati. Te te awati wamhã, dawapru na ïwa'u hã tawamhã, ma tô puru, êtêzapu'u hawi. Pu'u wamhã, â wara tete ne te tipraba, dawapru na ïwa'u hã. 300 na ti'ai pibuzéb zarina te tipraba, dawapru hã. Duré misi ïpibuzé wãiwa, ma ti'â'masisi hâimo, â 'rehâ prã na. Æne 'Re ïhâimana u'âsi mono, 're ïdahâimana wasété za'ra mono norï ahârizém na âma ïsimiré'ézé hã.

Æne ïnhotô 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, duré te ï'awapari mono hã, za ïromhâimana mono zém na hã.

15

7 na hâiwa âma romhuri'wa norï hã, oru 'manharï na u'awi ré ïsimasabzé wasu'u

¹Tawamhã wa tô duré marï hã sabu, hâiwa nhirôtô na dama ïsa'rese'ô hã âma 're ïdatob'uzu za'ra mono hã. Hâiwa âma romhuri'wa norï hã 7 na te aimasa. Ta norï ma, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã pisutu, 7 na rob'manharï pipa mono hã, ïrême ma te te dama 're rob'manharï za'ra mono da. Æ norï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimi'ahârizéb 'rãsudu, te wasu'u.

²Tawamhã wa tô duré sabu, â poré ne hã. Simhi ïsarob'a uptabi ne hã â hã, unhama ro'o na ïwazari ré hã.

Tawamhã wa tô duré sabu, â hawi ropoto siwamnarï âma te te âma ï'ai'uté za'ra norï hã, tô ôhõ âma 're ïwata za'ra mono ô norï hã. Taha nhisi hã danhisi za'ratazém na ïsisi hã. ïhâiba na romhâiba âma te te ï'ai'uté za'ra norï hã wa tô duré sabu za'ra. Ta norï hã te aimasa, simhi ïsarob'a ne â poré zarob'a 'rata. Rowamremezéb ré te aimasa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïsômri za'ra ré.

³Te duré tizadawa'a'a, Mozésihi nho'rezém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa nho'rezém na, Ezitu hawi ïsib'a'uwê norï, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawï ïsõ'reptu za'ra zém na. Te duré tizadawa'a'a, Pone'ërebâ te te 're ïda'anho'reptui mono zém na. Æne te âma tizadawa'a'a:

“Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, aiwaihu'u pese uptabi di.

'Re ï'ab'manharï mono zé hã wê uptabi di.

A hã daro mono bâ uburé pese Danhib'apito.

Tô sena uptabi na si te dama 're ï'aroti wê uptabi mo. Upai âna, te duré 're ïda'ab'madâ'â wê mo.

⁴Wanhib'apito, dama aipire uptabi wa, te da te dasiwi 're aiwazé.

Uburé pese, te da te 're aiwasu'u wê za'ra, danhipai u pese, aiwê uptabi wa.

Aiwétési tô sena aiwê uptabi hã.

Daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norï hã te za we ai'âma 're dawata u'âsi za'ra, upai âna dama 're ï'arob'manharï wê mono zé hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa.”

Æne te tizadawa'a'a, â hawi ropoto siwamnarï âma te te ï'ai'uté za'ra norï hã.

⁵Taha parimhã, wa tô duré sabu, hâiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zé hã, 'ri paramhã 'ri 're wa'wa âma, 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsãmra mono zé hã. Ni'wa hã ma tô 'ridawa hã 'ridawa.

⁶Tawamhã ni'wa te te 'ridawa wamhã, ma tô 7 na hâiwa âma romhuri'wa norï hã tô ô norï hã wairé 'ri para hawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu za'ra norï hã rob'manharï pipa na te te dama 're rob'manharï za'ra mono da. Uza hãirã ré ïhã si'ubuzi ré ma wairé, duré êtê'ubuzi pré oru 'manharï na sô'utu wa'rãmi ré.

⁷Tawamhã maparane si'uiwa na, ropoto na ïhâiba norï siré hã misi ma tô 7 na hâiwa âma romhuri'wa norï ma sômri za'ra, oru 'manharï na u'awi hã, 7 na ïhâiba za'ra hã. U'awi hã uwa 'ru 'rã wa'u ïsé pire ré hã. Uwa 'ru 'rã wa'u ïsé pire hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimihâzé, te wasu'u.

⁸ Tawamhã hãwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zãb 'remhã ma tã romnhizã hã rob'utã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimirowa'a za'ãtã hawimhã. Tawamhã 'ri para u 're danhisisi waihu'u mono õ di za, a'ã. ⁷ na rob'manharã pipa na hãwa ãma romhuri'wa norã te te dama 're rob'manharã 'rãsutu za'ra mono parip si, te za 're danhisisi.

Ãne ãnhotã 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, durã te ã'awapari mono hã, za ãromhãimana mono zãm na hã.

16

U'awi 're, uwa 'ru 'rã wa'u ãsã na 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ⁷ na te te dama ãrob'manharã pipa mono zã wasu'u

¹ Tawamhã wa tã durã wapa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme hã, ãmreme 'rãihã hã hãwa ãma, ãma 're ãdawata za'ra mono zãm hawi. ⁷ na hãwa ãma tãma ãromhuri'wa norã ma, te rob'ru za'ra. Ãne te tãma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rã wa'aba ti'ai u, ⁷ na u'awi hawi ãnhimihãzã hã sa'wari za'ra wa'aba mono da. — Ãne te tãma rob'ru za'ra.

² Tawamhã hãwa ãma romhuri'wa hã ãmorã'rata uimrehãne ma tã mo, ti'ai u. Tinhi'u'awi wamhã, ma tã te te sa'wari ti'ai wa, daro mono bã. Te te sa'wari mono wamhã, ma tã da'wa're ãwasãtã uptabi hã durã ãsã uptabi hã te te daduri, ã hawi ropoto siwamnarã nhisi na ã'ui'ãrã rã mono norã hã, ãhãiba 'manharã na romhãiba ãma 're ãwata za'ra mono norã hã.

³ Tawamhã ãmorã'rata nhana'remhã ma tã durã hãwa ãma romhuri'wa hã tinhi'u'awi wamhã, te te sa'wari ãi ba, ã porã mono bã. Te te sa'wari mono wamhã, ma ãwapru, ã porã mono bã. Adã'ã wapru si'u'ãtã ne na, ma te te ãwapru. Ma tã durã si'utãrã, ã 'rowi uburã pese 're ãnomro mono hã.

⁴ Tawamhã si'ubdatã ãma hãwa ãma romhuri'wa hã ma tã durã tinhi'u'awi wamhã, te te sa'wari, ãi ba, panho'ãmo mono bã, durã ub're mono bã. Te te sa'wari mono wamhã, ma durã ãwapru.

⁵ Tawamhã wa tã wapa, hãwa ãma romhuri'wa hã, ã mono bã, ã 'madã'ã'wa hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, ãne:

— A hã tã sena te marã na upai ãna ã'uwaibaba si dama 're ã'arowairãbã mo. A hã 're aiwasãtã mono õ. Marã õ rã hã te 're aihãimana u'ãsi mo. Ai'utãrã waihu'u õ di. Õne u'ãsi te 're aihãimana mo.

⁶ 'Re ãdanomro wasãtã mono norã hã ma tã asib'a'uwã norã te te 're simro, asadawa wasu'u'wa norã zama. Ma tã te te 're wapru pu'u za'ra. Taha wa, ma tã ãwa'rãmi dawapru hã tãma ã'anhomri mo, õhã si da te 're ãhuri mono da. ãbãre ma tã rowasãdã hã sã tiwatobro za'ra tã. — Ãne te ãma tiwata, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, ãsimi'manharãzã na.

⁷ Tawamhã wa tã durã wapa ni'wai mreme hã, wedeza ne hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzã nomrizãm hawi. Te durã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma tiwata, ãne:

— Uburã Danhib'apito uptabi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tã sena aiwaihu'u pese uptabi di. Marã na upai ãna te ã'uwaibaba si dama 're ã'arowairãbã mo, sena na. — Ãne te ãma tiwata.

⁸ Taha pari, hãwa ãma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na ãma ma tã durã ta hã tinhi'u'awi wamhã sa'wa, bãtã nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tã titãmo wa'ro pese. Taha wa, ma tã te te dahãiba zata, bãtã tãmo wa'ro zã pire hã.

⁹ Ma tã te te dahãprã pese. Tawamhã ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 'ruiwapti za'ra ni, rob'manharã pipazãm na te te dazada ãma 're rowairãbã mono wa. Tane nherã, dawasãtã wi dasipizari za'ra õ di. Durã siptete uptabi nherã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono õ di.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã ãmrotã ãma hã ma tã hãwa ãma romhuri'wa hã tinhi'u'awi wamhã sa'wa, ropoto siwamnarã ã hawi ãwatobro simasisizãm nhisiwi, danhib'apito simasisizãm ne nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tã robra hã watobro, ropoto siwamnarã

nhimi'madâ'â norĩ, 're ãhâimana za'ra mono zéb ãma. Tame te dahâzé hã sépata za'êtê za'ra ni. Dahâzé te, te da'wa na 're dasisoto ubu'iti za'ra. Tawamhã te duré 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma wasété uptabi za'ra ni, hãiwa ãma 're ãsãmra mono ãma, dahâzé da te sépata za'êtê za'ra 'ru te, da'wa're te te daduri mono 'ru te zama. Tane nherê, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ di.

¹² Tawamhã ãmropã ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, Eprati na panho'õmo za'êtê nhisi nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô ti'â're. Bãtã pusizém hawi darob amoi hawimhã dama ãpire norĩ hã, tisiré da'wapéi'wa norĩ zama â 'ré na te te saprĩ za'ra da, ma tô ti'â're.

¹³ Tawamhã wa tô duré sabu, si'ubdatõ wa'uburé norĩ hã, ãwasété norĩ hã. Uti hãiba ne ãhãiba za'ra hã. Ropoto siwamnarĩ zadai'rê mono hawi, ma tô misi si wairé, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'êtê zadai'rê hawi, duré â hawi ropoto siwamnarĩ zadai'rê hawi, duré ti'ai hawi ropoto pipa zadai'rê hawi. Ti'ai hawi ropoto pipa hã, ta hã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipisutu newa sadawa nhipse na te te 're ãda'a'rãmi mono.

¹⁴ Ta norĩ hã si'ubdatõ wa'uburé norĩ hã simiromhõsi waihu'u pese za'ra di. Ta norĩ hã niwamhã te za ropé daro mono bã, dama ãpire za'ra mono zõ, da'wapéi'wa norĩ zõ zama te te ubumroi mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te siwi 'wapé da. ã hã bãdã hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipisudu, danhipai u bãdã ãpire hã.

¹⁵ Tawamhã ãne danhotõ 'rowim ne, da te 're ãrosawêrê za'ra mono ne, te azabui mono ré, wa tô Zezusihi mreme hã wapa, tizazei'wa norĩ te te ãpo're pu'uzé hã. ãne te tinha: "Ma'ãpé, aipo're pu'u za'ra wa'aba. ãsimisaihuri zõ 're danhimipari za'ra mono õ nherê, danhorõwa u 're ãsisisi mono ne, wa za wei mo apã. ãté ni'wa hã tisiwadi zõ simipari wamhã, sõtõ ãna te za sõ rob'madã'â u'âsi. Tawamhã ã'uza hã te za ãrata nomro 'rãwi, ãsiwadi hã we ãtême wisi wa, si'aba'rê na te te sisada âri su'u da, ãma si'uzã da. Tane asimiza'rese sina, ãzõ 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ãmorĩ wamhã, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ni'wa hã datõmo nho'a ai'urêwi 're morĩ wa, 're ãsisé mono ne, ãma aséb za'ra wa'aba tõ da, asimiza'rese sina ãzõ 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ãmorĩ wamhã, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za." ãne Zezusihi nhimiroti hã.

¹⁶ Tawamhã wa'uburé norĩ hã ma tô oto ubumro, dama ãpire za'ra norĩ hã, dama ãpire norĩ siré, da'wapéi'wa norĩ zama. Amadedo na zudezu norĩ mreme na romnhisi ãma ma ubumro.

¹⁷ Tawamhã da'rãirême hã 7 ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, hãiwa nho're 're ãromhãimana mono nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb 're, danhib'apito simasisizém hawi te tinha, mreme 'rãihã na:

— Tãibã za oto. ã hã, da'rãsutu'wa. — ãne te tinha.

¹⁸ Tawamhã tãiwapsa hã ma tô watobro, tãirãrã'ã zama, tãsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô duré sãã'ã, sa'êtê uptabi. Niwamhã ãne hã 'maiwatobro õ di, dapoto na'rata hawimhã, ti'a sãã hã.

¹⁹ Tawamhã Babironiza na 'ri nho'õmo za'êtê nhisi ãma, ma ti'a sãã'ã na ti'a sipo'o. Si'ubdatõ ma tô ãma aiwã. ãne ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimi'ahãri pipa zém na te te dama arob'manharĩ, Babironiza ãma 're ãdahãimana wasété za'ra mono norĩ ma. 'Re ãdahãimana wasété za'ra mono zé hã tiwi simani õ di. Taha wa, uwa 'ru 'rãi wa'u ãsé pire hã da te 're huri mono wa, da te 're ãsépata za'ra mono ne, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimihãzé hã da te 're sépata za'ra. Duré daro mono bã 'ri nho'õmo mono bã ma duré ropsisa'wari. Uburé ma ropsi'utõrĩ pese, 'ri nho'õmo mono bã.

²⁰ Rob'rê za'iti zama ma uburé pese sisa'wari. ã si ma tô te te sina sinarĩ. Duré êtê 'rãihã 're ãsimasa mono zama ma rere'e, uburé pese.

²¹ Duré tãzã hã ãsa'ëtẽ uptabi hã ma danhisiwi sisa'wari. Ìnhama pibuzé hã 35 na. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimirob'manharĩ pipa uptabi na te te dama rob'manharĩ 'ru te, te ãma wasété za'ra ni.

Ãne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, duré te ì'awapari mono hã, za ìromhâimana mono zém na hã.

17

Pi'õi wasété wasu'u

¹ Tawamhã 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ siré hã ma tô we ìtẽme 'maimo, u'awi ré norĩ siré hã. Tawamhã te ìzatõ, ãne:

— We ìsiré aimorĩ, Babironiza na 'ri nho'õmo za'ëtẽ nhisi ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìrob'manharĩ pipa zé hã sabu da. Panho'õmo si'rutu 'rata, te 'ri nho'õmo za'ẽne hã 're hâimana. Pi'õi wasédé ìmro'õ hã aibã zõ si te te 're ìrowasutu mono ne, te Babironiza ãma hã 're dahâimana wasété uptabi za'ra.

² Aibã hã pi'õi hâimana wasété na 're ìhâimana wasété mono ne, ma tô daro mono bâ danhib'apito norĩ hã dama ìpire za'ra hã Babironiza ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ siré 're wasété uptabi za'ra. Ázé nhipãrĩ para da'uihã idi'iti zarina, da te 're ìrobzanhamri za'ra mono ne, tane ma tô daro mono bâ Babironiza ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ siré, 're dahâimana to za'ra, dawasété na. — Ãne ma tô ìma waihu'u, pi'õ ìwasété na ãma ìsimiré'ézém na hã. Pi'õ ìwasédé hã timro upana aibã aimawĩ zõ si te te 're ìrowasutu mono hã, Babironiza ãma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã marĩ ìwasété zõ, da te 're ìrob'ruiwapari za'ra mono norĩ, te wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana.

³ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'ëzani hã ma tô duré ì'uihã pi'ra. Te te ì'uihã pi'rai wa, wa tô duré aimawĩ ìhãiba. Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ìzaprõ, a'ubuni u, supara'ré u. Tame pi'õ hã wa tô sabu. Ropoto siwamnarĩ pré nhisiwi, te nhamra. Ta hã ropoto siwamnarĩ hã ìhãiba na hã rob'ui'ééré. Rob'ui'ééré hã ma hãiba'utõ. Aiwa 'Re ìhâimana u'âsi mono newa, 'Re ìhâimana u'âsi mono wamri na, ìsiwaptêrê ui'ééré wasédé hã. Duré 7 na ì'rã hã, ta hã. Duré ì'u hã 10 na. Taha hãiba nhisiwi, te pi'õ nhamra.

⁴ Pi'õi uza hã ìhãpré pese na ì'uza hã, duré ìhã'uzé dâ'â na, uburé da'uza wamri nhipai u, ìwa'ãbã za'ẽne hã. Uburé marĩ hã tisipesezé hã ìwa'ãbã za'ëtẽ mono bâ te te si'ãma ì'aza'ra mono ré, te nhamra, oru 'manharĩ ré, duré ëtẽ'ubuzi 'manharĩ ré, duré a'é tõmo wawẽ ne ìtob'a 'manharĩ ré, ìwa'ãbã za'ëtẽ ré. Hãsizé hã oru 'manharĩ na ì'manharĩ hã te duré 're ti'ã tinhib'rata, uwa 'rã wa'u ìsé pire ré hã. Uwa 'ru 'rã wa'u ìsé hã pi'õ ìpo're'õ siwamnarĩ hãimanazé, te wasu'u. Aibã na 're ìhâimana siwamnarĩ u'âsi mono zé, te wasu'u.

⁵ Duré pi'õi uihã na rob'ui'ééré hã dama ìwaihu'u'õ na ìwamrizé hã, ãma ìsimiré'ézém na hã. Ãne ìwamrizé hã, ìmorĩ'rada hã: Babironiza na 'ri nho'õmo za'ëtẽ na. Duré daro mono bâ dawasété 'ru na'rata 'wa na, ìwamrizéb amo hã. Duré ìwamrizéb amo hã pi'õi wasété norĩ na na, ìwamrizéb amo hã, ìsine aibã na 're hâimana wasété za'ra mono da, pi'õ norĩ te te 're wada'uri za'ra mono wa.

⁶ Tawamhã ã hã pi'õ hã wa duré 'madã, apã. Da'uihã idi'iti wa, dato sina da te 're ìrobzanhamri za'ra mono ne, te pi'õ hã robzanha. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, ìsadawa para, da te 're simroi mono wẽ te, te 're to, pi'õ hã. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ sipizari ãna, Zezusi te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're simroi mono wẽ te, te pi'õ hã 're to.

Tawamhã pi'õ hã te 'madã'ã wamhã, wa ãma ìtob'uzu, ìma sa'rese õ wa.

⁷ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te ìzadanha, ãne:

— E marĩ da, ma tô ãma atob'uzu. E waihu'u ã bâ. Waihu'u õ wa, wa za oto aima hãiré, pi'õi hãimanazé hã dama ìsa'rese'õ hã. Duré ã hawi ropoto siwamnarĩ hãimanazé hã wa za duré aima hãiré, ìsisiwi pi'õ ìsãmra hãimanazé hã, 7 na ì'rã ré hã, duré 10 na ì'õmo ré hã.

8 ã hã â hawi ropoto siwamnarĩ hã ï'madâ hã ïhâiba ré hã aré. Tane nherẽ, ãhãna hâiba ré, hâimana õ di a'â. Tane nherẽ, te za romhutu na hâiba ré watobro, ab're 'rehâ hawi. Watobro wamhã, niwapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi. Taha õ ré, aré dâ'â nherẽ, hâiba ré ab're 'rehâ hawi watobro wa, te za da te 'madâ'â za'ra sina âma tatob'uzu za'ra ni, ti'ai âma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono hã. Ropoto na'rata hawimhã, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã danhisi hã a'ui'ééré ïbaihã na, za ï'rata rowẽ na 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi hã. Tawamhã ïbaihã na ïsisi ïsimi'wara õ norĩ hã te za âma tatob'uzu za'ra ni, ropoto siwamnarĩ âma hã.

9 – ã hã te aima ïhâi'ré hã ni'wa hã simirosa'rata nhiptete uptabi wapsi, te za waihu'u. ã hã 7 na ï'rã za'ra hã 7 na êtẽ 'rãihã mono hã te wasu'u, pi'õ, ïhâiba nhisiwi ïsãmra za'ra hã. Duré 7 na dama roti'wa norĩ hã te wasu'u za'ra.

10 7 na ïhâiba za'ra hã ma tô ïmrotõ na siparabâsi nasi ai'ré za'ra, da'madâ'â hawi. Ta norĩ za'u hã te oto misi te te 're da'ab'madâ'â. Duré ïhâiba amo, da'rãsutu'wa hã zahadu sébré õ di, da'madâ'â'wa da hã. Sébré wamhã, tô sena te za te te 're da'ab'madâ'â hutu.

11 Da'madâ'â'wa norĩ hã uburé sisarina wairébé parip si, te za ropoto siwamnarĩ â hawi ïwatobro hã âzé, te te 're da'madâ'â mono da, aré hâiba ré nherẽ, ïdâ hã. 8 âma te za âzé daza'u, te te 're da'madâ'â mono da. Ta hã te za niwapsi 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi.

12 – Tawamhã duré â hawi ropoto siwamnarĩ u hã 10 na ï'madâ'â za'ra hã, 10 na dama ïpire za'ra norĩ hã te wasu'u, da'madâ'â'wa na zahadu te te âma ïsãna'rata za'ra õ hã. Niwapsi te za tâma waprosi za'ra ni, â hawi ropoto siwamnarĩ siré te te 're da'madâ'â hutu za'ra mono da.

13 ã norĩ hã misi haré simisutu ïsimiroti za'ra hã za, marĩ 'manharĩ da hã. Taha wa, te za simisutu tâma sisõmri za'ra, â hawi ropoto siwamnarĩ ma hã, ïsadawa para te te 're da'madâ'â za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da.

14 Te za duré ropoto siwamnarĩ siré siwi 'wapé, Pone'ërebâ hã. Tane nherẽ, te za Pone'ërebâ hã âma ai'uté za'ra. Ta hã Pone'ërebâ hã danhipai u Uburé Danhib'apito uptabi na 're hâimana mono wa, duré danhipai u dama pire na 're hâimana mono wa, te za âma ai'uté za'ra. Ni'wam norĩ hã ïsirã zarina si 're nomro mono da, Pone'ërebâ te te 're ï'apisutu mono norĩ hã, duré simi'ë na õhõ âma si 're ïnomro mono norĩ hã, ta norĩ hã te za Pone'ërebâ siré âma ai'uté za'ra, ropoto siwamnarĩ norĩ âma hã. – ãne te hâiwa âma romhuri'wa hã ïma rowasu'u.

15 Tawamhã te duré ïma tinha, ãne:

– ã pa nho'õmo si'rudu hã ï'madâ hã pi'õi wasédé ïsisiwi ïsãmra hã, daro mono bâ, damreme sipo'o mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono, te wasu'u, ã pa nho'u hã.

16-17 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za pisutu za'ra, 10 na dama ïpire za'ra norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima ïpisutuzéb zarina, misi haré simisutu te te 're rosa'rata za'ra mono da, duré ropoto siwamnarĩ ma sisõmri za'ra wa, ïsapari te te 're romhuri za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhimiropisudu hã romnhowa te te ï'aza'ra mono hã za te te âma ï'a'u'waimrami mono zéb u, te za ropoto siwamnarĩ zapari te te 're da'madâ'â 'rãsutu za'ra.

Taha wa, ropoto siwamnarĩ ï'madâ hã ï'õmo norĩ me hã te za ã pi'õi wasédé hã siwi 'ruiwapa. Tawamhã pi'õi wi, te za rob'ubumro za'ra, ai'uréiwi hâimana da. Te za duré ïnhi hã siwi ti'rẽ. Te za duré siwi uprosi, unhamana. ãne te za Babironiza âma hã 're dasi'utõrĩ.

18 – Duré ã pi'õ ï'madâ hã ã 'ri nho'õmo za'ëne hã te wasu'u, dama ïsa'rese za'ëne hã. ã 'ri nho'õmo âma danhib'apito hã dama ïpire hã, daro mono bâ dama ïpire mono nhipai u 're ïhâimana mono. Õ norĩ hã te te 're ï'awada'uri mono. – ãne ma tô hâiwa âma romhuri'wa hã ïma rowasu'u 'rãsutu. Za ïromhâimana mono zém na ma tô ïma romhâi'ré, romnhimire'ézém na hã.

18

Babironiza hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ì'uprosizé wasu'u

¹ Taha pari, wa tô duré 'madâ, hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã aimawi hã. Hâiwa hawi te wei mo, ìsimiwada'uri pire hã. Ìhâiba hã te rowa'a za'êtê. Uburé daro mono bâ te sina rowa'a.

² Tawamhã mreme 'râihâ na te 'mahâ. ãne te 'mahâ:

— Babironiza hã dahu nho'u dama ìsa'rese za'êne hã ma tô daré ai'utô. Ma tô uprosi ni. Ahâ uptabi na te oto ìwasété norî hã ìwa 're hâimana za'ra, wa'uburé norî hã. Sipahutu norî zama, duré si'ômo norî zama te oto ahâ uptabi na ìwa 're hâimana za'ra, uburé si ìwasété norî hã.

³ ìwa 're ìdahâimana wasété za'ra mono norî hã ma tô aré te te 're dawada'uri wasété za'ra, daro mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono norî hã ìsiré 're dahâimana wasété uptabi za'ra mono da, da'rã idi'iti wa, siwa'ru 're ìdanomro mono ne. Da te âma 're sasômri za'ra mono wa, ma tô ìsine 're danomro wasété. Ma tô duré daro mono bâ danhib'apito norî hã dama ìpire za'ra hã siré 're wasété uptabi za'ra. Aibâ hã timro upana pi'ô aimawi zô si te te 're ìrowasutu za'ra mono ne, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono upana, marî ìwasété zô si da te 're rob'ruiwapari za'ra. Duré Babironiza âma marî zô si, da te 're ìrob'ruiwapari za'êtê uptabi za'ra mono zarina, ma tô marî hã da te 're uipra za'êtê uptabi za'ra, siwa'ru. Taha na da te tiwi 're ìrob'uipra za'ra mono zém na, ma tô daro mono bâ dama rowede'wa norî hã 're sisibro pese uptabi za'ra. ãne wa, ma oto Babironiza hã ai'utô. — ãne te 'mahâ, hâiwa âma romhuri'wa hã.

⁴ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme hâiba amo hã hâiwa hawi te te ìnharî hã. ãne te tinha:

— Ìnhib'a'uwê norî, ma'âpé ta hawi aiwairébé aba, 'ri nho'ômo za'êtê hawi, dasine 're aiwasété tó za'ra wa'aba mono da, duré dawasété norî hã za te te 're ìrobzépata za'ra mono norî zu, 're robzépata tó za'ra wa'aba mono da.

⁵ Marî hã da te 're ìsibu 'râihâ za'ra mono ne, ma tô Babironiza âma 're ìdawasété za'ra mono zé hã tinhibu 'râihâ uptabi, hâiwa u. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô âma sipo're pu'u, Babironiza âma 're ìdawasété uptabi za'ra mono zéb âma.

ãne wa tô wapa, hâiwa hawi damreme hã.

⁶ Tawamhã te duré tinha, hâiwa âma romhuri'wa norî ma:

— Ma'âpé Babironiza âma 're ìdahâimana za'ra mono norî ma, tâma âma wa'rãmi za'ra wa'aba asa, aiwab da, ìnhib'a'uwê norî ma, te te 're ìrob'manharî za'ra mono ne. Ta norî nhimirob'manharîzéb zarina ma tô ìnhib'a'uwê norî hã te te 're robzépata za'êtê za'ra. Taha wa, ìnhib'a'uwê norî ma, te te tâma 're ìrob'manharî za'ra mono zém nhipai u, te za tâma âma ìwa'rãmi za'ra wa'wa, Babironiza âma 're ìdahâimana za'ra mono norî ma, ìsipai u te te 're robzépata za'êtê za'ra mono da.

⁷ Ta norî hã ma tô sina 're wata pese za'ra. Tinhimirosa'rata wasété zarina ma tô sina 're hâimana wasété uptabi za'ra. 'Re ìhâimana wasété za'ra mono zarina, te za aiwa tâma 're ìrob'manharî wasété za'ra wa'aba mo, te te 're robzépata za'êtê za'ra mono da, duré tiwi 're robzei'ô pese za'ra mono da. Tawamhã pi'ô te nasi si'âma tinha: Wa hã dama ìpire na, wa 're ìnhamra. Duré ìmrotô hã timro zô 're ìsiwa'ô za'ra mono ne, 're ìhâimana mono ô di. ìsiré norî hã ahâ uptabi di. Niwamhã ìwi robzei'ô waihu'u ô di za. ãne te pi'ô hã si'âma nasi tinha, Babironiza âma 're ìdahâimana za'ra mono norî âma ìsimiré hã.

⁸ ãne te te nasi si'âma nharî wa, te za niwapsi rob'manharî pipa hã bâtâ na ône haré sô watobro, dahâzé hã, duré dadâ'âzé hã, duré mra hã. Tawamhã uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwasédé te te âma ìhiri hã waihu'u pese uptabi wa, te za uprosi unhamana na, pi'ô hã.

Ñe te ni'wa hã pi'õ na ãma simiré'é, Babironiza ãma 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã.

⁹ Tawamhã daro mono bâ danhib'apito norĩ hã dama ïpire za'ra norĩ hã ã pi'õ na 're ïhâimana wasété za'ra mono norĩ hã pi'õ ïzata nhizé te te sãmri za'ra wamhã, te za ãma aiwa'õ za'ra.

¹⁰ Tawamhã pi'õ te te ïrobzépata pipa te, te za romhã na aimasa. Ñe te za ïpibu ma 're sadari za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô asô tiwatobro 'wa, Babironiza ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Ropipa uptabi di. Misi båtã na ma ropipa uptabi hã õne haré asô tiwatobro 'wa, 'ri nho'õmo za'ëtê ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Taha na ma tô ïrobzépata za'ëtê za'ra wa'wa. — Ñe te za dama ïpire za'ra norĩ hã ãma tipê'ézé za'ra.

¹¹ Tawamhã daro mono bâ roptede'wa norĩ hã dama rowede'wa norĩ hã te za duré sô ti'ry'ry. Te za sô aiwa'õ za'ra, ni'wa hã za oto te te tiwi 're rob'uiupra za'ra mono dai õ wa.

¹² Ñe rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ï'uiupra za'ra mono hã; êtê'ubuzi pré oru hã, duré êtê'ubuzi'a prata hã, duré êtê'ubuzi ïwa'âbã za'ëtê upsãtã mono bâ, duré a'é tõmo wawê ne ïtob'a 'manharĩ hã, ïwa'âbã za'êne hã. Ñe duré, rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ï'uiupra za'ra mono hã; zazahã ïhã wê uptabi 'manharĩ hã, ïhã prépe hã duré ïhã uzétã hã ïwa'âbã za'êne hã. Duré wede hã ïwa'âbã za'ëtê upsãtã mono bâ, te te dama 're wede za'ra aré, duré wede wa'âbã za'ëtê 'manharĩ mono hã, duré uhã nhisi'reti 'wa'ratahi 'manharĩ mono hã, duré ïsi'uwazi waipo pré 'manharĩ mono hã, duré ïsi'uwazi tete 'manharĩ mono hã, duré êtê su'u rã 'manharĩ mono hã.

¹³ Ñe duré, rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ï'uiupra za'ra mono hã; wedewa'u zadaze upsãtã mono bâ, dasai warĩrĩzéb da hã, duré 'ri 're zadazezéb da hã, duré dasihãiba'u'rézéb da hã, wedewa'u zadaze ïwa'âbã za'ëtê mono hã. Ñe hã rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ï'uiupra za'ra mono hã; uwa 'ru 'rã wa'u ïsé hã, duré azeitona 'rã wa'ui wa hã, duré tridu 'rã ré hã, duré ïsu pese uptabi hã, duré powawê hã, duré pone'ërebã hã, duré awaru hã, duré wede na wedewara hã, duré dapawa'âbã ãna da te dama 're ïromhuri za'ra mono hã. Ñe te uburé marĩ hã da te 're uipra za'ra aré, rowede'wa norĩ wi hã.

¹⁴ Tawamhã rowede'wa norĩ hã te za 'ri nho'õmo ma nharĩ za'ra, ãne:

— Uburé pese marĩ ïwê hã sô 're ïrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono hã ma si'utõrĩ. Uburé asibro hã ma tô ïsimini pese za'ra wa'wa. Oto sôpêtê zahu za'ra wa'aba õ di za. — Ñe te za rowede'wa norĩ hã nharĩ za'ra, Babironiza ãma 're ïdahâimana za'ra mono norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã roptede'wa norĩ hã dama rowede'wa norĩ hã danhibro pese na da te tiwi 're ïrob'uiupra za'ra mono zém na 're ïsisibro pese uptabi za'ra mono norĩ hã te za duré romhã na aimasa, 'ri nho'õmo nhiti. Babironiza ãma da te ïrobzépata za'ra pipa te, te za romhã na aimasa. Te za duré sô aiwa'õ za'ra.

¹⁶ Sô siwa'õ za'ra sina, te za ãne sima ãma nharĩ za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô dazô watobro, 'ri nho'õmo za'ëtê ãma 're ïdahâimana za'ra mono norĩ zô hã. Da'uza ïhãiwê uptabi na te aré 're dasi'uza za'ra, ïhãpré pese na duré ïhãpré dã'ã na ïwa'âbã za'ëtê na si. Dasipesezém na ïwa'âbã za'ëtê na ma tô aré 're dasipese za'ra, oru 'manharĩ na, duré êtê'ubuzi ïwa'âbã za'ëtê na, duré a'é tõmo wawê ne ïtob'a 'manharĩ na. Ñe aré marĩ na 're ïdasipese za'ra mono zé hã.

¹⁷ Tane nherê, ma tô õne haré ropsi'utõrĩ, si'aba'réri waré na danhibro hã. — Ñe te za rowede'wa norĩ hã sô siwa'õ za'ra sina, sima nharĩ za'ra.

Tawamhã â poré mono bâ uba're na 're ïdahâimana za'ra mono hã te za duré romhã na aimasam ni, uba're na roti'wa norĩ hã, duré ãma ïromhuri'wa norĩ hã, duré uba're na 're ïdanomro mono hã dama rowede'wa norĩ hã.

¹⁸ Tawamhã ã norĩ hã 'ri nho'õmo nhizé, te te sãmri za'ra wamhã, te za duré 're sadari za'ra. 'Re sadari za'ra mono sina, te za ãne sima nharĩ za'ra:

— Ô hã 'ri nho'u hã ïwě uptabi aré. Ìsine hã 'ri nho'u hã ï'maihâimana ò. — Æne te za sima nharĩ za'ra, uba're na 're ïdahâimana za'ra mono hã.

¹⁹ Tawamhã rob'ru te, te za duré robzapru hã ti'rã nhisiwi sa'wari za'ra. Siwa'ò za'ra sina, te za duré ãne sima nharĩ za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô sô tiwatobro za'ra, 'ri nho'ômo za'êtê ãma 're ïdahâimana za'ra mono zô hã. Ropipa uptabi di. Danhibro pese na ïwa da te wawi 're ïrob'uiupra za'ra mono zém na, wa tô aré 're wasisibro pese za'ra, uba're na 're ïwahâimana za'ra mono hã. Tane nherẽ, ma tô si'aba'réi waré na ropsi'utõrĩ òne haré. — Æne te za uba're na 're ïdahâimana za'ra mono hã sô dasiwa'ò za'ra sina, dasima nharĩ za'ra ni.

²⁰ Æne te ï'awapari mono hã, ïnhotõ 'rowim ne.

Taha wa, ma'ãpé hãiwa ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, 'ri nho'ômo za'êne hã ïsi'utõrĩzém na. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě norĩ, ma'ãpé 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, ïsadawa wasu'u'wa norĩ zama, duré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ zama. E marĩ wa. Babironiza ãma da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te da'uprosi wa oto. Taha wa, te za ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Tawamhã ãne, wa tô duré te azabu. Hãiwa ãma romhuri'wa ïsimiwada'uri pire hã ma tô êtê tómo wawě uptabi hã sarõtõ. Te te sarõtõ wamhã, ma tô âi ba time, â poré ãma. Te te me sina, te ãne tinha:

— Æne te za Babironiza hã 'ri nho'ômo za'êne hã sa'êtê uptabi daré uprosi, si'utõrĩ da. Tawamhã ropsi te za oto sô nomro.

²² Tawamhã rowamremezéb õ di za oto. Danhimnhihârâzéb õ di za. Duré danhimn-hihârâzé ïsryre hã robaba di za. Rowamreme'wai õ di za, duré ïsõ're'wai õ di za, da te aré 're ïwapari za'ra mono hã. Rob'é'é uptabi di za. Duré romhuri nhipese'wa norĩ hã robaba uptabi di za. Duré êtê tómo wawě 'manharĩ na amnho, da te 're ïsub za'ra mono zé ruru hã da te 're wapari za'ra mono õ di za. Rob'é'é uptabi di za.

²³ Duré rob'uiwězé hã te te oto dama 're rob'uiwě za'ra mono õ di za, Babironiza ãma hã. Duré dasina 're damro za'ra mono õ di za oto.

Babironiza ãma dama rowede'wa norĩ hã ma tô aré danhipai u sibro pese na 're hâimana za'ra, dama pire na. ïwa 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã ma tô simi'â na te te da'ãma 're romhuri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana, ïsine marĩ zô si da te 're rob'ruiwapari pese za'ra mono da, õhõ na dama 're rowě za'ra mono da newa.

²⁴ Babironiza ãma ïwa 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě te te 're simro, ïsadawa wasu'u'wa norĩ zama. Babironiza norĩ zadawa para, ma tô duré daro mono bâ dasiwazari da te 're danhimro. Taha wa, ma tô Babironiza hã daré uprosi ni. — Æne hãiwa ãma romhuri'wa ïsimiwada'uri pire hã te te ïrowasu'uzé hã romnhowa.

Æne ïnhotõ 'rowim ne, te ï'awaihu'u mono hã, za ïromhâimana mono zém na hã.

19

¹ Taha pari, wa tô duré wapa, hãiwa ãma da'ahâ uptabi na damreme 'rãihã na da te ïnharĩ za'ra ne hã. Æne te damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni:

— Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Ta hã Danho'reptui'wa. Danhipai u wě uptabi di, duré waihu'u pese uptabi di.

² Marĩ na te te upai ãna, te ï'uwaibaba si te te dama 're arowairébé, sena na. Pi'õi wasédé hã 're ïhâimana wasété mono zéb zarina, ïsine daro mono bâ 're dahâimana wasété za'ra mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwasédé hã ãma tihi. Ma tô wě'õ pese. ïsib'a'uwě norĩ te te 're simroi mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi, pi'õ hã. — Æne pi'õ na 'ri nho'ômo za'êtê na 're ïdahâimana za'ra mono norĩ ãma ïsimiré'ézé hã.

³ Tawamhã te duré damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. 'Ri nho'ômo za'êtê ro'o nhizé hã òne u'âsi hâimo 're sizédé si'rúi mono wê te, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. — Æne te nharĩ za'ra ni.

⁴Tawamhã 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã duré maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norĩ hã ma tô hi'râtítô ana, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma wata za'ra da, danhib'apito simasisizém na ìsãmra âma. Æne te âma tiwata za'ra:

— Tane tô. 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. — Æne te âma si'uzei pese za'ra.

Pone'ërebâ ìmrozém na datozé wasu'u, âma ìsimiré'ézém na hã

⁵Tawamhã danhib'apito simasisizém hawi te ni'wa hã tinha:

— Ma'âpé, Wanhib'apito 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé ìsib'a'uwê norĩ hã, dama aipire za'ra wa'aba norĩ hã, dama aiwapu za'ra wa'aba norĩ hã, duré uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono 're ìhâimana wazéb za'ra wa'aba mono norĩ zama. — Æne te ni'wa hã tinha.

⁶Tawamhã wa tô duré wapa, da'ahâ uptabi na 're ìdamreme zusi mono mreme hã. Â'a'a 'rãihã ruru'u ne, damreme hã. Duré tâiwapsa'a za'êtê rãrã'ã ruru'u ne, damreme hã. Æne te damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni:

— Uburé Danhib'apito uptabi, ìwaihu'u pese uptabi hã ta hã danhipai u, pire uptabi na te 're hâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁷Bâdâ hã ma tô ìwa waptãrã, Pone'ërebâ ìmrozéb da hã. Duré âma ìmro da hã ma tô sima apese. Taha wa, âma 're watoi u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wê uptabi wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

⁸Za âma ìmro ma hã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma tisô, ì'uza hãirã wê uptabi hã, âma si'uza da. — Æne te da'ahâ uptabi na damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni.

Âma ìmro da uza hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê te te 're ìromhuri wê za'ra mono zé, te wasu'u.

⁹Tawamhã hãiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te ìma tinha:

— Ma'âpé, âne âma rob'ui'ére: “Pone'ërebâ ìmrozém na datozéb u 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sô ìhârâ za'ra norĩ ma, tâma 're rowê uptabi za'ra mono di za.” — Æne te hãiwa âma romhuri'wa hã ìma tinha, te âma rob'ui'ére da.

Æne te duré ìma tinha:

— Â hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã tô sena uptabi. — Æne te we ìma tinha.

¹⁰Tawamhã tô ô hã hãiwa âma romhuri'wa papara, wa tô ìhi'râtítô aime, âma ìwata da aré. Tane nherê, te ìma tinha, âne:

— Tô'ã. Æne 'manharĩ tô. Wa hã asine, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ìhâimana, asisãnwã norĩ ne hã, asiré ìsazei'wa norĩ ne hã. Ta norĩ hã roti tô sena uptabi hã, Zezusi te te dama 're ì'awaihu'u mono hã te te 're ìwapari pese za'ra mono. Ta norĩ ne, wa 're ìhâimana, wa hã. Ma'âpé 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata mono.

'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, ìpê'ëzani te te tâma 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. E marĩ na te bété te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. Tô ôhõ na, Zezusi, ti'ab ré uburé te te dama 're ì'awaihu'u mono na si, te ta norĩ hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. — Æne te ìma tinha, hãiwa âma romhuri'wa hã.

Awaru ìrã nhisi ìsãmra hã â hawi ropoto siwamnarĩ âma te te ì'ai'utézê wasu'u

¹¹Taha pari, wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô ìma si'ridawa, hãiwa hã. Tawamhã awaru ìrã hã wa tô 'madâ. ì'mapraba'wa nhisi hã, Dama ì'umnha. Duré ìsisi amo hã, Tô sena uptabi na, ìsisi hã. Ta hã dawasédé hã da te 're ì'manharĩ za'ra mono zéb zarina te te 're da'awê'õ mono wamhã, tô ì'uwaibaba si te te 're da'awê'õ. Tô ìsarina si te duré te te 're da'ahâ za'ra, te te âma upai âna. Duré dawasété na 're ìdanomro mono norĩ hã te te

're 'wapé za'ra mono wamhã, tô ãsarina si te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, te te ãma upai ãna.

¹² Duré ãto hã aiwa unhamã ro'o ne, ãto hã. Duré ãrã na hã ãrãzaza si'ubuzi hã, ahã uptabi di. Danhib'apito 'rãzaza si'ubuzi ne, ãrãzaza mono hã. Duré ãhãiba na danhisi na rob'ui'éré hã, dama ãsa'rese'õ hã. Õhõ ma si waihu'u pese di, ãma ãsimiré'ézé hã.

¹³ Duré ã'uza hã dawapru na hãzapré di. Taha nhisi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na, ãsisi hã.

¹⁴ Tawamhã hãiwa ãma da'wapéi'wa norĩ hã te duré ãsarina sisa're, awaru ãrã na uza hãirã wẽ uptabi na.

¹⁵ Duré awaru ãrã na ãsãmra zadai're hawimhã, te sib'ézé 'wa si'uiwa ã'wa pe hã aipra. Taha na, te za da'ãma ai'uté, daro mono bâ 're ãdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. Simiwada'uri nhiptete na te za duré te te 're da'awada'uri. Uwa 'ru 'rã hã étẽ're 're, ãwa'u zõ da te 're wati za'ra mono wamhã, te za ãwa'u hã 're pu'u za'ra. Tane te za dawapru hã dawi 're pu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãsiptete uptabi hã sa'ëtẽ te te 're da'ahã za'ra mono wamhã.

¹⁶ Tawamhã duré ã'uza hãpa na ãsisi na rob'ui'éré hã, ãza na zama. ãne ãsisi na rob'ui'éré hã, uburé danhipai u Danhib'apito. Duré ãsisi amo na rob'ui'éré hã, Danhipai u dama ãpire.

¹⁷ Tawamhã wa tô duré sabu hãiwa ãma romhuri'wa hã, aimawi hã. Bãtã nhisiwi te za. Tawamhã te hãrã 'rãihã na uburé si norĩ zõ hã, hãimo uptabi 're ãsisa'rei mono norĩ zõ. ãne te sô tihãrã za'ra:

— We asina ubumroi wa'aba. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za oto aima a za'ra wa'wa, sa'ëtẽ na asaihuri aba da.

¹⁸ Tawamhã daro mono bâ da'upsãtã mono nhi na te za asaihuri 'wa, adã'ã norĩ nhi na, ti'ai ãma danhib'apito norĩ nhi na, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito nhi na, duré da'wapéi'wa norĩ nhi na, duré awaru nhi na, duré awaru 'mapraba'wa norĩ nhi na, duré dapawa'ãbã ãna dawada'uri zarina si da te dama 're ãromhuri za'ra mono norĩ nhi na, duré dawada'uri ãna dasi'uihã na 're ãdahãimana za'ra mono norĩ nhi na, duré dama ãpire norĩ nhi na, dama ãwapu norĩ nhi na zama. Uburé pese daro mono bâ 're ãdahãimana wasété za'ra mono norĩ dã'ã nhi na te za asaihuri 'wa. — ãne ma si norĩ ma waihu'u za'ra, hãiwa ãma romhuri'wa hã.

¹⁹ Tawamhã ã hawi ropoto siwamnarĩ hã wa tô 'madã, ti'ai ãma dama ãpire za'ra mono norĩ me. Ta norĩ hã ma tô tite da'wapéi'wai mono bâ te te 'rã'õtõ, awaru ãrã 'mapraba'wa hã te te siwi 'wapé da, duré ãsiré da'wapéi'wa norĩ zama te te siwi 'wapé za'ra da.

²⁰ Tawamhã ã hawi ropoto siwamnarĩ hã ma tô ãri ni. Awaru ãrã 'mapraba'wa ma tô ti'ã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipisutu newa, romhõsi na dama 're ãsadawa nhipese mono, ma tô duré ãsiré ti'ã. Ta hã ma tô aré ã hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhõsi, dama ãsa'rese'õ na. Te te 're ãromhõsi mono zém na ma tô dama 're sadawa nhipese aré, ã hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ãhãiba ui'éré mono hã, ãhãiba 'manharĩ na romhãiba ãma 're ãdawata za'ra mono hã. Tawamhã awaru ãrã 'mapraba'wa hã ma tô ã hawi ropoto siwamnarĩ hã wabzu, dama 're ãsadawa nhipese mono me. Unhamã ro'o u'ãsi u, ma tô hãiba ré wabzu, étẽ ro'o nhizédé uzé pire u.

²¹ Tawamhã awaru ãrã na ãsãmra hã tizadai're hawi sib'ézé 'wapa ã'wa pese si'uiwa zahuré na ma tô uprosi, uburé pese da'wapéi'wa norĩ hã. Uburé ma sõ'rebzãri pese. Tawamhã si norĩ hã danhi na saihuri mono wa, ma tô te te 'mahãpãrĩ pese.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, za ãromhãimana mono zém na hã.

20

Miu na Satanasihi ãma pawasisi ré ãwahubzé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ, hâiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã. Hâiwa hawi te wei mo, 'ridawazéb ré, ab're 'rehâ 'ridawazéb ré, ïsi'uwazi nhorõ rutu ré zama.

² Tawamhã te te si'rai wi, ma tô ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã õne haré sa'êtê uptabi ti'â, siptete uptabi na. Ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã ta hã Satanasi, wanhitob'ru, duréihã wahi na ïsihâiba. Ta hã hâiwa âma romhuri'wa hã te te sa'êtê âri wamhã, ma tô pawasisi, miu na wahub u pawasisi ré, 're hâimana mono da.

³ Taha da, ma tô oto time, ab're 'rehâ u. Ma tô ïré sito. Ma tô ïré upto, miu na wahub u daro mono bâ sadawa nhipese na te te 're da'a'rãmi tã mono da. Miu na wahub 'rãsutu parip si, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para tãma wasihu ni, syry na a'â 're morĩ da, Satanasi hã.

⁴ Tawamhã wa tô duré sabu, danhib'apito simasisizém ne 're ïdasi'ubumroi mono zé hã. Âma ïsi'ubumroi mono ma, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tãma pisutu za'ra, dahâimanazém na te te 're ïda'awaihu'u mono zéb zarina, dama pire na te te dama 're arowairébé mono da, ïsadawa para. Tawamhã wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ï'rãnhihâri za'ra mono norĩ pê'êzani hã, tô sena na Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ï'rãnhihâri za'ra mono norĩ pê'êzani hã. Ta norĩ hã â hawi ropoto siwamnarĩ âma 're ïwata za'ra mono õ. Duré ïhâiba 'manharĩ na romhâiba âma 're ïwata za'ra mono õ. Duré â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ï'uihâ ui'ééré za'ra õ, duré ïsib'rata ui'ééré za'ra õ. Ta norĩ hã ma tô oto hâiba ré apâ 're hâimana za'ra. Ma tô tihâiwa'utu za'ra. Tawamhã Cristuhu siré te oto dama pire na te te dama 're roti za'ra, Satanasi hã pawasisi ré, miu na âma ïwahub u.

⁵ Â hã, 're ïdahâiwa'utu 'rata za'ra mono zé. Tawamhã miu na wahub 'rãsutu parip si, ma tô daro mono bâ uburé pese 're ïdadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni, dahâiwa'utu 'rata na 're ïdahâiwa'utu za'ra mono õ norĩ hã. Âne wa tô te azabu.

⁶ Tawamhã, 're ïdahâiwa'utu 'rata za'ra mono norĩ ma hã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Ta norĩ hã 're ïdadâ'â zahu za'ra mono ne, unhama ro'o u'âsi u, da te 're ïdanhama za'ra mono norĩ zu 're sisisi mono õ di za. Miu na wahub u te za 'Re ïhâimana u'âsi mono ma sasedoti na 're hâimana za'ra, Cristuhu ma zama. Te za duré ïsiré dama pire na te te dama 're roti za'ra, miu na wahub u.

Satanasi, unhama ro'o u'âsi u, da te ïmezé wasu'u

⁷ Tawamhã miu na wahub 'rãsutu wapsi, te za Satanasihi ma wasihu ni, 're ïsa mono zém hawi oto watobro da.

⁸ Tawamhã watobro wamhã, daro mono bâ te za oto te te 're da'a'rãmi, sadawa nhipese na. Ti'ai âma hã darom nhisi zahuré hã maparane za oto. Dodi na duré Madodi na darom nhisi zahuré hã. Tame te za Satanasi hã da'rã'õtõ, dasi'wapé da. Da'ahâ uptabi na te za da'a'rã'õtõ. Â poré zaihâ na supara 're ïsimi'wara mono ne, da'ahâ uptabi di za.

⁹ Tawamhã daro mono bâ te za oto dasiwi romnhitom ni. Da te dasiwi romnhito wamhã, te za 'ri nho'u hã dasiwi ubu ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïsawi mono hã, ïsib'a'uwẽ norĩ, iwa 're ïhâimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã da te dasiwi uprosi da, te za dasiwi ubu ni. Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za hâiwa hawi uzâ hã sãmra. Te te sãmra wamhã, te za âma da'uprosi, unhama ro'o na.

¹⁰ Tawamhã Wa'uburé hã sadawa nhipese na te te 're ïda'a'rãmi mono hã te za me ni, unhama ro'o u'âsi u, êtê ro'o nhizédé uzé pire u. Â hawi ropoto siwamnarĩ norĩ, da te ïwabzurizéb u te za me ni. Tawamhã tame te za oto te te 're robzépata za'êtê u'âsi za'ra, õne u'âsi.

Âne wa tô te awaihu'u, ïnhotõ 'rowim ne.

Da te 're ïdaza'ré za'ra mono zé 'rãsutu wasu'u

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ, danhib'apito simasisizé ïrã hã, ïsa'êtê uptabi hã. Âma ïsãmra hã wa tô duré sabu. Tawamhã uburé uptabi, ma tô ti'a hã ai'utõ, hâiwa zama.

Marĩ õ uptabi di oto. Da te 're 'madâ'â zahuré mono õ di oto, ti'a hã hãwa me. Tãibã ma tã ai'utõrĩ pese zahuré.

¹²⁻¹³ Tawamhã wa tã duré 'madâ'â za'ra, 're ãdadâ'â za'ra mono hã, dama ãpire norĩ hã, duré dama ãwapu norĩ hã. Da'upsãtã mono bã, te aihĩni pese danhib'apito simasisizém nho're aimasam ni. Â poré mono bã, â na 're ãdasi'utõrĩ mono norĩ zama te aimasam ni, adã 're ãhãimana za'ra mono zém hawib zama. Tawamhã ãbaihã ahã na ma tã sãzi za'ra ni, ti'ab ré uburé marĩ, da te 're ã'manharĩ za'ra mono zém na rob'ui'ééré hã, marĩ ãwẽ na, duré ãwasété na zama. Ma tã duré sãzi ãbaihã hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata za rowẽ na 're ãdahãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi ré hã. Tawamhã ãbaihã na da te 're ã'manharĩ wẽ za'ra mono zéb ui'ééré zarina, ma tã da'ãma rowairébé za'ra ni. Da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zéb ui'ééré zarina zama, ma tã aihĩni pese da'ãma rowairébé za'ra ni.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ãbaihã na 're ãhãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ãsimi'wara mono zém na ãsisi ãsimi'wara õ norĩ hã ma tã sãmra ni, unhama ro'o u'ãsi u. (Ã hã unhama ro'o u'ã hã maparane ãma 're ãdadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u.)

'Re ãdadâ'â za'ra mono zé hã tãibã oto. Duré adã hã aré 're ãhãimana za'ra mono zé hã, tãibã duré oto. Ma tã ab're 're sãmra ni, uburé adã'ã norĩ hã, unhama ro'o u'ãsi u. Taha wa, tãibã oto, adã 're ãhãimana za'ra mono zé hã.

Ãne wa tã, za ãromhãimana mono zé hã te azabu, danhotõ 'rowim ne da te 're ãrosawẽrẽ za'ra mono ne.

21

Hãwa ãté wasu'u, ti'a ãté wasu'u me

¹ Tawamhã wa tã duré 'madã hãwa ãté hã, ti'a ãté zama. Hãwa 'rada hã ma tã ai'utõrĩ pese, ti'ai 'rata zama. Â zama ma tã ai'utõrĩ pese.

² Tawamhã wa tã duré 'madã, 'ri nho'u hã, ãwasédé hã ãwa 're ãhãimana mono õ hã, Zeruzarẽ ãtém na ãsisi hã. Hãwa hawi te wei mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hawi. Pí'õ hã oto mro da, 're ãsi'uzã wẽ uptabi za'ra mono ne, ma we si'ra, 'ri nho'u ãwẽ uptabi hã.

³ Tawamhã damreme 'rãihã hã wa tã duré wapa, danhib'apito simasisizém hawi we te te ãnharĩ hã. Ãne te we ãma tinha:

— Ma'ãpé, waihu'u. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za oto dasiré 're hãimana u'ãsi, 'rãwi. ãsib'a'uwẽ te za oto 're dahãimana u'ãsi za'ra. Te za tã oto dasiré 're hãimana u'ãsi. ãsib'apito za'ra te za oto 're hãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁴ Te za duré da'atõmo u'õ, oto dapẽ'ézé õ u'ãsi 're dahãimana u'ãsi za'ra mono da. 'Re dadã'ã za'ra mono õ di za oto. Duré 're dasiwa'õ za'ra mono õ di za oto. Duré dahãzé, da te 're sãpata za'ra mono õ di za oto. E marĩ wa. Uburé 're ãromhãimana 'rata mono zé hã si'utõrĩ pese wa oto. — Ãne ma tã ni'wa tinha, mreme 'rãihã na.

⁵ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã danhib'apito simasisizém na ãsãmra hã te ãma tinha, ãne:

— Ma'ãpé waihu'u. Wa hã wa za tã marĩ ãté hã te ab'manharĩ, ãhãna hã. — Ãne te ãma tinha.

Tawamhã te duré ãma ti'ru:

— Ma'ãpé ãne ãma arob'ui'ééré mono. Ãhã wasu'u hã uburé marĩ ãté hã za te ã'ab'manharĩ mono na hã, tã sena. Tã sena wa, ãhã na da te 're rob'umnhasi za'ra mono sina, da te 're ãzazei pese za'ra mono da na, te za ãma ã'arob'ui'ééré mo.

⁶ Tawamhã te duré ãma tinha:

— Tãibã oto. Wa tã te ãma a'uwaimrami. Wa hã ãsãna'rata hawimhã marĩ õ ré hã, wa tã 're ãhãimana u'ãsi. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, ãsarina ãsi'utõrĩ õ di za, wa hã. Õne u'ãsi, wa za 're ãhãimana.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te te 're 'rubu za'ra mono wamhã, wa za â u'ã hã te tãma 're õb za'ra, wa ãbã ãna, da te 're ãhuri mono wa, ãsiré rowẽ na 're ãdanomro u'ãsi mono zéb da hã.

⁷ Ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna, Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma, wa za ĩsib'apito za'ra 're ĩhâimana. ĩnhib'a'uwě si te za oto 're hâimana za'ra.

⁸ Tane nherě, ni'wam norĩ hã te za unhamã ro'o u'âsi wa'wa 're hâimana u'âsi za'ra, aré da te 're simroi mono pipa te, ĩwi 're ĩsipizari za'ra mono norĩ hã, duré te te 're ĩzazei utõrĩ za'ra mono norĩ hã, duré marĩ ĩwasété uptabi na 're ĩhâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré dapãrĩ'wa norĩ hã, duré dahâiba na 're ĩhâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré simi'â na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, duré romhâiba 'manharĩ ãma ĩ'upana 're ĩwata za'ra mono norĩ hã, duré sadawa nhipese na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã. Uburé pese, te za êtê ro'o nhizédé uzé pire wa'wa 're dahâimana u'âsi za'ra, 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, unhamã ro'o u'âsi wa'wa. Unhamã ro'o u'â hã maparane ãma 're ĩdadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u. — ãne ma tô ĩma rowaihu'u siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Zeruzarě ĩté wasu'u

⁹ Tawamhã 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ siré hã ma tô misi we ĩtême 'maimo, 7 na u'awi ré ĩhâimana za'ra norĩ siré hã, rob'manharĩ pipa na te te dama 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono norĩ siré hã. Tawamhã ãne te ĩzatõ:

— We ĩsiré aimorĩ, Pone'ërebã mro da hã sabu da. — ãne te ĩzatõ.

¹⁰ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ězani hã ma tô duré aimawi ĩ'uihã pi'ra. Te te ĩ'uihã pi'rai wa, wa tô duré aimawi ĩhâiba. Taha pari, ma tô hâiwa ãma romhuri'wa hã ĩzaprõ, êtê 'rãihã za'êtê uptabi u, ĩ'rãihã uptabi u. Te te ĩzaprõni wamhã, Zeruzarě ĩté hã wa tô 'madã, marĩ ĩwasédé hã ĩwa 're ĩhâimana mono õ hã, hâiwa hawi we te te ĩsi'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi.

¹¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na, te 'ri nho'u hã tirowa'a za'êtê. Êtê'ubuzi zarob'a si'ubuzi ne, ma ai'ubuzi, 'ri nho'u hã.

¹²⁻¹³ Duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra hã 'rãihã uptabi di. 'Ridawa ĩsa'êne hã 12 na ĩhâiba hã. Bãtã pusizém niwĩmhã si'ubdatõ 'ridawa ĩsa'êne hã, duré bãtã zasizém niwĩmhã si'ubdatõ 'ridawa ĩsa'êne hã. Duré hâiwa'a're nhimire niwĩmhã, si'ubdatõ. Duré hâiwa'a're nhimi'e niwĩmhã si'ubdatõ, 'ridawa ĩsa'êne hã. Uburé hã 12 na ĩhâiba hã. Duré 'ridawa za'êtê mono bã te hâiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã misi si simasa, 'ridawa 'madã'ã'wa norĩ hã. Duré 'ridawa za'êtê mono bã rob'ui'ére hã misi si, Izarazéhé 'ra nhisi mono na rob'ui'ére hã, 12 na ĩ'ra nhisi mono na rob'ui'ére hã.

¹⁴ Duré wa'ra nhana'rata uparizé mono hã êtê tõmo wawě topa hã 12 na ĩhâiba hã. Taha na 12 na Pone'ërebã zadawa wasu'u'wa norĩ nhisi mono hã. Misi si ãma ĩsisi ui'ére mono hã.

¹⁵ Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã te te ĩma ĩnharĩ hã te wedehu waré ne hã 're ti'ã, marĩ pibuzé hã, êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ hã. 'Ri nho'õmo zada're te te ãma ĩpibuzéb da hã te 're ti'ã, duré 'ridawa ĩsa'êtê mono pibuzéb da zama, duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra pibuzéb da zama.

¹⁶ Tawamhã 'ri nho'õmo zada're te te pibui mono wamhã, ĩsasé're mono hã aiwapsi ma wairébé, ti'ai pibuzém na ĩpibuzé mono hã. ĩna're pibuzé mono hã aiwapsi ma wairébé. Duré ĩ'a're mono pibuzé hã aiwapsi ma wairébé, duré ĩsihã mono hã. Uburé pese aiwapsi ĩpibuzé mono hã. ãne ĩpibuzé mono hã, 2200 na ti'ai pibuzém na ĩna're pibuzé mono hã duré ĩ'a're pibuzé mono hã, duré ĩsihã pibuzé mono hã.

¹⁷ Tawamhã ma tô duré pibu, wa'ra hã ĩsimi'rãmi na hãza'õtõ zõ. Te te pibui wamhã, 64 na ĩpibuzé hã. Ti'ai ãma da te 're ĩropibu za'ra mono zéb za'ratazéb zarina, ĩpibuzé hã.

¹⁸ Duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra hã êtê'ubuzi zarob'a na ĩ'manharĩ hã. Duré 'ri nho'u hã oru uptabi na si 'ri mono hã, aimawi na wazari ãna. Aiwa simhi ne hã sarob'a uptabi di duré.

¹⁹⁻²⁰ Duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra nhana'rata uparizé mono wazarimhã, misi si êtê'ubuzi wa'ãbã za'êtê mono hã ĩwamri mono bã. 12 na êtê'ubuzi wa'ãbã za'êtê mono hã, ĩwamri mono bã, ĩto pré wamri mono bã, duré ĩtob'uzé wamri mono bã.

²¹ Duré 12 na 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa za'êtê mono hã, a'é tōmo wawē ne itob'a 'manharĩ mono hã, misi si. Duré 'ri nho'ômo 'ri wa'wa 'ri nhi'riti wawē hã êtê'ubuzi pré oru uptabi na ĩ'manharĩ hã, ĩwazari ô na. Aiwa simhi ne sarob'a uptabi di.

²² Tawamhã 'ri nho'ômo âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé hã te ĩwa sãmri ô di. Robaba di. Uburé Danhib'apito uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ĩwaihu'u pe hã, duré Pone'ërebâi me oto 'râwi da'rata 're hâimana u'âsi zahuré mono na dâ'âsina, ĩsôrôwa hã oto hâimana ô di.

²³ Duré 'ri nho'ômo na hã bâdâ te te 're rob'uiwē mono ô di za oto, a'amo zama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na te za oto te te 're rowa'a, Pone'ërebâ nhimirowa'a na zama.

²⁴ Tawamhã daro mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã te za ĩsimirowa'a na 're dahâimana za'ra. Duré dama ĩpire za'ra norĩ hã te te 're ĩda'madâ'â za'ra mono norĩ hã te za tinhibro hã ahâ uptabi na 'wasa, 'ri nho'u ĩtéb u.

²⁵ Tawamhã duré 'ridawa za'êtê mono hã 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa za'êtê mono hã te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi, ône u'âsi sitob âna. Tame oto 're mara waihu'u mono ô wa, te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi.

²⁶ Tawamhã daro mono bâ te za danhibro hã 'wasari ni, 'ri nho'u ĩtéb u. Uburé dawaihu'u pese na romhuri pese zéb ré, te za asisi ni.

²⁷ Tawamhã marĩ ĩwasédé hã da te 'mazasi za'ra ô di za. Duré 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré 're ĩdazadawa nhipese za'ra mono norĩ hã ĩtême 're danhisisi waihu'u mono ô di za oto. ĩbaihã na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi 're ĩsimi'wara mono zém na, ĩsisi, 're ĩsimi'wara mono norĩ si, te za ĩtême 're sisisi, Pone'ërebâ te na ĩsisi ui'ééré ré mono hã.

Âne romnhowa ĩromhâimana mono hã, te ĩ'azabui mono hã.

22

¹ Tawamhã hãiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, tô ô hã ma tô duré ĩzaprô, â u'â hã te 'madâ'â da. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, dato sina 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã. Simhi zarob'a uptabi ne â zarob'a uptabi di, â u'â hã. Panho'u 're ĩpraba za'ra mono ne, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono norĩ simasisizéb zahâpâ hawi tipraba, Pone'ërebâi me.

² 'Ri nho'ômo wa'wa, 'ri nhi'ridi ĩnomro wa'wa, te tipraba. Duré wede hã â praba zaihã si'uiwa na ĩsâna'rata si'uiwa hã te tame 're sa, ĩ'rã hã da te 're huri mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata, dato sina 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã. A'amo sidâpâsi ĩ'râzé hã. Wahub sidâpâsi te 're 'rã u'âsi. Duré ĩsu hã daro mono bâ apâ âma 're ĩdazéptâ'â za'ra mono zéb da hã.

³ Duré marĩ ĩwasédé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'awē'ô pese mono hã, ĩwa 're hâimana za'ra mono ô di za, 'ri nho'ômo âma hã. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're ĩda'awē'ô pese mono hã ĩwa 're dahâimana za'ra mono ô di za.

Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono norĩ simasisizé hã te za 're hâimana, Pone'ërebâi me, danhib'apito simasisizém ne hã, te te âma 're ĩda'ab'madâ'â u'âsi zahuré mono zéb da hã. Taha wa, te za ĩsib'a'uwē norĩ hã âma 're wata u'âsi za'ra.

⁴ Te za duré ĩ'ubu hã te te siwi 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Duré ĩsisi na uihã ui'ééré ré, te za 're hâimana za'ra.

⁵ Tamemhã 're mara waihu'u mono ô di za. 'Re robra waihu'u mono ô dâ'âsina, rob'uiwézém na da te 're rob'uiwē za'ra mono ô di za oto. Duré bâdâ hã te te 're rob'uiwē mono ô di za oto. Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te za te te dama 're rowa'a. Tawamhã ĩsib'a'uwē norĩ hã te za ĩsada para pire na 're hâimana u'âsi za'ra, ône u'âsi.

Âne romhã ré ĩromhâimana mono hã, ĩnhotô 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awaihu'u mono hã.

Zezusi apâ we timorizém na te te sina ĩdapo're pu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhã hãiwa âma romhuri'wa hã tô ô hã te duré ĩma tinha, âne:

— Āhã wasu'u hã tô sena. Tô sena wa, te za rob'umnhasi sina da te 're sazei pese za'ra, da te 're wawã za'ra mono āna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, Tipê'êzani hã te te tãma 're anhomri, taha na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô hãiwa āma tãma ĩromhuri'wa hã we ĩzatõ, tô sena za ĩromhâimana mono zém na te aima awaihu'u sirõmo mono da, duré ĩnhĩpai u ĩsib'a'uwẽ norĩ ma, te aima ĩ'awaihu'u mono zéb zarina tãma waihu'u za'ra mono da. — Āne hãiwa āma romhuri'wa hã ma tô ĩma waihu'u.

⁷ Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô wapa, tizazei'wa norĩ te te ĩpo're pu'uzé hã. Āne te tinha:

— Ma'ãpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su apã. Āhã wasu'u hã tô sena, ĩbaihã na za ĩromhâimana mono zém na rob'ui'ééré hã ni'wa hã te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowẽ u'âsi mono di za. — Āne te tinha, Zezusi hã.

⁸ Wa hã Zuwã hã wa tô āne uburé marĩ hã te awapari. Wa tô duré āne te ab'madã'ã. Tawamhã āne te awapari mono pari, duré āne hã te ab'madã'ã mono pari, wa tô hãiwa āma romhuri'wai papara aime, āma ĩwata da, za ĩromhâimana mono zém na te te ĩma ĩ'awaihu'u mono āma.

⁹ Tane nherẽ, te sina ĩ'uwati, āma ĩwata tã da. Āne te ĩma tinha:

— Tô'ã. Āne 'manharĩ tã. Wa hã asine, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ĩhâimana, duré asisãnwã norĩ ne hã, ĩwasu'uwẽ na te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono norĩ ne hã. Duré āhã wasu'u na ĩ'arob'ui'ééré mono wapari pese 'wa norĩ ne hã wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ma'ãpé 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma si 're aiwata u'âsi mono. — Āne te āma ĩwada'u.

¹⁰ Tawamhã te duré ĩma tinha, āne:

— Āhã wasu'u hã za ĩromhâimana mono zém na ĩ'arob'ui'ééré mono hã asima sawi õ di za. Āma ronomro õ ré, za romhâimana mono na dã'âsina, te za sã'awi dama 're ĩ'awaihu'u mo.

¹¹ Āne na za romhutu na ĩromhâimana mono zém na dama 're awaihu'u mono nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasété si õne haré te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si āma 're hãimana za'ra mono tô. Duré ni'wam norĩ hã tihãiba na 're hãimana siwamnarĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si āma 're hãimana u'âsi za'ra mono tô duré, rob'rãsutu u hã. Duré ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono wamhã, wẽ u'âsi āma 're hãimana u'âsi za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma si 're nomro u'âsi mono wamhã, tô õhõ na si 're nomro u'âsi mono tô, rob'rãsutu u hã. — Āne hãiwa āma romhuri'wa hã ma tô ĩma waihu'u.

¹² Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô duré wapa, tizazei'wa norĩ te te ĩpo're pu'uzé hã. Āne te tinha:

— Ma'ãpé waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su apã. We ĩmorĩ wamhã, ĩnhimipawa'ãbãzé hã wa za we ĩsire ti'ã, da te ĩma 're ĩromhuri wẽ za'ra mono zéb zarina te āma da'apawa'ãbã mono da.

¹³ Wa hã duréhã marĩ õ ré hã wa tô 're ĩhâimana. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, ĩsarina ĩsi'utõrĩ õ di za wa hã. Õne u'âsi, wa za 're ĩhâimana u'âsi. — Āne Zezusihi mreme, te ĩwapari hã.

¹⁴ Duré, ni'wam norĩ hã uza hãirã da, ti'uza te te 're ĩ'upsõi pese za'ra mono hã, ta norĩ ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Tane tiwasété wi, 're ĩsipizari za'ra mono hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwasédé te te tãma 're ĩ'a'upsõi mono zé, te wasu'u, ĩ'uza hãirã hã. Ta norĩ si te za rob'rãi u'ã hã te te 're huri, da te 're huri mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata āma 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã. Ta norĩ si te za duré õne haré 'ri nõ'õmo u 're sisisi, 'ridawa za'ëté na, ni'wa te te tiwi sitob za'ra āna.

¹⁵ Ni'wam norĩ si 'ri nõ'õmo u 're sisisi waihu'u mono õ di za, marĩ ĩwasété uptabi na 're ĩdahâimana wasété uptabi za'ra mono norĩ hã, duré simi'ã na 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã, duré dahãiba na 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré dapãrĩ'wa norĩ hã, duré romhãiba 'manharĩ āma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana 're ĩdawata za'ra mono

norĩ hã, duré sadawa nhipese ze te, uburé dama 're ĩsadawa nhipese za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'ri nho'õmo u hã.

¹⁶ Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô duré wapa. ãne te ĩma tinha:

— Wa hã Zezusi, wa tô hãiwa ãma ĩma romhuri'wa hã we atême satõ, ã hã te ĩ'awaihu'u mono hã te te aima awaihu'u mono da, 'ri nho'õmo mono bâ ĩzazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ ma, awaihu'u mono da, ĩsipai u. Wa hã apito Dawihi nhihudu, za ĩsine ĩpire na te 're ĩda'ab'madâ'â mono da hã. Wa hã awẽ u, wasi wawẽ 're ro'o pese mono ré, da'ãma 're ĩ'awẽ za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te dama 're apisutu, ĩmama nhib'a'uwẽ norĩ ma. — ãne te duré ĩma siwasu'u, Zezusi hã.

¹⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã te Pone'ërebâi mro da me, dazõ 're hârâ u'âsi zahuré, ãne:

— We 're anomro aba mono, â u'âsi u. — ãne te dazõ 're hârâ u'âsi zahuré.

Tawamhã ni'wam norĩ hã ãne hã te te 're wapari za'ra mono wa, â u'âsi u 're nomro mono wamhã, te za duré ĩhârâ zahuré na dazõ 're hãsi u'âsi.

Da te 're 'rubu za'ra mono wa, da te 're ĩ'âhuri mono ne, ni'wam norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za tô â u'âsi u 're nomro, te te 're âhuri u'âsi mono da, wa'âbã ãna. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé.

Zuwã, te te dama ãma ĩrob'ui'ééré 'rãsutu zé wasu'u

¹⁸ Wa hã Zuwã hã, wa za oto ãma aipo're pu'u sirõmo za'ra wa'wa ĩmreme pire na, ãhã wasu'u na, ã ĩbahiã na, za ĩromhâimana mono zém na te ĩ'arob'ui'ééré mono hã, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ãhã wasu'u hã siwa'ru sihawim na te te ãma 're sa'ëtê za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra, ã ĩbahiã na te te dama 're ĩrob'manharĩ pipa mono zé ĩsimi'wara mono zarina. Taha na, te za te te tãma 're sa'ëtê za'ra, ĩ'ahãri hã.

¹⁹ Duré ni'wam norĩ hã ãhã wasu'u hã za ĩromhâimana mono zém na te ĩ'arob'ui'ééré mono hawimhã tô senai õ newa, te te 're sani za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã rob'rãi u'â hã te te tiwi 're sawi za'ra, te te dame 're huri tô mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata rowẽ na 're danomro u'âsi tô mono da. Te za duré 'ri nho'u ité hã ĩwẽ uptabi hã te te tiwi 're sawi za'ra, ĩwasédé hã ĩwa 're ĩhâimana mono õ hã. ãhã na, wa tô ã ĩbahiã na ãma rob'ui'ééré pa, ã 'ri nho'õmo na hã, duré rob'rãi u'âsi na hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te duré ĩrême ma siwasu'u, ã te ãma ĩ'arob'ui'ééré mono na te te ĩma ĩ'awaihu'u mono 'wa hã. ãne te siwasu'u:

— Tô sena, wa za wei morĩ su apã. — ãne te siwasu'u.

Tane tô. Wanhíb'apito Zezusi apã we aimorĩ su'u tô.

²¹ Wa hã Zuwã hã wa za oto asawi za'ra wa'wa, ĩrême ma. Wa ĩsima te 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa, Wanhíb'apito Zezusi te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono da, duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. ãne wa ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa.